

AESOPICA

A SERIES OF TEXTS
RELATING TO AESOP OR ASCRIBED TO HIM
OR CLOSELY CONNECTED
WITH THE LITERARY TRADITION
THAT BEARS HIS NAME

COLLECTED AND CRITICALLY EDITED,
IN PART TRANSLATED
FROM ORIENTAL LANGUAGES,
WITH A COMMENTARY AND
HISTORICAL ESSAY.

By BEN EDWIN PERRY

VOLUME ONE: *Greek and Latin Texts*

THE UNIVERSITY OF ILLINOIS PRESS, URBANA

MCMLII

**PUBLICATION OF THIS BOOK HAS BEEN MADE POSSIBLE BY A GRANT FROM THE
BOLLINGEN FOUNDATION**

**COPYRIGHT 1952 BY THE UNIVERSITY OF ILLINOIS. PRINTED IN THE UNITED
STATES OF AMERICA BY WAVERLY PRESS, INC., BALTIMORE, MARYLAND**

LIBRARY OF CONGRESS CATALOG CARD NUMBER 52-5890

VXORI CARISSIMAE
LABORVM MEORVM COTIDIANORVM
ADIVTRICI CONSTANTISSIMAE
HOC VOLVMEN DEDICO

GENERAL PREFACE

The present volume, although independent by itself, is issued as the first of a projected series of three or possibly four, to the completion of which within a few years the author, now well advanced with his plans and preparations, looks forward with good hope. When finished the work will consist of four parts: the Greek and Latin texts here published; an appendix dealing mainly with the fable-tradition in the Near East; a commentary on the Greek, Latin and translated Oriental texts; and an essay on the history of the various traditions represented by this material. Much of the documentation for the historical essay will be supplied by the preceding texts and by the commentary, and to the latter have been assigned many notes and cross references that would have been given in the present volume had it been my intention to let that stand by itself. In the Appendix (Vol. II) I plan to include, among other things, English translations of several hundred Armenian fables, since all but a few of these seem to have remained unknown to western scholars, although they have an important bearing both on the Greek tradition and on Latin fables current in the Middle Ages. Systematic accounts, or surveys of one kind or another, will also be given of the material contained in cuneiform texts, in *Ahikar*, in the *Talmud*, in *Reynard*, and in the various derivatives of the *Panchatantra*, especially the numerous accretions that do not appear in the original text as reconstructed by Edgerton. The contents of the principal collection of fables extant in Syriac are indicated below (p. 524 ff.) on the basis of new manuscript material, but except for the few new fables which it contains, this collection is so close to the Greek that there would be little use in translating it entire. The forty-one Arabic fables ascribed to Loqman are derived from the Syriac collection just mentioned, and hence indirectly from the Greek. They are so celebrated (for no good reason), and so seldom accessible in translation, that their inclusion in a collection of documents such as this seems worth while, the more so since they need to be considered in connection with the sources of Syntipas. Besides Loqman, there are at least two other collections of Arabic fables that ought to be made known in translation, for the sake of their historical interest: one of these is the Karshuni

text (Arabic in Syriac alphabet) only partially edited by Salomon (cf. below p. 522), which is derived from the Greek through the medium of a lost Syriac version; and the other, or others, contained in numerous manuscripts, have apparently never been edited. It is much to be hoped that some competent Arabist will undertake before long to give us a definitive publication of this material together with a translation; but unless I can find such a collaborator, as I hope to do, I cannot promise anything for this interesting branch of the tradition. It is a pleasure to announce here that an English version of the medieval Hebrew fables of Berachya Ha Nakdan by the competent hand of Professor Moses Hadas of Columbia University has been promised, and that my friend and colleague Mr. H. C. Cunningham has kindly undertaken to supply a translation of the unique, ancient *Life of Aesop* published for the first time in this volume.

All the collections to which we have referred, as well as all those contained in, or excerpted for this first volume, belong directly in the historical tradition of the Greek Aesop. The same, of course, is true also in varying degrees of many other collections, especially those of modern fabulists, and of many odd fables, medieval and modern, which are not included in this work. As anyone will realize who pauses to think of it, the range of what may rightly be called Aesopic, both by tradition and by kind, is so vast and so repetitious as not to be worth including, even if it were possible, within the compass of a single, necessarily monstrous and chaotic compilation. A fable invented by an eighteenth-century writer, or by one of today, may be just as truly "Aesopic" in all essential respects as any one of those which were made up or adapted from popular lore in antiquity after the time of Aesop, which is to say any of the fables extant in ancient collections with the dubious exception of less than a score. If Aesop really used or invented those few particular fables, then they are *ipso facto*, in a special sense, more "Aesopic" than the products of later or modern times, but otherwise not necessarily so. The task of a modern editor is not primarily to distinguish what Aesop presumably said from what he probably did not say, either in words or in substance, but to put before his readers, who will be for the most part students of literary history and of folklore, a useful repertory of the materials and traditions, however fictitious, that have been associated with Aesop or his style within arbitrarily chosen limits, either of time and place or of authors and texts.

In *Aesopica* I have tried to put before the reader, among other things, the substance, though not the various forms (which will be noted in the Commentary), of everything ascribed to Aesop or said about him in Greek literature down to the fall of Constantinople, and in Latin literature through Romulus, together with all the *different* fables, whether ascribed to Aesop or not, which were plainly regarded by the ancients as "Aesopic." My corpus of 471 Greek fables (Part V), which is more extensive by some forty items than any other collection hitherto published, contains apart from that a few fables from Greek authors, perhaps six or eight in number, which have little or no claim to be rated as Aesopic but which have been admitted, nevertheless, for various, partly whimsical reasons; either because they have been included in such well known editions as those of Hudson, Coraës or Halm, or in La Fontaine, or because they represent a folklore theme, or type, upon which I intend to comment later on and in various connections. In order to qualify as "Aesopic" on its own account, rather than because it is found in a particular collection or ascribed to Aesop, a fable must combine three features: (1) unlike the *chria* (f. 247) or the historical example (f. 519), it must be obviously and deliberately fictitious, whether possible or not; (2) like the proverb expressed in a gnomic aorist (e.g., "the fool found out after the event"), which is essentially the same thing in embryo, but unlike the Physiologus-lore and unlike the Homeric simile, both of which are framed in *general* terms, it must purport to be a particular action, series of actions, or an utterance that took place *once* in past time through the agency of particular characters; and (3) it must be told, at least ostensibly, not for its own sake as a story (like many animal stories in Aelian, including the etiological variety with a purely scientific point), but for the sake of a point that is moral, paraenetic or personal. A very large proportion of the fables preserved in ancient collections or ascribed to Aesop have all these features, and are thereby differentiated from the various other prolific types already mentioned.

But the ancient fabulists, and the ancient, anonymous compilers of "Aesop's fables," not to mention their continuators in the Middle Ages who are sometimes much less discriminating, are not bound by any very precise concept of what constitutes a "fable"; hence they include here and there a number of items that do not conform to the prevailing type, though some of these have become quite famous (e.g., f. 530). This is especially true of Phaedrus. As editor

of another collection I have allowed myself the same privilege, but only to the very limited extent already indicated in connection with those six or eight Greek fables; for the rest, my authority for including a fable lies in the mere fact that it is found in a collection of Aesopic fables, whether accurately or only loosely so called, or in the fact that it is ascribed to Aesop or explicitly labeled Aesopic. For the ancient Greek and Roman periods, and for the Byzantine, it has been safe to rely upon these simple criteria, and the mechanical application of them has led to sufficiently uniform and conventional results; but for the medieval Latin period from Romulus on, when the stories contained in certain collections are often widely divergent from the Aesopic norm, and at the same time occasionally quite lengthy, it has seemed necessary, in order to keep within reasonable bounds, to omit some of the stories that would otherwise, according to my principles of selection throughout, have been included simply because they were new and different. This applies especially to Odo's collection, which contains, along with Aesopic material, chapters from the *Physiologus* and *exempla* of a purely ecclesiastical type, not to mention other varieties. From these divergent types of narrative I have, however, chosen whatever specimens seemed to me to be interesting or significant from various points of view: because the story contained a motif elsewhere notable in folklore or literature, because it showed a remarkable similarity to some Oriental tale, because it illustrated the popular or epic development of some ancient fable, or was otherwise noteworthy as a variant, and perhaps for other reasons. On the whole, I have omitted relatively few of the new accretions which appear in the numerous late Latin collections published by Hervieux, with the exception of the material belonging to *Kalilah and Dimnah* (Herv. vol. V) which will be considered in the Appendix. At the end I have added five fables from Poggio and Abstemius which have become famous through being included in modern editions of "Aesop's fables"; but many more might have been added from the same and similar sources for the same reason.

From what has been said above, the reader will understand, I trust, what the boundaries are that have been set for *Aesopica* and that these boundaries, though necessarily arbitrary in some respects, are nevertheless practicable and rationally defensible on historical grounds. Above all else the work is a source book intended to be of maximum usefulness, on the one hand to students

and researchers in literary history, both ancient and modern, and on the other hand to folklorists, who naturally look into the Aesopic tradition previous to 1500 A.D. in quest of many themes and motifs. Hitherto it has been very difficult or impossible for anyone who is not a specialist in this field to find out what that tradition contains, or does not contain, and what the real source may be for any given part of it. Where, for example, will one find the oldest text of the famous fable about putting a bell on the cat? Presumably it is somewhere in "Aesop." Proceeding systematically, an investigator looks first into Halm's Teubner edition of *Fabulae Aesopicae*, which, though a mere scissors-and-paste job, is as comprehensive as any other edition of Greek fables (426); but he does not find it there, and even if he did there would be nothing to indicate where it came from or how old it was, unless it happened to be among the relatively few fables excerpted from Greek authors other than Aesop. After that, he looks successively into the best editions of Phaedrus, Babrius, Avianus, and perhaps Romulus, but with no better results. He must now hunt around in the labyrinthine and poorly indexed tomes of Hervieux's *Les Fabulistes Latins*, where after some delay he finds the fable in volume IV among those of Odo of Cerington. Even so, he has been fairly lucky; for he might have had to continue his search among the numerous versions of *Kalilah and Dimnah* or in *Reynard the Fox*, to mention only a few of the more obvious possibilities. But with *Aesopica* before him, he will be able to ascertain quickly by means of the indices whether or not a given fable is to be found anywhere within the wide range of texts, including those mentioned above, which have here been taken into account. If he finds the fable for which he is looking, he will also find along with the text the indication of its source, and in the Commentary (when it appears) a brief account of the fable's history together with references in many cases to the standard works on folklore. But if a supposed fable of Aesop is not found in *Aesopica*, our investigator will do well to turn his attention to the modern fabulists, beginning, say, with Absternius, who seems to have invented quite a number of fables which have passed into the vernacular editions of "Aesop."

Having explained the scope and purpose of my series of Greek and Latin fables, it remains to say something concerning the method according to which one of several versions of the same fable has been chosen in place of the others. This choice has not been made with a view to the relative artistic merit of the text, nor with any

strict regard for chronology, which is often uncertain or would be difficult to manage, but mainly according to the collection as a whole to which the fable belongs or to the classification of its source. The nucleus of the series, to which everything that follows, whether Greek or Latin, is treated as supplementary, consists of the 231 prose fables ascribed to Aesop which presumably stood in the archetype of what is called Recension I, or the Augustana. This is the oldest collection of fables ascribed to Aesop that has come down in our manuscripts, although we do not know just how old it is; probably it is not later than the second century after Christ. Of course many of its fables are considerably older than that, as we know from references to them in earlier literature, and as is to be presumed in the nature of the case. Recensions Ia, II, and III (Accursiana or Planudean) in the order named are in the main later recensions of I, although each of them contains a few fables not found in I, and II is partially dependent on Babrius and III on II, as well as on I.¹ The fables of Recension I, which here appear in a new critical edition, are followed by the odd fables contained in Ia, II, III, and in a few individual manuscripts, and this procedure continues to operate with very few exceptions throughout the entire series, each new section being composed of fables that have no equivalents in what precedes. This method was necessary in order to include everything different without needless repetition of verbal variants, and at the same time to maintain the integrity of Recension I as a useful document. The chief disadvantage of this is that it often allows a poor prose version to stand in the place of a more attractive metrical equivalent by Babrius or Phaedrus, or in place of a fable better told by some classical author. In the latter case the classical version has sometimes been added as a supplement alongside the other, as 4a from Hesiod in addition to 4 from Recension I; but as a rule it has been my intention that the reader should depend upon the Commentary for references to all the noteworthy versions of any particular fable. As for those fables of Babrius and Phaedrus which are not given here in their own form, the reader may easily check their identity and correspondence, as well as that of

¹ For a brief account of these recensions see below p. 298 ff., or my *Studies in the Text History of the Life and Fables of Aesop*, pp. 71ff., 204ff.; and CP XXXVII 207ff. The outlines of fable-history in ancient Graeco-Roman literature are sketched in my article on "The Origin of the Epimythium" in *TAPA* LXXI (1940) 391ff.; but a fuller account will be given in the historical essay to be added at the end of this work.

the others that are given, by turning to the comparative table in the indexes (p. 715 ff.), the general purpose of which is to enable the reader to locate in *Aesopica* any fable for which he has the reference in Phaedrus, Babrius, or Avianus, or in the modern editions of Aesopic fables by Halm, Chambry or Hausrath. It is the substance of a fable rather than its form that has everywhere been given the first consideration, although I have spared no pains to provide the best possible text of whatever version was chosen, barring only the ingenious reconstructions of Phaedrus from his paraphrasts contributed by Zander, Postgate and others, which I did not feel free to use and could not hope to emulate with profit. Phaedrus and Babrius have each, of course, been well edited elsewhere in their respective entireties, and our readers must naturally be referred to the standard critical editions of these poets (particularly those by Havet, Postgate, and Bassi for Phaedrus, and by Crusius for Babrius) for a great deal that could have no place here. Moreover, the complete texts of both Phaedrus and Babrius, together with an English translation by the present writer, should be available before long in a new volume of the Loeb Classical Library. The variant versions contributed by Recensions Ia, II, and III, which have also been omitted for economy's sake, are sometimes of importance in one historical connection or another and their principal variants will be noted in the Commentary. They may be easily consulted in the excellent Budé edition by Chambry, where the texts of recensions II and III are printed separately along with that of I, although the variant readings of Ia are usually reported only in the *apparatus* of I. Hausrath also in his *Corpus Fabularum Aesopicarum* (Vol. I fasc. 1, Teubner 1940) prints the fables of I, II and III separately and promises to do the same for Ia, although the publication of his work has unfortunately been suspended, perhaps indefinitely. It is incidental to modern progress in the exploration and classification of Aesopic manuscripts, that the Accursiana recension as such (i.e., rec. III, edited and stylized by Planudes, cf. *Studies* 217ff.) has been omitted to make room for older versions of the same traditional material, not only in the fables but also in the *Life of Aesop*; although the fact is worth noting that these two texts, appearing in many editions, constituted the vulgate Greek Aesop for more than 300 years following their initial printing by Bonus Accursius at Milan around the year 1479.

In explanation of the series of fables contained in *Aesopica* it

has been necessary to speak at some length, because the subject is complex; but the other texts that appear in this volume—*Life of Aesop*, *Testimonia*, *Sententiae* and *Proverbs*—are such as require no explanation beyond what has been given below in the several prefaces, and what will be added hereafter in the Commentary and in the Historical Essay.

The plan of *Aesopica* as a whole was not formed in a day nor in a year, but developed slowly and tentatively on the basis of small beginnings, augmented by a widening series of special studies made from time to time in the course of some fifteen years, until in 1945, when the Greek and Latin texts were all but completed, and much had been done also on the Commentary and on the Appendix, the outlines of the work as sketched above and in the table of contents at last emerged. The original project was to prepare a critical edition of the *Life of Aesop* in the older and more complete, but little known version of this romantic biography, which was published for the first and only time by A. Westermann in 1845, now a rare book. Westermann's text depends (indirectly) upon only one of the ten or twelve Greek manuscripts which contain this *Life*; and Paul Marc, in an interesting article in *Byzantinische Zeitschrift* (1910), had pointed out how greatly these manuscripts vary from each other, at times even in respect to the inclusion or omission of entire episodes, and how much therefore remained to be explored and straightened out in order to restore the text to something like its original form. It was for the purpose of working on this text, the final results of which appear below (Part I, sections 2–4),² that a fellowship was granted me in 1930 on the John Simon Guggenheim Memorial Foundation enabling me to spend a profitable year of study in the libraries of Europe. One thing led to another. A long-lost and much sought-after manuscript, containing the *Life* and *Fables* of Aesop and older by at least two hundred years than any other known copy of the *Life*, had once existed in the Basilian monastery of Grottaferrata near Frascati, where it had been seen by P. Ramolino towards the end of the eighteenth century and briefly described by him in a letter to C. G. von Murr, published in the *Nürnbergische Gelehrte Zeitung* for June 1789. No scholar after Ramolino was known to have seen this manuscript, although Boissonade and Villemain

² See also my *Studies*, p. ix; "The Text Tradition of the Greek Life of Aesop," *TAPA* LXIV (p. 206, note 10); "The Greek Source of Rinuccio's Aesop," *CP* XXIX 53ff.

were hunting for it at Paris in 1842, and various subsequent editors of Babrius and of Aesop had deplored its loss. According to Rocchi's catalogue of 1883, it had been missing from among the manuscripts at Grottaferrata ever since the Napoleonic occupation (ca. 1798). It was pleasant to dream about finding this manuscript, since it would obviously be of great value for the text of the *Life of Aesop*; but only Fortune could bring about such a miracle, and I had no reason to suppose that I was enrolled among her favorites. But one day in 1929, when my studies had only begun, exciting news came to me in a letter from my old and very dear friend Professor James E. Dunlap of the University of Michigan, who wrote, in reply to a casual inquiry of mine as to whether there might be some manuscript material on Aesop at Ann Arbor, that Dr. Elinor Husselman of the University Library was then studying a Greek manuscript, which was on loan from the Pierpont Morgan Library in New York for the purpose of identification and description, and that she believed this manuscript to be identical with the one that had disappeared from Grottaferrata more than a century ago. And so it was.³ Dr. Husselman, who has since published the fables of Babrius contained in this manuscript, and also its unique though fragmentary version of *Kalilah and Dimnah*, generously welcomed me to partnership in the working of this new mine of textual history; and our studies, and those of Miss Myrtilla Avery on the miniatures, were made possible and facilitated in every way by the liberal courtesy of Miss Belle Da Costa Greene, then librarian of the Morgan Library, to whom we are much indebted. The *Life of Aesop* in the Morgan codex (G) proved to be more valuable and interesting than I had anticipated; for it is not just another text of the Westermann recension closer to the archetype than the others, but a unique copy of a much older and more complete form of the *Life*, of which even W's

³ For a description of the manuscript and all that is known about its history in modern times, see Mrs. Husselman's *Kalilah and Dimnah*, London 1938 (*Studies and Documents* X, edited by Kirsopp Lake and Silva Lake); and Myrtilla Avery, "Miniatures of the Fables of Bidpai and of the Life of Aesop in the Pierpont Morgan Library," *The Art Bulletin* XXIII (1941) 103-116, to which further reference is made below (p. 26). Mrs. Husselman's publication of the fables of Babrius contained in this codex, together with a critical study of the text, appears in *TAPA* LXVI (1935) 104-126. For G's excerpts from the *Philogelos*, badly preserved on the last leaf, see my article "The MSS of the *Philogelos*" in *Classical Studies in honor of William Abbott Oldfather* (Urbana 1943) 164ff.; and for the *Physiologus*, which here appears in its oldest Greek form and which I may publish hereafter, possibly in *Aesopica*, see my comments in *AJP* LVIII 492 and *RE* XX 1113. The MS was bought in 1908 from a bookseller in Paris, who had nothing to say about where it came from.

archetype was only a syncopated and stylistically altered revision. See *Studies*, pp. 4–24, for a general comparison of the two versions, and below, pp. 1 sqq., for a more accurate account of their nature and probable history. Since G is also our oldest ms. of the Greek fables ascribed to Aesop, my attention was soon drawn to the study of their tradition, which is more complicated; but here G, although valuable as being our earliest, most complete, and probably purest witness to the text of the Augustana recension (I), contributes relatively little to the text that is not elsewhere attested.⁴ Being involved with the fables, in addition to the *Life*, *Proverbs* etc., and having decided to include the Latin as well as the Greek fables in a new edition, the scope of my project was thus greatly enlarged and the day of its completion, owing partly to many interruptions, indefinitely postponed.

Since the various parts of this volume were composed at times widely separated from each other, and since the text itself is unusually long and varied in kind, it is probable that many inconsistencies in matters of form, and many small oversights of one kind or another still remain in it, in spite of the fact that every page has been repeatedly scrutinized and checked for accuracy, and that much labor has been spent in the effort to remove or correct everything that was false, or likely to mislead or puzzle the reader. However, a few anomalies have been left standing intentionally in the belief that they were quite harmless, and that the amount of time and labor required to eliminate them would be out of proportion to the formal improvement thereby achieved. For valuable help in the task of editorial revision I am indebted to the kindness of my learned colleagues, Professors Alexander Turyn and R. P. Oliver, who have gone over considerable portions of the work both in manuscript and in proof, contributing useful suggestions and calling attention to things that needed correction. For the errors that still remain I alone am responsible, since they are probably of such a kind for the most part that no one other than the editor himself would be likely to notice them. In any case, I hope that their number is not large. At certain stages of my preparations, when much indexing, excerpting, and cross referencing had to be done, not only for this volume but also with a view to the commentary, it was possible to delegate some of the work, so as to hasten its progress. For this purpose,

⁴ For a list of readings wherein G alone gives the correct text, anticipating in each case the conjecture of a modern scholar, see below, p. 302.

as well as for the purchase of many photographic reproductions, funds were generously granted to me from time to time by the Graduate College of the University of Illinois, to whose responsible agents, Deans R. D. Carmichael and Louis N. Ridenour, and the Research Board, I wish here to record my personal thanks.

Books of this nature, being intended primarily for the use of scholars, are often, as in the present instance, so costly in the making that no bookseller expecting a profit can afford to undertake their publication. Their coming into being is made possible only by the intervention of a magnanimous patron. Take away all the books so produced in the past, and scholarship will be badly handicapped. To the University of Illinois Press, which has actively promoted this publication, as well as to the Bollingen Foundation, whose very generous grant has made it possible for the Press to proceed with the printing, all those who use this work will be permanently indebted.

Urbana, Illinois
May 24, 1950

BEN EDWIN PERRY

COMPENDIA ET SIGNA

- a. = annum, -o
a.C.n. = ante Christum natum
adn. = adnotatio, -onem, -one
AJP = *American Journal of Philology*
AP = *Anthologia Palatina*
Apost. = Michael Apostolius, paroemiographus in *CPG*, Vol. II
c. = caput, capita, etc.
CAF = T. Kock, *Comicorum Atticorum Fragmenta*
cf. = confer, -feratur, -antur
C. F. Aes. = *Corpus Fabularum Aesopicarum*, Vol. I, fasc. 1, ed. A. Haus-
rath, Lipsiae apud Teubnerum, 1940
CGL = *Corpus Glossariorum Latinorum* ed. G. Goetz
Cham. = *Aesopi Fabulae*, ed. Aemilius Chambry, Paris 1925
coni. = coniecit
CP = *Classical Philology*
CPG = *Corpus Paroemiographorum Graecorum*, ed. Leutsch et Schneidewin
Comm. = commentarius noster, qui destinatus est tertio huius operis
volumini
Diogen. = Diogenianus, paroemiographus in *CPG*, Vol. I
f. vel fab. = fabula, -ae, -am etc.; sed f. in marginibus = folium
FCG = *Fragmenta Comicorum Graecorum*, ed. A. Meineke
FHG = *Fragmenta Historicorum Graecorum*, ed. C. Müller
fol. = folium, folia, etc.
fort. = fortasse
G = codex 397 Bibliothecae Pierponti Morgan; Vita G = Vita Aesopi
qualis est in cod. G
Grauert = G. H. Grauert, *De Aesopo et Fabulis Aesopiis*, Bonnae 1825
Greg. Cypr. = Gregorius Cyprius, paroemiographus in *CPG* (I p. 349,
II p. 53)
Hsr. = Augustus Hausrath, cuius varias commentationes laudavimus
nr. = numero, -um, etc.
Origin = "The Origin of the Epimythium," scripsit B. E. P., in *TAPA*
LXXI (1940) 391-419
p. = pagina
p.C.n. = post Christum natum
PG = *Patrologia Graeca*, ed. J. P. Migne
PLG = *Poetae Lyrici Graeci*,⁴ ed. T. Bergk
P. Oxy. = *Oxyrhynchus Papyri*, ed. B. P. Grenfell and A. S. Hunt
P. Gol. = papyrus quam acquisivit W. Golenishchev, ediderunt G. Zereteli
et O. Krueger in *Papyri Russischer und Georgischer Sammlungen*
(Tiflis, 1925); vide *Studies* 58 sqq.

Prov. = proverbiorum series quam infra edidimus in Parte IV

PSI = *Papyri greci e latini (Pubblicazioni della Società Italiana per la Ricerca dei Papyri)*

RE = *Paulys Real-Encyclopädie der classischen Altertumswissenschaft, Neue Bearbeitung*

rec. = recensio, -onis, etc.

s. vel saec. = saeculum, -i, etc.

sc. = scilicet

Sent. = Aesopi quae feruntur sententiae, quas infra collegimus in Parte III
Studies, vel *Studia* = *Studies in the Text History of the Life and Fables of Aesop* (1936), scripsit B. E. P.

TAPA = *Transactions of the American Philological Association*

Test. = testimonia veterum in Parte II

Text Trad. = "The Text Tradition of the Greek Life of Aesop," scripsit B. E. P., in TAPA LXIV (1933), 198-244

v. = versus (sing.); vv. et vss. = versus (plu.)

V. L. = Varietas Lectionis in Vita W quam infra dedimus, p. 133 sqq.

W = Vitae Aesopi recensio quam primus edidit A. Westermann; vide infra p. 81, sqq.

West. = A. Westermann, in *Vita Aesopi*, Brunsvigae 1845

ZDMG = *Zeitschrift der deutschen morgenländischen Gesellschaft*

Zenob. = Zenobius, paroemiographus in CPG, vol. I

[] inclusimus quae delenda sunt, nostro iudicio, vel a contextu secludenda; nisi quod in mutila f. 421 et in fragmentis quibusdam papyraceis restituendis (Test. 25, 26, 75, 10 [inscriptio], f. 431, 439), quae supplenda sunt huius modi cancellis rectis, ut mos est editorum, saepimus

< > non exstant in codicibus sed addenda esse censuit editor

— significat 'usque ad' in adnotationibus, ubi lector ad textum supra impressum relegatur

... desunt quaedam, sive in textu tradito perierunt, sive consulto a nobis in variorum scriptorum locis laudandis ommissa sunt (e.g. Test. 56, f. 432 ex Himerio)

Cetera, sive compendia sive signa notaeve, aut solita sunt apud editores, aut e contextu facilia intellectu, aut infra nobis in singulis praefationibus explanata.

HOC VOLVMINE CONTINENTVR

GENERAL PREFACE.....	vii
COMPENDIA.....	xix
PARS PRIMA. VITA AESOPI	
Praefatio.....	1
1. Vita Aesopi vulgaris, qualis exstat unice in codice G, Novoeboracensi bibliothecae Pierponti Morgan nr. 397, olim Cryptoferratensi A. 33, nunc primum edita.....	35
2. Vita Aesopi Westermanniana sive W, omnibus nunc demum codicibus excussis recensitisque, ad fidem optimi cuiusque libri vel librorum familiae accurate edita et ad pristinam formam quam proxime potuit restituta.....	81
3. Vita Aesopi latine conscripta, qualis exstat in codice unico Bellunensi Lolliniano 26, nunc primum in lucem prolata.....	111
4. Varietas lectionis in Vita W.....	133
PARS SECVNDA. TESTIMONIA VETERVM DE AESOPO	
FABVLISQVE AESOPIIS.....	211
Vitae minores = Test. nr. 1-3. De patria Aesopi, 4-7. De aetate, 8-12. De dominis Aesopi et de Rhodopide con- serva, 13-19. Aesopus apud Delphos, 20-32. De Aesopi cum Solone aliisque sapientibus et cum Croeso commercio, 33-38. Aesopus Athenis versatur, 39. Aesopus Corinthios adloquitur, 40. Aesopus in Samo causam dicit, 41. Aesopus in Italia, 42. Oracula Aesopo data, 43-44. De Aesopo redi- vivo, 45-48. De statu et imaginibus, 49-52. Varia de Aesopo fabulatore, 53-62. Quaedam ad fabularum his- toriam pertinentia, 63-84. De generibus, 85-93. Loci quidam de fabularum ratione, usu, proprietatibus, virtute atque stilo, 94-105	
PARS TERTIA. AESOPI QVAE FERVNTVR SENTENTIAE,	
NVNC PRIMVM COLLECTAE	
Praefatio.....	245
1. E Vita.....	248
2. Dicta e fontibus orta ignotis, partim fortasse in libris histori- cis primum memoriae tradita, partim sane per errorem vel temere Aesopo adsignata.....	249
3. E Fabulis.....	253
4. E Georgide.....	254

PARS QUARTA. AESOPI QVAE FERVENTVR PROVERBIA,
NVNC PRIMVM IN VNVM COACTA

Praefatio.....	261
1. Proverbiorum sylloge quae inscribitur <i>Αἰσώπων λόγοι</i> e codice Mosquensi ac partim Dresdensi edita.....	265
2. Proverbiorum sylloge quae inscribitur <i>Αἰσώπων κοσμικαὶ κωμωδίαι</i>	287
3. Proverbiorum sylloge quae inscribitur <i>παροιμίαι Αἰσώπων</i> e codice Laurentiano 58.24.....	290
4. E Georgide.....	291

PARS QVINTA. FABVLAE GRAECAE

Praefatio.....	295
1. Fabulae recensiois primae sive Augustanae, denuo recog- nitae (nr. 1-231).....	321
2. Fabulae recensiois Ia quae desunt primae recensioi (232- 244).....	412
3. Aliae fabulae e variis Aesopi codicibus depromptae (245- 273).....	417
4. Fabulae originis Babrianae, siue metro integrae sive tan- tummodo in paraphrasi servatae, quarum argumenta in antecedentibus fabulis non tractantur (274-378).....	427
5. Enumerantur fabulae novae quae Vita Aesopi traditae sunt (379-388).....	478
6. Fabularum additamentum e Dositheo personato (389-392)...	479
7. Fabularum additamentum ex Aphthonio (393-400).....	481
8. Enumerantur Syntipae fabulae quarum argumenta in prae- cedentibus fabulis non tractantur (401-415).....	483
9. Fabulae tres e tetrastichis Byzantinis (416-418).....	485
10. Fabulae tres e codice Laur. 57.30 (419-421).....	486
11. Aliae fabulae e variis scriptoribus depromptae (422-471).....	489

PARS SEXTA. FABVLARVM SYLLOGE QVAE SYNTIPAE
NOMINE INSCRIBITVR (NOVA EDITIO CRI-
TICA)

Praefatio.....	511
Fabulae.....	529

PARS SEPTIMA. FABVLAE LATINE CONSCRIPTAE QVA-
RVM ARGVMENTA PERPAVCIS EXCEP-
TIS IN GRAECIS FABVLIS NON COMPAR-
ENT

Praefatio.....	553
1. Phaedri fabulae metro integrae (nr. 472-557).....	556
2. Fabulae maximam partem Phaedrianae, quae exstant metro	

solutae apud paraphrastas, sc. in cod. Ademari et apud Romulum vulgarem (558-579).....	607
3. Aviani fabulae quinque (580-584).....	619
4. Tres fabulae aevi Carolini, quae una cum variis Pauli Diaconi carminibus traditae sunt (585-587).....	622
5. Fabulae e copiis Odonis Ceritonensis praedicatoris Anglici selectae (588-628).....	625
6. Odonis fabulae quaedam in orationibus obviae (629-635)....	646
7. Fabulae Odonianis additae in codd. Harleiano 219 et Gudiano 200 (636-643).....	651
8. Iohannis de Schepeya fabulae duae (644-645).....	658
9. Fabulae duae originis incertae, quae una cum fabulis Gualteri Anglici sive Anonymi Neveleti in codicibus nonnullis reperiuntur (646-647).....	660
10. Alexandri Neckam fabula de vulture et aquila (648).....	662
11. Fabula metrica e cod. Musei Brit. add. 11619, versibus conscripta inter se consonantibus (649).....	663
12. Fabulae novae ex eis quae in codd. Parisinis 347c et 347b servantur quaeque vulgo appellantur Romuli Roberti (650-659).....	665
13. Fabulae Romulo Roberti cognatae, e cod. Bruxellensi 536 (660-692).....	671
14. Fabulae extravagantes e cod. Monacensi 5337 (693-701).....	686
15. Fabulae extravagantes ex editione Ulmensi Henrici Steinhöwel ca. a. 1476 (702-707).....	696
16. Fabulae quaedam e cod. Bernensi 679 (708-719).....	705
17. Fabula unica e promptuario Parisino anni 1322 (720).....	709
18. Fabulae quinque auctoribus Poggio et Abstemio (721-725)....	710

INDICES

1. Tabula comparativa qua fabularum numeri apud alios editores cum nostris aequantur.....	715
2. Index fabularum Graecarum.....	723
3. Index suppletorius ad fabulas Graecas.....	734
4. Index fabularum Latinarum, quo Graecae etiam respiciuntur.....	741
5. Index suppletorius ad fabulas Latinas.....	751
6. Index nominum propriorum quae in Vita, Sententiis, Proverbiis reperiuntur.....	760
7. Testimoniorum auctores.....	762
8. Nomina potiora quae in Testimoniis leguntur.....	764

PARS PRIMA VITA AESOPI

VITA AESOPI

PRAEFATIO

Vitae Aesopi tres exstant hodie recensiones praecipuae, quas singulas vocamus G, W, et Pl(anudeam). Harum proxime ad archetypum accedit Vita G, permulta servans quae desiderantur in W et Pl. W est retractatio, pro maxima parte antiqua, antiqui cuiusdam Vitae exemplaris quod intime cognatum erat cum codice G, et multa confert quae necessaria sunt cum ad pristinum textum restituendum tum etiam ad historiam eius apud veteres plenius intelligendam. Vita iam diu vulgata Pl, quam circa annum 1300 confecit Maximus Planudes,¹ tota pendet e Vita W, et tantum non tota ex eiusdem exemplari quodam recentioris aetatis manco atque mendoso;² quod exemplar Planudes, vir bono ingenio praeditus et ampliore quam ceteri disciplina, libero stilo retractavit, emendavit, in brevius contraxit. Vitam Planudeam³ idcirco hic non repetimus, quia nihil novi adfert Planudes praeter ea quae de suo disseruit in praefatione (infra Test. 2), et omnis libelli nostri memoria, si fragmenta quaedam exceperis, servata est in recensionibus longe vetustioribus G et W. Hae autem quatenus et quemadmodum inter se differant in *Studiis* meis iam pridem exposui;⁴ restat tamen ut paulo accuratius hoc loco statuere conemur, quatenam intercedat ratio inter recensiones praecipuas et quid sciri possit in universum de huius libelli origine atque historia.

Papyrus Berolinensis nr. 11628, continens fragmenta ad c. 121–124 pertinentia, exarata esse videtur saeculo vel secundo exeunte vel tertio ineunte,⁵ ex quo patet Vitam Aesopi talem fere qualem scriptam legamus in GW iam eo tempore in Aegypto esse vulgatam; ubi porro eam quasi domi fuisse et Alexandrinis bene notam vel ex eo concludas, quod reperta sunt nuper in eadem tellure Aegyptia alia huius Vitae fragmenta papyracea tria, quorum duo (PSI 156 et Oxy. 2083) ad saeculum quartum vel quintum referuntur, tertium (papyrus Golenishchev) ad sextum vel septimum.⁶

¹ *Studies* 217 sqq.; *CP* XXXVII 208 sq.; *Text Trad.* 234–239.

² *Text Trad.* 236–242.

³ Ed. A. Eberhard, *Fabulae Romanenses Graece Conscripiae*, Lipsiae 1872.

⁴ Pp. 4–24.

⁵ Ita censet W. Schubart, qui primus hunc textum, sed ex parte tantum, descripsit in libro suo cui titulus *Griechische Palaeographie* (München 1925) p. 131; mox integrum edidit H. Zeitz in dissertatione (Giessen 1935), novissime ego in *Studiis*, pp. 53–58. Verum etiam hoc Vitae exemplar satis longe recessisse videtur ab ipso archetypo, lacunis scilicet laborans (cf. v. 9 sqq.) et nescio qua verborum ieiunitate, quo factum est ut res interdum neglegenter atque minus plene aut distincte narrentur quam in GW aut G, tamquam si argumenti impatiens fuerit qui transcripsit.

⁶ Vide *Studies* pp. 39–50, ubi haec omnia edidi et quatenus licuit supplendo restitui, eis etiam apposis quae respondent in G et in W. Pertinet PSI 156 ad capita nostra 1–3, p. Oxy. ad 60–62, p. Ber. ad 121–124, p. Gol. ad 125–133. De p. Gol. vide etiam quae obtulit Castiglioni in annal. *Aegypto* VII (1926) 226.

Neque de ipsa Vitae forma primitiva, quod maioris refert, iam dubitare possis quin sit in Aegypto ab auctore aliquo de plebe Nilotica parum literato (nec tam male tamen graecissante) in sui similium usum et primum excogitata et eisdem, haud multis exceptis, quibus nunc legitur in G rebus et verbis composita. Cuius rei en varia habemus in promptu documenta: primum, quod in hac Vita Isis, quae est Aesopi sospitatrix⁷—res, quod ad eius vitae curriculum attinet, omnium antiquissima—ut *Μουσαναγωγός* eo fungitur munere miro atque alieno, scilicet Apollinis aut Mnemosynes, quo nusquam alibi nisi aut in Aegypto aut apud Aegyptios graecantes vel Graeculos aegyptiantes vel utrosque in unum populum coalescentes fungi potuit⁸; deinde, quod in ea Vitae parte, quae desumpta est ex historia Achicari, rex Aegyptiorum non simpliciter Pharaoh vocatur (vel graece *βασιλεύς*), ut in omnibus Achicari libris orientalibus, verum Nectanebo (vel-os), cuius nomen non nisi in Aegypto celebratum est; denique, quod is est huius libelli in universum color habitusque, ut scriptorem prodat non modo plebeium atque verae historiae prorsus ignarum, sed qui Graecorum disciplinam scholasticam tamquam rem externam et dominicam et a se suisque lectoribus alienam respiciat. Namque Aesopus, quamquam servus utique et hic primum fortasse deformis, cum sicut Marsyas Apollini inimicus adversatur,⁹ tum etiam per maximam Vitae partem ingenio usus acutissimo quidem, sed nativo tantum neque ulli scholarum disciplinae obnoxio, non modo de domino suo Xantho rite philosophante triumphat, ubique illo *τὸ τῆς παιδείας φρύαγμα* (c. 85) ostentante, sed per eius personam etiam de universa Graecorum educatione scholastica (cf. c. 36 G), quatenus ea instar rei peregrinae totius mundi laudibus florentis videbatur, nec cuivis hominum de turba impetrabilis, sed magis illis potissimum propria ac reservata qui in Aegypto sub nutu Apollinis superbientes, ut in re publica, sic etiam in artibus et in litteris dominabantur. Magnificorum istorum *παιδείαν* non habet Aesopus heros, sed, quod multo scilicet melius maiusque, *σοφίαν* ingenitam. Aesopo irascitur et iniuriam facit Apollo,

⁷ Cf. Apul. *Met.* XI 9, 15 et 25.

⁸ Isidem Canopi *Μουσαναγωγόν* appellari sollemne fuisse testatur papyrus Oxyrhynchea 1380 (saec. ii ineuntis) v. 62; quocum conferas quod dicit Plutarchus in *Iside et Osiride* 3: solitos esse Aegyptios *τῶν ἐν Ἑρμοῦ πόλει Μουσῶν τὴν προτέραν* Isidem pariter et Iustitiam vocare. In Vita G Isis, etsi non ipso nomine vocatur *Μουσαναγωγός*, tamen id ipsum exsequitur officium et ut mater Musarum aperte repraesentatur (c. 7). Mutus erat Aesopus donec ab ipsa Iside, dea praesentissima, accepit loquendi facultatem; dein suadente Iside Musarum una quaeque Aesopum suo proprio dono ditavit. Quae omnia in W aut omnino sublata sunt atque suppressa, consulto scilicet, aut ita immutata ut nihil iam restet testimonii neque de Iside Aesopi sospitatrice neque de Musis fautricibus. Cur ita? Vide infra.

⁹ Vide c. 33, ubi Aesopus fabulam narrat, aliunde prorsus ignotam, de Apolline ab Iove propter arrogantiam suam castigato; et c. 100, de Apolline ab Aesopo in statu dedicandis praetermisso et Mnemosynae posthabito, unde Aesopo iratus ille *ὡς τῷ Μαρσῳ*. Quae omnia in W alto premuntur silentio.

deus tamquam omnium Graecissimus et scholasticorum ubique velut praeses atque patronus; contra favent ei Isis sospitatrix et Musae filiae suae, illa apud Aegyptios dea indigena et paene omnium tum temporis 'deorum dearumque facies uniformis',¹⁰ hae Graecae quidem origine, sed universae tamen, et multo humiliores quam Apollo atque faciliores. Nempe Aesopus, homo singulari sapientia per saecula celeberrimus, fuit plebi Aegyptiae ut heros adoptandus, quod quo facilius fieret, cum esset ille Graecus et externus, expediebat primum cum aliquid Aegyptio numini debere, deinde quam pote alienum esse ab Apollinis sectatoribus, id est a philosophis et philologis Graecis, et a tota, ut ita dicam, academia Graeca. Aesopum servum vulgus suum fecit minimo negotio, Alexandrum magnum maiore, fingens hunc filium fuisse Nectanehi regis Aegypti. Cui bono? Non eis profecto qui Alexandriae in urbe Ptolemaeorum patrocínio regali nitentes philosophabantur, quique variis scientiis dediti atque magno inter se studio tam eruditione quam ingenio certantes cuiusque generis litteris humanioribus vacabant, librosque sibi a veteribus traditos servandos, edendos, emendandos curabant. Fac Vitam Aesopi ab homine aliquo vel mediocriter docto esse compositam; num dubitare possis quin is eadem fere de Aesopo et Apolline sensurus fuerit quae sentiunt boni auctores inde a Plutarcho? His autem non est Aesopus instar Marsyae deformis, neque usquam apud eos aut Apollini adversatur aut scholasticis, quibus paene assimilatur; sed et his semper, quotiens laudatur, concors atque amicus, et illi nonnumquam aut plane sacer (Himerius, Test. 30) aut, tamquam Apollinis cliens, ipsi etiam a Delphis vindicandus (Libanius, Test. 29; Him. l.c.). Huius modi scriptorum—rhetorum scilicet plerumque aut philosophorum, et omnium qui in litteris quotquot erant honestis dominabantur—qui se collegam esse affectabat certe non is erat qui Apollinem narratione sua ita obtrectaret, deo illo in paginis eius quasi novo cuidam Marsyae posthabito¹¹ et eos qui Musarum pupillum Aesopum dolo necabant adiuvante (c. 127), neque scholasticos Graecos, quippe sui similes, ludibrio

¹⁰ Apul. *Met.* XI 5.

¹¹ Audi Apuleium nostrum, munditiis illum studentem litterariis, de Apolline et Marsya verba facientem (*Flor.* 3): "Eo genitus Marsyas cum in artificio patrissaret tibicinii, Phryx cetera et barbarus, vultu ferino, trux, hispidus, inlutibarbus, spinis et pilis obsitus fertur—pro nefas—cum Apolline certavisse, taeter cum decoro, agrestis cum erudito, belua cum deo. Musae cum Minerva dissimulamenti gratia iudices adstitere, ad deridendam scilicet monstri illius barbariam nec minus ad stoliditatem poeniendum." In tali contextu de Iside silet Isidis alioquin sectator ardentissimus. Quod solum hoc loco honestum erat, adsunt cum Musis dei quales sunt Apollo et Minerva. Non tam severus fuit Apuleius quin *Metamorphoseon* libros undecim 'sermone isto Milesio' laetus conscriberet; sed tantum abest ut ille hoc Vitae Aesopi argumentum, quale est in G, approbaturus fuerit, ut non crediderim eum sine multa offensione vel legere eam potuisse, etiam si genus dicendi in ea optimum, non pessimum, fuisset.

haberet.¹² Certe non ab id genus hominibus, sed a longe pauperioribus et spiritu et disciplina profecta est non minus haec Aesopi Vita quam fabulosa illa de Alexandro historia, utraque scilicet a plebe Niliaca tamquam in suum solacium accepta, et in principio a parum litteratis auctoribus, qui tam nomine carent quam arte rhetorica, inventa atque rudi calamo in historiae speciem conscripta.¹³

Sane non est de nihilo exstructa haec Vita, sed tamen non amplius observata aut veritate aut veterum memoria quam res ipsa vel necessitas flagitabat. Satis constat iam ante Vitam conscriptam tradita fuisse in summa quae de Aesopo apud Delphos narrentur (cf. Test. 20, 22–24, etc.), Phrygium eum natu fuisse (Test. 4), Xantho cuidam Samio, homini ceteroquin ignoto, servivisse (Test. 3, 5, cf. 13), Sardibus denique eum in aula Croesi quondam esse versatum (cf. Test. 35–37). Porro manifestum est multa quae in hac Vita Aesopo tribuuntur—dicta, facta, sententias, iocos, fabulas, artificia, etc.—iam pridem vulgata fuisse, partim sane per ora hominum circumlata, partim in variis libris per varias occasiones narrata, alia ipsi Aesopo attributa, alia aliis viris apud antiquos celeberrimis. Contra, nova sunt et primum, ut videtur, in hac Vita cum Aesopo coniuncta, praeter Isidis partes et ea quae contra Apollinem tendunt atque scholasticos, Aesopi deformitas linguaeque suae a puero infantia, et res omnes quae ab eo aut Babylone gestae sunt aut iussu regis Babyloniorum Lycurgi. Haec omnia (c. 101–123) sumpta esse paene integra ex historia Achicari Assyrii, quae multo ante hanc Vitam conscriptam in Aegypto innotuit,¹⁴ nemo harum litterarum studiosus non novit. Etenim vix quidquam in hac Vitae parte de Aesopo narrat noster quod non invenias in variis Achicari libris uno alterove narratum. Sed non post archetypum conscriptum quasi insitiva sunt addita haec capita,¹⁵ neque omnino veri simile est ea umquam antea inter Aesopi res gestas ab aliquo ascita esse.

¹² Quod fit saepissime in G, sed minus saepe in Vita W, propterea quod Vita primitiva quam mature est ab ipsis scholasticis, quatenus id raptim et sine magno negotio in edendo fieri potuit, a molestia illa penitus inhaerente purgata. De hac re plura infra.

¹³ De huius generis historiis in Aegypto vulgatis earumque natura, indole, consilio, atque origine e societatis condicionibus explicanda, optime disseruit Martin Braun: *History and Romance in Graeco-Oriental Literature*, Oxonii (Blackwell) 1938. Vide etiam quae praeclare praefatus est ibidem, p. x, A. J. Toynbee.

¹⁴ Huius libri fragmentum admodum amplum aramaice scriptum saec. a.C.n. quinto repertum est anno 1906 in Iudaeorum colonia ad Elephantinem, de quo iam multa scripserunt viri docti; vide in primis E. Sachau, *Aramäische Papyrus und Ostraka aus einer jüdischen Militärkolonie zu Elephantine*. Lipsiae 1911, pp. xxii sqq., et A. Cowley, *Aramaic Papyri of the Fifth Century B.C.*, Oxoniae 1923, pp. 204 sqq. Varias huius historiae formas orientales invenies apud F. C. Conybeare, R. Harris, et A. S. Lewis, *The Story of Ahikar*², Cantabrigiae 1913, ubi versae sunt anglice; et apud R. H. Charles, *Apocrypha and Pseudepigrapha*, Oxon. 1913, vol. II pp. 715 sqq.

¹⁵ Legebantur iam circa a. 200 p.C.n. in papyro Berolinensi, cuius tamen textus et ipse admodum recentior est quam quem legimus in G.

Qui primum hanc Vitam in Aegypto composuit, is ipse, potius quam quivis alius, inter alia ab Aesopo aliena et Achicari quoque historiam sibi in promptu iacentem in rem suam vertisse putandus est. Ante vero illum, quem vixisse probabile est saeculo p.C.n. primo,¹⁶ frustra coneris alicuius similis de Aesopo libri vestigia indagare. Nam etsi facile crediderim unum alterumve e poetis Alexandrinis, quales sunt Posidippus, Euphorion, Eratosthenes, ut Hesiodi vitam, sic etiam Aesopi res gestas olim in epylliis cecinisse,¹⁷ tamen longe illi aliter hoc argumentum tractavissent quam humilis noster Aegyptius prosaice, et magis in modum Callimachi vel Plutarchi de septem sapientibus doctissime simul et aride disserentis. Et quid si ad tempora spectamus etiam antiquiora, id est ad saeculum a.C.n. quintum vel sextum? Numquid tibi persuaderi potest severioris illius aevi homines, sive Athenienses illos sive Iones sive Dores, legere solitos esse librum de Aesopo prosa oratione conscriptum (sc. βίος Αἰσώπου, 'altionisches Volksbuch'), qui esset inter ceteros eius aevi multo graviorum argumentorum libros levitate insignis? Qui hoc affirmant longe mihi a veris historiae rationibus aberrasse videntur. Nam semper fere ad res serias exponendas vel referendas, non ad meras facetias propagandas neque temere calamos suos illi sumpserunt qui saeculo quinto et prius operam καταλογάδην scribendo dederunt; neque mos erat eius aevi scriptorum ut libros totos de singulis viris quamvis insignibus conderent, sed de totarum gentium, civitatum, populorum, regnorum historia, vel de rebus philosophicis variisque scientiis. Aristophanis aequales quidquid de Aesopo traditum habebant probabile est partim eis per ora hominum undique memoria sive vera sive errante proditum auctumque innotuisse, partim ex eius generis libris historicis exceptum, quales scripserunt Eugaeon Samius (cf. Test. 6), Xanthus Lydius, aliique logographi, apud quos vix dubium est quin saepe obiter de singulorum virorum factis atque dictis, sicut apud Herodotum, satis sit copiose relatum.

Antequam ad alia transeo, hic pauca repetere iuvat de Vita nostra cum variis Achicari libris comparanda. Sequuntur Achicari res gestae, quales se habent in summa apud unum quemque testem potiore. S = consensus librorum syriace, arabice, armeniace conscriptorum, inter quos primo loco habendus est liber Syriacus.

¹⁶ Non ante Aegyptum Romanorum factam provinciam compositam esse hanc Vitam ex eo apparet, quod scriptor voces aliquot usurpat Latinas, quales sunt σόρδος, ἀκουμβήσομεν, μάππα, μάνδιξ (*mantica*), λακινάριον (cf. *lacinia*), πριμιπλάριος, δηνάριον, ἀσσάριον, λέντιον, ούα, ἀγειν = *agere*. Ut credam eam potius primo p.C.n. saeculo quam secundo esse ortam, illud praecipue me movet, quod minimum unum exemplar intercessisse videtur inter archetypum et papyrus Berolinensem. Nam papyrus novam quidem exhibet textus recensionem, sed ipsa tam mendosa est ut vix credere possis eam primum fuisse sui generis exemplar.

¹⁷ De Posidippi carmine epico potius in Aesopo quam in 'Asopo' versato, vide Test. 19. Comoediam, cui titulus *Aesopus*, scripsit Alexis: Test. 33.

S	PAPYRUS ELEPHANTINENSIS	VITA AESOPI
1. Achicarus, scriba et consiliarius regius apud Sennacherib, Nadan sororis suae filium adoptat.	Ita, nisi quod Ach. olim sub Senn. floruisse dicitur, nunc autem sub Esarhaddon (sic etiam liber Syriacus in cod. Berolinensi).	Aesopus apud Lycurgum degens nobilem quendam adolescentem, Aenum nomine, adoptat.
2. Ach. Nadan ut successorem sui ad regem introducit.	Ita	Ita (c. 103)
3. Achicari oratio ad Nadan habita hortativa, qua ille adolescentulum multis virtutis praeceptis instituit.	Deest oratio, papyro satis integra (col. ii); sed eiusdem modi cohortatio infra legitur in loco alienissimo (15).	Ita prorsus ut in p. El., et hic et infra.
4. Ach. ad regem veniens de Nadan queritur, quod is arrogantiae plenus familiam suam summa afficiat contumelia; Nadan exheredatur.	Desunt haec, neque locus talis est cui inseri possint.	Aesopus Aenum vehementer reprehendit, quod ille cum una ex pelicibus regiis ludere ausus sit, unde Aenus irascitur.
5. Nadan falsis litteris Achicari nomine obsignatis eum apud regem maiestatis crimine arguit.	Nadan quibus verbis Achicarum apud regem accusaturus sit animo secum volutat (statimque eum coram rege criminatur—cf. vss. 31 sqq.).	Ita fere ut in S, sed minus accurate, omissis rebus quibusdam adiutricibus.
6. Rex, vocato Nabusemakh custodibus suis praefecto, mandat ei ut Achicarum interficiat; ille tamen, qui est Achicari verus amicus et simili beneficio ei obligatus, servatum eum in quodam hypogeo abscondit atque alit, donec regem facti sui paeniteat et Achicarum desideret. Occiditur servus in loco Achicari.	Ita ut S, nec minus fuse. Nomen praefecto Nabusumiskun, babylonice. Nabû graece vocatur Hermes; cf. <i>Hermippus</i> in Vita.	Eadem fere de Aesopo et Hermippo narrantur, sed multo brevius. Siletur de servo occiso.
7. Rex iubet fieri lamentationem in domo Achicari. Iussa neglegit Nadan et epulum dat haudquaquam funebre, sed protervum et in avunculi sui memoriam contumeliosum.	Quae olim legebantur in papyro incolumi amissa sunt in lacuna quae hiat post v. 78 (col. v in fine).	Absunt haec.
8. Achicari morte cognita Pharaoh per litteras Esarhaddon (Sennacherib libri plerique) provocat, facta	Lacuna	Ita prorsus ut S

S	PAPYRUS ELEPHANTINENSIS	VITA AESOPI
sponsione de trium annorum vectigalibus, si hominem sibi mittat qui paratus sit et turrem aedificare neque caelo neque terrae contiguam et recte idem ad omnia respondere quaecumque ab eo interrogentur.		
9. Desperante Esarhadon (Sennacherib) et Achicarum valde desiderante, salvum eum domino suo restituit Nabusemakh.	Lacuna	Ita ut S
10. Rex cognitum habet Achicarum fraude circumventum esse a Nadan.	Lacuna	Aesopus Lycurgo demonstrat se falso esse ab Aeno accusatum.
Nihil facit rex ad praesens de Nadan iudicando, quia totus est in provocatione Pharaonis obeunda. De Nadan infra agitur (14).	Lacuna	Lycurgus in eo est ut Aenum morte puniat, sed deprecatur Aesopus id genus supplicii, dicens mortem eius quasi tegmini fore vitae probrosae, contra viventem eum tropaeum fore suae ipsius conscientiae. Cedit rex et Aeno parcit.
11. Rex litteras Pharaonis Achicaro tradit legendas, qui statim promittit se in Aegyptum iturum esse et omnes quas proposuit Pharaoh quaestiones soluturum.	Lacuna	Ita ut S
Cf. infra sub 14.	Lacuna (cf. infra sub 12).	Aenus in Aesopi potestatem a rege traditur. (Haec res, et quae insequitur admonitio, loco suo proprio motae esse videntur, eo fortasse consilio, ut acta fabula potius in Aesopi victoria desineret quam in Aeno frustra corrigendo).
S duas habet Achicari ad Nadan orationes, unam suasoriam ac benignam (supra 3), alteram obiurgatoriam et acerbissimam (infra 15).	Col. vi-xiv, vss. 79-223. Achicarus Nadan eiusdem modi praeceptis instruit quibus Aesopus Aenum in Vita. Videtur editor multo magis in eo versari, ut bonam condant proverbiorum syllogen, quam ut ipsum Nadan sontem cor-	Aesopus multis usus universae sapientiae praeceptis multisque proverbiiis Aenum ad omnigenam virtutem cohortatur. De perfidia eius vel de animo ingrato nihil usquam aut dicitur aut docetur, nisi semel obiter in prooemio:

S

PAPYRUS ELEPHANTINENSIS

VITA AESOPI

ripiat corrigatve. Est ubi Nadan obiurgari videntur (cf. vss. 139-140, 170, 174-176), sed non nisi raro; et pleraque ex eis proverbiis, vel sententiis, quae simillima occurrunt in aliis quoque Achicari libris et in Vita Aesopi, in priore oratione (supra, 3 in S) reperiuntur. Sciri nequit quemnam locum in narratione obtinuerit haec oratio, nisi quod patet eam aliquo tempore post Achicarum restitutum, ut in Vita, habitam esse. Nam in media hac oratione et incipit papyrus de novo (col. vi) et desinet omnino (col. xiv).

ἐπάκουσον τῶν ἐμῶν λόγων, τέκνον Αἰνε, δι' ὧν καὶ πρότερον παιδευθεῖς [cf. supra sub 3, ubi deest talis cohortatio in Vita et in p. El., exstat tamen recte in S], οὐ δίκαιας μοι χάριτας ἀποδέδωκας. Certe expectanda erat h.l. eiusdem modi oratio obiurgatoria qualis infra (15) legitur in S. Accedit quod prorsus mirum est quod statim post tam innocuam tamque communis notae admonitionem Aenus adeo conscientiae suae angore cruciatur, adeo 'verbis verberatus' esse dicitur (ἐπὶ τῷ . . . διὰ λόγων μεμαστιγῶσθαι), ut mortem sibi consciscat. Verberatus erat re vera Nadan, et verbis et verberibus; sed illa omnia hic pessum ierunt, relictis tamen vestigiis quibusdam satis apertis.

12. Ach. in Aegyptum profecturus pullos duos aquilinos assuefaciendos curat qui pueros super dorsa sua sedentes in aëra tollant.

Quae sequuntur (S 12-14) amissa esse videntur in lacuna ante col. vi.

Ita fere ut S. De quatuor agitur pullis aquilinis.

13. Ach. in Aegypto peregrinans omnes solvit quaestiones—septem sunt numero—quas ei proponit Pharaoh, et acceptis trium annorum vectigalibus victor redit ad Esarhaddon (Sennacherib). "And he made it a great day and set me at the head of his household; and he said to me 'Ask what thou wilt, Ahikar' " (interpr. J. R. Harris).

Lacuna

Ita fere ut S. Quinque Aesopo proponuntur quaestiones, quae omnes adsunt in S. Finitur fabula in Aesopi sapientia Lycurgo celebranda.

14. Rogante Achicaro, Nadan in manum eius a rege traditur, ea lege, ut quidquid voluerit cum eo facere liceat.

Lacuna

Cf. supra, post 11.

S	PAPYRUS ELEPHANTINENSIS	VITA AESOPI
15. Nadan non verbis tantum sed etiam verberibus ab Achicaro usque ad mortem castigatur. ¹⁸	Desinit papyrus (col. xiv) in Achicari oratione nondum finita. (Pro eiusmodi oratione obiurgatoria, qualis legitur in S, qualemque olim etiam in ipso archetypo stetisse nullus dubito, substituta esse videtur iam in papyro El., sicut in Vita Aesopi tamquam ab ea pendente, oratio illa ad universam sapientiam spectans, quae supra relata est).	Cf. supra, ante 12.
In hac secunda oratione omnia, quae dicit Ach., ad Nadan vituperandum spectant. Sententiarum formula, "mi fili, sic mecum egisti, ut qui—," saepissime occurrit. Sic S in fine (interpr. J. R. Harris): "Thereat Nadan swelled up like a bag and died. And to him that doeth good, what is good shall be recompensed; and to him that doeth evil, what is evil shall be rewarded . . . Amen."		

Fabula de Achicaro, seu mavis historia, recto stat talo solum in S, cuius memoria omnino libera est a Vita Aesopi et, quatenus e fragmentis iudicari potest, etiam ab ea recensione quam perversam exhibet papyrus Elephantinensis. Namque ex eodem vulnere claudicant et Vita et papyrus, utraque scilicet pro duabus Achicari ad Nadan habitis orationibus unam tantum exhibens, eamque quo legitur loco minime argumento idoneam. Quod saepe hi libri inter se in proverbiiis sententiisque serendis multum discrepant, nihil moror, quandoquidem hic mos est editorum in tali materia tractanda usitatus, neque aliud quidem expectes; verum illud mihi pro certo persuasum habeo, exstitisse olim in ipso archetypo eiusque apographis plerisque inde a saeculo a.C.n. sexto factis aut duas orationes tales, quales in universum, unam et alteram, praebeat S, aut, quod minus probabile esse videtur, unam tantum orationem eamque obiurgatoriam, quae post Achicarum restitutum multa cum acerbitate multisque interpuncta verberibus habita sit. Mortuum esse Nadan (Aenum) statim post hanc secundam orationem testes sunt S et Vita, neque contra quidquid offert papyrus abrupta. Sed quomodo factum est ut moreretur? Vitae auctori credere mavis testanti, an S? At vix consentaneum est rerum naturae, nequissimum

¹⁸ "Thereupon I took Nadan my son and brought him to my house; and I bound him with iron chains whose weight was twenty talents, and I fastened the chains in rings, and I fastened collars on his neck; and I struck him one thousand blows on the shoulders and a thousand and one on his loins; and I put him in the porch of the door of my palace, and gave him bread and water by measure. And I delivered him to my boy Nabuel to guard, and told my boy, 'Write down in a tablet whatever I say to my son Nadan, when I go in or come out.' And I answered and said to my son Nadan as follows: 'My son, he who does not hear with his ears, they make him hear with the nape of his neck.' " (cod. C, interpr. J. R. Harris).

hominem, qualis fuerit Aenus in Vita, subita et improvisa paenitentia obrutum esse et ob eam causam statim mori voluisse. Et quid quod 'verbis verberatus' esse dicitur, neque re vera ullo modo per hanc orationem obiurgatur, nedum vapulet? Causa cur perierit Nadan optima datur in S, falsa quaedam et incredibilis praetenditur in Vita. Ergo fides habenda est libro S. In antiquissimis huius libelli editionibus, quae circumferebantur olim apud Assyrios et Babylonios, severi iudicii homines, vix aliter fieri potuit quin supplicium de Nadan sumeretur gravissimum,¹⁹ ne ipsa caderet iustitiae notio; neque omnino probabile est Achicarum ab auctore, vel a semet ipso, ita factum esse simplicem atque suae ipsius prudentiae immemorem, ut aut Nadan sonti ignosceret, ut Aesopus Aeno in Vita, aut iterum eum, omnibus denuo effusis sapientiae suae copiis, tamquam lupum litteras discentem universa virtute instruere laboraret, id quod factum est et in Vita et in papyro Elephantinensi. Aliud erat Achicari res gestas primum conscribere, aliud librum sapientia Achicari iam diu celebratum edere. Qui primus eam libelli formam conflavit, quam exhibet papyrus, sive Iudaeus fuit ille Elephantinensis, sive Persicus aliqui scriba, cuius exemplar descriptum est vitiose in papyro,²⁰ is nihil antiquius habuisse videtur quam ut bonum lectoribus suis Achicari sapientiae specimen praeberet, quod dum facit, negligere potuit ipsius historiae rationem.

Quae supra dixi eo maxime pertinent, ut statuamus Vitam Aesopi non e quovis libro de Achicaro scripto ex parte pendere, sed ex ea potissimum huius historiae forma perversa, quae iam pridem—testis est papyrus Elephantinensis—vulgata fuit in Aegypto.

Nunc illuc redeo ad rem iam supra aliquot locis adumbratam,²¹ ut duabus Vitae formis G et W inter se comparatis demonstrem quae exstent inter eas differentiae notatu dignissimae qualesque, et quidnam significare videantur de textus historia. En haec sunt quae velim imprimis animadvertas:

G

Caput 4. Aesopus beneficium confert in Isidis sacerdotem (τὴν ἱεροφóρον).

C. 5. Sacerdos illa manus ad caelum tendens ab Iside precatur ut accipiat Aesopus gratiam loquendi: διάδημα τῆς δλης οἰκουμένης, Ἰσι μυριώνυμε, ἐλέησον τόνδε τὸν ἐργάτην, etc.

W

—in Isidis sacerdotes (masc.) aut in τὸν ἱερέα.

οἱ δὲ ἐπάραντες τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εὐχόμενοι αὐτῷ, ὡς ὑπ' αὐτοῦ εὐεργετηθέντες, ὑπεχώρησαν.

¹⁹ Ita factum esse testatur, praeter S, iam auctor libri *Tobiae* (14: 10), saec. a. C. n. fere secundo vel tertio exeunte conscripti.

²⁰ Cf. Cowley, *op. cit.* pp. 205-206. Exemplar quo usus est Elephantinensis ille, sive aramaice scriptum erat sive persice, mutilum fuisse monet Cowley, p. 208: "The Aramaic translation was made not later (perhaps earlier) than 450, by a scholar who, if he did not make it from Persian, was familiar with the Persian language and accustomed to translating from Persian, and whose Aramaic was strongly influenced by Persian. The existing papyrus is not his first draft, as is shown by the blanks in it. The copyist worked on a text which was already old and injured . . . sometimes he could not read his text and sometimes he did not understand it."

²¹ Cf. adn. 8, 9, 12.

G

C. 6-7. Aesopus meridiatur. Ei dormienti adssistit Isis comitantibus Musis. Ipsa ei donat loquendi facultatem, varias deinde eloquentiae artes Musae singulae, dea hortante.

Musae per totam Vitam quinquens et viciens nominantur, saepe in iureiurando.

C. 100 ad finem. In Samo Aesopus θύσας ταῖς Μούσαις ἱερὸν κατεσκεύασεν αὐταῖς, στήσας μέσον αὐτῶν Μνημοσύνην, οὐκ Ἀπόλλωνα. ὁ Ἀπόλλων ὀργισθεὶς αὐτῷ ὡς τῷ Μαρσύῳ.

C. 123. ἐκέλευσεν οὖν ὁ Λυκοῦργος ἀνδριάντα χρυσοῦν ἀνατεθῆναι τῷ Αἰσώπῳ μετὰ καὶ τῶν Μουσῶν, καὶ ἐποίησεν ἑορτὴν μεγάλην ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῇ τοῦ Αἰσώπου σοφίᾳ.

C. 127. ἐβουλεύσαντο οὖν ἀνελεῖν δόλῳ. καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος μνημοντος διὰ τὴν ἐν Σάμῳ ἀτιμίαν, ἐπεὶ σὺν ταῖς Μούσαις ἑαυτὸν οὐ καθίδρυσεν. . .

Parygus Gol.: ἐβουλεύσαντο [. . . Ἀπόλλω]-νος συνεργούντος αὐτοῖς διὰ τὴν ἀτ[ιμίαν τὴν ἐν Σάμῳ, ἐπεὶ σὺν τ]αῖς θ Μούσαις οὐ καθίδρυσεν αὐτῷ.

C. 134. κατέφυγεν ὁ Αἰσώπος ἐν τῷ ἱερῷ τῶν Μουσῶν.

C. 135. ὁ δὲ κύνθαρος ἰκέτευεν τὸν ἀετὸν μὴ παραβλέπειν αὐτοῦ τὴν αἵτησιν, κατορκώσας αὐτὸν κατὰ τοῦ Διὸς εἰς τὸ μὴ καταφρονῆσαι τὴν σμικρότητα αὐτοῦ.

C. 139. ὁμοίως καὶ ὑμεῖς, ἄνδρες Δέλφιοι, μὴ ἀτιμάσῃτε τὸ ἱερὸν τοῦτο εἰς ὃ ἐγὼ κατέφυγον, κἂν εἰ μικρὸς ἔστιν ὁ ναός, ἀλλ' ἐνθυμήθητε τὸ τοῦ κανθάρου καὶ αἰδέσθητε Δία Ξένιον καὶ Ὀλύμπιον.

C. 142. λοιμῷ δὲ κατασχεθέντες οἱ Δ. χρησμὸν ἔλαβον παρὰ τοῦ Διὸς ἐξιλάσκεσθαι (τόν) τοῦ Αἰσώπου μόρον.

C. 33. Aesopus fabulam narrat de Apolline propter arrogantiam suam a Iove castigato.²²

W

. . . εἰς ὕπνον ἐτράπη. ἡ δὲ Τύχη (v.l. Φιλοξενία) ἐπιστᾶσα καθ' ὕπνου ἐχαρίσατο αὐτῷ ἄριστον λόγον καὶ τὸ ταχὺ τῇ γλώττῃ καὶ ἐτοιμολογίας εὑρεσιν διὰ ποικίλων μύθων, ὡς φιλοθέῳ καὶ φιλοξένῳ.

Musae nusquam ne semel quidem nominantur.

Desunt haec omnia.

ὁ δὲ Λ. ἐκέλευσεν ἀνδριάντα χρ. ἀνατ. τῷ Αἰσώπῳ, καὶ ἐτίμησε μεγάλως εὐφημοῦντα αὐτόν.

Parygus Ber.: ἐκέλευσε[ν] οὖν ὁ [Λ]υκῶρος ἀνδρ[ιάν]τας αὐτοῦ ἀνατεθῆ[ναι] καὶ εἰκόνας. χρόνον δὲ (c. 124 W).

ἐβουλεύσαντο δόλῳ αὐτὸν ἀνελεῖν. Cetera omissa sunt.

τοῦ δὲ Αἰσώπου . . . ἐπὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος^{21a} καταφυγόντος . . .

ὁ δὲ κ. ἰκ. τὸν ἀετὸν μὴ ἀνελεῖν τὸν ἰκέτην, καὶ ἐξώρκιζεν αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγάλου Διὸς, μὴ καταφρονῆσαί αὐτοῦ τῆς σμικρότητος.

καὶ ὑμεῖς . . . μὴ ἀτιμάσῃτε τὸν θεὸν τοῦτον διότι τὸ ἱερὸν αὐτοῦ μικρὸν ὑπάρχει. ἐνθυμήθητε δὲ τὸ τοῦ κανθάρου καὶ αἰδέσθητε τὸν Ἀπόλλωνα (!).

Eadem fere, sed om. παρὰ τοῦ Διὸς.

Fabula omissa est.

^{21a} Templum Apollinis quam sit inepte hoc loco suppositum satis elucet ex eis quae infra narrantur; cf. *Studies* 16.

²² Neque in hac fabula neque in fine Vitae, ubi Apollinem obtestatur, umquam Aesopus hunc deum nomine appellat, id quod religio ei fuisse videtur, sed aut de 'praeside Musarum' (bis h.l., semel c. 142) loquitur, aut de 'eo qui maior est Musis'.

Ita discrepat W a G, ut praeter alia multa quae brevitatis maxime causa resecta esse videntur, ea potissimum omissa sint aut immutata, tamquam certa ratione, quaecumque aut Musas tangunt aut ipsius Isidis partes aut inimicitiam illam quae extitisse dicitur inter Aesopum et Apollinem. Patet haec omnia ei displicuisse qui hanc Vitae formam (W) instituisset, eaque non casu esse ab eo partim omissa partim immutata sed manifesto purgandi studio.²³ Talis autem recensendi ratio, quae est aliqua ex parte Apollinis vindicandi causa concepta, multo aptius in antiquos quadrat grammaticos eorumque doctrinam scholasticam, quam in librarios languidioris aevi inter saeculum fere sextum atque undecimum viventes,²⁴ fideique Christianae addictos. Hi quidem quid fecerint Vitae textui nescimus, nisi quod credibile est eos interdum singulas lectiones e diversis codicibus petitas suis ipsorum contextibus immiscuisse, id quod saepe factum est in traditione codicis G, ubi etiam Vitae W quaedam scribendi proprietates in lectionibus duplicatis latere videntur.²⁵ Alia vero textus retractandi indicia, quae ad hoc aevum Byzantinum referri possint, nulla invenias. Contra illud bene e fragmentis papyraceis cognitum habemus, extitisse iam ante saeculum quintum varias nostri libelli formas, quae, quod verborum quidem attinet delectum atque copiam, satis discreparent et a G et a W. Quorum in numero aequum est

(ὁ μείζων τῶν Μουσῶν, c. 33). Nempe sentit nihil esse sibi cum deo illo superbo commune, nihil se ei debere. Atque tantum abest ut aliquid honoris usquam in hac Vita Apollini concedatur, ut in rebus gerendis ne illud quidem officium ei relinquatur quod eius proprium esse fatetur etiam Aesopus, Musis scilicet praeesse atque imperare, sed usurpatum est illud primum ab Iside ac deinde a Mnemosyne.

²³ Musarum unam quamque mentionem cur tam diligenter sustulerit mihi non satis apparet: fortasse propterea, quod crebra earum in Vita vulgari commemoratio eodem ei tendere videbatur quo Apollo ibidem Isidi Musisque posthabitus, res editori scholastico satis invisae; vel eo, quod Musas, utpote poetarum maxime atque litteratorum hominum patronas, minus idoneas esse arbitrabatur quae Aesopum, hominem et ipsum a litteris paene alienum et in hac Vita contra doctrinam scholarum ubique nitentem, pupillum sibi adoptarent (sic Xanthus c. 36)—tamquam si essent Musae in doctorum honorem ab indoctis illis atque antischolasticis semigraeculis, quorum ad libidinem composita erat haec Vita, editori vindicandae.

²⁴ De recentiore aetate nulla ratio, propterea quod ad finem saeculi undecimi, si non iam prius aliquanto, descriptum est illud Vitae W exemplar Byzantinum—id ipsum, ut videtur, admodum negligenter et inscite—a quo deducti sunt omnes qui exstant huius recensionis libri manu scripti. Cf. *Studies* 185 sqq., praesertim p. 188.

²⁵ Exstat insigne huius rei exemplum, ni fallor, in c. 10, ubi verba insiticia ὁ δὲ εἶπεν οὐχί, δέσποτα, ἀλλὰ, quibus olim decurtata erat prolixior illa pristinae Vitae oratio Ζηνᾷς λέγει—ἀλλὰ e recensione W ad verbum translata esse videntur; cf. *Studies* 27 sq., adn. 3. Ad eandem originem referendae sunt etiam, ut opinor, voces supervacaneae δελφῖνος in c. 62, τοῦ δαχλου in c. 71, καὶ μύθους in c. 100, βούλημα in c. 111. Quae lectiones variae primum e fonte suo transcriptae sunt certe non ab ipso codicis G librario, qui eas iam tum in contextu suo legisse videtur, sed a vetustiore quodam editore cuius exemplar suberat, nescimus quot ante annis vel saeculis, memoriae codicis G. Ita fit ut deprehendere videamur recensionem W certe ante initium saeculi decimi in manibus hominum versantem. Veri tamen simillimum est magnam partem varietatis eius lectionum, quae accumulata est in codice G, non Byzantinis temporibus pullulasse, sed multo antea; cf. infra p. 23.

et Vitae W quaerere prototypum. Accedit quod quae huius recensiois cum G comparatae maxime propria sunt, sive universum eius spectas genus narrandi, quo scriptor semper porro impatienter festinat multaque aut obiter amputat aut omnino praetermittit, sive res singulas et lectiones a G discrepantes, ea manifesta sunt etiam, aut hic aut illic, in antiquis illis codicibus papyraceis, uno excepto codice Oxyrhyncheo, qui per septuaginta fere versus artissime cohaeret cum codice G. De codice Golenishcheviano dubitari nequit quin eiusdem generis fuerit atque G et in re summa a W alienus;²⁶ sed idem tamen nonnumquam, sicut W, sermones uberiores amputat (cf. vss. 29–30, 57, 64–65),²⁷ et verbis paulo saepius a G recessisse videtur quam Oxyrhyncheus. Papyrus PSI 156 omnium brevissima est et adeo mutila ut nihil fere de genere eius narrandi iudicari liceat;²⁸ at idem codex papyraceus plures exhibet lectiones singulas, quae cum W faciant diserte contra G, quam nescio an ceteri omnes in unum coniuncti;²⁹ unde haud immerito conicias eum aut a Vitae W archetypo esse prognatum, aut vel ipsum fuisse. Sunt etiam in papyro Berolinensi paucae quaedam lectiones, quae cum W consentiant adversus G, et in hac papyro simile quoddam orationis recidendae ac corripiendae studium mihi deprehendere videor atque in Vita W. Accedit quod deest Musarum mentio ibi, ubi plane desideratur (vss. 42, 43),³⁰ et nihil habet Vita W magis sibi proprium ac peculiare quam studiosum illud de Musis silentium. Etsi sciri nequit quaenam intercedat inter papyrum et W affinitas, tamen similem illa exhibet textus retractandi modum.

Rhetores saeculi quarti Libanius et Himerius, quae de Apolline Aesopi fautore atque vindice praedicant (Test. 29, 30), ea non modo nova sunt et ab illis primis scriptoribus prolata, sed et adversis frontibus cum pristinae Vitae testimonio pugnant.³¹ At contra non pugnant haec, ne minime quidem, cum eis quae de Apolline et Aesopo legimus in Vita W novicia, ubi deus ille, pulso Aesopo supplice violenter e templo suo et ad mortem tracto,

²⁶ Vide supra in tabula, sub c. 127.

²⁷ Hos locos amputat etiam W, sed aliter quam papyrus et plura retinens.

²⁸ Servati sunt 27 omnino versus, cum plurimum dimidiati, plerique ne tanti quidem; sed decem versuum (5–14) nulla est ratio propter lacunam in G.

²⁹ Tales sunt: οὐν post τοῦτον PSI v. 2 et W, om. G; τῆς πολιτικῆς W, τῆς π . . . PSI 3, τῇ πολιτικῇ G; ἐν| τῶν κτημάτων αὐτοῦ W et PSI 4, τὸν ἀγρόν G; ἐτέρου PSI 18 et W, om. G; διὰ δὲ τῆς πολυπειρίας δοὺς ἀπόδειξιν G, om. W, et pro maxima parte (i.e. διὰ—πολ.) etiam PSI 18–19, ubi tamen supplere possis [δοὺς δὲ ἀπόδειξιν μὴ]; αὐτοῦ τὸ νοερόν W et PSI 21, τὸ ἐνθύμημα αὐτοῦ G; κάτω μὴ χαλάσωμεν PSI 23, κάτω μὴ χαλάσαι W in orat. obliqua, μὴ κάτω βάλωμεν G; προσ|ανέλυσαν PSI 25 et W, ἐπέπλευσαν ἀνω G; αὐτομάτως W et PSI 26, om. G. Has lectiones proprias esse crederes Vitae W Byzantinae, nisi esset pro teste papyrus saec. quarto vel quinto exarata.

³⁰ Vide supra in tabula sub c. 123. Si de pluribus statuīs dicendum erat, et de Musis pariter erat dicendum. Nimis inconsulte et exiliter pergere videtur auctor loquens de 'statuīs et imaginibus' soli Aesopo erectis.

³¹ Cf. supra pp. 11 sq. In Vita G et in papyro Golenishcheviana tantum abest ut Apollinem Aesopi misereat, ut etiam Delphos in eum dolo grassantes adiuvet.

bonam causam habuisse videtur cur Delphis irasceretur eosque propter Aesopum λοιμῶ puniret; id quod facile inde, tamquam rem actam, colligere potuerunt Libanius atque Himerius. Unde incidit in Delphos pestilentia illa, quo numine laeso? De hac re nihil legitur diserte in Vita W, sed ansa datur ibi optima interpretandi iram illam fuisse Apollinis. In Vita G iratus esse videtur Iuppiter Hospitalis,²² quod et optime cum toto rerum contextu concinit et non absonum est ab eo quod dicunt Plutarchus (Test. 24) et Zenobius (Test. 27), i.e. Delphis iratum esse (μηνίσαι) τὸ θεῖον vel τὸ δαιμόνιον. Ante vero Libanium nemo, quoad scimus, umquam affirmaverat Apollinem aut Aesopo favisse aut mortem eius in Delphis suis vindicasse. Sed quoniam haec notio, etsi tacite oblata, tam manifesta est in W ut paene invito lectori se obiciat inculcetque, ita maxime est veri simile eam inde, potius quam aliunde, a Libanio Himerioque esse exceptam. Accedit quod in aliis quoque rebus, quae de Aesopo dicunt Himerius et Iulianus ea manifeste e Vita Aesopi, qualis est in GW, pendere videntur; quippe quae et singularia sint et aliunde nusquam nobis innotuerint: ridiculam scilicet fuisse Aesopi faciem (Him. Test. 56), eumque fortuna dumtaxat serviisse, id quod amplius interpretari videtur Iulianus in Test. 58, operose addens Aesopum non magis *fortuna* fuisse servum quam negotio suo vel proposito.²³ Apparet igitur etiam saeculi quarti rhetoribus talem notam fuisse Vitae Aesopi recensionem, qualis in re summa est Vita W. Quod si Vitam talem legissent, qualis est G, vix teneri potuerunt quin quae ibi de Apolline narrata invenissent per ἀνασκέυασιν arriperent, utique Himerius.

His omnibus quae supra exposui perpensis, mihi persuasum est Vitae W archetypum Byzantinum in summa ab antiqua quadam recensione pendere quae fuerit quasi Vitae primitivae editio expurgata, eo nimirum consilio a grammatico quodam antiquo retractata varie et circumcisa, ut magis idonea esset quae fabulis Aesopeis, litterarum illi generi a rhetoribus in primis exculito, praemitteretur, et minus offensionis eis adferret qui doctrina aliqua scholastica imbuti in litteris melioris notae versari solerent. Eiusmodi libellum, qualis fuit Vita primitiva vulgaris, stilo scilicet humillimo conscriptum multisque inscitii cum in dicendo tum etiam in cogitando plenum, in narrationibus longum in colloquiis otiosum, cuius porro auctor Apollinem pro numine alieno et inimico habebat, Graecorumque disciplinam scholasticam in persona Xanthi obtrectabat—talem libellum quid putas passurum fuisse necessario, cum primum e tenebris, ubi natus est apud homines indoctos, in manus grammaticorum doctrina plus minus pollentium evasisset? Nonne idem fere quod passa est re vera haec Vita in recensione W, nec non, ut videtur, etiam in papyro Berolinensi? Satis constat

²² Cf. c. 139, ἐνθυμήθητε τὸ τοῦ κανθάρου καὶ αἰδέσθητε Δία Ξένιον καὶ Ὀλύμπιον, et c. 142: χρησμών ἔλαβον παρὰ τοῦ Διός.

²³ Vitae c. 1 (W): ὁ . . . Αἰσωπος τῇ μὲν τύχῃ (vel τὴν μ. τ.) γέγονε δοῦλος, τῷ δὲ γένει, etc. Iulianus: ὁ δὲ δὴ τῶν μύθων Ὁμηρος . . . Αἰσωπος ἦν ὁ Σάμιος, δοῦλος οὐ τὴν τύχην μᾶλλον ἢ τὴν προαίρεσιν. . . .

Vitam nostram a grammaticis retractatam esse aliquando, sed quando primum? Meo quidem iudicio mature, nec multo postea quam ipsa composita est. Nempe tam conspicuus de Aesopo liber diu non poterat negligi a grammaticis, quorum officium erat memoriae tradere quidquid de viris illustribus innotuerat, sive vere id traditum erat sive falso, dummodo scite vel docte inventum. Quae tamen illi omnia in brevius coartare solebant, ut e.g. in vitis Homeri, neque ludendi causa in tali argumento versari consueverant, sed serio et veritatis magis studiosi. Ipsi quidem grammatici numquam tam fabulosam tamque frivolam historiam, sive de Aesopo sive de alio quovis homine, aut scripserant adhuc aut scripturi fuerunt;³⁴ sed cum hanc Vitam ab hominibus parum litteratis compositam iam tum praesto lateque vulgatam exceperant, non mirum est si raptim eam ad suum arbitrium reformatam denuo sub suis sibi auspiciis edere dignati sunt; praesertim cum non incommoda esset quae una cum fabulis legeretur in corpore Aesopico.³⁵ Ceterum non id egit Vitae W conditor, ut tam rudem libellum funditus et ex omni parte quasi ad regulam quandam rhetoricam emendaret. Non tanti erat. Immo rem potius festinanter et levi brachio ita gessit ut, quaecumque sibi molesta esse viderentur, ea saepius omittingo quam emendando tolleret. In ipsis rebus narrandis perpauca quidem mutavit (cf. supra p. 12); plura in verborum constructione atque delectu, ubi multa obiter novasse videtur, pristinum Vitae sermonem saepe reddens puriorem.³⁶ Maxime autem in eo versatus est, ut narrationes et colloquia quae in longum erant prolata ipse amputando in brevius contraheret. Quo factum est ut currat quidem oratio eius melius quam in G, sed simul correpta, simul corrupta etiam et desiccata; nam multum capit inde detrimendi cum ipse narrationis contextus interruptus et spoliatus, tum etiam vis quaedam auctoris primitivi haudquaquam insulsa.³⁷

Apparet alia ratione primum coniunctas esse Vitam fabulasque in traditione G, alia atque contraria fabulas Vitamque in traditione W.

³⁴ Talem a grammaticis expectes Aesopi 'vitam', qualis est illa quam infra descripsimus in Test. 1, vel in 25.

³⁵ Credo non semel tantum ab antiquis grammaticis recensitam esse hanc Vitam, scilicet in Vitae W archetypo, sed iterum et fortasse saepius; neque tantummodo ab eis qui honestiorem eam reddere studerent, et ad fabularum editionem accommodare, sed ab aliis quoque, eisque maioris indulgentiae editoribus, qui magis in facetiis quam in rebus grammaticis versati, aut novis subinde Vitam augerent narratiunculis aut alias pro aliis vicarias substituerent; id quod plane factum est antiquitus in priore illa Vitae parte, ubi narratur quibus artificiis Xanthus toties ab Aesopo ludificatus sit vel ingenio superatus. De hac re infra paulo accuratius dicetur.

³⁶ Facile credas Vitam W in principio multis caruisse vitiis quae hodie in ea reperiuntur. Nam veri simillimum est textum eius pristinum denuo retractatum esse aliquatenus, si non iam prius aliquoties, at certe in ea tandem editione Byzantina (saec. xi ad fin.) quae subest nostris codicibus. In ea, etsi multa pro certo ad veterem archetypum, pauca tantum ad Byzantinum referri possunt, tamen alia multa sunt eiusmodi, ut non constet utrum primitiva sint an Byzantino alicui editori vel librario debeantur.

³⁷ Cf. *Studies* 22 sq.

Fabulae recensionis quae dicitur Augustanae (rec. I), quas primum legimus in codice G (s. x ad finem), stilo longe alio ac puriore conscriptae sunt quam Vita, auctoremque produnt artis recte ac composite scribendi multo peritiorem; adeo ut duabus his pariter inspectis scriptionibus facile cuivis comprobetur alium fuisse Vitae auctorem, alium eum qui fabulas composuerit. Sed haec Vitae forma pristina, qualis tradita est in G, verbosissima scilicet et aliis de causis futura rhetoribus molesta, minime idonea fuit quae umquam ab ullo fabularum editore scholastico in corpus suum Aesopicum una cum fabulis, quae doctorum maxime in usum compositae erant, intacta reciperetur. Immo retractanda fuit primum atque aliquem in modum ad hoc ipsum emendanda, sicut in W, priusquam fabulis praemitteretur. At manifestum est eam ad hodiernum diem numquam manum subisse vere emendatricem, sed per totam eius traditionem directam, inde ab ipsis eius incunabulis Niliacis usque ad saeculum decimum, ubi novissime transcripta est in unicum codicem G, semper ab indoctis librariis propagatam grammaticorum curis, quod quidem ad sermonem emendandum attineat, omnino caruisse. Tot enim tantisque, ut nunc est, stat praedita culpis. Non temere igitur mihi statuere videor in traditione G non fabulis Vitam adiunctam fuisse aliquando, ut in W, sed Vitae fabulas, easque non multo, siquidem omnino, ortu fuisse Vita recentiores. Contra in traditione W probabile est utrumque libellum ad eundem redire archetypum, qui doctiorum hominum ad usum accommodatus e duobus iam tum seorsum vulgatis libris, fabulis scilicet recensionis Augustanae atque Vita nostra pristina, compositus erat.³⁸

Hic quaerere licet, si Vita olim in corpore W condendo novam ac breviantem subiit recensionem, num item et fabulae? Sciri nequit. Sed si ita factum esse posueris, facilius quaedam se explicabunt quae in fabularum traditione cognoscenda adhuc manent obscura. Ipse quidem fabularum sermo cur in archetypo W retractaretur causa non fuit, quandoquidem non longo ante tempore eas compositas fuisse putandum, et stilo conscriptae erant satis felici. Est tamen cur suspiceris non omnes fabulas illas Augustanas, quae servatae sunt in optimis huius memoriae codicibus G et Pb (Mon. 564, olim 'Augustano'), in corpus W antiquum receptas esse; vel, si omnes re vera inibi retentae essent, tamen postea multas, fortasse quartam vel tertiam earum partem, ab aliis eiusdem corporis editoribus exclusas esse, ita ut fabularum seriem admodum attenuatam exciperent et alii Byzantini librarii plerique, et diasceuasta ille qui saeculo fere undecimo

³⁸ Fieri potuit, quod non credo, ut fabulae illae Byzantino aevo recensitae (rec. II sive 'Vindobonensis'), quae una cum Vita W in codicibus nostris traditae sunt quaeque originem suam ducunt maximam partem e recensione Augustana (rec. I), non ab ea potissimum harum fabularum editione penderent, quae tradita erat inde ab antiquis temporibus una cum Vita W, sed ab alia quadam earundem fabularum Augustanarum editione, quae nobis ignota est. Hoc parum mihi veri simile esse videtur. Rationi magis consentaneum est Byzantinum illum editorem (s. xi) fabulas suas Augustanas ex eodem libro hausisse quo Vitam W.

has fabulas ex parte tantum in novam longeque peiorem recensionem, quam dicimus secundam, redegit. Notatu dignum est hoc loco, primum quod posteriores recensiones una quaeque multo minorem fabularum copiam exhibent quam Augustana illa pristina (ca. 230)³⁹—unde recidendi mos cernitur iam diu apud editores scholasticos inveteratus—deinde quod ipsa recensio Augustana nusquam aeque integra servata est atque in codicibus intime cognatis G et Pb, neque porro tam plena in Pb (saec. xiii–xiv) quam in solo codice G (saec. x). Quid ergo? Ut Vitae, sic etiam fabularum collectionis Augustanae integritatem soli ei librorum memoriae debemus quae subest codici G. Ceterae earundem fabularum catenae breviores, quomodo traditae sint a communi archetypo (saeculi fort. secundi vel tertii) nescimus. Quaedam pendere videntur ab eadem codicum stirpe segregata et obsolescente qua G et Pb, aliae, eaeque magis in rhetorum usum destinatae, ab aliis iam ante saeculum undecimum plus minus truncatis editionibus; inter quas praecipuam fuisse suspicor illam, quacum tradita esset inde ab antiquis temporibus Vita W.

Hactenus de differentia quae est inter G et W eiusque origine. At multa secum communia habent in Vitae textu hi libri, et quidem insignia, sive res spectas narratas sive singulas scribendi proprietates, quae distent ab aliis huius libelli ante saeculum decimum vulgatis lectionibus.⁴⁰ Quae lectiones nobis innotuerunt partim e fragmentis papyraceis, partim e codice Vindobonensi 128 et Achicaro,⁴¹ partim e locis codicis G contaminatis vel duplicatis, partim denique, ac praecipue, ex eis quae in Vitae W contextum Byzantinum e libro quodam vetustiore ascivit conditor familiae codicum SBP.⁴² In quibus sunt tres narratiunculae (infra c. 50a, 77a, 77b), quae non modo desunt G et Vitae W antiquissimae memoriae (O Lo), sed etiam alienae fuisse videntur ab archetypo, quippe cum et supervacaneae sint et locis stent plane non suis et eis quae antecedunt quaeque sequuntur aut obstent moleste aut ratione repugnent, ita ut interrumpatur series rerum se quadam necessitate evolventium obscureturque. Certe melius currit narratio in GW, ubi desunt ista embolia, quam in recensione SBP ubi redundant. Alia ergo fuit illa Vitae editio antiqua unde haustae sunt hae fabulae, alia, eaque propius ad archetypum accedens,⁴³ editio GW.

³⁹ Recensio quam appellamus Ia (ante saec. sextum orta) habet ca. 143 fabulas; rec. Monacensis (fons rec. II sive 'Vindobonensis', vide *Studies* 174–204) 95; rec. II ca. 105 (cod. Cb); rec. III plurimum 148; rec. IV, e Babrio pendens, 148; Syntipas 62; Aphthonius 40. Nullus codex tot habet eiusdem recensionis fabulas quot G, nullus praeter G tot quot Pb.

⁴⁰ Vide *Studies* 28–39.

⁴¹ Cod. Vind. continet (fol. 229 sq.) Aesopi ad Aenum cohortationem e vetusto quodam Vitae exemplari excerptam. Eam integram descripsi infra c. 109. Antiquitatem eius indicant cum textus ipse atque sententiarum ordo, ambo a G et a W discrepantes, tum etiam errores orthographici ΑΙΝΟΣ pro ΑΙΝΟΣ et ΕΡΕΤΤ—pro ΕΡΕΤΑΤ—, qui e litteris maiusculis legendis orti esse videntur.

⁴² Vide *Text Trad.* 222 sq., 226 sqq., et infra adn. 48.

⁴³ Id est in rerum ordine primitivo servando.

De hac editione, quomodo definiri possit qualisque fuerit, iam proximum est ut accuratius inquiramus. Collatis inter se libris G et W arguta quaedam apparent cognationis indicia, quibus freti paene pro certo affirmare possumus Vitae W archetypum et codicem G ambos ab eodem codice antiquo esse derivatos, qui et ipse e diversis editionibus interpolatus esset varieque iam tum ab archetypo mutatus, corruptus, et auctus. Loci quos infra laudavi in tria genera partiti sunt, quorum primum idemque gravissimum ex paucis eis locis constat, qui mirum quendam in modum duplicati sunt in utroque libro; alterum genus eis continetur locis qui aliter corrupti sunt utrobique; tertium denique eas amplectitur lectiones varias quas communes habent G et W ab aliis testibus discrepantes. Quod genus lectiones, etsi non multum valent per se, plus tamen acquirunt ponderis quando simul cum ceteris maioris momenti indiciiis perpenduntur.

1. Caput 88a in G (q.v.) idem argumentum, partim aliis partim eisdem verbis tractat atque caput 88, neque aliud quidquam est nisi altera eiusdem orationis conformatio, quae ex alia quadam Vitae editione petita est. Adsunt ambae orationes in W quoque, sed utraque, ut mos est editori, admodum decurtata. Hinc optime patet exemplar illud antiquum, quo usus est Vitae W conditor, eodem modo fuisse hoc loco conflatum atque codicem G, neque in margine eius adhuc lectam esse illam tam plane adventiciam orationem, sed iam tum perperam in ipso contextu. Unde error ille per imprudentiam ortus in W. Nam parum veri simile est Vitae W auctorem, qui magno passim orationis decurtandae studio se gerat, tam curiosum factum esse repentino, ut quae in margine codicis sui stetisset oratio longa et prorsus supervacanea, eam ultro arreptam dein male truncatam in textum frustra farciret. Et non semel tantum id eum fecisse putandum, si omnino, sed iterum et fortasse saepius, id quod minimo minus, ut ita dicam, probabile esse videtur. Nam similiter—ecce iterum—duplicata est, ut in G sic etiam in W, sed non in papyro Golenishcheviana, lectio in fine c. 126, ubi verba otiosa ἐκεῖθεν γὰρ ὄντες—καθεστήκατε idem fere dicunt quod verba praecedentia ἐκ τούτων—ἀνελεύθεροί ἐστε. Haec (ἐκ—ἐστε) paululum tantum variata legimus in G, W, et papyro Gol. (vss. 18–19: ἐκ τούτου ὑμεῖς ἐγεν[ήθητε ἀνελεύθεροι ὄντες. ταῦτα εἰ]πών), verum illa (ἐκεῖθεν—κ.) non nisi in GW. Quae res eo maioris momenti aestimari debet, quod papyrus ceteroquin eiusdem generis Vitam exhibet atque G, et a W alienam. Apparet non omnes huius recensionis codices antiquos ita contaminatos esse quomodo G. Minus certa est ratio lectionum in c. 3, sed tamen non aliam esse credo quam supra. G: ὁ δὲ φησιν λέγει αὐτῷ “ἐπικατάρατε, οὕτως μου κατεφρόνησας”, etc. W: καὶ φησιν ὁ δεσπότης “λέγε μοι, κατάρατε, οὕτω μου κ.” Illud λέγει, quamvis leviter mutatum, nimis operose in W, ne omnino periret, retentum esse videtur.

2. C. 1, προσημαῖος ἀμάρτημα G; latet fortasse προσημαῖνον vel ἀποτρόπαιον. ἡμερῶν ἀμ. W, quod vix sanum. C. 30, ἡ μία γαμετὴ οὔσα, falso pro ἡ μ.

συνετή οὔσα vel quodam simili, G; καπριῶσα vel ὀργῶσα vel γαυριῶσα W, quae lectiones omnes sunt improbandae; nam nulla ex istis ancillis non erat καπριῶσα vel ὀργῶσα vel γαυριῶσα, et omnes innuptae. C. 68, post vocem παραχωρήσατε hiat lacuna in W quae olim etiam in primario codicis G fonte stetisse videtur. Sic W: διό, δέσποτα, πίνοντες καὶ εὐφρανθέντες παραχωρήσατε ἐν οἷς δεδώκατε ἀπόδειξιν. Sic G: διό, δέσποτα, πίνων τὸν τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς εὐφροσύνης σκύφον, παραχώρει . . . (hic erasae sunt litterae cu. 14, quae legi non possunt) τὸν τῆς ἀκηδίας τοῖς νέοις· ἔχεις γὰρ ἀκρ(ο)ατήρια ἐν οἷς ἔδωκας ἀπόδειξιν. Suspicio librarium codicis G post παραχ. primo vocabula ἐν οἷς ἔδωκας ἀπόδ., vel similia quaedam, ut in W, e fonte suo primario describere incepisse, deinde erasis his verbis aliam lectionem, eamque multo integriorem (sc. τὸν τῆς—ἀπόδειξιν), ex alio libro sumpsisse. C. 77 (cf. adn. 396), σὺνέονητος εἰ G, perperam pro οἰωνιστῆς εἰμι. δεδώνιστός (vox nihili) εἰμι W. C. 94, G: τοῦ Διὸς κελεύσαντός ποτε, τοῖς ἀνθρώποις ὑπέδειξεν αὐτοῖς εὐθείως ὁδοὺς δύο. Puto scribendum esse ὑπ. ὁ Προμηθεὺς ὁδοὺς δύο. Verum quod intelligi non poterat in textu G, id libere ac suo iure, sed parum feliciter refinxit W: ἡ Τύχη δύο ὁδοὺς ἔδειξεν ἐν τῷ βίῳ. C. 105, ἐτῶν δέκα GW, falso pro ἐ. τριῶν (Achicarus et p. Ber.), sed recte G infra in c. 123. C. 108, G: εἰπὼν τεθνεῶτα με ἐπὶ παρακάλυμμα τοῦ βίου τῆς αἰσχύνης, μετὰ τὸν θάνατον ζῶ. τὸ δὲ τρόπαιον εἶναι τῆς ἰδίας συνειδήσεως. Non tam male corruptus est hic locus quin sanari possit;⁴⁴ sed tamen nihil ex eo facere potuit Vitae W conditor nisi fumum merum: εἰπὼν τεθνεῶτα αὐτὸν ἔξειν· εἰς ἑαυτὸν γὰρ τῆς αἰσχύνης ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἔχει τὸν θάνατον. C. 124: versus Homericus in G tam male corruptus est ut sensus ex ipsis eius verbis nullus elici possit. Quod omissus est omnino hic versus in W, id tibi optime explicabis si statueris eum non minus corruptum fuisse in fonte recensitionis W quam in codice G. Scilicet verba mera, quae grammaticus nullo modo in rem suam vertere potuit, ea simplex Vitae G librarius, quamvis sensu carerent, intentis oculis sed rei incuriosus, quam potuit fidelissime transcripsit. C. 141, nuntiatur fabula quaedam ab Aesopo narrata quae tota deest in codice G, ubi tamen Aesopus illam fabulam, utpote ad se apud Delphos moriturum convenientem, his verbis explicat: ἄνδρες Δέλφιοι, ἡβουλόμην Συρίαν, Φοινίκην, Ἰουδαίαν μάλλον κυκλεῦσαι ἢ ἐνθάδε (παραλόγως ὑφ' ὑμῶν) ἀποθανεῖν. Idem est sensus epimythii in W: τοῦτο κάγώ πρὸς ὑμᾶς, ὦ Δελφοί· προηρούμην Σικελίαν ὅλην κακοπαθῶν κυκλεῦσαι [nimis docte!] ἢ ἐνθάδε παραλόγως . . . ἀποθανεῖν. Quid? Nonne certum videtur in ipsa fabula narranda expositum esse aliquid de homine varias terras misere pererrante deque causa illius peregrinationis? Equidem non video quomodo alius quisquam sensus ex his verbis elici possit. Dicit Aesopus παραδόξως se in ea terra iniuriam pati ubi minime omnium deceret; se maluisse, ne id sibi contingeret, vel patria exulem esse (sicut personatum illum, vel illam, in fabula antecedente), et

⁴⁴ Lege: τεθν. μὲν ἔχειν π. τοῦ βίου τῆς αἰσχύνης [μετὰ] τὸν θάν., ζῶντα δὲ τρ. εἶναι, κτλ.

foris ubivis gentium mala perpeti potius quam Delphis in ipsa Graecae sapientiae sede sacrata. Quidvis melius est quam domi quemquam a suis decipi. In hanc sententiam dumtaxat optime quidem quadrat fabula illa de filia a patre suo foede adamata, quam huic loco inseruit auctor recensionis W; at quominus genuinam esse credas hanc fabulam, et a communi fonte derivatam, illud obstat quam maxime, quod nihil dicitur in ea de peregrinatione, et verba puellae in fine, quibus summa fabulae monstratur, adversis frontibus cum epimythio, quod sequitur, pugnant. Namque aliud est *ἐκατὸν ἀνδράσι με παρασχεῖν*, prorsus aliud *Σικελίαν ὅλην κακοπαθῶν κικλεῖσθαι*. Quid ergo? Ut in G, sic etiam in exemplari illo antiquo, e quo pendet W, probabile est exstitisse lacunam hoc loco qua tota fabula genuina intercidisset, eiusque in vicem aliam eamque minus idoneam, scilicet de patre et filia sua, a Vitae W conditore subditam esse. Fabula illa, quae amissa est, similis esse potuit ei quae de Matthidia narratur (a se ipsa) in homiliis Ps.-Clementinis (c. 15); nam illa a fratre mariti sui adamata, ne cedendo gravem marito inferat iniuriam, neve rem illi aperiendo discordiam inter fratres moveat, sua sponte in exsilium cum duobus parvulis profecta multos annos dolore affecta errat, et quidem circum Syriam, Phoeniciam, Iudaeam.

3. C. 60, *τί δέ μοι τοῦτο διαφέρει* G, *ἐμοὶ τί δ.* W, om. p. Oxy. C. 61, *ποίησον ὡς λέγω σοι* G, *ὑποκρίθητί μοι* W, om. p. Oxy. C. 62, *ὁ ξένος* GW, *ὁ ἀπερίεργος* minus apte p. Oxy. (v. 61). Ib., *οὐ περιεργάσσομαι* GW, *οὐ[δὲν οὖν βουλόμενος περιεργάζεσθαι]* p. Oxy. (64). Ib., *ἄκρως νῆ τοὺς θεούς* p. Oxy. (65), om. GW. C. 101 et deinceps passim, *Λυκοῦργος* GW, *Λυκωρος* p. Ber., *Λυκοῦρος* SBP; cf. *Studies* 57. C. 109 (vide adn. 556), *τοὺς ἐχθροὺς εὖχου ζῆν καὶ ἀρρωστήν καὶ πένεσθαι*, *ἵνα κατὰ πάντα ἀδυνατῶσιν* G, *τ. ἐχ. σου εὖχου ἀρρωστεῖν καὶ π.*, *ἵνα ἄδυν. βλάπτειν σε* W, om. cod. Vind. 128 et omnes qui exstant libri Achicari. Verum legitur haec sententia inter alias quasdam quae magnam partem e libro aliquo Achicari deperdito haustae esse videntur, quaeque falso 'Menandro sapienti' adscriptae sunt, in codice Syriaco saeculi septimi apud J. P. N. Land, *Anecdota Syriaca* I p. 158. Vides quam sit rara, sed tamen vix dubium est quin sit Achicaro tribuenda; cf. Nau, *Histoire et Sagesse d'Achikar* p. 42 sqq. Ib., *ἐν βασιλικῇ αὐλῇ ἂν τι ἀκούσης, τοῦτο ἐναποθανέτω σοι, μὴ σὺ ἐν τάχει ἀποθάνης* Vind. 128, et similiter Achicari libri fere omnes, om. GW. C. 124, *παιδείαν* p. Ber. (v. 53), *σοφίαν* W, *σοφίαν καὶ παιδίαν* G, *σοφίαν καὶ παιδείαν?*⁴⁵ p. Gol., v. 1-2. C. 131, *ἀνὴρ τις* p. Gol., om. G perperam, *ὁ τοῦτόν μοι ἐνθεῖς* falso, ut opinor, supplevit W. Multi denique sunt loci ubi in una lectione consentiunt G et W, sed alteram aliunde petitam addidit G.

Quae supra de capitibus 50a, 77a, 77b ut adventiciis dixi, ea cadunt etiam in capita 65-67, quae tradita sunt in GW: idcirco abiudicanda sunt ab

⁴⁵ Sufficit spatium duabus his vocibus.

archetypo, vel utique ab eo quem nunc obtinent loco, quia parum bene cum eis rebus narratis congruunt quae antecedunt proxime, quaeque post ea statim sequuntur. De hac re velim ea consideres quae accuratius descriui in *Studiis* meis, p. 37 adn. 10. Certe non ad hunc locum pertinent istae narratiunculae (c. 65–67)—si quidem omnino uspiam Vitae primitivae—sed proprie, sicut c. 50a 77a 77b, ad priorem illam Vitae partem ubi Aesopus totus in eo versatur ut dominum suum ingenio superet. In communi librorum G et W fonte aut mota erant haec capita perperam a proprio suo loco, aut, quod veri similis videtur, e diversa quadam Vitae forma auctiore, fortasse π (cf. infra), interpolata sunt. Quo magis ad eam opinionem denuo adducimur, ut credamus editionem GW (= γ infra) varie esse contaminatam.

Apparet tandem, ex eis quae supra exposui, tria recensio-
num genera discerni posse in antiquo nostri libelli curriculo, scilicet G, W, et π ; quorum inter se nexus, quatenus definiri possunt, in tabula subiecta descripsimus. Quod ad fragmenta papyracea attinet, omnia prorsus incerta; nisi quod constat papyrum Golenishchevianam eiusdem fere generis fuisse atque G, et a W alienam. Pro ceteris frustra tentaveris tam exiguis tamque lubricis fretus indiciis, qualia praebent haec frustula, aut fragmentum quodque suo loco quasi in stemmate adsignare, aut varias antiquae memoriae lectiones, quas saepius ultro citro inter varia exemplaria commeasse putandum, in certa genera disponere. Attamen, si quid omnino conicere licet, facile crediderim p. PSI ad genus W⁴⁶, p. Oxy. ad G⁴⁷, p. Berolinensem forsitan ad π pertinere.⁴⁸ Papyrum autem Golenishchevianam non e communi G et W fonte (γ) esse derivatam, sed e vetustiore quodam exemplari, fortasse ex eo colligere debemus, quod lectio illa quam exhibet in fine c. 126 non est duplicata, ut in GW, sed simplex et genuina.

De ipso codice G, in summa qui sit et unde recuperatus, iam supra (p. xv)

⁴⁶ Vide supra, adn. 29.

⁴⁷ Cf. supra p. 13, *Studies* 45 sqq.

⁴⁸ Littera π designamus eam Vitae editionem antiquam unde hausta sunt capita 50a, 77a, 77b in rec. SBP (saec. xii vel xiii ineuntis). Ex eodem autem libro petita esse videntur etiam, quippe cum sint a W et partim a G quoque alienae, complures huius recensio-
nis lectiones singulae (vide *Text Trad.* 226 sqq.); in quibus nomen regis 'Lycuri' pro Lycurgo (GW) eo maxime est notatu dignum, quod idem fere nomen, sc. Λυκῦρος, legitur in papyro Berolinensi, neque usquam alibi; cf. *Studies* 57 sq. Denique res paene certa est ad π pertinere Aesopi illam ad Aenum cohortationem quae ex ignota quadam, sed antiqua Vitae forma excerpta est saec. xiv^o in codice Vindobonensi 128; de qua vide supra, adn. 41. Minime enim credibile est saeculo xii^o vel xiii^o adhuc servatus esse in bibliothecis, praeter G et W, alias duas antiquas Vitae recensio-
nes, quae pariter aetatem tulissent quaeque singulae non nisi semel et a singulis librariis, quoad scimus, usurpatae sint. Immo rationi multo magis est consentaneum codicis Vind. librarium eandem ad manum habuisse recensio-
nem antiquam, et in eodem quidem exemplari, qua ante annis fere 150–200 usus esset auctor recensio-
nis SBP, sc. π . Huc spectant duae obiter lectiones variae: c. 109, ἀκούσον (prima vox cohortationis) G et W, ἐπάκουσον Vind. 128 et SBP; c. 110, προσ-
πορίζεται G et W, πορίζεται Vind. 128 et SBP.

breviter relatum est. Vide etiam *Studies* pp. 3 sq. Restat ut pauca dicam de eis potissimum huius codicis proprietatibus, quarum nobis in emendando maxime est ratio habenda. Ac primum quidem ea est textus condicio ut, praeter alia menda quibus scatet, persaepe lectiones quae olim aut in margine aut supra scripturae lineam legebantur, sive variae illae ex aliis libris petitaee lectiones, sive locutionum explanationes, sive lectorum cuiusvis generis animadversiones, hic in ipsum contextum mira quadam librariorum socordia tralatae sint.⁴⁹ Quo factum est ut multa—vereor tamen ut satis multa—rectis cancellis utpote aliena saepserim; quod nisi fecissem, saepe quid auctor voluisset omnino cerni non poterat.⁵⁰ Ceterum ne saeculo decimo vel nono ortam esse credas hanc tam amplam in codice G lectionum varietatem atque duplicationem, multa obstant. Primum quod mos non fuit eius aevi librariorum (i.e. saec. fere vii–xi) hunc curiosum in modum tractare neque scriptorum classicorum textus neque libros populares; verum talis edendi ratio, quae est antiquorum potissimum grammaticorum propria, plerumque aut ad aevum Alexandrinum aut ad prima p. C. n. saecula (i–v) referri debet et solet.⁵¹ Accedit quod iam supra demonstratum est

⁴⁹ Id quomodo fieri solitum sit in antiquis libris diserte testatur Galenus in loco satis bene noto (Ed. Kühn, vol. XVII p. 79 sq.): ἐνλοτε γὰρ ὑπὲρ ἐνὸς πράγματος διττῶς ἡμῶν γραφάντων, εἴτα τῆς μὲν ἐτέρας γραφῆς κατὰ τὸ ὕφος [i.e. contextum] οὐσης, τῆς δ' ἐτέρας ἐπὶ θάτερα τῶν μετώπων [marginum], ὅπως κρίνωμεν αὐτῶν τὴν ἐτέραν ἐπὶ σχολῆς δοκιμάσαντες, ὁ πρῶτος μεταγράφων τὸ βιβλίον ἀμφότερα ἔγραψεν, εἴτα μὴ προσσχόντων ἡμῶν τῷ γεγονότι, μηδ' ἐπανορθωσαμένων τὸ σφάλμα, διαδοθὲν εἰς πολλοὺς τὸ βιβλίον ἀνεπανόρθωτον ἔμεινε. Idem passus est Vitae G textus in antiquis illis quas vocamus 'variorum' editionibus quod et Galeni libri variis a se ipso lectionibus instructi. Qui vero has Vitae editiones maiores parabant id sibi in primis propositum habuisse videntur, ut quae traditae erant in aliis editionibus varietates, sive scripturae sive narrationis, eas quatenus placuerat una cum textu suo primario lectoribus praeberent—non quo emendatior fieret libellus sed quo plenior, non variandi causa temere et ex libidine, ut in saec. xii et xiii, sed ne quid quod eis aut bonum esse videretur aut aliqua de causa memorabile e traditis periret.

⁵⁰ Exempli causa velim consideres, praeter eos locos quos supra tractavi, quomodo conflatae sint lectiones variae in c. 6, 7, 10, 23, 68, 86–88, 105, 109, 115, quam fortem sibi hi loci medicinam latrent, ut intelligi possint, quam saepe editori opus sit scalpro.

⁵¹ Conferantur ea quae de Aeschylī codice Mediceo eiusque lectionibus duplicibus exposuit Blass in *Aesch. Choeph.* pp. 22 sq.; F. Jacoby, de duplicibus in textu Hesiodico lectionibus obviis (*Hes. Carm.* I p. 73); Wilamowitz de bucolicorum poetarum traditione in editione sua Oxoniensi pp. v–vi; White, *Scholia on the Aves of Aristophanes* pp. lxxiii et lxxix: "The codex Ravennas is six hundred years younger than the variorum edition of the fourth or fifth century" [unde omnia sua habet] . . . "Tampering with the traditional text of the Aristophanic scholia does not begin until the twelfth century . . . but Tzetzes undertook the task of rewriting and enlarging them with querulous confidence."

Talis fere est librorum Aesopicorum per saecula historia, secundum omnia quae de eis cognita habemus, qualis est in universum librorum classicorum multorum traditio. Saeculis i–v prodeunt utriusque generis libri nonnumquam in editionibus solito maioribus et ornatioribus, quae grammaticorum scholiis variisque lectionibus, vel saltem alterutris, instructi sunt. Vigent adhuc antiquarum litterarum studia, veterumque libris servandis atque illustrandis aemuli sese dedunt grammatici. Quae sunt recentiorum scripta, ut facile plerumque quid velint valeantque agnoscerentur et sentitur, ita aut placent aut displicent et non sine vegeto quodam animi motu

exstitisse olim in communi G et W archetypo, qui minimum ante medium saeculum quartum exaratus esset, lectiones quasdam duplices; neque dubitari potest quin eiusmodi lectiones plures admodum habuerit ille codex (an volumen?) quam quae hodie servatae sunt aequae in W et in G. Nam multa e Vita pristina reicit W, utique quae aut otiosa erant aut obscura aut corrupta; sed nihil tale, ut videtur, omittere voluerunt librarii illi, a quibus tradita est Vita G. Itaque veri simile est non paucas sed multas ex eis lectionibus variis lectorumque observationibus, quae in codice G e margine in contextum translatae invenimus, ab ea potissimum editione antiqua esse derivatas, cuius lectionum varietas atque mixtura adhuc detegi possunt ex parte in GW, i.e. γ . Neque tamen omnes ad hanc editionem referri possunt lectiones quae adventiciae sunt in G; nam postea necessario additae sunt eae quarum fons est Vita W. Ponendum est igitur successisse non longe post γ alteram ac similem editionem, quae novis aucta sit lectionibus e W et fortasse etiam aliunde petitis. Hanc designamus γ^a . Sciri nequit ubinam primum additae sint eae lectiones quae pertinere videntur ad π (e.g. $\pi\alpha\omega\epsilon\iota\alpha\nu$ in c. 124), neque unde haustae sint eae, quae neque ad π , quia deest, neque ad W referri possint.

Ad antiquos, ut opinor, non ad Byzantinos lectores referendae sunt

leguntur; unde voces illae lectorum indignantium et fastidientium hic illic sparsae in codice G. His temporibus retractantur interdum Aesopi et Vita et fabulae, et in novis recensionebus pervulgantur. Contra, saeculis vii–xi nihil fere agitur, neque in classicorum scriptorum textibus emendandis vel explicandis, neque in humilioris notae libris antiquis, in quibus noster, aut retractandis aut contaminandis inter se (ut in saec. xii, xiii), aut quemvis alium in modum variandis. Immo ne leguntur quidem nisi raro et a perpaucis hominibus, et longe abest ut sint vel Vita Aesopi vel fabulae eius ullo sensu ‘populares’. Manent plerumque veterum librorum textus, quicumque non sint Christiani, in eodem statu quo fuerant ante, i.e. circa saeculum quintum vel medium sextum. Tantum describuntur hi libri, qualescumque sint, ex uno exemplari in alterum, neque id quidem saepe, sed haud paucis in libris non omnino ante saeculum nonum vel decimum. Quo tempore ita renascuntur doctorum hominum studia, ut illi diu neglectos veterum libros denuo exquirant atque legant, quaeque adhuc praesto sunt eorum exempla antiqua, ea pio animo accurate describenda curent, nihil de suo novantes. Mox oritur post tranquillitatem tempestas. Nam mirum est post a. fere 1100 quo usque grassetur licentia in omnis paene generis libris propagandis, cum apud editores eruditos qui scriptorum classicorum textus emendando ac miscendo corrumpunt, tum multo magis apud librarios illos ignotos, qui libros vulgares, quales sunt Aesopi Vita et fabulae, *Physiologus*, *Historia Septem Sapientium*, *Stephanites et Ichnelates*, tam libere tractant variando atque contaminando ut illi subito in multas erumpant sui novas conformationes. In mediis his turbis—saeculo xii, non s. vi vel vii, ut coniecit Hausrath—orta est et ea fabularum recensio quae vocatur Vindobonensis (II apud nos) et Vitae recensio SBP, quae una cum illa in codicibus tradita est (cf. *Studies* 77, 185). Sic usque et usque procedit librorum licentia, donec exstet aliquando editor qui adeo ceteris doctrina simul et auctoritate praestet, ut eius potissimum recensio tamquam definitiva a plerisque hominibus accipiat. Hic fuerit, e.g., pro tragicis Graecis Triclinius, pro Aesopi Vita et fabulis Planudes, pro *Physiologo*, etsi non tam firmiter, auctor recensione q.v. pseudo-basilianae (cf. *AJP* LVIII 494 sq.). Quae recensione vulgatae tam bene sibi quaeque in tam multis exemplaribus constant, ut compluribus inter se collatis codicibus non nisi paucas et parvas discrepantias invenias.

observationes nonnullae quae e margine olim in contextum inter transcribendum irrepserunt.⁵² c. 7, *εὐσεβείας κατακάλυμμα* (pietatis velamentum!) iuxta verba Isidis ad Musas filias; ibid., voce *ἀμορφίαν* pro *εὐσέβειαν* supposita negatur Aesopi pietas, affirmatur eius deformitas; c. 8, *γέλοιον* (*γέλιον* cod.) *αὐτῷ τοῦτο* (hoc ei ridiculum!); c. 47, *πῶς ἔσται—μέλλει γάρ!*—*μεγάλη ταραχή ἐν ἀνθρώποις*; c. 97, *μετὰ δὲ χρόνον ὑπεβάλοντο οἱ λύκοι τοῖς προβάτοις*, absurde, sed consulto scriptum pro *μ. δὲ χρ. διέφθειραν οἱ λύκοι καὶ τὰ πρόβατα*, vel quodam simili, ut in W; c. 115, *(εὐχερῶς) μὲν ἀληθῶς* (re vera temere!); c. 120, *οἱ γὰρ παιδείας μετέχοντες καταγελῶσι τῶν τὰ τοιαῦτα προβαλλόντων* (qui educati sunt talia proponentes derident); in fine subscriptum: *τὰ μετ' εὐκολίας εὕρισκόμενα καὶ εὐκαταφρόνητα πολλοῖς εἶναι δοκεῖ*. C.81, in medio contextu legitur scholium de comitiis in Samo octavo quoque anno habendis, quod qui scripsit non fuit indoctus. Sunt hae voces aut hominum ceteris lectoribus aliquanto doctiorum, interdum fastidientium, aut Christianorum alienam fidem maligne, ut solebant in principio, obtreptantium. Sed post fidem Christianam iam multos annos ubique per orbem stabilitam, cui lectori curae cordive esse potuit quid de antiqua pietate in antiqua quadam et humillima fabula esset repraesentatum? Cur quis adeo tum temporis de antiquitate indignaretur? Sane fieri potuit, sed parum probabile esse videtur, neque tale quid in aliis recentioris memoriae codicibus occurrit. Quod ad lectores fastidientes vel doctos attinet, constat tales longe plures numero in primis aetatis imperatoriae saeculis vixisse, et in libris iudicandis esse versatos, quam post saeculum quintum.

Multa quae ad litteram transcripsit seu transcribere voluit librarius codicis G tam male corrupta sunt ut omni fere sensu careant. Id autem quomodo factum sit vix aliter mihi explicare possum, nisi statuo hunc textum descriptum esse aliquando ab exemplari quodam male habito, quod ita fuisset hinc illinc vel maculatum vel oblitum vel laceratum, ut scriptura eius multis locis non nisi vix et aegre aut omnino non legi posset. Nam qui primus talia membranae suae ingessit scripturae monstra, qualia legimus e.g. in c. 1, 6, 88a, 113, 124, 128, certe non animo stilum regebat, sed oculis tantum, eisque male in caligine laborantibus. A tali principio profecta est, ut opinor, maxima pars depravationis illius quae obvia est in scriptura codicis G; sed quando id factum sit, utrum antiquis temporibus an Byzantinis, forsitan dubitare possis. Mihi tamen veri simile videtur exemplar illud, quod ponimus vitiatum, perantiquum fuisse, ut puta saeculi quarti vel quinti, idemque, cum iam quingentos fere annos neglectum iacuisset, tandem circa saeculum decimum vel paulo prius ab indocto quodam librario ad litteram esse transcriptum.⁵³ Ille vero quis fuerit,

⁵² Cf. supra adn. 51, in altera sectione ad initium.

⁵³ Minus probabile videtur aliquem, qui eruditioribus hominum temporibus sub imperio Romano vixerit, tam multa quae sensu carerent sine ulla sanandi cura

utrum ipse codicis G librarius an alius qui eum antecesserat, nunc est quaerendum. Res aperta est codicem illum, a quo descripta est Vita in G, multis ornatum fuisse tabulis pictis quibus singula Vitae argumenta repraesentata essent. Harum picturarum non nisi septem descriptae sunt in G, sex ad initium in foliis 22-24 et una in fol. 59^v; sed inde a fol. 24 relictas sunt deinceps in medio contextu spatia vacua variarum conformationum quinquaginta tria, quibus ceterae inseri possent picturae. Si esset nobis solum cum his Vitae picturis agendum, forsitan facile crederemus eas a librario (vel librariis) codicis G statim ex antiquo quodam libro esse descriptas, sed accedit altera in codice G picturarum series, eaque simillimae artis, quae ortu vix esse potest saeculo nono exeunte antiquior, quippe cum sit ad fragmentum libelli de Kalila et Dimna (fol. 1-7) accommodata, quod nuper graece versum erat e lingua Arabica.⁵⁴ Quae cum ita sint, alterutrum paene necesse est statuas: in codice G describendo aut duos adhibitos esse a librario libros picturis ornatos, quorum unus recens et Byzantinus, alter fortasse antiquus esset, aut unum tantum librum recentioris aetatis, in quo ille ambos textus, Vitam scilicet atque *Kalilam et Dimnam*, una cum picturis utriusque libelli propriis invenisset. Hoc, ut illi praestat probabilitate, ita mihi ponendum esse videtur. Hunc codicem, qui potuit esse saeculi decimi vel noni exeuntis, designamus γ^b . Facile fieri potuit ut eius picturae ex antiquo codice describerentur, quippe cum eiusmodi sint ut ad antiqua exemplaria respicere videantur.⁵⁵

inconsulte in librum suum translaturum fuisse, praesertim cum adhuc alia suppetere huius libelli exemplaria meliora, quibus ille textum suum corrigere posset.

⁵⁴ Hoc edidit accurateque praefata est Elinor Husselman: *A Fragment of Kalilah and Dimnah*, London 1939 (= *Studies and Documents*, ed. Kirsopp Lake and Silva Lake, no. X). Eius vero opinioni (p. 21), Graecum interpretem libere textum Arabicum retractasse augendo, minime assentire possum. Nego quemquam hodie scire posse quomodo inter se discrepaverint omnes quotquot fuerunt huius libri codices Arabici, et id genus licentiae melius mihi videtur in libros Arabicos quadrare, quam in Graecum aliquem huius aevi interpretem. Non sic Andreopulus, neque in historia de septem sapientibus graece reddenda neque in fabulis quae feruntur Syntipeae; cf. infra p. 516, et supra adn. 51.

⁵⁵ De tota ea quaestione, quae est de harum picturarum genere, origine, proprietatibus, cuius sint et cum quibus aliis picturarum catenis cognatae, docte simul et feliciter egit Myrtila Avery in disputatione quae inscribitur "Miniatures of the Fables of Bidpai and of the Life of Aesop in the Pierpont Morgan Library" in *The Art Bulletin* XXIII nr. 2 (1941), pp. 103-116, ubi photographice depictas invenies omnes nostri codicis picturas, multaque tangit auctor quae stimulare possint animos eorum qui in hanc rem inquirere volunt. Iuvat hoc loco quae maxime ad rem nostram pertinent in extenso proferre: "The Aesop miniatures were certainly based on late classical formulas, of which the *orans* pose of the priestess of Isis is a familiar example (p. 113) . . . The figure style of the Bidpai cycle [K. et D.] is farther removed from Hellenistic models than that of the Aesop scenes, and more characteristically South Italian in its awkward but vivacious movement and expression, and in its over-large heads, hands, and eyes with their drooping lower lids. This difference in style can be understood if the archetype was composed for the Greek translation by a Latin miniaturist in a monastery located in the Campanian or Abruzzese region, such

Tandem ut illuc redeam, ubi de codicis proprietatibus disserens digressus sum, pauca quaedam monenda sunt de erroribus illis quos passim scribae in re orthographica sive incuria titubantes, sive oculis caecutientes fecerunt. Saepenumero in scribendo permutantur inter se utroqueversum *o* et *ω*, *η* et *ει*, *αι* et *ε*, *η* et *ι*. Interdum scribitur *ου* pro *ω*, *ου* pro *οι*, *α* pro *ο*, *α* pro *αυ*, *αι* pro *ω*; semel, quatenus animadverti, *οπ* pro *οιτ* (*δουλοκόπα*, c. 49). Latet in his mendis corrigendis nonnumquam periculum, propterea quod in hoc genere dicendi vix sciri potest quid usque admittendum sit, quid non. Retinere licet *ἀπεστομάτησεν* (pro *-ισεν*) in c. 26, annon? Equidem non credo, sed tamen nescio. Item, sanumne putemus esse *ἐὰν ἔχεις*, aliaque eiusdem farinae, an potius indicativus in coniunctivum mutandus? Tu, lector doctissime, videris; ego saepe, fateor, in dubio haerebam. Ceterum utut haec se habent, omnes fere codicis scripturas diligentissime notavi, eis solis exceptis, quae aut levissimae sunt et nullius momenti, ut plerumque in accentibus spiritibus interpunctis male ponendis vel omittendis, aut eiusmodi utique, ut quid scriptum voluerit auctor omnino dubitari non possit, velut *σκόπτε* pro *σκῶ-*, *ἐλυπήτο* pro *-εῖτο*, etc. Talia, etsi multa silentio praeterivi, pleraque tamen exempli causa, praesertim in priore libelli parte notavi.

DE RECENSIONE VITAE W

In Vita W edenda id solum mihi quaesitum est, ut codicum archetypum Byzantinum quam proxime fieri potuit ad pristinam eius formam restituerem. Quae res etsi permultis in locis, et quidem in uno quoque Vitae capitulo, feliciter mihi cecissee videtur, tamen restant adhuc necessario haud paucae lectiones in textum receptae, quae utrum primariae sint an potius adventiciae et primum aut in rec. SBP aut in singulis recentioris aetatis codicibus ortae, pro certo diiudicare non possum. Hoc autem eam ob causam evenit, quod inter omnes huius Vitae codices, qui quidem aliquid omnino habeant auctoritatis, nullus non est aut aliqua ex parte alieno fonte contaminatus, aut e duabus vel pluribus traditionibus sedulo con-

as Montecassino or S. Vincenzo al Volturno, or at Capua at the end of the ninth or early tenth century when the monks of both these monasteries were there. It can be supposed that an illustrated Life of Aesop was available [γ^a ?] whose miniatures not only were incorporated into the text [γ^b], but provided a model for the style and composition of the Bidpai cycle. The Morgan miniatures [G] would then be a copy produced by a Latin hand perhaps a hundred years later, in which the two styles were so blended as to provide a series of miniatures similar stylistically but preserving certain characteristics . . . of their prototype (p. 114) . . . Dr. Kirsopp Lake has always insisted that the script [cod. G] had Calabrian characteristics. This would lend plausibility to a conjecture that this copy of a mutilated Greek folklore book was planned in one of the Campanian scriptoria of St. Nilus during the visit of a Latin miniaturist, who began to copy the miniatures but was called away before finishing his work; the text was then copied by resident Calabrian monks who left the spaces for illumination as they appeared in the archetype, hoping for a return of the artist scribe" (p. 115).

Codicum Transitiones

O transit interdum ad SBP: vide *Text Trad.* 233

R ad SBP: ib.

M ad SBP, raro: vide infra sub M

λM ad SBP: *Text Trad.* 230 sq.

V ad SBP, raro ante c. 98, dehinc fere passim

σ (= SB) ad λ, ad MO (?): *Text Trad.* 235, adn. 57

ρ (= P Rin) ad λ, maxime ad initium Vitae: *Text Trad.* 242 et adn. 70

β ad W, ad finem Vitae (et in fabulis): *Text Trad.* 235

8 ad MO, saepe hic illic usque ad c. 116, dehinc creberrime

W ad SBP, persaepe; cf. infra sub W

Π ad MO, haud ita saepe: *Text Trad.* 239

Archetypum refert consensus librorum MO aut MR, interdum tantum O aut R cum aliis singuli testibus coniuncti, velut ORG, OGI, RG, WO aut WR ab SBP discrepantes; interdum denique, quotiens deficiunt aut ad SBP desciscunt O et R, etiam M, Mλ, MW. Codicum familia ORLo multis locis propius accedit ad archetypum quam M et ceteri omnes; nam praeter lectiones singulas, quas haud paucas sola exhibet aut plane genuinas aut codicis G testimonio confirmatas, servat etiam c. 75 et 76, quae desunt MASBP, et recte caret tribus illis capitibus 50a 77a 77b, quae a G simul et ab archetypo W aliena fuerunt quaeque primum interpolata sunt in SBP, deinde in λM. Porro, vide *Text Trad.* 222-26 de ORLo, ib. 230 sq. de λM.

M = cod. Monacensis gr. 525, medio saec. xiv ab Andrea Libadeno Trapeuntio exaratus; cf. infra p. 512. Folia huius codicis, quibus continetur Vita Aesopi, perverso ordine ligata sunt; ita singula se excipere debent: 154, 6, 1-4, 9, 5, 10-17, 8, 7^v, 7^r, 18-20. Margines foliorum exteriores saepe ita abacini sunt ut in extrema quaque scripturae linea perierint litterae aliquot, raro plures quam 6-8. Hic codex omnium purissimus est a contaminatione fontium. Non nisi perraro deservit librarius a memoria familiae MOR ad SBP; vide *Text Trad.* 200, 233 et adn. 51.

O = cod. Baroccianus 194, Oxoniae servatus in Bibl. Bodleiana, saec. xv, fol. 1-7. Imperfecta est Vita, desinens in voce δουλειας (v. l. δουλειων) in fine c. 104.

R = cod. Vaticanus gr. 1192.²⁰ In hunc codicem ligata sunt folia decem saeculo xiv exarata (fol. 189-199) quibus continentur Vitae capita 88a-141. Textus incipit in media voce (δουλος)νισος, et superscriptum est manu recentiore (s. xvi vel xvii): ἐν τῷ τοῦ Αἰσώπου, πλοῖ:—καὶ μύθοι.

²⁰ Primam codicis R notitiam debet viro eminentissimo Iohanni Cardinali Mercutio, qui me olim per bibliothecarium nostrum Illinoensem de aliis codicibus Vaticanis inquirentem de hoc quoque codice, qui est maximi momenti, ultro, qua erat animi bonigritate, certiorum fecit.

Nullae vero sequuntur post Vitam fabulae. Patet nihil aliud esse haec folia, nisi posteriorem partem eiusdem codicis Graeci ex quo latine versa sit Vita in codice Lolliniano 26 (s. xiv) = Lo. Nam desinit mancus Lo in eodem scripturae versu quo incipit R; et ut R cum O, ubi communia habent (i.e. c. 88a–103), quam maxime consentit, sic etiam Latinus noster eiusdem codicis O scribendi proprietates omnes fere, quae quidem sint alicuius momenti, exhibere videtur: cf. *Text Trad.* 201, 222 sqq., 231. Graeci codicis pars prior deperdita, unde pendet Lo, in stemmate designatur [R¹], pars posterior, quae exstat hodie in codice Vaticano, R².

N = primum folium codicis Parisini graeci nr. 2894, saeculo xiii exaratum, continens Vitae fragmentum exiguum, quod a voce *χάρισαί* in c. 90 usque ad *τραύματα* in c. 98 extenditur. De eo vide *Text Trad.* 202 et 232 sq., ubi hoc fragmentum designatur 'Pa'.

Recensio quam appellamus SBP pro maxima parte retractatio est textus MO, qualis is se habebat in exemplari quodam non omnibus numeris, ut videtur, integro; cf. *Text Trad.* 208, 209. Mos est huius editoris textum sibi traditum cum in brevius contrahere, eis omnibus vel omissis vel decurtatis quae aliqua de causa difficilia erant aut obscura, tum etiam multa in verborum delectu, ordine, constructione ita immutare ut sermo magis fiat vulgaris, certe magis suus. Etenim permulta ille in parvis rebus ad libidinem novasse videtur, mero mutandi studio adductus, ut qui saepe scribat *οὐν* pro *δέ*, *ἐφ* pro *ἐλεγε*, et alia eiusdem farinae. Vide *Text Trad.* 207–213, ubi accuratius SBP cum MO comparavi. Monendum autem exstare in rec. SBP lectiones quasdam singulas quae ex eadem Vitae recensione antiqua haustae sint atque capita illa 50a 77a 77b, de quibus iam supra relatum est; cf. *Text Trad.* 226–230, et supra adn. 48. Huius familiae codices singuli tam saepe a fonte suo primario desciscunt, sive ad λ sive ad MO, ut in genuinis archetypi lectionibus constituendis nulli ex eis soli testanti fides haberi possit. Maxime ad archetypum spectare videtur consensus librorum aut SBP, aut BP, aut SP, aut P accedente vetustioris codicis W suffragio; cf. *Text Trad.* 242.

P = cod. Vaticanus gr. 269, saec. xv, fol. 219–258. De ratione quae intercedit inter hunc codicem et interpretationem Latinam, quam circa annum 1448 confecit Rinnucio da Castiglione, velim disputationem meam adeas quae inscribitur "The Greek Source of Rinuccio's Aesop", *CP* XXIX (1934) 53–62. De Rinucii scriptis optime in universum egit D. P. Lockwood, "De Rinucio Aretino Graecarum litterarum interprete", *Harvard Studies in Classical Philology* XXIV (1913) 51–109.

Rin = Rinucii interpr. Latina, cf. supra.

B = Add. MS 17015 Musei Britannici, saec. xv, fol. 2–31. Hic codex cum lectionum peculiarium tum errorum communium vinculo artissimo ita connexus est cum recensione Pl ut omnino dubitari non possit quin sint ambo libri ab eodem exemplari, eoque admodum recenti, deducti. Cuius rei ut

exemplum e compluribus unum et alterum proferam, talis est lectionis varietas in c. 24 ad finem:

αἱ πλείους (πλειοναὶ OL, πλείονες V, πλείον P, πλείαι W) σου διδασκαί εἰσι μὴ πείθεσθαι γυναικί, recte MOPWλ; πλησίον σου εἰσι αἱ διδασκαί, κτλ. S, perperam; αἱ διδασκαί πλησίον σου εἰσι—γυναικί B, perperam; ἀλλ' ἐγγὺς ἡ γνώμη . . . τοῦ μὴ π. γ. Pl, optime et eleganter quod ad verba attinet, quod ad sensum pessime, neque aliter quam B.

C. 91 in fine: καὶ τοὺς νόμους ἀκυρῶσαι MORN et G; κ. τοὺς τοῦ θεοῦ (τοῦ om. λ, τῶν θεῶν W) νόμους ἀκυρῶσαι SPλW; κ. τοὺς τοῦ κυρίου μου (!) νόμους ἀκυρῶσαι solus B; κ. τοὺς κυρίους νόμους ἀκύρους δεῖξαι scite Pl, corrigens lectionem traditam in B.

Accedit quod in lectionibus peculiaribus amplius quadraginta B solus, aut plene cum Pl congruit, aut errorem aliquem unicum exhibet, qui emendatus est in Pl. Vide *Text Trad.* 234–239, praesertim ad Eberh. 248.1, 270.11–13, 273.4, 273.16, 277.13, 299.19 (p. 236–9); *Studies* 217–228.

S = cod. Mosquensis 436, saec. xiv, fol. 439–491; cf. *Text Trad.* 202, 234; *Studies* 185 sqq.; supra p. 29, infra p. 511, 516 adn. 15.

A = cod. Atheniensis Bibl. Nat. 1205, fol. 401–433, saeculo xvii sermone Graecorum recentiorum conscriptus, hactenus ineditus; cf. *Text Trad.* 243, ubi specimen dedi. Desinit Vita in medio capite 129, sed amissa esse videntur e codice folia duo vel tria. Textus paraphrasi redditus proxime abest plerumque a codice S, interdum, utique ad initium, a Pl.

λ = consensus librorum LFV, vel LV, vel solus L. Hic textus, qui ad saeculum xiii iniens redire videtur, curiose compositus est partim e lectionibus familiae MO propriis, partim ex SBP; nunc hanc sequitur memoriam, nunc illam, interdum ambas miscet in unum. Vide *Text Trad.* 211–217.

L = cod. Leidensis Vulc. 93, saec. xv, fol. 113–152; *Text Trad.* 204 sq., 217 sqq.

F = cod. Laur. lvii 30, saec. xvi, fol. 81–112, apographon codicis L: *Text Trad.* 218 sq.

V = cod. Vaticanus gr. 695, saec. xv, fol. 141–161: *Text Trad.* 217–19.

W = cod. Laur. conv. soppr. 627, saec. xiii, fol. 96–106. Vide catalogum a Rostagno et Festa compositum in annal. *Studi Ital. di Filol. Class.* I (1893), 172–176; *Text Trad.* 203 sq., 211–13, 219–22. Textus eadem fere ratione conflatus est atque λ, nisi quod plura (fort. duae lectionum partes) hausta esse videntur ex MO quam ex SBP. Accedit quod in memoria classis MO referenda librarius plures codices ad manum habuisse videtur, quorum unus recentior proximus ad M lectionis habitu accedebat, alter, vel alteri, memoriam aliquanto vetustiore praestabant.

West. = *Vita Aesopi; ex vralislariensi ac partim monacensi et vindobonensi* [Vind. 128] *codicibus nunc primum ed. Antonius Westermann, Brunsvigae* 1845 (Londini apud Williams et Norgate). Pendet textus Westermannianus tantum non totus e codice W, quem codicem ipse editor numquam viderat.

Usus est exemplari quod iussu eius descripserat M. Speccius ex apographo quodam Vratislaviensi, quod apographon factum erat a femina docta J. J. Reiskii uxore ex alio quodam (hodie Dresdensi Da 10), quod porro descriptum erat a J. T. Cobero, anno 1760, e codice W—tantae molis erat primam condere huius Vitae editionem! Errabat Westermann putans exemplar Vratislaviense (sc. Reiskiae) ipsum fuisse Coberianum; et probabile est emendationes, quas ille in adnotatione sua Schneidero adscribit, re vera Reiskii fuisse; nam ille una cum uxore sua apographon Coberianum diligenter perlegit atque emendavit (cf. West. p. 1). Nos igitur eas emendationes sub nomine Reiskii, non Schneideri, citamus. Plenam harum rerum notitiam debemus viro doctissimo R. Foerster, accuratissime de eis in *Museo Rhenano* L (1895) 66–89 disserenti; cf. etiam *Text Trad.* 204; P. Marc, *Byzant. Ztschr.* XIX 391 sq. Varias codicis M lectiones adiecit Westermann ad capita 1–38.

In variis lectionibus describendis (infra p. 133 sqq.) interdum uncis rotundis () eorum codicum signa inclusi, quorum lectiones non eaedem sunt examussim quae ceterorum codicum, sed tamen ex eisdem corruptae sunt vel paululum variatae; e.g. c. 10 in fine: *εἰς ἐμὲ γὰρ* MOS(B)W, ubi *εἰς ἐμὰ γ.* B.

PARS PRIMA VITA AESOPI

I

VITA AESOPI VVLGARIS

QVALIS EXSTAT VNICE IN CODICE G

NOVOEBORACENSI BIBLIOTHECAE PIERPONTI

MORGAN 397

NVNC PRIMVM EDITA

ΒΙΒΛΟΣ ΞΑΝΘΟ(Τ) ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΚΑΙ ΑΙΣΩΠΟΥ ΔΟΥΛΟΥ ΑΤΤΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΡΟΦΗΣ ΑΙΣΩΠΟΥ

1. Ὁ πάντα βιωφελέστατος¹ Αἰσωπος, ὁ λογοποιός, τῇ² μὲν τύχῃ ἦν δοῦλος, τῷ δὲ γένει Φρύξ τῆς Φρυγίας· κακοπινὴς τὸ ἰδέσθαι, εἰς ὑπηρεσίαν σαπρός, προγαστῶρ³, προκέφαλος, σιμός,⁴ σόρδος, μέλας, κολοβός, βλαισός,⁵ γαλιάγκων, στρεβλός, μυστάκων, προσημαῖνον⁶ ἀμάρτημα. πρὸς τοῦτοις ἐλάττωμα⁷ μείζον⁸ εἶχε τῆς ἀμορφίας τὴν ἀφωνίαν· ἦν δὲ καὶ νωδὸς καὶ οὐδὲν ἡδύνατο λαλεῖν. f.22r

2. Τοῦτον ὁ δεσπότης κατὰ πάντα σιγηλὸν⁹ ἔχων καὶ ἀποίητον τῇ πολιτικῇ ἐργασίᾳ, ἔπεμψεν εἰς τὸν ἀγρόν¹⁰. . . εἰς δὲ τις τῶν συνδούλων αὐτοῦ ἰδὼν αὐτὸν ἀλγούμενον λέγει τῷ ἐταίρῳ¹¹ “σύνδουλε, οἶδ’ ἀ σέ τι ἐνθυμῆσαι, διότι τὰ σῦκα καταφαγεῖν θέλεις.” ὁ δὲ ἔφη “ναὶ μὰ τὸν Δία, πῶς τοῦτο οἶδας;” ὁ δὲ λέγει “ἀπὸ τοῦ τῆς ὀψεως χαρακτῆρος τὸ τῆς ψυχῆς βούλευμα γινώσκω. δώσω¹² οὖν γνώμην πῶς αὐτὰ φάγωμεν οἱ δύο.” ὁ δὲ “οὐ γὰρ καλὴν τὴν¹³ γνώμην ἔδωκας· ὅταν γὰρ ὁ δεσπότης ἐπιζητήσῃ τὰ σῦκα καὶ μὴ ἔχωμεν¹⁴ δοῦναι, τί ἔσται;” ὁ δὲ εἶπεν “εἰπέ αὐτῷ ὅτι Αἰσωπος εὐρὼν τὸ ταμεῖον εὐκαίρως ἀνεωγμένον εἰσπηδήσας κατέφαγεν τὰ σῦκα. ὁ δὲ Αἰσωπος λαλεῖν μὴ δυνάμενος οὕτως¹⁵ δαρήσεται, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν σου εἰ¹⁶ πεπληρωκώς.” ταῦτα εἰπόντες περικαθίζουσι τοῖς σύκοις καὶ/κατεσθίουσιν f.22v αὐτὰ καὶ ἔλεγον “οὐαὶ τῷ Αἰσώπῳ. ἀληθῶς σαπρός ἐστι, καὶ οὐδὲν ἄλλο πρέπει αὐτῷ εἰ μὴ δέρεσθαι. ἅπαξ οὖν συμφωνήσωμεν εἰς ἑαυτούς, καὶ ὃ ἐὰν κατεαγῇ ἡ¹⁷ ἀπόληται ἡ ἐκχυθῇ, λέγομεν ὅτι Αἰσωπος αὐτὸ πεποίηκεν, καὶ πάντοτε ἀμάχητοι γινόμεθα.” καὶ οἱ μὲν κατέφαγον τὰ σῦκα. 3. τῇ δὲ τακτῇ ὥρᾳ ὁ δεσπότης λουσάμενος καὶ ἀριστήσας, εὐπέπτως ἔχων πρὸς τὰ σῦκα, ἐπεζήτησε τὴν ὀπώραν, καὶ φησιν “Ἀγαθόπου, δὸς τὰ σῦκα.” [ἄλλος Ἑρμᾶ,¹⁸ φέρε τὰ σῦκα]. ἰδὼν ὁ δεσπότης ὅτι διαπαίζεται¹⁹ διαπονηθεὶς, καὶ μαθὼν ὅτι Αἰσωπος ἔφαγε τὰ σῦκα, εἶπεν “Αἰσωπὸν τις καλεῖτω.” καὶ δὴ κληθέντος παρεγένετο. ὁ δὲ φησιν [λέγει] αὐτῷ “ἐπικατάρατε, οὕτως μου κατεφρόνησας, ἵνα εἰσελθὼν εἰς τὸ ταμεῖον τὰ ἐμοὶ ἐτοιμασθέντα^{19a} σῦκα καταφάγῃ;” ὁ δὲ ἀκούων, λαλεῖν δὲ μὴ δυνάμενος διὰ τὸ τῆς γλώττης ἐμπόδιον, θεωρῶν τοὺς κατηγοροὺς φανεροὺς ἀπὸ τῆς ὀψεως, μέλλων δαίρεσθαι, πεσὼν εἰς

De codicis proprietatibus atque mendis, nec non de ratione edendi, vide supra pp. 23 et 27. In hoc imo margine lectiones codicis G, quae supra a me mutatae vel correctae sunt, nullo addito signo exhibentur. Alius titulus subscribitur in fine Vitae (f. 67v) talis: Αἰσώπου γέννα, ἀνατροφή, προκοπή, καὶ ἀποβίωσις. Eadem, om. καὶ, habet etiam cod. Pa (Par. sup. 690, vide Studies 167).

¹ βιοφιλέστατος ² τῇ—ἦν] ὁ τὴν μὲν τύχην cod.

³ πρινάτωρ cod.; cf. W, et infra c. 10

⁴ σιμός, σόρδος (i.e. surdus) scripsi, σηνώσορδος cod.

⁵ βλαισός—μυστάκων scripsi; ὕλως· γαλαίας· κόνιαι· τρεβλός· νυστάζοντος cod., cf. W; pro ὕλως russis legere ὕλαϊος vel ὕλφος, sed parum apte

⁶ προσημαῖνον conieci, προσημαῖος cod. ἡμερινὸν W καθημερινὸν Reiske (= Schneider apud West.) fort. legendum ἀποτρόπαιον vel προστρόπαιον.

⁷ ἐλάττωμα—λαλεῖν] cf. Text Trad. 227 sq. ⁸ μείζων

⁹ σιγηλὸν cod.; nescio an auctor voluerit σιγητόν

¹⁰ exciderunt nonnulla, scil. de ficis domino oblatis, vide W. ¹¹ ἐτέρω

¹² δὸς οὖν γν. ¹³ μὲν ¹⁴ ἔχοντες ¹⁵ οὕτως ¹⁶ ἡ ¹⁷ ἡ—ἡ

¹⁸ Ἑρμᾶ] cf. infra, et Text Trad. 227 ¹⁹ διαπαίζεται ^{19a} ἡτ—

τά τοῦ δεσπότης γόνατα παρεκάλει μικρὸν ἐπισχεῖν. αὐτοῦ δὲ ἀνασχομένου, ἰδὼν παρακείμενον ξέστην²⁰ ἔλαβεν αὐτὸν καὶ διὰ τῶν νευμάτων ἤτησεν ὕδωρ χλιαρὸν, καὶ λεκάνην παραθεῖς εἰς τὸ μέσον Αἰσωπος καὶ²¹ πίων, ἔβαλεν τοὺς δακτύλους εἰς τὸ στόμα καὶ σπαράξας ἑαυτὸν ἀνέβαλεν τὸ χλιαρὸν ὅπερ ἔπιεν· οὐδαμῶς γὰρ ἦν γευσάμενος. διὰ δὲ τῆς πολυπειρίας δοὺς ἀπόδειξιν, τοῦτο ἠξίωσε καὶ τοὺς !3' συνδούλους αὐτοῦ ποιῆσαι, ἵνα γνωσθῇ τίς ἐστὶν ὁ φαγὼν τὰ σῦκα. θαυμάσας δὲ ὁ δεσπότης τὸ ἐνθύμημα αὐτοῦ ἐκέλευσεν καὶ τοὺς ἄλλους πιόντας ἐμέσαι. οἱ δὲ δοῦλοι εἰς ἑαυτοὺς· “τί ποιήσωμεν, Ἑρμᾶ,²² πῶμεν,²³ καὶ μὴ κάτω τοὺς δακτύλους βάλωμεν ἀλλὰ παρὰ τὰς γωνίας.” ἅμα δὲ τῷ²⁴ πιεῖν αὐτοὺς τὸ χλιαρὸν χολοποιοῦντα τὰ σῦκα ἐπέπλευσαν ἄνω· καὶ ἅμα τῷ²⁴ χαλάσαι τὸν δάκτυλον ἀνέδραμον τὰ σῦκα. ὁ δὲ δεσπότης ἔφη “ὁρᾶτε πῶς κατεψεύσασθε τῷ μὴ δυνάμενῳ λαλῆσαι; ἐκδυσον αὐτούς.” δερόμενοι δὲ ἐκείνοι ἐγνώσαν ἀσφαλῶς ὅτι ὁ κατὰ ἄλλου μηχανευόμενος κακὸν αὐτὸς καθ' ἑαυτοῦ τοῦτο λανθάνει ποιῶν.

4. Οἱ μὲν οὖν ἔτισαν²⁵ δίκας ἀνθ' ὧν ἤμαρτον εἰς τὸν μὴ δυνάμενον (λαλεῖν)²⁶. . . πόλιν [ἰδεῖν]. σκάπτοντος δὲ τοῦ Αἰσώπου εἰς τὸν ἀγρὸν ἔτυχεν ἱεροφόρον τῆς Ἰσιδος πλανηθῆναι τῆς δημοσίας ὁδοῦ εἰς τε τὸν ἀγρὸν εἰσελθεῖν, ὅπου συνέβη τὸν Αἰσώπον σκάπτειν. ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν μοχθηρῶς τὸ ἔργον ἐπιτελοῦντα, καὶ τὴν περὶ αὐτοῦ ἀγνοοῦσα τύχην, φησὶν “ἄνθρωπε, εἰ κάτοιδας ἐλεᾶν τὰς θνητὰς ψυχὰς, πεπλανημένη μοι²⁷ δεῖξον τὴν ὁδὸν [μοι], τὴν εἰς τὴν πόλιν εἰσάγουσαν.” ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ Αἰσωπος καὶ θεασάμενος τὸ τῆς θεοῦ σχῆμα ἀνθρώπινον²⁸ περικείμενον, θεοσεβῆς ὑπάρχων προσεκύνησεν καὶ ἤρξατο διανεῦναι καὶ δηλοῖν.²⁹ “διὰ τί ἀπολιποῦσα τὴν δημοσίαν !3' ὁδὸν εἰς τοῦτο τὸ κτήμα εἰσελήλυθας;”/ἡ δὲ νοήσασα ὅτι ἀκοῦει μὲν, λαλεῖν δὲ οὐ δύναται, ἤρξατο αὐτῷ νεύειν, ἅμα δὲ καὶ λαλεῖν· “ξένη εἰμὶ τῶν τόπων τούτων· ὥς δὲ ὁρᾷς ἱεροφόρος εἰμί. μὴ εἰδῶς²⁹ δέομαί σου, ἐπεὶ πεπλάνημαι, ὑπόδειξόν μοι τὴν ὁδόν.” ἀναλαβόμενος δὲ τὴν ξοῖδα ὁ Αἰσωπος, ἐν ᾧ ἔσκαπτεν, ἐπιλαμβάνεται τῆς χειρὸς αὐτῆς καὶ ἤγαγεν ἐπὶ τὴν σύνδενδρον καὶ προέθηκεν ἐκ τοῦ μάνδικος ἄρτον καὶ ἐλαίας, καὶ ἄγρια λάχανα ἀποκείρας ἐκόμισεν· ἠνάγκασεν δὲ αὐτὴν μεταλαβεῖν τροφῆς. ἡ δὲ μετέλαβεν. ἀγαγὼν δὲ αὐτὴν εἰς τινα πηγὴν ὕδατος ἔδειξεν αὐτῇ, εἰ καὶ τούτου θέλει μεταλαβεῖν. ἡ δὲ τροφῆς καὶ ποτοῦ μεταλαβοῦσα τὰ κάλλιστα ἠῦχετο τῷ Αἰσώπῳ. καὶ πάλιν δεομένη ἐνένευεν τελείαν τὴν χάριν ποιῆσαι καὶ τὴν ὁδὸν δεῖξαι. ὁ δὲ ἤγαγεν αὐτὴν ἐπὶ τὴν λεωφόρον³⁰ ὁδὸν τὴν ἀμαξευομένην καὶ δείξας ἀπέστη, καὶ περὶ τὸ ἔργον εἶχεν τὸν νοῦν. 5. ἡ δὲ ἱεροφόρος τῆς Ἰσιδος πάλιν τῆς ὁδοῦ λαβοῦσα³¹ καὶ μνησθεῖσα τῆς τοῦ Αἰσώπου φιλοφροσύνης, ἐπάρασα τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν “διάδημα τῆς ὅλης οἰκουμένης, Ἰσι μυριώνυμε,³² ἐλέησον τόνδε τὸν ἐργάτην, τὸν κακοπαθοῦντα, τὸν εὐσεβῆ, ἀνθ' ὧν εὐσέβησεν, οὐκ εἰς ἐμέ, δέσποινα,

²⁰ ξέστιν ²¹ καὶ] δὲ cod.

²² Ἑρμᾶ(ς) aut servi nomen alia memoria proditum pro Ἀγαθόπους (cf. supra c. 3 ad init.), aut doricè dictum pro Ἑρμῇ. Hoc mihi magis quam illud arridet; Hermes vulgo fictorum amator

²³ πῶμεν ²⁴ τὸ ²⁵ ἤτησαν

²⁶ pro δυνάμενον exciderunt aliquot verba, velut (λαλεῖν. τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὁ δεσπότης εἰσῆλθαι εἰς τὴν) πόλιν. delendum ἰδεῖν, ul adventiciūm

²⁷ πεπλανημένην με cod.

²⁸ ἀνθρώπῳ Post, nescio an recte

²⁹ sic cod.

³⁰ λεωφόρον

³¹ λαβοῦσαι

³² Ἰση μυριόνυμε

ἀλλ' εἰς τὸ σὸν σχῆμα. καὶ εἰ μὴ πολυτάλαντον τὸν βίον αὐτοῦ διορθώσασθαι βούλει, ὃν ἄλλοι θεοὶ ἀφῆρηνται, τὸ γοῦν λαλεῖν αὐτῷ χάρισαι· δυνατὴ γὰρ σὺ καὶ τὰ ἐν σκότει πεπτωκότα³³ πάλιν εἰς φῶς προελῆσθαι.³⁴ εὐξαμένης δὲ ταῦτα τῆς ἱεροφόρου ἢ Ἰσις,³⁵ ἢ κυρία, ὑπήκουσεν· ταχὺ γὰρ ὁ περὶ εὐσεβείας λόγος εἰς τὰς τῶν θεῶν ἀκοὰς καταντᾷ.

6. Ὁ δὲ Αἴσωπος, σφοδροῦ καύματος/ὄντος, εἶπεν πρὸς ἑαυτὸν “δύο ὥρας ἔχω f.24^r
ἀπὸ τοῦ προστάτου εἰς ἀνάπαυσιν· κοιμηθήσομαι τὰς τοῦ καύματος ταύτας.” ἐπιλεξά-
μενος δὲ τινα τόπον τοῦ κτήματος εὐθαλέστερον καὶ ἀπαρενόχλητον, δεινῶδη καὶ³⁶
κατάσκιον, εἰς ὃν χλοερᾶς βοτάνης παμποίκιον ἄνθος ἐπηύξανεν καὶ διὰ τὴν παρακει-
μένην ὕλην καὶ λιβάδα³⁷ τὸν τόπον κατέλιξεν, (Αἴσωπ)ος ταῖς βοτάναις προσκλίνας
καὶ τῇ³⁸ γῇ [πόνω] προσβαλὼν (τὴν) δίκελλαν, τὸν μάνδικα καὶ τὴν μηλωτὴν πρὸς
κεφαλὴν θέμενος, ἀνεπαύετο. ἔνθα [τῶν πέριξ δένδρων] ὁ ποταμὸς ἤχει· (καὶ) μαλακοῦ
πνεύματος ὄντος [ἀνέμου]³⁹ Ζεφύρου,⁴⁰ (τὰ) χλοερὰ τιναχθέντα φυτὰ κατέπνευσεν
αὔραν (τῆς πέριξ ὕλης)⁴¹ [τὴν περὶ φυτῶν τῶν ἁνθεων ὕλην] ἠδέαν καὶ προσηνῇ.
[προσέφερον]. καὶ πολὺς ἐπὶ κλάδοις ἐτερετίζετο⁴² τέττιξ, καὶ ποικίλων ὀρνέων
καὶ πολυνόμων⁴³ ἤχει τὸ θρύλλημα. ὅπου μὲν γὰρ ἦν καὶ πολύθρους† ἔνδον,⁴⁴ συναπαθὼν
ἐλαίας ἐν παθοὶ μὲν οἱ κλάδοι,† ἐπὶ δὲ λεπτοτάτης πίτυος ὁρμὴ ἀεροπετῆς⁴⁵ ἀπεδίδου
μίμημα κοσσύφου· καὶ μιγνυμένη συνῶδος⁴⁶ ἡ φωνόμιμος ἅμα πᾶσι κατέκραζεν⁴⁷
ἡχώ. αὐτὸ δὲ τὸ κεκραμένον⁴⁸ ἐξ ἀπάντων εὐμελὲς ψιθύρισμα. ἐφ' ὧν ψυχαγωγούμενος
ὁ Αἴσωπος εἰς ἡδὺν ὕπνον κατήγετο. 7. ἐνταῦθα δὴ⁴⁹ ὁ θεός, ἡ κυρία Ἰσις, παραγίνεται
ἅμα ταῖς ἐννέα Μούσαις, /εἶτα ἔφη “ὀρᾶτε, θυγατέρες, [εὐσεβείας κατακάλλυμμα]⁵⁰ f.24^v
τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, πεπλασμένον μὲν ἀμόρφως, νικῶντα δὲ εἰς εὐσέβειαν⁵¹ πάντα
ψόγον· οὗτός ποτε τὴν ἐμὴν διάκονον πεπλανημένην ὠδήγησεν.⁵² πάρειμι δὲ σὺν
ὕμῖν ἀνταμείψασθαι τὸν ἄνθρωπον. ἐγὼ μὲν οὖν τὴν φωνὴν ἀποκαθίστημι, ὑμεῖς
δὲ τῇ φωνῇ τὸν ἄριστον χάρισασθε⁵³ λόγον.” εἰποῦσα⁵⁴ δὲ ταῦτα καὶ τὸ τραχὺ
τῆς γλώττης ἀποτεμοῦσα,⁵⁴ τὸ κωλύον αὐτὸν λαλεῖν, αὐτῇ⁵⁵ δὴ ἡ Ἰσις ἐχαρίσατο
(τὴν φωνήν) [τὸν λόγον καὶ Ἑλληνα λόγων μυθικῶν εὐρέσεις], ἔπεισεν δὲ καὶ τὰς
λοιπὰς Μούσας ἐκάστη(ν) τι τῆς ἰδίας δωρεᾶς χάρισασθαι. αἱ δὲ ἐχαρίσαντο λόγων

³³ πεπτωκότα ³⁴ προελῆσθαι ³⁵ Ἰσις

³⁶ malim δεινῶδη τε καὶ

³⁷ λιβάδα—Αἴσωπος] λ.τ.τόπον κατέληξεν· ds cod., quibus apponitur in marg. lemniscus(÷) conieceraim olim λ. (εἰς) τ.τ. κατέληξεν, (Αἴσωπ)ος λιβάδα τ.τ. κατελίξασαν L. A. Post

³⁸ τῇ γῇ—δίκελλαν] fort. τὴν γηπόνον πρ. δ. ³⁹ del. Post

⁴⁰ Ζεφύρου Post, ἐφόρου cod.

⁴¹ τῆς πέριξ ὕλης ex varia lectione τῶν πέριξ δένδρων supra e margine tralata, et ex interpretatione quae subsequitur, τὴν περὶ—ὕλην, collegit Post; cf. Studies 13

⁴² ἐτερετίζετο ⁴³ πολὺν ὀρνέων τὸ θρύλλημα

⁴⁴ ἔνδον—κλάδοι] locus insanabilis; ἀηδῶν, συνεπῆδον ἐλαίας ἐμπαθούμενοι κλάδοι Post ἀηδῶν (vel αἰοδῆ), συμπαθόντες ἐλαίας ἐπῆδον μὲν οἱ κλ. nos dubitant

⁴⁵ ἀεροπετῆς Post, pro ἡροπῆτες

⁴⁶ μιγνυμένη σύνδοσις (sic cod.) fort. secludenda, συνῶδος Post

⁴⁷ πῦρ κατεκράθη? ⁴⁸ κεκραγόμενον cod. ⁴⁹ δὲ cod.

⁵⁰ obtruncantis alicuius lectoris observatio e marg. tralata, ut ἀμορφίαν infra

⁵¹ εὐσ.] ἀμορφίαν cod. ⁵² πεπλανημένην ὁδη-cod., πεπλ. dubitans correxi

⁵³ -ασθαι ⁵⁴ -οῦσαι ⁵⁵ ἄτε

εὔρεμα καὶ μίθων Ἑλληνικῶν πλοκὴν καὶ ποιήσεις. κατευξαμένη δὲ ἡ θεὸς ὅπως ἐνδοξος γένηται, εἰς ἑαυτὴν ἐχώρησεν. καὶ αἱ Μοῦσαι δέ, ἐκάστη τὸ ἴδιον χαρισάμεναι, εἰς τὸ Ἑλικῶνα⁵⁶ ἀνέβησαν ὅρος. 8. ὁ δὲ Αἰσωπος αὐτὸ τὸ ταχθὲν ὑπὸ τῆς φύσεως ὑπνώσας διεγέρθη καὶ φησιν “οὐα, ἡδέως ὑπνωσα.” [γελυὸν αὐτῷ τοῦτο].⁵⁷ καὶ τὰ βλεπόμενα ὀνομάζων—δίκελλα, πήρα, μηλωτή, μάνδιξ, βοῦς, ὄνος, πρόβατον—“λαλῶ,” (ἔφη), “μὰ τὰς Μοῖσας. πόθεν ἔλαβον τὸ λαλεῖν; πόθεν; νενόηκα.⁵⁸ πάντως ἀνθ’ ὧν⁵⁹ εἰσέβησα εἰς τὴν ἱεροφόρον τῆς Ἰσιδος. ὥστε καλὸν ἐστὶν εἰσεβεῖν. προσδέχομαι οὖν ἀπὸ θεῶν λήψεσθαι χρηστὰς ἐλπίδας.”

f.25^r 9. Περιχαρὴς δὲ γενόμενος καὶ πάλιν ἀνελόμενος τὴν δίκελλαν ἤρξατο σκάπτειν. ὁ δὲ τῶν ἀγρῶν προστάτης ἐπεισελθὼν εἰς τοὺς ἐργάτας ἓνα τῶν τοῦ Αἰσώπου συνεργῶν ῥάβδῳ/κατέξανεν. ὁ δὲ Αἰσωπος οὐκ ἐτι δυνάμενος ἑαυτοῦ κρατεῖν, φησὶν “ἄνθρωπε,⁶⁰ τὸν μηδὲν ἀδικήσαντα τί οὕτως αἰκίζεις πικρῶς καὶ τύπτεις ἀφειδῶς, σὺ καθ’ ἐκάστην ὥραν πλείστα ἀδικήματα ποιῶν καὶ ὑπὸ μηδενὸς τυπτόμενος;” ὁ δὲ Ζηνᾶς πρὸς ἑαυτὸν εἶπεν “τί ἐστὶν τοῦτο; ὁ Αἰσωπος λαλεῖ; μὰ τοὺς θεοὺς, ἀρξάμενος λαλεῖν πρὸς οὐδένα κέκρουκεν εἰ μὴ πρὸς ἐμὲ τὸν λαλοῦντα αὐτῷ καὶ ἐπιτάσσοντα. τοῦτον ἐγὼ εἰ μὴ κατηγορήσω προφάσει, ἀποστήσαί με ἔχει τῆς οἰκονομίας· ὅτε γὰρ ἔτι νωδὸς ἦν διένεινέ μοι ὅτι ‘εἰ ἐλθῇ ὁ δεσπότης μου μεταστήσω σε τῆς οἰκονομίας· κατηγορήσω⁶¹ γὰρ σου διὰ τῶν νευμάτων.’ εἰ οὖν νεύμασιν ἐπηγγείλατο, πολλῷ μᾶλλον λαλῶν κείσει. προλαβεῖν οὖν καλὸν ἐστὶν.” 10. καθίσας οὖν ἵππῳ ῥόθιος⁶² ἐφέρετο εἰς τὴν πόλιν. παραγενόμενος δὲ εἰς τὴν τοῦ δεσπότης οἰκίαν ἀφῆλατο⁶³ τοῦ ἵππου· ἄψας δὲ τὸν ἱμάντα ἀπὸ τοῦ κρίκου τοῦ πυλῶνος, εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ εὐρῶν τὸν δεσπότην, φησὶν “δέσποτα—”⁶⁴ ὁ δὲ ἔφη “Ζηνᾶ, τί εἰ τεταραγμένος;” ὁ δὲ Ζηνᾶς ἔφη “τερατῶδες τι πρᾶγμα συνέβη ἐν τῷ κτήματί σου.” ὁ δὲ λέγει “μὴ τι δένδρον πάρωρον καρπὸν ἤνεγκεν [ὁ δὲ εἶπεν “οὐχί, δέσποτα, ἀλλὰ]⁶⁵ (ἦ) τετράπουν ἀνθρωπόμορφόν τι ἐγέννησεν;” [λέγει ὁ κύριος αὐτοῦ]⁶⁶ Ζηνᾶς λέγει “οὐχί, δέσποτα.” ὁ δὲ “τί οὖν νομίζεις τερατῶδες⁶⁷ εἶναι; ἀπάγγελόν μοι τάληθῇ.” ὁ δὲ Ζηνᾶς εἶπεν “Αἰσωπος ὁ σαπρὸς, ὃν ἀπεπέμφω εἰς τὸν ἀγρὸν σκάπτειν, ὁ προγᾶστωρ—” ὁ δὲ κύριος “τί τέτοκεν;” ὁ δὲ “οὐ τι τοιοῦτον,⁶⁸ ἀλλὰ νωδὸς ὧν⁶⁹ ἐλάλησεν.” ὁ δεσπότης “μηδὲν σοι τῶν ἀγαθῶν γένηται. [τί] τοῦτο νομίζεις τερατῶδες⁷⁰ εἶναι;” Ζηνᾶς “ναί, καὶ μάλα.” ὁ δεσπότης “διὰ τί; εἰ οἱ θεοὶ χολωθέντες ἀνθρώπῳ πρὸς ὀλίγον χρόνον ἀφείλαντο τὴν φωνὴν αὐτοῦ, νῦν δὲ πάλιν καταλλαγέστες ἐχαρίσαντο, ὅπερ καὶ ἐγενήθη, τερατῶδες⁷¹ εἶναι νομίζεις;” Ζηνᾶς “ναί, δέσποτα· λαλεῖν γὰρ ἀρξάμενος πάντα ὑπὲρ ἀνθρωπίνην φύσιν φθέγγεται· καὶ εἰς ἐμὲ μεγάλως βλασφημεῖ καὶ εἰς σέ, ἅτινα οὔτε αἱ ἀκοαὶ μου φέρουσιν ἀκούειν.”⁷² 11. ὁ δὲ κινηθεὶς λέγει τῷ Ζηνᾶ

⁵⁶ Ἑλικῶνα ⁵⁷ πόθεν νενόηκα; cod. ⁵⁸ ἀνθῶς ⁵⁹ ἄρα ἀνθρωπε cod.

⁶⁰ κατηγορήσου ⁶¹ καθίσας οὖν ἵππορῥόθιος ⁶² ἀφῆλατο ⁶³ δέσποτα;

⁶⁴ ὁ δὲ—ἀλλὰ *seclusi*, ul *variant lectionem*, qua omnia usque ad ἀλλὰ νωδὸς sicut in W *contracta erant*; cf. *Studies* 27, adn. 3, ubi *totius loci rationem reddidi*

⁶⁵ λέγει ὁ κύριος αὐτοῦ· τί τοιοῦτον; cod. λέγει—αὐτοῦ *adnotatio e marg. inducta*; τί τοιοῦτον *infra pos.* τί τέτοκεν; ὁ δὲ οὐ, ubi *desideratur*, *transluli*

⁶⁶ τερατῶδη ⁶⁷ δν

⁶⁸ pos. ἀκούειν *has induxit librarius e margine quisquilias*: ὡς δὲ προσεθήμην ὅτι κατὰ μηδὲνα τρόπον αὐτὸν ὁ δεσπότης χρήσιμον ἔχει· οὐ θέλω δὲ λέγειν ἃ εἶπεν πρὸς σέ καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν ἐργασίαν ἀχρήσιμον ὄντα ἀνέπεμψας εἰς τὸν ἀγρὸν

“πορεύου, πώλησον αὐτόν.” ὁ δὲ Ζηνᾶς· “παίξεις,⁶⁹ δέσποτα; οὐκ οἶδας αὐτοῦ τὴν ἀμορφίαν; τίς αὐτόν θελήσει ἀγοράσαι καὶ κυνοκέφαλον ἀντὶ ἀνθρώπου ἔχειν;” ὁ δεσπότης· “ἄπελθε τοιγαροῦν, χάρισαι αὐτόν τινι. εἰ δὲ μηδεὶς θέλει λαβεῖν αὐτόν, δέρων⁷⁰ ἀπόκτεινον αὐτόν.” ὁ δὲ Ζηνᾶς τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ λαβὼν κατὰ πάντα τρόπον πάλιν ἀλλόμενος τῷ ἱππῷ παρεγένετο ἐπὶ τὸ κτῆμα. καὶ φησιν πρὸς ἑαυτὸν ὁ Ζηνᾶς· “ἔδωκέν μοι κατὰ πάντα ὁ δεσπότης τὴν ἐξουσίαν κατὰ τοῦ Αἰσώπου, πωλῆσαι, / χαρίσασθαι, φονεῦσαι. τί γάρ μοι κακὸν ἐποίησεν ἵνα αὐτόν ἀποκτείνω; πωλήσω αὐτόν.” τοιγαροῦν τῷ Αἰσώπῳ πάντα ὑπηρετεῖτο⁷¹ τὰ ὑπὸ τῶν θεῶν ὠρηθέντα αὐτῷ.

f.26^r

12. Συνέβη⁷² δὲ σωματέμπορον ἱππῷ καθεζόμενον ἀπὸ τῶν ἀγρῶν πορεύεσθαι εἰς τὴν πόλιν· θέλων γὰρ ἀπᾶραι⁷³ ἀπὸ τῶν σωματίων ἐξῆται ἀπὸ τῶν ἀγρῶν κτήνη μισθώσασθαι, εἴτα οὐχ εὐρὼν ἐπορεύετο πάλιν εἰς τὴν πόλιν. ἀπαντήσας οὖν ὁ Ζηνᾶς γνωστὸν ὄντα ἡσπάσατο αὐτόν λέγων “Ὁφελίων,⁷⁴ ἀρχέμπορε, χαῖρε.” ὁ δὲ· “Ζηνᾶ, ἀρχιγεωργέ, χαῖρε.” ὁ δὲ Ὁφελίων⁷⁴ λέγει αὐτῷ “Ζηνᾶ, μή τι ἔχεις κτήνη μισθώσασθαι ἢ πωλῆσαι;” ὁ δὲ Ζηνᾶς· “οὐ, μὰ τὸν Δία!⁷⁵ σωματίον δὲ ἔχω ἀρρενικὸν πωλῆσαι εὐωνον,⁷⁶ εἰ σὺ θέλεις.” ὁ δὲ ἔμπορος ἐκ τούτων εἰσθὼς ζῆν· “σωματέμπορόν με ὄντα ἐρωτᾷς εἰ⁷⁷ βούλομαι σωματίον εὐωνον⁷⁸ ἀγοράσαι;” ὁ δὲ· “ἔλθε πρὸς τὰ παρακείμενα κτήματα.” 13. ὁ δὲ Ζηνᾶς ἠνεγκεν αὐτόν εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ φησιν “ἀπελθέτω τις τῶν συνδούλων εἰς τὰ ἔργα καὶ Αἰσῶπον καλείτω.”⁷⁹ πορευθεὶς δὲ τις τῶν συνδούλων καὶ ἰδὼν τὸν Αἰσῶπον σκάπτοντα εἶπεν αὐτῷ “Αἰσῶπε, ρίψας τὴν δίκηλλαν ἀκολουθεῖ, καλεῖ σε ὁ δεσπότης.” ὁ δὲ φησιν “ποῖος δεσπότης, ὁ κατὰ φύσιν ἢ (ὁ) οἰκονόμος; / κατάδηλον οὖν καὶ διαστήσας λέγε· ὁ οἰκονόμος⁸⁰, καὶ μὴ ὁ δεσπότης.” καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς δουλείας τέτακται ὡς δοῦλος⁸⁰. . .⁸⁰ “ἢ δὲ καταστροφή αὐτοῦ τί; ἀφ’ οὗ ἤρξατο λαλεῖν περίεργος γέγονεν.” ὁ δὲ Αἰσῶπος ρίψας τὴν δίκηλλαν φησὶν· “ὡς πονηρὰ παραδεδομένη δουλεία, καὶ πρὸς τούτῳ⁸¹ θεοῖς ἦν ἐχθρά. Αἰσῶπε, τὸν τρίκλινον στρώσον. Αἰσῶπε, τὸ βαλανεῖον ὑπόκαυσον. Αἰσῶπε, ὕδωρ πλήσον. Αἰσῶπε, τοῖς κτήνεσιν τροφὰς παράβαλε⁸² ὅσα ἐστὶν μοχθηρὰ ἢ κοπηρὰ⁸² ἢ λύπης μεστὰ ἢ δούλια,⁸³ πάντα τῷ Αἰσώπῳ ἐπιτάσσεται ἄγειν. μὴ γὰρ οὐκ ἔχω τὸν ἀπὸ θεῶν μοι μερισθέντα λόγον; ἐλεύσεται ὁ δεσπότης (καὶ) εὐκαίρως κατηγορήσας αὐτοῦ μεταστήσω τῆς οἰκονομίας· νῦν δὲ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι. οὕτως ἡγοῦ, σύνδουλε.” παρεγένοντο δὲ καὶ φησιν “ἰδοῦ, κύριε, ὁ Αἰσῶπος.” ὁ δὲ Ζηνᾶς φησιν “ἀρχέμπορε, καταμάνθανε.” 14. ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ σωματέμπορος θεωρεῖ τὸν Αἰσῶπον τοιουτόμορφον⁸⁴ ἀπόμαγμα καὶ λέγει “οὗτος τῆς γερανομαχίας σαλπιστὴς ἐστίν. οὗτος ριζοκάλαμός⁸⁵ ἐστίν ἢ ἄνθρωπος; οὗτος εἰ μὴ φωνὴν εἶχεν, εἰρήκειν ἂν ὅτι ἡ⁸⁶ χυτρόπους ἐστὶν ἢ ἀγγεῖον⁸⁷ τροφῆς ἢ χηνός

f.26^v

⁶⁹ παίξεις ⁷⁰ δέρον cod., fort. secludendum ⁷¹ ὑπηρετήτο

⁷² Συνέβη] huc asterisco refertur capitulum quod in marg. superiore legitur tale: περὶ σωματεμπορίου καὶ ἀπεμωλήσεως Αἰσώπου

⁷³ ἐπᾶραι ⁷⁴ ὀφελίων ⁷⁵ δῖαν ⁷⁶ εὐωνον ei scripsi, νέον δ cod.

⁷⁷ η cod. ⁷⁸ εὐόνου ⁷⁹ καλείτω

⁸⁰ post δοῦλος hiat parva lacuna; talia fere suppleveris: (ὁ δὲ σύνδουλος καθ’ ἑαυτόν· “βαβαί, τῆς εὐρεσιλογίας!”)

⁸¹ πρὸς ταύτην

⁸² κοπερά

⁸³ ἰδοῦ λία

⁸⁴ τὸ εὐτάμορφον

⁸⁵ ριζοκάλαμός

⁸⁶ ἡ χυτρόπους

⁸⁷ ἀγγεῖον

- f.27^r ὦν.⁸⁸ Ζηνᾶ, μέμφομαί σοι. τί/δυνάμενόν⁸⁹ με ἤδη τὰ τῆς ὁδοιπορίας ἐκτε(τε)λεκέναι [με] περιέσπασας, ὡς ἔχων τι ἀγαθὸν πωλῆσαι, καὶ οὐ περικάθαρμα;” καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐπορεύετο. 15. πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὁ Αἰσωπος ἐξ ἀναβολῆς τοῦ ἱματίου ἐλκυσεν καὶ φησιν “ἄκουσον.” ὁ δὲ ἔμπορος εἶπεν “ἄφες. μηδὲν σοι τῶν ἀγαθῶν γενήσεται. τί με μετεκαλέσω;” ὁ δὲ Αἰσωπὸς φησιν “ἐνεκα τίνος ἐνθάδε ἦλθες;” ὁ δὲ “ἐνεκεν σοῦ, ἵνα σε ἀγοράσω.” ὁ Αἰσωπος “διὰ τί οὖν,” φησίν, “οὐκ ἀγοράζεις με;” ὁ ἔμπορος “(μὴ) περίθες⁹⁰ μοι πρᾶγμα, ὅτι οὐ θέλω σε ἀγοράσαι.” Αἰσωπος “ἀγοράσόν με, ἄνθρωπε, καὶ μὰ τὴν Ἴσιν πολὺ σε ὠφελήσω.”⁹¹ ὁ σωματέμπορος “καὶ τί με ἔχεις ὠφελῆσαι,⁹² ἵνα ἐφ’ ἐλπίδι⁹³ ἐξαπατηθεὶς ἀγοράσω σε;” ὁ Αἰσωπος “οὐκ ἔχεις ἐν τῷ σωματεμπορίῳ σου παιδία τινὰ ἀπαιδεύτιστα καὶ τροφὴν αἰτοῦντα παρ’ ἑκάστα;” ὁ σωματέμπορος “ναί.” ὁ Αἰσωπος “ἀγοράσόν με καὶ ποιήσόν με ἐκείνων παιδαγωγόν· φοβούμενοι γάρ μου τὴν κακοπινὴν⁹⁴ ὅσιν παύσσονται τῆς προνικότητος.”⁹⁵ ὁ σωματέμπορος “ὠραίως⁹⁶ ἐπενόησας, μὰ τὴν σκοτίαν σου.” ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ σωματέμπορος λέγει τῷ Ζηνᾶ “πόσου τὸ κακὸν τοῦτο πωλεῖς;” Ζηνᾶς λέγει “φέρε τριώβολον.”⁹⁷ ὁ σωματέμπορος “ὅμως πόσου;” Ζηνᾶς “δὸς ὁ θέλεις.” δὸς δὲ ὀλίγον τι ὁ / σωματέμπορος ἠγόρακεν αὐτόν.

16. Εἰσιὼν δὲ εἰς τὴν πόλιν εἰσήγαγεν αὐτόν ἐν τῷ σωματεμπορίῳ. δύο δὲ παῖδες ὑπὸ μητρὸς τρεφόμενοι ἰδόντες τὸν Αἰσωπον ἀνεκραύγασαν καὶ κατεκρύβησαν. ὁ δὲ Αἰσωπος τῷ σωματεμπορίῳ “ἔχεις μου ἤδη ἀπόδειξιν τῆς ἐπαγγελίας, ὅτι κατὰ παιδίων προνικῶν⁹⁸ ἐτοίμην ἀφορμίαν ἠγόρακας.” γελάσας ὁ σωματέμπορος λέγει αὐτῷ “εἰς ἐκείνον τὸν τρίκλινον οἱ σύνδουλοί σου καθέζονται· εἰσελθὼν ἄσπασαι αὐτούς.” ἐπεισέρχεται οὖν ὁ Αἰσωπος καὶ θεωρεῖ παῖδας καλλίστους, πάντας καθαιρέτους,⁹⁹ ὡς Διονύσους καὶ Ἀπόλλωνας. ἀσπάζεται δὲ αὐτούς λέγων “χαίρετε, συνδουλίονες.” / ὁμοφωνία πάντων ἐγένετο.⁹⁹ ὁ Αἰσωπος “ἄνδρες σύνδουλοι, ὑμῶν εἰμι· ἀλλ’ ὅμως σαπρὸς εἰμι.” οἱ δὲ δοῦλοι πρὸς ἑαυτοίς “νῆ τὴν Νέμεσιν, τί ἐγένετο τῷ δεσπότη τοιοῦτον κακοπινές¹⁰⁰ σῶμα ἀγοράσαι;” ἄλλος “οἶδας γὰρ διὰ τί αὐτόν ἠγόρασεν;” ἄλλος “πρὸς τί;”¹⁰¹ “ἵνα αὐτόν προσβάσκανον¹⁰² τοῦ σωματεμπορίου ποιήσῃ.” 17. ὁ δὲ σωματέμπορος πρὸς τὰ σωμάτια εἰσελθὼν φησιν “παιδία, στέρξατε τὴν ἑαυτῶν τύχην· μὰ τὴν ὑμῶν σωτηρίαν, κτήνη οὔτε μισθώσασθαι οὔτε ἀγοράσαι εὖρον. τοιγαροῦν διέλεσθε τὰ σκεύη· αὔριον γὰρ περῶμεν εἰς τὴν Ἀσίαν.” οἱ μὲν οὖν σύνδυο γενόμενοι διαιροῦνται τὰ σκεύη. ὁ δὲ Αἰσωπος ὑποπεσὼν πάντας φησίν “δέομαι ὑμῶν, σύνδουλοι, ἐπεὶ νεώνητός¹⁰³ εἰμι καὶ ἀσθενὲς σῶμα ἔχω, παραχωρήσατέ μοι τὸ ἐλαφρόν ἄραι σκευάριον.” οἱ δὲ εἶπον “ὅλως μηθὲν ἄρης.”¹⁰⁴ ὁ δὲ Αἰσωπος λέγει “αἰσχρὸν ἐστὶν πάντων τῶν συνδούλων κοπιώντων¹⁰⁵ ἐμὲ τῷ δεσπότη ἀχρήσιμον φανῆναι.” καὶ οἱ σύνδουλοι πρὸς ἑαυτούς “τί καὶ πέρπερός ἐστιν; ἄρον ὁ θέλεις.” 18. περιβλεψάμενος δὲ ὁ Αἰσωπος θεωρεῖ σκεύη τοῦ σωματεμπορίου πρὸς

⁸⁸ χηρὸς ὦν scripsi, χινοσόν cod.

⁸⁹ malim ὅτι δυνάμενόν—περικάθαρμα.

⁹⁰ fort. scribendum περίθης

⁹¹ ὁφ-

⁹² ὀφελῆσαι

⁹³ ἐφ’ ἐλπίδι] sic

⁹⁴ sic ⁹⁵ sic pro προυν-

⁹⁶ ὠραῖος

⁹⁷ τριό-

⁹⁸ falso, suspicor, pro ἐξαιρέτους

⁹⁹ pro] ἐγένετο nescio an parca quaedam exciderint: in cod. relicta est spatium ca. 3 cm.

¹⁰⁰ κακοπινὴ

¹⁰¹ πρὸς τί; ἵνα—ποιήσῃ cod.; possis etiam legere “πρὸς τί; ἵνα—ποιήσῃ”

¹⁰² malim προσβάσκανον

¹⁰³ νεώνητός

¹⁰⁴ ὅλος μ. ἄρης

¹⁰⁵ κοπιόντων

τὴν ἀποδημίαν, κίστην, κάνητας,¹⁰⁶ σάκκους μεστοὺς πρὸς τὴν διακονίαν, στρώματα, κεράμια, γουργάθους.¹⁰⁷ ἰδὼν δὲ γούργαθον μεστὸν ἄρτων κείμενον, ὃν ἐβούλοντο τέσσαρες διαφορτώσασθαι, λέγει ὁ Αἰσωπος· “ἄνδρες, ἐμοὶ μόνον¹⁰⁸ τοῦτον ἐπίθετε τὸν γούργαθον.” οἱ δὲ δοῦλοι εἰς ἑαυτοὺς· “οὐδένα μωρότερον τούτου τοῦ ἀνθρωπαρίου εἶδομεν.¹⁰⁹ ἠρώτησεν ἵνα τὸ πάντων ἐλαφρότερον ἄρῃ, καὶ τὸ πάντων βαρύτερον ἐξελέξατο.” ἄλλος· / “οὐκ ἔστιν μωρός, ἀλλὰ λιμόξηρος· θέλει γὰρ ὑπὸ χεῖρα κλάνειν¹¹⁰ τοὺς ἄρτους καὶ πλεον πάντων τρώγειν. ἐπιθῶμεν αὐτῷ τὸν γούργαθον.” καὶ πάντες περιστάντες ἐπιτιθέασιν αὐτῷ τὸν γούργαθον. ὁ δὲ ἐξήρχετο ὡς ἄτλαστον βαστάζων τὸν γούργαθον, ὅλος¹¹¹ διακλονούμενος. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ σωματέμπορος ἐθαύμασεν καὶ φησιν· “ἴδε πῶς ὁ Αἰσωπος προθυμότερός ἐστιν εἰς τὸ κοπιᾶν, καὶ προτρέπεται τοὺς λοιποὺς εὐψύχως τὸν κάματον φέρειν. ἤδη γὰρ αὐτοῦ τὴν τιμὴν σέσωκα· τὸ γὰρ φορτίον τοῦτο κτήνους¹¹² ἐστίν.” 19. οἱ δὲ λοιποὶ σύνδου¹¹³ βαστάζοντες τὰ σκεύη κατεγέλων¹¹⁴ αὐτοῦ. ἐξελθὼν γὰρ εἰς τὴν ὁδὸν περιπατεῖν τὸν γούργαθον ἐδίδασκεν· εἰς γὰρ ἀνάβασιν ἐλθὼν ἀνέτρεπεν τὸν γούργαθον καὶ τοῖς ὁδοῦσιν ἀνεῖλκε μέχρις ἀναβῆ, εἰς δὲ κατάβασιν εὐκόπως/κατέβαινε· κατεκύλιεν γὰρ τὸν γούργαθον καὶ αὐτὸς ἐπάνω αὐτοῦ ἀνεκυλίετο.¹¹⁵ καὶ κακινκάκως ἦλθον εἰς πανδοχεῖον. καὶ φησιν ὁ (σωματέμπορος)· [πανδοχεύς· δὸς ἐκάστω προσφάγην· ἄσσαρίου ἄρτους γὰρ ἔχομεν] “Αἰσωπε, δὸς ἐκάστω ἀνὰ ζεῦγος ἄρτον.”¹¹⁶ καὶ τοσοῦτοις δούλοις ἀρτοδοτοῦντος¹¹⁷ [καὶ] ὁ γούργαθος ἡμίκενος ἐγένετο. μετὰ δὲ τὸ ἀναλαβεῖν πάλιν ὥδοι-πόρουν.¹¹⁸ ὁ δὲ Αἰσωπος ἐλαφρὸς ἐγένετο. καὶ πάλιν^{118a} εἰς πανδοχεῖον γίνονται, καὶ πάλιν αὐτοῖς ἀρτοδοτεῖ καὶ ὁ γούργαθος κενὸς γίνεται. καὶ βαλὼν τὸν γούργαθον ἐπὶ τὸν ὦμον πρῶτος πάντων ἔτρεχεν. οἱ δὲ δοῦλοι πρὸς ἑαυτοὺς· “ὁ πρῶτος τρέχων τίς ἐστιν, παρ’ ἡμῶν ἢ ξένος;” ἄλλος· “οὐκ οἶδα· δοκῶ δὲ ὅτι ὁ νεώνητός¹¹⁹ ἐστιν, ὁ σαπρός, ὁ ἀρῶν¹²⁰ τὸν γούργαθον, ὃν οὐκ ἐβάσταξεν κτήνος.” ἄλλος· “ἀγνοεῖς τὸ ἀνθρωπάριον ὡς ἔστιν πολύνουν.” ἄλλος· “ταῦτα τὰ ἀνθρωπάρια τὰ λειπόμενα τῇ μορφῇ φρένας ἔχει· ἠρώτησεν γὰρ βαστάσαι τοὺς ἄρτους (τοὺς) ὑπὸ χεῖρα δαπανωμένους.¹²¹ ἡμεῖς δὲ σχιστὰς καὶ στρώματα¹²² καὶ χαλκώματα βαστάζομεν, τὰ μὴ δυνάμενα δαπανηθῆναι.” ἄλλος· “οὐᾶ, ταύρου¹²³ ἄξιον τὸ ἀνθρωπάριον.”

20. Διανύσαντες δὲ τὰ πέρα ἦλθον εἰς Ἐφεσον. καὶ δὴ ὁ ἔμπορος πρᾶσιν τῶν σωματίων ποιήσας ἐκέρδησεν. κατελείφθη δὲ αὐτῷ σωμάτια τρία· δύο μὲν βούπαιδες, ὧν ὁ εἰς γραμματικός, ὁ δὲ ἕτερος ψάλτης, καὶ ὁ Αἰσωπος. οὔτε γὰρ ἐκεῖνοι τὴν δέουσαν τιμὴν ἔσωζον οὔτε ὁ Αἰσωπος. [ὅλως τιμὴν οὐχ εὔρισκον διὰ τὸ μὴ θέλειν αὐτοὺς τινα ἀγοράσαι]. καὶ τις τοῦ σωματεμπόρου φίλος φησὶν· “εἰ βούλει τῶν σωματίων τὴν τιμὴν λαβεῖν, διαπέρασον εἰς Σάμον τὴν νῆσον· ἔστιν γὰρ/εὐπορουμένη,

¹⁰⁶ κανήτας¹⁰⁷ γουργ-] ita scribitur ubique. huc lemnisco refertur capitulum in marg. inferiore: περὶ τοῦ γουργάθου¹⁰⁸ malim μόνω¹⁰⁹ ἴδομεν¹¹⁰ i. q. κλᾶν, sed malim λαβεῖν¹¹¹ fuitne ὅλως?¹¹² κτήνου cod., fort. relinendum¹¹³ σύνδουο scripsi, σύνδουλοι cod.¹¹⁴ κατεγέλουν¹¹⁵ ἀνεκυλίετο vix sanum, expectes ἐκυλίετο vel κατεκ.¹¹⁶ ἄρτων¹¹⁷ τοσοῦτον δοῦλοι ἀρτοδοτοῦντες¹¹⁸ ὁδοι-^{118a} π. huc transposui, in cod. legitur supra post ΑΙ.¹¹⁹ νεό-¹²⁰ ἀρῶν relinui, incertus utrum part. aoristum voluerit scriptor an praesens¹²¹ ὑποχεῖραν δαπανομένους¹²² στρώματα¹²³ ταροῦ

καὶ Ξάνθος ὁ φιλόσοφος ἐκεῖ καταμένει σχολάζων, καὶ πολλοὶ τῶν ἀπὸ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἑλλάδος παρ' αὐτῷ σχολάζουσιν. καὶ ἀγοράσει τις τὸν γραμματικόν, ἵνα ἔχη¹²⁴ συγγυμναστήν τῆς παιδείας· ἕτερος δὲ ὠνήσεται τὸν ψάλτην σπαταλός, ἵνα ἔχη¹²⁴ παρὰ νεωτερικοῖς εὐφροσύνην τέρπεσθαι· καὶ τοῦτόν τις ἀγοράσει ὥς ἂν ὁ θεὸς ὤργισται,¹²⁵ καὶ ποιήσῃ πασανάρχην¹²⁶ ἢ θυρωρὸν ἢ μάγειρον.” πεισθεὶς οὖν ὁ ἔμπορος τῇ τοῦ φίλου γνώμῃ πλοιαρίῳ ἐπιβάς σὺν τοῖς σώμασιν διεπέρασεν εἰς Σάμον, καὶ ἀποβάς, ξενίαν λαβὼν, ἐκόσμησεν εἰς πρᾶσιν τὰ σώματα. 21. τὸν μὲν ψάλτην εὐσχήμονα ὄντα¹²⁷ λευκὸν¹²⁸ ἐνέδυσεν χιτῶνα, καὶ λεπτὸν ὑποδήσας στολάριον¹²⁸ καὶ κτενίσας¹²⁹ τὴν τρίχα, δοὺς ὀράριον ἐπὶ τοὺς ὤμους, ἔστησεν ἐπὶ τοῦ πρατῆρος. τὸν δὲ γραμματικὸν λεπτὸν ἀπὸ τῶν¹³⁰ σφυρῶν τυγχάνοντα βαθὺν ἐνέδυσεν χιτῶνα καὶ βαθὺν ὑπόδημα ὑπέδυσεν,¹³¹ ἵνα τὸ βαθὺ τῶν χιτωνίων ἅμα¹³² τῇ τοῦ ὑποδήματος σκέπῃ τὴν αἰσχροὺς καλύψῃ κνήμην· καὶ κτενίσας τὴν κόμην, / δοὺς ὀράριον ἔστησεν ἐπὶ τοῦ πρατῆρος. τοῦ δὲ Αἰσώπου μηδὲν δυνάμενος καλύψαι ἢ κοσμήσαι, ἐπέειπε ἦν ὅλος ἀμάρτημα χύσεων, ἐνέδυσεν αὐτὸν σάκκον χιτῶνα, καὶ λακινάριον¹³³ αὐτὸν ὑποζώσας μέσον αὐτὸν τῶν καλῶν ἔστησεν. τοῦ δὲ κήρυκος τὰ σώματα κηρύττοντος πολλοὶ κατενόουν, καὶ ἔλεγον “οὐᾶ, οὗτοι καλλίσοι,¹³⁴ τὸ δὲ κακὸν τοῦτο πόθεν; οὗτος καὶ τούτους ἀφανίζει· ἄρον ἀπ' αὐτῶν τὸν μέσον.” πολλῶν οὖν σκοπούντων¹³⁵ ὁ Αἰσώπος ἔστηκεν μὴ πτυρόμενος.

22. Ἐτυχεν δὲ τὴν γυναῖκα τοῦ Ξάνθου φόρῳ βασταζομένην ἐκείνῳ τὸν τόπον διαβαίνειν. ἀκούσασα¹³⁶ δὲ τοῦ κήρυκος παρεγένετο εἰς τὴν οἰκίαν καὶ περιτυχοῦσα τῷ ἀνδρὶ λέγει “ἄνερ, οὐ πολλὰ ἔχομεν¹³⁷ ἀρρενικά σώματα, ἀλλὰ τὰ πλείονα ὑπὸ τῶν ἐμῶν παιδαρίων ὑπηρέτησαι. εὐκαίρως σώματα κηρύσσονται· παρελθὼν εἰς διακονίαν καθαρὸν μοι σώματιον ἀγόρασον.” ὁ δὲ Ξάνθος “ποιήσω” φησὶν. καὶ προσελθὼν ὁ Ξάνθος καὶ τοὺς σχολαστικούς ἀσπασάμενος, καὶ ὀλίγα φιλολογήσας, ἐξῆλθεν τῆς μελέτης καὶ τοὺς μαθητὰς ἐπαγόμενος¹³⁸ ἦλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὴν ἀγοράν. 23. / θεασάμενος δὲ πόρρωθεν τοὺς μὲν δύο εὐπρεπεῖς τὸν δὲ ἕνα σαπρόν, ἐθαύμασεν τὴν ἐπίνοιαν τοῦ σωματεμπόρου καὶ ἀνεκραύγασεν “οὐᾶ, καλῶς, νῆ τὴν Ἥραν· εὐεπινόητος καὶ φιλόσοφος, μᾶλλον δὲ καὶ θαυμαστός ἔμπορος¹³⁹ καὶ ἄκρος.” οἱ σχολαστικοί· “καθηγητὰ, τί ἐπαινεῖς; τί τῆς σῆς θαυμασιότητος ἄξιον;¹⁴⁰ καὶ ἡμῖν μετάδος, μὴ φθονέσης μετασχεῖν τοῦ καλοῦ.” ὁ δὲ Ξάνθος εἶπεν “ἄνδρες φιλόλογοι, μὴ νομίσητε¹⁴¹ τὴν φιλοσοφίαν διὰ λόγων¹⁴² μόνον συστάναι, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἔργων· πολλάκις γὰρ ἡ σιγωμένη φιλοσοφία¹⁴³ (τὴν) διὰ τῶν¹⁴⁴ λόγων ὑπερέβαλεν [ἢ πιστοῦται].¹⁴⁵ τοῦτο

¹²⁴ ἔχει ¹²⁵ ὅς ἂν ὁ θ. ὤργισται

¹²⁶ πασανάρχην, i.e. vilicus, scripsi ¹²⁷ εὐσχ. ὄντα scripsi, εὐσχημονώτατον cod. ¹²⁸ λευκόν—στολάριον] malim λεπτὸν—ὑπόδημα, cf. infra

¹²⁹ -ησας ¹³⁰ ἀπὸ τῶν scripsi, ἄπονον cod. ¹³¹ ὑπέδυσεν

¹³² ἅμα scripsi, καὶ cod.

¹³³ λακινάριον scripsi quasi ab voce lat. lacinia ortum, λακηνάριον cod.

¹³⁴ καλλίσοι ¹³⁵ malim σκωπτόντων, cf. W ¹³⁶ ἀκούσας ¹³⁷ ἔχομεν

¹³⁸ ἐπιγύ- ¹³⁹ ἔμπειρος ¹⁴⁰ ἄξιον ¹⁴¹ νομίσητε ¹⁴² διαλόγων

¹⁴³ τῇ σιγωμένῃ φιλοσοφίᾳ ¹⁴⁴ τῶν

¹⁴⁵ ἢ πιστοῦται e marg. tralatium ad diversam pertinet lectionem, sc. τῇ σ. φιλοσοφίᾳ ἢ διὰ τῶν λ. πιστοῦται

δὲ ἀπὸ ὀρχηστῶν¹⁴⁶ ἐστὶν ἐπιγινῶναι, ὅπως¹⁴⁷ διὰ τῆς τῶν χειρῶν κινήσεως τὰ διὰ πολλοῦ κινήθοντα [ὅπως φιλοσοφεῖ¹⁴⁸ τὰ κράτιστα τοῖς ἔργοις] καὶ σιγωμένην¹⁴⁹ καὶ αὐτὰ ἐνδείκνυται φιλοσοφίαν.¹⁴⁷ οὗτος γὰρ ἔχων μὲν δύο παῖδας καλοὺς καὶ τὸν ἕνα σαπρόν, (ἔστησε μέσον τῶν καλῶν τὸν σαπρόν),¹⁵⁰ ἵνα τὸ τοῦτου αἰσχρὸν τὸ τοῦτων κάλλος ἐκφαίνῃ.¹⁵¹ εἰ μὴ γὰρ παρετέθη τὸ αἰσχρὸν τῷ κρείττονι, ἢ τῶν καλῶν εἵδησις οὐκ (ἂν) ἠλέγχετο." οἱ σχολαστικοί· "θεῖος, καθηγητά, σύ, καὶ κάλλιστος ὁ τὴν ἐκείνου ἐνθύμησιν γνωρίσας ἀκριβῶς." ὁ Ξάνθος· "ἀλλὰ μὴν συνέλθετε, ὅπως ἐν τῶν σωματίων ὠνήσωμεν."¹⁵² ἐστὶν γὰρ μοι χρεῖα πρὸς ὑπηρεσίαν." 24. ἐπιστὰς δὲ τῷ πρώτῳ παιδίῳ εἶπεν "ποταπὸς εἶ;" ἐκεῖνος ἀπεκρίθη "Καππάδοξ." "τί ὀνομά σου;" ὁ δὲ λέγει "Λίγυρις."¹⁵³ Ξάνθος λέγει "τί οἶδας ποιεῖν;" ὁ δὲ· "ἐγὼ πάντα." ὁ Αἰσωπος ἐστὼς ἐγέλασεν ἀθρόον.¹⁵⁴ οἱ σχολαστικοί θεασάμενοι αὐτὸν γελάσαντα καὶ . . .¹⁵⁵/25. "(φέρε) οὖν, ἐπιγινῶ εἰ οἶδέν τι, μὴ τὸ κερμάτιον κενῇ χάριτι προαπολέσητε." προσελθὼν δὲ ὁ Ξάνθος τῷ Αἰσώπῳ φησὶν "χαῖρε." Αἰσωπος· "τί γὰρ λυποῦμαι;" οἱ σχολαστικοί· "καλῶς, μὰ τὰς Μούσας. τί γὰρ ἐλυπείτο;"¹⁵⁶ (κατεπλάγησαν οὖν)¹⁵⁷ τῷ εὐστόχῳ λόγῳ.¹⁵⁸ καὶ φησιν αὐτῷ ὁ Ξάνθος "ποταπὸς¹⁵⁹ εἶ;" ὁ Αἰσωπος· "Σάρκινος." ὁ Ξάνθος· "οὐ τοῦτο λέγω, ἀλλὰ ποῦ ἐγεννήθης;"¹⁶⁰ ὁ Αἰσωπος· "ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρός μου." ὁ Ξάνθος· "πάντα αὐτῷ κακά. οὐ τοῦτό σε ἐρωτῶ, ἀλλὰ ποίῳ τόπῳ ἐγεννήθης;" ὁ Αἰσωπος· "τοῦτό μοι οὐκ εἶπεν ἡ μήτηρ μου, πότερον¹⁶¹ ἢ ἐν τῷ κοιτῶνι ἢ ἐν τῷ τρικλίνῳ." ὁ Ξάνθος λέγει "γένει λέγε ποταπὸς εἶ." ὁ Αἰσωπος· "Φρύξ." ὁ Ξάνθος· "τί οἶδας ποιεῖν;" ὁ Αἰσωπος· "ἐγὼ ὅλως οὐδέν." ὁ Ξάνθος· "διὰ τί οὐδέν;" Αἰσωπος· "ὅτι οἱ παρεκάτεροι¹⁶² παῖδες ὅλα ἐπίστανται." οἱ σχολαστικοί· "οὐα, μακάριος· οὗτοι γὰρ κακῶς ἀπεκρίθησαν. ἄνθρωπος γὰρ οὐκ ἔστιν πάντα εἰδώς. διὰ τοῦτο εἶπεν οὗτος¹⁶³ ὅτι οὐδέν οἶδα, /διὰ τοῦτο οὖν ἐγέλασεν." 26. ὁ Ξάνθος· "θέλεις ἀγοράσω σε;" ὁ Αἰσωπος· "τί γὰρ¹⁶⁴ ἤδη ἐννοεῖς σύμβουλόν (με) κεκτῆσθαι,¹⁶⁵ παρ' ἐμοῦ ἵνα μου συμβουλίαν λάβῃς; εἰ ἀγοράσαι με θέλεις, ἀγόρασον. εἰ οὐ θέλεις, πάραγε. οὐ μέλει μοι.¹⁶⁶ οὐ γὰρ ὁ πωλὼν με ἄνθρωπος δίκτυα ἔχων βία τοὺς μὴ βουλομένους ἐφέλκεται, οὐδὲ σοί τις¹⁶⁷ ἐγγύην περιτίθῃσιν¹⁶⁸ ἵνα με ὠνήσῃ, ἀλλὰ τῆς ἰδίας προαιρέσεως ἐξουσίαν ἔχεις. εἰ βούλει

f.31^rf.31^v¹⁴⁶ ὀρχιστῶν¹⁴⁷ ὅπως διὰ—φιλοσοφίαν] iterum duae, ut videtur, conflatæ sunt lectiones diversae, quarum unam in lectum recepimus, alteram hunc fere in modum restituas: ὅπως διὰ—κινήθοντα φιλοσοφεῖ τὰ κράτιστα τοῖς ἔργοις. cf. Philostr. Imag. I 3, φιλοσοφεῖ δὲ ἡ γραφή, κτλ. sed nescio an secludenda etiam διὰ—κινήσεως, utrobique¹⁴⁸ φιλοσοφῇ¹⁴⁹ σιγωμένην καὶ αὐτὸ¹⁵⁰ lacunam exempli gratia supplendi¹⁵¹ ἐκφανῇ¹⁵² ὠνήσωμεν¹⁵³ incertum videtur utrum λίγυρις scriptum sit an λιγύρις an λυγυρις (quovis accentu)¹⁵⁴ ἀθρόον scripsi pro ἄνθρωπον. ἄνον autem ac deinde ἄνθρω(π)ον ex an super ἐγέλασεν scripto, sc. ut fieret ἀνεγέλασεν, nasci potuisse me monuit olim vir amicissimus S. Perpink¹⁵⁵ decsl folium, cf. W et Studies 4¹⁵⁶ ἐλυπήτο¹⁵⁷ κ. οὖν supplendi, cf. W¹⁵⁸ τῷ εὐστολόγῳ cod.¹⁵⁹ ποταπὸς¹⁶⁰ ἐγεννήθεις¹⁶¹ πρότερον¹⁶² παρεκάτεροι¹⁶³ οὕτως¹⁶⁴ τί γὰρ—λάβῃς] conicio: τί γὰρ ἤδη ἐννοεῖς συμβουλίαν κεκτ. παρ' ἐμοῦ; [ἵνα μ.σ. λάβῃς], vel fort. τί—σ. (με) κεκτ. [παρ' ἐμοῦ] ἵνα—λάβῃς¹⁶⁵ κέκτισθαι¹⁶⁶ μου¹⁶⁷ σὺ τίς¹⁶⁸ περιτιθέασιν—ὠνήσῃ

- λαβεῖν με, τὴν τιμὴν μου ἀρίθμει· λῦε βαλαντίου πύλας. εἰ δὲ οὐ θέλεις, μὴ με σκώπτει."¹⁶⁹ ὁ Ξάνθος· "τί οὖν πολύλαλος εἶ;" [μηδὲν σοι τῶν ἀγαθῶν γένηται¹⁷⁰] (ὁ Αἰσωπος· "τὰ πολύλαλα στρουθία πολλοῦ πωλεῖται").¹⁷¹ οἱ σχολαστικοί· "καλῶς, μὰ τὴν Ἥραν· ὁ Αἰσωπος ἀπεστομάτισεν¹⁷² τὸν καθηγητὴν." ὁ Ξάνθος· "βούλομαι σε ἀγοράσαι, ἀλλὰ μὴ ἄρξῃ δραπετεύειν;" ὁ Αἰσωπος· "τοῦτο ἐὰν θέλω ποιῆσαι οὐ λήψομαι σὲ σύμβουλον ὡς σὺ ἐμέ. τὸ δὲ δραπετεύειν ἐν τίνι ἐστίν, ἐν σοὶ ἢ ἐν ἐμοί;" ὁ Ξάνθος· "δῆλον ὅτι ἐν σοί." ὁ Αἰσωπος· "οὐ, ἀλλ' ἐν σοί." ὁ Ξάνθος· "διὰ τί ἐν ἐμοί;" ὁ Αἰσωπος· "ἐὰν ᾗς καλόδουλος, οὐδεὶς φεύγων¹⁷³ τὸ ἀγαθὸν ἐπὶ τὸ φαῦλον ἔρχεται [ἐὰν],¹⁷⁴ ἐαυτὸν εἰς πλάνας διδούς, λιμόν τε καὶ φόβον προσδοκῶν.¹⁷⁴ ἐὰν δὲ ᾗς κακόδουλος, ὥραν μίαν οὐ μένω¹⁷⁵ πρὸς σέ, οὐδὲ ἡμιώριον,¹⁷⁶ οὐδὲ στιγμήν." ὁ Ξάνθος· "οὗτος φεύγει ἐαυτῷ τι γένηται.¹⁷⁷ ὅσα μὲν οὖν λέγεις ἀνθρώπινα, ἀλλὰ σαπρὸς εἶ." ὁ Αἰσωπος· "μὴ μου βλέπε τὸ εἶδος, ἀλλὰ μᾶλλον ἐξέταζε τὴν ψυχὴν." f.32^r ὁ/Ξάνθος· "τί ἐστὶν τὸ εἶδος;" ὁ Αἰσωπος· "ὅ τι πολλάκις εἰς οἶνοπώλιον¹⁷⁸ παραγενάμενος ὠνήσασθαι οἶνον· θεωροῦμεν κεράμια ἀειδῆ, τῷ δὲ γεύματι χρηστά." 27. ὁ Ξάνθος ἐπαινέσας αὐτοῦ τὸ ἔτοιμον τῶν λόγων προσελθὼν τῷ ἐμπόρῳ λέγει "τοῦτον πόσου πωλεῖς;" ὁ ἔμπορος· "ἐπισκῶψαι¹⁷⁹ μου θέλεις τὴν ἐμπορίαν;" ὁ Ξάνθος· "διὰ τί;" ὁ ἔμπορος· "ἀλλ' ἀπολειπὼν¹⁸⁰ τούτους τοὺς ἀξίους ἐπὶ τὸ κατὰπτυστον τοῦτο ἀνδραπόδιον ἦλθες; ἐξ ἐκείνων ἀγόρασον καὶ λάβε τοῦτον ἐπιθήκη." ὁ Ξάνθος· "ὅμως πόσου τοῦτον;" ὁ ἔμπορος· "ἐξήκοντα δηναρίων τοῦτον ἡγόρακα, πεποίηκεν δὲ δαπάνας δέκα πέντε· ἴσωσόν¹⁸¹ μοι ἀπ' αὐτοῦ." οἱ δὲ τελῶναι ἀκούσαντες ὅτι σωματὰ πέπρανται παραγενάμενοι ἐπηρώτων τίς πέπρακεν ἢ τίς ὁ ἀγοράσας. διετρέπετο δὲ εἰπεῖν¹⁸² ὁ Ξάνθος ὅτι "ἡγόρασα ἐβδομήκοντα πέντε δηναρίων δοῦλον," καὶ ὁ ἔμπορος ἤσχύνετο. τούτων δὲ σιωπῶντων¹⁸³ ὁ Αἰσωπος κέκραγεν "ὁ πεπραμένος ἐγώ, ὁ πωλήσας οὗτος, ὁ ἀγοράσας ἐκεῖνος. οὗτοι εἰ σιωπῶσιν,¹⁸⁴ δῆλον ὅτι ἐλεύθερός εἰμι ἐγώ." ὁ δὲ Ξάνθος· "ἐγὼ ἡγόρασα οἷ¹⁸⁵ δηναρίων δοῦλον."¹⁸⁶ καὶ γελάσαντες οἱ τελῶναι ἐχαρίσαντο¹⁸⁷ τῷ Ξάνθῳ ἅμα τοῖς σχολαστικοῖς¹⁸⁸ τὴν τιμὴν τοῦ Αἰσώπου, καὶ ἀποταξάμενοι ἀνεχώρησαν.
- f.32^v 28. Ὁ δὲ Αἰσωπος/ἠκολούθει.¹⁸⁹ καυματίνης δὲ ὥρας ὑπαρχούσης καὶ τοῦ ἡλίου ἐπὶ τὸ μεσουράνημα ὄντος καὶ ἐρημαζούσης¹⁹⁰ τῆς ὁδοῦ διὰ τὸ καῦμα, ὁ Ξάνθος ἀναστείλας τὰ ἱμάτια ἤρξατο ἅμα περιπατῶν οὐρεῖν. θεασάμενος δὲ ὁ Αἰσωπος ἠγανάκτησεν· εἶτα δραξάμενος¹⁹¹ αὐτὸν ἐξ ἀναβολῆς τοῦ ἱματίου εἴλκυσε αὐτὸν καὶ φησιν "πῶλει¹⁹² με, ἐπεὶ¹⁹³ οὐ μὴ με ὑπομείνης δραπετεύοντα." ὁ Ξάνθος· "Αἰσωπε, τί σοι συνέβη;¹⁹⁴"

¹⁶⁹ σκώπτει ¹⁷⁰ -ητε

¹⁷¹ τὰ πολύλαλα στ.π.πωλεῖται *supplevi ex Cosmicis Comoediis; vide Prou. 107 (infra prp. 281, 288) et W*

¹⁷² -μάτησεν ¹⁷³ φεύγων

¹⁷⁴ ἐαυτὸν—προσδοκῶν *insilicia, unde [ἐὰν] per imprudentiam anticipatum, cf. W*

¹⁷⁵ *fortl. μὲνῳ, instabiles librario accentus*

¹⁷⁶ -οῦριον

¹⁷⁷ αὐτός—γένηται] *i.e. caveat ne quid sibi accidat, nisi fortl. amissum est ἐὰν post φεύγει. sed haec quoque adventicia sunt et e marg. tralata*

¹⁷⁸ οἶνοπώλιον *cod., num fuit -εῖον?* ¹⁷⁹ -σκῶψαι ¹⁸⁰ ἀπολειπὼν ¹⁸¹ ἴσωσόν

¹⁸² εἰπὴν ¹⁸³ σιωπῶντων ¹⁸⁴ αὐτοὶ δὲ σιωπῶσιν; *cod.* ¹⁸⁵ οἷ *θε cod.*

¹⁸⁶ δοῦλον ¹⁸⁷ ἐχαρίσατο ¹⁸⁸ σχολαστικοῖς ¹⁸⁹ ἠκολούθει ¹⁹⁰ ἐρημαζούσης

¹⁹¹ ὁρ. *scripsi, ἐκδεξάμενος cod. num ἐκδραξάμενος?* ¹⁹² πῶλη

¹⁹³ ἐπεὶ—δραπετεύοντα *huc revocari; in cod. legitur infra post δουλεύειν*

¹⁹⁴ -βει

ὁ Αἰσωπος “πῶλει μέ” φησιν· “οὐ δύναμαί σοι δουλεύειν.” ὁ Ξάνθος· “ὁ ἐνέγκας σε πάντως τις¹⁹⁵ τῶν εἰσθότων¹⁹⁶ τὰς εὐσταθοῦσας οἰκίας διαβολαῖς¹⁹⁷ ἀνατρέπειν· προσελθὼν σοί τις¹⁹⁸ διέβαλέν με, ἀποκαλῶν¹⁹⁹ ὡς κακόδουλον ἢ πάροιον ἢ πλήσσοντα²⁰⁰ ἢ στομαχώδη²⁰¹ ἢ ὀργίλον.²⁰² μὴ πρόσσεχε διαβολαῖς·²⁰³ μάτην ὀξύνει²⁰⁴ διαβολὴ τερπνὴ²⁰⁵ ἀκούσαι. οὕτως γὰρ περὶ²⁰⁶ ἐμοῦ τὰ σημαντῖα.” ὁ Αἰσωπος· “χύσις σε διέβαλεν, Ξάνθε· ὅτε γὰρ αὐτὸς ὁ δεσπότης μὴ²⁰⁷ φοβούμενός τινα μὴ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν πληγῶν πείραν λάβης,²⁰⁸ ἢ δεσμῶν ἢ δεινοτέρας ἀνάγκης κόλασιν ὑπομείνης, ἀλλὰ τὴν ἰδίαν ἐξουσίαν ἑαυτοῦ ἔχων τοῖς φυσικοῖς ὅροις οὐκ ἔδωκας ἡμιώριον²⁰⁹ εἰς ἀνάπαυσιν, / ἀλλὰ περιπατῶν οὖρησας—τί (δεῖ) με τὸν δοῦλον ποιῆσαι ἐπὶ ἀπόκρισιν πεμφθέντα (ἄλλ)ο²¹⁰ ἢ πάντως πετόμενον²¹¹ χέζειν,” Ξάνθος· “τούτου ἔνεκα (ἐταράχθης)”· Αἰσωπος· “καὶ μάλα.” ὁ Ξάνθος· “τρία βουλόμενος ἐκφυγεῖν φαῦλα περιπατῶν οὖρησα.”²¹² Αἰσωπος· “τίνα ταῦτα;” Ξάνθος· “ζεστότητα γῆς, οὔρου δριμύτητα, καὶ φλογὴν ἡλίου.” ὁ Αἰσωπος· “πῶς;” ὁ Ξάνθος· “ὁρᾷς μὲν ὅτι ὁ ἥλιος μεσουρανεῖ καὶ τῇ θερμότητι τὴν γῆν ἐξέκαυσεν· ὅταν δὲ συνεστῶς²¹³ οὐρῶ τὸ ἔδαφος ζέον τοὺς πόδας μου κατακαίει, καὶ ἡ δριμύτης τοῦ οὔρου ἀνατρέχει μου εἰς τὰς ὀσφρήσεις²¹⁴ [καὶ τὰς ἀκοάς μου φράσσει], καὶ ὁ ἥλιος δὲ τὴν κεφαλὴν μου φλέγει.²¹⁵ ταῦτα τὰ τρία θέλων ἐκφυγεῖν περιπατῶν οὖρησα.” ὁ Αἰσωπος· “πέπεικάς με, σαφῶς ἐπενόησας· περιπάτει λοιπόν.” Ξάνθος·²¹⁶ “ἡγνόουν ἑαυτοῦ δεσπότην πριάμενος.”

f.33^r

29. Φθασάντων δὲ αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον ὁ Ξάνθος λέγει αὐτῷ· “Αἰσωπε, ὅτι μου τὸ γύναιον καθαρὸν ἐστίν, περίμενε πρὸ τοῦ πυλῶνος μέχρις οὗ πρὸς τὴν γυναῖκα καταγγεῖλω, ἵνα μὴ²¹⁷ ἐξαίφνης τὴν σαπρίαν σου ἰδοῦσα τὴν προῖκα²¹⁸ ἀπαιτήσασα φύγῃ.” Αἰσωπος· “εἰ γυναικοκρατεῖ σύ,²¹⁹ ἅπιθι καὶ ταχὺ ποίησον.” εἰσελθὼν οὖν ὁ Ξάνθος φησὶν· “κυρία, οἰκέτι μου καταγογγύζεις καὶ λέγεις ἔχεις ὅτι ‘ἀπὸ τῶν ἐμῶν παιδισκαρίων ὑπηρετήσαι’. ἴδε καὶ γὰρ σωματίον ἀρρενικὸν ἡγόρασα.” ἡ δὲ γυνὴ τοῦ Ξάνθου· “εὐχαριστῶ σοι, κυρία Ἀφροδίτη. μεγάλη ἦς· ἀληθινὰ σου τὰ ἐνύπνια. κοιμηθεῖσα γὰρ εἰθὺς ὄνειρον εἶδον ὧ πάγκαλον²²⁰ σωματίον ὠνησάμενος ἐχαρίσω²²¹ μοι.” ὁ Ξάνθος· “μένε, κυρία, καὶ ὄψει ὁ οὐδέποτε ἐθεάσω κάλλος· λάθομαι²²² λέγων Ἀπόλλωνα ὄψει, / ἢ Ἐνδυμίωνα ἢ Γανυμήδην.”²²³ τὰ παιδισκάρια ἔχαιρον,²²⁴ καὶ ἐν τῶν κορασιῶν εἶπεν· “ἐμοὶ ὁ δεσπότης ἄνδρα ἡγόρασεν.” ἄλλη· “οὐ, ἀλλ’ ἐμοί· ἐγὼ γὰρ ἐν τοῖς ὕπνοις εἶδον.”²²⁵ [ταῦτα ἑαυταῖς]. ἄλλη· “ἄλλη²²⁶ πιθανωτέρα λήψεται.” “σύ οὖν πιθανωτέρα εἶ;”²²⁷ “ἀλλὰ σύ;” καὶ ἄρχονται μάχεσθαι. ἡ γυνὴ τοῦ Ξάνθου λέγει· “ὑπὲρ τοῦ ἐγκωμίου ὃ εἶπας,²²⁸ ποῦ ἐστίν;” Ξάνθος· “κυρία, πρὸ τῶν θυρῶν. δόγμα δὲ ἐστίν παιδείας τὸ εἰς ἄλλοτριαν οἰκίαν ἄκλητον μὴ εἰσιέναι· ἡκολούθησεν²²⁹

f.33^v

195 τῆς 196 -ώτων 197 -λῆς 198 σοί τις 199 ἀπὸ καλῶν 200 πλεί-
 201 -όδη 202 ὀργίλων 203 -ἐς 204 -νῃ 205 τερπνὰν cod., *πυμ* τερπνόν?
 206 παρ’ 207 μὴ—μὴ| τινὰ μὴ φ. μὴ cod. 208 -εἰς 209 -οῦριον 210 ὁ
 211 πετώ- 212 -ισα 213 συνεστῶς 214 -λσεις 215 φλέγων
 216 *fortl. observatio e marg. irrepsit talis*: Ξ. ἡγνόει—πριάμενος
 217 μεῖ 218 προῖκαν
 219 γυν. σύ *scripsi dubitanter*, γυναικοκρατῆσαι cod. *πυμ legendum* γυναικοκρατῆ-
 220 ἴδον ὧ πάγκαλλον 221 -λσου 222 λάθομαι (*dorice*) *scripsi pro* λάθυμι
 223 γαλαϊμίδον 224 ἔχαρον 225 ἴδον
 226 ἄλλη (*πυμ pro* ἄλλ’ ἢ?) πιθανωτέρα—πιθανοτέρα 227 ἡ
 228 *malim* ὑπὲρ οὗ τὸ ἐγκώμιον εἶπας 229 ἡκολούθησεν

πρὸ τοῦ πυλῶνος καὶ μέχρις οὗ κληθῇ μένει.” ἡ γυνὴ τοῦ Ξάνθου λέγει “καλέσῃ²³⁰ τις τὸν νεώνητον.” ἡ μία συνετὴ²³¹ οὔσα, τῶν ἄλλων κορασιῶν μαχομένων, πρὸς ἑαυτὴν²³² εἶπεν “ἐξέρχομαι,” φησὶν, “νῦν ἐγὼ καὶ προαρραβωνίζω αὐτὸν ἑμαυτῇ.” καὶ ἐξέρχεται καὶ φησιν “ποῦ ὁ νεώνητος;” ἐπιστραφεὶς ὁ Αἰσωπος λέγει “ὦδε, παιδισκάριον.” ἡ δὲ λέγει “σὺ εἰ ὁ νεώνητος;” Αἰσωπος λέγει “ἐγὼ εἰμι.” ἡ παιδίσκη εἶπεν “ποῦ ἐστὶν ἡ κέρκος σου.” Αἰσωπος ἰδὼν τὸ παιδάριον καὶ νοήσας ὅτι εἰς κιννοκέφαλον αὐτὸν ἔσκωψεν²³³ λέγει “οὐχ ὡς σὺ ὑπονοεῖς, ὅτι τὴν κέρκον ὅπισθεν ἔχω, ἀλλ’ ἔμπροσθεν.” τὸ παιδισκάριον εἶπεν “αἰτοῦ μένε, μὴ εἰσέλθῃς καὶ φύγῃσι πάντες τὸ τέρας ἰδόντες.” καὶ εἰσελθοῦσα/θεωρεῖ ἔτι μαχομένας τὰς συντρόφους καὶ λέγει “τί οὐκ ἐμπυρίζω αὐτάς, κοράσια, τὰς Μούσας ὑμῶν; τί πυκτεῖτε²³⁴ περὶ τούτου τοῦ ἀνδρός; πρῶτον ἴδετε²³⁴ αὐτοῦ τὸ κάλλος.” ἐξέρχεται μία καὶ λέγει “ποῦ ἴστιν ὁ κύρις, ὁ ἀγορασθεὶς, ὁ καλὸς μου;” Αἰσωπος εἶπεν “ὦδε.” ἡ παιδίσκη λέγει “πατάξῃ²³⁵ σου τὸ κακὸν πρόσωπον ἢ Ἀφροδίτῃ. ἔνεκεν σοῦ ἐμαχόμεν, κάθαρμα; πολλὰ σοι κακά. δεῦρο εἴσω, καὶ μὴ μοι κολλῶ μακρὰν ἀπ’ ἐμοῦ.” Αἰσωπος εἰσελθὼν ἐστὶ ἀντικρυς τῆς δεσποίνης. 31. ἡ γυνὴ τοῦ Ξάνθου, τοῦ Αἰσώπου ἰδοῦσα τὸ κακοκινὲς τοῦ προσώπου, ἀπεστράφη²³⁶ καὶ πρὸς τὸν Ξάνθον λέγει “οὐα, Ξάνθε, εὐεπινοήτως (καὶ) φιλοσόφως καὶ πρεπόντως ἔπραξας· ἐτέραν λαβεῖν βουλόμενος γυναῖκα καὶ μὴ τολμῶν μοι κατ’ ὄψιν εἰπεῖν ‘πορεύου ἀπ’ ἐμοῦ,’ ἐπιστάμενός μου τὸ φιλοκάθαρον²³⁷ ἤνεγκάς μοι τούτον ἐπίτηδες, ἵνα μὴ ὑποφέρουσα ὑπ’ αὐτοῦ δουλεύεσθαι φύγω ἐπ’²³⁸ ἑμαυτῆς τὴν οἰκίαν καταλιποῦσα.²³⁹ δός μοι οὖν τὴν προῖκα καὶ ἐγὼ πορεύσομαι καθ’ ἑαυτὴν.” ὁ Ξάνθος λέγει “οἶμοι, ἵνα (μὴ) εἰς τὴν ὁδὸν περιπατῶν οἰρήσω, ἐπτασφόνδυλά μοι ῥήματα εἶπας, καὶ νῦν οὐδὲν λέγεις πρὸς αὐτήν;” Αἰσωπος εἶπε “τοιγὰρ πορεύηται²⁴⁰ καθ’ ἑαυτὴν εἰς τὸ σκότος.” ὁ Ξάνθος εἶπεν f.34^v “σίωπα, κάθαρμα, οὐκ οἶδας/ὅτι φιλῶ αὐτὴν ὑπὲρ ἑμαυτόν;” Αἰσωπος λέγει “φιλεῖς τὸ γύναιον;” ὁ Ξάνθος εἶπεν “καὶ μάλα.” Αἰσωπος λέγει “θέλεις οὖν ἵνα μένῃ;” ὁ Ξάνθος εἶπεν “θέλω, ταπεινέ.” Αἰσωπος λέγει “ὑποκρινοῦμαι²⁴¹ ὡς θέλεις.” (καὶ) ῥήξας τὸν πόδα εἰς τὸ μέσον ὁ Αἰσωπος ἀνέκραγεν “εἰ Ξάνθος ὁ φιλόσοφος γυναικοκρατεῖται, αὖριον αὐτὸν ἐγὼ δείξω ἐν τοῖς ἀκροατηρίοις οἷόν ἐστιν περικάθαρμα.” ὁ Ξάνθος εἶπεν “καλῶς, Αἰσωπε;” 32. Αἰσωπος πρὸς τὴν κυρὰν εἶπεν “τάδε πρὸς σέ, γύναι, βούλει, ἵνα σου ὁ ἀνὴρ ἐξῶν ποταπὸν ὠνήσῃ σωματίον εὐήλικον, περικαλλὴ, εἰηδὴ, εὐόφθαλμον, ξανθόν.” ἡ γυνὴ τοῦ Ξάνθου εἶπεν “ἵνα τί;” [φησὶν] Αἰσωπος λέγει “ἵνα ὁ καλὸς δοῦλος ἀκολουθῇ σοι εἰς τὸ βαλανεῖον,²⁴² εἴτα ὁ καλὸς δοῦλος λάβῃ²⁴³ παρὰ σοῦ τὰ ἱμάτιά σου, εἴτα ὁ καλὸς δοῦλος ἐξερχομένης σοῦ ἀπὸ τοῦ βαλανείου ἐπιβάλῃ²⁴³ τὸ θερίστριον καὶ συγκαθεσθεὶς ὑποδήσῃ²⁴³ σε τὸ ὑπόδημά σου, εἴτα συμπαίξῃ σοι²⁴⁴ καὶ ἀντιβλέψῃ σ(οι)²⁴⁵ ὡς εὐαρέστη²⁴⁶ ἀργυρωνήτῳ, εἴτα σὺ ἀντιμειδιάσῃς²⁴³ καὶ νέον βλέπουσα ἱρεθισθῇς²⁴³ καὶ καλέσῃς²⁴³ εἰς τὸν κοιτῶνα ἵνα τρίβῃ τοὺς πόδας σου, εἴτα σὺ κατανυγείσῃ²⁴⁷ ἐπισπάσῃ καὶ καταφιλήσῃς²⁴³ αὐτόν καὶ πράξῃς τὰ σοὶ πρέποντα τῇ αἰσχυρᾷ ὕβρει,²⁴⁸ καὶ καταισχυνοθῇ²⁴⁹ ὁ φιλόσοφος

²³⁰ -έσει cod., cf. infra adn. 235.

²³¹ συνετὴ scđrsi, γαμετὴ cod., καπριῶσα vel ὀργῶσα vel γαυριῶσα W

²³² αὐτὴν ²³³ -οψεν ²³⁴ -εται ²³⁵ πατάξει ²³⁶ -άφει ²³⁷ φιλοκάθιον

²³⁸ ἀπ’ ²³⁹ -λειποῦσα ²⁴⁰ ποῖ γὰρ πορεύσεται—σκότος. cod.

²⁴¹ ὑποκρίνου μοι ²⁴² -λον ²⁴³ -ει εἰ -εις εἰ -θείς ²⁴⁴ συμπαίξει σου

²⁴⁵ ἀντιβλέψεις ὡς ²⁴⁶ εὐαρεπὴ ²⁴⁷ καταμυγείσα, scđrs. pro -μιγείσα

²⁴⁸ ἰσχυραὶ ὕβρει ²⁴⁹ κατασχυνοθῇ

καὶ διαπαιχθῇ.²⁵⁰ εὖγε Εὐριπίδῃ, χρυσῶσαί σου ἔδει τὸ στόμα ὅτε ἔλεγες [ψευδέστατον²⁵¹ οὐδὲ ἔν].

δεινὴ^{251a} μὲν ὀργὴ κυμάτων θαλασσίων,
δειναὶ δὲ ποταμοῦ καὶ πυρὸς (θερμοῦ) πνοαί,²⁵²
δεινὴ δὲ πενία, δεινὰ δ' ἄλλα μυρία,²⁵³
πλὴν οἷδέν οὕτω δεινὸν ὡς γυνὴ κακόν.²⁵⁴

σὺ δὲ φιλοσόφου οὔσα γυνὴ σοφὴ, ἢ ἀπὸ ὠραίων σωματίων θέλουσα δουλεύεσθαι, φέρεις οἱ/οὐ μετρίαν διαβολὴν καὶ μέγα ὄνειδος. σὺ δέ μοι δοκεῖς κινητιᾶν,²⁵⁵ καὶ f.35^r
οὐ πράσσεις τὰ ἴδια μὴ σοι δείξω ἀνδρὸς νεωνήτου θυμόν, ἵπποπόρνη.” ἡ γυνὴ τοῦ Ξάνθου εἶπεν “πόθεν μοι τοῦτο τὸ κακόν;” ὁ Ξάνθος λέγει “καὶ ταῦτα μὲν σοι οὕτως εἶπεν, κυρά· βλέπε (δὲ) μὴ σε ἴδῃ χέζουσιν ἢ οὐρούσαν, ἐπεὶ ὅψει Αἴσωπον Δημοσθένην καθαρόν.” ἡ γυνὴ τοῦ Ξάνθου εἶπεν “μὰ τὰς Μούσας, γοργόν μοι φαίνεται τὸ ἀνθρωπάριον καὶ εὐτράπελον. διαλλάσσομαι τοίνυν αὐτῷ.” ὁ Ξάνθος εἶπεν “Αἴσωπε, διήλλακταί σου²⁵⁶ ἡ κυρία.” Αἴσωπος λέγει “μέγα πρᾶγμα, εἰ γύναιον καταπλήξει ἐπράννα.” ὁ Ξάνθος εἶπεν “οὐᾶ, δραπετα.”

33. Ἡ γυνὴ τοῦ Ξάνθου εἶπεν “Αἴσωπε, ὅτι μὲν εἰ λόγιος ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἐμφανὲς ἐστίν, ἀλλ' ἐγὼ ἐπλανήθην τῷ ὄνειρῳ· καλὸν γὰρ ὑπελάμβανον ἡγοράσθαι μοι δοῦλον, σὺ δὲ σαπρὸς εἶ.” Αἴσωπος λέγει “μὴ ξενίζου, κυρά, ἐπὶ τῷ ἐσκελίσθαι σε τῷ ἐνυπνίῳ· οὐ γὰρ πάντες ἀληθεῖς εἰσιν οἱ ὄνειροι. δεομένῳ γὰρ τῷ προστάτῃ τῶν Μουσῶν ὁ Ζεὺς ἐχαρίσατο τὴν μαντικὴν, ὥστε καὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ χρησμῷ ὑπερέχειν.²⁵⁷ ὁ δὲ προστάτης τῶν Μουσῶν ὑπὸ πάντων θαυμαζόμενος ἀνθρώπων, τῶν ἄλλων ὑπερφρονεῖν πάντων νομίσας, ἀλαζονότερος ἦν ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν. διὸ ὁ τούτου/μείζων, ὀργισθεὶς καὶ μὴ θέλων τοῦτον παρὰ ἀνθρώποις τοσοῦτον ἰσχύειν. f.35^v
ἐπλασέν τινας²⁵⁸ ὀνείρους ἀληθεῖς, οἵτινες ἔλεγον ἐν τοῖς ὕπνοις τὰ μέλλοντα γίνεσθαι. ἐπιγνοὺς δὲ ὁ μείζων τῶν Μουσῶν ὡς οὐδεὶς αὐτοῦ²⁵⁹ χρεῖαν ἔχει τῆς μαντικῆς ἔνεκεν, ἠρώτησεν τὸν Δία καταλλαγῆναι αὐτῷ καὶ μὴ ἀκυρῶσαι αὐτοῦ τὴν μαντικὴν. ὁ δὲ καταλλαγεὶς αὐτῷ, καὶ οὕτως ὀνείρους ἐτέρους ἐπλασεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅπως αὐτοῖς καθ' ὕπνους ψευδῇ δεικνύωσιν,²⁶⁰ ἵνα πλανηθέντες τὴν ἀκρίβειαν πάλιν ὑπὸ τὴν τοῦ πρωτοτύπου καταφύγῳσι μαντείαν. διὰ ταύτην τοίνυν τὴν αἰτίαν ὁ προπλασθεὶς ὄνειρος, ἐὰν ἐπιστῇ, ἀληθινὸν ἐμφαίνει ὃν τὸ ἐνύπνιον.²⁶¹ ὥστε οὖν μὴ θαυμάσῃς²⁶² ὅτι ἄλλα μὲν καθ' ὕπνους ἑώρακας, ἄλλα δὲ ἀπέβη·²⁶³ οὐ γὰρ ἦν ὁ πρότερος ὃν ἐθεάσω, ἀλλὰ σοί²⁶⁴ τις τῶν ψευδηγῶρων παρέστη ψευδέσιν ἐξαπατῶν ἐνυπνίοις.”

34. Ὁ Ξάνθος τὸν Αἴσωπον ἐπαινέσας, καὶ τὸ φρόνιμον αὐτοῦ γνοὺς καὶ ὅτι ἐστὶν εὐρεσίλογος, λέγει “Αἴσωπε, ἄρον ὠμόλινον καὶ ἀκολούθησόν μοι, ὅπως ἀπὸ

²⁵⁰ διαπεχθεῖ ²⁵¹ cf. ἀψευδὲς στόμα in W ^{251a} δεινὴ etc.-Eur. fr. 1059, Nauck

²⁵² δειναὶ δὲ πνοαὶ ποταμοῦ καὶ πυρὸς cod., cf. W

²⁵³ δ. δὲ παιδεία. δεινὰ τὰ ἄλλα μ. cod.

²⁵⁴ πλὴν οὐδέν οὕτως ὡς γυνὴ δεινὸν κακόν cod.; *corregi*, coll. Stob. IV 22, 136. Cf. W, unde apparet duas hic conflatas esse lectiones alternas

²⁵⁵ κινητιᾶν, sc. βινητιᾶν σὺ δέ—ἵπποπόρνη fort. secludenda ²⁵⁶ malim σοι

²⁵⁷ ὥστε—ὑπερέχειν huc transposui, in cod. legitur infra post ἄλλοις ἅπασιν

²⁵⁸ τινας scripti, te cod. ²⁵⁹ αὐτόν ²⁶⁰ -ουσιν ²⁶¹ ἐμφαίνοντὸ ἐνύπνιον

²⁶² -εις ²⁶³ ἐπίβη ²⁶⁴ σὺ τίς

τῶν κήπων²⁶⁶ λάχανα εἰς ἔψησιν πριώμεθα.” Αἰσωπος ἐπιθέμενος κατὰ τοῦ ὤμου τὸ ὠμόλιον ἠκολοίθησεν. ὁ Ξάνθος παραγενάμενος σὺν τῷ Αἰσώπῳ εἰς τὸν κήπον f.36^r καὶ περιτυχῶν/τῷ κηπουρῷ, λέγει “δός μοι λάχανα εἰς ἔψησιν.” ὁ κηπουρὸς ἄρας τὸ δρέπανον ἀπεθέρισεν καυλοὺς κράμβης, σεύτλου, ἀσπαράγου κεφαλῶτος, καὶ τῶν λοιπῶν ἀρτυμάτων, (καὶ) κοσμήσας εἰτελές τι φορτίον ἐπέδωκεν τῷ Αἰσώπῳ. ὁ Ξάνθος ἀνοίξας τὸ γλωσσόκομον ἐδίδου τὸ κέρμα τῶν λαχάνων. 35. ὁ κηπουρὸς λέγει “πρὸς τί τοῦτο, καθηγητά;” ὁ Ξάνθος εἶπεν “τῶν λαχάνων ἡ τιμή.” ὁ κηπουρὸς λέγει “ποῦ μοι ὑπάγει; καὶ ὁ κήπος καὶ ἡ φυτεία, περίφημά σοι ποίει. μόνον ἐνὸς λόγου καταξίωσόν με.” ὁ Ξάνθος εἶπεν “καὶ μὰ²⁶⁶ τὰς Μούσας, οὐ λήψομαι οὔτε τὸ κέρμα οὔτε τὰ λάχανα, εἰ μὴ μοι εἴπῃς πρότερον τί σε δύναται ὠφελῆσαι ὁ ἐμὸς λόγος κηπουρὸν ὄντα σε· οὔτε γὰρ χειροτέχνης εἰμί οὔτε χαλκεύς, ἵνα σοι ποιήσω σκαλίδα²⁶⁷ ἢ πρασόκουρον,²⁶⁸ ἀλλὰ φιλόσοφος ὑπάρχω.” ὁ κηπουρὸς λέγει “δέσποτα, πολλὰ με ὠφελήσεις· ζητηματίῳ γάρ τινι λυπούμενος τὰς νύκτας οὐ κοιμῶμαι, λογιζόμενος καὶ συζητῶν δι’ ὃ τι φυτὰ βάλλω εἰς τὴν γῆν—ταῦτα σκάλλω, ποτίζω, ἐπιμελείας πολλῆς καταξίω—καὶ τάχιον ἀναβαίνει τὰ ἄγρια τὰ ἀπὸ τῆς γῆς ἢ τὰ ἀπ’ ἐμοῦ τιθέμενα.” ὁ Ξάνθος ἀκούσας φιλοσόφου μὲν ζήτημα, μὴ εὐρίσκων αὐτὸ δέ²⁶⁹ ταχέως f.36^v ἀναλύσαι, [τῷ Αἰσώπῳ ἐστῶτι] λέγει /“πάντα τῇ θεῇ προνοίᾳ διοικεῖται.” 36. Αἰσωπος ὀπίσω ἐστὼς τοῦ Ξάνθου ἀνεγέλασεν. ὁ Ξάνθος λέγει “Αἰσωπε, γελᾷς ἢ καταγελᾷς;” Αἰσωπος εἶπεν “μὴ γὰρ σοῦ;” Ξάνθος εἶπεν “ἀλλὰ τίνος;” Αἰσωπος εἶπεν “τοῦ σε διδάξαντος καθηγητοῦ.” ὁ Ξάνθος λέγει “κατάρατε, εἰς τὸ κοινὸν τῆς Ἑλλάδος βλασφημῶν λέγεις· ἐν Ἀθήναις²⁷⁰ γὰρ ἐσχόλασα παρὰ φιλοσόφοις, ῥήτορσι, γραμματικοῖς. ἔξεστιν οὖν σοὶ εἰς τὸν Ἑλικῶνα²⁷⁰ τῶν Μουσῶν εἰσελθεῖν;” Αἰσωπος εἶπεν “ἐὰν μηδὲν λέγῃς²⁷⁰ χλευάζεσθαι σε δεῖ.” ὁ Ξάνθος λέγει “ἔχει οὖν τὸ ζήτημα ἑτέραν λύσιν; τὰ γὰρ ὑπὸ θείας φύσεως διοικούμενα ὑπὸ φιλοσόφων ζητεῖσθαι οὐ δύναται. σὺ οὖν αὐτῷ²⁷¹ δύνασαι διαλύσαι;” Αἰσωπος εἶπεν “ὑπόσχου καὶ διαλύσω αὐτό.” 37. ὁ Ξάνθος διατρεπόμενος λέγει “κομψότατε, ἀπρεπές ἐστιν ἐμὲ τὸν ἐν τοσούτοις ἀκροατηρίοις διαλεγόμενον νῦν ἐν κήποις διαλέγεσθαι, ἀλλ’ ἀκολοίθει μοι.” πορευομένων δὲ αὐτῶν ὁ Ξάνθος τῷ κηπουρῷ λέγει “παῖς πολὺπειρὸς ἐστίν μοι ὁ σὺν ἡμῖν βαδίζων, αὐτῷ ἀνάθου καὶ διαλύσει τὸ ζήτημα.” ὁ κηπουρὸς λέγει [καὶ ποῦ ἐστιν; ὁ Ξάνθος λέγει] “ἴδε, οὗτος²⁷² ὁ σαπρὸς γράμματα οἶδεν;” Αἰσωπος γελάσας λέγει τῷ κηπουρῷ “ὥδε σύ, κακόπαθε;” ὁ κηπουρὸς λέγει “κακόπαθός εἰμι;” Αἰσωπος λέγει “μὴ οὐκ εἶ κηπουρὸς;” ὁ κηπουρὸς λέγει “ναί.” Αἰσωπος λέγει “ἀγανακτεῖς οὖν ἀκούων κακόπαθος, εἰ κηπουρὸς (εἶ); [καὶ κηπουρὸς ὢν]. ζητεῖς οὖν γινῶναι διὰ ποίαν αἰτίαν φυτὰ βάλλεις εἰς τὴν γῆν, ταῦτα σκάλλεις,²⁷³ ποτίσεις, ἐπιμελείας πολλῆς ἀξιοῖς, καὶ τάχιον²⁷⁴ λέγεις ἀναβαίνειν τὰ ἄγρια τὰ αὐτόματα τῆς γῆς ἢ τὰ ὑπὸ σοῦ τιθέ(μενα) . . .²⁷⁵

²⁶⁶ ὠμόλιον—κήπον ²⁶⁶ μετὰς ²⁶⁷ σκαλίδα, num retinendum?

²⁶⁸ πρασόκουρον ²⁶⁹ αὐτὸ δὲ scripsi, αὐτῷ τε cod.

²⁷⁰ ἀθῆναι, ἐλκῶνα, λέγεις cod. ²⁷¹ εἰς cod., num αὐτό? ²⁷² οὕτως

²⁷³ σκάλλεις, βλάπτεις ²⁷⁴ τάχιον

²⁷⁵ amissum est folium unum, nempe continens responsum Aesopi olitori de plantis eiusque cum domina sua post reditum exortam altercationem; quo factum est ut illa, irata et invidens, olera, quae nulla domini sui impensa ab Aesopo reportata erant, sub pedibus suis oblereret; vide infra c. 39, 44 ad fin., et *Studies* 4 sqq.

38. <ἵνα μὴ>/βλάπτῃς²⁷³ με περισσότερον ἢ ἔλαττον τῶν ἐπιταττομένων σοι ποιῶν. ἄρον ἐπὶ χειρῶν σου λήκυθον²⁷⁶ λέντια τέ, καὶ ἄγωμεν εἰς τὸ βαλανεῖον.” f.37^r
 Αἰσωπος πρὸς ἑαυτὸν εἶπεν “οἱ τῷ νῷ περίπικροι περὶ διακονίαν δεσπότηι κακοδαμονίας ἑαυτοῖς²⁷⁷ γίνονται παραίτιοι. ἐγὼ τοῦτον τὸν φιλόσοφον παιδεύσω, ἵνα μάθῃ πῶς αὐτὸν δεῖ ἐπιτάττειν.” ἄρας οὖν τὰ προειρημένα καὶ μὴ βαλὼν ἔλαιον εἰς τὴν λήκυθον ἠκολούθει τῷ Ξάνθῳ εἰς τὸ βαλανεῖον.²⁷⁸ ὁ Ξάνθος ἀποδυσάμενος τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔδωκεν τῷ Αἰσώπῳ καὶ λέγει “δὸς τὴν λήκυθον.” Αἰσωπος ἐπέδωκεν. ὁ Ξάνθος λαβὼν τὴν λήκυθον καὶ κατακενώσας εὔρεν οὐδέν, καὶ λέγει “Αἰσωπε, τὸ ἔλαιον ποῦ;” Αἰσωπος λέγει “εἰς οἶκον.” ὁ Ξάνθος λέγει “διὰ τί;” Αἰσωπος λέγει “ὅτι σύ μοι εἶπας ‘ἄρον λήκυθον καὶ λέντια’, ἔλαιον δὲ οὐκ εἶπας. ἔδει οὖν με μηδὲν τῶν εἰρημένων πλέον ποιεῖν· ἐπεὶ²⁷⁹ τοῦ νόμου σφαλεῖς πληγῶν ὑπεύθυνος ἤμην.” καὶ ἐν τούτῳ ἡσύχασεν.

39. Ὁ Ξάνθος εὐρὼν φίλους εἰς τὸ βαλανεῖον²⁷⁸ τοῖς τῶν φίλων παιδαρίοις δοῦναι (ἐκέλευσε) τὸν Αἰσωπον τὰ ἱμάτια, καὶ λέγει αὐτῷ “ὑπαγε, Αἰσωπε, εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπειδὴ διὰ τὴν μανίαν τῆς γυναικὸς μου συνεπατήθη τὰ λάχανα, ἀπελθὼν φακὸν ἔψῃσον ἡμῖν [δοσπριον]. καὶ βάλε αὐτὸν εἰς τὸν κάκκαβον, καὶ ὕδωρ μετ’ αὐτοῦ, καὶ ἐπίθεθι ἐπὶ τὴν μαγειρικὴν ἐστίαν,²⁸⁰ καὶ ὑπόθεθι ξύλα/καὶ καῦσον,²⁸¹ εἰς τὴν σβεσθῇ φύσησον· ἴδε, οὕτως ποιήσον.” Αἰσωπος· “ποιήσω.” καὶ ἐλθὼν ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ μαγειρεῖον, βαλὼν εἰς τὸν κάκκαβον ἓνα φακόν, ἤψει. ὁ Ξάνθος σὺν τοῖς φίλοις αὐτοῦ λουσάμενος λέγει “ἄνδρες, δύνασθε πρὸς ἐμέ εὐτελῶς ἀριστήσαι; πρὸς φακὸν γὰρ ἡμῖν ἐστίν. οὐ δεῖ δὲ τῇ πολυτελείᾳ τῶν ἐδεσμάτων τοὺς φίλους κρίνειν, ἀλλὰ τῇ προθυμίᾳ δοκιμάζειν· καιρῷ γὰρ τὰ ἐλάχιστα τῶν κομψοτέρων προσηνεστέραν ἔχει τὴν ἀπόλαυσιν, ὅταν ὁ παρέχων μετ’ εὐνοίας²⁸² προτρέπεται.” οἱ φίλοι εἶπον “ἀπίωμεν.”²⁸³ 40. ὁ Ξάνθος ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν οἰκίαν καὶ λέγει “Αἰσωπε, δὸς ἡμῖν πιεῖν ἀπὸ τοῦ βαλανείου.” Αἰσωπος εἰς ξέστην βαλὼν ἐπέδωκεν τῷ Ξάνθῳ εὐκρατον ἐκ τῆς ἐμβάσεως. ὁ Ξάνθος λέγει “τί ἐστὶν τοῦτο;” Αἰσωπος εἶπεν “ἀπὸ τοῦ βαλανείου πιεῖν.” ὁ Ξάνθος στυγνὸς γενόμενος μετὰ μικρὸν εἶπεν “παράθε μοι λεκάνην.” Αἰσωπος παρέθηκεν χωρὶς ὕδατος καὶ ἴστατο. Ξάνθος· “τοῦτο πάλιν τί;” Αἰσωπος λέγει “εἶπας ‘παράθε λεκάνην,’ οὐκ εἶπες ‘βαλε/ὕδωρ καὶ νύξον μου τοὺς πόδας.’” ὁ Ξάνθος λέγει “ἔπαρε τὰ σανδάλιά μου καὶ τὰ ἐξῆς ποίησον.” εἰτα λέγει τοῖς ἑαυτοῦ φίλοις “ἄνδρες, εὐρίσκω ὅτι δοῦλον οὐκ ἠγόρασα, ἀλλὰ καθηγητὴν ἐμαυτῷ ἐώνημαι. νῦν κελεύσατε ἀναστῶμεν καὶ ἀκουμβήσωμεν. 41. μηκύνοντος δὲ τοῦ πότου ὁ Ξάνθος εἶπεν “Αἰσωπε, ὁ φακὸς ἠψήθη;” Αἰσωπος λέγει “ναί.” ὁ Ξάνθος εἶπεν “δὸς οὖν ἴδω εἰ γέγονεν.” Αἰσωπος κοχλιαρίῳ ἀνεγέγκας τὸν ἓνα κόκκον τοῦ φακοῦ ἐπιδίδωσι τῷ Ξάνθῳ. ὁ Ξάνθος φαγὼν τὸν ἓνα κόκκον τοῦ φακοῦ λέγει “καλῶς ἐγένετο, διεφθός ἐστιν· φέρε, παράθε.” Αἰσωπος παραθεῖς πίνακα εἰσβάλλει τὸ ζέμα καὶ λέγει “ἀριστᾶτε οὖν, ἐπὶ γέγονεν.” ὁ Ξάνθος εἶπεν “ἰδοῦ, ὧδε ζέμα μόνον ἔβαλες· ποῦ ἐστὶν ὁ φακός;” Αἰσωπος λέγει “ἰδοῦ, τὸν φακὸν ἔφαγες.” ὁ Ξάνθος εἶπεν “ἓνα οὖν κόκκον ἔψῃσας;” Αἰσωπος λέγε “ναί, οὐ γὰρ μοι εἶπας ὅτι ‘φακὸν ἔψῃσον’ καὶ οὐ φακοὺς; ὁ μὲν γὰρ ἐστὶν ἐνικός, οἱ δὲ πληθύντικοί.” 42. ὁ Ξάνθος εἶπεν “ἵνα μὴ

²⁷⁶ λίξ- cod. ubique²⁷⁷ ἑαυτοῖς²⁷⁸ -νίον²⁷⁹ ἐπὶ²⁸⁰ ἱστίαν²⁸¹ καῦσον scripti, κάθου cod.²⁸² μετ’ εὐνοίας scripti, μετανόας cod.²⁸³ ἀπίωμεν

δόξω τοὺς ἀνθρώπους ὑβρίζειν, ἀπελθὼν οὗς ἡγόρακας τέσσαρας πόδας χοίρου ταχέως
 ὀξύσας ἄρτυσον.” Αἰσωπος βαλὼν τοὺς πόδας εἰς τὴν κύθραν ἤψει αὐτούς. ὁ Ξάνθος
 18^ν ζητῶν ἀφορμὴν δι’ ἧς μαστιγῶσαι τὸν Αἰσωπον, ἀναστὰς λέγει αὐτῷ/“Αἰσωπε,
 ἀπελθὼν φέρε ἀπὸ τοῦ ταμείου ὄξον καὶ βάλε εἰς τὴν κύθραν.” ἔως οὖν ὁ Αἰσωπος
 ἀπῆει²⁸⁴ εἰς τὸ ταμεῖον, εἰσελθὼν ὁ Ξάνθος καὶ ἀπὸ τῆς χύτρας ἐπάρας ἓνα πόδα
 ἔκρυψεν. Αἰσωπος ἐλθὼν καὶ ἰδὼν τρεῖς πόδας ἐν τῇ χύτρᾳ ἐνενόησεν ὅτι ἐπίτηδες ὁ
 Ξάνθος, θέλων ἑαυτῷ ποιῆσαι²⁸⁵ ἀφορμὴν, ἐπῆρεν τὸν πόδα, καὶ θεασάμενος εἰς τὴν
 ἑπαυλιν τοῦ Ξάνθου χοιρίδιον τρεφόμενον, ὀφείλον σφαγῆναι εἰς τὰ γενέσια τῆς
 γυναικὸς τοῦ Ξάνθου, ταχέως δῆσας αὐτοῦ τὸ στόμα σχοινίῳ ἔκοψεν αὐτοῦ τὸν ἓνα
 πόδα, καὶ διαστείλας τῷ πυρὶ καὶ ζέσας βάλλει εἰς τὴν κύθραν ἀντὶ τοῦ κλαπέντος.
 ὁ Ξάνθος, ὑποπτεύσας μὴ ὁ Αἰσωπος οὐχ εὐρὼν τὸν πόδα δραπετεύσῃ,²⁸⁶ πάλιν αὐτὸν
 μετεωρίσας ἐξελθὼν ἔβαλεν τὸν πόδα εἰς τὴν χύτραν· καὶ γίνονται ἑ πόδες. οὔτε οὖν ὁ
 Αἰσωπος ᾔδει²⁸⁷ ὅτι ἑ γίνοντο οὔτε ὁ Ξάνθος. 43. ὀλίγης δὲ ὥρας γενομένης λέγει
 ὁ Ξάνθος τῷ Αἰσώπῳ “τοὺς χοιρίους πόδας ἤψηκας;” Αἰσωπος λέγει “ναί.” ὁ
 Ξάνθος εἶπεν “φέρε οὖν.” Αἰσωπος παραθεὶς πίνακα κατακενοῖ τὴν χύτραν καὶ
 κατέρχονται ἑ πόδες, οὗς θεωρήσας ὁ Ξάνθος ἀποχλωριαίνει καὶ λέγει “Αἰσωπε,
 τὸ ἐν χοιρίδιον πόσους πόδας εἶχεν;” Αἰσωπος λέγει²⁸⁸ “συμφωνεῖ. ἶδε ὧδε ἑ καὶ τὸ
 ἔξω χοιρίδιον τρίπουν νέμεται.” ὁ Ξάνθος λέγει “ἄνδρες, οὗτός με ταχέως εἰς μανίαν
 περιτρέπει.” Αἰσωπος λέγει “ἔδει σε οὖν μὴ ὀρίσαι μοι νόμον, καὶ διηκόνησα ἄν σοι
 κατὰ τρόπους χρηστούς. ἀλλὰ μὴ μεταμελοῦ, δέσποτα· ἡ γὰρ παραγγελία σου τοῦ
 νόμου χρησιμωτέρα ἔσται²⁸⁹ σοι· διδάξει γὰρ σε μὴ ἐν τοῖς ἀκροατηρίοις ἀμαρτάνειν.
 39^ν τὰ γὰρ ἐκ περισσοῦ λεγόμενα κατὰ πρόσθεσιν²⁹⁰ καὶ/ὑφαίρεσιν ἀμαρτήματά ἐστιν
 οὐ μέτρια.” ὁ Ξάνθος μηδεμίαν ἀφορμὴν εὐρὼν τοῦ μαστιγῶσαι τὸν Αἰσωπον ἡσύχα-
 σεν.

44. Ταῖς δὲ ἐξῆς ἡμέραις σὺν αὐτῷ εἰς τὰ ἀκροατήρια παραγίνεται καὶ γνωστός
 πᾶσιν ἐγένετο ὁ Αἰσωπος. καὶ δὴ²⁹¹ ποτε εἰς τῶν σχολαστικῶν παρασκευασάμενος
 εἰς δεῖπνον ἐκάλεσεν τὸν Ξάνθον, σὺν αὐτῷ δὲ καὶ τοὺς σχολαστικούς. ὁ Ξάνθος τῷ
 Αἰσώπῳ λέγει “τὰ πρὸς δεῖπνον χρήσιμα ἄρας ἀκολούθει μοι· λέγω δὲ σπυρίδα,
 πίνακα, μάπαν, φανόν, σανδάλια, καὶ εἴ τι ἕτερόν μοι λέληθεν εἰπεῖν σοι.” Αἰσωπος
 ἄρας ἡκολούθει. ὁ Ξάνθος ἐν τῷ δείπνῳ λαβὼν τὰ μέρη ἐπέδωκεν τῷ Αἰσώπῳ. Αἰσωπος
 λαβὼν συνέθηκεν εἰς τὴν σπυρίδα. ὁ Ξάνθος ἐπιστραφεὶς τῷ Αἰσώπῳ λέγει “ἔχεις²⁹²
 πάντα τὰ μέρη;” Αἰσωπος εἶπεν “ἔχω.” ὁ Ξάνθος· “ἀπόφερε οὖν αὐτὰ ταῦτα τῇ
 εὐνοοῦσῃ.” Αἰσωπος λέγει “ποιήσω.” ἐξελθὼν οὖν λέγει καθ’ ἑαυτόν· “νῦν καιρὸς
 ἐστὶν τοῦ μετελθεῖν με τὴν μῆνιν τὴν πρὸς τὴν κυράν, ἀνθ’ ὧν με ἀγορασθέντα
 ἔσκωψεν καὶ ἐκακολόγει, καὶ ὅτι τὰ δωρηθέντα μοι ὑπὸ τοῦ κηπουροῦ λάχανα σκορπί-
 σασα²⁹³ συνεπάτησεν, καὶ οὐκ ἀφῆκέν μου τὴν δωρεὰν εὐχαρῇ τῷ δεσπότῃ μου
 γενέσθαι. ἐγὼ αὐτῇ²⁹⁴ δείξω ὅτι πρὸς εὐνοὺν οἰκέτην οὐδὲν ἰσχύει γυνή· ἐπὰν γὰρ ὁ
 δεσπότης εἰπὼν μοι ὅτι ‘δός τὰ μέρη τῇ εὐνοοῦσῃ’, νῦν ὄψεται τίς αὐτῷ εὐνοεῖ.” 45.
 39^ν παραγενάμενος δὲ ὁ Αἰσωπος καὶ/εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν παρέθηκεν ἑαυτῷ τὴν
 σπυρίδα, καὶ καλέσας τὴν τοῦ Ξάνθου γυναῖκα καὶ δείξας αὐτῇ πάντα τὰ μέρη,

²⁸⁴ ἀπῆει ²⁸⁵ ἑαυτῷ π. scripsi, αὐτοῦ πιάσαι cod.

²⁸⁶ -σει ²⁸⁷ ἴδῃ

²⁸⁸ ποῖ λέγει nonnulla intercidisse suspicor; cf. W ²⁸⁹ χρησιμωτέρα ἔστω

²⁹⁰ πρόσθεσιν ²⁹¹ δι ²⁹² ἔχεις ²⁹³ σκορπήσασα ²⁹⁴ αὐτῇ

λέγει “κυρά, κατάμαθε· μή τι λείπει ἢ παραβέβρωται;” ἡ γυνὴ τοῦ Ξάνθου λέγει “πάντα σῶα ἔστιν καὶ ὑγιῇ,²⁹⁶ Αἴσωπε. ταῦτα ἐμοὶ ὁ δεσπότης ἐπεμψεν;” Αἴσωπος εἶπεν “οὐ.” ἡ γυνὴ τοῦ Ξάνθου λέγει “καὶ τίτιν αὐτὰ πέπομφεν;” Αἴσωπος εἶπεν “τῇ εὐνοοῦσῃ.” ἡ γυνὴ τοῦ Ξάνθου εἶπεν “καὶ τίς αὐτῷ εὐνοεῖ, δραπέτα;” Αἴσωπος εἶπεν “ἐκδεξαί με ὀλίγον καὶ ὄψει²⁹⁸ τίς αὐτῷ εὐνοεῖ.” θεασάμενος οἰκοτραφῇ κύνα γενναίαν ἐφώνησεν αὐτήν καὶ λέγει “ἔρχου, λάβε, Λύκαινα.” καὶ προσέδραμεν ἡ κύων. Αἴσωπος αὐτήν ἐβρωμάτισεν.²⁹⁷ τῆς δὲ κυνὸς πάντα καταφαγούσης, παρεγένετο πάλιν ὁ Αἴσωπος ὅπου ἦν τὸ δεῖπνον καὶ ἔστη ὀπίσω πρὸς τοὺς πόδας τοῦ Ξάνθου. 46. ὁ Ξάνθος λέγει “τί ἐστίν, Αἴσωπε, δέδωκας;” Αἴσωπος εἶπεν “δέδωκα.”²⁹⁸ ὁ Ξάνθος λέγει “ἔφαγεν;” Αἴσωπος εἶπεν “ναί, πάντα ἔφαγεν.” ὁ Ξάνθος εἶπεν “καὶ πάντα φαγεῖν ἠδυνήθη;” Αἴσωπος/λέγει “ναί, ἐπεῖνα γάρ.” ὁ Ξάνθος εἶπεν “ἡδέως αὐτὰ ἔφαγεν;” Αἴσωπος εἶπεν “ναί, ἡδέως ἔφαγεν.” ὁ Ξάνθος εἶπεν “τί οὖν ἔλεγεν;” Αἴσωπος λέγει “ἔλεγεν μὲν οὐδέν, πάντως δέ σοι ἐν ἑαυτῇ κατηύχετο.” ὁ Ξάνθος εἶπεν “ἐγὼ αὐτῇ ἀμύνομαι.” ἡ δὲ γυνὴ τοῦ Ξάνθου εἶπεν τοῖς ἑαυτῆς²⁹⁹ παιδισκαρίοις “κοράσια, ἐγὼ μετὰ Ξάνθου μένειν οὐκέτι δύναμαι· δότω μοι τὴν προῖκά μου καὶ ἀναχωρῶ. ἐπὰν γὰρ τὴν κύνα ἐμοῦ προέκρινεν, πῶς ἐγὼ λοιπὸν τούτῳ συνοικήσω;” εἰσελθοῦσα οὖν εἰς τὸν κοιτῶνα μένει περίλυπος.

47. Μηκύνοντος δὲ τοῦ πότου ἐγένετο μακρὰ τις ὁμιλία, καὶ ὡς ἐν ἀνδράσιν φιλολόγοις ζητήματα ποικίλα προετίθεντο.³⁰⁰ εἰς δὲ τῶν σχολαστικῶν εἶπεν “πῶς ἔσται [μέλλει γὰρ] μεγάλη ταραχὴ ἐν ἀνθρώποις;” Αἴσωπος ἐστῶς ὀπίσω τοῦ δεσπότου αὐτοῦ λέγει “ἐὰν οἱ νεκροὶ ἀναστάντες τὰ ἴδια ἀπαιτοῦσιν.” πολὺς οὖν ἐγένετο γέλως καὶ πλεῖστος γογγυσμὸς εἰς τοὺς σχολαστικούς, καὶ ἔλεγον “ὁ νεώνητός ἐστιν, ὃν ἠγόρασεν Ξάνθος ἡμῶν παρόντων.”/εἰς τῶν σχολαστικῶν εἶπεν “ἐμέ³⁰¹ ποτε εἶπεν θαλάσσιον πρόβατον εἶναι.” ἄλλος εἶπεν “τὰ μὲν ἀφ’ ἑαυτοῦ λαλεῖ, τὰ δὲ ὑπὸ Ξάνθου διδάσκεται.” Αἴσωπος εἶπεν “οὕτως ὑμεῖς³⁰² πάντες.” οἱ σχολαστικοὶ εἶπον “καθηγητά, (μά)³⁰³ τὰς Μοῦσας, σὺ ἐπίτρεψον³⁰⁴ Αἰσώπῳ πιεῖν.” ὁ Ξάνθος ἐπέτρεψεν, Αἴσωπος ἔπιεν. 48. εἰς τῶν σχολαστικῶν πρὸς τοὺς ἐτέρους λέγει “διὰ τί τὸ μὲν πρόβατον ἐπὶ θυσίαν ἀγόμενον οὐ κέκραγεν, τὸ δὲ χοιρίδιον μεγάλα τονθρύζει;” μηδενὸς οὖν εὐρίσκοντος λῦσαι τὴν ἐρώτησιν, Αἴσωπος λέγει “ὅτι τὸ μὲν πρόβατον ἔχει τὸ γάλα εὐχρηστον καὶ τὰς τρίχας εἰς εὐσχημοσύνην, καὶ κατὰ καιρὸν ἀποκείρεται τὴν βαροῦσαν αὐτοῦ τρίχα καὶ ἀμελγόμενον πάλιν κουφίζεται, καὶ ὅταν ἀπάγεται πρὸς θυσίαν, οὐδὲν κακὸν ὑποπτεῖν παθεῖν γεγηθός³⁰⁵ ἀκολουθεῖ καὶ προσφερόμενον τὸ σίδηρον οὐκ ἀποφεύγει. ὁ δὲ χοῖρος διὰ τοῦτο μεγάλα τονθρύζει, διὰ τὸ μήτε³⁰⁶ τρίχας ἔχειν εὐχρήστους μήτε γάλα· εἰκότως κράζει, εἰδὼς ὅτι πρὸς τὴν τῶν κρεῶν ἀπάγεται χρῆσιν.” οἱ σχολαστικοὶ εἶπον “σαφῶς,³⁰⁷ μὰ τὰς Μοῦσας.”

49. Πάντων οὖν ἀναχωρησάντων ὁ Ξάνθος ὑποστρέψας εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα καὶ ἤρξατο κολακεῖν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα καὶ καταφιλεῖν. αὐτὴ δὲ ἀπεστρέφετο τὸν Ξάνθον λέγουσα “μὴ πρόσθι³⁰⁸ μοι, δουλοκοῖτα,^{308a} μᾶλλον δὲ κυνοκοῖτα. ἀπόδος μοι τὴν προῖκά μου.” ὁ Ξάνθος λέγει “πολλὰ μοι κακά, τί ποτε πάλιν Αἴσωπος/ἤρτυσέ μοι;” ἡ γυνὴ τοῦ Ξάνθου εἶπεν “ὑπαγε κάκεινῃν λάβε, f.41^r

²⁹⁶ ὑγιεῖ ²⁹⁸ ὄψει ²⁹⁷ -άτησεν ²⁹⁸ δέδωκας ²⁹⁹ ἑαυτοῖς ³⁰⁰ -θοντο
³⁰¹ ἐμοὶ ποτε ³⁰² εὐρεῖς ³⁰³ <νή> minus probabile ³⁰⁴ ἐπίτρεψον
³⁰⁵ -ὡς ³⁰⁶ μηδε ³⁰⁷ malim σοφῶς ³⁰⁸ πρὸς ἡβει ^{308a} δουλοκόπα

ἦτινι τοσαῦτα πέπομφας μέρη.” ὁ Ξάνθος λέγει “οὐκ ἔλεγον ὅτι Αἰσωπος θόρυβον κεκίνηκέν μοι; Αἰσωπὸν τις καλείτω.”³⁰⁹ 50. Αἰσωπος εἰσῆλθεν. ὁ Ξάνθος λέγει “Αἰσωπε, τὰ μέρη τίνι δέδωκας;” Αἰσωπος εἶπεν “ἐμοὶ εἶπας ὅτι ‘δὸς αὐτὰ τῇ εἰννοίῃ.’” ἡ γυνὴ τοῦ Ξάνθου λέγει “ἐγὼ οἶδέν ἔλαβον. ἰδοὺ ποῦ³¹⁰ ἐστίν· ἐνώπιόν μου μὴ ἀρνησάσθω.” ὁ Ξάνθος εἶπεν “ἴδε, λέγει, δραπέτα, μὴ εἰληφέναι.” Αἰσωπος λέγει “τίνι δέ μοι εἶπας ἐπιδούναί τὰ μέρη;” ὁ Ξάνθος εἶπεν “τῇ εἰννοοῦσιν.” Αἰσωπος λέγει “τί οὖν αὕτη σοι³¹¹ εἰννοεῖ;” ὁ Ξάνθος εἶπεν “ἀλλὰ τίς, δραπέτα;” Αἰσωπος λέγει “μάθε τίς σοι εἰννοεῖ.” φωνήσας τὴν κύνα λέγει “αὕτη σοι³¹¹ εἰννοεῖ. γυνὴ μὲν γὰρ λέγει εἰννοεῖν, οὐκ εἰννοεῖ δέ. τοῦτου³¹² δὲ ἀπόδειξις αὕτη, ὅτι αὕτη,³¹² ἣν νομίζεις εἰννοεῖν σοι, ἐλαχίστων ἔνεκα μεριδίων ἀπαιτεῖ σε³¹³ τὴν προῖκα καὶ βούλεται σε καταλιπεῖν· τὴν δὲ κύνα δεῖρον,³¹⁴ ἀπόλεσον, κατὰβαλε, δίωξον, καὶ οὐ μὴ ἀποχωρήσει, ἀλλ’ ἐπιλαθομένη τῆς ὕβρεως, ἐπιστρέψασα, τὴν κέρκον σείουσα ζητεῖ πάλιν τὸν δεσπότην. ἔδει οὖν σε εἰπεῖν μοι³¹⁵ ‘ἀπόφερε τῇ γυναικί μου,’ (καὶ μὴ ‘τῇ εἰννοοῦσιν’). οὐ γὰρ αὕτη σοι³¹¹ εἰννοεῖ, ἀλλ’ ἡ κύων.” ὁ Ξάνθος εἶπεν “θεωρεῖς, κυρά, ὅτι οὐ παρ’ ἐμέ γεγονεν τὸ ἀμάρτημα, / ἀλλὰ παρὰ τὴν τοῦ λαβόντος βαττολογίαν.³¹⁶ [ὁ Ξάνθος] εὐρήσω δὲ πρόφασιν δι’ ἧς αὐτὸν μαστιγώσω καὶ σε ἐκδικήσω.”

51. Τῇ ἐπαύριον καλέσας ὁ Ξάνθος τοὺς ἤδη καλέσαντας αὐτὸν σχολαστικούς λέγει “Αἰσωπε, ἐπειδὴ φίλους κέκληκα ἐπὶ δεῖπνον, ἀπελθὼν ἔψησον εἰ τι καλόν, εἰ τι χρηστὸν ἐν τῷ βίῳ.” Αἰσωπος πρὸς ἑαυτὸν λέγει “ἐγὼ αὐτῷ δείξω μωρὰ μὴ διατάττεσθαι.” ἐλθὼν οὖν εἰς τὸν μάκελλον τῶν τεθυμένων χοιριδίων τὰς γλώσσας ἠγόρασεν, καὶ ἐλθὼν τὰς μὲν ἐκξεστάς, τὰς δὲ ὀπτάς, τὰς δὲ ἀρτυτάς, πάσας ἠττίμασεν. καὶ τῇ τακτῇ ὥρᾳ παραγίνονται οἱ κεκλημένοι. ὁ Ξάνθος λέγει “Αἰσωπε, δὸς ἡμῖν τι φαγεῖν.” Αἰσωπος φέρει ἐκάστω γλῶσσαν γενομένην ἐκξεστήν, καὶ ὀξύγαρον παρέθηκεν. οἱ σχολαστικοὶ εἶπον “οὐῶ, Ξάνθε, καὶ τὸ δεῖπνόν σου φιλοσοφίας μεστόν· οὐδὲν γὰρ παρὰ σοὶ ἀφιλοπόνητον. εὐθὺς γὰρ ἐν ἀρχῇ τοῦ δεῖπνου αἱ γλῶσσαι παρετέθησαν.” 52. καὶ μετὰ τὸ πιεῖν αὐτοὺς δύο ἢ τρία ποτήρια ὁ Ξάνθος λέγει “Αἰσωπε, δὸς ἡμῖν φαγεῖν.” Αἰσωπος ἐκάστω πάλιν πρὸς γλῶσσαν ὀπτὴν καὶ ἀλοπέπερι παρέθηκεν. / οἱ σχολαστικοὶ εἶπον “θεῖως, καθηγητά, καλλίστως, μὰ τὰς Μούσας. ἐπεὶ πᾶσα γλῶσσα πυρὶ ἠκόνηται, καὶ τὸ κρεῖττον, ὅτι δι’ ἀλοπεπέρεως· τὸ γὰρ ἀλυκὸν τῷ δριμυτέρῳ συγκέκραται τῆς γλώσσης ἵνα τὸ εὐστομον καὶ τὸ δάκνον ἐπιδείξῃ.” ὁ Ξάνθος πάλιν μετὰ τὸ πιεῖν αὐτοὺς τὸ τρίτον λέγει “φέρε ἡμῖν φαγεῖν.” Αἰσωπος ἐκάστω γλῶσσαν ἀρτυτὴν φέρει. οἱ σχολαστικοὶ εἰς ἐνὶ ἔλεγον “Δημόκριτε! ἐγὼ τὴν γλῶσσαν ἐπόνεσα τὰς γλῶσσας τρώγων.” ἄλλος σχολαστικὸς εἶπεν “οἶδέν ἐστι φαγεῖν ἕτερον; ὅπου Αἰσωπος πονεῖ, ἐκεῖ οὐδὲν ἀγαθὸν ἐστι.” οἱ σχολαστικοὶ φαγόντες τὰς ἀρτυτάς γλῶσσας χολέρα [ἀσθένεια] ἐκρούσθησαν. ὁ Ξάνθος λέγει “Αἰσωπε, δὸς ἡμῖν δειπνήσαι ἐκάστω λοπάδα.” Αἰσωπος γλωσσόζωμον παρέθηκεν. οἱ σχολαστικοὶ οὐκέτι ἐξέτεινον τὰς χεῖρας, λέγοντες “ἦδε³¹⁷ (ἡ) καταστροφή ἀπὸ Αἰσώπου· γλῶσσαις νενικήμεθα.” ὁ Ξάνθος λέγει “Αἰσωπε, ἔχομέν³¹⁸ τι ἕτερον;” Αἰσωπος εἶπεν “οὐδὲν ἄλλο ἔχομεν.”³¹⁸ 53. ὁ Ξάνθος λέγει “οὐδὲν ἕτερον,

³⁰⁹ -εἶτο

³¹⁰ πετρε ποῦ h. l. idem valet quod ὅπου, minus probabile ποῦ ἐστίν; (sc. τὰ μέρη)

³¹¹ σου ³¹² τοῦτο—ὅτι ταύτην

³¹³ ἀπαιτῆσαι τὴν

³¹⁴ δῆρον

³¹⁵ με

³¹⁶ interrogative distinctum in cod.

³¹⁷ εἰ δὲ cod., fort. legendum ἡ δὲ κ.

³¹⁸ ἔχομεν

κατάρατε; οὐκ εἰπὼν σοι ὅτι 'εἴ τι χρήσιμόν ἐστιν ἐν τῷ βίῳ, εἴ τι δὲ ἡδύ, τοῦτο ἀγόρασον;'.³¹⁹ Ἄϊσωπος λέγει "χάριν σοι³²⁰ ἔχω, ὅτι ἀνδρῶν φιλολόγων παρόντων μέμφη με. εἰπὰς μοι ὅτι 'εἴ τι χρήσιμόν ἐστιν ἐν τῷ βίῳ, εἴ τι ἡδύτερον ἢ μείζον,³²⁰ ἀγόρασον.' τί οὖν ἐστιν ἐν τῷ βίῳ γλώσσης χρησιμώτερον ἢ μείζον;³²⁰ μάθε ὅτι διὰ γλώσσης πᾶσα φιλοσοφία καὶ πᾶσα παιδεία συνέστηκεν. χωρὶς γλώσσης οὐδὲν γίνεται, οὔδ' ἐξ ὁσίων, οὐ λήψις, οὔδ' ἀγορασμός· ἀλλὰ διὰ γλώσσης πόλεις ἀνορθοῦνται, δόγματα καὶ νόμοι ὀρίζονται. εἰ οὖν διὰ γλώσσης πᾶς βίος συνέστηκεν, γλώσσης οὐδὲν ἐστι κρεῖττον." οἱ σχολαστικοὶ εἶπον "νῆ τὰς Μιούσας, καλὰ λέγει. σὺ ἡμαρτες, καθηγητά." οἱ σχολαστικοὶ ἀνεχώρησαν. δι' ὅλης τῆς νυκτὸς/διαρροία ληφθέντες f.42^v ἐδυσφόρουν. 54. τῇ ἐπαύριον οἱ σχολαστικοὶ ἐμέμφαντο τὸν Ξάνθον. ὁ Ξάνθος λέγει "ἄνδρες φιλόλογοι, οὐ γέγονε παρ' ἡμῖν ἡ αἰτία, ἀλλὰ παρὰ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον Ἀἴσωπον. πλὴν σήμερον ἀποδώσω ὑμῖν τὸ δείπνον καὶ ἐνώπιον ὑμῶν διατάξομαι αὐτῷ." καὶ δὴ καλέσας τὸν Ἀἴσωπον λέγει αὐτῷ "ἐπειδὴ σοι ἔδοξε τὰ ἄνω κάτω λαλεῖν, ἀπελθὼν εἰς τὴν ἀγορὰν, εἴ τι σαπρόν, εἴ τι χεῖρον, αὐτὸ ἀγόρασον." Ἀἴσωπος ἀκούσας καὶ μὴ ταραχθεὶς, ἐλθὼν εἰς τὸν μάκελλον πάλιν πάντων τῶν τεθυμένων χοίρων τὰς γλώσσας ἡγόρασεν, καὶ ἐλθὼν ἐσκεύασεν αὐτὰς πρὸς δείπνον. ὁ Ξάνθος παραγενάμενος μετὰ τῶν σχολαστικῶν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἀνεκλίθη σὺν αὐτοῖς. καὶ μετὰ τὸ προπιεῖν λέγει "Ἀἴσωπε, δὸς ἡμῖν τι φαγεῖν." Ἀἴσωπος ἐκάστῳ γλώσσαν τεταριχευμένην παρέθηκεν καὶ ὀξύγαρον. οἱ σχολαστικοὶ εἶπον "τί ἐστι πάλιν τοῦτο, γλῶσσαι;"³²¹ ὁ Ξάνθος ἀποχλωρίῃ. οἱ σχολαστικοὶ εἶπον "ἴσως ἀπὸ τῆς χθесινῆς διαρροίας τὸν στόμαχον ἡμῶν θέλει τῷ ὄξει ἀνακτήσασθαι." καὶ μετὰ τὸ πιεῖν αὐτοὺς πρὸς δύο, ὁ Ξάνθος λέγει "δὸς ἡμῖν τι φαγεῖν." Ἀἴσωπος παρέθηκεν ἐκάστῳ ὀπτὴν γλῶσσαν. οἱ σχολαστικοὶ εἶπον "οὐα, τί ἐστι τοῦτο;/ὁ f.43^r χθесινὸς ὑπόμωρος πάλιν διὰ γλῶσσῶν ἀσθeneian ἡμῖν κατασκευάζει;" 55. ὁ Ξάνθος λέγει "τοῦτο πάλιν τί ἐστι, κατάπτυστε; διὰ τί ταῦτα ἡγόρακας; οὐκ εἰπὼν σοι ὅτι 'ἀπελθὼν εἰς τὴν ἀγορὰν εἴ τι χεῖρον εὐρης,³²² εἴ τι σαπρόν, τοῦτο ἀγόρασον;'.³²² Ἀἴσωπος εἶπεν "καὶ τί χεῖρον διὰ γλώσσης οἶκ' ἐστιν; διὰ γλώσσης ἐχθραὶ, διὰ γλώσσης ἐπιβουλαί, ἐνεδρεῖαι, μάχαι, ζηλοτυπίαί, ἔρεις, πόλεμοι· οὐκοῦν χεῖρον οὐδὲν ἐστι τῆς μιαιρωτάτης γλώσσης." εἰς τῶν σχολαστικῶν τῶν συνανακειμένων ἐν τῷ δείπνῳ τοῦ Ξάνθου³²³ λέγει "καθηγητά, τούτῳ ἂν πρόσσχης ταχέως σε εἰς μανίαν περιτρέψει· οἷα γὰρ ἡ μορφή αὐτοῦ τοιαύτη καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. (ὁ) φιλολοῖδος³²⁴ καὶ κακεντρεχὴς δοῦλος οὗτος ὀβολοῦ ἄξιός οὐκ ἐστιν." Ἀἴσωπος λέγει "σιώπα, σχολαστικέ· σὺ μοι δοκεῖς κακεντρεχέστερος εἶναι πολλῷ,³²⁵ ὥς τὸ τοῦ Ξάνθου σχῆμα οὐκ ἔχεις, ἀλλ' ὑποκαίεις σπινθῆρσι λόγων τὴν τοῦ δεσπότης ὀργὴν καὶ παροξύνεις δεσπότην κατ' οἰκέτου. τοῦτο δὲ ἐστιν οὐκ ἰδιοπράγμονος ἀνθρώπου ἀλλὰ περιέργου, τὸ εἰς ἀλλότριον ἑαυτὸν ἐμβαλεῖν πρᾶγμα."

56. ὁ Ξάνθος ζητῶν ἀφορμὴν δι' ἧς τὸν Ἀἴσωπον μαστιγῶσει λέγει αὐτῷ "Ἀἴσωπε, ἐπὶ ἀνάγκῃ με/καὶ πρὸς τὸν ἴδιον φιλοσοφεῖν δοῦλον, περιέργον εἰπὰς μοι τὸν φίλον· ἀπόδειξον οὖν μοι εἰ ἐστιν ὁ ἄνθρωπος περιέργος." Ἀἴσωπος εἶπεν "ἔστι³²⁶ μὲν οὖν καὶ πάνυ περιέργος· πολλοὶ γὰρ τῶν ἀνθρώπων τὰ ἀλλότρια τρώγοντες καὶ πίνοντες τὰ ἀλλότρια περιεργάζονται, τινὲς δὲ τῶν ἰδίων μνημονεύοντες κακῶν

³¹⁹ σου³²⁰ μείζων³²¹ τοῦτο; γλῶσσαι·³²² εὐρεῖς³²³ malim τῷ Ξάνθῳ³²⁴ φιλ. καὶ κ. δοῦλος· οὗτος ὀβολοῦ εἰς.³²⁵ -ῶν³²⁶ ἔτι

τὰ ἀλλότρια οὐ περιεργάζονται.” ὁ Ξάνθος λέγει “εἰ οὖν λέγεις ἄνθρωπον ἀπερίεργον εἶναι, ἕτερόν σοι θήσω νόμον καὶ ὃν προσεθέμην ἀκυρώσω. ἕτερος τῇ ἐξῆς τὸ δεῖπνον σκευάσει, σὺ δέ μοι πορευθεὶς κάλει μοι ἀπερίεργον ἄνθρωπον ἐπὶ δεῖπνον. καὶ ἐάν τι περιεργάσῃται, τὸ πρῶτον σιωπήσω, τὸ δεύτερον συγγνώμην δώσω, τὸ τρίτον δαρήσῃ καὶ τὴν τύχην λήψῃ.” 57–59. Αἰσωπος ἀκούσας τὰ ῥηθέντα αὐτῷ παρὰ τοῦ Ξάνθου,³²⁷ τῇ ἐπαύριον ἀπελθὼν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐξήτει ἄνθρωπον ἀπερίεργον . . .³²⁸ καὶ δὴ θεωρεῖ ἄνθρωπον [τόν] τὸ μὲν ἰδέσθαι ἄγροικον, πολιτικὸν δὲ τοῖς ἡθεσιν, ὄναριον ἐλαίνοντα μεστὸν ξύλων καὶ τὴν τῶν πολλῶν ἀνθρώπων ὑπεσταλμένον³²⁹ ὀχλήσιν καὶ πρὸς τὸ ὄναριον λαλοῦντα. τοῦτον ἰδιοπράγμονα καὶ ἀπερίεργον στοχασάμενος f.44^r συνηκολοίθησεν αὐτῷ. ὁ ἄγροικος τῷ ὄναρίῳ ἐπικαθήμενος ἔλεγεν πρὸς αὐτόν καθ’ ὃν περιεπάτει “ἄγωμεν, ὅπως τάχιον φθάσωμεν καὶ πραθῇ τὰ ξύλα ἀσσαρίων ἰβ, καὶ κατὰξεις σὺ τὰ δύο εἰς χόρτον, τὰ δύο δὲ ἐγὼ εἰς ἐμαυτόν, τὰ δὲ ὀκτὼ τηρήσομεν³³⁰ εἰς δευτέρας τύχας, μή τις ἀσθένεια ἐπιδράμῃ ἢ χειμῶν αἰφνιδίως γενόμενος ἀνεξόδους ἡμᾶς ποιήσῃ.”³³¹ ἐὰν γὰρ σήμερον κριθᾶς φάγῃς,³³² εἴτα γένηται αἰφνιδιόν τι ἐναντίον, οὔτε χόρτον οὔτε κριθᾶς ἔξεις φαγεῖν.” 60. Αἰσωπος ἀκούων ταῦτα πρὸς ἑαυτόν εἶπεν “νῆ τὰς Μιούσας, ἀπερίεργός μοι φαίνεται ὁ ἄνθρωπος οὗτος· προσελεύσομαι πρὸς αὐτόν.” εἴτα προσεγγίσας λέγει “πατερίων,³³³ χαίροις.” ὁ ἄγροικος ἀντησπάσατο. Αἰσωπος λέγει “πόσου τὰ ξύλα;” ὁ ἄγροικος εἶπεν “ἰβ ἀσσαρίων.” Αἰσωπος λέγει “ἀληθῶς,³³⁴ ὅσου προίθετο, τοσούτου καὶ πωλεῖ.”³³⁵ εἴτα λέγει “πατερίων, οἶδας Ξάνθον τὸν φιλόσοφον;” ὁ ἄγροικος εἶπεν “οὔχί, τέκνον.” Αἰσωπος λέγει “διὰ τί;” ὁ ἄγροικος εἶπεν “ὅτι οὐκ εἰμὶ περίεργος· ἀκούω γὰρ αὐτόν.” Αἰσωπος λέγει “πολλὰ σοι ἀγαθὰ γένοιτο. ἐκείνου εἰμὶ δοῦλος.” ὁ ἄγροικος εἶπεν “τοῦτο γὰρ ἐγὼ σε ἐξήτησα,³³⁶ πότερον δοῦλος εἶ ἢ ἐλεύθερος; τί δέ μοι τοῦτο διαφέρει;”³³⁷ Αἰσωπος λέγει “ἀληθῶς ἀπερίεργός ἐστιν. πατερίων, πέπραταί σοι τὰ ξύλα. ἔλασον εἰς τὴν οἰκίαν Ξάνθου τὸ ὄναριον.” ὁ ἄγροικος εἶπεν “ἀλλὰ τὴν οἰκίαν οὐκ οἶδα ποῦ ἐστιν.” Αἰσωπος λέγει “ἀκολούθει μοι καὶ μαθήσῃ.” 61. καὶ ἤγαγεν αὐτόν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ καθεῖλεν τὰ ξύλα καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν τιμὴν καὶ εἶπεν “πατερίων, ὁ δεσπότης μου ἐρωτᾷ σε δειπνήσαι παρ’ αὐτῷ· κατάλιπε οὖν τὸ ὄναριον εἰς τὸ μετῖαυλον³³⁸ f.44^r καὶ ἐπιμελείας τεύξεται.” ὁ ἄγροικος, εἰσελθὼν εἰς τὸ δεῖπνον καὶ μὴ/περιεργασάμενος ἐκ ποίας αἰτίας καλεῖται, εἰσῆλθεν οὕτως σὺν τῷ πηλῷ ὥς ἦν καὶ τοῖς ὑποδήμασιν. ὁ Ξάνθος εἶπεν “οὗτός ἐστιν ὁ ἀπερίεργος;”³³⁹ ὁ Ξάνθος ἰδὼν ὅτι ἐπαγγέλλεται Αἰσωπος τὰ μέγιστα περὶ αὐτοῦ, λέγει τῇ ἑαυτοῦ γυναικί “κυρά, θέλεις τὸν Αἰσωπον παιδεύθῃν;” ἡ γυνὴ τοῦ Ξάνθου λέγει “τοῦτο εὐχομαι.” ὁ Ξάνθος εἶπεν “ποιήσον οὖν ὥς λέγω σοι, καὶ ἀναστᾶσα τὴν λεκάνην τῷ ξένῳ προσένεγκε ὥς ὀφείλουσα νύφαι αὐτοῦ τοὺς πόδας. κάκεῖνος ἀπὸ τῆς ἀξίας σου ἐπιγνώσεται ὅτι οἰκοδέσποινα

³²⁷ τῷ Ξάνθῳ

³²⁸ *proet an. απερ. quae sequebantur usque ad initium cap. 59 (ἄνθρωπον ἀπερίεργον W) e cod. exciderunt; vide W: εἴρε γενομένην μάχην—εἰδὲ τινα τῇ μὲν θῆα ἄγροικον*

³²⁹ -μένων ³³⁰ τηρήσωμεν

³³¹ ποιήσει *cod.*; in hac voce (sc. . . . ιηση) incipit p. Oxy. 2083; vide *Studies* 46 sqq.

³³² -εις ³³³ πατερίων *etiam* p. Oxy. ³³⁴ Αἰσωπος· ὡς καὶ ἀληθῆς <ἐστιν> p. Oxy.

³³⁵ τοσούτου *τετίμηται* p. Oxy. ³³⁶ γὰρ *an* ἐγὼ σε ἐξη . . . p. Oxy.

³³⁷ διαφέρεις ³³⁸ μετῖαυλον p. Oxy.

³³⁹ *hic pauca quaedam deesse videntur et nostro cod. et p. Oxy.; cf. Studies* 48, 52 *adn.* 35

εἰ καὶ οὐ μὴ ἐάσηταί σε, ἀλλ' ἐρεῖ σοι 'κυρά, δοῦλος οὐκ ἔστιν, ἵνα μου νίψῃ τοὺς πόδας;' καὶ φανήσεται περίεργος καὶ Λῖσωπος δαρήσεται." ἡ γυνὴ τοῦ Ξάνθου διὰ τὸ μῖσος τὸ πρὸς τὸν Λῖσωπον περιζωσαμένη λέντιον καὶ ἕτερον βαλοῦσα περὶ τοὺς ὤμους προσέφερεν τὴν λεκάνην τῷ ξένῳ. ὁ ξένος νοήσας ὅτι ἐστὶν ἡ οἰκοδέσποινα³⁴⁰ πρὸς ἑαυτὸν εἶπεν "Ξάνθος ἐστὶ φιλόσοφος· εἰ ἤθελεν τοὺς πόδας μου ὑπὸ δούλου πλυνθῆναι ἐπιτετάχει ἄν, εἰ δέ μοι τιμὴν παρέχων τὴν γυναῖκα τὴν ἑαυτοῦ ἠνάγκασεν νίψαι μου τοὺς πόδας, ἑμαυτῷ³⁴¹ ἀτιμίαν οὐ περιβάλλω, οὐ περιεργάσομαι, ἀλλὰ προτείνοντός μοι τοὺς πόδας νίψομαι."³⁴² καὶ δὴ νιψάμενος ἀνεπαύει.³⁴³ 62. ὁ Ξάνθος εἶπεν "σοφῶς, νῆ τὰς Μούσας." (καὶ εἶπεν) τῷ ξένῳ πρώτῳ δοθῆναι πιεῖν/οινόμελι. f.45^r ὁ ξένος³⁴⁴ πρὸς ἑαυτὸν εἶπεν "τοὺς οἰκοδεσπότας ἔδει πρώτον πιεῖν, ἀλλ' ἐμοὶ τὴν τιμὴν παρέχων ὁ φιλόσοφος πρώτῳ διετάξατο δοθῆναι πιεῖν· οὐ περιεργάσομαι³⁴⁵ οὖν." καὶ λαβὼν ἔπιεν.³⁴⁶ ὁ Ξάνθος ἐπέτρεψεν δεῖπνον εἰσενεχθῆναι. εἰσήχθη λοιπὰς ἰχθύων. ὁ Ξάνθος τῷ ἀγροίκῳ εἶπεν "ἔσθιε." ὁ ἄγροικος³⁴⁷ ὡς Χάρυβδις [δελφίνος] ἤρξατο καταπίνειν. ὁ Ξάνθος γευσάμενος καὶ θέλων ἐκκαλέσασθαι³⁴⁸ τὸν ἄγροικον, ἵνα εἰς λόγον φανῇ περίεργος, λέγει "ὁ παῖς, κάλει³⁴⁹ τὸν μάγειρον." ὁ δὲ εἰσῆλθεν. ὁ Ξάνθος λέγει "λέγε μοι, δραπέτα, διὰ τί λαμβάνων τὰ ἐπιτήδεια οὔτε ἀρκετὸν ἔλαιον ἔβαλες οὔτε γάρον οὔτε πέπερι; ἐκδύσατε αὐτὸν καὶ δείρατε."³⁵⁰ ὁ ἄγροικος πρὸς ἑαυτὸν εἶπεν "καλῶς ἤρτυται καὶ οὐδὲν λείπει· εἰ δὲ Ξάνθος μαινόμενος πρὸς τὸν μάγειρον ἑαυτοῦ θέλει/αὐτὸν δεῖραι,³⁵¹ οὐ περιεργάσομαι." δέρεται ὁ ταλαίπωρος μάγειρος. ὁ Ξάνθος ἐν ἑαυτῷ λέγει "δοκῶ ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος κωφός ἐστιν ἢ νωδός καὶ οὐ λαλεῖ ὅλως." εἶτα μετὰ τὸ δεῖπνον ὁ πλακοῦς εἰσήχθη. ὁ ἄγροικος μηδέποτε ἐξωγραφημένον ἰδὼν πλακοῦντα ἄρχεται τετραγώνους ποιῶν ψωμοὺς ὡς πλίνθους καταπίνειν. 63. ὁ Ξάνθος γευσάμενος πάλιν ἀνέκραγεν "τὸν πλακουντάριον τις καλείτω." εἰσῆλθεν. ὁ Ξάνθος λέγει "κατάρατε, διὰ τί ὁ πλακοῦς οὔτε μέλι ἔχει οὔτε πέπερι, οὔτε στρόβιλον ἔχει,³⁵² ἀλλὰ καὶ ἐπώξισεν;"³⁵³ ὁ πλακουντάριος εἶπεν "κύρι, εἰ ὡμός ἐστιν ὁ πλακοῦς, ἐμοὶ ἐγκάλει, εἰ δὲ μέλι οὐκ ἔχει καὶ ἐπώξισεν,³⁵⁴ οὐκ ἐγὼ αἷτιος ἀλλ' ἡ κυρά· ποιήσας γὰρ τὸν πλακοῦντα ἐζήτησα αὐτῆς³⁵⁵ μέλι, ἡ δέ μοι εἶπεν 'ἐὰν ἔλθω ἐκ τοῦ βαλανείου προβάλω.'³⁵⁶ βραδυνοῦσης οὖν αὐτῆς, μὴ λαβὼν ταχὺ μέλι, ἐπώξισεν." ὁ Ξάνθος λέγει "εἰ οὖν παρὰ τὴν τῆς γυναικὸς μου ἀμέλειαν γέγονεν, ἄρτι ζῶσαν/αὐτὴν καύσω." ὁ Ξάνθος εἶπεν "κυρά, σὺ ὑποκρίνου. f.46^r ἄγε, Λῖσωπε, κληματίδας εἰσένεγκε εἰς τὸ μέσον καὶ ποίησον πυράν." Λῖσωπος

³⁴⁰ δέσποινα p. Oxy.

³⁴¹ ἑμαυτῷ—περιεργάσομαι] <ἑμαυτὸν οὐ> καταγγέλλω περιεργον p. Oxy.

³⁴² νίψημαι cod., νιπτὶ νίψῃ με?

³⁴³ ἀνεπαύει cod. αναπα[ε]ταῖ (? αναπῖπτεῖ Hunt) p. Oxy. ἀνέπεσεν W

³⁴⁴ ὁ ἀπερίεργος p. Oxy. ³⁴⁵ -ωμαῖ

³⁴⁶ <καὶ εἶπεν> ἄκρως νῆ τοὺς θεοὺς προσί ἔπιεν p. Oxy.

³⁴⁷ <ὁ δὲ ξένος> τοὺς ἰχθύ(α)ς ὡς δελφ . . . p. Oxy.

³⁴⁸ hic desinit p. Oxy. in litteris εκκαλεσα . . . ³⁴⁹ καλεῖ cod.

³⁵⁰ δῆρατε ³⁵¹ δῆραι

³⁵² verba οὔτε στρόβηλον (sic) ἔχει additamenti speci in prae se ferunt. στρόβηλος condimentū genus e pīncis factum; cf. στρόβιλλης (οἶνος) apud Dioscur. 5.36

³⁵³ ἐπώξισεν ³⁵⁴ αὐτῇ

³⁵⁵ προβάλω cod., fort. pro -ῶ, sed incertum videtur utrum scriplor voluerit. coniunctivus in loco indicativi futur., vel optativi potentialis. apud scriplores vulgares non ita rarus

εἰσενέγκας ἐποίησεν πυρὰν μεγάλην. ὁ Ξάνθος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα παραλαβὼν ἤγαγεν εἰς τὸ μέσον καὶ παρετηρεῖτο τὸν ἄγροικον, εἰ ἀγανακτήσας ἀναπηδήσει³⁵⁶ καὶ μὴ ἀφήσει. 64. ὁ ἄγροικος οὐ προσεποιήσατο, ἀλλὰ ἀνακείμενος ἑαυτῷ προέπινεν. καὶ νοήσας ὅτι αὐτὸν πειράζει ὁ Ξάνθος, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγροικος “κῦρι, εἰ τοῦτο κέκρικας, ἀλλὰ³⁵⁷ μικρὸν μείνον, ἕως καὶ γὰρ δραμὼν εἰς τὸν ἀγρὸν τὴν γυναῖκά μου ἀγάγω, καὶ ὁμοῦ τὰς δύο κατάκουσον.” ὁ Ξάνθος, θαυμάσας τὸ εἴηυχον τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ἀπεριέργου, λέγει “Αἰσωπε, ὁμολογῶ νενικῆσθαι ὑπὸ σοῦ· ἄρκει³⁵⁸ ἐμπαίζων μοι, λήξον τὸ λοιπὸν καὶ εὐνοϊκῶς μοι³⁵⁹ δοῦλενε.” Αἰσωπος· “οὐκέτι με μέμψει, δέσποτα, γνώσῃ δὲ εὐνοϊαν οἰκέτου.”

f.46^v 65. Τῇ ἐξῆς ὁ Ξάνθος εἶπεν τῷ Αἰσώπῳ “ἀπελθὼν ἴδε εἰ πολλοὶ εἰσιν ἄνθρωποι εἰς τὸ βαλανεῖον.” Αἰσωπος πορευόμενος ὑπηντήθη τῷ στρατηγῷ. ὁ στρατηγὸς γινώσκων τὸν Αἰσωπον λέγει αὐτῷ “Αἰσωπε, ποῦ ὑπάγεις.” Αἰσωπος εἶπεν “οὐκ οἶδα.” ὁ στρατηγὸς εἶπεν “ἔρωτῶ σε ποῦ ὑπάγεις καὶ λέγεις οὐκ οἶδα;” Αἰσωπος εἶπεν “οὐκ οἶδα, μὰ τὰς Μούσας.” ὁ στρατηγὸς/ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπαγάγει ἐν τῇ φυλακῇ. Αἰσωπος λέγει “δέσποτα, ὁρᾷς ὅτι καλῶς σοι εἶπον, μὴ εἰδὼς ὅτι εἰς φυλακὴν ἀπαχθήσομαι.”³⁶⁰ ὁ στρατηγὸς καταπλαγείς ἀπέλυσεν αὐτόν. 66. Αἰσωπος ἀπελθὼν εἰς τὸ βαλανεῖον εἶδεν³⁶¹ πολὺν ὄχλον τῶν λουομένων³⁶² καὶ πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ βαλανείου λίθον κείμενον—ἀμελῶς τε ἔκειτο—καὶ τὸν καθ’ ἓνα τῶν εἰσιόντων προσκόπτοντα καὶ καταρῶμενον τὸν τεθεικότα τὸν λίθον, μηδένα δὲ μετατιθέντα τὸν λίθον. ἔτι δὲ αὐτοῦ θαυμάζοντος ἐπὶ τῇ τῶν προσκοπόντων ἀνοίᾳ, εἰς προσκόψας “κακῶς” φησιν “γένοιτο τῷ τεθεικότι τὸν λίθον ἐνθάδε,” καὶ μεταθεὶς τὸν λίθον εἰσῆλθεν. παραγενόμενος δὲ ὁ Αἰσωπος τῷ Ξάνθῳ λέγει “δέσποτα, ἓνα ἄνθρωπον εὔρον ἐν τῷ βαλανείῳ.” ὁ Ξάνθος λέγει “ἓνα; καιρὸς ἐστὶν τὸ εὐρυχώρως³⁶³ λούσασθαι. ἄρον τὰ πρὸς βαλανεῖον.” καὶ εἰσελθὼν ὁ Ξάνθος καὶ θεασάμενος τὸν λουόμενον πολὺν ὄχλον λέγει “Αἰσωπε, οὐκ εἶπας μοι ‘ἓνα ἄνθρωπον εὔρον ἐν τῷ βαλανείῳ;’” Αἰσωπος λέγει “καὶ μάλα. ὁρᾷς τοῦτον τὸν λίθον; πρὸς τὴν εἰσοδὸν ἔκειτο καὶ πάντες οἱ λουόμενοι εἰς αὐτὸν προσέκοψαν, καὶ οἷδεις εἶχεν ἀνθρωπίνας φρένας μετατιθέσθαι τὸν λίθον. ἐπὶ πᾶσι τούτοις/τοῖς προσκόψασιν^{363a} ἄνθρωπος προσκόψας μετέθηκε τὸν λίθον εἰς τὸ μηκέτι τοὺς εἰσερχομένους τὸ αὐτὸ παθεῖν. ἐκείνον δοκιμάσας παρὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἄνθρωπον εἶναι, ἐδήλωσά σοι τὴν ἀλήθειαν.” Ξάνθος· “οὐδὲν παρὰ Αἰσώπου ἀργὸν πρὸς ἀπολογίαν ὦν ἀμαρτάνει.”

o.380 67. Λουσάμενος δὲ ὁ Ξάνθος καὶ καλέσας τὸν Αἰσωπον τὰ πρὸς τὸ δεῖπνον βαστάζειν παρεγένετο εἰς τὸ δεῖπνον. τοῦ δὲ πότου προκόπτοντος ἐνύσσετο τὸ κυλίδιον τοῦ Ξάνθου τῶν φυσικῶν καλούντων αὐτὸν εἰς ἀποχώρησιν. ἐξῆλθεν καὶ ὁ Αἰσωπος καὶ παρεστήκει ἔχων λέντιον καὶ ξέστην ὕδατος. καὶ ὁ Ξάνθος αὐτῷ· “δύνασαι μοι εἰπεῖν διὰ ποίαν αἰτίαν, ἐπὰν χέζωμεν,³⁶⁴ πυκνὰ εἰς τὸ ἀφόδευμα ἑαυτῶν βλέπομεν;” Αἰσωπος· “ὅτι κατὰ τοὺς πάλαι χρόνους βασιλέως υἱὸς ἐγένετο ὅστις διὰ τὴν σπατάλην καὶ τρυφὴν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐκαθέζετο χέζων, ἐπὶ τοσούτον δὲ χρόνον, ἄχρῃς οὐ ἐπιλαθόμενος τὰς ἰδίας φρένας ἔχεσεν. ἀπ’ ἐκείνου δὲ τοῦ χρόνου οἱ ἄνθρωποι χέζοντες ὑποκίπτουσιν φοβούμενοι μὴ καὶ αὐτοὶ τὰς ἰδίας φρένας χέσωσιν. σὺ δὲ μηδὲν ἀγωνία περὶ τούτου· οὐ μὴ γὰρ χέσης^{364a} σου τὰς φρένας, οὐκ ἔχεις³⁶⁵ γάρ.”

³⁵⁶ ἀναπηδήσει καὶ μὴ ἀφίσει

³⁵⁸ ἀπαχθήσομαι;

³⁵⁹ εὐρυχώρως

³⁶¹ ἴδεν

^{363a} προσκόψασιν

³⁵⁷ ἄλλο

³⁶² τῶν λουομένων

³⁶⁴ χέζωμεν

³⁵⁸ ἄρκει ἐμπεζων

³⁵⁹ μου

³⁶³ τῶν λουομένων Ροσί, τὸν λουόμενον σοδ.

^{364a} -εἰς

³⁶⁵ ἔχης

68. Εισβαλὼν δὲ πάλιν ὁ Ξάνθος ἀνέπεσεν. τοῦ δὲ πότου διππένοντος καὶ ἤδη τοῦ Ξάνθου παρεμβρόχου γεναμένου, ὡς ἐν ἀνδράσι φιλοσόφοις ἐτίθεντο³⁶⁶ προβλή- ματα καὶ ζητήματα. γενομένης/δὲ μάχης ἀπὸ τῆς τῶν προβλημάτων προθέσεως ἤρξατο ὁ Ξάνθος συζητεῖν,³⁶⁷ καὶ οὐχ ὡς ἐν πότῳ ἀλλ' ὡς ἐν ἀκροατηρίῳ διεγένετο. ὁ δὲ Αἰσωπος ἐπιγνοὺς ὅτι μέλλει μάχην ποιεῖν λέγει “ὁ Διόνυσος εὐρὼν τὸν οἶνον, τρεῖς σκύφους κεράσας, τοῖς ἀνθρώποις ὑπέδειξεν πῶς δεῖ τῷ πότῳ χρᾶσθαι· τὸν μὲν πρῶτον εἶναι τῆς ἡδονῆς, τὸν δὲ δευτέρον τῆς εὐφροσύνης, τὸν δὲ τρίτον τῆς ἀκηδίας. [δι' ὃ, δέσποτα, πινόμενον³⁶⁸ καταρχὰς, τὸ διδόμενον πόμα τῆς ἡδονῆς· ὅταν ἀπο ἐκλύσεως, ἐλθὼν ἐκ βαλανείου ἢ ἀπὸ τινος πόμα· τὸν δὲ τῆς εὐφροσύνης σκύφον, ἀπληστευόμενος δὲ, τῆς ἀκηδίας.]. δι' ὃ, δέσποτα, πίνων τὸν τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς εὐφρο- σύνης σκύφον, παραχώρει³⁶⁹ τὸν τῆς ἀκηδίας τοῖς νέοις. ἔχεις γὰρ ἀκροατήρια^{369a} ἐν οἷς ἔδωκας ἀπόδειξιν.” ὁ δὲ Ξάνθος ἤδη μεθῶν φησὶν “οὐ σιωπᾶς, μάνδραξ; σύμ- βουλος εἰ “Λίδου.” Αἰσωπος· “ἐκδέχου, καὶ εἰς “Λίδου ἀπελεύση.” 69. καὶ εἰς τῶν σχολαστικῶν, ἰδὼν τὸν Ξάνθον ἐπιφερόμενον, λέγει “καθηγητά, πάντα ἀνθρώπῳ δυνατά;” ὁ Ξάνθος· “τίς ἤρξατο τὸν ὑπὲρ ἀνθρώπου ποιεῖσθαι λόγον; ὡς πανοῦργον καὶ δυνατὸν ἐν πᾶσιν.”/ὁ δὲ σχολαστικὸς δραμὼν εἰς τὰ ἀπόρρητα λέγει “εἰ δυναταί f.18^r τις τῶν ἀνθρώπων τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν;” ὁ Ξάνθος λέγει “τοῦτο εὐκόλον· ἐγὼ αὐτὴν ἐκπίομαι.” ὁ σχολαστικὸς εἶπεν “ἐὰν οὖν μὴ ἐκπίης,³⁷⁰ τί ἐστίν;” ὁ Ξάνθος προνενηκήμενος ὑπὸ τοῦ πολλοῦ ἀκράτου φησὶν “τίθημι περὶ τοῦ βίου μου τὰς συνθή- κας· ἐὰν μὴ ἐκπίωμαι αὐτὴν ἔσομαι ἄβιος.” προβαλόντες δὲ τοὺς δακτυλίους ἐκύρωσαν τὰς συνθήκας. Αἰσωπος παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ξάνθου ἐστηκὼς κόνδυλον αὐτῷ ἔδωκεν εἰς τὸν στράγαλον³⁷¹ καὶ φησι “τί ποιεῖς, δέσποτα; οὐ φρονεῖς; πῶς δύνασαι τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν;” ὁ Ξάνθος εἶπεν “σιώπησον σύ, κάθαρμα,” οὐκ εἰδὼς ποταπὴν ἔθηκεν τὴν συνθήκην. 70. πρωίας δὲ ἀναστὰς ὁ Ξάνθος καὶ θέλων ἀπονίσασθαι τὴν ὄψιν φησὶν “Αἰσωπε.” ὁ δὲ “τί ἐστίν, δέσποτα;” ὁ Ξάνθος· “κατὰ χειρῶν ὕδωρ ἐπίδος.” Αἰσωπος λαβὼν τὸν ξέστην ἐπέχεεν. ὁ δὲ τὴν ὄψιν ἀπονιψάμενος, τὸ δακτύ- λιον οὐκ ἰδὼν³⁷² φησιν “Αἰσωπε, τί μου γέγονεν ὁ δακτύλιος;” Αἰσωπος· “οὐκ οἶδα.” Ξάνθος· “οὐᾶ.” Αἰσωπος· “τοιγαροῦν ὅσα δύνασαι τοῦ βίου σου λαθὼν αἶρε καὶ ἀπόθου εἰς δευτέρας τύχας· οὐκέτι γὰρ ὁ βίος σός ἐστιν.” ὁ δὲ Ξάνθος· “τί λέγεις;” Αἰσωπος· “παρὰ τὸν χθὲς πότον συνθήκας τέθεικας τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν, ὑπὲρ τοῦ βίου σου τὸν δακτυλίσιον προβαλὼν.” ὁ Ξάνθος· “καὶ πῶς δυνησόμεαι ἐγὼ/τὴν θάλασ- f.18^v σαν ἐκπιεῖν;” Αἰσωπος εἶπεν “ἐγὼ ἐστῶς σου πρὸς τοὺς πόδας ἔλεγον ‘παῦσαι, δέσποτα. τί ποιεῖς; ἀδυνατὸν ἐστί.’ καὶ οὐκ ἐπίστευσάς μοι.” Ξάνθος πεσὼν πρὸς τοὺς πόδας τοῦ Αἰσώπου φησὶν “δέομαί σου, Αἰσωπε, εἰ δυνατόν σοι³⁷³ (διὰ) τῆς σεαυτοῦ ἀγχινοίας, εὐρεῖν τινα πρόφασιν, δι' ἧς νικήσω ἢ τὰς συνθήκας διαλύσομαι.”³⁷⁴ Αἰσωπος· “νικῆσαι μὲν οὐ δύναμαι,³⁷⁵ λυθῆναι δὲ (τὸ) ἐρωτώμενον ἐγὼ ποιήσω.” Ξάνθος· “τίνα τρόπον; δὸς γνῶμην.” 71. Αἰσωπος· “ὅταν ἔλθῃ ὁ συνθηκοφύλαξ

³⁶⁶ ἐτίθεντο ³⁶⁷ σὺν ζητεῖν more scribendi vulgati

³⁶⁸ πινόμενον—ἀκηδίας] ad sensum huius loci aliqua ex parte recipiendum haec fere coniciam: πῖνε μὲν τὸ κατ' ἀρχὰς τὸ διδόμενον πόμα τῆς ἡδονῆς ὅταν ἀπεκλύσεως (δέη), ἐλθὼν ἐκ β. ἢ ἀπὸ τινος πόνου· τὸν δὲ τῆς εὐφρ. σκύφον . . . ἀπληστευόμενος δὲ (τὸν) τῆς ἀκηδίας. vox σκύφον asterisco notata est, quo spectant verba in margine: ζητ(ει) ωδ(ε) λειπ(ει)

³⁶⁹ post παραχ. egasae sunt litterae ca. 14

^{369a} ἀκροατήρια

³⁷⁰ ἐκπίεις

³⁷¹ sic cod. pro ἀστράγαλον

³⁷² εἰδὼς vel εἰδὼν cod.

³⁷³ σε

³⁷⁴ -ωμαι

³⁷⁵ δύναμε cod., malim δυνατόν vel δύνασαι

σὺν τῷ ἀντίδικῳ λέγων σοι τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν, μηδὲν ἀπαρνοῦ, ἀλλ' ³⁷⁶ ἄπερ παροινῶν ἔθου (ταῦτα καὶ νήφων λέγε). ἄρον τράπεζαν, κέλευσον παρατεθῆναι καὶ παιδία παριστάναι. τοῦτο ποιήσει ³⁷⁷ τινὰ φαντασίαν· συνδραμεῖται γὰρ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὴν θέαν, ὡς μέλλοντός σου τὴν θάλασσαν ἐκπίνειν. ὅταν δέ ἴδῃς ὅτι πάντα πεπληρῶνται [τοῦ ὄχλου (ἐπὶ τὴν θέαν συνδραμόντος)], ³⁷⁸ πλήσας σκύφον ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ προσκαλεσάμενος τὸν συνθηκοφύλακα λέγε 'πῶς ἔθηκα τὴν συνθήκην;' καὶ ἐρεῖ σοι 'ἵνα τὴν θάλασσαν ἐκπίῃς.' σὺ δὲ εἰπέ 'μή τι ἕτερον;' καὶ ἐρεῖ σοι 'οὔ.' σὺ δὲ τοῦτο μαρτυρούμενος λέγε 'ἄνδρες πολῖται, πολλοὶ εἰσιν ποταμοὶ χείμαρροί τε ἀένναοι, οἵτινες εἰς τὴν θάλασσαν ἀπορρέονται [τὸ πολὺν τοῦ ρεύματος]. ³⁷⁹ τέθεικα δὲ συνθήκην μόνην τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν, οὐχὶ δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἐπιρρέοντας ποταμούς· κλεισάτω οὖν ὁ ἀντίδικος τὰ στόματα τῶν ποταμῶν, ἵνα τὴν θάλασσαν μόνην ἐκπίω. ἀδύνατον δὲ ἐστὶν τῶν καθόλου ὄντων εἰς τὸν κόσμον ποταμῶν τὰ στόματα κλεῖσαι· ἀδύνατον δὲ ἐστὶν καὶ ἐμὲ τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν.' οὕτως τὸ ἀδύνατον τῷ ἀδυνάτῳ ³⁸⁰ συμβληθὲν διάλυσιν τῶν συνθηκῶν ποιήσει.'" 72. Ξάνθος ἐκπλαγείς αὐτοῦ τὸ [ν νοῦν ἔσχευ] ³⁸¹ εὐεπινόητον καὶ περιχαρὲς γενάμενος περιέμενεν. ὁ δὲ τὴν συνθήκην θείς παρεγένετο μετὰ τῶν τῆς πόλεως πρωτευόντων πρὸ τοῦ πυλῶνος καὶ καλέσας τὸν Ξάνθον ἔφη "τὴν συνθήκην ἐκβίβασον" ³⁸² ἢ τὸν βίον σου παράδος." Αἴσωπος εἶπεν "σὺ τοῦ σου βίου εἰσδίδου ³⁸³ λόγους· ἦδη γὰρ ἡμῖν ἡμίκενός ἐστιν ἡ θάλασσα." ὁ σχολαστικὸς εἶπεν "Αἴσωπε, ἐμός ἐσθι δούλος, οὐκέτι Ξάνθου." Αἴσωπος· "παράδος μᾶλλον τὸν βίον σου τῷ δεσπότη μου, καὶ μὴ φλυᾶρει." καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐκέλευσεν προσφέρεισθαι κλίνην καὶ παρὰ τὸν αἰγιαλὸν στρωννύεσθαι, καὶ παρέθηκε τράπεζαν καὶ ἐκπόματά τινα. συνέδραμεν τε τὸ πλῆθος ἅπαν καὶ κατῆλθεν ὁ Ξάνθος καὶ ἀνέπε-
f.49^r σεν. καὶ ὁ Αἴσωπος παρειστήκει αὐτῷ καὶ τῶν σκύφων ἐμπληρώσας/ἐκ τῆς θαλάσσης ἐπέδωκε τῷ δεσπότη. ὁ σχολαστικὸς· "πολλὰ μοι κακά, ἀληθῶς ἐκπίνει τὴν θάλασσαν;" [ἄλλος πρόσομόλογον]. 73. μέλλων ³⁸⁴ δὲ προστιθέναι ὁ Ξάνθος τὸ πόμα πρὸς τὸ στόμα λέγει "ὁ συνθηκοφύλαξ ἔλθε." ἦκεν. ³⁸⁵ καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ξάνθος "πῶς ἔθηκα τὴν συνθήκην;" ὁ σχολαστικὸς ³⁸⁶ "τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν σε." ὁ Ξάνθος· "μή τι ἕτερον;" ὁ συνθηκοφύλαξ· "οὔ." Ξάνθος τῷ δήμῳ λέγει "ἄνδρες πολῖται, οἴδατε ὅτι πολλοὶ εἰσιν ποταμοὶ χείμαρροί τε (καὶ) ἀένναοι [καὶ ἄλλοι], οἵτινες εἰς τὴν θάλασσαν ἀπορρέονται. ἐγὼ ³⁸⁷ δὲ μόνον τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν ἔθηκα τὴν συνθήκην, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς ποταμούς· κλεισάτω οὖν ὁ ἀντίδικός μου τὰ στόματα τῶν ποταμῶν, ἵνα μὴ σὺν τῇ θαλάσσῃ καὶ τοὺς ποταμούς ἐκπίω." καὶ νενίκηκεν ὁ φιλόσοφος. ἐγένετο δὲ κραυγὴ τῶν ὄχλων τιμώντων τὸν Ξάνθον. ὁ δὲ σχολαστικὸς πεσὼν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ξάνθου λέγει "καθηγητά, μέγας εἶ, νενίκηκας, ὁμολογῶ. παρακαλῶ δὲ συλλυθῆναι ³⁸⁸ τὰς συνθήκας." καὶ διέλυσαν τὰς συνθήκας.

³⁷⁶ ἀλλ'—ἄρον] ἄλλαπερι παροινῶν ἔση ἄρον cod.; cf. W, ubi legitur συνέθου

³⁷⁷ ποιήσειον

³⁷⁸ τοῦ ὄχλου ad alteram lectionem pertinere videtur quae in W legitur pro verbis συνδραμεῖται—θέαν—ἐκπίνειν, supra; lectionem e W suppleri

³⁷⁹ τὸ πολὺν τοῦ ρ. seclusi, ut alteram lectionem quae neglecto verbo, εἰσβάλλουσι πῦτα vel simile quid, e marg. in contextum translata est

³⁸⁰ τῷ ἀδυν. τῶν ἀδυνάτων cod.

³⁸¹ τὸν νοῦν ἔσχευ

³⁸² ἐμβίβασόν

³⁸³ εἰσδίδου εστίρσι pro εἰ δίδου

³⁸⁴ μέλλω

³⁸⁵ ἦκεν dubitans relinqui, coll. ἔωκα ab Ἰημ.

³⁸⁶ ὁ σχ. cod.; ἰμμο ὁ συνθηκοφύλαξ

³⁸⁷ ἐγὼ εστίρσι, εἰ cod.

³⁸⁸ σὺν λυθῆναι

74-76. Αἰσωπος τῷ Ξάνθῳ λέγει "δέσποτα, τὸν βίον σου ἔσωσα· ἀξίως εἰμι ἐλευθερίας τυχεῖν." Ξάνθος· "οὐκ ἡσυχάζεις; τοῦτο γὰρ καὶ γὰρ οὐκ ἐνόουν;"³⁸⁹ ὁ δὲ Αἰσωπος λυπηθείς, οὐκ ἐπὶ τὸ <μή> λαβεῖν τὴν ἐλευθερίαν ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἀχαριστηθῆναι, ἀνείχετο.³⁹⁰ καὶ εἶπεν ὁ Ξάνθος "τὴν ἐμὴν σωτηρίαν. . ."³⁹¹ <deesl c. 75, inc. c. 76 ad fin.>:/ἐπεὶ καὶ γὰρ ἀκηδιώδης³⁹² εἰμί, ἔως τὰ πρὸς τὸ δεῖπνον γένηται ἐλθὲ σὺν ἔμοι ξέω τῆς πύλης, (ἵνα) διακινήσωμεν.³⁹³ ἅμα δὲ καὶ τὸ ὑπόλοιπον τινάξεις κοκκί- f.50^r
 μηλον καὶ ἐνέγκης τῇ κυρίᾳ σου, ἵνα τὰ ἱμάτια λάβῃς." <ἡ δὲ εἶπεν "οὕτως ποιεῖτω, κύριε· ἐγὼ δὲ ὡς ἐκέλευσας δώσω τὰ ἱμάτια." 77. ὁ Ξάνθος τῷ Αἰσώπῳ λέγει>³⁹⁴
 [ὁ δεσπότης]³⁹⁵ "ἐπειδὴ οἰωνιστὴς εἰμι,³⁹⁶ ἔξελθε καὶ ἴδε πρὸ τοῦ πυλῶνος εἰ οἰωνός
 τίς ἐστι³⁹⁷ δύσκολος. ἐὰν ἴδῃς δικόρωνον³⁹⁸ ἐστὸς³⁹⁹ πρὸ τοῦ πυλῶνος κάλει με· εὐφρο-
 σύνην γὰρ δηλοῖ τὸ σημεῖον τῷ ἰδόντι."⁴⁰⁰ προελθὼν οὖν ὁ Αἰσωπος θεωρεῖ κατὰ
 τύχην δικόρωνον ἐστηκός⁴⁰¹ πρὸ τοῦ πυλῶνος καὶ εἰσελθὼν τῷ Ξάνθῳ λέγει "δέσποτα,
 καιρός ἐστι τοῦ προελθεῖν σε· δικόρωνον γὰρ εἰστήκει."⁴⁰² ὁ δεσπότης· "ἄγωμεν."
 ὡς δὲ ἐξῆλθεν ἀνέπτυ⁴⁰³ ἡ μία κορώνη, καὶ προσελθὼν ὁ δεσπότης θεωρεῖ μίαν καὶ
 λέγει "κατάρατε, οὐκ εἶπόν σοι 'ἐὰν δικόρωνον ἴδῃς⁴⁰⁴ κάλει με;' σὺ δὲ μονοκόρωνον
 ἰδὼν ἐκάλεσάς με;" Αἰσωπος· "ἡ μία ἐξέπτα,⁴⁰⁵ δέσποτα." ὁ δεσπότης· "νῦν μὲν
 καὶ νῦν⁴⁰⁶ ἡμαρτες. ἐκδύσατε αὐτόν. ἱμάντας φέρετε." ἐδάρη ἐπιμελῶς. ἔτι δὲ αὐτοῦ
 θερομένου ἦλθεν τις τῶν φίλων τοῦ Ξάνθου δοῦλος καλῶν αὐτόν ἐπὶ δεῖπνον. Αἰσωπος·
 "δέσποτα, ἀδίκως με δέρεις." Ξάνθος· "διὰ τί ἀδίκως;" Αἰσωπος· ὅτι σὺ εἶπας τὸν
 δικόρωνον καλὸν εἶναι καὶ εὐφρόσυνον· εἶδον ἐγὼ δικόρωνον καὶ προσελθὼν ἔως ἂν
 σοι ἐμήνουν μία ἐξέπτα. σὺ δὲ ἐξελθὼν καὶ ἰδὼν μονοκόρωνον ἐπὶ δεῖπνον ἐκλήθης.
 ἐγὼ δὲ ὁ τὸ δικόρωνον ἰδὼν πληγὰς ἔλαβον. οὐκοῦν εἰς μάτην οἰωνισμοί⁴⁰⁷ καὶ σημεῖα."
 /θαυμάσας καὶ ἐν τούτῳ ὁ Ξάνθος λέγει "ἑάσατε, μηκέτι αὐτόν δέρετε," εἰπὼν f.50^v
 ἐλεύσεσθαι ἐπὶ δεῖπνον.

³⁸⁹ ἐνόουν; ³⁹⁰ ἐνήχετο

³⁹¹ exciderat, non ex ipso codice G sed iam c fonte eius, folium continens fabulam de Aesopi cum domina sua facta sponsione; vide W et Studies 7 sqq.

³⁹² ἀκηδιώδης, i.e. languidus

³⁹³ διακινήσωμεν = exerceamur, intransitive ut in CGL III 649

³⁹⁴ ἡ δὲ εἶπεν—λέγει supplevi ex W, codd. O et Lo(ita faciat, domine)

³⁹⁵ ὁ δεσπότης] notatio e marg. inducta, quae postea facta erat quam quae supra supplevimus exciderunt

³⁹⁶ οἰωνιστὴς εἰμι scripsi pro συνέδνητος εἰ (sic), δεδώνιστός (δεδδ-Ο) εἰμι codd. Ol in W, q.v.

³⁹⁷ ἡοδόνιστή; ἐστι cod.; quod dubitans correxi, incertus an verba ἡ οἰων.—δύσκολος olim in marg'ne scripta ad lectionem οἰωνιστὴς εἰμι (vel σὺ νέδνητος εἰ) spectarent; cf. Studies p. 11

³⁹⁸ δικόρωνον, et sic infra

³⁹⁹ ἐστὸς

⁴⁰⁰ ἰδόντι Post, εἰδοτι cod.

⁴⁰¹ ἐστηκός

⁴⁰² -κη

⁴⁰³ ἀνέπτυ

⁴⁰⁴ ἰδὸς

⁴⁰⁵ ἐξέπται cod.; mireris quid scriptor voluerit. num perfectum verbi ἐξέπταμαι? at neque compertum illud, quod sciam, neque satis probabile vel forma (ἐξέπται) vel sensu. ergo ad ἐξέπτα confugi, eo nisus praecipue, quod saepe littera a finalis in nostro cod. ita conformata est ut facile legi possit ai, cf. supra adn. 54

⁴⁰⁶ νῦν μὲν καὶ νῦν (sensu rhetorico iam, iam) dubitanter retinui, incertus haerens an potius scribendum sit vel νῦν μὲν καὶ νῦν, suadente Post, vel simplicius νῦν μὲν [καὶ νῦν], quoniam illud καὶ ν., ut in fine legitur versus, ita facillime e marg. in textum migrare potuit

⁴⁰⁷ οἱ ὄνισμοι

78. Καὶ ἐξῆλθεν σὺν τῷ Αἰσώπῳ εἰς τὸ προάστιον, καὶ τῇ τοῦ Αἰσώπου τερπόμενος ὁμιλίᾳ ἐγένετο ἐπὶ τὰ μνήματα καὶ τὰ ἐπιτάφια ἀναγινώσκων ἐτέρπετο. ὁ δὲ Αἰσώπος ἰδὼν ἐπὶ τινος μνήματος ἀσύμφωνα ἐγκεχαράγμένα στοιχεῖα, Α Β Δ Ο Ε Θ Χ, (ἐπιδείξας τῷ Ξάνθῳ φησί “τί ἐστὶν ἄρα ταῦτα;”) ⁴⁰⁸ τοῦ δὲ Ξάνθου ζητοῦντος τίς ἢ ὑπογραφή καὶ τί δηλοῖ, μὴ εὐρίσκων δεινῶς ἔπασχεν. [ἡθύμη· ἐν ἀπορίᾳ καθιστῆκει· ὅτι φιλόσοφος ὢν τὴν τῶν στοιχείων οὐκ εὐρίσκει λύσιν]. καὶ φησιν “Αἰσώπε, τί ἐννοεῖ;” ⁴⁰⁹ ὁ δὲ Αἰσώπος ἰδὼν αὐτὸν στρεβλούμενον, θείας αὐτὸς μεταλαβὼν χάριτος καὶ ἀπὸ Μουσῶν τὸ φρόνημα, λέγει “δέσποτα, ἐὰν σοι διὰ ταύτης (τῆς) στήλης θησαυρὸν εὖρω χρυσίου, τί μοι δώσεις;” ὁ δεσπότης ἀκούσας λέγει “τὴν ἡμίσειαν” ⁴¹⁰ τοῦ θησαυροῦ καὶ τὴν ἐλευθερίαν.” 79. ὁ δὲ Αἰσώπος ἀκούσας, εἰθέως ἄρας ὄστρακόν τι γενναῖον καὶ ἀναποδίσας ⁴¹¹ ἀπὸ τῆς στήλης βήματα τέσσαρα καὶ ὀρύξας τὴν γῆν ἀνήνεγκεν θησαυρὸν χρυσοῦ καὶ δίδωσιν τῷ δεσπότη. καὶ φησιν “δέσποτα, δὸς τὴν ἐπαγγελίαν.” Ξάνθος· “μὰ τοὺς θεοὺς οὐ δώσω, ἐὰν μὴ μοι εἴπῃς ποῖα ἐπινοία εὔρες τὸν θησαυρὸν. τὸ γὰρ μαθεῖν με πολὺ τοῦ εὐρέματός ἐστιν ἀναγκαιότερον.” Αἰσώπος λέγει “δέσποτα, ὁ τοῦτον τὸν θησαυρὸν ἐνθάδε καταθέμενος, ἀνὴρ ὢν φιλόσοφος, ἐτήρησεν καὶ ὑπὸ ἀριθμὸν σημείων κατέκρυπεν. ὁρᾷς γὰρ ὡς τῶν λέξεων τὰ πρῶτα ἐχάραξεν γράμματα· λέγει γὰρ Α ἀποβάς, Β βήματα, Δ τέσσαρα, Ο ὄρυξον, Ε εὐρήσεις, Θ θησαυρόν, Χ χρυσίου.” ὁ Ξάνθος· “ἀλλὰ μὰ τὸν Δία, ἐπεὶ οὕτως εἰ ἐδράστερος ⁴¹² καὶ συνετός, οὐ τεύξῃ τὴν ἐπαγγελίαν.” ὁ Αἰσώπος μαθὼν ὅτι στερεῖται τῆς/ἐπαγγελίας λέγει “δέσποτα, αὐτόθεν οὖν σοι παραγγέλλω τὸ χρυσίον ἀποδοῦναι τῷ δεσπότη αὐτοῦ.” Ξάνθος λέγει “καὶ τίς ἐστὶν ὁ δεσπότης τῷ θησαυροῦ;” Αἰσώπος εἶπεν “ὁ βασιλεὺς Διονύσιος ὁ Βυζάντιος.” Ξάνθος· “καὶ τοῦτο πόθεν ἐπέγνων;” Αἰσώπος· “ἀπὸ τῶν γραμμάτων· αὐτὰ γὰρ δηλοῖ.” Ξάνθος· “πῶς;” Αἰσώπος· “ἀκουε ἃ λέγει· Α ἀπόδος, Β βασιλεῖ, Δ Διονυσίῳ, Ο ὃν εὔρες, Ε ἐνθάδε, Θ θησαυρόν, Χ χρυσίου.” 80. Ξάνθος ἰδὼν αὐτὸν ὅτι καλῶς λέγει φησὶν “Αἰσώπε, τοῦ θησαυροῦ λαβὼν τὸ ἡμισυ ἡσύχασον.” Αἰσώπος· “μὴ μοι ὡς χάριν δίδου, ἀλλ’ ὡς τοῦ καταθεμένου δόσιν.” ⁴¹³ [τὸ χρυσίον καὶ χαριζομένου]. Ξάνθος· “πῶς;” Αἰσώπος· “τὰ γράμματα δηλοῖ· λέγει γὰρ Α ἀνέλεσθε, Β βαδίσατε, Δ διέλεσθε, Ο ὃν εὔρατε, Ε ἐνθάδε, Θ θησαυρόν, Χ χρυσίου.” Ξάνθος· “σὺ μέγα δαιμόνιον εἶ. δεῦρο εἰς τὴν οἰκίαν ἵνα τὸ χρυσίον διελώμεθα” ⁴¹⁴ καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἀπολάβῃς.” ⁴¹⁵ γενόμενος ⁴¹⁶ δὲ ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ φοβούμενος μὴ ποθεν λαβὼν τῷ βασιλεῖ μηνύσῃ τὸν θησαυρὸν, ἐκέλευσεν αὐτὸν δεθέντα συγκλεισθῆναι. ὁ δὲ Αἰσώπος φησιν “δὸς τὴν ἐλευθερίαν, ἔχε τὸ χρυσίον.” Ξάνθος· “γενναίως· (ἵνα) κατὰ τὸ τῆς ἐλευθερίας δίκαιον ἰσχυρότερος ⁴¹⁷ πρὸς τὴν τοῦ χρυσοῦ ἀπαίτησιν γίνῃ” ⁴¹⁸ καὶ πιστότερος πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως διαβολὴν—οὐ μὴ πείσῃς.” ὁ δὲ Αἰσώπος· “ὄρα, δέσποτα· εἰ μὴ αὐτὸς ἰδίᾳ προαιρέσει ἐλευθερώσεις ⁴¹⁹ με, βίᾳ αὐτὸς ⁴²⁰ ἀναγκασθήσῃ ποιῆσαι.” Ξάνθος εἶπεν “ἐξουθενηθεὶς ἡσύχαζε.”

⁴⁰⁸ suppl. e W ⁴⁰⁹ ἐννοή;

⁴¹⁰ ἡμίσειαν cod., fort. non mutandum ⁴¹¹ ἀναποδήσας

⁴¹² ἐδράστερος cod., = stabilis? cf. ἐδράζω, ἐδραστικός. vox inaudita movet suspicionem, εἰκαστικός cop. Post

⁴¹³ δόσιν scripsi pro δυσιν. quae seclusi ad aliam lectionem pertinere videntur, sc. δόντος τὸ χρ. καὶ χ.

⁴¹⁴ διελώμεθα ⁴¹⁵ ἐπὶ ante ἀπολ. erasum ⁴¹⁶ γεναμένου cod. ⁴¹⁷ -ον

⁴¹⁸ γίνῃ scripsi pro γίνεαι ⁴¹⁹ -ης ⁴²⁰ sic cod., malim αὐτὸ vel τοῦτο

81. Κατ' ἐκείνους δὲ τοὺς καιροὺς ἀρχαιρεσίας⁴²¹ γενομένης συνῆλθεν ὁ δῆμος εἰς τὸ θέατρον. ὁ δὲ νομοφύλαξ/τὸ βιβλίον τοῦ⁴²² τῆς πόλεως νόμου εἰσενέγκας, καὶ f.51^v
τὸ δημόσιον δακτύλιον, ἔθηκεν εἰς τὸ μέσον λέγων “ἄνδρες πολῖται, ὃν βούλεσθε νομοφύλακα χειροτονήσατε, ὃς φυλάξειεν τοὺς νόμους καὶ τὸν χρηματιστὴν τῆς πόλεως δακτύλιον τῶν μελλόντων πραγμάτων.” ἔτι δὲ αὐτῶν βουλευομένων τίνι τὴν πίστιν ἐγχειρίσωσιν, ἀετὸς καταπτὰς ἤρπασε τὸν δακτύλιον καὶ ἐξέπτα.⁴²³ οἱ δὲ Σάμιοι εἰς ἀγωνίαν γενόμενοι οὐκ εἰς ὀλίγην συμφορὰν ἀπετράπησαν, μέγα τι τὸ σημεῖον νομίσαντες εἶναι. καὶ εἰθέως μάντεις καὶ ἱερεῖς παρεκάλουν ὅπως τὸ σημεῖον τὸ γενόμενον διαλύσωνται. μηδενὸς οὖν δυναμένου τὸ σημεῖον διαλύσασθαι, ἀναστὰς τις ἐκ τοῦ πλήθους πρεσβύτης ἔφη “ἄνδρες Σάμιοι, τοῦτοις μέλλομεν προσί-
χειν οἷτινες ταῖς ἀπαρχαῖς⁴²⁴ γαστέρα πληροῦνται (καὶ) εὐσχημόνως τὸν βίον διακυβεύουσιν. ἀγνοεῖτε δὲ ὅτι οὐκ ἔστιν εὐκόλον σημεῖον ἐπιλύσασθαι· εἰ μὴ γάρ τις ἔστιν ἔμπρακτος παιδείας, σημεῖον οὐ καταδιαιρείται.⁴²⁵ παρ' ἡμῖν δὲ ἔστιν Ξάνθος ὁ φιλόσοφος, ὃν ὅλη ἡ Ἑλλάς οἶδεν· αὐτοῦ δεηθῶμεν ἵνα τὸ σημεῖον διαλύσῃται.”
καθεζομένου δὲ τοῦ Ξάνθου⁴²⁶ ἐπεφώνουν καὶ ἐδέοντο παρακαλοῦντες ὅπως διακρίνῃ⁴²⁶ τὸ σημεῖον. 82. ὁ δὲ Ξάνθος/ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ μηδὲν εὐρίσκων κατὰ νοῦν εἰπεῖν f.52^r
ἔλαβεν διορίαν ὅπως τὸ σημεῖον ἐπιλύσῃ. μελλούσης δὲ τῆς ἐκκλησίας λύεσθαι ὁ ἀετὸς πάλιν καταπτὰς ἔβαλεν πάλιν τὸ δακτύλιον εἰς δημοσίου δούλου κόλπον. ἡρώτων⁴²⁷ δὲ τὸν Ξάνθον καὶ περὶ τοῦ δευτέρου σημείου λύσιν διαγνῶναι· ὑποσχόμενος δὲ ἐξῆλθεν σκυθρωπός. 83. καὶ εἰσῆει οὖν εἰς τὸν ἴδιον οἶκον, καὶ φησι “μέλλω πάλιν Αἰσώπου⁴²⁸ χάριν ἔχειν, ὥστε⁴²⁹ τὴν τοῦ σημείου λύσιν λαβεῖν.” εἰσελθὼν οὖν φησὶν “κάλει⁴³⁰ τὸν Αἰσώπον.” καὶ εἰσῆλθεν δέσμιος. ὁ δὲ Ξάνθος λέγει “λύσατε αὐτόν.” Αἰσώπος λέγει “οὐ βούλομαι λυθῆναι.” Ξάνθος· “ἀλλὰ λύω σε ἵνα καὶ σύ τι λύσῃς.⁴³¹ Αἰσώπος· “οὐκοῦν ἰδίας μου χρείας ἔνεκα λύεις με.” Ξάνθος λέγει “παῦσαι, Αἰσώπε, [τὸ λεγόμενον ἐπίλυσον] λῆξον⁴³² τῆς ὀργῆς.” Αἰσώπος λυθεὶς εἶπεν “τί βούλει, δέσποτα;” ὁ Ξάνθος διηγῆσατο τὸ σημεῖον. Αἰσώπος ὑπέσχετο. 84. τῇ δὲ ἐξῆς Αἰσώπος θέλων αὐτόν λυθῆσαι λέγει “δέσποτα, εἰ τι περὶ λόγου ζητήματος, ἐτοίμως ἔχω ἀποκρίνασθαι· περὶ/οὐ⁴³³ δὲ διηγῆσω ἀμήχανόν ἐστιν, f.52^v
οὔτε γάρ εἰμι μάντις.” ἀκούσας δὲ ὁ Ξάνθος καὶ ἀφελπίσας⁴³⁴ καὶ τοὺς Σαμίους αἰσχυρόμενος ἐλογίσαστο ἑαυτὸν διαχειρίσασθαι. καὶ φησιν “ὁ χρόνος ἤδη πεπλήρωται τῆς διαλύσεως τοῦ σημείου καὶ οὐκ ὑποφέρω τὸν ὄνειδον,⁴³⁴ ὅτι φιλόσοφος ὢν τὴν ὑπόσχεσιν οὐκ ἐδυνήθην πληρῶσαι.” ταῦτα εἰπὼν ὁ Ξάνθος, νυκτὸς γεναμένης, σχοινίου εὐπορήσας ἐξῆλθεν τῆς οἰκίας. 85. ὁ δὲ Αἰσώπος κοιμώμενος εἰς τὸ δωμάτιον εἶδεν⁴³⁵ τὸν δεσπότην ἄωρον προερχόμενον, αἰσθόμενος δὲ ὁ ἡμέλλεν ποιεῖν συνηκολού-
θησεν αὐτῷ, οὐ μνησικακήσας⁴³⁶ περὶ τοῦ χρυσίου. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ἔξω τῆς πύλης γενόμενον καὶ ἀπὸ τινος δένδρου βρόχον⁴³⁷ κάμψαντα, καὶ μέλλοντα⁴³⁸ τὸν αὐχένα

⁴²¹ ἀρχιερατοῦ γενομένου cod. post γεν. sequitur scholium e marg. tralatumi: ἐκκλησίας ἐν τῇ Σάμῳ· ἐν ἡ μάλιστα ἔτους ἀρχῆς ἐνιαυτοῦ γενομένης ἀρχοντας ἐτέρους χειροτονῆσαι
⁴²² τὸ

⁴²³ ταῖς ἀπαρχαῖς scripti, τί ἀπαρχῆς cod.

⁴²⁴ καταδιέρεται

⁴²⁵ malim καθ. δὲ αὐτοῦ τῷ Ξάνθῳ

⁴²⁶ -νει

⁴²⁷ -του

⁴²⁸ malim Αἰσώπῳ

⁴²⁹ ὥστε] ὡς γάρ cod.

⁴³⁰ καλεῖ

⁴³¹ -εις

⁴³² λῆξον] cf. supra c. 64 ad fin.

⁴³³ οὐ δὲ Posi, οὐδὲ cod.

⁴³⁴ sic cod.

⁴³⁵ ἰδεν

⁴³⁶ -ισας

⁴³⁷ βρόγχον

⁴³⁸ μέλλον

ἰποβαλεῖν, μακρόθεν Αἰσωπος κέκραγεν “ἐπίμεινον, δέσποτα.” ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τὸν Αἰσωπον πρὸς τὸ λαμπρόν⁴³⁹ τῆς σελήνης συντρέχοντα, [καὶ] φησὶν “κατελήφθην ὑπὸ τοῦ Αἰσώπου. Αἰσωπε, τί με ἀπὸ τῆς δικαίας ὁδοῦ μετεκαλέσω;” Αἰσωπος εἶπε “δέσποτα, ποῦ ἡ φιλοσοφία σου; ποῦ σου τὸ τῆς παιδείας φρύαγμα; ποῦ σου τὸ τῆς ἐγκρατείας δόγμα; ἔα, δέσποτα, οὕτως εὐχερῶς καὶ ἀψύχως ἐπὶ θάνατον ἔσπεις, ἵνα κρεμάμενος τὸ ἥδὺ ζῆν ἀπολέσῃς; μετανόησον, /δέσποτα.” Ξάνθος· “ἔα με, Αἰσωπε· διάξω γὰρ τὸν μετ’ ἀρετῆς θάνατον ἢ τὴν ἐπονείδιστον ἐν βίῳ ζῶν ἀκλεῶς κτήσομαι.” Αἰσωπος· “κατάλειπε τὸν βρόχον,⁴³⁷ δέσποτα. ἐγὼ σοι πειράσομαι τὸ σημεῖον διαλύσασθαι.” Ξάνθος εἶπεν “τίνι τρόπῳ;”⁴⁴⁰ Αἰσωπος εἶπεν “ἀπάγαγέ με εἰς τὸ θέατρον ἅμα σοὶ καὶ πλάσσου τοῖς ὄχλοις εὐλογον πρόφασιν ἀπὸ τοῦ σημείου διὰ τὸ κόσμιον τῆς φιλοσοφίας, καὶ ἐμὲ πρόβαλε ὥς αὐτὸς διδάξας. ἐπιλίσομαι ἐγὼ καὶ εὐκάρως προσκληθῆσομαι λέγειν.” 86. ταῦτα εἰπὼν ἔπεισεν μετατραπῆναι. ἐλθὼν δὲ τῇ ἐξῆς ὁ Ξάνθος ἤρξατο λέγειν οὕτως· “ἐπεὶ ὁ ἡμέτερος κανὼν λογικῆς φιλοσοφίας μέτρα περιέσπασεν, (οὐκέτι εἰμὶ ἐγὼ σημειολύτης οἷδ’ ὀρνεοσκόπος⁴⁴¹)· ἐχρῆν μέντοι⁴⁴² διὰ πάσης σπουδῆς ἀπὸ τῆς ἐμῆς οἰκίας καὶ ταύτην γενέσθαι τὴν λειτουργίαν. ἐγὼ μὲν οὖν ἐπὶ τῆς ἐμῆς ἀξίας, [οὔτε γὰρ ποτέ σημειολύτην ἴδον ἢ ἡμέρα τὸ σκότος ἐφιμήσθην]⁴⁴³ ἐπεὶ φιλόσοφός εἰμι, δώσω ὑμῖν δοῦλον ὃν εἰς τὰ τοιαῦτα φιλοσόφως προετρεψάμην, ὅς τὸ σημεῖον ὑμῶν διαλύσεται.”⁴⁴⁴ ταῦτα εἰπὼν προέβαλε τὸν Αἰσωπον.

f.53^v 87. /Οἱ δὲ Σάμιοι,⁴⁴⁵ ἰδόντες τὸν Αἰσωπον καὶ γελάσαντες, ἐπεφώνουν “ἀχθῆτω ἄλλος σημειολύτης, ἵνα τοῦτο τὸ σημεῖον διαλύσῃται. τὸ τέρας τῆς ὄψεως αὐτοῦ! βάτραχος ἐστίν, ὅς τροχάζων, ἢ στάμνος κήλην ἔχων, ἢ πιθήκων πριμιπιλάριος,⁴⁴⁶ ἢ λαγυνίσκος εἰκαζόμενος, ἢ μαγείρου σκευοθήκη, ἢ κύων ἐν γυργάθῳ.” ὁ δὲ Αἰσωπος ἀκοίων ἀμυκτηρίστως, ἡσυχίαν ἑαυτῷ κτησάμενος ἤρξατο λέγειν οὕτως· 88. “ἄνδρες Σάμιοι, (τί σκώπτετε) ἀτενήσαντες εἰς ἐμέ; οὐχὶ τὴν ὄψιν δεῖ θεωρεῖν, ἀλλὰ τὴν φρόνησιν σκοπεῖν. ἄτοπον γάρ ἐστιν ἀνθρώπου ψέγειν τὸν νοῦν διὰ τὸ διάπλασμα

⁴³⁹ -ῶν ⁴⁴⁰ ἢ λόγῳ πειράσομαι post τρόπῳ deleti

⁴⁴¹ οὐκέτι—ὀρνεοσκόπος supplevi ex W

⁴⁴² an scribendum δέ?

⁴⁴³ οὔτε—ἐφιμήσθην quamvis depravata ad alteram orationem aliis verbis conceptam pertinere suspicor, ut puta talem: ἤρξατο λέγειν οὕτως· ἐγὼ μὲν ἐπὶ τῆς ἐμῆς ἀξίας—οὐ γὰρ ποτέ σημειολύτης ἐγὼ ἢ ὀρνεοσκόπος ἐπεκλήσθην—ἐπεὶ φ., κτλ.

⁴⁴⁴ διαλύσεται

⁴⁴⁵ Οἱ δὲ Σ.—θεωρεῖν, c.88 in init.] haec omnia mirum in modum turbata sunt et e variis lectionibus conflata. distinctis membris sic pergil codex: (a) οἱ δὲ Σάμιοι—γελάσαντες ἐπεφώνουν—ἀχθῆτω—διαλύσῃται. (b) ὁ δὲ Αἰ· ἀκοίων ἀμυκτηρίστως—ἤρξατο λέγειν οὕτως. (c) ἄνδρες Σάμιοι, νοεῖν σχεδὸν ἑαυτοὺς λέγεται ἀτενήσαντες εἰς ἐμέ; (d) οἱ δὲ Σάμιοι εἶπον· οὗτος τοῦτο τὸ σημεῖον δύναται διαλύσασθαι; (e) τὸ τέρας τῆς ὄψεως—κύων ἐν γυργάθῳ. (f) Αἰσωπος λέγει· (g) οὐχὶ τ. ὄψιν δεῖ θ. colon a stat suo loco. e legendum post a, quocum cohaeret in Aesopo quasi monstro (σημεῖον, τέρας) cavillando. b respicit ad e. c pertinere videtur ad g, ubi in initio ante οὐχὶ collocandum; ceterum verba νοεῖν—λέγεται idcirco deleti, quia quid sibi velint non video, et facile fieri potuit ut inserta eam lectionem, vel similem, submoverent quam exhibet W, sc. τί μου σκώπτετε τὴν θέαν, unde textum ex parte supplevi. f, quod eadem fungitur vice qua ἤρξατο λέγειν οὕτως (supra ante c), tum demum additum esse credo, cum iam locus interpositis c, d, e perquam esset conturbatus. d nil aliud est nisi altera lectio pro a, etsi tantum ex parte; cf. W

⁴⁴⁶ πριμηπηλάριον

τοῦ τύπου. πολλοὶ γὰρ μορφὴν κακίστην⁴⁴⁷ ἔχοντες νοῦν ἔχουσι σώφρονα. μηδεὶς οὖν ἰδὼν⁴⁴⁸ τὸ μέγεθος ἐλαττούμενον ἀνθρώπου ἃ⁴⁴⁹ οὐ τεθεώρηκεν μεμφέσθω,⁴⁵⁰ τὸν νοῦν. οὐ γὰρ ἰατρός τὸν νοσοῦντα ἀφήλπισεν⁴⁵¹ ἰδὼν, ἀλλὰ τὴν ἀφὴν ψηλαφῆσας τὴν δύναμιν ἐπέγνω. τὸν πίθον κατανοήσας, γεῦμα δὲ ἐξ αὐτοῦ μὴ λαβὼν, πότε⁴⁵² γνώσῃ; ἡ Μοῦσα κρίνεται ἐν θεάτροις, ἐν δὲ κοιτῶσιν Κύπρις· οὕτω καὶ φρόνησις ἐν λόγοις.” [οὐ γὰρ⁴⁵³ παρέστη μοι ὡς πολλάκις συνχρομένη, ἀλλὰ τὸν λόγον ἀκοῦσαι τὸν πείθοντα ἡμᾶς. ὥσπερ γὰρ λέγειν ἐπίσταμαι, οὕτω· καὶ σιγᾶν οἶδα πάλιν· ὁρος γὰρ σοφίας ἐστὶν τὸ λαίρδον σκοπεῖν].

οὐχ εὐρόντες οὖν οἱ Σάμιοι τὰ λεγόμενα ὁμοία τῇ ὄψει πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον “κομψός, νῆ τὰς Μοῦσας, καὶ δυνάμενος εἰπεῖν.” ἐπεφώνουν δὲ αὐτῷ “θάρσει, διάλυε.” Αἰσωπος ἐπιγνούς ἐαυτὸν⁴⁵⁴ ἐπαινούμενον, παρρησίας λαβὼν καιρὸν ἤρξατο λέγειν.⁴⁵⁵

[88a. “ἄνδρες Σάμιοι, εὐκαταφρονητοὺς εἶναι νομίζετε⁴⁵⁶ τοὺς ἀπρεπεῖς ὄντας τῇ μορφῇ· πολλῶν γὰρ τῶν τύπων αἰσχυρῶν φαινομένων, οἱ τρόποι καλοὶ εἰσιν· καὶ ἐκ τῶν φαινομένων, τὰ ἀφανῆ δείκνυσιν· ἄτοπον δέ ἐστι διὰ τὴν ὄψιν ψέγειν τὴν σύνεσιν· πολλάκις γὰρ ἡ φύσις προγραφεῖσα, νοῦν ἔδωκεν εὐπρεπεῖ· φαῦλος δὲ τοῖς κακῶσιν ὑποτάσσει φρένας. ἐπειδὴ—εὐτυχῆσας (vide infra in adn.).⁴⁵⁷ μηδεὶς οὖν εἰδὼς τὸ μέγεθος ἐλαττούμενον μεμφέσθω τὸν νοῦν· καὶ γὰρ ἐν ἀκάνθαις τὰ καλὰ φύεται ῥόδα· ὥστε καλὸν ἦθος⁴⁵⁸ αὖξεται πιστοῦ φυτοῦ· οὐδὲ γὰρ ἰατρός τὸν νοσοῦντα ἀφήλπισεν εἰδὼς τὸ χρῶμα, ἀλλὰ τὴν ἀφὴν ἰδὼν τὴν δύναμιν ἐπέγνω.” τότε ἐπισημαίνονται αὐτῷ οἱ ὄχλοι πεισθέντες αὐτῷ τῇ ἐτοιμολογίᾳ καὶ ἀνέκραξαν “εὐψύχει,⁴⁵⁹ καλὸς εἶ, διάλυε.” ὁ δὲ Αἰσωπος καιροῦ λαβόμενος, τῆς ἐλευθερίας τυχεῖν θέλων, ἔφη].

f.54r

89. “ἄνδρες Σάμιοι, οὐκ ἔστιν εὐλογον δοῦλον ἐλευθέρῳ δῆμῳ σημείον διαλύσασθαι· ὅθεν περίθετέ μοι τὴν (τῶν) εἰρημένων⁴⁶⁰ παρρησίαν, ἵνα ἐὰν μὲν ἐπιτύχω ὡς ἐλεύθερος τὰς πρεπούσας τιμὰς ἀπολάβω, ἐὰν δὲ ἀμάρτω⁴⁶¹ μὴ ὡς δοῦλος, ἀλλ’ ὡς ἐλεύθερος κολασθῶ.⁴⁶² ἐὰν οὖν ἐμοὶ τὴν παρρησίαν τῆς ἐλευθερίας περίθῃτε,⁴⁶³ μετὰ πάσης ἀδείας ἄρξομαι λέγειν.” 90. οἱ δὲ Σάμιοι τῷ Ξάνθῳ εἶπον “ἄξιόυμέν σε, Ξάνθε, ἐλευθέρωσον τὸν Αἰσωπον.” καὶ ὁ πρύτανις⁴⁶⁴ τῷ Ξάνθῳ λέγει “ποίησον ἐλεύθερον τὸν Αἰσωπον.” ὁ Ξάνθος· “οὐκ ἐλευθερῶ δοῦλον παντελῶς πολὺν χρόνον δεδουλευκότα.” ὁ πρύτανις⁴⁶⁴ ἰδὼν τὸν Ξάνθον ταῦτα ἀντιλέγοντα ἔφη “λαβὼν αὐτοῦ τὴν τιμὴν παράδος, καγὼ αὐτὸν ἀπελεύθερον τῆς πόλεως ποιήσω.” ἐνθυμηθεὶς δὲ ὁ Ξάνθος ὅτι οἱ δηναρίων αὐτὸν ἠγόρασεν, ἵνα μὴ φανῇ τοῖς ὄχλοις⁴⁶⁵ ὅτι διὰ φιλαργυρίαν

f.54v

⁴⁴⁷ κακίστον ⁴⁴⁸ ἰδὼς ⁴⁴⁹ malim δ οὐ ⁴⁵⁰ μέμψεσθαι ⁴⁵¹ ἀφήλπισεν

⁴⁵² malim (οὐ) ποτε γνώσῃ.

⁴⁵³ οὐ γὰρ—σκοπεῖν] aliena haec et e margine, nisi fallor, inducta

⁴⁵⁴ αὐτὸν

⁴⁵⁵ caput 88a = 88 geminatum, variatum, corruptum. verbis “ἄνδρες Σ. εὐκ. arponitur in marg. haec nota: (δημ)ηγορία δευ(τέρ)α τοῦ αἰσώπου. similiter supra iuxta c. 88 legitur (δημ)ηγορία τοῦ αἰσώπου.

⁴⁵⁶ -ται

⁴⁵⁷ ita pergit cod.: ἐπειδὴ μὴ τὰ λεγόμενα τοῖς ἀφανέσιν συγκρίνεται· ἄλογος [l. αἰτίος] γὰρ ἡ φύσις τῆς ἐπιφανείας, τῆς δὲ παιδείας ὁ νοῦς. οὐδὲν οὖν ἀπέχει εἶδος ἀπὸ τεταγμένων ἐν τῷ φρονεῖν, τὴν δύναμιν ἀστὶαν ἔχων· οὐ γὰρ γενέσθαι διορᾶται μόνον τῷ κάλλει καὶ τὴν χάριν ὀφελος γὰρ οὐδὲν αὐτὴν ἔχειν μὲν ὑμᾶς μύρου ἄγγος· ἀποκισθὲν δὲ αὐτῷ κενόν· ὁ μὲν γὰρ ὁ δεῖνα μικρὸς ἦν τὴν ξεῖν· ἀειδής· ἐν δὲ γραφῇ μέγας· ἐπὶ γὰρ αὐτῷ χάρις καὶ φρύξ· ἀγενής· εὐγενής, ἐν τῷ λόγῳ· καὶ ἀνέλυσεν τὸν βίον πάντα πᾶσιν εὐτυχῆσας·

⁴⁵⁸ καλλονὴ ἦθους ⁴⁵⁹ εὐψύχη καλῶς εἶ ⁴⁶⁰ τὴν εἰρημένην ⁴⁶¹ ἀμαρτῶ

⁴⁶² -αστῶ ⁴⁶³ περιθ.ται—ἀδείας ⁴⁶⁴ πρύτανις

⁴⁶⁵ τοῖς ὄχλοις huc transposui, in cod. legitur infra post φιλαργ.

ἔλειθέρωσεν τὸν Αἰσωπον, [καί] στήσας αὐτὸν εἰς μέσον ἔλεγεν “Ξάνθος ἀξιωθείς ὑπὸ τοῦ δήμου τῶν Σαμίων ἀφίησιν⁴⁶⁶ ἐλεύθερον τὸν Αἰσωπον.” 91. τούτου δὲ γεναμένου ὁ Αἰσωπος εἰσελθὼν εἰς τὸ μέσον εἶπεν “ἄνδρες Σάμιοι, ἑαυτοῖς βοηθήσατε καὶ ὑπὲρ τῆς ἰδίας ἐλευθερίας⁴⁶⁷ βουλευσασθε· τὸ γὰρ σημεῖον πολιορκίας ἐστὶν καὶ δουλαγωγὸν τεκμήριον. πόλεμος⁴⁶⁸ ὑμῖν πρότερον ἔσται. εἰδέναι⁴⁶⁹ γὰρ ὑμᾶς τοῦτο βούλομαι, ὅτι βασιλεὺς ἐστὶ τῶν πτηνῶν ὁ ἀετός, δύναται δὲ αὐτὸς πλεῖον τῶν ἄλλων. καταπτὰς οὖν ἀπὸ τῶν νόμων τὸν δακτύλιον τὸν στρατηγικὸν ἤρπασεν f.55^r καὶ ἔβαλεν εἰς δημοσίου δούλου⁴⁷⁰ κόλπον· τὴν τῶν ἐλευθέρων/πίστιν εἰς ἄπιστον ἔλκει δουλείας ζυγόν. ἡ μὲν οὖν τοῦ σημείου λύσις ἐστὶν αὕτη· πάντως τις τῶν βασιλευόντων θελήσει ὑμῶν τὴν ἐλευθερίαν καταδουλώσαι καὶ τοὺς νόμους ἀκυρῶσαι καὶ ἐπισφραγίσαι⁴⁷¹ τῇ ἰδίᾳ δυνάμει.”

92. Ἐτι ταῦτα λέγοντος τοῦ Αἰσώπου παρεγένετο ἀπὸ βασιλέως Κροίσου⁴⁷² γραμματεφόρος⁴⁷³ ἐν χλανίδι ἀκρολεύκῳ, ζητῶν τοὺς ἄρχοντας τῶν Σαμίων. ἀκούσας δὲ ἐκκλησίας ἄγεσθαι παρεγένετο ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ τοῖς ἄρχουσι τὴν ἐπιστολὴν ἔδωκεν. οἱ δὲ λύσαντες τὴν ἐπιστολὴν ἀνεγίνωσκον. ἦν δὲ τὰ ἐγγεγραμμένα τάδε⁴⁷⁴ “Κροῖσος Λυδῶν βασιλεὺς (Σαμίων) ἄρχουσι, βουλῇ καὶ δήμῳ χαίρειν. κελεύω ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νῦν χρόνου δημοσίας⁴⁷⁵ τε πράξεις καὶ δημόσιον τέλος χορηγεῖν. ἐὰν δὲ μὴ θελήσητε, ὅσον ἡ ἐμὴ βασιλεία ἰσχύει τοσοῦτον ὑμᾶς βλάπτω.” 93. οἱ ἄρχοντες συνεβουλεύοντο μετὰ τῶν ὄχλων ὑποσχέσθαι χορηγεῖν, ἵνα μὴ ἐπισπάσων- f.55^r ται⁴⁷⁶ τῇ πόλει/τοιούτῳ ἐχθρὸν βασιλέα. τὸν δὲ Αἰσωπον ἐτίμησαν ὡς ἀληθινὸν μάντιν τῆς τοῦ σημείου ἐκβάσεως, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν καὶ συμβουλίαν δοῦναι πότερον⁴⁷⁷ πέμψουσιν ἢ ἀρνήσονται. ὁ δὲ Αἰσωπος λέγει αὐτοῖς “ἄνδρες Σάμιοι, τῶν πρωτοπολιτῶν ὑμῶν δεδωκότων γνώμην χορηγεῖν τῷ βασιλεῖ τέλος, ἐμοῦ πυνθάνεσθε πότερον⁴⁷⁸ (δοῦναι δεῖ ἢ μή;) [γνώμην δοῦναι ἡμῖν;] ἐὰν εἶπω ‘μὴ δότε,’ ἐχθρὸν ἐμαυτὸν⁴⁷⁹ ἐπιδείξω βασιλεῖ Κροίσῳ.” οἱ δὲ ὄχλοι ἀνεκραύγασαν “γνώμην .383 δός.” ὁ δὲ Αἰσωπος ἔφη “γνώμην μὲν οὐ δώσω, λόγῳ δὲ τινι λέξω ὑμῖν. 94. τοῦ Διὸς κελεύσαντός ποτε, τοῖς ἀνθρώποις ὑπέδειξεν ὁ Προμηθεὺς⁴⁸⁰ ὁδοὺς δύο, μίαν ἐλευθερίας καὶ μίαν δουλείας. καὶ τὴν μὲν τῆς ἐλευθερίας ὁδὸν ἐποίησεν⁴⁸¹ ἐν ἀρχαῖς τραχείαν καὶ δυσέκβατον καὶ ἀπόκρημνον καὶ ἀνυδρον, τριβόλων⁴⁸² τε γέμουσαν, ὅλην ἐπικίνδυνον, τὸ δὲ τέλος πεδίων ὁμαλόν, περιπάτους ἔχουσαν, καρπῶν γέμουσαν ἁλσι,⁴⁸³ ἐνυδρον, ἵνα τὸ τῆς κακοπαθείας ἔλθῃ εἰς ἀνάπαυσιν τέλος ἔχουσαν [τὸν ἐλεύθερον ἀέρα λαβόντες]. τὴν δὲ τῆς δουλείας ὁδὸν ἐποίησεν κατ’ ἀρχὰς πεδίων ὁμαλόν, εὐανθῇ⁴⁸⁴ καὶ ἡδέϊαν πρόσσψιν ἔχουσαν καὶ πολλὴν τρυφὴν, τὸ δὲ τέλος αὐτῆς δυσέκβατον, ὄλον σκληρὸν καὶ κρημνώδες⁴⁸⁵.” 95. ἐπιγνόντες δὲ οἱ Σάμιοι τὸ συμφέρον ἐκ τῶν τοῦ Αἰσώπου λόγων ὁμοθυμαδὸν ἀνεφώνησαν⁴⁸⁶ τῷ γραμματεφόρῳ λέγοντες τὴν

⁴⁶⁶ ἀφίησιν ⁴⁶⁷ ἐλευθερίας *scitip̄si*, φίλιας *cod.*

⁴⁶⁸ πόλεμος—*estai fort. delenda*

⁴⁶⁹ εἰδέναι ⁴⁷⁰ δημοσίον δούλον ⁴⁷¹ -ίσει

⁴⁷² Κροῖσου *cod.*, *ei sic* (κρυ-) *infra ubique* ⁴⁷³ γραμματεφόρος *hic ei infra*

⁴⁷⁴ *post tade legitur capitulum: ἐπιστολὴ γραφείσα κρύσου βασιλέως ἄρχουσι σαμίων*

⁴⁷⁵ δημοσίαντε *pr. κ. δημοσίων τέλος* ⁴⁷⁶ -ονται ⁴⁷⁷ πρότερον

⁴⁷⁸ πυνθάνεσθαι πρότερον ⁴⁷⁹ αὐτὸν

⁴⁸⁰ ὁ Προμηθεὺς *comieci*, *cf. f. 240*; αὐτοῖς *εὐθὺς cod.*; ἡ τύχη *W*

⁴⁸¹ ἐποίησεν *hic transposui, in cod. legitur infra post τέλος* ⁴⁸² τριβόλους

⁴⁸³ ἅλσι ⁴⁸⁴ εὐάνθη καὶ ἡδία ⁴⁸⁵ -ώδη ⁴⁸⁶ ἀμφώνησαν *cod.*, *o facto ex a*

τραχεῖαν ὁδόν. ὁ δὲ ἀπελθὼν διεσάφησεν τῷ βασιλεῖ πάντα τὰ εἰρημένα ὑπὸ τοῦ Αἰσώπου. ὁ δὲ Κροῖσος ἀκούσας ἐκάλει στρατόπεδα καὶ ἐκέλευσεν ὀπλίζεσθαι. καὶ οἱ φίλοι/παρεθάρρυναν λέγοντες “δέσποτα, ἄγωμεν⁴⁸⁷ εἰς τὴν νῆσον· χειρωσώμεθα⁴⁸⁸ f.56^r αὐτὴν καὶ ἐλκύσωμεν εἰς τὸ Ἀτλαντικὸν⁴⁸⁹ πέλαγος, καὶ θῶμεν εἰς ὑπόδειγμα τοῖς λοιποῖς δήμοις, μὴ ἐτέρῳ φανείη τηλικούτῳ ἀντιλέγειν βασιλεῖ.” συγγενὴς δὲ τις, τοῦ βασιλέως ἐπιστρέψαντος,⁴⁹⁰ λέγει “ὄμνυμί σοι τὸ ἀγνὸν διάδημα, ὃ σὺ⁴⁹¹ αὐτὸς καθοπλίζει, [ἐπειδὴ ἐτέρου] οὐ δυνήσῃ Σαμίους παραλαβεῖν ζῶντος τοῦ λεγομένου Αἰσώπου (τοῦ)⁴⁹² γνώμας διδόντος⁴⁹³ αὐτοῖς.⁴⁹⁴ διὰ δὲ ἐπιστολῆς ἐξαίτησον⁴⁹⁵ τὸν Αἰσώπον ἑκδοτον, εἰπὼν ὅτι ‘ἐὰν τι θέλετε ἀντ’ αὐτοῦ, αἰτήσασθε, κἀγὼ ὑμῖν παράσχω.’” 96. ὁ δὲ Κροῖσος ἀκούσας, αὐτὸν [εἶναι] τὸν δόντα τὴν γνώμην ἐκέλευσεν πορευθῆναι εἰς τὴν Σάμον, ἐπειδὴ⁴⁹⁶ ἕτερον πρεσβευτὴν οὕτινα εἶχεν μᾶλλον εὐνοϊκώτερον καὶ συνετώτερον. ὁ δὲ μηδὲν ὑπερθέμενος ἐπλευσεν εἰς τὴν Σάμον καὶ ἐκκλησίαν συναγαγὼν ἐπεισεν τοὺς Σαμίους [ἐκδόντας ἑαυτοὺς καὶ] μᾶλλον δοῦναι τὸν Αἰσώπον ἢ τῆς τοῦ βασιλέως φιλίας ἐκπέσαι. καὶ τοσοῦτον οἱ ὄχλοι ἀνεφώνησαν “ἀπάγαγε, λαμβανέτω ὁ βασιλεὺς τὸν Αἰσώπον.” ὁ δὲ ἐλθὼν εἰς τὸ μέσον [ὁ Αἰσώπος] λέγει “ἄνδρες Σάμιοι, κάμοι εὐκταῖόν ἐστιν παρὰ τοῖς τοῦ βασιλέως ποσὶν ἀποθανεῖν. θέλω δὲ εἰπεῖν ὑμῖν ἓνα λόγον, ἵνα μετὰ τὸν ἐμὸν θάνατον ἐπὶ τοῦ μνήματός⁴⁹⁷ μου χαράξητε” 97. καθ’ ὃν καιρὸν ὁμόφωνα ἦσαν⁴⁹⁸ τὰ ζῶα τοῖς ἀνθρώποις, λέγω Fab.153 δὴ τοὺς λύκους καὶ τὰ πρόβατα πόλεμον ἐσχηκέναι πρὸς ἀλλήλους. οἱ δὲ λύκοι ὑπερέχοντες κακῶς ἔσκυλλον⁴⁹⁹ τὰ πρόβατα, συμμαχήσαντες δὲ οἱ κύνες τοῖς πρόβασι⁵⁰⁰ ἀπεδίωξαν/τοὺς λύκους. οἱ δὲ λύκοι διωχθέντες ὑπὸ τῶν κυνῶν ἓνα πρεσβευτὴν f.56^v ἐπεμψαν πρὸς τὰ πρόβατα. ἐλθὼν οὖν ὁ λύκος καὶ στὰς εἰς τὸ μέσον ὡς δημηγόρος ἔλεγεν πρὸς τὰ πρόβατα ‘ἐὰν θέλετε μῆτε πολεμεῖν μῆτε πολεμεῖσθαι, δότε ἡμῖν τοὺς κύνας ἐκδότους, καὶ μετὰ πάσης ἀδείας⁵⁰¹ κοιμᾶσθε, μηδεμίαν πολέμου ἔχοντες ὑποψίαν.’ τὰ δὲ πρόβατα μωρὰ ὑπάρχοντα καὶ πεισθέντα παρέσχον τοὺς κύνας ἐκδότους. οἱ δὲ λύκοι διεσπάραξαν αὐτούς. μετὰ δὲ χρόνον ὑπεβάλοντο οἱ λύκοι τὰ πρόβατα.⁵⁰² ἔδει δὲ⁵⁰³ οὖν ὑμᾶς (κατὰ) τὸν μῦθον μὴ εἰκῇ τοὺς χρηστοὺς παραδιδόναι.”

98. Οἱ δὲ Σάμιοι νοήσαντες πρὸς ἑαυτοὺς εἰρῆσθαι⁵⁰⁴ τοὺς λόγους κατέσχον τὸν Αἰσώπον. ὁ δὲ Αἰσώπος οὐχ ὑπέμενε, ἀλλ’ ἅμα τῷ πρεσβευτῇ ἀπήει⁵⁰⁵ πρὸς τὸν Κροῖσον. ὁ δὲ βασιλεὺς ἰδὼν τὸν Αἰσώπον ἡγανάκτησεν καὶ εἶπεν “ἴδε τίς ἐκώλυσεν

⁴⁸⁷ ἄγωμεν ⁴⁸⁸ -οσόμεθα ⁴⁸⁹ ἀντλαντικὸν

⁴⁹⁰ malim ἐπιστρέψαντος vel ἐπιστρέψας ⁴⁹¹ ὡς σὺ αὐτὸς καθοπλίζει

⁴⁹² τοῦ suprl. Posti ⁴⁹³ διδόντος

⁴⁹⁴ haec post αὐτοῖς delevi: καὶ τοῦ πρεσβευτοῦ εἰπόντος ὡς κεκωλυμένου ὑπ’ αὐτοῦ φόρας λαβεῖν παρ’ αὐτῶν. quae qui scripserat olim in margine infra post ἀκούσας, ut oripior, legenda voluit

⁴⁹⁵ ἐξαίτησεν

⁴⁹⁶ ἐπειδὴ—μᾶλλον] εἰπὼν τοῦ πρεσβευτοῦ τίνα ἔχον οὐ μᾶλλον cod. huc referenda suprl verba ἐπειδὴ ἐτέρου (l. -ον), quae supra leguntur in loco non suo

⁴⁹⁷ νήματος μ. χαράξατε ⁴⁹⁸ ὁμοφώνησαν ⁴⁹⁹ ἔσκυλον ⁵⁰⁰ βρώμασιν

⁵⁰¹ ἀδείας

⁵⁰² τοῖς πρόβατοις cod., forl. metaphoricè ad placita Christianorum; malim διέφθειραν οἱ λ. καὶ τὰ πρόβατα, cf. W

⁵⁰³ δὲ forl. delendum ⁵⁰⁴ ἡρᾶσθαι ⁵⁰⁵ ἀπείη

με πόλιν ὑποτάξαι, καὶ τέλη λαμβάνειν οὐκ εἴασεν. καὶ εἰ μὲν ἄνθρωπος οὐ χαλεπὸν, ἀλλ' αἰνίγμα καὶ τέρας τῶν ἀνθρώπων.” καὶ ὁ Αἰσωπος· “κύριε βασιλεῦ, οὐ βίᾳ ἥγμαι πρὸς σέ, αἰτοθελῆς⁵⁰⁶ δὲ πάρειμι πρὸς τοὺς σοὺς πόδας. ὅμοια δὲ πάσχετε
 f.57^r τοῖς παραχρήμα τραυματιζομένοις, /πρὸς τὸ ὅξυ τοῦ γινομένου⁵⁰⁷ αἰφνιδίως κράζον-
 τες. τὰ μὲν τραύματα ἰατρῶν ἐπιστήμη, [πάντες ἐξουσίαν ἔχουσιν] τὴν δὲ σὴν
 ὀργὴν ὁ ἐμὸς λόγος θεραπεύσει. ἐγὼ, ἐὰν παρὰ τοῖς ποσίν σου ἀποθάνω, κατασχυνῶ⁵⁰⁸
 σου τὴν βασιλείαν· αἰεὶ γὰρ ἔξεις τοὺς φίλους σου ἐναντίας⁵⁰⁹ σοι διδόντας γνώμας.
 στοχαζόμενοι γὰρ ὅτι οἱ τὰ καλὰ συμβουλεύοντες παρὰ σοὶ τελευτῶσιν, πάντως
 σου τῇ βασιλείᾳ ἐναντία ἐροῦσιν.” 99. ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας αὐτὸν καὶ μει-
 387 εἶπεν;” ὁ δὲ Αἰσωπος λέγει “καθ’ ὃν καιρὸν ἦν ὁμόφωνα τὰ ζῶα τοῖς ἀνθρώποις,
 (λέγω δὴ) πένητα ἀπορούμενον τροφῆς ἐπιλαβέσθαι [δὲ] ἀκρίδας τὰς λεγομένας
 (τερετιστρίδας)⁵¹⁰ καὶ ταύτας ταριχεύειν καὶ πωλεῖν φανερῆς τιμῆς. πιάσας δὲ τινα⁵¹¹
 ἀκρίδα ἠθέλησεν αὐτὴν ἀποκτείνειν. ἡ δὲ ἰδοῦσα τὸ μέλλον πρὸς τὸν ἄνθρωπον εἶπεν
 ‘(μὴ με μάτην ἀποκτείνῃς.)’⁵¹² οὔτε γὰρ στάχυν ἠδίκησα οὔτε κλάδους ἢ βλαστούς,⁵¹³
 οὔτε ἀκρέμονας ἔβλαψα· συγχρόνῳ⁵¹⁴ δὲ πτερῶν καὶ ποδῶν ἁρμονίᾳ χρηστὰ φθέγγο-
 μαι. ὁδοιπόρων εἰμι ἀνάπαυμα.” ὁ ἄνθρωπος συμπαθὴς τοῖς λόγοις αὐτῆς ἀφῆκεν
 αὐτὴν μητρὶ τῇ ἐρημίᾳ. ὡσαύτως καγὼ προσπίπτω τοῖς γόνασίν σου. ἐλέησόν με·
 οὔτε γὰρ ἰσχυρὸς εἰμι ὥστε τινὰ στρατιὰν βλάψαι, οὔτε εἰπρεπὴς ὥστε ψευδομαρτυ-
 ρῆσαι κατὰ τινος καὶ διὰ τὸ κάλλος τῆς ὄψεως ἀδίκως πεισθῆναι. ἐν εἰτελεῖ δὲ
 σωματίῳ⁵¹⁵ φρενήρη⁵¹⁶ φθέγγομαι βίον τῶν μερόπων ὠφελῶν.”⁵¹⁷ 100. ὁ βασιλεὺς
 f.57^v συμπαθήσας αὐτῷ τοῖς λόγοις ἔφησεν “ἐγὼ σοὶ⁵¹⁸ τὸ ζῆν/δῶσω· αἴτησαι δὲ ὃ θέλεις
 καὶ παρέξω σοι.” Αἰσωπος εἶπεν “καταλλάγηθι Σαμίους.” ὁ βασιλεὺς· “κατήλλαγ-
 μαι.” ὁ δὲ προσπεσὼν αὐτῷ ἠὲ χαρίσται. Αἰσωπος οὖν αὐτῷ συγγραψάμενος τοὺς
 ἰδίους λόγους καὶ μύθους, τοὺς ἄχρι καὶ νῦν ὀνομαζομένους, κατέλιπεν εἰς τὴν βιβλιο-
 θήκην καὶ λαβὼν παρὰ τοῦ βασιλέως ἐπιστολὰς [ἐγένετο πάλιν] πρὸς τοὺς Σαμίους,
 ἐνθα ὠμολόγει κατηλλάχθαι αὐτοῖς⁵¹⁹ ἔνεκεν τοῦ Αἰσώπου, πολλὰ δὲ δῶρα κομισά-
 μενος, ἐπλευσεν εἰς Σάμον. καὶ ἐκκλησίαν συστησάμενος ἀνέγνω τὰς ἐπιστολὰς
 τοῦ βασιλέως. οἱ δὲ Σάμιοι γινώσκοντες αὐτοῖς τὸν Κροῖσον διηλλάχθαι διὰ τοῦ Αἰσώπου
 τιμὰς αὐτῷ ἐφηφίσαντο, καὶ ἐκάλεσαν τὸν τόπον ἐκεῖνον Αἰσώπειον,⁵²⁰ ὅπου ἦν
 ἐπηλλαγμένος. ὁ δὲ Αἰσωπος θύσας⁵²¹ ταῖς Μούσαις ἱερὸν κατεσκεύασεν⁵²² αὐταῖς,⁵²³
 στήσας μέσον⁵²⁴ αὐτῶν Μνημοσύνην,⁵²⁵ οὐκ Ἀπόλλωνα. ὁ Ἀπόλλων ὀργισθεὶς
 αὐτῷ ὡς τῷ⁵²⁶ Μαρσύᾳ.

101. Πολλοὺς δὲ χρόνους ἐν τῇ Σάμῳ διατρίψας ὁ Αἰσωπος καὶ πολλῶν τιμῶν
 καταξωθεὶς ἠβουλήθη περιελθεῖν τὴν οἰκουμένην, καὶ ἐν τοῖς ἀκροατηρίοις διελέγετο.
 τιμήματα δὲ ἀργυρικὰ λαμβάνων πᾶσαν τε⁵²⁷ χώραν περιελθὼν⁵²⁸ ὁ Αἰσωπος

⁵⁰⁶ αἰτοθελῆς δὲ] αὐτὸς θελήσει cod.

⁵⁰⁷ τοῦ ὅξυ τοῦ γινομένου

⁵⁰⁸ κατεσχυνῶ

⁵⁰⁹ ἐναντία σου δ. γνώμην

⁵¹⁰ τερετιστρίδας] cf. W

⁵¹¹ τὴν

⁵¹² suppl. ex W

⁵¹³ βλαστον οὔτε ἀκρέμονα

⁵¹⁴ συγχρόνῳ—ἁρμονίᾳ scripsi, coll. W; συγχρημε δὲ πτερῷ καλλεῖ ἁρμόγια cod.

⁵¹⁵ εὐτ. σ. δὲ

⁵¹⁶ -ερῷ

⁵¹⁷ ἠθέλημον

⁵¹⁸ σε

⁵¹⁹ αὐτοῖς

⁵²⁰ Αἰσώπειον

⁵²¹ θύσας

⁵²² κατασκεύασας cod., fort. retinendum

⁵²³ αὐταῖς huc transp., in cod. legitur infra ante αὐτῶν

⁵²⁴ malim μέσην

⁵²⁵ αὐτὸν μνημόσυον

⁵²⁶ τὸ

⁵²⁷ δὲ

⁵²⁸ -ελθεῖν

ἐγένετο [δέ]/ἐν Βαβυλῶνι, ἐν ᾗ ἐβασίλευεν Λυκούργος. ἐπιδειξάμενος⁵²⁹ δὲ αὐτοῦ τὴν φιλοσοφίαν μέγας παρὰ τοῖς Βαβυλωνίοις ἀνεδείχθη, ὥστε καὶ τὸν βασιλέα ἐραστὴν αὐτοῦ γενέσθαι τῶν ἡθῶν διὰ τὸ νοῦν αὐτὸν⁵³⁰ ἔχειν, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς διοικήσεως. 102. ἐπ' ἐκείνοις δὲ τοῖς καιροῖς ἔθος εἶχον οἱ βασιλεῖς παρ' ἀλλήλων φόρους λαμβάνειν διὰ τῆς ἐναρέτου μάχης· οὔτε γὰρ ἐν πολέμοις σινίσταντο οὔτε μάχαις· ἔγραφον γὰρ προβλήματα φιλοσοφίας δι' ἐπιστολῶν, καὶ ὁ μὴ εὐρίσκων διαλύσασθαι φόρους ἐτέλει τῷ πέμψαντι. ὁ δὲ Αἰσώπος τὰ ἐκπεμπόμενα τῷ Λυκούργῳ λίων προβλήματα εἶδοκεῖν⁵³¹ ἠνάγκαζεν τὸν βασιλέα, αὐτὸς δὲ διὰ τοῦ Λυκούργου ἔπεμπε τοῖς βασιλεῦσιν, καὶ μὴ εὐρίσκοντες φόρους ἐχορήγουν. καὶ οὕτως ἡ τῶν Βαβυλωνίων βασιλεία προέβαινε. ὥστε οὐ μόνον τὰ βάρβαρα τῶν ἐθνῶν⁵³² κατελιγμένα, ἀλλὰ καὶ τὰ πλείονα μέρη ἕως Ἑλλάδος ὑποτέτακται.

103. Ὁ δὲ Αἰσώπος ἐπιγνοὺς τινα εἰγενῇ⁵³³ ἐν Βαβυλῶνι, ἄτεκνος ὑπάρχων τοῦτον υἱὸν ἐποίησατο καὶ τῷ βασιλεῖ παρέστησεν ὡς διάδοχον αὐτοῦ τῆς σοφίας.⁵³⁴ πᾶσαν δὲ αὐτοῦ ἐποίησατο ἐπιμέλειαν τῆς παιδείας. ὁ δὲ νεανίσκος μέγα ποιήσας ἅμα τῇ τοῦ βασιλέως παλλακίδι περιπλακεῖς ἐπιχαρὴς ἐγένετο προσπαίζων. ὁ δὲ Αἰσώπος ἰδὼν καὶ ἀγανακτήσας πυκνὸν αὐτῷ ἠπέλιπεν, εἰπὼν βασιλικῆς ὁ παρὰ νόμον⁵³⁵ ἀπτόμενος θάνατον ἐνακμᾶται. 104. ὁ δὲ νεανίσκος βαρέως φέρων τοὺς λόγους τοῦ Αἰσώπου, καταπεισθεὶς ὑπὸ τῶν φίλων, ψεῦδος διέβαλεν τὸν Αἰσώπον πρὸς τὸν βασιλέα, γράψας πλαστὴν ἐπιστολὴν τῷ αὐτοῦ ὀνόματι πρὸς τοὺς ἀντιδίκους Λυκούργου [πιστούς], ὡς μέλλοντα⁵³⁶ αὐτοῖς τὸν Αἰσώπον βοηθεῖν, καὶ σφραγίσας τῷ τοῦ Αἰσώπου δακτυλίῳ ἐπέδωκεν τῷ Λυκούργῳ, λέγων “ὁ πιστὸς φίλος σου, ἶδε πῶς κατὰ τῆς βασιλείας σου βουλευέται.” ὁ δὲ βασιλεὺς πεισθεὶς τῇ σφραγίδι καὶ ὀργισθεὶς προσέταξεν Ἑρμίππῳ τινὶ στρατοφύλακι ἀνελεῖν τὸν Αἰσώπον⁵³⁷ ὡς προδότην.⁵³⁸ ὁ δὲ οὐκ ἀνείλεν αὐτόν· ἦν γὰρ φίλος αὐτοῦ γνήσιος. μηδενὸς ἱστοροῦντος ἐτήρει αὐτόν ἐν τῇ φυλακῇ, ἀνήγγειλεν δὲ τῷ βασιλεῖ ὅτι “τεθανάτωκα τὸν Αἰσώπον.” ὁ δὲ Ἴλλιος παρέλαβεν τὴν διοίκησιν τοῦ Αἰσώπου. 105. μετὰ δὲ χρόνον, ἀκούσας Νεκταναβῶν ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς τὸν Αἰσώπον τεθνηκέναι, πρεσβείαν ἀπέστειλεν πρὸς τὸν Λυκούργον μετὰ ἐπιστολῶν καὶ προβλημάτων, ἵνα διαλύσῃ, εἰδὼς ὅτι μετὰ Αἰσώπον οἰδεῖς εὐρεθήσεται παρὰ Βαβυλωνίοις ὁ δυνάμενος διαλύσαι. ἦν δὲ τὸ πρόβλημα τοῦτο· “Νεκταναβῶν βασιλεὺς Αἰγύπτου Λυκούργῳ Βαβυλωνίῳ χαίρειν. θέλω οἰκοδομῆσαι πύργον μήτε γῆς μήτε οὐρανοῦ ἀπτόμενον, ἰψηλόν. ἀπόστειλόν μοι τοὺς οἰκοδομοῦντας αὐτόν καὶ (τὸν) ἀποκριθσόμενον ὃ τι ἂν αὐτόν ἐρωτήσω, καὶ λάβε⁵³⁹ φόρους ἐτῶν δέκα⁵⁴⁰ ὑπὲρ . . .⁵⁴¹ ὅλης τῆς χώρας./ 106. ἀναγ-

⁵²⁹ ἐπιδειξάμενος

⁵³⁰ διὰ τὸν νοῦν αὐτοῦ ἔχειν

⁵³¹ fort. falso scriptum pro εἶδοκεῖν, sed corrigere non ausim

⁵³² τῶν ἐθνῶν scripsi αὐτῶν cod., num pro αὐτὸν?

⁵³³ εἰγενῇ cod., quod fort. retinendum

⁵³⁴ σοφίας—παιδείας scripsi παιδείας—σοφίας cod.

⁵³⁵ νόμον scripsi, φύσιν cod. num fuit olim κατὰ φύσιν? ⁵³⁶ μᾶλλον αὐτοῖς

⁵³⁷ αἶπον ⁵³⁸ ὡς προδότην huc transp., in cod. leg. infra post αὐτόν ⁵³⁹ λάβω

⁵⁴⁰ sic etiam W ubique, sed τριῶν habet G infra in c. 123, q.v.

⁵⁴¹ desunt nonnulla, sc. de alterna sponsionis lege, cf. W. post χώρας sic pergit cod. in ultimo paginae versu: εἴης συνεμαντὸν ἔχω ἐπὶ ψιλῆς βασιλευούσης πόλεως. quae verba quid sibi velint, vel quomodo orta sint, non bene video. de toto loco tale quid, exempli causa, coniecimus: καὶ λάβε φόρους ἐτῶν δ. ὑπὲρ τῆς βασιλευούσης πόλεως· εἰ δὲ μὴ δύνασαι, ἐγὼ (λάβω φόρους ἐτῶν δ.) ὑπὲρ ὅλης τῆς (ὑπὸ σέ) χώρας.

νοῖς δὲ ὁ Λυκοῦργος τὴν ἐπιστολὴν περίλυπος ἐγένετο ἐπὶ τῷ ἐξαπίνης πτώματι. ἐκάλεσεν τοὺς φίλους ἀνελθεῖν, ἐν οἷς καὶ Ἑρμιππον, ἔφη τε αὐτοῖς “δύνασθε λῦσαι τὸ τοῦ πύργου ζήτημα, ἢ πάντας τραχηλοκοπήσω;” οἱ δὲ φίλοι εἶπον “οἶκ οἶδαμεν πῶς πύργος οἰκοδομεῖται μῆτε οὐρανοῦ μῆτε γῆς ἀπτόμενος.” ἕτερος δὲ τις δειλὸς λέγει ἀποκρινόμενος “κύριε βασιλεῦ,⁵⁴¹ ἡμεῖς θέλομεν⁵⁴² πάντα τὰ ὑπὸ σοῦ κελευόμενα ποιεῖν. ἀδυνάτως καὶ ἀπείρως ἔχομεν⁵⁴² πρὸς τὰ τοιαῦτα. συγγνώμης τοίνυν τυχεῖν ἀξιούμεν.” ὁ δὲ βασιλεὺς ὀργισθεὶς ἐκέλευσεν τῷ φύλακι τοῦ ζῆν⁵⁴³ πάντας μεταστῆναι.⁵⁴⁴ ἐπελάβετο δὲ τὴν ὄψιν ἑαυτοῦ τύπτων καὶ ᾗρξατο κατατίλλεσθαι⁵⁴⁵ καὶ ὀδύρεσθαι τὸν Αἰσωπον. καὶ ἔλεγεν στενάζων “τὸν κίονά μου τῆς βασιλείας ἀπώλεσα διὰ τὴν ἐμὴν ἀβουλίαν.” καὶ οὔτε βρωτοῦ οὔτε ποτοῦ μετέλαβεν. 107. ἐπιγνοὺς οὖν ὁ στρατοφύλαξ τὰς ἀναγκαίας χρεῖας τοῦ βασιλέως ἠθέλησεν τὸ ἑαυτοῦ⁵⁴⁶ ἀμάρτημα εὐκαιρον (δεῖξαι) καὶ φησιν “δέσποτα βασιλεῦ, ἡ σήμερον ἐσχάτη εἶναι μοι οἶδα.” ὁ δὲ Λυκοῦργος πρὸς αὐτόν “τί φῆς;”⁵⁴⁷ ὁ δὲ “ἐπιταγὴν βασιλέως μὴ ποιήσας ἐπ’ ἑμαυτὸν θησαυρίζω/κακά.” ὁ δὲ βασιλεὺς εἶπεν “τί σεαυτῷ σίνοιδας;” ὁ δὲ εἶπεν “Αἰσωπος ζῆ.” ἐξ ἀνελπίστου δὲ ἀκούσας ὁ Λυκοῦργος περιχαρὴς ἐγένετο καὶ ἔφη πρὸς τὸν Ἑρμιππον “ὄφελον⁵⁴⁸ ἡδυνάμην ἣν λέγεις σεαυτοῦ ἐσχάτην ἡμέραν αἰῶνα ποιῆσαι,⁵⁴⁹ ἂν ἀληθεύεις⁵⁵⁰ ὅτι Αἰσωπος ζῆ. ἐκείνον γὰρ τηρήσας ἐφύλαξας εἰς ἐμὴν σωτηρίαν. πλὴν ἄμοιρόν σε οὐκ ἀφήσω, σωτήρα δὲ ἡμῶν ἐπικαλέσομαι.”⁵⁵¹ καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι. παραγεναμένου δὲ αὐτοῦ ρυπούντος καὶ κομῶντος⁵⁵² καὶ ὠχρῶντος⁵⁵² διὰ τὴν πολυχρόνιον συνοχήν, ἀποστραφεὶς ὁ βασιλεὺς ἔκλαυσεν. καὶ ἐκέλευσεν αὐτόν ὁ βασιλεὺς ἐπιμελείας τυχεῖν καὶ ἀμφιασθέντα ἀσπασθαι. 108. ὁ δὲ Αἰσωπος εἰς ἑαυτὸν ἀποκατασταθεὶς ἐλθὼν ἠσπάσατο τὸν βασιλέα καὶ ἀπελογεῖτο πῶς ψεῦδος αὐτοῦ κατηγορήσεν ὁ υἱοποίητος, καὶ τὴν ἀλήθειαν μεθ’ ὅρκου παρεστήσατο. τοῦ βασιλέως θέλοντος ἀνελθεῖν τὸν Ἥλιον, ὥς εἰς πατέρα ἀθετήσαντα, παρητήσατο⁵⁵³ ὁ Αἰσωπος εἰπὼν τεθνεῶτα⁵⁵⁴ μὲν ἔχειν παρακόλυμμα τοῦ βίου τῆς αἰσχύνης [μετὰ] τὸν θάνατον, ζῶντα δὲ τρόπαιον εἶναι/τῆς ἰδίας συνειδήσεως. συγχωρήσας δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκείνῳ τὸ ζῆν, ἔφη τῷ Αἰσώπῳ “λαβὼν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ τῶν Αἰγυπτίων βασιλέως ἀνάγνωθι.” ὁ δὲ γνοὺς τὸ ζήτημα καὶ μειδιάσας φησὶν “ἀντίγραφον αὐτῷ οὕτως· ‘πέμψω σοι τοὺς οἰκοδομοῦντας τὸν πύργον καὶ τὸν ἀποκριθῆσόμενον τὰ ἐρωτήματα, ἂν ὁ χειμὼν παρέλθῃ.’” γι’ ἄψας οὕτως ἐπεμψεν διὰ τῶν πρεσβευτῶν εἰς Αἴγυπτον. καὶ τῷ Αἰσώπῳ τὴν ἐξ ἀρχῆς διοίκησιν τῶν πραγμάτων ἐχαρίσατο· τὸν δὲ Ἥλιον αὐτῷ παρέσχε. ὁ δὲ λαβὼν τὸν νεανίσκον διέθηκεν⁵⁵⁵ διὰ λόγων [ἐνουθέτει], ἀρξάμενος οὕτως.

⁵⁴¹ βασιλεῦς ⁵⁴² -όμεν ⁵⁴³ ζεῖν ⁵⁴⁴ sic, sed suspicor latere μεταστῆσαι

⁵⁴⁵ κατίλλεσθαι καὶ ὀδύρεσθαι ⁵⁴⁶ τοῦ Αἰσώπου τὸ ἀμ. ⁵⁴⁷ τί φησὶν;

⁵⁴⁸ ὄφελον εἰδυναμένην λ. σεαυτήν

⁵⁴⁹ pos. ποιῆσαι haec habet cod.: εἰς φῶς γλυκὺ πᾶσιν ἀνθρώποις δι’ αἰῶνος

⁵⁵⁰ suspicor -ης ⁵⁵¹ -ωμαί ⁵⁵² κομῶντος εἰ ὠχρῶντος

⁵⁵³ παρετ-

⁵⁵⁴ τεθνεῶτα—τρόπαιον] τεθνεῶτα με ἐπὶ παρακάλλυμμα τοῦ βίου τῆς αἰσχύνης, μετὰ τὸν θάνατον ζῶ. τὸ δὲ τρ. cod.

⁵⁵⁵ διέθηκεν—ἐνουθ.] fort. διείθουνεν [διὰ λ. ἐνουθ.] vel διευθ. δ. λ. [ἐνουθ.] ἐνουθ., ul lectio recepta. W. mihi suspicia

Cod. Vind.

109. “Ἐπάκουσον⁵⁵⁶ τῶν ἐμῶν λόγων, τέκνον Λῖνε,⁵⁵⁷ δι’ ὧν καὶ πρότερον παιδεύ-
 θείς οὐ δικαίας μοι χάριτας ἀποδέδωκας. καὶ νῦν οὖν φύλαξον τούτους ὡς παρακατα-
 θήκην. καὶ πρῶτον μὲν θεὸν σέβου, ὡς δεῖ. βασιλέα τίμα· τὸ γὰρ κράτος ἰσότημόν
 ἐστι. τὸν καθηγητὴν σου τίμα ἴσα γονεῦσι· τούτους γὰρ εὖ ποιεῖν χρή διὰ τὴν φύσιν,
 τῷ δὲ ἐκ προαιρέσεως στέρξαντι διπλασίους δεῖ ἀποδιδόναι χάριτας. τὴν καθημερινὴν
 τροφὴν χρησίμην λάμβανε, καθόσον⁵⁵⁸ δύνῃ, ἵνα καὶ εἰς αὐριον ἐργατικώτερος⁵⁵⁹
 ᾖ καὶ οὕτως ὑγιαίνης. ἐν βασιλικῇ αὐλῇ ἂν τι ἀκούσῃς, τοῦτο ἐναποθανέτω σοι,
 μὴ σὺ ἐν τάχει ἀποθάνῃς. τῇ γυναικί σου χρηστὰ ὁμίλει, ὅπως ἀνδρὸς ἄλλου πείραν
 μὴ θέλῃ λαβεῖν· κοῦφον γὰρ τὸ γένος τοῦτό ἐστιν καὶ κολακευόμενον ἐλάττονα⁵⁶⁰
 φρονεῖ ἀμαρτάνειν. ἐν οἴνῳ μὴ φιλολόγει ἐπιδεικνύμενος παιδεῖαν· ἀκαίρως γὰρ
 κατασοφίζόμενος καταγελασθήσῃ. ὀξύτερα βιάδιζε τῆς γλώττης. τοῖς εὖ πράττουσι
 μὴ φθόνει ἀλλὰ σύγχαιρε, καὶ μεθέξεις αὐτῶν τῆς εὐπραξίας· ὁ γὰρ φθονῶν ἀγνοῶν
 ἑαυτὸν βλάπτει. δούλων σου ἐπιμελοῦ, μεταδίδους αὐτοῖς ἀφ’ ὧν ἔχεις, ἵνα μὴ ὡς
 κύριον μόνον ἐντρέπωνται σε, ἀλλὰ καὶ ὡς εὐεργέτην τιμῶσιν. θυμοῦ κράτει. ἂν τι
 παρηκμακῶς μανθάνῃς, μὴ αἰσχυρῇς· βέλτιον γὰρ ὀψιμαθῇ μᾶλλον ἢ ἀμαθῇ καλεῖσθαι.
 τῇ γυναικί σου κρύπτου καὶ ἀπορρήτων μηδὲν αὐτῇ δῆλον τίθει· τὸ γὰρ γένος ἀντίπα-
 λον ὃν πρὸς τὴν συμβίωσιν ὅλην τὴν ἡμέραν καθημένη ὀπλίζεται, μηχανωμένη πῶς
 σου κυριεύσει. 110. τὸν καθημερινόν σου βίον ζῆτει πρὸς⁵⁶¹ τὸ λαμβανόμενον καὶ
 εἰς αὐριον ἀποθησαυρίζειν· βέλτιον γὰρ ἐχθροῖς καταλιπεῖν ἢ ζῶντα τῶν φίλων
 ἐπιδέεσθαι. εὐπροσήγορος⁵⁶² καὶ κοινός⁵⁶³ γίνου τοῖς συναντῶσί σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ τῷ
 κυνὶ ἢ οὐρᾷ ἄρτον πορίζει, τὸ δὲ στόμα πληγὰς. ἐπὶ σωφροσύνῃ μεγαλοφρόνει, μὴ
 ἐπὶ χρήμασι· τὰ μὲν γὰρ καιρὸς ἀφείλετο, ἡ δὲ ἀπόρρητος διαμένει. ἂν εὐτυχῆσῃς,
 μὴ μνησικακῆσῃς τοῖς ἐχθροῖς, μᾶλλον δὲ αὐτοὺς εὖ ποιεῖ, ἵνα μεταμέλονται γνωρί-

⁵⁵⁶ Ἐπάκουσον—πενθήσας c. 110 in fin.] *adhortationem descripsi ex cod. Vind. theol. gr. 128, f. 229^v, 230^r, ubi seorsum traditur cum hac inscriptione: Αἰσώπου πρὸς Λῖνον μαθητὴν αὐτοῦ νοουθεσία. cf. West. Vit. Aes. p. 4; supra pp. 17, adn. 41, cl 21, 48. orationem lacunosam et multifarie corruptam habet G: “Ἀκουσον τῶν ἐμῶν λόγων, Ἥλιε, καὶ πρῶτον παιδεύθητι· ἀληθῇ ἐμοὶ τὰς χάριτας ἀπιδώκας· πρότερον μὲν θν σέβου βασιλῖα τίμα· τὸν κρατοῦντα ἴσω θῶ τὸν ὑν ποιοῦμενος· στέργε τοὺς γονεῖς· οἷς μὲν ἀνάγκη, εὐτονεῖν διὰ τὴν φύσιν· τῷ δὲ ἐκ προαιρέσεως τεύξαντα διπλασίονα τὰς τιμὰς διδόναι καὶ χάριτας. τὴν καθ’ ἡμερινὴν τροφὴν λάμβανε ὡς δύνῃ· τοὺς ἐχθροὺς εὐχον ζῆν καὶ ἀρρωστήν καὶ πένεσθαι, ἵνα κατὰ πάντα ἀδυνατώσιν· τοὺς δὲ φίλους εὐφραίνοντας, ὀνήσουσιν γὰρ σε ἡ λόγῳ ἢ βίῳ· φθόνον φεῦγε· τοὺς τὰ ὑψηλὰ οἰκοδομοῦντας ἐναντία οἰκοδομημάτων κατὰβαλε· ἐν οἴνῳ μὴ φιλολόγη ἐπιδεικνύμενος φιλολογίαν ἀκαίρως. ἀλλὰ καὶ σύγχαιρε· δούλων ἐπιμελοῦ· καὶ μεταδίδου αὐτοῖς, ἐξ ὧν ἔχεις. θυμοῦ κράτει· ἂν τί παρὲι καλῶς μαθεῖν [inc. f. 60^v] μὴ αἰσχύρου· βέλτιον γὰρ ὀψιμαθῇ μᾶλλον ἢ ἀμαθῇ σε καλεῖσθαι· τῇ γυναικί σου κρυπτόν ἢ ἀπόρρητον μὴ ἀνατίθου· σύμπεπτος καὶ κοινωνικὸς γίνου τοῖς ἀπατῶσίν σε· εἰδὼς ὅτι καὶ τὸ κυνᾶριον οὐρᾷ ἄρτον προσπορίζεται· κἂν τὸ στόμα πληγὰς ὑπάγῃ· ἂν εὐτυχῆσεις, τοῖς ἐχθροῖς σου μὴ μνησικακίης· μᾶλλον αὐτοὺς εὐπολεῖ· ἵνα μεταμελοῦνται, οἷον ἄνδρα ἡδίκουν· ὡσαύτως δὲ τὰ ὑπὸ σοῦ πραττόμενα ἢ λεγόμενα, ἑτέροις ἀναθήσεται· ταῦτα εἰπὼν ὁ Αἰσώπος τῷ ἄνῳ ἐχωρίσθη· ὁ δὲ Ἥλιος λυπούμενος ἐπὶ τὸ ἡδίκῃν αὐτὸν καὶ διὰ τῶν λεγομένων, ἀπεκατέρρησεν τὸν βίον μεταλλάξας. ὁ δὲ λαμπρῶς αὐτὸν ἔθαψε πενήσας χρόνον τινά.*

⁵⁵⁷ sic falso pro Λῖνε, cf. W ⁵⁵⁸ κ. West., καθὼν cod. Vind.

⁵⁵⁹ emend. West., ἐρευτικ- cod. ⁵⁶⁰ ἑλ. scripsi ἑλαττον οὐ cod.

⁵⁶¹ πρὸς—ἀποθησαυρίζειν] malim καὶ τὸ προσλαμβανόμενον—ἀποθησαυρίζε

⁵⁶² εὐπρ. scripsi coll. W, ἴσος ἐν τέκνοις cod. ⁵⁶³ κοινός cod.

ζοντες οἷον ἄνδρα ἡδίκουν. δυνάμενος ἐλεεῖν μὴ μέλλε,⁵⁶⁴ ἀλλὰ κοπία διδοῦς, ἐπιστάμενος τὴν τύχην⁵⁶⁵ μὴ οὔσαν παράμονον. ψύθυρον καὶ διάβολον ἄνδρα, εἰ καὶ ἀδελφός σου ἔστι, γευσάμενον πρὸς καιρὸν ἐκβαλλε· οὐ γὰρ ἔνεκα τοῦ εἰνοεῖν τοῦτο ποιεῖ, ἀλλ' ὥς τὰ ὑπὸ σοῦ λεγόμενα ἢ πραττόμενα ἐτέροις ἀναθήσεται. ἐπὶ μεγάλῃ κτήσει μὴ χαῖρε, μηδὲ ἐπὶ μικρᾷ λυποῦ.⁵⁶⁶ ταῦτα δὴ⁵⁶⁸ εἰπὼν ὁ Αἰσωπος πρὸς τὸν νεανίσκον ἀπεχωρίσθη. ὁ δὲ Λῖνος λυπούμενος ἐπὶ τῷ ἡδίκηκεν αὐτὸν καὶ διὰ λόγων μεμαστιγῶσθαι ἀποκαρτερήσας τοῦ βίου⁵⁶⁷ ἀπέληξεν. ὁ δὲ Αἰσωπος λαμπρῶς αὐτὸν ἔθαψε πενήσας.⁵⁶⁸

- Cod.G 111. Μετὰ δὲ ταῦτα προσκαλεσάμενός⁵⁶⁹ τινος ἱξευτὰς ἐκέλευσεν συλλαμβάνεσθαι τέσσαρας⁵⁷⁰ αἰετούς. συλληφθέντων δὲ τῶν αἰετῶν ἔτιλεν⁵⁷¹ τὰ ἔσχατα πτερὰ, ἐν οἷς δοκοῦσιν ἵπτασθαι, οὕτως τε αὐτοὺς ἐκέλευσεν τρέφεσθαι καὶ βαστάζειν παιδία μανθάνειν. γενάμενοι δὲ τέλειοι ἔφερον τοὺς παῖδας. οἱ δὲ βαστάζοντες ἀνίπταντο εἰς τὸν ἀέρα δεδεμένοι καλωδίοις,⁵⁷² δεδεμένοι δὲ ὑπήκοοι ἦσαν τοῖς παισίν, πρὸς τὸ ἐν ᾧ ἡβοῦλοντο (μέρος) [βούλημα]⁵⁷³ φερόμενοι. τῷ δὲ θέρει ἀποταξάμενος ὁ Αἰσωπος τῷ βασιλεῖ ἔπλευσεν εἰς Αἴγυπτον σὺν τοῖς παιδίοις καὶ τοῖς αἰετοῖς, f.61^r μετὰ πολλῶν οἰκετῶν καὶ παρασκευῆς πρὸς τὴν κατάπληξιν/τῶν Αἰγυπτίων. 112. ἀφικομένου δὲ αὐτοῦ εἰς τὴν Μέμφιν ἐδηλώθη τῷ βασιλεῖ Νεκταναβῶ τὸν Αἰσωπον παραστῆναι. ἀηδῶς δὲ ἀκούσας μετεκαλέσατο τοὺς φίλους καὶ φησιν “ἄνδρες, ἐνεδρεῖθην ἀκούσας Αἰσωπον τεθνάναι· προσεκάλεσα τὸν Λυκοῖργον δι’ ἐπιστολῶν.” ταῦτα εἰπὼν ἐκέλευσεν τὸν Αἰσωπον ἀποβῆναι τῆς νηός. καὶ τῇ ἐπαύριον ἐλθὼν ὁ Αἰσωπος ἡσπάσατο τὸν βασιλέα. ὁ δὲ Νεκταναβῶ ἐκέλευσεν τοὺς ὑφ’ αὐτὸν στρατηγούς καὶ νομάρχας ἀναλαβεῖν στολὰς (λευκάς), ὁμοίως καὶ αὐτὸς περιβεβλημένος σινδόνα καθαρὰν, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κέρατα ἔχων. καθίσας⁵⁷⁴ δὲ ἐπὶ θρόνου ἐκέλευσεν εἰσελθεῖν τὸν Αἰσωπον. 113. ὁ δὲ θεασάμενος τὴν παρασκευὴν ἐθαύμασεν. ὁ δὲ Νεκταναβῶν πρὸς τὸν Αἰσωπον λέγει “τίνι ἱκελός εἰμι;⁵⁷⁵ πῶς βλέπεις τοὺς περὶ ἐμὲ πάντας;” ὁ δὲ ἔφη “τῇ σελήνῃ ἔοικας, καὶ οἱ περὶ σὲ τοῖς ἄστροις” . . . (excidit c. 114. vide W) 115. καὶ τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ ἐνδυσάμενος στολὴν λευκὴν ὃ τε Νεκταναβῶν καὶ τοῖς φίλοις αὐτοῦ κυκκίνας περιβαλὼν στολὰς, ἐκάθισεν. τοῦ⁵⁷⁶ δὲ Αἰσώπου ἐλθόντος ἐπίθετο “τίνι ἱκελός εἰμι;⁵⁷⁷” ὁ δὲ ἔφη “σὺ τῷ ἡλίῳ, καὶ οἱ περὶ σέ⁵⁷⁸ ταῖς ἀκτίσι· ὥσπερ γὰρ ὁ ἥλιος (λαμπρός) καὶ ἀμίαντος ὑπάρχει,⁵⁷⁹ οὕτως καὶ σὺ καθαρὸν σεαυτὸν τοῖς ἀνθρώποις τοῖς βουλομένοις κατοπτεῖν⁵⁸⁰ f.61^v παρέστησας φέρων, καὶ λαμπρὸς μὲν εἰς⁵⁸¹/ὥς ὁ ἥλιος· οὗτοι⁵⁸² δὲ διάπυροι (ὥς) αἱ ἀκτῖνες.” ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας αὐτὸν ἔφη “οὕτως τῆς βασιλείας περιμενούσης

⁵⁶⁴ μέλλε cod., corr. West.

⁵⁶⁵ τ. West., ψυχὴν cod.

⁵⁶⁶ δὲ cod.

⁵⁶⁷ τὸν βίον cod.

⁵⁶⁸ π. om. West.

⁵⁶⁹ ἐκάλεσεν post pr. deleui

⁵⁷⁰ τέσσαρους

⁵⁷¹ ἔτ.—πτερὰ] ἔτηλεν τὰς ἔχεις εἰς τὰ πτ.

⁵⁷² καλωδίοις

⁵⁷³ βούλ. ad variam lectionem pertinet, sc. πρὸς τὸ ἐκείνων β., ut in W

⁵⁷⁴ καθῆσας

⁵⁷⁵ τίνι—εἰμι] τίνι κέλκομαι cod.

⁵⁷⁶ τὸ

⁵⁷⁷ τίνι ἔλκομαι

⁵⁷⁸ οἱ π. σὲ ὑπερι es

⁵⁷⁹ ὑπάρχων

⁵⁸⁰ κατοπτεῖν—λαμπρός] locum dedi sine lectione varia quae e margine in contextum intravit; sic pergit cod.: κατοπτεῖν τῇ πυρώσει τῶν ἀκτίνων ἀμβλύνει· οὕτως καὶ σὺ καθαρὸν σεαυτὸν τοῖς ἀνθρώποις εἰς τὸ θεῖον ἐλθοῦσιν ἐνατενίσαι περιέστησας φέρων καὶ λαμπρός. quae lectio talis esse potuit integra: ὥσπερ γὰρ ὁ ἥλιος ἀμίαντος ὑπάρχει (καὶ τοὺς ἄλλους ἀστέρας) τῇ πυρώσει τῶν ἀκτ. ἀμβλύνει, οὕτως—παρέστησας φ. καὶ λαμπρός

⁵⁸¹ μὲν εἰς scripti pro μένης, sed nescio an fuerit μένης vel φαίνεις

⁵⁸² οὗτοι—ἀκτ.; οὕτως δὲ διὰ πυρὸς ταῖς ἀκτῖνας, cf. W

συμβαίνει⁵⁸³ Λυκούργον μηδὲν εἶναι.”⁵⁸⁴ ὁ Αἰσωπος μειδιάσας λέγει “(μὴ) εὐχερῶς⁵⁸⁵ [μὲν ἀληθοῦς] πρόσφερε ἐκείνον ὀνομάζων· τοσοῦτον γὰρ διαφέρει Λυκούργος ὡς Ζεὺς τῶν ἐπὶ τὸν κόσμον· ποιεῖ⁵⁸⁶ γὰρ (ἐκεῖνος) τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην φαίνειν⁵⁸⁷ καὶ τὰς ὥρας εὐσταθεῖν. ἐὰν θέλῃ ὀργίζεσθαι, τὸ ἴδιον ἱερὸν⁵⁸⁸ τρέμειν ποιεῖ, καὶ φοβερά βροντήσας καὶ δεινὸν ἀστράψας καὶ σείσας σεισμούς.⁵⁸⁹ ὁμοίως καὶ Λυκούργος τῇ λαμπρότητι τῆς βασιλείας⁵⁹⁰ (αὐτοῦ τὴν ὑμῶν λαμπρότητα) [φωτεινὴν] σκοτεινὴν ποιεῖ καὶ ἀφανῆ· (πάντ)α γὰρ ἐν ὑπεροχῇ καταπαύει.” 116. ὁ δὲ Νεκταναβὼν (τὴν) εὐστοχίαν αὐτοῦ εἰδὼς⁵⁹¹ καὶ τὸ εὐθετον⁵⁹² τῆς γλώττης [διάλεκτον]⁵⁹³, ἔφη πρὸς αὐτόν “ἦγαγές μοι τοὺς μέλλοντας οἰκοδομεῖν τὸν πύργον;” ὁ δὲ λέγει “ἔτοιμοί εἰσιν, ἐπὰν σὺ τὸν τόπον δείξῃς.” ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας ἔξω τῆς πόλεως ἀφίκετο σὺν τῷ Αἰσώπῳ καὶ μέτρα ἔδωκεν εἰς τὴν οἰκοδομήν. ὁ δὲ Αἰσωπος στήσας κατὰ γωνίας τοῦ δοθέντος μέτρου τοὺς ἀετοὺς, ἐκέλευσεν (τοὺς παῖδας) ἀναβῆναι⁵⁹⁴ τοὺς ἀετοὺς καὶ εἰς ἀέρα ἵπτασθαι. καὶ εἰς ὕψος γενόμενοι ἐφώνουν “ἐπίδοτε πηλὸν καὶ πλίνθους καὶ ξύλα, καὶ ὅσα πρὸς τὴν οἰκοδομήν χρεια ἔστιν.” ὁ δὲ Νεκταναβὼν ἔφη “πόθεν ἐμοὶ πτηνοὺς ἀνθρώπους;” ὁ δὲ Αἰσωπὸς φησιν “ἀλλὰ Λυκούργος ἔχει πτηνοὺς ἀνθρώπους./σὺ δὲ θέλεις ἄνθρωπος ὑπάρχων ἰσοθέω⁵⁹⁵ βασιλεῖ ἐρίζειν;” ὁ δὲ Νεκταναβὼν ἔφη “Αἰσωπε, ἤττημαι. τὸ δὲ ἐπερωτώμενον ἀποκρίνου μοι.” ὁ δὲ Αἰσωπος λέγει “λέγε, εἴ τι βούλει.” 117. Νεκταναβὼν εἶπεν “μετεπεμψάμην [τοὺς] ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἵππους ἐπιτοκίους· ἐὰν ἀκούσωσι τῶν ἐν Βαβυλῶνι ἵππων χρεμετιζόντων, ἐκτιτρώσκουσιν.” ὁ δὲ Αἰσωπος· “αὔριον περὶ τοῦτου⁵⁹⁶ ἀποκριθῆσομαι.” ὁ δὲ Αἰσωπος ἐλθὼν εἰς τὴν οἰκίαν ἐκέλευσεν τοῖς ἰδίοις αἰλουρον συλλαμβάνεσθαι ζῶντα. [ἔστιν δὲ θεὰ ἱερασίῳ βασιλέως] . . .⁵⁹⁷ οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἰδόντες συνέδραμον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Αἰσώπου καὶ κατέκραζον. ὁ δὲ Αἰσωπος ἐκέλευσεν τὴν αἰλουρον ἀφεθῆναι. ἦλθον δὲ οἱ Αἰγύπτιοι πρὸς τὸν βασιλέα κράζοντες⁵⁹⁸ κατὰ τοῦ Αἰσώπου. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκάλεσεν τὸν Αἰσωπον, καὶ ἐλθόντος⁵⁹⁹ εἶπεν αὐτῷ “κακῶς

⁵⁸³ -ειν ⁵⁸⁴ εἰδέναι ⁵⁸⁵ εὐχερεῖς ⁵⁸⁶ ποιεῖ nos, ἐπειδὴ cod. ⁵⁸⁷ φέρειν

⁵⁸⁸ τὸ ἴδιον ἱερὰς

⁵⁸⁹ post σεισμούς quae sequuntur in cod. potius ad mulierum baptisma (!) pertinere videntur quam ad Iovis in caelo potentiam, sed nil certum: τὴν δὲ ἀναγκάσει ἐπικειμένη ὡς ἐπὶ στερεοῦ κειμένην μὴ βαπτίζεται; cum toto hoc loco conferenda sunt ea quae legimus in libro Syriaco de Achicaro (interpr. R. Harris): “My lord Sennacherib is like (the God of Heaven) and his nobles to the lightnings that are in the clouds: for when he wills, he fashions the rain and the dew and the hail; and if he thunders, he restrains the sun [= Pharaoh] from rising and its rays from being seen; and he will restrain Bel [i.e. Pharaoh, qui supra cum Bel aequalis erat] from coming in and from going forth in the street, and his nobles from being seen; and he will hinder the moon [Pharaoh] from rising, and the stars [Phar. nobiles] from appearing.”

⁵⁹⁰ βασ.—καταπαύει quam vides medicinam paravi, sed sero; sic pergit cod.: βασ. φωτεινὴν καὶ σκοτινὴν ποιεῖ φωνήν· ἡ γὰρ ὑμῶν περιοχῇ καταπάσσει. vocem λαμπρότητα sumpsi e W, sed forsitan supplere malis (τὴν ὑμετέραν βασιλείαν καίπερ οἶσαν) φωτεινὴν σκοτ. π. (πάντ)α—κατ. dubitans restituui coll. W: πάντων γὰρ ἐν ὑπεροχῇ διαφέρει

⁵⁹¹ ἰδὼς

⁵⁹² cf. epimythium ad Bab. 8 (Cr.): ὁ λόγος εὐθετος πρὸς—, sed malim εὐθικτον

⁵⁹³ διάλεκτον superesse suspicor e varia quadam lectione pro τὸ εὐ. τῆς γλ., velut τὴν εὐ. διάλεκτον

⁵⁹⁴ ἀναβεῖν ⁵⁹⁵ ἰσοθέω scripsi cum W, ἐλευθέρω cod.

⁵⁹⁶ τοῦτο

⁵⁹⁷ de lacuna supplenda cf. W: συλλαβόντες δὲ ἕνα παμμεγέθη ἥρξαντο δημοσίᾳ μαστίζειν

⁵⁹⁸ κράζοντα ⁵⁹⁹ ἐλθόντων

ἱπρασας· θεᾶς⁶⁰⁰ ἱερασίον Βουβάστεως ἐστὶν εἰδωλον, ὃ σέβονται οἱ Λιγύπτιοι.” 118. ὁ δὲ Αἰσωπος ἔφη “ἀλλὰ Λυκούργος ἠδικήθη ὑπ’ αὐτῆς ταύτῃ τῇ νυκτί· εἶχεν γὰρ ἀλεκτρούνα νέον καὶ μάχιμον—ἐτι δὲ καὶ τὰς ὥρας αὐτῷ ἐσήμαινεν—καὶ ἀπίκτεινεν αὐτόν ἢ αἴλουρος τῇδε τῇ νυκτί.” ὁ Νεκταναβὼν ἔφη τῷ Αἰσώπῳ “οὐκ αἰσχύνει φανερώς ψευδόμενος; πῶς γὰρ ἠδύνατο παραγενέσθαι ἐν μιᾷ νυκτί αἴλουρος ἀπὸ Λιγύπτου εἰς Βαβυλῶνα;” ὁ δὲ Αἰσωπος ἔφη “(πῶς) τῶν παρ’ ἐμὲ χρεμετιζόντων ἱππων ἀκοῦσαι (αἱ) ἐνθάδε (δύνανται) τῶν ἱππων⁶⁰¹ καὶ ἐκτιτρώσκειν;” ὁ δὲ βασιλεὺς ἰδὼν αὐτοῦ τὸν νοῦν ἐφοβήθη, μὴ νικηθεὶς μέλλῃ⁶⁰² φόρους τελεῖν τῷ βασιλεῖ Λυκούργῳ.

- f.62^v 119. Αἰτίκα οὖν τοὺς ἀπὸ Ἰλιουπόλεως μετεπέμψατο προφήτας, ἐπισταμένους καὶ φυσικὰ ἐρωτήματα. καὶ συλλαλοῦντες⁶⁰³ αὐτῷ περὶ τοῦ Αἰσώπου, ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἐπὶ δείπνον ἐλθεῖν, ἅμα δὲ καὶ τὸν Αἰσωπον. τῇ οὖν τακτῇ ὥρᾳ ἐλθόντες κατεκλίθησαν⁶⁰⁴ ἐν τῷ δείπνῳ. καὶ τῶν Ἰλιουπολιτῶν ἔφη τις πρὸς τὸν Αἰσωπον “ἡμεῖς ἀπεστάλημεν ἀπὸ τοῦ θεοῦ λόγους τινὰς πρὸς σέ ἀναγγεῖλαι, (ὅπως αὐτοὺς διαλύσῃς).” ὁ δὲ Αἰσωπος λέγει “κατηγορεῖτε ἑαυτῶν καὶ τοῦ θεοῦ· ὀφείλει γὰρ θεὸς ὑπάρχων τὴν ἐνὸς ἐκάστου διάνοιαν εἰδέναι. πλὴν⁶⁰⁵ λέγετε⁶⁰⁶ ὃ θέλετε.” 120. οἱ δὲ εἶπον “ἔστιν ναὸς τις καὶ στῦλος εἰς, καὶ ἐπάνω τοῦ στύλου⁶⁰⁷ πόλεις δεκαδύο, καὶ τούτων⁶⁰⁸ ἐκάστη τριάκοντα δοκοῖς ἐστεγασμένη, καὶ (περὶ) μιαν ἐκάστην⁶⁰⁹ αὐτῶν τρέχουσι γυναῖκες δύο.” ὁ δὲ Αἰσωπος ἔφη “τοῦτο τὸ πρόβλημα παρ’ ἡμῖν παῖδες λύουσιν. [οἱ γὰρ παιδείας μετέχοντες καταγελῶσι τῶν τὰ τσιαῦτα προβαλλόντων]. ἔστιν οὖν ὁ ναὸς ἡ οἰκουμένη, διὰ τὸ περιέχειν ἅπαντα· ὁ δὲ στῦλος ὁ ἐνιαυτός, διὰ τὸ ἀσφαλῶς αὐτὸν βεβηκέναι· αἱ δὲ ἐπὶ τούτου⁶¹⁰ πόλεις δεκαδύο οἱ μῆνες, διὰ τὸ διηνεκῶς αὐτοὺς πολιτεῖσθαι· οἱ δὲ τριάκοντα δοκοὶ ἡ τριανταήμερος,⁶¹¹ στεγάζουσα τὸν χρόνον· (αἱ δὲ) περιερχόμεναι δύο γυναῖκες νύξ καὶ ἡμέρα· ἄλλη μὲν παρ’ ἄλλην πορεύεται.” μετὰ τοῦτο ἀνέστησαν τοῦ δείπνου. 121. τῇ δὲ ἐξῆς ἡμέρᾳ ὁ βασιλεὺς Νεκταναβὼν συμβούλιον ποιησάμενος μετὰ τῶν ἰδίων λέγει “ὥς ὁρῶ, f.63^r διὰ τὸν σαπρόμορφον καὶ κατάρατον τοῦτον μί(λλω)/φόρους στέλλειν⁶¹² τῷ βασιλεῖ Λυκούργῳ.” εἰς δὲ τις τῶν φίλων αὐτοῦ εἶπεν “ἐρωτήσωμεν αὐτόν πρόβλημα, εἰπόντες ‘τί ἐστίν, ὃ οὔτε εἶδομεν⁶¹³ οὔτε ἠκούσαμεν;’ (καὶ) ὃ τι⁶¹⁴ λοιπὸν ἐὰν σοφίσηται, ἐροῦμεν αὐτῷ ἀκηκόεσθαι καὶ εἰδέναι,⁶¹⁵ καὶ ἐπὶ τούτοις ἀπορηθεὶς νικηθήσεται.” ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκούσας περιχαρὴς ἐγένετο, δόξας εὐρηκέναι νίκας. καὶ παραγεναμένου⁶¹⁶ τοῦ Αἰσώπου ἔφη αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Νεκταναβὼν “ἔτι ἐν ἡμῖν ἐπίλυσον, κἀγὼ παράσχω φόρους Λυκούργῳ· λέξον⁶¹⁷ ἡμῖν ὃ οὔτε εἶδομεν⁶¹⁵ οὔτε ἠκούσαμεν ποτε.” ὁ δὲ Αἰσωπος ἔφη “δὸς μοι τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἀποκριθήσομαί σοι.” καὶ ἐξελθὼν ἀπὸ τοῦ βασιλέως διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ ὁ Αἰσωπος· “ὃ τι περ ἐὰν εἶπω, φήσουσιν⁶¹⁸ εἰδέναι αὐτό.”

⁶⁰⁰ θεᾶς—B.] θεᾶ ἱερασίον βασιλῆως cod., cf. W

⁶⁰¹ τ. ἱππων fort. delendum

⁶⁰² -ει

⁶⁰³ sic, malim -tas

⁶⁰⁴ κατεβλήθησαν

⁶⁰⁵ πλὴν scripsi cum W, πάλιν cod.

⁶⁰⁶ λέγεται δ θέλεται

⁶⁰⁷ στύλους

⁶⁰⁸ τούτοις

⁶⁰⁹ μία ἐκάστη

⁶¹⁰ τούτοις

⁶¹¹ τριανταήμερος

⁶¹² malim φόρους τελεῖν

⁶¹³ ἴδαμεν cod.; fort. scribendum οἶδαμεν, cf. infra

⁶¹⁴ ὃ τε

⁶¹⁵ ἴδ.

⁶¹⁶ hic incipit papyrus Berolinensis, sed male mutila; vide Studies 53 sqq.

⁶¹⁷ λέγον

⁶¹⁸ φήσωσιν

122. πανούργος δὲ ὦν ὁ Αἰσωπος καθέζεται καὶ τυποῖ ἐαυτῷ δανείου γραφὴν τοιαύτην, τῷ Νεκταναβῷ δεδανεισμένα⁶¹⁹ παρὰ Λυκούργου χίλια τάλαντα χρυσίου, χρόνον ἐν εἰς τὸν παρελθόντα (μετὰ τὸ) παρεσχηκέναι. μετὰ δὲ τὰς τρεῖς ἡμέρας ἦλθεν ὁ Αἰσωπος πρὸς τὸν βασιλέα Νεκταναβὼν καὶ εὗρεν αὐτὸν μετὰ τῶν φίλων προσδεχόμενον⁶²⁰ πρὸς τὸ ἀπορῆσαι. ὁ δὲ Αἰσωπος ἐκβαλὼν τὸ χειρόγραφον [ψευδῇ] ἔφη “ἀνάγνωτε τὸν κοινὸν τοῦτον.” οἱ δὲ φίλοι τοῦ βασιλέως Νεκταναβὼν ἔφησαν ψευδόμενοι “τοῦτον καὶ ἐωράκαμεν⁶²¹ καὶ ἀκηκόαμεν πολλάκις.” ὁ δὲ Αἰσωπος ἔφη “χαίρω μαρτυρούντων. ἀποδοθήτω παραυτὰ τὰ χρήματα· ἡ γὰρ προθεσμία παρήλθεν τῆς ἀποδόσεως.” ὁ δὲ βασιλεὺς Νεκταναβὼν ἀκούσας ἔφη “πόθεν μαρτυρεῖτε/περὶ f.63v τῶν ἐγὼ οὐκ ἐποφείλω;” οἱ δὲ εἶπον “οὔτε εἶδομεν^{621a} οὔτε ἠκούσαμεν ποτε.” ὁ δὲ Αἰσωπος ἔφη “εἰ⁶²² ταῦτα ὑμῖν οὕτως δοκεῖ, λέλυται τὸ πρόβλημα.” 123. ὁ δὲ Νεκταναβὼν ἔφη “μακάριος Λυκούργος⁶²³ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ τοιαύτην σοφίαν κεκτημένος.”⁶²⁴ δούς δὲ αὐτῷ φόρους ἐτῶν τριῶν⁶²⁵ ἐπεμψεν αὐτὸν μετὰ ἐπιστολῶν εἰρηνικῶν. ὁ δὲ Αἰσωπος παραγενάμενος εἰς Βαβυλῶνα διηγήσατο τῷ Λυκούργῳ πάντα τὰ πραχθέντα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἀποδέδωκεν αὐτῷ τὰ χρήματα. ἐκέλευσεν οὖν ὁ Λυκούργος⁶²⁶ ἀνδριάντα χρυσοῦν ἀνατεθῆναι⁶²⁷ τῷ Αἰσώπῳ μετὰ καὶ τῶν Μουσῶν, καὶ ἐποίησεν ἑορτὴν μεγάλην ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῇ τοῦ Αἰσώπου σοφίᾳ.

124. Ὁ δὲ Αἰσωπος ἀπετάξατο τῷ βασιλεῖ ἀπελθεῖν θέλων εἰς Δελφούς, ὁμόσας⁶²⁸ αὐτῷ πάλιν ὑποστρέφειν πρὸς αὐτὸν ἐν Βαβυλῶνι καὶ βιώσαι τὸν λοιπὸν χρόνον. περιερχόμενος δὲ τὰς λοιπὰς πόλεις⁶²⁹ ἐπεδείκνυτο⁶³⁰ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν καὶ παιδεῖαν.⁶³¹ παρεγένετο δὲ εἰς Δελφούς καὶ ἤρξατο κάκει ἐπιδείκνυσθαι.⁶³² οἱ δὲ ὄχλοι ἡδέως μὲν αὐτοῦ ἠκροῶντο τὸ καταρχάς,⁶³³ οὐδὲν δὲ αὐτῷ παρείχον. ἰδὼν δὲ ὁ Αἰσωπος λαχάνους τοὺς ἀνθρώπους ὁμόχροας, ἔφη πρὸς αὐτοὺς

οἴη περ φυλλῶν γενεή, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν.⁶³⁴

125. (ἔτι δὲ καὶ αὐτοῖς προσκρούσας ἔφη “ὦ Δελφοί, ὅμοιοί ἐστε)⁶³⁵ ξύλῳ⁶³⁶ ἐν Fab.177 θαλάσῃ φερομένῳ· ἐκεῖνο⁶³⁷ γὰρ θεωροῦντες ἐκ πολλοῦ διαστήματος ὑπὸ κυμάτων φερόμενον δοκοῦμέν τι ἄξιον εἶναι, ἔπειτα ἐγγίσαντες αὐτῷ καὶ προσελθόντες ἠύραμεν ἐλάχιστον/καὶ μηδενὸς λόγου ἄξιον. ὁμοίως δὲ καὶ γὰρ πόρρωθεν ὑπάρχων τῆς πόλεως f.64r ὑμῶν κατεπλησσομένη⁶³⁸ ὑμᾶς (ὥς) πλουσίους καὶ μεγάλους ταῖς ψυχαῖς ὄντας,

⁶¹⁹ δεδαν. (cf. W)—παρεσχηκέναι] δανεισάμενος παρὰ Λυκούργῳ χ. τ. χρ. χρόνου ἐν οἷς τὸν π. παρεσχηκέναι cod.

⁶²⁰ -μένου ⁶²¹ (ἐ)ωρακέναι καὶ ἀκηκο(έν)αι p. Ber.

^{621a} οἶδαμεν ⁶²² τί cod.

⁶²³ Λυκωρ(ος) p. Ber., cf. supra, p. 21, adn. 48

⁶²⁴ κεκτημένους

⁶²⁵ φ. ἐτῶν τρι(ῶν) etiam p. Ber., et sic. libri Achicari δέκα W, cf. supra c. 105

⁶²⁶ Λυκούργος—Μουσῶν] (Λ)υκωρος ἀνδρ(ιάν)τας α(ὐ)τοῦ ἀνατεθῆ(ναι) καὶ εἰκόνας p. Ber.

⁶²⁷ ἀχθήναι τὸ cod. ⁶²⁸ Ἀέλφους ὁμόσας

⁶²⁹ πολ.] in hac voce incipit papyrus Golenishchev, vide Studies 58 sqq.

⁶³⁰ ἐπ.—Δελ.] ἐπεδείκνυτο τὴν α(ὐτοῦ) παιδείαν. παρεγένε(το) δὲ καὶ εἰς Δελφούς p. Ber., quae hic desinit

⁶³¹ παιδίαν ⁶³² κάκει ἐπεδείκνυτο p. Gol., κατ' ἐπιδείκνυσθαι cod. G

⁶³³ . . . το καταρχας p. Gol. τὰς κ. cod. G

⁶³⁴ Il. 6, 146. . . . καὶ ἀνδρῶν p. Gol. οἱ ὥσπερ φύλλον γένοιτο πρὸς δὲ καὶ ἀνδρῶν οἴηται cod. G ἀνδρῶν] fuitne olim Δελφῶν?

⁶³⁵ ἔτι—προσκ(ρούσας) . . . p. Gol. προσκρούσας δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη ὅμοιοί ἐστε W hiat lacuna in G

⁶³⁶ ξύλῳ—φερομένῳ p. Gol. ξύλον—φερόμενον cod. G ⁶³⁷ ἐκεῖνοι ⁶³⁸ κατεπλησάμην

- ιδὼν δὲ ὑμᾶς τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἥττονας καὶ γένει καὶ πόλει πεπλάνημαι, ἔχων
 περὶ ὑμῶν φαύλην διάλυσιν· οὐδὲν γὰρ ἀνάξιον τῶν γονέων ποιεῖτε.⁶³⁹” 126. ταῦτα
 ἀκούσαντες οἱ Λέλφιοι πρὸς αὐτὸν εἶπον “τίνες⁶⁴⁰ ἡμῶν οἱ γονεῖς;” ὁ δὲ Αἰσωπος·
 .382 “δοῦλοι, εἰ δὲ ἀγνοεῖτε, μάθετε. νόμος ἦν ἀρχαῖος παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἵνα, ἐὰν
 πόλιν καταλάβωνται, τῶν λαφύρων δέκατον μέρος τῷ Ἀπόλλωνι πέμπωσιν,⁶⁴¹
 οἷον ἀπὸ βοῶν [ἀπὸ] ἑκατὸν δέκα, ἀπὸ αἰγῶν τὸ αὐτὸ καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων τὸ αὐτό,
 ἀπὸ χρημάτων, ἀπὸ ἀνδρῶν, ἀπὸ γυναικῶν. ἐκ τούτων ὑμεῖς γεννηθέντες ἀνελεύθεροί⁶⁴²
 ἴστε ὁμοίως τοῖς δεδεμένοις· ἐκείθεν γὰρ ὄντες πάντων Ἑλλήνων (δοῦλοι) καθεστή-
 κατε.” ταῦτα εἰπὼν περὶ ἀποδημίαν ἐστέλλετο. 127. οἱ δὲ ἄρχοντες ἰδόντες αὐτοῦ τὸ
 κακόλογον ἐλογίζοντο· “ἐὰν αὐτὸν ἀφώμεν ἀποδημῆσαι, περιελθὼν εἰς τὰς ἐτέρας
 πόλεις πλεῖον ἀτιμωτέρας ἡμᾶς ποιήσει.” ἐβουλεύσαντο οὖν ἀνελεῖν δόλῳ. καὶ τοῦ
 Ἀπόλλωνος⁶⁴³ μηνιοντος⁶⁴⁴ διὰ τὴν ἐν Σάμῳ ἀτιμίαν, ἐπεὶ σὺν ταῖς Μούσαις ἑαυτὸν
 οὐ καθίδρυσεν, μὴ ἔχοντες εὐλογον αἰτίαν ἐμνηχανήσαντό τι πανοῦργον, ἵνα μὴ οἱ
 παραδημοῦντες δυνήσωνται⁶⁴⁵ αὐτῷ βοηθῆσαι. παρατηρησάμενοι ἐπὶ τὴν πύλην
 τὸν δοῦλον αὐτοῦ ἀφυπνωκότα ἐπολέμουν, καὶ (εἰς) τὰ σκεύη φέροντες ἐκ τοῦ ἱεροῦ
 f.64^r ἐνέκριναν φιάλην χρυσήν. ὁ δὲ Αἰσωπος ἀγνοῶν/τὰ συν(ε)σκευασμένα εἰς τὴν
 Φωκίδα ὤδευεν. 128. ἐπιδραμόντες δὲ τινες τῶν Δελφῶν, δῆσαντες αὐτὸν εἰς τὴν
 πόλιν εἴλκον. βοῶντος δὲ αὐτοῦ “τίνος οὖν ἔνεκεν δέσμιόν με ἄγετε;” οἱ δὲ “χρήματα
 ἔκλεψας ἐκ τοῦ ἱεροῦ.” ὁ δὲ Αἰσωπος μηδὲν ἑαυτῷ συνειδώς⁶⁴⁶ κλαίων ἔφησεν “ἀπολέσ-
 θαι θέλω, ἐὰν τι τοιοῦτον εὔρεθῇ εἰς ἐμέ.” οἱ Δελφοὶ ἐκτινάξαντες τὰ σκεύη ἡῦρον
 τὴν φιάλην, ἐπιδεικνύμενοι τῇ πόλει καὶ μετὰ βίας καὶ θορύβου παραδειγματίζοντες
 αὐτόν. ὁ Αἰσωπος λογιζόμενος ἐξ ἐπιβουλῆς συγκεκρυφέναι, ἡρώτα τοὺς Δελφοὺς.
 οἱ δὲ οὐκ ἐπέθοντο. Αἰσωπος λέγει “θνητοὶ γεγονότες ὑπὲρ θεοῦς μὴ φρονεῖτε.”
 οἱ δὲ ἐνέκλεισαν⁶⁴⁷ αὐτὸν εἰς φυλακὴν τιμωροῦντες. Αἰσωπος μὴ εὐρίσκων μηχανὴν
 τῆς σωτηρίας ἔφη “νῦν ἐγὼ θνητὸς ἄνθρωπος ὦν πῶς δυνήσομαι τὸ μέλλον ἐκφυ-
 γεῖν;”⁶⁴⁸
129. Παραγεναμένου δὲ φίλου αὐτοῦ τινος καὶ παρακαλέσαντος τοὺς φύλακας
 εἰσῆλθεν πρὸς αὐτόν καὶ κλαίων ἔλεγεν “τί γέγονεν τὰ ἡμῶν;” ὁ δὲ λόγον αὐτῷ⁶⁴⁹
 .388 εἶπεν· “γυνή τις ἄνδρα κατορύξασα καθημένη πρὸς τὸ μνήμα αὐτοῦ συνεχομένη
 ἔκλαιεν. ἀροτριῶν δὲ τις ἐπεθύμησεν ἰδὼν αὐτὴν συγγενέσθαι αὐτῇ, καὶ ἀφήκεν
 τοὺς βόας ἐστῶτας ἐν τῇ ἀρούρῃ, ἐλθὼν δὲ πρὸς αὐτὴν ἔκλαιεν προσποιούμενος.
 f.65^r παυσάμενης δὲ ἐκείνης,⁶⁵⁰ ἐπύθετο ‘τί κλαίεις;’/ἔλεγεν ὁ ἀροτριεὺς ‘σοφὴν τε καὶ
 ἀγαθὴν γυναῖκα κατῶρυξα, ὅταν δὲ κλαύσω κουφίζομαι τὴν λύπην.’ ἡ δὲ ‘ἐστέρημαι
 ἀγῶ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ, ὡσαύτως δὲ πρᾶττουσα ἀποτείνω⁶⁵¹ τῆς λύπης τὸ βάρος.’
 ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπεν ‘εἰ τοίνυν περιεπέσαμεν ταῖς αὐταῖς συμφοραῖς καὶ τύχαις,

⁶³⁹ -ήτε⁶⁴⁰ τίνες—δοῦλοι] τίνες ἡμῶν ἐγνώσθεις; ὁ δὲ Αἰσ. δοῦλων cod.; num scribendum τίνων ἡμεῖς ἐγεννηθημεν;—δοῦλων/⁶⁴¹ -ουσιν ⁶⁴² ἀνελεύθεροι cod., cf. W⁶⁴³ Ἀπ.—καθίδρυσεν] (Ἀπόλλω)νος συνεργῶντος αὐτοῖς διὰ τὴν ἀτ(ιμίαν) τὴν ἐν Σάμῳ, ἐπεὶ σὺν τ/αῖς θ Μούσαις οὐ καθίδρυσεν αὐτῷ . . . p. Gol.⁶⁴⁴ μηνιοντος δὲ τὴν ⁶⁴⁵ -ονται ⁶⁴⁶ ἑαυτοῦ συνειδώς; ⁶⁴⁷ ἐνέκλεισαν⁶⁴⁸ προσ ἐκφυγεῖν haec somptians effudit libtarius: μὴ πολλὰ μόχθει θυμὸς ἀσθενὸν· δν ἔσω τῆς ψυχῆς ὀφθαλμὸς πρό ὁρᾶ· οὐκ ἀνευ τῆς αἰτίας ἄλλως ποιεῖ τῶν δελφῶν⁶⁴⁹ αὐτοῦ ⁶⁵⁰ sic cod., corrigere non ausus sum ⁶⁵¹ ἀπὸ τεινων

ὅτι⁶⁵² οὐκ ἐπιγινώσκομεν ἀλλήλους; ἐγὼ δὲ ἀγαπήσω σέ ὡς ἐκείνην, σὺ δὲ ἐμὲ ἀγάπησον ὡς ἄνδρα.' ταῦτα λέγων⁶⁵³ ἔπειθεν τὴν γυναῖκα. ἐν ᾧσφ δὲ συνεγίνετο⁶⁵⁴ αὐτῇ ἔλυσέν τις αὐτοῦ τοὺς βόας καὶ ἀπήλασεν. ὁ δὲ ἀροτὴρ ἐπιστὰς καὶ μὴ εὐρῶν αὐτοῦ τοὺς βόας ἐκ ψυχῆς ὀδυρόμενος ἀνέκραγεν. ἡ δὲ γυνή· 'τί κλαίεις;' ὁ δὲ ἀροτὴρ· 'ὦ γύναι, ἄρτι ἔχω κόψασθαι.' ὥστε καὶ σὺ ἐρωτᾷς με διὰ τί κατολοφύρομαι, βλέπων αὐτὸς τὴν κατέχουσάν με τύχην;" 130. ὁ δὲ φίλος λυπούμενος πρὸς αὐτὸν ἔφη "τί γάρ σοι (ἔδοξεν) ὑβρίζειν αὐτοὺς ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν πατρίδι καὶ πόλει, καὶ ταῦτα ὑπὸ τὴν αὐτῶν ὄντος σοῦ ἐξουσίαν; ποῦ σου ἡ παιδεία; ποῦ σου τὸ φιλόλογον; σὺ πόλεσιν καὶ δήμοις γνώμας ἔδωκας καὶ εἰς σεαυτὸν ἄφρων γέγονας;" ὁ δὲ προστέτακεν αὐτῷ λόγον ἕτερον. 131. "γυνὴ τις εἶχεν θυγατέρα μωρὴν. αὕτη πᾶσι τοῖς θεοῖς ἠϋχετο τὴν θυγατέρα νοῦν λαβεῖν, εὐχομένης δὲ αὐτῆς ἡ παρθένος πολλάκις ἤκουσεν. καὶ δὴ ποτε εἰς ἀγρόν ἦλθον.⁶⁵⁵ ἡ δὲ καταλιποῦσα τὴν μητέρα ἔξω τῆς ἐπαύλεως εἶδεν⁶⁵⁶ ὄνον βιαζομένην ὑπὸ ἀνθρώπου, καὶ ἠρώτησεν τὸν ἄνθρωπον 'τί ποιεῖς;' ὁ δὲ· 'νοῦν ἐντίθημι αὐτῇ.' ἀναμνησθεῖσα ἡ μωρὰ τῆς εὐχῆς ἔφη 'ἐνθες καὶ ἐμοὶ νοῦν.' ὁ δὲ ἐν τῇ τρυφῇ⁶⁵⁷ ἠρνεῖτο, λέγων 'οὐδὲν ἐστὶν ἀχαριστότερον⁶⁵⁸ γυναικός.' ἡ δὲ· 'μὴ λόγον ἔχης,⁶⁵⁹ κύριε, καὶ ἡ μήτηρ μου εὐχαριστήσῃ σοι, μισθὸν δοῦσα ὅσον ἂν θέλῃς' εὐχεται γὰρ ἵνα νοῦν ἔχω.' ὁ δὲ διεπαρθενεύσατο αὐτήν. ἡ δὲ περιχαρὴς πρὸς τὴν μητέρα δραμοῦσα εἶπεν 'νοῦν ἔχω, μήτηρ.' ἡ δὲ· 'πῶς ἔσχες νοῦν, τέκνον;' ἡ δὲ μωρὰ ἐξηγήσατο· '〈ἀνὴρ τις〉⁶⁶⁰ μακρὸν [γὰρ] πυρρὸν νευρῶδες ἔξω καὶ ἔσω⁶⁶¹ τρέχον ἔσω μοι ἐνέβαλεν.' ἀκούσασα δὲ ἡ μήτηρ ἐξηγουμένης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς ἔφη 'ὦ τέκνον, ἀπώλεσας καὶ ὃν πρῶτον εἶχες νοῦν.' ὁμοίως καὶ ἐμοὶ συνέβη, φίλε· ἀπώλεσα γὰρ καὶ ὃν πρῶτον εἶχον νοῦν εἰς Δελφοὺς εἰσελθών." καὶ πολλὰ δακρύσας ὁ φίλος αὐτοῦ ἀφίστατο.⁶⁶²

Fab.386

f.65v

132. Οἱ δὲ Δέλφιοι εἰσελθόντες πρὸς τὸν Αἰῶσπον ἔφησαν "ἀπὸ κρημνοῦ σε δεῖ βληθῆναι⁶⁶³ σήμερον· οὕτως γὰρ σε ἐψηφίσαμεν ἀνελεῖν, ἄξιον ὄντα (ὡς ἱερόσυλον)⁶⁶⁴ καὶ βλάσφημον, ἵνα μὴδὲ ταφῆς ἀξιωθῇς. ἐτοίμασαι σεαυτὸν." Αἰῶσπος ἰδὼν αὐτοὺς ἀπειλουμένους ἔφη "λόγον ἀκούσατε." οἱ δὲ ἐπέτρεψαν αὐτὸν λέγειν. ὁ δὲ Αἰῶσπος φησιν. 133. "ὅτε ἦν τὰ ζῶα ὁμόφωνα, μὺς φιλιάσας βατράχῳ ἐκάλεσεν αὐτὰν ἐπὶ δεῖπνον καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς ταμιεῖον πλούσιον πάνυ, ἐφ' ᾧ ἦν ἄρτος, κρέας, τυρός, ἐλαῖαι, ἰσχάδες· καὶ φησιν 'ἔσθιε.'⁶⁶⁵ καλῶς ληφθεὶς ὁ βάτραχος φησιν 'ἐλθὲ καὶ σὺ παρ' ἐμοὶ⁶⁶⁶ δειπνήσων, ἵνα σε καλῶς λάβω.' ἀπήγαγεν δὲ αὐτὸν εἰς λίμνην καὶ φησιν 'κολύμβησον.' ὁ δὲ μὺς· 'κολυμβῆσαι οὐκ ἐπίσταμαι.'/ὁ βάτραχος· 'ἐγὼ σε διδάξω.' δῆσας τε λίνῳ τὸν πόδα τοῦ μύδος πρὸς τὸν ἴδιον πόδα [ἔδησεν] (ἦλατο εἰς τὴν λίμνην)⁶⁶⁷ καὶ τὸν μὺν ἔσυρεν. ὁ δὲ μὺς πνιγόμενος εἶπεν 'νεκρὸς ὢν ζῶντά σε ἐκδικήσω.'⁶⁶⁸ ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ καταδὺς ὁ βάτραχος ἐπνίξεν αὐτόν. κειμένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὕδατος καὶ ἐπιπλέοντος, κόραξ ἥρπασεν τὸν μὺν σὺν τῷ βατράχῳ συνδεδεμένον, καταφαγὼν δὲ τὸν μὺν ἐδράξατο καὶ τοῦ βατράχου.

Fab.384

f.66r

⁶⁵² ὅτι h.l. idem valet quod τί; cf. δπου in CGL III 642, 644, 651

⁶⁵³ λεγόντων ⁶⁵⁴ συνεγένετο ⁶⁵⁵ ἦλθεν ⁶⁵⁶ εἰπαύλεως ἶδεν

⁶⁵⁷ στύφει cod. ⁶⁵⁸ ἀχαριστον ἱερὸν ⁶⁵⁹ ἔχεις

⁶⁶⁰ ἀνὴρ τις p. Gol., om. G ⁶⁶¹ ἔξω ἔασω ⁶⁶² ἀφίκετο

⁶⁶³ δεῖ βλ.] διαβληθῆναι cod.

⁶⁶⁴ ἄξιον ὄντα ὡς i. . . p. Gol.; ἱερόσ. legitur in W

⁶⁶⁵ ἔσθιε ⁶⁶⁶ ἐμοὶ δειπνέεισον ⁶⁶⁷ ἦλατο—λίμνην suppleni ex W ⁶⁶⁸ ἀδικήσω

- οὕτως ὁ μῖς τὸν βάτραχον ἐξεδίκησεν.⁶⁶⁹ ὁμοίως καὶ γὰρ, ἄνδρες, ἀποθανῶν ὑμῖν μόρος ἴσεται· καὶ γὰρ Λίδιοι, Βαβυλώνιοι, καὶ σχεδὸν ἡ Ἑλλάς ὅλη τὸν ἐμὸν καρπὶ-
 σονται θάνατον.” 134. ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος, μηδὲ οὕτως πειθομένων⁶⁷⁰ τῶν
 Δελφῶν ἀλλ’ ἐπὶ τὸν κρημνὸν ἀπαγαγόντων αὐτόν, κατέφυγεν ὁ Αἰσωπος ἐν τῷ
 ἱερῷ τῶν Μουσῶν. οἱ δὲ οὐδὲ οὕτως ἠλέησαν αὐτόν, ἀλλ’ ἄκων καὶ συρόμενος εἶπεν
 “ἄνδρες Δέλφιοι, μὴ καταφρονεῖτε τοῦ ἱεροῦ (τούτου). [ἐν καιρῷ γὰρ τὴν ἀπεγνωσ-
 μένην δύναμιν ἐμφαίνει καὶ τούτου λόγος.] 135. οὕτως ὁ λαγὸς ὑπὸ αἵετος διωκόμενος
 κατέφυγεν πρὸς τὸν κύνθαρον δεόμενος αὐτοῦ ὅπως αὐτὸν διασώσῃ. ὁ δὲ κύνθαρος
 ἰκέτευεν τὸν αἵετὸν μὴ παραβλέπειν αὐτοῦ τὴν αἴτησιν, κατορκώσας αὐτόν κατὰ
 τοῦ Διὸς εἰς τὸ μὴ καταφρονῆσαι τὴν σμικρότητα αὐτοῦ. ὁ δὲ αἵετος τῇ πτέρυγι
 τὸν κύνθαρον βράπισας ἤρπασεν τὸν λαγὸν καὶ διασπαράξας κατέφαγεν. 136. ὁ
 κύνθαρος ὀργισθεὶς συνεπετάσθη τῷ αἵετι καὶ κατασκοπήσας αὐτοῦ τὴν νοσσιάν,
 ἐν/ῇ ἦν συνστρέψας ὁ αἵετος ὡά, [καὶ] ἀπελθὼν συνέτριψεν αὐτά. ὁ αἵετος παραγενά-
 μενος ἐδεινοπάθει, ζητῶν τὸν τοῦτο ποιήσαντα ἐπὶ τὸ διασπαράξαι. τοῦ δὲ καιροῦ
 φθάσαντος εἰς ὑψηλότερον τόπον ὡὸν ἐγέννησεν⁶⁷¹ ὁ αἵετος. ὁ κύνθαρος ἐπιστάς
 πάλιν καὶ τὰ αὐτὰ πράξας ἀνεχώρησεν. ὁ αἵετος ἐθρήνει τὰ τέκνα, λέγων ἐκ τοῦ
 Διὸς εἶναι χόλον ἵνα μᾶλλον τῶν αἵετῶν τὸ γένος σπανισθῇ. 137. τοῦ δὲ καιροῦ
 ἐπιστάντος, δυσφορῶν ὁ αἵετος οὐκ ἐπὶ τὴν νοσσιάν ἐφύλαξεν τὰ ὡά, ἀλλ’ ἀναβάς
 εἰς Ὀλυμπον ἔθηκεν τὰ ὡά ἐπὶ τὰ γόνατα τοῦ Διὸς, (καὶ) εἶπεν ὅτι ‘ὅς μὲν τὰ ὡά
 ἀφανῇ μοι γεγόνασιν, τὸ δὲ τρίτον σοὶ αὐτὰ παρατίθεμαι, ἵνα αὐτὰ διασώσῃς.’
 ὁ κύνθαρος ἐπιγνοὺς τοῦτο, πλήσας ἑαυτὸν πολλῆς κόπρου ἀνέβη πρὸς τὸν Δία καὶ
 περιεπέτατο αὐτοῦ τῇ ὄψει. ὁ Ζεὺς θεασάμενος ζῶον ἀκάθαρτον φοβηθεὶς ἀνεπήδησεν,
 καὶ ἐπιλαθόμενος ὅτι εἶχεν ἐν τῷ κόλπῳ ὡά, κατέαξεν αὐτά. 138. τούτου δὲ γενομένου
 ὁ Ζεὺς ἤσθετο τὸν κύνθαρον ἡδίκησθαι, παραγενομένου δὲ πρὸς αὐτόν τοῦ αἵετος
 λέγει ‘δικαίως ἀπώλεσας τὰ τέκνα τὸν κύνθαρον ἀδίκησας.’ ὁ κύνθαρος λέγει ‘οὐ
 μόνον ἐμὲ ἡδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς σέ μεγάλως ἡσέβησεν· κατὰ γὰρ σοῦ ἐξορκισθεὶς
 οὐκ ἐφοβήθη, ἀλλὰ τὸν ἰκέτην μου ἀπέκτεινεν. οὐ παύσομαι δέ, ἐὰν μὴ ἐπὶ πλείστον
 αὐτὸν κολάσωμαι.’⁶⁷² 139. ὁ Ζεὺς μὴ θέλων τὸ τῶν αἵετῶν γένος σπανισθῆναι ἐπειθε⁶⁷³
 τὸν κύνθαρον καταλλαγῆναι, μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ μετέβαλε τὸν καιρὸν τῶν
 αἵετῶν, ὅτε μὴ φαίνεται ὁ κύνθαρος ἐπὶ τῆς γῆς. ὁμοίως καὶ ὑμεῖς, ἄνδρες Δέλφιοι,
 μὴ ἀτιμάσσετε τὸ ἱερόν τοῦτο εἰς ὃ (ὃν σοὶ.) ἐγὼ κατέφυγον, κἂν εἰ μικρὸς ἐστὶν
 ὁ ναός, ἀλλ’ ἐνθυμήθητε τὸ τοῦ κύνθαρου καὶ αἰδέσθητε Δία Ξένιον⁶⁷⁴ καὶ Ὀλύμπιον.”
 140. Οἱ Δέλφιοι μὴ ἀνασχόμενοι ἀπήγαγον αὐτόν καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὸν κρημνόν.
 Αἰσωπος βλέπων τὸν ἑαυτοῦ μόρον ἔφη “ἐπειδὴ παντοίως ὑμῖν ὁμιλῶ καὶ οὐ πείθεσθέ
 μοι, ἀκούσατέ μοι τόνδε τὸν λόγον. γεωργὸς γηράσας ἐν ἀγρῷ καὶ μηδέποτε τὴν
 πόλιν θεασάμενος παρεκάλει τὰ ἑαυτοῦ τέκνα, ἕως οὗ ζῇ, ἀπελθεῖν αὐτόν καὶ θεάσασθαι
 τὴν πόλιν. οἱ δὲ ἴδιοι ἐξευξαν αὐτῷ ἄμαξαν ὄναρίων, εἰπόντες αὐτῷ ‘ἐλαυνε μόνον
 καὶ αὐτά σε καταστήσει εἰς τὴν πόλιν.’ χειμῶνος δὲ καὶ σκότους γενομένου ἐν μέσῳ
 τῆς ὁδοῦ τὰ ὄναρια ἐπλανήθησαν καὶ ἀπῆλθον ἐπὶ τινα τόπον κρημνώδη. ὁ δὲ θεωρήσας
 τὸν κίνδυνον ἔφη ‘ὦ Ζεῦ, τί σε ἡδίκησα ὅτι οὕτως ἀπόλλυμαι, καὶ ταῦτα οὐχ ὑφ’

⁶⁶⁹ ἡδίκησεν⁶⁷² κολάσωμαι⁶⁷⁰ πειθομένων⁶⁷³ ἐπειθε scđpē, ἐπεισε scđ.⁶⁷¹ ὡὸν ἐγέν. | f. rl. ab ὡοποίησε (W) orliup⁶⁷⁴ διὰ ξενίων καὶ ὀλυμπίων

ἱππων, ἀλλ' ὑπὸ καταπτύστων⁶⁷⁶ ὄναρίων; ὥσαύτως οὖν καὶ γὰρ δυσφόρως ἔχω, ὅτι οὐχ ὑπὸ ἀξιολόγων ἀνδρῶν ἀλλ' ὑπὸ καταπτύστων δουλαρίων ἀπόλλυμαι."

141. μέλλων δὲ ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ ρίπτεσθαι ἔτι ἕτερον λόγον εἶπεν⁶⁷⁶ "... ἄνδρες Δέλφιοι, ἡβουλόμην Συρίαν, Φοινίκην, Ἰουδαίαν μᾶλλον κυκλεῦσαι ἢ ἐνθάδε (παραλόγως ὑφ' ὑμῶν)⁶⁷⁷ [παρ' ὑμῶν ἀναγκασθῆναι] ἀποθανεῖν." [ὑπὸ δυστήνων δουλαρίων]. οἱ δὲ οὐ μετενόουν. 142. Αἰσώπος καταρασάμενος αὐτοὺς, καὶ τὸν προστάτην τῶν Μουσῶν μάρτυρα προσκαλούμενος,⁶⁷⁸ ὅπως ἐπακούσῃ/αὐτοῦ ἀδίκως ἀπολλυμένου, ἔρριψεν ἑαυτὸν ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ κάτω. καὶ οὕτω τὸν βίον μετήλλαξεν. λοιμῶ δὲ κατασχεθέντες οἱ Δέλφιοι χρησμόν ἔλαβον παρὰ τοῦ Διὸς ἐξιλάσκεσθαι⁶⁷⁹ (τὸν) τοῦ Αἰσώπου μόρον. μετὰ ταῦτα, ἀκούσαντες οἱ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ ἀπὸ Βαβυλῶνος καὶ (οἱ) Σάμιοι, ἐξεδίκησαν τὸν τοῦ Αἰσώπου θάνατον.

Αἰσώπου γέννα, ἀνατροφή, προκοπή, καὶ ἀποβίωσις.

Τὰ μετ' εὐκολίας εὕρισκόμενα καὶ εὐκαταφρόνητα πολλοῖς εἶναι δοκεῖ.

⁶⁷⁶ καταπτύστων

⁶⁷⁶ *deest fabellae maxima pars, cf. supra p. 19.*

⁶⁷⁷ *suppl. e W*

⁶⁷⁸ -ον

⁶⁷⁹ ἐξιλεσθαι *cod.*

folii 67^v imaginem photographica inuenies in Studiis meis Tab. IV; cf. ibid. 167 sq.

Fab. 379

f. 67^v

PARS PRIMA VITA AESOPI

2

VITA AESOPI WESTERMANNIANA

SIVE W

OMNIBVS NVNC DEMVM CODICIBVS EXCVSSIS

RECENSITISQVE AD FIDEM OPTIMI CVIVSQVE

LIBRI VEL LIBRORVM FAMILIAE ACCVRATE

EDITA ET AD PRISTINAM FORMAM

QVAM PROXIME POTVIT

RESTITVTA

ΒΙΟΣ ΑΙΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

1. (West. c. 1). Ὁ κατὰ πάντα τὸν βίον γενόμενος βιωφελέστατος Αἰσωπος, ὁ λογομυθοποιός, τῇ μὲν τύχῃ γέγονε δοῦλος τῷ δὲ γένει Φρύξ ἐξ Ἀμορίου τῆς Φρυγίας, κακοειδὴς μὲν εἰς ὑπερβολήν, προκέφαλος, κοντοδείρης, σιμός, μέλας, μυστάκων, προγαστωρ, γαλιάγκων, στρεβλός, ὑπόκυρτος, ἡμερινὸν ἀμάρτημα. πρὸς τούτοις δέ, ἦν καὶ βραδύγλωσσος καὶ βομβόφωνος φαῦλός τε καὶ δεινὸς πανουργία. 5

2. Τοῦτον οὖν ὁ δεσπότης ὡς ἄχρηστον τῆς πολιτικῆς ὑπηρεσίας ἐξέπεμψεν εἰς ἔν τῶν κτημάτων αὐτοῦ σκάπτειν. καὶ δὴ ποτε παραγενομένου αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἀγρόν, γεωργός τις κάλλιστα τρυγήσας σῦκα ἤνεγκε τῷ τοῦ Αἰσώπου δεσπότη καὶ φησι “λάβε, δεσποτα, ἀπὸ τῶν σῶν καρπῶν ὁπώραν πρῶϊμον.” ὁ δὲ τερφθεὶς ἔφη “νὴ τὴν σωτηρίαν μου, καλὰ σῦκα.” καὶ φησι τῷ οἰκέτῃ “Ἀγαθόπου, λάβε καὶ φύλαξόν 10

μοι αὐτά· μετὰ δὲ τὸ λούσασθαι καὶ ἀριστῆσαι παράθες μοι τὴν ὁπώραν.” συνέβη δὲ κατὰ τὴν ὥραν ἀνανεῦσαι τὸν Αἰσωπον ἀπὸ τοῦ ἔργου καὶ εἰσελθόντα ζητεῖν τὸ ἐφήμερον ἄριστον. ὁ δὲ Ἀγαθόπους λαβὼν τὰ σῦκα καὶ λιμανθεὶς, φαγὼν ἐξ αὐτῶν ἔν καὶ δύο λέγει πρὸς τινα τῶν συνδούλων αὐτοῦ “ἤθελον κορεσθῆναι τῶν τῦκων καὶ φοβοῦμαι.” ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπεν “ἐὰν κάγῳ φάγω μετὰ σοῦ, δώσω σοι γνῶμην, ἵνα φαγόντες μὴ δαρῶμεν.” καὶ ὁ Ἀγαθόπους φησὶ “πῶς;” ὁ δὲ “φάγωμεν οἱ δύο τὰ σῦκα, καὶ ἐὰν ὁ δεσπότης ζητήσῃ εἰπέ αὐτῷ ὅτι ὁ Αἰσωπος ἄδειαν εὐρὼν εἰσελθὼν κατέφαγε τὰ σῦκα. καὶ ὁ μὲν Αἰσωπος βραδύγλωσσος ὢν πρὸς ἀπολογία δαρῆσεται, καὶ ἡμεῖς τὴν ἐπιθυμίαν ἐκπληροῦμεν.” καὶ παρακαθεσθέντες τοῖς σῦκοις ἔν ἐν ἐσθίοντες ἔλεγον “οὐαὶ σοι, Αἰσωπε.” συμφωνήσαντες οὖν εἰς ἑαυτοὺς 20

ἵνα, ὅ τι (ἂν) ἀπόληται ἢ ἐκχυθῇ, εἵπωσι ὅτι ὁ Αἰσωπος ἐποίησε, κατέφαγον τὰ σῦκα. 3. ὁ δὲ κύριος αὐτῶν, μετὰ τὸ λούσασθαι καὶ ἀριστῆσαι, φησὶν “Ἀγαθόπου, δός μοι τὰ σῦκα.” κακεῖνος ἔφη “δέσποτα, Αἰσωπος εὐκαιρήσας καὶ εὐρὼν τὸ ταμεῖον ἀνεωγμένον εἰσελθὼν ἔφαγε τὰ σῦκα.” ὁ δὲ θυμωθεὶς ἔφη “Αἰσωπόν μοι τις καλεσάτω.” ὁ δὲ παρεγένετο. καὶ φησιν ὁ δεσπότης “λέγε μοι, κατάρατε, οὕτω μου κατεφρόνησας ὅτι εἰς τὸ ταμεῖον εἰσελθὼν τὰ ἐμοὶ ἡτοιμασμένα σῦκα κατέφαγες;” ὁ δὲ ἀκούσας, λαλεῖν δὲ μὴ δυνάμενος διὰ τὸ τῆς γλώσσης βραδύ, θεωρῶν τοὺς κατηγόρους αὐτοῦ εἰς ὄψιν ἐστῶτας, μέλλων δέρεσθαι, πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ δεσπότη παρεκάλει μικρὸν ἀνασχεῖν. καὶ λαβὼν ξέστην καὶ ὕδατι χλιαρῷ συγκεράσας, λεκάνην τε 30

παραθεὶς καὶ πίων, ἐχάλασε τοὺς δακτύλους εἰς τὸ ἴδιον στόμα καὶ σπαράξας ἑαυτὸν ἀνέβαλε τὸ ὕδωρ μόνον ὃ ἐπεπώκει· οὐδενὸς γὰρ ἦν ἑτέρου γευσάμενος. ἐδέετο δὲ καὶ τοὺς κατηγόρους ὁμοίως ποιῆσαι, “καὶ ἐπιγνώσῃ τὸν βεβρωκότα τὰ σῦκα.” ὁ δὲ θαυμάσας αὐτοῦ τὸ νοερὸν ἐπέταξε καὶ τοῖς ἄλλοις ποιῆσαι ὁμοίως. οἱ δὲ δοῦλοι ἐβουλεύσαντο τοὺς δακτύλους πέμψαι παρὰ τὰς γνάθους καὶ κάτω μὴ χαλάσαι· ἅμα δὲ τῷ πιεῖν αὐτοὺς τὸ χλιαρὸν ὕδωρ καὶ συγκύψαι/τὰ σῦκα χολοποιὰ ὄντα 35

προσανέβλυσαν καὶ αὐτομάτως ἀνέδραμον. τότε ὁ δεσπότης εἶπε “τί καταψεύδεσθε τοῦ μὴ δυναμένου λαλεῖν;” καὶ ἐκέλευσεν αὐτοὺς γυμνωθέντας τύπτεσθαι· ἔγνωσαν δὲ σαφῶς ὅτι

West.p.9
36

ὅστις καθ' ἑτέρου δόλια μηχανεύεται,
αὐτὸς καθ' αὐτοῦ τοῦτο ποιῶν λανθάνει.

4. (West. 2). Τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὁ δεσπότης αὐτοῦ ζεύγῳ καθίσας εἰς τὴν πόλιν εἰσῆι. τοῦ δὲ Αἰσώπου εἰς τὸν ἀγρὸν σκάπτοντος συνέβη τοὺς τῆς Ἰσιδος ἱερεῖς¹
- 5 πλανηθέντας τῆς λεωφόρου ἐλθεῖν εἰς τὸν ἀγρὸν, οἳ καὶ παρεκάλουν τὸν Αἰσῶπον δεῖξαι τὴν ἀπάγουσαν ὁδὸν εἰς τὴν πόλιν. ὁ δὲ Αἰσῶπος ἀγαγὼν αὐτοὺς ὑπὸ σύσκιον δένδρον παρέθηκεν αὐτοῖς ἄρτον καὶ ἐλαίας καὶ ἰσχάδας καὶ ἠνάγκασε φαγεῖν, καὶ δραμῶν εἰς τὸ φρέαρ ἀνιμήσατο ὕδωρ καὶ ἤνεγκεν αὐτοῖς πιεῖν, καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς ἐξήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν εὐθείαν καὶ τετριμμένην ὁδόν. 5. οἱ δὲ ἐπάραντες
- 10 τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εὐχόμενοι αὐτῷ ὥς ὑπ' αὐτοῦ εὐεργετηθέντες ὑπεχώρησαν. 6. Αἰσῶπος δὲ στραφείς καὶ ὑπὸ τοῦ καύματος χαυνωθείς εἰς ὕπνον ἐτράπη. 7. ἡ δὲ Τύχῃ ἐπιστᾶσα καθ' ὕπνου ἐχαρίσατο αὐτῷ ἄριστον λόγον καὶ τὸ ταχὺ τῆς γλώττης καὶ ἐτοιμολογίας εὑρεσιν διὰ ποικίλων μύθων, ὥς φιλοθέω ὄντι καὶ φιλοξένῳ. 8. ὁ δὲ Αἰσῶπος ἐκ τοῦ ὕπνου ἐγερθεὶς φησιν “οὐα, πῶς ἡδέως κεκοίμημαι ἀλλὰ καὶ καλὸν ὄναρ ἐθεασάμην, καὶ ἰδοὺ, νῦν ἀκωλύτως λαλῶ καὶ τὰ βλεπόμενα ὀνομάζω· δίκηλλα, ὄνος, βοῦς, ἄμαξα. λαλῶ, νῆ τοὺς θεοὺς. πόθεν ἔλαβον τὴν χάριν; νενόηκα,” φησὶν, “εὐσεβήσας εἰς τοὺς ξένους, ὥστε εὐπρόσδεκτον παρὰ τῷ θεῷ τὸ ἀγαθοποιεῖν· ὁ δὲ καλῶς πράσσων λήψεται καλὰς ἐλπίδας.”
9. Περιχαρὴς οὖν γενόμενος ὁ Αἰσῶπος καὶ πάλιν τὴν δίκηλλαν λαβὼν ἤρξατο
- 20 σκάπτειν. ὁ δὲ τῶν ἀγρῶν οἰκονόμος εἰς τὸ ἔργον παραγενόμενος ἕνα τῶν οἰκετῶν ράβδῳ κατέξαιεν. ὁ δὲ Αἰσῶπος προσπαθήσας ἔφη “ἄνθρωπε, τί τὸν μηδὲν σε ἀδικήσαντα οὕτως εἰκῇ καὶ μάτην/κατὰ πᾶσαν ἀποκτείνεις ἡμέραν, μηδὲν αὐτὸς ἐργαζόμενος; ἀλλ' ἐγὼ τῷ δεσπότῃ ἀπαγγελῶ ἅπαντα.” ὁ δὲ Ζηνᾶς ἀκούσας τοῦ Αἰσώπου οὕτως λαλοῦντος ἐθαμβήθη καὶ φησιν “Αἰσῶπος λαλεῖν ἀρξάμενος ἐμέ
- 25 κέκρουκε· προκαταλάβωμαι αὐτοῦ, ἐπεὶ τοῦ δεσπότης ἐλθόντος κατηγορήσας μεταστήσει με τῆς οἰκονομίας.” 10. καὶ ταῦτα εἰπὼν ὑποζυγίῳ ἐπιβὰς εἰς τὴν πόλιν εἰσῆι. παραγενόμενος δὲ πρὸς τὸν δεσπότην εἶπε “χαίροις.” ὁ δὲ φησι “τί τεταραγμένος πάρεi,” καὶ ὁ Ζηνᾶς “δέσποτα, πρᾶγμα τι τερατῶδες ἐν τῷ ἀγρῷ σου συνέβη.” ὁ δὲ “τί,” φησι, “μὴ δένδρον ὄψιμον παρὰ καιρὸν τινα καρπὸν ἤνεγκεν, ἢ κτῆνος
- 30 τετράπουν παρὰ φύσιν ἐγέννησεν;” ὁ δὲ “οὐ,” φησιν, “ἀλλ' Αἰσῶπος ὁ σαπρὸς λαλεῖν ἤρξατο στωμύλως.” καὶ ὁ δεσπότης “μηδὲν σοι τῶν ἀγαθῶν γένοιτο, τοῦτο νομίζεις τερατῶδες εἶναι σημεῖον;” “καὶ μάλα,” φησὶν. (ὁ δεσπότης “διὰ τί; εἰ” οἱ θεοὶ χολωθέντες ἀνθρώπῳ πρὸς ὀλίγον χρόνον ἀφείλαντο τὴν φωνὴν αὐτοῦ, νῦν δὲ) πάλιν διαλλαγέστες ἐχαρίσαντο.” ὁ δὲ Ζηνᾶς “δέσποτα, λαλεῖν ἀρξάμενος
- 35 πάντα ὑπὲρ ἀνθρώπου φθέγγεται· εἰς ἐμέ γὰρ ὕβρεις τραχείας φέρει, εἰς σέ δὲ καὶ τοὺς θεοὺς μεγάλα βλασφημεῖ.” 11. ὁ δὲ ὀργισθεὶς λέγει τῷ Ζηνᾷ “ἰδοὺ, ἀπὸ τοῦ νῦν κεχάρισται σοι· πώλησον, χάρισον, ἀπόλυσον, ὃ βούλει εἰς αὐτὸν πρᾶξον.”

¹ τοὺς τῆς Ἰσιδος ἱερεῖς etc. O ol τῆς Ἰ. ἱερεῖς etc. M sacerdotes quidam etc. Lo. numerum pluralem, quamvis falso positum, iam in archetypo extitisse mihi persuasum est. longe praestat lectio codd. PW, ὁ ἱερεὺς τῆς Ἰσιδος etc.; sed neque ea quidem pristina est (feminine ἢ ἱεροφόρος G), neque ex huius recensiois archetypo Byzantino, sed ex alia quadam editione, eaque vestustiore, sicut aliae familiae SBP lectiones hauri paucae, petita est; cf. V.L. et Studies p. 12.

ὁ δὲ Ζηνᾶς λαβὼν αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, ἐλθὼν εἰς τὸν ἀγρὸν τῷ Λῖσωπῳ ἔφη “ἐχαρίσθης μοι παρὰ τοῦ δεσπότητος ἵνα ὁ δοκήσῃ μοι εἰς σέ διαπράξω. συνείδων οὖν πιπράσαι σε.”

12. Ἐτυχεν οὖν σωματέμπορόν τινα διὰ τοῦ ἀγροῦ παριέναι, καὶ δε ζητῶν μισθώσασθαι κτήνη, συναντήσας τῷ Ζηνᾷ/γνωστῷ αὐτῷ ὄντι, ἡσπάσατο αὐτὸν καὶ φησιν “ἔχεις μοι κτήνη μισθώσασθαι ἢ πωλῆσαι;” Ζηνᾶς εἶπεν “οὐ, σωματίον δὲ ἔχω ἀρρενικὸν εὖωνον· εἰ θέλεις, ἀγόρασον.” ὁ ἔμπορος ἔφη “δεῖξόν μοι αὐτό.”

West.p.11

5

13. ὁ δὲ Ζηνᾶς στείλας ἤνεγκε τὸν Λῖσωπον καὶ φησιν “ἰδοὺ ὁ παῖς, καταμαθὼν ἀγόρασον.” 14. στραφεὶς δὲ ὁ ἔμπορος καὶ τὸν Λῖσωπον ἰδὼν, γελάσας ἔφη “πόθεν σοι ἡ χύτρα αὕτη; ῥιζοκάλαμός ἐστιν ἢ ἄνθρωπος; οὗτος τῆς τερατομαχίας σαλπιστῆς ἐστιν. εἰ μὴ φωνὴν εἶχεν εἰρήκειν ἂν ὅτι ἀσκοκῆλη ἐστίν. ὦ Ζηνᾶ, μόνον τῆς ὁδοῦ με

10

ἐπλάνησας ἔνεκα τοῦ καθάρματος τούτου, δοκῶν τι ἀγαθὸν πιπράσκειν;” καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐπορεύετο. 15. καταδραμὼν δὲ ὁ Λῖσωπος ἔφη “περίμεινον.” ὁ δὲ πρὸς αὐτόν·

“ἄφες με, μηδὲν σοι τῶν ἀγαθῶν γένοιτο· τί προσεκαλέσω με;” [παρατήρημα]. Λῖσωπος ἔφη “ἔνεκα τίνος ἐνθάδε ἐλήλυθας;” ὁ ἔμπορος· “δοκῶν τι ἀγαθὸν ὠνήσεσθαι,

15

σαπρὸς δὲ εἰ πάνυ καὶ κακὸν οὐ χρήζω.” Λῖσωπος λέγει “ἀγόρασόν με καὶ πολὺ σε ὠφελήσω.” ὁ δὲ πρὸς αὐτόν· “τί δύνασαι σὺ ὠφελῆσαί με;” καὶ ὁ Λῖσωπος· “οὐκ

ἔχεις ἐν τῷ σωματεμπορίῳ σου παιδία κλαίοντα ἢ ἀτακτοῦντα; ἀγόρασόν με καὶ κατάστησόν με παιδαγωγόν, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς ἀντὶ μορμολυκίου.” ὁ δὲ ἔμπορος

πεισθεὶς τῷ λόγῳ καὶ στραφεὶς λέγει τῷ Ζηνᾷ “πόσου τὸ κακὸν τοῦτο πωλεῖς;” Ζηνᾶς λέγει “δὸς τριώβολον.” ὁ δὲ ἔμπορος γελάσας ἔδωκε τὸ τριώβολον, λογιζόμενος

20

ὅτι οὐδὲν τοῦ μηδενὸς ἡγοράκει.

16. (West. 3)./Οδεύσαντες δὲ εἰς τὴν πόλιν εἰσῆλθον εἰς τὸ σωματεμπόριον. δύο δὲ παιδία ὑπὸ μητέρα ὄντα, ὡς εἶδον τὸν Λῖσωπον, ἀνέκραξαν καὶ κατεκρύβησαν.

West.p.12

ὁ δὲ Λῖσωπος τῷ ἐμπόρῳ ἔφη “ἔχεις μου ἤδη τῆς ἐπαγγελίας ἀπόδειξιν, ὅτι κατὰ παιδίων προνικῶν ἔτοιμον ὠνήσω μορμολύκιον.” ὁ δὲ γελάσας λέγει “Λῖσωπε,

25

εἰσελθε εἰς τὸν ἐνδότερον τρίκλινον καὶ ἄσπασαι τοὺς συνδούλους σου.” εἰσελθὼν οὖν εὐρίσκει παῖδας καλλίστους καὶ ἀμώμους, καὶ ἀσπάζεται αὐτοὺς λέγων “χαίρετε,

σύνδουλοι.” οἱ δὲ ὁμοφώνως εἶπον “σαπρόν, νῆ τὸν Ἥλιον. τί γέγονε τῷ δεσπότη, ὅτι τοιοῦτον [οὐδέποτε] κακοπινὲς ἡγόρακε σωματίον; πλὴν πρὸς βασκανίαν τοῦ

σωματεμπορίου αὐτὸν ὠνήσατο.” 17. ὁ δὲ ἔμπορος πρὸς τοὺς παῖδας εἰσελθὼν ἔφη “στενάξατε τὴν ἑαυτῶν τύχην” κτήνη γὰρ οὔτε ἀγοράσαι οὔτε μισθώσασθαι

30

εὖρον. διέλεσθε οὖν τὰ ἐφόδια σκεύη· αὐριον γὰρ ἀπαίρομεν εἰς τὴν Ἀσίαν.” οἱ οὖν παῖδες σύνδυο γενόμενοι ἐμερίζοντο τὰ σκεύη. ὁ δὲ Λῖσωπος ὑποπεσὼν εἶπε “καλοὶ

σύνδουλοι, ἐπεὶ νεώνητός εἰμι καὶ ἀσθενής, παραχωρήσατέ μοι τὸ ἐλαφρότερον φορτίον.” οἱ δὲ φασιν “ἐὰν οὐ δύνη, μηδὲν ἄρης.” Λῖσωπος λέγει “ἀπόπληκτόν

35

ἐστι πάντων κοπιῶντων ἐμὲ μόνον τῷ δεσπότη ἀχάριστον φαίνεσθαι.” οἱ δὲ φασιν “ὁ θέλεις ἄρον.” 18. ὁ δὲ περιβλεψάμενος ὧδε κάκεισε θεωρεῖ σκεύη καὶ ἀγγεῖα

διάφορα τὰ πρὸς ἐκδημίαν, σάκκους καὶ στρώματα καὶ γοργάθους. ἰδὼν δὲ ἓνα γόργαθον μεστὸν ἄρτων, ὃν ἐβούλοντο δύο ἄραι, εἶπεν “ἐμοὶ τοῦτον φορτώσατε.” οἱ δὲ/ἔλεγον

West.p.13

“τί μωρότερον τοῦ ἀνθρώπου τούτου; παρεκάλει τὸ πάντων ἐλαφρότερον φορτίον ἄραι καὶ τὸ βαρύτερον πάντων ἐξελέξατο. τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ πληρώσωμεν.”

40

ἐπιτιθέασιν οὖν αὐτῷ τὸν γόργαθον καὶ ἐκίνησε διακλονούμενος. ὁ δὲ ἔμπορος ἰδὼν αὐτόν ἐθαύμασε καὶ φησιν “Λῖσωπος πρόθυμος εἰς τὸ κοπιᾶν, καὶ τοὺς λοιποὺς

- προτρεπόμενος γενναίως φέρειν. ἤδη αὐτοῦ τὴν τιμὴν ἔσωσα· κτήνους γὰρ φορτίον ἦρεν.” 19. οἱ δὲ λοιποὶ σὶνδίου βαστάζοντες κατεγέλων αὐτοῦ. ἐκεῖνος δὲ εἰς τὴν ὁδὸν ἰλθὼν, τὸν γόργαθον θεὸς περιπατεῖν ἐδίδασκεν· εἰ γὰρ εἰς ἀνάβασιν ἐληλίθει, ταῖς χερσὶ καὶ τοῖς ὁδοῦσιν ἔλκων ἀνεκύλιε τὸν γόργαθον, εἰ δὲ εἰς κατάβασιν, συντομώτερον ἐκίλιε αὐτόν. καὶ οὕτως ἐκοπία ἕως εἰς πανδοχεῖον ἦλθον. ὁ δὲ ἔμπορος θέλων τὰ σωματῖα ἀναλαβέσθαι ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἀναπесεῖν. καὶ φησι τῷ Αἰσώπῳ “ἄρτοδοτήσον.” ὁ δὲ ἐκάστῳ ζεῖγρει ἄρτον παρέθηκε. πολλῶν δὲ ἄρτων δοθέντων ἡμίκενος ὁ γόργαθος ἐγένετο. μετὰ δὲ τὸ ἀναλαβέσθαι τὰ σωματῖα, πάλιν ὁδοιποροῦντων ὁ Αἰσώπος προθυμότερος εἰς τὴν μονὴν παρεγένετο. ἄρτοδοτήσας δὲ τῇ ἐσπέρῃ τὸν γόργαθον ἐκένωσε. τῇ δὲ ἐπαύριον κενὸν αὐτόν ἐπὶ τῶν ὤμων ἀναλαβὼν ἔμπροσθεν πάντων ἔτρεχεν. οἱ δὲ σὺνδουλοι εἰς ἀλλήλους ἔλεγον “τίς ἐστὶν ὁ ἔμπροσθεν τρέχων; ξένος ἢ ἐξ ἡμῶν ἐστὶν;” ἄλλος ἔφη “ὁ σαπρὸς ἐκεῖνός ἐστιν.”/ἄλλος ἔφη “οὐκ οἶδατε τὸ ἀνθρωπάριον τοῦτο πῶς φρονίμως ἔδρασεν ὑπὲρ πάντας ἡμᾶς· ἡμεῖς γὰρ στρώματα καὶ τὰ λοιπὰ σκεύη τὰ μὴ δυνάμενα δαπανηθῆναι ἄραντες κοπιῶμεν, ἐκεῖνος δὲ τοὺς προχείρως δαπανωμένους ἄρτους ὡς πανοῦργος ἦρεν.”
20. (West. 4). Ὀδοιπορήσαντες οὖν ἦλθον εἰς Ἑφεσον, καὶ πιπράσας ἐκεῖ τὰ σωματῖα ἐκέρδησε. κατελείφθησαν δὲ αὐτῷ τρία· γραμματικός, ψάλτης, καὶ ὁ Αἰσώπος. φίλος δὲ τις λέγει τῷ ἐμπόρῳ “ἐὰν θέλῃς τὰ σωματῖα πιπράσαι, πέρασον εἰς τὴν Σάμον· Ξάνθος γὰρ ὁ φιλόσοφος ἐκεῖ οἰκεῖ καὶ πολλοὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν νήσων πρὸς αὐτόν φοιτῶσιν ἐν εὐπορίᾳ ὄντες, (καὶ) ἀγοράσουσιν αὐτούς.” πεισθεὶς οὖν ὁ ἔμπορος τῇ τοῦ φίλου γνώμῃ παρεγένετο εἰς τὴν Σάμον. 21. καὶ τὸν μὲν ψάλτην εὐκνημον ὄντα λευκοὺς ὑπενέδυσσε χιτῶνας καὶ ὑποδήματα, καὶ τὴν τρίχα κτενίσας ἔστησεν ἐπὶ τοῦ πρατείου· τὸν δὲ γραμματικὸν λεπτόν ὄντα βαθεῖς ἐνέδυσσε χιτῶνας καὶ ὑποδήματα, κτενίσας δὲ τὴν τρίχα καὶ σουδάριον δούς ἔστησεν ἐπὶ τοῦ πρατείου. τοῦ δὲ Αἰσώπου μὴ ἔχων τι ἀποκρίψαι ἢ τι κοσμήσαι, ἐπέειπε ὅλως ἦν ἀμάρτημα, ἐνέδυσεν αὐτόν σακκοχίτωνα καὶ τῶν καλῶν ἔστησεν εἰς μέσον. πολλοὶ δὲ κατανοοῦντες τὰ σωματῖα, ὀρώντες τὸν Αἰσώπον πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον “πόθεν τὸ κακὸν τοῦτο; οὗτος καὶ τοὺς ἄλλους ἀφανίζει.” ὁ δὲ Αἰσώπος ὑπὸ πολλῶν σκωπτόμενος τολμηρῶς εἰστήκει.
- st.p.15 22. Ὁ δὲ Ξάνθος εἰς τὴν σχολὴν προελθὼν καὶ τὴν/μελέτην στερεώσας ἤκε 31 σὺν τοῖς φίλοις εἰς τὴν ἀγοράν. 23. θεασάμενος δὲ τοὺς μὲν δύο παῖδας εὐπρεπεῖς, τὸν δὲ μέσον σαπρόν, ἐθαύμασε τοῦ ἐμπόρου τὴν ἐπίνοιαν, καὶ φησι πρὸς τοὺς φίλους “ὁ ἔμπορος οὐ χάριν τῆς πράσεως τοὺς μὲν εἰειδεῖς παῖδας ἔξωθεν ἔστησε καὶ μέσον τὸν σαπρόν, ἀλλὰ ἵνα τὸ αἰεδὲς τῷ κάλλει παρατεθὲν τὴν τούτων ἀρετὴν ἐμφανεστέραν δείξῃ.” 24. ἐπιστὰς οὖν τῷ πρώτῳ παιδί εἶπε “πόθεν εἰ καὶ τί σου τὸ ὄνομα;” ἐκεῖνος ἔφη “Καππάδοξ εἰμί, Τύρος καλοῦμαι.” “τί οὖν εἶδας ποιεῖν;” ὁ δὲ, “πάντα.” Αἰσώπος ἐστὼς ἐγέλασεν. οἱ δὲ σχολαστικοὶ ὡς εἶδον αὐτόν ἐξαίφνης γελάσαντα καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ στυγνὸν καὶ σκυθρωπὸν γεγονός, μόνον δὲ τοὺς ὀδόντας φανεροὺς ὄντας, τέρας ἐδόκουν θεωρεῖν. ἔλεγον δὲ πρὸς ἀλλήλους “οὐχὶ κήλη ἐστὶν ὀδόντας ἔχουσα;” ἄλλος ἔλεγε “τί ἰδὼν ἐγέλασεν;” ἕτερος ἔφη “οὐ γελᾶ, ἀλλὰ ῥιγᾶ. γινώσκωμεν δὲ τί λαλεῖ.” ἰλθὼν οὖν εἴλκυσε αὐτόν ἐξόπισθεν καὶ φησι “κομψότατε, τί ἐγέλασας;” ὁ δὲ στραφεὶς πρὸς αὐτόν λέγει “ὑποχώρει, θαλάσσιον πρόβατον.” ὁ δὲ σχολαστικὸς διαπορηθεὶς ἐπὶ τὸ ῥηθὲν ὑπεχώρησεν. ὁ δὲ Ξάνθος τῷ

ἐμπόρῳ ἔφη “πόσου ὁ ψάλτης οὗτος;” ὁ δέ, “χιλίων δηναρίων.” ὡς οὖν ἤκουσεν ἐν
 ἰπερβολῇ τὸ τίμημα, πρὸς τὸν ἕτερον ἦλθε καὶ φησι “σὺ πόθεν εἶ;” ὁ δέ ἔφη “Λυδός.”
 “ὄνομα δέ σοι τί;” ὁ δέ, “Φιλόκαλος.” Ξάνθος λέγει “τί οἶδας ποιεῖν;” ὁ παῖς
 λέγει “πάντα.” καὶ ὁ Αἰσωπος πάλιν ἐγέλασεν. οἱ δὲ σχολαστικοὶ ἰδόντες/ἐλεγον West.p.16
 “τί ἄρα πρὸς πάντα γελᾷ;” ἕτερος εἶπεν “ἐὰν θέλω πάλιν θαλάσσιος τράγος 5
 ἀκοῦσαι, ἐπερωτήσω αὐτόν.” Ξάνθος τῷ ἐμπόρῳ ἔφη “πόσου τὸν γραμματικὸν
 πωλεῖς;” ὁ δέ, “τρισχιλίων δηναρίων.” ὁ Ξάνθος ἀκούσας ἠκηδίασε καὶ στραφεὶς
 ἐπορεύετο. οἱ δὲ σχολαστικοὶ εἶπον “καθηγητά, οὐκ ἤρεσάν σοι τὰ σωματῖα;”
 “ναί,” φησὶν, “ἀλλὰ δόγμα ἐστὶ πολῦτιμα μὴ ὠνεῖσθαι παιδάρια, δι’ εὐτελῶν δὲ
 σωματίων δουλεύεσθαι.” εἰς δὲ τῶν σχολαστικῶν φησι “εἰ παράγγελμά ἐστι πολυτελῆ 10
 μὴ ὠνεῖσθαι, ἀγόρασον τοῦτον τὸν αἰδιῶ· τὴν γὰρ αὐτὴν παρέχεται διακονίαν,
 ἡμεῖς δὲ κατὰ κοινοῦ δώσομεν τὸ τίμημα.” ὁ δέ φησι “γελοῖόν ἐστιν ὑμῶν τὴν τιμὴν
 διδόντων ἐμὲ δοῦλον ἀγοράσαι, καὶ καθαρὸν ὃν τὸ γύναιον οὐκ ἀνέξεται ὑπὸ αἰσχροῦ
 δουλεύεσθαι σωματίου.” οἱ δὲ σχολαστικοὶ εἶπον “καθηγητά, αἱ πλείους σου διδασκαί
 εἰσι μὴ πείθεσθαι γυναικί.” 25. ὁ Ξάνθος ἔφη “ἐπιγινώμεν εἰ οἶδέ τι, μὴ καὶ τὸ 15
 τίμημα κενῇ χάριτι προσαπόληται.” προσελθὼν οὖν τῷ Αἰσώπῳ ἔφη “χαῖρε”.
 ὁ δέ φησι “τί γὰρ λυποῦμαι;” ὁ Ξάνθος ἔφη “ἀσπάζομαί σε.” ὁ δέ, “κάγὼ σέ.”
 ὁ δὲ Ξάνθος καταπλαγεὶς ἐπὶ τὸ ἔτοιμον τῆς ἀπολογίας πάλιν πρὸς αὐτόν λέγει
 “ποταπὸς εἶ;” ὁ δέ, “Σάρκινος.” καὶ ὁ Ξάνθος “οὐ τοῦτο λέγω, ἀλλὰ ποῦ ἐγεννήθης;”
 “ἐν τῇ κοιλῇ τῆς μητρός μου,” ἔφη. “οὐ τοῦτο ἐρωτῶ, ἀλλὰ ποῖω τόπῳ ἐγεννήθης;” 20
 καὶ ὁ Αἰσωπος “οὐκ ἀνήγγειλέ μοι ἡ μήτηρ μου πότερον ἐν κοιτῶνι ἢ ἐν τρικλίνῳ.”
 ὁ Ξάνθος ἔφη “τί οἶδας ποιεῖν;” ὁ δέ “παντελῶς οὐδέν.” “διὰ τί;” φησιν. “ὅτι
 οὔτοι πάντα εἰδέναι σοι ἐπηγγείλαντο.” οἱ δὲ σχολαστικοὶ θαυμάσαντες εἶπον
 “καλῶς ἀπελογήθη, οὐκ ἔστι γὰρ ἄνθρωπος πάντα εἰδώς· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἐγέλα-
 σεν.” 26. ὁ Ξάνθος εἶπε “θέλεις ἀγοράσω σε;” καὶ ὁ Αἰσωπος “ἐμοῦ εἰς τοῦτο 25
 συμβουλίας δεῖ σοί; θέλεις ἀγόρασον, θέλεις πορεύου· οἶδεῖς σου βίαν ποιεῖ· τῆς
 σῆς ἐξουσίας τοῦτο. καὶ εἰ μὲν βούλει, λύσας θύρας βαλαντίου ἀργύριον ἀρίθμει,
 εἰ δὲ οὐ βούλει, μὴ με σκῶπτε.” ὁ Ξάνθος εἶπε “τί οὕτω πολὺλαλος εἶ;” Αἰσωπος
 εἶπεν “εἰ πετεινὸν λαλεῖ, πολῦτιμον εὐρίσκεται· τί με ἐξουθενεῖς;” οἱ σχολαστικοί·
 “καλῶς, νῆ τοὺς θεοὺς, ἔστησε τὸν καθηγητήν.” ὁ Ξάνθος εἶπεν “ἐὰν σε ἀγοράσω, 30
 μὴ δραπετεύσεις;” Αἰσωπος γελάσας εἶπε “τοῦτο εἰ θελήσω πρᾶξαι, οὐ λήψομαι
 σὲ σύμβουλον, ὡς σὺ ἐμέ, τὸ δὲ δραπετεύειν ἐν σοί ἐστιν, οὐχὶ ἐν ἐμοί· ἐὰν γὰρ ᾗς
 καλὸδουλος, οὐδεὶς τὸ καλὸν φεύγει, ἐὰν δὲ ᾗς κακὸδουλος καὶ φθορὰν ἐργάζῃ τῶν
 ἀναγκαίων μὴ φροντίζων, ὥραν μίαν οὐ μένω πρὸς σέ.” καὶ ὁ Ξάνθος “καλῶς λέγεις,
 ἀλλὰ σαπρὸς εἶ.” ὁ Αἰσωπος ἔφη “εἰς τὸν νοῦν δεῖ ἀποβλέπειν, καὶ οἶκ εἰς τὴν 35
 θέαν.” 27. προσελθὼν οὖν ὁ Ξάνθος τῷ σωματεμπόρῳ λέγει “πόσου τοῦτον πωλεῖς;”
 ὁ δὲ ἔφη/“σκῶψαί μου πάρει τὴν ἐμπορίαν.” καὶ ὁ Ξάνθος “διὰ τί;” φησιν. ὁ δέ·
 “ὅτι ἀφείς τοὺς ἀξίους σου παῖδας τὸν σαπρὸν ἡρετίσω. ἓνα ἐκείνων ζῶνσαι καὶ
 τοῦτον λάβε πρόσδομα.” ὁ Ξάνθος “εἰπέ τὴν τούτου τιμὴν.” ὁ δὲ πρὸς αὐτόν “δὸς
 ἐξήκοντα δηνάρια καὶ λάβε αὐτόν.” οἱ δὲ σχολαστικοὶ δεδώκασιν μὲν, ὁ Ξάνθος δ’ 40
 ἠγόρασε. μαθόντες δὲ οἱ τελῶναι τὴν πρᾶσιν παρεγένοντο ἐρωτῶντες τίς πέπρακε,
 τίς ἠγόρακε. διετρέποντο οὖν ἀμφοτέροι εἰπεῖν διὰ τὸ ἐλάχιστον τίμημα, ὁ δὲ Αἰσωπος
 ἀνακέκραγεν “ὁ πραθεὶς ἐγώ, ὁ πωλήσας οὗτος, καὶ οὗτος ὁ ἀγοράσας. εἰ δὲ οὔτοι

σιωπῶσιν, ἐγὼ ἐλείθερός εἰμι.” οἱ δὲ τελῶναι γελάσαντες ἐχαρίσαντο τῷ Ξάνθῳ τὸ τέλος, ἀλλήλοις δὲ συνταξάμενοι ἐχωρίσθησαν.

28. (West. 5). Ὁ δὲ Αἰσωπος ἠκολούθει τῷ Ξάνθῳ. καύματος δὲ μεσημβρινοῦ ὄντος καὶ τῆς ὁδοῦ ἐκκαείσης ὁ Ξάνθος περιπατῶν, τὰ ἱμάτια ἀνασυράμενος, οὔρει.
 5 ὁ δὲ Αἰσωπος θεασάμενος καὶ ἐκ τῶν ὀπισθεν τὸ ἱμάτιον δραξάμενος εἴλκυσε καὶ φησι “πώλησόν με ταχύ, ἐπεὶ δραπετεύω.” ὁ Ξάνθος ἔφη “τί ἔχεις;” ὁ δὲ φησιν “οὐ δύναμαι τοιούτῳ ἀνδρὶ δουλεύειν.” ὁ Ξάνθος “διὰ τί;” καὶ ὁ Αἰσωπος “ἐπειδὴ σύ, δεσπότης ὢν καὶ μηδὲνα φοβούμενος εἰ καὶ τύχοι βραδύναι σε, οὐκ ἔδωκας τῇ φύσει ἄνεσιν, ἀλλὰ περιπατῶν οὔρεῖς, εἰ τύχοι ἐμὲ τὸν δοῦλον ἐπὶ διακονίᾳ ταχύναι
 10 σταλέντα, ἀνάγκη πετόμενον χέζειν.” ὁ Ξάνθος “τούτου ἕνεκεν ἐταράχθης; τρία βουλόμενος ἐκφυγεῖν κακὰ περιπατῶν οὔρησα.” ὁ δὲ “ποῖα ταῦτα;” ὁ Ξάνθος “ἐστῶτός μου τὴν κεφαλὴν ὁ ἥλιος κατέφλεξεν ἄν, τοὺς δὲ πόδας μου ἐν τῷ οὔρεϊν ἐστῶτος ἡ γῆ κατέκαυσεν, ἡ δὲ τοῦ οὔρου δριμύτης τὰς ὀσφρήσεις μου ἐβλάψεν ἄν. ταῦτα οὖν τὰ τρία ἐκφεύγων φαῦλα περιπατῶν οὔρησα.” ὁ Αἰσωπος λέγει “περιπάτει,
 15 πέπεικάς με.”

29. Ξάνθος λέγει “Αἰσωπε, ἐπεὶ καθάριόν μοι ἐστὶ τὸ γύναιον, μὴ θέλον ὑπὸ αἰσχροῦ σωματίου δουλεύεσθαι, μείνον πρό τοῦ πυλῶνος ἕως οὐ εἰσελθὼν πρὸς τὴν κυρίαν σου ἐγκώμιόν τι γελοίου ἀπαγγείλω, ἵνα μὴ σου ἐξαίφνης τὴν σαπρίαν ἰδοῦσα, ἀπαιτήσασα τὴν προῖκα φύγῃ.” Αἰσωπος εἶπεν “ἄπιθι καὶ ταχύ ποίει.”
 20 εἰσελθὼν δὲ ὁ Ξάνθος πρὸς τὴν γυναῖκα φησὶ “κυρία, οὐκέτι με ὀνειδίσσεις ὅτι ἀπὸ σῶν δουλείομαι παιδισκαρίων· ἴδε καὶ γὰρ σοὶ παῖδα ἠγόρασα, καὶ ὄψει κάλλος οἶον οἰδέποτε ἐθεάσω.” 30. αἱ δὲ θεραπαινίδες ἀκούσασαι καὶ νομίσασαι ἀληθῆ εἶναι τὰ λεγόμενα ἤρξαντο πρὸς αὐτὰς μάχεσθαι καὶ λέγειν “ἐμοὶ ὁ δεσπότης ἄνδρα ἠγόρασεν.” ἄλλη δὲ φησι “κενὴ σοὶ ἡ χαρά, ἐμοὶ γὰρ εἰς ὕπνους τοῦτον συνέθετο.”
 25 ἄλλη δὲ ἔφη “ἐγὼ ἐν ὀνείροις ἐνυμφευόμην.” τούτων δὲ διαμαχομένων ἡ γυνὴ τῷ Ξάνθῳ ἔφη “περὶ οὗ τοσαῦτα κατεβάλου ἐγκώμια, ποῦ ἐστίν;” ὁ δὲ ἔφη “μέχρι τοῦ πυλῶνος ἠκολούθησε, μὴ κληθεὶς δὲ εἰσελθεῖν ἔξω ἔμεινεν.” ἡ δὲ φησι “τὸν νεώνητόν τις καλεσάτω.” μία οὖν καπριῶσα, τῶν ἄλλων μαχομένων, “προδραμοῦμαι,” φησὶ, “καὶ ἀρραβωνήσομαι αὐτόν.” ἐξελθοῦσα δὲ πρό τοῦ πυλῶνος ἐβόα “ποῦ ὁ νεώνητος, ὁ ἐμοὶ ἀγορασθεὶς;” Αἰσωπος ἔφη “ὦδὲ εἰμι.” ἡ δὲ κόρη θαμβηθεῖσα
 30 εἶπε “σύ εἶ;” ὁ δὲ “ναί, ἐγώ.” ἡ δὲ φησιν “ἀβάσκαντε, ποῦ σου ἡ κέρκος; μὴ εἰσέλθης αἰφνιδίως καὶ φύγωσι πάντες.” προλαβοῦσα δὲ ἐκείνη ταῖς λοιπαῖς ἔφη “ἐξελθοῦσαι ὄψεσθε πηλίκον κακόν, περὶ οὗ πᾶσαι διαμαχόμεθα.” ἐξελθοῦσα δὲ ἄλλη καὶ ἰδοῦσα αὐτὸν εἶπε “ψῶ! παταχθήτω σου τὸ πρόσωπον. δεῦρο εἰσελθε, καὶ μὴ μοι κολλῶ.”
 35 εἰσελθὼν δὲ ἀντικρὺς ἔστη τῆς δεσποίνης. 31. θεασαμένη δὲ αὐτὸν ἐκείνη ἀπεστράφη καὶ φησι πρὸς τὸν ἄνδρα “πόθεν μοι τὸ τέρας τοῦτο; οὗτός ἐστιν ὃν ἐγκωμιάζεις; ἐκβαλε αὐτόν ἀπὸ τῆς ὀψέως μου.” ὁ Ξάνθος εἶπεν “ἀρκεῖ, κυρία, μὴ σκῶπτέ μοι τὸν νεώνητον.” ἡ γυνὴ ἔφη “μεμίσηκάς με, Ξάνθε· ἐτέραν γῆμαι θέλων καὶ αἰδοῦμένός μοι εἰπεῖν, ἵνα τῆς οἰκίας ὑποχωρήσω, ἡνεγκάς μοι τὸν κυνοκέφαλον τοῦτον ἐπίτηδες,
 40 ἵνα μὴ θέλουσα ὑπ’ αὐτοῦ δουλεύεσθαι φύγω. δός μοι οὖν τὴν προῖκά μου καὶ πορεύσομαι.” ὁ δὲ Ξάνθος τῷ Αἰσώπῳ ἔφη “ἵνα μὴ εἰς τὴν ὁδὸν περιπατῶν οὔρήσω τοιαῦτά μοι ἔφης ῥήματα, καὶ νῦν οὐδὲν λέγεις πρὸς αὐτήν;” Αἰσωπος εἶπε “ῥῖπον αὐτὴν εἰς τὸ σκότος.” ὁ δὲ “σῶπα, καθαρμα· οὐκ οἶδας ὅτι θέλω αὐτὴν ὡς ἐμαυτόν; Αἰσωπος

λέγει “ποθεῖς τὸ γύναιον;” ὁ Ξάνθος· “ναί, δραπέτα.” ῥίψας δὲ τὸν πόδα ὁ Αἰσωπος εἰς τὸ μέσον ἀνέκραγεν “Ξάνθος ὁ φιλόσοφος γυναικοκρατεῖται. 32. σὺ δέ, κυρία, ἐβούλου ἵνα ὁ ἀνὴρ σου ὠνήσῃται σοι παῖδα νέον, εὐόματον, οὐλόκομον, λευκόν, ὀφείλοντα εἰς τὸ βαλανεῖον ὑπηρετεῖν καὶ γυμνὴν βλέπειν σε καὶ εἰς τὸν κοιτῶνα κινᾶν καὶ τοὺς πόδας σου τρίβειν καὶ προσπαιζαντά σοι αἰσχῦναι τὸν φιλόσοφον. ἀλλ’ ὦ Εὐριπίδη, χρυσοῦν σου τὸ ἀψευδὲς στόμα, ὅτε ἔλεγες

πολλαὶ μὲν ὀργαὶ κυμάτων θαλασσίων,
δειναὶ δὲ ποταμῶν καὶ πυρὸς θερμοῦ πνοιαί,
δεινὸν δὲ πενία, δεινὰ δ’ ἄλλα μυρία,
πλὴν οἶδέν οὕτως ὥς γυνὴ ἐν ὑπερβολῇ κακῶν.

σὺ δὲ φιλοσόφου γυνὴ οὕσα ὑπὸ καλῶν νεανιῶν δουλεύεσθαι θέλεις, ἵνα βινητιῶσα ὕβριν τῷ ἀνδρὶ ὑπενέγκῃς;” ἡ δὲ ταῦτα ἀκούσασα ἔφη “πόθεν τοῦτο τὸ κακὸν ἤγρευσας; ὅμως στωμύλος μοι ὁ σαπρὸς φαίνεται καὶ εὐτράπελος. διαλλαγήσομαι αὐτῷ.” ὁ Ξάνθος ἔφη “Αἰσωπε, διήλλακταί σοι ἡ κυρία.” ὁ δὲ φησι “μέγα πρᾶγμα εἰ γύναιον πτῆξαν κατεπραῦνθη . . . (c. 33 deesi).

34. (West. 6). Ὁ Ξάνθος ἔφη “σιῶπα τοῦ λοιποῦ· ὠνησάμην σε εἰς δουλείαν, οὐ μὴν δὲ εἰς ἀντιλογίαν. ἄρας οὖν ὠμόλινον ἀκολοῦθαι μοι, ὅπως ἀπὸ τῶν κήπων πρῶμέθα λάχανα.” ὁ δὲ θεὸς ἐπὶ τῶν ὤμων τὸ ὠμόλινον ἠκολοῦθαι τῷ Ξάνθῳ. ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς ἓνα κῆπον λέγει τῷ κηπουρῷ “δὸς ἡμῖν λάχανα.” ὁ δὲ λαβὼν τὸ δρέπανον ἀπεθέριζεν αὐτῷ ἀσπαράγους, σεῦτλα, μαλάχας καὶ ἀρτύματα. εὐτελὲς δὲ δεσμήσας φορτίον ἐπέδωκε τῷ Αἰσώπῳ. ὁ δὲ Ξάνθος ἀνοίξας τὸ μαρσίπιον ἐπεδίδου τὸ κέρμα τῶν λαχάνων. 35. ὁ δὲ κηπουρὸς ἔφη πρὸς τὸν Ξάνθον “ἔα, κύριε· ἐνὸς γάρ σου λόγου χρεῖαν ποιοῦμαι ζητήματος ἔνεκεν.” ὁ δὲ φησιν “ὃ βούλει λέγε.” καὶ ὁ κηπουρὸς “καθηγητά,/διὰ τί τὰ παρ’ ἐμοῦ βαλλόμενα λάχανα εἰς τὴν γῆν σκαλιζόμενά τε καὶ ἀρδεύμενα βραδεῖαν ἔχει τὴν αὐξῆσιν, τὰ δὲ αὐτῆματι ἀπὸ τῆς γῆς φυόμενα καὶ μηδαμῶς ἐπιμελούμενα τάχιον αὐξεται;” ὁ δὲ ἀκούσας ἐμφιλόσοφον ζήτημα καὶ μὴ εὐρὼν λῦσαι, “τῇ θείᾳ προνοίᾳ,” ἔφη, “πάντα διοικεῖται.” 36. Αἰσωπος δὲ ἀκούσας ἐγέλασε. καὶ ὁ Ξάνθος φησὶ πρὸς αὐτόν “γελᾷς ἢ καταγελᾷς;” ὁ δὲ “καταγελῶ,” φησιν, “οὐ σοῦ ἀλλὰ τοῦ διδάξαντός σε· τὰ γὰρ ὑπὸ θείας προνοίας διοικούμενα ὑπὸ σοφῶν διαλίσσονται. ὑπόσχου οὖν, κἀγὼ διαλύσω αὐτό.” 37. ὁ Ξάνθος τῷ κηπουρῷ λέγει “κομψότατε, ἀπρεπὲς ἐστὶν ἐμὲ τὸν ἐν τοσοῦτοις ἀκροατηρίοις διαλεχθέντα νῦν ἐν κήποις αἰνίγματα διαλύειν. παῖς δὲ πολύπειρος ἀκολουθεῖ μοι· αὐτῷ προσανάθου καὶ διαλύσει τὸ ζήτημα.” ὁ κηπουρὸς ἔφη “οὗτος ὁ σαπρὸς γράμματα οἶδεν; οὐαὶ τῇ ἀτυχίᾳ. εἰπέ ” φησιν “εἰ ἐπίστασαι.” καὶ ὁ Αἰσωπος “τοῦτο ζητεῖς ἀκοῦσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν τὰ φυτὰ εἰς τὴν γῆν βάλλεις καὶ ταῦτα ἐπιμελῶς ἐργάζῃ, τὰ δὲ ἄγρια τάχιον ἀναβαίνει καὶ μᾶλλον τῶν ὑπὸ σοῦ βαλλομένων· ἄκουε καὶ πρόσεχε. ὃν τρόπον γυνὴ πρὸς δεῦτερον ἐρχομένη γάμον, τέκνα ἔχουσα ἐκ προτέρου ἀνδρὸς, εὔρε δὲ καὶ τὸν ἄνδρα τέκνα ἔχοντα ἐκ προτέρας γυναικός· γίνεται ὧν μὲν ἐπιφέρεται μήτηρ, ὧν δὲ εὐρίσκεται μητρὶς. τούτων δὲ ἡ διαφορὰ γίνεται πολλή. τὰ γὰρ ἐξ αὐτῆς γεννηθέντα φιλοστόργως τρέφει, τὰ δὲ ἐξ ἄλλοτρίων ὠδίνων τεχθέντα μισεῖ ζήλῳ χρωμένη, καὶ περικόπτουσα μᾶλλον τὴν ἐκείνων τροφήν τοῖς ἰδίῳ διδῶσι τέκνοις. τὰ γὰρ ἴδια ὥς φύσει φιλεῖ, τὰ δὲ τοῦ ἀνδρὸς ὥς ξένα μισεῖ. τὸν αὐτὸν οὖν τρόπον καὶ ἡ γῆ τῶν μὲν αὐτομάτως φυομένων ἐστὶ μήτηρ, τῶν/δὲ παρὰ σοῦ

West.p.21
5

10

15

20

West.p.22
25

30

35

40

West.p.23

βαλλομένων ἐστὶ μητριὰ, καὶ μᾶλλον τὰ ἴδια τρέφουσα θάλλειν ποιεῖ ἢ τὰ παρὰ σοῦ ὡς νόθα φυτειθέντα.” ἀκούσας δὲ ὁ κηπουρὸς λέγει “πολύ με τῆς λύπης ἐκούφισας. ἔχε τὰ λάχανα ὠρεάν. ἐὰν δὲ τινος ἐτέρου χρεῖαν ἔχῃς ὡς εἰς ἴδιον παραγίνου κῆπον.” (38 *deesi*)

- 5 39. (West. 7) Ἐγένετο δὲ μεθ’ ἡμέρας τινὰς λουομένον τοῦ Ξάνθου εὐρεῖν φίλους, καὶ φησι τῷ Αἰσώπῳ “πρόλαβε εἰς τὸν οἶκον καὶ βαλὼν φακὸν εἰς κάκκαβον ἔψησον ἡμῖν.” δραμῶν δὲ ὁ Αἰσώπος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ταμεῖον, λαβὼν ἓνα κόκκον φακοῦ εἰς κάκκαβον βαλὼν ἤψει. ὁ δὲ Ξάνθος σὺν τοῖς φίλοις λουσάμενος “καταξιώσατε” φησί “εὐτελῶς ἀριστῆσαι· πρὸς φακὸν ἡμῖν ἐστίν. οὐ δεῖ γὰρ τῇ ποικιλίᾳ τῶν ἐδεσμάτων τοὺς φίλους κρίνειν, ἀλλὰ τῇ προθυμίᾳ δοκιμάζειν.”
- 10 40. καὶ ἀγαγὼν αὐτοὺς εἰς τὴν οἰκίαν φησὶν “Αἰσώπε, δὸς πιεῖν ἀπὸ βαλανείου.” ὁ δὲ τὸν ξέστην λαβὼν καὶ εἰς τὸ βαλανεῖον δραμῶν πλήσας τε ἐκ τοῦ ἀπορρύματος καὶ κεράσας ἐπέδωκε τῷ Ξάνθῳ. ὁ δὲ δυσωδίᾳ ληφθεὶς φησι “ψῶ, Αἰσώπε, τί τοῦτο;” ὁ δὲ “ἀπὸ βαλανείου” ἔφη. ὁ δὲ Ξάνθος καὶ ἐν τούτῳ γυμνάσας αὐτοῦ τὸν νοῦν ἡσύχασε. καὶ φησι “παράθες
- 15 μοι λεκάνην.” θεὶς δὲ κενὴν τὴν λεκάνην εἰστήκει. καὶ ὁ Ξάνθος· “οὐ νίπτεις;” Αἰσώπος ἔφη “ἐντέταλκάς μοι ἵνα, ὅσα ἂν ἀκούσω, ἐκεῖνα καὶ πράξω. οὐκ εἶπας ‘βάλε ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην καὶ νίψον μου τοὺς πόδας καὶ θές τὰ σανδάλια’ καὶ ὅσα καθεξῆς.” ὁ δὲ Ξάνθος τοῖς φίλοις ἔφη “μὴ γὰρ δοῦλον ἐαυτῷ ἡγόρασα; μᾶλλον δὲ καθηγητήν.”
- 20 41. ἀνακλιθέντων δὲ τῶν φίλων ὁ Ξάνθος φησὶν “Αἰσώπε, ὁ φακὸς ἔφηται; δός, φαγώμεθα.” ὁ δὲ ἀναλαβὼν κοχλιαρίῳ τὸν κόκκον τοῦ φακοῦ ἐπέδωκεν αὐτῷ. λαβὼν δὲ ὁ Ξάνθος καὶ δοκῶν ὅτι πρὸς τὸ πειρᾶσαι τὴν ἔφησιν ἐπεδόθη, ἐκθλίψας ἔφη “κλῶς ἔφηται, κόμιζε καὶ φαγώμεθα.” τοῦ δὲ βραδύνοντος ἔφη “ποῦ ὁ φακός;” “ἔλαβες αὐτόν,” φησὶν. ὁ Ξάνθος εἶπεν “ἓνα κόκκον ἔφησας;” ὁ δὲ “ναί,” φησι. “φακὸν γὰρ εἶπας καὶ οὐ φακοὺς. τὸ μὲν γὰρ ἐνικόν ἐστι, τὸ δὲ πληθυντικόν.” ὁ Ξάνθος
- st.p.24 φησί· “ἄνδρες σοφοί, οὗτός με/ταχὺ εἰς μανίαν περιτρέψει. 42. ἀλλ’ ἵνα μὴ δόξω
- 26 τοὺς φίλους ὑβρίζειν, ἀπελθὼν ὦνησαι χοίρου ἑνὸς πόδας τέσσαρας καὶ ἐκξέσας παράθες”. ὁ δὲ Αἰσώπος λαβὼν ἔψει. ὁ Ξάνθος οὖν θέλων εὐλόγως δαμάσαι αὐτόν, τοῦ Αἰσώπου διὰ τινὰ χρεῖαν εἰς τὸ ταμεῖον εἰσελθόντος, λαβὼν ἀπὸ τῆς χύτρας ἓνα πόδα ἔκρυψεν. Αἰσώπος δὲ ἐλθὼν καὶ εἰς τὴν χύτραν βλέψας, ὡς εἶδε τρεῖς μόνον
- 30 πόδας, ἔγνω ὅτι ἐνέδρα αὐτῷ ἐγένετο, καὶ κατελθὼν εἰς τὸ περιαύλιον, μάχαιραν λαβὼν, τοῦ σιτουμένου χοίρου τὸν πόδα κόψας μαδίσας τε καὶ ἀλμίσας, εἰς τὴν χύτραν ἔρριψε καὶ συνήψει. ὁ δὲ Ξάνθος, ὑποπτεύσας μὴ πως ὁ Αἰσώπος τὸν λείποντα πόδα μὴ εὐρὼν δραπετεύσῃ, πάλιν αὐτόν εἰς τὴν χύτραν ἔβαλε. γίνονται οὖν πόδες πέντε, οὐδεὶς δὲ αὐτῶν ᾔδει τὸ γεγονός. 43. καὶ μετ’ ὀλίγον ἔφη “Αἰσώπε, εἰ τοὺς
- 35 χοιρεῖους ἔφησας πόδας, δός, φάγωμεν.” ὁ οὖν Αἰσώπος κατακενοῖ τοὺς πόδας εἰς τὸν πίνακα καὶ ἰδοῦ, πέντε. ὁ δὲ Ξάνθος· “τί τοῦτο;” Αἰσώπος ὠχριάσας ἔφη “οἱ δύο χοῖροι πόσους πόδας ἔχουσιν;” ὁ Ξάνθος ἔφη “ὀκτώ.” Αἰσώπος εἶπεν “εἰσὶν ὧδε πέντε καὶ ὁ χοῖρος κάτω τρίπους νέμεται.” ὁ δὲ Ξάνθος τοῖς φίλοις ἔφη “οὐκ εἶπον ὅτι οὗτος ταχέως εἰς μανίαν με περιτρέψει;” Αἰσώπος ἔφη “δέσποτα, ἔδει
- 40 σε μὴ ὀρίσαι μοι νόμον καὶ διηκόνησα ἂν σοι πρεπόντως. τὰ γὰρ ἐκ περισσείας λεγόμενα κατὰ προσθήκην καὶ ὑφειλμὸν οὐ μέτριά εἰσιν ἀμαρτήματα.” ὁ οὖν Ξάνθος μηδεμίαν ἀφορμὴν εὐρηκὼς τοῦ μαστιγῶσαι αὐτόν ἡσύχασε.

44. (West. 8). Τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον σὺν αὐτῷ παρεγένετο. εἰς δὲ τῶν σχολαστικῶν δεῖπνον μέγα παρασκευάσας ἐκάλεσε τὸν Ξάνθον ἅμα τοῖς λοιποῖς σχολαστικοῖς. ὁ οὖν Ξάνθος ἐν τῷ δείπνῳ λαβὼν μέρη πολλὰ ἐπίδωκε τῷ Αἰσώπῳ καὶ φησιν “ὑπαγε, δὸς τῇ εὐνοούσῃ.” ὁ δὲ ἐν ἑαυτῷ ἔφη “νῦν καιρὸς τοῦ ἀνταμύνασθαι με τὴν κυρίαν μου ἀνθ’ ὧν ἀγορασθέντα με ἔσκωπτεν. ὄψεται τοίνυν τίς τῷ κυρίῳ εὐνοεῖ.” 5
45. ἐλθὼν οὖν εἰς τὴν οἰκίαν ἐκάλεσε τὴν κυρίαν αὐτοῦ, παρέθηκε τὴν σφυρίδα ἐμπροσθεν αὐτῆς, καὶ φησι “κυρία, μὴ τι τέτρωκται;” ἡ δὲ “πάντα ὑγιῇ καὶ ἀσινῇ.” Αἰσώπος εἶπεν “ταῦτα πάντα ὁ δεσπότης πέπομφεν οὐ σοί, ἀλλὰ τῇ εὐνοούσῃ.” West.p.25
- καὶ ἡ γυνὴ τοῦ Ξάνθου φησὶ “καὶ τίς αὐτῷ πλεῖον μου εὐνοεῖ;” ὁ δὲ ἔφη “μείνον καὶ ὄψει.” φωνήσας οὖν τὴν κύνα, “ἔρχου” φησι “λύκαινα καὶ φάγε.” ἡ δὲ πομπύσασα 10
- προσέδραμεν αὐτῷ, καὶ ἔρριψε τῇ κυνὶ ἐν καθ’ ἐν ὅλα τὰ μέρη, λέγων “σοὶ εἶπεν ὁ δεσπότης δοθῆναι.” μετὰ οὖν τὸ φαγεῖν τὴν κύνα ἀπῆλθεν Αἰσώπος πάλιν πρὸς τὸν δεσπότην. 46. ὁ δὲ Ξάνθος λέγει αὐτῷ “δέδωκας τῇ εὐνοούσῃ τὰ μέρη;” ὁ δὲ ἔφη “πάντα λαβοῦσα ἐνώπιόν μου κατέφαγε.” καὶ ὁ Ξάνθος “τί ἔλεγεν ἐσθίουσα;”
- Αἰσώπος εἶπεν “ἐμοὶ μὲν οὐδέν, τοῖς δὲ νεύμασιν ἐν ἑαυτῇ ἠύχετό σοι.” ἡ δὲ γυνὴ 15
- τοῦ Ξάνθου περίλυπος γενομένη ἔλεγε “τὴν κύνα προκέκρικέ μου, πῶς αὐτῷ εἰνοήσω; οὐ μένω μετ’ αὐτοῦ.” καὶ εἰσελθοῦσα εἰς τὸν κοιτῶνα ἐπένθει.
47. Τοῦ δὲ πότου προκόπτοντος ζητήματα πρὸς ἀλλήλους ἐτίθεντο. ἐνὸς δὲ εἰπόντος “πῶς ἔσται μεγάλη ταραχὴ ἐν ἀνθρώποις;” Αἰσώπος ὀπισθεν ἐστῶς ἔφη “ἐὰν οἱ νεκροὶ ἀνιστάμενοι τὰ ἴδια ἀπαιτήσωσι.” γελάσαντες οὖν οἱ σχολαστικοὶ “νοήμων,” 20
- ἔφησαν, “ὁ νεώνητος καὶ οὐκ ἄχαρις. ἀλλὰ πάντα ὁ Ξάνθος ἐξάπινα διδάσκει αὐτόν, πλὴν πάντα καλῶς λέγει.” 48. ἄλλος ἔφη “διὰ τί τὸ μὲν πρόβατον ἐλκόμενον εἰς θυσίαν οὐ βοᾷ, ὁ δὲ χοῖρος μέγала κράζει;” Αἰσώπος πάλιν ἐστῶς ἔφη “τὸ μὲν πρόβατον συνήθως ἀμελγόμενον καὶ κειρόμενον ἐλκόμενον ἀκολουθεῖ, σκελιζόμενον 25
- δὲ καὶ τὸν σίδηρον βλέπον οὐδὲν ὑποπτεύει· δοκεῖ γὰρ τὸ τοῦ πόκου βάρος ἀποτίθεσθαι καὶ τὴν τοῦ γάλακτος ἀμελξιν. ὁ δὲ χοῖρος μήτε γάλα εὐχρηστον ἔχων μήτε τρίχας, εἰδὼς ὅτι πρὸς χρῆσιν τῶν κρεῶν τὸ αἷμα αὐτοῦ τις κενῶσαι θέλει, κέκραγε, μὴ ἔχων τι ἕτερον προσδοῦναι.” οἱ δὲ σχολαστικοὶ θαυμάσαντες ἐπήνεσαν αὐτόν. καὶ οὕτως ἀνέλυσαν ἐκ τοῦ δείπνου.
49. Ὁ δὲ Ξάνθος εἰσελθὼν πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῷ κοιτῶνι ἐκολάκευεν 30
- αὐτήν. ἡ δὲ αὐτόν ἀπεστρέφετο λέγουσα “μὴ θίγῃς μου· δὸς μοι τὴν προῖκά μου, οὐκέτι/μένω μετὰ σοῦ. ἀπελθὼν τὴν κύνα κολάκευε, ἦτινι τὰ μέρη πέπομφας.” West.p.26
- ὁ Ξάνθος ἐν ἑαυτῷ “τί ποτέ μοι πάλιν ὁ Αἰσώπος ἤρτυσε;” καὶ φησι “κυρία, ἐγὼ πέπωκα καὶ σὺ μεθύεις. τίνι ἔστειλα τὰ μέρη, οὐχὶ σοί;” ἡ δὲ ἔφη “οὐκ ἐμοί, ἀλλὰ τῇ κυνὶ.” Ξάνθος εἶπεν “Αἰσώπόν μοι τις καλεσάτω.” 50. ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ λέγει 35
- “τίνι ἔδωκας τὰ μέρη;” ὁ δὲ ἔφη “τῇ εὐνοούσῃ.” ὁ Ξάνθος φησὶν “οὐδὲν ἔλαβε.” καὶ ἡ γυνὴ ἐφώνησεν “οὐδὲν εἴληφα ἐγώ.” Αἰσώπος ἔφη “τίνι εἶπας δοθῆναι τὰ μέρη;” ὁ Ξάνθος εἶπε “τῇ εὐνοούσῃ.” καὶ ὁ Αἰσώπος “μὴ οὖν αὕτη σοι εὐνοεῖ;” ὁ Ξάνθος “ἀλλὰ τίς, δραπέτα;” Αἰσώπος φωνήσας τὴν κύνα φησὶν “αὕτη σοι μᾶλλον εὐνοεῖ· 40
- γυνὴ δὲ κἂν λέγῃ εὐνοεῖν οὐκ εὐνοεῖ. εἰ γὰρ ἐπ’ ἐλαχίστῳ λυπηθῇ, ὑβρίζει, ἀντιλέγει, ἀναχωρεῖ. τὴν δὲ κύνα δεῖρον, δίωξον, καὶ οὐ μὴ ὑποχωρήσει, ἀλλ’ εὐθὺς ἐπιλαθομένη πάλιν τὴν κέρκον τῷ δεσπότηι σείει. ἔδει σε οὖν εἰπεῖν ‘τῇ γυναικὶ μου ταῦτα ἀπόφερε’

καὶ μὴ 'τῇ εἰνοοῦσῃ'." ὁ Ξάνθος τῇ γυναικὶ εἶπε "βλέπεις, κυρία, ὅτι οὐκ ἐμὸν τὸ αἷτιον, ἀλλὰ τοῦ ἐνέγκαντος. μακροθύμησον οὖν καὶ εὐρήσω πρόφασιν δι' ἧς αὐτὸν μαστιγώσω."

50a¹. Ἡ δὲ "ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ συνοικήσω μετὰ σοῦ οὐκέτι." ἐξελθοῦσα δὲ λαθραίως ἐπορείσθη πρὸς τοὺς ἐαυτῆς γονεῖς. ὁ δὲ Αἰσωπος ἔφη τῷ κυρίῳ αὐτοῦ "οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἡ κύων σοι εὐνοεῖ καὶ οὐχὶ ἡ κυρία μου;" ἡμερῶν δὲ διελθουσῶν καὶ αὐτῆς ἀδιαλλάκτου μενούσης ἐπεμψέ τινας ὁ Ξάνθος παρακαλῶν ὅπως ὑποστρέψει πρὸς αὐτόν. ἡ δὲ οὐκ ἐπέθετο· ἐν πολλῇ οὖν ἀθυμίᾳ ὑπάρχων ὁ Ξάνθος διὰ τὴν τῆς γυναικὸς στέρησιν, προσελθὼν ὁ Αἰσωπος λέγει αὐτῷ "μὴ λυποῦ, ὦ κύριέ μου· ἐγὼ γὰρ τὴν αὐριον αὐτὴν ποιήσω ὅπως μόνη ἀνακάμψει πρὸς σέ." καὶ λαβὼν νομίσματα ἐξῆλθε εἰς τὴν ἀγοράν, καὶ ὠνησάμενος ὄρνιθας, χῆνας τε καὶ ἕτερά τινα ἀπῆε βαστάζων αὐτά, διερχόμενος κατὰ τὸν τόπον ἐν ᾧ ἦν ἡ κυρία αὐτοῦ, προσποιούμενος δῆθεν μὴ γινώσκειν ὅτι/ἐκεῖσε ὑπάρχει ἡ τοῦ Ξάνθου γυνή. εὐρῶν δὲ τινα τῶν οἰκετῶν τῶν αὐτῆς γονέων ἔφη αὐτῷ "ἄρά γε, ἀδελφέ, μὴ ἔχωσιν ἐν τῷδε τῷ οἴκῳ χῆνας ἢ ἄλλο τι τῶν πρεπόντων εἰς γάμους;" ὁ δὲ "καὶ τί τούτων χρεῖαν ἔχεις;" καὶ ὁ Αἰσωπος· "Ξάνθος ὁ φιλόσοφος τῇ αὐριον μέλλει γυναικὶ συζευχθῆναι." ὁ δὲ δρομαίως ἀναβὰς ἀπήγγειλε ταῦτα τῇ τοῦ Ξάνθου γυναικὶ. ἡ δὲ ἀκούσασα ἀπῆε μετὰ πολλῆς σπουδῆς πρὸς τὸν Ξάνθον καὶ κατεβόα αὐτοῦ λέγουσα "ὦ Ξάνθε, ἐμοῦ ἐν τοῖς ζῶσιν ὑπαρχοῦσης ἐτέρα γυναικὶ ἀρμοσθῆναι οὐ δύνασαι."

20 51 (West. 9). Μεθ' ἡμέρας δὲ ὀλίγας καλέσας ὁ Ξάνθος σχολαστικούς τινας εἰς ἄριστον τῷ Αἰσώπῳ ἔφη "ἄπελθε καὶ ὀψώνησον εἴ τι καλὸν καὶ χρηστὸν." Αἰσωπος ἀπιὼν πρὸς ἐαυτὸν ἔλεγεν "ἐγὼ αὐτῷ δείξω μὴ μωρὰ διατάσσεσθαι." φθάσας δὲ εἰς τὸ μάκελλον πάντων τῶν τεθυμένων χοίρων ἠγόρασε τὰς γλώσσας, καὶ ἐλθὼν ἐσκεύασεν. ἀνακλιθέντων δὲ τῶν φίλων σὺν τῷ Ξάνθῳ μετὰ τὸ πιεῖν "Αἰσωπε," 25 φησί, "δὸς ἡμῖν φαγεῖν." ὁ δὲ παρέθηκεν ἐκάστῳ γλώσσαν ἐκξεστήν καὶ ὀξύγαρον. οἱ δὲ σχολαστικοὶ τὸν Ξάνθον ἐπήνεσαν λέγοντες "ὦ καθηγητά, καὶ τὸ ἄριστόν σου φιλοσοφίας μεστόν. εὐθὺς γὰρ γλώττας ἐπέδωκας, δι' ἧς πᾶσα φιλοσοφία ἐκπέμπεται, καὶ τὸ κρεῖττον ἐξ ὕδατος· πᾶσα γὰρ γλώσσα ἐν ὑγρῷ καθέστηκεν." ἔφαγον οὖν ἠδέως. 52. μετὰ δὲ τὸ πιεῖν ὁ Ξάνθος φησὶν "Αἰσωπε, δὸς ἡμῖν τι φαγεῖν." ὁ δὲ 30 παρέθηκεν ἐκάστῳ γλώσσαν ὀπτὴν δι' ἁλὸς καὶ πεπέρεως. οἱ δὲ σχολαστικοὶ εἶπον "οὐα, καθηγητά, οἰκείως καὶ μεγάλως γλώσσα ὀπτὴ· πᾶσα γὰρ γλώσσα πυρὶ ἠκόνηται. καὶ τὸ κρεῖττον δι' ἁλοπεπέρεως· τὸ γὰρ ἄλυκόν τῷ δριμύϊ συγκέκρται καὶ τὸ δάκνον ἐπιδίδεται." πάλιν οὖν ἔφαγον ἠδέως. καὶ μετ' ὀλίγον ὁ Ξάνθος· "Αἰσωπε, δὸς ἡμῖν 35 φαγεῖν." ὁ δὲ ἐκάστῳ γλώσσαν ἔθηκεν ἀρτυτήν. οἱ σχολαστικοὶ πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον "ἡμεῖς τὰς γλώσσας ἠλγήσαμεν γλώσσας τρώγοντες. οὐκ ἔχομέν τι ἕτερον φαγεῖν;" πάλιν Αἰσωπος ἐκάστῳ γλώσσαν παρέθηκε ζωμευτήν. οἱ δὲ σχολαστικοὶ ἀγανακτοῦντες/ἔλεγον "ἔως πότε γλώσσας; ψῶ, τὸ ἄριστον τοῦτο." θυμωθεὶς οὖν ὁ Ξάνθος ἔφη "Αἰσωπε, οὐκ ἔχεις τι ἕτερον;" ὁ δὲ εἶπεν "οὐ." 53. καὶ ὁ Ξάνθος· "οὐκ εἶπόν σοι, κατάρατε, εἴ τι καλὸν καὶ χρηστὸν, ὠνησαι;" ὁ δὲ φησι "χάριν

st.p.28

¹ Hoc capitulum, sicut infra c. 77a et 77b, primus inseruit conditor archetypi SBP, unde M; deest codd. OLo et Vitae G. Sumptum est procul dubio ex antiqua quadam Vitae editione, cuius vestigia non nisi in SBP et in cod. Vind. 128 discerni possunt; cf. Text Trad. pp. 322 sq., 328 sqq.; Studies 27-30; supra p. 21.

ἔχω ὅτι ἀνδρῶν φιλολόγων παρόντων μέμφη μοι. εἶπας εἴ τι καλὸν καὶ χρηστὸν. καὶ τί μείζον ἐν βίῳ γλώσσης; διὰ γλώσσης πᾶσα φιλοσοφία καὶ παιδεία συνίστηκε, διὰ γλώσσης δόσεις, λήψεις, ἀσπασμοί, ἀγορασταί, δόξαι, μοῦσαι, γάμοι, πόλεις ἀνορθοῦνται καὶ πάλιν καταβάλλονται, γλώσσα ἄνδρα ταπεινοὶ καὶ πάλιν ὑψοί, διὰ γλώσσης πᾶς ὁ βίος συνέστηκεν. οἷδέν οὖν αὐτῆς ἐστὶ κρεῖττον.” οἱ δὲ σχολαστικοὶ 5 εἶπον “καλῶς λέγει, οἷδέν κρεῖττον γλώσσης. σὺ ἡμαρτες, καθηγητά.” ὕβριν δὲ τοῦτο λογισάμενοι ἀνέστησαν τοῦ δείπνου, ὀλονυκτὶ δυσφορήσαντες. 54. τῇ δὲ ἐξῆς ἡμέρᾳ μεμφθεὶς ὑπὸ τῶν φίλων ὁ Ξάνθος ἔφη “οὐ γέγονε κατὰ τὴν ἐμὴν θέλησιν, ἀλλὰ κατὰ τὴν τοῦ ἀχρείου δούλου. σήμερον ἀνταλλάξω τὸ δείπνον καὶ ἐνώπιον ὑμῶν διαλεχθήσομαι αὐτῷ.” καὶ φησιν “Λῖσωπε, ἐπεὶ δοκεῖ σοι τὰ εὐχρηστα λαλεῖν, 10 καὶ γὰρ σοι τὰ ἐναντία διατάξομαι. ἀπελθὼν ἀγόρασον, εἴ τι σαπρὸν, εἴ τι χεῖρον, ἐπεὶ πρὸς δείπνον καλῶ τοὺς σχολαστικούς.” Λῖσωπος δὲ μηδὲν ταραχθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸ μάκελλον καὶ πάλιν γλώσσας ἀγοράσας ἐποίησεν ὡσαύτως. ἐλθόντες οὖν οἱ σχολαστικοὶ κατεκλίθησαν. μετὰ δὲ τὸ πιεῖν ἐκάστῳ γλώσσαν παρέθηκεν ἐξ ὕδατος καὶ ὄξους. 15 εἰ δὲ πρὸς ἑαυτοὺς ἔλεγον “χοίρειαι πάλιν γλώσσαι. πάντως θέλων ἀπὸ τῆς χθὲς διαρροίας τὸν στόμαχον τῷ ὄξει ἀνακτήσασθαι ταῦτα προσήνεγκεν.” καὶ μετ’ ὀλίγον πάλιν παρέθηκε γλώσσας. οἱ δὲ σχολαστικοὶ ἐταράχθησαν. 55. ὁ δὲ Ξάνθος φησὶν “Λῖσωπε, τί τοῦτο; μὴ εἰπὼν σοι ‘εἴ τι καλὸν, εἴ τι χρηστὸν’; οἷκ εἰπὼν σοι ‘εἴ τι σαπρὸν, εἴ τι χεῖρον’;” ὁ δὲ ἔφη “καὶ τί ἐστὶ χεῖρον γλώσσης; διὰ γλώσσης ἔχθραι, διαβολαί, μέμψεις, ἐριδες, φθόνοι, ζηλοτυπία, καὶ πόλεων 20 ἀφανισμοί. καὶ τί λέγω τὰ/πολλά; οἷδέν ἐστι χεῖρον γλώσσης.” εἰς δὲ τῶν ἀνακειμένων τῷ Ξάνθῳ ἔφη “καθηγητά, τοῦτῳ ἐὰν πρόσσχης εἰς μανίαν σε περιτρέψει· οἷα γὰρ ἡ μυρφή, τοιάδε καὶ ἡ ψυχὴ.” Λῖσωπος ἔφη “σὺ μοι δοκεῖς κακεντρεχέστερος εἶναι παροξύνων δεσπότην κατ’ οἰκέτου, ὥς περιέργος καὶ τὰ ἀλλότρια μεριμνῶν.” 25

56 (West. 10). Ὁ δὲ Ξάνθος ζητῶν ἀφορμὴν τοῦ μαστιγῶσαι τὸν Λῖσωπον λέγει “δραπέτα, ἐπεὶ περιέργον εἶπας τὸν φίλον, δείξόν μοι ἄνθρωπον ἀπερίεργον.” ὁ δὲ φησὶ “δέσποτα, εἰσὶ πολλοὶ τὰ οἰκεία τρώγοντες καὶ πίνοντες καὶ τὰ ἴδια μεριμνῶντες, ἔνιοι δὲ τῶν ἀνθρώπων τὰ ἴδια οὐ μνημονεύοντες τὰ ἀλλότρια περιεργάζονται.” Ξάνθος εἶπεν “ἕτερον δείπνον ἐτοιμάσω· σὺ δὲ πορευθεὶς κάλει μοι 30 ἄνθρωπον ἀπερίεργον, ἵνα ὁ ἐὰν ἴδῃ ἢ ἀκούσῃ μὴ περιεργάσῃται.” 57. ὁ δὲ Λῖσωπος ἐξελθὼν ἐξήτει ἄνθρωπον ἀπερίεργον. καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν ἀγορὰν εὔρε γινομένην μάχην καὶ ὄχλον πολὺν συνεστῶτα, ἕνα δὲ παρὰ ἐν μέρος αὐτῶν καθεζόμενον καὶ ἀναγιγνώσκοντα. Λῖσωπὸς φησὶ καθ’ ἑαυτὸν “τοῦτον καλέσω, ἀπερίεργος φαίνεται, καὶ μενῶ ἁπληγος.” ἀπελθὼν οὖν πρὸς αὐτόν, φησὶ “κομψότατε, Ξάνθος ὁ φιλόσοφος μαθὼν σου τὴν πραότητα ἐπὶ δείπνόν σε καλεῖ.” ὁ δὲ φησιν “ἐλεύσομαι, εὐρήσεις 35 δέ με πρὸ τοῦ πυλῶνος.” ἐλθὼν οὖν ὁ Λῖσωπος ἠτύπησε τὸ δείπνον. ὁ δὲ Ξάνθος φησὶν “Λῖσωπε, ποῦ ὁ ἀπερίεργος ἄνθρωπος;” ὁ δὲ “πρὸ τοῦ πυλῶνος ἔστηκε.” τῇ δὲ τακτῇ ὥρᾳ εἰσήγαγεν αὐτόν, καὶ κατεκλίθη μετὰ τῶν φίλων. 58. ὁ δὲ Ξάνθος ἔταξε δοθῆναι τῷ ξένῳ πρῶτον οἶνόμελι. ὁ δὲ φησιν “οὐχί, κύριε· σὺ πρῶτον πίε, εἴτα ἡ γυνὴ σου, ἔπειτα ἡμεῖς οἱ φίλοι σου.” ὁ δὲ Ξάνθος νεύει τῷ Λῖσώπῳ “ἔχω 40 ἅπαξ.” καὶ πῶς ἐφαίνετο [ἀ]περίεργος. εἴτα ἰχθύων λοπὰς παρετέθη. ὁ Ξάνθος ἐπαφορμιζόμενος ἔφη “τοσαῦτά μου ἀρτύματα δεδωκότος κατεφρονήθη μοι ἡ μαγειρία· οὔτε γὰρ ἀρώματα οὔτε ἔλαιον, οὔτε ὁ ζωμὸς σύγχυλος. τυφθῆτω ὁ μάγειρος.” ὁ ξένος

- West.p.30 φησί “παῦσαι, δέσποτα, οὐδέν αἴτιον, πάντα καλά.” ὁ Ξάνθος πάλιν νεύει τῷ Αἰσώπῳ “ἴδε, δύο.” εἶτα εἰσφέρεται πλακοῦς πολυσήσαμος. ὁ Ξάνθος γευσάμενος λέγει “κάλει τὸν ἀρτοκόπον. διὰ τί ὁ πλακοῦς οὔτε μέλι οὔτε σταφίδας ἔχει;” ὁ ξένος πάλιν ἔφη “δέσποτα, καὶ ὁ πλακοῦς καλὸς καὶ οὐδέν τῷ δείπνῳ λείπει· μὴ
- 5 εἰκῇ τύψῃς τοὺς δούλους.” ὁ Ξάνθος πάλιν νεύει τῷ Αἰσώπῳ “ἰδοῦ, τρίτον.” ὁ δὲ “ἀνέχω” φησὶν. ἀναστάντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ δείπνου κρεμᾶται ὁ Αἰσώπος καὶ τύπτεται. ὁ Ξάνθος αὐτῷ φησι “καὶ ταῦτα μὲν ἔχεις. εἰ δὲ μὴ καλέσῃς μοι ἄνθρωπον ἀπερίεργον, πεδήσας διαρρήξω σε.”
59. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἔξω τῆς πόλεως ἀπελθὼν ἐζητεῖ εὐρεῖν ἄνθρωπον ἀπερίεργον.
- 10 πολλοὺς οὖν βλέπων παροδίτας εἶδε τινα τῇ μὲν θέᾳ ἄγροικον, τοῖς δὲ ἡθεσι πολιτικὸν ὄντα, ὀνάριον ἐλαύνοντα μεστὸν ξύλων καὶ τῆς λεωφόρου ὁδοῦ ἐκνενευκότα καὶ τὴν τῶν πολλῶν ἀπάντησιν ὑπεσταλμένον καὶ πρὸς τὸ ὀνάριον λαλοῦντα. ὁ δὲ ἐπηκολούθει αὐτῷ, τοῦτον ἀπερίεργον στοχασάμενος. ὁ δὲ χωρικὸς τῷ ὀναρίῳ φησί “περιπάτει, ὅπως ταχέως φθάσωμεν εἰς τὴν πόλιν καὶ πρᾶθῶσι τὰ ξυλάρια ἀσσαρίων δώδεκα.
- 15 καὶ ἔξεις σὺ δύο εἰς χόρτον καὶ κριθήν, κἀγὼ δύο εἰς ἐμαυτόν, τὰ δὲ ὅκτῳ τηρήσωμεν εἰς ἐτέρας τύχας, μὴ τις ἀσθένεια ἐπιδράμῃ ἢ αἰφνιδίως γένηται χειμῶν.” 60. Αἰσώπος λέγει ἐν ἑαυτῷ “τί ταῦτα; τῷ ὀναρίῳ διαλέγεται; ὡς μᾶλλον ἀπερίεργός ἐστιν· ἀσπάζομαι αὐτόν.” καὶ ἀσπασάμενος “χαῖρε” φησὶν. ὁ δὲ ἀντησπάσατο. Αἰσώπος φησι “πόσου τὰ ξυλάρια;” ὁ χωρικὸς ἔφη “δώδεκα ἀσσαρίων.” Αἰσώπος λέγει
- 20 “Ξάνθον οἶδας τὸν φιλόσοφον;” ὁ δὲ φησιν “οὐ, τέκνον.” Αἰσώπος λέγει “διὰ τί;” ὁ ξένος ἔφη “ἐγὼ ἄγροικὸς εἰμι, οὐδένα ἐπίσταμαι.” ὁ Αἰσώπος ἔφη “ἐκείνου δούλος εἰμι.” ὁ ξένος ἔφη “(μὴ) τι ἡρώτησά σε πότερον δούλος εἶ ἢ ἐλεύθερος; ἐμοὶ τί διαφέρει;” Αἰσώπος ἔφη “ἀγαθὰ σοι γένοιτο, ἀκολουθεῖ μοι κἀγὼ σοι δώσω τὸ ἀργύριον μετὰ καὶ τοῦ ἀρίστου.” 61. ἀγαγὼν δὲ αὐτόν εἰς τὴν οἰκίαν καθεῖλε τὰ
- 25 ξυλάρια δεδωκώς τὸ τίμημα, καὶ φησιν “ὁ δεσπότης μου ἐρωτᾷ παρ’ αὐτῷ ἀριστῆσαι.”
- West.p.31 ὁ δὲ ἄγροικος οὐ περιεργασάμενος διὰ ποίαν αἰτίαν καλεῖται, εἰσελθὼν σὺν/τῷ πηλῷ καὶ τοῖς ὑποδήμασιν οὕτως ἀνέπεσεν. ὁ Ξάνθος ἔφη “τίς οὗτος;” Αἰσώπος ἔφη “ἄνθρωπος ἀπερίεργος.” ἰδὼν δὲ αὐτόν ἐκεῖνος ἄγροικον ὄντα λέγει τῇ γυναικὶ “κυρία, ὑποκρίθητί μοι ἵνα δαμάσω τὸν Αἰσώπον. καὶ ἀναστᾶσα, βαλοῦσα ὕδωρ εἰς
- 30 τὴν λεκάνην πρόσφερε τῷ ξένῳ ὡς νίψουσα αὐτοῦ τοὺς πόδας· ἴσως εὐλαβηθεὶς φανῇ περιεργὸς καὶ ὁ Αἰσώπος δαρήσεται.” ἡ δὲ θέλουσα τὸν Αἰσώπον τυφθῆναι ὑπεκρίθη, καὶ λαβοῦσα λέντιον προσέφερε τῷ ξένῳ τὴν λεκάνην. ὁ δὲ θεασάμενος καὶ γνούς ὅτι ἐστὶν ἡ οἰκοδέσποινα, φησὶ πρὸς ἑαυτόν “πάντως τιμῆσαί με θέλει, καὶ διὰ τοῦτο αὐτοχείρως νίπτει μου τοὺς πόδας· εἰ δὲ ἡθελέ μου τοὺς πόδας ὑπὸ δούλου νιφθῆναι
- 35 εἶχεν ἂν ἐπιτάξαι,” καὶ προτείνας τοὺς πόδας φησὶ “νίψον, κυρία,” καὶ νιψάμενος ἀνέπεσεν. 62. ὁ Ξάνθος φησὶ “δοθῆτω τῷ ξένῳ πρῶτον οἰνόμελι.” ὁ ξένος πρὸς ἑαυτόν “αὐτοὺς μὲν ἔδει πρῶτον πιεῖν, ἐπεὶ δὲ αὐτοῖς οὕτως δοκεῖ, οὐ περιεργάσομαι.” καὶ λαβὼν ἔπιεν. ἀριστῶντων δὲ αὐτῶν παρετέθη ἰχθύων λοπάς. ὁ Ξάνθος τῷ ξένῳ λέγει “φάγε.” ὁ δὲ ὡς δελφίς ἥσθιε τοὺς ἰχθύας. ὁ Ξάνθος ἐπαφορμιζόμενος λέγει
- 40 τῷ μαγείρῳ “διὰ τί κακῶς ἤρτυσας; ἐκδυθῆτω καὶ δαρήτω.” ὁ ἄγροικος ἐν ἑαυτῷ “καλῶς ἔφηται καὶ οὐδέν λείπει· εἰ δὲ διὰ προφάσεως θέλει δεῖραι τὸν δούλον, τί πρὸς ἐμέ;” δαρέντος δὲ τοῦ δούλου καὶ τοῦ ξένου σιωπῶντος ὁ Ξάνθος ἠδολέσχει. καὶ μετὰ μικρὸν ἠνέχθη πλακοῦς. ὁ ξένος μηδέπω ἰδὼν τοιοῦτον ἤρξατο ψωμοὺς ποιεῖν ὡς πλίνθους καὶ ἐσθίειν. 63. ἰδὼν δὲ αὐτόν ὁ Ξάνθος ἠδῶς τρώγοντα ἀνέκραγε

τὸν ἀρτοκόπον καὶ φησι “διὰ τί, κατάρατε, ὁ πλακοῦς οὔτε μέλι οὔτε πέπερι ἔχει, ἀλλὰ καὶ ὥξισεν;” ὁ δὲ ἔφη “εἰ ὦμός ἐστιν ὁ πλακοῦς, ἐμὲ δεῖρον, εἰ δὲ οὐκ ἤρτυται καλῶς, οὐκ ἐγὼ αἷτιος ἀλλ’ ἡ κυρία βραδύνασα δοῦναι τὴν ἄρτυσιν.” ὁ Ξάνθος ἔφη “ἐὰν παρὰ τὴν τῆς γυναικὸς ἀμέλειαν γέγονε, ζῶσαν αὐτὴν κατακαύσω.” τῇ δὲ γυναικὶ ἔφη “συννυποκρίθητί μοι.”/καὶ φησιν “Αἰσωπε, ἄγαγέ μοι κληματίδας καὶ ἄψον εἰς τὸ μέσον.” ὁ δὲ ἐνέγκας ἀνῆψε πυρὰν. φωνήσας δὲ τὴν γυναῖκα ἤγαγεν εἰς τὸ μέσον ὥστε δοκεῖν καυθῆναι, διεβλέπετο δὲ τὸν ἄγροικον, εἰ ἀναπηδῆσας διακωλύσει αὐτὸν τοῦτο πράξει. 64. ὁ δὲ ἄγροικος πρὸς ἑαυτὸν ἔλεγεν “αἰτίου μὴ ὄντος, τί οὗτος θυμοῦται;” καὶ φησι πρὸς αὐτὸν “οἰκοδέσποτα, εἰ τοῦτο κέκρικας, μικρὸν μείνον, ἕως κάγῳ ἀπελθὼν ἐνέγκω μου τὴν γυναῖκα ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ, καὶ τὰς δύο ὁμοῦ κατάκαυσον.” ὁ δὲ Ξάνθος ἀκούσας καὶ θαυμάσας τὸ ἔμψυχον τοῦ ἀγροίκου πρὸς τὸν Αἰσωπον ἔφη “ἴδε, ἀληθῶς ἄνθρωπος ἀπερίεργος. νενίκηκας ἄρκει· τὸ λοιπὸν πιστῶς καὶ εὐνοϊκῶς δούλευσόν μοι, ἵνα τύχῃς παρ’ ἐμοῦ ἐλευθερίας.” ὁ δὲ ἔφη “οὐκέτι με μέμψει, δέσποτα.”

West.p.
6

10

15

20

25

West.1

30

65 (West. 11). Τῇ δὲ ἐπαύριον λέγει ὁ Ξάνθος τῷ Αἰσώπῳ “τῇ τακτῇ ὥρα ἀπελθε εἰς τὸ βαλανεῖον καὶ βλέπε ἐὰν οὐ πολυοχλῇ, ἵνα λούσωμαι.” πορευομένου δὲ τοῦ Αἰσώπου ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ στρατηγός, καὶ γνωρίσας ὅτι τοῦ Ξάνθου ἐστίν, λέγει αὐτῷ “ποῦ πορεύεις;” ὁ δὲ Αἰσωπὸς φησιν “οὐκ οἶδα.” δόξας δὲ ὁ στρατηγὸς ὅτι καταγελαῖ αὐτοῦ, ἐκέλευσε βληθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν. Αἰσωπος δὲ ἀπαγόμενος ἔφη “ὁρᾷς ὅτι καλῶς σοι ἀπεκρίθην· μὴ προσδοκῶν γάρ, ὑπηντηκῶς σοι εἰς φυλακὴν ἄπειμι.” ἐκπλαγείς δὲ ὁ στρατηγὸς εἰς τὸ εὐαπολόγητον αὐτοῦ παρήκεν αὐτόν. 66. ὁ δὲ Αἰσωπος παραγενόμενος εἰς τὸ βαλανεῖον εἶδε πλῆθος λαοῦ καὶ πρὸς τὸ μέσον τῆς εἰσόδου κείμενον εἰκὴ λίθον, ἐν ᾧ ἕκαστος τῶν εἰσερχομένων προσκόπτων κατηρᾶτο τὸν τεθεικότα· εἰς δὲ τις μεταθεὶς αὐτόν εἰσῆλθε λούσασθαι. ὁ δὲ Αἰσωπος εἰς τὸν οἶκον ἐλθὼν λέγει τῷ κυρίῳ “εἰ κελεύεις, δέσποτα, λούσασθαι, ἕνα ἄνθρωπον εἶδον ἐν τῷ βαλανείῳ.” ὁ Ξάνθος λέγει “καλὸν ἐστὶ τὸ εὐρυχώρως λούσασθαι· ἄρον τὰ πρὸς βαλανεῖον καὶ ὑπαγε.” εἰσελθὼν δὲ ὁ Ξάνθος καὶ ἰδὼν τὸ πλῆθος τῶν λουομένων λέγει/“Αἰσωπε, οὐκ εἶπας ‘ἕνα μόνον ἄνθρωπον εἶδον’;” ὁ δὲ “καὶ μάλ’ αἰ” φησίν· “εἶδον γὰρ τὸν λίθον τοῦτον πρὸ τῆς εἰσόδου κείμενον, πρὸς ὃν εἰσιόντες πάντες προσέκοπτον· εἰς δὲ μὴ προσκόψας ἄρας μετέθηκε πρὸς τὸ μηδένα προσκόπτειν. ἐκείνον κρίνας παρὰ τοὺς λοιποὺς ἄνθρωπον εἶναι ἐδήλωσά σοι τὴν ἀλήθειαν.” ὁ Ξάνθος εἶπεν “οὐδὲν παρὰ τῷ Αἰσώπῳ ἀργὸν πρὸς ἀπολογία.”

67. Λουσάμενος δὲ παρεγένετο ἐπὶ τὸν δεῖπνον. μετὰ δὲ τὸ δειπνῆσαι τῆς γαστροῦ νυξάσης ἐξῆλθε πρὸς ὑποχώρησιν. τοῦ δὲ Αἰσώπου παρεστῶτος καὶ ξέστην ὕδατος ἐπιφερομένου, λέγει ὁ Ξάνθος “δύνασαι μοι εἰπεῖν διὰ τί ἔθος τοῖς ἀνθρώποις, ὅταν καθεζόμεθα εἰς τὰ ἀναγκαῖα, πυκνῶς τὰ ἑαυτῶν βλέπομεν ἀφοδεύματα;” Αἰσωπος ἔφη “κατὰ τοὺς παλαιοὺς σοφὸς τις διὰ σπατάλην πολὺν χρόνον ἐκαθεζέτο εἰς τὰ ἀναγκαῖα, μέχρις οὗ καθεζόμενος τὰς ἰδίας ἔχεσε φρένας. ἀπ’ ἐκείνου οὖν οἱ ἄνθρωποι φοβούμενοι διαβλέπουσι τὰ ἰδία ἀφοδεύματα, μὴ καὶ αὐτοὶ τὰς ἰδίας χέσωσι φρένας. ἀλλὰ σύ, δέσποτα, μηδὲν ἀγωνιάσῃς· οὐ γὰρ ἔχεις φρένας.”

35

40

68 (West. 12). Τῇ δὲ ἐπαύριον τοῦ Ξάνθου ἐπὶ πότου μετὰ φίλων ἀνακλιθέντος, καὶ τοῦ πότου ἐπικρατοῦντος, ἐγένετο προβλήματα ἱκανά. τοῦ δὲ Ξάνθου ἀρξαμένου συνταράττεσθαι, ἐπιγνοὺς ὁ Αἰσωπος ὅτι μέλλει μάχην ποιεῖν, λέγει “δέσποτα,

- Διώνυσος (εὐρών) τὸ οἰνικὸν πόμα τρεῖς κράσεις τῷ ἀνθρώπῳ διὰ πόματος χρῆσασθαι εἶπε· τὴν μὲν πρώτην ἡδονῆς εἶναι, τὴν δὲ δευτέραν εὐφροσύνης, τὴν δὲ τρίτην ὕβρεως. διὸ, δέσποτα, πίνοντες καὶ εὐφρανθέντες παραχωρήσατε (τὴν τῆς ὕβρεως τοῖς νέοις· ἔχεις γὰρ ἀκροατήρια) ἐν οἷς δεδώκατε ἀπόδειξιν.” ὁ δὲ Ξάνθος μεθῶν
- 5 φησί “σιῶπα, σίμβουλε “Αἰδου.” Αἴσωπος εἶπεν “ἐκδεξαι, καὶ εἰς “Αἰδου καταβαίνεις.” 69. τίς δὲ τῶν σχολαστικῶν ἰδὼν τὸν Ξάνθον περιφερόμενον λέγει “καθηγητά, εἰ πάντα δυνατὰ ἀνθρώπῳ;” ὁ Ξάνθος ἔφη “πανούργον τὸ ζῶον καὶ δυνατόν ἐν
- West.p.34 πᾶσι τὰ ὑπὲρ λόγον πράττειν.” ὁ δὲ σχολαστικός/εἶπεν “δύναται ἄνθρωπος τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν;” καὶ ὁ Ξάνθος “ναί” φησι, “κἀγὼ αὐτὸς δύναμαι τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν.” καὶ ὁ σχολαστικός “ἐὰν δὲ μὴ ἐκπίης, τί;” ὁ Ξάνθος, νενικημένος ὑπὸ
- 10 τοῦ οἴνου, ἔφη “τίθιμι τὰς συνθήκας ὑπὲρ παντὸς τοῦ βίου μου.” καὶ ἐπὶ τούτοις προβαλόντες τοὺς δακτυλίους ἐκύρωσαν τὰς συνθήκας. 70. πρωίας δὲ γενομένης ἀναστὰς ὁ Ξάνθος καὶ τὴν ὄψιν νικτόμενος, οὐκ ἰδὼν τὸν δακτύλιον ἐζήτηι. καὶ φησιν “Αἴσωπε, τί μοι γέγονεν ὁ δακτύλιος; Αἴσωπος ἔφη “οὐκ οἶδα, ἀλλὰ τοῦτο γινώσκω,
- 15 ὅτι ξένος ἐγένου τοῦ βίου σου.” ὁ δὲ Ξάνθος “τί λέγεις;” Αἴσωπος ἔφη “παρὰ τῷ χθές πότῳ συνθήκας ἔθου τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν ὑπὲρ ὅλου τοῦ βίου σου, καὶ τὸν δακτύλιον προεβάλου.” ὁ Ξάνθος εἶπε “καὶ πῶς ἐγὼ δύναμαι τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν; ἀλλὰ δέομαί σου, εἰ δυνατός εἰ διὰ τῆς ἐνούσης σοι ἐμπειρίας, βοήθησόν μοι, ἵνα διὰ προφάσεώς τινος νικήσω ἢ λύσω τὰς συνθήκας.” Αἴσωπος ἔφη “νικήσαι μὲν
- 20 εὐ δυνατόν, λυθῆναι δὲ ποιήσω.” ὁ Ξάνθος “δός μοι γνώμην,” φησί, “ποιῶ λόγῳ.” 71. Αἴσωπος ἔφη “ὅταν ἔλθῃ ὁ συνθηκοφύλαξ ἅμα τῷ ἀντιδίκῳ σου, λέγοντες τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν, μὴ ἀρνοῦ, ἀλλὰ ἅπερ παροινῶν συνέθου, ταῦτα καὶ νήφων λέγε. καὶ κέλευσον στρώματα παρὰ τὸν αἰγιαλὸν καὶ τράπεζαν τεθῆναι, καὶ παῖδας
- 25 πιγκέρνας παραστήναι. ὅταν δὲ ἴδῃς ὅτι πάντα πεπλήρωται, τοῦ ὄχλου ἐπὶ τὴν θέαν συνδραμόντος, ἀναπεσὼν κέλευσον πλησθῆναι σκύφον ἐκ τῆς θαλάσσης, καὶ εἰπέ δημοσίᾳ πρὸς τὸν συνθηκοφύλακα ‘πῶς τεθείκαμεν τὰς συνθήκας;’ καὶ ἐρεῖ σοι ‘ἵνα τὴν θάλασσαν ἐκπίης.’ εἰπέ οὖν ‘μὴ τι πλεον;’ ἐρεῖ ‘οὐ.’ καὶ τοῦτο μαρτυρά-
- West.p.35 μενος λέγε ‘ἄνδρες πολῖται,/πολλοὶ εἰσι ποταμοὶ χεῖμαρροι καὶ ἀέννασι οἵτινες τῇ θαλάσῃ ἐπιχέονται· σινθεμένην οὖν μόνην τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν, οὐχὶ δὲ καὶ
- 30 τοὺς ἐπὶρρέοντας ποταμούς· ἅπελθε οὖν καὶ ἐπίστρεψον τὰ εἰσερχόμενα ὕδατα, κἀγὼ τὴν θάλασσαν ἐκπίω.’ καὶ οὕτως τὸ ἀδύνατον τῷ ἀδυνάτῳ λυθήσεται.” 72. ὁ δὲ Ξάνθος ἐπιγνοὺς περιχαρὴς ἐγένετο. ὁ δὲ τὴν συνθήκην θεὸς ἅμα τοῖς ἐντιμοτέροις τῆς πόλεως ἐξεδέχετο πρὸ τοῦ πυλῶνος, προελθόντος δὲ τοῦ Ξάνθου ἐζήτηι ἐκβιβασθῆναι τὴν συνθήκην. Αἴσωπος εἶπε “σὺ μὲν δίδου τὸν σὸν βίον τῷ δεσπότῃ μου, αὐτῷ γὰρ ἤδη ἡμίκενος γέγονεν ἡ θάλασσα.” ὁ σχολαστικός ἔφη “ἐμὸς εἰ, Αἴσωπε, οὐκέτι Ξάνθου.” ὁ δὲ Ξάνθος ἐκέλευσε κλίνην πρὸς τῷ αἰγιαλῷ στρωθῆναι καὶ τράπεζαν
- 35 τεθῆναι, τὸ δὲ πλῆθος τῆς πόλεως συνέδραμεν ἰδεῖν. τοῦ δὲ Ξάνθου ἀναπεσόντος, δραμὼν Αἴσωπος καὶ σκύφον λαβὼν καὶ πλήσας ἐκ τῆς θαλάσσης ἐπέδωκε τῷ Ξάνθῳ. 73. ὁ δὲ λαβὼν λέγει τῷ συνθηκοφύλακι “εἰπέ δημοσίᾳ, πῶς τεθείκαμεν τὰς συνθή-
- 40 κας;” ὁ δὲ λέγει “ἵνα τὴν θάλασσαν ἐκπίης.” ὁ Ξάνθος “μὴ τι ἕτερον;” ὁ δὲ “οὐ.” καὶ ὁ Ξάνθος “ἄνδρες πολῖται, πολλοὶ ποταμοὶ ἐν τῇ θαλάσῃ ὕδωρ εἰσάγουσιν· ἀποκλεισάτω οὖν ὁ ἀντίδικός μου τὰ τούτων στόματα, κἀγὼ ἰσχύσω μόνην ἐκπιεῖν τὴν θάλασσαν.” ἀνέκραξαν δὲ ἅπαντες εὐφημοῦντες τὸν Ξάνθον, ὁ δὲ σχο-

λαστικός πεσών πρὸς τοὺς πόδας τοῦ Ξάνθου λέγει “μέγας εἶ, καθηγητά, νενίκηκάς με, παρακαλῶ λιθῆναι τὰς συνθήκας.”

74. Ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκίαν, προσελθὼν αὐτῷ ὁ Αἰσωπος λέγει “ὅπαντα σου τὸν βίον σώσας ἄξιός εἰμι τυχεῖν ἐλευθερίας.” ὁ δὲ Ξάνθος ὑβρίσας ἐξεδίωξεν αὐτὸν λέγων “τί; ἐγὼ τοῦτο οὐκ ἐνεθιμούμην;” Αἰσωπος δὲ ἀχαριστηθεὶς ἐλυπήθη, 5 καὶ φησι “μείνόν με· ἐγὼ σε ἀνταμυνοῦμαι.”

75. Ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν μονωθεὶς, ἐκδυσάμενος καὶ τὰς χεῖρας ἑαυτοῦ κροτῶν καὶ τινάσσων, ἤρξατο πειεῖν τὸ ποιμενικὸν καὶ ἄτακτον σχῆμα. ἡ δὲ τοῦ Ξάνθου γυνή, ἐκ τοῦ οἴκου αἰφνης καταλαβούσα, φησὶν “Αἴσωπε, τί τοῖτο;” ὁ δὲ λέγει “κυρία, εἰεργετῶμαι καὶ τὴν γαστέρα ὠφελῶ.” θεασαμένη δὲ ἰκείνη τὸ μῆκος καὶ 10 τὸ πάχος τῆς αἰδοῦς αἰτῶ ἰάλω, καὶ ἱπιλαβομένη τῆς ὁμορφίας αὐτοῦ εἰς ἔρωτα ἐτρώθη. φωνήσασα δὲ αὐτὸν κατ’ ἰδίαν φησὶ “νῦν μοι ἔάν τὰ ἀρεστὰ ποιήσης μὴ ἀντιπίπτων, ἔσῃ εἰφραϊνόμενος πλείον τοῦ κυρίου σου.” ὁ δὲ πρὸς αὐτήν “οἶδας ὅτι (ἔάν) ὁ δεσπότης μου τοῦτο μάθῃ οὐ μικρὸν ἐπάξιον λυγρὸν ἀνταμείψει.” ἡ δὲ γελάσασα ἔφη “ἔάν μοι δεκάκις συνέλθῃς, στολὴν σοι ἱματίων χαρίσομαι.” ὁ δὲ 15 φησιν “ὁμοσόν μοι.” ἐκείνη δὲ καπριῶσα ὤμοσεν αὐτῷ. ὁ δὲ Αἰσωπος πιστεύσας, θέλων δὲ καὶ τῷ δεσπότην ἀνταμύνασθαι, ἐπετέλει τὸ πάθος ἕως ἐννέα, καὶ φησι “κυρία, ἄλλο οὐ δύναμαι.” ἡ δὲ πείραν λαβοῦσα λέγει “εἰ μὴ τὰ δέκα πληρώσεις οἷδέν λαμβάνεις.” πολλὰ οὖν κοπιάσας τὸ δέκατον εἰς τὸν μηρὸν ἐτέλεσεν, καὶ φησι “δός μοι τὰ ἱμάτια, ἐπεὶ ἱγκαλῶ κατὰ σοῦ τῷ δεσπότη.” ἔφη δὲ ἡ γυνή “ἐγὼ εἰς 20 τὸν ἑμὸν σε ἐμισθωσόμενην ἀγρὸν σκάπτειν· σὺ δὲ ὑπερβὰς τὸ μεσότοιχον εἰς τὰ τοῦ γείτονος ἔσκαψας. ἀπόδος οὖν, καὶ λάβε τὴν στολὴν.” 76. ὁ δὲ Αἰσωπος ἐλθόντι τῷ Ξάνθῳ προσῆλθε καὶ φησι “κριθῆναί (με) μετὰ τῆς κυρίας μου ἐπὶ σοί.” ὁ δὲ ἀκούσας, “τί;” φησι. καὶ ὁ Αἰσωπος “δέσποτα, ἡ κυρία μετ’ ἐμοῦ πορευομένη εἶδε κοκκυμηλέαν κατὰκαρπον. θεασαμένη κλάδον ἕνα πλήρη ἐπιθυμήσασα λέγει ‘ἔάν 25 δυνήσῃ ἐνὶ λίθῳ βαλεῖν μοι δέκα κοκκύμηλα παρέχω σοι στολὴν ἱματίων.’ βαλὼν οὖν ἐγὼ εὐστόχως ἐνὶ λίθῳ ἤνεγκα αὐτῇ δέκα, ἐν δὲ ἐξ αὐτῶν ἔλαχεν εἰς κόπρον ἐμπεσεῖν, καὶ νῦν οὐ θέλει μοι τὴν στολὴν δοῦναι.” ἀκούσασα δ’ ἐκείνη λέγει τῷ ἀνδρὶ “ὁμολογῶ εἰληφέναι τὰ ἐννέα, τὸ δὲ εἰς τὴν κόπρον οὐ λογίζομαι· βαλλέτω οὖν πάλιν καὶ ἐκτιναξάτω μοι τὸ ἐν κοκκύμηλον, καὶ λαμβανέτω τὰ ἱμάτια.” Αἰσωπος 30 ἔφη “οὐκέτι μοι ὁ καρπὸς εὐγονεῖ.” ἔκρινεν οὖν Ξάνθος δοθῆναι τῷ Αἰσώπῳ τὴν στολὴν καὶ φησι πρὸς αὐτὸν “Αἴσωπε, πορευσώμεθα ἕως τῆς ἀγορᾶς, ὅτι νωχλεύω· ἕμα δὲ ἐκτινάξεις μοι τὰ κοκκύμηλα ὅπως καὶ τῇ κυρίᾳ ἐνέγκωμεν.” ἡ δὲ εἶπεν “(οὕτως τοιείτω, κύριε) [μὴ θέλῃ κύριε ἵνα σὺ βάλλῃς ἐξ αὐτῶν], ἐγὼ δὲ ὥς ἐκέλευσας δώσω γὰ ἱμάτια.” 35

77. Ὁ Ξάνθος τῷ Αἰσώπῳ λέγει “οἰωνιστὴς εἰμι· ἐξελθε οὖν πρὸ τοῦ πυλῶνος, καὶ ἔάν ἴδῃς δικόρωνον ἀνάγγειλόν μοι, ὅτι καλὸν τὸ σημεῖον, εἰ δὲ μονοκόρωνον, κακὴ ἡ οἰωνοσκοπία.” ἐξελθὼν δὲ ὁ Αἰσωπος εἶδε/κατὰ τύχην δικόρωνον πρὸ τοῦ 40 πυλῶνος καὶ εἰσελθὼν ἀπήγγειλε τῷ Ξάνθῳ. ἐν δὲ τῷ ἐξέρχεσθαι αὐτὸν ἡ μία ἀνέπτυ, τὴν δὲ μίαν ἰδὼν ἔφη “οὐκ εἶπάς μοι, κατάρατε, ὅτι δικόρωνον εἰστήκει πρὸ τοῦ πυλῶνος;” Αἰσωπος ἔφη “ναί, ἀλλ’ ἡ μία ἔπτυ.” ὁ δὲ Ξάνθος φησὶ “ἔθος σοι τοῦ χλευάζειν με,” καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν ἐκδυθέντα τύπτεσθαι. τυπτομένου δὲ αὐτοῦ ἐλθὼν τις ἐπὶ μέγα δεῖπνον ἐκάλει τὸν Ξάνθον. ὁ δὲ Αἰσωπος ἔφη “οἶμοι ὁ τάλας,

ἐγὼ ἰδὼν δικόρωνον ἐμαστιγώθην, σὺ δὲ μονοκόρωνον ἰδὼν ἐπὶ τρυφήν πορεύῃ· οἰκοῦν μάτην οἴωνοσκοπία καὶ ὄρνεοσκοπία.” ὁ δὲ Ξάνθος θαυμάσας αὐτοῦ τὸν λόγον “μη-
κέτι,” φησί, “τυπτέσθω.”

- 77a¹ (West. 13). Μεθ’ ἡμέρας δέ τινας προσκαλεσάμενος ὁ Ξάνθος τὸν Αἰσωπον
 5 ἔφη πρὸς αὐτόν “ποίησον ἡμῖν ἄριστον καλόν· σχολαστικούς γὰρ κέκληκα.” ὁ δὲ
 Αἰσωπος τὰ πρὸς τὴν ἐστίασιν αὐτῶν εὐτρεπίσας, καὶ τῆς κυρίας αὐτοῦ ἐπὶ τῆς
 κλίνης ἀνακειμένης, ἔφη πρὸς αὐτὴν ὁ Αἰσωπος “πρόσεχε τῇ τραπέζῃ, κυρία μου,
 μὴ πως ἐλθοῦσα ἢ κύνα καταφάγῃ τι τῶν ἐδεσμάτων.” ἡ δὲ ἔφη πρὸς αὐτόν “ἄπελθε
 10 μηδὲν περὶ τούτων φροντίζων· ἐμοῦ γὰρ καὶ ὁ κῶλος ὀφθαλμοὺς ἔχει.” τοῦ δὲ Αἰσώπου
 εἰς ἐτέραν χρεῖαν ἀσχολουμένου καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐλθόντος, εὔρε τὴν
 κυρίαν αὐτοῦ κοιμωμένην καὶ τὰ ὀπισθεν αὐτῆς ἐπὶ τῆς τραπέζης ὑπάρχοντα. ὁ δὲ
 φοβηθεὶς μὴ πως ἡ κύνα ἀνελθοῦσα ἀχρειώσῃ τὴν τράπεζαν, ἀναμνησθεὶς τῆς κυρίας
 αὐτοῦ εἰπούσης ὅτι “ἐμοῦ καὶ ὁ κῶλος ὀφθαλμοὺς ἔχει,” ἀνακομβώσας αὐτῆς τοὺς
 χιτῶνας καὶ τὰ ὀπισθεν αὐτῆς γυμνώσας εἶασεν αὐτὴν κεῖσθαι οὕτως. τοῦ δὲ Ξάνθου
 15 σὺν τοῖς σχολαστικοῖς ἐλθόντος ἀνῆλθον ἐπὶ τὸ ἄριστον. ἰδόντες οὖν αὐτὴν γεγυμ-
 νωμένην καὶ ὑπνώττουσαν, αἰσχυρθέντες ἀπέστρεψαν τὰς ὄψεις αὐτῶν. ὁ δὲ Ξάνθος
 ἔφη πρὸς τὸν Αἰσωπον “τί τοῦτο, ὦ κατάρατε;” ὁ δὲ φησι “δίσποτα, ἐμοῦ πρὸς
 τὴν θεραπείαν ὑμῶν ἡσχολημένου εἶπον τῇ κυρίᾳ μου προσέχειν τῇ τραπέζῃ, μὴ
 20 πως ἀνελθοῦσα ἢ κύνα καταφάγῃ τι. αὕτη δὲ ἔφη πρὸς με ‘ἄπελθε μηδὲν περὶ τούτου
 φροντίζων· ἐμοῦ γὰρ καὶ ὁ κῶλος ὀφθαλμοὺς ἔχει.’ ἀρτίως οὖν, ὡς ὀρᾷς, κύριέ μου,
 1.37 ὑπνοῖ· ἐγὼ δὲ ἐγύμνωσα αὐτὴν ὅπως οἱ τοῦ κῶλου/αὐτῆς ὀφθαλμοὶ ὀρῶσι τὴν τράπε-
 ζαν.” καὶ ὁ Ξάνθος· “πλειστάκις με, ὦ δραπέτα, ἡχρειώσας, τούτου δὲ ἀχρειότερον
 οὐκ εἰργάσω, αἰσχύνας κάμει καὶ τὴν κυρίαν σου. ἀλλὰ διὰ τοὺς κεκλημένους οὐκ
 ὀργισθῆσομαι· εὐρήσω γὰρ ὥραν ὅτε μαστιγώσω σε σφοδρῶς καὶ ἀπολέσω² σε.”
 25 77b³ (West. 14). Μετ’ οὐ πολὺ δὲ ῥήτορας καὶ φιλοσόφους τοῦ Ξάνθου καλέσαντος
 ἔφη τῷ Αἰσώπῳ “πρὸ τοῦ πυλῶνος σταθεὶς μὴ ἐάσῃς τινι τῶν ἰδιωτῶν ἀνδρῶν εἰσελθεῖν
 ἐν τῷ οἴκῳ μου, ἀλλ’ ἢ μόνους τοὺς σοφοὺς.” τῇ δὲ ὥρᾳ τοῦ ἀρίστου κλείσας ὁ Αἰσωπος
 τοὺς τοῦ οἴκου πυλῶνας ἐκαθέζετο ἔσθωθεν. ἐλθόντος δὲ τινος τῶν κεκλημένων καὶ
 30 κρούσαντος τῷ πυλῶνι ὁ Αἰσωπος ἔφη αὐτῷ “τί σείει ὁ κύων;” ὁ δὲ ἡγήσάμενος
 ὅτι κύνα αὐτόν ἀπεκάλεσεν, ὀργισθεὶς ἀνεχώρησεν. οὕτως οὖν τοῦ Αἰσώπου (πρὸς)
 πολλοὺς ἀπολογουμένου ἀνεχώρουν ἅπαντες, ὕβριν τὸν λόγον νομίζοντες εἶναι.
 εἰς δὲ ἐλθὼν καὶ τῷ πυλῶνι κρούσας, ἔφη αὐτῷ ὁ Αἰσωπος “τί σείει ὁ κύων;” ὁ δὲ
 φησι “τὴν κέρκον.” καὶ ὁ Αἰσωπος τοῦτον ἀκούσας καλῶς ἀπολογησάμενον ἀνοιξας
 35 εἰσήγαγεν αὐτόν. ἀπελθὼν δὲ πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ ἔφη “δέσποτα, ἕτερος φιλόσοφος
 οὐκ ἤλθε τοῦ συνεστιαθῆναί σοι, εἰ μὴ οὗτος μόνος.” ὁ δὲ Ξάνθος ἐλυπήθη πάννυ,
 προσδοκῶν ὅτι παρελογίσαντο αὐτόν. τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντων αὐτῶν ἐν τῇ διατριβῇ,
 λέγουσι τῷ Ξάνθῳ “καθηγητά, ὡς ἔοικεν ἐπιθυμῶν τοῦ ἐξουδενῆσαι ἡμᾶς, καὶ αἰδοῦ-
 40 μενος, ἔστησας πρὸ τοῦ πυλῶνος τὸν σαπρὸν Αἰσωπον, ὅπως ὑβρίσει καὶ κύνας
 ἡμᾶς ἀποκαλέσει.” καὶ ὁ Ξάνθος· “ὄραμα τοῦτο ἢ ἀληθές;” καὶ οἱ σχολαστικοί·
 “εἰ οὐ κοιμώμεθα, ἀλήθειά ἐστι.” καὶ ὁ Ξάνθος· “Αἰσωπὸν μοί τις καλεσάτω.”
 τούτου δὲ ἐλθόντος ἔφη ὁ Ξάνθος “λέγε μοι, κάθαρμα, διὰ τί τοὺς ἐμοὺς φίλους καὶ

¹ De capitibus 77a et 77b eadem monenda sunt quae supra de c. 50a, q. v.

² ἀπολέσω Reiske et West., probabiliter.

³ Cf. supra ad c. 77a et ad 50a.

φοιτητάς, ἀντὶ τοῦ μετὰ πάσης τιμῆς εἰσαγαγεῖν σε αὐτοὺς ἐν τῷ οἴκῳ μου τοῦ συνευφρανθῆναί μοι, ἐξουθένησας καὶ ὕβρισας καὶ ἀτίμους αὐτοὺς ἀπέστρεψας;” καὶ ὁ Αἰσώπος· “δέσποτα, οὐ σύ μοι εἶρηκας ‘μὴ ἐάσης τινὶ τῶν ἀνοήτων ἀνδρῶν εἰσελθεῖν/ἐν τῷ οἴκῳ μου, εἰ μὴ ῥήτορας καὶ φιλοσόφους;” καὶ ὁ Ξάνθος “ναί,” φησι, “καὶ τί, μορμολύκιον; οὗτοι οὐκ εἰσὶ τῶν σοφῶν;” καὶ ὁ Αἰσώπος· “οὐχί, ἀλλὰ καὶ πάνυ ἰδιῶται ὑπάρχουσι. τῷ γὰρ πυλῶνι τῷ σῶ προσκεκρουκότες, ἐμοῦ ἔσωθεν ἐστῶτος, ἡρώτων αὐτοὺς ‘τί σείει ὁ κύων;’ καὶ οἷδεις ἐξ αὐτῶν ἐπέγνω τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ διὰ τὸ ἀνοήτους ὑπάρχειν οὐκ εἰσήγαγον αὐτοὺς, εἰ μὴ τοῦτον μόνον τὸν σοφῶς ἀποκριθέντα μοι,” ὑποδείξας τοῦτον τὸν συνεστιαθέντα τῷ κυρίῳ αὐτοῦ. οὕτως τοῦ Αἰσώπου ἀπολογουμένου ἔφησαν αὐτὸν ὁρθῶς λέγειν.

West.p.38

5

10

78 (West. 15). Μεθ’ ἡμέρας δέ τινας ὁ Ξάνθος ἅμα τῷ Αἰσώπῳ ἐπὶ τὰ μνήματα παρεγένετο καὶ τὰ ἐν τοῖς λάρναξιν ἐπιτάφια ἀναγινώσκων ἐτέρπετο. ὁ δὲ Αἰσώπος ἰδὼν ἐφ’ ἐνὶ λάρνακι ἀσύμφωνα στοιχεῖα κεχαραγμένα, Α Β Δ Ο Ε Θ Χ, ἐπιδείξας τῷ Ξάνθῳ φησὶ “τί ἐστὶν ἄρα ταῦτα;” ὁ δὲ ἐπιμελῶς καταμαθὼν καὶ πολλὰ στρεβλωθεὶς οὐχ εὔρε τὴν τούτων λύσιν, καὶ φησιν “Αἰσῶπε, ἠπόρησα, σὺ δὲ τὸ ζήτημα διασάφησον.” ὁ δὲ πρὸς αὐτόν· “δέσποτα, ἐὰν διὰ ταύτης τῆς στήλης θησαυρόν σοι χρυσίου δώσω, τί μοι χαρίζει;” ὁ Ξάνθος ἀκούσας λέγει “θάρσει, Αἰσῶπε, λήψῃ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ χρυσίου.” 79. ὁ δὲ Αἰσώπος ἀκούσας, ὁστρακὸν λαβὼν ἀνεπόδισεν ἀπὸ τῆς στήλης βήματα τέσσαρα καὶ ὀρύξας τὸν θησαυρόν ἀνελάβετο καὶ τῷ δεσπότη προσήνεγκε. καὶ φησὶ “δέσποτα, δός μοι τὴν ἐπαγγελίαν.” ὁ δὲ Ξάνθος “οὐ δώσω” φησὶν, “ἐὰν μὴ μοι φράσης ποῖα ἐπινοῖα εὔρες τὸν θησαυρόν· τὸ γὰρ μαθεῖν πολὺ τοῦ εὐρέματος τιμιώτερον.” Αἰσώπος ἔφη “δέσποτα, ὁ τὸν θησαυρόν καταθέμενος ὡς φιλόσοφος τὰ ἐπτά ἐχάραξε στοιχεῖα, ἃ λέγει Α ἀποβάς, Β βήματα, Δ τέσσαρα, Ο ὀρύξας, Ε εὐρήσεις, Θ θησαυρόν, Χ χρυσίου.” Ξάνθος λέγει “ἐπεὶ περ τοιοῦτος εἶ πανοῦργος καὶ συνετός, οὐ τεύξῃ τῆς ἐλευθερίας.” ὁ δὲ πρὸς αὐτόν· “δέσποτα, παραγγέλλω τὸ χρυσίον ἀποδοθῆναι τῷ βασιλεῖ τῶν Βυζαντίων Διονυσίῳ.” “πόθεν οἶδας;” φησὶν. Αἰσώπος ἔφη “ἐκ τῶν γραμμάτων ἐπέγνων, ὡς λέγει Α ἀπόδος, Β βασιλεῖ, Δ Διονυσίῳ, Ο ὃν εὔρες, Ε ἐνθάδε, Θ θησαυρόν, Χ χρυσίου.”/80. ὁ δὲ Ξάνθος ἀκούσας τοῦ βασιλέως εἶναι τὸ χρυσίον λέγει “λαβὼν τὸ ἥμισυ τοῦ εὐρέματος ἡσύχαζε.” Αἰσώπος ἔφη “οὐχὶ σύ μοι χαρίζει, ἀλλ’ ὁ τὸ χρυσίον καταθέμενος. ἄκουε γάρ” φησὶν· “Α ἀνελόμενοι, Β βαδίσαντες, Δ διέλεσθε, Ο ὃν εὔρετε, Ε ἐνθάδε, Θ θησαυρόν, Χ χρυσίου.” ὁ δὲ Ξάνθος “δεῦρό” φησιν “εἰς τὴν οἰκίαν, ἵνα καὶ τὸ χρυσίον διελώμεθα καὶ τὴν ἐλευθερίαν λάβῃς.” ἐλθόντων δὲ αὐτῶν καὶ φοβούμενος ὁ Ξάνθος τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἐκέλευσεν αὐτὸν ἐμβληθῆναι εἰς τὴν φυλακὴν. καὶ ὁ Αἰσώπος φησιν “ἔχε τὸ χρυσίον, καὶ δός μοι τὴν ἐλευθερίαν.” καὶ ὁ Ξάνθος· “γενναίως εἶπας, ἵνα ἐλευθερίας τυχῶν ἰσχυρότερόν μου κατηγορήσῃς.” Αἰσώπος ἔφη “ἄκων ἔχεις τοῦτο εἰς ἐμέ πρᾶξαι.”

15

20

25

West.p.39

30

35

81 (West. 16). Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν ἐκείνον συνέβη τι σημεῖον ἐν τῇ Σάμῳ γενέσθαι· πανδήμου γὰρ ἐορτῆς ἀγομένης καὶ τῶν θυμελικῶν παιζομένων ἄφνω αἰτὸς καταπτὰς καὶ τὸν δημόσιον ἀρπάσας δακτύλιον ἔρριψεν αὐτὸν εἰς δούλου κόλπον. οἱ δὲ Σάμιοι θροηθέντες ἐν πολλῷ γεγόνασιν ἀγῶνι περὶ τοῦ σημείου. ἐκκλησίαν οὖν συναθροίσαντες ἤρξαντο δέεσθαι τοῦ Ξάνθου ὡς πρωτοπολίτου καὶ φιλοσόφου ὅπως διαλύσῃ

40

αίτοις τὸ σημεῖον. 82. ὁ δὲ Ξάνθος διαπορῶν, αἰτήσας διορίαν εἰς τὸν ἴδιον ἦλθεν οἶκον. 83–85. ἐν πολλῇ δὲ γενόμενος ἀθυμία ἐμελλεν ἑαυτὸν διαχειρίσασθαι, μὴ δυνάμενος τὸ ζήτημα λύσαι. ὁ δὲ Αἰσωπος διαγνούς, ἤδη¹ σοφὸς καὶ φιλοδέσποτος ὢν, προσῆλθε τῷ Ξάνθῳ καὶ φησι “δέσποτα, τί σύννους εἰ καὶ οὕτω δυσθυμεῖς ὥστε
 5 κινδυνεύειν; ἐμοὶ τοῦτο προσανάθου καὶ μὴ δυσθίμει. ἔωθεν δὲ προσελθὼν εἶπέ τοις Σαμίοις ‘οὐκέτι εἰμὶ ἐγὼ σημειολύτης οὐδὲ ὀρνεοσκόπος, οἰκέτην δὲ ἔχω πολύπειρον καὶ οὗτος ὑμῖν τὸ σημεῖον διαλύσει.’ καὶ ἐὰν μὲν ἐπιτύχω, σὺ ἔξεις τὴν δόξαν, ἐὰν δ’ ἀποτύχω, ὑπὲρ δόξης δεσπότου ἐγὼ ὑβρισθήσομαι.” 86. πεισθεὶς οὖν ὁ Ξάνθος
 st.p.40 τῷ Αἰσώπῳ ἔωθεν προθύμως ὑπήντησεν εἰς τὸ θέατρον/καὶ στὰς ἐν τῷ μέσῳ ἔφη
 10 τοὺς λόγους οὓς ὑπέδειξεν αὐτῷ ὁ Αἰσωπος. οἱ δὲ παρεκάλουν ἐλθεῖν τὸν οἰκέτην αὐτοῦ.

87. Ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς τὸ μέσον, κατανοήσαντες οἱ Σάμιοι τὴν τούτου μορφήν ἐμπαίζοντες αὐτῷ ἔλεγον “αὕτη ἡ ὄψις σημειολύτου; ἐκ τοῦ σαπροῦ τούτου τί ἀγαθὸν ἀκουσόμεθα;” καὶ ἤρξαντο γελᾶν. ὁ δὲ Αἰσωπος ἐφ’ ὑψηλοῦ στὰς καὶ τὴν χεῖρα
 15 τῷ ὄχλῳ κατασείσας ἤτησεν ἡσυχίαν, σιγῆς δὲ γενομένης ἔφη 88. “ἄνδρες Σάμιοι, τί μου σκώπτετε τὴν θέαν; οὐκ εἰς τὴν ὄψιν ἀποβλέπειν δεῖ, ἀλλ’ εἰς τὴν διάνοιαν· πολλάκις γὰρ κακίστη μορφῇ ἡ φύσις ἔδωκε νοῦν σώφρονα. οὐδ’ εἰς τὴν ἀρετὴν τῶν κεραμίων σκοπεῖν δεῖ, ἀλλ’ εἰς τὴν ἐνδοθεν τοῦ οἴνου γεῦσιν.” ταῦτα ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι διεπόμπυζον εἰς ἀλλήλους καὶ ἔλεγον “Αἰσωπε, δυνάμενος λέγειν τῇ πόλει,
 20 λέγε.” ὁ δὲ γνοὺς ἑαυτὸν ἐπαινούμενον μετὰ παρρησίας ἔφη

[88a. “ἄνδρες Σάμιοι, εὐκαταφρονήτους ἡ ἀμορφία εἴωθε ποιεῖν τοὺς νοῦν ἔχοντας σώφρονα καὶ ὄντας εὐγενεῖς τὸ λαλεῖν· καὶ γὰρ ἐν ἀκάνθαις φύεται κάλλιστα ῥόδα.” οἱ δὲ ὄχλοι πεισθέντες αὐτοῦ τῇ πιθανολογίᾳ εἶπον “θάρσει, Αἰσωπε, καὶ ἀψύχει λέγων· καλῶς λέγεις.” ὁ δὲ Αἰσωπος σιγὴν αἰτήσας εἶπεν]

89. “ἄνδρες Σάμιοι, ἐπεὶ ἡ Τύχη φιλόκαλος οὔσα ἀγῶνα δόξης τέθεικε δεσπότη
 25 τε καὶ δούλῳ, καὶ ὁ μὲν δούλος, ἐὰν ἀμείνων τοῦ δεσπότου φανῇ, τὰς διὰ μαστίγων λήφεται ὑβρεῖς—ἐὰν οὖν μοι δι’ ἐλευθερίας τὴν παρρησίαν χαρίσῃσθε, μετὰ πάσης ἀδείας καὶ γὰρ φράσω τὰ ζητούμενα.” 90. οἱ δὲ ὄχλοι παμπληθεὶ ἔκραζον “ἐλευθέρωσον Αἰσωπον, ὑπάκουσον Σαμίοις, χάρισαι τῇ πόλει τὴν ἐλευθερίαν.” ὁ δὲ Ξάνθος “οὐκ ἐλευθερῶ δούλον” ἔφη “ὀλίγον μοι ὑπηρετήσαντα χρόνον.” ὁ δὲ πρύτανις ἔφη “ἐὰν μὴ τῷ πλήθει ὑπακούσης, ποιήσω αὐτὸν ἀπελεύθερον τῆς Ἥρας, καὶ ἔσται σοὶ ὁμότιμος.” οἱ δὲ φίλοι συμβουλευόντες τῷ Ξάνθῳ ἔλεγον “ἐλευθέρωσον αὐτὸν σὺ·
 30 ἐὰν γὰρ τῆς Ἥρας ἀπελεύθερος γένηται, ἐλευθερικὰ κατέχει δίκαια.” ἀναγκασθεὶς οὖν ὁ Ξάνθος ἔδωκε τὴν ἐλευθερίαν, καὶ ὁ κῆρυξ ἔβδα “Ξάνθος Δεξικράτους Σαμίοις
 st.p.41 35 Αἰσωπον ἐλευθεροῖ.” 91. τούτου δὲ γενομένου ἐλθὼν εἰς τὸ μέσον ὁ Αἰσωπος καὶ σιγὴν αἰτήσας ἔφη “ἄνδρες εὐσεβεῖς, ἐπεὶ ὁ αἰτὸς τῶν ὀρνέων ἐστὶ κύριος, ὡς βασιλεὺς τῶν ἀνθρώπων, τὸν δὲ ἀπὸ τῶν νόμων στρατηγικὸν δακτύλιον ἀρπάσας ἔβαλεν εἰς δούλου κόλπον, τίς τῶν νῦν βασιλέων θέλει ὑμῶν τὴν ἐλευθερίαν καταδουλώσαι καὶ τοὺς νόμους ἀκυρῶσαι.”

40 92 (West. 17). Ταῦτα ἐν τῷ θεάτρῳ παρὰ τοῦ Αἰσώπου ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι περίλυποι γεγονόνασι. καὶ ὄντων συνηθροισμένων ἰδοὺ γραμματοφόρος ἐν χλανίδι διαλεύκῳ ζητῶν τοὺς ἄρχοντας Σαμίων· μαθὼν δὲ ἐκκλησίαν γίνεσθαι παρῇι εἰς τὸ θέατρον καὶ δέδωκε τοῖς ἐξάρχαις τὰ γράμματα. λύσαντες δὲ εὗρον οὕτως “Κροῖσος

¹ *malim* etc.

βασιλεὺς Λυδῶν Σαμίων ἄρχουσι, βουλῇ καὶ δῆμῳ χαίρειν κελεύω ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ
 νῦν φόρους μοι παρέχειν καὶ τέλη χορηγεῖν, ἐὰν δὲ μὴ πεισθῇτε, ὅσοι ἡ ἐμὴ ἰσχὺς
 βασιλείᾳ τοσοῦτον ὑμᾶς βλάψω.” 93. ἐβουλευσαντο οὖν ἅπαντες ἱπῆκουι τῷ βασιλεῖ
 γενέσθαι, συνείδον δὲ καὶ τὸν Αἰσωπον ἐρωτῆσαι τί δεῖ ποιεῖν. ὁ δὲ Αἰσωπος ἔφη
 “τῶν ἀρχόντων ὑμῶν πεισθέντων φόρους τῷ βασιλεῖ χορηγεῖν, γνώμην μὲν οὐ
 δώσω, λόγον δὲ ἐρῶ ὑμῖν καὶ τὸ συμφέρον γνῶτε” 94. ἡ Τύχη δὲ οὕτως ἔδειξεν ὁδοὺς ἐν
 τῷ βίῳ, μίαν μὲν ἐλευθερίας, ἣς ἡ ἀρχὴ τραχεῖα καὶ δύσβατος, τὸ δὲ τέλος ὁμαλὸν
 καὶ ἴσον, ἑτέραν δὲ δουλείας, ἣς ἡ ἀρχὴ πεδινή, τὸ δὲ τέλος σκληρὸν καὶ ἐπικίνδυνον.”

95. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Σάμιοι καὶ τὸ συμφέρον γνόντες ἀνεφώνησαν “ἐλεύθεροι
 ὄντες δοῦλοι οὐ γινόμεθα,” καὶ σκληρῶς τὸν ἀποκρισιάριον ἀπεπέμψαντο. ὁ δὲ διωχθεὶς
 ἀπήγγειλε Κροῖσῳ τῷ βασιλεῖ ἅπαντα τὰ γινόμενα. ὁ δὲ Κροῖσος ἀκούσας ἐταράχθη
 καὶ ἐβουλευσατο πρὸς ὑπόδειγμα τῶν ἄλλων τὴν Σάμον κατασκάψαι. ὁ δὲ ἀποκρι-
 σιάριος ἔφη τῷ βασιλεῖ “οὐ δύνασαι Σαμίους/ὑποτάξαι τοῦ Αἰσώπου αὐτοῖς γνώμας
 διδόντος. δύνασαι οὖν δόλῳ πέμψαι πρεσβύτας¹ καὶ αἰτῆσαι παρ’ αὐτῶν τὸν Αἰσωπον
 ἑκδοτον, ὑποσχόμενος αὐτ’ αὐτοῦ χάριτας δοῦναι καὶ φόρους μὴ λαβεῖν, καὶ ἴσως
 τότε δυνήσῃ ἐγκρατὴς αὐτῶν γενέσθαι.” 96. ὁ δὲ Κροῖσος ἀρεσθεὶς τῷ σκοπῷ ἕνα
 τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ ἔστειλεν εἰς τὴν Σάμον. ὁ δὲ παραγενόμενος καὶ ἐκκλησίαν
 συναγαγὼν ἔπεισε τοὺς Σαμίους ἑκδοτον δοῦναι τὸν Αἰσωπον. ὁ δὲ Αἰσωπος εἰς
 μέσον ἔλθων ἔφη “ἄνδρες Σάμιοι, κάμοι πόθος ἐστὶ παρὰ τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως
 γενέσθαι. θέλω δὲ ὑμῖν λόγον εἰπεῖν” 97. καθ’ ὃν καιρὸν ἦν ὁμόφωνα τὰ ζῶα, πόλεμον
 ἔσχον οἱ λύκοι μετὰ τῶν προβάτων. οἱ οὖν λύκοι κατεδυνάστευσαν. τῶν δὲ κυνῶν συμ-
 μαχησάντων τοῖς προβάτοις ἀπεσόβησαν τοὺς λύκους. οἱ δὲ λύκοι ἕνα πρέσβυν στεί-
 λαντες πρὸς τὰ πρόβατα εἶπον ‘ἐὰν θέλετε μετ’ εἰρήνης ζῆν καὶ πολέμου ὑποψίαν
 μὴ ἔχειν, ἑκδοτε ἡμῖν τοὺς κύνας.’ τὰ δὲ πρόβατα μωρὰ ὄντα ἐπείσθησαν τοῖς λύκοις
 καὶ παρέδωκαν τοὺς κύνας. οἱ δὲ λύκοι τοὺς κύνας διασπαράξαντες εὐκαίρως διέφθειραν
 τὰ πρόβατα. ὁ μῦθος οὖν ἔδειξε μὴ εἰκῇ τοὺς εὐχρήστους προδιδόναι.”

98 (West. 18). Οἱ δὲ Σάμιοι ταῦτα νοήσαντες ἠβουλήθησαν κατασχεῖν τὸν Αἰσωπον.
 ὁ δὲ οὐκ ἠνέσχετο μεῖναι, ἀλλὰ μετὰ τοῦ πρεσβύτου συμπλεύσας ἀφίκετο πρὸς τὸν
 βασιλέα Κροῖσον, καὶ εἰσελθὼν ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ. ὁ δὲ βασιλεὺς ἰδὼν τὸν Αἰσωπον
 ἠγανάκτησε λέγων “ἴδε τίς ἐκώλυσέ με τοσοῦτον μὴ ὑποτάξαι λαόν.” Αἰσωπος
 ἔφη “μέγιστε βασιλεῦ, οὐ βία οὐδὲ ἀνάγκη ἐλκόμενος ἤκω πρὸς σέ, ἀλλ’ αὐτοβούλως
 πάρεμι. ὅμοια δὲ πάσχετε οἱ ἐξ ἀκοῆς ὀργιζόμενοι τοῖς αἰφνιδίως τραυματιζιμένοις
 καὶ ἀνακράζουσι. καὶ τὰ μὲν τραύματα ἐπιστήμη ἰατρῶν ὑγιάζεται, τὴν δὲ σὴν
 ὀργὴν ὁ ἐμὸς θεραπεύσει λόγος. ἐὰν γὰρ ἐγὼ αὐτοθελῶς ἔλθω πρὸς σέ παρὰ τοῖς
 ποσὶ σου ἀποθάνω, καταγράψω σε τὴν βασιλείαν εἰς ἐλάττωσιν γενέσθαι. τοὺς
 γὰρ φίλους σου ἐναντίας σοι ἀναγκάσεις γνώμας συμβουλεύειν. ἐὰν γὰρ οἱ/τὰ ὀρθὰ
 συμβουλευόντες κακῶς παρὰ σοὶ κρίνονται, πάντοτε τὰ ἐναντία σοὶ ἐροῦσιν. οἱ δὲ
 ταχὺ ἐμπιστεύοντες λόγοις ὥσπερ τὰ κενὰ τῶν ἀγγείων τοῖς ὠταρίοις εὐβάστακτα
 εὐρίσκονται. 99. ἀκουσον δέ,” φησὶν. “ἄνθρωπος πένης ἀκρίδας θηρεύων ἤγρευσε
 καὶ τὴν εὐλαλον τερετιστρίαν τίττιγα καὶ ἤθελεν ἀποκτεῖναι, ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν
 εἶπε ‘μή με μάτην ἀποκτείνῃς’ οὐ στάχυν ἀδικήσω οὐτ’ ἀκρέμονας βλάψω, συνθήσει

¹ Sic MORNW; rectius SBP: πρεσβευτάς

δὲ πτερῶν καὶ ποδῶν ἀρμονίᾳ χρηστὰ φθέγγομαι ὁδοιποροῦντας τέρπουσα, φωνῆς δὲ πλείον παρ' ἐμοὶ οὐδὲν εὐρήσεις.' ὁ δὲ ταῦτα ἀκούσας ἀφῆκεν αὐτήν. καγὼ, βασιλεῦ, δέομαί σου τῶν ποδῶν, μὴ εἰκῇ με ἀποκτείνης· οὔτε γὰρ δυνατός εἰμί τινα ἀδικῆσαι, ἐν εἰτελείᾳ δὲ σώματος χρηστὰ φθέγγομαι βίους μερόπων ὠφελῶν." 100. ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας, ἅμα δὲ καὶ συμπαθήσας αὐτῷ, ἔφη "Αἴσωπε, ἐγὼ σοι τὸ ζῆν οἱ δίδωμι, ἀλλ' ἢ μοῖρα. ὁ δὲ θέλεις αἰτησαί με καὶ λήψει." Αἴσωπος ἔφη "δέομαί σου, δέσποτα, διαλλάγηθι Σαμίους." εἰπόντος δὲ τοῦ βασιλέως "κατήλλαγμαί" προσπεσὼν Αἴσωπος ἠὲ χαρίσθησε. συγγράψας οὖν τοὺς ἰδίους μύθους τοὺς μέχρι νῦν ἀναγινωσκομένους κατέλιπε τῷ βασιλεῖ. καὶ λαβὼν παρ' αὐτοῦ γράμματα πρὸς τοὺς Σαμίους, ὡς ἔνεκεν Αἰσώπου κατηλλάχθη αὐτοῖς, πολλά τε δῶρα εἰληφώς, πλείσας ἦλθεν εἰς τὴν Σάμον. ὡς οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ Σάμιοι, στέμματα καὶ χορείαν ἤγειραν εἰς τὴν πόλιν. ὁ δὲ ἐκκλησίαν ἐπιστησάμενος ἀνέγνω αὐτοῖς τὰ τοῦ βασιλέως γράμματα, δείξας αὐτοῖς ἀνταμοιβὴν τῆς παρ' αὐτῶν γενομένης εἰς αὐτὸν ἐλευθερίας. οἱ δὲ Σάμιοι εὐεργετηθέντες τιμὰς καὶ τέμενος αὐτῷ ἐψηφίσαντο, καλέσαντες τὸν

15 τόπον ἐκεῖνον Αἰσώπειον.

101 (West. 19). Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπορεύετο τὴν οἰκουμένην καὶ ἐν τοῖς ἀκροατηρίοις διελέγετο. παραγενομένου δὲ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἐπιδειξαμένου σοφίαν, /μέγας ἐγένετο παρὰ Λυκούργῳ τῷ βασιλεῖ. 102. ἐν ἐκείνοις γὰρ τοῖς καιροῖς οἱ βασιλεῖς πρὸς ἀλλήλους εἰρηνεύοντες καὶ τερπόμενοι προβλήματα φιλοσοφίας διὰ γραμμάτων ἔστελλον πρὸς ἀλλήλους, καὶ οἱ μὴ διαλυσάμενοι φόρους παρεῖχον τοῖς προτιθεμένοις. ὁ δὲ Αἴσωπος τὰ στελλόμενα τῷ Λυκούργῳ προβλήματα ἐπιλύων εἰδοκιμεῖν ἐποίει τὸν βασιλέα, αὐτὸς δὲ διὰ τοῦ Λυκούργου τοῖς βασιλεῦσι προβλήματα ἔπεμπε καὶ μὴ δυνάμενοι λύσαι φόρους παρεῖχον τῷ Λυκούργῳ. καὶ οὕτως ἡ τῶν Βαβυλωνίων προέκοπτε βασιλεία.

25 103. ὁ δὲ Αἴσωπος ἄτεκνος ὑπάρχων ἰδιοποιήσατο παῖδα εὐγενῇ ὀνόματι Αἴνον, καὶ τῷ βασιλεῖ προσήνεγκεν ὡς οἰκεῖον τέκνον, προπαιδεῖαν καὶ πᾶσαν διδάξας σοφίαν. ὁ δὲ Αἴνος γαμητιῶν μιᾷ τῶν τοῦ βασιλέως παλλακῶν συνεπλάκη. γνούς δὲ ὁ Αἴσωπος πικρὸν αὐτῷ ἠπέιλησε θάνατον. 104. ὁ δὲ Αἴνος φόβῳ συσχεθεὶς ψευδέσι λόγοις ὑποβάλλει¹ τὸν Αἴσωπον πρὸς τὸν βασιλέα· γράψας γὰρ πλαστήν ἐπιστολήν, ὡς ἐκ τοῦ Αἰσώπου πρὸς τοὺς ἀντιδίκους Λυκούργου, ὡς ἐκείνοις βοηθοῦντος, καὶ σφραγίσας τῷ τοῦ Αἰσώπου δακτυλίῳ, ὑπέδειξε τῷ Λυκούργῳ. ὁ δὲ βασιλεὺς πεισθεὶς τῇ σφραγίδι καὶ ὀργισθεὶς τῷ Αἰσώπῳ ἐκέλευσε τῷ ἐπάρχῳ Ἑρμίππῳ τοῦτον ὡς προδότην ἀποκτείνειν. ὁ δὲ Ἑρμιππος φίλος ὢν τοῦ Αἰσώπου ἔκρυπεν αὐτὸν ἐν τάφῳ μηδενὸς εἰδότες, καὶ ἔτρεφεν αὐτὸν ἐν τῷ κρυπτῷ. ὁ δὲ Αἴνος τὴν τοῦ Αἰσώπου

35 διοίκησιν παρέλαβε. 105. μετὰ δὲ χρόνον τινὰ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου Νεκτεναβῷ τὸν Αἴσωπον τεθνηκέναι ἔστειλεν ἐξ Αἰγύπτου πρὸς τὸν Λυκούργον δι' ἐπιστολῆς ζητήματα προβλημάτων ἔχοντα οὕτως· "Νεκτεναβῷ βασιλεῦς Αἰγυπτίων Λυκούργῳ βασιλεῖ Βαβυλωνίων χαίρειν. ἐπειδὴ θέλω οἰκοδομῆσαι πύργον μήτε γῆς μήτ' οὐρανοῦ ἀπτόμενον, ἀπόστειλόν μοι τοὺς οἰκοδομοῦντας τὸν πύργον καὶ τὸν

40 ἀποκριθισόμενόν μοι ὅσα ἂν ἐπερωτήσω αὐτόν, καὶ λάβε παρ' ἐμοῦ ὑπὲρ ὅλης τῆς ὑπ' ἐμέ ἀρχῆς φόρους ἐτῶν δέκα· εἰ δ' ἀπορεῖς, πέμψον μοι ὑπὲρ πάσης τῆς ὑπὸ σέ

¹ υποβάλλαι libri; exspectes διαβάλλει

- γῆς φόρους ἐτῶν δέκα.” 106. ταῦτα ἀκούσας Λυκούργος περίλυπος ἐγένετο τῇ τοιαύτῃ/ἀποτομῇ τοῦ Νεκτεναβῶ, καὶ συγκαλέσας τοὺς ἑαυτοῦ φίλους ἅπαντας ἐφη “δύνασθε λύσαι τοῦ πύργου τὸ ζήτημα;” πάντων δὲ ἀπορησάντων καθίσας εἰς τὸ ἔδαφος ἐθρήνει τὸν Αἰσωπον, καὶ στενάζων ἔλεγε “τὸν κίονα τῆς βασιλείας μου ἀπώλεσα διὰ τὴν ἀβουλίαν μου. ποία με εἰμαρμένη ἐζώγρησεν ἀπολέσαι τὸν Αἰσωπον;” 107. ἐπιγνούς δὲ ὁ Ἑρμιππος ὅτι περίλυπος ἦν ὁ βασιλεὺς διὰ τὸν Αἰσωπον, θέλων τὸ ἑαυτοῦ ἀμάρτημα εὐκαιρον δεῖξαι, προσελθὼν τῷ βασιλεῖ εἶπε “δέσποτα βασιλεῦ, μὴ οὕτω κατάλυπος γίνου· τὴν γὰρ ἀπόφασιν ἣν δέδωκας τῷ Αἰσώπῳ ἐγὼ οἶκ ἐποίησα, εἰδὼς ὅτι μετὰ μελλον ἔχεις. Αἰσωπος ζῇ. ἀλλὰ διὰ τὸν βασιλικὸν νόμον ζῶντα αὐτὸν εἰς τάφον ἔβαλον, τρέφων αὐτὸν ἄρτῳ καὶ ὕδατι.” ὁ δὲ βασιλεὺς ἐξ ἀνελπίστου χαρᾶς πλησθεὶς, ἀναστὰς ἀπὸ τῆς γῆς ἠσπάσατο τὸν Ἑρμιππον καὶ φησιν “εἴθε ἡδυνάμην τὴν σήμερον ἡμέραν αἰωνίαν ποιῆσαι, ἐὰν ἀληθεύης ὅτι Αἰσωπος ζῇ· ἐκείνον γὰρ τηρήσας τὴν ἐμὴν ἐφύλαξας βασιλείαν.” καὶ κελεύει αὐτὸν κληθῆναι. παραγενομένου δὲ τοῦ Αἰσώπου ἐν ῥύπῳ καὶ κόμῃ δυσειδεῖ διὰ τὴν χρονίαν συνοχήν, ἀποστραφεὶς ὁ βασιλεὺς ἐδάκρυσε, καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν λουσάμενον ἀλλάξαι. 108. ὁ δὲ Αἰσωπος εἰς ἑαυτὸν καταστὰς ἠσπάσατο τὸν βασιλέα καὶ ἀπελογήσατο ὑπὲρ ὧν κατηγορήσεν αὐτοῦ ὁ Αἶνος, ὁ παρ’ αὐτοῦ υἱοποιηθεὶς. τοῦ δὲ βασιλέως μέλλοντος ἀνελεῖν τὸν Αἶνον, ὡς εἰς πατέρα ἀσεβήσαντα, ἠτήσατο αὐτὸν ὁ Αἰσωπος εἰπὼν “τεθνεῶτα αὐτὸν ὄψει· εἰς ἑαυτὸν γὰρ ἀπὸ τῆς αἰσχύνῃς τῆς συνειδήσεως ἔχει τὸν θάνατον.” ἐκείνῳ οὖν τὸ ζῆν συγχωρήσας τῷ Αἰσώπῳ ἐφη “λαβὼν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ βασιλέως τῶν Αἰγυπτίων ἀνάγνωθι.” ἐπιγνούς δὲ ὁ Αἰσωπος τὸ ζήτημα μειδιάσας ἐφη “ἀντίγραφον αὐτῷ· ἐὰν ὁ χειμὼν παρέλθῃ, πέμψω σοι τοὺς τὸν πύργον οἰκοδομοῦντας καὶ τὸν ἀποκριθσόμενόν σοι.” γράψας οὖν ταῦτα ἀπέστειλε τοὺς πρέσβεις τῶν Αἰγυπτίων, τῷ δὲ Αἰσώπῳ πάντα τὰ αὐτοῦ ἀποδοὺς τὴν ἐξ ἀρχῆς διοίκησιν/τῶν πραγμάτων ἐχαρίσατο, δούς αὐτῷ καὶ τὸν Αἶνον ἑκδοτον. ὁ δὲ λαβὼν αὐτὸν ἐνουθέτει λέγων
109. “Ἀκουσεν τῶν ἐμῶν λόγων, τέκνον, καὶ φύλαξον ἐν τῇ καρδίᾳ σου, κἂν μέχρι τοῦ νῦν οὐ δικαίας μοι χάριτας ἀνταπέδωκας. πάντες ἐσμέν εἰς τὸ νοουθετεῖν σοφοί, αὐτοὶ δ’ ἀμαρτάνοντες οὐ γινώσκομεν. ἄνθρωπος ὧν μέμνησο τῆς κοινῆς τύχης· αἱ ταύτης γὰρ δόσεις οὐκ εἰσὶν ἔμμονοι. πρὸ πάντων σέβου τὸ θεῖον, βασιλέα δὲ τίμα. ἄνθρωπος ὧν ἀνθρώπινα φρόνει· ἄγει γὰρ τὸ θεῖον τοὺς κακοὺς πρὸς τὴν δίκην. ἄδικον τὸ λυπεῖν ἐκουσίως τοὺς φίλους, τὰ δὲ συμβαίνοντα ἀνδρὶ γενναίως δεῖ φέρειν. τοῖς ἐχθροῖς σου δεινὸν ἑαυτὸν κατασκεύαζε, ἵνα μὴ καταφρονήσωσί σου, τοῖς δὲ φίλοις πρᾶον καὶ μεταδοτικόν, ἵνα εὐνοϊκώτεροί σοι γίνωνται. τοὺς ἐχθροὺς σου εὖχον ἀρρωστεῖν καὶ πένεσθαι, ἵνα ἀδυνατῶσι βλάπτειν σε, τοὺς δὲ φίλους κατὰ πάντα εὐτυχεῖν θέλε. τῇ συγκοίτῳ σου χρηστὰ ὁμίλει, ὅπως ἄλλου ἀνδρὸς μὴ ζητήσῃ πείραν λαβεῖν· κοῦφον γὰρ ἐστὶ τὸ γυναικείον γένος καὶ κολακευόμενον ἐλάττω φρονεῖ κακά. πάντα δεινὸν ἄνδρα φεῦγε, ἐπιστάμενος αὐτοῦ ἰσχυρότερον ἀνταγωνιστὴν μὴ εἶναι. ἀνὴρ πονηρὸς δυστυχεῖ κἂν εὐτυχῇ. ὀξυτέραν τοῦ λέγειν κτῆσαι τὴν ἀκοήν, τῆς δὲ γλώττης ἐγκρατὴς γίνου. ἐν οἴνῳ μὴ/βαττολόγει σοφίαν ἐπιδεικνύμενος· ἀκαίρως γὰρ κατασοφιζόμενος καταγελασθήσῃ. τοῖς εὖ πράττουσι μὴ φθόνει ἀλλὰ σύγχαιρε· φθονῶν γὰρ ἑαυτὸν βλάψει. τῶν οἰκετῶν σου ἐπιμελοῦ ἐν ἀφθονίᾳ, ἵνα μὴ μόνον ὡς κύριον ἀλλὰ καὶ ὡς εὐεργίτην ἐντρέπωνται. θυμοῦ κράτει

- αἰὶ γὰρ ὁ θυμὸς αἰτιὸς ἐστὶ τοῦ βλάπτειν, αἰὶ δὲ τὸ φρονεῖν αἰτιὸν ἐστὶ τοῦ πλουτεῖν. παρηκμακῶς μαυθάνειν μὴ αἰσχύνου τὰ κρείττονα· βέλτιον γὰρ ὄψιμαθῇ καλεῖσθαι ἢ ἀμαθῇ. τῇ γυναικὶ σου μηδέποτε ἀπόρρητα φθέγγου· αἰὶ γὰρ ὀπλίζεται πῶς σου κυριεύσει. 110. τὸν καθημερινὸν ζῆτει προσλαμβάνειν ἄρτων καὶ εἰς τὴν αὔριον
- 5 ἀποθησαύριζε· βέλτιον γὰρ τελευτῶντα ἐχθροῖς καταλιπεῖν ἢ ζῶντα τῶν φίλων ἐπιδέεσθαι. εὐπροσήγορος ἔσο τοῖς συναντῶσί σοι, εἰδῶς ὅτι καὶ τῷ κυνὶ ἢ οὐρὰ ἄρτον προσπορίζεται. αἰσχρὸν ἀτυχοῦντι ἐπιγελαῖν. αἰὶ θέλε χρήσιμα πρυσμανθάνειν καὶ φρόνιμα ἐπιτάσσειν. πάντα γὰρ καιρῷ ἰδίῳ χάριν ἔχει· πάντα γὰρ θάλλει καὶ πάντα μαραίνεται· καιρὸς γὰρ παρέχει καὶ πάλιν ἀφαιρεῖται. λαβὼν τι ταχὺ
- 10 ἀπόδος προθύμως, ἵνα πάλιν λάβῃς. δυνάμενος ἀγαθοποιεῖν μὴ ἀπαναίνου. ψίθυρον καὶ διάβολον ἄνδρα πρότερον ἐρωτῶντα ἔκβαλε θυρῶν· ὡσαύτως γὰρ τὰ ὑπὸ σοῦ λεγόμενα καὶ πραττόμενα ἐτέροις ἀναθήσεται. πράσσε τὰ μὴ λυποῦντά σε, ἐπὶ δὲ τοῖς συμβαίνουσι μὴ λυποῦ, ἀλλ' ὑπόφερε. πονηρὰ μὴ βουλεύου μηδὲ τρόπους
- West.p.48 κακοῦς μιμοῦ. ξένους ξένιζε καὶ/προτίμα, μήποτε καὶ σὺ ξένος γένῃ. ὁ λόγος ἰατρός
- 15 ἐστὶ τῶν κατὰ ψυχὴν πόνων. μακάριος ὅστις ἔτυχε γνησίου φίλου. μακάριος ὃς χάριτας καλὰς ἐκτίνειν οἶδεν. οἶδεις γὰρ κακῶς πράσσοντι γίνεται καλὸς φίλος. πάντα δὲ τὰ καλυπτόμενα ὁ χρόνος εἰς φῶς ἄγει." ταῦτα εἰπὼν τῷ νεανίᾳ ὁ Αἰσωπος ἐχωρίσθη. ὁ δὲ Αἰνὸς διὰ λόγων μαστιγωθείς, καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως τρυχόμενος ἐπὶ τῷ ἡδίκηκεναι Αἰσωπον, ἀποκρημνισάμενος ἑαυτὸν μετέλλαξε τὸν βίον.
- 20 111 (West. 20). Μετὰ δὲ ταῦτα συγκαλέσας Αἰσωπος πάντας τοὺς ἰχθυόεντας ἐκέλευσεν συλληφθῆναι ἀετῶν πρωτείων νεοσσούς τέσσαρας. συλληφθέντων δὲ αὐτῶν ἀφείλετο τὰ ἔσχατα πτερὰ, οὕτως τε αὐτοὺς (ἐκέλευσε) τρίφεσθαι καὶ μαυθάνειν παῖδας διὰ θυλάκων βαστάζειν. γενόμενοι δὲ τέλειοι οἱ ἀετοὶ καὶ τοὺς παῖδας ἤδη βαστάζοντες ἀνίπταντο εἰς ὕψος δεδεμένοι κάλως, ὑπήκοοι δὲ τοῖς παισὶν ἐγένοντο
- 25 πρὸς τὸ ἐκείνων βούλημα φερόμενοι· ὅτε γὰρ ἤθελον οἱ παῖδες ἀνίπταντο εἰς τὸν αἶρα ἄνω, ὅτε δὲ πάλιν ἐβούλοντο κατῆσαν εἰς τὴν γῆν. τῆς δὲ χειμερινῆς παρελθούσης τροπῆς πάντα εὐτρεπίσας Αἰσωπος τὰ πρὸς ὁδοιπορίαν, συνταξάμενος τῷ Λυκούργῳ ἀπέπλευσεν εἰς τὴν Αἴγυπτον σὺν τοῖς παισὶ καὶ τοῖς ἀετοῖς, μετὰ καὶ ἐτέρας παρασκευῆς πολλῆς πρὸς κατάπληξιν τῶν Αἰγυπτίων. 112. ἰδόντες δὲ οἱ Αἰγύπτιοι τὸν
- 30 Αἰσωπον μυσαρὸν ὄντα τῇ θεᾷ ἔδοξαν παίγνιον εἶναι, μὴ εἰδότες ὅτι ἐν σαπροῖς σκεύεσι βάλσαμον πολυτελὲς ἢ οἶνος κάλλιστος ἐγκατακίχεται. ἀκούσας δὲ Νεκτεναβὼ Αἰσωπον παραγεγονέναι, μετακαλεσάμενος τοὺς φίλους εἶπεν "ἐνεδρεύθην μεμαθηκῶς Αἰσωπον τεθνάναι." τῇ δὲ ἐπαύριον ἐκέλευσε πάντας αὐτοῦ τοὺς ἄρχοντας λευκὰς
- West.p.49 στολὰς περιβαλέσθαι, αὐτὸς δὲ περιεβάλετο στολὴν ἱερὰν καὶ κίδαριν καὶ διάδημα
- 35 κατὰ τῆς κεφαλῆς ἔχον κέρατα διάλιθα. προκαθίσας δὲ ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ ἐκέλευσε τὸν Αἰσωπον εἰσελθεῖν. 113. εἰσελθὼν δὲ καὶ τὴν παρασκευὴν θεασάμενος προσκυνήσας ἔστη. ὁ δὲ Νεκτεναβὼ πρὸς αὐτὸν ἔφη "τίνι ἵκελον βλέπεις με καὶ τοὺς περὶ ἐμέ;" Αἰσωπος ἔφη "σὲ μὲν τὴν σεληνιακὴν διχομνηνίαν ἔχοντα, τοὺς δὲ περὶ σὲ τοῖς ἄστροις ὥσπερ γὰρ ἡ σελήνη διαφέρει τῶν λοιπῶν ἄστρον οὕτω καὶ σὺ τῇ κερατοειδεῖ μορφῇ
- 40 σελήνης τρόπον ἔχεις, οἱ δὲ ἄρχοντές σου τοῖς περὶ ἐκείνην ἄστροις." ταῦτα ἀκούσας Νεκτεναβὼ καὶ θαυμάσας ἔδωκεν αὐτῷ δῶρα. 114. τῇ δὲ ἐχομένην ἡμέρᾳ ἐνδυσάμενος Νεκτεναβὼ πορφύραν ἐμφανῆ ἔστη σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν ἔχων ἄνθεα πολλὰ καὶ

- ἐκέλευσε τὸν Αἴσωπον εἰσελθεῖν. εἰσελθόντος δὲ ἐπηρώτησε λέγων “τίνι ἱκελὸν με βλέπεις καὶ τοὺς περὶ ἐμέ;” ὁ δὲ ἔφη “σέ μὲν ἡλίῳ τῷ τῆς ἑαρινῆς ὥρας, τοὺς δὲ περὶ σέ τοῖς ἐκ τῆς γῆς καρποῖς· ὡς γὰρ βασιλεὺς πορφυρίζουσιν ἔχεις τὴν ἀπὸ τῆς ὀράσεως τέρψιν, καὶ τοὺς καρποὺς εὐανθεῖς ἀναλαμβάνεις.” ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας αὐτοῦ τὸ νοερόν δῶρα ἐπέδωκε. 115. τῇ δὲ ἐχομένη ἡμέρᾳ στολὴν λευκὴν καὶ καθαρὰν 5 ἐνδυσάμενος καὶ τοῖς φίλοις κόκκινα περιθεὶς ἐλθόντος τοῦ Αἰσώπου ὡσαύτως ἐπίθετο· “τίνι ἱκελὸν νομίζεις με εἶναι;” Αἴσωπος ἔφη “σέ μὲν τῷ ἡλίῳ, τοὺς δὲ περὶ σέ ταῖς ἀκτίσιν· ὥσπερ γὰρ ὁ ἥλιος λαμπρὸς καὶ διανυγῆς ὑπάρχει, οὕτως καὶ σὺ λαμπρὸς καὶ καθαρὸς εἶ ὡς ὁ ἡλιακὸς κύκλος, οὗτοι δὲ διάπυροι ὡς αἱ τοῦ ἡλίου ἀκτῖνες.” ὁ δὲ 10 Νεκτεναβῶ ἔφη “ὥστε κατὰ τὴν ἐμὴν βασιλείαν μηδὲν εἶναι Λυκούργῳ.” ὁ δὲ Αἴσωπος μειδιάσας ἔφη “μὴ εὐχερῶς ἐκείνον πρόφερε· πρὸς γὰρ τὸ ἴδιον ἔθνος ἐπιδεικνυμένη ὡς ἡλίου καὶ σελήνης αὐγὴ φαίνει ἢ ὑμῶν βασιλεία, ἐὰν δὲ Λυκούργος ὀργισθῇ, ταύτης τὴν λαμπρότητα ἀφανῇ ποιήσει. πάντων γὰρ τῇ ὑπεροχῇ διαφέρει.” 116. καταπλαγείς δὲ Νεκτεναβῶ τὴν εὐστοχίαν τῶν λόγων αὐτοῦ μετ’ ὀλίγον ἔφη “ἦνεγκας τοὺς οἰκοδομοῦντας τὸν πύργον;” Αἴσωπος ἔφη “ἔτοιμοί εἰσιν, ἐὰν 15 τὸν τόπον δείξης.” ὁ δὲ βασιλεὺς ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸ πεδῖον σὺν τῷ Αἰσώπῳ ἀφίκετο καὶ μέτρα ποιησάμενος ἔδωκεν. ὁ δὲ Αἴσωπος στήσας κατὰ γωνίαν τοῦ δοθέντος τόπου τοὺς ἀετούς, καὶ τοὺς παῖδας διὰ τῶν [ἡμιτελῶν] θυλάκων τοῖς ποσὶν ἀπαρτήσας, καὶ μύστρα¹ αὐτοῖς ἐπιδούς, ἐκέλευσεν ἀναπτῆναι. οἱ δὲ εἰς ὕψος γενόμενοι ἐφώνουν “δότε πηλόν, δότε πλίνθους, δότε ξύλα, /καὶ ὅσα πρὸς οἰκοδομὴν χρή ὧδε² 20 κομίσατε.” ὁ δὲ Νεκτεναβῶ θεασάμενος τοὺς παῖδας ὑπὸ τῶν ἀετῶν εἰς ὕψος φερομένους ἔφη “πόθεν ἐμοὶ πτηνοὶ ἄνθρωποι;” Αἴσωπος φησιν “ἀλλὰ Λυκούργος ἔχει. σὺ δὲ θέλεις ἄνθρωπος ὦν ἰσοθέῳ ἐρίζειν βασιλεῖ;” ὁ δὲ Νεκτεναβῶ ἔφη “Αἴσωπε, ἦττημαι. ὁ δὲ ἐρωτήσω ἀποκρίνου μοι.” 117. καὶ φησι “μετεπεμψάμην ἵππους ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῖς ἐνθάδε συνέμιξα ἵπποις. αἱ οὖν θήλειαι ὅταν ἀκούσωσι 25 τῶν ἐν Βαβυλῶνι ἵππων χρεμετιζόντων ἐκτιτρώσκουσιν.” Αἴσωπος ἔφη “αὐριόν σοι περὶ τούτου ἀποκριθήσομαι.” ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἐκέλευσε τοῖς ἰδίοις αἰλουρον συλλαβέσθαι. συλλαβόντες δὲ ἓνα παμμεγέθη ἤρξαντο δημοσίᾳ μαστίζειν. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι θεασάμενοι καὶ δεινοπαθούντες συνέδραμον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Αἰσώπου ἀπαιτοῦντες τὸν αἰλουρον, ὁ δὲ οὐ προσεποιεῖτο. ἐλθόντες δὲ προσεφώνησαν τῷ 30 βασιλεῖ, ὁ δὲ ἀγανακτήσας μεταπέμπεται τὸν Αἴσωπον. ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ ἔφη “κακῶς πέπραχας, Αἴσωπε· θεᾶς γὰρ Βουβάστεως τοῦτο εἰδωλὸν ἐστίν, ὃ μάλιστα σέβονται οἱ Αἰγύπτιοι.” 118. Αἴσωπος ἔφη “Λυκούργος ὁ βασιλεὺς ὑπ’ αὐτοῦ ἠδικήθη· ἐν τῇ νυκτὶ γὰρ ταύτῃ ὁ αἰλουρος οὗτος ὃν εἶχεν ἀλεκτρυόνα γενναῖον καὶ μάχιμον, ἔτι δὲ καὶ τὰς ὥρας αὐτῷ σημαίνοντα, ἀπέκτεινεν.” ὁ δὲ Νεκτεναβῶ 35 ἔφη “οὐκ αἰσχύνῃ ψευδόμενος; πῶς γὰρ ἐν μιᾷ νυκτὶ αἰλουρος ἀπ’ Αἰγύπτου εἰς Βαβυλῶνα ἐπορεύθη;” ὁ δὲ μειδιάσας ἔφη “πῶς ἐν Βαβυλῶνι τῶν ἵππων χρεμετιζόντων ἐνθάδε αἱ θήλειαι ἀκούουσιν ἐκτιτρώσκουσιν;” ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ἐμακάρισεν αὐτοῦ τὴν φρόνησιν.
119. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ μετεπέμψατο ἀπὸ Ἡλιουπόλεως ἄνδρας σοφοὺς 40 ἐπισταμένους τὰ φυσικὰ ἐπερωτήματα, καὶ διαλεχθεὶς αὐτοῖς περὶ Αἰσώπου ἅμα αὐτῷ ἐκάλεσεν ἐπὶ δεῖπνον. ἀνακλιθέντων δὲ αὐτῶν, τίς τῶν Ἡλιουπολιτῶν πρὸς

¹ Scil. trullus² χρή ὧδε R, χρηώδη ML; fort. legendum χρειώδη

- West.p.51 τὸν Αἰσωπον ἔφη “ἀπεστάλημεν παρὰ θεοῦ πρὸς σέ λόγους εἰπεῖν, ὅπως αὐτοὺς διαλύσῃς.” ὁ δὲ “ψεύδῃ” φησί, “θεὸς γὰρ παρὰ ἀνθρώπου οὐδὲν βούλεται/μαθεῖν, ἐτάζειν δὲ οἶδεν ἐκάστου τὸν νοῦν καὶ τὸν τρόπον. ὑμεῖς δὲ καὶ ἑαυτῶν κατηγορεῖτε καὶ τοῦ θεοῦ ὑμῶν. πλὴν εἶπατε ὃ θέλετε.” 120. οἱ δὲ φασιν “ἔστι ναὸς καὶ στῦλος
- 5 ἐπὶ τῷ ναῷ ἔχων πόλεις δώδεκα, ἐκάστη δὲ πόλις ἐστεγασμένη τριάκοντα δοκοῖς. ταύτας περιτρέχουσι δύο γυναῖκες.” Αἰσωπος ἔφη “τοῦτο τὸ πρόβλημα καὶ οἱ παρ’ ἡμῖν παῖδες διαλίσσουσι. ὁ ναὸς οὖν ἐστὶν ἡ οἰκουμένη, διὰ τὸ περιέχειν ἅπαντα, ὁ δὲ ἐπὶ τῷ ναῷ στῦλος ὁ ἐνναυτός ἐστιν, αἱ δὲ ἐπὶ τούτῳ δώδεκα πόλεις οἱ δώδεκα μῆνες εἰσιν, οἱ δὲ τριάκοντα δοκοὶ αἱ τοῦ μηνὸς τριάκοντά εἰσιν ἡμέραι, αἱ δὲ περιερχόμεναι δύο γυναῖκες ἡ ἡμέρα ἐστὶ καὶ ἡ νύξ, ἄλλη παρ’ ἄλλην πορευόμεναι, τὸν καθημερινὸν μερόπων εἰθύνουσαι βίον.” καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐπέλυσεν αὐτῶν τὸ ζήτημα.
- 10 121. τῇ δὲ ἐξῆς συναγαγὼν ὁ Νεκτεναβὼ πάντας τοὺς φίλους αὐτοῦ λέγει πρὸς αὐτοὺς “διὰ τὸν Αἰσωπον τοῦτον μέλλομεν φόρους τελεῖν Λυκούργῳ τῷ βασιλεῖ τῶν Βαβυλωνίων.” εἰς δὲ τῶν φίλων αὐτοῦ ἔφη “ἐπερωτήσωμεν αὐτῷ πρόβλημα,
- 15 ὅπως φράσει ἡμῖν ὃ οὔτε ἠκούσαμεν οὔτε εἶδομεν, καὶ ὃ ἐὰν εἴπῃ, ἐροῦμεν ‘τοῦτο ἡμεῖς ἠκούσαμεν καὶ εἶδομεν.’” ἀρεσθεῖς οὖν ὁ Νεκτεναβὼ εἶπεν “Αἰσωπε, φράσον ἡμῖν ὃ οὔτε ἠκούσαμεν οὔτε εἶδομεν.” ὁ δὲ φησὶ “ἔνδοτέ μοι ἡμέρας τρεῖς καὶ ἀποκριθήσομαι.” 122. πανούργος δὲ ὢν τυποῦται συγγραφὴν δανείου τοιαύτην, τῷ Νεκτεναβῷ δεδανεισμένα παρὰ Λυκούργου τάλαντα χίλια, προσθεῖς χρόνον τὸν παρεληλυθότα. μετὰ δὲ τὰς τρεῖς ἡμέρας ἦλθεν ὁ Αἰσωπος καὶ εὔρε τὸν Νεκτεναβὼ μετὰ τῶν φίλων ἐκδεχόμενον. εἰσελθὼν δὲ ἐπέδωκε τὸν χάρτην. οἱ δὲ πρὸ τοῦ τὴν δύναμιν διαγνῶναι ἔφασαν τοῦτο ἐπίστασθαι. ὁ δὲ Αἰσωπος ἔφη “χάριν ἔχω” ἡ γὰρ προθεσμία τῆς ἀποδόσεως παρῆλθεν.” ἀναγνοὺς δὲ ὁ Νεκτεναβὼ εἶπεν “ἐμοῦ μὴδὲν Λυκούργῳ χρεωστοῦντος ὑμεῖς μαρτυρεῖτε;” οἱ δὲ εἶπον “οὔτε εἶδομεν οὔτε ἠκούσαμεν.” Αἰσωπος
- 25 ἔφη “εἰ ταῦτα οὕτως δοκεῖ, λέλυται τὸ ζήτημα.” 123. ὁ δὲ Νεκτεναβὼ ἔφη “μακάριος
- st.p.52 Λυκούργος/ἔχων τοιαύτην φιλοσοφίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.” δούς δὲ αὐτῷ φόρους ἐτῶν δέκα ἀπέπεμψεν. ὁ δὲ Αἰσωπος παραγενόμενος εἰς Βαβυλῶνα διηγῆσατο Λυκούργῳ πάντα τὰ ἐν Αἰγύπτῳ πραχθέντα, ἀποδοὺς καὶ τὰ χρήματα. ὁ δὲ Λυκούργος ἐκέλευσεν ἀνδριάντα χρυσοῦν ἀνατεθῆναι τοῦ Αἰσώπου, καὶ ἐτίμησε μέγας εὐφημούντα αὐτόν.
- 30 124 (West. 21). Μετ’ ὀλίγον δὲ χρόνον τῷ βασιλεῖ συνταξάμενος ἐβουλεύσατο εἰς τὴν Ἑλλάδα πλεῦσαι, ὁμόσας αὐτῷ ὑποστρέψαι εἰς Βαβυλῶνα κάκεῖ τὸν λοιπὸν βιώσαι χρόνον. περιερχόμενος οὖν τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἐπιδεικνύμενος σοφίαν παρεγένετο ἐν Δελφοῖς. οἱ δὲ ὄχλοι ἠδέως μὲν αὐτοῦ ἠκροῶντο,
- 35 οὐδὲν δὲ αὐτὸν ἐτίμησαν. 125. προσκρούσας δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη “ὅμοιοί ἐστε ξύλῳ ἐν θαλάσῃ φερομένῳ· ἐκεῖνο γὰρ θεωροῦντες ἐκ πολλοῦ διαστήματος ὑπὸ κυμάτων φερόμενον δοκοῦμέν τινος χρυσίου ἄξιον εἶναι, ἐπειδὴ δὲ ἐγγυτάτῳ προσέλθωμεν ἐλάχιστον ὀρώμεν. κἀγὼ δὲ πόρρωθεν ὑπάρχων τῆς ὑμῶν πόλεως κατεπλησσομένην ὑμᾶς ὡς μεγάλους, ἐλθὼν δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὦ Δελφοί, εὔρον ὑμᾶς ταπεινότερους τῶν
- 40 ἄλλων ἀνθρώπων. πεπλάνημαι οὖν καλὴν ἔχων ὑπὲρ ὑμῶν διάνοιαν. οὐδὲν ἀνάξιον ποιεῖτε τῶν προγόνων ὑμῶν.” 126. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Δελφοὶ ἔφησαν “τίνες γὰρ ἦσαν οἱ πρόγονοι ἡμῶν;” ὁ δὲ “ἀπόδουλοι· εἰ δὲ ἀγνοεῖτε, μάθετε. νόμος ἦν

παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν, ἐὰν πόλεις καταβάλονται, τῶν λαφύρων τὸ δέκατον μέρος πέμπειν, ἀπὸ τε βοῶν, προβάτων, αἰγῶν, καὶ τῶν λοιπῶν κτηνῶν, ἀπὸ χρημάτων, ἀπὸ σωματῶν ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν. ἐκ τούτων οὖν ὑμεῖς γεννηθέντες ἀνελεύθεροί ἐστε, ἐκείθεν γεννηθέντες τῶν Ἑλλήνων δοῦλοι καθεστήκατε.” ταῦτα εἰπὼν ὁ Αἰσωπος περὶ ἐκδημίαν ἐγένετο. 127. οἱ δὲ Δελφοί, λογισάμενοι ὅτι, ἐὰν εἰς ἑτέρας πόλεις ἀπέλθῃ ὁ Αἰσωπος, χεῖρον αὐτοὺς κακολογήσει, ἐβουλεύσαντο δόλῳ αὐτὸν ἀνελεῖν καὶ ὡς ιερόσυλον αὐτὸν καταδικάσαι. παρατηρησάμενοι οὖν τὸν δοῦλον αὐτοῦ πρὸ τῆς πύλης τῆς πόλεως σκευὴ φέροντα ἔκρυψαν εἰς τὰ στρώματα/ἦν ἔλαβον φιάλην χρυσὴν ἐκ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος. ὁ δὲ Αἰσωπος ἀγνοῶν τὰ συνεσκευασμένα αὐτῷ ὤδευσεν εἰς τὴν Φωκίδα. 128. οἱ δὲ Δελφοί δραμόντες ἐκράτησαν αὐτὸν καὶ εἰσήγαγον εἰς τὴν πόλιν. διαπορουμένου δὲ τοῦ Αἰσώπου, “τί τοῦτο;” ἔφησαν, “ἂ ἐκλεψας ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἡμεῖς διαβεβαιούμεθα.” τοῦ δὲ ἀπολέσθαι λέγοντος ἐὰν καταγινωσθῇ, ἐκτινάξαντες ἐκείνοι τὰ σκευὴ εὗρον τὴν χρυσὴν φιάλην τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐπεδείκνυν τε πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει, μετὰ θορύβου καὶ ταραχῆς περιβομβίζοντες αὐτόν. ὁ δὲ Αἰσωπος αἰσθόμενος τὴν ἐπιβουλὴν πολλὰ ἐδέετο ἀπολυθῆναι. οἱ δὲ ἐνέκλεισαν αὐτόν εἰς φυλακὴν. ὁ δὲ Αἰσωπος οὐχ εὐρίσκων μηχανὴν τῆς πονηρᾶς τύχης, ὡς θνητὸς ὢν δυνήσεται τὸ μέλλον ἐκφυγεῖν, ἐπένθει.

129. Φίλος δὲ αὐτοῦ τις, Δημέας ὀνόματι, παρακαλέσας τοὺς φύλακας εἰσῆλθε πρὸς αὐτόν καὶ ἰδὼν αὐτὸν κλαίοντα ἔλεγεν “τί πενθεῖς οὕτω;” ὁ δὲ Αἰσωπος λόγον αὐτῷ εἶπε· “γυνὴ τις τὸν ἄνδρα θάψασα, καθημένη πρὸς τὸ μνήμα αὐτοῦ ἔκλαιεν. ἀροτριῶν δὲ τις σύνεγγυς ἐπεθύμησε μετ’ αὐτῆς συγγενέσθαι. καταλιπὼν οὖν τοὺς βόας ἐλθὼν ἔκλαιε μετὰ τῆς γυναικός. ἡ δὲ ἐπίθετο αὐτοῦ διὰ τί καὶ αὐτὸς κλαίει. ὁ δὲ εἶπε ‘κάγῳ οὖν γυναῖκα καλὴν κατώρυξα, καὶ ὅταν κλαύσω τῆς λύπης κουφίζομαι.’ ἡ δὲ ἔφη ‘κάγῳ τὸ αὐτὸ πάσχω.’ κάκεῖνός φησιν ‘εἰ τοίνυν ταῖς αὐταῖς περιεπέσαμεν λύπαις, τί οὐκ ἐπισυγγινόμεθα ἑαυτοῖς; ἐγὼ μὲν γὰρ ἀγαπήσω σέ ὡς ἐκείνην, σὺ δὲ ἐμέ ὡς τὸν ἄνδρα σου.’ ταῦτα λέγων ἔπεισε τὴν γυναῖκα καὶ συγγενόμενος ἐνέπαιξεν αὐτήν. ἐλθὼν δὲ τις καὶ λύσας τοὺς βόας ἀπήλασεν. ὁ δὲ ἐλθὼν καὶ μηδὲν εὐρὼν ἤρξατο θρηνεῖν καὶ κόπτεσθαι ὀδυρόμενος. ἡ δὲ γυνὴ εὐροῦσα αὐτὸν ὀλοφυρόμενον ἔφη ‘πάλιν κλαίεις;’/ὁ δὲ· ‘ἄρτι ἐν ἀκριβείᾳ τῷ ὄντι πενθῶ.’ καὶ ἐκεῖνος μὲν οὕτως. σὺ δὲ βλέπων τὴν ἔχουσάν με ἐξ ἐνέδρας τύχην διὰ τί ὀδύρομαι ἐρωτᾷς;” 130.

ὁ δὲ ἐπ’ αὐτῷ λυπούμενος ἔφη “τί γάρ σοι ἔδοξεν ὑβρίζειν τοὺς Δελφοὺς; ἡ τοιαύτη σου σοφία εἰς τὸ ὑβρίζειν πολίτας κατέληξε, καὶ μάλιστα ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι;” ὁ δὲ Αἰσωπος πάλιν αὐτῷ ἕτερον λόγον εἶπε/131. “γυνὴ τις εἶχε θυγατέρα παρθένον μωρὰν. πάντοτε οὖν ἠὔχετο τὴν θυγατέρα νοῦν ἔχειν. εὐχομένης δὲ αὐτῆς παρρησία ἡ παρθένος ἤκουσε καὶ τὸν λόγον κατέσχε. μεθ’ ἡμέρας δὲ τινας σὺν τῇ μητρὶ εἰς ἀγρὸν ἐξελθοῦσα καὶ τῆς προαυλίου προκίψασα θύρας, εἶδεν ὄνον θήλειαν ὑπὸ ἀνθρώπου βιαζομένην. καὶ προσελθοῦσα τῷ ἀνθρώπῳ εἶπε ‘τί ποιεῖς;’ ὁ δὲ φησι ‘νοῦν αὐτῇ ἐντίθημι.’ ἀναμνησθεῖσα δὲ ἡ μωρὰ ὅτι καθ’ ἐκάστην ἡ μήτηρ αὐτῆς νοῦν αὐτὴν ἔχειν ἠὔχετο, παρεκάλει λέγουσα ‘ἔνθες, ἄνθρωπε, κάμοι νοῦν’ καὶ γὰρ ἡ μήτηρ μου πολὺ σοι πρὸς τοῦτο εὐχαριστήσῃ.’ ὁ δὲ ὑπακούσας, καταλιπὼν τὴν ὄνον διεπαρθευέσατο αὐτήν. ἡ δὲ ἀναβᾶσα πρὸς τὴν μητέρα εἶπεν ‘ἰδοῦ, μήτηρ, κατὰ τὴν εὐχήν σου νοῦν ἔλαβον.’ ἡ δὲ μήτηρ αὐτῆς φησιν ‘ἐπήκουσάν/μου τῶν εὐχῶν οἱ θεοί.’

5

West.p.53

10

15

20

25

West.p.54

30

West.p.56.20

35

40

West.p.57

ἡ μωρὰ ἔφη 'ναί, μήτερ.' 'καὶ πῶς,' φησιν, 'οἶδας, τέκνον;' ἡ δὲ εἶπεν 'ὁ τοῦτόν μοι ἐνθὲς μακρὸν πυρρὸν νευρῶδες ἔσω καὶ ἔξω ἐντρέχον ἐνέβαλέ μοι, καγὼ ἑτερπόμεν.' ἡ δὲ μήτηρ ἀκούσασα ἔφη 'ὦ τέκνον, ἀπώλεσας καὶ ὃν πρῶτον εἶχες νοῦν.' "

st.p.54.6

132. Ὁ οὖν φίλος πρὸς αὐτὸν ἔφη "σέ οἱ Δελφοὶ ἀνέκαμψαν ψηφισάμενοι ὡς βλάσφημον καὶ ἀλαζόνα καὶ ἱερόσυλον ἀπὸ κρημνοῦ βληθῆναι, ἵνα μηδὲ ταφῆς τύχῃς." ταῦτα αὐτοῦ ἐν τῇ φυλακῇ τῷ Αἰσώπῳ λαλοῦντος, ἐλθόντες οἱ Δελφοὶ καὶ ἐκβαλόντες τὸν Αἰσώπον ἐκ τῆς φυλακῆς εἶλκον μετὰ βίας ἐπὶ τὸ κρημνίσαι αὐτόν. ὁ δὲ Αἰσώπος παρεκάλει αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ἀκοῦσαι αὐτοῦ. ἐπιτρεψάντων δὲ αὐτῶν, ἔφη 133. "ὅτε ἦν ὁμόφωνα τὰ ζῶα, μῦς βατράχῳ φιλιωθείς ἐκάλεσεν αὐτόν εἰς δεῖπνον καὶ ἀπήγαγεν αὐτόν εἰς ταμεῖον πλουσίου, ὅπου ἦν ἄρτος, τυρός, μέλι, ἰσχάδες καὶ ὅσα ἀγαθὰ, καὶ φησιν 'ἔσθιε, βάτραχε, ἐξ ὧν βούλει.' μετὰ δὲ τὸ εὐφρανθῆναι αὐτοὺς ἔφη ὁ βάτραχος πρὸς τὸν μῦν 'ἐλθέ νῦν καὶ σὺ πρὸς ἐμέ, καὶ πλήσθητι τῶν ἀγαθῶν μου. ἀλλ' ἵνα μὴ ὄκνος σοι γένηται, προσαρτήσω τὸν πόδα σου τῷ ποδί μου.' δῆσας οὖν τὸν πόδα τοῦ μύος τῷ ἑαυτοῦ ποδί ἤλατο εἰς τὴν λίμνην, ἔλκων τὸν μῦν δέσμιον. ὁ δὲ μῦς πνιγόμενος ἔλεγεν 'ἐγὼ μὲν ὑπὸ σοῦ νεκρωθήσομαι, ἐκδικηθήσομαι δὲ ὑπὸ ζῶντος.' κόραξ δὲ θεασάμενος τὸν μῦν πλέοντα καταπτὰς ἤρπασεν. ἐφέλκεται οὖν σὺν αὐτῷ καὶ ὁ βάτραχος, καὶ οὕτως ἀμφοτέρους διεσπάραξεν. οὕτως οὖν καὶ αὐτὸς ἐγὼ ἀβούλως παρ' ὑμῶν ἀποθανὼν νόμῳ ἐκδικηθήσομαι. Βαβυλῶν δὲ καὶ ἡ Ἑλλὰς ὅλη τὸν ἐμὸν ἐκζητήσουσι θάνατον." 134. τοῦτο ἀκούσαντες οἱ Δελφοὶ οὐκ ἐφείσαντο αὐτοῦ ἀλλ' ἤγαγον ἐπὶ τὸν κρημνόν. τοῦ δὲ Αἰσώπου δραμόντος καὶ ἐπὶ τὸ ἱερόν τοῦ Ἀπόλλωνος καταφυγόντος οὐκ ἠλέησαν, ἀλλ' εἶλκον αὐτόν μετ' ὀργῆς. ἀπαγόμενος δὲ ὁ Αἰσώπος
- st.p.55
- ἔφη "ἀκούσατε, ὦ Δελφοί, τόνδε τὸν λόγον. 135. λαγῶς ὑπὸ αἰετοῦ/διωκόμενος κατέφυγε πρὸς κοίτην κανθάρου, δεόμενος διασωθῆναι. ὁ δὲ κάνθαρος ἰκέτευε τὸν αἰτὸν μὴ ἀνελεῖν τὸν ἰκέτην, καὶ ἐξώρκιζεν αὐτόν κατὰ τοῦ μεγάλου Διὸς μὴ καταφρονῆσαι αὐτοῦ τῆς σμικρότητος. ὀργισθεὶς δὲ ὁ αἰτὸς καὶ ταῖς πτέρυξι ῥαπίσας τὸν κάνθαρον, ἄρπάσας τὸν λαγῶν κατέφαγεν. 136. ὁ δὲ κάνθαρος λυπηθεὶς συνεπέτασθη τῷ αἰετῷ καὶ παρατηρησάμενος αὐτοῦ τὴν νοσσιὰν διέφθειρε τὰ ὠά. ὁ δὲ αἰτὸς ἐδεινοπάθει ἐπὶ τῇ διαφθορᾷ τῶν ἰδίων ὠῶν καὶ ἐξήτει τὸν τοῦτο τολμήσαντα ποιῆσαι. τοῦ δὲ καιροῦ πάλιν ἐλθόντος εἰς ὑψηλότερον ὁ αἰτὸς ὠοποίησε τόπον. 30 ὁ δὲ κάνθαρος τὰ αὐτὰ διαπραξάμενος πάλιν τὰ ὠά διέφθειρεν. ἐλθὼν δὲ ὁ αἰτὸς καὶ τὸ συμβὰν εὐρηκὼς ἐθρήνει, λέγων ἐκ θεῶν εἶναι τὸν χόλον, ἵνα τὸ γένος τῶν αἰετῶν σπανισθῇ. 137. τοῦ δὲ καιροῦ πάλιν ἀνοίξαντος δυσφορῶν ὁ αἰτὸς οὐκέτι εἰς τὴν νοσσιὰν ἔθηκε τὰ ὠά, ἀλλ' ἀναβὰς ἐπὶ τὰ γόνατα τοῦ Διὸς ἰκετεύσας ἔφη 'δεύτερον ἤδη ἡρήμωμαι, τὸ δὲ τρίτον σοὶ τὰ ὠά παρατίθημι, ἵνα μοι αὐτὰ διατηρήσῃς.' καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐπὶ τοῖς τοῦ Διὸς γόνασιν. ὁ δὲ κάνθαρος ἐπιγνοὺς κατέπασεν ἑαυτὸν πλήθος κόπρου, ἀναβὰς τε πρὸς τὸν Δία καὶ περινοστώων διετινάξατο τὴν κόπρον ἐπὶ τὸ τοῦ Διὸς πρόσωπον. ὁ δὲ ἀναπηδήσας καὶ ἐπιλαθόμενος ὅτι ἐν τῷ κόλπῳ εἶχε τὰ τοῦ αἰετοῦ ὠά, ῥίψας αὐτὰ κατέαξε. 138. γνοὺς δὲ ὁ Ζεὺς τὴν ἀδικίαν καὶ παραπόνῃσιν τοῦ κανθάρου ᾗσθετο τὴν ἐξ αὐτοῦ πρὸς τὸν αἰτὸν βλάβην. καὶ 40 ὁ παραγενομένου αὐτοῦ ἔφη 'δικαίως ἀπώλεσας τὰ τέκνα σου· κάνθαρός ἐστιν ὁ ἀδικήσας σε.' ὁ δὲ κάνθαρος ἔφη 'οὐκ ἐμέ μόνον ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς σέ ἡσέβησεν· ὀρκισθεὶς γὰρ οὐκ ἐπέισθη, ἀλλὰ τὸν ἰκέτην ἀπέκτεινεν. οὐ παύσομαι δὲ εἰ μὴ τελείως αὐτόν ἀνταμύνουαι.' 139. ὁ δὲ Ζεὺς μὴ θέλων τὸ τῶν αἰετῶν γένος σπανισθῆναι

συνεβούλευσε τῷ κανθάρῳ διαλλαγῆναι. τοῦ δὲ μὴ βουλομένου ὑπακούσαι μετέβαλεν ὁ Ζεὺς τὸν τοκετὸν τῶν αἰετῶν, ὁπότε μὴ φαίνεται κανθαρος μήτε βλάπτειν/δύναται. καὶ ὑμεῖς, ἄνδρες Δελφοί, μὴ ἀτιμάσῃτε τὸν θεὸν τοῦτον διότι τὸ ἱερὸν αὐτοῦ τοῦτο μικρὸν ὑπάρχει. ἐνθυμήθητε δὲ τὸ τοῦ κανθάρου καὶ αἰδέσθητε τὸν Ἀπόλλωνα διὰ τὸ ἐμὲ εἰς αὐτὸν καταφυγεῖν.”

West.p.56

5

140. Οἱ δὲ τοῖς ὑπ’ αὐτοῦ λεγομένοις μὴ πεισθέντες ἀπήγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν κρημνὸν καὶ ἔστησαν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἄκρου. ὁ δὲ Λῖσωπος βλέπων τὸν ἑαυτοῦ μόνον εἶπεν· “ἄνδρες ἀτίθασσοι, ἐπεὶ παντοίως ὑμᾶς οὐ πείθω, ἀκούσατέ μου τόνδε τὸν λόγον· γεωργὸς τις γηράσας ἐπ’ ἀγροῦ καὶ μηδέποτε εἰς πόλιν εἰσελθὼν παρεκάλει τοὺς ἰδίους τὴν πόλιν θεάσασθαι. οἱ δὲ οἰκεῖοι αὐτοῦ ἔρριψαν ἄμαξαν καὶ ὄναρια εἰπόντες ‘ἔλαυνε μόνον καὶ αὐτὰ σε καταστήσει εἰς τὴν πόλιν.’ χειμῶνος δὲ γενομένου σκοτοειδοῦς κατὰ τὴν ὁδὸν τὰ ὄναρια πλανηθέντα εἰσῆλθον εἰς τινα τόπον ἀπόκρημνον. ὁ δὲ τὸν ἴδιον θεασάμενος κίνδυνον ἔφη ὦ Ζεῦ, τί σε ἠδίκησα ὅτι οὕτως ἀπόλλυμαι, καὶ ταῦτα οὐχ ὑπὸ ἱππων ἐντίμων οὔτε ὑπὸ ἡμιόνων γενναίων, ἀλλὰ ὑπὸ ὀναρίων ἐλαχίστων;’ καὶ γὰρ ὡσαύτως δυσφορῶ, ὅτι οὐχ ὑπὸ ἐντίμων ἢ ἐλλογίμων ἀνδρῶν ἀλλ’ ὑπὸ κακίστων καὶ ἀχρείων δούλων ἀπόλλυμαι.”/141. μέλλων δὲ ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ ἐκκυλίεσθαι ἕτερον ἔφη λόγον· “ἄνθρωπος τις ἐρασθεὶς τῆς ἰδίας θυγατρὸς καὶ εἰς ἔρωτα τρωθεὶς ἔπεμψεν εἰς τὸν ἀγρὸν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, τὴν δὲ θυγατέρα κρατήσας ἐβιάσατο. ἡ δὲ ἔλεγε ‘πάτερ, ἀνόσια πράσσεις’ ἤθελον μᾶλλον ἑκατὸν ἀνδράσι με παρασχεῖν ἢ σοί.’ τοῦτο καὶ γὰρ πρὸς ὑμᾶς, ὦ Δελφοί. προηρούμην Σικελίαν ὅλην κακοπαθῶν κυκλεῦσαι ἢ ἐνθάδε παραλόγως ὑφ’ ὑμῶν ἀποθανεῖν. 142. καταρῶμαι οὖν ὑμῶν τὴν πατρίδα καὶ θεοὺς μαρτύρομαι, οἱ ἐπακούσουσί μου ἀδίκως ἀπολλυμένου καὶ ἐκδικήσουσί με.” οἱ δὲ ὠθήσαντες ἔρριψαν αὐτὸν κατὰ τοῦ κρημνοῦ, καὶ οὕτως ἀπέθανε. λοιμῶ οὖν καὶ συνοχῇ ἰσχυρᾷ κατασχεθέντες οἱ Δελφοὶ χρησμὸν ἔλαβον ἐξιλεώσασθαι τὸν τοῦ Λίσωπου μόνον. ἐτύπτοντο γὰρ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως δολοφονήσαντες τὸν Λίσωπον. ναοποιήσαντες οὖν ἔστησαν αὐτῷ στήλην. μετὰ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες οἱ τῆς Ἑλλάδος ἑξαρχοὶ καὶ οἱ λοιποὶ διδάσκαλοι τὸ εἰς τὸν Λίσωπον πραχθέν, παραγενόμενοι ἐν Δελφοῖς καὶ συζήτησιν ποιησάμενοι ἐξεδίκησαν τὸν τοῦ Λίσωπου μόνον.

10

15

West.p.57.6

Fab.379

20

25

PARS PRIMA VITA AESOPI

3

VITA AESOPI LATINE CONSCRIPTA

QVALIS EXSTAT IN

CODICE VNICO BELLVNENSI LOLLINIANO 26

NVNC PRIMVM IN LVCEM PROLATA

VITA AESOPI LOLLINIANA

Incipit vita vel acta qualiter Esopus nomine gessit, eo quod omnia in parabolis posita sunt acta illius, quia amator sapientie fuit. f.48^v

1. Qui eciam in primis servus fuit, natus de partibus Frigie, orribilis in aspectu, habens grande caput, cervicem brevem, niger, pavidus, grosus, tortus, orribilis, et inter haec omnia fuit mutus.

2. Illum autem dominus eius pro nichilo quasi habebat, quia per omnia erat in aspectu orribilis, et propter hoc eiecit eum a se et missit illum in pomerium suum ad cultandum agrum. In aliquantis diebus ivit dominus eius ut videret qualiter essent vinee sue et arbores, vel quid ageret Esopus servus eius. Rusticus ille Esopus tullit poma fici et portavit ei. Ille autem tullit et gustavit exinde et dixit "Bonus gustus est iste gustus fici." Et dixit servo suo "Agathope, tolle et apprehende hunc fructum, et¹ postquam a balneo exiero ad prandium meum affer mihi hunc fructum ad comedendum." Servus denique eius tullit et exinde manducavit ficum unum et duos, et dixit ad alium servum "Valde cupio comedere ex hoc fructu, sed multum timeo." Servus respondit ei "Si autem dederis mihi manducare, dabo tibi consilium et postquam manducaverimus non timebimus."/Ille f.49^r
dixit "Esopus laborat foras in campum, nos autem comedemus hos fructus et cum dominus noster quaesierit hos fructus dicemus quia Esopus, invento hostio aperto, intravit et manducavit eos."² Et sic fecerunt. 3. Reverso domino furore repleto, ait "Quis vocat mihi Esopum?" Vocaverunt autem Esopum et dixit ei dominus eius "Dic mihi, maledicte, quare talia exercuisti in me? Intrasti in domum et fructum, quem valde habui carum, totum comedisti." Hoc audiens Esopus, dum non poterat rationem dicere, quia mutus erat, et ceteri servi clamabant super eum dicentes quia "Vere tu manducasti," praecepit illis dominus eius ut eum cederent. Ipse autem inclinavit caput, ut dominus suus misericordiam ei faceret et inquireret veritatem, quis esset qui talia fecisset. Tunc dimiserunt illum. Tunc Esopus accepit cucumam et fecit aquam calidam et missit in gutture suo et bibit, et iterum missit digitum suum in gutture suo et cepit vomitum dare et vomuit tantum aquam, pro eo quod ieiunus erat et non manducaverat de fructu illo. Et cepit insultare ceteris ut similiter facerent, et quis mandu-

De origine huius vitae, vide supra p. 30. Codicis scripturas quamvis depravatas ubique fere in textum recepi, paucis perspicuitatis causa potius quam emendandi studio mutatis et infra in hoc margine animadversis. Quae autem delenda esse pulavi rectis cancellis [], quae addenda fractis () inclusi; nisi quod levissima quaedam addita vel mutata tantum inclinatis litteris significavi. Interrogandi signo adposito coniecturas indicavi a me dubitanter propositas.

¹ ut cod.

² eas

casset de illis ficibus (*cognosceret*). In hoc autem dominus eius miratus est, et praecepit singulis servis suis ut facerent similia. Ipsi autem servi inter se habuerunt consilium ut³ biberent aquam calidam et mitterent digitos suos usque ad palatum—forsitan non vomerent. Qui bibendo et mittendo digitos suos in gutture vomuerunt ipsum fructum et omnia quae manducata habebant. Tunc dominus eorum cepit dicere “Quare mentiebamini super illum qui non potuit loqui?” Et praecepit ut cederentur illi. Cogita; est autem hic haec sapientia: Qui foveam acquirit alicui, ipse incidit in ea. Ipsi volentes calumpniam mittere in Esopo ceciderunt in ea.

f.49^r 4. Sequenti vero/die dominus eius ivit in civitatem suam, sicut consuetudo erat ei. Esopum dimissit in ipso pomerio suo laborare, et operabatur in eo. Sacerdotes quidam intrantes, per devia ambulantes quia perdiderant viam,⁴ venerunt in pomerio ubi Esopus erat et ceperunt rogare eum: “Demonstra nobis iter per quod pergamus ad civitatem.” Esopus tulit eos et duxit illos in umbra subter arborem, possuit illis panem ut manducarent et oliva et ficos siccos, et cucurrit ad fontem, adduxit aquam, et dedit illis bibere. Et, quia loqui non poterat, apprehendit eos per manus et duxit illos in via recta per quam pergebat ad civitatem. 5. Illi enim leverunt manus suas ad celum orantes Deum pro tali pietate et bona caritate quam Esopus fecit illis, et separati sunt. 6. Esopus vero reversus est fatigatus ab itinere et calore, et obdormuit⁵. 7. Deus enim clemens in sompno ingessit ei gratiam et donavit ei verbum rectum et linguam accutam, quia prius non poterat loqui. Postea loquitur large sicut Dei amicus et rector alienorum. 8. Esopus vero surrexit a sompno: “O quantum dormivi, sed bonum sompnum vidi. Ecce nunc sine impedimento loquor. Qui[a] antea fui mutus modo quodcumque intueor dico, voco[r] per nomina: dicellam⁶, asinum, bovem, et carrum. Numquis deus hoc mihi fecit, a quo recepi hanc gratiam? Scio loqui et dico. Quicumque receptor est pauperum in caritate, quasi Deum recepisset, qui semper bonum donum adimplet. Quicumque enim bona opera agit retribuet ei Deus bona, et habet spem bonam in Deum.”

f.50^r 9. Repletus autem Esopus gaudio rursus accepit dicellam⁷ et cepit fodere terram. Et ecce vilicus loci illius venit videre operarios et cepit flagellare unum de operariis/servis. Esopus vero ut vidit misericordia motus est et ait illi “O homo, quare iste homo, qui nichil tibi fecit, sine causa illum flagellas? Semper sic fecisti. Venis cotidie, flagellas, qui stas ociosus sine labore et hic nullum proficium facis; sed ego haec omnia anunciabo domino meo.” Audiens vilicus talia, quae Esopus loquebatur, miratus est, et timore perterritus ait intra se “Esopus autem loquitur omnia mala de me; ego pergam antea ad dominum meum et anunciem ei antequam iste vadat.” 10. Et haec cogitando ascendit equum et perrexit in civitatem, intravit

³ nescio an exciderit si post ut

⁴ viam suprascr. m. recentior

⁵ obdormuit] lapsus calami pro -ivit?

⁶ divelim pro δικελλαν

⁷ dacelo

ad dominum suum, et ait "Gaude, domine." Et dominus inquit "Quit tam velox ad me intrasti?" Et ait vilicus "Domine, novam rem in pomerio tuo factam—" Et ait dominus eius "Numquid arbor nova fecit ante tempore fructum, aut est aliqua quadrupes nata cum signo novo, quam numquam vidimus?" Vilicus inquit "Esopus loquitur⁸; nullum bonum est nobis hoc signum." "Sed quod tu dicis malum nuntium, est non ut tu cogitas: dii autem indignati sunt et valde ei irati, modo vero donaverunt ei gratiam loquendi." Et ait vilicus "Domine, valde loquitur; de cunctis rationem reddit; in me multas exercuit lites, te autem valde blasfemat." 11. Dominus autem indignatus ait vilico "Ecce, modo sit tibi donatus; vende illum, dona, disperde, et quicquid vis fac de illo." Vilicus autem accepit potestatem de eo a domino et venit in pomerio et ait ad Esopum "Donatus es mihi a domino tuo ut de te faciam quod volo, quia ego sum modo dominus tuus." Et Esopus: "Qui enim mihi boni fecit nichil, illius servus fui; et tibi servire volo."

12. Eodem denique tempore contigit quidam negotiator homo venit in praedicta vila et praeteriit dicens "Habes/aliquod animal? Volo emere." f.50^v
Ait vilicus "Non, sed habeo," inquit, "servum masculum; si vis, veni, et vendo tibi illum." Et ait negotiator "Demonstra illum mihi." 13. Vilicus enim fecit venire Esopum et ait negotiatori "Respice ipsam rem, et eme illum." 14. Intuens autem negotiator, videns Esopum, supridens dixit "Unde haec rana? Radix eius⁹ de arundine. Homo iste tantum vocem habet. Non habet caudam. Venter illius de utre est. O vilice, quomodo me decepisti. Tantum in te sum lucratus. Cogitavi in animo meo quod aliquid boni esset. Vis mihi aliquid vendere, vende; quia iste monstrum est." Et haec dicens movit se et ivit. 15. Vidit autem Esopus quia pergebat; cucurrit post eum et ait "Expecta, negotiator. Ut quid dimittis me?" Ait negotiator "Nullum bonum video in te quia per omnia es terribilis. Sperabam aliquod bonum in te videre; tu per omnia fetidus es, et ego malum nolo." Esopus dixit "Compara me, et faciam tibi proficuum." Negotiator ait "Quod proficuum mihi facies tu?" Esopus respondet "Numquid in theloneo tuo habes infantes qui plangunt et sunt sine doctrina?" Respondet negotiator "Eciam." Esopus ait "Compara me et fac me baiulum¹⁰, et ero illis in figura¹¹ lupi, et mittam in eis timorem." Negotiator enim credidit verba ista, reversus est, et ait vilico "Monstrum da mihi." Vilicus ait "Da mihi tres aureos." Negotiator vero ridens dedit tres aureos, putando sibi nichil emere.

16. Perrexerunt in civitatem pariter et venerunt usque ad theloneum in domo negotiatoris. Et antequam intraret duo pueri videndo Esopum

⁸ Esopus loquitur in marg. add. pr. m.

⁹ malim est, vel iste; ριζοκάλαμος ὅστις cod. O

¹⁰ vaiulum (vel vavilum) cod., corr. R. Oliver; reddendum erat παιδαγωγόν

¹¹ figura

timore perterriti absconderunt se ab eo. Esopus dixit negotiatori "Domine, ecce vides quod tibi dixi, quia factus sum in figura¹¹ rapacis lupi mittens timorem in pueris. Et da noticiam eis." Intravit autem Esopus et invenit
f.51^r plures servos, et cepit osculare eos et dicere/"Gaudete, O fratres." Et omnes dixerunt "O! iste obscurus cum figura tartarea tolit nobis radios solis. Nullo tempore comparavit dominus noster ita tenebrosum sicut iste, sed in obprobrium domus sue comparavit illum ad deridendum omnes."
17. Negotiator ait servis suis "Separate omnes vos in vestro facto, quia animal vobis¹² nec comparavi nec illum¹³ negotium feci. Surgite vero et comprehendite causam vestram, ut in crastina die eamus pariter ad mercatum, ad negotiandum." Pueri vero apprehenderunt honera sua ad portandum per viam, singulum¹⁴ honus duo. Esopus ait "Boni conservi et fratres, quia sum infirmus et virtutem non habeo, parate mihi honus leve ad portandum." Pueri dixerunt "Si non potes, non sumus tibi molestie; noli portare sarcinam ullam." Esopus ait "Omnes in unum sumus, pariter ire volumus. Obprobrium est mihi ante dominum meum pergere solus sine sarcina." Et pueri dixerunt "Tolle quod vis." 18. Esopus autem respexit hic inde. Vidit honera multa et saccos plenos panis. Cum causas¹⁵ respexit, vidit sacum plenum pane quem volebant portare duo pueri, et ait Esopus "Date mihi hoc saculum cum panibus." Tunc omnes dixerunt "Videte sensum hominis istius; usque modo rogavimus illum tollere sarcinam levem, et non tullit. Modo desiderium suum adimpleamus." Posuerunt enim in collo suo honus cum pane, et cepit ambulare. Negotiator autem, ut vidit, miratus est. Esopus autem ante omnes ambulabat et isti vadunt retro. Dixit negotiator "Ecce precium quod in eo dedimus iam est salvum, quia ut video pondus quod debet portare asinus portat ipse." 19. Pueri autem, qui portabant in unum pondus duo, ibant post Esopum. Ipse vero, dum venit in unum locum ubi volebat ascendere, depossuit saccum et cepit revolvere illum et ascendere usque ad supercilium montis. Ascendente autem statim
f.51^v dimissit et ambulabat solus usque dum descenderet deorsum./Perexit usque dum venerunt pandochiam. Negotiator ille voluit ut pueri eius honera deponerent et requiescerent¹⁶, et ait ad Esopum "Porrige nobis panem ut comedamus." Et apposito pane comederunt saculum medium. Post haec moverunt se inde. Esopus currebat ante omnes quia levior ibat. Vesperescente autem, apposito pane, completum est. Altera vero die pergebat ante omnes gaudendo quia nichil portabat. Et pueri inter se loquebantur "Quis est ille qui[a] antea currit?" Et non cognoscebant illum, eo quod a longe ambulabat ante omnes. Dicebant enim "Extraneus ille est?" Et alius respondet "Non, sed tenebrosus Esopus est." Et alter dixit "Nonne videtis quomodo sapientior inventus est inter nos omnes? Nos enim saccora plena et ceteras causas tulimus quae portare non possumus; ipse autem tulit sacum plenum pane et nunc vadit levior quam nos."

¹¹ v cod.¹² ullum?¹³ singuli¹⁴ causis¹⁵ reqescret

20. Et ipse negotiator vendidit ibi servos suos et remanserunt ei servi tres, unus musicus et alter gramaticus, tercius vero Esopus. Quidam enim eius amicus venit dicens negotiatori "Si vis vendere hos pueros, perge in civitate quae dicitur Samo. Sanctus autem phylosophus ibi te expectat et multi alii de illa provincia et de ipsa insula." Credidit negotiator verba amici sui *(et)* perrexit cum pueris suis in civitate Samo. 21. Musicus qui erat rusticus¹⁷ capilis et alba facie¹⁸, induit eum vestibibus albis et unxit capillos eius et possuit eum in foro. Gramaticus qui fuscus erat, induit eum vestibibus tinctis et calciamenta in pedibus eius et possuit illum in foro. De Esopo, cum non haberet quid de eo faceret, quemadmodum considerare de illo, induit illum vetus sacum *(et)* iuxta ambos lucidos possuit illum. Multi vero videntes illos deridebant Esopum et expuebant in eum et dicebant "Unde iste tam splendidimus? Hic autem istos obtenebrenxit." Esopus vero vidit omnes quia deridebant eum *(et)* stabat humilis.

22. Sanctus vero residens in scola sua cum discipulis suis, exiens a templo vocavit amicos ut irent/in foro, et ipse ivit cum eis ut emeret de ipsis pueris. 23. Intuens vero duos infantes vidit illos iuvenes formosos, in medio autem Esopum tenebrosum. Miratus autem Sanctus super prudentiam negotiatoris dixit amicis suis "Ecce summa prudentia. Hic formosos hos ita possuit; Esopum in medium horidum possuit ut formosiores apparerent plus quam sunt." 24. Et haec dicens stetit et interrogavit primum dicens "Unde es, vel quo vocaris?" Ille respondet "Sum ex Capadotia; nomen meum vocor Tyrum." Sanctus dixit [respondet] "Quid scis facere?" Et ille respondet "Omnia." Subridens eum Esopus ex hoc responso. Discipuli enim, qui erant de phylosophia, ut viderent Esopum ridere et faciem eius tenebrosam—tantum dentes eius apparebant—ceperunt intueri in eum, et dicebat unus ad alium "Ventrem habet sicut utrem, et uter est cum dentibus." Et alius respondet "Quit videns¹⁹ obridet?" Et alius dixit "Non ridet, sed frigus habet. Interrogemus eum et videamus quid loquitur." Venit autem unus ex eis retrorsum, tangit eum et dixit "Cur rides?" Ipse autem giravit retrorsum et respiciens *(dixit)* "Vade, separa te, a pellago unum pecus²⁰. Discipulus autem ille hoc audiens dimisit eum. Phylosophus autem ait negotiatori "Quantum tibi do de isto musico?" Et ille respondet "Centum soldos." Audiens haec phylosophus venit ad alium et dixit "Tu vero, unde es?" Ille respondet "De terra quae vocatur Lydia²¹, et nomen meum Phylocalum vocor." Sanctus ait "Quam artem scis?" Ille respondet "Omnia." Iterum autem Esopus risit. Discipuli autem iterum videntes²² eum ridere dixerunt ad invicem "Quid vult hic tenebrosus quod iterum ridet?" Alius vero discipulus ait "Si autem iterum volueritis ircum audire, interrogate illum." Phylosophus ait negotiatori "Quantum vendes hunc

f.52v

¹⁷ russis? cf. *infra* c. 29 ad finem¹⁸ fatie¹⁹ videt²⁰ respiciens vidi separare—pectus (sic) cod.

vade Oliver

reddendum erat

ὑποχῶρει, θαλάσσιον πρόβατον

²¹ bibdia²² vides

grammaticum." Ille respondet "Ducentos seldos." Sanctus, ut audivit tantum
 f.52^r precium, separavit se ab eo et abiit. Et discipuli²³ eius, ut viderent eum
 separare, dixerunt "Magister, isti iuvenes/apti nobis ad comparandum." Ille
 dixit "Minime, quia valde cari sunt; praeceptum est enim in phylo-
 sophia 'talem servum noli comparare qui sit tibi dominus, sed talem servum
 eme qui tibi serviat, ut salvet precium quod das in illo.'" Unus autem ex
 discipulis dixit magistro "Si isti tibi non sunt apti ad comparandum quia
 cari sunt, eme istum tenebrosum Esopum, et quicquid habes ei servicio
 praecipere ipse faciet tibi. Nos dabimus precium totum." Sanctus ait
 "Ipse est miser, oridus ad videndum. Mihi autem oportet dare precium in
 formoso et lucido, ut sit in domo mea honor ad serviendum." Discipuli
 autem dixerunt "Praecepta autem tua semper talia sunt, ut in consilio
 mulieris (*non*) conscencias." 25. Phylosophus ait "Interrogemus autem
 illum et videamus quid scit, ne forte demus precium in illum et perdamus
 illum." Venit autem phylosophus et dixit Esopo "Gaude." Esopus dixit
 "Cur ego²⁴ tristor?" Sanctus ait "Amplector te pro amore." Esopus inquit
 "Et ego te." Sanctus, ut audivit verba Esopi, propter responsionem eius
 repletus est gaudio, et rursus ait "Unde es?" Et ille respondet "De carne." Sanctus
 ait "Non (*id*) dico, sed ubi fuisti natus?" Esopus dixit "In ventre
 matris mee." Sanctus dixit "Non ex hoc te interrogo, sed in quo loco fuisti
 natus." Esopus: "Non hoc dixit mihi mater mea, aut in terra aut in lectus
 pannis fui natus." Sanctus dixit "Ex quali gente es tu²⁵?" Esopus respondet
 "De Frigia." Sanctus ait "Quam artem scis facere?" Esopus respondet
 "Nullam scio." Sanctus dixit "Quare?" Esopus dixit "Isti dixerunt 'nos
 omnia scimus'; mihi autem non dimiserunt ullam." Discipuli vero ut audi-
 verunt admirati sunt, et dixerunt "Novam rem dixit certe; non est homo
 in mundo qui omnia sciat. Propter hoc enim ipse ridebat." 26. Sanctus
 f.53^r dixit "Vis ut comparam te?" Et ille respondit "Mihi quaeris consilium?
 Si vis comparare compara, sin autem,²⁶ vade hinc, quia alii volunt me
 comparare." Sanctus dixit "Iste multiloquax est." Esopus inquit "Gallus
 qui cantor est valde est carus; in me autem forsitan invenies hoc." Discipuli
 dixerunt adinvicem "Per deos magnos²⁷! quia vicit Esopus magistrum
 nostrum." Sanctus ait "Si comparabo te, effugies mihi?" Esopus dixit
 ridens "Si hoc volo facere, non quaeram tibi consilium sed in me con-
 siderabo. De fuga autem in te erit culpa, non in me. Si autem bonus eris
 mihi, nemo fugit bonum; si autem impius eris mihi, nec in una hora manebo
 tecum." Sanctus ait "Bonum dicis, sed niger es." Esopus ait "Respice in
 sensum hominis non in figura." 27. Venit Sanctus ad negotiatorem et dixit
 ei "Quantum vendis hunc?" Negotiator ait "Tollite illum²⁸ ab his." Sanctus

²³ discipuli ²⁴ ē *cod.*, *malim ē* (enim); *τὶ γὰρ* O

²⁵ gente es tu] *gētēxtu cod.* ²⁶ aliter?

²⁷ *nescio an fuerit olim per deos, magnus (vel-um); cf. O: καλόν, νῆ τοὺς θεοὺς*

²⁸ unum?

ait "Quare?" [Inquit] Et ille: "Dimittis iuvenes et placet tibi hunc tenebrosum (*emere*); eme unum ex istis et illum iungam tibi." Sanctus dixit "Dic quantum vendis hunc." Et ille dixit "Da mihi decem solidos et tolle." Discipuli enim dederunt precium et Sanctus comparavit Esopum. Dixerunt enim illi qui tollebant commercium "Quis hunc vendidit aut comparavit?" Illi²⁹ habebant turpe de illo, et nichil dicebant propter illum tenebrosum. Esopus vero cepit clamare et dicere "Venditus sum ego, iste est venditor, et iste comparator." Illi vero tacebant. *Esopus*³⁰ ait "Ego veritatem dico, quia venditus sum." Comercharii audientes hoc donaverunt Sancto chommerchium, et illis salutaverunt invicem ipsi, et separaverunt se.

28. Esopus sequebatur Sanctum. Calor namque erat et ambulans³¹ per viam Sanctus cepit facere usui suo *et* sustulit³² pannos suos. Esopus vero videns cucurrit retro et apprehendit eum (*et*) cepit dicere "Vende³³ me velox, quia fugio." Sanctus ut audivit verba eius dixit "Quid habes?" / Esopus dixit "Non possum tali homini servire. Tu, qui es dominus et potestatem habes et nullum times, non dedisti tibi ocium ut stares, sed ambulando levasti palium tuum et sic fecisti usui tuo. Ego vero qui sum servus, si mihi dederis servitium, nescio si voll[upt]ando faciam neccessaria corpori meo." Sanctus ait "Ego dico tibi unde me interrogas, qua ratione feci hoc ambulando." Esopus dixit "Qua causa?" Sanctus ait "Calor est grandis et, (*si*) moram fecissem, plus me incenderet calor, et pedes mei arderent propter terram calidam, et urina mea insimul cum pulvere fecisset mihi malum; et inde ambulavi et hoc feci." Esopus ait "Ambula, quia vicisti me."

f.53^v

29. Sanctus dixit "Mulier mea voluit alteram figuram *et*³⁴ volo illi dare excussationem pro te. Sta hic foris porte³⁵ usque quo vadam ad dominam et faciam eam letam, ne forte intres in domo ad praesens et videat figuram tuam tenebrosam et tollat dotes suas et fugiat." Esopus ait "Vade velox, et postea clama me." Sanctus vero intravit ad uxorem suam: "Domina" inquit, "non potes a modo dicere quia servi et ancille tue serviunt in domo mea. Ego modo comparavi tibi iuventulum optimum, habentem oculos grandes, statum excelsum, faciem albam, capillos rufos, et omnia splendidum qualem numquam vidisti." 30. Ancille illius audientes hoc crediderunt verba eius (*et*) ceperunt litem facere inter se dicentes. Una vero dixit quia "Dominus meus illum comparavit mihi maritum." Altera respondet "Me autem per sompnum sponsavit et sponsalia de me fecit." Haec autem inter se litigando, dixit uxor Sancti "Quid pro hoc litigatis et excelso clamatis? In primis videamus qualis est et ubi est." Sanctus dixit "Usque portam me secutus est. Clausi ego ostium et ipse remansit de foris." Et dixit "Quis

²⁹ ille ³⁰ Sanctus³¹ et ambulans—pannos suos *scripsi* et ambulabat—pannos suos et ambulabat *cod.*³² exustulit³³ unde³⁴ altera figura ex³⁵ porta?

f.54^r nobis clamabit puerum Esopum³⁶? " Una autem ex ancillis, Kapriosa nomine, cucurrit ocius ante et ait "Ego autem vadam et stabiliam³⁷ cum eo causam et demam ei arobona." / Et pervenit usque portam et clamavit "Ubi est puer qui comparatus est? " Esopus ait "Ego sum." Puella vero timore perterrita ait "Tu es ille? " <Ille> ait "Ego sum." "Ubi habes caudam? Noli venire repente ne fugiant omnes." Venit illa et ait ad ceteras puellas "Venite et videte Tartarum tenebrosum per quem litigabamus." Venit vero alia et dixit videns eum "Hoc est ffas fagilius³⁸† ut femine solent facere." Et expuit in faciem eius et ait "Veni huc non repente, sed suave." Venit ergo Esopus, intravit in domum, (31.) et domina eius respexit videns eum, volvit se, et ait Sancto "Unde hoc monstrum? Iste est quem laudabas? Tolle eum a facie mea." Sanctus ait "Tace, vana mulier." Illa ait "O Sancte, non me amas. Adduxisti me in rem quam nescio. Debuisti mihi dicere 'non te volo, <volo> separare me a te,' et talia mihi non fecisses. Adduxisti mihi monstrum ut noluissem servitium eius, et fugerem ego a te et irem ad mansionem patris mei." Sanctus ait "Esope, quando autem in via usui meo feci, verba superflua loquebaris; et modo nichil dicis ei? " Esopus ait "Deiecta enim sit³⁹ in perdicionem." Sanctus ait "Tace, vane. An nescis quia illam plus diligo quam te⁴⁰? " Esopus dixit "Amas hanc uxorem? " Et ille: "Eciam." Tunc Esopus intravit intro et clamabat "O, O, Sanctum phylosophum, mulier eum dominatur! 32. Tu autem, domina, voluisti ut vir tuus emeret puerum iuveniculum tibi, bonum, formosum, lucidum, sapientem, amabilem, ut quando ires in balneo videret te nudam, et in lectulum cooperiret te, et lavaret tibi pedes, et nulla cura tibi esset de phylosopho domino meo, sed amplecterer cum illo et luderer. Aperi os tuum, domine, et dic: 'Plus sunt mala mulieris quam unde maris, et valida tempestas, maris tremor magnus, flumen vero nimis altum, et aqua valde currens. Haec omnia timenda sunt; sed vicit/omnia ista malicia mulieris.' Tu autem mulier phylosophi⁴¹ vis amplecti te a bono puero et in lecto tuo concubere⁴² cum eo." Mulier audiens haec ait "Unde hoc maledictum⁴³, magister, aut habemus eum portare ad macinandum⁴⁴ in vice asini? " Sanctus ait "Esope, deiecat te." Et Esopus: "Domine, maior causa; mulier autem audiens repausavit modicum." (Deest c. 33)

34. Sanctus ait "Tace, superbe. Ordinavimus te in servicio, non in anti-logiam." Sequenti denique tempore dixit Sanctus "Esope, sequere me ut pergamus in orto et tollamus olera ad comedendum." Esopus tulit saculum et posuit super humerum suum et secutus est dominum suum. Venerunt autem in unum ortum <et Sanctus> dixit ad ortulanum "Da nobis olera." Tullit ergo ortolanus falcem et messuit de olere et dedit eis et impleverunt

³⁶ puer Esopus

³⁷ stabiliam—demam ei ar. Oliver stabuili (?) cum ea cause et demei ar. cod.
arobona = ἀρροβώνα

³⁸ vas fictile vel facies fictilis (Oliver)?

³⁹ scit

⁴⁰ te falso pro me? θέλω αὐτήν ὡς ἐμαυτὸν Ὁ

⁴¹ phylosophy

⁴² concubere?

⁴³ maledictis tu

⁴⁴ macenandum

saculum et dedit *Esopo*⁴⁵. Sanctus vero aperuit [porgerium⁴⁶ suum et dedit precium de olera quod tulit. 35. Et ortolanus dixit "Unum verbum habeo tibi loqui." Et ille dixit "Quid vis?" Ortolanus dixit "Magister, olera quae planto et rigo et sarpo⁴⁷ et culto, quare tardescunt? Olera vero, quae a se nascuntur neque rigantur neque cultantur, crescunt cito melius quam illa." Ut audivit Sanctus hoc verbum, et dum solvi non potuit, "Per Multiscientiam" est locutus et iteravit. 36. Esopus hoc audiens subrisit. Sanctus ait "Rides an derides me?" Esopus dixit "Non derideo⁴⁸ te, sed qui te docuit. Verba sapientum a sapientibus interpretantur. Praeceptum mihi; ego respondebo illi." 37. Sanctus ait "Ortulane, mihi quoniam inhonorabile est ut de tali causa rationem reddam tibi, puerum habeo qui me sequitur; veniet ipse et tibi dicet quomodo vel quid interpretantur." Ortulanus ait "Istum monstrum litteras didicit? Ve! ve! dic aliquid." Esopus ait "Hoc quod interrogasti dominum meum audi, quare olera quae tu plantas et rigas non crescunt cito, et holera quae a se nascuntur germinant magis quam illa. Hoc est similitudo mulieris quae post obitum viri sui tollit alium virum et ipsa ab ipso viro suo habet filios—ipsa est mater ipsorum. Et vir habet /filios de altera uxore—ipse est pater eorum. Illa autem tam bene et optime nutrit filios suos sicuti de carne sua; filios viri sui sicut extraneos, quia non est de carne sua. Haec est similitudo orti⁴⁹ tui: olera quae tu plantas, terra vice matrine eius est et non dat amorem; olera quae a se nascuntur, terra mater eius est et crescunt cicius, melius quam illa. Talis est enim *(responsio)* interrogationum quas interrogas." Audiens autem ortulanus ait "Quamvis cum dolore domini fuit, optime locutus es. Habe⁵⁰ olera gratis⁵¹, et quando olera fuerint et illius opus, veni et tolle quanta vis, sicut verus amicus." (c. 38 *deest*). f.55^r

39. Quadam die ivit Sanctus in balneo, invenit amicos suos, et invitavit eos ad mensam. *(Et ait Esopo)* "Esope, vade ante in domo et mitte in ollam lenticulam et coque." Sanctus vero, postquam exivit a balneo cum amicis suis, dixit eis "Si non dedignati estis secundum quod vos invitavi, venite prandere mecum—eo quia tantum habeo lenticulam, sed non est ad amicum saturare ventrem, sed bona voluntas sufficit omnia." 40. Et iverunt cum eo ad domum suam. Sanctus dixit "Esope, da mihi bibere." Esopus autem tulit cucumam, cucurrit ad balneum et implevit de aqua calida et dedit domino bibere. Bibit autem Sanctus et venit⁵² calor et fetor⁵³ in nares eius et dixit "Esope, quid est hoc?" Esopus respondet "De balneo est." Sanctus vero pavidus⁵⁴ factus est in corde suo (. . .).⁵⁵ Esopus vero ait "Praecepisti

⁴⁵ osopo

⁴⁶ haec vox frustra quaeritur apud Du Cange; reddendum erat *μαρσιππιον*, sc. marsupium vel perula

⁴⁷ sapo

⁴⁸ derido

⁴⁹ ortus

⁵⁰ hr, i.e. habere

⁵¹ gravis

⁵² dedit

⁵³ fector

⁵⁴ verba *γυνάσας αβροῦ τὸν νοῦν ἡσύχασε* male intellecta

⁵⁵ hiat parva lacuna; haec fere suppleas: Et dixit "Affer mihi concam." Esopus vacuum adposuit concam et stabat otiosus. Sanctus ait "Nonne lavas?"

mihi ut quicquid diceret hoc facerem; non dixisti mihi 'mitte aquam in concam et lava mihi pedes et pone mihi calciamenta, ut portem.' " Sanctus ait amicis suis "Non servum comparavi sed doctorem." 41. Postquam haec locutus est, dixit "Esop, lenticulam coxisti? Da nobis ad comedendum." Esopus vero tulit cuclarem et missit in ollam et substulit lenticulam et dedit domino suo. Sanctus vero tulit et comedit ut videret si esset cocta. Postea dixit "Da nobis ut comedamus." Esopus vero possuit ante eos aquam⁵⁶ calidam tantum. Dixit Sanctus "Ubi sunt lenticule?" Et Esopus
 .55^v respondet/"Manducasti eam". [inquit] Sanctus vero ait "Unam lenticulam coxisti?" Et ille respondet "Etiam; 'lenticulam' mihi dixisti, non 'lenticulas'⁵⁷;" 'lenticula' singulare est, 'lenticule' plurale est." Sanctus ait "Viri sapientes, sic multis vicibus hoc modo me fecit." 42. Et iterum praecepit ei: "Vade et eme quatuor pedes porcinos et coque, ut manducemus." Esopus ivit et comparavit et coxit. Sanctus voluit invenire occasionem propter turpitudinem quam ei fecit. Venit ad cacabum et furatus est unum de pedibus et abscondit. Esopus venit intuens in chacabum et *asperxit*⁵⁸ tres pedes. Cognovit occasionem domini sui esse. Tullit cutellum in manu sua et vidit porcum ambulans, cucurrit, apprehendit eum, et amputavit pedem eius et misit in cacabum. Sanctus vero consideravit ne forte, dum non inveniret, fugam peteret, et ivit ad cacabum et invenit quatuor pedes. Iterum tullit pedem illum quem abstullerat et missit in cacabum. Et fecit esse quinque pedes, et nemo cognovit. 43. Et post paucam horam Sanctus ait "Esop, coxisti⁵⁹ pedes porcinos? Da nobis ut comedamus." Esopus vero missit pedes in catino et inventi sunt quinque. Et ut Sanctus vidit quinque pedes dixit "Esop, nonne dixi tibi 'coque pedes quatuor'? Et ecce hic sunt quinque". [et nemo hoc cognovit] Esopus respondet "Domine, duo porci quot pedes habent?" Qui respondet "Octo." Et Esopus: "Ecce quinque hic, et porcus qui ambulat per cursum⁶⁰ habet tres; nonne faciunt octo?" Et Sanctus dixit amicis suis "Nonne dixi vobis quia multis temporibus in errore me misit?"

44. Quadam die unus ex discipulis suis fecit prandium magnum et invitavit Sanctum et ceteros discipulos. Sanctus vero tulit ad prandium sorciones multas et dedit Esopo dicens "Porta sorciones istas⁶¹ dilecte mee." Esopus vero ait intra se "Alio tempore, quando dominus meus me comparavit, domina mea mihi irata fuit. Ego vero inveniam quis⁶² est dilecta domini mei." 45. Venit autem et sedit iuxta dominam suam et ait "Domina, vides haec? Non tibi direxit, sed dilecte sue." Et mulier ait "Quis est
 f.56^r plus dilecta ei de me?"/Esopus ait "Expecta quid ego faciam." Clamavit canem et ait "Veni, Linge, et manduca." Audiens canis venit. Dedit singulas

⁵⁶ aqua calida⁵⁷ lenticule⁵⁸ attulit⁵⁹ coxisti⁶⁰ currē. "cursus est pastio seu glandatio porcorum in silvis, quas pascendo percurrunt, unde nomen"—Du Cange.⁶¹ iste⁶² quid

sorciones. Iterum Esopus ivit⁶³ ad dominum suum. 46. Dominus eius ait "Dedisti dilecte mee sorciones quas tibi dedi?" Esopus ait "Cuncta dedi et gaudens⁶⁴ suscepit et me praesente manducavit." Et Sanctus ait "Quid tibi dixit?" "Nichil mihi dixit, sed in corde suo orabat valde tibi." Uxor autem Sancti, ut vidit quid Esopus fecit, tristis facta est et ait "Vir meus similem⁶⁵ canis me fecit. Quo modo diligam eum? Ab hodie die cum illo non sum." Et intravit in cellarium suum *(et)* flevit amare.

47. Revertente autem Sancto a cena, ceperunt [ceperunt] unus ad alterum interrogare quomodo sunt littere in omnibus. Esopus stabat retro et dixit "Si autem resurgunt mortui et sua propria tollunt, tandem fit littere." Discipuli ceperunt ridere bonam responsionem [dixit]. 48. Alter vero dixit "Domine⁶⁶, pecus quando portatur ad interficiendum non clamat, sed vadit mansuetus; porcus vero in excelso clamat." Esopus dixit "Sperat se tondere lanam suam seu mulcere lac; propter hoc non clamat. Porcus enim non habet quid det nec lanam nec lac; scit⁶⁷ quia sanguinem eius vult tollere, unde non habet quod det; propter hoc clamat." Discipuli vero laudant Esopum de tam perfecta responsione, et sic praeterierunt cenam istam.

49. Interea venit Sanctus ad uxorem *(et)* cepit amplectere et o[b]sculari eam. Illa autem revolvit se retrorsum et ait "Derides me. Da mihi dotes meas. Nolo tecum esse. Vade, amplectere canem, cui direxisti⁶⁸ comedere sorciones." Sanctus ait intra se "Puto quod aliquid Esopus fecit, et in malam voluntatem habet uxor mea." Et ait ei "Domina, direxi tibi sorcionem. Ego fui in convivio et tu es inebriata." Illa ait "Non mihi direxistis⁶⁸ sed cani." Sanctus dixit "Voca mihi Esopum." 50. Veniens Esopus ait Sanctus illi "Cui dedisti sorciones?" Esopus inquit "Dedi dilecte tue." Mulier respondet "Ego non eas suscepi." Esopus: "Domine, cui dixisti⁶⁸ dare sorciones?" Sanctus respondet/"Dillecte." *(Esopus ait)* f.56^r "Nonne ipsa te diligit?" Sanctus ait "Quis me diligit, maledicte?" Et Esopus clamavit canem: "Haec est enim qui te diligit. Mulier autem si dixerit quia 'amo te,' non te amat. Si autem tristis facta est de qua causa, habet merorem in se, separatur a viro in vita. Canis si steterit ante te, si cedis, delectatur et non separatur a te; sed etiam postquam flagellatur venit ad dominum suum agitando caudam. Debuisti dicere 'porta haec uxori mee,' et non 'dilecte.'" Sanctus dixit uxori sue "Vides, domina, quomodo non est mea culpa, sed de ipso maledicto Esopo. Dimitte ergo modo illum usque dum inveniam occasionem et flagelabo illum."

51. Non multo vero tempore intravit Sanctus cum discipulis suis ad prandium et dixit ad Esopum "Vade in foro et eme carnem qualem meliorem inveneris et amabilem." Esopus ivit et dixit intra se "Ego te

⁶³ ait ⁶⁴ gaudent ⁶⁵ simile

⁶⁶ Domine] *perperam, neque enim aderat dominus, et reddendum erat δὲ τὶ*

⁶⁷ sit ⁶⁸ direxisti et -s, disisti.

inveniam ut praecipias vana." Currrens vero in foro ex omnibus porcis comparavit singulas linguas et venit et coxit. Recumbente autem Sancto cum amicis suis, dixit ad Esopum "Da nobis ut manducemus." Esopus vero impossuit uni cuique linguas coctas in aqua, et possuit modicum garum. Discipuli vero laudaverunt Sanctum: "Magister, prandium tuum phylosophya plenum est, quod per singulos nobis linguas praecepisti apponere." 52. Manducantibus vero et bibentibus Sanctus dixit "Esope, da nobis ut manducemus." Ipse autem appossuit linguas assatas cum sale et pipere. Discipuli autem dixerunt "O, O, magister, iterum praecepisti nobis apponi? Certe numquam talem causam vidimus." Rursum manducantibus et bibentibus iterum dixit Sanctus "Esope porige nobis aliquid ut manducemus." Ipse iterum appossuit eis linguas assatas. Discipuli enim intra se dixerunt "Fastidium enim iam habemus manducantes linguas. Numquid aliud habemus ad manducandum?" Esopus per singulos linguas appossuit et ceperunt dicere "Usque quo linguas manducemus? Ve prandium istum!" Furore/repletus Sanctus dixit "Esope, num habes aliud?" Ille: "Minime." 53. Sanctus ait "Non dixi tibi, maledicte, 'eme meliorem carnem quam inveneris in foro?' " Esopus ait "Gratias tibi ago, domine, quia ante tantos sapientes interrogasti me; dixisti 'quicquid bonum et optimum inveneris compara.' Est enim inter omnem carnem carior lingua[m]? Propter linguam omnis sapientia et doctrina; pro lingua datur, tolitur, comparationes, gloria, cantus, in nupciis organa, regitur civitas et coronatur, et pro lingua iterum traditur; pro lingua omnia in mundo laborantur, humiliantur, exaltantur; non enim est ei similis." Discipuli dixerunt 'Hoc est bona responsio. O doctor, tu culpasti." 54. Manducantes et bibentes, celebrantibus vero cenam et deridentibus, convivio eius dixit Sanctus sequenti die "Non peccavi ego in vobis propter convivium, ut non esset aptum, sed maledictus Esopus. Hodie namque nobis faciet cenam. Vocabo illum ante vos et praecipiam ei." Et vocavit Esopum et dixit ei "Hoc tibi praecipio—bona vel mala apprehende illa; ego modo probabo te—vade et eme omnem⁶⁹ oridam et malam carnem qualem peiorem inveneris, quia invitavi amicos meos." Esopus vero, minime tristis factus, perexit in foro et rursum emit linguas et fecit sicut prius fecit. Venientes autem discipuli et recumbentes ceperunt manducare et bibere, et iterum possuit linguas coctas cum aqua et cum aceto. Et ipsi inter se dicere ceperunt "Ecce lingue peiores sunt nobis apposite quam hesterno⁷⁰ die stomachus (et) palatus noster manducant; dissipatus est et linguas non duramus." Et rursum appossuit illis⁷¹ linguas. 55. Tunc discipuli dixerunt "Esope, quid est hoc? Antea dictum fuit tibi 'inveni

⁶⁹ omnia

⁷⁰ absterno. celera frustra corrigas; nam totius loci sensus (lingue—manducant) delortus et ab exemplari graeco alienissimus

⁷¹ nobis

quod plus amabile est et bonum'; postea dixit 'eme horribile et quod peius invenies.' " Esopus dixit "Quod peius est lingua? Pro lingua inimicia, superbia, altitudo, homicida, invidia, traditio civitatis, et quid dicam plurima? Nulla causa est peior quam lingua." Unus autem ex discumbentibus ait Sancto "Istum autem nisi/flagellaveris, in turpitudine *te* ducet⁷²; f.57^r qualis est enim in figura, talis est in corde." Esopus ait illi "Tu qui discumbis manduca et bibe et noli excitare iram domini contra servum. Tu inobediens⁷³ es, [et] extranea verba cum loqueris."

56. Sanctus vero quaerebat occasionem ut illum flagellaret. Dixit ei "Maledicte, sic dixisti amico meo inobediens; demonstra mihi hominem [in]obedientem." Et ait Esopus "Multi enim sunt qui propria manducant et bibunt et propria quaerunt; vanus autem homo qui propria non cogitat sed in extraneis fingit se esse obedientem⁷⁴." (. . .) 57. Ut audivit Esopus, venit in foro (*et*) invenit litem facientem grandem. Unus autem homo sedebat in alteram partem (*et*) legebat in libro. Esopus autem ait intra se "Istum invitabo, [in]obediens mihi apparet; forsitan non timebo dominum meum." Appropinquavit ei et dixit "Ave, domine. Sanctus dominus meus, ut audivit quia humilis es et pius, vocat te ad cenam." Et ille ait "Veniam usque ad ianuam et illic stabo." Venit Esopus et possuit mensam et ordinavit ut recumberet. Et dixit Sanctus "Esope, ubi est [in]obediens?" Esopus: "Domine, ad ianuam stat." Veniente ora cene, clamavit eum et ordinavit eum cum ceteris amicis suis. 58. Sanctus dixit "Date in primis extraneo vinum cum mele." Et ille dixit "Non, domine; tu prius, postea uxori tue, et postea nobis." Sanctus vero respiciens Esopum dixit "Ecce, modo videam *de* quali⁷⁵ re [in]obedientem invenisti." Iterum appossuit eis (*et*) Sanctus, ut inveniret occasionem, dixit "Quanta olera tibi dedi, et non misisti in coquinam nec speciem nec piperem; adducite hic cocum qui coquinavit." Et ille homo respondet "Parce, domine; hic nichil minus habet sed omnia bona et optima sunt." Et Sanctus iterum respiciens Esopum et dixit "Ecce duo." Et rursum appossuerunt panem, et gustante Sancto dixit "Vocate mancipiam quae panem appossuit." Et vocavit illam. Ait Sanctus "Qua re non missisti in hunc panem mel neque passulas?" Et iterum ait homo ille "Domine, panis bonus est, et nichil in cena minus/habet. Noli sine causa cedere servos tuos." Iterum respexit f.58^r Sanctus Esopum et dixit "Ecce tercio; ego te flagelabo, Esope." Surgentes vero de mensa flagellavit Esopum. Rursum dixit ei Sanctus "Haec flagela non tolleras; si autem non vocaveris mihi hominem obedientem peiora tibi faciam."

⁷² *te ducet*] *reducet cod.*

⁷³ *in obcives*

⁷⁴ *obediens. post hanc vocem exciderunt nonnulla, velut c.g.: Sanctus dixit "Aliam cenam parabo. Tu exi et voca mihi hominem obedientem"*

⁷⁵ *te quale*

59. In crastinum autem exiit foras civitatem Esopus⁷⁶ quaerens hominem obedientem. Vidit plures homines et respexit [vidit] hominem figuram illius extraneam, tendentem⁷⁷ in civitatem, minantem assellum portantem honus ligni; et minabat asellum et dicebat. Esopus vero secutus est eum <et> dixit intra se "Istum puto quod aperiergus sit." Et secutus est eum. Ipse autem dixit ad asellum "Ambula, forsitan cito intrabimus in civitatem et venum dabimus ista ligna et tollemus xii follares. Dabo duos ex ipsis et comparabo fenum et ordeum, et alios duos <dabo et> emam victualia ad manducandum mihi, et octo qui remanent servabo ad alium nostrum opus. Ambula, ne forte occurrat nobis iems et pluvia." 60. Esopus vero ait intra se "Quid est hoc? Asino⁷⁸ loquitur. Istum puto quod aperiergus sit; dicam ei." Et ait "Gaude, frater." Ille respondet "Gaude et tu, frater." Esopus inquit "Quantum vendis ligna?" Respondet ille "Duodecim nummos." Esopus inquit "Cognoscis Sanctum phylosophum?" Et ille inquit "Non, ego extraneus sum; numquam illum vidi." Esopus inquit "Servus eius sum." Et rusticus respondet "Quit est hoc? Interrogo te si servus aut liber es? Mihi hoc quare narras?" Esopus dixit "Sequere me; ego dabo tibi precium de ligno, et dabo tibi ad manducandum." 61. Portavit eum Esopus in domo domini sui et tulit ligna et dedit nummos et dixit "Dominus meus vocat te ad prandium suum." Ille vero <non> interrogavit pro qua causa invitaret illum; tamen venit et intravit ianuam et, sicut habebat calciamenta cum luto, sic intravit in pallacium ut recumberet. Ait Sanctus "Quid est hoc?" Esopus respondet "Homo aperiergus est, hoc est obediens." Videns autem Sanctus quod esset rusticus, dixit uxori suae "Domina, ego probabo Esopum, et quicquid/dixero tibi facito: surge, mitte aquam in pelvem, voca rusticum ad lavandos pedes; forsitan deiciet te et invenietur inhobediens, ut cedam Esopum." Illa vero volebat ut flagellaretur, <et> ait "Sic faciam." Tunc denique missit aquam in pelvem et tulit et possuit ante eum. Ille autem respexit et cognovit quia domina domus erat, <et> ait intra se "Ista honorare me vult et, si voluisset, dixisset 'habeo ancillas quae possunt facere,' sed illa non vult." Missit pedes suos in aquam dicens "Domina, lava," et postquam lavit recubuit. 62. Sanctus dixit "Date in primis extraneo vinum cum mele." Rusticus vero ait intra se "Iste vero decet in primis bibere; puto⁷⁹ quod iste probat me. Non ero inhobediens, sed quicquid dixerit mihi faciam." Tulit et bibit. Manducantibus vero appossuerunt pisces et dixit Sanctus "Manduca." Ipse autem pisces illos sicuti delfinus⁸⁰ comedebat. Sanctus autem propter occasionem dixit "Voca mihi cocum." Et veniens dixit ei[s] "Quare non coquinasti bonum et optimum? Expoliate eum et cedite." Et ita fecerunt. Rusticus ait intra se "Bonum et optimum est totum, nichil minus habet; sed, ut video, propter occasionem flagellat servum

⁷⁶ Esopum⁷⁷ tendens⁷⁸ asinus⁷⁹ cito⁸⁰ delfinos

suum. Quid mihi est hoc? Ego tacebo." Flagellando servum ille tacebat. Sanctus miratus est, et inde appossuerunt pisces. Rusticus, ut vidit tantam gloriam, interea rursum cepit manducare viriliter. 63. Videns autem Sanctus quod sic fortiter manducaret, clamavit mancipiam⁸¹ et dixit: "Dic, maledicta, quare in pisces nec garum nec piperem misisti?" Et illa respondit "Si autem cocti non sunt pisces, mea est culpa et me cede; propter saporem de mele et pipere non ego culpavi sed domina mea, quia mihi non dedit." Sanctus ait "Si propter mulierem venit hoc, ligate illam⁸² et incendatur." Et ait Esopo "Vade et combure eam hic in medio." Praecipiendo autem servi fecerunt: tulerunt autem mulierem et miserunt in medio ut combureretur/et probaret si rusticus forsitan diceret aliquid. f.59^r 64. Rusticus intra se dixit "Quid est hoc quod iste tanto furore est repletus, ita quod uxorem suam vult incendere?" Et ait ad eum [et ait ad eum] "Domine, expecta modicum, usque dum vadam et adducam uxorem meam et incendemus eas insimul." Sanctus, ut audivit, miratus est de tali corde et de tali locutione. Dixit ad Esopum "Ecce homo vere obediens. Vicisti me. Accipe libertationem." Esopus dixit "Non invenis in me aliquam fraudem, domine.

65. In crastinum autem dixit Sanctus ad Esopum "Veniente hora apta, perge ad balneum et vide si non est multus⁸³ populus in balneo, et eamus ibi." Eunte autem Esopo, invenit ibi stradigo⁸⁴ et cognovit eum quia esset homo de Sancto <et> dixit ei "Quo vadis?" Esopus respondet "Nescio." Stradigo, sperans [illum]⁸⁵ quod derideret eum Esopus, praecepit ut mitteretur in carcerem. Esopo autem eunte dixit "Puto quod bonum tibi⁸⁶ respondi; non novi quod te invenirem, et tu me mittis in carcerem." Stradigo enim, ut audivit, miratus⁸⁷ est cor eius et dimissit eum. 66. Esopus autem ivit ad balneum et vidit multiplicatam turbam. Et in medio ianue iacebat petra. Quicumque veniebat et intrabat offendebat et maledicebat illum qui possuerat ibi petram. Unus autem venit et invenit petram et tullit eam et possuit in aliam partem. Esopus denique venit ad dominum suum et ait ei "Domine, si vis ire in balneo, eamus, quia unum solum hominem vidi." Sanctus ait "Bonum est, eamus." Veniente Sancto vidit populum multum in balneo <et> dixit ad Esopum "Esope, non dixisti tantum unum hominem vidisse? Hic autem plures sunt." Esopus respondet "Vides autem hanc petram? Iacebat in medio ianue. Omnes qui intrabant offendebant. <Unus autem> tullit eam et possuit in aliam partem. Ego autem vidi <et> dixi 'iste homo est melior quam isti omnes.'" Sanctus dixit "Non est in Esopo tarda locutio in apologia, sed omnia recte respondet." (Deest c. 67)

68. Postquam vero exivit a balneo recubuit in cena. Interea, Sanctus f.59^v

⁸¹ mācipā ⁸² illa ⁸³ multum ⁸⁴ sc. στρατηγός

⁸⁵ num illum pro illud?

⁸⁶ tibi (t) scripsi pro enim (ē).

⁸⁷ muratum.

dum sederet in convivio et biberet cum amicis suis et inebriatus esset, ceperunt verborum unus ad alium. Sanctus cepit amaricare⁸⁸ se, et ut [ut] cognovit Esopus quia dominus eius volebat litem, dixit ei "Dimitte, quia vinum superfluum lites et plures causas delectat in homine. Primum vero mutat ei mentem; secundo dat exaltationem, tercio namque dat malam considerationem. Separate abinvicem, et parcite inter vos." Sanctus inebriatus ait "Tace tu, consiliarie Inferni." Esopus respondet "Expecta modicum, et in Infernum cades." 69. Quidam vero ex illis, ut vidit quia Sanctus inebriatus esset, (ait) "Magister, est causa fortior homine?" Sanctus respondet "Omnia animalia de hoc mundo forcia sunt, sed homo vicit omnia propter loquellam et ingenium, et est forcior ceteris causis." Et ille ait "Potest homo bibere totum pellagum?" Sanctus respondet "Eciam; ego possum bibere mare totum." "Et si non potes?" Sanctus, ut erat de vino inebriatus, dixit "Ponamus placitum de omni nostra possessione et familiaribus nostris." Et statuerunt et annulos⁸⁹ in vadi-monio possuerunt ut, si non posset bibere mare totum, daret omnia sua. 70. Surgente vero mane ut lavaret faciem suam, non invento anulo, dixit "Esope, ubi est anulus meus?" Et ille respondet "Nescio; hoc autem⁹⁰ scio, quia extraneus es ab omni substantia tua." Sanctus dixit "Quid est quod dicis?" Esopus dixit "Hesterno die in convivio fecisti placitum ut biberes totum mare, et dedisti pignus anullum tuum ut, si ita non faceres, perdes omnia tua." Sanctus dixit "Quo modo possum bibere mare? Sed rogo te, in quantum me adiuvere potes, cum omni tuo ingenio, adiuva me; forsitan vincam aut solvam placitum." 71. Esopus dixit "Quando venerit mediator, et ille cum quo placitasti dicet tibi 'veni et hibe totum mare,' noli tardare, et tu dic⁹¹ 'praecipe/ut ordinet mensas ad ripam maris, et sedilia, et ordinet pincernas.' Tu vero, quando vides omnia ordinata et populum ordinatum adesse ut ipsi videant, recumbe et praecipe ut impleantur vasa de aqua maris, et clama in excelso et dic 'mediator, quo modo placitavimus?' Et ille dicet quia 'debes bibere mare.' Et tu dicis 'est plus?' Et ille 'non plus.' Et ille hoc dicendo tu loquere 'Viri fratres, multa enim flumina et fontes sunt qui descendunt in mare; ego vero placitavi solum mare bibere, non autem flumina et fontes. Vade autem et conclude flumina et fontes ut non descendant in mare, et ego bibam totum mare.' Et ille non poterit adimplere ut claudat aquam, (et) dissoluerit placitum." 72. Sanctus ut audivit repletus est gaudio. Ille autem qui fecit placitum una cum mediatore et nobiles civitatis venerunt ad Sanctum querendo placitum et possessionem eius. Dixit Esopus "Tu debes componere ad dominum meum, quia ipse potest bibere mare totum." Et ille dixit [et ille dixit] "Esope, mentitus es tu; non potest hoc facere Sanctus."

⁸⁸ amari carise.⁸⁹ annuli.⁹⁰ enim (e).⁹¹ dic] sc. mediatore; nisi, quod veri similis, addendum et ante praecipe

Esopus ait "Dico tibi, da omnia tua domino meo et noli fiscare²²." Sanctus vero praecepit ut in ripa maris ordinarentur scamna et mense. Multitudo populi civitatis venerunt videre hoc miraculum, quo modo debuisset bibere mare. Recumbente Sancto ad mensam, Esopus implevit vas cum aqua marina et dedit ei. 73. Tulit vas in manu sua et dixit "Mediator, dic quo modo placitavimus." Et ille: "Ut biberes mare." Sanctus dixit "Nonne et aliud?" Qui, "Non." Sanctus dixit "Viri civitatis fratres, multi enim torrentes, flumina, et fontes mittunt caput in mare; vadat iste cum quo placitavi et concludat eos, et ego bibam totum mare." Clamaverunt autem omnes et laudaverunt sapientiam eius. Discipulus autem ille cecidit ad pedes eius *(et)* rogavit eum dicens "Sapiens/es magister, vicisti me. Rogo te ut solvas placitum." Rogantes omnes populi misertus est Sanctus in eum et solverunt placitum. f.60^v

74. Venientes autem in domo, dixit Esopus ad dominum suum "Ecce recuperavi domos tuas; dignus sum accipere libertatem." Sanctus respondet "Malum cogitasti; non habeo hoc in mente." Esopus, ut hoc audivit, tristis factus est et ait intra se "Expecta me, et ego faciam te vidi mulier puta²³.†"

75. Quadam die Esopus sustulit pallium suum et tenebat manu membrum suum ad excitandum. Uxor vero Sancti vidit eum et dixit ei "Esope, quid est hoc?" Esopus respondet "Domina, habui frigus in hac nocte et adiuvat me si teneo illum in manu mea." Videns mulier longitudinem praepucii et crasitudinem concupivit, et clamavit eum et dixit "Esope, nunc autem si mihi facies quod volo plus gaudebis quam dominus tuus." Et ille respondet "Scis, domina, si dominus meus hoc senserit malum mihi erit; per iusticiam reddet mihi malum meritum." Illa vero subridens dixit "Si mecum decem vices concubueris, pallium unum dabo tibi." Esopus inquit "Iura mihi." Illa pro magno ardore quem habebat iuravit ei. Credidit autem Esopus ei. Voluit reddere meritum domino suo, et concubuit cum ea novem vicibus et dixit "Domina, plus non possum." Illa incensa ex ardore dixit "Si decem vices non facis, non accipies a me aliquid." Et tunc cepit facere decimam et fecit cadere semen in coxa eius. Et ait Esopus "Da mihi pallium; et si non, interpello pro hoc ad dominum meum." Mulier ait "Ego te vocavi ut cultares agrum meum, tu autem transisti limitem et laborasti in extraneo campo. Fac unam vicem et tolle pallium."

76. Veniente autem Sancto, ivit Esopus *(et)* ait domino suo "Domine, iudica me insimul cum domina mea." Audiens Sanctus dixit "Quid?" Esopus inquit "Ego et domina mea ambulavimus in pomerium unum, et

²² fiscare significat fraudare vel illudere; cf. Du Cange s.v. fiscatio. παράδος—καὶ μὴ φλνᾶρει solus G inter codd. gr.

²³ faciam te vidi ml'r puta] reddendum erat ἐγὼ σε ἀνταμυνοῦμαι. f. te vindictam plenam olim conieceram faciam < ut > te vindicet mulier puta Oliver

vidit ramum arboris plenum malis et dixit mihi 'si potes mittere petram
 11' unam et disrumpere decem mala, do tibi pallium unum.' Tulli/petram et
 proieci[t] eam et disrupavi mala decem. Unum autem malum cecidit in
 stercore, et modo non vult mihi dare tunicam." Audiens haec mulier dixit
 viro suo "Manifestissime de novem non est contencio, sed de decimo malo,
 quod cecidit in stercore, non est mihi aptum; mittat iterum et disrumpat
 malum et tollat pallium." Iudicavit autem Sanctus ut daret ad Esopum
 pallium. Et [Esopus]⁹¹ ait dominus ad Esopum "Eamus usque in foro, et
 postquam venerimus ab eo disrumpe malum decimum et tolle pallium."
 Uxor autem Sancti dixit "Ita faciat, domine, et ego vere sicut praecepisti
 dabo ei pallium."

77. Sanctus ait ad Esopum "Vade usque foris portam et respice; si
 videris duos corvos nuntia mihi, quia bonum est signum, si autem unum
 vides non est bonum signum." Venit autem Esopus et respexit super
 parietem. Vidit duas corniculas⁹⁵, venit, et nunciavit domino suo quia
 'super parietem duas vidi.' Erexit se Sanctus et venit usque in porta ut
 exirent, et respexit, vidit unam tantum, et dixit "Maledicte, nonne dixisti
 mihi quia 'duas vidi?' Et ecce unum inveni." Esopus respondet "Domine,
 alter volavit." Sanctus dixit "Expecta modicum; derides me." Et prae-
 cepit eum expoliari et cedere. Et dum cederetur venit quidam homo (*et*)
 invitavit Sanctum ad cenam. Tunc dixit Esopus "Ve mihi misero, quia
 vidi duas aves et sum flagellatus; tu autem unam vidisti et ecce invitatus
 es ad cenam. Non est enim respicere ad aves nec ad sensum avis." Sanctus
 vero miratus est in verbo hoc et praecepit ut minime cederetur.

78. Eo denique tempore ambulabant pariter Sanctus et Esopus super
 sepulcra, et pergebant carateres legendo quae in fictilibus erant sculpte.
 Esopus respexit, (*et*) vidit fictilem sculptum carateris huius:
 ABDOEΘX. Monstravit domino suo Sancto et dixit "Quid est hoc,
 domine?" Respexit Sanctus et cogitavit valde in corde suo et non potuit
 solvere characteres. Dixit "Esope, quantum considero, non possum solvere
 characteres." Esopus dixit "Si demonstro thesaurum tibi, quid dabis
 61' michi?"/Sanctus dixit "Gaude, Esope; do tibi libertationem⁹⁶ et medium
 precium de thesauro." 79. Esopus, ut audivit, fodit in illum locum et
 invenit [sepulcra quatuor, hoc est passibus quatuor fodit et invenit]⁹⁷
 thesaurum. Dedit domino suo et dixit "Domine, da mihi libertationem."
 Sanctus ait "Non faciam, si mihi non dicis quomodo hoc cognovisti et
 invenisti thesaurum. Plus est mihi hoc scire quam aurum invenire."
 Esopus dixit "Domine, thesaurum istum ille qui hic possuit phylosophus

⁹¹ Esopus in cod. expunctum

⁹⁵ cornaculas

⁹⁶ lib'tatoēm, et sic infra

⁹⁷ hae sunt reliquiae, nisi fallor, lectionis primariae, cui successit nova lectio fodit
 in—invenit (supra). locum ad pristinam formam sic fere restituas: ut audivit, <vadit>
 bimata quatuor [unde sepulcra q. ut falsa interpretatio], hoc est passibus quatuor.
 fodit, et invenit

fuit, et in (arca) carateres septem sculpsit: A dicit apobas⁹⁹; [in arca] B bimata, hoc est passus⁹⁹; D¹⁰⁰ thesera, hoc est quatuor; O orixas, hoc est fode; E ebris, hoc est invenis; Θ¹⁰¹ tisaumon, quod est thesaurum; X crisio, quod est aurum." Sanctus ait "Et si sic est interpretissimum¹⁰², non a me liberaberis." Esopus dixit "Propter hoc tibi dico quia aurum istud dabitur imperatori Bysancio qui dicitur Dionisius." Sanctus dixit "Et unde hoc scis?" Esopus dixit "Ex litteris cognosco; quod legitur A apodos, hoc est da; B basili, id est imperatori; D Diatusitis, igitur Dionisio; O onebris, id est quod invenisti; E¹⁰³ enthade, id est hic; Θ thesaumon, id est thesaurus; X crisui, id est aurum." 80. Sanctus, ut audivit quod de imperatore esset aurum, dixit "Tolle medium thesaurum et tace." Esopus dixit "Non mihi donabis, sed qui hic aurum possuit; audi[vi] enim quomodo possuit eum:" (. . .)¹⁰⁴. Sanctus dixit "Veni mecum et participemus aurum et tolle libertationem." Veniens autem cum timore, ne forte Esopus diceret aliquid, praecepit ut cluderetur in putheum. Esopus dixit "Domine, habe totum aurum; tantum da mihi libertationem." Sanctus dixit "Bonum loqueris ut, si libertationem tibi fecero, in peiora¹⁰⁵ me mittes." Esopus dixit "Potestatem habes in me facere quicquid vis."

81. Eo tempore venit festivitas, sicut mos erat facere in civitate Samo, et omnes denique conveniebant in unum consiliantes facere iudices per loca, sicut consuetudo erat. Hoc inter se cogitantibus/et consiliantibus, f.62^r venit repente aquila et tullit anullum, quod¹⁰⁶ pendebat in theatro, et iactavit illum in sinu cuiusdam vetule ancille. Populus autem, ut vidit, tristis factus est. Venerunt in templum cogitantes quid signum esset hoc. 82. Sanctus autem cum non potuit solvere hoc signum, dixerunt omnes qui ibi aderant una cum praeside "Vadat Sanctus et habeat inducias usque ad tres dies et inveniat nobis interpretationem; quod si non, interficiemus illum." Sanctus, ut audivit, tristis factus est. 83-85. Ivit domum suam et cepit perscrutari (et),¹⁰⁷ pro eo quod non poterat interpretari signum, neque manducavit neque bibit. Nunciavit Esopo una ancilla quae panem ei ferebat, et dixit Esopus "Vade et nuntia domino meo ut excuciat me de isto loco, et ego dabo sibi consilium ut non moriatur dominus meus." Illa vero, audito, nuntiavit Sancto. Sanctus dixit ei "Quomodo, Esope¹⁰⁸, potes me liberare a morte, qui sensus viles¹⁰⁹ habes?" Esopus ait ad dominum suum "Vade ad balneum et pone mensam; manduca et bibe et

⁹⁹ am. probas ⁹⁹ sepulcra (!)

¹⁰⁰ Dm, ex D male intellecto.

¹⁰¹ est; sc. primo fuit Θ, ut in codd. graecis, deinde E, postremo est.

¹⁰² quo usque barbaries? voluitne interpretatu facillimum, an corrigendum in et si es interpres acutissimus, vel simile quid? cf. cod. O: ἐπεὶ τοιοῦτος εἰ πανούργος καὶ συνετός, οὐ τεύξει τῆς ἐλευθερίας

¹⁰³ Em ¹⁰⁴ excidit haec tertia litterarum explicatio ¹⁰⁵ poiora

¹⁰⁶ quem ¹⁰⁷ praescriptari cod., emend. Oliver ¹⁰⁸ esopus

¹⁰⁹ ville fort. fuit censum vilem

ego dicam tibi." Ipse vero ait "Si mihi antea non dixeris, neque manducabo neque bibam." Et dixit Faopus "Vade in crastino die, et, quando dixerint tibi 'interpreta nobis signum,' et tu dic eis 'ego non sum divinus ut cognoscam sensum aquile, sed si vultis dicam vobis phyknophyam et causas graves, quod est melior honor. Tamen¹⁰⁰ habeo servum meum, vocate illum, et ille vobis interpretabitur.' Et me veniente, si invenero¹⁰¹ interpretationem, tu habebis honorem, si autem non possum solvere, moriar ego et tu vires." 86. Altera vero die ivit Sanctus ad thesaurum et dixit "Habeo unum servum. Veniat hic; et habet interpretari de hoc quod vos me inquisitis." Rogaverunt omnes ut Faopus veniret 87. Venit Faopus et stans in medio eorum, et illi deridebant illum de tali figura et tenebrina facie: "Quod bonum volumus habere de isto?" Et ceperunt eum deridere. Faopus vero in excoelo stans cepit facere cum manu ut taceretur et, facto silentio, dixit (88) "Viri Romani civitatis, quid respicitis figuram? Non enim in faciem est respiciendum, sed in animum hominis. Quamvis parvis corporea figura tenebrina, ad certe exibat¹⁰² sapientiam. Nullus homo respiciat in pitario pleno vino¹⁰³, si est formosus aut non, sed gustant vinum si bonum est aut non. . . (Desinit)

¹⁰⁰ cum ¹⁰¹ invenit ¹⁰² exoritur exiit

¹⁰³ vino in mare add. m. remanet, vinu post plene lines abduco

PARS PRIMA VITA AESOPI

+

VARIETAS LECTIONIS IN VITA W

VARIETAS LECTIONIS IN VITA W

(De codicibus vide Praef. pp. 27-32)

Pagina 81

Titulus: Βίος Αἰσώπου τοῦ φιλοσόφου MS *deest in* OF Διήγησις Ἑσώπου
P Διήγησις τοῦ Αἰσώπου B Βίος τοῦ βιοφειλεστάτου Αἰσώπου L Βίος καὶ
διήγησις τοῦ βιοφιλοῦς Αἰσώπου V Βίος τ. πανθαυμάστου Αἰσώπου W || (c. 1) || 1 c.1
'Ο om. OS οὐ W, *sed eadem manus in marg. add. lect. cod. L:* 'Ο κ. π. τ. β.
γ. βιωφ. Αἰσώπος, οὗτος || βιωφ. γενόμενος M βιωφ. ἦν W || 2 ὁ λογομυθο . . .
post Ἑσώπος (*sic semper* O) O *idem, credo, olim legebatur in* M (i.e. ὁ
λογομυθοποιός), *sed prorsus evanuit; cf. Studies p. 194 om. tell.* || Φρύξ
(?) *evan. in* M || ἀμορίου OP ἀμυρου(?) M ἀμοραίων BW ἀμορραίων
SL || 3 μὲν M om. O ὑπάρχων SBPW || κοντοδείρης O κοντοτράχηλος
(-ον P) SBPΛMW || τε μέλας καὶ M || 4 μυστάκων (-ον B) LFB μουστάκων
MSVW om. O || ἀρεόδους *post* μυστάκων LFV || προγάστρω δὲ καὶ M om.
O προγαστριος SBPW ὑπογαστριος LFV || γαλλιάρχων M γελιακόν
O pavidus Lo om. tell. || ὑπόκυρτος MO κεκυφώς (-ος SLF) BVSLF
καὶ κυφός P κυφός W || 5 τούτοις καὶ βρ. ἦν O πρὸς ἐπὶ τούτοις δὲ
ἦν βρ. M πρὸς ἐπὶ τούτοις, *reliquis om.*, λ τὸ δὲ χαλεπότερον ἦν καὶ βρ.
BP(W) καὶ τὸ δὲ χαλεπότερον ὅτι ἦν S || καὶ βραδύγλωσσος om. SL καὶ
βομβ.-δεῖνός] τὰν δὲ παν βληχως οἶν (*sc. e marg.*) O || πανουργία M . . .
ουργίας O πρὸς (εἰς S, om. P) κακουργίαν σφόδρα SBPW πρὸς πανουργίαν
πάνυ (σφόδρα V) λ || (c. 2) || 6-7 Τοῦτον-σκάπτειν] *huius locum ita reformavit* c.2
O: *ονοούμενος τοίνυν αὐτός γε ἀπεστάλθη παρὰ τοῦ δεσπότης ὡς ἄχρηστος πάντα*
τῆς τοῦ ταμείου ὑπηρεσίας εἰς ἡμερὴν γεωργεῖν || 6 ὁ δεσπότης Mλ ὁ αὐτοῦ
κύριος (ὁ κ. αὐ. S) SBPW || *ὄντα post ἄχρηστον* SBPW om. M ἰδὼν
LFV || τῆς πολ. ὑπ. Mλ, *cf. G et PSI 156 (Studies, p. 41)* εἰς ὑπηρεσίαν
(ὑπουργίαν B) αὐτοῦ (om. S) SBPW || αὐτὸν *post* ἐξέπεμψεν MPW om. SBL
|| 7 καὶ δὲ ποτε MΟλ ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν SBPW || αὐτοῦ MP τοῦ
κυρίου αὐτοῦ SBLW om. O || 8 κάλλιστα (κα M) τρ. σ. Mλ τρυγήσας
κ. (μάλιστα P, om. S) σῦκα SBPW]σας κάλλιστα σῦκα PSI 156 (*Studies*
41) ἰσχάδας πᾶχυ ὥραιας (om. τρ.) O || *ἤνεγκεν τὸ τοῦ Ἑσώπου δεσπότης* O,
cf. PSI 156 προσήνεγκεν αὐτῷ (-ὸν S) SBPΛMW || 9-11 λάβε-λούσασθαι]
haec fere habet O: εἰ γὰρ ἐρὰ σοιέ . . ὡρ ὁπώραν προῖμον, σφόδρα τῶν εἰδμήων
αὐτῇ γε πέλει. ὁ δὲ γε δεσπότης ἐρ . . τὴν τῶν ἰσχάδων ὥραν ἔφησε θειμύρη πάμπαν
ἐμοῖ ταῦτά γε τυγχάνει κάκτουτ πρὸς φυλακὴν τῷ οἰκέτῃ ἀγαθόπῳ δέδοκεν τὰς
ἰσχάδας, φήσας μετὰ τὸ ἐξελ του ου || 9 ὁπώραν πρῶιμον MΟ πρ.
ὁπ. SBPW || *πάνυ post ὁ δὲ* SBPW om. MΟλ || ἐπὶ τούτοις *post* τερφθεῖς
SBLW τοῖς σοῖς P om. M || ἔφη M (*suprascr.*) ἔφησε O εἶπε SBPΛW
|| νή M μὰ SBPΛW || 10 καλὰ M κάλλιστα SBPΛW || καὶ φησι M εἶτα

λέγει SBPW καὶ λέγει LFV || αὐτοῦ *post* οἰκέτη SBPΛW *om.* MO " λάβε <καί?> φύλαξόν μοι αὐτά M λάβε ταῦτα καὶ φύλαξον LFV λαβὼν ταῦτα φύλαξον SBPW || 11 μετὰ δὲ M καὶ μετὰ SBPΛW || με *post* λούσασθαι BPW *om.* Mλ, *et* S (*post* τὸ λούτρον) || καὶ ἀριστῆσαι MOW, *cf.* PSI 156 *om.* SBPΛ || τὴν ὁπώραν M *hunc fructum* Lo ταῦτα SBO αὐτά PW || 12 ἐκείνην *post* κατὰ SBPΛ *om.* MO || εἰσελθόντα ζητεῖν (ζητεῖναι O) MO εἰσελθὼν ἐξήτει BPF εἰσελθόντος (-τα V, αὐτοῦ *add.* S) ἐξήτει LVS || 13 τὸν ἐφήμερον ἀριστον O τὸν ἐφ. αὐζτου> M τὴν ἐφ. αὐτοῦ τροφήν LFV τὸν ἐφ. ἄρτον SBPW || δὲ MOΛS οὖν BPW || λιμανθείς *coniec.* λιπανθείς O *fenestra periit lectio in* M λυμπιαθείς L(F)V *om.* SBP λιχνευσάμενος W || φαγὼν O *evanuit in* M ἔφαγε SBPΛW || 13-14 ἐξ αὐτῶν PWτων M *exinde* Lo *om.* OSBΛ || 14 εἶτα *ante* λέγει SBPΛW *om.* MO || 14-15 αὐτοῦ-σύκων *perierunt ex* M || 15 φοβοῦμαι OSBPΛ δέδοικα M || πρὸς αὐτὸν MOΛ *om.* SBPW || εἶπεν O *om.* MV φησί SBPW ἔφη LF || 15-16 πρὸς αὐτὸν-ὁ δὲ *om.* B || 15 ἐάν-σοῦ O ἐάν κ . . . (*litt. abolitis*) M ἐάν φ. μ. σου κάγώ S ἐάν φ. κάγώ μ. σ. PWΛ || 15-16 κάγώ-γνώμην] *tantum* κ . . . *legas in* M || 16 γνώμην O, *cf.* G βουλήν SPΛW || ἴνα-δαρώμεν MO καὶ φαγόντες οὐ μὴ (μὴ *om.* WS) μαστιγ-θῶμεν (-μαι P, μαστιγωθῶμεν S) SPΛW || καὶ-φησί O *eadem habuisse videtur* M, *quamquam pleraque usque ad* καὶ ἐάν *evanuerunt* ἔφη δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ 'Αγ. SPW || ἡ (καὶ Sλ) ποίω (τίνι S) τρόπῳ *post* πῶς PWSΛ *om.* O || φησι *post* ὁ δὲ BPW *om.* OSΛ || 17 ἡμῶν *post* δεσπ. BΛW *om.* MOS, *et* P (*una cum* ὁ δεσπ. ἐπιζητήσῃ) || ζητήσῃ (-σει, λ) MOΛ ἐπιζητήσῃ (-σει SB) GSBW || ταῦτα *post* ἐπιζητήσῃ BΛW αὐτά S *om.* MO || αὐτῷ MO *om.* SBPΛW || ἐλθὼν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ καὶ *post* Αἰσωπος *add.* λWP *om.* MOLoSB || ἀδειαν εὐρῶν (M)OWΛP εὐκαιρίαν λαβὼν (εὐρῶν S) SB || 18 εἰσελθὼν OWS εἰσῆλθεν καὶ B *om.* MλP || καὶ ἔφαγε BP || τὰ σῦκα MOWΛP ταῦτα SB || μὲν *om.* O || βραδύγλωσσος (*evan.* *in* M)-ἀπολογία MOWΛP μὴ δυνάμενος λαλῆσαι S βραδύγλωσσος ὢν καὶ μὴ δυνάμενος ἀπολογησασθαι B || 19 καὶ ἡμεῖς OWP ἡμεῖς δὲ MλSB || ἐκπληροῦμεν OS, *cuius verbi vestigia*ηροῦμεν *exstant in* M πληρώσομεν BPW ἐκπληρώσομεν LFV || 19-20 τοῖς σύκοις MλS τῆς σύκης O τὰ σῦκα PW τῶν σύκων B || 20 ἐν ἐν MO ἕνα καθ' ἕνα SB *om.* P ἐν καθ' ἐν LFV ἕνα ἕνα W || ἐσθίοντες O, *cf.* G τρώγοντες SBMW *om.* P ἔτρωγον (+ λέγοντες LF, καὶ ἔλεγον V) λ || ταπεινέ *post* Αἰσωπε SBL *om.* MO ταπεινέ Αἰσωπε PW || 20-22 συμφωνήσαντες-σῦκα] *sic fere* MO (εἴ τι ἀπολήται M, ὅ τι ἀπόλυται O), *cf.* G συμφ. οὖν οἱ δύο ἔφαγον ὅλα τὰ σῦκα (τ. σ. ὅλα P) PW συμφ. οὖν πρὸς ἀλλήλους εἴ τι ἂν γένηται παρὰ τοῦ κυρίου αὐτῶν κατηγορήσωσιν Αἰσώπου, ἔφαγον τ. σ. LFV, *quibus similia habent* SB, *sed multifariam corrupta* || 20 οὖν O, *cf.* *supra* *om.* M || 21 ὅτι O εἴ τι M || αὐτοὺς O || (c. 3) || 22 ὁ δὲ κύριος-καὶ ἀριστῆσαι (*om.* PW) MOPW παραγενόμενος (ἐλθὼν SB) ὁ δὲ ὁ κύριος αὐτῶν ἀπὸ τοῦ βαλανείου (τὸ λούτρον S, τοῦ λουετροῦ B) λSB || φησιν M (*post* 'Αγ.), λSB λέγει O εἶπεν PW || 23 δός-σῦκα MOλSB φέρε τὰ σῦκα

PW, cf. G || *κάκείνος ἔφη* MOPW || *ὁ δὲ λέγει* SBL || *ὁ ἀπὸ Αἰσωπος* SBPΛW
om. MO || 23–24 *εὐκαιρήσας—εἰσελθὼν* MOPW || *ἄδειαν εὐρὼν καὶ εἰσελθὼν*
εἰς τὸ ταμεῖον LFV || *varia ac sua habent* S et B, *maximam partem ex λ* || 24
ἔφαγε OPW || *κατέφαγε* MλSB || *ὁ δὲ θυμωθεὶς ἔφη* (*ἔφη εὐανυῖλ ἰν Μ*) MOλ
ταῦτα ἀκούσας ὁ δεσπότης (ὁ δ. *om.* P) || *καὶ θυμωθεὶς ἐβόα* PW || *ὁ δὲ θ. εἶπεν*
SB || *μοί τις* MOSB || *τίς μοι* PWλ || 25 *ὁ δὲ παρεγένετο* MO || *ὁ δὲ Αἰσωπος*
π. PW || *om.* λSB || *ὁ δεσπότης* MOPW || *ὁ κύριος αὐτοῦ* (πρὸς αὐτὸν B)
λSB || *σύ post μοι add.* λWP || *om.* MOSB || *κατάρατε* MSB || *maledicte*
Lo || *ἐπικατάρατε δοῦλε* PλWO || *οὕτω μου* MO || *τοσοῦτόν μου* (με P) PλW
οὕτως μοι SB || 26 *ὅτι—εἰσελθὼν* MO || *ὥστε εἰς τὸ ταμεῖον* (ἐν τῷ ταμείῳ
B) || *μου εἰσελθεῖν καὶ* SB || *ὥστε* (*om.* λ) || *εἰσελθεῖν εἰς τὸ ταμεῖον καὶ* Pλ || *τά-*
σῦκα MSB || *τὰ ἡτ. μοι* (μοι *om.* LF) || *σῦκα* PλWO || *κατέφαγες* MPW || *ἔφαγες*
O || *καταφαγεῖν* Bλ || *φαγεῖν* S || *Αἰσωπος post ὁ δὲ* PλW || *om.* MOSB ||
καὶ post ἀκούσας O || *μέν* SB || *om.* MPλW || 27 *δὲ post λαλεῖν* MSB || *μέν*
PW || *om.* Oλ || *διὰ δὲ τοῦ νοὸς τὴν ὀξύτητα post βραδύ addidit* PW, sc. *ut*
esset aliquid quod responderet verbis λαλεῖν μέν—βραδύ, sed falso: nam μέν
non cum τὸ τ. γλ. βραδύ iungendum erat, id quod voluit librarius, verum cum
λαλεῖν, neque ad διὰ δὲ—ὀξύτητα vel tale quid prospicere poterat, sed ad
θεωρῶν δέ. || 27–28 *θεωρῶν—ἐστῶτας* || *καὶ τοὺς κατηγοροὺς αὐτοῦ πείθοντας αὐτόν* S
οἱ δὲ κατήγοροι ἦσαν πείθοντες αὐτόν B || 27 *δὲ καὶ post θεωρῶν* PWλ || *om.*
MO || 28 *εἰς ὧν αὐτοῦ* O || *δέρεσθαι* PLO || *δαίρεσθαι* MWVF || *τυφθῆναι* S
τύπτεσθαι B || *ὁ Αἰσωπος post δέρεσθαι* PW || *om.* *celeri* || *δεσπότην* M
κυρίου αὐτοῦ SBPWO || *αὐτοῦ* LFV || *αὐτόν post παρεκάλει* O || *om.* *celeri*
|| 29 *ἀνασχεῖν* MOSλ || *ἐνδοῦναι αὐτῷ* PW || *ἀνέχεσθαι* B || *δραμῶν* (δρ. καί,
λ) || *ἀπὸ λαβῶν* PWλ || *παραχρῆμα* SB || *om.* *tell.* || *τὸν ξέστην* Oλ || *τὸν om.*
tell. || *ὑδατι χλιαρῷ* M || *χλιαρὸν ὑδωρ* SB || *θερμὸν χλίον* PλO || *θερμὸν*
χλιαρὸν W || *συγκεράσας* MλPW || *κεράσας* O || *συγκεκερακῶς* SB || 29–30
λεκάνην (τε *add.* M) || *παραθεὶς καὶ πιών* MOPλW || *ἔπιεν* SB || 30 *τὸ* (*om.* λ)
θερμὸν post πιών PWλ || *om.* *tell.* || *ἐχάλασε—στόμα* || *sic fere* MOPWλ
εἶτα βαλὼν τ. δ. αὐτοῦ ἐπὶ τὸ στόμα SB || *δακτύλους αὐτοῦ* PWλSB || *ἰδίου*
ἀπὸ δακτύλους εἰ αὐτοῦ post στόμα habet O || *εἰς* O || *ἐπὶ tell.* || *λίαν σπαράξας*
ἑαυτὸν εὐθύς SB || 31 *ἀνέβαλε* MOPλW || *ἐξέμεσε* O || *τὸ ὑδωρ—ἐπεπῶκει* (ἦν
πεπωκός B) MOSB || *τὸ ὑδωρ καὶ μόνον ἐκ τοῦ στόματος* (στομίου W) αὐτοῦ
ὁ ἐπεπῶκει PWλ || *οὐδενός—γευσάμενος* || *νήστης γὰρ* (οὖν B) ἦν SB || ἦν ἐτέρου
MO || *ἄλλου ἦν* PWλ || *τὸ* (*om.* W) || *παράπαν ὁ Αἰσωπος post γευσάμενος*
PWλ || 31–32 *ἐδέετο—ὁμοίως ποιῆσαι* (π. ὁμ. M, τοῦτο π. Pλ) MO(Pλ) || *ἐδέετο*
δὲ τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἵνα καὶ οἱ κατήγοροι αὐτοῦ τοῦτο ποιήσωσιν SB (= W, *om.*
τ. κ. αὐτοῦ) || 32 *καὶ ἐπιγνώσῃ* MO || *καὶ ἐν τούτῳ γνώσει* (γνώσῃ W) PWλ
ἵνα ἐπιγνώσῃ (–ῶσι S) || *φησι* SB || 33 *ὁ δὲ* MOSB || *ὁ δὲ δεσπότης αὐτοῦ*
PWλ || *αὐτοῦ τὸ νοερὸν* MOSB || *τὸ νοερὸν τοῦ Αἰσώπου* PWλ || *ποιῆσαι ὁμοίως*
MO || ὁμ. π. PWλ || *τοῦτο π.* SB || 33–34 *οἱ δὲ δ.—χαλάσαι* || *τῶν δὲ*
πεποιηκότων ἐνενόησαν ἵνα τοὺς δακτύλους αὐτῶν μὴ χαλάσωσι κάτω SB || 34
τοῦ γνάθου LFV || 35 *χλιαρὸν* MSBλW || *χλίον* P || *om.* O || 36 *πρὸς*

ἀνέβλυσαν O προσαν M προσανέλυσαν (πρὸς ἀνέλησαν P) λP
 προσανέκαμψαν SB πρὸς τὸ στόμα ἀνέληθσαν W | αὐτομάτως MOSB om.
 tell. | ἔξωθεν *prosl* ἀνέδραμον PWλ om. MOSB | τότε-εἶπε (ἐστὼς εἶπεν O)
 MO ταῦτα (τ. δὲ W) ὁ δ. αὐτῶν (αὐτῶν om. λ) ἰδὼν εἶπεν PWλ τότε ὁ
 κύριος αὐτῶν αἰσθόμενος (αἰσθανόμενος B) τὸ σκαιώρημα λέγει αὐτοῖς SB || κατα-
 ψεύδεσθε (-σθαι Oλ) MOλ κατεψεύσασθε SBPW || 37 ἐκέλευσεν *libri omnes*
 ἐκέλευε μὲν *Westermann* || 37-38 ἐγνώσαν δὲ σαφῶς ὅτι MO καὶ πομπεύεσθαι,
 λέγων PWλ τότε σαφῶς ἐπέγνωνσαν ὅτι B τότε ἐπιγνώσαντες S || 38 ὅτι
 OB, cf. G om. tell.

P. 82

- 1 ὅστις δολ. μελετᾷ S || μηχανεύεται W μηλῶννευεται P μηχανᾷται MOλB
 || 2 αὐτοῦ *Westermann* ἑαυτοῦ (-ὄν S) *libri* || τοῦτο] τὸν δόλον O || ποιῶν
 λανθάνει *Eberh. (Fab. Rom., p. 231)* ποιῶν M λανθάνει ποιῶν
 c.4 LS πανθάνει PW δρᾶν O || (c. 4) || 3 ἐπιούση ἡμ. MOPWλ ἐπαύριον
 SB || 3-4 ὁ δεσπότης-εἰσῆει] τοῦ κυρίου αὐτοῦ εἰς τὴν π. εἰσιόντος B || 3 ὁ δεσπότης
 MOPWλ ὁ κύριος S τοῦ κυρίου (. . . + εἰσιόντος) B || αὐτοῦ OSBV
 αὐτῶν PWλ om. M || πάλιν *prosl* αὐτοῦ O om. tell. || ζευγω (*vel* ζευτω)
 καθήσας O ζευκτῷ καθίσας LV σας M om. *celeri* || ἐπὶ
pro εἰς O || 4-5 συνέβη-ιερεῖς πλανηθέντας O οἱ ἱερεῖς τῆς Ἰσίδος πλανηθέντες
 M sacerdotes quidam intrantes etc. Lo οἱ ἱερεῖς τῆς Ἀρτέμιδος ἀπο-
 πλανηθέντες (πλανηθέντες SB) λSB ὁ (om. P) ἱερεὺς τῆς (τις P) Ἰσίδος πλανη-
 θείς PW, *quae lectio, etsi ceteris praestat, tamen non ex huius recensio-
 nis archetypo fluxit, sed ex alia quadam editione, eaque vetustiore, petita est; cf.
 infra, c. 8, ubi τοὺς ξένους (= τ. ἱερεῖς) imprudenter retinent etiam PW SB hoc
 loco pendet ab λ. formas singulares quas infra habent P et W (usque ad c. 6)
 notare supersedi* || 5 τῆς λεωφόρου MOSλ τὴν λεωφόρον PW τῆς ὁδοῦ B ||
 ἐλθεῖν O ἦλθον M κατήντησαν SBλ || οἱ O om. *celeri* || 5-6 καὶ-
 δεῖξαι MO καὶ δὴ τ. Αἰσωπον εὐρηκότες (εἰρόντες λ) παρεκάλουν (παρεκάλεσαν
 λ) αὐτὸν ὅπως ὑποδείξει (-ῃ B, δείξῃ LF, δείξει V) αὐτοῖς SBλ κ. παρεκάλει τ.
 Αἰσωπον (αὐτῷ P) δεῖξαι αὐτῷ PW || 6 τὴν-πόλιν MO τὴν ὁδὸν τὴν εἰς
 τ. π. ἀπάγουσαν LFV τὴν ὁδὸν τὴν ἀπάγουσαν εἰς τ. π. PW || Αἰσωπος om. M ||
 7 καὶ φοίνικας *prosl* ἰσχάδας *addidit* PW τε καὶ ὕδωρ B (S) || 7-8 καὶ ἠνάγκασε-
 πιεῖν om. SB || 7 ἠνάγκασε MO ἠνάγκαζε PWλ || 8 ἠντλήσατο O || καὶ κρατήσας
 MOPW μετὰ δὲ τὸ ἀριστῆσαι αὐτοὺς κρατήσας SBλ || 9 ἐξήγαγεν MOλSB
 ἐξήνεγκεν PW || εἰς-ὁδὸν MO εἰς τ. κατ' εὐθείαν ὁδὸν κ. τετρ. PW ἐπὶ τ.
 c.5 εὐθείαν ὁδὸν κ. τετρ. LV ἐπὶ τὴν (om. B) εὐθείαν ὁδὸν SB || (c. 5) || ἐπάραντες
 MO ἐπάρας PW ἄραντες SBλ || 10 τὰς χεῖρας OSBPWλ τῷ χεῖρι M ||
 καὶ-ὑπεχώρησαν (αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ O) MO κ. ἐπευξάμενοι αὐτὸν ὡς εὐεργέτην
 ὑπεχώρησαν (ἀνεχώρησαν B) λSB ἠδῆξατο τῷ Αἰσώπῳ ὡς ὑπ' αὐτοῦ εὐεργετηθεὶς
 c.6 PW || (c. 6) || 11 Αἰσωπος δὲ στραφεὶς MOPW ὑποστρέψας οὖν ὁ Αἰσωπος
 c.7 εἰς τὸν ἀγρὸν SBλ || ἐτράπετο M ἐτράπη *celeri* || (c. 7) || 12 τύχη MλSB
 φιλοξενία PWO || ἀρεστον λόγον O λόγον ἀριστον MλSB σοφίας ἀριστον

λ. PW || 12-13 τό ταχύ τῆς γλώττης ΜΟΛ ταχύτητα γλ. PW || 13 ἐτοιμο-
 λογίας ΟVSBP ἐτυμολογίας Μ ἐτυμολογίας W(?) || 13-14 ὡς-φιλοξένω
 Μ ὡς φιλόθεον ὄντα καὶ φιλόξενον SBO ὡς ἀγαπητικόν κ. φ. PW διὰ
 τὸ φιλόθεον τούτου (-το V) κ. φ. LV || (c. 8) || 14 ἐκ-ἐγερθεῖς OPW τοῦ c.8
 ὕπνου ἐξεγερθεῖς Μ ἐξαναστὰς τοῦ ὕπνου S(B)λ || οὐα ΜΟΛS οὐαί BPW ||
 15 κ. ἰδοῦ, νῦν Ο κ. νῦν ἰδοῦ Μ νῦν om. SBPλW || 16 φορβάς (φορβεα S)
 post ἄμ. Sλ om. celerī || λαλὼν καὶ Ο νή (μὰ Sβλ), omisso λαλῶ, MSBPλW
 || ἐγὼ ante πόθεν PW om. celerī || ταύτην post χάριν Ο om. celerī || 17
 φησὶν ΜΟΛP om. SBW || εἰς om. Ο || τοὺς ἄνδρας ante τοὺς ξένους Μ || τοὺς
 ξένους, ποι τὸν ξένον, habent etiam PW || εὐπρόσδεκτον MSB δεκτ. . . Ο
 προσδεκτὸν PWλ || παρὰ ΜΟPWλ ἐπὶ SB || τῷ om. Μ || 18 ἀγαθοποιεῖν
 MSBλW ἀγαθὸν ποιεῖν Ο || ὁ δὲ ΜΟW ὅτι ὁ Pλ ὁ γὰρ SB || καλὰς c.9
 ΜΟSBW χρηστὰς Pλ || (c. 9) || 19 λαβὼν τ. δ. Μ || λαβὼν ΜΟλ ἀναλαβὼν
 PW om. (inter alia) SB || μετὰ πόνου post ἤρξατο PWλO om. MSB, cf.
 G || 20 τῶν ἀγρῶν ΜΟSBW τοῦ ἀγροῦ Pλ || σφαλέντα post οἰκετῶν (S)Bλ
 om. celerī || 21 ῥάβδω κατέξαιεν OPλW(S) ῥ. κατέπληξεν B τύπτει ῥάβδω
 Μ || 22 οὕτως-ἡμέραν Μ ποιεῖς ταῦτα Ο οὕτως πονηρῶς αἰκίζεις καὶ
 πάντας οὕτω-ἡμέραν W οὕτως πονηρῶς αἰκίζεις καὶ ἀποκτενεῖς ἡμᾶς κατὰ πᾶσαν
 ἡμέραν (ῶραν P) λP οὕτως αἰκίζεις κ. πάντας οὕτως μάτην κτείνεις διὰ πάσης
 τῆς ἡμέρας B οὕτως ἀνηλεῶς αἰκ. κ. εἰκῇ κ. μάτην ἀποκταίνεις ὅλην τ. ἡμέραν S
 || 22-23 μηδὲν αὐτὸς ἐργαζόμενος PWλ μηδὲν ἐργαζόμενος Μ om. OSB
 || 23 ἀλλ' ΜΟPλW ὁμως SB || ἀπαγγελῶ Ο ἀναγγελῶ MSBPW
 ἀναγγεῖλω LV || τοῦτο <γάρ> ἦν τῷ οἰκονόμῳ ὄνομα post ἀκούσας Μ τοῦτο
 γ. ἦν ὄνομα αὐτῷ (τῷ οἰκονόμῳ S) post Ζηνᾶς SB om. celerī, cf. infra c. 10 ad
 inil. || 24 οὕτως Ο τοιαῦτα (ante τ. Αἰσώπου) Μ ταῦτα SBPλW || λαλοῦντος
 OBPλW λέγοντος Μ || ἐθαμβήθη MSPW ἐφοβήθη Ο ἐκθαμβηθεῖς (ἐφη)
 λ ἐξεθαμβήθη B || Αἰσώπος λ. ἀρξάμενος MSBPW Αἰσώπου λ. ἀρξαμένου
 Ολ || 24-25 ἐμέ κεκ Μ ἐμοὶ κεκρούκη Ο ἐμοὶ ἐκεκρούκει PWλ οὐ
 συμφέρει μοι SB || 25 προκαταλάβωμαι S προκαταλάβομαι celerī || ἐπεί-
 μεταστήσει (-ση Ο) ΜΟ ἐπεί (ἐπειδὴ S) τοῦ δεσπότη μου (μου om. λ) ἐλθόντος
 κατηγορήσει μου (μ. Ἔσωπος P) καὶ μεταστήσει SPλ ἐπὶ τοῦ δεσπότη, ἵνα μὴ
 ἐλθόντος αὐτοῦ κατηγορήσας με μεταστήσῃ W ἐπὶ τοῦ δ., μὴ ἐλθὼν αὐτὸς c.10
 κατηγορήσῃ μου καὶ στήσῃ B || (c. 10) || 26 ὑποζυγίῳ ἐπιβάς MW ἐπιζυγίῳ
 ἐπιβάς (-βῶς P) PO ἐπιβάς τοῦ ὑποζυγίου LV ἐπιβάς τῷ ὑπ. SB || 27
 παραγενόμενος-εἶπε (δὲ om. Ο) ΜΟW πρὸς τ. δ. καὶ εἶπεν P καὶ παραγενό-
 μενος πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ λέγει Sβλ || φησι ΜΟSλ ἐφη PW om. B || 28
 πάρει P παρῇ W παρῆς ΜΟB πάρεις S ἤκει LV || οὕτω γὰρ ἦν
 ὄνομα αὐτῷ post Ζηνᾶς add. W || τι MPW om. celerī || σου MBPλW om.
 SO || 29 ὁ-φησι ΜΟP ὁ δὲ φησι τί W ὁ δὲ φησι Sβλ || τινα Μ τι
 Ο τὸν WλB om. SP || 30 ὁ-φησιν ΜΟPW ὁ δὲ Ζηνᾶς οὐχὶ φησιν
 LV καὶ ὁ Ζ. οὐχὶ φ. SB || ὁ σαπρὸς ΜΟΛP om. SBW || 31 ἤρξατο στωμύλως
 ΜΟP ἀρξάμενος (ἀπαρξάμενος S) στωμύλος γέγονε (ἐγεγόνει S) SλW ἀπήρ-
 ξατο B || καὶ ὁ δεσπότης ΟλP κ. ὁ δ. φησὶ πρὸς αὐτὸν W ὁ δὲ λέγει S om.

MB 32 εἶναι om. O || 32-35 ὁ δεσπότης-φθέγγεται om. SB || 32-34 ὁ δεσπότης-ἐχαρίσαντο] *restitui ex G* (καὶ μάλα) εἰκότος οἱ θεοὶ σχολασθέντες ἐν ἀνθρώπῳ πρὸς ὀλίγον πάλιν διαλλαγέστες ἐχαρήσαντο O dii autem indignati sunt et valde ei irati, modo vero donaverunt ei gratiam loquendi Lo οἱ χολαθέντες (χολωθέντες W) ἀνθρώπῳ (ἀνθρώπῳ om. Pλ) πρὸς ὀλίγον π. δ. ἐχαρίσαντο (ἐχάρησαν LV) MPλW || 34 Αἰσωπος *post* δέσποτα LV, *post* ἀρξάμενος M om. *celeri* || 35 εἰς ἐμέ γάρ (δέ O) MOS(B)W καὶ εἰς ἐμέ LVP || τραχείας MOλW ταχείας P οὐ τὰς τυχοῦσας SB || 36 μεγάλα MOW μεγάλως SBP || (c. 11) || ὁ δὲ ὀργισθεῖς O, cf. G ὁ δὲ κύριος ὄρ. M ὁ δὲ κύριος αὐτοῦ ὄρ. LVP ὀργισθεῖς δὲ (οὖν B) ὁ κ. αὐτοῦ SBW || ἰδοὺ MOSBW ὑπαγε LVP || 37 κεχάρισταί MBPλW κεχάρισθαί O om. S || ὄ-πρᾶξον (πρᾶσσε M) MO ὁ βούλει πρᾶξον εἰς αὐτόν (ἐν αὐτῷ B) WB ὁ βούλει εἰς αὐτόν ποιήσον SP.

P. 83

1 λαβὼν-ἐξουσίαν M ἀκούσας καὶ λαβὼν-ἐξουσίαν O λαβὼν οὖν ὁ Ζηνᾶς τὴν κατὰ τοῦ Αἰσώπου ἐξουσίαν (τὴν ἐξ. κ. αὐτοῦ B) SB λαβὼν αὐτοῦ ἐγγράφην (ἐγγράφως Pλ) τὴν δωρεὰν τῆς ἐξουσίας Αἰσώπου (τοῦ Αἰσ. λ) WPλ || ἐλθὼν-ἔφη MO εἰσελθὼν (ἐλθὼν W) εἰς τὸν ἀγρὸν ἐκάλεσε τὸν Αἰσῶπον καὶ εἶπεν (λέγει W) αὐτῷ Wλ ἐλθὼν ἔφη αὐτῷ S ἐλθὼν ἔφη πρὸς τὸν Αἰσ. B εἶπεν αὐτῷ P || 2 ἵνα MλSBW ut Lo om. OP || δοκήσει O δοκῆση M δοκήσοιμι (om. μοι) W δοκεῖ SB θέλω (om. μοι) LVP || διαπράξω O διαπράξωμαι MW διαπράξομαι VP πράξομαι L ποιήσω SB || συνείδον οὖν πιπράσαι σε (-σε σαι O) MO συνιδὼν οὖν ὅτι σὺ στωμύλος εἰ βούλομαι σε πιπράσαι PW συνείδον οὖν ὅτι στομύλος εἰ καὶ βούλομαι σε πιπρᾶσαι LV om. SB || ὁ δὲ φησιν ὁ βούλει πρᾶξον (πρᾶξαι W) *post* πιπράσαι SBλW om. MOP || (c. 12) || 3 ἔτυχεν οὖν MO κατὰ δὲ τὸν καιρὸν (ἀγρὸν B) ἐκείνον συνέβη SB ἔτυχεν οὖν κατὰ συγκυρίαν LVP ἔτυχεν οὖν κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον κατὰ συγκυρίαν W || τινά O (SB) om. *celeri* || διὰ τοῦ ἀγροῦ MOPλW om. SB ἐγγὺς τοῦ ἀγροῦ *Westermann* || παριέναι MW παρειέν O παριόντα SB διέρχεσθαι LVP || ὅς M om. *celeri* || ζητῶν MO ζητοῦντα SB ἐξήτει LVP ζητεῖν W || 4 μισθώσασθαι MOP μισθῶσαι LV μισθώσασθαι ἢ ἐξωνήσασθαι W || διὰ τὰ σώματα (σώματα LV) *post* κτήνη PWλ om. MOSB || συναντήσας M καὶ σ. O ὅς καὶ σ. B σ. δὲ LVP σ. οὖν WS || γνωστῷ αὐτῷ ὄντι MO γν. ὄντι αὐτῷ καὶ (καὶ om. λ) φίλῳ PWλ om. SB || *post* αὐτὸν quae sequuntur in L usque ad ὁ δὲ ἔμπορος πρὸς τοὺς παῖδας (*infra c. 17 in init.*), *amisso folio pristino, e recensione Planudeana manu recentiore descripta sunt, sed postea quam F factum est apographum.* || αὐτῷ O || 5 ἔχεις-πωλῆσαι] ἔχεις κτήνη εἰς τῷ (τῷ om. B) πωλῆσαί μοι SB || μοι *post* ἔχεις MλP μερικὰ W μοι *post* μισθώσασθαι O || Ζηνᾶς εἶπεν MOW ὁ δὲ Z. εἶπεν P ὁ δὲ λέγει SB || 6 εὖωνον MO om. SBW καλόν, εὖμορφον (εὖμ. om. P) εὖωνον, θεωρίας ὥραν καλὴν (καὶ κ. FV) φέρων FVP || εἰ θ. ἀγόρασον om. Pλ || οὖν *post* εἰ SBW om. MO || ὁ ἔμπορος ἔφη MO καὶ ὁ ἔμπορος

(ἐμπ. ἔφη FP) SVWFP ὁ ἐμπ. εἶπεν B || δειξόν ΜΟΛΡW ὑπόδειξον SB || (c. 13) || 7 Ζηνᾶς om. O || στείλας MOSW ἀποστείλας Βλ om. P || c.13
ἐκάλεσε pro ἤνεγκε W || τῷ ἐμπόρῳ post φησι ΜΛΡW om. OSB || καταμαθὼν ΜΟΛΡ εἰ θέλεις SBW || (c. 14) || 8 τὸν Αἰσωπον ἰδὼν om. O || γελάσας c.14
ΜΟΒ μέγα γ. SPW διαγελάσας FV || ἔφη ΟΛSB εἶπε PWM || 9
ρίζοκάλαμος O, cf. G ρίζοκάλαμον (-ου P) celeri || τῆς τ. σαλπιστῆς ἐστίν om. SB || 10 βαβαί ante εἰ PWλ om. celeri || εἰρήκειν ἂν scripsi cum G
εἰρήκει τις MW εἶρηκα O εἶρηκα ἂν FVP om. SB εἰρήκοι τις Westermanni || ἀσκοκῆλη MVW ἀσκοκύλη OP -κύλης F -κοίλη S -κοίλιν B
venter illius de utre est Lo || 10-11 ὦ Ζηνᾶ-τούτου] ἵνα τί, ὦ Ζηνᾶ, τῆς ὁδοῦ πεπλάνηκας με ἔνεκεν (ἐνεκα B) τοῦ κ. τ. SB || 10 μόνον libri μῶν Reiske || 11 ἐπλάνησας ΜΟΛΡ πεπλάνηκας SBW || ἐνεκα ΜΟΒ ἔνεκεν SPλW ||
δοκῶν-πιπράσκειν om. SB || ἀγαθόν τι O || (c. 15) || 12 δραμῶν P || δέ c.15
ΜΟλW οὖν SB || αὐτόν (αὐτός S) post δέ ΜλSBW om. OP || ὁ om. M || ἔφη ΜΟλ εἶπε PW λέγει SB || περίμεινον O μείνον celeri || ὥδε (om. W) μικρόν post μείνον add. PWλ om. celeri || πρὸς αὐτόν ΜΟW om. SBPλ ||
φησι post αὐτόν M, post δέ FVP om. OW εἶπεν S || 13 ἄφες-γένοιτο] sic fere ΜΟΛΡ (γένοιτο Ρλ, γένησ'αἰ M, γενήσεται O) ἐξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ῥερυπωμένε κῦον SB
ἐξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ῥερυπασμένε, ἄφες-γένοιτο W || τί scripsi cum G ὅτι ΜΟΡWλ || ὅτι προσεκαλέσω με (προσεκαλέσομαι O) παρατήρημα (π. ὦν O) ΜΟ ὅτι (ὅτι διὰ σέ FP) ἐάν σε ὠνήσωμαι (-ομαι FVP) καλέσουσί με π. ΡWΦV om. SB || 14 . . . Αἰσωπος ἔφη Μ om. O
καὶ ὁ Αἰσωπος SB λέγει ὁ Αἰσωπος FVP Αἰσωπος λ. W || ἐνεκα-ἐλήλυθας ΜΟ εἶπέ μοι ἔνεκεν τίνος ἐνταῦθα ἐλήλυθας SB καὶ τίνος χάριν ἐλήλυθας ὥδε (ἐνθάδε P) FVP καὶ τίνος ἐνεκεν ἐλήλυθας ἐνθάδε εἶπέ μοι W || ὁ ἔμπορος Μ καὶ ὁ ἔμπορός φησι O καὶ ὁ ἔμπορος (+ εἶπεν αὐτῷ P) SBPλW ὁ δέ FV ||
δοκῶν-ὠνήσεσθαι (-σασθαι MW) ΜΟW ἐδόκουν ὅτι ἀγαθόν τι θέλω ὠνήσεσθαι FVP κάθαρμα, ἵνα ἀγαθόν τι ὠνήσομαι B κάθαρμα, ἵνα τί; ἀγαθόν ὠνήσεσθαι προσδοκῶν S || 15 σαπρὸς-χρήζω] sic fere ΜΟΛΡ (σαπρὸν P, δέ εἰ καὶ om. M, κακοῦ M, ἐγὼ ante οὐ FVP) σὺ δέ σαπρὸς ὦν καὶ ἄχριστος οὐ χρήζω σου S σέ δέ σαπρὸν ὄντα καὶ ἄχριστον οὐ χρήζω σε B || Αἰσωπος λέγει ΜΟWVP καὶ ὁ Αἰσωπος SB || πίστευσόν μοι ante πολὺ SBW om. ΜΟΛΡ || πολὺ ΜΟλ πολλά SBPλW || 16 ὠφελήσω ΜΟSBW ἔχω ὠφελῆσαι FVP || ὁ-αὐτόν ΜΟΛΡW ὁ δέ φησι SB || καὶ τί FVP || σὺ ΜλSBW om. OP || με ΜΛΡW μοι OS om. B || ὅλος κάθαρμα ὦν (κ. ὅλως ὦν B, ὅλως κ. τυγχάνων S) post με add. λSB || καὶ ὁ Αἰσωπος ΟΛSBW Αἰσωπος ἔφη ΜΡ || 17 σωματεμπορεύ σου Μ σωματεμπορίῳ (om. σου) O οἰκῷ σου SB οἰκῷ σου ἢ (καὶ V) ἐν τῷ σωματεμπορίῳ (ἐργαστηρίῳ FVP) σου WλP || παιδία (παιδίων F) ΜΟΛΡ παιδάρια SBW || ἀτακτοῦντα καὶ κλαίοντα SB || 17-18 ἀγόρασόν με καὶ κατάστησόν με (με om. M) παιδαγωγόν ΜΟΛΡ ἀγ. οὖν με κ. κ. ἐπ' αὐτῶν π. W λαβὼν οὖν ἐμέ κατάστησον ἐπ' αὐτοῖς π. (παιδαγωγόν-αὐτοῖς om. S) SB || 18 ἀντὶ μορμουλκίου O ἀντὶ μ. φοβέριστρον ΜλSPW φοβέριστρον B || 19 πεισθεῖς-λέγει ΜΟλ(P) μέγα γελάσας ἔφη SB πεισθεῖς

τῷ λόγῳ αὐτοῦ (= P) γελάσας καὶ στραφεὶς λέγει W || πόσον (πόσον OF)–
 πωλεῖς ΜΟΛΡ πόσον τιμήματος τοῦτον πωλεῖς S πόσον τιμήματος τὸ κακὸν
 τοῦτο ἀγγεῖον B . . . οὕτω τὸ τάλαντον ὅπερ μέλλεις τὸ κακὸν τοῦτο πωλεῖν W

20 Ζηνᾶς λέγει MVP καὶ ὁ Ζ. Ο ὁ δὲ SBW || δὸς τριόβολον ΜΟ δὸς
 μοι τριόβολον ἤγουν φόλεις (φόλας FV) τριάκοντα ἕξ FVP τριῶν ὀβολῶν
 SB τριοβόλου W || ὁ–γελάσας Μ ὁ δὲ γελάσας Ο μειδιάσας δὲ (cῶ
 W) ὁ ἔμπορος SW γελάσας δὲ (οὖν B) ὁ ἔμπ. FVB om. P || ἔδωκε ΜΟ
 δέδωκε SBLW om. P || τὸ τριόβολον ΜΟ τοὺς τρεῖς ὀβολοὺς SB τὸ
 τριόβολον ἤγουν φόλεις λῆ W ταῦτα FV om. P || λογιζόμενος Ο λογι-
 σάμενος ΜΑΡW λέγων Β *lectiones codicis S inde ab hoc loco (in fine
 fol. 443^r) usque ad verba κτήνους γὰρ φορτίον (cap. 18 in fine) idcirco ne
 fugerunt, quod duarum paginarum (443^v, 444^r) exemplar photographice de-
 pictum nescio quo modo in transitu amissum est. S autem per totam hanc
 Vitae partem artissime cum B congruere manifestum est* || 21 ὅτι–ἡγοράκει

- (ἡγόρακεν Μλ, ἡγόρασε Ρ) WAMP ὅτι οὐδὲν τῷ ὄντων μηδὲν ἡγοράκι Ο
 c.16 οἰδὲν ἔδωκα, οὐδὲν ἡγόρασα Β || (c. 16) || 22 ὁδεύσαντες–σωματεμπόριον (Μ)ΟΡ
 (W) ὁδευσάντων οὖν αὐτῶν καὶ εἰς τὸν οἶκον εἰσελθόντων BFV || δὲ ΜΟΡ οὖν
 WLB || εἰσηλθον ΜΟΡ ἦλθον W || σωματεμπόριον ΟΡ σωματεμπορεῖον
 MW || 23 δὲ ΟΡW μέντοι Μ om. ΛΒ || παιδία ΜΟ παιδί Ρ παιδάρια
 WLB || *μῖα libri* μητρὶ Westermann || τὸν Αἰσωπον ΜΟWΛΡ αὐτοῖς
 Β || φοβηθέντα *post* Αἰσωπον ΡWΛ om. ΜΟΒ || καὶ κατεκρύβησαν om. Β ||
 24 ὁ δὲ–ἔφη ΜΟWΛΡ ὁ δὲ Αἰσωπος πρὸς τὸν ἔμπορον Β || ἀπολογίας καὶ
post τῆς add. W om. ceteri || ὑπόδειξιν Ρ || κατὰ τῶν Β || 25 παιδίων προυνικῶν
 (sic) Ο, cf. G π. ἀνήβων Μ νηπίων π. Ρ π. κλαιόντων Β π. νηπίων
 κλαιόντων W παιδίων FV || ὠνήσομαι Ο || μορμολύκιον (-λίκιον FP) ΡWΛ
 φοβέριστρον Β μέρμυ Ο μόρμηκα Μ || λέγει ΜΟ ἔφη ΡWΛ || 26
 οἶκον *pro* τρίκλινον Β || καὶ om. Ο || 27 οὖν ΜΛΒΡW δὲ Ο || εὐρίσκει–ἀμώμοις
 ΟΡWΛ δύο παῖδας πρῶτον εὐρίσκει καλλίστους κ. ἀμώμους Μ αὐτὸς καὶ
 εὐρηκῶς δύο παιδάρια Β || ἀσπάζεται ΜΟΡWV ἡσπάσατο BF || 28 καλεῖ
 σύνδουλοι ΡW καλοσύνδουλοι FV καλοὶ om. ΜΟΒ || σύνδουλοι om. Β ||
 οἱ δὲ–ἥλιον] οἱ δὲ σαπρὸν ἰδόντες εἶπον Β || σαπρὸν, νῆ (σαπρὸς ἦν Ο) τὸν ἥλιον
 ΜΟ μὰ (νῆ W) τὸν ἥλιον, σαπρὸν θέαμα βλέπομεν ΡWΛ || ἡ *post* ἥλιον Ο
 om. ceteri || τί ΜΟΡW τί ἄρα FVB || ἡμῶν *post* δεσπότη ΒΛW μας Ρ
 om. ΜΟ || 29 ὅτι τὸ οὐδέπω κ. ἡγόρασε σ. Μ ὅτι οὐδέποτε κ. τοιοῦτον ἡγόρακεν
 σ. Ο ὅτι (om. W) οὐδέποτε κακώτερον ἡγόρασε σ. ΡW ὅτι τοιοῦτον σαπρὸν
 σωματίον ὠνήσατο Β ὅτι τοιοῦτον οὐδέποτε σαπρὸν σ. ἡγόρακεν FV || πλὴν
 ΜΟΡW ἀλλ' ὥς ἔοικε FVB || πρὸς βασκανίαν ΜΟΒΡF π. βασκανίας
 V πρὸς βασκανίον W προσβασκάνιον Westermann || 30 σωματεμπορίον
 Ο -εῖον MW ἐμπορίου Ρ οἴκου αὐτοῦ FVB || αὐτὸν ΜΟΡW τοῦτον
 c.17 FVB || (c. 17) || 30–31 ὁ–ἔφη (εἶπεν VP) ΜWVP ὁ δὲ ἔμπορος πρὸς αὐτοῖς
 Ο εἰσελθὼν δὲ ὁ ἔμπ. λέγει τοὺς παῖδας αὐτοῦ Β || 31–32 στενάξατε–εὐροι
 om. Β || 31 ἀγοράσαι ΜW ἡγόρασα ΡΟ ἡγόρακα FV || 32 διέλεσθε–
 σκέψη (καὶ *post* οὖν Μ) ΜΟΡWΛ εὐτρεπήσατε τὰ πρὸς τὴν δδὸν ἐφόδια Β

|| 32-33 αὔριον-σκεύη *οτι.* O || αὔριον γὰρ εἰς τὴν Ἄ. πορεύομαι B || οἱ σύνδου-
 γενομένοι MPW παραυτίκα οὖν οἱ δούλοι (παῖδες B) λB || 33 ἐμερίζοντο
 M ἐμερίζον Pλ διεμερίζον B διεμερίζοντο W || ὁ-εἶπε MO ὁ δὲ Αἴσω-
 πος παρακαλῶν εἶπεν P παρεκάλει οὖν ὁ Αἴσωπος αὐτοὺς λέγων B παρακαλῶν
 οὖν αὐτοὺς ὁ Αἴσ. ἐδυσώπει (δυσωπῶν καὶ LV) λέγων LFV ὁ δὲ Αἴσωπος ὑποπεσῶν
 αὐτοὺς ἐξελιπάρει καὶ ἔλεγε W || μου *prosl* καλοὶ WλB *οτι.* MOP || 34 ἐπεὶ
 MOPλ ἐπειδὴ WB || νεώνητός εἰμι (τυγχάνω B) καὶ ἀσθενής OB ν. καὶ
 ἀσθενής εἰμι M ν. (νεώτερος P) καὶ ἀδρανής εἰμι PWλ || 35 ἄραι *prosl* φορτίον
 WλB *οτι.* MOP || Αἴσωπος λέγει MPWV Αἴσ. εἶπεν O Αἴσ. ἔφη LF
 ἔφη δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Αἴσ. B || ἀπόπληκτον MOW πῶς Pλ οὐκ ἐνδέχεται
 B || 36 ἐστὶ OW *οτι.* MλPB || ὑμῶν (ἡμῶν V) *prosl* πάντων WλB *οτι.*
 MOP || τῷ δεσπότη ἀχάριστον φαίνεσθαι O ἀχ. τ. δ. φ. M τ. δ. ἄχρηστον
 φ. Pλ τ. δ. (τ. δ. *οτι.* B) ἄχρηστον καὶ ἀνωφελῆ τυγχάνειν (εἶναι B) WB ||
 οἱ δὲ εἶπον B || (c. 18) || 37 θεωρεῖ] ὡρᾶ P || 38 τὰ πρὸς ἐκδημίαν MOW πρὸς c.18
 ἐκδ. Pλ *οτι.* B τὰ π. ἐκδ. καὶ χρεῖαν W || καὶ *prosl* σάκκους O τε καὶ
 Bλ *οτι.* MPW || γοργάθ(ους)] *sic codd. omnes, ei ubique* || ἰδῶν οὖν B ||
 39 μεστὸν ἄρτων] μετὰ τῶν ἀ. B || ἄρτων MλB ἄρτον OW ἄρτου P ||
 ἐβούλοντο MOW ἐβουλεύοντο P ἔμελλον Bλ || ἄραι MOPW βαστάζειν
 Bλ || εἶπεν MOPW λέγει (λ. πρὸς αὐτοὺς B) Bλ || οἱ δὲ ἔλεγον O οἱ δὲ
 λοιποὶ ἔλεγον MP οἱ δὲ γελάσαντες εἶπον BWλ || 40 ποῖον τί O || τοῦ ἀνθρώπου
 τούτου MOP τ. χυδαίου (λυδαίου W) τούτου (τ. *οτι.* LF) καθάρματος τυγχάνει
 BWλ || ἄρτι γὰρ *ante* παρεκάλει BW νῦν γὰρ (δὲ I, μὲν F) LFV *οτι.*
 MOP || ἡμῶν *prosl* παρεκ. B *οτι.* *celeri* || ἐλαφρότατον W || 41 καὶ MOP καὶ
 νῦν BW καὶ ἄρτι (ἄρτι δὲ F) LFV || πάντων MOBP ἀπάντων Wλ ||
 ποιήσωμεν M || 42 ἐπιτιθέασιν οὖν MO ἐπιτίθουσιν γὰρ P καὶ ἐπιλαβόμενοι
 τιθέασιν Wλ κ. ἐπιβαλλόμενοι τιθέασιν B || αὐτῷ MP αὐτόν O ἐπ'
 αὐτόν BW εἰς αὐτόν LFV || εἰθέως *prosl* καὶ BWλ *οτι.* MOP || ὥδε κάκεισε
prosl ἐκίνησε BWλ *οτι.* MOP || διακλονούμενος WG διακλώμενος MP δὲ
 ἀκελόμενος O περικλονούμενος B κλονούμενος LFV || 42-43 ὁ-αὐτόν MO
 ἰδῶν δὲ (οὖν W) αὐτόν ὁ ἔμπορος Wλ ἰδῶν οὖν ὁ ἔμπ. αὐτόν B οἰδὲν προστεν
 ἰδόντες αὐτόν P || 43 ὁ Αἴσ. W || ὦν *prosl* πρόθ. BWλ *οτι.* MOP || 43- p. 84, 1
 καὶ τ. λ.-φέρειν *οτι.* B.

P. 84

1 προτρεπόμενος MOPWλ || φέρειν MOP φέρει Wλ || ἔσωσα O ἔσωσε
 MPW πεπλήρωκε Bλ || (c. 19) || 2 σύνδου MOPλ σύνδουλοι SB c.19
 σύνδουλοι σύνδου W || κατέλεγον αὐτῷ καὶ κατεγέλουν O || 3 ἐλθὼν MP διελθὼν
 O προῶν (-ον S) SWλ προσιών B || τ. γόργαθον θεῖς MOP θεῖς (διαθεῖς
 S) τ. γ. SWλ ὥθων τ. γ. B || περιπατεῖν ἐδίδασκεν] περισπᾶτο B || καὶ πολλάκις
prosl γὰρ SWλ ποτε B *οτι.* MOP || 3-4 ἐληλύθει-κατάβασιν *οτι.* LF ||
 3 ἐληλύθει] ἦλθεν P || 4 ταῖς χερσὶ καὶ τοῖς ὁδοῦσιν MWP καὶ τ. ὁδοῦσι καὶ
 τ. χ. O ταῖς χερσὶν SBV || ἔλκων MOPW ἀνθέλκων V ἀνέλκων S
 καθελὼν B || ἀνεκύλιε OSPW ἀνεκύλει M ἐκύλει B || 4-5 εἰ δὲ-αὐτόν

ομ. P 4 εἰ δὲ OSB εἰάν δὲ MW πάλιν δὲ V || 5 ἐκύλιε O ἐκύλει M
 κατίει (-είη V) κυλίων SBWV κατακυλίων LF || αὐτόν MSWλ εαυτόν
 B τὸν γόργαθον O || καὶ (ομ. O) οὕτως ἐκοπία ἕως (ἕως οὐ Wλ)-ἤλθον (ἐλθών
 O, κατέλυσαν LFV) MOWλ καὶ οὕτως ἐκοπία (ἐποίη S) SB κ. οὕτω κατὰ
 μικρὸν κοπιῶν κατέλησαν εἰς τὸ πανδοχεῖον P || 6 τὰ σωμάτια ἀναλαβέσθαι MO
 τ. σ. ἀναπαῦσαι P ἐπαναπαῦσαι τ. σ. SB ἐπαναπαύσασθαι τ. σ. W τὰ
 σώματα ἐπαναπαῦσαι (ἀναπαῦσαι LF) LFV || αὐτοὺς Oλ αὐτὰ PWM
 αὐτοῖς B ομ. S || καὶ MOPλ εἶτα SBW || φησιν MOWPλ λέγει SB
 || Αἴσωπε *prosl* ἄρτοδ. Pλ ομ. *celeri* || 7 ὁ δὲ-παρέθηκε] ὁ δὲ ἐποίησε B ὁ δὲ
 ἐποίει τὸ ἐπιταχθέν S || ζεύγει ἄρτον W ζευγαρίῳ ἄρτον O ζεύγει ἄρτω
 P ζεύγος (-ει LF) ἄρτων Mλ || παρέθηκε MPWλ περιέθηκε O || ἄρτων
 δοθέντων O ἄρτοδοτηθέντων SBWM ἀναιρεθέντων ἄρτων P ἀνελθόντων ἄρτων
 LFV || 8 ἐγένητο O γέγονε SBWM ἐγεγόνει Pλ || μετὰ-ὁδοιπορούντων]
 ὁδοιπορούντων δὲ αὐθις S || ἀναλαβέσθαι MOW ἀναπαιθῆναι Bλ ἀναστῆναι
 P || τὰ σωμάτια MOPW αὐτοὺς LFV αὐτόν B || καὶ *pro* πάλιν P || ὁδοιπο-
 ρούντων MPW -οῦντες O -ήσαντες SB ὁδοιπόρησαν LFV || 9 *προθ.*
 οὖν ὁ Αἴσ. LFV || παρεγένετο MOPW ἀπῆει LFV ἀπείη SB || ἐργοδοτήσας
 B || δὲ MO δὲ καὶ BPWV οὖν καὶ SLF || τῇ ἐσπέρα] τῇ ἐτέρα ἐκείνη P ||
 9-10 τὸν γόργαθον MOP ὅλον τ. γ. Bλ τ. γ. ἅπαντα S ὅλον τὸν
 ὄγκον τοῦ γοργάθου W || 10 ἐκένωσε OWLF κατεκένωσε M ἐπλήρωσε SPV
 πεπλήρωκε B || τῶν ὤμων (M?)OBl τὸν ὤμον S τοῦ ὤμου PW ||
 ἀναλαβὼν SBW ἀνέλαβεν ἐπὶ τῶν ὤμων (*sic iterum*) καὶ O λαβὼν LFV
 περιβαλλόμενος M ἔφερεν P || 11 ἔτρεχεν WG προέτρεχεν M διέτρεχεν
 O τρέχων P ἐβάδιζεν SBλ || αὐτοῦ *prosl* σύνδουλοι SBPλW ομ. MO
 || εἰς MOPλ πρὸς SBW || τίς MOPW ἀρά γε (γε ομ. B) τίς SBλ ||
 ἔμπροσθεν τρέχων] προπορευόμενος ἡμῖν O || 12 ξένος ἡμῶν ἐστίν MO ξ. τίς
 ἐστίν ἢ ἐξ ἡμῶν τυγχάνει W ξ. ἢ ἡ εἰς ἐξ ἡμῶν τυγχάνει B ξ. ἐστίν (ἐστίν
 ομ. λ) ἢ ἡμέτερος Pλ ξ. ἢ ἴδιος ἐκ τῶν ἡμετέρων S || ἄλλος ἔφη (ἔλεγεν O)
 MO ἄλλος δὲ ἔφη πρὸς αὐτοὺς P καὶ οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι (ὅτι ομ. S) ξένος
 ἐστίν, ἄλλοι ἔλεγον (καὶ ἄλλοι ἔλεγον V, ἕτεροι δὲ ἔλεγον WLF, οἱ δὲ ὅτι S)
 SBλW || ὁ σαπρὸς ἐκ. ἐστίν MO(SB)W ομ. Pλ || ἄλλος ἔφη W ἕτερος
 ἔφη O ἄλλος λέγει M ἄλλοι ἔλεγον (+ ὅτι S) SB || 13 τοῦτο MOPWλ
 ἐκεῖνο SB || τὸ μεμελανωμένον *prosl* τοῦτο SBWλ ομ. MOP || ἔδρασεν MOW
 ἐποίησεν SPλ ἔπραξεν B || 15 δαπανωμένους MOPWλ δαπανηθέντας
 SB || (c. 20) || 16 ὁδοιπορήσαντες οὖν MO μετὰ δὲ (δὲ ομ. W) ταῦτα ὁδοιπορή-
 σαντες SBPWλ || πιπράσας MOWλ πωλήσας SBP || 17 σωμάτια MO
 σώματα LFV ἀνδράποδα SBPW || κατελείφθησαν Mλ κατελήφθησαν SBPO
 κατελήφθη W || τρία M(?)λBW ψυχάρια τρία P τρεῖς O δύο σωμάτια
 S || 18 τίς δὲ φίλος (+ τοῦ ἐμπόρου O) MO καὶ τίς τῶν συνήθων αὐτοῦ φίλων
 (φ. αὐτοῦ SB, αὐτοῦ ομ. λ) SBPWλ || τῷ ἐμπόρῳ MλSBPW αὐτῷ O ||
 θέλης MPW θέλεις OSBλ || ἀδελφέ *prosl* θέλης BPWλ ομ. MOS || τὰ
 σωμάτια πιπράσαι MO πραθῆναι τ. σ. (σώματα LFV) BPWλ τοῦ πραθῆναι
 ταῦτα S || πέρασον MO ἀπελθε SBPWλ || 19 Ξάνθος γὰρ MOW ἐπειδήπερ

(ἐπειδὴ S) Ξ. SBPΛ || ἐκεῖ ΜΛ ἐκέισε SBPWO || οἰκεῖ MOW κατοικεῖ
 BPΛ κατοικῶν S || καὶ πολλοὶ ΜΟ π. γὰρ BPWΛ πολλοὶ S || 19-20
 τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν νήσων ΜΟ τ. ν. κ. τ. Ἑ. SBPWΛ || 20 πρὸς αὐτὸν
 φοιτῶσιν Μ π. αὐτὸν φοιτῶντες Ο φοιτῶσι π. α. SBPW φ. ὡς φιλοσόφω
 (-ων V) π. α. LFV || ἐν εὐπορίᾳ ὄντες MW ἐν ἀπορίᾳ Ο ἐν εὐπορίᾳ ὄντων
 (prosl Ἑλλάδος) λ om. SBP || ἀγοράσωσιν αὐτοὺς Ο om. Μ καὶ τύχης
 (τύχεις SB, τύχοις V, τύχη LF) τοῦ ζητήματος SBPWΛ || 21 πεισθεῖς—παρε-
 γένητο (ὁ ἔμπορος om. Ο) MOW ταῦτα ἀκούσας ὁ ἔμπ. ἀπῆει (ἀπείη SBP)
 SBPΛ || (c. 21) || 22-25 τὸν μὲν ψ.-δοὺς ἔστησεν—πρατείου] sic fere MWΛ c.21
 τὸν μὲν ψάλτην (τῷ μ. ψάλτη S) σὺν τῷ γραμματικῷ νέας στολὰς ἐνδύσας (ἐπενδύσας
 B, ἐνδυσάμενος καὶ τὰς τρίχας κτενίσας καὶ τὴν ὄψιν ἀποσμύξας S) ἔστησεν ἐπὶ
 τοῦ (τοῦ om. P) πρατηρίου (πρατείου S) SBP τὸν μ. ψ. ἅμα τῷ γρ. εὐκνήμους
 ὄντας λευκοὺς ὑπενένδυσε χιτῶνας καὶ ὑποδύματα εἰς τοὺς πόδας καὶ τὴν τρίχα
 κτενήσας καὶ νήψας ἔστησεν ἐπὶ τοῦ πρατηρίου Ο || 22 τὸν—ὄντα MW τῷ
 μὲν ψάλτη εὐηνίκω (εὐηγίκω L, εὐηδὶ F) ὄντι LFV || λευκοὺς (sc. perlucidos)
 libri λεπτοὺς coniectil Westermann || ὑπενένδυσε W ὑπέδησε Μ ὑπέδυσσε
 LF ἐνένδυσε V || ἔκστιλβα prosl ὑποδ. LFV om. MW || 23 λεπτόν ὄντα
 WΛ δεύτερον ὄντα πρόβλεπτον Μ || 24 ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ prosl δοὺς LFV
 om. MW || 25 τοῦ δὲ Αἰσώπου W τὸν δὲ Αἰσώπον MOSBPΛ || ἀποκρίψαι
 ἢ τι κοσμήσαι MW εὐτρεπίσαι (-ῆσαι SB) SBP κοσμήσαι ἢ εὐτρεπῆσαι
 ἢ ἀποκρίψαι Ο καλλωπίσαι ἢ ἀποκρίψαι LFV || ἐπέειπερ MOWΛ ἐπειδὴ
 SBP || 26 ὅλως MOSBL ὅλος PWVF || ἦν ἀμάρτημα MOW ἀμ. ἦν SBP
 ἦν ξεσοφωμένος LFV || σακκοχίτωνα Μ χιτῶνα (χιτώνισκον W, om. P)
 ἐκ σάκκου SBPWΛ σάκκον Ο || τῶν—μέσον MW ἔστησεν μέσον τῶν δύο
 εὐειδῶν παίδων Ο ἔστησεν αὐτὸν ἀνὰ (αὐτὸν ἀνὰ om. S) μέσον τῶν ἀμφοτέρων
 SBPΛ || 27 πολλοὶ δὲ κατανοοῦντες (καὶ ἀγνοοῦντες Ο) τὰ σωματῖα (τ. σ. αὐτῶν
 Ο, τ. σώματα W) ὁρῶντες τ. Αἰσώπον πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον (ἐφασκον pro π.
 ἀ. ἔλεγον Ο) MOW πάντες δὲ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν (αὐτὸν βλέποντες S) ἐξεπλήσ-
 σοντο λέγοντες SBPΛ || 28 τὸ κακὸν τοῦτο Ο τοῦτο Μ τοῦτο το κάθαρμα
 SBPΛ τὸ κακὸν κάθαρμα τοῦτο W || γὰρ prosl οὗτος SBPWΛ om. ΜΟ ||
 28-29 ὁ δὲ—εἰστήκει (ἐστήκει Ο) ΜΟ ὁ δὲ Αἰσώπος θεωρῶν ὅτι ὑπὸ (ὑπὲρ
 B) πολλῶν σκέπτεται (σκώπτεται W, σκόπτεται SV, κόπτεται LF) ἱστατο
 τολμηρῶς θεωρῶν πάντας (π. om. B) SBPWΛ || (c. 22) || 30-31 ὁ δὲ—προελθὼν c.22
 (προσελθὼν LFV)—εἰς τὴν ἀγορὰν (ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς θεάσασθαι Μ) ΜΛW Ξ.
 δὲ ὁ φιλόσοφος—εἰσελθὼν—ἀγορὰν Ο ὁ δὲ Ξ. ἐξελθὼν ἀπῆλθεν (ἐξῆλθεν B,
 ἀπείη S) ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς (τὴν ἀγορὰν B) SBP || 30 στερεώσας MOWΛ στερεύσας
 Westermann || (c. 23) || 31 θεασάμενος δὲ (οὖν LF, om. Ο) τοὺς μὲν (μ. om. c.23
 λ) δύο παῖδας εὐπρεπεῖς ΟΛ ὡς δὲ εἶδε τοὺς δύο παῖδας εὐπρεπεῖς Μ καὶ
 διελθὼν (δὴ ἐλθὼν S) ὡς εἶδε τοὺς δύο παῖδας (π. om. S) ἐν εὐπρεπείᾳ παρισταμένους
 SBPW || ἔνθεν κάκειθεν ἱσταμένους prosl εὐπρεπεῖς Ο ὄντας LFV || 32 τὸν—
 σαπρόν Μ τὸν δὲ σ. μέσον Ο μέσον δὲ τὸν Αἰσώπον SBPW τὸν δὲ Αἰσ.
 σαπρόν ὄντα LFV || ἐθαύμασε—ἐπίνοϊαν ΜΟΛ ἐθαύμασε τὴν τοῦ ἔμπ. ἐπίνοϊαν
 SBPW || πρὸς τοὺς φίλους MOWΛ om. SBP || βαβαὶ τῆς πανουργίας prosl

φίλοις SPW() τίς ἡ πανουργία, βαβαί B om. MΛ || 33-35 ὁ ἔμπορος-
δείξῃ (ὁ ἔμπ., μέν, ἀλλά, τῷ om. ()) ΜΟΛ om. SBPW || (c. 24) || 35 ἐπιστάς-
εἶπε (ἐπυνθάνητο ()) πόθεν εἰ καὶ τί σου τὸ ὄνομα (τί αὐτοῦ ὄνομα ()) ΜΟ εἶτα
ἐπιστάς ἐνὶ αὐτῶν (ἐξ αὐτῶν W, ἐγγύς pro ἐνὶ αὐτῶν B) ἐπυνθάνετο πόθεν ἄρα
(ἄρα om. λ) τυγχάνει (τ. ὁ ψάλτης B) SBPWλ || 36 ἐκεῖνος (κάκεῖνος O)-
τύρος (τῆρος ()) καλοῦμαι ΜΟ ὁ δὲ φησι K. εἰμὶ τῷ γένει BPW ὁ δὲ φησι
καππαδόκης (καππάδοξ S) εἰμὶ τῷ γένει (τ. γ. om. S) τύρος (τύρος L) κ. Sλ ||
τί-ποιεῖν (φησὶν post οὖν add. O) ΜΟ καὶ ὁ Ξάνθος (ὁ οὖν Ξ. S) τί οὖν (οὖν
om. S) οἶδας π. SBPW Ξ. λέγει (ἔφη LF) τί οἶδας π. LFV || ὁ δὲ O
ἐκεῖνος ἔφη Μ καὶ εἶπε SBP ὁ δὲ εἶπε LFV ὁ δὲ λέγει W || 37 Αἰσωπος
ἐστὼς O ὁ δὲ Αἰσωπος Μ ὁ δὲ Αἰσωπος ἀκούσας BPWλ ἀκούσας δὲ
τοῦτο ὁ Αἰσωπος S || ἐγέλασεν MOSBPλ ἐμειδίασεν W || ἐξαίφνης ΜΟΛ
om. SBPW || 38 καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ (α. om. O) στυγνὸν (τυγρὸν O) καὶ
σκυθρωπὸν γεγωνῶς (γ. om. λ) ΟΛ et faciem eius tenebrosam Lo om.
SBPWM || 38-39 μόνον δὲ τ. ὀδόντας (ὁ. αὐτοῦ LFV) φανεροὺς ὄντας (φανοὺς
ὄντας M, φανεροὺς γενέσθαι O) ΜΟΛ καὶ τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ ἐξαίφνης φανέντας
SBPW || 39 τέρας ἐδόκουν θεωρεῖν ΜΟ ἐδ. τ. θ. SBPWλ || ἔλεγον-ἀλλήλους
ΜΟ εἶτα λέγουσι πρὸς ἀλλήλους SBPW || 40 ἄλλος ἔλεγεν (ἔφη MV, εἶπε
LF) ΜΟΛ καὶ τις ἐξ αὐτῶν ἔφη SBPW || ἄρα post τί SBPWλ om. ΜΟ
|| ἔφη O λέγει SBPWM || 41 γινώσκωμεν (-ομεν SP) MSBPW γνωρίσκωμεν
O γινώμεν LFV || ἐλθὼν οὖν εἰς-φησι O ἐλθὼν οὖν ἐξόπισθεν εἵλκυσεν
α. κ. φ. Μ καὶ προσελθὼν λέγει (εἶπε S) τῷ Αἰσώπῳ SBP || 42 τί ΜΟ
εἰς τί SBPWλ || ὁ δὲ-λέγει O ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς ἔφη Μ ὁ δὲ Αἰσωπος ἐπι-
στραφεὶς λέγει αὐτῷ LFV ὁ δὲ φησιν SBPW || 43 ὁ δὲ-ὑπεχώρησεν ΜΟ
διαπορήσας οὖν ὁ σχ. ἐπὶ τοῦτο (τῷ λόγῳ LFV) ἀνεχώρησεν SBPWλ || 43- p.
85, 1 ὁ δὲ (δὲ om. M) Ξ.-ἔφη ΜΟ ὁ δὲ Ξ. λέγει τῷ ἐμπόρῳ SBPWλ.

P. 85

1 τιμήματος post πόσου SBPWλ om. ΜΟ || ὁ δὲ ΟΛSBP ὁ δὲ λέγει
Μ ὁ δὲ φησι W || ὥς οὖν ἤκουσεν O ὁ δὲ ἀκούσας ceteri || ὅλως post ἀκούσας
W om. ceteri || ἐν om. O || 2 τὸ τίμημα codd. omnes om. Westermann
|| πρὸς-ἦλθε ΜΟ ἦλθε π. τ. ἕτερον SBPWλ || δὲ post σὺ SBWλ om.
MOP || ἔφη MOP φησι SB λέγει Wλ || 3 ὄνομα-Φιλόκαλος ΜΛ
ὄνομα δὲ τί σοι; καὶ ἀπεκρίνατο Φ. O om. SBPW || Ξάνθος (ὁ Ξ. LFV)-
ποιεῖν ΜΛ τί, φησὶν, οἶδας π. O καὶ ὁ Ξ. τί οὖν οἶδας π. BPW || 3-4 ὁ
παῖς λέγει Μ καὶ ὁ παῖς ceteri || 4 πάντα ΜΟΛ ἅπαντα SBPW || καὶ ὁ
Αἰσωπος ΟΛSB ὁ δὲ Αἰσωπος PWM || ἐγέλασεν ΟΛSBPW ἀνεγέλασεν
Μ || οἱ-ἔλεγον ΜΟ ἰδόντες (ιδῶν P) δὲ οἱ σχ. εἶπον SBPWλ || 5 πρὸς πάλιν
γελᾷ O πάνυ προσγελᾷ Μ οὗτος πρὸς πάντα γελᾷ (πρὸς π. οὗτος γ. LFV)
WλS οὗτος γελᾷ BP || δὲ post ἕτερος WλB om. MOSP || πρὸς αὐτὸν
post εἶπεν (λέγει W) SBWλ om. MOP || 5-6 εἰ-αὐτόν Μ εἰ-αν θέλα
πάλιν ἐπερωτῆσαι αὐτόν θ. τράγος ἀκούσαι μέλων (an μέλλω ?) O εἰ-αν (εἰ
LFV) θέλεις (-ης SWF) θ. τρ. ἀκούσαι ἐπερωτήσων (ἐρώτησων P) αὐτὸν SBPWλ

|| 6-7 Ξάνθος (ὁ Ξ. M)—πωλεῖς MO ὁ δὲ Ξ. λέγει τῷ ἐμπ. πόσου τιμήματος
 π. τὸν γραμματικόν (τ. γρ. π. W) SBPW || 7 ὁ δὲ, τρισχιλίων δηναρίων (O) B
 τρ. δ. ἐκεῖνος ἔφη M ὁ δὲ ἔφη τρ. δ. S ὁ δὲ, τρισχιλίων PW || ὁ Ξ. ἀκούσας
 MO ἄκ. δὲ (οὖν LF) ὁ Ξ. SBW ὁ δὲ Ξ. ἄκ. P || ἡκηδίασε M ἡκηδίασεν
 O ἡκιδίασε SBPW || 8 πρὸς αὐτόν *prosl* εἶπον SBPW *om.* MO || 9 ναί,
 φησὶν MO ὁ δὲ ναί, φησὶν (φ. ν. B) SBPW || δόγματα O || πολύτιμα μὴ
 ὠνεῖσθαι (ἀγοράζειν M) παιδάρια MO πολυτίμον ἀνδράποδον μὴ ὠνεῖσθαι
 (ὠνήσασθαι B) SBPW || 9-10 δι' εὐτελῶν—δουλεύεσθαι (χρῆ δ. O) MO
om. SBPW || 10 φησι (ἔφη V) MO λέγει (λ. τῷ Ξ. B) SBPW || 10-11
 πολυτελῇ μὴ ὠνεῖσθαι (ὦ. παιδάρια λ) M πολυτίμα μὴ ὦ. O πολυτίμον
 ἀνδράποδον (ἀνδρ. *om.* P, π. σωματίον W) μὴ ὠνεῖσθαι (ὠνήσασθαι B) SBPW
 || 11 ἀγόρασον MOPW ἐπαγόρασον (+ ἡμῖν B) SB || τὴν γὰρ αὐτὴν
 (αὐτοῦ O) παρέχεται (ποιεῖ LFV) διακονίαν MO καὶ γὰρ τὴν αὐτὴν (τ.
 αὐτοῦ S, ταύτην τὴν B, τοιαύτην P) δ. παρέξει (πληρώσει S) καὶ αὐτός (κ. α.
om. S) SBPW || 12 κατὰ κοινού (κάκεινου W, εἰ κατὰ κ. θέλεις LFV) MOW
om. SBP || αὐτοῦ *prosl* τίμημα SBP *om.* MOW || 12-13 γελοῖόν ἐστιν
 (ἐ. *om.* λ)—ἀγοράσαι MO γελοῖόν ἐστιν ἡμῶν (γ. ἡμῶν ἐστι W) καταγελῶν-
 των τοῦ (τὸ B) δοῦναι ὑμᾶς (αὐτῆς P, *om.* B) τὴν τιμὴν (τὸ τίμημα B) καὶ
 δούλον ἐξωνῆσαί μοι (ἐξωνήσασθαί με B) BPW γ. μοί ἐστιν τὸ δοῦναι ὑμᾶς
 τιμὴν καὶ ἐμοὶ δούλον ἐξωνεῖσθαι S || 13 καὶ M ἀλλὰ καὶ SPO ἀλλὰ γε
 καὶ WB || καθαρὸν ὃν τὸ γύναιον M σπαστρικὸν καὶ κενόδοξον ὃν τ. γ. O
 τὸ γύναιόν μου κενόδοξον ὃν (ὦν B) SBPW || 13-14 ὑπὸ αἰσχροῦ δ. σωματίου
 MO δουλεύεσθαι ὑπὸ τοιούτου (τ. *om.* B) αἰσχροῦ σ. SBPW || 14 οἱ-εἶπον
 MO εἶπον οὖν (+ πρὸς αὐτόν W) οἱ σχολαστικοὶ SBPW || 14-15 αἱ πλείους
 σοι (πλείοναί σου OL, πλείονές σου V, πλείόν σου P, πλείαί σου W) διδαχαί
 εἰσι MOPW αἱ δ. πλησίον σου εἰσι B πλησίον σου εἰσιν αἱ δ. S || 15
 μὴ πείθεσθαι γυναικί O γ. μὴ π. M τοῦ (τὸ W) μηδόλως π. γ. SBPW
 || καὶ ὡς σὺ γυναῖου λόγον πληρεῖς *prosl* γυναικί O *om.* *ceteri* || (c. 25) || εἶπεν c.25
 B || πρῶτον (πρότερον S) *prosl* ἐπιγν. SBPW *om.* MO || τί ποτε M || μὴ
 MO ἵνα μὴ SBPW || καὶ MOW *om.* SBP || 16 αὐτοῦ (τούτου B)
prosl τίμημα SBP *om.* MO αὐτὸ τὸ τίμημα W || κενῇ χάριτι προσαπολήται
 (πρὸς ἀπόλυται O, συναπόληται W) MOW ἀπόληται (ἀπόλλυται B, ἀπόλει-
 ται P) κακῶς SBP ἀπολέσωμεν LFV || προσελθὼν—ἔφη MW καὶ πρ.
 τῷ Αἰσώπῳ εἶπε O καὶ πρ. λέγει τῷ Αἰσώπῳ SBP || χαίροις P || 17 φησι
 MWB *om.* SPLO || τί γὰρ λυπούμαι (ἐλυπώμην O) MO μὴ γὰρ (γ.
om. B) ἐλυπούμην SBPW || ὁ *ante* Ξ. MOSB *om.* PW || ἔφη MBSBP
 λέγει W *om.* O || ὁ δὲ MBSBW ὁ δὲ φησι P ὁ Ἑσώπος λέγει O
 || 18 ἅμα τοῖς λοιποῖς (ἅμα τ. σχολαστικοῖς LFV) *prosl* Ξ. SBPBMW *om.*
 OLO || τὸ ἔτοιμον τῆς ἀπολογίας O τὸ τῆς ἀπολογίας (ἀπροκρίσεως B) ἔτοιμον
 SBMW τὰ τῆς ἀπολ. ἔτοιμα P τῷ-ἐτοίμῳ LFV || πάλιν MW *rursus*
 LO *om.* SBPLO || πρὸς αὐτόν λέγει (ἔφη MW) MOW λ. π. αὐτόν SBP
 || 19 καὶ ὁ Ξάνθος BP ἔφη ὁ Ξ. M λέγει ὁ φιλόσοφος (*prosl* ἐρωτῶ) O
 Ξ. λέγει W Ξ. εἶπεν S || οὐ τοῦτο λέγω MSBPW οὐ λ. τ. LFV οὐ τ.

ἐρωτῶ O || ποῦ] ποίῳ τόπῳ P || 20 ἐν-ἔφη MO om. SP ὁ δέ, ἐν-μου
 WBL " Ξάνθος (ὁ Ξ. W) λέγει (ἔφη B) ante οὐ WBL om. MOSP || οὐ-ἐγεννή-
 θης om. SP || ἐρωτῶ M λέγω OLB εἶπον W || ἐν ante ποίῳ BL om.
 MOW || ποίῳ τρόπῳ O || 21 καὶ ὁ Αἰσωπος O Αἰσωπος ἔφη MW ὁ δέ
 φησι (φ. om. B) SBPL || ἀνήγγειλε MOSBL εἶπε PW || πότερον-τρικλίνῳ
 M πότερον-τρικλίνῳ ἢ ἐν κατωγαίῳ O aut in terra aut in lectus pannis
 Lo ἐν ποίῳ κοιτῶνι με ἐγέννησεν P utrum in atrio an in cenaculo *Rinuccio*
 ἐν ποίῳ κοιτῶνι (τόπῳ B) γεγέννημαι (με ἐγέννησεν, ἢ ἐν ποίῳ κοιτῶνι B)
 κἄν τε ἐν ἀνωγαίῳ κἄν τε ἐν κατωγαίῳ SB ποτε (πότερον V, om. W) ἐν ποίῳ
 κοιτῶνι με ἐγέννησεν κἄν τε ἐν ἀνωγαίῳ (-ἔφ W) κἄν τε ἐν κατωγαίῳ (-ἔφ + ἢ
 ἐν τρικλίνῳ W) λW || 22 ὁ ante Ξ. MOB om. SPWL || ἔφη MB φησί
 O λέγει PWL εἶπε S || ὁ δέ OW ἔφη M ὁ δέ ἔφη SP ὁ δέ λέγει
 B || καὶ ὁ Ξ. ante διὰ SPL ὁ δέ Ξ. W om. MOB || διὰ-φησιν om. B ||
 ὁ δέ *post* φησιν P, *el m. recent. in marg. M idem erasum videtur in S* Αἰσ-
 ωπος λέγει W om. MOL || 23 πάντες οὐδένα O || ἐπαγγειλάμενοι S
 γειλάμενοι *m. rec. in marg. M* || καταλείψαντες ἐμοὶ οὐδέν *post* ἐπηγγ. PL
 κατέλειψαν δέ μοι (ἐμοὶ *pro* δ. μ. S) οὐδέν SB . . . ἐλείψαν . . . οὐδέν *m. rec.*
in marg. M mihi autem non dimiserunt ullam Lo ἐγὼ δέ τί φησὶ
 εἰδώς W om. MO || θαυμασθέντες S || τὸ ἔτοιμον τῆς ἀπολογίας *post* θαυμά-
 σαντες *add. λ* || 24 μὰ τὴν θείαν πρόνοιαν ante καλῶς SBPLW, *el m. rec. in marg.*
M om. MOLO || οὐκ ἔστι γὰρ MOW οὐ γὰρ ἔστι SBPL || ἄνθρωπος
 πάντα εἰδώς MO ἄ. ὁ π. εἰδώς BPWL π. εἰδώς ἄ. εἰς S || γὰρ OLSBP
 om. MW || τοῦτο γοῦν M || καὶ om. W || ἐγέλασεν MOLPW ἐγέλα SB, *el*
m. rec. in marg. M || (c. 26) || 25 ὁ ante Ξ. O om. SBPLM ὁ δέ W ||
 εἶπε MO ἔφη SBPL λέγει πρὸς αὐτόν W || θέλω τοῦ ἀγοράσαι σε S ||
 καὶ ὁ Ἑσώπος O ὁ δέ φησιν SBPWM || ἐμοῦ MOW ἐμέ B κάμει S
 ἐμοὶ LFV || 25-26 ἐμοῦ-σοί om. P || 26 συμβουλίας MOWL σύμβουλον
 SB || οὐ ante δεῖ SBL || δεῖ σοί Ml δεῖ σε (δείσαι W) OBW χρᾶσαι S ||
 σου MOP σοι WL, *el m. rec. in marg. M* γὰρ σοι S οὐδέν B || βία
 B || 26-27 τῆς-τοῦτο O τῆς σῆς ἐστίν ἐξ. M τοῦτο (τ. γὰρ W) τ. σ.
 ἐξ. τυγχάνει PWL τοῦτο τ. σ. γνώμης ἐστίν B τῆς γὰρ σῆς ἐξ. τυγχάνει
 S || 27 ἀγοράσαι *post* βούλει *add. λ* || 27-28 λύσας-οὐ βούλει om. S || 27 λύσας
 OBPWL λύσαι M || θύρας MW θύραν BPL om. O || ἀναρίθμει P ||
 28 σκῶπτε BWLF σκόπτει O σκώπτῃ M || 28-29 ὁ Ξ.-ἐξουθενεῖς om.
 SBP || 28 ὁ Ξ. εἶπε MO Ξ. εἶπε W ὁ δέ LFV || 29 εἰ πετεινὸν *scripsi*
 εἰ πτηνὸν O ἀπὸ τινων M εἶπέ τινων W εἰ πετεινός (-ηνός V) λ
 || λαλεῖ-εὐρίσκεται (λαλεῖν W, λαλῶν M, λαλοῦν O) MOW πολὺλαλος
 εὐρεθῇ (εὐρ. π. LF) πολὺτίμος (π. εἰ LF) λ || με MW ἐμέ Ol || οἱ σχολαστικοί
 M οἱ δέ σχ. εἶπον SBPLO καὶ οἱ σχ. W || 30 καλῶς M καλο O
 om. *ceteri* || νῆ MO μὰ SBPLW || ἔστησε M ἔπεισε O νενίκηκε SBPLW
 || ὁ (om. W) Ξ. εἶπεν MW καὶ ὁ Ξ. πρὸς τὸν Ἑσώπον O Ξ. ἔφη SBPL
 || 30-31 ἐάν (+ δέ W)-δραπετεύσεις (δραπετεύσης MO) MOW ἐάν ἀγο-
 ράσω σε. μὴ δραπετεύσαι ἔχεις SBPL || 31 ὁ δέ ante Αἰσωπος SBPLW om

MO || Αἴσωπος *om.* S || εἶπε MO ἔφη SBPΛW || θέλω O || ποιῆσαι S || χρή-
 σμαι B || 32-34 τὸ δὲ δρ.—πρὸς σέ *om.* SBP || 32 δὲ LFV γὰρ O *om.*
 MW || οὐχὶ OΛ οὐκ MW || 33 καλὸδουλος—ῆς *om.* M || οὐδεὶς ὁ καλὸν φεύγει
 W οὐδεὶς τὸ κ. ποτε φ. LFV οὐ δραπητεύσω O || ἐργάζη MVW -ει
 LF παρεργάζει O || 33-34 τῶν—φροντίζων *om.* λ || 34 οὐ—σέ] πρὸς σέ οὐ
 ποιῶ LFV || μένω M, *cf.* G μείνω O μενῶ (?) W || καὶ ὁ Ξ. O ὁ (*om.*
 SPΛ) Ξ. ἔφη SBPΛMW || λέγεις OWSBP λαλεῖς Mλ || 35 πάνυ *post* ἀλλὰ
 W καὶ S *om.* *tell.* || ὁ OB *om.* *tell.* || ἔφη MOΛW λέγει BP
 εἶπεν S || βλέπειν S || καὶ οὐκ MS οὐχὶ LFV οὐχ' OB καὶ οὐχὶ W
 οὐδὲ P || 35-36 τὴν θέαν MOW τὴν (*om.* P) θεωρίαν SBP τὸ σῶμα ἡ
 εἰς τ. θεωρίαν LFV || (c. 27) || 36 προσελθὼν οὖν ὁ (ὁ *om.* W) Ξ.—πωλεῖς MW c.27
 τότε *πρ.* ὁ Ξ. τῷ ἐμπόρῳ λέγει (+ αὐτῷ P) πόσου τοῦτο (τοῦτον P, τὸ κακὸν
 τοῦτο S) πωλεῖς SPΛ τότε *πρ.* ὁ Ξ. λέγει τ. ἐμπ. πόσου τιμήματος τοῦτον
 πωλῆς B τότε ὁ Ξ. *πρ.* τῷ σωματεμπόρῳ ἔφη πόσου τοῦτον πωλεῖς O || 37 ὁ
 δὲ ἔφη MW ὁ δὲ φησι SBPO ὁ δὲ V *om.* LF || σκῶσαι MSBW
 σκόψαι OΛ σκέψαι P || πάρει Wλ παρῇ M πάρεις SO παρῆς BP
 || καὶ *om.* Mλ || ὁ δὲ O *et ille* Lo *om.* MλW καὶ ὁ ἔμπορος SBP || 38
 σου OΛ σοι (*in* σου *mul.* P) SPMW *om.* B || τοῦτον *post* τ. σαπρὸν SPW
ante τ. σ. B *om.* MOΛ || ἡρετήσω SP || τούτων *post* ἡρετίσω O || ἐκ *post*
 ἕνα SBP *om.* *tell.* || ἐκείνων MOWλ τούτων SB(P) || ὠνῆσαι (-σε OS)
 MOWλS ὠνήσον B ὠνήσου P || 39 πρόσδομα M πρὸς δῶμα OW
 πρόσδομα SB πρόδομε P πρόσδοσιν (πρὸς δῶσιν L) λ || ὁ Ξάνθος Mλ
 καὶ ὁ Ξ. SBPO Ξ. λέγει W || εἶπέ M εἶπέ ἡμῖν (ἡμειν F, εἰμί L) λ οὐχί,
 ἀλλὰ (ἀλλὰ *om.* B) εἶπέ SBP φράσον (*post* τιμὴν) O || τὴν (μόνον τ. W)
 τούτου τιμὴν Mλ τούτου τὴν τ. SO τούτου (*om.* τὴν τ.) B τὸ τίμημα
 αὐτοῦ P || πρὸς αὐτόν MOΛW *om.* SBP || μοι *post* δὸς Pλ φησί S *om.*
tell. || 40 οἱ δὲ σχ. MO καὶ οἱ μὲν σχ. SPΛW καὶ εὐθέως οἱ σχ. B ||
 δεδῶκασι Mλ δέδωκαν OS ἔδωκαν B ἰδόντες P || μὲν M *om.* *tell.* ||
 τὸ τίμημα *post* δεδῶκασι SBλ, *et m. recent. in* M *post* μὲν τὴν τιμὴν P *om.*
 MOW || δὲ *post* Ξ. MS *ante* Ξ. BPΛW *om.* OF || 41 ἡγόρασε(ν) MW
 ἡγόρακεν O ὠνήσατο (-σαντο S) SBPλ, *suprascr. m. rec. in* M || αὐτόν
post ὠνήσατο *add.* P || δὲ *post* μαθ. OλWS οὖν BP, *m. rec. suprascr. in*
 M || ἦτοι οἱ κουμερκιάριοι *post* τελῶναι *add.* W || ἐρωτῶντες MOW ἐπερω-
 τῶντες SBPλ || τίς *om.* S || ἄρα *ante* πέπρακε SBPWλ μὲν M *om.* O ||
 πέπρακε(ν) MOW ἐπώλησεν Pλ πεπώληκε S ἐπωλήθη B || καὶ *post* πέ-
 πρακε SBPλ ἡ W *om.* MO || 42 δὲ *post* τίς M || ἡγόρακεν O ἡγόρασε(ν)
 S(BP)λMW || διετρέποντο οὖν M καὶ δὴ ἐντρέποντο O ἐνετρέποντο οὖν
 SBPλW || δια—τίμημα MOW τοῦ τιμήματος ἐλαχίστου ὄντος S τὸ (*om.*
 P) τοῦ τίμ. ἐλάχιστον BP τὸ τούτου τίμημα διὰ τὸ ἐλάχιστον εἶναι LFV || 43
 ἀνακέκραγεν M ἀνακεκράγει O ἀνεκεκράγει W ἀνέκραξεν SBPλ || πω-
 λήσας] ἀγοράσας *per ditlogr.* S || καὶ οὗτος ὁ ἀγ. MOW κ. ὁ ἀγ. οὗτος SPΛ
om. B || εἰ δὲ (μὲν O) οὗτοι MOPWλ οἱ δὲ αὐτοὶ B οἱ δὲ οἱ τοιοῦτοι S ||
 σκοπῶσι καὶ *post* οὗτοι M *om.* *tell.*

P. 86

- 1 ἐχαρίσαντο MOBPV ἐχάρισαν WS ἐχάρησαν LF || 1-2 τῷ Ξ. τὸ τέλος MOWB τὸ τ. τῷ Ξ. S τοῦ τιμήματος τὸ τέλος τὸν Ξάνθον P τῷ Ξ. τὴν συνήθειαν LFV || 2 ἀλλήλοις (-ως O)-ἐχωρίσθησαν MOW καὶ c.28 συνταξάμενοι ἐχωρ. ἀπ' ἀλλήλων SBPλ || (c. 28) || 3 μεσιμερινοῦ F || 4 ὄντος MO παρόντος SB γενομένου P πολλοῦ ὄντος LFV || καὶ-ἐκκαεῖσης MO-λW om. SBP || διὰ τῶν πλατιῶν *prosl* Ξ. O διὰ τῶν πλαγίων LFV διὰ πλάγων W διὰ πλατείων *Westl.* om. MSBP || τὰ ἱμ. (+ αὐτοῦ *in* λ) ἀνασυράμενος (-όμενος O) MOWλ, *sed prosl* οὔρει *in* λ καὶ τὸν χιτῶνα κατέχων (κρατῶν B) SB om. P || 5 ὁ δὲ Αἴσ. θεασάμενος (θ. αὐτόν λ) καὶ MOWλ θ. οὖν αὐτόν ὁ Αἴσ. καὶ (καὶ om. S) SBP || ἐκ-δραξάμενος MO ἐκ τῶν ὀπισθεν τῶν (τῶν om. λ) ἱματίων (+ αὐτοῦ P) δρ. PWλ ἐδράξατο ἐκ τῶν ὀπισθεν τοῦ ἱματίου αὐτοῦ S ὁπ. τῶν ἱματίων αὐτοῦ δραξάμενος B || αὐτόν *prosl* εἴλκ. W || 6 εἶπεν *pro* φησι S || τάχυν O || τὴν ὥραν *prosl* ἐπεὶ LFV || ὁ Ξ. ἔφη M καὶ ὁ Ξ. SBPλWO || τί ἔχεις MO *quid habes* Lo διὰ τί (+ φησιν PW) SBPλW || ὁ δὲ φησὶν MO ὁ δὲ WSLF καὶ ὁ Αἴσ. B om. PV || 7 ὅτι *anle* οὐ WSV διότι B om. MOPLF || τ. ἀνδρὶ MO τ. κυρίῳ Sλ τ. δεσπότη W τοιούτου δεσπότη P || δουλεύσαι S || ὁ Ξ.-Αἴσ. om. SBPλ || φησιν *prosl* τί M om. OW || καὶ ὁ Ἑσωπος O Αἴσ. ἔφη M ὁ δὲ λέγει W || ἐπειδὴ O ἐπειδὴπερ SBPλ ὅτι W om. M || 8 κύριος *pro* δεσπ. P || ὦν *libri* μὲν *Westl.* || καὶ μηδένα-σε om. S || εἰ καὶ-σε om. Bλ || τυχοι (τύχη W, *sed* τύχοι *m. rec. in marg.*) βραδύναι σε MW τύχη σε βρ. O || ἐξουσιαστῆς ὦν *prosl* σε *add.* MOW || οὐκ ἔδωκας MOWLF οὐ δέδωκας SBPV || 9 ἀνεσιν τῇ φ. M || ἐμπεριπατῶν W || εἰ τύχοι (τύχη W, -ει SBP) SBPWλ om. MO || γοῦν *prosl* ἐμέ M || διακονίᾳ W τῇ διακονίᾳ O διακονίαν SBPλM || 9-10 ταχύναι σταλέντα W ταχύνῃ στ. O ταχεῖναι (?) στ. M σταλῆναι (ἀποσταλῆναι F) καὶ συμβῇ μοι τοῦτο (τ. om. P) πράξαι (τ. με πρ. λ) SBPλ || 10 με *prosl* ἀνάγκη B με (μοι S) *prosl* πετόμενον Sλ || χέζειν] τὰ τῆς κύστης περιττὰ διὰ τῆς ἔδρας τῇ γῇ πέμπειν O || ὁ Ξ. M ὁ δὲ Ξ. W ὁ δὲ πρὸς αὐτόν O καὶ ὁ Ξ. SBPλ || ἀκουσον *prosl* ἐταράχθης PλW γίνωσκε ὅτι S om. MOB || 10-11 τρία-κακὰ MλSPW τρ. βουλόμενος κ. ἐκφυγεῖν O τρ. κ. β. ἐκφ. B || 11 ὁ δέ] ὁ Ἑσωπος λέγει O || ταῦτα MOW om. SBPλ || ὁ Ξ. MW καὶ ὁ Ξ. (+ φησι O) SBPλO || 12 ὁ ἥλιος κατέφλεξε MW ὁ ἥ. κατέκαυσεν PO κατέκαυσεν ὁ ἥ. SB κατέκαυσεν (om. ὁ ἥ.) λ || ἂν *prosl* κατέφλ. *vel* κατέκ. PWλ *prosl* ἥλιος S *ibid.* ἄνω *pro* ἂν B ἂν *supra prosl* μου O om. M || τοὺς δέ (δέ om. MP) πόδας MOBPλW καὶ τοὺς π. S || 13 ἐστῶτος M om. OP ἐστῶτας WλS με ἐστῶτα B || κατέκαυσεν MOW κατέφλεξεν SBPλ || τὰς ὁσφρήσεις MO(λ) τὴν ὁσφρησιν SBPW || μου om. B || ἐβλάψεν MOSBP ὥξυνεν LFV || 14 οὖν MO ἐγὼ SPλ οὖν ἐγὼ W om. B || τὰ τρία ἐκφεύγων φαῦλα O τ. τρ. φεύγων φ. MW τ. τρ. πάθη διώκων (ἐκφεύγων S) BS τ. τρ. διώκων πάθη Pλ || οὐρῶ B || ὁ Ἑσωπος λέγει O ὁ δὲ (περιπάτει) λέγει M Αἴσ. ἔφη W καὶ ὁ Αἴσ. SBPλ || c.29 οὖν *prosl* περιπάτει S || 15 με] μοι ἐν τούτοις S || (c. 29) || 16 Ξ. λέγει (ἔφη M)

Αἰσωπε MOW ὁ δὲ Ξ. ἔφη (λέγει LFV) πρὸς τὸν Αἰσωπον (πρ. αὐτόν B)
 SBPλ || ἐπεὶ (ἐπὶ O) MOW ἐπεὶπερ SBP ἐπειδὴ LFV || καθάριον (-ειον
 W) μοι (μου W) ἐστὶ τὸ γύναιον (τ. γ. ἐστὶ M) MOW ὅλον καθαρὸν ἐστὶ
 τὸ γ. μου S ὅλον τὸ γ. μου καθαρὸν τυγχάνει B ὅλον καθαρὸν τὸ γ. μου
 ὑπάρχει P ὅλον μου καθάριον ἐστὶ τὸ γ. LFV || 16-17 μὴ θέλον (θέλων OW)
 -δουλεύεσθαι MOW καὶ οὐ θέλει ἀπ' αἰσχροῦ σ. δ. LFV οἱ. SBP ||
 17 οὐ ΜΟλW οἱ. SBP || 17-18 εἰσελθὼν πρὸς τὴν κυρίαν σου (σου οἱ.
 M) ἐγκώμιόν τι γελοίου (-ίου O) ἀπαγγεῖλω (ἀπαγγελῶ OW) MOW ὑπομνήσω
 τῇ κυρίᾳ (τὴν κυρίαν B) σου τὰ (τὰ οἱ. B) περὶ σοῦ SBP εἰσέλθω εἰς τὴν
 κυρίαν σου καὶ ἐγκ. τι γελοίου αὐτῇ ἀπαγγεῖλω LFV || 18 *malim* γελοῖον || 18-19
 ἵνα-φύγη (-ει O) MOW οἱ. SBP ἵνα μὴ σου ἐξαίφνης τὴν θεωρίαν
 ἰδοῦσα ἀπαιτήσῃ με τ. πρ. αὐτῆς καὶ φύγη (-ει LF) LFV || 19 Αἴσ. εἶπεν -ποίει
 οἱ. O || Αἴσ. εἶπεν MW ὁ δὲ φησί SBPλ || ἀπιθι-ποίει MW ἀπελθε
 SBPλ || 20 εἰσῆλθεν S || δὲ ΜΟ οὖν SBPλW || ὁ Ξ. πρὸς τὴν γυναῖκα (+
 αὐτοῦ O) MOW πρ. αὐτήν ὁ Ξ. SBPλ || καὶ *prosl* Ξ. S || φησί-ὄνειδῆσεις
 (*sic*) M οὐκέτι με ὄνειδῆσης ἔφη O κυρία, φησὶν, οὐκέτι με ὄνειδῖσεις ἀπὸ
 τοῦ παρόντος W λέγει κυρία μου (μου οἱ. P) οὐκέτι με (μοι S, με *prosl* κατονειδ.
 B) ἀπὸ τοῦ παρόντος (τ. νῦν S) κατονειδῖσεις (-ωνειδῆσης B, -ονιδῆσης P) SBP
 ἔφη κ. μου οὐκέτι ἀπὸ τοῦ παρόντος με κατονειδῖσεις (-ωνειδῆσης LF) LFV
 || 20-21 ὅτι ἀπὸ (ὑπὸ M) σῶν δ. παιδαρισκαρίων (φωνισκαρίων O, παιδαρισκίων
 W) MOW, cf. G διὰ τὸ ὑπὸ τῶν σῶν παίδων δουλευεσθαι με (μοι P) SBPλ
 || 21 ἰδοῦ S || σοὶ παῖδα ΜΟ σοὶ ἓνα παῖδα BPλW παῖδα σοι S || ἡγόρασα
 Μ ἡγόρακα O ἐξωνησάμην SBPλW || 22 οὐδέποτε OBPW οὐδέπω Μ
 ποτέ οὐ S οὐπω LFV || ἐθεάσω O τεθέασαι SBPλMW || (c. 30) || c.30
 θεραπευνίδαι LFV || 22-23 ἀκούσασαι καὶ νομίσασαι ἀληθῇ (-ές O) εἶναι τὰ
 λεγόμενα MOW ταῦτα ἀκ. ἐνόμισαν ἀληθές εἶναι S ταῦτα ἀκ. καὶ νομίσασαι
 ἀληθῇ τὰ λεγόμενα εἶναι B ταῦτα ἀκ. καὶ νομίσασαι ὅτι (ὅτι οἱ. λ) ἀληθῇ
 εἶσι (εἶναι V) τὰ λεγόμενα Pλ || 23 καὶ *ante* ἤρξαντο S || πρὸς ἑαυτὰς ΜΟ
 πρὸς (εἰς B) ἀλλήλας (-αις LFV) SBPλW || μάχεσθαι MOW διαμάχεσθαι
 SPλ ἀντιμάχεσθαι B || 24 ἡγόρασεν ΜΟ ὠνήσατο SPλW ὦνησε B ||
 ἄλλη δὲ φησι οἱ. λ || δὲ οἱ. BP || φησι MOW ἔλεγεν SBP || 24-25 κενή-
 ἔφη οἱ. SBP || 24 κενή σοι ἡ χαρά O τὰ κενά σου (σοι W) εἰς τὴν ὄψιν σοι
 (σου LFV, οἱ. W) ΜλW || ἐμοὶ γὰρ εἰς ὕπνους τοῦτον (τοῦτο O) συνέθετο MOW
 ἐγὼ γὰρ ἐν ὕπνῳ μου (μοι V) τοῦτον εἶδον (εἶδα V) LFV || 25 ἄλλη δὲ ἔφη
 MOW ἑτέρα ἔλεγε LFV || ἐγὼ ἐν ὀνείροις MOSBPW καὶ γὰρ τῇ νυκτὶ
 ταύτῃ ἐν ὀνείροις LFV || δὴ MW δὲ O οὖν SBP οἱ. λ || οὕτως *prosl*
 δὲ Ολ οἱ. *tell.* || διαμαχομένων καὶ λεγομένων (λ. καὶ δ. LF) LFV || 25-26
 ἡ γυνὴ τῷ Ξ. ἔφη MOW εἶπεν ἡ γ. πρὸς τὸν Ξ. SBPλ || 26 κατεβάλου ΜΡ
 περιβάλου O κατεβάλλου Wλ κατέβαλλες S κατέβαλες B || ἐγκώμια οἱ.
 λ || ὁ δὲ ἔφη οἱ. M || ἔφη WO φησι SPλ οἱ. B || 26-27 μέχρι-ἐξω
 ἔμεινεν(ἐμ. ἐξω M) MOW οἱ. S πρὸ τοῦ πυλῶνος (πρὸς τ. πυλῶνα B)
 ἵσταται BP πρὸ τοῦ π. ἵσταται, μὴ κληθεὶς δὲ εἰσελθεῖν ἐξω εἰστήκει LFV
 || 27 ἡ (ὁ Ολ) δὲ φησι ΜΟλWB οἱ. SP || 28 τις ΜΟ μοι (μου LFV)

- τις SBPAW || γοῦν M || καπριῶσα-μαχ.] δούλη τῶν ἄλλων γαυριῶσα LFV
 || καπριῶσα MO ὀργῶσα (ὠργῶσα SP) SBP γαυριῶσα W, cf. λ || τῶν
 ἄλλων μαχομένων (μ. σμ. O) MOWS μ. τ. ἄλλων BP || 28-29 προδραμοῦμαι
 (προδιαδραμοῦσα O)-αὐτόν MOW προδραμοῦμαι τούτων, φησί, καὶ ἄρρα-
 βωνήσωμαι S προλάβω, φησί, καὶ ἄρραβῶνα λήψομαι αὐτόν B προλαβοῦσα
 φ. ἄρραβωνήσωμαι αὐτόν P εἶπε δραμοῦμαι καὶ ἄρραβωνήσομαι αὐτόν (LF)
 V || 29 ἐξελθοῦσα δέ MOW καὶ ἐξελθοῦσα SBPA || πρὸς τὸν πυλῶνα S ||
 29-30 ποῦ ὁ νεώνητος O ὁ ν. ποῦ ἐστὶν M ποῦ εἰ ὁ ν. SPW ποῦ ἐστὶν
 ὁ ν. B ποῦ ὁ ν. λάλει τὸν νεώνητον LFV || 30 ὁ ἀπτε ἐμοὶ σμ. B || ὁ Ἑσώπος
 O || ὦδε εἰμί MO ἰδοὺ ἐγὼ SBPAW || 30-31 ἡ δέ-εἶπε MO ἰδοῦσα δέ
 αὐτόν ἡ κόρη (γυνή V) καὶ (κ. σμ. W) ἐκθαμβος γενομένη (-νοι P) λέγει (εἶπε
 W) SBPAW || 31 ἐγὼ MW σμ. OB φησι SPA || φησιν MOW σμ.
 SBPA || ἀβάσκαῖντε (sic) W ἀβάσκαντά σοι (σου λ) OL ἀβάσκαντα, σοι
 vel σε suprascr. al. m., M ἀβάσκανε S ἀβάσκαντός σε καὶ μόλιβδος εἰς
 τὰ ὠτία σου B ἀβατωντάσαι P || σου] ἦς B || ὁ δέ, εἰ κέρκου (κέρκον B) χρήσεις,
 ἔχω post κέρκος BP ὁ δέ ἀνασυράμενος τὰ ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἱμάτια (τὰ ἑαυτοῦ
 ἱμ. S) ἐπεδείκνυν αὐτῇ λέγων (λέγει pro ἐπ.-λέγων S) αὐτῇ μοι (μου LF) ὄντως
 (ὄντος LF, σμ. S) κέρκος ὑπάρχει WS σμ. MO || 31-32 in M, deletis
 μὴ-πάντες, alia m. in marg. add. lectionem codd. BP: εἰ κέρκου χρήσεις (ἔχω)
 ἡ δέ || 31 ἡ δέ (+ φησι W, λέγει λ) ante μὴ SBPAW σμ. MO || 32 αἰφνιδίως
 (-νιδίως O) MOW αἰφνιδίον LFV ἔσω S ὦδε ἔνδον B ἔνδον P ||
 φύγωσι πάντες MOW πάντες φεύξονται SBPA || ἐκ τοῦ οἴκου post φ. LFV
 || προλαβοῦσης δέ ἐκείνης B || ἐκείνη σμ. λ || ταῖς λοιπαῖς (τὰς λοιπὰς O) ἔφη
 MOW ἔφη (εἶπε S, λέγει P) ταῖς λ. SBPA || 32-33 ἐξελθοῦσαι ὄψεσθε (ἐξέλ-
 θατε καὶ ὄψεσθε LFV)-διαμαχομέθα MOW δεῦτε ἴδετε (νὰ ἴδετε P) μέγιστον
 κακόν SBP, quae alia m. suprascr. in M (deleta lect. pristina) || 33 ἡ ἄλλη
 BP || 34 εἶπε MOW ἔφη SBPA || ψῶ] τοφε P || παταχθήτω O παταχθείη
 ex correctura M παταχθῇ SBPW παταχθεί LFV || καὶ-κολλῶ MW
 ἀκολύτως O ἀλλὰ μὴ προσεγγίσης (-εις S, -is P) μοι (μου λ) SBPA || 35
 εἰσελθὼν δέ MO καὶ εἰσελθὼν (-θοῦσα V) BPAW καὶ εἰσῆλθε S || ἀντικρυς
 ἔστη τῆς οἰκοδεσποίνης O ἀντ. τῆς δεσποίνης ἔστηκε M ἔστη ἀντικρυς (ἀντ.
 ἔστη W, ἔστη ἀντικρὺ λ) τῆς κυρίας αὐτοῦ BPAW ἀντικρὺ τῆς κ. αὐτοῦ (σμ.
 ἔστη) S || (c. 31) || θεασαμένη δέ MOSPW θ. οὖν B ἡ δέ θ. LFV || αὐτόν]
 τὸ πρόσωπον αὐτοῦ S || αὐτόν ἐκείνη MOPW ἐκ. αὐτό B σμ. λ || τὸ πρόσωπον
 post ἀπεστράφη BPA αὐτῷ S σμ. MOW || 36 καὶ φησι (ἔφη B) MOBPAW
 ἔφη δέ S || αὐτῆς post ἄνδρα SBPA σμ. MOW || τὸ τέρας τοῦτο MO
 τοῦτο (σμ. P) τὸ τέρας SBPW || ἡνεγκας (-es W) post τέρας SBPAW σμ.
 MO || οὗτος-ἐγκωμιάζεις σμ. SBP || ἐγκωμιάζεις MWF ἐγκωμιάζεις OLV
 laudabas Lo || οὗτός ἐστι τὸ κάλλος τὸ ἀσύγκριτον (+ οὗτός ἐστὶν V) post
 ἐγκωμ. add. LFV || 37 ἐκβάλλετε W || ἀπὸ MOS ἐκ BPAW || ὁ (σμ. SB)
 Ξ. εἶπεν MOSB καὶ ὁ Ξ. (+ εἶπεν P) PA ὁ δέ Ξ. ἔφη W || σοι post ἀρκεῖ
 SBPAW σμ. MO || μου post κυρία SBPAW σμ. MO || μοι M μου
 SBPW, el post νέων. LFV || 38 ἡ γυνή MO ἡ (ὁ P) δέ SBPA ἡ δέ γυνή

W || ἔφη MOW φησι SBPL || μεμίσ. με Ξ. MOW Ξ. μεμίσ. με (μοι P) SBPL || ἐτέραν (+ γάρ W) γῆμαι θέλων MW ἐτ. δὲ γυνήν θ. O ἐτ. γάρ γυναῖκα γῆμαι θ. LFV ἐτ. γάρ γυναῖκαν γ. θ. P ἐτ. γυναῖκαν γήμας B καὶ ἐτ. βουλόμενος γ. γῆμαι S || 38-39 καὶ αἰδούμενος-ὑποχωρήσω] ἔδει σε τοῦ εἰπεῖν με ἀναχωρήσαι τῆς οἰκίας S || 38 καὶ BPLW om. MO || 39 μοι με OB || ἐκ τῆς οἰκίας σου LFV || ὑποχωρήσω MOWBV ἀποχωρίσω P χωρήσω (-ίσω L) LF || εἰσήνεγκας P || μοι om. S || ἐπίτηδες MOW om. SBPL || 40 ἵνα MOW ὅπως SBPL || θέλουσα MSBW θέλω O θέλων P θελούσης (+ μου F) λ || δουλεύεσθαι MS δουλευ:-(? sic) O δουλευθῆναι BPLW || φύγω MO ἐκφύγω BPLW κὰν μὴ θέλουσα ὑποχωρήσω S || μοι om. M || πορεύομαι MBPLW πορεύομαι OS || 41 ὁ δὲ—ἔφη MOW εἶπεν οὖν πρὸς τὸν Αἰσωπον ὁ Ξ. (ὁ Ξ. πρ. τ. Αἰσ. Βλ) SBPL || ἵνα μὴ West. ἵνα M, cf. G ἵνα τί OW ἄτινα οὖν P ὅτε LFV om. SB || εἰς τὴν ὁδὸν περιπατῶν οὐρήσω (οὔρου P) MWPL εἰς τ. ὁ. περιπατοῦντι καὶ οὔρουντι O ἐν τῇ ὁδῷ περιπατοῦντός μου καὶ οἰροῦντος S εἰς τὴν ὁδὸν περιπατῶν καὶ οὔρων B || τοιαῦτα M τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα SBPL ταῦτα O τοσαῦτα W || 42 ἔφης MOW ἀνήγγειλάς μοι BPL εἰρηκας S || νῦν MOWBL ἄρτι P νῦν ἄρτι S || 42-43 Αἰσωπος—θέλω αὐτήν om. P || 42 Αἰσωπος (ὁ Αἰσ. O) εἶπε MOW Αἰσ. ἔφη S ὁ Αἰσ. λέγει B ὁ δὲ ἡρέμα εἶπε LFV || ῥίπον MOW ῥῆξον (S)B || 43 οὐκ MOWS μὴ οὐκ Βλ || θέλω MO ἀγαπῶ SBPLW || ταύτην S || 43- p. 87, 1 Αἰσ. (ὁ Αἰσ. B) λέγει (λ. om. M) MWBPL καὶ ὁ Αἰσ. O Αἰσ. εἶπε S.

P. 87

1 ποθεῖς—δραπέτα] πόθεν τὸ γύναιον ἐδράπεται B || ὁ (om. W) Ξ. MW καὶ ὁ Ξ. O ὁ δὲ Ξ. SP ὁ δὲ λέγει LFV || 1-2 ῥίψας—μέσον O, cf. G ὁ δὲ ῥίψας τὸν πόδα εἰς τὸ μέσον M ῥίψας δὲ τ. π. καὶ πηδήσας εἰς τὸ μ. LFV ὁ οὖν Αἰσ. ῥήξας (i super η scripsit eadem m.) τ. π. εἰς τὸ μ. W ὁ δὲ Αἰσ. (Αἰσ. om. B) κροτήσας εἰς τὸ μ. τὸν π. (τὸν π. εἰς τὸ μ. B) SB καὶ ὁ Ἑσωπος κρατήσας τὸν πόδα αὐτοῦ εἰς τὸ μ. P || 2 ἀνέκραγεν OL ἀνακέκραγε M ἀνέκραξε (ἐκραξε B, ἀνεκραύγασε W) λέγων SBPW || καὶ στραφεῖς (στρ. δὲ P) πρὸς τὴν κυρίαν αὐτοῦ ἔφη *prosl* γυναικοκρ. SBPL εἶτα λέγει πρὸς αὐτήν W om. MO || (c. 32) || σὺ δέ, κυρία (κ. μου OW) MOW σύ, ὦ κ. μου SBPL || 3 ἵνα-σοι c.32 (ὠνήσεται σοι W) MOW ἐξωνήσασθαι (ἐξωνησθῆναι B, ἀξωρίσασθαι P) τῷ ἀνδρὶ σου SBP ἐξωνήσασθαί σοι τὸν ἄνδρα σου LFV || νέον, εὐόματον, οὐλόκομον (ὀλόκαλον O), λευκόν MO εὐσωμον (εὐσώματον B), εὐοπτον (om. BP), εὐκοσμον, νέον SBP εὐσωμον, εὐκοσμον, νέον, εὐόματον, οὐλοκόμον (sic) λ νέον, εὐσ., εὐόματον, εὐκ., οὐλόκ., λευκόν W || 4 τὸν (τοῦτον S) *ante* ὀφείλ. SBPL om. MOW || καὶ *prosl* ὀφείλ. SBPL om. MOW || ἐν τῷ βαλανείῳ LFV || ὑπηρετεῖν καὶ OW καὶ M om. SBPL || σε om. MO, *suprascr. m. rec. in* M || 4-5 τὸν κοιτῶνα κ.] τὸ κυρνᾶν B || 5 τρίβειν OSBPL διατρίβειν MW, *sed* δια *del. m. recent. in* M || προσπαίξαντα MOL προσπαίξαντι S(P) προσπαίξαν B προσπαίξοντα W || τοῦ αἰσχύνειν B || 6 ἀλλ' MS

om. rcll. || χρυσοῦν S χρυσόν *rcll.* || σου MOWλ σοι S σε B *om. P*
 ὅτε ἔλεγες O, cf. G ὅτι ἔλ. M ἄτε ἔλ. W τὸ λέγον (-ων BPF) SBPλ
 7-10 *Eur. fr. 1059 (Nauck); auctius habet Stobaeus IV 22, 136* || 7 πολλαὶ
 μὲν ὀργαί] δεινὴ μ. ὀργή G δεινὴ μ. ἀλκή *Stobaeus* || 8 δειναὶ δέ MOW *cum*
G et Stobaeo πολλαὶ δέ SBPλ || ποταμῶν] ποταμοῦ G *et Stob.* || πυρὸς θερμὴ
 πνοιά MO π. θερμόπνοια W θερμοῦ πυρὸς πνοιά (πνοιαίου B, πνία P,
 πνεία λ) SBPλ || 9 δεινὸν δέ π. MO δ. μὲν (μὲν καὶ S) π. SBPW δεινὴ
 μὲν π. LFV || δεινὰ δ' WBL δ. δέ MP δ. καὶ O δ. δέ καὶ S || 10 πλὴν
om. O ἀλλ' *Stob.* || οὕτως-κακῶν MOW οὕτω (-ως B) κακὸν ὡς γυνὴ
 πονηρά SBP χεῖρον γυναικὸς γλωσσώδου (-δους F) καὶ ὀργίλης ὡς γυνὴ ἐν
 ὑπερβολῇ κακῶν, κρείσσον οἰκεῖν ἐν ἀνδρὶ ἢ μετὰ γυναικὸς μαχίμου (-ης V) καὶ
 ὀργίλου, καὶ πᾶσα πονηρία ὑπὲρ πονηρίαν γυναικὸς LFV οὕτω δεινὸν ὡς γυνὴ
 κακὸν *Stob.* || 11 κυρία μου (ὦ κ. μ. S) *post* δέ SBPλW *om. MO* | ὑπὸ νεανίσκων
 δουλευθῆναι θέλεις καλῶν W || καλῶν νεανίων MO κ. νεανίσκων (ν. κ. B) SBL
 καλοῦ νεανίσκου P || δουλεύεσθαι M δουλευθῆναι *rcll.* || θέλεις (-ης O) MOWLF
 θέλω V οὐ θέμις S μὴ θέλε B οὐ θέλεις P || ἵνα MOWλ ἵνα μὴ
 SBP || βυνιτιῶσα M μηνιτιῶσα O *alii aliter scribunt, nec usquam recte*
om. B || 12 σου *post* ἀνδρὶ SBPW *om. MOλ* || ὑπενέγκης M(B) ἀπενέγκεις
 (-ης F) λ ἐπενέγκης W προξενήσης O ἐπάξεις S φέρεις P || ταῦτα
 ἀκούσασα OλW ἀκ. τ. M ὡς τ. ἤκουσε SBP || ἔφη MOλ φησι SBPW
 μοι κύριε (κύρι SP) *post* πόθεν SBPλW *om. MO* || τοῦτο τὸ κακὸν MW
 τὸ κ. τ. O τὸ κάλλος τ. SBPλ || ἡγόρασας S || 13 ὅμως MO ἀλλὰ καὶ
 SBPλW || ἐπὶ πολὺ δέ λέγοντος τοῦ ἐσώπου στραφεῖς ἡ κυρία αὐτοῦ πρὸς τὸν
 Ξ. ἔφη *post* ὅμως *add. O* || στωμύλος] καλὸς B || μοι MOW *om. SBPλ* ||
 ὁ σαπρὸς φαίνεται (οὗτος *post* σ. *suprascr. m. recent. in M*) MO φ. ὁ σ.
 οὗτος (οὗτος *om. Sλ*) SBPλW || διὰ ταῦτα *ante* διαλ. *m. recent. in M* || 14 ὁ
 (*om. BP*) Ξ. ἔφη Αἰσώπε MWBP καὶ ὁ Ξ. τῷ Αἰσώπῳ ἔφη O Ξ. ἔφη τῷ
 Αἰσ. S Ξ. ἔφη LFV || ἡλακται P || σου B || σου *post* κυρία SPλW, *et m. recent.*
in M *om. MOB* || ὁ δέ φησι O, *et m. recent. in M* καὶ ὁ Αἰσ. SBPλ ὁ
 δέ Αἰσ. W || 14-15 εἰ-κατεπραῦνθη MO τυγχάνει (ὑπάρχει B) καταπραῦναι
 c.34 (τὸ κ. S) γυναῖκα SBPλW || (c. 34) || 16 ὁ (*om. BW*) Ξ. ἔφη MBW καὶ ὁ
 Ξ. πρὸς αὐτόν O Ξ. λέγει SPλ || γὰρ *post* ὠνησάμην S || δουλίαν O || 17 οὐ
 μὴν δέ MO οὐχὶ SW οὐχὶ δέ Pλ οἶκ B || ἀπολογίαν LFV || ὠμόλινον
 (ὁμάλινον O) MO τὸ μαρσίπιον SBPλW || τῶν κήπων *in* τοῦ κήπου *fecit*
m. recent. in M *om. SBP* || 18 πρῶμέθα OBL πριασώμεθα SPWM ||
 ὁ δέ θεῖς (θήσας O)-Ξ. *om. SBP* || τῶν ὤμων OWLF τὸν ὤμον M τὸν
 ὤμον V || ὠμόλινον MW ὁμάλινον O ὁμόλιον LFV || 18-19 ἐλθόντων δέ
 αὐτῶν OλWS ἐλθόντων δέ (οὖν P) PWM ἐξελθόντων οὖν αὐτῶν B || 19
 εἰς ἓνα κήπον MO ἐν ἐνὶ τῶν κήπων BPλW ἐπὶ τινὶ τόπῳ τῶν κ. S || λέγει
 τῷ κηπουρῷ (-ωρῷ W) MOW ἔφη ὁ Ξ. πρὸς τὸν κηπουρόν SBPλ || δὸς MO
 ἐπίδος SBPλW || ἡμῖν] μοι LFV || τὸν δρ. B || 20 ἀπεθέριζεν MW ἐθέριζεν
 O ἀπεθέρισεν (S)BPλ || αὐτῷ MOλW *om. SBP* || ἀσπαράγγους SPλ ||
 μαλάχας MOW μόλοχας LFV *om. SBP* || ἀρτύματα διαφόρων λαχάνων

(LF)V || εὐτελές ΜΟΛWS εὐτελῇ B μικρόν P || 20-21 φορτίον δεσμήσας
 LFV || 21 τὸν φόρτον B || ἐπέδωκε ΜΟBW ἀπέδωκεν P δέδωκε (S)λ ||
 ἀνοίξας τὸ μ. ΜΟW ἐκβαλὼν SBP ἐκβαλὼν καὶ ἀνοίξας τὸ μ. LFV ||
 ἐπεδίδου OW ἀπεδίδου M δέδωκε SBPλ || (c. 35) || 22 ἔφη πρὸς τὸν Ξ. O c.35
 ἔφη M λέγει τῷ Ξ. WλS λέγει πρὸς τὸν Ξ. B ἔφη τῷ Ξ. P || κύριέ
 μου LFV || σου om. LFV || 23 χρεῖαν om. B || ζ. ἔνεκεν ΜΟ om. SBPλW ||
 ὁ βούλει λέγε ΜΟ εἰπέ SBPλW || κηπωρός *hic et ubique* W || 24 τὰ παρ'
 ἡμῖν O παρ' ἐμοὶ P || βαλλόμενα ΜΟλ σπειρόμενα S om. BPW ||
 λάχανα om. O || εἰς τ. γ. λάχανα LFV || εἰς τ. γ. *post* λ. M *post* βαλ-
 λόμενα O om. SBPW || σκαριζόμενα P || τε om. λ || 25 καλῶς *post* ἀρδ. BPλW
 om. MOS || αὐτοματὶ Μλ -μάτως O ἄγρια τὰ S om. BPW || ἐπὶ γῆς
 O || 26 καὶ ΜOSP τε καὶ WBl || μελούμενα P || εἰς τὴν γῆν *post* ἐπιμ. O ||
 τάχιον αὖξεται (-ηται O, -ηνται S, -ονται B) ΜΟSBPλ ταχείαν ἔχει τὴν
 αὖξιν W || ἐμφιλόσοφον (ἀφι *supra* ἐμφι-*add.* *eadem m.* in W) MSBλW
 φιλόσοφον P τὸ τοιοῦτον O || 27 μὴ εὐρὼν λύσαι M μὴ εὐρὼν τὴν αὐτοῦ
 λύσιν O μὴδόλως εὐρηκῶς (-ος S, εὐρίσκων W) τοῦ λύσαι (αὐτὸ *pro* τ. λ. B,
 τοῦ λόγου ἀπόκρισιν S) SBPW || τῇ θ. πρ.-διοικεῖται M ἔφη τῇ θ. πρ.
 πάντα οἰκεῖται O τῇ θ. πρ. ἔφη ταῦτα (τοῦτο B) γενέσθαι (γίνεσθαι λ) BPl
 τῇ θ. πρ. ταῦτα διοικεῖσθαι φησι S ἡ θεῖα πρόνοια ἔφησε ταῦτα ποιεῖ W || (c. c.36
 36) || Αἴσ. δέ ΜΟ ὁ δέ Αἴσ. SBPλW || 28 καὶ ὁ Ξ. φησὶ O ὁ δέ M καὶ
 ὁ Ξ. λέγει Sλ ὁ δέ (ὁ δέ om. B) Ξ. λέγει BPW || καγελὰς O || ὁ δέ om. O
 || 29 σοῦ ΜΟBPWV σοὶ S σέ LF || τοῦ διδάξαντός σε ΜΟW τοῦ
 σοῦ (σοὶ P) διδασκάλου BP τῷ σῷ διδασκάλῳ S τῆς σῆς διδασκαλίας LFV
 || διοικούμενα ΜΟ γενόμενα WB γινόμενα SPλ || 30 τῶν σοφῶν S || δια-
 λύσομαι O || αὐτὸ MBWLV αὐτῷ PF τὸ ζήτημα S om. O || (c. 37) c.37
 || 30-31 ὁ Ξ. οὖν τῷ κ. λέγει M καὶ ὁ Ξ. τῷ κ. ἔφη O ὁ δέ (ὁ δέ om. B)
 Ξ. ἔφη τῷ κ. SBPW ὁ δέ Ξ. τῷ κ. ἔφη LFV || 31 κομψότατε ΜΟWλ om.
 SBP || ἀπρεπές MSBλW εὐπρεπές O ἀπηλπῆς P || ἐμέ] οἶμαι S || τὸν]
 τὸ BF || τοσούτοις ἀκροατηρίοις MW ἀκρ. τ. O τ. ἀκροτηρίοις Sλ τοῖς
 τ. ἀκροατηρίοις P τοσούτοις ἀκροατήριον B || 32 κήποις ΜΟSPW κήπῳ
 Bλ || διαλβεῖν OSPλW διαλαλεῖν MB || δὴ P || πολύπειρος ἀκ. μοι ΜΟ
 μοι π. ἀκ. (ἐπακουλοῖθη P) SBPλ μοι ἀκ. π. W || αὐτὸ P || 33 σου *post* διαλύσει
 SλO σοὶ WB om. M || ὁ κηπουρός ἔφη M ὁ κ. πρὸς τὸν Ἑσῳπον O
 καὶ ὁ κ. φησιν (ἔφη λ) SBPλW || ὁ σαπρός] ὅσα O || γράμματα] πράγματα O ||
 34 μου *post* ἀτυχία SBPλW om. ΜΟ || εἰπέ (om. O) φησιν εἰ ἐπίστασαι
 (εἰ ἐπ. om. B) ΜΟSBPλ καὶ πρὸς τὸν Αἴσῳπον λέγει εἰπέ, εἰ ἐπ. W || καὶ ὁ
 Αἴσ. (+ πρὸς αὐτόν O) SBPλWO Αἴσ. εἶπε M || ταῦτα B || 35 τὰ om. O
 || τὰ φυτὰ om. P || γῆν om. O || 35-36 τὰ δέ ἄγρια ΜΟλW τὰ δέ ἄχρηστα
 BP μένωσι δέ ἀπρόκοπα, τὰ δέ ἀπὸ τῆς γῆς φυόμενα S || 36 ταχέως W || ἀναμένει
 ταχέως P || ἀτημέλητα ὄντα *post* ἀναβαίνει S || καὶ (om. O) μᾶλλον ΜΟ
 μᾶλλον ἢ BPλW ἢ S || τῶν ἐπὶ σου βαλλομένων O τῶν
 ομένων (*decem fere litterae abolitae*) M τῶν παρὰ σοῦ β. SBPW τὰ παρὰ
 σοῦ βαλλόμενα LFV || ἄκουε καὶ πρόσσεχε ΜΟλ ἀκουσον BPW ἀκουσον

τὴν αἰτίαν S || 37 ἡ γυνή LFV || ἐρχομένη γάμον ΜΑΡW γ. ἐρχ. SBO ||
καὶ ἀπὲς τέκνα S || προτέρου ΜΟΡW τοῦ πρ. SB τοῦ πρώτου LFV || 38
εὖρε ΒΡW εὔροι Μ εὔρη ΟΣΛ || δέ καὶ ΜΟSBP δέ Wλ || τὸν ἄνδρα]
ὃν λαμβάνει ἄνδρα S || τέκνα ἔχοντα ἐκ πρ. γυναικός Μ ἐκ προτέρας (τῆς πρ.
SB) γυναικός (γ. οἰ. S) τ. ἔχοντα SBO ἐκ τῆς πρ. (+ γυναικός λ) τεκνοῦντα
ΡWλ || οὖν *prosl* γίνεται ΡW οἰ. tell. || μέν] *prosl* γίνεται ἰη S || ἐπιφέρηται
Ο || τέκνων *prosl* ἐπιφ. S || 39 εὐρίσκεται (-ηται Ο) ΟLPW εὐρίσκει (-κη V)
MSBFV || μητρὶά ΜΛSW μητρία ΒΡΟ || τούτων δέ (δὲ οἰ. Ρ)] καὶ τούτων
W || γίνεται (-ηται Ο) πολλή (πολύ Ρ) ΟSBPW π. γ. Μλ || 40 γεννηθέντα
Μ(Ο)W κυηθέντα SBPL || τρέφει ΜΟ ἀνατρέφει (-φη ΒΡ) SBPLW
|| τεχθέντα οἰ. Ο || 41 καὶ ἀπὲς ζήλω ΒΡλW καὶ ἀποστρέφεται καὶ S οἰ.
ΜΟ || καὶ περικόπτουσα Μ π. δὲ Ο π. ΒΡλW περικόπτει S || μᾶλλον
οἰ. S || 41–42 τοῖς ἰδίῳις δίδωσι (δωσι Ο) τέκνοις ΜΟΒΡW τοῖς οἰκείοις
τ. δίδωσι LFV καὶ τοῖς οἰκείοις παρατίθεται τ. S || 42 ὡς οἰ. Ο, *nescio an*
recte || φύσει ΜΟWλ φυσικά SB φύλα Ρ || 43 οὖν Μ δὴ ΒΡW δέ
Σλ οἰ. Ο || 43– p. 88, 2 ἐστὶ μήτηρ–φυτευθέντα] γίνηται μητρία. καὶ μᾶλλον
τὰ ἴδια τρέφει οὔσα μήτηρ, θάλλειν ποιεῖ ἢ τὰ περὶ σοῦ φυτευθέντα ὡς νόθα Ο.

P. 88

1 ἐστὶ ΜΡ γίνεται LFV οἰ. SBW || μητρὶά ΜλW μητρία ΒΟ
μητροῖά S μωντρία Ρ || τρέφουσα θ. π. Μ, cf. Ο *supra* τρέφει καὶ θάλλει
Wλ τέρπει (-οι Ρ) καὶ θάλλει (-οι Ρ) SP θάλλει καὶ τρέφει Β || 2 ὡς
νόθα φ. ΜΛS φ. ὡς νόθα ΒΟ φ. ὡς νόθα γάρ (γ. οἰ. Ρ) εἰσι WP || ἀκούσας
δὲ ὁ κ. λέγει (ἔφη Ο) ΜΟ ἀκ. δὲ ταῦτα ὁ κ. λέγει LFV ὁ δὲ κ. (κηρωρός
W) ἀκ. ταῦτα (τ. οἰ. ΒΡ) λέγει SBPW || πίστευσόν μοι ἀπὲς πολὺ SBPW
οἰ. ΜΟλ || πολὺ με ΜΟWλ πολλά (πολλήν Β) με (μοι S) SBP || ὠφέλησας
καὶ *prosl* πολὺ εἰ ἄνθρωπε *prosl* ἐκούφ. add. λ || 3 ἐὰν δὲ τινος (τ. ἑτέρου Μ) χρεῖαν
ἔχης (ἔχεις ΒΡΟ) ΜΟΒΡW ἐὰν δὲ τινος (τινων F) χρεῖαν λαχάνων ἑτέρων
θέλεις LFV καὶ ἐὰν χρήσης τινός εἶδους ἀπὸ τοῦ κήπου S || εἰς MSV οἰ.
ΒΡΟWLF || παραγίνου (παραγί Ο) ΜΟW παραγενοῦ ΣΒλ παραγίνου
.39 Ρ || (c. 39) || 5 μεθ' ἡμέρας τινὰς (τ. οἰ. Μ) ΜΟSBPW μετὰ τινος ἡμ. LFV
|| εὐρεῖν φίλους ΜΟ φ. εὖρ. (εὐρών Ρ) ἐν τῷ λουτρῷ (λοετρῷ W, βαλανίῳ Ρ)
SBPLW || 6 καὶ φησι ΜΟ καὶ (οἰ. Ρ) λέγει SBPLW || πρόλαβε ΜΟ
προλαβὼν SBPLW || καὶ βαλὼν ΜΟ βάλε ΒλW βάλλε SP || κάκαβον
Μ τὸν (οἰ. W) κάκαβον ΟW κακάβην SPλ τὴν κάκαβον Β || καὶ ἀπὲς
ἔψησον SBPLW οἰ. ΜΟ || αὐτὸν *prosl* ἔψησον W || 7 δὲ ΜΟ οὖν SBPLW
|| ὁ οἰ. Ο || καὶ εἰσελθὼν οἰ. W || εἰσελθὼν εἰς τὸ ταμ. οἰ. S || ταμείον ΜΟW
(Ρ)LF ταμείον ΒV || λαβὼν ἓνα κόκκον φακοῦ (-ῶν Μ) ΜΟΡW καὶ
λαβὼν ἓνα κόκκον Β βαλὼν ἓνα κ. φακοῦ LFV βάλλων ἓνα φακὸν S || 8
εἰς κάκαβον (κάκαβον Ο) βαλὼν ἤψει (ἔψει Ο) ΜΟ καὶ βαλὼν εἰς κ. (cf. *supra*)
ἔψει (ἔψησεν Β) ΒΡW εἰς κακάβην ἤψει (ἔψει λ) Σλ || σὺν τοῖς φ. λ. ΜΟ λ.
σὺν τοῖς φ. αὐτοῦ (αὐτοῦ οἰ. Βλ) SBPLW || 8–9 καταξιώσατε–ἀριστήσαι
Μ κ. φησι σήμερον σὺν ἡμῖν εὐτελῶς ἀρ. Ο ἔφη αὐτοῖς (αὐτοῖς οἰ. S)

καταξιώσατε (κ. μοι B) σήμερον (σ. μετ' ἐμοῦ W) εὐτ. ἀρ. SBPΛW || 9 πρὸς (εἰ πρὸς B) φακὸν (φ. γὰρ P) ἡμῖν (ὕμῖν M) ἐστιν (ἔσται W) MBPW φακὸς γὰρ ἡμῶν ἐστιν ἡ τροφή O πρὸς φακετὸν σὺν ἡμῖν S πρὸς γὰρ φακὸν ἡμῖν (ὕμῖν V) τὸ ἄριστον LFV || οὐ δεῖ] οὐδέ, *add.* δεῖ *post* κρίνειν S || ἡμᾶς (ὕμᾶς V) *post* γὰρ LFV || ἐδεσμάτων MF αἰδεσμάτων LV βρωμάτων SBPWO || 10 διακρίνειν O || τῇ προθυμίᾳ MOΛ τῇ προαιρέσει καὶ τῇ προθ. W τὴν προθ. (διὰ τ. π. P) SBP || (c. 40) || καὶ ἀγ. αὐτοὺς] ἐπάρας οὖν αὐτοὺς ἤκεν O c.40 || 11 τὸν οἶκον αὐτοῦ B || καὶ φιλοσοφῆσαντες περὶ ζητημάτων βραχὺν καιρὸν *post* οἰκίαν LFV || φησὶν MSBPW καὶ φ. O ὁ Ξ. φ. LFV || δὸς πιεῖν MOW δ. ἡμῖν SB δ. ἡμῖν πιεῖν (P)Λ || τοῦ ἀπὸ βαλανείου *Wesl. om. codd.* || βαλανείου (-ίου OP) MOSPΛW λουετροῦ πιεῖν B || 11-12 ὁ δὲ-δραμῶν M δραμῶν δὲ ὁ Ἑσώπος καὶ λαβὼν τὸν ξέστην O ὁ δὲ ξ. λαβὼν καὶ δραμῶν (εἰσελθὼν P) ἐν τῷ πριβάτῳ SPΛW ὁ δὲ ξεστὶον λ. B || 12 πλήσας τε (τε *om.* M) ἐκ τοῦ ἀπορρύματος (-υήματος O) MO πλ. τε ἐκ τῆς ἀπορροίας (ἀπορίας P) SPW πλ. τε ῥυπαρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ἀπορροίας LFV ἐκ τοῦ πριβάτου ἀπορίαν B || 13 δυσωδία O δυσωδίας M τῆς δ. SBPΛW || ληφθεὶς MO πλησθεὶς SBPΛW || φησι MO λέγει SBPΛW || ψῶ *om.* W ψόφου P || Αἴσωπε (*om.* O) τί τοῦτο (τοῦ τοῦτο O) MO τί τ. Αἴσ. SBΛW τί οὕτω ἐποίησας P || λέγει *post* ὁ δὲ O *om.* M φησιν SBPΛW || 14 ἔφη M *om.* O ἔφησας (ὡς ἔφ. S) SBPΛW || ὁ δὲ Ξ. MSPΛW καὶ ὁ Ξ. O ἐκπλαγεῖς ὁ Ξ. B || καὶ (*om.* O) ἐν τούτῳ γυμνάσας (-άζων M) αὐτοῦ (αὐτῷ O) τὸν νοῦν εἰσήχασεν (εἰσ. *om.* M) MO ἐννεὸς γενόμενος SPW *om.* B γνοὺς καὶ ἐννεὸς γεν. καὶ γυμνάσας αὐτοῦ ἡσύχασε LFV || καὶ φησι OΛ φησί SPW ἔφη MB || 14-15 λεκάνην παράθες μοι M || 15 θεὸς δὲ κ. τὴν λ. MΛ θ. δὲ λ. κ. O ὁ δὲ θ. τὴν λ. SBPW || ἵστατο B || καὶ ὁ Ξ.] ὁ Ξ. φησὶν M || νίπτει S || 15-16 Αἴσ. (ὁ Ἑσώπος O) ἔφη MO Αἴσ. εἶπεν SBPW καὶ ὁ Αἴσ. LFV || 16 μοι *om.* M || ἵνα-πράξω] ἵνα ἀκούσω ἐκεῖνα καὶ πράξω O || ἵνα *om.* S || ὅσα ἂν ἀκούσω LFV ὅσα ἂν (ἂν *om.* MP) ἀκούω MBPW ὅπερ ἀκούσω S || ἐκεῖνα καὶ OΛBP κάκεινο S ἐκεῖνα MW || πράξω MO πράττω BPΛW ποιήσω S || οὐκ εἶπας MOBPW οὐ γὰρ εἶπας S οὐκ εἰρηκᾶς μοι (LF) V || 16-17 βάλλε εἰς τὴν λ. ὕδωρ W || 17 νίψον (S)PΛ νίψαι WO νίψε B *tantum* νίψ . . *legi potest in* M || μου *post* θές PW μοι SB *om.* MOΛ || σου *post* σανδάλια LFV || κατεξῆς W || 18 τοῖς φίλοις ἔφη LFV τ. φιλοσόφοις ἔφη M ἔφη O λέγει τ. φίλοις SBPW || ἑαυτῷ M *om. ceteri* || ἡγόρασα MO ἡγόρακα LFV ὠνησάμην SBPW || μᾶλλον δὲ MOΛ ἀλλὰ SBPW || (c. 41) || 19 ἀνακληθέντων δὲ τῶν φίλων M ἀνακληθέντων c.41 (-κληθέντων SP, διακληθέντων B) οὖν αὐτῶν (αὐτῶν *om.* S) εἰς ποτὸν (τὸν π. BP, τόπον *super* π. *scr. eadem m. in* W) SBPΛW ἀνακληθέντες δὲ ἦτουν π. O || ὁ (ὁ δὲ O) Ξ. φησιν MO ὁ Ξ. ἔφη BΛW εἶπεν ὁ Ξ. S ἔφη P || ὁ φ. ἔφηται MO ἔψ. ὁ φ. SBPΛW || 19-20 δός, φαγώμεθα (-όμεθα O) MO δός, φάγωμεν (-ομεν V) WΛ *om.* SBP || 20 ἀναλαβὼν MΛ λαβὼν SBPWO || κοχλιαρίῳ M κοχλιάριον (τὸ κ. O) SBPΛWO || καὶ ψηλαφήσας καὶ μόλις εὐρῶν *post* κοχλ. LFV || τὸν κόκκον-αὐτῷ MOΛ ἐπέδωκεν αὐτῷ (αἰτοῦ B)

- τὸν κ. τοῦ φ. SBPW || 21 δέ] οὖν W || καὶ *ante* δοκῶν MW *om. tell.* || ὅτι] ὥστε S || πείραι LFV || τὴν ἔψησιν (ἔψ. αὐτοῦ λ) ΜΛBPW τὴν αὐξησιν O εἰ ἔψηται ὁ φακός S || αὐτῷ *prosl* ἐπέδόθη (ἐπέδοκεν S, ἐδώθη B) SBPΛW *om.* MO || ἐκθλίψας οὖν S || 22 ἔψηται SBPΛW ἐψήθη M ἔψη. (*sic*) O || κόμιζε MO κόμισον S(BP)ΛW || οὖν λοιπὸν *prosl* κόμ. S || καὶ *om.* O || φαγώμεθα (-όμεθα O) OS φάγωμεν (-ομεν B) BPΛMW || βραδύνοντος MOV -αντος LF κενώσαντος (S)BPW || ἔφη M φησὶν ὁ Ξ. O λέγει (λ. ὁ Ξ. B) SBPW ὁ Ξ. ἐβόα LFV || ἐστὶν *prosl* ποῦ SBPW *om.* ΜΟΛ || 22-23 ὁ δέ (ὁ δέ *om.* MO) ἔλαβες αὐτόν, φησὶν (φ. *om.* W, φ. δέσποτα S) ΜΟΛSBW ὁ δέ φ. ἔλ. αὐτόν P || 23 ὁ (*om.* SB) Ξ. εἶπεν MSB ὁ δέ O Ξ. ἔφη PΛ καὶ ὁ Ξ. λέγει W || ἤψησας S || ὁ δέ *om.* O || 24 γὰρ *om.* M || εἶπας OBPΛW εἶπεν S εἶρηκας M || οὐχὶ LFV || τὸ μὲν γ. φακὸν ἐνικόν P || φακοὺς πληθ. P || 24-25 ὁ Ξ. φησιν MO ὁ δέ Ξ. διαπορήσας λέγει SPΛW διαπ. οὖν ὁ Ξ. λ. B || 25 σοφοὶ MO ἀδελφοὶ SBPΛW || ταχὺ *om.* B || περι-
42 τρέψει Μλ, *ei* W, *ubi tamen suprascr.* πει περιτρέπει O παρατρέπει S ἐπιτρέπει B ἄγει P || (c. 42) || δόξη O δείξω B || 26 τοὺς φίλους] τοῖς πέντε τούτοις φίλοις LV(F) || ὑβρίζειν ΜΟΛ ἐνυβρίζειν BPW ὑβρίσαι S || διὰ τὸ εὐτελὲς τοῦ ἀρίστου εἰς ἐπήκοον πάντων *prosl* ὑβρίζειν LFV || ὦνησαι *om.* O || μοι *prosl* ὦνησαι SBPW *om.* ΜΟΛ || χ. ἐνός (ἐνός *om.* S) πόδας τέσσαρας ΜOWS ἐνός χοίρου π. τ. LFV χοιρίους π. τ. B χοίρου ἐνός τέσσαρας P || ζέσας O || 27 παράθες ΜOBPW διὰ τάχους παράθες ἡμῖν LFV τάχιον παράθου ἡμῖν S || λαβὼν] βαλὼν LFV || ἔψει Βλ ἔψη OP ἤψει W ἔψησεν M τὸ ἐπιταχθὲν αὐτῷ ταχύς ἐποίει S || ὁ Ξ. οὖν MO ὁ οὖν Ξ. PWL ὁ γοῦν B ὁ δέ Ξ. S || θέλων εὐλόγως ΜΛPW θέλων (αὐτόν) εὐλ. O εὐλ. θέλων B εὐλ. βουλόμενος S || δαμάσαι αὐτόν (αὐτόν *prosl* θέλων O, *cf. supra*) MO τύψαι αὐτόν SPW τ. τὸν Αἰσωπον Βλ || 28 τοῦ Αἰσώπου MO αὐτοῦ SBPΛW || δέ διὰ B || τινα ΜΛSW τινος O τὴν BP || εἰς τὸ ταμεῖον (ταμείιον O) εἰσελθόντος MO ἀσχολουμένου SBPW εἰς τὸ ταμεῖον (ταμείιον V) ἀσχολουμένου LFV || ὁ Ξ. *prosl* λαβὼν SBPΛW *om.* MO || 29 τὸν ἕνα S || πόδα ΜΟΛ ποῦν SBPW || ἔκρυψεν MO ἀπέκρυψεν SBPΛW || Αἴσ. δέ MO ὁ δέ Αἴσ. SBPΛ ὁ οὖν Αἴσ. W || εἰς *om.* λ || βλέψας MO τηρήσας SBPΛW || εἶδε ΟΛSW ἴδε M οἶδε BP || μόνον MO μόνους SBPΛW || 30 ὄντας *prosl* πόδας SPΛW *om.* MOB || ἔγνω MO ἐπέγνω SBPΛW || ἐνέδρα (*sic*) MOL ἐνέδρα F ἐνέδρον (ἐνέδρον, a *super -on eadem m. add.*, W) SBPWV || αὐτῷ ΜOSPΛ αὐτοῦ WB || ἐγένετο MOS ἐγεγόνει BPΛW || καὶ κατελθὼν] κατ. οὖν M || τὸ περιαύλιον OLF τὸ (τὸν M) περιάυλον ΜWBPV || 30-31 μάχαιραν λαβὼν O μ. περιελὼν M καὶ περιελὼν τὴν μ. BPΛW καὶ τὴν μ. π. S || 31 τὸν πόδα MO τὸν ἕνα ποῦν (πόδα B) SBPΛW || κόψας MOB ἐκκόψας SPΛW || μαδίσας τε καὶ ἀλμίσας (-ήσας O) ΜΟΛ καὶ μαδίσας (βαδίσας *vel* καδίσας W, μαδήσας P) SBPW || 31-32 εἰς τ. χ. ἔρριψε MO ἔρρ. εἰς τ. χ. SBPΛW || 32 συνήψει OSW συνάψει (-ψη P) BPΛM || ὁ *ante* Αἴσ. *om.* O || 32-33 τὸν (*om.* O) λείποντα (λείπόμενον B, ἔλλείποντα λ) πόδα (ποῦν SBP) μὴ εὐρών (εὐρηκῶς SBPΛW)

OSBPΛW τὸν λείποντα μὴ εὐρὼν πόδα M || 33 δραπετεύση MOW ἀπο-
 δράσει (-ση B, -σαι V) SBPΛ || ἔβαλε MO ἐνέβαλε SΛW ἀνέβαλεν BP
 || 34-35 οὐδεῖς-φάγωμεν om. SBPW || 34 αὐτῶν MO τῶν ἀνακειμένων
 LFV || ἦδει MLF ἰδῆ O ἦδῃ V || γεγονός M γεγονώς OΛ || (c. 43) || c.43
 ἔφη, Αἴσωπε LFV Αἴσωπε, φησὶν M om. O || 35 χοιρείους MV χοίρους
 OLF || δός MΛ om. O || φάγωμεν ML -ομεν OVF || κατακενοῖ MOWV
 -εἰ BLF κενοῖ S || εἰς] ἐπὶ S || 36 ἐν τῷ πίνακι LFV || καὶ ἰδοὺ πέντε MO καὶ
 ἰδοὺ πόδες πέντε (πέντε π. P) BPW οὓς ἰδὼν S καὶ θεωρεῖ πέντε π. εἴτα
 παρέθηκε LFV || ὁ δὲ Ξ. MBPW καὶ ὁ Ξ. OΛ ὁ Ξ. S || Αἴσωπε *post* τοῦτο
 SB φησὶν Αἴσωπε PW φησὶν LFV || Αἴσ. (ὁ Αἴσ. λ) ὠχριάσας ἔφη MΛ
 ὁ δὲ ὠχρειώσας ἔφη O ὁ δὲ λέγει δέσποτα SBPW || 36-37 οἱ δύο-Αἴσ. ἔφη
 om. λ || 37 ὁ Ξ. ἔφη ὀκτώ MO καὶ ὁ Ξ. ὀκτώ BPW οὐχὶ ὀκτώ καὶ ὁ Ξ.
 ναὶ φησιν S || Αἴσ. εἶπεν M ὁ (om. PW) Αἴσ. λέγει BPW καὶ ὁ Αἴσ.
 O ὁ δὲ Αἴσ. S || οὖν *post* εἰσὶν S || 38 ὠδὶ W || κάτω τρίπους νέμεται MO ν.
 κάτωθεν (κάτω B) τρ. BPW ἐν τῇ αὐλῇ ν. τρ. S || ὁ δὲ (δὲ om. O) Ξ. τοῖς
 φίλοις ἔφη (φησὶν O) MO τότε ὁ Ξ. λέγει πρὸς τοὺς (τ. om. P) φίλους BPW
 τότε ὁ Ξ. λ. τοῖς φίλοις S || 39 ὑμῖν (ἡμῖν P) *post* εἶπον SBPWO om. M
 || οὗτος MBW οὕτως OP om. S || ταχέως-με MOWS με τ. εἰς μ.
 B τ. εἰς μ. με P || περιτρέψει BPW περιτρέπει O περιτρέ . . . M
 παρατρέψει S || Αἴσ. ἔφη] καὶ ὁ Αἴσ. O || 39-40 ἔδει-τὰ γὰρ] οὐκ οἶδας ὅτι τὰ
 SBPW || ἔδει σε MO ἔδεισας LFV || 40 μοι MΛ με O || ἂν OΛ om.
 M || πρεπόντως MΛ προτρέποντος O || 41 λεγόμενα MO γινόμενα (γεν-
 Βλ) τε (τε om. λ) καὶ λεγ. SBPΛ γιν. τε καὶ πραττόμενα καὶ λεγ. W || καὶ
 om. O || ὑφειλμὸν MΛSB(P) ὑφέλκων O ὑφεισμὸν W || οὐ] ἔχουσι κἂν
 LFV || ὁ οὖν Ξ. MΛBPW ὁ δὲ Ξ. O καὶ ὁ Ξ. S || 42 μηδεμίαν MΛBPW
 οὐδὲ μίαν OS || ἀφ. εὐρ.] εὐρηκὸς πρόφασιν O || τοῦ om. W || αὐτὸν MOB
 αὐτὸν εὐλόγως S τὸν Αἴσ. PWΛ

P. 89

(c. 44) || 1 ἡμέρα *post* ἐξῆς SBPΛW om. MO || εἰς τὸ ἀκροατήριον (ἀκρο- c.44
 τήριον O) σὺν αὐτῷ (σ. αὐτῷ om. O) παρεγένετο MO τὸ ἀκροτήριον (ἀκρω-
 τήριον W, ἀκροατήριον P) τῶν παίδων ἐγένετο (παρεγένετο S, παρεγένοντο B)
 πρὸς (εἰς B) τὸν Ξ. SBPW εἰς τὸ ἀκροατήριον τῶν παίδων σὺν αὐτῷ ἐγένετο
 LFV || 2 μέγα δείπνον B || παρασκευάσας MOΛ κατασκευάσας SPW
 ποιήσας B || ἅμα MO σὺν SBPΛW || 3 οὖν] δὲ O || ἀνακληθεῖς *post* Ξ. O ||
 ἐν τῷ δ. λ. MOSPΛ λ. ἐν τῷ δ. WB || μέρη πόμα O || ἐπέδωκε MΛWB ἔδωκε
 SPO || 4 ὕπαγε δός O ἄπαγε δός M ἀπελθὼν ἐπίδος αὐτὰ (αὐτὰ om. SB)
 SBPW ἄπαγε (ὕπαγε F) ταῦτα καὶ (καὶ om. V) ἐπίδος LFV || τῇ εἰννοούσῃ
 MΛW τῇ εὐν. μοι (μου P) BP τῇ ἐμοὶ εὐν. τὰ μέρη S || ὁ δὲ-ἔφη MO ὁ
 δὲ ἀπερχόμενος (κατερχόμενος West.) ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν (-ου P) SBPΛW || τοῦ
 MOS om. BPΛW || ἀνταμύνασθαι M(O) ἀμύνασθαι SBP(Λ)W || 5 με
 ante τὴν M om. tell. || τὴν κυρίαν μου MOΛ τῇ κυρίᾳ μ. SP μ. τὴν κ.
 WB || ἀγορασθέντα MO νεώνητον ὄντα (ὄντα om. P) SBPΛW || μου *post*

- c.45 κυρίῳ SBPAW om. MO || (c. 45) || 6 ἐλθὼν οὖν] καὶ ἐλθὼν O || ἐκάλεσε τὴν κυρίαν αὐτοῦ O ἐκάθισε καὶ προσκαλεσάμενος τὴν κ. αὐτοῦ (τὴν δέσποιναν M, αἴτην West.) SBPWAM || ἔθηκε W || 7 κυρία-ἡ δέ om. S || μου *prosl* κυρία BPAW om. MO || 7-8 μὴ τι-εἶπεν om. B || 7 μὴ τι τέτρωκται M μὴ τι ἔφαγον O μὴ τέτρωκται ἐξ αὐτῶν τι PW μὴ σοι λείπει ἐξ αὐτῶν ἢ τέτρωκται (LF)V || φησι *prosl* ἡ δέ PAW om. MO || ὑγιῇ MSPWV -ια O -ιεῖ LF || τυγχάνει *prosl* ἀσινῇ SPAW om. MO || 8 Αἴσ. εἶπεν M ἡ δέ εἶπε ναί. Αἴσ. εἶπε S καὶ ὁ Ἑσώπος πρὸς αὐτὴν O ὁ δέ εἶπεν (φησιν W, ἔφη λ) PAW || ταῦτα-οὐ σοί] οὐ σοί πέπομφεν ταῦτα W || ταῦτα πάντα (τ. οὖν π. S) SBPA ὁρᾷς τ. π. M ἀλλὰ τ. O || ὁ δεσπότης (δ. μου B) πέπομφεν (ἔπεμφεν O) οὐ σοί MOAB ὁ δ. π. πλὴν ἀλλ' οὐ σοί S οὐ σὺ πέπομφεν P *de W cf. supra* || 9-10 καὶ ἡ γυνὴ-ᾧφει om. SBP || 9 καὶ-φησί O ἡ δέ φ. M ἡ δέ γυνὴ τῷ Ξ. (τοῦ Ξάνθου West.) φ. W καὶ ἡ γυνὴ LFV || εὖν. πλεῖόν μου (μοι L) LF || δραπέτα κάθαρμα τῶν οἰκιῶν *prosl* εὖν. V, *prosl* μου LF || ὁ δέ ἔφη MOW καὶ ὁ Αἴσ. LFV || 10 φωνήσας οὖν (δὲ W) τὴν κύνα MOW φ. οὖν τὴν λακονικὴν κ. LFV καὶ φησί τῇ κυνὶ SBP || ἔρχου (δέχου W) φησιν Λ. καὶ φάγε MOW Λ. ἔρχου καὶ φ. (om. φησιν) λ ἔρχου Λ. καὶ (κ. om. SP) φ. SBP || πομπύσασα (πομπύ- M) MSW πομπύσασα LFV πομπτύσασα *prima m. in marg. W* τοπτύσασα (*in rasura*) P προσπτύσασα O om. B || 11 προσέδραμεν αὐτῷ MOA πρ. ἐπ' αὐτῷ PW πρ. (παρέδραμεν B) πρὸς αὐτὸν SB || τὴν κέρκον ὧδε κάκεισε (κάκειθεν λ) περιστρέφουσα (π. ὧδε κάκεισε S) *prosl* αὐτῷ SBPAW om. MO || καὶ (κ. οὕτως W) ἔρριψε (ἐπέρριψε O) τῇ κυνὶ (κυνῇ OW)-μέρη MOW κ. οὕτως (οὗτος B) ἔρριψε (ἐριπτε S) τῇ κ. (τ. κ. om. S) πάντα τὰ μέρη ἕνα καθ' ἕνα (καθ' ἓν τούτων *pro* ἔ. κ. ἕνα λ) SBPA || λέγουσα P || 11-12 σοί-δοθῆναι MOW σοί εἶπεν (ἐπέτρεψεν S) ὁ δεσπ. δοθ. ταῦτα (τ. δοθ. P) SBP ὁ σὸς εἶπε δεσπ. δοθ. σοι ταῦτα LFV || 12 μετὰ-κύνα M καὶ μετὰ τοῦτο SBPA om. OW || 12-13 ἀπῆλθεν-δεσπότην M πάλιν ἐπορεύθη πρὸς τὸν δ. αὐτοῦ O πάλιν οὖν ἐπορεύθη ὁ Αἴσ. πρ. τ. δ. W ἐπορεύθη ὁ Αἴσ. πρ. τὸν κύριον αὐτοῦ SBPA || (c. 46) || 13 ὁ δέ Ξ. λέγει αὐτῷ (αὐτῷ om. O) MOW καὶ λ. αὐτῷ ὁ Ξ. BPA εἶπε δέ ὁ Ξ. αὐτῷ S || ἔδωκας P || τῇ εὖν. om. O || μου *prosl* εὖν. BP || Αἴσωπε *prosl* μέρη S || 14 ἔφη OW φησι M ναί φησι S εἶπεν LFV om. BP || κατέφαγεν ἐνώπιόν μου O || ἔφαγε S || καὶ ὁ Ξ.] ὁ Ξ. καὶ M || τί MOA τί δέ ἄρα WB τί δέ S τί ἄρα P || ἐσθίουσα MOABW ἐστίουσα P τρώγουσα ταῦτα S || 15 Αἴσ. (ὁ Αἴσ. B) εἶπεν MSBWV Αἴσ. ἔφη PLF ὁ δέ O || ἔλεγε *prosl* οὐδέν LFV || τοῖς δέ νεύμασιν MO τῷ δέ νοῦ αὐτῆς (αὐτῆς om. λ) SBPAW || ἐν ἑαυτῇ MO, *sed* ἑαυτῇ *lanium non evanuit in* M om. SBPAW || σοι MOAPW σου S σε B || 15-16 ἡ-Ξ. MOW ἡ δέ τοῦ Ξ. γ. SBPA || 16 γινομένη P || τὴν κύνα-μου MOW τί (τί ἂν P) ἄρα τῇ κυνὶ (τ. κ. om. B, τ. κυνῇ P) προσκέκριμαι (-με P, προκέκριμαι S) SBP τί ἄρα τὴν κύνα προέκρινέ μου LFV || πῶς οὖν O || αὐτῷ] τῷ ἀνδρί μου B || 17 οὐ μὴ B || μένω O μενῶ M μείνω SBPAW || ἀλλ' ἀπέρχομαι εἰς τοῦ πατρός μου τὸν οἶκον *prosl* αὐτοῦ *add.* λ || κατελθοῦσα
- c.47 O || (c. 47) || 18 τοῦ δέ πότου (δὲ π. δὲ S) προκόπτοντος MOWS βραδύνοντος

δέ τοῦ Ξ. καὶ τοῦ πότου πρ. B τοῦ δεσπότον πρ. P καὶ τοῦ δείπνου (τοῦ δ. δέ V) παρεκτείναντος LFV || εἰς δέ ἐξ αὐτῶν εἶπεν P || ἐξ αὐτῶν *post* δέ SBAW om. MO || 19 πῶς MOW πότε ἄρα SBPA ἔστι B || ταραχὴ MOW ἀνάγκη SBPA || ἐν ἀνοῖς MOWSPV τοῖς ἀνῶις BLF || Αἴσ.-ἔφη (εἶπεν BW) OSBAW Αἴσ. ἔφη ὅπ. ἐστὼς M Αἴσ. ἔφη ἐστὼς ὅπιθεν P || ἐὰν MOW ὅταν SBA ὅτε P || 20 ἀνιστάμενοι (ἀναστάντες W)-ἀπαιτ. MOW ζητήσωσι τὰ ἴδια σώματα ἀνιστάμενοι SBPA || γελάσαντες οὖν (δὲ MW) οἱ σχολαστικοὶ MOW οἱ δὲ σχ. γ. SBPA || 20-21 νοήμων (-ον O) ἔφησαν (φασιν M) ὁ νεώνητος MO εἶπον νοήμων (-ον S) ὁ ν. ἐστι (ὁ ν. οἰκέτης λ) SBPAW || 21-22 καὶ οὐκ-λέγει om. B || 21 ἀχαρῆς O || πάντα O *perit lectio in* M πάντως SPA πάντας W || ὁ Ξ. ἐξάπινα (ἐξ. ὁ Ξ. W) διδάσκει αὐτόν MOW ἐξαπίνης (-ήνης S, -είνης PLF) δ. αὐτόν ὁ Ξ. SPA || 22 πλην-λέγει om. SP || πάντα MOW καὶ LFV || λέγει OAW ἔφη M || (c. 48) || ἄλλος ἔφη MOW c.48 ἕτερος εἶπε SBPA || μὲν τὸ P || μὲν om. M || τὸ πρόβ. τὸ M || 22-23 ἐλκόμενον εἰς θυσίαν O εἰς θ. ἐρχόμενον M πρὸς (ἐπὶ B) σφαγὴν ἐλκόμενον SBAW ἐλκ. εἰς σφ. P || 23 ὁ δὲ] ἄλλ' ὁ LFV || μεγάλα om. O || δὲ *post* Αἴσ. PAW om. MOSB || ἐστὼς om. O || ἔφη MOPWA φησι SB || 24 συνήθως] πρὸς τὸ σύνθητες M || καὶ κειρόμενον om. B || καὶ *ante* ἐλκ. M om. *rell.* || ἐλκ. om. S || ἀκ. ἐλκ. B || 25 δὲ M (?) SBAW om. OP || τὸν (τὸ S) σίδηρον] τὴν μάχεραν O || βλέπον M βλέπων *rell.* || δοκεῖ γὰρ] δοκὸν S || πόκου] ἐρίου S || ἀποτίθεσθαι MOS ἐναποτίθεσθαι BPAW || 26 τὴν om. O || ἔχων SBPAW ἔχον MO || μὴν (τὴν F) *post* ἔχων μὴτε LFV || τρίχας MSBP *τρ. καλὰς* W *τρίχα* LFV *ἔριον* O || 27 εἰδότος S || χρῆσιν OSBPAW *χρεῖαν* M || κενῶσαι MOBPW κενῶσασθαι S κενῶσειν (-σει F) LFV || θέλων P || 27-28 κέκραγε -προσδοῦναι] μὴ ἔχων τι ἕτερον δράσε βοᾷ ἐξόχως O || 27 κέκραγε MW κράζει (κ. μεγάλα λ) SBPA || 27-28 μὴ-προσδοῦναι MAW om. SBP || 28 θαυμάσαντες (γελά *supra* θαυμ *add. cad. m. in* W) ἐπήνεσαν OW ἐθαύμασαν καὶ ἐπήνεσαν M γελάσαντες ἐπ. SBPA || 29 οὕτω P || ἀνέλυσαν ἐκ (ἐκ om. MW) τοῦ δείπνου MOW ἐξῆλθον SBP || (c. 49) || 30 πρὸς τ. γ. αὐτοῦ ἐλθὼν c.49 LFV || εἰσελθὼν MWSBP κατελθὼν O || πρὸς] εἰς B || ἐκολάκευσεν LFV || 31 αὐτόν ἀπεστρέφετο MOW ἀπ. (ἀποστραφῆσα B) αὐτόν SBPA || λέγουσα OS ἔλεγεν B καὶ φησί PWM κ. ἐβόα LFV || θίγης (-εις O) MOW θήγης (-εις V) λ προσεγγίσης (-εις S) SBP || ἀλλὰ δός S || καὶ πορεύσομαι *post* πρ. μου S || 32 οὐκέτι O οὐκ. γὰρ S οὐ MWPW οὐ γὰρ B || μένω MOW μείνω SBPW || ἀπελθὼν (ἀπ. οὖν S) MOWSPA ἀπελθε B || τὴν λίκενα *post* κύνα LFV || ἦτινι τὰ μέρη *legi non possunt in* M ἦν τ. μ. O ἦτινι (ἦ B) καὶ τ. μ. SBA ἐν ἡ καὶ (κ. om. W) τ. μ. PW || 33 ὁ Ξ. ἐν ἑαυτῷ M καὶ ὁ Ξ. ἐν ἑαυτῷ ἔλεγε LFV ὁ δὲ Ξ. ἐν ἑαυτῷ γενόμενός φησι W ὁ δὲ Ξ. ἐννεὸς γενόμενος ἔφη SP ὁ δὲ Ξ. ἐκπλαγεὶς ἔφη B ὁ δὲ πρὸς αὐτήν O || ποτε om. P || με *pro* μοι S || πάλιν-ἤρτυσε] ὁ Αἴσ. πάλιν (π. ὁ Αἴσ. V) δόλον ἤρ. LFV || ὁ (om. O) Αἴσ. ἤρτυσε MOB ἤρ. Αἴσ. (ὁ Αἴσ. P) SPW || 33-34 κυρία-πέπωκα] μὴ θίγης μου, δός μοι *iterum* M || 33 κυρία om. B || μου *post* κυρία SPO om. LWB || 34 ἔπιον LFV || τίνι ἔστειλα *abscissa in* M ||

οὐ προ οὐχι B || ἡ-έμοι M οὐκ έμοι, έφη O ἡ δέ οὐκ έμοι (έμή P) φησι
 SBPW ἡ δέ μέγα έβόα οὐκ έμοι LFV || 35 τῇ λυκένα *post* κυνί LF(V) ||
 c.50 Ξ. είπεν] ό Ξ. έφη LFV || τίς μοι (με P) Pλ || (c. 50) || έλθόντος-λέγει (λ.
 αὐτῷ PW) OLVSPW καί έλθόντος δὴ αὐτοῦ λ. F έλθόντι δέ αὐτῷ λέγει
 M καί έλθών λ. αὐτῷ B || 36 έδωκας MW δέδωκας SBPλO || έφη MW
 om. SBPλO || σοι *post* εὖν. SB || ό Ξ. φησίν MOW Ξ. έφη SBPλ || τῇ γυνή
 αὐτοῦ *post* φ. B || έλαβε MλSW έλαβες BPO || 37 φησίν *pro* έφών. O ||
 έλαβα S || οὐδέν έλαβον *post* έγώ *add.* λ || 37-38 Αἴσ.-εὐνοούση om. SO || 37
 Αἴσ. έφη MW καί ό Αἴσ. BPλ || γάρ *post* τίνι Pλ || είπας MBLF είπες
 PWV || 38 ό *ante* Ξ. MW om. BPλ || καί OλSBW om. MP || έφη *post*
 Αἴσ. LFV || μὴ οὖν MOW μὴ γάρ SBPλ || σοι Oλ σου *rell.* || 38-39 ό
 Ξ.-εὐνοεῖ om. B || 38 ό Ξ. έφη (έφη om. W) SW ό δέ POλ om. M || 39
 αλλά MW καί SPλO || *μιαρέ post* δραπ. LFV || καί ό *ante* Αἴσ. SP ό
 LFV ό δέ W om. MO || τήν κ. φων. O || 39-40 φησιν-λέγη om. P ||
 39 φησίν OW λέγει Sλ om. M || σοι OλW σου MS || μάλλον om. S
 || 40 γυνή δέ MO ἡ γ. γάρ Wλ ἡ γάρ (γ. om. B) γυνή SB || λέγη MW
 λέγει SBλO || εὐνοεῖν MWSP εὐνοεῖ BλO || εὐνοεῖ τῷ ἀνδρὶ εἰς χρηστά LFV
 || ποτε *post* γάρ SBPW om. MOλ || ἐπ' om. B || εἰλάχιστον M || πράγματι
post έλαχ. SBPλ om. MOW || λυπηθεῖς LFV || λοιδορεῖ *pro* ὑβρίζει LFV
 || 40-41 ἀντιλέγει, ἀναχωρεῖ] καί ἀντ. καί ἀναχ. εἰ πλείον (πλείω F) γένηται
 τί έχει ποιῆσαι LFV || 41 τήν κ. δέ P || δείρον OW δῆρον M τύπον BP
 τύψε LFV κᾶν τύψεις S || δῖωξον MOBPW καί δῖωξαι ὡς βούλει LFV
 κᾶν δῖωξεις S || καί οὐ μὴ MO καί οὐχ BPW οὐκ Sλ || ὑποχωρήσει (-ση
 M) MOPW ὑποχωρεῖ B ἀναχωρεῖ LFV ἀναχωρεῖ οὔτε ὑποχωρήσει S
 || ἐπιλαβομένη Mλ τούτων ἐπιλ. S ἀπολαβομένη P ἐπιλανθανομένη WB
 ὑπελαχομένη O || 42 πάντα πάλιν W || πάλιν MOW om. SBPλ || σείει
 (σίει O) MO ἐπισείει (-είη BP, -είοι L, -οίει F) BPλW ὑποδεικνύει S
 || χαριέντως *post* ἐπισείει W, *post* κέρκον SB, *post* δεσπ. Pλ om. MO || γάρ
post έδει SBPλ om. MOW || οὖν O δέ *rell.* || μοι (με S) *post* είπεῖν SBP
 om. MOWλ || κύριε μου (+ ότι λ) *ante* τῇ γ. BPλ τῇ κυρίᾳ S om.
 MOW || ἀπόφερε MλS ὑπόφερε BP πρόσφερε O ἐπίδος W

P. 90

1 ό Ξ. τῇ γυν. είπε M ό δέ Ξ. τῇ έαυτοῦ γ. είπε W καί ό Ξ. πρὸς τήν
 γ. φησί O λέγει (λ. οὖν BP) ό Ξ. τῇ γ. (τῇ έαυτοῦ γ. BP, τῇ γ. αὐτοῦ λ)
 SBPλ || οὖν *post* βλέπεις LFV || μου *post* κυρία SBPλW om. MO || 2 ἐνέγ-
 καντος O ἐπενέγκαντος M προσενέγκαντος (-κόντος W) SBPλW || καγῶ
 c.50a ὕρω LFV || *προφ. εύλογον* LFV || 3 καί σέ εύφρανῶ *post* μαστ. LFV || (c. 50a)
hoc caput deest OLo *et Vitae* G || 4 οὐ SPWM οὐκέτι LFV om. B
 || οὐκέτι *post* σοῦ PW *post* ἡ δέ B έτι φήσασα M om. S || έξελθούσα
 δέ (δέ om. M) PWM καί έξελ. SBλ || 5 ἀπῆλθε LFV || πρὸς] εἰς S || Αἴσ.
 λέγει LFV || δέσποτα *post* αὐτοῦ SBλM om. PW || 6 κύων WλM κύνα
 (-ῆ P) SBP || σοι WMV σου BLF σε SP || οὐχι BPλ οὐχ MSW ||

αὐτῆς BPAW ταύτης MS || 7 ἀδιαλλάκτως B || τινας SBPW om. Mλ
 || διὰ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ post Ξ. M || αὐτὴν post παρακ. SBAM om. PW ||
 ὑποστρέφει (-η M, -αι S) SBAMW ἀποστρέφει P || 7-8 πρὸς αὐτόν SBA
 εἰς αὐτόν (ante υποστ. in M) PM evan. lect. in W || 8 ἀθυμία ὑπάρχων
 SPW ὑπ. ἀθ. B ἀθ. ὑπῆρχεν LFV post ἀθ. evan. lect. cod. M || 8-9
 ὁ Ξ.—στέρησιν om. S || 9 ἡσχαλλεν ἐτ καὶ ἡδιμόνει post στέρ. M, quae
 emendandi causa scripta esse suspicor || δὲ post προσελθὼν LFV post ὁ
 M (ubi legitur ὁ δὲ Αἴσ. πρ.) om. SBPW || εἶπεν S || κύριέ μου] δέσποτα,
 περὶ τούτου M || 9-10 τὴν αὐριον post γάρ W, post ἵνα SBA αὐριον post
 ποιήσω P, post γάρ M || 10 αὐτὴν ποιήσω SBPλ π. αὐτὴν MW || ὅπως
 PWM ἵνα SBA || μόνη BPWV evan. in M μόνον LF om. S ||
 ἀναλάμψει SPλ -η MW ἐπανακάμψει B || μηδενὸς ζητήσαντος. καὶ αἰτήσας
 (νομ.) post σε M || ἐξήει Pλ ἐξείη SB ἐξίει MW || 11 ὄρνιθας χῆνας τε
 (τε om. λ) καὶ ἕτερα τινά (τ. om. W) PWλ ὄρ. καὶ (ὄρ. κ. om. B) χ. καὶ
 ἕτ. τινά SB ὄρ. τε καὶ χ. καὶ ἕτεραττα M || ἀπῆει PλM -είη (+ καὶ S)
 SB -ίει M || 11-12 β. αὐτά] βαδίζων B || 12 διερχ. οὖν S || ἦν (εἶν S) post
 αὐτοῦ in MS || ὡς ante μὴ SB om. PWλ || 13 γινώσκειν αὐτόν LFV γινώ-
 σκων SBPW periit lect. in M || ἐκεῖ B || ὑπάρχει BPWV ὑπάρχειν LF
 ἐστὶν S periit lect. in M || τῶν post τινά om. M || 13-14 τῶν αὐτῆς (ἐαυτῆς
 PW) γονέων BPW τῶν γ. αὐτῆς S αὐτῆς τῶν νέων LFV τῶν
 M || 14 εἰ ἄρα LFV || ἔχουσιν SPWM ἔχουσιν Bλ || ἐν—οἰκῶ om. W || ἡ
 χῆνας ἡ ἕτερον M || 15 τῶν πρ.] πρέπον S || εἰς γάμους BPWM εἰς (πρὸς S)
 γάμον Sλ || τί τοῦτον P || χρ. ἔχεις] χρήσεις S || 16 τῇ αὐριον PWλ τὴν αὐριον
 SBM || δρομαῖος LF || 17 ταῦτα om. P || ταῦτα—γυναικί evan. in M || γυνῇ
 P || ἀκούσ.] ὡς ταῦτα ἤκουσεν S || ἀπῆει PλM -είει S -είη B -ίει W ||
 πολλῆς σπουδῆς SλW σπ. π. B σπ. π . . . (evan. usque ad καὶ) M σπ.
 (om. π.) P || 18 καταβοῶσα αὐτοῦ καὶ S || ὦ om. B || κάμου S || ἐν τῇ ζωῇ
 W || ὑπ.] τυγχανούσης LFV || (c. 51) || 20 μεθ'—ὀλίγας MO μετ' ὀλίγας δὲ c.51
 (οὖν LF) ἡμ. SBPλW || καλέσας O προσκαλεσάμενος tell. || τοὺς σχ. LFV
 || τινας O om. tell. || 21 τῷ Αἴσ. ἔφη Oλ τῷ M ἔφη πρὸς
 τὸν Αἴσ. PW ἔφη τῷ Αἴσ. S || ἀπελθε καὶ (κ. om. λ) OλS ἀπελθὼν BPWM
 || ὀψώνησον OBW ὀψόνισον PM ψώνησον LFV ψούνησον S || καίρχηστόν
 OW εἴ τι χρηστόν Bλ εἴ (ἡ P, καὶ εἴ S) τι τερπνόν SPM || ὁ δὲ ante Αἴσ.
 SBPλW om. MO || 22 πρὸς ἀπιὼν ἐαυτῷ O || ἀπιὼν MOW ἀπερχόμενος
 SBP πρὸς ἐαυτόν ἔλεγεν Mλ, cf. O supra ἔλ. πρ. ἐ. WB ἔλ. ἐαυτῷ P
 ἔλεγεν S || αὐτῷ (-όν O) δειξω MO αὐτῷ (-όν B) ὑποδείξω (ἀποδείξω W)
 BPW ὑποδείξω αὐτῷ Sλ || μὴ μωρὰ MOW μ. μὴ (μοι P, om. L) SBPλ
 || διατάσσεσθαι MOSB διατάσσειν PWλ || φθάσας δὲ MOW ἀπελθὼν
 οὖν SBP || 23 εἰς] πρὸς S || τὸ μ. MλPW τὸν μ. OSB || πάντων τῶν τ. (προτε-
 θημένων pro τῶν τ. O)—γλώσσας MOWλ ἐξωνήσατο γλώσσας χοιρείας (-ίους
 B) BP καὶ ἐξωνησάμενος γλώττας χοιρεῖας S || 23-24 καὶ ἐλθὼν ἐσκεύασεν
 MO καὶ ἐτοιμάσας (+ αὐτὰς S) παρέθηκε τράπεζαν SBP καὶ ἐλθὼν κατε-
 σκέυασε καὶ παρέθηκε τρ. W καὶ ἐλθὼν ἔψησε καὶ ἐτοιμάσας παρ. τρ. LV || 24

- ἀνακλιθέντων—σὶν τῷ Ξ. (μετὰ τοῦ Ξάνθου M) MOW ἀνακλιθέντος οὖν τοῦ Ξ. μετὰ (μ. καὶ B) τῶν φίλων (φ. αὐτοῦ P) SBPΛ || μετὰ τὸ πιεῖν MOW om. SBPΛ || 24-25 Αἰώπω—φαγεῖν O Αἰσ. δὸς ἡμῖν φ. ὁ Ξ. εἶπεν M ἔφη τῷ Αἰώπῳ δ. ἡμ. τι φ. S ἔφη δ. ἡμ. Αἰσ. τι φ. (φ. τι B) BPW καὶ δ. ἡμ. εἰπόντος τι φ. Αἰσ. LV || 25 ὁ δὲ] οὗτος LV || ἐκξεστὴν M ὀπτὴν SBPΛ ἐφθὴν W || καὶ ὀξύγαρον (-όγαρον W) OW σὺν ὀξογάρῳ M μετὰ ὀξύγαρον (-όγαρον S, ὀξογάρους LV, τοῦ ὀξογάρου B) PSBΛ || 26 τὸν Ξ. ἐπήνεσαν M τῷ Ξ. ἐπ. WΛ ἐπ. (ἐπαινέσαντες S) τὸν Ξ. SBPO || καὶ OΛW om. SBPM || 27 μεστὸν MOΛ πλῆρες SBPW || 27-28 εὐθέως—καθέστηκεν om. SBP || 27 γλώττας MO -σσας WΛ || ἐπέδωκας MΛW ἐπιδέδωκας O || ἥς OΛW ὦν M || φιλοσοφία OL φιλολογία MWV || ἐκπέμπεται O εἰσπέμπεται MΛW || 28 γάρ] *prosl* κρείττον *in* O || οὖν om. O || (c. 52) || 29 μετὰ δὲ τὸ πιεῖν MΛSBP ἐν δὲ τῷ πιεῖν W καὶ πιόντες O || ὁ Ξ. φησὶν MO λέγει ὁ Ξ. SBPΛW || τι φαγεῖν MOΛP φ. τι W φ. (om. τι) SB || 30 ἐκάστῳ om. B || γλώσσαν ὀπτὴν MOΛW γλ. ζωμευτήν (ζωμευτικὴν P) SP γλώσσας ζομευτάς B || 30-31 οἱ—καθηγητά SBPΛW οἱ σχ. οὐὰ καθ. πάλιν εἶπον M οὐὰ καθ. εἶπον οἱ σχ. O || 31 γάρ *prosl* οἰκείως SP om. tell. || μεγάλως MO προσφόρως SBPΛW || γλώσσα ὀπτὴ M γλώσσαν ὀπτὴν O γλώσσα ἐτέθη SBPΛW || γάρ om. O || πυρὶ ἠκόνηται (εἰκ-O) MOW ἠκ. π. SBPΛ || 32-33 καὶ τὸ κρ.—ἐπιδέξεται om. SBP || 32 ἀλυκὸν G ἀλικτὸν M ἐλικτὸν WOΛ || τῷ δριμεῖ M τὸ δριμύ WOΛ || συγκέκρται G συγκράται O συγκρατεῖ WΛ συγκροτεῖ M || 32-33 τὸ δάκνον ἐπιδέξεται (-ηται WO) WOΛ τῷ δάκνοντι ἐπειδὴν ἐνωθεῖ M || 33 πάλιν om. O || οὖν SBPΛW εἶτα O om. M || ἥδεως om. O || καὶ om. P || καὶ πάλιν μετ' B || ἔφη *prosl* ὀλίγον SBPΛW om. MO || Αἰσ.] *prosl* φαγεῖν *in* O || 34 φαγεῖν O φ. τι MWB τι φ. SPΛ || πάλιν *prosl* ὁ δὲ PWV *prosl* παρέθηκεν L om. MOSB || ἐκάστῳ—ἔθηκεν O ἐκ. δέδωκε γλώσσαν M παρέθηκεν ἐκ. (ἐκ. om. λ) γλώτταν SBPΛW || δὲ *ante* σχολ. *libri excepto* M || 34-35 πρὸς—ἔλεγον MW εἶπον (ἔλεγον O) πρ. ἀλλήλους SBPΛO || 35 ψῶ *ante* ἡμεῖς SB || γλώσσας (γλ. ἡμῶν O) ἡλ.—τρώγοντες MOW γλ. ἐσθίοντες τὰς ἰδίας γλώττας (τ. ἰδ. γλ. om. B, τ. οἰκείας γλ. S) ἡλγήσαμεν (ἐσθίωμεν P) SBPΛ || ἔχωμεν PΛ || ἕτερον τι M || 36 τοῦ φαγεῖν PΛ || οὖν ὁ *prosl* πάλιν SBPΛO om. MW || ἐκάστῳ—ζωμευτήν O ἐκ. γλ. ζ. παρέθηκεν MΛW π. ἐκ. γλ. ὀπτὴν (ὀπ. om. P) SBP || δὲ om. M || 37 ἀγανακτοῦντες OW -τήσαντες SBΛM θαυμάσαντες P || ἔλεγον O φασιν W *evan. lecl. in* M εἶπον SBPΛ || γλώσσας ἐσθίωμεν O || ψῶ—τοῦτο MOΛ ψῶ τῷ ἀρίστῳ τουτῷ W om. SBP || ἔλεγον *prosl* τοῦτο M || 38 οὖν] δὲ O || ἔφη MW φησὶν O λέγει SBPΛ || Αἰσ.] *prosl* ἕτερον *in* S || τι ἕτερον] ἄλλο τίποτε O || ὁ δὲ] καὶ O || (c. 53) || φησὶν *prosl* Ξ. M λέγει LV om. OSBPW || 39 κατάρατε MOSBW τρισκατάρατε P κατάρατε δραπέτα LV || ὅτι *ante* εἰ BΛW om. MOSP || καὶ χρηστὸν MOW εἰ τι χρ. SBPΛ || ὦνσαι MΛPW ὦνσον B ἀγόρασον S || ὦν. ὁ δὲ φησι] καὶ τί μείζον ὁ Ἑσώπος γλώττης; ὁμως O || 39- p. 91, 1 φησι χάριν ἔχω (+ σοι B) MWBPΛ χ. ἔχω O χ. ἔ. φησὶν S

P. 91

1 ὅτι *om.* P || φιλολόγων OW φιλοσόφων SBPAM || μέμφη μοι MOB
μοι μ. S μ. με (οι *super* ε *add.* W) PW μέμφεις (-ης V) μοι LV || εἶπας—
χρηστὸν *om.* O || εἶπας γάρ S || καὶ M εἴ τι SBPΛW || 2 καὶ (*ante* τι) MPW
om. SBO || οὖν *post* τι S *om.* *rell.* || μείζον—γλώσσης] βέλτιστον γλώττης
ἐν τῷ βίῳ O || διὰ γλ. πᾶσα φιλ. κ. παιδεία MO πᾶσα γὰρ φιλ. (σοφία B)
κ. π. ἐξ αὐτῆς SBPΛW || 3–4 διὰ γλ. δόσεις—ὑποῖ *infra post* ἐστι κρείττον (l.
5) *translulit* O || 3 διὰ γλ. O *pro* lingua Lo καὶ (*om.* M) δι' αὐτῆς SBP-
ΛMW || δόσεις OP δόσεις WBV δόσης SL *evan.* *in* M || λήψις O
λήψεις *rell.* || ἀγοραί S || δόξαι *om.* S || μούσαι *om.* O || δι' αὐτῆς ψαλμωδία
post γάμοι O || 4 πάλιν] πόλεις M || ὑποῖ MOΛWB ἀνυποῖ P ἀνορθοῖ
S || 5 γὰρ *post* διὰ SBPΛW *om.* MO || ἅπας S || ἡμῶν (ὕμ. B) *post* βίος
SBPΛW *om.* MO || οὗτος *post* ἡμῶν LV || συνέστηκεν ΜΛSBW καθέ-
στηκεν P ἐν τάξει γίνεται O || οὖν—κρείττον *evan.* *in* M || οὖν OWSB *om.*
PΛ || ἐστι *om.* PΛ || 5–6 οἱ δέ—εἶπον] ἀκούσαντες δέ οἱ σχ. ἔλεγον O || 5 δέ *om.*
M || 6 εἶπον *om.* M, *add.* ἔφησαν *post* λέγει || καλῶς λέγει MSBPΛW *om.*
West. τὰ πάντα διατάσσεται καλῶς O || οὐδέν—γλώσσης MOΛW *om.*
SBP || 7 ἡγησάμενοι S || ἀνέστησαν] κατέλυσαν LV || ἀπὸ *ante* τοῦ δ. M *om.*
rell. || δείπνου MOΛ ἀρίστου SBPW || ὀλονυκτί *δυο.* *om.* SBP || ὀληνυκτί
LV || (c. 54) || 8 μεμφθεῖς—Ξ.] ὑπὸ τῶν φιλοσόφων ὁ Ξ. μ. O || φίλων ΜΛ c.54
φιλοσόφων SBPOW || πρὸς αὐτοὺς *post* ἔφη O || 9 ἀνταλλάξω ΜΛSBP
-ξομαι WO || τὸ δείπνον OL τὸν δ. SBPMV εἰς δ. W || καὶ ἐνώπιον OΛS
ἐνώπιον δέ (δὲ *om.* P) BPMW || 10 ἡμῶν P || αὐτῷ μετ' αὐτοῦ B || καὶ φ.
Αῖσ.] καὶ λέγει τῷ Αἰσώπῳ S || 10–11 ἐπεὶ—διατάξομαι (διαπράξομαι O) OΛW
om. SBPM || 11 εἴ τι σαπρόν (σαθρόν S) *om.* B || εἴ τι χεῖρον *om.* O ||
12 ἐπεὶ MOW ἐπειδὴ SBPΛ || Αῖσ. δὲ ΜΛSPW ὁ δὲ Αῖσ. OB || εὐθὺς
ante ἀπῆλ. SBPΛ *om.* MOW || 13 εἰς MBPW πρὸς OΛS || τὸ μ. MOWV
τὸν μ. SBPL || ἀγοράσας—ὡσαύτως] ἡγόρασεν καὶ ὡς ἐναγχος ἔδρασεν O ||
ἀγοράσας SW ἐπαγοράσας BPΛM || τὸ πρῶτον *post* ὡσαύτως *add.* B || οὖν]
δὲ P || 14 κατεκλίθησαν (-κλή-O) OW ἀνεκλίθησαν SMV ἀνεκλήθησαν BPL
|| 14–15 μετὰ—γλώσσαν (-σσαO) παρέθηκεν ἐξ ὕδατος καὶ ὄξους (ἐξ ὕδ. ἔθηκε
κ. ὄξ. W) OW καὶ φησιν ὁ Ξ. Αῖσωπε δὸς (παράδος B) ἡμῖν τι φαγεῖν. ὁ δὲ
(ὁ δὲ *om.* P) παρέθηκεν (παρ. οὖν ὁ Αῖσ. M) ἐκάστῳ γλώσσαν μετὰ ὄξους (ἐξ
ὑδατος καὶ ὄξους M) SBPM μετὰ δὲ τῷ πιεῖν ὁ Ξ. ἔφη Αῖσωπε, *etc.* *sicut*
S, λ || 15 ἑαυτοὺς MWV αὐτοὺς SBPL *om.* O || πάλιν γλ. χ. LV || γλώσσας
S || 15–16 πάντως θέλων (θέλει *West.*) ἀπὸ τῆς χθὲς διαρροίας (δ. ἡγουν O, διαρ-
ρύνετα M, διαρρύνειν LV) τὸν στ. τῷ ὄξει ἀν. MOWΛ *om.* SBP || 16 ταῦτα
προσῆνεγκεν O τοῦτο Ξ. πεποίηκεν M *om.* SBPΛW || 17 καὶ μετ'—γλώσσας]
εἶτα πάλιν τοῦ Ξάνθου φωνήσαντος Αῖσ. γλώσσας αἰθῖς παρέθηκεν M || πάλιν
post ὀλίγον OSBW *om.* PΛ, *et West.* || παρέθηκε γλώσσας WΛB π. αὐτοῖς
γλ. S π. ἐκάστῳ γλώτταν P ἐνέκειντο γλώσσαι O || σχολ.] γραμματικοὶ
LV || (c. 55) || 18 ὁ δὲ Ξ. φησὶν W ὁ Ξ. M καὶ ὁ Ξ. φησὶν O ὁ δὲ Ξ. c.55
ἔφη SBPΛ || Αῖσ. τί τ. OWBPΛ τ. τ. Αῖσ. M Αῖσ. (*om.* τ. τ.) S || μὴ

- (μή τι Μ)—*χρηστόν om. O, sed cf. Lo ||* *πάλιν post μὴ S, post σοι B om. MΛPW || χρηστόν] τερπνόν P ||* 19 *μᾶλλον οὐκ M || εἴ τι σαπρόν (σαθρόν O) om. P ||* *ναί post ὁ δέ S ||* *ἔφη MW φησι SBPΛO ||* *καὶ om. O ||* *χείρον γλ. ἐστὶ LV ||* 20–21 *διὰ (δ. γὰρ MΛ) γλώσσης (ταύτης λ) ἔχθραι (-ρα W), δ., μ., ἑρίδες (ἑρ. solus M, cf. G), φθόνοι ζ. καὶ (κ. om. λ) πόλεων (πολέμων Wesl.) ἀφ. (ἀφ. π. M) ΜΟΛW om. SBP (v. infra) ||* 21 *καὶ τί—γλώσσης om. SBPO ||* *λέγω τὰ πολλά Wλ ἔτι λέγω M dicam plurima Lo ||* *οὐδέν ἐστὶ χ. Wλ οὐδέν πω χ. ἐστὶ M ||* 20–21 *διὰ γὰρ ταύτης (δ. τ. γ. S, δ. γ. γλώσσης W, om. LV) πολλοὶ (π. γὰρ LV) ἀπόλλονται (-όλλωνται P, -ώλλοντο W) καὶ εἰς πενίαν ἐσχάτην (ἐσχ. π. Sλ) κατήντησαν (-άντῳσιν B, φθάνουν LV) pro διὰ γλώσσης—ἀφανισμοὶ SBP eadem post χείρον γλώσσης add. Wλ, et ante διὰ γλ. ἔχθραι O om. M, cf. G ||* 21 *εἰς δέ OBP τις δέ MW εἰς δέ τις Sλ ||* 22 *τῷ Ξ. ἔφη MW ἔφη O λέγει (εἶπεν S) τῷ Ξ. SBPΛ ||* *καθηγητά O om. tell. ||* *τούτῳ MΛSPW -το O -τον B ||* *ἐὰν] εἶπερ S ||* *μὴ post ἐὰν B οὐ W om. ΜΟΛSP ||* *πρόσσχης Mλ -έχης W -έχεις SBP -έχει O ||* *Αἴσωπον δείξας post πρόσσχης M ||* *περιτρέψει (π. παραχρήμα LV) MΛSBP περιτρέπει WO ||* 23 *τούτου μορφή S ||* *αὐτοῦ post μορφή W ||* *τοιιάδε ΜΟΛW τοιαύτη SBP ||* *τύχη B ||* *αὐτοῦ post ψυχὴ Wλ om. tell. ||* *ἔφη ΜΟΛW εἶπεν SBP ||* *μοι om. O ||* *δοκεῖς μοι S ||* *κακεντρ. ΜΟWS -ον B κακεντρεχέστατος LV κακεντρεστάτου P ||* 24 *παρ. δεσπ. ΜΟW δεσπ. παρ. SBPΛ ||* *κατ' MW κατὰ SBPΛ μετὰ O ||* *τοῦ οἰκέτου Βλ ||* c.56 *περίεργον B ||* *καὶ (εἰ M)—μεριμνῶν om SBP ||* (c. 56) || 25 *δέ] οὖν M ||* *τὸν Αἴσ. ΜWBPλ αὐτὸν SO ||* 26 *λέγει ΜWSBP λ. αὐτῷ O λέγε μοι ἔφη LV ||* *δραπέτα om. λ ||* *ἐπειδὴ LV ||* *εἶπας MOSBW εἶπες P εἴρηκας LV ||* *φίλον MOSBW φ. μου LV φιλόσοφον P ||* *post φίλον sic pergīt O: πάντως πᾶς ἄνθρωπος περίεργος εἰς πᾶσαν τέχνην καὶ δουλίαν, καὶ ὁ ἐὰν εἶδη περιεργάζεται, δείξον κτλ. ||* *μοι σὺ O ||* *ἄν. ἀπερίεργον ΜΟ ἀπ. ἄν. SBPλW ||* *ἄν. εὐρεῖν P ||* 27 *sq. ὁ δέ φησι—ἄνθρωπον ἀπερίεργον (c. 59 in inil., q, v.) om. BP ἐξελθὼν δέ ὁ Αἴσωπος ἐξήτει τοῦ εὐρεῖν ἄνῳ ἀπερίεργον (cf. infra, c. 59) S ||* 27 *ὁ δέ φησι (ἔφη W) ΜλW καὶ ὁ Ἔσωπος O ||* *οἱ post πολλοὶ M om. WOλ ||* 27–28 *καὶ τὰ ἴδια μεριμνῶντες (μὴ μ. LV) ΜλW οὐ μεριμνῶσιν M ||* 28 *ἀνθρώπων ΜλW ὀθνεῖων O ||* *τὰ ἴδια (τῶν ιδίων M)—περιεργάζονται MW τὰ ἴδια οὐ μνημονεύουσι τὰ δὲ ἀλλότρια π. LV καὶ τὰ ἄλλ. περιεργαζόμενοι O ||* 29 *Ξ. MW ὁ δέ Ξ. O ὁ Ξ. LV ||* *κάλει ΜΟW φέρε LV ||* c.57 *30 ἐὰν abscissum in M ||* (c. 57) || 30–31 *ὁ δέ Αἴσωπος—καὶ ἐλθὼν O ὁ δέ (τοῖνον M) Αἴσ. ἐλθὼν ΜλW ||* *γινομένην Μλ μινομένην O γενομένην W ||* 32 *καὶ—συνεστῶτα om. λ ||* *συνεστῶτα W τῶτα M ἐστῶτα O ||* *τινα post δέ λ om. tell. ||* *παρὰ Ολ παρ' MW ||* *ἐν μέρος ΜΟλ ἐνός μέρους W ||* *αὐτῶν W αὐτὸν O om. Μλ ||* 33 *Αἴσωπος—ἐαυτόν O καὶ φ. Αἴσ. καθ' ἐ. Μ Αἴσ. καθ' ἐ. φ. W ὁ δ' Αἴσ. κ. ἐ. ἔφη LV ||* 34 *οὖν ΜλW om. O ||* *αὐτόν ΜΟW τὸν ἀναγινώσκοντα LV ||* 35 *τὴν πραότητα ΜΟW τὸ φιλομαθές καὶ πρᾶον LV ||* *ἐπὶ ΜλW πρὸς LV ||* 36 *μὴ περιεργασάμενος διὰ ποίαν αἰτίαν κέκληκε (cf. infra c. 61 ad inil.) post πυλῶνος add. O om.*

ΜΛWLo || ὁ *prosl* οὖν ΟΛW *om.* M || δέ ΜΟΛ *om.* W || 37 Αἰσωπε WO *om.* ΜΛ || ἔστηκε ΟΛW *εἰστήκει* Μ || 38 σὺν τοῖς ὑποδήμασι καὶ τῷ πληῶ. ὁ δέ Ξ. τίς ἐστὶν οὗτος; Ἐσωπὸς φησι ἄνους ἀπερίεργος (*cf. infra c. 61*) *prosl* φίλων Ο *om. tell.* || (c. 58) || ὁ δέ Ξ. WO ὁ Ξ. MV Ξ. L || 39 ἔταξεν Ο *c.58* εἶπε ΜΛW || δοθῆναι ΜOW δοθήτω LV || τῷ ξένῳ πρῶτον WO π. (*om.* λ) τ. ξ. ΜΛ || πιεῖν *prosl* οἰνόμελι Μ *om. tell.* || 39–40 ὁ δέ—γυνή σου] κάκεινος· οὐχὶ πρῶτον ἐγώ, κύριε, ἀλλὰ σύ, εἴτα ἡ κυρία μου LV || 39 οὐχὶ ΜΛW οὐ Ο || 40 εἴτα ΜΛW *om.* Ο || σου ΜΛW *om.* Ο || καὶ ἔσχατος ἐγώ *prosl* σου *add.* λ || ὁ δέ OW *om.* Μ ὁ LV || νεύει OW ἔλεγε Μ λέγει LV || 41 λωπὰς ΜOW λοπάδας L λοπάδην V || παρετέθη ΜΟ παρετίθει W παρέθηκε LV || 42 μοι Ο || δεδοκός (-ῶτος Ο) ΜOW ἐπιδεδωκός LV || κατεφρονήθη—μαγειρία (-εία Μ) ΜOW κατεφρόνησας ἡμᾶς τρία LV || μου *prosl* κ. Ο *om. tell.* || 43 οὔτε ἔ. οὔτε ΜΟ οὐτ' ἔ. οὐθ' W οὔτε ἔ. LV || σύγχυλος Wλ σύγχειλος Μ σύχολος Ο || ὁ ξένος ΜΟΛ ὁ δέ ξ. W

P. 92

2 ἰδέ ΟΛW ἶδε V ἰδοῦ Μ || πολυσήσαμος ΜW -σησάμους LV (*fortl. recte*) -σισάμους Ο || ὁ—γευσάμενος] καὶ Ο || ὁ δέ Ξ. W || 4 πάλιν ΜΛW iterum Lo *om.* Ο || ἔφη Ο λέγει Μ *om.* Wλ || 5 ὁ Ξ. ΜΛ ὁ δέ Ξ. W *om.* Ο || πάλιν Ο iterum Lo *om.* ΜΛW || τρίτον ΜΟΛ τρίτη W || 6 δέ *ante* αὐτῶν ΜΟΛ οὖν W || αὐτῶν ΜΛW *om.* Ο || 7 καὶ ὁ Ξ. W || καλέσης ΜOV καλέσεις WL || 8–9 πεδήσας—ἀπερίεργον *om.* Ο || 8 πεδήσας ΜΛ παιδεύσας W || (c. 59) || 9 ἀπελθὼν ΜW ἐξελθὼν LV || *c.59* εἰρεῖν ΜW *om.* LV || 10 *sqq.* πολλοὺς—ἀριστῆσαι (*infra c. 61 ad init.*) π. οὖν (οὖν ὁ Αἰσωπος Β) κατὰ τὴν ὁδὸν θεωροῦντος (-οὔντα Β) εἶδεν ἓνα (ἓνα *om.* Ρ) ἄνον (ἄ. ἀπερίεργον Β) ἐν ἐνὶ (τινὶ S) τόπῳ καθεζόμενον (καθήμενον S) καὶ φησι πρὸς αὐτόν· ὁ δεσπότης μου κελεύει (κ. σοι S, σε καλεῖ Β) ἵνα μετ' αὐτοῦ ἀριστήσης (-εις Β, -is Ρ) SBP, *cf. Textl Trad.* 208 || 10 οὖν—παροδίτας] οὐς βλέπεις π. καὶ τοὺς ἄλλους ἐκλεξόν μοι παρὰ πάντων ἀπερίεργον. ὁ δέ Ἐσωπος τοὺς πάντας περιέργως βλέπων Ο || οἶδε Ο || ἄγροικον Wλ ἄγριον ΜΟ || 11 ὄντα ΟΛW *om.* Μ || ἐλαύνοντα μ. ξύλων ΜΛW ἐπικαθήμενον, ὑπῆρχεν δέ μεστὸν ξ. Ο || τῆς—ἐκνευκότα Μ τῇ λεωφόρῳ ὁδῷ ἐνευκότα (ἐννευκότα W, νευκότα LV, ἐννευχευκότα *Westl.*) ΟΛW || καὶ *ante* τὴν WΟΛ καὶ πρὸς Μ κατὰ *Westl.* || 11–12 τὴν τῶν π. ἀπ. ΜW τῇ τ. π. ἀπαντήσῃ (ἀπ. *om.* λ) ΟΛ || 12 ὑπεσταλμένον *scripsi cum* G ἰστάμενον *libri* || πρὸς ΜΛW παρὰ Ο || ὁ δέ Ἐσωπος Ο || ἐπηκολούθει (-θη L) ΜΛW ἠκολούθη Ο || 13 τοῦτον *om.* Ο || στοχ. ΜOW θεασάμενος LV || χωρικός ΜW χωρητικός Ο χορηγός LV || 14–15 πραθέντα, *om.* καὶ *ante* ἔξεις, LV || 15 ἔξεις ΟΛ ἔξης Μ ἔξης W ἔξης *Westl.* || σοι *pro* σὺ W || 16 μή—ἐπιδράμη] μή τις ἡμῶν ἀσθενήσῃ Μ μή τις LV || ἐπιδράμη W περιδράμει Ο || ἡ W ἡ καὶ Μ καὶ Ο *om.* λ || αἰφνιδίως ΜΟ αἰφνίδιος (-ήδιος λ) Wλ || χειμῶν γέν. Μ || (c. 60) || 16–17 Ἐσωπος λέγει ἐν ἑαυτῷ Ο Αἰσ. δέ ἐν ἔ. λογιζόμενος *c.60* Μ ὁ δέ Αἰσ. ἐν ἔ. W Αἰσ. ἐν ἔ. ἔλεγε LV || 17 τῷ *om.* W || ὡς *could.* τίς

- West.* || 18 άσπ. αὐτόν *om.* O || καὶ άσπ. χ. φησὶν (λέγει αὐτῷ O) MO χαῖρε
 WL καὶ ἐλθὼν ἔφη χαῖρε V || ὁ δέ *om.* W || χαῖρε (αὐτόν. χ. M) εἰπὼν *prosl*
 ἀντησπάσατο ΜΛW *om.* O || 19 φησιν OW ἔφη M εἶπε LV || πωλεῖς
prosl ξυλ. M || ὁ χ. ἔφη *om.* O || λέγει Μλ ἔφη OW || 20–21 ὁ δέ φ. οὔ, τέκνον.
 Αἴσ. λέγει (λ. *om.* W) διὰ τί; ὁ ξ. ἔφη MW ὁ δέ, οὔ. διὰ τί; ἔφη. καὶ ὁ ξ.
 O ὁ δέ φ. οὔ, τέκνον LV || 21 ἐγὼ γάρ–καὶ οὐδένα LV || ὁ Ἑσωπος ἔφη ἐκείνου
 O ὁ δέ Αἴσ. ἐκ. M ὁ (*om.* W) Αἴσ. ἐκ. φησί Wλ || 22 ἐγὼ *prosl* εἰμι LV ||
 ὁ ξ. ἔφη MW καὶ ὁ ξ. πρὸς αὐτόν O *om.* LV || καὶ τί W || τί ἠρώτησά
 σε (σε *om.* OW) MOW ἐρωτῶ σε LV || πρότερον κἂν τε δοῦλος κἂν τε ἐλ.
 O || ὁ δέ *ante* ἐμοὶ LV || 23 Αἴσ. ἔφη MW Αἴσ. λέγει LV Ἑσωπὸς φησι,
sed infra prosl γένοιτο, O || άγ. σοι γέν. *om.* λ || 23–25 τὸ ἀργύριον–δεδωκώς
 c.61 *om.* LF || 24 τοῦ MO *om.* WV || (c. 61) || ἀγομένων δέ αὐτῶν O || 25 ὁ δεσπό-
 της–ἀριστῆσαι] *de lect. codd.* SBP *cf. supra ad lineas 10 sqq.* || 26 οὐ] μὴ S
 || διὰ ΜΟΛSW τὸ διὰ B τὸ μὴ δέ P ἐπὶ *West.* || καλεῖται ΜΟΛW
 κέκληται SBP || εἰσελθὼν ΜΟWλ ἐλήλυθε καὶ εἰσελθὼν μετὰ τῶν λοιπῶν
 (μ. τ. λ. *om.* P; ἐν τῷ οἴκῳ S) BPS || 26–27 σὺν–ὑποδ. (πεδῆλοις λ) ΜΟΛPW
 σὺν τοῖς ὑ. καὶ τ. πηλῷ S σὺν τοῖς ὑ. B || 27 οὕτως ΜΟΛW *om.* SBP ||
 ὁ Ξ. Μλ ὁ δέ Ξ. SBPOW || ἔφη ΜΛWB εἶπε S λέγει P *om.* O ||
 ἐστὶν *prosl* τίς SBP *om.* ΜΟΛW || 27–28 Αἴσ.–άπ.] ὁ άνος, ἀπεκρίνατο
 (ἔφη V), ὁ άπ. LV || Αἴσ. ἔφη (εἶπεν SB, λέγει P) MWSBP καὶ ὁ Ἑσωπος
 O || 28 άπ. άνος M || ἰδὼν δέ αὐτόν (–ος O, *om.* V) ἐκείνος (–ον O) ἄγροικον ὄντα
 ΜΟΛW ὁ δέ Ξ. SBP || τῇ γυναικί ΜΟW τ. γ. αὐτοῦ LV τ. αὐτοῦ
 (ἐαυτοῦ B) γ. PB || 29 ἵνα δαμάσω ΜΛW ὅπως (ἵνα S) τύψω (τυπτήσω P)
 SBP ἵνα τυπτήσω O || 29–31 καὶ ἀναστᾶσα–δαρήσεται] ὅπερ γάρ σοι ἐπι-
 τάσσω ποίει. καὶ λέγει αὐτῇ εἰς ἐπήκοον πάντων, κυρία, βαλλοῦσα ὕδωρ εἰς τὴν
 λεκάνην νίψον τοὺς πόδας τοῦ ξένου. ἔλεγεν (–ον SB) γάρ πάντως (*pro* γ. π.,
 πάντες B, οὖν S) εὐλαβηθήσεται (–θήται P) ὁ ξένος καὶ ὁ Αἴσ. τυφθήσεται. BP,
et S, nisi quod ad init. ἵνα καὶ σὺ ὁ ἐπιτάσσει ποιεῖ *legitur pro* ὅπερ–ποίει ||
 29 κ. ἀναστᾶσα (–άς λ) ΜΟλ ἡ δέ άν. καὶ W σὺ δέ άν. κ. *West.* || 29–30
 βαλοῦσα–λεκάνην Μλ ὕδωρ εἰς λ. β. W βάλε ὕδωρ εἰς τ. λ. καὶ O || 30
 πρ. (προσέφερε W) τῷ ξ.] *om.* M || νίψουσα W νίπτουσα Ολ νίπτειν μέλλεις
 M || φανεί O || 31 δαρ. ὁ Αἴσ. M || 31–32 ἡ δέ–λεκάνην] ἡ δέ βαλοῦσα (βαλλοῦσα
 SB) ὕδωρ εἰς τ. λ. προσέφερε τοῦ νίψαι τοὺς πόδας αὐτοῦ (τοῦ ξένου B) SBP || 31
 τὸν Αἴσ. τυφθῆναι (δαρῆναι λ) ΜΟλ μαστιγωθῆναι τὸν Αἴσ. W || 32 λαβοῦσα
 λ.] βαλοῦσα λεντίῳ LV || 32–33 θεασάμενος–ἡ (*om.* λ) οἰκοδέσποινα ΜΟΛW
 ἐπιγνοὺς ὅτι ἡ (ἡ *om.* SB) κυρία τοῦ οἴκου ἐστὶν SBP || 33 οἰκοδ. τοῦ οἴκου O ||
 φησι ΜΟΛW ἔφη SBP || πρὸς ἑαυτόν O καθ' ἑαυτόν (–οῦ P) SBPW
om. Μλ || 33–34 καὶ διὰ–πόδας *om.* Μλ || 34–35 εἰ δέ–προτείνας τοὺς πόδας
om. *West.* || 34 εἰ δέ (γάρ W) ἤθελε ΜΟΛW εἰ γὰρ ἐβούλετο (ἡβ–P) SBP ||
 μου τ. π. ὑπὸ δούλου (–ων Wλ) νιφθῆναι ΜΟΛW ὑπὸ δούλων (τῶν δ. S) νιφθῆναι
 με (τυφθῆναι P) SBP || 35 ἐπιτάσσειν B || ἕνα τῶν ὑποχειρίων ποιῆσαι τοῦτο
 c.62 *prosl* ἐπιτ. S || φησί ΟΛBPW ἔφη MS || (c. 62) || 36 ὁ Ξ. Μλ ὁ δέ Ξ.
 SBPWO || τῷ ξένῳ πρῶτον (π. τ. ξ. O) οἰνόμελι ΜΟW τ. ξ. οἰνόμελι LV

οἶνος τ. ξ. πιεῖν (φησὶν *pro* π. P) SBP || 36-37 ὁ ξ. πρὸς ἑαυτὸν ΜΛ ὁ δὲ ξ. πρ. ἐ. W καὶ ὁ ξ. πρ. αὐτὸν υποψηθηρίζων ἔλεγεν Ο ὁ δὲ φησι (λέγει P) καθ' ἑαυτὸν (-οῦ P) SBP || 37 πάντως *ante* αὐτοὺς S || ἐπεί-δοκεῖ] ὡς δοκεῖ δὲ αὐτοὺς LV || αὐτοῖς οὕτως MW αὐτοῖς οὕτω S αὐτοῖς οὐ B αὐτῆς οὕτως P οὕτως αὐτοὺς Ο || δοκεῖ] ποιεῖν P || κἀγὼ *prosl* περιεργ. S || 38 ἀριστῶντων (-όντων W) MW ἀριστούντων SBPΛΟ || παρετέθη ΜΟ παρετίθη W παρέθηκεν SBP περιετέθη LV || ἰχθύων λωπᾶς Ο ἰχθύς MF ἰχθύς WLW ἰχθύν SBP || 38-39 ὁ (ὁ δὲ W) Ξ. τῷ ξένῳ λέγει MW ὁ Ξ. τ. ξ. λέγων (*cf. supra*) SBP καὶ ὁ Ξ. τ. ξ. φησί Ο καὶ ὁ Ξ. ὦ ξένε LV || 39 ὡς δελφίς ΜΟΛF ὡς ἀδελφός WV *om.* SBP, *cf. Text Trad. p.* 220 || τοὺς ἰχθύας *om.* SBP || 39-40 ὁ (ὁ οὖν W) Ξ. ἐπαφορμιζόμενος λέγει (ἔφη W) τῷ μαγείρῳ ΜΛW περιεργαζόμενος (-σάμενος B) οὖν ὁ Ξ. ἔφη (λέγει S) τ. μ. SBP ὁ δὲ Ξ. ἐπαφορμισάμενος τ. μ. λέγει Ο || 40 κακῶς ἤρτυσας ΜΛW αὐτὸ (-ῶ B, -ὸν P) ἤρτ. κ. SBP κ. ἤρτ. τοὺς ἰχθύας Ο || ἐκδυθήτω καὶ δαρείτω LV ἐκδυθεὶς δαρείτω Μ ἐκδυθήτω οὖν καὶ τυφθήτω W ἐκδυθήτω (-τι B) οὖν καὶ τυπτέσθω (τυφθήτω P) SBP καὶ φησί πρὸς τοὺς ἐστῶτας ἐκδύσατε καὶ τίψατε αὐτὸν σφοδρῶς Ο || ὁ ἄγροικος (ἄγρ. πάλιν L) ἐν ἑαυτῷ MLV ὁ ἄγρ. πάλιν ἐν ἑαυτῷ ἡσυχῶς ἔλεγεν Ο ὁ δὲ ἄγρ. καθ' ἑαυτὸν ἔλεγε (ἐλάλει W) SBPW || 41 ἔφηται ΜΟΛW αὐτὸ ἔψ. B ἔψ. ὁ ἰχθύς SP || καὶ-λείπει *om.* λ || αὐτῷ (αὐτοῖς Ο) *ante* λείπει (λίποι Ο) SBPWO *om.* Μ || διὰ ΜΟΛ καὶ (*om.* W) δίχα BPW καὶ ἄνευ S || θέλει (θέα V) δεῖραι (δῆραι ML) τὸν δοῦλον MLV τὸν δ. αὐτοῦ (αὐτοῦ *om.* W) θέλει τίψαι SBPW θ. τίψαι τ. δ. Ο || 42 δαρέντος δὲ (οὖν Ο) τοῦ δούλου ΜΟΛW τυφθέντος δὲ (οὖν P) τ. δ. SBP || σιωπῶντος (-όντος Ο) ΜΟΛW μηδὲν ἀποκριθέντος (ὑπο- B) SBP || Ξ.] δοῦλος LV || 43 καὶ (*om.* Ο) μετὰ μικρὸν ΜΟ μετὰ μ. δὲ SBPΛ μετὰ δὲ μ. W || ἠνέχθη ΜΟΛ προσήχθη SP προσῆλθε B προσῆνέχθη W || ὁ πλακοῦς LV || ὁ ξένος Μ καὶ ὁ ξ. Ο ὁ δὲ (οὖν W) ξ. SBPW ὁ ξ. οὖν (δὲ V) LV || μηδέπω ΜΛW μηδέποτε BP μήποτε SO || ἰδὼν τοιοῦτον (τ. *om.* ΜΛ) ΜΟΛ ταῦτα εἰδὼς (ἰδὼν P) SP τοῦτον θεασάμενος B εἰδὼς W || ψωμοὺς (τοὺς ψ. λ) ποιεῖν (πιεῖν W, *sed ex* ποιεῖν *factum*) ΜΛSBPW π. ψ. Ο || 44 ἐσθίειν] τρώγειν καὶ πίνειν LV || (c. 63) || ἰδὼν-ἀνέκραγε] ὁ δὲ Ξ. φησι B || δε] οὖν P || οὕτως *ante* ἡδέως PW *om. rel.* || ἰδέως SP || 44- p. 93, 1 ἀνέκραγε (-εν Ο) τὸν ἀρτοκόπον ΟΛ ἀνέκραξε τῷ ἀρτοκόπῳ Μ φησί (ἀνέκραγε W) "τὸν ἀρτ. τις καλεσάτω μοι" (κ. μοί τ. S, μ. τ. κ. W) SBPW

c.63

P. 93

1 καὶ φησι Ο κ. λέγει SBPW ὁ δὲ LV *om.* Μ || κατάρατε διὰ τί S || ὦ κατάρατε P || οὔτε πέπερι (-ιν B) ἔχει MWB οὐ σταπίδας ἔχει οὔτε πέπεριν Ο ἔχει οὔτε πέπερι (-ιν P) SPΛ || 2 ἀλλὰ καὶ ὦξ. *om.* SBP || ὄξυσεν ΟΛ ὠξισεν Μ ὠξησεν (*an* ὄξησεν ?) W || ἔφη ΜΛW φησί SBP λέγει Ο || ἐστὶν *om.* ΜΛ || ἐμέ δεῖρον (ἐμέ *om.* Ο, δῆρον Μ) ΜΟΛ ἐ. δαῖρε W ἐ. τύπον (τύπτε B) SB τύπον ἐ. P || 2-3 οὐκ (οὐχ Μ) ἤρτυται (ἤρτησται Ο) καλῶς ΜΟΛ οὐ κ. ἤρτ. (-το P) SBPW || 2 τῇ κυρία μου *prosl* ἤρτ. S || 3 οὐκ

ἐγὼ-ἄρτυσιν *om.* S οἷα ἐγὼ αἴτιος (ἄξιος O) ἀλλ' ἢ (ἀλλὰ ἢ M) κυρία ΜΟΛ
 τοῦτο (*om.* P) οἷα ἐμὸν τὸ αἴτιον (τὸ αἴτιον *om.* B) ἀλλὰ τῆς κυρίας μου (μ. *om.*
 W) BPW βραδ.-ἄρτ. *om.* BP βραδύνασα (ἢ βρ. M) ΜΟ βραδύνουσα
 LV βραδυνάσης W ὁ Ξ. ΜΟΛ ὁ δὲ Ξ. SW Ξ. BP || ἔφη] εἶπε B ||
 4-5 ἐάν-ἔφη *om.* V || 4 ἐάν ΜΟΛ εἰ SBPW || *τις post* ἐάν O || *περί* L ||
 τὴν τ. γ. ἀμέλειαν ΜΟΛ τῆς γ. μου ἀμέλεια W τῆς γ. (κυρίας S) μου
 (σου S) SBP || γέγονε (-εν L) ΜΛW τοῦτο ἐγεγόνει (γέγονεν O) SBPO ||
 ἄρτι *post* αἰτήν BP *om. tell.* || 4-5 τῇ δὲ γ. ἔφη] καὶ φησὶ πρὸς τὴν γυναῖκα O
 5 ἔφη ΜΛW φησὶ (ἔφη S) ἐν μυστηρίῳ SBP || σὺ (*om.* BPL) κυρία *ante*
 συννπ. BPLO ὦ κυρία μου *post* σ. S *om.* MW || *συννποκρίθητι* ΜΛSBW
συναποκρίθητι P ὑποκρίθητι O ὅπως (ἴσως B, εἴσως P, εἴσω O) τυφθήσεται
 Αἰσωπος (τυφθεῖη ὁ Αἰσ. W, ὁ Αἰσ. τυφθῇ B, Αἰσ. τυφθείει P, Ἔσωπος τυπηθῇ
 O) *post* μοι SBPWO *om.* ΜΛ || φησιν ΜΟΛW λέγει SBP || Αἰσωπε
 ΜΛW ἐνὶ τῶν οἰκετῶν SBPO || 5-6 ἄγαγε-μέσον *om.* L || 5 ἄγαγε ΜΟSBW
 ἀγάγεται P ἄγε WV || μοι *om.* M || 6 ἄψον ΜΟ ἄψαι B ἄψε
 V ἄψεται P ἄναψον πῦρ (π. *om.* W) SW || εἰς-πυράν *om.* S || 6-7 ὁ δὲ-
 μέσον *om.* ΜΟ || 6 ὁ δὲ-πυράν Wλ ὁ δὲ τοῦτο ποιήσας πυράν ἀνῆψε BP ||
 φ. δέ] καὶ φ. S || ὁ Ξ. (Αἰσ. P) *post* φ. δέ BP *om.* WλS || *γυν.]* κυρίαν P ||
 αἰτοῦ *post* γυναῖκα SBP *om.* Wλ || ἤγαγεν SBP ἤνεγκεν W ἔστησεν
 LV || αὐτήν *post* ἤγαγεν BP *om.* WλS || 7 ὥστε ΜΟW ὥς τὸ LV
 τοῦ S τὸ BP || τὴν κυρίαν σου *post* καυθῆναι M *om. tell.* || *διεβλέπετο*
 ΜΟΛW *περιεβλέπετο* (-πεν B) SBP || δέ] οὖν L || τῷ ἀγροίκῳ S || ἄρα *post*
 εἰ BPW *om.* ΜΟΛS || ἀναπηδήσας ΜΟΛ ἐγερθεῖς (-θῇ B) SBP ἐκπη-
 δήσας W || 8 διακωλύσει (-σαι λ) ΜΛ κωλύσει (-σαι PO, -ση B) SBPOW ||
 c.64 τοῦτο (τ. μὴ M) πράξει ΜΟΛW *om.* SBP || (c. 64) || ἄγροικος *om.* BP ||
 πρὸς ἑαυτὸν (ἐμαυτὸν λ) ἔλεγεν ΜΛ ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν (-οῦ P) BPOW κ.
 ἐ. ἔλ. S || 8-9 αἰτίου μὴ ὄντος ΜΛ αἰτίου μὴ παρόντος BPW αἰτίας μὴ
 οὔσης O αἰτίας οὐδεμίας παρούσης S || 9 τί ΜΛW ἵνα τί SBP τὸ τί
 O || οὔτος ΜΛSW οὕτως PO *om.* B || *θυμοῦται]* θυμοῦμαι B, θαμβεῖται
 M || αὐτὸν ΜΟΛW τὸν Ξ. SBP || γενέσθαι (-έσται P) *post* κέκρικας SBPOW
om. ΜΛ || 10 παρακαλῶ σε *ante* μικρὸν W εἰ τοῦτο ἦν *ητρεκῶς* *ibid* O ||
 μικρὸν μείνον ΜΛ μ. ἀνασχεῖν W μείνον μ. SBPO || ἕως ΜΟΛWS
 ἕως ἂν B ἕως οὐ P || κἀγὼ ΜΟΛW *om.* SBP || ἀπελθὼν ΜΟVPW
 ἀπέλθω (-ῶ L) SBL || τὴν γυναῖκά μου M || 10-11 καὶ-κατάκαυσον (-ωμεν L)
 ΜΛ ὅπως ἂν (ἂν *om.* S) ὁμοῦ (τας μοῦ P) κατακάυσης τὰς δύο SBPOW ||
 11 ὁ δὲ Ξ. ἀκούσας ΜΛW ἀκούσας δέ (δέ *om.* B) τοῦτο (-ον B, ταῦτα O) ὁ
 Ξ. SBPO || τὸ ἐψυχον τοῦ ἀγροίκου ΜΛ τὸ τοῦ ἀνδρός (τοῦ ἀ. τὸ PO) μεγα-
 λόψυχον SBPOW || 12 πρὸς-ἔφη ΜΛ ἔφη πρὸς τὸν Αἰσωπον SBPOW ||
 ἰδε] ὁ δὲ P || νενίκηκας ΜΛ ν. (νενίκας S) με Αἰσωπε SBP ν. πείσας με O
 Αἰσωπε ν. με W || ἀρκεῖ *om.* λ || τὸ] οὖν O || 13 ἕως τούτου (-το P) ἀπὸ δὲ τοῦ
 νῦν *post* λοιπὸν (λειπὸν S) SBP ἀπὸ δὲ τοῦ νῦν (*sc. ex* SBP) O *om.* ΜΛ
 || *πιστῶς-μοι om.* B || εὐνοϊκῶς ΜΟΛW εὐγνωμόνως SP || δούλευσόν μοι
 ΜΟΛW μ.δ. SP || ἵνα τύχης (τύχη W, *om.* L) ΜΛBPW ὅπως τύχης

(-εις S) SO || παρ' ἐμοῦ ΜΟΛW om. SBP || τῆς ἐλευθερίας SP || 14 ἔφη ΜΟΛS φησι BPW || πάντως ante οὐκέτι W om. tell, οὐκέτι με μέμψη (μοι με M) MW οἷκ. μέμψει (μέμψη O) με ΟΛ οὐκέτι (οἷκ ἔσται B) ἄλλο με (μοι ἀλλά B) μέμψει (-ψης B) BP οὐκέτι δὲ σὺ ἄλλο μέμψη μου S || (c. 65) || 15 δὲ ΜWSB οὖν ΡΟ om. λ || τῷ Αἰσώπῳ ΜΛW πρὸς τὸν Αἰσώπον SBPO || τῇ τ. ὥρᾳ (ὥρα *abscissum in* M) ΜΟΛW om. SBP || 16 ἀπελθε om. P || εἰς-καὶ om. O || βλέπε ΟΛW βλέπον SBPM || εἰ ΜΟΛW εἰ SBP || οὐ πολιοχλῇ (-εῖν V) ΜΛW οὐ (om. SB) πολλοὶ ὄχλοι (ἀντι ἐν αὐτῷ S) SBPO || εἰσέρχονται ἐν τῷ βαλανίῳ *prosl* ὄχλοι O || ἵνα λούσωμε Ρ ἵνα (ὅπως O) λούσομαι WOLB ἵνα, *abscisso verbo* M ἀγαθὸν γὰρ τὸ ἐν ἡσυχίᾳ λούεσθαι S || 17 τοῦ Αἰσώπου ΜΟΛW αὐτοῦ SBP || καὶ γνωρίσας (γνοὺς SB) om. P || 18 λέγει ΜΟΛW φησὶ BP εἶπεν S || αὐτῷ ΜΛWS Αἰσώπε Ρ om. BO || πορεύει ΟΛWP -η MSBV || Αἰσώπος ΜΛW om. SBPO || φησιν ΜΟΛW λέγει SBP || δόξας ΜΟΛW νομίσας SBP || δὲ om. B || 19 ὅτι om. λ || κ. αὐτοῦ] καταγελαῶν LV || αὐτὸν ante βληθῆναι BP om. λ || εἰς τὴν φ. ΜΟW ἐν τῇ φ. SBPλ || 19-20 Αἰσώπος-ἔφη ΜΟΛW καὶ λέγει ὁ Αἰσώπος (ὁ Αἴσ. om. P) SBP || 20 ὁρᾶς] βλέπεις S || κύριέ μου (μ. om. W) *prosl* ὁρᾶς SBPW om. ΜΟΛ || ἀπεκρίθην] ἀπελογήθην W || γὰρ ΜΟB om. SPλW || ὑπηνητηκῶς (-ικος O) σοι ΟΙ. ἀπηνητηκῶς σοι V ὑπηνητηκῆναι σοι M ὑπήνητηκά (ἀπήνητηκά B) σοι καὶ SBPW || 21 καταπλαγεῖς S || δὲ ΜΟΛBP οὖν WS || εἰς τὸ εἰσαπολόγητον (ἐβαπ-LP) ΟΛWSP ἐπὶ τῷ -ω M εἰς τὴν ἀπολογία B || παρήκεν ΜΛW ἀφήκεν O κατέλειπεν S κατέλειπεν B ἀπέλησεν Ρ || (c. 66) || 22 ὁ-βαλανεῖον om. P || εἶδε] καὶ ἰδὼν Ρ || πληθὸς λαοῦ (λ. ὄντος O) ΜΟΛ πλ. πολὺ τοῦ λαοῦ W π. πλ. τοῦ λ. BP πλ. λ. π. S || 22-23 καὶ πρὸς ΜΟΛ πρὸς δὲ SBPW || 23 εἰσόδου ΜW ὁδοῦ SBPλO || κείμενον εἰκῇ (εἰκῇ om. λ) ΜΛW εἶδε (οἶδε O) λίθον κ. BPO ἔρριπτόλιθον S || 23-24 ἐν ᾧ-τεθεικότα] ὥστε πάντας σχεδὸν τοὺς εἰσερχομένους καὶ ἐξερχομένους ἐπὶ τὸν λίθον προσκόπτοντας O || 23 ἐν ᾧ ΜW εἰς ὃν SBP om. λ || 23-24 ἕκαστος-τῶν τεθεικότων (*sic.*) M ἕκ. (εἰς δὲ ἕκ. λ) τῶν εἰσερχομένων (+ καὶ ἐξερχομένων W) προσκόπτων κατηρᾶτο τὸν θήσαντα (θύσαντα V) Wλ ἕκ. τῶν εἰσερχ. (εἰσερχόμενος, om. τῶν, B) προσέκοπτεν (προσέκρουεν B) SB ἕκ. τῶν προσερχομένων καὶ ἐξερχομένων προσέκοπτεν Ρ || 24 τὸν τεθεικότα *scripsi*, cf. G et M || 24-25 εἰς-ἐλθὼν] καὶ οἶδεις τήλοθεν τοῦτον ρίξας εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν ἐχέφρων ὧν καὶ μήπω προσκόψας λαβὼν τὸν λίθον ἐκὰς ἔβαλε. ὁ δ' Ἑσώπος ὁρῶν ταῦτα καὶ παλινορσήσας O || 24 εἰς δὲ τις μ. (μεταθήσας λ) αὐτὸν εἰσῆλθε λούσασθαι ΜΛW εἰς δὲ τις ἐλθὼν (εἰσελθὼν Ρ) τοῦ λούσασθαι μετέθηκε τὸν λίθον BP εἰς δὲ τις τῶν εἰσερχομένων μ. τ. λ. S || 24-25 ὁ δὲ Αἴσ.-ἐλθὼν Wλ ὁ δὲ Αἴσ. ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον M ἐλθὼν οὖν ὁ Αἴσ. SBP || 25 κυρίῳ] Ξάνθῳ O || αὐτοῦ *prosl* κυρίῳ SBPW om. ΜΟΛ || λούσασθαι ΜΟΛSP λουθῆναι B λούθητι W || μόνον ἕνα LV || 26 εἶδον] οἶδα S || ὁ Ξ. λέγει ΜΟV ὁ δὲ καὶ μάλα φησὶ L καὶ ὁ Ξ. φησὶ SBPW || καλόν-λούσασθαι om. SBP || ἐστὶ Wλ om. M || εὐρυχώρως M εὐρύχωρον Wλ || 27 ἄρον οὖν S || τὰ πρὸς βαλανεῖον (τὸ β. V) Μλ τὰ πρ. βαλανίου ἐγγύτρια O τὰ πρ. τὴν χρεῖαν SBW τὴν

πρ. χρ. P || καὶ ὑπαγε M καὶ πορεύου O om. SBPW || δὲ MOΛ οὖν
 SBPW || 27-28 τὸ (om. Mλ) πληθὸς τῶν λ. MOλWS τῶν λελουμένων τὸ
 πλ. P τὸ λελουόμενον πλ. B || 28 τῷ Αἰσώπῳ P || τί τοῦτο *prosl* Αἴσ. SBPW
 om. MOλ || μοι *prosl* εἶπας SW om. tell. || εἶπας ὅτι B || μόνον MλW om.
 SBPO || εἶδον MλB εἶδες W οἶδας O ἰδεῖν SP || ἐν τῷ βαλανείῳ *prosl*
 εἶδον LV || 28-29 ὁ δὲ (ᾧδε O) καὶ μάλα φησὶν MOWV ὁ δὲ ναί, δέσποτα
 L ὁ δὲ (ὁ δὲ om. P) ναί (om. S) φησὶν SBP || 29 εἶδον-κείμενον] λίθος γὰρ
 ἔρριπτο πρὸς τὴν εἰσοδὸν S || τὸν λίθον τοῦτον MOλW τ. τὸν λ. BP || πρὸ-
 κείμενον om. λ || πρὸς ὃν MOλW ἐν ᾧ BP εἰς ὃν S || 29-30 εἰσιόντες (οἱ
 εἰσ. Wλ) πάντες (om. Wλ) προσέκοπτον MOWλ εἰσιόντες καὶ ἐξιόντες πρ.
 (προσέκρουον B) πάντες (om. B) BP οἱ εἰσερχόμενοι καὶ ἐξερχόμενοι προσ-
 έκοπτον πάντες S || 30 δέ] οὖν L || δέ τις S || μὴ MOBP μὲν W μόνος *Westl.*
 om. λS || προσκόψας MOλWP προσκρούσας B πρὸ τοῦ προσκόψαι ὡς
 ἐθεάσατο S || αὐτὸν *prosl* ἄρας BP om. tell. || προσκ.] προσκρούειν B || 31
 οὖν *prosl* ἐκείνον SBPW om. MOλ || κρίνας-εἶναι] πρόκριτον ἄνῳ εἶναι S ||
 κρίνας Mλ προκρίνας BPOW || παρὰ-εἶναι] τῶν ἄλλων W || τοῦ λοιποῦ O
 || εἶναι] ἓνα B || τὴν ἀλήθειαν MOλW om. SBP || 32 ὁ (om. S) Ξ. εἶπεν
 (ἔφη L) MOLS ὁ δὲ Ξ. εἶπεν V ὁ (om. W) Ξ. λέγει BPW || περὶ B ||
 c.67 πρὸς MOBPW εἰς Sλ || (c. 67) || 33 λουσάμενος δὲ MOW καὶ λ. SBPλ
 || παρεγένετο ἐπὶ τὸν δείπνον (τὸ ἄριστον W) MOW ἐπὶ (πρὸς P) τὸ ἄριστον
 π. SBPλ || μετὰ δέ] καὶ μ. W || τὸ δειπνῆσαι MO τὸ ἀριστῆσαι W ταῦτα
 SBPλ || 33-34 τῆς γαστρὸς νυξάσης MOW om. SBPλ || 34 ὁ Ξ. *prosl* ἐξῆλθε
 BPλ om. MOWS || ὑποχώρησιν MOW τινα (τὴν B) ἀναγκαίαν (ἀ. om.
 S) χρεῖαν (χρ. αὐτοῦ S) SBPλ || παρεστῶτος MOW παρεστηκότος (-τως
 B) SBPλ παρισταμένου V περισταμένου L || 34-35 καὶ (om. O) ξέστην
 ὕδατος ἐπιφερομένου (-μενος O) MO ξέστου μεστοῦ ὕδατος ἐπιφερομένου W
 μετὰ ξέστου ὕδατος SBPλ || 35 λέγει ὁ Ξ. MOλPW ὁ Ξ. ἔφη B λέγει S
 || Αἰσώπε *prosl* Ξ. WB εἰπέ μοι Αἰσώπε SPλ om. MO || δύνασάι μοι εἰπεῖν
 MOW om. SBPλ || ἔθος (ἐ. ἐστὶ O) τοῖς ἀνθρώποις MOW τοῖς ἀνῳῖς
 (τοῖς ἀνῳῖς V) ἔθος ἐστὶ SBPλ || ὅταν MOW ὅτι ὅταν LV καὶ ὅταν (ὅτε
 P) SBP || 36 καθεζώμεθα-ἀναγκαῖα] εἰς τὴν ἀναγκαίαν ἀγκαίαν καθημένοις S ||
 καθεζώμεθα MW -όμεθα BPO -ονται LV || τὰ ἐαυτῶν MOWSP παρ'
 ἔ. B ἐπὶ τὰ ἔ. LV || βλέπομεν (-ωμεν S) MWSP ἀποβλέπομεν BO βλέ-
 πουσιν LV || ὁ δὲ *ante* Αἴσ. SBPλ om. MOW || 37 ἔφη MOBP εἶπε
 W φησι, δέσποτα LV om. S || σοφοὺς *prosl* παλαιούς O φιλοσόφους
 S om. tell. || σοφός] φιλόσοφος S || σπατάλης O || 37-38 πολύν-καθεζόμενος]
 πολλήν, καθεζόμενος εἰς τὰ ἀναγκαῖα S || 37 ἐκάθητο M || 38 μέχρις οὐ MW μ.
 οὖν PO μ. ὅτου B ἕως τοσοῦτον LV || ἀπέχεσε B || 38-39 ἀπ' ἐκείνου-
 φρένας om. SBP || 38 ἀπ' MλW ἐπ' O || γοῦν M || 38-39 φοβούμενοι οἱ
 ἀνθρώποι LV || 39 διαβλέπουσι-φρένας] μὴ καὶ αὐτοὶ τὰς ἰδίας χ. φρ. πυκνῶς
 τὰ ἴδια ἀφ. βλέπουσιν W || διαβλ. τὰ ἴδια ἀφ. Oλ τὰ οἰκεία διαβλέπονται
 ἀφ. M || 40 ἀλλὰ-φρένας om. PV || δέσποτα MOLWS κύριέ μου B || μὴδὲν
 MW μὴ SBLO || ἀγωνιάσης MOW λυπηθῆς (-θεῖς L) BL λυποῦ S

|| (c. 68) || 41 ἐπαύριον| ἐξῆς O || ἐπὶ πότον μετὰ φίλων ἀνακλιθέντος M ἐπὶ c.68
 πότου κληθέντος μετὰ φίλου O μετὰ τῶν φίλων (φιλοσόφων pro τ. φ. B) ἀνα-
 κληθέντος (-κλιθέντος B) SBP μετὰ τινων φίλων ἐπὶ πότου ἀνακλιθέντος (-κλη-
 L) λ μετὰ φίλου ἐπὶ πότον ἀνακλιθέντος W || 42 ἤδη (ἡδεῖ S) post τοῦ πότου
 SBP om. MOW || ἐπικρατοῦντες O || ἐγένετο MLBP ἐγένοντο OWSV
 || μεταξύ post ἐγέν. BP post ἱκανὰ W om. MOLS || ἀρξαμένου libri ἀρχο-
 μένου Westl. || 43 συνταράττεσθαι (-σσεσθαι W) MΛW συντάσσεσθαι O
 ταραττεσθαι SBP || ἐπιγνούς-ποιεῖν om. SBP || μέλλει μάχην ποιεῖν Wλ μάχην
 μ. π. M μεγάλην μάχην ποιεῖ O || λέγει MOW λέγει πρὸς αὐτόν (π.
 αὐτόν om. B) ὁ Αἰσωπος SBP || δέσποτα om. S

P. 94

1 ὁ ante Δ. SBP om. MOW || 1 sq. εὐρὼν supplevi ex G, q. v.; sed
 locus male sanus et altius latent corruptelae || 1 τὸ οἰνικὸν MOLS τὸ οἰνι-
 κὸν W τὸ κοινὸν P om. B || 1-2 τρεῖς κράσεις τῷ ἀνθρώπῳ (lanium... φ ser-
 uatum in M) διὰ πόματος χρήσασθαι (ποιήσασθαι Westl.) εἶπε MOW φησι (om.
 SB) τρεῖς κρ. ἔχει SBP εἰς τρεῖς κρ. ἔδωκε (δέδωκε L) τῷ ἀνῶ διὰ π. χρ. LV || 2
 τὴν-εἶναι] ἡ μὲν προτέρα ἡδονή B || ἡδονῆς MWSP ἡδονῆς καὶ εὐφροσύνης
 O ἡδονῆν LV || εἶναι MΛW om. SBPO || ἡ δὲ δευτέρα εὐφροσύνη B ||
 δὲ ante δευτ. om. O || εὐφροσύνης MWSP μέθης O εὐφροσύνην LV || 2-3
 τὴν δὲ τρ. ὕβρεως] ἡ δὲ τρίτη ὕβρεις B || 3 ὕβρεως MOWP ὕβρεως ἡδονῆν
 LV μέθην ὕβρεως S || διό, δέσποτα MOW διὰ τοῦτο οὖν (οὖν om. B)
 SBP || 3-4 παραχωρήσατε-ἀκροατήρια] sensum restitui ex G || παραχωρήσατε
 ἐν οἷς δεδώκατε ἀπόδειξιν (-εἰξεις O) MO ἅπαντα καταλείψατε (-ἵψατε P)
 SBP παραχωρήσατε-ἀπόδειξιν ἡγουν ἅπαντα καταλείψατε W ἀναχωρή-
 σωμεν (-αμεν V) νῦν LV || 4 δὲ om. O || μεθύων MΛSPW μεθύσας O μεθοῦ
 B || 5 φησί] ἔφη S || σύμβουλε ἄδου MO τοῦ ἄδου (ἀηδοῦ B) σ. (συμβουλήν
 B) SBPλW || Αἰσωπος (ὁ δὲ Αἰσ. W) εἶπεν MW καὶ ὁ Αἰσ. (+ πρὸς αὐτόν
 O, ἔφη P) SPLO ὁ Αἰσ. ἔφη B || ἐκδεξαι ante ὁ Αἰσ. B || ἄρδην post καὶ V,
 post ἐκδ. L om. tell. || καὶ om. O || εἰς] ἕως S || ἄδου MΛSB ἄδην PWO
 || καταβαίνει MOW καταβιβασθῆς (-εἰς λ) Pλ καταβιβαστεῖς B καταβη-
 βασθήσῃ S || (c. 69) || 6 τίς δὲ MOW καὶ τίς SBPλ || περιφερόμενον MO συμ- c.69
 πεφυρμένον SBPλW || ὅλον ὑπὸ τῆς μέθης post συμπεφ. SBPλW om. MO ||
 λέγει MWSBP ἔφη Oλ || 7 εἰ πάντα M μὴν πάντα W εἰπέ τὰ O εἰπέ
 μοι BPL om. S || 7-8 δύναται-εἶπεν] om. SBPλ || 7 τῷ ἀνθρώπῳ O || ὁ Ξ.
 MO ὁ δὲ Ξ. W || 8 τὰ MW om. O || δὲ om. O || εἶπεν O ἔφη W om.
 M || δύναται τις B || 8-9 τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν MOWS ἐκπιεῖν (πιεῖν B)
 τ. θ. BP || 9 καὶ ὁ Ξ. OλS Ξ. λέγει W ὁ δὲ B om. MP || μὴ θέλων
 ἡττηθῆναι καὶ ἐκ τοῦ οἴνου κεκαρομένος ὢν λέγει, post Ξ. O || φησι MΛSBPW
 φημι Westl. om. O || κάγῳ MOWSP ἐγὼ Bλ || γὰρ post κάγῳ SBPλW
 om. MO || αὐτὸς om. λ || 9-10 δύναμαι τ. θ. ἐκπιεῖν MO τὴν θάλασσαν δ.
 ἐκπ. W δύναμαι ἐκπιεῖν αὐτήν SB δ. αὐτήν ἐκπ. τ. θ. P αἰτήν δ. ἐκπ.
 LV || 10 καὶ ὁ MOW ὁ δὲ SBPλ || ἐάν] εἰ S || δὲ MSW om. BPLO ||

- ταύτην *prosl* μὴ S ἐκπίης MWP ἐκπίεις Oλ ἐκπιείς SB || τί *om.* M ||
 τί πρὸς ταῦτα λέγεις O ὁ Ξ. M ὁ δὲ Ξ. OW ὁ οὖν Ξ. BPL ὁ δὲ S ||
 ὁλος (δλως λ) *prosl* Ξ. BPLW *om.* MOS || νενικωμένος LV || ὦν (ὦν S, ὄν P)
prosl νενικ. SPW *om.* MOAB || ὑπὸ] ἐκ O || 11 ἔφη MOW λέγει SBPL
 τίθημι MOWSV τίθη μοι BPL || τὰς *om.* S || μου *prosl* συνθήκας BP *om.*
tell. ὑπέρ] *περί* B *om.* S || ὑπέρ-μου] ἅπαντα τὸν οἶκόν μου ζημιωθῆναι S
 || βίου MOW οἴκου BPL || καὶ ἐπὶ τούτοις MO ἐπὶ τούτοις (-τεῖς B) δὲ
 (δὲ *om.* S) SBPLW || 12 προβάλλοντες OW προβαλόντες LV προβάλ-
 λονται B προσβαλόντες MS προσβαλλώντες P || δακτύλους WB || καὶ
 c.70 *prosl* δακτ. B || (c. 70) || γενομένης *om.* M || 13 ὁ Ξ. *om.* M || νικτόμενος MOW
 νιψάμενος SBPL || οἶκ MO μὴ BPLW καὶ μὴ S || ἰδὼν MΛWB εἰδῶς
 O εἰδὸς S εἰδῶν P || δὲ *prosl* ἰδὼν BPLW *om.* MOS || τὸν δακτύλιον
 MΛB τὸ δ. WO τὸν ὄν ἐφόρει δ. S τὸ δακτυλίδιον P || ἐξήτει καὶ *om.*
 S || 14 τί-δακτ.] ποῦ ἐστὶ τὸ δακτυλίδιον μου P || μοι OW μου MΛB *om.*
 S || δάκτυλος O || Αἰσωπος ἔφη M καὶ ὁ Αἰσωπος Sλ ὁ δὲ Αἰσωπος W ὁ
 Αἰσ. B ὁ δὲ ἔφη P *om.* O || οἶδα] γινώσκω P || φησιν *prosl* οἶδα WΛBO
om. MSP || ἀλλὰ τοῦτο MOW τοῦτο δὲ SBL ἐν P || γινώσκω] οἶδα P ||
 15 γέγονας S || βίου MOW οἴκου (εἴκου P) SBPL || ὁ δὲ Ξ. MB ὁ δὲ Ξ.
 λέγει SPL καὶ ὁ Ξ. O Ξ. ἔφη W || τί λέγεις MOW διὰ τί SBPL ||
 Αἰσωπος ἔφη MW καὶ ὁ Αἰσ. (+ πρὸς αὐτόν O) SBPL O || παρὰ MO *περί*
 W ἐπὶ *Westl.* *om.* SBPL || 15-16 τῷ χθές πότῳ MOW τὸ χθές L τῇ
 χθές BV τὴν χθές P ὅτι τῇ χθές S || 16 συνθήκας ἔθου MOW συνέθου
 SBPL || ὑπέρ-σου MOW *om.* SBPL || τὸν MΛWS τὸ BPO || 17 προεβάλου
 ML προεβάλλου SBVW προσεβάλου O παρεβάλου P || ὁ Ξ.-πῶς] καὶ
 πῶς ἄρα φησὶ ὁ Ξ. S || ὁ Ξ. εἶπε M ὁ δὲ O καὶ ὁ Ξ. BPW *om.* λ || καὶ
 πῶς MO πῶς ἄρα BPLW || ἐγὼ *om.* O || δύναμαι (δυνήσομαι SP) τὴν θάλασσαν
 ἐκπιεῖν MOWSP ἐκπ. τ. θ. δύναμαι B τ. θ. ἐκπ. δυνήσομαι LV || 18 δυνατός
 εἰ W δυνατόν ἢ M δυνατόν σοι εἰ O δυνατόν ἐστὶ BPL *om.* S ||
 ἐνούσης MOS ἐνούσης B εὐνοούσης W συνούσης LV σῆς P || σοι] μοι
 O σου B *om.* P || 18-19 ἐμπειρίας-συνθήκας] ἐπὶ τὰς συνθήκας O || 19
 τινος *om.* M || ὁ δὲ *ante* Αἰσ. W καὶ ὁ S ὁ B *om.* MOAP || ἔφη *om.* S ||
 20 ὁ Ξ. (καὶ ὁ Ξ. Bλ) δός μοι γνώμην φησὶ MΛB ὁ Ξ. λέγει δ. μ. γν. W καὶ
 ὁ Ξ. δ. μ. γν. SPO || ποίῳ λόγῳ MO π. τρόπῳ PL τοῦ τρόπου S *om.*
 c.71 B π. λόγῳ ἢ τρόπῳ W || (c. 71) || 21 Αἰσωπος (ὁ Αἰσ. B) ἔφη MΛWBP
 Αἰσ. εἶπεν S *om.* O || ὅταν δὲ P || ἔλθῃ *om.* λ || ὁ συνθηκάριος ὁ συνθηκοφύλαξ
 B || σου *om.* S || λέγοντι B || 22 εἶπας *prosl* θάλασσαν SBPLW ἔχεις M *om.*
 O || ἄρνού MOW ἀρνήσῃ S ἄρνησαι P δειλιάσης B || παροινο(ν)
 συνέθου M παροῖνον παρέθου O ἐν οἴκῳ (οἴκῳ B) συνέθου SBPL σ. ἐν
 οἴκῳ W || 23 στρώματα] μοι στόματα P || παρὰ (πρὸς O)-τεθῆναι MO καὶ
 κράββατον (-άτους S) καὶ τράπεζαν παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τεθῆναι SBL καὶ
 κράβατον τεθῆναι P παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τεθῆναι καὶ κραββάτους καὶ τράπεζαν
 W || 23-24 παῖδας πιγκέρνας MW π. κέρνας O π. ἐπικέρνας (-εις S) Sλ
 κυρνᾶν παῖδας ἐτοίμους B || καὶ παῖδας-παραστήναι *om.* P || 24 παραστήναι

ΜΟΛW παραστήσαι S παράστησον B ὅτι ΜΟW om. SBPΛ πάντα
 πεπλήρωται W τὰ π. ἤδη πεπλ. Μ πάντα πεπλήρωνται O om. SBPΛ
 | 24-25 τοῦ ὄχλου ἐπὶ (πρὸς Μ) τὴν θέαν παντός (π. om. W) συνδραμόντος
 (-του Μ) MW καὶ τὸν ὄχλον συνδραμόντα O πάντα τὸν ὄχλον ἐπὶ τὴν
 θέαν (θάλασσαν P) συνδεδραμηκότα BPΛ τὸν ὄχλον ἅπαντα ἐπὶ τ. θ. συνδρα-
 μόντα S || 25 κέλευσον om. P || καὶ (om. V) σκύφον LV σκάφην Μ σκάφου
 O σκύφος BP σκύφους SW || ἐκ] ἀπὸ LV || καὶ λαβὼν ἓνα ἐν ταῖς χερσί
 σου *postl* θαλάσσης W || 25-26 καὶ εἶπέ ΜΟ εἶπέ (εἶπον P) δέ SBPΛ εἶπέ
 W | 26 δημοσίᾳ ΜΟW ἀπάντων (πάντων λ) ἀκουόντων, *sed postl* συνθηκ.,
 SBPΛ || πρὸς τὸν λαόν, ἐξόχως δέ πρὸς τὸν συνθοφύλακα O | πῶς (π. ἄρα W)
 τεθείκαμεν (-ήκαμεν O) τὰς συνθήκας ΜΟW εἶπέ ἡμῖν πῶς ἄρα (ἄρα π. S)
 τὰς συνθήκας πεποιήκαμεν (ἐποισάμεθα S) SPΛ εἰ παρ ὃν ὑμῖν ἅμα τὰς σ.
 πεποιήκαμεν B || καὶ τότε W || 26-27 ἐρεῖ σοι] βοήσει σὺ S || 27 ἔφης *postl* σοι
 SBL om. ΜΟWP || ἵνα om. B || ἐκτίης MW ἐκτίεις SPΛO ἐκπιεῖν B
 | εἶπέ οὖν (+ αὐτῷ O) ΜΟΛ μετὰ δέ ταῦτα εἶπέ πρὸς ἅπαντας SBP ὁ
 δέ Ξ. τῷ Αἰσώπῳ ἔφη W || 27-28 μή τι-ἄνδρες om. SBP || 27 μή τι πλέον ἐρεῖ
 τούτου; ὁ δέ οὐ φησι W || κακεῖνος *postl* ἐρεῖ O || καὶ] ἀλλὰ W || τούτῳ Μ | 27-28
 μαρτυράμενος (μαρτ . . . μενος Μ) λέγε (φῆσον Μ) ΜΟΛW μαρτύρομαι.
 λέγε *Westl.* || 28 *postl* λέγε *sic pergil W*: ἐπειδὴ γὰρ παρ' αὐτῶν ἀντίφρασιν
 ἔχεις δέξασθαι καὶ δημηγόρησον παρρησίᾳ· ἄνδρες πολῖται τιμώτατοι καὶ φιλοῦ-
 μενοι περὶ τοῦ Διὸς τε καὶ Ἀπόλλωνος, ἔστι κάμοι πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν εὐνοϊάν τινα
 ἣτις κάμοι ὠφελία γενήσεται μεγίστη καὶ ἀνεσις. πάντως οἴδατε *elc.* || πολῖται
 ΜΟW Σάμιοι SBPΛ || οἴδατε ὅτι *ante* πολλοὶ SBPΛW om. ΜΟ || εἰσι
 om. λ || χεῖμαρροι καὶ (κ. *abscissum in* Μ, κ. ταῦτα O) ἀένναοι ΜΟ καὶ χ.
 ἀένναοι SPΛW om. B || 29 ἐν (ἐπὶ S) *ante* τῇ θ. SBPΛW om. ΜΟ ||
 ἐπιχέονται (ἐπιχ. μὲν λ) ΜΟΛWB(P) διαχέονται S || καὶ διαρρέουσιν *postl*
 ἐπιχ. SPΛW om. ΜΟB || συνεθέμην οὖν ΜΟ ἐγὼ δέ σ. SBPΛW τοῦ
ante μόνην Wλ om. ΜΟSBP || ἐκπιεῖν τῇ θ. O || οὐχὶ δέ (δέ om. MSB)
 ΜΛSBP οὐ μὴν δέ WΟ || 30 τοὺς om. B || ἐπιρρέοντας ποταμούς ΜΟ π.
 οἵτινες εἰς αὐτὴν ἐπιχέονται SBL π. οἵτινες ἐπιρρέουσιν εἰς τὴν θάλασσαν
 W ποταμούς P || ἀπελθε οὖν (λοιπόν O) καὶ ἐπίστρεψον (. στρεψον
 Μ)-ὑδάτα ΜΟ οὗτος (οὕτως P *et Westl.*) οὖν (δέ S) ὁ σχολαστικὸς ἀπελθέτω
 (-θάτω S) καὶ τὰ ἐν αὐτῇ εἰσερχόμενα ὑδάτα ἀποστρεψάτω (ἀπ. ὑδάτα S, ἐπιστρε-
 ψάτω W) SBPΛW || 31 κἀγὼ ΜΟ κ. τότε W καὶ τότε κἀγὼ (κἀγὼ om.
 P) SBPΛ || οὕτω P || τὸ ἀδ.-λυθήσεται ΜΟ διαλυθήσεσθε (-σθαι PΛ) ἀμφό-
 τεροι (ἀμ. om. S) SBPΛ τὸ ἀδύνατον ἀναλυθήσεται W || (c. 72) || 32 ἐπιγνοὺς c.72
 περιχαρὴς ἐγένετο (γέγονεν Μ) ΜΟ ἐπ. τὸ συμφέρον καὶ π. γενόμενος πάνν
 (π. τε B) ἠύφράνθη BPΛ ἐπ. τὸ συμφ. καὶ π. γενόμενος χαρᾷ διεχίθη W π.
 γεν. τὸ συμφ. ἐπιγνοὺς ἠύφράνθη τὰ μέγιστα S || τὰς συνθήκας S || θεῖς ΜW
 ποιήσας SBPΛ om. O || τῷ ἐντιμότερῳ O || 33 ἐξεδέχετο MSW ἐξελέγχετο
 LV ἐκδεχόμενος O ἐξεδέχοντο BP || πρὸ τοῦ πυλῶνος O τὸν Ξάνθον
 SBPΛW om. Μλ || προελθόντος δέ τοῦ Ξάνθου Μ προσελθόντος δέ (οὖν S)
 αἰτοῦ (om. S) SBP προελθόντι (ἐξελθόντι O) δέ τῷ Ξάνθῳ WΟ καὶ προσ-

ελθόντι τῷ Ξ. LV || 33-36 ἐξήτει-ὁ δὲ Ξ. om. SBP || 33 ἐξήτει ἐκβιβασθῆναι ΜΛW ἐξ. ὁ σχολαστικὸς ἐκπερωθῆναι O || 34 Αἰσωπος εἶπε MV Αἰσ. ἔφη I. ὁ δὲ Αἰσ. εἶπε W Ἔσωπος δὲ πρὸς αὐτὸν ἀπεκρήθη O || τῷ σῶ βίω LV 35 ἡμ. γέγονεν ἡ θ. ΜΛW κενοῦται ἡ θ. O || ὁ σχολ. ἔφη ΜΛW καὶ ὁ σχολ. O || 36 οὐκέτι (οὐκέτι γὰρ W) Ξάνθου ΜΛW καὶ πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κυρίου σου O || *prosl* Ξάνθου *sic pergīt* Lo (cf. G): Esopus ait "dico tibi, da omnia tua domino meo et noli fiscare" || κλίνας S || πρὸς τῷ αἰγιαλῷ στρωθῆναι M πρ. τὸν αἰγιαλὸν στ. (τεθῆναι λ) Wλ στ. ἐν τῷ αἰγιαλῷ O εἰς τὸν αἰγ. ἀνακλιθῆναι (τεθῆναι P) BP ἀνατεθῆναι εἰς τὸν αἰγιαλὸν S || 37 τεθῆναι MOW καὶ δῖφρον SBPλ || ἅπαν *prosl* πλήθος SBPλW om. MO || συνέδραμεν OWSP -μον MB συνήχθησαν LV || ἰδεῖν (τοῦ ἰδεῖν O) MOW ἐπὶ τὴν θεωρίαν (τῇ θεωρία P) SBPλ || ἀναπесόντος MO ἐπὶ κραββάτου (κλίνης B) ἀνακλιθέντος SBPλ ἀνακλιθέντος ἐπὶ κραββάτῳ W || 38 δραμῶν MOW om. SBPλ || Αἰσ. MW ὁ Αἰσ. SBPλO || καὶ MW om. SBPλO || σκύφον λαβὼν (ἀναλαβὼν W) MOW λαβὼν σκύφος (-ον λ) SBPλ || πληρώσας O || αὐτὸ (-ῶ P, -ὸν λ) *prosl* πλήσας BPλ om. MOSW || ἐκ (ἀπὸ λ) τῆς θ. om. S || τῷ Ξ.] τῷ κυρίῳ αὐτοῦ M || (c. 73) || 39 συνθοφύλακι LS || εἶπε δημοσίᾳ MOW om. SBPλ || τεθείκαμεν W τεθήκαμεν O ἐθήκαμεν M συνεθέμεθα SBPλ || 40 λέγει MOW φησι SBPλ || ἐκπίης W ἐκπίεις SBPλO πίης M || 40-41 ὁ Ξ.-οὔ om. P || 40 ὁ Ξ. MO ὁ δὲ Ξ. SBλW || ἔφη *prosl* Ξ. O || μὴ τι ἕτερον MO μὴ ἕτερόν τι SBλW || 40-41 ὁ δὲ οὔ O ὁ δὲ οὔ φησι BVW ὁ δε φ. οὔ L οὔ φ. M ὁ δὲ συνθοφύλαξ οὐχί S || 41 καὶ ὁ Ξ. OL ὁ Ξ. V ὁ (om. M) Ξ. ἔφη MW Ξ. ἔφη (λέγει B) SBP || πολῖται] σάμιοι LV || πολλοὶ om. P || ἐν τῇ θαλάσῃ ὕδωρ εἰσάγουσιν (συνάγουσιν P) OλPW ὕδωρ εἰσάγουσιν ἐν τῇ θ. M ὕδωρ ἐν τῇ θ. εἰσ. SB || 42 στόματα MOλSB στόμια PW || ἰσχύσω SBPλM νικήσω OW || 43 ἐκπιεῖν τ. θ. M τὴν θ. ἐκπιεῖν SBPλ ἐκπιὼν (-ῶ O) τὴν θ. OW || ἀνέκραξαν δὲ (δὲ om. M) ἅπαντες MOW οἱ δὲ ἀκούσαντες (ἀκ. om. Pλ) ἄν. SBPλ || ὁ δὲ MOW τότε ὁ SBPλ

P. 95

1 πρὸς MW παρὰ O εἰς SBPλ || τοῦ Ξ. ΜλSBW αὐτοῦ PO || λέγει] εἶπε B, ἐδέετο S || 1-2 μέγας-παρακαλῶ om. S || 2 παρακαλῶ MOW κέλευσον οὖν BP κέλευσον παρακαλῶ LV || δυσωποῦντος δὲ (οὖν LS) τοῦ ὄχλου ἐπέισθη ὁ Ξάνθος (+ καὶ ἐκέλευσε λυθῆναι S) *prosl* συνθήκας SBPλ τοῦ δὲ ὄχλου συμπαρακαλοῦντος ἐπέισθη ὁ Ξάνθος λυθῆναι τὰς συνθήκας W om. MO || (c. 74) || 3 αὐτοῦ om. SL || προσελθὼν om. SB || αὐτῷ ὁ (om. M) Αἰσ. λέγει MOW αὐτῷ (om. P) ὁ Αἰσ. κατ' ἰδίαν λέγει Pλ λέγει ὁ Αἰσωπος πρὸς αὐτὸν (πρ. αὐτὸν om. B) SB || ὁ (*prosl* λέγει) om. S || 4 σώσας MO περισώσας SPλW χαρισάμενος B || ἀξιὸς εἰμι ΜλSBP ἀξιώσης μοι O ἀνάξιός εἰμι W || τυχεῖν ἐλευθερίας MOWB ἐλ. τ. S τῆς (om. λ) ἐλευθερίας Pλ || ἐξεδίωξεν MW ἐδίωξεν O ἀπεδίωξεν SBPλ || 5 αὐτὸν] *prosl* ὑβρίσας *in* P || τί MOWλ τί δὲ B om. SP || ἐγὼ τοῦτο οὐκ ἐνεθυμούμην MO μὴ γὰρ τοῦτο ἐγὼ (om. B)

οὐκ ἐβουλόμην (ἡβ- P) ποιῆσαι BP μὴ γὰρ ἐγὼ (κἀγὼ S) οὐκ ἐβουλόμην
τοῦτο ποιῆσαι SL μὴ γὰρ τοῦτο καὶ ἐγὼ οὐκ ἐνεθυμούμην W || 5-6 Αἰσωπος-
ἀνταμνυῖμαι om. SBPW || 6 μέινον με ML om. O || ἐγὼ σε MO κἀγὼ
(ἐγὼ V) σοι LV || ἀνταμνυῖμαι M ἀνταμείνομαι OV ἀνταμείψομαι L ||
(c. 75) || 7-35 ἐν μιᾷ-ἱμάτια] *haec fabula, quam latine vertit Lo, graece exstat* c.75
solum in O; eiusdem vestigia quaedam supersunt in G. sequuntur lectiones
codicis O || 7 μονοθεῖς || 7-8 τὰς χεῖρας-σχῆμα] *haec non tradita esse videntur,*
sed pro consuetudine huius scribae de suo conficta; cf. Lo. alia eiusdem farinae
infra l. 10 et 34, supra ad c. 2 || 9 Ἐσωπε, et sic ubique in O || 10 εὐεργητοῦ-
μαι (pro εὐεργετῇ με?) κ. τ. γ. ὀφέλει cod.; melius Lo: habui frigus in hac
nocte et adiuvat me si teneo illum in manu mea || 11 αἰδῶ || 14 ἀνταμείψοι
|| 15 χαρήσομαι || 17 ἀνταμείνασθαι ἐπιτέλει || 18 πληρώσης || 19 λαμβάνης
|| τὸ μὲν || (c. 76) || 24 οἶδε || 26 ἓνα λίθον || δέκο κύμυλα || 28 ἀκούσασα, cf. c.76
Lo] ἐρήσασα O || 30 et 33 κοκόμυλον, -λα || 32 πορευσόμεθα || νοχλεύω || 33-34
οὕτως π. κύριε *supplevi*, cf. Lo || 34 μὴ-αὐτῶν *delenda*, cf. *supra* || αὐτῶν]
incertum an scriptum sit αὐτῶ || (c. 77) || 36 ὁ Ξ. τῷ Αἰσώπῳ λέγει (λ. τῷ c.77
Αἰσ. λ) *δεδόνιστός εἰμι (δεδώνιστός εἰμι Αἰσωπε λ)* OL ὁ δὲ Ξ. λέγει τῷ Αἰσώπῳ
M om. SBPW || οὖν om. M || 37 δικόρωνον MOW κορώνας (κορούνας
S) δύο SBPL || ἀπάγγελον O || τὸ MOW om. SBPL || μονοκόρωνον MOW
μίαν (μὴ λ) ἰδῆς SBPL || ἀνάγγελόν μοι ὅτι *prol* μονοκόρωνον M || 38 κακὴ ἡ
om. O || ἡ MWS om. BPL || οἰωνοσκοπία OLW ὀρνεοσκοπία M οἰονο-
σκοπία SBP || ἐστίν *prol* οἶων. LV || δὲ MOW οὖν SBPL || ὁ om. M || εἶδεν
S ἴδε O καὶ ἰδὼν BPMλW || δικόρωνον MOW δύο κορώνας (κ. δ. P)
SBPL || 38-39 πρὸ τοῦ πυλῶνος MOW ἐπὶ τινος (τ. om. S) δένδρου καθεζο-
μένας (καθημένας B) SBPL || 39 καὶ (om. W) εἰσελθὼν ἀπήγγειλε OW εἰσῆλθε
καὶ ἀνήγγειλε M εἰσελθὼν (καὶ εἰσελθὼν S, ἐλθὼν λ) ἀνήγγειλε SBPL || καὶ
προσελθὼν παρήνει *prol* Ξ. MW om. OLSBP || αὐτὸν] τὸν Ξάνθον O || ἡ
μία ἀνέπτη O ἡ μία ἀπέπτη (. . . ἐπετάσθη M) WM ἀπέπτη ἡ μία SBPL ||
ὁ δὲ Ξ. *prol* ἀνέπτη SBPLW om. MO || 40 τὴν δὲμίαν ἰδὼν MO ἰδὼν
τὴν (τ. om. λ) μ. SBPLW || κατάρατε om. S || 40-41 δικόρωνον-πυλῶνος MOW
δύο ἴστανται ἐπὶ τοῦ δένδρου SBPL || 41 Αἰσωπος ἔφη MW ὁ δὲ O καὶ ὁ
Αἰσωπος SBPL || φησιν *prol* ναί SBPL om. MOW || ἔπτη OB *abscissum*
in M ἀπέπτη (-εμπτη P) SPλW || ὁ δὲ Ξ. φησί MW καὶ ὁ Ξ. ἔφη O ὁ
δὲ (δὲ om. λ) Ξ. λέγει SBPL || ἐστὶ (ἔσται L) *prol* ἔθος SBPLW om. MO ||
δραπέτα *prol* σοι SBPLW om. MO || 42 μοι S || καὶ ἐκέλευσεν OS ἐκέλ.
οὖν M καὶ εὐθέως ἐκέλ. (κελεύσας B) BPLW || ἐκδυθέντα WL θέντα
(*amissis 4 vel 5 litt.*) M γυμνωθέντα O ἐκδυθῆναι καὶ (καὶ om. B) SBP
|| 43 ἐλθὼν-Ξ.] ἐλθόντες ἐκάλουν τὸν Ξ. ἐπὶ δειπνον P || ἐπὶ μέγα δειπνον (δ. μέγα
W, δειπνον M) ἐκάλει τὸν Ξ. MOW ἐκάλει (ἐκάλεσε S) τὸν Ξ. ἐπὶ δειπνον
(τοῦ δειπνου S) SBλ || ἔφη MOλW λέγει BP εἶπεν S || 43- p. 96, 1 ὁ τάλας
-ἐμαστιγώθην] διὰ τὸ δικόρωνον ἐτύφθην S || 43 ὁ τάλας MOW τῷ τάλα
BPL

P. 96

1 ἐγὼ ἰδὼν τὸ (τὸ *om.* O) δικόρωνον MOW ἰδὼν ἐγὼ (ἐγὼ *om.* P) τὸ δυκόρωνον (τῶν δυκορόρωνων καὶ P) BP ἰδῶ ἐγὼ τὸ δικόρωνον ἰδὼν (*i. om.* V) LV ἐμαστιγώθην-ἰδὼν *om.* B || ἐμαστιγώθην MOW μαστιγοῦμαι PL ἐτιφθην S || τὸ μονοκόρωνον PL || ἰδὼν *prosl mon.* (ἰδὼν ἰδοῦ M) MOW *anle mon.* S *om.* PL || τὴν τρυφήν S || τροφήν V || πορείη MVW -εἶει SBPLO || οὐκοῦν] οὐκ ἦν B || 2 καὶ μάτην P || εἰσὶν *prosl μάτην* S || οἰωνοσκοπία καὶ ὀρνεοσκοπία (*sic*) O αἱ οἰωνοσκοπίαὶ καὶ ὀρνεοσκοπίαὶ W ἡ ὀρνεοσκοπία M αἱ οἰωνοσκοπίαὶ (οἰονο- L, οἰνοο- P) SPL αἱ οἰωνοσκοπίαὶ V ἡ οἰονοσκοπία B || 2-4 θαυμάσας -Αἰσωπον *om.* West. || 2 αὐτοῦ τὸν λόγον MOW αὐτοῦ τὸ νοερὸν BPL τὸ ν. αὐτοῦ S || 2-3 μηκέτι, φησὶν, τυπτέσθω (-σθαι O) MOW φησιν ἔασατε (ἔασον B) αὐτόν SBPL || (c. 77a) || 4 *quae sequuntur usque ad c. 78 desunt in OLoG, cf. Text Trad. pp. 222, 226, 230* || μετὰ δέ τινας ἡμέρας LV || ὁ Ξ. τὸν Αἰσωπον BPW τὸν Αἰσ. ὁ Ξ. LV αὐτόν MS || 5 ἔφη πρὸς αὐτόν BPL ἔφη MS λέγει αὐτῷ W || 6 τὴν ἐστίασιν PW ἐστίασιν V ἐσθίασιν BL ὑπηρεσίαν MS || αὐτῶν BPLW *om.* MS || ἐπὶ *om.* S || τῆς *om.* BL || 7 ὁ Αἰσωπος *om.* W || τῇ τραπέξῃ ὦ (ὦ *om.* PW) κυρία μου BPLW ὦ κ. μ. τῇ τρ. MS || 8 ἐλθοῦσα ἢ κίνα (κυνὶ B, κύων WL) BPLW ἢ κῦνα (κίων M) ἐλθοῦσα MS || φάγει B || τῶν ἐδεσμάτων *om.* P || ἡ (αὐτὴ P) δέ ἔφη (φησι S) SBPLM ἡ δέ W || 9 μηδέν (μηδέν *ds* P) περὶ τούτων (τοῦτ B) BPLW περὶ τοῦτου μηδέν MS || φροντίζεις B || κῶλος BAMW κόλος SP || ἔχει SBPLM ἔξει W || 10 εἰς ἐτέραν χρεῖαν (-*ras* χρεῖας P) ἀσχολουμένου BPL εἰς ἐτέρας ἀσχολ. δουλείας MS ἕτερον χρόνον ἀσχολ. W || καὶ πάλιν-ἐλθόντος BPW πάλιν ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἐλθόντα LV καὶ ὑποστρέψαντος (ὑπ. δέ M) αἰθὶς ἐπὶ τῆς τραπέξης (τὴν τράπεζαν M) MS || εὔρε BMW ὡς εὔρε S εὔρε οὕτως LV εὐρίσκει P || 11 αὐτῆς *om.* MS || ἐπὶ τῆς τρ. ὑπάρχοντα BPLW ἐπὶ τῆς τρ. (τὴν τράπεζαν M) ἔχουσιν (ἔχοντα S) MS || 11-12 ὁ δέ φοβηθεὶς BPL καὶ φ. W φ. MS || 12 ἡ κίνα (κίων MW) ἀνελθοῦσα SMW ἡ κύων ἀνελθὼν (ἐλθὼν L) LV ἐλθοῦσα (*om.* P) ἡ κίνα (κῦνα B) BP || ἀχρειώσῃ τὴν τρ. MW ἀχρειώσῃ τὴν τρ. SBL καταφάγῃ τῶν ἐδεσμάτων P || ἀνεμνήσθη S || 12-13 τῆς κυρίας αὐτοῦ εἰπούσης BPL εἰπούσης τ. κ. αὐτοῦ MS καὶ τῆς κ. αὐτοῦ τὸν λόγον W || 13 ὅτι (*om.* P) ἐμοῦ (ἐμοῦ γάρ P) καὶ ὁ κῶλος (κόλος P) ὅφ. ἔχει BP ὅτι (+ καὶ λ) ὁ κῶλος (κόλος S, κοῦλος L) μου ὅφ. ἔχει MΛS *om.* W || καὶ *anle* ἀνακομβώσας MS *om. tell.* || ἀνακομπόσας L || 13-14 αὐτῆς (ταύτης P) τοὺς χιτῶνας BPLW τοὺς αὐτῆς χ. MS || 14 καὶ-γυμνώσας *om.* P || αὐτῆς *om.* M || γυμνώσας BΛW ἀπογυμνώσας S ἐπιγυμνώσας M || κεῖσθαι οὕτως BPLW οὕτως (οὕτω M) κεῖσθαι (κ. καὶ M) τηρεῖν τὴν τράπεζαν MS || τοῦ Ξ. δέ B || 15 ἐλθόντες P || ἀνῆλθον SPWM ἀνῆλθεν B ἀπῆλθον πάντες LV || ἰδόντες οὖν SBLM ἰ. δέ W ἰδὼν οὖν P || αὐτὴν PW τὴν τοῦ Ξάνθου γυναῖκα SBLM || 15-16 γυμνὴν καὶ ὑπνώσαν B || 16 αἰσχ.-αἰτῶν PW αἰσχ. ἀπεστράφησαν τὰς ὄψεις αὐτῶν MS ἀπεστράφησαν τ. ὄψεις αὐτῶν B ἀπέστρεψαν τὰς ὄψεις αὐτῶν αἰσχ. LV || 17 ἔφη] λέγει M || πρὸς τὸν Αἰσωπον BPLW τῷ Αἰσώπῳ MS || δέσποτα PWLM ὦ δ. B δ.

μου S || 17-18 πρὸς τὴν θεραπείαν ὑμῶν ἡσυχολημένου (ἐτοιμάζοντος P) PW τὰ
 πρὸς θ. ὑμῶν (ὑμετέραν M) ἐτοιμάζοντος (-ων L, -οντα V) SBAM || 18 εἶπον
 SBPW κ[αί] εἰπόντος M εἶπον ἐγὼ LV || 19 ἀνελθοῦσα SBPWM ἐλθὼν
 L ἐλθη V || κῖνα (κῦνα SB) SBP κῖων MΛW || καταφάγη PWV κατα-
 φάγει SL καταφάγ . . . M φάγει B || αὐτῇ] ἡ B || δέ οἱ. M || ἔφησε M
 || 19-20 μηδὲν (μηδένης P) περὶ τούτου (τούτων W) φροντίζων BPAW καὶ
 περὶ τούτου μηδὲν φρόντιζε (-ῆζε S) MS || 20 γάρ] δέ L || κῶλος BWML κόλος
 SP || ἀρτίως οὖν (γάρ P) BPA ἄρτι δέ (οὖν W) MSW || 20-21 ὑπνοῖ κ. μου
 M || 21 ὑπνεί BΛ || δέ] γάρ B || κώλου BWML κόλου SP || αὐτῆς PWL οἱ.
 SBM || ὁρῶσι] βλέπουσι B || 23 αἰσχύνας-σου BPWL αἰσχ. οὐ μόνον ἐμέ
 ἀλλὰ καὶ τὴν κυρίαν σου MS || 24 ὀργισθήσομαι SMLW ὀργιστήσθησμαι
 ἢ ὀργίσωμαι corr. P ὀργίζομαι B || εὐρίσκω M || εὐρήσω-ἀπολέσω σε οἱ.
 λ || μαστιγώσω σε σφοδρῶς καὶ ἀπολέσω σε (σε οἱ. M) BM μ. σε (σε οἱ. W)
 καὶ σφ. ἀπολέσω σε PW σφοδρῶς μ. σε καὶ ἀπολέσω S || ἀπολέσω West, post
 Reiske || (c. 77b) || 25 μετ' οὐ (μεθ' οὐ P) πολὺ PΛW μεθ' οὐ πολλοὺς (π. c.77b
 οἱ. S) SB μετὰ ταῦτα M || τοῦ Ξ. καλέσαντος] ὁ Ξάνθος καλέσας LV || κε-
 λείσαντος B || 26 ἔφη ὁ Ξ. M || ἐάσεις PV || τινι BPW τινι MΛS || 27 ἀλλ'
 ἢ] ἀλλὰ W || μόνους BPWV μόνον MSL || τοὺς οἱ. MS || σοφοὺς libri φιλο-
 σόφους West. || 28 τοὺς (τὰς S) τοῦ οἴκου πυλῶνας SBPM τοὺς π. τοῦ οἴκου
 LV τὸν τοῦ οἴκου πυλῶνα W || ἐκάθιτο B || εἴσω W || 28-29 ἐλθὼν δέ τις
 τῶν κ. ἐκρουσε LV || 28 τῶν κεκλ. οἱ. S || 28-29 καὶ κρούσαντος SBWM ἐκρουσε
 PΛ || 29 τῷ πυλῶνι BPW τὸν πυλῶνα SΛ abscissum ἢ M || ὁ Αἰσωπος
 ἔφη (λέγει B) WB ἀλλ' ὁ Αἰσ. ἔφη αὐτῷ P ἔσωθεν ὁ Αἰσ. λέγει (ἡρώτα
 S, post σείει) MS καὶ ὁ Αἰσ. εἶπεν αὐτῷ LV || τί σείει (σειή λ) SΛM τίς
 εἶ PW τίς σὺ εἶ B || 30 οὕτω P || 30-31 τοῦ Αἰσώπου πολλοὺς (π. οἱ. B)
 ἀπολογουμένου (-ους P, διαλεγόμενου W) BPW ἀπ. τοῦ Αἰσ. πολλοὺς S . . .
 πολλοὺς (amissis octo fere litteris antecedentibus) M τοῦ Αἰσ. πολλοῖς ἀπολο-
 γουμένου LV || 31 ἀνεχώρησαν LV || νομίζοντες] ἡγησάμενοι B || εἶναι οἱ. LV
 || 32 τῷ πυλῶνι SBPW εἰς τὸν πυλῶνα M τὸν π. LV || ἔφη αὐτῷ (αὐ. οἱ.
 S) ὁ Αἰσωπος SBPW τοῦ Αἰσώπου φήσαντος M ἤκουσε παρὰ τοῦ Αἰσώπου
 LV || τί σείει (σειεί B, σειή λ) SBLW τί σὺ P τίς εἶ M || 32-33 ὁ δέ-κέρκον]
 τὴν κέρκον φησί M || 33 κέρκον (οἱ. τὴν) καὶ τὰ ὠτία B || καὶ ὁ Αἰσ.] ὁ δέ Αἰσ.
 W || τοῦτο P || ἀκούσας] καλέσας LV || καλῶς οἱ. L || 34 ἀπελθὼν (ἐπελθὼν
 M) SPMΛW καὶ ἀπελθὼν B || δέσποτα οἱ. B || 35 συνεστιαθῆναι SPWV
 συνεστιαθῆναι B συνεστιασθῆναι MI || σοι] σε S || οὗτος μόνος BPWV μόνος
 οὗτος MS οὕτως μόνον L || πάνυ] σφόδρα B || 36 προσδοκῶν-αὐτόν οἱ. λ
 || προσδοκῶν BPM δοκῶν SW || παρελογήσαντο B || οὖν] δέ B || αὐτῶν οἱ.
 MS || ἐν] ἐπὶ B || 37 λέγουσι] εἰπόν τινες LV || τὸν Ξάνθον B || εἵκαμεν B ||
 ἐξουθενῆσαι PW ἐξουθενῆσαι MΛS -θενῶσαι B || 38 πρὸ τοῦ πυλῶνος οἱ.
 MS || σαπρὸν τοῦτον B || 38-39 ὅπως-ἀποκαλέσει] τοῦ ἐξουθενῆσαι καὶ ὑβρίσαι
 ἡμᾶς καὶ κύνas ἀποκαλέσαι MS || 38 ὑβρίσει BPA ὑβρίση W || 39 ἀποκαλέσει
 PΛ -έση BW || 39-40 ὄραμα-καὶ ὁ Ξ. οἱ. P || 39 ἀλήθεια B || καὶ οἱ] οἱ δέ
 W || 40 ἀλήθεια BW ἀληθές MΛS || μοί τις SBMW τίς μοι (με P) PΛ,

cl Westl. || 41 τούτου BPW τοῦ ΜΛS || ἔφη] λέγει W || κάθ.] κατάρατε B ||
διὰ *om.* λ

P. 97

1 τοῦ μετὰ *om.* P || σε *om.* λ || αὐτοὺς *om.* B || 2 μοι *om.* P, με S || καθύβρισας
LV || ἀτίμους BPΛW ἀτίμως MS, *cl Westl.* || αὐτοὺς *om.* MS || ἀπέστρεψας
SBAM ὑπέστρεψας W ἐποίησας P || 3 οὐχί W || με S || τινι BPW τινὰ
ΜΛS || ἀνδρῶν *om.* L || 4-5 ναί φησι *om.* B || 5 μορμολύκιον *om.* B || οὔτοι
(ὅτι P) οἶκ εἰσὶ BPW οἶκ εἰσὶν οὔτοι ΜΛS || σοφῶν BPΛW φιλοσόφων
MS || καὶ ὁ] ὁ δὲ W || οὐχί] οἶκ εἰσὶν L || 6 ὑπάρχουσι PWλ τυγχάνουσι
SBM || προσκεκρουκότες BPW -κότην S προσκεκρούτων M κεκρουκότες
LV || 6-7 ἐμοῦ ἔσωθεν (ἔσ. *om.* P) ἐστῶτος BP ἐμοῦ ἔσωθεν ὄντος W ἐμοῦ
δὲ ἔσωθεν ἱσταμένου S ἐγὼ δὲ ἱστάμενος ἔσωθεν M ἐγὼ ἔσωθεν ἐστῶς LV
|| 7 τί σείει BM τί σείη (σύει S) Sλ τί σὺ P τίς εἶ W || ἐξ αὐτῶν SWMλ
αὐτῶν B *om.* P || 7-8 τὸ ῥῆμα τοῦτο SBΛM τῷ ῥήματι τοῦτω (τοῦτο P)
WP || 8-9 καὶ διὰ-ὑποδείξας τοῦτον *om.* *Westl.* || 8 διὰ τὸ] τῷ M || αὐτοὺς *prosl*
ἀνοήτους SBAM *om.* PW || ὑπάρχειν BPΛW εἶναι MS || αὐτοῖς] ἔσω
LV || μόνον τοῦτον S || μόνον *om.* B || 9 σοφῶς SBPλ σαφῶς MW || ἀπο-
κριθέντα PWλ ἀνταποκριθέντα SBM || ὑποδείξας *om.* MS || τοῦτον τὸν συνεσθια-
θέντα τῷ κυρίῳ αὐτοῦ P τοῦτω τῷ συνεστιαθέντι τ. κ. αὐτοῦ W τὸν (αὐτὸν
BL) τῷ κ. μου (αὐτοῦ Bλ) συνεστιαθέντα (-ἐσθιαθέντι B) ΜΛSB || 10 καὶ *aple*
οὕτως W || ἀπολογουμένου PW ἀπολογηθέντος MS ἀπολογησαμένου LV
ἀνταποκρινομένου B || αὐτῷ (αὐτὸν P, *sed o ex ω facto*) ὀρθῶς λέγειν PW ἅπαν-
c.78 τες ὀρθῶς αὐτὸν λέγειν ΜΛS ἅπαντες ὀρθῶς λέγει B || (c. 78) || 11 μεθ' ἡμ.
δὲ τινας (τ. *om.* M) MOW καὶ μ. ἡμ. τ. SBPλ || ἅμα τῷ Αἴσ. *om.* S || μνημεῖα
LV || 12 παρεγένετο MWSBV παρεγένοντο POL || τὰ ἐν ταῖς λ. ἐπιτάφια
ἀναγ. ἐτέρπετο M τὰ ἐν τοῖς (τ. *om.* Pλ) λ. ἐπιτ. ἀναγ. γράμματα (γρ. ἀναγ.
W) ἐτέρπετο (*om.* P) SPΛW τὰ ἐν λάρνακι ἦν ἐπιτ. ἀναγ. γράμματα καὶ
ἐτέρπετο B ἐπὶ τοὺς τύμβους ὁρῶν τὰ γράμματα ἀναγινώσκων εὐφραίνετο O
|| 12-13 ὁ δὲ Αἴσ.-κεχαραγμένα] ὁ Αἴσ. δ' ἰδὼν ἐν λαρνάκιον ἄφωνα στοιχεῖα
κεχαραγμένον B || 13 ἐφ' ἐνὶ ΜΟΛW ἐν SP || σύμφωνα O || ἔχοντα οὕτως
prosl κεχαρ. O ἃ καὶ εἰσὶ ταῦτα B *om.* ΜΛSPW || 14 ἐπιδ. αὐτὰ B || τῷ
Ξ. ὁ Ἑσώπος καὶ φησι O || φησὶ πρὸς αὐτὸν W || τί ἐστὶν ἄρα ταῦτα (τ. ὦ δέσποτα
W) ΜΟΛW τί ἄρα τ. εἰσὶ BP τί ἄρα εἰσὶ τ. S || 15 στρεβλωθεὶς M στρε-
θεὶς O βιασθεὶς SBPλ στρ. καὶ βιασθεὶς W || εὖρε-λύσιν ΜΟ ἠδυνήθη
τὴν τούτων λύσιν εὐρεῖν (ἐξευρεῖν Wλ) SBPΛW || ἠπόρησα *om.* λ || 16 εἰ δύνασαι
prosl ζήτημα W *om.* *rell.* || σάφισον B || ἔφη *prosl* αὐτὸν LV || δέσποτα *om.*
λ || 16-17 ἐάν σοι-θησαυρόν σοι O || 16 τῆς στήλης τ. S || 17 σοι *prosl* θ. ΟΛS
prosl χρ. WB *prosl* δώσω M *om.* P || δώσω ΜΟBPW δώσω δέσποτα
L δέσπ. δώσω V χαρίσω S || χαρίζει OLP -εις M -η WBV παρέ-
χεις S || ὁ Ξ. O ὁ δὲ Ξ. W ὁ δὲ SBPλ *abscissum in* M || ἀκούσας MOW
om. SBPλ || λέγει MOW φησὶ SBPλ || 18 λήψῃ (*vel* -η) MOWS λήψει
γάρ BPλ || τὴν *om.* O || σου *prosl* ἐλευθ. SBPΛW *om.* ΜΟ || τὸ ἡμισυ τοῦ

χρυσίου MOWP τοῦ χρ. τὸ ἡμ. SBL || (c. 79) || ὁ δὲ Αἴσ. (Αἴσ. om. O) c.79
 ἀκούσας MOW τότε ὁ Αἴσωπος SBP || 19 ὄστρακον λαβὼν OΛW καὶ λ.
 ὄστρακον M om. SBP || ἀνεπόδησεν PO -πόδισεν L ἀνεπήδησεν SBW
 -πίδησεν V ἀναπηδήσας M || ῥύξας O || 19-20 τὸν θησαυρὸν ἀνελάβετο (ἐλαβε
 WO) MΛWO ἀνέλαβε τ. θ. (τὸ χρυσίον P) SBP || 20 τῷ δεσπ. προσήνεγκε
 MOW προσήνεγκε (προσήγαγε S) τῷ δεσπ. (δ. αὐτοῦ P) SBP || καὶ φησι
 MOW λέγων SBP || δέσποτα om. B || ἐπαγγελίαν] ἐλευθερίαν μου S || 21
 ὁ δὲ Ξ. MW ὁ δὲ φησι SBPλ || οὐ δώσω, φησὶν (ἔφη W) MOW οὐδὲν λήψει
 (-εις P) SBPλ || 21-22 ἐὰν-μαθεῖν] ἀλλὰ O || 21 ἐμοὶ B || φράσεις Sλ || ποῖα
 ἐπινοῖα MW τὸ ποῖα ἐπαγγελία (ἀγγελία S) Sλ ἐν ποῖα ἐπαγγελία P
 τὴν ἐπαγγελίαν ἐν ἧ B || εὔρες τὸν θησαυρὸν M τ. θ. εὔρες SBPλW || 22 πολὺ
 τοῦ (τὸ W) εἰρέματος τιμιώτερον MW π. τοῦ εἰρήματος τιμιώτερος O π.
 τοῦ εἰρέματός (-ήματός B) ἐστι τιμιώτερον SBL π. τ. ἐστι τοῦ εἰρήματος
 P || Αἴσ. ἔφη MW ὁ δὲ λέγει O καὶ ὁ Αἴσ. SBPλ || δέσποτα MOW om.
 SBPλ || 23 φησι *prosl* θησαυρὸν S || ἐνταῦθα (ἐν ταῦτα P) *anle* καταθέμενος BPλ
prosl κ. S om. MOW || ὡς φιλόσοφος] ἡμᾶς σαφῶς S || τὰ ἐπτά ἐχάραξε στοιχεῖα
 MΛW τὰ ἐπτά γράμματα κατασκάψας ἐχ. O διεχάραξε τὰ ἐπτά στοιχεῖα
 S ταῦτα τὰ στ. διεχ. B τὰ ἐπτά διεχάραξεν στ. καὶ γράμματα P || ἃ λέγει
 A] οἶον τὸ ἄλφα λέγει O || ἃ λέγει BPλW ἃ λέγουσι οὕτως M om. S
 || ἀποβάς] ἀναπηδήσας S || 24 τὸ B, . . . τὸ Δ *etc.* O || ῥύξας O || εὔρης P || 24-25
 Ξ. λέγει MPW ὁ Ξ. λ. O ὁ δὲ Ξ. λ. (λ. om. S) SBL || 25 ἐπεὶ περ MΛBW
 ἐπεὶ OSP || εἰ] ὑπάρχει S εἰ *prosl* πακοῦργος P || τεύξη (-ει LO) MOW
 λήψει SBP || τῆς ἐλευθερίας MOWP τὴν ἐλευθερίαν (+ σου B) SB || 25-26
 ὁ δὲ πρὸς αὐτόν MOWS ὁ δὲ λέγει πρὸς αὐτόν BW ὁ Αἴσωπος λέγει P ||
 26 δέσποτα om. S || παραγγέλλω (-έλω Oλ) MOW ἀναγγελῶ (+ οὖν λοιπὸν
 S) SBW ἀπαγγελλῶ P || 26-27 τὸ χρυσίον ἀποδοθῆναι (δοθῆναι M) τῷ
 (τῷ om. MW) βασιλεῖ τῶν (τ. om. O) Βυζαντίων (-ίω O) Διονυσίῳ MOW
 δοθῆναι τὸ (τὸν B) χρυσίον τῷ βασιλεῖ τῶν (τ. om. Sλ) Βυζαντίων (-ίω S) Διονυσίῳ
 (Δ. om. SB) SBL δοθῆναι τῷ βασιλεῖ τὸ χρ. τοῦτο P || 27 πόθεν-ἔφη om.
 S || πόθεν (καὶ π. LV) οἶδας φησιν MOW καὶ ὁ Ξάνθος πόθεν αὐτὸ (-ῶ P)
 γινώσκεις BPW || Αἴσ. ἔφη MΛW καὶ ὁ Αἴσ. BP om. O || γραμμάτων]
 πραγμάτων O || ἐγὼ *prosl* γραμμάτων P γὰρ S om. *tell.* || 28 ἐπέγνων
 (ἐπ. φησιν O) MOWP ἐπέγνωσα SB || ὡς λέγει (λέγουσι M) MOWP ἃ
 λέγει (λέγουν B) SB om. λ || καὶ ὁ Ξ. πῶς; ὁ δὲ φησι *prosl* λέγει S || O ὃν
 εὔρες, E ἐνθάδε (ἐνταῦθα M) MO O ὃν, E εὔρες PW O ὁρύξης E εὔρης
 B O ὃν εὔρες (εὔρήσεις S) Sλ || E ἐνθάδε *prosl* θησαυρὸν LV || (c. 80) || 29 c.
 τοῦ om. S || εἶναι τὸ χρυσίον WOSPλ τὸ χρ. εἶναι M εἶναι τὸν θησαυρὸν
 τοῦ χρυσίου B || λέγει MOWP φησιν (*infra prosl* εἰρήματος) B εἶπεν
 (*prosl* ἡσύχασον) λ || 30 Αἴσ. ἔφη MΛW Αἴσ. εἶπεν SBP καὶ ὁ Αἴσ. ἔφη
 O || οὐχὶ OΛW οὐ SBPM || μοι] μὴ O || αὐτὸ (-ῶ L, τοῦτο S) *prosl* μοι SBL
 om. MOWP || χαρίζη MW -ει O -εις SBPλ || 31 ἐνταῦθα (ἐνταῦτα P)
anle καταθέμενος (θέμενος P) SBPλ om. MOW || ἄκουε γὰρ φησιν MO ὁμως
 (ὁμως πάλιν λ) ἄκουσον (ἄκουε W) SBPλW || 31-32 Α ἀνελόμενοι-χρυσίου]

Α ἀπόδος *etc.*, *sicut supra*, V || 31 διέλεσθε W δι Μ διέλεσθαι
 Ρ διελέσθαι ΒΛΟ διελώντες S || 32 Ο ὃν εὔρατε (-ετε Μ) Ε ἐνθάδε ΜΟ
 Ο ὃν εὔρατε (-ετε λ) ΣΛ Ο ὃν Ε εὔρητε (εὔρατε ἐνθάδε W) ΡW Ο ὀρύξης
 Ε εὔρεις Β || Ε ἐνθάδε *post* θησαυρόν LV || 32-33 δεῦρό φησιν εἰς τὴν οἰκίαν
 (τὸν οἶκον Μ) ΜΛWBP δ. εἰς τ. οἰκίαν ἔφη Ο ἔφη δ. εἰς τ. οἰκίαν S || 33
 μου *post* οἰκίαν Ρ || καὶ *ante* τὸ χρ. ΜOW *om.* SBPΛ || διελώμεθα MOS
 διελόμεθα BPV διελλόμεθα L ἐλώμεθα W || ἐλευθερίαν σου Β || λάβης
 ΜOW ἀπολάβης BPV ἀπολάβεις SL || 33-34 ἐλθόντων δὲ αὐτῶν ΜOW
 ἐλθών (ἐλθόντων ΣΛ) οὖν ἐν τῷ οἴκῳ SBPΛ || 34 καὶ φοβούμενος WP . . . φοβού-
 μενος Μ φ. δὲ Ο φοβούμενος SBL || τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ΜΟ τὸ τοῦ
 Αἰσώπου στομίλον (λάλον Β) SBPΛ τὴν τοῦ Αἰσώπου γλῶσσαν W || 34-35
 αὐτὸν-φυλακὴν Ο τὸν Αἰσώπον εἰς φ. βληθῆναι Μ βληθῆναι αὐτὸν εἰς
 τὴν φ. W αὐτὸν εἰς φ. (ἐν φυλακῇ S) ἐμβληθῆναι (βληθῆναι ΣΛ) SBPΛ || 35
 καὶ ὁ Ἑσώπος φησιν Ο ὁ δὲ Μ ὁ δὲ Αἰσ. φησι W καὶ φ. ὁ Αἰσ. SBPΛ
 || τοιαῦταί εἰσιν αἱ τῶν φιλοσόφων ὑποσχέσεις (σχέσεις λ) οὐ μόνον γὰρ (γὰρ
om. Ρ) τὴν ἐλευθερίαν μου οὐ (οὐ *om.* W) λαμβάνω ἀλλὰ καὶ εἰς φυλακὴν προσ-
 τάσσεις βληθῆναι με (με βλ. V, με ἐμβληθῆναι W, ἐμβλ. με [αὐτὸν Β] SB) *post*
 φησιν SBPΛW *om.* ΜΟ || ἔχε τὸ χρυσίον καὶ (μόνον W)-ἐλευθερίαν ΜOW
 τότε ἐκέλευσεν ὁ Ξάνθος ἀνεθῆναι (ἀνενεχθῆναι S, ἀπολυθῆναι Β) αὐτὸν τῆς (ἐκ
 τῆς Β, ἀπὸ τῆς Ρ) φυλακῆς SBPΛ || μου *post* ἐλευθερίαν Ο || 36 καὶ ὁ Ξ. Ο Ξ.
 εἶπε Μ ὁ Ξ. ἔφη W πρὸς δὲ τὸν Αἰσ. λέγει (ἔφη Ρ) BP καὶ πρὸς (πρ.
 δὲ λ) αὐτὸν ἔφη ΣΛ || γενναίως εἶπας (εἶπ . . . Μ) ΜΟ καλῶς λέγεις SBPΛ
 γενναίως καὶ καλῶς λέγεις W || ἵνα] τοῦ S || ἰσχυρότερόν μου κατηγορήσης Μ
 ἰσχυροτέρως κατηγορίσης μου Ο ἰσχυρότερος μου (μοι W) κατήγορος γένη
 SBPΛ || 37 Αἰσώπος ἔφη WOP ὁ δὲ Αἰσ. εἶπεν Μ Αἰσ. λέγει (εἶπεν S)
 SBL || ἄκων-πρᾶξαι MW ἄκων ἔχεις εἰς ἐμέ τοῦτο πρ. Ο ἄκ. ἔχεις τ. πρ.
 εἰς ἐμέ S ἄκ. τ. ἔχεις εἰς ἐμέ πρ. Ρ ἄκ. ἔχεις εἰς ἐμέ τ. πρ. LV εἴ τι κακὸν
 c.81 ἔχεις τοῦτο εἰς ἐμέ πρᾶξον Β || (c. 81) || 38 σημεῖον ΜOW τοιοῦτον SP τοι-
 οῦτον σημεῖον Βλ || ἐν *om.* Ο || γενέσθαι ἐν τῇ Σάμῳ Ρ || 39 π. γὰρ ἰορτῆς ἀγομένης
 SBPΛW πανδήμου γὰρ ἀγομένου ΜΟ || καὶ τῶν θ. π. (πεζομένων Ο) ΜΟΛW
om. SBP || αἵφνης Β || καὶ *post* καταπτὰς Μλ *om. tell.* || 40 τὸ-δακτυλίδιον-
 αὐτό Β || τὸν δούλου S || 41 θροηθέντες MW θρυληθέντες Βλ(SPO) || γεγόνασιν
 ἀγῶνι ΜOW ἀ. γ. SBPΛ || παρὰ LV || τοῦ σημείου ΜΟ τοῦτου τοῦ σ.
 SPΛ τοῦ τοιούτου σ. WB || ἐκκλ. οὖν συναθροίσαντες ΜOW καὶ συναθροισ-
 θέντες S(P) καὶ συναχθέντες Β καὶ συνελθόντες ἅπαν τὸ πλῆθος LV ||
 42 πρωτοπολίτου WΟ πρώτου πολίτου Μ πρωτοπολίτου ὄντος (-ως L) SBL
 πρωτοκυλεύοντος Ρ || ἂν *post* ὅπως WBP *om.* ΜΟΛS || διαλύσῃ MW -ει
 ΒΡΛΟ *om.* S

P. 98

1 αὐτοῖς (αὐτῶν Ο) τὸ σημεῖον ΜΟ τὸ ζητούμενον αὐτοῖς (αὐτῆς Ρ) σ.
 c.82 SBPΛ τὸ ζήτημα τοῦ σημείου W || (c. 82) || διαπορῶν ΜOW ἐπαπορῶν
 εἰς τοῦτο SBPΛ || καὶ *post* διαπ. Μ || διωρίαν αἰτήσας S || διωρίαν ΜΛSBP

διορίαν WO || 1-2 εἰς τὸν ἴδιον ἦλθεν οἶκον (οἶκον ἦλ. O) MO εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ SBP εἰσῆλθεν εἰς τὸν ἴδιον οἶκον Wλ || (c. 83-85) || 2 ἐν πολλῇ δὲ (οὖν S) γενόμενος ἀθυμία MOWS καὶ ἐν π. γ. ἀθ. Pλ καὶ πολλῆς γενομένης ἀθυμίας B || ἤμελλεν δ. ἐαυτὸν S || διαχειρίσαι O || 2-3 μὴ (διὰ τὸ μὴ O) δυνάμενος τὸ ζήτημα (ση M) λῦσαι (διαλῦσαι W) MOW om. SBPλ || 3 δὲ MO οὖν SPλW γοῦν B || διαγνοῖς MO γνοὺς SBPλW || 3-4 ἤδη-ὦν MO ὡς νουνεχῆς καὶ φιλοδέσποτος SB ὡς φιλόσοφος, μᾶλλον δὲ καὶ φιλοδέσποτος W ὡς νουνεχῆς καὶ φιλόσοφος (φρόνιμος P) καὶ φιλοδέσποτος ὦν (φιλοσοφώτατος, om. ὦν P) Pλ || 4 καὶ ἀκοῖσας περὶ τοῦ γενομένου σημείου *prosl* ὦν *addl.* O || προσῆλθε O προσελθὼν (π M) SBPλMW || τῷ Ξ. καὶ φησι O ἔφη τῷ Ξ. (τῷ Ξ. ἔφη Mλ) SBPλMW || 4-5 τί-κινδυνεύειν om. λ || 4 τί MOW ἵνα τί SBP || 4-5 σύννοους εἰ καὶ οὕτω δυσθυμεῖς (δυσφημεῖς WO) ὥστε κινδυνεύειν (ὥστε κ. σε O, ὥστε κινδυνεύεις W, νεύειν M) MOW οὕτως ἐν ἀθυμία τυγχάνεις (διάγεις S) SBP || 5 τοῦτο om. O || δυσθίμει M δυσφημεῖς BP δυσφήμει LV δυσφορεῖς S ἀπαναίνου O δυσχέraitει W || ἔωθεν δὲ (οὖν M, om. O) MOλW αὔριον γὰρ SBP || προσελθὼν] *abscissum in* M || 6 οὐκ OSBPλ οὐκέτι MW || οἰκέτην δὲ ἔχω πολὺπείρον (-ηρον O) MOW οἶκ. δὲ (οὖν L) π. ἔχω BPλ ἔχω δὲ οἶκ. π. S || 7 καὶ om. M || οὗτος O αὐτὸς *rell.* || τὸ σημεῖον διαλύσει (-ση O) MOλW δ. τὸ σ. SBP || καὶ om. P || εἰάν OW εἰ MλSBP || ἐπιτύχοι (-ει L) LV || 7-8 ἔξεις-ἐγὼ] δεσπότης ἐγὼ ἀντὶ δόξης B || 7 ἔξεις (-ης O) WOSPλ ἔχεις M || εἰάν] εἰ *libri* || 8 ἀποτύχοι (-ει L) LV || ὑπὲρ δόξης δεσπότης ἐγὼ ὑβρισθῆσομαι (καθυβρισθῆσομαι W) MOW ἀντὶ δόξης (ἀ. δ. om. S) δέσποτα ἐγὼ καθυβρισθῆσομαι (ὑβρισθῆσομαι P) SPλ || (c. 86) || 8-9 πεισθεῖς-Αἰσώπῳ MOW τότε ἐπέισθη ὁ Ξ. (ὁ Ξ. ἐπ. B) τῷ Αἰσώπῳ SBPλ || 9 ἔωθεν MOW καὶ τῇ ἔωθεν (εἰώθει B) SBPλ || ὑπ. προθύμως S || ἀπήνητησεν LV || καὶ στὰς ἐν τῷ μέσῳ MOW στὰς δὲ εἰς τὸ μέσον SBPλ || 9-10 ἔφη (ἐφώνησεν O) τοὺς λόγους οὓς ὑπέδειξεν (εἶπεν M) αὐτῷ ὁ (ὁ om. O) Αἰσώπος MOW ἀνήγγειλεν ἅπασιν (ἅπαντα B) καθὼς παρὰ τοῦ Αἰσώπου (τῷ Αἰσώπῳ B) ἐδιδάχθη (ἐδιδ. π. τοῦ Αἰσ. S) SBPλ || 10 εὐθέως *prosl* οἱ δὲ SBPλW om. MO || 10-11 ἐλθεῖν τὸν οἰκέτην αὐτοῦ O τὸν Αἰσώπον ἐλθεῖν (εἰσελθεῖν L) SBPλW συνιδεῖν τὸν Αἰσώπον M || (c. 87) || 12 ἐλθόντος-μέσον M ἐλθόντων δὲ αὐτῶν τοῦ τε Ξάνθου καὶ τοῦ Ἑσώπου καὶ στὰς ἐν τῷ μέσῳ ὁ Ἑσώπος O τοῦ δὲ ἐληλυθότος (ἐλθόντος P) ἔστη (παρέστη B) εἰς τὸ μέσον BP ἐληλυθότος οὖν καὶ ἐν τῷ μέσῳ στάντος S ὁ δὲ ἐληλυθὼς ἔστη (-ει L) εἰς τὸ μ. LV τοῦ δὲ ἐληλυθότος καὶ στάντος εἰς τὸ μέσον W || 12-13 κατανοήσαντες-ἔλεγον] καταγέλουν ἐμπέζοντες οἱ Σάμιοι κατανοήσαντες τὴν τούτου μορφὴν. οἱ καὶ ἔλεγον O || κατανοήσαντες-ἐμπαιζοντες αὐτῷ (αὐτὸν W) ἔλεγον MW καταν. οὖν οἱ Σ. τὴν μ. αὐτοῦ ἐμπ. ἔλεγον BPλ κατενόουν οἱ Σ. τὴν μ. αὐτοῦ καὶ ἐνέπαιζον αὐτὸν λέγοντες S || 13 αἵτη ἡ μορφή καὶ ἡ ὄψις B || σημειολύτου (σ. οὐκ ἔστιν O) MO(P) σημειολυτεῖ WB σημειολυτικῇ S σημεία λύει LV || τι *Westl.* (*cl* W?) τί MOSBP om. λ || 13-14 ἀκουσόμεθα ἀγαθόν B || 14 ἀκουσόμεθα MOSBV -ώμεθα PWL || καταγελᾶν L || ἐφ' ὑψηλοῦ (ὑψηλοτέρου O) στὰς MO ἐφ' ὑψηλοῦ τόπου σ.

- W στὰς ἐφ' ὑψηλοῦ τόπου SBPΛ || τὴν χεῖρα WOB τὰς χεῖρας MS τῇ
χειρὶ LV || 15 τῷ ὄχλῳ MOBPW τὸν ὄχλον LV om. S || κατασιγήσας
LV || γενέσθαι *prosl* ἡσυχίαν SBPΛW om. MO || συγῆς δέ γεν. MOW om.
78 SBPΛ || ἔφη MOW καὶ φησιν SBPΛ || (c. 88) || 16 σκ. μου S || οὐκ-διάνοιαν
om. λ || ἀποβλέπειν δεῖ MO δεῖ (δὴ P) ἀποβλ. SBPΛW || 17 κακίστη μορφῇ
(-ῇ Bλ) MOBλ κακίστην μορφὴν SPW || ἔδωκε MO δέδωκε SBPΛW ||
καὶ *prosl* ἔδωκε PW om. MOλSB || νοῦν σῶφρονα MO σ. ν. SBPΛW ||
οὐδ' εἰς (οὐδεῖς O) MOW οὐδὲ γὰρ εἰς S οὐ γὰρ Pλ οὐ B || 17-18 τὴν
ἀρετὴν τῶν κεραμίων MOW τὴν τῶν κ. μορφὴν SBPΛ || 18 σκοπεῖν δεῖ (δ. om.
P) BPΛW σκάπτειν δεῖ O κατανοεῖν δ. M δεῖ ἀποβλέπειν S || ἀλλ'
ἢ τὴν B || ἀποκειμένην *prosl* ἔνδοθεν M om. tell. || ταῦτα οὖν καὶ τὰ τοιαῦτα
W || ταῦτα οὖν B || 19 ὄχλοι] σάμιοι O || διεπόμπυζον (διεπόπτυζον O,
πτυζον R, *unde initium capit hic cod.*), εἰς ἀλλήλους καὶ (om. W) ἔλεγον (λέγον-
τες W) MORW διησπάζοντο εἰς (εἰς om. L) ἀλλήλους καὶ ἔλεγον LV ἔλεγον
SBP || 19-20 Αἰσωπε-μετὰ] Αἰσωπος δυνάμενος λέγειν τί πολλὰ λέγομεν ἡμεῖς;
ἀκούσας δὲ ὁ Αἰσ. τοὺς ἐπαίνους μετὰ LV || 19 Αἰσωπε om. M || 19-20 δυνάμενος-
λέγε MORW εἴ τι δύνασαι τῇ πόλει λέγε BP εἴ τι δύνασαι, βοήθησον
ἡμῖν λύσας τὸ σημεῖον S || 20 ἦν δὲ (γὰρ R) ὄχλος πολὺς ἀθροισθεὶς ἐν τῷ τόπῳ
prosl λέγε OR || ὁ δὲ γνούς ἑαυτὸν (+ ἐν τῷ τόπῳ O) ἐπαινοῦμενον μετὰ π. ἔφη
MORW ὁ δὲ φησι μετὰ παρρησίας SBP || μετὰ π. ἔφη LV, cf. *supra* || (c.
88a) || 21-24 ἄνδρες Σάμιοι-εἶπεν om. SBP || 21 εὐκ.-σῶφρονα] εὐκαταφρόνητον
(ἀκ- L) ἢ ἀμορφία με (μου L) ποιεῖ τισὶ τοῖς γε νοῦν ἔχουσι σ. LV || εὐκατα-
φρονήτους (ἀκούσητέ μου M) ἢ ἀμορφία εἴωθε ποιεῖν τοὺς (τὸν W) νοῦν ἔχοντας
σῶφρονα MRW εὐκ. ἢ ἀμ. τὸν νοῦν εἴωθε δρᾶν ἔχοντας σῶφρονας O || 22-25
καὶ ὄντας-ἐπεὶ om. λ || 22 τὸ M τῷ λαλεῖν W τοῦ λ. OR || ἀκάνθῳ
O || φύεται RW φέονται M φυέντα O || 23 αὐτοῦ *abscissum* in M ||
πειθανολογία OR || καλῶς λέγεις ORW καλῶς ὁ γε M || 24 εἶπεν
89 MOW ἔφη R || (c. 89) || 25 Σάμιοι καὶ τίμιοι μου OR τίμιοι W πολῖται
M || ἐπεὶ MORW ἐπειδὴ SBP || τύχη] φύσις P || ἀγόνα R || δεσπότη Bλ
|| 26 τε MSBW om. PλOR || δούλου Bλ || ἐὰν om. λ || ἀμείνων MV ἀμείνον
L ἀμείνω (-ῆνω B) SBORW ἄμηνον P || φανείη τοῦ δεσπότη P || φανῇ
ORλW φανῇται M φανέται S φανείη BP || τὰς om. M || μαστ.]
πάντων LV || 27 λήψεται MORW καθίσταται Pλ καθυφίσταται B ὑφίσ-
ταται S || ἐὰν MORW εἰ SBPλ || οὖν] δὲ M || μοι δι' ἐλευθερίας MORW
διὰ τῆς ἐλευθ. μου (μοι V) BPλ τῆς ἐλ. μου S || παρουσίαν O || χαρίσθηθε
(-σθαι O) MORW χαρίζεσθε (-σθαι PL) SPλ χαρίζεται B || 27-28
μετὰ πάσης ἀδείας κἀγὼ φράσω (+ ἅπαντα W) τὰ ζητούμενα MORW ἐγὼ
ὑμῖν μετὰ πάσας (π. τῆς λ) ἀδείας (ἀδ. π. S) τὸ ζητούμενον φράσω SBPλ || (c.
90) || 28 οἱ δὲ ὄχλοι MORW τότε οἱ ὄχλοι SBPλ || παμπληθεὶ (-ῇ R) MOR
ὁμοθυμαδὼν (-ὼν Bλ) SBPλ παμπ. τε καὶ ὁμοθυμαδὼν W || ἔκραζον (+ Ξάνθε
M) MORW ἀνέκραξαν πρὸς τὸν Ξάνθον λέγοντες (λ. om. B) SBPλ || 29
τὸν Αἰσωπον B || ὑπάκουσον WOR ἐπάκουσον BM ὑπακούσας SPλ || χάρισαι
(-ον P)] *hic incipit Parisinus 2894* (= N) || τῇ π. τὴν ἐλ. MORNPW τὴν

ἐλ. Σαμίους καὶ τῇ πόλει SB τὴν ἐλ. τῇ π. LV || ὁ δὲ Ξ. OSBPΛW ὁ δὲ
 Ξ. ἔφη N ὁ δὲ M om. R || 29-30 οὐκ ἐλευθερῶ δοῦλον (δ. om. OR) ἔφη
 (ἔφη om. M) MORW οὐκ ἐλεύθερον ποιήσω τὸν Αἰσωπον N οὐκ ἐλευθερῶ,
 φησιν SBPL || 30 ὀλίγον-χρόνον om. SBPL || ὀλίγοι γάρ μοι ἐτι N || ὑπηρετήσαντα
 OR ἐξυπηρετήσαντα MN ἐκατατήσαντα (*vel simile quid; nam priores
 quattuor litterae adeo correctoris manu obscuratae sunt ut legi vix possint*)
 W συγκαταστήσαντα *Reiske apud West.* || ἡ δὲ πρ. O καὶ ὁ πρ. B || 31
 τὸ πλήθος B || ὑπακούσης MORNSBW ἀκούσης P τοῦτον (τ. om. V)
 χαρίσεις LV || ποιήσω αὐτὸν MORN π. αὐτὸν ἐγὼ W ποιῶ αὐτὸν ἐγὼ
 B ποιήσω ἐγὼ αὐτὸν PL ἐγὼ ποιήσω αὐτὸν S || ἀπελεύθερον MNWSPΛ
 ἐλεύθερον ORB || Ἦρας MOSBPW ἱερᾶς R ἐρᾶς N ὥρας LV || τότε
post καὶ SBPLW om. MORN || σοὶ MORBW σου SPAN || σου ἔσται
 S || 32 ἰσότιμος W || συμβουλεύοντες ORW -εύσαντες M συμβουλεύονται
 N συνεβούλευον SBPL || τῷ Ξ. MORNWSΛ τῷ φίλῳ P om. B || ἔλεγον
 MORW καὶ ἐλ. N τοῦτο πρᾶξαι (ποιῆσαι S) SBPL || 32-33 ἐλευθέρωσον-
 δίκαια om. SBPL || 32 σὺ MORNW σοὶ *West.* || 33 ἐάν-δίκαια om. N ||
 ἐάν MW ἡ O εἰ R || ἱερᾶς R || τις *post* Ἦρας OR om. MW || γένηται
 RW γίνηται O ται M || ἐλευθελοκαλεῖ O || κατέχει MRW κατέχειν
 O ἔχει *West.* || καὶ ἔσται σοὶ ὁμότιμος *post* δίκαια W || 33-34 ἀναγ. οὖν ὁ
 Ξ. MORNW τότε ἀναγ. ὁ Ξ. BPL ὁ δὲ Ξ. ἀναγ. S || 34 ἔδωκε MNW
 δέδωκε OR ἐπέδωκε SBL ἀπέδωκεν P || Αἰσώπῳ τὴν ἐλευθ. LV || ὁ δὲ κ.
 P || 34-35 Ξ. (ὁ Ξ. R) δεξικράτους (δεξηκράτους R, δεξικρατος καὶ φιλόσοφος
 W) Σαμίους Αἰσωπον ἐλευθεροῖ (ἐλευθέρωσον R, *abscissum in M*) MORW
 ἔξελθε, δοκεῖ σοι Σαμίων Αἰσοπε ἐλευθεροῖ N Ξ. ὁ (ὁ om. SB) φιλόσοφος ἐλευθεροῖ
 Σαμίους Αἰσωπον (τὸν Αἰσ. S) SBL Ξ. σάμιτες ἐλευθεροῖ Αἰσ. P || 35 καὶ
 ἐπληρώθη τότε (τ. om. SPΛ) τὸ (om. *West.*) τοῦ Αἰσώπου ῥῆμα, τὸ “ἄκων εἰς
 ἐμέ ἔχεις τοῦτο (τοῦτο εἰς ἐμέ ἔχεις P, τοῦτο ἔχεις SB) ποιῆσαι (πρᾶξαι SΛ)”
post ἐλευθεροῖ SBPLW om. MORN || (c. 91) || τ. δέ] καὶ τούτου O, δὲ om. c.91
 N || ἐλθὼν εἰς τὸ (τὸ om. RNW) μέσον ὁ (ὁ om. NW) Αἰσώπος MORNW
 ἐλθὼν ὁ Αἰσ. εἰς τὸ μέσον BPL στὰς ὁ Αἰσ. εἰς τὸ μ. S || 36 αἰτήσας MORNW
 ποιήσας BPL ποιησάμενος S || εὐσεβεῖς MORN φιλόσοφοι SBPLW ||
 ἐπεὶ MNWSBL ἐπειδὴ POR || ὁ om. OL || τῶν ὀρνέων ἐστὶ κύριος
 NO ἐστὶ τ. ὀρ. κ. (κ. τῶν ὀρ. R) MWR βασιλεὺς τῶν ὀρ. ὑπάρχει SBPL
 || ὁ *ante* βασιλεὺς SBPLOR om. MNW || 37 τὸν (τὸ M, τῶν OR) δὲ ἀπὸ
 τῶν νόμων (ἀπάντων νόμων OR, ἅπαντα νόμου N) στρατηγικὸν δακτύλιον ἀρπάσας
 ἔβαλεν (ἀρπάσαι καὶ βαλεῖν M) MWORN ὅτι (τὸ P) δὲ τὸν (τ. om. PL)
 στρ. (στρατιώτικον P) δακτ. (+ ἔλαβεν B) ἀρπάσας ἔβαλεν BPL ὅτι δὲ ὁ
 αἰετὸς τὸν στρατηγὸν δ. ἀρπ. ἔβαλεν S || 38 νῦν MNWSBP νυνὶ LV om.
 OR || θέλει MORN βούλεται SBPL βουλεύεται W || ὑμῶν (ἡμῶν S)
 τὴν ἐλευθερίαν MNWSBL τὴν ὑμῶν ἐλ. OR τὴν ἐλ. ἡμῶν P || καταδουλώσαι
 (-εὔσαι N) ORNWBPL καταδουλώσασθαι M δουλώσαι S || 39 τοῦ (om.
 λ) θεοῦ *ante* νόμους SPΛ τῶν θεῶν W τοῦ κυρίου μου B om. MORN
 || (c. 92) || 40 ἐν τῷ θεάτρῳ MORNW om. SBPL || παρὰ τοῦ Αἰσώπου ἀκού- c.92

σαντες οἱ ὄχλοι (Σάμιοι W, *om.* M) MNW ἄκ. οἱ ὄχλοι π. τοῦ Αἰσ. OR
 τοῦ Αἰσώπου εἰπόντος οἱ Σάμιοι ἄκ. BPL τοῦ Αἰσ. εἰπόντος ἄκ. οἱ Σ. S || 41
 περίλυποι γεγονάσιν MORNW γεγ. ἐν λύπῃ (ἐν λ. γ. S) SBPL || καὶ ὄντων
 συνηθροισμένων (-θρισμένων R, καὶ-συν. *om.* M) ἰδοὺ γραμματοφόρος MORN
 καὶ παραχρῆμα (π. οὖν, *om.* καὶ, S) ἤκει γραμματοκομιστῆς SBPL καὶ ἰδοὺ
 παραχρῆμα γραμματοφόρος W || ἐν χλανίδι (χλανί O) διαλεύκω MOR ἐν
 χλαμίδι (ἀπ χλανίδι ? χλαμίδι *West.*) διαλείκω ἤκων W ἐλληνίδι διαλέκτῃ
 N *om.* SBPL || 42 ζητῶν MORN ἐπιζητῶν SBPLW || μαθὼν δὲ ἐκκλησίαν
 γίνεσθαι (γ. *om.* OR) MORNW καὶ ἐκκ. ποιήσας SBPL || 42-43 παρῆν
 (παρῆι WO, παρείη R) εἰς τὸ θ. καὶ (κ. εὐθέως W) MNWOR *om.* SBPL
 || 43 τοῖς ἐξάρχουσιν (ἐξάρχουσι MR) τὰ γράμματα MORN τὰ τοῦ βασιλέως
 γρ. SBPLW || λ. δέ] καὶ λύσαντες L || οὕτω O || Κροῖσος (*sic* W, *alii aliter*)
 WSBPL *om.* MON Κρεῖσος *post* Λυδῶν R

P. 99

- 1 ὁ ἀπὲ βασιλεὺς BPL *om.* *tell.* || Σαμίων (-ίοις M) ἄρχουσι βουλῇ καὶ
 δῆμῳ (β. καὶ δ. *om.* N) MORNW Σ. δῆμῳ (-ον λ) BPL δ. Σ. S || 7 κελεύω
 δὲ W || 1-2 κελεύω-παρέχειν *om.* S || 2 ἡμᾶς O, ὑμῖν λ || 1-2 ἀπὸ τοῦ νῦν MORN-
 WSBPL *om.* P *et West.* || 2 φόρους BPLMRW φόρον ON || τέλη NLSW
 τέλει ORP τέλος MB || εἰ O || πεισθεῖτε NS || μοι (με P) *post* πεισθῆτε
 SBP *om.* MORNWλ || 2-3 ὅσον-βασιλεία τοσοῦτον (τ. *om.* M) ὑμᾶς (ἡμᾶς
 O) βλάψω (τιμωρήσομαι ὑμᾶς M) MORNW ὥς ἡ ἐμὴ (ἐμοὶ B) βασιλεία
 ἰσχύει τοσοῦτον ὑμᾶς βλάψω ὅσον οὐχ ὑποφέρεται (-ητε B, -ετε L, -φαίνονται
 P) SBPLV || (c. 93) || 3 ἅπαντες] οἱ πάντες ἵνα B || 4 ὅμως ἀπὲ συνείδον SBPLW
¹³ *om.* MORN || συνείδον MORNλW συνοῖδον S συνήεσαν B συνιδῶν P
 συνοῖσον εἶναι *West. ex Planude, perperam* || δὲ M οὖν ORN τοῦ SW
 τε B *om.* PL || τοῦ Αἰσώπου P || ἐπερωτῆσαι B || τὸ ἀπὲ τί W || τί δεῖ ποιεῖν
 (αὐτοὺς ποιῆσαι W) MORNW *om.* SBPL || φησί SB || 5 τοὺς ἄρχοντας
 ὑμῶν πεισθέντας S || ὑμῖν LV || χορηγεῖν] παρέχειν W || γνώμην MORNW
 συμβουλὴν SBPL || μὲν MSBLW ὑμῖν RN δὲ P *om.* O || οὐ *om.* R
 || 6 ὑμῖν *om.* M || τὸ συμφέρον γνῶτε MORNW γνῶσεσθε (-ησθε B, -εσθαι
 L) SBPL || (c. 94) || ἡ Τύχῃ ἐτυχε N || γὰρ *post* τύχῃ S || ἔδειξεν (*om.* N)
 ὁδοὺς MORN ὁδοὺς ἔδειξεν (κέκτηκε L, *om.* V) SBPLW || 6-7 ἐν τῷ βίῳ
 ORNWBPV τῷ βίῳ MS ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τῷ βίῳ L || 7 ἤs] οὐ P || τραχέια
om. B || 7-8 τὸ δὲ-ἴσον *om.* B || 8 ἤs-πεδινὴ *om.* B || πεδινὴ (-ηνὴ N) MN
 δεινὴ OR λεία S πεδινὴ καὶ λεία (δειλία P, λία V) PLW || τέλος] πέρας B
 || σκληρὸν καὶ ἐπικίνδυνον MOR ὁμαλὸν καὶ ἐπικ. N ἐπώδυνον (ἐπόδ-SPV)
¹⁵ καὶ σκληρὸν (λυπηρὸν B) SBPLW || (c. 95) || 9 ταῦτα] τούτων LV || οἱ Σάμιοι
 -γνόντες *om.* SB || γνόντες MWL γνῶντες ORNPV || ἀνεφώνησαν MOR
om. N ἀνεβόησαν λέγοντες SBPLW || ἡμεῖς ἀπὲ ἐλείθ. SBPLW *om.*
 MORN || 10 γινόμεθα NWSL μεθα M γινώμεθα V γενόμεθα
 BPOR || καὶ σκ.-ἀποκρισιάριον] σκληρῶς δὲ καὶ τὸν γραμματοφόρον L || ἀπεπέμ-
 ψαντο MORNS ἀπέπεμψαν PLW ἀποπέμψαντες B || 10-11 ὁ δὲ-ἅπαντα

(πάντα ON) τὰ γενόμενα (γινόμενα ORN) MORNW *om.* SBPV *κάκεινος*
ὑποστρέψας ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ L || 11 *δέ om.* B || *ἀκούσας om.* OR || 12
πρὸς om. O || *κατακαῦσαι* SB || *αὐτοῦ post ἀποκρ.* L || 13 *ἔφη* ἀπεκρίνατο L ||
τῷ β. ἔφη M || *δέσποτα post δύνασαι* W || *Σαμίους* MR *-ois tell.* || *γνώμας*
MORNWS *γνώμην* BPL || 14 *διδόναι* N || *οὖν* ORNW *γούν* M *μᾶλλον*
BPV *δέ μᾶλλον* SL || *δόλῳ* MORNW *om.* SBPL || *πέμψαι* (παραπέμψαι
N, *om.* O) *πρεσβύτας* MORNW *πρεσβευτάς* (πρέσβυς L, πρέσβεις V) *ἀπο-*
στεῖλαι (-ειλον B) SBPL || *αἰτῆσαι* κτῆσαι L || *αὐτῶν* MORNWL *αὐτοῖς*
SBP || 14-15 *τ. Αἴσ. ἐκδ.] ἐκδοῦναι τὸν Αἴσωπον* N || 14 *τὸν om.* O || 15 *ἐκδοτον*
(-ωτον B, -οτων O) MORSEB *δέσμιον* W *om.* P || *μεγάλας χάριτας* S ||
φόρους μὴ λαβεῖν MORNW *μὴ φ. λαβεῖν (ἀπαιτῆσαι λ)* SBPL || *καὶ ἴσως*
MORNW *ἴσως* (ἴσος P) *κᾶν* (καὶ B) SBPL || 16 *τότε ἐγκρατῆς δύνασαι*
αὐτοῖς γενέσθε P || *τότε* (τούτου N) *δυνήσῃ* (-σει B) MNWSB *τοῦτο δρῶντες*
(ποιήσαντες R) OR *τοῦτο δυνήσῃ* LV || *ἐγκρατῆς* MONWBL *ἐγκρατεῖς*
RS || *γενέσθαι* MWSBL *γινέσθαι* N *ὑπάρξεις* OR || (c. 96) || *ἀρεστῆς* c.96
OP || *τῷ σκοπῷ* MORN *τοῦ σκοποῦ* W *ἐπὶ τοῦτο* (τούτῳ L) SBPLV ||
αὐτοῦ post σκοπῷ N || 17 *αὐτοῦ post ἀρχόντων* ORNSBP *post τῶν* I.V *om.*
MW || *εἰς τὴν Σάμον ἀπέστειλε* LV || *ἔστειλεν* MORNW *ἐξαπέστειλεν*
SBP || *εἰς* πρὸς S || 18 *συναγαγὼν* MORNW *ποιήσας* SBPL || *ἔπειθε* W ||
τοὺς Σαμίους MORNW *τὸν ὄχλον* SBPL || *δοῦναι* γενέσθαι PL || *Αἴσωπος*
MORNW *om.* SBPL || 18-19 *εἰς μέσον ἐλθὼν* MORNW *ἐλθὼν* (ἀπελθὼν
λ) *καὶ στὰς ἐν μέσῳ αὐτῶν* SBPL || 19 *καὶ σιγὴν αἰτήσας post ἐλθὼν add.* W ||
πόθος ποθητόν S || *τὸ* (τοῦ B) *ante* παρὰ SBPL *om.* MORNW || *περὶ* L
|| 20 *γενέσθαι* MWSBPL *γινέσθαι* N *παραγενέσθαι* OR || *οὖν pro* δέ B
|| *ὑμῖν λόγον εἰπεῖν* MORNBP *λ. ὑμῖν εἰπεῖν* W *ὑμ. εἰπ. λ. S* || *οἱ δέ*
'λέγε', καὶ ὁ Αἴσωπος post εἰπεῖν OR *οἱ δέ λέγε* N *om.* MWSBPL || (c.
97) || *ὁμόφωνα ἦν* LV || *ὁμόφωνα* MORL *ὁμόφρονα* SBPN *ὁμόφωνα,* c.97
suprascr. φρονα, W || *ἄλαζῶα* (ex ἄλογα ζῶα ?) P || 21 *εἶχον* B || *κατὰ* B ||
21-22 *οἱ οὖν-λύκους* καὶ τὰ πρόβατα ἀπεσόβουν τοὺς λύκους συνεργοὺς ἔχοντες
τοὺς κύνas LV || 21 *τῶν προβάτων* (πρ. *abscissum in* M) *post* κατεδυνάστευον
SBM *τὰ πρόβατα* PO *om.* NRW || 21-22 *τῶν δέ κ.-ἀπεσόβησαν* καὶ
οἱ κύνες ἐπιθέμενοι ἀπ. S || 22 *τοῖς προβάτοις* MRNW *τῶν προβάτων* BPO
|| *κατεσόβησαν* N || *οἱ λύκοι pro* τοὺς λ. B || *πρέσβυν* RPL *-ην* OS *-ιν*
MWB *πρεσβύτην* N || *στείλαντες* MORN *ἀποστείλαντες* SBPLW || 23
πρὸς τὰ πρ. εἶπον (λέγονται S) MORNWS *εἶπον πρὸς τὰ πρ.* BPL || *ἐὰν*
θέλετε] ἐ M || 23-24 *ἐὰν-πρόβατα om.* P || 23 *εἰ* O || *θέλετε* ORNWL
θέλητε SBV || *μετὰ* M || *ὑμᾶς post ζῆν* S || *καὶ π. ὑπ.* MORNW *καὶ ὑπ.*
π. Sl *ὑποψίαν τε π. B* || 24 *ἡμῖν* RNSBV *ὑμῖν* WOL *abscissum in*
M || *ἐπέισθη* B || *τοῖς om.* R || 25 *αὐτοῖς post* παρέδωκαν S || *τοῖς λύκοις post*
κύνas add. B || *οἱ δέ-διασπ. om.* V || *διασπ. τ. κύνas* ML || *εὐκαίρως* MORNWL
εὐχερῶς SP *εὐθέως* B || *διέφθειραν* MRNWSP *-ον B* *διασπαράξαντες*
O || 26 *καὶ ante* τὰ πρ. SBPVWR *om.* MONL || *ὁ μῦθος-προδιδόναι om.*
SBPV || *ὁ μῦθος* ORNW *ὁμοίως* ML || *μοι pro* μὴ N || *οἰκῇ* R || *εὐχρήστους*

(-ίστους R) MRWL εὐχαρίστους O εὐχρήστως πράττοντας N || (c. 98) || 27 οὖν προ δέ ML || ταῦτα νοήσαντες (ἀκούσαντες O) ORL τοῦ ἐννοήσαντες N νοήσαντες τὰ τοῦ (τοῦ om. S) πράγματος (-τα S) SBPV κατανοήσαντες M τὰ τοῦ πράγματος κατανοήσαντες W || ἐβουλήθησαν RN ἡβrell. || κατασχέειν τὸν (τὸν om. OR) Αἴσωπον MORNΛ τὸν Αἴσ. κ. SBPVW || 28 ὁ δέ Ἑσώπος O || ἠνέσχετο MWSB(P)Λ ἠνοιξατο N ἠθέλησεν O ἠθελεν R || μείναι MONWL om. SBPVR || μετὰ om. B || πρεσβυτοῦ ORN πρεσβευτοῦ MLWSB συμπρεσβευτοῦ P πρεσβητέρου V || συμπλέξας N || ἀφίκετο] ἐπορεύετο B || 29 πολλὰ δέ παρακαλέσαντες αὐτὸν οἱ Σάμμιοι τὸ μὴ εἰπεῖν τι κατ' αὐτῶν τὸν βασιλέα ἀλλὰ μᾶλλον πρεσβεῖν ὑπὲρ αὐτῶ *prosl* Κρήσσον (*sic*) *add.* N || καὶ εἰσελθὼν ORWSBPV εἰσελθὼν δέ ὁ Αἴσωπος N καὶ ἐλθὼν ML || αὐτοῦ MORWL τοῦ βασιλέως SBPVN || τὸν Αἴσ.] αὐτὸν N || 30 ἠγανάκτησε MOSBPΛ ἠγανάκτει RN || μοι OB || τοσοῦτων N || μὴ (μοι O) ORW om. tell. || ὁ (*amissum in* M) δέ Αἴσ. ML || 31 ἔφη MORNWL λέγει BPV εἶπεν S || οὐδ' MW || τινι *prosl* ἀνάγ. ML om. tell. || εἰσῆλθον πρὸς σέ ἐλκόμενος O || ἐλκόμενος ἤκω (ἤκον W) MNΛW ἐλ. εἰσῆλθον R ἐλ. ἦλθον SV ἦλθον ἐλ. P ἦλθον B || αὐτόβουλος O αὐτόκλητος P || 32–39 ὁμοία (-ον N)–εὐρίσκονται om. SBPV || 32 δέ om. O || 33 ἀνακράζουσι ORN ἀναγκάζουσι MLW || καὶ MRNWL ὥστε O || τραύματα] *in hac voce desinit* N || ὑγιάζονται OR || δέ om. L || 34 ὁ om. OR || θεραπεύσει MLW -ση OR || 34–39 ἐὰν–εὐρίσκονται om. OR || 34 αὐτοθελῶς ML -λῆς W || 35 σοῦ (*prosl* ποσί) MW μου L || 36 φίλοις M || ἐναντίας (-ία L) σοι ἀναγκάσεις ML ἀναγ. ἐν. σοι W || οἱ τὰ ὀρθὰ ML τὰ τοιαῦτα W || 37 κρίνονται L || τὰ ML om. W || 38 ταχεῖς L || λόγοις W λόγους L *abscissum in* M || κοινὰ L || τοῖς ὠταρίοις W τ. ἀνταρίοις L om. M || (c. 99) || 39 ἄκουσον δέ, φησί ML ἄκουε φ. R ὁμῶς ἄκουσον SBPVW || *tis prosl* ἄνθρωπος SBPVO om. WRL *hial fenestra in* M || πένης om. B || ἀκρ. θηρείων (συλέγων V) MORWLV ἀκρ. συλλέγων SB συλέγων ἀκρ. P || 40 καὶ om. ML || τερετίστριαν (τερεντίστριαν R) τέττιγα MORL τέττιγα τὴν τερετίστριαν W τέττιγα SBPV || ἦλθεν BV || αὐτὴν *prosl* ἠθελεν S || 41 ὦ (om. P) ἄνθρωπε *ante* μὴ B *prosl* μάτην PV *post* μάτην με S om. MORLW || με *prosl* μὴ ML *prosl* μάτην SB *prosl* ἀποκτείνης PORV om. W || κτῆναι P κτείνεις S || ἀδικήσω MORL ἀδικῶ SBPVW || οὐτ' ἀκρέμονας L κραιμόνας M οὐ τοὺς κραιμόνας O οὐτ' ἀκρέμονα R οὐκ ἀκρέμονα (ἀκραιμόνα S) SPVW οὐκ ἄλλο τι B || βλάψω MORL βλάπτω SBPVW || συνθέσει MΛSBW σὺν δύο OR συνέσι P

P. 100

1 πτερῶν MRL τῶν πτ. BPWV πτεροῖς ἀμφοῖν O || ποδῶν καὶ πτερῶν S || καὶ om. O || τῇ τῶν *ante* ποδῶν BPV om. MORWLS || φθέγγομαι χρηστὰ S || ὁδοιποροῦντας RL ποροῦντας M ὁδοιπόρους SBPVW || *τέρπουσα prosl* ὁδοικ. MORLW *ante* ὁδοικ. SBPV || 1–2 φωνῆς δέ (om. B) πλείον RBV φ. δέ πλείω (ποιῶ O) MOPLW πλείο δέ φ. S || 2 ἐμοῦ V || οὐδέν

MRLW οὐχ SBPV οὐ μὴ O || εὐρήσης S || ὁ δὲ ORWSBPV καὶ
ML || ταῦτα (τούτων V) ἀκούσας] ὡς τ. ἤκουσεν S || αὐτήν MORAWS αὐτόν
B αὐτῶν P || 2-3 κἀγώ-σου] εἶπεν δὲ τῷ βασιλεῖ οὕτως κἀγώ δέομαι σου βασιλεῦ
S || 3 τῶν ποδῶν MRWLB om. SPO || εἰκῇ MLW μάτην BOR μάτην
καὶ εἰκῇ SPV || με *anle* ἀποκτείνης ML *post* ἀποκτ. SBPRV om. OW ||
οὔτε ORWL οὐδὲ PV οὐ SB *abscissum in* M || τινι SL || ἀδικῆσαι
τινα P || 4 δέ] *post* σώματος *in* R || χρηστὰ MLWS χρηστὸν BPV τινα
OR || φθέγγομαι MORL φθ. μέλος BPV φθεγγόμενος WS || βίους-ὠφελῶν
om. B || ὠφελῶν M ὀφελῶν LV ὀφέλλων W ὀφελῶ (ὀφ. P) ORSP ||
(c. 100) || δὲ om. P || 5 βασιλεὺς om. O || ἤδη *post* θαυμ. OR || δὲ MLW om. c.100
rell. || αὐτῷ (-όν L)] om. S || ἔφη MORLW λέγει BPV εἶπεν S || Αἰσωπε]
post σοι *in* V || οὐκ *anle* ἐγώ SBPV om. MORLW, cf. *infra* || 5-6 τὸ ζῆν
οὐ (οὐ om. S) δίδωμι (δύναμαι O, δέδωμοι L) MORWLS δίδωμι (-μοι V)
τὸ ζῆν BPV || 6 μοῖρα] τύχη O || ὁ δὲ ORW ὁ SBPA *abscissum in* M ||
θέλεις] θέλης V, θέλει L || γοῦν *post* θέλεις S || αἵτησαι (-σε M) MORWSPV αἵ-
τησον BL || με *scripsi* μοι MORWL om. SBPV μου *West.* || λήψει
ORL λήψη MWSB -οι P || ὁ *anle* Αἰσωπος P καὶ ὁ V om. *rell.*
|| ἔφη MORWL λέγει BP εἶπεν S om. V || 6-7 δέομαι-δέσπ.] δέσποτά
μου O || 7 σου om. M || δέσποτα MRWL μέγιστε βασιλεῦ S om. BPV
|| διαλλαγῆναι S || εἰπόντος-κατήλλαγμαi MORWL τοῦ δὲ βασιλέως εἰπόντος
κατ. (κ. εἰπόντος B) SBPV || 8 προσπεσὼν MORWL πεσὼν SBPV || ὁ
anle Αἰσ. BPλWR om. MOS || ἐπὶ τὴν γῆν *post* Αἰσ. SBPV om. MORW
|| ἡνυχάριστε S || τῷ βασιλεῖ *post* ἡνυχ. SBPV om. MORWL || συγγράφας
(γράφας R) οὖν (δὲ L, om. O) MORWL καὶ συγγράφας (γράφας V) SBPV
|| καὶ τοὺς ἰδίους L || καὶ *post* μέχρι BPWV om. MORLS || 9 τοῦ νῦν S ||
ἀναγινωσκομένους MORWLB ἀναγενομένους P ἀδομένους S || 9-10 κατέ-
λιπε-Σαμίους om. OR || 9 κατέλιπε MLWB κατέλειπε PV κατέλειψε S ||
10 πρὸς τοὺς Σαμίους om. S || Αἰσώπω B, -ον L || κατηλάχθη L κατηλλάχθαι
MORW κατήλλακται SBPV || τὸν βασιλέα *post* αὐτοῖς OR om. *rell.*
|| πολλά τε MORL καὶ πολλά SBPV καὶ π. τε W || παρὰ (om. ML) τοῦ
βασιλέως *post* δῶρα SBPWML om. OR || εἰληφε O || καὶ *post* εἰληφῶς
ML om. *rell.* || 11 ἀποπλεύσας S || τὴν om. SL || ὡς-Σάμιοι om. OR || οὖν]
δὲ B || εἶδον ΜΛW ἴδον SBP || χορείαν (-ρίαν O) MORL χοροὺς SBPWV
|| 12 ἦραν B || εἰς τὴν πόλιν (π. *abscissum in* M) MORLW ἐν τῇ πόλει
SBPV || Αἰσωπος *post* ὁ δὲ SBPV om. MORLW || ἐκκλησίαν ἐπ.] σιγὴν
αἰτήσας OR || ἐπιστησάμενος MLW ποιήσας SBPV || αὐτοῖς om. O || 12-13
τοῦ β. τὰ γρ. V || τὰ παρὰ τοῦ β. γρ. S || 13 αὐτοῖς] οὖν P, om. B || ἀνταμοιβὴν
τῆς (τοῖς O) παρ' αὐτῶν (αὐτὸν W) γενομένης (-οις O, δεδομένης R) εἰς αὐτὸν
ἐλευθερίας (ἐλ. ἐπ' αὐτόν W) MORLW ἀντ. (ἀμοιβὴν S) τὴν παρ' αὐτοῦ
γενομένην εἰς αὐτοὺς (εἰς αὐτόν B, τῆς αὐτοῦ V) ἐλευθερίαν (-ίας V) SBV παρ'
αὐτοῦ ἀνταμοιγὴν γενομένην εἰς αὐτῶν ἐλευθερίαν P || 14-15 οἱ δὲ Σ.-Αἰσώπειον
om. SBPV || 14 παρ' (δι' R) αὐτοῦ *post* εὐεργετηθέντες OR om. MLW ||
τέμος L || 15 Αἰσώπειον MLW Αἰσώπου ('Εσ- O) OR || (c. 101) || 16 ἐξελθὼν c.101

μοι ταῖτα SBPWV om. MORL || ἐπορεύετο MORLB παρεπορεύετο
 SPWV || εἰς ἀπὲς τὴν ORS om. ΜΑΒΡW || τῇ οἰκουμένῃ P || 16-17 καὶ
 ἐν τοῖς ἀροατηρίοις (ἀκροτηρίοις ORL) διελέγετο MORLW διαλεγόμενος
 πανταχοῦ (π. δ. V) SBPV || 17 παραγενόμενον δὲ αὐτόν O || ἑαυτοῦ WORPV
 αἰτοῦ SBL || ἐπιδειξαμένου MLW -μενος ORBV ἐπιδείξαντος S ἐπιδείξας
 P || 18 ἐθαυμάσθη καὶ *prosl* σοφίαν R || μέγας-βασιλεῖ] μέγα τὸ τούτου ὄνομα
 ἦν καὶ παρὰ λυκούργῳ τῷ βασιλεῖ μέγας ἐγένετο M || Λυκούργῳ τῷ βασιλεῖ] τοῦ
 λυκηρῶν βασιλέως B || Λυκούργῳ WORV Λυκούργῳ SPML *ad hunc modum*
et infra ubique discrepant singuli codd. (Λυκῆρος *et* -ηρός B) || (c. 102) || 19
 πρὸς ἀλλήλους εἰρηνεύοντες MORL εἰρ. εἰς (πρὸς WS) ἀλλ. SBPWV || 19-20
 προβλήματα-διαλυσάμενοι om. V || 19 φιλοσοφίας OR, cf. G φιλοσοφικά
 SBPWL || 20 διὰ γραμμάτων om. R || ἐστέλλοντο O || πρὸς ἀλλήλους om. S
 || καὶ οἱ (οἱ δὲ B) μὴ διαλυσάμενοι MLWSBP καὶ μὴ τι διαλύσαντο O εἰ
 μὴ διεγροίσαντο (!) R || παρείχοντο V || 21 προτιθεμένοις MLW προτεθημένοις
 SBPOR προθεσμίῳ V || 21-23 Αἰσώπος-παρείχον τῷ Λυκούργῳ] βασιλεὺς
 Λυκούργος διὰ τοῦ Αἰσώπου (Ἑσώπου O, *ut semper*) τοῖς βασιλεῦσι προβλήματα
 πέμπων καὶ μὴ δυναμένοις λύσαι φόρους (φ. om. O) παρείχον τῷ βασιλεῖ Λυκούργῳ
 OR || 21 τὰ στελ.] καταστελλόμενα V || τῷ Λ. προβλήματα MW πρ. (πρ.
 φιλοσοφικά B) τῷ Λ. SBPL || αὐτὸς (αὐτοῖς B) *prosl* προβλήματα SBPV om.
 MLW || ἐπιλύων SBPW ἐπιλυόμενος ML || 22 ἐπόει MLWSB ἐποιεῖτο
 P ἐπειήτω V || τὴν βασιλείαν P || τοῦ] τῆς τοῦ P, om. V || τοῖς β. πρ. SBPWV
 πρ. τοῖς β. ML || 23 ἐπεμπε] ἐστελλε S || λύσαι ταῦτα S || παρείχον τῷ Λυκούργῳ
 ML τῷ Λυκούργῳ (-ηρῷ B) παρείχον WB αὐτῷ π. S τῷ βασιλεῖ (β.
 λυκούργῳ V) π. PV || οὕτω S || 24 προέκοπτε βασιλεία (β. πρ. S) MLWSBPV
 βασιλεία καὶ ἀρχὴ προέκοπτε διὰ τοῦ λογιστάτου καὶ πανσόφου Ἑσώπου (τοῦ
 πανσόφου καὶ εὐλογιστάτου (?) Αἰσώπου R) OR || (c. 103) || 25 ὑπάρχων MW
 ὦν *celeri* || ἰδιοποιήσατο (ἰδιω- M) MRLWSBP ἰδιοποιησάμενος O υἱοποι-
 ῆσατο V || παῖδα εὐγενῇ MRL εὐγενῇ τινα παῖδα O παῖδα (παιδίον S)
 τῶν εὐγενῶν SBPWV || Αἶνον MORWSPL Ἔνον B, *et sic infra passim*
 || 26 καὶ τῷ β. προσήνεγκεν MORL ὄν (ὦ S) καὶ πρ. τῷ βασιλεῖ SBPWV ||
 ὡς MORLW ὥσπερ SBPV || τέκνον WORSBPV παῖδα L *abscissum*
in M || 26-27 προπαιδείαν καὶ (κ. om. *West.*) π. δ. σοφίαν MW πρ. διδάξας
 καὶ πᾶσαν σ. L πρὸς παιδείαν (-δῖαν πᾶσαν R) καὶ φιλοσοφίαν (διδασκαλίαν
 φιλοσοφίας R) OR om. SBPV || 27 ὁ δὲ Αἶνος γαμητιῶν (γ. om.
 OR) MORLW *δοστις μεθ'* (μετ' V) οὐ πολὺ (πολῆς B) SBPV || *μιᾶ* (*abscissum*
in M) τῶν (τ. om. OR) τοῦ βασιλέως παλλακῶν (παλακῇ OR, παλακῶν L)
 συνεπλάκη MORLW παλακῇ (παλακίδι V, πολλάκις SB) συνεπλάκη (-κει
 P, -κην V) SBPV || 28 ὁ om. MP || πικρὸν αὐτῷ ἠπείλησε (ὑπήλησεν R) θάνατον
 MORLW ἠπείλησεν (ἀπέλυσεν B) αὐτῷ (-όν B) SBPV || (c. 104) || τῷ
 ἀπὲς φόβῳ SBPV om. MORLW || 28-29 ψευδέσι λόγοις ΜΛWS(P) ψευδεῖς
 λόγους B λόγους OR || 29 τὸν Αἰσώπον] αὐτῷ OR || τὸν ἀπὲς βασ. om. O ||
 γὰρ om. PL || πλαστήν MORLW om. SBPV || ἐπιστολὴν om. O || 30
 ὡς ἐκ τοῦ Αἰσώπου MORLWP ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Αἰσώπου S ὡς ἀπὸ

Αἰσώπου V *om.* B || τοῦ Λυκούργου W || ὡς ἐκείνοις βοηθοῦντος (βοηθοῦντα OR) MORLW ὡς ὅτι αὐτοῖς βοηθεῖ SBPV || 31 τοῦ *anle* Αἰσ. *om.* OR || ἐπέδειξε B || 31–32 πεισθεὶς τῇ σφραγίδι (*sic*) καὶ ὀργισθεὶς MLW π. τὴν σφραγίδα κ. ὀρ. R τὴν σφραγίδα θεασάμενος κ. ὀρ. O πεισθεὶς τῇ σφραγίδι (τῆς σφραγίδος P) ὀργίσθη SBPV || 32 καὶ (*om.* W) παραχρῆμα ἀνεξετάστως *prol* Αἰσώπῳ SBPWV *om.* MORL || τῷ ἐπάρχῳ Ἑρ. R τῷ Ἑρμίπῳ ἐπάρχῳ O τῷ Ἑρμίπῳ *tell.* || 32–33 τοῦτον ὡς προδότην ἀποκτείνει MLW ἵνα ὡς πρ. τὸν Αἰσώπον ἀποκτείνῃ (ἀποκτείνει O) OR ὡς πρ. (προδώσι P) αὐτὸν ἀποκτείνει SBPV || 33 δ' OR || ἦν τοῦ Αἰσώπου καὶ L || ἔκρυψεν WOR-SBPV ἔθετο ML || αὐτὸν ζῶντα R || 34 τάφῳ ΜΛWBP τῷ τάφῳ S τ. τινι O τάφῳ τινὸς R || μηδέν R || συνειδότος W || ἐν τῷ κρυπτῷ MORLW ἐν κρυφῇ (κρυφίῳ B) SBP κρυφίως B || δ' OR || 34–35 τὴν—παρέλαβε ML ἀπέλαβε (. . . ἐλαβε W) τὴν τοῦ (τοῦ *om.* S) Αἰσώπου διοίκησιν πᾶσαν (ἅπασαν SB) SBPWV ἀπέλαβεν τὴν τοῦ Αἰσώπου δ. καὶ δουλείαν OR || (c. 105) || 35 δέ *om.* P || *τινα]* *hic desinit cod.* O || ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου Νεκτεναβῶ R *tantum* Νεκτεναβῶ (ὁ N. S) ΜΛWSBP || 36 τεθνηκέναι ΜΛWSBP τεθνάναι R || ἔστειλεν MRLW εὐθέως ἀπέστειλεν SBPV || Λυκῆρον B, *cf. supra ad* 18 || 36–37 δι' (*om.* L) ἐπιστολῆς (-λῶν W) ζητήματα προβλημάτων (καὶ προβλήματα L) MRLW προβλήματα δι' ἐπιστολῶν SBPV || 37 ἔχοντα οὕτως MRLW ἔχοντα τὸν (τ. *om.* B) τύπον τοῦτον SBPV || ὁ *anle* Νεκτ. B || βασιλεὺς Αἰγυπτίων Νεκτεναβῶ R || Νεκτεναβῶ MRWPV -ῶ SBL || Αἰγυπτίων MRLWB Αἰγύπτου SPV || 38 Λυκηρῶ B, *cf. supra* || ἐπειδὴ θέλω MLW ἐπειδὴ περ θέλω (θέλει B, μέλλω S) SBPV βούλομαι γὰρ R || πύργον MW πύργον *tell.* || 38–39 μήτε—οὐρανοῦ (M)RLW μήτε οὐρανοῦ μήτε γῆς SBPV || 39 ἀπτομένου S || ἀπόστειλον (ἀπ. οὖν R) RWSPV ἐξαπόστειλον B πέμψον ML || οἰκοδομοῦντας τὸν πύργον (τ. π. *om.* R) RLG οἰκοδομήσοντας τ. π. M μέλλοντας (μ. μοι V) τ. π. οἰκοδομεῖν (ἐποικοδομεῖν W, οἰκοδομήσαι V) SBPWV || 39–40 τὸν ἀποκριθσόμενον (. κριθησόμενον M) ML τὸν ἀποκρινόμενον SBPWV τὸν ἀποκρίναντα R || 40 εἰς *anle* ὅσα SBPWV *om.* MRL || ἂν MRLW *om.* SBPV || καὶ *prol* ἂν W || ἐπερωτήσω MRL ἐπερωτῶ BPV ἐρωτῶ S ἐρωτήσω W || αὐτὸν MRL *om.* SBPWV || 40–41 καὶ λάβε—ἀρχῆς φ. ἐτῶν δέκα *om.* R || 40 παρ' ἐμοῦ *om.* S || παρ'] ἀπ' L || 40–41 ὑπέρ—δέκα] φόρους ἐτῶν δέκα ἐξ ὅλης τῆς ἑμαυτοῦ ἐνορίας V || 40 ὑπέρ WL *abscissum in* M ἐξ SBP || 41 ὑπ' ἐμέ ἀρχῆς ML ὑπ' ἑμαυτὸν ἐνορίας W ἐμῆς (*om.* B, ἑμαυτοῦ P) ἐνορίας SBP || δέκα ἐτῶν B || 41—p. 101, 1 εἰ δ' ἀπορεῖς—δέκα *om.* MLSP || 41 δέ ἀπορρεῖς R || ὑπέρ WR ἀπὸ BV

P. 101

1 γῆς *om.* V || (c. 106) || ταῦτα] τούτων V || ταῦτα οὖν W || Λυκῆρος B || c.106 ἐγένετο MLSBV γέγονεν (γ. ἡγονία τε καὶ ἐδυσφόρει R) WR γενόμενος P || τῇ *om.* L || 2 τοιαύτῃ *om.* R || ἀποτομία ΜΛWBPV ἀποτομία R ἀπολογία S || τοῦ *anle* Νεκτ. M *om.* *tell.* || Νεκτεναβῶν S || συγκαλέσας MRLW προσκαλεσάμενος SBPV || τοὺς—ἅπαντας W ἅπαντας (*om.* B) τοὺς ἑαυτοῦ

φίλους (φιλοσόφους P) SBPV πάντας R ὅλους τοὺς φίλους ML || 3 ἔφη
 MRLW λέγει SBPV || εἰ *ante* δύνασθε MLW *om. tell.* || λῦσαι-ζήτημα
 R τοῦ πύργου λῦσαι τὸ ζ. ML ἐπιλῦσαι (διαλῦσαι W) τὸ τοῦ π. ζήτημα
 SBPW(V) || ζήτημα *interrogative distinxerunt* MRLSBP διασαφήσατέ
 μοι *add. W* || δέ] οὖν PV || ἀπορησάντων WR ἀπορούντων ML ἐν ἀπορίᾳ
 καταστάντων (-στησάντων B, κατανησάντων PV) SBPV || καθίσας MRLW
 καθεσθεις SBPV || αὐτός (αἰτοῦ P) *post* καθ. BPWV *om. MRLS* || 4 καὶ
 στενάζων (στενάξας P) ἔλεγε WPV καὶ ἔλεγε στενάζων SB καὶ στενάξας
 ἐκ βάθους τῆς καρδίας ἔλεγεν R λέγων ὅτι (ὅτι *om. L*) ML || *ante* τὸν κίονα
legitur οὐαὶ μοι *in L*, οὐαὶ ἐμέ ὅτι *in B*, αἶ (αἶ αἶ P) ἐμέ *in SP*, αἶ ἐμοὶ *in V*
om. MRW || 4-5 τὸν κίονα-μου (*post* ἁβ.) *om. R* || 4 κίονα (κίωνα SPL) MLSBP
 κίονά μου, τὸν κίονα W βίον V || 5 μου *post* βασιλείας *om. W* || ἀπωλέωκα
 L || διὰ τὴν ἀβουλίαν μου W *om. tell.* || διὰ-ἀπολέσαι *om. B* || 5-6 ποία-
 Αἰσωπον *om. ML* || 5 με R (*sed post* εἰμ.) WS ἄρα P με ἄρα V || 5-6
 ἀπώλεσαι τὸν Αἰσωπον R ἀπολέσθαι τὸν Αἰσ. W τοῦ ἀπώλεσαι (-σε V)
 70 τὸν Αἰσ. PV ψηφίσασθαι τὴν τοῦ Αἰσώπου ἀπώλειαν S || (c. 107) || 6 ἐπιγνοῦς-
 βασιλεὺς] ὁ δὲ Ἑρμιππος λυπούμενον (-νος L) ἰδὼν τὸν βασιλέα ML || ἐπιγνοῦς
 W γνοῦς SBPVR || ἦν WR ἐγένετο BPV γέγονεν S || ὁ βασιλεὺς]
infra post Αἰσωπον *in S*, Λυκοῦργος R || 7 θέλων-δείξαι *om. SBPV* || ἐαυτοῦ
 WL . . . τοῦ M αὐτοῦ R || τῷ βασιλεῖ εἶπε MRLW λέγει τῷ β. SBPV
 || 8 δέσποτα βασιλεῦ MLW δέσποτα SBV *om. RP* || 8-9 μὴ οὕτω-ζῇ]
 ἵνα τί περίλυπος εἶ καὶ ἵνα τί συνταράττει; ὁ δὲ βασιλεὺς ἔφη “οἰμοί, Ἑρμιππε,
 τῶν συμβάντων. ἀπώλεσα τὸν εὐλαλον Αἰσωπον.” τότε Ἑρμιππος ἔφη “ἦ (sc.
 μὴ) οὕτως πράττε, ὦ βασιλεῦ. τὴν γὰρ ἀπόφασιν ἣν δέδωκας τῷ Αἰσώπῳ ἐγὼ οὐκ
 ἐποίησα, εἰδὼς ὅτι μεταμελήθην ἔχεις. Αἰσωπος ζῇ” R || 8 μὴ] τί V || οὕτω ML
 οὕτως SPVW οὗτος B || κατάλυπος MLW περίλυπος SBPV || γίνου MLW
 γίνῃ S γένῃ B γενοῦ P ἐγένου V || 8-9 τὴν γὰρ ἀπόφασιν ἣν δέδωκας
 (ἔδωκας W) τῷ Αἰσώπῳ RW τὴν γ. ἀπ. ἣν τῷ Αἰσώπῳ (τοῦ Αἰσώπου V)
 δέδωκας SBPV ἣν γὰρ ἀπ. δέδωκας κατ’ Αἰσώπου ML || 9 ἐγὼ RWSBPV
om. ML || *μετάμελον* ἔχεις] *μετάμελος μέλλεις γενέσθαι* S || *μετάμελον* MLWP
μεταμεληθῇ B χάριν μεγάλην V || ἔχεις RWB ἔχει PV εἶχε(ν) ML
 || γνωστὸν οὖν (οὖν *om. BPW*) ἔστω σοι (σοι ἔστω S) βασιλεῦ (ὦ β. S) ὅτι *post*
 ἔχεις SBPWV *om. MRL* || ὁ *ante* Αἰσωπος SPW *om. tell.* || 10 νόμον]
πρόσταγμα S || τὸν *ante* τάφον SBPVR *om. MLW* || ἔβαλον MLWSBP
 ἔβαλλον R *et Westl.* ἐνέβαλον V || τρέφων (καὶ ἔτρεφον R) αὐτὸν (*om. R*)
 ἄρτω καὶ ὕδατι MRLW *om. SBPV* || 11 ὁ δὲ βασιλεὺς MRL ταῦτα
 (τούτων V) ἀκούσας ὁ β. (+ ὅτι Αἰσωπος ζῇ B) SBPV ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς
 W || καὶ *post* βασιλεὺς SBPWV *om. MRL* || ἀνελπίστου R -των MLW
om. SBPV || χαρᾶς WR χ. μεγάλης ML χ. πολλῆς SB πολλῆς χ.
 PV || εἰθέως *post* πλησθεὶς SBPV *om. MRLW* || ἀπὸ τῆς γῆς ἀναστὰς V ||
 τῆς γῆς] τοῦ ἐδάφους W || τῷ στόματι *post* ἠσπάσατο W || 12 εἶθε ἡδυνάμην
 MRLW εἶθε εἰ δυνατόν μοι ἦν SP εἶθε δυνατόν ἦν μοι V εἶθε B ποιή-
 σασθαι S || ἐὰν MRLW εἰ (εἰ ἄρα BV) SBPV || 13 ἀληθείης W -εὐῆ

M -ευει L -εύεις SBPRV || ὁ Αἴσ. B || Αἴσωπος *om.* R || τηρήσας-βασιλείαν |
 ἐτήρησας, βασιλείαν ἐμήν ἐτήρησας B || ἐφύλαξας ML ἐτήρησας SBPVR
 || 14 παραχρήμα *ante* κελεύει SBPWV *om.* MRL || κελεύει MRLW ἐκέ-
 λευσεν SBPV || κληθῆναι MRLWSB ἐκβληθῆναι P ἐλθεῖν V || δέ] οὖν S
 || ἐν ῥύπῳ καὶ κόμῃ δυσώδει (-ειδεῖ *scripsi*) M(L) ἐν ῥ. καὶ κόνει W καὶ
 πολλῇ τῇ κόνι δυσειδούς ὄντος R ῥερυπωμένου (-ος B) SBP ῥερυπωμένου
 ὄντος V || 15 χρονίαν (*amissum in* M) συνοχήν ML χρονίαν (χροναίαν BP,
 χρόνιον W) κάθειρξιν (-ηρξιν BVR) BPWVR κάθειρξιν S || ὡς ἐθεάσατο
 τοῦτον ὁ βασιλεὺς *post* κάθειρξιν S || ἀποστραφεὶς MLW ἐπιστρέψας SPV
 καὶ ἐπιβλέψας B ἐπιστραφεὶς οὖν πρὸς αὐτὸν R || αὐτίκα *post* καὶ W πάραυτα
 S τηνικαῦτα B παραυτίκα PV *om.* MRL || κελεύει R || 16 λουσάμενον
 ἀλλάξαι MLW(S) λούσασθαι (αὐτὸν) καὶ ἀλλάξαι R λουθῆναι καὶ ἀλάξαι
 B λουσάμενον καὶ ἀλλάξαι PV || (c. 108) || εἰς. ἐ καταστάς *om.* R || ἐαυτὸν c.108
 MLSBV αὐτὸν WP || καταστάς ML γεγόμενος SBPV γεγόμενος κατα-
 σταθεὶς W || 17 ἀπελογήσατο MRLW(B) ἀπολογήσατο PV ἀπελογίσατο
 S || αὐτῷ (αὐτὸν SB) *post* ἀπελ. SBPV *om.* MRLW || ὦν] οὐ R || αὐτοῦ
 M αὐτῷ WL αὐτὸν SBPV *om.* R || ὁ *ante* Αἴνος *om.* WV || Αἴνος-
 υἱοπ.] υἱοποιηθεὶς Αἴνος S || ιδιοποιηθεὶς R || 18 τοῦ-μέλλοντος] ὁ δὲ βασιλεὺς
 μέλλων R || ἀνελεῖν τὸν Αἴνον ML τὸν Αἴνον ἀνελεῖν SBPWV αὐτὸν
 ἀναιρεῖν R || εἰς *om.* V || αὐτὸν *post* πατέρα V || ἀσεβήσαντα MRLWV ἡσεβη-
 κότα SBP || 18-21 ἡτήσατο-ἔφη] Αἴσωπος συνεπάθησεν αὐτῷ. καὶ ὁ βασιλεὺς
 ἔφη τῷ Αἰσώπῳ R || 19 αὐτὸν ὁ Αἴσωπος V Αἴσωπος L *tantum* -ωπος
exstat in M, *fuit vel* Αἴσωπος *vel* ὁ Αἴσ. ὁ Αἴσωπος αὐτὸν (αὐτῷ P) συγχωρη-
 θῆναι (-χωρῆσαι W) BPW Αἴσ. συγχωρηθῆναι αὐτὸν S || 19-21 εἰπών-ἔφη]
 καὶ τούτου γενομένου λέγει ὁ βασιλεὺς τῷ Αἰσώπῳ (τῷ Αἴσ. ὁ β. S) SBP || 19
 τεθνεῶτα (-νηκότα L) αὐτὸν (ἐαυτὸν L) ὄψει (-η L) MLV μὴ τεθνεῶτα αὐτὸν
 ἔξειν W || εἰς ἐαυτὸν γὰρ MVW αὐτὸν γὰρ L || ἀπὸ V *om.* MLW || 20
 ὑπὸ (*om.* V) τῆς συνειδήσεως ἔχει τὸν θάνατον MLV ἔχειν ἔφη τὸν θάνατον
 W || ἐκείνῳ (-ον V) οὖν (γούν ML) MLVW || ὁ βασιλεὺς *post* συγχωρήσας
 W *om.* MLV || 21 τοῦ βασιλέως τῶν Αἰγυπτίων (τ. Αἴγ. *om.* V, Αἰγύπτου
 W) MRLVW *om.* SBP || 22 τὸ ζήτημα ὁ Αἴσ. S || καὶ *ante* μειδιάσας SBP
om. MRLVW || μειδιάσας MRLWS(V) μὴ διαλύσας P γελάσας B ||
 φησὶν R || αὐτῷ] αὐτὸν W || οὕτως *post* αὐτῷ SBP *om.* MRLVW || ἐὰν
 MRLVW ἕως δ' ἂν SBP || 23 τὸν πύργον οἰκοδομοῦντας RG τ. π. οἰκοδο-
 μήσαντας LV τ. π. οἰκοδομήσαντας MW, *fort. recte* μέλλοντας οἰκοδομεῖν
 τ. π. (τ. π. οἰκ. S) SBP || ἀποκριθσόμενόν σοι MLW ἀποκρινόμενόν σοι
 SBPV ἀπολογούμενόν σοι εἰς τὰς σὰς ἐπερωτήσεις R || 23-24 γράψας (*abscis-*
sium in M) οὖν ταῦτα MRLVW καὶ γράψας ταῦτα SBP || 24 ὁ βασιλεὺς
post ταῦτα W *om. recte.* || ἀπέστειλε MLSBP ἀπέλυσε WRV || πρέσβεις
 MLSBW -βυς RV -βις P || πάντα RL . . ντα M ἅπαντα SBPW
 || πάντα τὰ αὐτοῦ *om.* V || 24-25 τὰ αὐτοῦ ἀποδοῦς (παραδοῦς R) MRLWB
 τὰ ἐαυτοῦ δοῦς S ἀποδοῦς ἐαυτοῦ P || 25 καὶ *ante* τὴν SBPW *om.* MRLV
 || τὴν-ἐχαρίσατο] ἐνεχειρήσατο αὐτὸν καὶ τὴν τῶν πραγμάτων διοίκησιν ὡς τὸ

ἐξ ἀρχῆς S || αὐτῷ *prosl* πραγμάτων R || ἐχαρίσατο MRLV ἐνεχειρίσατο
 W ἐνεχειρήσατο B ἀνεχειρίσατο P || αὐτῷ MLWBPV αὐτόν S *om.*
 R || 26 ὁ δέ-λέγων] ὁ δέ Λῖσωπος ἀποκριθεὶς λέγει τῷ ἔνῳ B || λαβὼν-λέγων
 W λαβὼν ἐνουθέτησεν αὐτόν λέγων ML λ. ἐνουθέτει λέγων πρόσεχε R (ὅν
 ἤγο ὁ δέ) λαβὼν οὕτως ἐνουθέτει S αὐτόν ἐνουθέτει λέγων οὕτως P λαβὼν
 αὐτῷ ἐνουθέτησε V || (c. 109) || 27 *sqq.* ἐπάκουσον-ἐχωρίσθη (p. 102, 18) *om.*
 V || 27 ἄκουσον RG ἐπάκουσον MLWSP ὑπάκουσον B || τῶν ἐμῶν λόγων
 ML τοὺς ἐμοὺς λόγους SBPRW || τέκνον] *anle* λόγους *in* R || αὐτοὺς *prosl*
 φύλαξον SBP *om.* MRLW || 28 κἂν-ἀνταπέδωκας *om.* SBP || κἂν RW
om. ML || νῦν RW ζῆν ML || δικαίας MLW διττας R || δέ *prosl* πάντες
 ML γάρ SPR *om.* WB || ἐσμέν] εἰσὶ R || εἰς τὸ τοῦ W || 29 δ' ML δέ
 SBPW δ' αἰεί R || οὐ (οὐχὶ L) γινώσκωμεν (-ωμεν S) MLWSBP καλὸν
 ἴδιον οὐκ ἐπίστανται R || μεμνήμενος R || 30 αἰ-ἔμμονοι *om.* SBP || γάρ *om.*
 R || ἔμμονοι MLW βέβαιοι R || δέ *prosl* πάντων SBP *om.* MRLW ||
 τὸν *anle* βασιλέα SBPW *om.* MRL || 31 δέ MLW *om.* SBPR || ἄνθρωπον
 ὄντα, δεῖ φρονεῖν τὰ ἀνθρώπινα R || δέ *prosl* ἄνθρωπος S || 31-33 ἄγει-φέρειν *om.*
 R || 31 γάρ *om.* S || 32 δέ *prosl* ἄδικον S || τοῖς φιλοῖς S || συμβαίνοντα] συμφέροντα
 M || 32-33 ἀνδρὶ γ. δεῖ (δέ L) φέρειν MLW πάντα γενναίως φέρε SBP ||
 33 χρῆ (?) *prosl* σου R || ἑαυτὸν MRBP ἑαυτοῖς L σεαυτὸν WS || κατα-
 σκεύαζε MLSP -άζων P παρασκεύαζε W παρασκευάζειν R || καταφρονήσωσι
 MRSBP -σουσι WL || 34 σου MRWSP σε BL || τοὺς δέ φίλους B ||
 σου *prosl* φίλοις SB *om.* *rell.* || μεταδοτικόν *om.* R || σοι *Reiske* σου MWSBP
 σι L *om.* R || γίνονται MWP γίνονται RS γέγονται LB || 34-36
 τοὺς ἐχθροὺς (τοῖς ἐχθροῖς P)-θέλε *om.* R || 35 τοῦ *anle* βλάπτειν SBP *om.*
 MLW || δέ MLW *om.* SBP || 36 σου *prosl* φίλους SBP *om.* MLW ||
 εὐτυχεῖν κατὰ πάντα S || συγκοίτῳ] γυναικί B || πάντοτε *prosl* σου S || ἄλλου
 MRLW ἑτέρου (μὴ ἐτ. S) SBP || 37 μὴ ζητήση (-σει RBP) MRLWBP
om. S || λάβει S || ἐστὶ MWSBP *om.* RL || γυναικείον] τῶν γυναικῶν R ||
 γένος MRWS μέρος BPL || καὶ MRLW *om.* SBP || 38 ἐλάττω φρονεῖ
 κακά (καὶ κακά M, καὶ κακία L) MLW ἐλαττοφρονεῖ κακά BP ἐλαττοφρονεῖ,
 ἐπιστυπτόμενον δέ κακά συμβουλευέται S κακά φρονεῖ R || 38-39 πάντα-
 εὐτυχῇ *om.* R || 38 πάντα] πᾶν ML || πάντα-φεύγε] ἄνδρα δεινὸν πάντοτε φ.
 S || 38-39 ἐπιστάμενος-εἶναι *om.* SBP || 38 αὐτοῦ ἰσχυρότερον ML ἰσχ.
 αὐτοῦ W || 39 γάρ *prosl* ἀνὴρ SBP *om.* MLW || καὶ τὸ εἶδει δεινὸς *prosl* πονηρὸς
 S || δυστυχεῖ κἂν εὐτυχῇ MLW κἂν εὐτυχῇ (-εῖ B) δυστυχεῖ (κἂν δυστχ S,
 δυστυχῇ P) SBP || λέγειν MRLW λόγου SBP || 40 κτῆσαι MWSP κτίσαι
 LB χρῆσε R || σου *prosl* γλώττης SBPW *om.* MRL || ἐγκρατὴς *om.* L ||
 γίνου MLWS γενοῦ BPR || βαττολόγει (βατο- WL) MLWS βατολογήσης
 (-εις P) BP βατολογήσει R || 41 κατασοφισόμενος MLW σοφισόμενος
 SBPR || διαγελασθήση W || 42 φθ. γάρ] φθονῶν τοῖς φίλοις R || μᾶλλον *prosl*
 γάρ W, *prosl* σαυτὸν B || ἑαυτὸν MRL σεαυτὸν S σαυτὸν WB αὐτῶν
 P || βλάβεις ἢ ἐκείνοις S || 43 ἐν ἀφθονίᾳ L ἐπὶ ἀφ. M ἐπιιδόναι ἀφθόνως
 W *om.* SBPR || ἀλλὰ καὶ] ἀλλ' L || ἐντρέπωνται MWP -ονται SBL

-ονται R || θυμοῦ κράτει (θυμόν κρ. L) ML θυμόν χαλινουῦ μὴ φρενῶν ἔξω πέσης (ἔξεπέσεις P) SBP θυμοῦ κράτει (*add. in marg.* θυμόν χαλίνου) μὴ φρενῶν ἔξω πέσης W *om.* R

P. 102

1 αἰ-βλάπτειν ML *om.* SBPWR || αἰ δὲ-πλουτεῖν WR τὸ φρονεῖν αἰ αἰτιὸν ἐστὶ τοῦ πλουτεῖν ML *om.* SBP || 2-5 παρηκμακῶς-ἀποθησαύριζε *om.* R || 2 παρηκμακῶς MLW *om.* SBP || μὴ αἰσχύνου (ἐπαισχύνου ML) τὰ κρείττονα MLW μὴ ἐντρέπου τὰ κρ. BP τὰ κρ. μὴ ἐντρέπου S || 2-3 βέλτιον-ἀμαθῇ *om.* SBP || 2 γὰρ W *om.* ML || ὀψιμαθεῖν L || 3 παντελῶς *prosl* ἢ W *om.* ML || ἀμαθεῖν L || μηδέποτε ἀπόρρητα φθέγγου MLWB ἀπόρρητα ποτέ (ποτέ ἀπ. P) μηδέποτε (μὴ S) φθ. SBP || τὸ ἀπτε πῶς SBPW *om.* ML || 4 κυριεύσει MLP κυριεύση WSB || (c. 110) || τὸν καθημέρινον MLW *c.110* τὸ καθ' ἡμέραν SBP || προσλαμβάνειν ἄρτον ML προλαμβάνειν B προσλαμβάνων (πρὸλ-P) SP προσλαμβανόμενος W || 5 μὴ ἀποθησαύριζε M || ἀποθησαύριζε MLWB ἐπιθησαύριζε P τὸ ἀποθησαυρίζειν S || τελευτῶντα MLW -τῶν BPR -ῶντι S || τοὺς ἐχθροὺς R || καταλιπεῖν MRLW καταλείψαι SBP || τῶν *om.* R || 5-6 τῶν φ. ἐπιδέεσθαι MLW(R) ἐπ. τῶν φ. SBP || 6 πάντοτε ἀπτε εὐπρ. S || 6-7 εὐπροσήγορος-ἐπιγελαῶν *om.* R || 6 ἔσο MLW ἔσω SB ἔση P || συναντοῦσιν S || σοι MLW σε BP *om.* S || τῷ κυνὶ MLW τὸ κυνάριον SB τοῦ κυναρίου P || 6-7 ἡ οὐρά (κέρκος ML) ἄρτον προσπορίζεται MLW ἄρτον ἡ οὐρά πορίζει BP ἡ οὐρά εὐπορίζει τὸν ἄρτον S || 7 ἀτυχοῦντι (-ντα L) ἐπιγελαῶν MLWBP δὲ τὸ ἐπιγελαῶν ἀτυχοῦντι S || αἰ δὲ P || τὰ χρήσιμα BP || προσμανθάνειν MLW μανθάνειν SBPR || 8 φρόνημα ἐπιτάσσειν MRLW φρόνημα ἐπιτάσσειν (ἐπιτάσσων P) BP τὸ ἐπιτάσσειν φρόνημα S || 8-9 πάντα γ. κ.-ἀφαιρεῖται *om.* SBP *infra* ἀπτε ξένους ξ. (l. 14) *leg.* *in* W || 8 χάριν ἔχει MRL ἔχει χ. W || πάντα RL πάλιν MW || 9 καὶ μαραίνεται πάλιν *prosl* μαραίνεται R || καιρὸς γὰρ MLW καὶ ὁ κόρος R || ταχὺ MRLW ταχέως SBP || 10 ἀπόδος (-δως L) προθύμως MRLBP ἐπίδος S προθύμως ἀπόδος W || καὶ πάλιν BP || δυνάμενος ἀγαθοποιεῖν MRL ἀγ. (+ δὲ W) δυνάμενος SBPW || ἀπαναίνου ML μετανόει SBPWR || 10-11 ψύθυρον καὶ διάβολον ἄνδρα MRL ψ. δὲ καὶ διαβεβλημένον ἄνδρα (ἀπὸν S) SBP ψ. ἄνδρα καὶ διαβεβλημένον W || 11 πρότερον ἐρωτῶντα MRL *om.* SBPW || ἔκβαλε (ἐκβαλλε R) θυρῶν MRL ἔκβαλε ἐκ θυρῶν σου SBW ἐκ θυρῶν σου ποίησον P || ὡσαύτως MRL *om.* SBPW || γὰρ τὰ MRL τὰ γὰρ SBPW || 12 πρ. καὶ λεγ. S || καὶ MRWP τε καὶ B ἢ L || πράσσει ML πράσσει R πράττε SBPW || 13 δέ] τε W || τοῖς συνέβουσι σοι R || ἀλλ' ὑπόφερε MRL ἀλλὰ φέρε γενναίως BPW ἀλλὰ γ. φ. S || πονηρά (π. δὲ W) μὴ βουλεύου MRLW πονηρά (-όν P) ποτε μὴ β. BP ἀνδρὶ πονηρῷ ποτε μὴ συμβουλεύου S || 13-14 τρόπους κακοὺς μιμοῦ ML τρ. κακῶν μιμήση (-σει R, -σω B, μιμοῦ P) WRBP μιμήσει τρ. κακῶν S || 14 ἐπὶ τοῖς θλιβεροῖς ὑπόμενε *prosl* μιμήση W *om.* *rell.* || ξένον R || καὶ προτίμα MRL καὶ παροδίτας τίμα (τρέφε S) SBP καὶ προτίμα καὶ παροδίτας τίμα W || ξένος

γένη MRIW ξενωθείς (-εις B, ξενισθείς S) ἐν τοῖς ξένοις SBP || ἀγαθὸς ἀνλε
 λόγος SBPW om. MRL || 15 ψυχῆς P || μακάριος ὅστις RW μ. δς ML
 μ. (μ. δς S) ἐστὶν ὅς SBP || ἔτυχε MRLW τύχει SBP || 15-16 μακάριος
 δς φίλος om. SBP || 16 ἐκτίνειν W ἐκτείνειν R ἐκτινύνειν ML || 17 δέ]
 γάρ I. ἡ καλυπτόμενα MLWBP καταληπτόμενα R κατὰλειπτόμενα (sic)
 S || οὖν καὶ ἕτερα πλείονα (πλ. om. W, πλείονα τούτων om. ἕτερα S) *prosl* ταῦτα
 SBPW om. MRI || εἰπὼν τῷ νεανία (τὸν νεανίαν LR) ὁ (om. R) Αἰσωπος
 MLR τῷ ν. εἰπὼν Αἰσ. W ὁ Αἰσ. τῷ Αἰνῷ εἰπὼν S εἰπὼν ὁ Αἰσ. B
 εἰπὼν *tantrum* P || 18 τούτου *prosl* ἐχωρίσθη W ἀπ' αὐτοῦ S τοῦ Ἑνου
 B τὸν Αἶνον P om. MRL || ὁ δέ-μαστιγωθείς MRLW ὁ δέ Αἶνος (ένος
 B) μαστιγωθείς διὰ (ὑπὸ B) τῶν λόγων BP ὁ δέ Αἶνος διὰ λόγου μ. V μανω-
 θείς δέ οὗτος ὑπὸ τῶν λόγων S || τρυχόμενος MRLVW τρυχωθείς SBP || 19
 ἐπὶ (διὰ V) τῷ (τὸ RV)-Αἰσωπον MRLVW διὰ τὸ (τὸ om. V) τὸν Αἰσωπον
 ἡδίκηκεναι (ἡδικέναι P, ἡδικηθῆναι B) SBP || ἀπελθὼν καὶ ἀνλε ἀποκρ. SBP
 om. MRW || ἀποκρημνισάμενος (-κρι- RV, -κριανισάμενος L) MRW ἀπο-
 κρημνίσας (-κριμ- BP) SBP || ἑαυτὸν RWSB αὐτὸν P om. M || ἀπήλλαξε
 S || (c. 111) || 20 δέ *libri omnes, nisi quod praene evanuit in* W || συγκαλέσας
 MLW συγκαλεσάμενος RV προσκαλεσάμενος SBP || ὁ ἀνλε Αἰσ. SBP
 om. MRW || πάντας (om. M) τοὺς ἰχνευτὰς MRWS τ. ἰχν. π. BP || 21
 ἐκέλευσε M || συλληφθῆναι ἀετῶν πρωτείων (-τίων W) νεοσσούς τέσσαρας MRIW
 ἀετῶν (αὐτοῖς P) ν. τ. συλ. SBP συλληφθῆναι ἀετῶν προτίους τεσσάρων νεοσσούς
 V || δέ MRLW τε S οὖν BPV || 22 ἀφείλετο MV -ατο *tell.* || τούτων
 πτερὰ S || πτερὰ αὐτῶν P || αὐτὰ V || ἐκέλευσε *supplevi*, cf. G. διδάξας R
 om. *tell.* || 23 παῖδας διὰ θυλάκων (-κίων ML) βαστάζειν (-ζων L) WML παι-
 δεύσας διὰ τῶν θυλάκων βαστάζειν BP διὰ τῶν (τ. om. R) θηλάκων παῖδας
 (π. om. S) βαστάζειν (βαστάζεσθαι R) SR παῖδας βαστάζειν διὰ θαλάμων
 V || 23-24 γενόμενοι-κάλως om. SBP || 23 τέλειοι (τέλιοι L) οἱ (om. LR) αἰετοὶ
 MRW οἱ αἰετοὶ τ. W || 24 ἤδη MRW om. W || τὸ ὕψος V || δεδειγμένοι
 V || κάλως *Westl.* κάλοις *Reiske* καλῶς MRW καλως W || ὑπήκοοι-
 ἐγένοντο (ἐγίνοντο M, ὅλως ἐγένοντο W) MRW ἐγένοντο (ἐγ. οὖν B)
 ὅλως ὑπ. τοῖς π. SBP || 25 καὶ ἀνλε πρὸς S ὥστε R om. *tell.* || βούλημα
 φερόμενοι (ἔτι φ. V) MLVW β. ἐφέροντο R ἐφέροντο β. S φερόμενοι
 (-νον B) β. (βούλευμα P) BP || ὅταν γάρ L || ἀνίπταντο MRWB -τοντο
 SP || 25-26 εἰς (πρὸς PL) τὸν (om. MR) αέρα (+ φερόμενοι M) ἄνω (om.
 SV) MRASBP εἰς τὸν οὐρανὸν ἄνω W || 26 δέ om. B || ἐβούλοντο RWBPV
 ἡβ- ML om. S || κατήεσαν MWP κατίεσαν RLS κατίεσαν B κατοί-
 ησαν V || 26-27 παρελθούσης τροπῆς (ρόπης R) MRLW τρ. π. (διελθούσης
 V) SBPV || 27 πάντα εὐτρεπίσας (-ήσας V) Αἰσωπος (ὁ Αἰσ. V) MRW ηὐ-
 τρέπησαν (-ισεν P) ἅπαντα SBP || τὴν ἀνλε ὁδοικ. SBP om. MRW || ὁ
 Αἰσωπος καὶ *prosl* ὁδοικ. BP καὶ SR om. MW || 28 ἀνέπλευσεν V || εἰς]
 πρὸς V || τὴν MRW om. SBP || 28-29 σὺν-πολλῆς] μετὰ φαντασίας καὶ
 δόξης ἀνεικάστου SBP || 28 τοῖς παισὶ καὶ τοῖς αἰετοῖς ML τ. αἰετοῖς κ. τ. π.
 WRV || μετὰ καὶ ML καὶ μεθ' W καὶ RV || φαντασίας τε καὶ *prosl* ἐτέρας

W *om.* MRλ || παρασκευῆς MλW κατασκευῆς R || 29 καὶ δόξης ἀνεικάστου
prosl πολλῆς W *om.* MRλ || κατάπληξιν τῶν Αἰγυπτίων MRLWBP τὴν
τῶν Αἰγ. κ. S τὸν βασιλέα τῶν Αἰγ. V || (c. 112) || δέ MRλWS οὖν B c.112
om. P || 29–30 οἱ Αἰγύπτιοι τὸν Αἰσωπον MRλW αὐτὸν οἱ Αἰγ. SB οἱ
Αἰγ. (*om.* τὸν Αἰσ.) P || 30 μυσαρὸν ὄντα τῇ θεᾷ MRλW τῇ θεᾷ οὕτως (οὗτος
P, *om.* S) μ. ὄντα SBP || ἔδοξεν S || αὐτὸν (-οῖς S) *prosl* ἔδοξαν SBP *om.*
MRλW || μὴ εἰδότες MLWSBP καὶ οὐκ εἶδον R οὐκ οἶδασιν V || ὅτι
om. P || 31 πολυτελῆς βάλαμος P || βάλαμον πολυτελὲς MLW βάλαμος
πολυτελῆς SB(P)R βάλαμος (*om.* π.) V || ἡ-ἐγκατ.] ἦν V || ἡ MRLWSB
εἰ P || οἶνος κάλλιστος MRLWS ἦν ὡς κ. P οἶνου καλλίστου B || ἐγκατοι-
κίζεται MRL ἐγκαταγγεῖζεται W καταγγίζεται B κατεγγίζει P ἐστὶν
ἀποκείμενος S || 31–p. 103, 6 ἀκούσας-ἐνδυσάμενος *om.* P || 31 δέ *om.* S || 32
τὸν *ante* Αἰσ. SBVW *om.* MRL || παραγερόμενον R || αὐτοῦ *prosl* φίλους
SBVW *om.* MRL || εἶπεν MRλW λέγει SB || ἐνεδρεῖθην (-θη L) MRλSB
ἠνεδρεῖθην W || 33 τεθνάναι WB τεθνᾶναι MRλS || ἐκέλευσεν (-σε R) WRSBV
κελεύει ML || πάντας αὐτοῦ τοὺς ἄρχοντας MRL ἅπαντας (πάντας V) τοὺς
ἄρχ. αὐτοῦ WV ἅπαντας ὁ βασιλεὺς S ὁ βασιλεὺς ἅπαντας τοὺς ἄρχοντας
αὐτοῦ B || 33–34 λευκὰς στολὰς περιβαλέσθαι (-βαλλέσθαι R) MRLW λ.
π. στ. SB στ. π. λ. V || 34 περιεβάλετο (-βάλλετο R) MRλW ἐνεδύσατο
S ἐνεδρεύσατο B || στολὴν *om.* SB || ἱερὰν] κοκίνην V || 34–35 δ. κατὰ] δια-
δύματα B || 35 τῆς MRWBV τὴν L *om.* S || κεφαλὴν L || αὐτοῦ *prosl*
κεφαλὴν WB *om.* MRLSV || ἔχον MLW ἔχων SBR ἔχοντα V || καὶ
κέρατα S || διάλιθα WRB διὰ λίθων MλS || προκαθίσας δέ MRλW καὶ
καθεσθεις SB || ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ MRλW ἐφ' ὑψηλοῦ τοῦ δίφρου S ἐφ'
ὑψηλωτάτου τόπου δίφρου B || ἐκέλευσε WRSB κελεύει Mλ || 36 τὸν Αἰσ.
εἰσελθεῖν MRλW ἐλθεῖν (εἰσελθεῖν B) τὸν Αἰσ. SB || (c. 113) || εἰσελθὼν c.113
δὲ MRλW εἰσελθόντος οὖν SB || τὴν *om.* S || παρασκευὴν MRLW κατα-
σκευὴν SBV || θεασάμενος MRλW ἰδὼν B ἰδόντος S || προσκυνήσας *om.*
SB || 37–38 ἔστη-Αἰσωπος *om.* R || 37 ὁ δὲ N. πρὸς αὐτὸν ἔφη MλW ὁ δὲ
N. λέγει πρὸς αὐτὸν B λέγει δέ πρ. αὐτὸν ὁ N. S || τίνι-ἐμέ ML τίνι
(τί S) ἄρα εἰκάξεις ἐμέ καὶ (τε καὶ W) τοὺς σὺν ἐμοὶ (περὶ ἐμέ W) βλέπειν (βλ.
om. B) SBW τίνη καλὸν βλέπεις εἰς ἐμέ καὶ τοὺς περὶ ἐμέ V || 38–p. 103, 2
Αἰσωπος-ἐμέ *om.* SBW || 38 διχομνηταῖαν ὁρῶ ἔχοντα R || 39 ἄστρον MV ἄστέρων
LR || οὕτω MLR οὕτως V || κερατοειδεῖ M -δῆ LR -δῆ V || μορφήν
V || 40 τρόπον ἔχεις MRL ἔχεις τρόποις V || σου *om.* V || 41 καὶ θαυμάσας
ML ἐθαύμασε καὶ RV || (c. 114) || 41–p. 103, 13 τῇ δέ-διαφέρει] τότε δὲ c.114
ὁ βασιλεὺς ἑτέρας β̄ στολὰς ἐνδυσάμενος ἐρωτιθεὶς Αἰσωπος περὶ τῆς αὐτοῦ ὁράσεως
ἀπόκρισιν ἔδωκε V || 41 ἐχομένη M ἐρχομένη L ἐπιούση R || 42 αὐτὸν
ML αὐτοῦ R || ἄνθεα ML ἔνθεα R

P. 103

1 εἰσελθόντος R -οντα L -ὼν M || ἵκελον ML εἵκελλον R || 1–2 με
βλέπεις ML βλ. ἐμέ R || 2 ἔφη MLWS φησί BR || σὺ R || τὸ L || ἀερυνῆς

- Β ἑξανατέλονται *anle* ὥρας SB ἑξανατέλλονται *prosl* ὥρας W *om.* MRL
 || τοὺς] οἱ R || 3 σέ] σοῦ B || τοῖς-καρποῖς M τῶν ἐκ τῆς γῆς καρπῶν τῇ ὠραιό-
 τητι (τ. ὥρ. *om.* R) WR τὸν ἐκ τῆς (τῆς *om.* B) γῆς καρπὸν τῇ ὠραιότητι
 (τῆς ὠραιότητος B) SB τοὺς ἐκ γῆς καρπούς L || 4 τῆς] τὴν R ||
 ὁράσεως MRLWS ὥρας B || εὐανθεῖς MWSB -ὡς LR || δέ *om.* L || πάλιν
prosl βασιλεὺς R || 5 δῶρα ἐπέδωκε (αὐτῷ ἐπ. W) MRLW ἐπέδωκεν αὐτῷ
 5 δῶρα BS || (c. 115) || τῇ-ἡμέρᾳ] ἐπὶ τὴν αὐριον δέ R || ἐχομένη M ἐρχομένη
 L ἐπιούση SBW || ὁ βασιλεὺς *prosl* ἡμέρᾳ BW *prosl* λευκὴν S *om.* MRL
 || 6 καὶ τοῖς MRL τοῖς δέ SBPW || κόκκινα MRLWP -νον B -ίνην S
 || ἐλθόντος-ἐπίθετο] ἐκέλευσεν ἐλθεῖν τὸν Αἰσώπον. εἰσελθόντος οὖν πάλιν τοῦ
 Αἰσώπου ἐπέιθετο λέγων B || ἐλθόντος τοῦ Αἰσώπου *om.* S || οὖν *prosl* ἐλθόντος
 P || ὡσαύτως ἐπίθετο (ἐπυνθάνετο R) MRL ἐπίθ. ὡς. λέγων W ἐπέιθετο
 λέγων P ἐπίθετο τῷ Αἰσώπῳ S || 7 τίνι-εἶναι *om.* R || τίνι ML τίνι ἄρα
 (ἄρα? W) SW τὸ τίνι ἄρα P τί ἄρα B || ἱκελον νομίζεις ML εἰκάσεις
 (-εἶν SP) SBPW || με εἶναι M εἶναι με L ἡμᾶς εἶναι BPW αὐτῷ S ||
 Αἰσώπος ἔφη MRL ὁ δέ φησὶν SBP ὁ δέ Αἰσ. φησι W || σέ MLSB σὺ
 PR σοὶ W || τῷ MRLW *om.* SBP || ἥλιον S || τοὺς MLSB οἱ PWR
 || περὶ σέ RWSP π. σοῦ B σοὺς ML || 8 τ. ἀκτῖσιν] ἀκτῖνας S || γὰρ ὁ
om. P || λαμπρὸς καὶ *om.* R || διαυγῆς ὑπ.] μέγας ὑπ. καὶ διαυγεῖς S || ὑπάρχει
 MRLWS τυγχάνει (-η B) BP || οὕτως RS οὕτω BPMLW || λαμπρῶς
 W || 9 εἰ MRLWS ὑπάρχεις BP || ὁ *om.* BP || ὡς αἱ BPW ὡς ML *om.*
 RS || ἀκτῖναι P || 9-10 ὁ δέ N. ἔφη MRLWS ἔφη δέ N. BP || 10 ὥστε MLWS
 ὡς R *om.* BP || οἶμαι *anle* κατὰ BPW *om.* MRLS || μηδέν εἶναι] μηδένε
 P || μηδέν RWSB(P) οὐδέν ML || 11 μηδῆσας B || εὐκαίρως B || ἐκείνον
 MRLWP ἐκεῖνο S ἐκεῖ B || πρόφερε MLS πρόσφερε BPW προσφέρου
 R || βασιλεῦ (ὦ β. B) *prosl* πρόφ. BPW *om.* MRLS || γὰρ MLSBP δέ
 WR || ἔθνος *om.* P || 12 ἐπιδεικνυμένη RWSBP -νου M -νος L || ἡλίου
 (ὡς ἡλ. W) καὶ σελήνης αὐγὴ (-ῆς LR) φαίνει ἡ ὑμῶν βασιλεία MRLW ἡ
 ἡλίου-βασιλεία S ἡ ὑμῶν β. ὡς ἡλίου κ. σ. αὐγὴ φ. B ἡ ὑμῶν β. φ. ὡς ἡλ.
 κ. σ. αὐγὴν P || 13 ὀργισθείη B || ταύτης MLSPW ταῦτα R ταύτην B ||
 ἀφανῇ ποιήσει MRLW(S) ποιήσει ἐν ἀφανεί (-ῆ B) BP || πάντων MRLWS
 16 ἀπάντων BP || τῇ] ἐν W || (c. 116) || 14 Νεκτεναβῶ-αὐτοῦ RWSBPV τὴν
 εὐστοχίαν τ. λ. αὐτοῦ ὁ N. ML || μετ' ὀλίγον MRLWS *om.* BP || 15 ἔφη]
 λέγει B || ἡνεγκαν L || μοι *prosl* ἡνεγκας PR ἡμῖν WB *om.* MΛS || οἰκοδο-
 μούντας RS οἰκοδομήσοντας (-αντας L) ML μέλλοντας οἰκοδομεῖν BPW
 βουλομένους οἰκοδομῆσαι V || ὁ Αἰσ. B || ἔφη] εἶπεν S || ἔτοιμοι] ὅτι μοι P || 16
 δείξης MRL ὑποδείξης (-εις S) SBPW || ὁ δέ βασιλεὺς MRLS εὐθέως δέ
 ὁ β. (ἐξῆλθεν) B εὐθέως δέ (ἦλθεν) ὁ β. P εὐθέως δέ ὁ β. W || σὺν τῷ Αἰσώπῳ
prosl πεδῖον MΛSW *prosl* πόλεως R *om.* BP || ἀφίκετο] ἦλθεν P, ἐξῆλθεν
 B, *sed diversis locis, cf. supra.* || 17 μέτρον V || ποιησάμενος MRLWS ποιήσας
 BP || ἔδωκεν MΛS ἔδωκε τῷ Αἰσώπῳ W δέδωκεν BPR || στείλας S || γωνίας
 B || δοθέντος RS δειχθέντος MΛBPW || 18 καὶ τοὺς παῖδας WRBP τοὺς
 δέ π. (π. δέ S) MΛS *om.* V || διὰ *om.* S || ἡμιτελῶν MRLS οἰτελῶν(?)

V *om.* BPW || θυλάκων WRLB θηλάκων MS θει- P θαλάμων V || τοῖς ποσὶν ἀπαρτήσας RSV τοὺς πόδας ἀπ. P τοῖς π. ἀπαρτίσας W τοῖς π. ἀναρτήσας ML || 19 μύστρα (μή- P) SBPW μύστρας MR $\overline{\mu\rho\alpha}$ V μήτρας L || αὐτοῖς MRLWS *om.* BPV || ἀποδοὺς S || ἐκάστῳ *prosl* ἐπίδοις ML *om. tell.* || ἐκέλευσεν ἀναπτῆναι RWSBPV ἀν. ἐκ. (ἐκ. *om.* L) ML || πετώμενοι R || 20 δότε ἡμῖν πηλόν L || πλίνθους MΛP πλήνθους RS πλίνθον WB || τὴν ἀπτε οἰκ. BP *om. tell.* || οἰκοδομήν MRLWSB -μῆς V οἰκοδομικὴν P || χρή ὧδε R χρηώδη ML χρή SW χρήσιν BP χρεῖαν V || 21 κομίσατε (-ήσατε LR) MLR ὠκονομήσατε S ποιήσατε V ἀγάγετε (-ται P) BP ἀγάγετε ἡμῖν W || τῶν *om.* ML || φερομένους MRLS ἀναφερομένους (ἀφερ- P) BPW αἰρομένους V || 22 ἐμοὶ πτηνοὶ ἡμῖν πτ. P, ἐπίπτεροι V || εἰσὶν *prosl* πτηνοὶ W || Αἴσωπός φησιν ML Αἴσ. ἔφη BPRW καὶ ὁ Αἴσ. S || κύρος V || 23 ἄνθρωπος ὢν θέλεις ἐρίξειν ἰσοθέω βασιλεῖ R || ἰσοθέω RWB ἰσωθεῶ S ἴσα θεῶ MLV δεήσωθῶ P || ὀρίζειν L || ὁ δὲ N. ἔφη (πρὸς αὐτόν *pro* ἔφη R) MRΛWS ἔφη Νεκτ. B ἔφη δὲ N. P || 24 ἤττειμεν P || ὁ δὲ ἐρωτήσω RS ὁ δὲ ἐρωτῶ σε (σοι V) MLV ὁ δὲ σε ἐρωτήσω W ἐρωτήσω δὲ σε (σοι B) καὶ BP || ἀποκρίνου RSV ἀποκρίθητι BPMLW || (c. 117) || 25 τῆς *om.* V || τοῖς ἐνθάδε] γρ. τοῖς βαβυλωνίοις *prima m. in marg.* W || συνέμιξαν B || οὖν RWSBPV γοῦν M δὲ L || θύλιναι (θ. ἵπποι P) BP || 26 ἐκτιτρώσκουσιν MRΛWS κίουσιν BP || Αἴσ. ἔφη] καὶ ὁ Αἴσ. R || 27 σοι *om.* P || τούτους P || διαλεχθήσομαι V || σοι *prosl* ἀπ. P || ἐλ. δέ] καὶ ἐλθὼν R || τοῖς ἰδίοις MΛS τ. ἰδ. δούλοις (παισὶ R) WBR τοὺς οἰκείους δούλους P || 27-28 αἰλουρον συλλαβέσθαι MLWBP(V) συλ. αἰλ. R αἰλούρους συλ. S || 28 συλλαβόντες δὲ (δὲ αὐτοὶ R) MRΛWS καὶ κρατήσαντες BP || ἥρξαντο RWSPV ἥρξατο MLB || αὐτόν *prosl* μαστίζειν SBP *om. tell.* || 29 θεασάμενοι καὶ (κ. *om.* W) δεινοπαθοῦντες (-θήσαντες S) συνέδραμον MRΛWS θ. συνέδραμον B ἔδραμον θ. P || 29-30 εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ (τ. *om.* R) Αἰσώπου ἀπαιτοῦντες (αἰτοῦντες L, ζητοῦντες M) τὸν αἰλουρον (Αἴσωπον S) MRΛWS τοῦ ἐξελέσθαι τὸν αἰλουρον (ἐλλουρον P) BP || 30 ὁ δὲ οὐ (οὐ *om.* V) προσεποιεῖτο (-ήτω S) MRΛWS οἱ δὲ οὐκ ἠδυνήθησαν BP || 30-31 ἐλθόντες-βασιλεῖ *om.* P || 30 δὲ MRΛ οὖν SBW || 31 τὸ συμβάν *prosl* βασιλεῖ WB *om.* MRΛSP || ἀγανακτήσας MRΛS ἀκούσας BP || μετέπεμπε S || 31-32 ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ ἔφη κακῶς (καλῶς V) πέπραχας Αἴσωπε (ὦ παῖ ML, εἰς τὸν αἰλουρον R) MRLVSW καὶ φησι ἵνα τί τοῦτο (τ. τὸ πρᾶγμα P) ἔπραξας ὦ Αἴσωπε (Αἴσωπε ἔπραξας P) BP || 32 οὐκ ἦσθα (ἴσθα B) ὅτι *prosl* Αἴσωπε BP *om.* MRΛSW || θεᾶς (θέας R) γὰρ βυβάστεως (βουλῆς τεως R) WR θεοῦ γὰρ βουβάστεως (βουβάσεως L) MLS θεός μού ἐστι σεβαστέος (σ. *om.* P) BP θῶ γὰρ βωβᾶς V || 32-33 τοῦτο εἰδωλὸν ἐστίν (ἐ. *om.* S) ὁ μάλιστα σέβονται (-ουσι WRSV) οἱ Αἰγ. ML-WRSV οἱ γὰρ Αἰγύπτιοι ὡς εἰδωλον κέκτηνται αὐτόν ὃν καὶ σέβονται (σεύωνται P) πάνυ BP || (c. 118) || 33-34 Αἴσωπος-ἡδίκηθη MRSΛW ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἔφη ὦ βασιλεῦ, Λυκοῦρος (-ῆρος B) ὁ βασιλεὺς ἡδίκηται (-εῖται P) BP || 34-35 ἐν τῇ-ἀπέκτεινεν] πῶς; φησι. ὁ δὲ. ἀλεκτριόνα εἶχε γενναῖον καὶ μάχημον, ἔτι δὲ καὶ τὰς ὥρας αἰτῶ σημαίνοντα, καὶ ὁ αἰλουρος οὗτος ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἀπέκτεινεν

R 34 γάρ ΜΛWS om. BP || ὁ αἴλουρος οὗτος MRL ἡ αἴλ. αὕτη WSV οἶτος ὁ αἴλ. BP || 34-35 ὄν-αὐτῷ σημαίνοντα (σ. αὐτῷ S, αὐτῷ σ. ἀκριβῶς W, αὐτῶν σημαίνοντας V) ἀπέκτεινεν ΜΛSW ἀπέκτεινεν ὄν εἶχεν ὁ Λυκοῦρος (-ῆρος B) ἀλεκτρίονα (-τρίωνα P) μάχιμον καὶ γενναῖον, ἔτι μὴν καὶ τὰς ὥρας αὐτῷ τῆς νυκτὸς ἐπισημαίνοντα BP || 35 ὁ δὲ N. ἔφη ΜΛWS καὶ ὁ βασιλεὺς R εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν N., Αἰσωπε BP || 36 Αἰσωπε *prosl* αἰσχύνῃ V *prosl* ψευδ. W om. MRL || ἐν om. V || αἴλουρος ΜΛWSP ὁ αἴλ. B ὁ αἴλ. οὗτος R || 36-37 εἰς B. ἐπορεύθη MRWSV εἰς B. τὸν τοῦ Λυκοῦρου ἀλεκτρυόνα ἀπέκτεινε I. ἦλθεν (ἀπῆλθεν B) εἰς Βαβυλῶνα (τὴν Βαβυλωνίαν P) BP || 37 ὁ δὲ μειδιάσας ἔφη MRWSV ὁ δὲ μ. (μηδήσας B) λέγει BP καὶ ὁ Αἰσωπος I. || εἶπέ μοι οὖν βασιλεῦ *prosl* ἔφη W ὦ (om. P) βασιλεῦ καὶ BP om. MRLS || πῶς ἐν Βαβυλῶνι WRBP πῶς οὖν ἐν B. SV πῶς οὖν (δὲ L) ἐκ Βαβυλῶνος (ἐξ Αἰγύπτου εἰς Βαβυλῶνα I) ML || 38 αἱ θήλῃαι ἐνθάδε R || ἀκούουσai MRLS ἀκούσασai WV om. BP || ἐκτιτρώσκουσιν MRLWS τιτρώσκουσιν V κύνουσιν BP || ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς MRLS ἀκ. δὲ ταῦτα ὁ β. W ὁ δὲ β. ταῦτα ἀκ. BP || (c. 119) || 40 ἐπιούση RWBP ἐχομένη M ἐρχομένη SL || μετεπέμψατο] μ. Νεκτεναβῶ P μετέπεμψε τὸν N. B || 41 ἐπισταμένους τὰ φυσικὰ ἐπερωτήματα MRLWS τοὺς ἐπ. φιλοσοφικῶν ἐρωτημάτων BP καὶ ἐπ. τὰ φυσικὰ φρονήματα V || 41-42 καὶ δ.-δείπνον] πρὸς τὸ διαλεχθῆναι αὐτοῖς μετὰ τοῦ Αἰσώπου ἅμα αὐτῷ V || 41 αὐτοῖς καὶ B || τοῦ *ante* Αἰσ. SBPW om. MRL || 41-42 ἅμα αὐτῷ (αὐτοῖς ML) ἐκάλεσεν (-σαν S) ἐπὶ δείπνον (-ω S) MRLS ἐκάλεσεν αὐτοὺς (-οῖς B) ἐπὶ δείπνον ἅμα τῷ Αἰσώπῳ BPW || 42 ἀνακλιθέντων MLWP ἀνακληθέντων SBRV || δὲ MRLSB οὖν P om. W || ἡλιουπολιτῶν WSBPV ἡλιοπολιτῶν M ἡλίου πολιτῶν RL || 42- p. 104, 1 πρὸς τὸν Αἰσ. ἔφη MRLWS λέγει πρ. τ. Αἰσ. BP

P. 104

1 ἀπεστάλημεν MRWV ἀπεστείλαμεν L ἀπεστάλην SBP || τοῦ θεοῦ R || πρὸς σέ om. B || ἂν *prosl* ὅπως BPW om. MRLS || 1-2 διαλ. αὐτοὺς B || 2 διαλύσεις S || ὁ δὲ φησι ψ. BP || ἀνθρώποις RP || 3 ἐτάζειν-τρόπον om. BP || δὲ ΜΛWS om. R || δὲ *prosl* ὑμεῖς om. V || καὶ om. BP || ἐαυτῶν MRLWS -ὄν V αὐτοῦ B αὐτοὺς P || κατηγορεῖτε (-ητε R, -εῖται SP) MRWSBPV κατακρίνεται (sic) L || 4 ἡμῶν PR || πλὴν-θέλετε MRWLS om. BPV || (c. 120) || οἱ δὲ φασιν WS οἱ δὲ λέγουσι L ὁ δὲ φησιν M ἀπεκρίθη R οἱ δὲ πάλιν εἶπον BPV || ναὸς μέγας B || 4-5 στῦλος ἐπὶ τῷ ναῷ (τὸν ναὸν RS) WRS στ. ἐν τῷ ναῷ ML ἐπ' αὐτῷ στ. BPV || 5 ἔχων (ἔχοντος S) πόλεις WRSBPV πόλεις ἔχων (πολ M) ML || πόλεις] πόλει L || 6 ταύτας BPWV ταύταις LRS *abscissum in* M || γυν. δύο PV || ἔφη MRLWS λέγει BP || 7 ἡμῖν WLSBP ἡμῶν V ὑμῖν R *abscissum in* M || παῖδες (om. M) διαλύσουσιν (-ωσι R) MRLS διαλύουσι (-σωσι B) παῖδες BPW λύουσι παῖδες V || οὖν MRW δὲ B om. SP || διὰ-ἅπαντα om. BPV || 8 ἐστὶν *prosl* ἐνιατὸς MRLWS *prosl* στῦλος P om. BV || αἱ MRWS οἱ BPV ὁ L || τούτῳ MRLWP τοῦτο SV τούτου B || 8-9 οἱ δώδεκα μῆνές

εἰσιν (εἰσὶ μ. RS) MRAWs οἱ δ. μῆνες B μῆνές εἰσιν ιβ P || 9 οἱ δὲ| αἱ
 δὲ R || αἱ τοῦ μηνὸς τριάκοντά εἰσιν ἡμέραι (ἡμ. εἰσιν V, ἡμέρες εἰσιν W) RWV
 αἱ τοῦ μ. εἰσι τρ. ἡμ. S αἱ τοῦ μ. τρ. ἡμ. (ἡμέραις B) BP αἱ τρ. εἰσιν ἡμ.
 (ἐκάστου μηνός ?) M αἱ τρ. ἡμ. εἰσιν ἐκάστου μηνός L || περιερχόμεναι MRLW
 περιεχόμεναι ταύταις S ἐπὶ τούτων (τούτοις PV) BPV || 10 ἐστὶ om. BR ||
 ἡ ante νύξ om. S || ἄλλη παρ' ἄλλην MRLW ἄλλην παρ' ἄλλην (ἄλλη V)
 SBPV || πορευομένη L || καὶ post πορ. S || 10-11 τὸν καθ.-ζήτημα om. BPV ||
 11 εὐθύνουσαι RSW εὐθύνουσι ML || βίον MRSW τρίβον L || ταῦτα
 MRL τοῦτο WS || ἐπέλυσεν] *abscissum in* M || αὐτῶν RSW αὐτοῦ
 M αὐτοῖς L || καὶ ἄλλα πλείω τούτων ἐπερωτώμενος παρ' αὐτῶν ἐπέλυσε προ-
 βλήματα πείθων αὐτοὺς κατὰ πάντα post ζήτημα add. R || (c. 121) || 12 ἡμέρα c.121
 post ἐξῆς BPWV om. MRLS || πάντας RLSP(M) ἅπαντας BWV ||
 αὐτοῦ om. W || λέγει RWBP φησὶ MLS ἔφη V || 12-13 πρὸς αὐτοὺς
 MLSW αὐτοῖς BPV om. R || 13 μέλλομεν MRLWB μέλλωμεν (μέλ-
 ωμεν P) SPV || φόρους τῷ βασιλεῖ λυκούργῳ (λυκούργῳ V) τελεῖν PV || τῷ ante
 βασ. om. RS || 14 τῶν (om. WLS) Βαβυλωνίων MRWLS om. BPV ||
 εἰς] τίς V || φίλων MRL μεγιστάνων BPWV ὑψηλωτάτων S || αὐτοῦ]
 αὐτῷ V || ἔφη] εἰ[πε] M || ἔφη ὡ βασιλεῦ L || αὐτῷ MRASBW αὐτὸν P ||
 προβλήματα MRLWB πρόβλημα SPV || 15 ὅπως φρ. *scripsi* καὶ φράσει
 MRSBPV καὶ φράση W ὅπως εἶδωμεν εἰ φράσει L || ὁ MSW ἃ R
 ὅπερ (ὅπερ ποτὲ L) PL ἅπερ B om. V || ἠκούσαμεν οὔτε εἶδομεν (-ωμεν
 L, ἴδομεν R, οἶδαμεν S) R(M)LS εἶδομεν (οἶδαμεν P, ἴδομεν V) οὔτε (+
 πάλιν BV) ἠκούσαμεν BPWV || 15-16 καὶ ὁ-εἶδομεν om. BPRV || 15 ὁ ἐὰν
 ML ὁ δὰν S ὁ τι ἂν W || ἡμεῖς post εἶπη WS om. ML || ἐροῦμεν αὐτῷ
 L || 16 καὶ ἡμεῖς καὶ L || εἶδομεν W εἶδαμεν L οἶδαμεν S *abscissum in*
 M || 16-17 ἀρεσθεῖς-ἡμῖν τι] *infra post ἀποκριθήσομαι legitur in* L || 16 ἀρεσθεῖς
 V || οὖν om. MV || ἐπὶ τούτοις (τούτῳ W) post οὖν BW ἐπὶ τοῦτο PV ἐν
 τούτοις L om. MRS || ὁ MRLSV om. BPW || εἶπεν MLSW ἔφη
 BV λέγει P προσεκαλέσατο τὸν Αἰσωπον καὶ φησι R || Αἰσωπε om. R ||
 17 ὁ-εἶδομεν] τὰ ζητήματα L || τι post ἡμῖν W τί . . . M πρᾶγμα PV
 πράγματα B om. RS || ὁ WRSP ὅπερ V ἅπερ B *abscissum in* M ||
 ἠκούσαμεν οὔτε εἶδομεν (ἴδομεν R, οἶδαμεν S) WRS εἶδομεν (οἶδαμεν P) οὔτε
 ἡκ. BPVM || φησι om. R || ἐνδοτε-ἀποκριθήσομαι MRLSW αὐριον περὶ
 τούτου ἀποκριθήσομαι ὑμῖν BPV || (c. 122) || 18 πανοῦργος δὲ] ὁ δὲ π. L || ὁ c.122
 Αἰσωπος post ὧν BPWV om. MRLS || τυποῦται MWSBPV ἐτυπώσατο
 R ἐξήτει L || δανείου WLS δανίου M δανείως R om. BPV || τοιαύτην
 RSW ταύτην L ταύτη M om. BPV || 18-19 τῷ (τοῦ P) Νεκτεναβῶ
 δεδανεισμένα (-μένην B, μένω R) RSBPV δεδανεισμένον (-μένην L) τὸν (om.
 L) N. ML τὸν τε N. δεδανεισμένον W || 19 περὶ W || τοῦ ante Λ. S om.
 tell. || Λυκούργου W Λυκούρου SL Λυκούργῳ (-ήρῳ B) BP Λυκούργῳ RV
 Λ . . . M || τάλαντα χίλια (M)RLSW χ. τ. BPV || προσθεῖς-παρελ. om.
 BPV || καὶ post προσθεῖς ML om. RSW || 20 μετὰ-ἡμέρας M(R)LSW πρωίας
 δὲ γενομένης BPV || τὰς ante τρεῖς R om. tell. || ἦλθεν (*abscissum in* M) ὁ

- (*om.* WS, *abs.* in M) Αἰσωπος καὶ εὔρε (εὐρών ML) MRLSW ἐλθὼν εὔρε BPV μετὰ] παρὰ L || 21 αὐτοῦ *post* φίλων BPVR *om.* WLS(M) || ἐκδεχόμενον (-μένων L) RLWS *om.* BPV *abscissum* in M || Αἰσωπον *post* ἐκδ. W εἰσελθὼν δέ (+ Αἰσωπος W) RSW εἰσελθὼν L *abscissum* in M καὶ εἰσελθὼν BPV || ἐπέδωκε RSWPV δέδωκε MLB || τὸν χάρτην MLS τὸ χαρτίον WR τὸ ἐγγραφον BPV || 22 διαγνῶναι MLSW ἀναγνῶναι BPV γνῶναι R || ἔφασαν RLWSV ἔφησαν B φη P *abscissum* in M || ἐπιστάμενοι V || ὁ-ἔφη] καὶ ὁ Αἰσ. πρὸς αὐτοὺς R || ἔφη MLWS λέγει BV *om.* P || ὑμῖν *post* χάριν BPV *om.* MRLSW || εἰς τοῦτο *post* ἔχω BPV *om.* MRLSW || ἡ γὰρ RWSBPV ἐπεὶ καὶ ἡ L ἐπεὶ . . . M || 23 ἀνταποδώσεως P || δέ MRWL οὖν BPV || τὴν ὁμολογίαν *post* δέ (οὖν) BPVW *om.* MRLS || ὁ MLWBV *om.* RSP || εἶπεν RLSW λέγει BPV *abscissum* in M || 23-24 ἐμοὶ μ. Α. χρεωστοῦντι R ἐμοῦ μηδὲν Α. χρεωστοῦντος S ἐμοῦ μ. χρ. Α. (Α. *om.* V) BPVW ἐμοῦ Α. μ. χρ. L(M) || 24 ὑμεῖς δέ V || εἶδομεν (οἶδαμεν SP, ἴδομεν V) οὔτε ἠκούσαμεν W(M)LSBPV ἦκ. οὔτε ἴδομεν R || 24-25 Αἰσωπος ἔφη R Αἰσ. εἶπεν MLS εἶπε δέ (οὖν W) πρὸς αὐτοὺς (-ὄν V) ὁ Αἰσ. BPVW || 25 οὐκοῦν *ante* εἰ M καὶ BPV *om.* RLSW || οὕτως (οὕτω L) δοκεῖ RLSW οὕτως ἔχει (ἔχει οὕτως P) BPV οὕτως . . . M || (c. 123) || ὁ δέ N. ἔφη (εἶπε L) MSWL ὁ δέ βασιλεὺς ἔφη R ἔφη δέ N. BPV || 25-26 μακάριος-αὐτοῦ MRLSW μ. ἐστι Α. (Λυκῆρος B) ὅτι τοιαύτην σοφίαν (φιλοσοφίαν V) κέκτηται ἐν τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ BV μ. εἰ Λύκουρε ὅτι αὐτὴν φιλοσοφίαν κέκτησαι ἐν τῇ σαυτοῦ β. P || 26 δούς δέ MRLSW καὶ δ. BPV || φόρους αὐτῷ R || 27 ἐτῶν δέκα RLS *abscissum* in M δ. ἐτῶν W ἐνιαυτῶν δ. PV δ. ἐν. B || ἀπέπεμψεν MRLSW ἀπέστειλεν αὐτόν BPV || εἰς Βαβυλῶνα RWLS ἐν Βαβυλῶνι BPV εἰς . . . M || 27-28 Λυκούργω (τῷ Λυκούρῳ S) πάντα WS πάντα τῷ (τῷ *om.* M) Λυκούρῳ ML τῷ βασιλεῖ Α. ἅπαντα BP Α. τῷ βασιλεῖ ἅπαντα V πάντα R || 28 αὐτῷ *post* ἀποδοῦς BPVW *om.* MRLS || 29 ἀνατεθῆναι RWSBPV ἀνεγείραι L ἀνε(γείραι?) M || τοῦ Αἰσώπου RS τῷ Αἰσώπῳ *rell.* || 29-30 καὶ-αὐτόν R, *cf.* G *om.* *rell.* || (c. 124) || 31 μετ' ὀλίγον δέ χρόνον MRLSW μετὰ δέ χ. ὅλ. BPV || τῷ βασιλεῖ συνταξάμενος MLWS σ. τῷ β. BPRV || 32 πλεῦσαι RWSBPV ἀποπλεῦσαι ML || ὁμόσας MW ὁμώσας R ὠμόσας L ὠμώσας SV ἐπωμώσας BP || αὐτῷ MRWS τῷ βασιλεῖ BP || ὑποστρέφαι εἰς Βαβυλῶνα RS ἐπιστρέφαι εἰς B. V εἰς B. πάλιν ἀνθυποστρέφαι BP πάλιν ὑποστρέφαι (ὑπ. π. ML) εἰς B. WML || κάκει MRLWSV κάκεισε BP || 32-33 τὸν λοιπὸν βιώσαι χρόνον MRLWS τὸν ὑπόλοιπον αὐτοῦ χρόνον βιώσαι B τὸν ὑπόλοιπον χρ. τῆς ζωῆς αὐτοῦ β. P τὸ λοιπὸν διαβιώσαι χρόνον V || 33 περιερχόμενος SBPλ *amissum* in M -μένου WR || οὖν MRLWS δέ BPV || πάσας *post* πόλεις BP *om.* *rell.* || 33-34 ἐπιδεικνύμενος (-μένου WR) σοφίαν MRWS σοφίαν (*om.* P) ἐπιδεικνύμενος (ἐνδεικνύμενος P) BP || 34 καὶ *ante* ἐν BPML *om.* RWSV || ἡδέως μὲν αὐτοῦ (αὐτόν SV) MRLWSV ἡδέως αὐτῷ B αὐτοῦ εἰδέως P || ἡκροῶντο WRBPV ἡκρουόντο S ἡκουον L *abscissum* in M || 35 αὐτόν ἐτίμησαν (ἐτίμων R) MRΛW ἐτίμησαν αὐτόν

SBP || (c. 125) || προσκρούσας δὲ πρὸς (π. om. V) αὐτοὺς ἔφη MΛS πρ. δὲ c.125
 αὐτοῖς ἔφη R ὑπολαβὼν δὲ ἔφη αὐτοῖς BP προσκρούσας δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ
 Αἰσωπος ἔφη W || ὦ ἄνδρες Δέλφιοι *ante* ὅμοιοι BP om. *rell.* || ὅμοιοι ἐστε
 om. V || 35-36 ξύλον ἐν θ. φερόμενον V || 35 τῷ *post* ξύλῳ BP om. *rell.* ||
 36 ἐκεῖνο MRWPV -ω LS -οι B || μὲν γὰρ S || πολλάκις *post* θεωρ. BP
 om. MRLSW || διαστήματος π. BP || 36-37 ὑπὸ κυμάτων (τῶν κ. ML) φερόμενον
 MRLVSW φερόντων ὑπὸ κ. B φερομένων ἐν τῶν κ. P || 37 τινος-προσέλ-
 θωμεν om. B || τινος χρυσοῦ ἀξιον εἶναι RWSV πολλοῦ τ. χρ. ἀ. εἶναι P
 τινος ἀξιον εἶναι L τινος ἀ(ξιον εἶναι ?) M || ἐπὰν P || ἐγγυτάτῳ WSP ἐν
 ἐγγυτάτῳ R αὐτῷ ἐγγυτάτῳ M αὐτὸ ἐγγίσει L ἐγγὺς V || προσέλθωμεν
 MWP -ομεν LV -θμεν R προσέλθοιεν S || 38 ἐλάχιστον εἶναι V ||
 καγὼ δὲ LV *perit lect. cod.* M ἔτι δὲ καγὼ R καγὼ οὖν BPW || καγὼ-
 πόλεως om. S || πόρῳ V || ὑμῶν (ἡμῶν L) πόλεως MRWLW π. ὑμῶν BP ||
 κατεπλησσομένη (-ώμην R, -ησόμην λ) MRL -ττόμην PW -ττόμενον B
 ὡμην S || 39 μεγίστους W || ἐλθὼν δε MRΛWS ἐλθόντος δὲ μου BP || ὦ Δελφοί
 MΛW ὦ Δέλφιοι RS om. BP || 39-40 εὐρον (εὐρών S) ὑμᾶς ταπεινότερους
 (-ωτέρους RS) τῶν ἄλλων ἀνθρώπων MRLS εὐρον ὑμᾶς-ἀνθρώπων καὶ ἀχρειο-
 τέρους ὄντας W εὐρον ὑμᾶς ἀχρειότερους πάντων τῶν ἀνθρώπων ὄντως B ἀ-
 χρειώτερον ἀπάντων ἀνθρώπων ἐώρακα P || 40 πεπλάνημαι (*retinet* B)-ὑμῶν om.
 BP || οὖν ML om. *rell.* || 40-p. 105, 11 οὐδὲν-καὶ εἰσήγαγον οἱ δὲ οὐδὲν
 ἀξιον ἐποίησαν αὐτόν, καὶ εἰσήγαγον V || 40 οὐδὲν ἀνάξιον L *abscissum in*
 M οὐδὲν ἀξιον R ὁ δὲ ἀξιον W ὦδε ἄ. *West.* καὶ γὰρ ἀξια S || 41
 τοῖς προύχουσι καὶ τοῖς προγόνοις R || (c. 126) || 41-42 ταῦτα-ἡμῶν om. R || c.126
 41 Δελφοί L *amiss. in* M Δέλφιοι BP Δελφεῖς S ἐν Δελφοῖς W ||
 ἔφησαν MLWS εἶπον πρὸς ἀλλήλους BP || 41-p. 105, 5 τίνες-ἐγένετο om.
 BP || 42 ἦσαν S εἰσιν MLW || ἀπόδουλοι MLS σύνδουλοι WR || ὁ δὲ
ante ἀπόδ. (συνδ.) W *post* ἀποδ. (σ.) MR om. S || φησι *post* μάθετε M

P. 105

1 πόλεις καταβάλλονται W π. καταβάλλοντε R π. καταβάλλονται S
 πόλεις καταβαλήται (-εῖται L) ML || λαφύρων] ἀλλοφύλων S || δέκατον RWS
 δωδέκατον ML || 3 οὖν om. S || ἡμεῖς S || 3-4 ἐλεύθεροί ἐστε οὐχί R || 4 γὰρ *post*
 ἐκεῖθεν L, *fuit fort. in* M, *sed amissum una cum* γεννηθέντες om. *rell.* || c.127
 καθεστήκατε RSW καθίστασθε ML || (c. 127) || 5 Δελφοί MLW Δέλφιοι
 RSBP || οἱ δὲ Δ. λογ. ὅτι MRLWS ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Δ. εἶπον πρὸς ἀλ-
 λήλους BP || 5-6 ὅτι-κακολογήσει R ὅτι καὶ ἐὰν εἰς ἑτέρας πόλεις ἀπέλθοι
 Αἰσωπος χείρων αὐτοὺς κ. S ὅτι καὶ εἰς ἑτέρας π. (εἰς ἐτ. π. *amissa ex* M)
 ἀπελθὼν ὁ (ὁ om. M) Αἰσωπος χείρον αὐτοὺς κ. LM ὅτι καὶ ἐὰν εἰς ἑτέρας
 ἀπελθὼν Αἰσωπος πόλεις χείρονα αὐτοὺς κακολογήσας W ἐὰν οὗτος εἰς ἐ. π.
 ἀπέλθει πλείστα ἡμῶν κακολογήσει (κ. ἡμᾶς B) BP || 6 καὶ παραχρήμα *ante*
 ἐβουλεύσαντο BP om. *rell.* || συνεβουλεύσαντο P || δόλῳ αὐτόν ἀνελεῖν MRL
 αὐτόν (om. W) ἀνελεῖν δ. SW ὅπως δόλῳ ἀνέλωσιν αὐτόν BP || 7 αὐτόν *post*
 ἱερ. MLSWB om. PR || καταδικάσαι (-δίκασαν L, κατα . . . M) MRL

- WSB καταδικάσουσιν P || οὖν MRLSW δέ P *om.* B || 7-8 τὸν δοῦλον αὐτοῦ (+ ὑπήντησαν R) πρὸ τῆς πύλης τῆς πόλεως σκεύη (τῆς-σκευ *amissum ex M*) φέροντα (-τες L) MRLSW τὸν τοῦ Αἰσώπου δόλον P τὸν τε Αἰσώπον δόλῳ B || 8-9 ἔκρυψαν-Ἀπόλλωνος] καὶ ἀπέκλεισαν αὐτόν. τὰ δὲ σκεύη ἔκρυψαν εἰς τὰ στρώματα μετὰ καὶ τῆς φυάλης τοῦ Ἀπόλλωνος, πρὸς τὸ ποιῆσαι σκευὴν κατὰ τοῦ Αἰσώπου ὡς ἄτε χρυσὴν οὔσαν R || 8 ἔκρυψαν MRL ἐνέκρυψαν (ἀν- B) WSBP || αὐτοῦ *prosl* στρώματα M αὐτῶν P *om. tell.* || 8-9 ἦν ἔλαβον φιάλην χρυσὴν (χρ. *om.* S, φιάλην-τοῦ *amissum ex M*) WSM φιάλη γὰρ ἦν ἦν ἔλαβον L φιάλην χρ. ἦν περ ἀνέλλαβον (ἀνελάβοντο P) BP || 9 ἐκ-Ἀπόλλωνος (M)LWS ἐκ τοῦ Ἀ. ἱερόν B ἐν τῷ τοῦ Ἀ. ἱερόν P || 9-10 τὰ-αὐτῷ (M)RLWS τὰ ὑπ' αὐτῶν συσκευασθέντα (σκευασθέντα P) εἰς αὐτόν BP 10 ὤδευσεν MRLP ὤδευεν SBW || τὴν MRLW *om.* SBP || (c. 128) || οἱ δὲ Δελφοί (-ιοι RS) δραμόντες (εἰσδραμόντες W) MRLSW δραμόντες οὖν οἱ Δελφιοί BP || 10-11 καὶ εἰσήγαγον (+ αὐτόν V) εἰς τὴν πόλιν MRLSW *om.* BP || 11 διαπορευομένου V || δὲ MRASB οὖν PW || τοῦ Αἰσώπου] αὐτοῦ SV || τί (*abscissum ex M*) τοῦτο MRLSW τὸ τί ἂν εἴη τοῦτο BP || ἔφασαν M || 12 ἃ (σὺ R) ἔκλεψας ἐκ τοῦ ἱεροῦ καὶ (καὶ *om.* RV) ἡμεῖς διαβεβαιούμεθα (διαβεβαί . . . M, διαβεβαιωσόμεθα L) MRAS (ἡμεῖς δὲ *pro* καὶ ἡμ. S) ἵνα τί (+ ἀνόσιε P) τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερόν εἴληφας BP ἵνα τί ἔκλεψας ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἃ ἡμεῖς διαβεβαιούμεθα W || τοῦ] τούτου B, τὰ S || 12-13 ἀπολέσθαι λέγοντος ἐὰν καταγνωσθῇ MΛW ἀπολέγεσθαι λέγοντος ἵνα καὶ διαγνωσθῇ S ἐὰν καταγνωσθῇ τοῦτο εἰς ἐμὲ ἀποθανῶ R ἀρνούμενου καὶ διισχυριζομένου μηδὲν εἰδέναι BP ἀρνούμενου-εἰδέναι, ἔτι δὲ ἀπολέσθαι λέγοντος ἐὰν καταγνωσθῇ W || 13 ἐκεῖνοι M οἱ τὴν σκεωρίαν ποιήσαντες R αὐτοῦ BΛW τούτου S || τὰ σκεύη RWSBPV τὸ στρώμα ML || εὐθέως *prosl* σκεύη B || τὴν-Ἀπόλλωνος MRLSW τὴν τοῦ Ἀ. χρ. φ. BP || 14 ἐπιδείκνυν τε ML ἐπιδεικνύοντες (-νύντες V) RSV καὶ λαβόντες (συλλαβόντες P) οἱ Δελφοί (-οί W) ἐπεδείκνυν BPW || πᾶσι-πόλει MRLSW τοῖς ἐν τῇ πόλει πᾶσιν (πᾶση P) BP || πολλοῦ *ante* θορ. BPW *om.* MRAS || περιβομβίζοντες (-βωμ- S) MS περιβαβίζοντες L περιμείζοντες R περικομίζοντες V περικομίζων W *om.* BP || 15 αὐτόν *om.* BP || Αἰσώπος-πολλά *om.* L || αἰσθόμενος τὴν ἐπιβουλήν MRSVW ἐπιγνούς τῆς ἐπιβουλῆς τὸ ἔνεδρον BP || πολλά MRSVW *om.* BP || αὐτοῖς (-όν P) *prosl* ἔδεετο BP *om. tell.* || 16 ἐνέκλεισαν αὐτόν (αὐτόν *amissum ex M*) MRAS συλλαβόμενοι αὐτόν ἀνήγαγον (ἔβαλον *prosl* φυλ. P) BP αὐτόν συλλαβόμενοι ἐνέκλεισαν W || τὴν *ante* φυλακὴν RB *om. tell.* || Αἰσώπος *om.* R || οὐχ εὐρίσκων ML οὐχ εὐρών RWSV μὴ δυνάμενος εὐρεῖν BP || 17 ὡς-ἐκφυγεῖν] καὶ γνοὺς παρ' αὐτῶν τὸ μέλλον εἰς αὐτόν γενέσθαι BP || οὐ *ante* δυνήσεται MLS καὶ πῶς R *om.* WV || καθήμενος *ante* ἐπένθει BP καὶ S *om.* MRLW || ἐπένθει-*usque ad finem Vitae*] καὶ ἐκβαλὼν αὐτόν τῆς φυλακῆς ἐν βαθύ κριμνῷ ἔρηξαν αὐτόν. καὶ οὕτως ἐτελεύτησεν ὁ φιλοσοφότατος
- c.129 Αἰσώπος V || (c. 129 || 18 αὐτοῦ (αὐτῷ L) τις MLSW τ. αὐτοῦ BPR || Δημέας W -ίας S -αίας R Δημᾶς (δῆ- P) BPM Δέμας L || ὀνόματι MRLSW καλούμενος BP || παρακαλέσας (*προσκ-* R) τοὺς φύλακας MRLSW

om. BP || εἰσῆλθεν P || 19 καὶ ἰδὼν ἰδὼν δὲ R || κλαίοντα MRLSW ὀλοφυρό-
 μενον BP || ἔλεγε(ν) WS λέγει R ἔλεγεν αὐτῷ ML ἔφη πρὸς αὐτόν
 BP || τί MRLS ἵνα τί BPW || πενθεῖς οὕτω R π. οὕτως SL π.
 οὕτω. . . M οὕτως πενθῆς BP οὕτω πενθεῖς W || ὁ δὲ RLS μειδιάσας
 δὲ ὁ PW μηδήσας ὁ δὲ B *perit lect. cod.* M || 19–20 λόγον αὐτῷ εἶπε MLS
 πρὸς αὐτόν ἔφη R λέγει πρὸς αὐτόν W ἔφη B φησι P || 20 τις RWBP
 om. MLS || προσφάτως *prosl* τις SBLMW πρόσφατος P om. R || αὐτῆς
prosl ἄνδρα L ἑαυτῆς *anle* ἄνδρα BP ἐ. *prosl* θάψασα S om. MRW ||
 καθημένη L καθ. . . M καθ' ἡμέραν SBPRW || ἀπιούσα *anle* πρὸς (εἰς)
 BPW om. MRL || πρὸς MRLSW εἰς BP || μνημεῖον B || αὐτοῦ MRLS
 om. BPW || παραγενομένη *prosl* αὐτοῦ S || ἔκλαιεν MRLS ἐθρήνει (-η P)
 BPW || 21 σύνεγγυς MRLSW σ. τοῦ τάφου B συνέγγισε τῷ τάφῳ P
 || 21–31 ἐπεθύμησε–τοιαύτη om. P || 21 συγγενέσθαι μετ' αὐτῆς B || καταλιπὼν
 οὖν (δὲ B) MLSWB καὶ κ. R || τὰς β. W || 22 ἐλθὼν ἔκλαιε R καὶ ἐλθὼν
 ἔκλαιε (ἐκ. *abscissum ex* M) ML ἔκλαιε παραγενόμενος S αὐτοῦ, ἔκλαιε
 παραγενόμενος W αὐτοῦ, παρεγένετο ἐν τῷ μνήματι καὶ ἐκαθέζετο κλαίων B ||
 γυναικός RWSB αὐτῆς ML || ἐπίθετο MLSW ἐπείθετο R ἐπυνθάνετο
 B || αὐτοῦ MRSW αὐτόν L αὐτόν λέγων B || καὶ om. B || αὐτὸς οὗτος
 B || κλαίει MSW κλαίεις RLB || 23 εἶπε φησι B || ὅτι *anle* κἀγὼ BW om.
tell. || οὖν MRS om. BLW || γυναῖκα καλὴν κατώρυξα S γ. κ. ἔθαψα R κ.
 γ. κατώρυξα ML γ. κατ. εὐπρεπῇ B γ. εὐπρεπῇ κατ. W || καὶ ὅταν R
 ὅταν οὖν SBMLW || κουφίζομαι τῆς λύπης B || 24 ἡ δὲ φησι B || τὸ *anle* αὐτό
 om. BL || κακεῖνος ἔφη B || 25 λύπαις MRLW θλίψεσι SB || ἵνα τί B || οὐ
 B || ἐπισυγγινόμεθα MLS ἐπισυγγενόμεθα WR συσκοινώμεθα B || κἀγὼ
 (om. μέν) B || γὰρ MLSW om. RB || 26 ἐμέ MRLS om. W πάλιν
 B || τῷ ἀνδρί B || σου om. W || ἔπεισε ἔλυσε L || συγγενόμενος MRSB -γινό-
 μενος WL || ἐνέπαιξεν RW ἐνέπεξεν S ἐνέπε . . . M ἐνέπαιξεν BL ἀνέ-
 πηξεν *Westl.* || 27 αὐτοῦ *prosl* λύσας SBW om. MRL || ἀπήλασεν RSW ἀπέ-
 λυσεν ML κέκλοφεν B, *ei suprascript. in* W || μηδὲν εὐρών WS μηδὲν
 εὐρών τοὺς βόας R μὴ εὐρών L (μῆ?) εὐρών M τοὺς βόας μὴ εὐρηκῶς
 B || 28 ὀδυρόμενος σφόδρα B || ἐλθοῦσα καὶ *prosl* γυνή BW om. MRLS ||
 ὀλοφυρόμενον om. R || 29 ἔφη RWSB φησί ML || φησι *prosl* δὲ SBW ἔφη
 R om. ML || ἐν ἀκριβεῖα τῷ ὄντι RSW ἐν ἀληθεία τῷ ὄντι L τῷ ὄντι
 ἐν ἀληθεία B *abscissum in* M || πενθῶ RSW κλαίω ML κλαίω τοίνυν
 κἀγὼ B || 29–30 καὶ–σὺ δὲ om. B || 30 τήν om. R || ἔχουσιν RLS ἔχ. . .
 M κατέχουσιν B ἐπισχοῦσαν W ἐνσχοῦσαν *Westl.* || τῆς ἐνέδρας B ||
 τύχην] λύπην R || διὰ–ἐρωτᾷς] ἐπερωτᾷς με τὸ τί ἄρα ὀδύρομαι οὕτως B || (c.
 130) || 31 ἐπ' αὐτῷ (αὐτόν RS) λυπούμενος (*abs. in* M) ἔφη MRLSW φησί
 B || τί–ὑβρίζειν] καὶ ἵνα τί σὺ καθύβρισας B || τοὺς Δελφοὺς] πολίτας S || 31–32
 ἡ τοιαύτη σου σοφία εἰς τὸ (ἐν τῷ B) ὑβρίζειν (ἀτιμάζειν R) πολίτας κατέληξε
 (-ἥλλαξε P, -ἐπληξεν B, -ἥντησεν R) RWB(P) om. MLS, *nescio an recte*
 || ἡ τοιαύτη σοφία] ἐσου σοφίας P || 32 μάλιστα–πατρίδι] τοὺς ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι
 ὄντας R || 33 ὁ δὲ Αἴσ.–εἶπε om. SBPW || πάλιν αὐτῷ ML αὐτῷ π. R || (c. 131)

c.130

c.131

γυνή-νοῦν (p. 106, 3)] *hanc fabulam om.* B; *infra post* δούλων ἀπόλλυμαι (p. 107, 16) *legitur in* W, *post τόνδε τὸν λόγον* (p. 107, 9) *in* SP || θυγατέρα RSW -τέραν LP -τριον M || 34 πάντοτε οὖν MSPW π. δέ L καὶ π. R τὴν θυγατέρα νοῦν ἔχειν RL τὴν θ. αἰτῆς ν. ἔχειν S <τὴν θ.?'> ν. ἔχειν M τῇ θεᾷ νοῦν αἰτῇ (-ήν P) χαρίσασθαι WP || δέ] οὖν L || παρρησία libri παριοῖσα vel παροῦσα Reiske || 35 ἡ παρθένος ἡ μωρὰ W || ἤκουσε καὶ *perierunt in marg. cwl.* M || ἤκουσε RLSP ἤκουε W || καὶ τὸν λόγον (τῶν λόγων R) RL S τῶν λόγων (τὸν λόγον P) καὶ PW || κατέσχε MRLS κατεῖχε PW || ἡμέρας δέ τινας R ἡμέρας δέ SPW ἡμέραν δέ ML || 35-36 εἰς ἀγρόν σὺν τῇ μητρὶ ἐλθοῦσα R || 36 εἶδεν MLWP ἶδεν R οἶδεν S || 37 καὶ προσελθοῦσα (M)RLS π. δέ PW || ἄνθρωπε *post* ποιεῖς PW *om.* MRLS || φησι] ἔφη W || 38 ἡμέραν *post* ἐκάστην P || 38-39 αὐτὴν ἔχειν ἤνχετο L αὐτῇ ἔχειν ἤνχ. M ἔχειν αὐτὴν ἤνχ. R αὐτὴν προσλαβεῖν ἤνχ. S αὐτῇ ἤνχετο PW || 39 ἔνθες (ἐ. οὖν S, ἐπίθες R) ἄνθρωπε MRLS ἄν. ἔνθες PW || κάμει S || καὶ γὰρ ἡ] ἡ γὰρ W || 40 πολὺ (*amissum ex* M) σοι πρὸς (σε εἰς L) τοῦτο MLS ἐν τούτῳ πολλὰ σοι R πρὸς τοῦτο πολλὰ σοι (πολυ σε W) PW || εὐχαριστήση W || ὑπακούσας MRLS ἐπακούσας W ἀκούσας P || καταλιπὼν MLS κατέλιπε (*add. καὶ post* ὄνον) R καὶ καταλιπὼν (-λειπὼν P) WP || διεπαρθενέυστο ML διεπαρθένυσεν SPRW || 41 αὐτὴν MRLS τὴν κόρην (τῇ κόρῃ W) φθείρας αὐτὴν PW || ἀναβᾶσα-εἶπεν (ἔφη R) MRLS διεφθαρμένη μετὰ περιχαρίας ἔρχεται πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς λέγουσα PW || 42 εὐχὴν MRLS εὐχὼν PW || δέ *om.* P || αὐτῆς *om.* W || φησιν MRLS λέγει PW || 42-p. 106, 3 ἐπήκουσαν-μήτηρ *om.* L || 42 ἐπήκουσαν W εἰσήκουσαν R ὑπήκουσαν P ἤκουσαν S *abscissum in* M || μου-θεοὶ S <μου?'>-θεοί; M μοῦ οἱ θεοὶ τῆς εὐχῆς R μου οἱ θ. τέκνον PW

P. 106

- 1 ἡ μωρὰ ἔφη MS ἡ δέ μ. ἔφη P ἡ δέ ἔφη W ἡ δέ R || καὶ πῶς-τέκνον (M)RS ἡ δέ, καὶ ποίῳ τρόπῳ τοῦτο ἔγνωσ PW || ἡ (ὁ R) δέ εἶπεν MRS καὶ ἡ μωρὰ PW || 1-2 ὁ-ἐνέβαλέ μοι] ἄνθρωπός τις μακρὸν πυρὸν (ποίρον P) καὶ δύο στρογγύλα νευρώδη ἔθηκεν ἐν τῇ κοιλίᾳ μου ἔσω βαλὼν καὶ ἔξω (ἔξωθεν P) ἐντρέχων (τρέχων P) ἀνέβαλεν μοι (με W) PW || 1 τοῦτον MS τοῦτο R || 2 ἐνθεις MS ἐντιθεις ἦν R || παχὺ *post* μακρὸν R *om.* MS || πυρὸν libri (MRS). || ἔσω καὶ ἔξω S ἔσω ἔξω R, *fort. recte* ἔξω καὶ ἔσω M || ἐντρέχον M ἐντρέχων RS || αὐτὸ *post* μοι S || ἑτερπόμην (-ώμην RS) MRS ἡδέως εἶχον PW || 3 μήτηρ αὐτῆς R || ἀκούσασα MRS ἤκουσα L ἀκούσασα καὶ ἰδοῦσα PW || εἶπεν S || ὃν πρῶτον] ὃνπερ S || πρῶτον RWP πρότερον ML || 132 ἔσχε S || (c. 132) || 4 ὁ-ἔφη *om.* P || οὖν WS γοῦν L δέ R *abscissum in* M || φίλος πάλιν W || αὐτόν] τὸν Αἰσωπον R || 4-5 σε-βληθῆναι MW σε οἱ Δ. ἐψηφίσαντο ὡς-ρίφῆναι R οἱ Δ. ἀνέκαμψαν ὡς βλάσφημον ψηφισάμενοι καὶ ἀλαζόνα-βληθῆναι σε L χθές οἱ Δ. ἀνέκαμψαν ψηφ. ὡς ἀλαζόνα καὶ ἱερόσυλον καὶ βλ.-βληθῆναι S χθές γὰρ (δέ P) οἱ Δ. συνεψηφίσαντο (-ψηφ-Β) ὡς ἀλαζόνα καὶ βλάσφημον καὶ (βλ. καὶ *om.* P) ἱερόσυλον ἐπὶ κρυμνοῦ ριφῆναι σε BP || 5-6 ἴνα-τύχης *om.* BP || 5 μὴ R || 6 οὖν *post* ταῦτα WS *om.* MRLBP || αὐτοῦ

om. S || ἐν τῇ φυλακῇ om. BP || τῷ Αἰσώπῳ (τοῦ Αἰσώπου R) λαλοῦντος MRLSW
 λέγοντος BP || ἐλθόντες οἱ Δελφοὶ ML συνῆλθον οἱ Δέλφιοι WRS ἰδοῦ
 (ἰ. καὶ P) οἱ Δ. συνῆλθον BP || καὶ om. P || 7 ἐκβαλόντες MLW ἐκβαλλόντες
 (-ῶντες P) SBP ἐξέβαλον R || ἐκ MLSP ἀπὸ WRB || ἔλκοντες R ἐπὶ
 MRLW εἰς SBP || ἐπὶ τῷ L || κρημνίσαι M κριμνήσαι R κρημνήσαι
 L κατακρημνίσαι (-ῆσαι S) WS κατακρυμνήσαι BP || αὐτὸν RLSW om.
 BPM || 8 ὁ δὲ-αὐτοῦ om. L || Αἰσωπος om. R || παρεκάλει-αὐτῶν om. BP
 ἐπὶ τὸ om. M || ἐπιστρεφάντων RS ἐπιστρεφάντων (στ ἰη τ factum) M ἐπι-
 στρεφάντων W || 9 ἔφη MRWS ἔφη ὅτι L ἔφη (εἶπε B) πρὸς αὐτοῖς BP
 (c. 133) || ὁμόφωνα RL ὁμόφρονα SBP ὁμοφῶνα W || ἄλογα ζῶα P c.133
 μῦς (μ. γοῦν M) βατράχῳ φιλιωθείς MRL μ. φιλιάσας (φ. μ. P) βατράχῳ
 BP μ. βατράχῳ φιλιάσας S μ. βάτραχον φιλήσας W || ἐκέλευσεν B ||
 αὐτὸν om. R || 10 ἀπήγαγεν MRLSW προσαγαγὼν B ἀπαγαγὼν P ||
 αὐτὸν om. BP || ταμείον MRLBP ταμιεῖον SW || πλουσίου τινός P || ἄρτος-
 ισχάδες MLSW ἄρτος τυροὶ ισχάδες R μέλι τ. ἰσ. ἄρτος BP || 11 καὶ
 (ante φησιν) MRLSW ὁ δὲ P om. B || βάτραχε RWSBP om. ML,
 nescio an recte || 11-12 μετὰ δὲ τὸ (τοῦ P)-αὐτοῦς BPW om. MRLS || 12
 ἔφη-τὸν μῦν (αὐτὸν pro τ. μ. B) BPW ὁ δὲ βάτραχος φησι (λέγει R) RLS
 (ὁ δὲ βάτραχος?) φησιν M || νῦν R οὖν M γοῦν L om. SBPW || ἐμέ
 RS με BPW (πρὸς) με post μου ἰη M || νῦν post με W || πλησθητι MRLS
 ἐμπλήσθητι BP || 13 προσαρτήσω M -τίσω WLBP ἄς προσαρτίσω R
 ἵνα προσαρτήσω S || σου-μου] μου τ. π. σου R || δήσας οὖν RLSW(M) καὶ
 ἐπιδήσας (ἐπήσας B) BP || 14 πόδα MRLSB ποῦν PW || ὁ βάτραχος post
 μνός ML om. tell. || αὐτοῦ W || ἤλατο RLWB ἤλλατο M ἐνήλατο
 S ἤλθεν P || καὶ post ἔλκων MLSW δὲ BP om. R || μῦν] μυῖα R || 14-15
 ὁ δὲ μῦς πν. ἔλεγεν R ὁ δὲ πν. ἔλεγεν MLSW ἀπεπνίγει (ἀποπνήγη B).
 ὁ δὲ θνήσκων ἐβόα BP || 15 νεκρωθῆσομαι MRLSW νεκροῦμαι BP || ἐδίκη-
 θῆσομαι (-ωμαι R) MRLSW ἐδίκηθῶ BP || ζῶντος MRLSP ζώντων
 W μεγάλου B || κόραξ ML γούπς R αἰτὸς SBP ἱκτὴς W ἱκτὶν
 W'st. || 15-17 κόραξ-βάτραχος] πλέοντες δὲ ἐν τῇ λίμνῃ αἰτὸς καταπτὰς ἀφήρπασεν
 αὐτοὺς B || 16 ὃ ἐστὶ λούπης post θεασάμενος W || μυῖα R || ἐν τῇ λίμνῃ post
 πλέοντα P || τὸν μῦν post ἥρπασεν S αὐτὸν P || ἀφήρπασεν P || ἐφέλκεται
 MLSW -ετο R εἴλκετο P || 17 τοὺς ἀμφοτέρους B || ὁ αἰτὸς post ἀμφοτέρους
 BP ὁ κόραξ post διεσπ. L om. MRSW || ἐσπάραξεν S || οὕτως-ἐγὼ RLS
 οὕτως οὖν καὶ αὐτὸς (ἐγὼ?) M οὕτως-αὐτὸς W καγὼ δὲ αὐτὸς BP || 17-18
 ἀβούλως (ἀβουλήτως BP) παρ' ὑμῶν (ἡμῖν S) RLSBP (ἀβούλως?) παρ' ὑμῶν
 M παρ' ὑμῶν ἀβούλως W || 18 ἀποθανῶ, νόμῳ δὲ S || ἐδίκηθῆσομαι (-ωμαι
 R) MRLSW ἐδικήσομαι (-ωμαι P) BP || δὲ MRLSBP γὰρ W || ἡ
 Αἴγυπτος καὶ ἡ Ἑλλάς R || 19 ἐδικήσωσι RP -ήσειε M ἐκζητήσουσι
 SBW ἐκζητήσειε L || (c. 134) || τοῦτο MLSW ταῦτα BPR || δὲ ante c.134
 ἀκούσαντες PW om. tell. || αὐτοῦ om. B || 20 ἡγαγον-κρημνόν] ἄκοντα αὐτὸν
 ἐπὶ κρυμνόν (τοῦ κρυμνοῦ B) ἀνήγαγον BP || ἡγαγον ML ἡγ. αὐτὸν S ἤλκον
 R εἴλκον αὐτὸν W || 20-21 τοῦ δὲ-ὀργῆς] ὁ δὲ Αἰσωπος ἀποδράς ἐξ αὐτῶν
 προσέδραμον ἐπὶ τὸ ἱερόν τοῦ Ἀπόλλωνος. ἀλλ' οὐδὲ οὕτως κατηλέησαν αὐτόν,

- ἀλλ' ἤγαγον ἐπὶ τὸν κριμνόν R 20 δραμόντος καὶ WLS *perit lect. in M*
 δεδραμηκότος B ἐπιδεδραμηκότως P ἐπὶ] εἰς S || τὸ ἱερόν τοῦ. Ἄ MRLW
 τὸν ναὸν τοῦ Ἄ. S τὸ (τῷ P) τοῦ Ἄ. ἱερόν BP || 21 καταφυγόντος MLSW
 καὶ ἐπ' αὐτῷ προσπεφευγόςτος (-ῶτος B) BP || ἀλλ' *om.* P || εἶλκον-ὀργῆς LS
 (εἶλκον ? αὐ)τὸν μετ' ὀργῆς M ἐκβαλόντες (-λλόντες B -λλῶντες P) αὐτὸν
 (+ ἔξω B) εἶλκον μετ' ὀργῆς (μ. ὀργῆς *infra in* BP) BPW || εἰς τὸ κρημνίσαι
prosl ὀργῆς W ἐπὶ τὸν κριμνόν R εἰς τὸ κατακρυμνῆσαι (+ αὐτὸν P) μετ'
 ὀργῆς BP *om.* MLS 21-22 ὁ Αἰσωπος ἔφη WLSP Αἰσ. ἔφη M ὁ
 Αἰσ. φησι B λέγει πρὸς αὐτοὺς μετ' ὠδύνης R || 22 ἠκούσατε R || *μου prosl*
 ἀκούσατε BPWR *om.* LS *lacuna in M* || ὦ Δελφοί L (ὦ ? Δε)λφοί
 M Δελφοί B Δέλφιοι τόνδε τὸν λόγον R ἀδελφοί P ἀδελφοὶ Δέλφιοι
 5 W || (c. 135) || λαγῶς-Δελφοί (p. 107, 3) *om.* P || *ποτε prosl* λαγῶς BW
om. MRLS || *δωκόμενος ὑπ' αἰετοῦ* B || 23 πρὸς MLS εἰς WR ὑπὸ B ||
 κοίτην κανθάρου MLSW τὴν κ. κ. B κανθάρου κ. R || αὐτοῦ *prosl* δεόμενος
 BW *om.* MRLS διασωθῆναι RSBW σωθῆναι ML || 24 ἰκέτην W οἰκέ-
 την *tell.* || καὶ ἐξώρκιζεν] ἐξόρκισε δέ B || ἐξώρκιζεν MW ἐξόρκιζεν RL ἐξόρ-
 κισεν S || τοῦ μὴ κ. B || 25 αὐτοῦ τῆς σμικρότητος (μικρ- R) MRLSW τῆς
 μικρότητος αὐτοῦ B || ὀργισθεὶς δέ MRLS ὀργῆς δέ πλησθεὶς W (*add.* καὶ θυμοῦ
prosl αἰετός) ὀργῆς δέ καὶ θυμοῦ πλησθεὶς B || καὶ MRLW *om.* SP
 || ἠπτήσας S || 26 καὶ *prosl* κάνθαρον MLB *om.* RSW || ἤρπασε τὸν λαγῶν
 26 καὶ R || (c. 136) || λυπηθεὶς MRL . . . ητεῖς (?) W ἐμπλακεῖς *Reiske*
om. SB || 27 νοσσιὰν L νοσσιαν (*sine accentu*) S νοσιὰν RP νοσσίαν
 W *amissum ex M* || αὐτοῦ (*om.* M), τὴν ν. MLWSB ν. εἰα . . . R ||
 αὐτοῦ *prosl* διέφθειρεν WRS *om.* MLB || 28 ἐδεινοπάθει (-η RB) RWSB
 -πάθησεν ML || ἐπὶ-ὠῶν RSW ἐπὶ τῇ φθορᾷ τῶν < > ὠῶν M ἐπὶ τῇ
 φθορᾷ τῶν δύο ὠῶν L διὰ τὴν τῶν ὠῶν διαφθοράν B || 29 ποιῆσαι RB πιάσαι
 W ποιῆσαι ἀντέκτισιν S *om.* ML || ἐληλυθόςτος B || ὁ αἰετός RL *om.*
tell. || ὠποίησε (ὠωπ- L) RLS ὠὰ ἐποίησε M ὠοτοποίησε W ἐνοτ-
 τοποίησε B || τόπον] *supra prosl* ὑψηλ. *in* B || 30 τὰ αὐτὰ] πάλιν τὰ ὅμοια B ||
 πάλιν τὰ ὠὰ διέφθειρεν RSW δ. πάλιν (π. *om.* B) τὰ ὠὰ MLB || δέ] οὖν
 B || 31 εὐρηκῶς (-ός S) MLSBW θεασάμενος R || λέγων-χόλον *om.* B ||
 μοι *prosl* θεῶν MRLS *om.* W || 31-32 ἵνα-σπανισθῇ RSW (τὸ *om.* S) ἵνα τὸ
 7 τῶν αἰετῶν σπ. γένος ML ὡς τῶν αἰετῶν σπανισθεὶς B || (c. 137) || 32 ἀνοίξαντος
 MRLSW παροχηκότος B ἀνώξαντος *West.* || 33 τὴν νοσσιὰν (νοσσιαν
 M) ML τὰς νοσσίας SBW τὰς νοσιὰς R || ἔθηκε RSW ἔθετο L *absc.*
ex M τέθηκε B || γόνατα τοῦ Διὸς MRLS τοῦ Δ. γ. BW || καὶ *prosl* Διὸς
 ML *om.* RWSB || ἱκετεύσας ἔφη MRLS ἱκέτευε λέγων BW || 34 προπα-
 ρατίθημι B || μοι R *om.* *tell.* || τηρήσεις αὐτὰ B || διατηρήσης MRW -εις
 LS || 35 καὶ-γόνασιν] ἐπὶ τὰ γόνατά σου B || τὸ γενόμενον *prosl* ἐπιγνοὺς BW
om. MRLS || κατέπασεν MRLS κατέπασσεν W κατέπαυσεν B || 36 αὐτὸν
 S || εἰς πλῆθος R || πλήρης B || ἀναβάς τε MRLS καὶ ἀναβάς BW || περινοστῶν
 RLS -στήσας BW περι(νοστῶν ?) M || διετίναξε R || 36-37 τὰ κόπρια
 B || 37 πρ. τοῦ Διὸς B || ἀναστὰς B || καὶ MRLS *om.* WB || 37-38 τῷ κόλπῳ
 (+ αὐτοῦ R) RWB τοῖς κόλποις MLS || 38 εἶχε MRLS κατέχει B

βαστάζει W ῥίξας L κατεπάτησεν αὐτά B κατέαξε RW κατέρραξε (-ήρραξε M) MLS || (c. 138) || 39 παραπόνῃσιν RLW παρασπόνῃσιν M παρα-
 πόνῃσιν S λύπην B || ἡσθετο-βλάβην] ἐξ αὐτοῦ ἐπέγνω τὴν τοῦ αἵτου βλάβην
 B || 40 παραγενομένου αὐτοῦ MRLW περιγενομένου αὐτοῦ S παραγενόμενος
 αὐτός B || ἔφη] φησι B || 41 ἀδικήσας σε MLS σε ἀδ. (ἡδίκηκώς B) WBR
 || ὁ δὲ κ. ἔφη] ἔφη δὲ ὁ κάνθαρος πρὸς τὸν Δία B || πρὸς αὐτὸν *prosl* ἔφη W *om.*
 MRLS || μόνον RWB αὐτός MLS || ἡδίκησεν RW ἐξουθένησεν ὁ αἵτος
 MLS || 42 ὀρκισθεὶς MW(S)B ὀργισθεὶς LR || γὰρ] δὲ B || οὐκ ἐπέισθη
 W οὐκ ἐπέπειστο M οὐ πέπειστο S οὐ πέπεισθαι (-σθο L) BPL || ἰκέτην
 W οἰκέτην MRL οἰκέτιν SB || δὲ *om.* B || 43 αὐτὸν *om.* BL || ἀνταμύνομαι
 (-μείνομαι R, -μύνωμαι S) MRSB ἀνταμυνοῦμαι L ἐκριζώσω W || (c.
 139) || γένος τῶν αἵτων B || σπανίσαι M

c.138

c.139

P. 107

1 συνεβούλευσε MRLW -λευε SB || διαλ. τῷ κανθάρῳ B || βουλομένου
 ὑπακούσαι RW βουλομένου MLS πεισθέντος B || καὶ τοῦ αἵτου λέγοντος
 μὴ παρακοῦσαι ἀπὸ τὴν σημα (?) τὴν γῆν ὀρκίζοντος *prosl* ὑπακούσαι R || μετέβαλεν
 ML -έβαλλεν WRSB || 2 τῶν αἵτων τοκετόν R || ὁπότε μὴ (μὴ *om.* R) φαίνεται
 WR ὁπότε μὴ φαίνεται (-ηται L) SBL ὁπό (ταν μὴ ?) φαίνεται M || ὁ
 κάνθαρος B || μητι βλάψαι R || μήτε-δύναιτο *om.* B || δύνατο M || καὶ (*om.*
 B) τότε τὸν αἵτον (τοὺς αἵτους B) νεοττοποιεῖν *prosl* δύνατο WB *om.* MRLS
 || 3 διὸ καὶ R || ὑμεῖς δὲ L || ὦ *ante* ἄνδρες SBW *om.* RL *lacuna in* M
 || Δελφοί MB Δέλφιοι RW Δελφεῖς S ἀδελφοί L || καὶ μὴ P || 3-4
 τοῦτον διότι-ὑπάρχει] ἀπέναντι καὶ ἱερὸν αὐτοῦ τοῦτο μικρὸν τυγχάνη R || διότι
 τὸ ἱερὸν αὐτοῦ τοῦτο μικρὸν ὑπάρχει LS δ. τὸ ἱερὸν μ. ὑπ. W διό(τι >
 τοῦτο μ. ὑπ. M διὰ τὸ εἶναι τὸ ἱερὸν τοῦτο (τ. *om.* P) μ. BP || 4 ἐνθυμήθητε-
 καὶ] ἀλλ' BP || δὲ MLS οὖν WR || 5 ἐμέ εἰς αὐτὸν MRLSW εἰς αὐτὸν
 ἐμέ B εἰς ἐμέ αὐτὸν P || (c. 140) || 6 τοῖς-πεισθέντες MRLSW μὴ πεισθέντες
 τοῖς ὑπ' αὐτοῦ (παρ' αὐτοῖς παρ' αὐτοῦ P) λεγομένοις BP || αὐτὸν *om.* R || 6-7
 ἐπὶ τὸν-Αἴσωπος *om.* B || ἐπὶ τὸ κρημνῆσαι L || 7 καὶ ἔστησαν-ἀκροῦ *om.* P ||
 Αἴσωπος] ἀσκόπως W || βλέπων οὖν B || μόρον MSW θάνατον BPRL || 8
 εἶπεν MRLSW λέγει BP || ἄνδρες *om.* W || παντοίως MRLW πάντως
 S οὐδ' ὅλως (ὅλω B) BP || 8-9 τόνδε (καὶ τ. R) τὸν λόγον MRLS τὸν
 λ. τοῦτον BP τούτων τῶν λόγων W || 9 τις *prosl* γεωργός MWB *om.*
 RLSP || ἀγροῦ R ἀγρῷ *tell.* || καὶ MRLSP ἐπεὶ B *om.* W || μηδέποτε
 MLSP μηδέπω WRB || εἰς τὴν πόλιν εἰσῆλθε B || 10 τὴν πόλιν θεάσασθαι
 MRWSP θ. τ. π. L ἵνα θεάσῃται τ. π. B || ἔξευξαν-εἰπόντες (+ αὐτῷ
 M) MRLW ἔξευξαν καὶ πρὸς αὐτὸν εἰπόντες τοὺς ὄνους S ζεύξαντες ἄμαξαν
 καὶ ὀνάρια εἶπον (εἶπον *om.* B) BP || 11 πρὸς ὑπέλαυνε μόνος B || καὶ αὐτὰ-πόλιν
om. B || ἐν ἔθει ὄντα *prosl* σε (M)LWS ὄντα ἐν αἰσθήσει P *om.* R || καταστήσει
 RW -σουσι MLP -σωσιν S || ἐν τῇ πόλει P || ἤδη *prosl* δὲ WB *om.*
tell. || 11-12 γενομένου (γεγονότος P)-ὁδὸν] σκοτοειδῆς καὶ θυέλλης γενομένης
 B || σκοτοειδοῦς *erasum in* S || 12 ἀποπλανηθέντα τὴν ὁδὸν B || κρημνώδη B ||
 13 κίν. θεασ. P || ὦ *om.* R || ἡδίκησα MRSBP -σας W ἡδίκασα L || 14

c.140

οἱχ *om.* S 14-15 οὔτε-ἐλαχίστων] ἢ ἐκ λογῆμων ἀνδρῶν R 14 οὔτε MWB
οἶδε SPI. ὑπὸ *om.* W ἡμιόνων ἐντίμων καὶ γενναίων P 15 κἀγὼ-ὅτι] ἐπίσης
δὲ κἀγὼ R ὡσαύτως MLS ταῦτα B αἰτὸς P πάλιν τὰ αἰτὰ W
δυσφορῶ] δυσμημῶ P ὅτι M ὡς BPW *om.* LS || ἐντίμων ἢ ἐλλογίμων]
ἐνδόξων R 15-16 ἀνδρῶν ἀπόλλυμαι (ἀπ. *infra om.*) M 16 ἀλλ'-ἀπόλλυμαι
om. B κακίστων καὶ ἀχρείων δούλων MLSP κ. δούλων καὶ ἀχρ. R ἀχρ.
καὶ κ. δ. W ἀπώλωμεν P (c. 141) μέλλων δὲ ὁ Αἰσωπος W ἀπὸ] ὑπὸ B
16-17 ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ *om.* P 17 ὑπ' αἰτῶν *post* κρημνοῦ SBPML *om.*
RW ἐκκυλίεσθαι ML(S) ἀπολίεσθαι BR ἀπολύσθαι P ἀπόλλυσθαι W
ἕτερον (+ Αἰσωπος R) ἔφη λόγον MRLWP ἕτερον λ. ἔφη S πάλιν
εἶπε πρὸς αἰτοῖς P τῆς ἰδίας ἐρασθεῖς W 18 εἰς ἔρωτα τρωθεῖς (ταύτης *τρ.* S)
MRLSP ἔρωτι τρωθεῖς σατανικῶ WB ἔπεμψεν MLS ἀπέστειλεν BPWR
ἔπεμψεν-αἰτοῦ] τὴν γυναῖκα αἰτοῦ ἀπέστειλεν εἰς ἀγρόν B ἀπ. τ. γ. αἰτοῦ
εἰς ἀ. P τὸν MRLS *om.* BPW ἰδίον ἀγρόν S || γυναῖκα] *hic desinit* R
18-19 τὴν δὲ-ἐβιάσατο (-ἄζετο B) SBPW τὴν δὲ θ. ἐκράτησε καὶ ἐβιάσατο
M καὶ τὴν θ. ἐκράτησε καὶ ἐβ. L 19 ἡ δὲ ἔλεγε πάτερ MLSW ἡ δὲ ἔφη
π. B πάτερ λέγουσα P πράσσεις MW πράττεις *tell.* || ἤθελον W εἴθε
MLSBP μοι *post* εἴθε B 19-20 ἑκατὸν-σοι (με *om.* L) ML ἑκατὸν ἀν.
π. ἢ σύ P ἑκατὸν ἀν. με π. ἢ σὺ τοῦτο πράττειν S ὑπὸ ἑκατὸν ἀνδρῶν μοι-
χειθῆναι ἢ σοί (+ τῷ πατρί μου B) WB 20 τοῦτο *om.* S || δὲ *post* τοῦτο BP
δὴ W *om.* MLS || κἀγὼ *πρ.* ὑμᾶς ὡ Δελφοί MLS καὶ ἐφ' ὑμῶν (ὑμᾶς B,
ὑμῖν W) λέγω (λ. *om.* P) ὡ (*om.* W) παράνομοι Δέλφιοι (-οί B) BPW || *προη-*
ρούμην SB *προερούμην* P *προαιρούμην* L *προαιρούμαι* W
ρούμην M || γὰρ *post* *πρ.* B ὅλην MLSP πᾶσαν B *om.* W 21 κακοπαθῶν
MLB -θούντα SPW || παραλόγως MLS παρανόμως W *om.* BP || ἰφ
ὑμῶν WL ἰφ' ἡμῶν S παρ' ὑμῶν (ὑμῖν P) BP () M || (c. 142)
22 οὖν MLS δὲ BPW μοι μαρτύρομαι B || μαρτύρομαι BPL μαρτύρωμαι
SW μαρτ . . . M || ἐπακούσῃσι LSP (ἐπ' ?) ἀκούσουσι M ὑπακούσονται
WB || μοι P || ἀδίκως *post* μου WB *om.* MLSP || 23 ἐκδικήσουσί με WB
ἐδικοί γένωνται (γένονται LS) MLSP || ἐπὶ τὸν κρυμνὸν P || τοῦ *om.* L || κρυμνὸν
L || οὕτως *om.* B || 24 λοιμῶ οὖν (δὲ W, *om.* L) καὶ συνοχῇ ἰσχυρᾷ (ἰσχ. *om.*
M) κατασχεθέντες MLSW μετὰ δὲ ταῦτα λοίμη τινι συσχεθέντες B λύμη
δὲ καὶ συνοχῇ ἰσχυρὰ καὶ μωρὸς ἄωρος κατέλαβε P || οἱ Δελφοί (-φεῖς S)] τοὺς
Δελφοὺς καὶ P || ἔβαλλον B || 25 μόρον] θάνατον B || ἰδίας *post* τῆς BPW αἰτῶν
S *om.* ML || 26 δολοφονήσαντες (-ίσαντες S) WLS δόλω φονεύσαντες B
δολο . . . M κατακρυμνήσαντες P || ναοποιήσαντες οὖν MLSW ποιήσαντες
οὖν ναόν B ναὸν δὲ αὐτὸν ποιήσαντες P || αὐτῷ στήλην (στύλην L) ML αὐτοῦ
στ. PW αὐτὸν στ. S στ. τὴν αὐτοῦ B || 27 ταῦτ' W (?) *West.* || διδάσκαλοί
τε καὶ σοφοί B || 27-28 τὸ-πραχθὲν MLS τὰ-πραχθέντα BPW || 28 καὶ
om. PW || συζήτησιν (σ. πολλήν P) ποιησάμενοι BPW ἐκκλησίαν ποιήσαντες
(ποιησα . . . M) ML ἐκκλησίαν ποιησάμενοι S || ἐξεδίκησαν-μόρον] τὴν ἐκδίκησιν
ἐποίησαν τοῦ θανάτου αὐτοῦ B || 29 τὸν τοῦ Αἰσώπου μόρον MLS αὐτοῦ τὸν
θάνατον PW

PARS SECVNDA

TESTIMONIA VETERVM DE AESOPO FABVLISQVE

AESOPIIS

TESTIMONIA VETERVM DE AESOPO

FABVLISQVE AESOPIIS

VITAE MINORES

1

Prooemium de Aesopo ex Recensione Fabularum Ia

Αἰσωπος ὁ λογοποιὸς Λυδὸς μὲν ἦν τὸ γένος,¹ τύχη δὲ ἐδούλευεν² ἐν Ἀθήναις³ Τιμάρ-
χω⁴ τῷ ἐπικαλουμένῳ⁵ Κορασίῳ.⁶ σφόδρα δὲ εὐγενὴς γενόμενος τοῖς τρόποις⁷ καὶ
φιλοδεσπότῃς θεράπων, τῆς μουσικῆς ἐπιπνεούσης αὐτοῦ τῇ γλώττῃ,⁸ ποικίλοις
τοῖς Ἑλληνας εἰστιᾶτο⁹ μύθοις, μάλιστα οὐκ ἀνεπιτηδεῖοις¹⁰ πρὸς βιωτικὴν παιδείαν
καὶ νέων ἀγωγὴν. νοουθετικοὺς δὲ καὶ ὠφελίμους¹¹ λόγους¹² συνταξάμενος προσε-
νήνοχεν εἰς τὸν βίον, προσπλέξας¹³ ἀλόγων ζώων κοινωνίαν,¹⁴ ἐν¹⁵ οἷς ἀνθρώπων¹⁶
σκολιὰ ἔργα καὶ ἥθη αἰθαίρετα¹⁷ καὶ τρόπους παμποικίλους προσεικάσας ἐν τοῖς
ἐπιμυθίοις ἐδήλωσε. κατὰ δὲ¹⁸ τὸν τῆς¹⁹ παιδείας νόμον τυχὼν φύσεως ἀρίστης
ἡξιώθη βιβλιοθήκης· ὅθεν τοῖς πολιτευομένοις καὶ τοῖς λέγειν προαιρουμένοις εἰς
τὰς περὶ τοὺς ἀγῶνας φιλοτιμίας εὐπορία λόγων αὐξεται. οἱ μὲν²⁰ οὖν ἐκ τῶν τραγω-

1 Haec est Vita II apud A. Eberhardum in *Fabulis Romanensibus Graece Conscriptis* (Lipsiae 1872) pp. 306 sqq. De codicibus vide infra, p. 309. Primum edita est ab Com-
melino, Lugduni Bat. a. 1587, una cum Aphthonii progymnasmatibus et eiusdem fabulis,
unde saepius Aphthonio, sed sine ullo quoad scimus librorum mss. testimonio, attributa
est; deinde ab Antonio Westermann in *Vita Aesopi* (Brunsvigae, 1845), p. 58, secundum
codd. Ca et V; novissime a Leone Sternbach in *Fabularum Aesopiarum Sylloge*, Craco-
viae 1894, pp. 65 sqq., secundum cod. Pa. Sequitur varietas lect. codd. V Pf H Me Mf,
Pa Ca, Ma Mo (manci, desinunt in voce Κερυία). Ma Mo: Αἰσώπου μῦθοι σοφοὶ καὶ ἐπι-
λύσεις αὐτῶν (cf. Pa apud Sternb. p. 65; Perry, *Studies* p. 167). αὐτός ὁ Αἰσωπος, ὁ καὶ
λογομυθοποιός, Λυδὸς μὲν ἦν τῷ γένει, τύχη δὲ δοῦλος ἐν Ἀθήναις τημάρχῳ (τῆμαχῳ Ma)
τῇ καλουμένῃ κερυία (-ρυία Ma)

¹ τῷ γένει VPf ² τύχη δὲ ἐδούλευσεν PaCa ἐδούλευε δὲ (om. τ.) rel.

³ ἐν Ἀ.] ἀθηναίῳ Ca

⁴ Τιμάρχῳ PaCa, cf. MaMo Ζημάρχῳ rel. Δημάρχῳ Hadamarius apud Comm.

⁵ τῷ καλουμένῳ Ca

⁶ Κορασίῳ scripsi dubitanter, cf. Aeschin. adv. Tim. 111 et passim, Luc. Asin. 36

κορυσία Pa καρασία VPfH κερασία MeMf κουρσία Cu, fort. pro κουρία (tonso),
quod Chrysippi cognomen apud Lucianum in *Vit. Auct.* 20, vel κόρη, de quo vide
Athen. XIII 565a. 'Backenschläger' (cf. κόρη, κόρη) ingeniose vertit Welcker, *Kl.*
Schr. II 253, quasi ex comoedia quadam ortum

⁷ τοῖς τρόποις om. PaCa ⁸ αὐτῷ τῆς γλώττης Pa ⁹ ἡτιᾶτο PaCa

¹⁰ ἀνεπιτηδεῖους West. et Eberh., nescio unde -είους libri

¹¹ ὠφελίμους HPaCa -μωτάτους rel. ¹² λόγους om. PaCa

¹³ προσπλέξας Eberh. ¹⁴ κ. om. Pa ¹⁵ ἐν om. V ¹⁶ αὐτῶν pro ἀνθ. Pa

¹⁷ αἰθαίρετα VPfHMeMf ἀθετα Pa ἀθέμιτα Ca ¹⁸ δὲ om. PaCa

¹⁹ τῆς om. VPfMeMf

²⁰ οἱ μὲν West. εἰσὶν οἱ μὲν Eberh. ὅσοι μὲν codd.

διῶν τὰ κεφάλαια συναγαγόντες εἰς τὸ μέσον αὐτοῖς²¹ τεθείκασιν, ἡγούμενοι δεῖν²² ταῖς τῶν ἰδίων ἐπιστήμας²³ τὰς τῶν ποιητῶν γνωμολογίας μάρτυρας²⁴ παρέξιν²⁵ καὶ τοὺς τρόπους αὐτῶν θέσθαι πιστοτέρους διὰ τοῦτο.²⁶ ἄλλοι τινὲς τῶν εἰς τὸν βίον καλῶς²⁷ εἰρημένων συνενηνόχασιν πολὺ πλῆθος ἀποφθεγμάτων, νομίζοντες ἡμᾶς τοὺς τούτων ἐπιμιμησκομένους²⁸ μεγάλα πλεονεκτῆσειν²⁹ ἐν τοῖς λόγοις. ἐπικεχειρήκασιν δὲ τινες τὰς³⁰ ἐκ τῶν λόγων ἐναντιώσεις καὶ γνώμας ὁμοίως παραβολαῖς³¹ συνάπτοντες καθ' ἕκαστον εἶδος παραδοῦναι τοῖς πολιτευομένοις, ὅπως ἐξ ἐκείνου³² πολλὰς ἔχουσιν³³ ἐπὶ τῶν ἀγώνων ἄγειν³⁴, καὶ κατισχύειν διὰ τούτων δύνωνται³⁵ τοὺς ἀντιλέγοντας. τοῦτον οὖν τὸν τρόπον Αἰσωπος εὔρεν³⁶, ὁρῶν³⁷ χρησίμην³⁸ οὖσαν δούλοις καὶ ἐλευθέροις ἐν ταῖς δημηγορίαις τὴν τῶν μύθων δῆλωσιν τοῖς πρόσθεν εἰρημένοις· τῶν γὰρ³⁹ λεόντων καὶ τῶν λύκων⁴⁰ καὶ τῶν⁴¹ ἐλάφων καὶ τῶν ἄλλων θηρίων τὸ ἐπιβάλλον⁴² καὶ θαυμασιότητος μετέχον⁴³ ἐξ αὐτῶν πρὸ ὀφθαλμῶν τιθέμενος ψυχαγωγεῖν εἰώθει⁴⁴ τοὺς ἀκούοντας. εὐρίσκομεν γὰρ παραπλησίας⁴⁵ διηγήσεις⁴⁶ ἐν ταῖς⁴⁷ ἀπὸ τῶν ποιημάτων γνωμολογίαις, πεφρασμένας⁴⁸ μὲν καὶ προκεχειρισμένας⁴⁹ ὑπ' αὐτῶν, προσομοιούσας⁵⁰ (δὲ) ταύταις, ἐπεὶ καὶ τὰ κεφάλαια παράλληλα θίντες ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας (σκοποῦμεν) τὰ ἐν ἐκάστῳ μύθῳ λεγόμενα.

²¹ αὐτοῖς Pa, quod frustra defendit Sternb.; neque enim 'λόγους' Aesopios vel cuiusvis generis (id. quod voluit St.) compilatores isti rhetoribus praebebant, sed sententias e tragoediis hauslas (ποιητῶν γνωμολογίας)

²² δεῖνόν Ca ²³ ἐπιστήμας εἰς Ca, corr. West. ἀπιστεῖν εἰς rell.

²⁴ μάρτυρας Ca μαρτυρας rell. ²⁵ requiras potius παρέχειν vel παρασχέιν

²⁶ ἀλλοι διὰ τοῦτο distinguunt codd., post τοῦτο recte edd. ²⁷ καλῶν Ca

²⁸ ἐπιμιμησκομένους VPf ²⁹ μεγάλας πλεονεκτήσεις PaCa ³⁰ τὰς om. Pa

³¹ παραβολαῖς Ca προβολὰς rell. ³² ἐκείνων HMe

³³ ἔχουσιν Pf . . . σιν V om. H

³⁴ ἄγειν vix sanum ἀγαγὰς Sternb. χρεῖας Eberh. (πολλά)—λέγειν Hadamarius

³⁵ δύνανται Ca ³⁶ Αἰσωπος εὔρεν PaCa εὔρεν Aī. rell. ³⁷ ὁρον PaCa

³⁸ χρήσιμον Ca

³⁹ τῶν γὰρ Ca τὴν γὰρ τῶν rell. καὶ γὰρ τῶν Hadamarius, fort. recte

⁴⁰ καὶ τῶν λύκων om. PaCa ⁴¹ τῶν om. VPf ⁴² ἐπιβάλλου V

⁴³ μέτοχον PīMeMf μετόχον H ⁴⁴ εἰώθε Ca ⁴⁵ παραπλησίως αὐτοῦ τὰς δ. Ca

⁴⁶ διηγ. τινὰς Pa ⁴⁷ ταῖς τῶν ποιητῶν conī. West. ἀπὸ Eberh. ὑπὸ codd.

⁴⁸ περιπεφρασμένας μὲν καὶ προσομοιούσας ταύταις καὶ προσκεχειρισμένας Ca μὲν om. Pa

⁴⁹ προκεχειρισμένας West., Eberh. προκεχρισμένας Pa προσκεχρημένας VPf-HMeMf

⁵⁰ πρ.—λεγόμενα] locum penitus corruptum, quem frustra edd. vel emendare vel e re grammatica interpretari conati sunt, ego libera manu refeci. προσομοιούσας (δὲ) τ.] cf. Ca, supra ἐπεὶ HVPfMeMf ἔτι PaCa τῶν κεφαλαίων codd.

1a

Αἰσωπος ὁ μυθοποιὸς Φρύξ μὲν ἦν τὸ γένος, τῇ¹ τύχῃ δὲ δούλος, μέλας ὑπάρχων καὶ² κακοειδὴς εἰς ὑπερβολὴν σφόδρα.³ οὗτος ἀγαθοποιήσας,⁴ ἐπιστᾶσα⁵ αὐτῷ ἡ

1a = Vita III apud Eberh., pp. 309 sq.; cf. infra p. 303, Studies 177, adn. 2. Codd.: L = Leidensis Vulc. 93, Mc = Laur. 57.30, M = Monac. 551, Mk = Par. gr. 2902 (cuius lectiones non nisi nominatim indicavi), Ca = Laur. conv. suppr. 627 (nihil

Τύχη ἐχαρίσατο αὐτῷ⁶ λόγον σοφίας, καὶ γέγονε τῷ νοῦ ἐπιτήδειος.⁷ ποικίλους⁸ γὰρ μίθους πρὸς συνοπτικὴν παιδείαν καὶ νοιθεσίαν⁹ ὠφελίμους καὶ νοιθετικούς συνταξάμενος, εἰσενήνοχεν εἰς τὸν βίον, προσπλέξας¹⁰ ἀλόγων ζώων κοινωνίαν, ἐν¹¹ οἷς ἀνθρώπων ἔργα καὶ ἤθη ἀθέατα¹² καὶ τρόπους ποικίλους προσεικάσας¹³ ἐν τοῖς μύθοις ἐδήλωσεν· ὅθεν τοῖς πολιτευομένοις εἰς τὰς περὶ τοὺς ἀγῶνας φιλοτιμίας εὐπορία λόγων αἰξεται. τῶν γὰρ λεόντων καὶ τῶν ἐλάφων καὶ τῶν ἄλλων θηρίων τῆς θαυμασιότητος πρὸ ὀφθαλμῶν τιθεμένης,¹⁴ ψυχαγωγεῖν εἰώθει¹⁵ τοὺς ἀκούοντας. εὐρίσκομεν δὲ¹⁶ παραπλησίως αὐτοῦ¹⁷ τὰς διηγήσεις ἐν ταῖς τῶν ποιημάτων γνωμολογίαις,¹⁸ περιπεφρασμένας¹⁹ καὶ προσομοιούσας²⁰ ταύταις. ἔτι²¹ καὶ θείας† τὰ ἐν ἐκάστῳ μύθῳ λεγόμενα,²² ἅπερ εἰσὶ ταῦτα.

habet praecler Aἰσωπος—δοῦλος). Inscriptionem latine habet M: βιβλίον μυθικὸν τοῦ Αἰσώπου, εἰκονίζων (sic) ἀπὸ τῶν ἀλόγων ζώων πρὸς τὰς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως πράξεις *deest in LMCCbCa.*

¹ τῇ om. CbCa ² καὶ M om. LMCCb

³ *prol. σφόδρα haec habent MCh: τὰ δὲ (καὶ τὰ Cb) περὶ αὐτοῦ σαφῶς εἰς τὸ τέλος εὐρήσεις τοῦ βιβλίου* om. LMCMk

⁴ ἀγαθοποιήσας Mc ἀγαθοποιίας LMk ἀπὸ ἀγαθοποιίας Cb ὑπὸ ἀγαθοποιίας M

⁵ ἐπιστάσας—σοφίας] εὐπορήσας ἐχαρήσατο αὐτῷ ἢ τύχη λ. σοφίας M ⁶ αὐτῷ om. Mc

⁷ ἐπιτήδειος libri excerpto Cb ⁸ ποικίλοις γ. μύθοις LMCC ⁹ κ. νοιθ. om. Mk

¹⁰ προσπλέξας MCh

¹¹ ἐν οἷς—ἀθέατα] ἤθισι τε καὶ ἔργα M ἐν οἷς ἄνων nos, cf. supra Test. 1, unde haec *pendent* ἐν ἄνωις LMCMkCh

¹² εἰθέατα Mk ¹³ προσεικάσας (-ηκας Cb) LMCCb

¹⁴ τιθεμένης Eberh. τιθέμενος LMCMkMCCb

¹⁵ εἰώθει Cb οἷα LMCCM οἷδε Eberh. ¹⁶ δὲ M om. LMCCb

¹⁷ αὐτοῦ—ἐν om. Mk

¹⁸ γνωμολογίαις Eberh. γλωττομολογίαις (-ίας LM)CbLM γλωττολογίαις Mk ἐτοιμολογίαις Mc

¹⁹ περιπεφρασμένας (-αῖς Mk) CbMk περιπεφραγμένας LMCCM

²⁰ καὶ προσομ.—ταῦτα] εἰσὶ δὲ τὰ ἐν ἐκάστῳ μυθολογούμενα ταῦτα Mk, *inertiarum im-
patiēns* προσομοιούσας ταύταις nos, ex priore rec. προσομοιοῦν ταύτας LMCCb

²¹ ἔτι—λεγόμενα] ἔτι καὶ τῶν κεφαλαίων παραπλησίας τῆς ἀληθείας τὰ ἐν ἐκάστῳ μύθῳ λ. Cb θείας (cf. θέντες in priore rec.) LMCC θείας M *frustra emendat*

²² μυθολεγόμενα LMCC

1b

Αἰσωπος ὁ μυθοποιὸς Φρύξ μὲν ἦν τὸ γένος, τῇ τύχῃ δὲ δοῦλος, μέλας ὑπάρχων, κακοειδὴς (εἰς) ὑπερβολὴν σφόδρα¹, φοξὸς τὴν κεφαλὴν, παραβλώψ, πρόχειλος, προγάστωρ, κυφός, σιμός, καὶ παντελῶς ἀνειδέος. ὠνηθεῖς² δὲ παρὰ τινος Ξάνθου τοῦ φιλοσόφου καὶ εἰς τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ χάριν³ θεωρίας τῶν ἐργατῶν ἐν τῷ σκάπτειν

1b. Hoc est prooemium 1a duabus Vitae Aesopi recensionibus, W et Planudea, contaminatum. Nunc primum in lucem prodit e codd. Cd (Par. suppl. gr. 106) et T (Cantabrig. Colleg. Trin. 1408); cf. Studies 163. Nova sunt quae de laurca finguntur atque de Aesopo a Xantho, non a primo eius domino, in agrum misso ceterisque servis praeposito. Titulus in Cd: Γένος Αἰσώπου τοῦ μυθοποιοῦ om. T

¹ σφόδρα cum φωξὸς (sic codd.) iungit Cd, sed cf. 1a

² ὠνηθεῖς codd.

³ χάριν θεωρίας τ. ἐργατῶν] male intellecta erant verba Planudis apud Eberh. p. 228, 16 sq. (vide infra, Test. 2 ad fin.)

πεμφθείς, ἤδη μεσημβρίας οὔσης καὶ τῷ καύματι χαννωθείς, ὑπὸ σκιὰν δένδρου κατακλισθεὶς⁴ εἰς ὕπνον ἐτρέπη. ἐπιστᾶσα δ' αὐτῷ ἡ Τύχη, δάφνην⁵ εὐωχηθῆναι κατ' ὄναρ παρ' αὐτῆς ἔδοξε, καὶ δὴ τῇ πικρίᾳ ταύτης ἀφυπνισθεὶς ὁρᾷ⁶ ἑαυτὸν εὐστρόφως τὴν γλῶτταν κινοῦντα, καὶ πᾶν ὃ ἐβούλετο διελέγετο· “ἰδοὺ βοῦς, ἵππος, κύων, δίκελλα, ἀλέκτωρ. νῆ τοὺς θεοὺς,” ἔλεγεν, “ὑπαρ, οὐκ ὄναρ ἦν τὸ φανέν.” καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς καὶ τοῦτ' ἦν αὐτῷ⁷ . . . ἦν ἀπὸ πάντων ἡ ἀγαθοποιία καὶ τὸ εἰρηνικόν. κάκ τούτου, ὡς ἔφημεν, ἡ Τύχη τὸ λέγειν αὐτῷ ἐχαρίσατο διὰ τὸ τῆς δάφνης αἰεθαλές, καὶ γέγονε τῷ νοτὶ ἐπιτήδιος. ποικίλους γὰρ μύθους πρὸς συνοπτικὴν παιδείαν καὶ νουθεσίαν ὠφελίμους καὶ νουθετικούς συνταξάμενος, εἰσενήνοχεν εἰς τὸν βίον, προσπλέξας ἀλόγων ζώων κοινωνίαν, ἐν οἷς⁸ ἀνθρώπων ἔργα τε καὶ ἦθη ἀθέατα καὶ τρόπους ποικίλους προσάξας [l. προσεικάσας] ἐν τοῖς μύθοις ἐδήλωσεν· ὅθεν τοῖς πολιτευομένοις εἰς τὰς περὶ τοὺς ἀγῶνας φιλοτιμίας εὐπορία λόγων αὖξεται, κτλ.⁹

⁴ sic codd. ⁵ δάφνη νεωχηθῆναι T ⁶ ὄρα codd.

⁷ *latia fere suppleveris*: (ὅτι κωφός ἦν τὸ πρῶτον καὶ οὐδὲν ἐδύνατο λαλεῖν. κάλλιστα δ' αὐτῷ)

⁸ ἐν οἷς nos εἰς codd. cf. supra, 1a

⁹ *prosl αὖξεται sic pergunt codd.*: τῶν λεόντων καὶ τῶν ἐλάφον καὶ τῶν ἀγέλων θηρίων τῆς θαυμασιότητος πρὸ (πρὸς T) ὀφθαλμῶν τιθέμενος ψυχαγωγεῖν εἰώθη τοὺς ἀκούοντας. εὐρίσκομεν παραπλησίαν αὐτοῦ τὰς διηγήσεις ἐν ταῖς τῶν ποιημάτων γλωττοσιμολογίαις περιφρασμένας καὶ προσομοιοῦντα ταύταις. ἔτι καὶ τῶν κεφαλαίων παραπλησίαν τῆς ἀληθείας (ἀληθῆ T) τὰ ἐν ἐκάστῳ μύθῳ λεγόμενα· ἅπερ εἰσὶ ταῦτα. *Corrigat qui velit*

2

Prooemium Vitae Aesopi a Maximo Planude Compositum

Πραγμάτων φύσιν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἠκρίβωσαν μὲν καὶ ἄλλοι, καὶ τοῖς μετ' αὐτοὺς παρίδωκαν φέροντες· Αἰσώπος δὲ δοκεῖ μὴ πόρρωθειότερας ἐπινοίας τῆς ἠθικῆς διδασκαλίας ἀψάμενος πολλῷ τῷ μέτρῳ τοὺς πολλοὺς αὐτῶν παρελάσαι. καὶ γὰρ οὐτ' ἀποφαινόμενος οὔτε συλλογιζόμενος οὔτε μὴν ἐξ ἱστορίας, ἣν ὁ πρὸ τῆς κατ' αὐτὸν ἡλικίας ἡνεγκε χρόνος, τὴν νουθεσίαν διατιθέμενος, ἀλλὰ μύθοις τὰ πάντα παιδοτριβῶν, οὕτω τὰς τῶν ἀκρωμένων ἀγρεύει ψυχὰς ὡς αἰσχύνεσθαι ταῦτα τοὺς λογικοὺς ποιεῖν ἢ φρονεῖν, ἃ μῆτε ὄρνιθες μῆτε ἀλώπεκες, καὶ αὐτὸς πάλιν μὴ προσέχειν ἐκείνοις, οἷς πολλὰ τῶν ἀλόγων ἐν καιρῷ καὶ νουνεχῶς προσεσχηκότα μυθεύεται· ἐξ ὧν ἃ μὲν κινδύνους ἐπηρτημένους αὐτοῖς διέδρα, ἃ δὲ μεγίστης ἐν τοῖς καιρίοις τῆς ὠφελείας ἔτυχεν. οὗτος τοίνυν ὁ τὸν καθ' αὐτὸν βίον φιλοσόφου πολιτείας εἰκόνα προθέμενος, καὶ ἔργοις μᾶλλον ἢ λόγοις φιλοσοφῆσας, τὸ μὲν γένος ἐξ Ἀμορίου τῆς Φρυγίας κατήγε τῆς μεγάλης ἐπὶ κλησιν, τὴν δὲ τύχην γέγονε δοῦλος. ἐφ' ᾧ καὶ σφόδρα μοι δοκεῖ τὸ τοῦ Πλάτωνος ἐν Γοργίᾳ καλῶς ἅμα καὶ ἀληθῶς εἰρησθαι· “ὡς τὰ πολλὰ γὰρ ταῦτα” φησὶν “ἐναντία ἀλλήλοις ἐστίν, ἡ τε φύσις καὶ ὁ νόμος.” Αἰσώπου γὰρ τὴν ψυχὴν ἢ μὲν φύσις ἐλευθέραν ἀπέδωκεν, ὃ δὲ παρ' ἀνθρώπων νόμος τὸ σῶμα πρὸς δουλείαν ἀπέδοτο. ἰσχυσεν μέντοι οὐδ' οὕτω τῇ τῆς ψυχῆς ἐλευθερίᾳ λυμῆνασθαι, ἀλλὰ καίτοι πρὸς πολλὰ καὶ πολλαχόσε μεταφέρων τὸ σῶμα, τῆς οἰκείας ἐκείνην ἔδρας οὐχ οἷός τ' ἐγένετο μεταστῆσαι. ἐτύγχανε δ' ὧν οὐ μόνον δοῦλος, ἀλλὰ καὶ δυσειδέστατα τῶν ἐπ' αὐτοῦ πάντων ἀνθρώπων εἶχε. καὶ γὰρ

φοξὸς ἦν, σιμὸς τὴν ῥίνα, σιμὸς τὸν τράχηλον, πρόχειλος, μέλας—ὄθεν καὶ τοῦ ὀνόματος ἔτυχε· ταῦτόν γὰρ Αἰσωπος τῷ Αἰθίοπι—προγαστῶρ, βλαισὸς καὶ κυφός, τάχα καὶ τὸν Ὀμηρικὸν Θερσίτην τῇ αἰσχύρῳ τοῦ εἶδους ὑπερβαλλόμενος. τὸ δὲ δὴ πάντων ἐν αὐτῷ χεῖριστον ἦν τὸ βραδύγλωσσον καὶ τὸ τῆς φωνῆς ἄσημόν τε καὶ ἀδιάρθρωτον. ἅ πάντα καὶ δοκεῖ τὴν δουλείαν Αἰσώπῳ παρασκευάσαι· καὶ γὰρ δὴ καὶ θαῦμα ἂν ἦν, εἰ οὕτως ἀτόπως ἔχοντι τοῦ σώματος ἐξεγένετο τὰς τῶν δουλοῦντων ἄρκυς διαφυγεῖν. ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα τοιοῦτον ἦν τῷ ἀνδρὶ· τὴν δὲ ψυχὴν ἀγχινοῦστατος ἐπεφύκει καὶ πρὸς ἐπίνοιαν πᾶσαν ἐπηβολώτατος.

Ὁ κεκτημένος τοίνυν αὐτόν, ἅτε πρὸς οὐδὲν τῶν ἐντὸς οἰκίας ἔργων οἰκείως ἔχοντα, σκάπτειν εἰς ἀγρὸν ἐξαπέστειλεν. ὁ δ' ἀπελθὼν τοῦ ἔργου προθύμως εἶχετο. ἀφικομένην δὲ ποτε καὶ τῷ δεσπότη πρὸς τὸν ἀγρὸν ἐφ' ᾧ τῶν ἔργων ἐπισκοπὴν θέσθαι, γεωργὸς τις σῦκα τῶν ἀγαθῶν δρεψάμενος δῶρον ἤνεγκεν, κτλ.

Textum dedi secundum Eberh. Varias lectiones paucae sunt ac parvi momenti. De Vita Planudea in universum vide supra, pp. 1 et 30 sq.

3

Vita Suidea

Αἰσωπος, Σάμιος ἢ Σαρδιανός, Εὐγείτων¹ δὲ Μεσημβριανός εἶπεν, ἄλλοι Κοτναέα² Φρύγα. ἐγένετο δὲ λογοποιός, ὃ ἐστὶν εὐρετῆς λόγων καὶ ἀποκριμάτων. διέτριψε δὲ παρὰ Κροίσῳ φιλούμενος, τοῖς χρόνοις πρὸ Πυθαγόρου· ἴδς μεσοῦν³ ἐπὶ τῆς μ' Ὀλυμπιάδος. ἔγραψε τὰ ἐν Δελφοῖς αὐτῷ συμβάντα ἐν βιβλίοις β'. μᾶλλον δὲ τινὲς φασὶ τὸν Αἰσωπὸν ἀποκρίματα γεγραφέναι μόνον· ἐν γὰρ Δελφοῖς ἀδίκως ἀπολέσθαι ὑπ' αὐτῶν κατακρημνισθέντα ἀπὸ τῶν Φαιδριάδων καλούμενων πετρῶν, κατὰ τὴν νδ' Ὀλυμπιάδα.⁴ οἰκέτην δὲ γενέσθαι Ξάνθου τοῦ Λυδοῦ, ἄλλοι ἀνδρός τινος Σαμίου Ἰάδμονος, οὗτινος καὶ ἡ Ῥοδῶπις δούλη ἦν· ἦν ἐταίραν γενομένην, Θραῖσαν τὸ γένος, Χάραξος ὁ ἀδελφὸς Σαπφοῦς ἔλαβε γυναῖκα καὶ ἐξ αὐτῆς γεννᾷ. [*Suid. s. v. Αἰσωπος.*]

¹ Εὐγείτων—Μεσημβ] *vide Test. 6* ² Κοτναία] *cf. Const. Porphyg., Test. 4*

³ ἴδς μεσοῦν] *γεγονώς μὲν οὖν Clinton, Fasti Hellenici I p. 213* ⁴ *cf. Test. 9*

DE PATRIA AESOPI

4

Aesopum Phrygem fuisse testantur, praeter Vitae auctorem (unde pendent supra Test. 1a, 1b, 2) et Suidam l.c., etiam Phaedrus III prol. 52 et App. 11, 2; Dio Chrys. Or. xxxii 63; Gellius II 29 (infra Test. 99); Lucian. V.H. II 18; Zenob. V 16 (infra Test. 37); Max. Tyr. xxxii 1; Ael. Var. H. X 5; Libanius Socr. Apol. 181 (Test. 29), Ep. 764 (ed. Foerster X 689); Himerius Or. xiii 5 (Test. 30); Isidorus (Test. 64); Constant. Porphyg. De Them. I 4 (ed. Bekker, Corp. Hist. Byz. XI 25): . . . μέχρι Δορυλαίου καὶ αὐτοῦ Κοτναίου, ἐξ οὗπερ ἐστὶν ὁ ὀνομαστότατος καὶ παλαιὸς ἐκεῖνος Αἰσωπος, ὁ τὴν μυθοποιῖαν πρῶτος εἰς τὸν βίον εἰσαγαγών.

5

Thracem fuisse Aesopum affirmat Heraclides in *Re Pub. Samiorum* (Müller *FHG* II 215): Αἰσωπος δὲ ὁ λογοποιὸς εὐδοκίμει τότε. ἦν δὲ Θρᾷξ τὸ γένος, ἡλευθερώθη δὲ ὑπὸ Ἰόμονος τῷ κωφοῦ [sic etiam schol. ad Aristoph. *Aves* 471, σοφοῦ Coraë's post Gelenium ad Aristoph.; cf. Grauert 60], ἐγένετο δὲ πρῶτον Ξάνθου δούλος. Constat hunc locum ex Aristot. *Re Pub. Samiorum* sumptum esse, id quod dilucide ex eis apparet quae simillima legimus apud schol. ad Aristoph. *Aves* 471 (= Aristot. fr. 573, Rose): τὸν λογοποιὸν Αἰσωπον διὰ σπουδῆς εἶχον. ἦν δὲ Αἰσωπος Θρᾷξ. ἡλευθερώθη δὲ—δούλος [ut supra verbatim]. ὁ δὲ κωμικὸς Πλάτων—Αἰσώπου ποτέ [infra Test. 45]. τῶν δὲ μύθων οἱ μὲν περὶ ἀλόγων ζώων Αἰσώπειοι, οἱ δὲ περὶ ἀνθρώπων Συβαριτικοί. εἰσὶ δὲ τινες οἱ τοὺς βραχεῖς καὶ συντόμους λέγουσι Συβαρίτιδας, καθάπερ Μνησίμαχος ἐν Φαρμακοπώλῃ. διὰ σπουδῆς δὲ εἶχον τὸν Αἰσωπον, καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Σαμίων Πολιτείᾳ εἰπόντα φησὶν αὐτὸν μῦθον εὐδοκιμηκέναι. Fabula illa fortasse de vulpe et erinaceo (f. 427); cf. Test. 41.

6

Suidas l.c. (supra Test. 3): Εὐγείτων δὲ Μεσημβριανὸς εἶπεν. Mesembria urbs Thraciae. Nomen Εὐγείτων falsum esse videtur: veri similis Εὐγείων, quod a Cupero propositum probant Grauert p. 66, Müller *FHG* II 16, alii. Εὐγαίων ὄνομα κύριον laudat Suidas s.v.; quocum conferas lemma Νῆις, de bestiis quibusdam in Samo, ubi ὡς Εὐγαίων sub ὡς Εὐταίων latere probabile est (Dobree); idem Suidas de Εὐγείτων ceteroquin silet. De Eugeone Samio, qui teste Dion. Hal. (*Thuc. Iudic.* 5) ante bellum Peloponnesiacum vixit et Ὀρονς Σαμίων scripsit, vide Müllerum l.c. et Jacoby *RE* VI 819, s. Euagon. Iure suspiceris et ea quae Aristoteles in libro de re publica Samiorum de Aesopo retulisset ab Eugeone esse petita. Μεσημβριανὸς Suidae libri plerique, Μαρμαριανὸν unus cod. Parisinus (G); unde Ἀμοριανὸν coni. Hemsterhusius coll. Planude ad init. (Test. 2), sed perperam.

7

Quod Aesopus interdum Lydus vocatur (Test. 1) vel Sardonius (Test. 3, 23) vel Samius (3, 50, 58), id nil aliud significare videtur nisi quod in Lydia aut in insula Samo aliquam vitae partem degisse credebatur, id quod inter omnes convenerat. Max. Tyr. alio loco (p. 412 Hobein) Lydum eum appellat, alio Phrygem (p. 367).

DE AETATE

8

Hermippus Callimachus apud Diog. Laert. I 3, 72: ἦν δὲ γέρων [sc. Chilo] περὶ τὴν πεντηκοστὴν δευτέραν Ὀλυμπιάδα, ὅτε Αἰσωπος ὁ λογοποιὸς ἤκμαζε.

9

Eusebi *Chron. Canonum Liber*, ed. Schoene II p. 94 (interp. Armen.) ad annum Abrahami 1452 = Ol. 54.1 = annum a.C.n. 564: *Aesopus fabellarum auctor a Delphicis interemptus est*. Ib. interpr. Hieron. ad Ol. 54.1: *Aesopus interimilur a Delphis*.

10

IG XIV 1297 col. II 15–18 (cf. Iahn-Michaelis, *Gr. Bilderchroniken* pp. 77, 79):

‘Αφ’ οὗ οἱ σοφοὶ ὠνομάσθησα[ν, ἔτη — —]
 ‘Αφ’ οὗ Πεισίστρατος ἐτυράννευ[σεν ἐν ‘Αθῇ-]
 ναις καὶ Λῆσωπος ὑπὸ Δελφῶν [κατεκρη-]
 μνίσθη, ἔτη φοθ’.

Inscriptio composita anno p.C.n. 16mo ineunte testatur Aesopum mortem obisse anno 564 a.C.n.

11

Suidas l.c. (Test. 3): ἀπολέσθαι—κατακρημνισθέντα—κατὰ τὴν νδ’ ‘Ολ.

12

Apud scriptores antiquos Aesopus eisdem temporibus floruisse dicitur quibus Solon, Croesus, Septem Sapientes, Sappho, Amasis, Pherecydes Syrius; cf. Test. 5, 10, 13, 17, 24, 34–39.

DE DOMINIS AESOPI DE RHODOPIDE CONSERVA

13

Herodotus II 134–135: . . . τὴν δὲ [sc. πυραμίδα] μετεξέτεροί φασι ‘Ελλήνων ‘Ροδῶπιος ἐταίρης γυναικὸς εἶναι, οὐκ ὀρθῶς λέγοντες· οἷδὲ ὦν οἷδὲ εἰδότες μοι φαίνονται λέγειν οὗτοι ἦτις ἦν ἡ ‘Ροδῶπις . . . πρὸς δὲ ὅτι κατὰ Ἀμασιν βασιλεύοντα ἦν ἀκμάζουσα ‘Ροδῶπις, ἀλλ’ οὐ κατὰ τοῦτον· ἔτεσι γὰρ κάρτα πολλοῖσι ὕστερον τούτων τῶν βασιλέων τῶν τὰς πυραμίδας ταύτας λιπομένων ἦν ‘Ροδῶπις, γενεὴν μὲν ἀπὸ Θρηίκης, δούλη δὲ ἦν ‘Ιάδμονος τοῦ ‘Ιφαιστοπόλιος ἀνδρὸς Σαμίου, σύνδουλος δὲ Αἰσώπου τοῦ λογοποιῦ. καὶ γὰρ οὗτος ‘Ιάδμονος ἐγένετο, ὥς διέδεξε τῇδε οὐκ ἥκιστα· ἐπεῖτε γὰρ πολλάκις κηρυσσόντων Δελφῶν ἐκ θεοπροπίου ὃς βούλοιο ποινὴν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνελέσθαι, ἄλλος μὲν οὔδεις ἐφάνη, ‘Ιάδμονος δὲ παιδὸς παῖς ἄλλος ‘Ιάδμων ἀνείλετο, οὕτω καὶ Αἰσώπος ‘Ιάδμονος ἐγένετο. ‘Ροδῶπις δὲ ἐς Αἴγυπτον ἀπῆκετο Ξάνθω τοῦ Σαμίου κομίσαντος [μιν], ἀπικομένη δὲ κατ’ ἐργασίην ἐλύθη χρημάτων μεγάλων ὑπὸ ἀνδρὸς Μυτιληναίου Χαράξου τοῦ Σκαμανδρωνύμου παιδός, ἀδελφοῦ δὲ Σαπφούς τῆς μουσσοποιῦ. οὕτω δὲ ἡ ‘Ροδῶπις ἐλευθερώθη καὶ κατέμεινέ τε ἐν Αἰγύπτῳ καὶ κάρτα ἐπαφρόδιτος γενομένη μεγάλα ἐκτήσατο χρήματα, ὥς

[ἀν] εἶναι Ῥοδῶπιν, ἀτὰρ οὐκ ὡς γε ἐς πυραμίδα τοιαύτην ἐξικέσθαι . . . ἐπεθύμησε γὰρ Ῥοδῶπις μνημήιον ἑωυτῆς ἐν τῇ Ἑλλάδι καταλιπέσθαι, ποίημα ποιησαμένη τοῦτο τὸ μὴ τιγχανεῖ ἄλλῳ ἐξευρημένον καὶ ἀνακείμενον ἐν ἱρῷ, τοῦτο ἀναθεῖναι ἐς Δελφοὺς μνημόσυνον ἑωυτῆς. τῆς ὧν δεκάτης τῶν χρημάτων ποιησαμένη ὀβελούς βουκόρους πολλοὺς σιδηρέους, ὅσον ἐνεχώρει ἡ δεκάτη οἱ, ἀπέπεμπε ἐς Δελφοὺς· οἱ καὶ νῦν ἐτι συννενέαται ὅπισθε μὲν τοῦ βωμοῦ τὸν Χῖοι ἀνέθεσαν, ἀντίον δὲ αὐτοῦ τοῦ νηοῦ. φιλείουσι δὲ κως ἐν τῇ Ναυκράτι ἐπαφρόδιτοι γίνεσθαι ἐταῖραι· τοῦτο μὲν γὰρ αὕτη . . . οὕτω δὴ τι κλεινὴ ἐγένετο ὡς καὶ οἱ πάντες Ἕλληνες Ῥοδῶπιος τὸ οὐνομα ἐξέμαθον, τοῦτο δὲ ὕστερον ταύτης τῇ οὐνομα ἦν Ἀρχιδίκη αἰοίδιμος ἀνά τὴν Ἑλλάδα ἐγένετο, ἥσσον δὲ τῆς ἐτέρης περιλεισχήμεντος. Χάραξος δὲ ὡς λυσάμενος Ῥοδῶπιν ἀπενόστησε ἐς Μυτιλήνην, ἐν μέλει Σαπφῶ πολλὰ κατεκερτόμησέ μιν. (Vide Sappho fr. 25, 26 [Diehl], et Test. 17).

De domino Iadmone, sive Idmone, cf. Test. 3, 5, 14, 17, 24; de Xantho 3, 5; de Timarcho Atheniensi, Test. 1. In Vita primus Aesopi dominus nomine caret, secundus Ophelion mango (c. 12), tertius Xanthus Samius, philosophus, a quo manumissus est (c. 90). Aesopum solum quondam domino fuisse familiae refert Phaedrus III 19 (f. 510).

14

Ptolemaeus Hephaest. apud Photium in *Bibl. cod.* 190 (Migne CIII 628): καὶ Αἰσωπὸν φασιν ὡς ὑπὸ Ἰδμονος τοῦ δεσπότου Θῆτα ἐκαλεῖτο διὰ τὸ δουλικός τις εἶναι· θῆτες γὰρ οἱ δοῦλοι.

15

Plin. *N.H.* XXXVI 12, 82: Aesopi fabellarum philosophi conserva quondam et contubernalis haec [sc. Rhodopis] fuit, maiore miraculo tantas opes meretricio esse conquisitas.

16

Plut. *De Pyth. Orac.* 14 (400e): ἐπεὶ δὲ τὸν Ἀκανθίων καὶ Βρασίδου παρελθούσιν οἶκον (ἔρημον) ἡμῖν ἔδειξεν ὁ περιηγητὴς χωρίον, ἐν ᾧ Ῥοδῶπιδος ἑκκεντό ποτε τῆς ἐταίρας ὀβελίσκοι σιδηροῖ, δυσχεράνας ὁ Διογενιανός, “ἦν ἄρα τῆς αὐτῆς” ἔφη “πόλεως Ῥοδῶπιδι μὲν χώραν παρασχεῖν, ὅπου τὰς δεκάτας φέρουσα καταθήσεται τῶν μισθῶν, Αἰσωπον δ’ ἀπολέσαι τὸν ὁμόδουλον αὐτῆς.”

ἔρημον add. Wilamowitz

17

Photius *Lex.* sub Ῥοδῶπιδος ἀνάθημα (= *Suidas s.v.*): ἐν Δελφοῖς ὀβελίσκοι πολλοί. Ἀπελλᾶς δὲ ὁ Ποντικός οἶεται καὶ ἐν Αἰγύπτῳ πυραμίδα, Ἡροδότου ἐλέγχοντος τὴν δόξαν. ἦν δὲ Θρᾷσσα τὸ γένος· ἐδούλευσε δὲ σὺν Αἰσώπῳ Ἀδμονι Μιτυ-

ληναίω, ἐλυτρώσατο δὲ αὐτὴν Χάραξος, ὁ Σαπφούς ἀδελφός. ἡ δὲ Σαπφὼ Δωρίχαν αὐτὴν καλεῖ.

ὀβελίσκοι ἐν Δ. π. Suidas "Λόμονι] sic codd.

18

Strabo XVII 33 (ed. Meineke) : λέγεται δὲ [sc. ἡ πυραμῖς] τῆς ἐταίρας τάφος γεγωνώς ὑπὸ τῶν ἐραστῶν, ἣν Σαπφὼ μὲν ἢ τῶν μελῶν ποιήτρια καλεῖ Δωρίχαν, ἐρωμένην τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς Χαράξου γεγωνῖαν, εἶνον κατάγοντος εἰς Ναύκρατιν Λέσβιον κατ' ἐμπορίαν, ἄλλοι δ' ὀνομάζουσι 'Ροδῶπιν. μυθεύουσι δ' ὅτι λοινομένης αὐτῆς ἐν τῶν ὑποδημάτων αὐτῆς ἀρπάσας ἀέτος παρὰ τῆς θεραπαίνης κομίσειεν εἰς Μέμφιν, καὶ τοῦ βασιλέως δικαιοδοτοῦντος ὑπαιθρίου, γενόμενος κατὰ κορυφὴν αὐτοῦ ῥίψει τὸ ὑπόδημα εἰς τὸν κόλπον· ὁ δὲ καὶ τῷ ῥυθμῷ τοῦ ὑποδήματος καὶ τῷ παραδόξῳ κινήσει περιπέμψειεν εἰς τὴν χώραν κατὰ ζήτησιν τῆς φορούσης ἀνθρώπου τοῦτο, εὐρεθεῖσα δ' ἐν τῇ πόλει τῶν Ναυκρατιτῶν ἀναχθείη καὶ γένοιτο γυνὴ τοῦ βασιλέως, τελευτήσασα δὲ τοῦ λεχθέντος τύχοι τάφου.

Eadem fere narrat Aelianus V. H. XIII 33, qui addit regem fuisse Psammetichum.

19

Athenaeus XIII 596 b-c (Kaibel) : ἐνδόξους δὲ ἐταίρας καὶ ἐπὶ κάλλει διαφερούσας ἤνεγκεν καὶ ἡ Ναύκρατις· Δωρίχαν τε, ἣν ἡ καλὴ Σαπφὼ ἐρωμένην γενομένην Χαράξου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς κατ' ἐμπορίαν εἰς τὴν Ναύκρατιν ἀπαίροντος διὰ τῆς ποιήσεως διαβάλλει ὡς πολλὰ τοῦ Χαράξου νοσφισαμένην. 'Πρόδοτος δ' αὐτὴν 'Ροδῶπιν καλεῖ, ἀγνοῶν ὅτι ἑτέρα τῆς Δωρίχης ἐστὶν αὕτη, ἡ καὶ τοὺς περιβοήτους ὀβελίσκους ἀναθεῖσα ἐν Δελφοῖς, ὧν μέμνηται Κρατῖνος διὰ τούτων¹ . . . εἰς δὲ τὴν Δωρίχαν τότε ἐποίησε τοῦπίγραμμα Ποσειδίππος, [καίτοι] καὶ ἐν τῇ Λιβυοπίᾳ² πολλάκις αὐτῆς μνημονεύσας. ἐστὶ <δὲ> τόδε·

Δωρίχα, ὅστέα μὲν σὰ πάλαι³ κόνιν, ἔσσατο δ' ἐσμὸς

χαίτης ἢ τε μύρων ἔκπνοος ἀμπεχόνη,

ἢ ποτε τὸν χαρίεντα περιστέλλουσα Χάραξον

σύγχρους ὀρθρινῶν ἤψαο κισσυβίων.

Σαπφῶι δὲ μένουσι φίλης ἔτι καὶ μενέουσιν

ῥῳδῆς αἱ λευκαὶ φθεγγόμεναι σελίδες.

οὔνομα σὸν μακαριστόν, ὃ Ναύκρατις ὦδε φυλάξει,

ἔστ' ἂν ἴη Νείλου ναῦς ἐφ' ἀλὸς πελάγη.

¹ lacuna

² Λιβυοπίᾳ] cf. Athen. XI 491c: Ποσειδίππος γ' ἐν τῇ 'Ασωπίᾳ. Οὐδέ τοι ἀκρόνυχτοι ψυχραὶ δύνουσι Πέλειαί. *Utroque loco Αἰσωπεῖα scribendum esse non sine causa putat P. Scholl in diss. De Posidippi Epigrammatibus (Berolini 1906) p. 100. Ἀν Αἰσωπίδι. Facile credas Posidippum in epyllio, quo Aesopus primas egerit partes, saepius Dorichae conservae eius meminisse. Floruit P. saeculo tertio a. C. n. ineunte. Carmina epica de Hesiodo scripsisse dicuntur eodem saeculo Euphorio et Eratosthenes*

³ σ' ἀπαλὰ κοιμήσατο δεσμῶν cod. Α σὰ πάλαι cod. Cas., reliqua corr. Kaibel, verba κόνιν et ἔσσατο structura communī (ἀπὸ κοινού) posita esse statuens πάλαι κόνιν Jacobs.

AESOPVS APVD DELPHOS

20

Aristoph. *Vesp.* 1446 sqq.:

Φι. Αἴσωπον οἱ Δελφοί ποτ'—Βδ. ὀλίγον μοι μέλει.

Φι. φιάλην ἐπητιῶντο κλέψαι τοῦ θεοῦ·

ὁ δ' ἔλεξεν αὐτοῖς ὡς ὁ κἀνθαρός ποτε—

Cf. f. 3; Vitae c. 134 cum adn.; Test. 21 et 69.

21

Schol. Aristoph. *Vesp.* 1446: ὃν [sc. Αἴσωπον] φασιν ἐλθόντα ποτὲ εἰς τοὺς Δελφοὺς ἀποσκῶψαι αὐτοὺς ὅτι μὴ ἔχοιεν γῆν ἀφ' ἧς ἐργαζόμενοι διατρέφοντο, ἀλλὰ περιμένειεν ἀπὸ τῶν θεοῦ θυμάτων διαζῆν. οἱ δὲ Δελφοὶ χαλεπήναντες φιάλην ἱερὰν τοῖς Αἰσώπου σκεύεσιν ὑπέβαλον. ὁ μὲν δὴ οὐκ εἰδὼς τὴν ἐς Φωκίδα φέρουσαν ὥρμησεν ὁδόν. οἱ δὲ ἐπιδραμόντες καὶ φωράσαντες ἱεροσυλίας αὐτοῦ κατηγόρουν. ὁ δ' ἐπὶ πέτραν οὐ πάνυ πόρρω τοῦ ἱεροῦ καὶ τῆς πόλεως ἀγόμενος, ἀφ' ἧς νόμιμον ἦν τοὺς ἱεροσύλους ριπτεῖσθαι, τὸν περὶ τοῦ κἀνθάρου μῦθον αὐτοῖς διηγῆσατο· οὐ γὰρ καὶ ἐν τῇ Εἰρήνῃ [v. 129, vide Test. 69] μέμνηται . . . ὁ ποιητής.

22

Heraclides de re publica Magnetum (?), *FHG* II 219: Φάμις ἄρχων ἦν, καὶ τοῦτου τοὺς υἱοὺς ὡς ἱεροσύλους συνέλαβον θύοντας. ὅπερ φασὶ καὶ περὶ Αἴσωπον γεγονέναι· καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἐπὶ ἱεροσυλίᾳ διεφθάρη, φιάλης χρυσῆς φωραθείσης ἐν τοῖς στρώμασιν αὐτοῦ.

Φάμις codd., Φάμις Schneidewin, Phanis Vulleius (teste Müller). Ego Φάμις scribendum censeo; nam manifestum est hoc loco de eadem re agi quam fusius narrat Plutarchus in *Praec. Ger. Reip.* 825b (quam rem tangit etiam Aristot. *Polit.* V 1304a), ubi Phalidis cuiusdam filius Orsilaus eiusque frater, dum Delphis sacrificantur, tamquam sacrilegi eadem ab inimicis suis passi esse dicuntur, quae Aesopus. Porro huc spectant, nisi fallor, quae refert Aelianus *V. H.* XI 5 de 'quibusdam' apud Delphos sacrificantibus, fortasse ex eiusdem Heraclidis libro integro. Veri simillimum hoc loco Heraclidem, sicut ceteros auctores, non iam de rebus Magnetibus loqui, sed de Delphicis; vide quae disseruit Müller *FHG* II 202 in universum de fragmentis e diversis Heraclidis libris ab epitomatore conflatis.

23

Callimachus in *P. Oxy.* 1011, vss. 171–173: ταῦτα δ' [sc. f. 431 de hominum loquacitate, q.v.] Αἰσώπος | ὁ Σαρδιην(ός)ς εἶπεν, ὅντιν' οἱ Δελφοί | ἄδοντα μῦθον οὐ καλῶς ἐδέξαντο.

Erravit Schneidewin huc referens (post ἐδέξαντο) versum apud Suidam s.v. Ἰωσεν, quem vide infra, Test. 31; nihil simile in papyro post v. 173. Vss. ταῦτα—ἐδέξαντο servavit Apollon. in *Lex. Hom.* s.v. αἰεδα.

24

Plut. *De Sera Num. Vind.* 12, 556f.: οἷον ἐνταῦθα δῆποιθεν λέγεται ἐλθεῖν Αἰσωπον, ἔχοντα παρὰ Κροίσου χρυσίον ὅπως τε τῷ θεῷ θύσῃ μεγαλοπρεπῶς καὶ Δελφῶν ἐκάστῳ διανείμῃ μνᾶς τέσσαρας· ὀργῆς δέ τινος, ὡς ἔοικεν, αὐτῷ καὶ διαφορᾶς γενομένης πρὸς τοὺς αὐτόθι τὴν μὲν θυσίαν ἐποιήσατο, τὰ δὲ χρήματα ἀνέπεμψεν εἰς Σάρδεις, ὡς οὐκ ἀξίων ὄντων ὠφελῆσθαι τῶν ἀνθρώπων· οἱ δὲ συνθέντες αἰτίαν ἐπ' αὐτὸν ἱεροσυλίας ἀπέκτειναν, ὥσαντες ἀπὸ τῆς πέτρας ἐκείνης ἦν Ἵταμπειαν καλοῦσιν. ἐκ δὲ τούτου λέγεται μνηῖσαν τὸ θεῖον αὐτοῖς ἀφορίαν τε γῆς ἐπαγαγεῖν καὶ νόσων ἀτόπων ἰδέαν πᾶσαν, ὥστε περιμόντας ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς πανηγύρεσι κηρύσσειν καὶ καλεῖν αἰεὶ τὸν βουλόμενον ὑπὲρ Αἰσώπου δίκην λαβεῖν παρ' αὐτῶν. τρίτῃ δὲ γενεᾷ Σάμιος Ἰδμων ἀφίκετο, γένει μὲν οὐδὲν Αἰσώπῳ προσήκων, ἀπόγονος δὲ τῶν πριαμένων αὐτὸν ἐν Σάμῳ γεγονώς· καὶ τούτῳ τινὰς δίκας δόντες οἱ Δελφοὶ τῶν κακῶν ἀπηλλάγησαν. ἐξ ἐκείνου δὲ φασὶ καὶ τὴν τιμωρίαν τῶν ἱεροσύλων ἐπὶ τὴν Αὐλίαν ἀπὸ τῆς Ἵταμπείας μετατεθῆναι.

25

P. Oxy. 1800, saeculi ut videtur secundi p. C. n. exeuntis, ed. Grenfell et Hunt, XV 139 sq.: ἔστ]ιν δ' αἰτία τοια[ύτη] εἰρ[η]μένη· ἐπ' ἂν [εἰσέ]λθῃ τ[ις] τῷ θεῷ θυσιάσ[ων] οἱ Δελφ[ο]ὶ περ[ι]εστήκασιν τὸν βωμ[ὸ]ν ὑφ' ἑαυτοῖς μαχαίρας κ[ο]μίζοντες, σφαγιασασμένου δὲ τοῦ ἱερέου [sic, l. ἱερέως] καὶ δεύραντος τὸ ἱερεῖον καὶ τὰ σπλάγχνα περιεξελομένου, οἱ περιεστῶτες ἕκαστος ἦν ἂν ἰσχύσῃ μοῖραν ἀποτεμνόμενος ἄπεισιν, ὡς πολλάκις τὸν θυσιάσαντα αὐτὸν ἄμοιρ[ο]ν¹ ἀπι[έ]ναι. τοῦτο οὖν Αἰ[σ]ώπ[ο]ς Δελφούς ὀνιδ[ί]ζων ἐπέσκωψεν, ἐφ' οἷς διοργισθέντες οἱ πολλοὶ λίθοις αὐτὸν βάλλοντες κατὰ κρημνοῦ ἔωσαν. μετ' οὐ πολὺ δὲ λοιμικὸν πάθος ἐπέσκηψε τῇ πόλει, χρηστηριαζομένοις δ' αὐτοῖς ὁ θεὸς ἀνείπεν οὐ πρότερον [λήξ]ειν τὴν νόσ[ον] μέ[χρις] ἂν Αἰ[σ]ώπον ἐξι[λάσκωντ]αι. οἱ δὲ περιτει[χί]σαντες τὸν τόπον [ἐν ᾧ κ]ατέπεσεν βωμ[ὸ]ν θ' ἰδ[ρυσά]μενοι λυτηρ[ί]ο[υ]ς² τῆς νόσου, ὡς ἤρω θ[υσίας] προ[σ]ήνεγκαν.

Continebat papyrus varias illustrium vitas breviter ac summatim compositas, inter quas haec de Aesopo.

¹ cf. *CPG I 393* (App. Prov. I 95): Δελφοῖσι θύσας αὐτὸς οὐ φαγῇ κρέας.

² *zuspícor* λυτήρ[ι]ο[υ]

26

Schol. ad Callimachi iambos in *PSI* 1094 (*Papiri Greci e Latini IX* [1929], ed. G. Vitelli, pp. 160 sq.), saec. secundi (?) p. C. n.:

Call.: <ὥπολλον> ὠνδρε(ς, ὡς παρ' αἰπόλῳ μυῖαι)
<ῆ σ]φῆκες> πό θύματος Δελφ[ο]ῦ

Schol. ad alterum versum: [τοῦτο καθ' ὑπερ-]

βολήν· ἥττους γὰρ [οἱ Δελφοὶ εἰσι τῶν]

μιῶν καὶ σφηκῶν. ἡ [δὲ ἱστορία τοι-] 5
 αἴτη ἐστίν· τα[ε]πιθυ [ιε]
 ρείων δ. [] αἰο [] υνο []
 τούτου ἐπὶ τὸ π[λ]έον ὡς []
 καὶ σκωφθῆν[αι] ὑπὸ Αἰσ[ώ]που []
 ταγεν Δελφοῖ[ς] ποτε κ [] 10
 μάχαιραν εἰπεῖν· Δελφοί, πα[ρα]δότω τις?
 ὑμῶν ἃ κ[ρύ]φα φέρει· τοὺς [δ' ἀγανα-]
 κτήσαντας τοῦτον κατακρ[η]μνίσαι· []
 οἱ δὲ λιθόλευστον ποιῆσαι [φασιν?] []

1 *Hamis* () *inclusi supplementa c cod. P. Oxy. 1011, exceptis litteris s, ω quas add. Vitelli. Scholium ad hunc versum omisi.* 2 . . φεικες *P. Oxy. Δελφ[οῦ] Ηυτι, -[οῖ], quasi antecedente οἱ, Pfeiffer et Vitelli* 3 *sq. Editoris supplementa maximam partem retinui, nonnulla omisi.*

27

Zenobius I 47 (CPG I 18): Αἰσώπειον αἶμα: ἐπὶ τῶν δυσάποنیπτοις ὀνειδέσει καὶ κακοῖς συνεχομένων· ἐπειδὴ τοῖς <Δελφοῖς> ἀδίκως τὸν Αἰσώπον ἀνελούσιν ὠργίσθη τὸ δαιμόνιον· καὶ διὰ τοῦτο τὴν Πυθίαν φασὶν ἀνῆρηκεῖν αὐτοῖς ἰλάσκεσθαι τὸ ἐπὶ Αἰσώπῳ μύσος. οὕτω γὰρ θεοφιλὴς ἐγένετο ὁ Αἰσώπος ὡς μυθεῖται αὐτὸν ἀναβιβῶναι, ὡς Τυνδάρεων καὶ Ἑρακλῆν καὶ Γλαῦκον.

Similia leguntur apud Suidam in vocibus Αἰσώπειον αἶμα et ἀναβιβῶναι (infra Test. 45), et apud alios paroemiographos; vide edd. ad locum.

28

Libanius *De Iuliani Vind.* 31 (ed. Foerster II 528): λιμὸς ἐν Δελφοῖς ἦν Αἰσώπου παρ' αὐτοῖς ἐπὶ σκώμματι πληγέντος. καίτοι πόσους εἰκὸς ἀπεκτονέειν τὸν ἀνθρωπινόν; ἀλλ' ὅμως ἡ πόλις ἐλίμωττε, καὶ μία λύσις, εἰ δοῖεν δίκην.

29

Idem in *Socratis Apologia* 181 (Foerster V 118 sq.): τοὺς αὐτοῦ ποθ' ἱερεῖς οὗτος αὐτὸς ὁ θεὸς ὑπὲρ Αἰσώπου χαλεπαίνων περιέβαλε κακοῖς. καίτοι τίς ἂν μὴ φιλονεικῶν ἀπεικάσειεν Αἰσώπον τὸν Φρύγα Σωκράτει τῷ ὑμετέρῳ; πῶς οὖν δεῖ νομίζειν πρῶως οἴσειν τὸν τοῦδε θάνατον, ὃ δεινὸν ἔδοξεν ἐκεῖνος ὁ πρότερος;

30

Himerius *Or.* XIII 5-6 (ed. Dübner p. 69): φασὶ δὲ καὶ Αἰσώπον τὸν λογοποιὸν τὸν Φρύγα . . . (vide Test. 56) γενέσθαι μὲν πάνσοφον καὶ διὰ τοῦτο ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος· Δελφούς δέ, καὶ ταῦτα παροικούντας μαντικῷ τῷ θεῷ, οὕτως ἀγνοῆσαι τὸν ἄνδρα ὥστε ψῆφον ἀδικόν ἐπ' αὐτῷ κομίσαντας ῥῖψαι κατὰ σκοπέλων καὶ ἀφανίσαι τὸν Αἰσώπον. ἀλλ' οὔτε ἡ μήτηρ ἡμέλει μετὰ τὴν λύραν Ὀρφέως, οὔτε τοῦ Φρυγὸς ὁ Ἀπόλλων· ἀλλὰ Λειβήθριοι μὲν ἀντὶ τῆς Ὀρφέως λύρας, ἣν ἀτιμάζειν εἶλοντο,

μανίαν τε καὶ ἀμουσίαν καὶ σωπὴν ἠλλάξαντο . . . Δελφοὶ δὲ τῆς εἰς Αἰσωπον ὕβρεως ἔδοσαν δίκας αὐτῷ τῷ πατρίῳ θεῷ.

31

Suidas s.v. Ἔωσεν: καὶ περὶ τοῦ Αἰσώπου· οἱ Δελφοὶ ἔωσαν αὐτὸν κατὰ κρημνοῦ μάλα.

De versu ἔωσαν—μάλα cf. Crusium in Babrii Fab. p. 208 sq., et supra Test. 23. Crusium ita refecit Cr.: ἔωσαν αὐτὸν μαλ' <ἀθίως> κατὰ κρημνοῦ.

32

Lucian. *Phalaris* I 6 (Phal. Delphos adloquitur): . . . ὁμοιον ὡς εἴ τις παρ' ὑμῖν ἱερόσυλόν τινα ἰδὼν ἀπὸ τῆς πέτρας ριπτόμενον ἃ μὲν ἐτόλμησε μὴ λογίζοιτο, κτλ. Schol. ad locum (ed. Rabe p. 4): ἡ πέτρα Ἰάμπεια ἐκαλεῖτο, ἀφ' ἧς μόνους ὤθουν τοὺς ἱεροσύλους. ἐνταῦθα δὲ λεληθότως διασύρει τοὺς Δελφοὺς ὡς ἀδίκως ἐκ τῆς πέτρας ὥσαντας τὸν Αἰσωπον, συκοφαντήσαντας αὐτὸν κρατῆρα χρυσοῦν κεκλοφέναι ἀνατεθειμένον Ἀπόλλωνι.

DE AESOPI CVM SOLONE ALIISQVE SAPIENTIBVS
ET CVM CROESO COMMERCIO

33

Alexis comicus apud Athen. X 431d, ubi facit Aesopum cum Solone colloquentem (= Kock *CAF* II 299 sq.): τὸ παραπλήσιον καὶ Ἀλεξίς εἶρηκεν ἐν Αἰσώπῳ οὕτως·

κομψόν γε τοῦτ' ἐστὶν παρ' ὑμῖν, ὦ Σόλων,
ἐν ταῖς Ἀθήναις, δεξιῶς θ' εὐρημένον.
Σ. τὸ ποῖον; Αἰ. ἐν τοῖς συμποσίοις οὐ πίνετε
ἄκρατον. Σ. οὐ γὰρ ῥᾷδιον· πωλοῦσι γὰρ
ἐν ταῖς ἀμάξαις εὐθέως κεκραμένον,
οὐχ ἵνα τι κερδαίνωσι, τῶν δ' ὠνουμένων
προνοούμενοι, τοῦ τὰς κεφαλὰς ὑγιεῖς ἔχειν
ἐκ κραιπάλης. τοῦτ' ἔσθ', ὀρᾶς, Ἑλληνικὸς
πότος, μετρίοισι χρωμένους ποτηρίοις
λαλεῖν τι καὶ ληρεῖν πρὸς αὐτοὺς ἡδέως·
τὸ μὲν γὰρ ἕτερον λουτρόν ἐστιν, οὐ πότος,
ψυκτῆρι πίνειν καὶ κάδοις· Αἰ. θάνατος μὲν οὖν.

34

Diod. Sic. IX 28 (in excerptis): ὅτι Αἰσωπος κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους συνήκμαζε τοῖς ἐπτά σοφοῖς, καὶ εἶπεν ὡς οὐκ οἶδασιν οὗτοι ὁμιλεῖν δυνάστη· καὶ γὰρ ὡς ἡκιστα δεῖν ἢ ὡς ἡδιστα συμβιοῦν τοῖς τοιούτοις.

35

Plut. *Vit. Solon*. 28: 'Ο δὲ λογοποιὸς Αἰσωπος, ἐτύγχανε γὰρ εἰς Σάρδεις μετὰπεμπτος γεγονώς ὑπὸ Κροίσου καὶ τιμώμενος, ἤχθεσθη τῷ Σόλῳι μηδεμιᾶς τυχόντι φιланθρωπίας· καὶ προτρέπων αὐτὸν "ὦ Σόλων" ἔφη, "τοῖς βασιλεῦσι δεῖ ὡς ἤκιστα ἢ ὡς ἥδιστα ὁμιλεῖν." καὶ ὁ Σόλων "μὰ Δί' " εἶπεν, "ἀλλ' ὡς ἤκιστα ἢ ὡς ἄριστα."

Hinc pendet Tzetzes *Chil.* V 382 sq.

36

Plut. *Sept. Sap. Conv.* 4 (150a): ὁ δ' Αἰσωπος (ἐτύγχανε γὰρ ὑπὸ Κροίσου νεωστὶ πρὸς τε Περίανδρον ἅμα καὶ πρὸς τὸν θεὸν εἰς Δελφοὺς ἀπεσταλμένος, καὶ παρῆν ἐπὶ δίφρῳ τινὸς χαμαιζήλου παρὰ τὸν Σόλωνα καθήμενος ἄνω κατακείμενον), "ἡμίονος δ' " ἔφη "Λυδός," κτλ. Vide f. 315a. Saepius Aesopus in hoc dialogo cum quibusdam ex sapientibus illis sermocinatur cumque eis ingenio contendit.

37

Zenob. V 16 (CPG I 122): Μᾶλλον ὁ Φρύξ· συναγαγὼν ὁ Κροῖσος, ὥς φασι, τοὺς σοφοὺς, ἡρώτα τίνα εἰδεῖεν εὐδαιμονέστατον. ἄλλου δὲ ἄλλον λέγοντος Αἰσωπος ὁ Φρύξ, ὁ μυθοποιός, τοσοῦτον ἔφη τὸν Κροῖσον τῶν ἄλλων ὅσον καὶ τὴν θάλατταν τῶν ποταμῶν προέχειν. ἀκούσας δὲ ὁ Κροῖσος εἶπε "μᾶλλον ὁ Φρύξ."

Proverbium μᾶλλον Φρύξ usurpatur ab Heronda in *Mim.* V 14; habent etiam Photius, Suidas, Apostolius cum simili explicatione. Suidas s.v. (quocum faciunt Phot. et Apost.): Μ. ὁ Φ. ἡ παροιμία ἐνθένδ' οἱ ζ' σοφοὶ ἐρωτώμενοι ὑπὸ Κροίσου τίς τῶν ὄντων εὐδαιμονέστατος, οἱ μὲν ἀπεκρίναντο τὰ ἄγρια ζῶα· ὑπὲρ γὰρ τῆς αὐτονομίας ἀποθνήσκει, οἱ δὲ πελαργούς· δίχα γὰρ νόμου τῇ φύσει τὸ δίκαιον ἔχουσι, Σόλων δὲ, οὐδένα πρὸ τῆς τελευταίας ἡμέρας. παρεστὼς δὲ Αἰσωπος ὁ Φρύξ ὁ λογοποιός, "τοσοῦτον" εἶπεν "ὑπερέχεις τῶν ἄλλων ὅσον θάλασσα ποταμῶν." ἀκούσας κτλ.

38

Aesopi cum Chilone colloquium legitur infra in Sent. 9, cum Ibyco poeta in adn. ad Sent. 24, cum Celaeto (Croeso?) in Sent. 4.

AESOPVS ATHENIS VERSATVR

39

Phaedrus I 2, vs. 1, 5, 6, 9:

Athenae cum florerent aequis legibus . . .
arcem tyrannus occupat Pisistratus.
cum tristem servitutem flerent Attici . . .

Aesopus talem tum fabellam rettulit.

Sequitur fabula de ranis regem petentibus (cf. *infra* f. 44).

Haud minus ad rem Ph. III 14 (= f. 505), Ph. IV 5 (f. 512); supra Test. 1 et 33; cf. f. 73.

AESOPVS CORINTHIOS ADLOQVITVR

40

Diog. Laert. II, 5, 42: ἐποίησε δὲ [sc. Socrates] καὶ μῦθον Αἰσώπειον οὐ πάνυ ἐπιτετευγμένως, οὗ ἡ ἀρχή·

Αἰσωπὸς ποτ' ἔλεξε Κορίνθιον ἄστν νέμουσι,

μὴ κρίνειν ἀρετὴν λαοδίκῳ σοφίῃ.

Cf. f. 424 et Test. 73.

AESOPVS IN SAMO CAVSAM DICIT

41

Aristot. *Rhet.* II 20: Αἰσωπος ἐν Σάμῳ συνηγορῶν δημαγωγῷ κρινομένῳ περὶ θανάτου ἔφη ἀλώπεκα, κτλ. Vide f. 427 et supra Test. 5.

AESOPVS IN ITALIA

42

Hesychius: Συβαριτικοὶ λόγοι· τὸν γὰρ Αἰσωπον ἐν Ἰταλίᾳ γενόμενον σπουδασθῆναι σφόδρα φησὶν [ἢ φασὶν ?] ὥς καὶ τὸ τῶν λόγων αὐτοῦ εἶδος ἐπιδεικνύσκει καὶ Συβαριτικὸν προσαγορευθῆναι. παροιμιῶδες οὖν οἱ Συβαριτικοὶ λόγοι.

ORACVLA AESOPO DATA

43

Athen. V 219a: τοὺς γὰρ τὰ τοιαῦτα πυνθανομένους εὐστόχως ἐπιρραπίζει ὁ θεός, ὥς καὶ τὸν πυνθόμενον, εἴτ' Αἰσωπὸς ἐστὶν ὁ λογοποιὸς ἢ ἄλλος τις, "πῶς ἂν πλουτήσαιμι, Διὸς καὶ Λητοῦς υἱέ;" χλευάζων ἀπεκρίνατο· "εἰ τὸ μέσον κτήσαιο Κορίνθου καὶ Σικυῶνος."

Schol. Aristoph. *Av.* 968: Αἰσώπῳ τῷ μυθογράφῳ χρωμένῳ περὶ πλούτου ὁ θεὸς εἶπεν "εἰ τὸ μέσον, κτλ. Cf. Suid. s. εἰ τὸ μέσον, et Zenob. III 57.

44

Avianus in praef. ad Theodosium (ed. Ellis): Huius ergo materiae ducem nobis Aesopum noveris, qui responso Delphici Apollinis monitus ridicula orsus est ut legenda firmaret.¹

¹ sequenda Lachmann; malim ridiculis—legenda

DE AESOPO REDIVIVO

45

Schol. Aristoph. *Av.* 471 (cf. supra Test. 5): ὁ δὲ κωμικός Πλάτων καὶ ἀναβιῶναί φησιν αὐτὸν ἐν τοῖς Λάκωσιν οὕτως· “Καὶ μὴν ὁμοσὸν μοι μὴ τεθνάναι, ψυχὴν δ’ ἀνήκειν ὥσπερ Αἰσώπου ποτέ.” τῶν δὲ μύθων, κτλ. (Test. 5).

Suid. s.v. Ἀναβιῶναι: ἤδη δὲ τινὲς φασιν ὡς τοσοῦτον ἄρα τὸν Αἰσώπον θεοφιλεῖ γενέσθαι ὡς καὶ ἀναβιῶναι αὐτόν, καθάπερ οὖν τὸν Τυνδάρεων καὶ τὸν Ἡρακλέα καὶ τὸν Γλαῦκον [cf. Zenob. in Test. 27]. καὶ Πλάτων φησὶν ὁ κωμικός· “Καὶ νῦν ὁμοσὸν μοι μὴ τεθνάναι τὸ σῶμ’· Ἐγώ. ψυχὴ δ’ ἀπὸ νίκης ὥσπερ Αἰσώπου ποτέ.”

Versus sic redintegrat Cobet:

καὶ μὴν ὁμοσὸν μοι μὴ τεθνάναι. Β. τὸ σῶμά γε,
ψυχὴ δ’ ἐπανῆκεν ὥσπερ Αἰσώπου ποτέ.

De aliorum emendationibus vide Kock *CAF* I 619, qui scribit καὶ μὴν ὁμοσὸν μοι μὴ τεθνάναι. τὸ σῶμ’ ἐγώ, | ψυχὴν δ’ ἀνήκειν . . .

46

Hermippus Callimachus apud Plut. in *Vita Solonis* 6 (cf. *FHG* III 39): ταῦτα μὲν οὖν [i.e. Solonis cum Thalete colloquium] Ἑρμιππος ἱστορεῖν φησι Πάταικον, ὃς ἔφασκε τὴν Αἰσώπου ψυχὴν ἔχειν.

47

Ptolem. Hephaest. apud Photium in *Bibl. cod.* 252: ὡς Αἰσώπος ἀναιρεθεὶς ὑπὸ Δελφῶν ἀνεβίωσε καὶ συνεμάχησε τοῖς Ἑλλήσι περὶ Θερμοπύλας.

48

Huc, si quidem omnino usquam, referendae sunt ineptiae scholiastae ad Aristoph. *Vesp.* 566 (Αἰσώπου τι γέλοιον): Αἰσώπος τραγωδίας ἐγένετο ὑποκριτῆς γελοιώδης. Αἰσχύλου δὲ ἦν ὑποκριτῆς.

DE STATVIS ET IMAGINIBVS

49

Phaedrus II 9, 1-4:

Aesopi ingenio¹ statuam posuere Attici,
servomque collocarunt aeterna in basi,
patere honoris scirent ut cuncti viam
nec generi tribui sed virtuti gloriam.

¹ ingenio *NV* ingento *P*, prima *m*. ingentem *P*, altera *m*.

50

Agathias in *Anth. Plan.* IV (*Pal.* XVI) 332:

Εὖγε ποιῶν, Λύσιππε γέρων, Σικυῶνιε πλάστα,
 δείκελον Αἰσώπου στήσας τοῦ Σαμίου
 ἐπτά σοφῶν ἔμπροσθεν· ἐπεὶ κείνοι μὲν ἀνάγκην
 ἔμβαλον, οὐ πειθῶ, φθέγμασι τοῖς σφετέροις,
 ὅς δὲ σοφοῖς μύθοις καὶ πλάσμασι καίρια λέξας,
 παίζων ἐν σπουδῇ, πείθει ἐχεφρονέειν.
 φευκτὸν δ' ἡ τρηχεῖα παραίνεσις· ἡ Σαμίου δὲ
 τὸ γλυκὺ τοῦ μύθου καλὸν ἔχει δέλεαρ.

51

Tatianus *Contra Graecos* 34 (ed. E. Schwartz): καὶ τὸν ψευδολόγον Αἰσῶπον αἰείμνηστον οὐ μόνον τὰ μυθολογήματα, ἀλλὰ καὶ ἡ κατὰ τὸν Ἀριστόδημον πλαστικὴ περισπούδαστος¹ ἀπέδειξεν.

¹ περισπούδαστος Schwartz, -ον codd.

52

Philostratus in *Imaginiibus* I 3 (ed. Benndorf et Schenkl): φοιτῶσιν οἱ Μῦθοι παρὰ τὸν Αἰσῶπον ἀγαπῶντες αὐτόν, ὅτι αὐτῶν ἐπιμελεῖται. ἐμέλησε μὲν γὰρ καὶ Ὀμήρῳ μύθου καὶ Ἡσιόδῳ, ἔτι δὲ καὶ Ἀρχιλόχῳ πρὸς Λυκάμβην, ἀλλ' Αἰσώπῳ πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκμεμύθωται, καὶ λόγου τοῖς θηρίοις μεταδίδωκε λόγου ἕνεκεν· πλεονεξίαν τε γὰρ ἐπικόπτει καὶ ὕβριν ἐλαύνει καὶ ἀπάτην, καὶ ταῦτα λέων τις αὐτῷ ὑποκρίνεται καὶ ἀλώπηξ καὶ ἵππος, καὶ¹ νῆ Δί' οὐδὲ ἡ χελώνη ἄφωνος, ὑφ' ὧν τὰ παιδία μαθηταὶ γίνονται τῶν τοῦ βίου πραγμάτων. εἰδοκιμοῦντες οὖν οἱ Μῦθοι διὰ τὸν Αἰσῶπον φοιτῶσιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ σοφοῦ ταινίαις αὐτόν ἀναδῆσοντες καὶ στεφανώσοντες αὐτόν θαλλοῦ στεφάνῳ. ὁ δὲ οἶμαί τινα ὑφαίνει μῦθον. τὸ γὰρ μείδιμα τοῦ προσώπου² καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ κατὰ γῆς ἐστῶτες τοῦτο δηλοῦσιν· οἶδεν ὁ ζωγράφος ὅτι αἱ τῶν Μύθων φροντίδες ἀναιμένης τῆς ψυχῆς δέονται. φιλοσοφεῖ δὲ ἡ γραφὴ καὶ τὰ τῶν Μύθων σώματα· θηρία γὰρ συμβάλλουσα ἀνθρώποις περιίστησι χορὸν τῷ Αἰσώπῳ ἀπὸ τῆς ἐκείνου σκηνῆς συμπλάσασα, κορυφαία δὲ τοῦ χοροῦ ἡ ἀλώπηξ γέγραπται, χρῆται γὰρ αὐτῇ ὁ Αἰσῶπος διακόνῳ τῶν πλείστων ὑποθέσεων, ὥσπερ ἡ κωμῳδία τῷ Δάῳ.

¹ καὶ νῆ Δί' Benndorf, νῆ Δία καὶ codd. ² v.l. Αἰσώπου

VARIA DE AESOPO FABVLATORE

53

Aristoph. *Vesp.* 566: οἱ δὲ λέγουσιν μύθους ἡμῖν, οἱ δ' Αἰσώπου τι γέλοιον. Ibid. 1258: ἡ λόγον ἔλεξας αὐτὸς ἀστεῖόν τινα, | Αἰσῶπικόν γέλοιον ἡ Συβαριτικόν, | ὧν ἔμαθες ἐν τῷ συμποσίῳ.

54

Lucian. *V.H.* II 18: παρὴν δὲ καὶ Αἴσωπος ὁ Φρύξ [sc. in insula beatorum],
τούτῳ δὲ ὅσα καὶ γελωτοποιῶ χρώνται.

55

Avianus, *supra Test.* 44: . . . responso Delphici Apollinis monitus ridicula¹ orsus est ut legenda firmaret.

¹ *Credo scribendum ridiculis*

56

Himerius *Or.* XIII 5 (cf. *Test.* 30): φασὶ δὲ καὶ Αἴσωπον . . . οὐ μὴ ὅτι
τοὺς λόγους τινές, ἀλλ' ἤδη καὶ αὐτὸ τὸ πρόσωπον καὶ τὴν φωνὴν γέλωτα καὶ χλεύην
ἤγγητο, γενέσθαι μὲν πάνσοφον, κτλ.

57

Phaedrus III prol. 38–40 (ed. Postgate):

Nunc, fabularum cur sit inventum genus,
brevi docebo. servitus obnoxia,
quia quae volebat non audebat dicere,
effectus proprios in fabellas transtulit,
calumniamque fictis elusit iocis.
ego illius pro semita feci viam
et cogitavi plura quam reliquerat,
in calamitatem deligens quaedam meam.

58

Iulian. *Or.* VII 207c (ed. Hertlein): ὁ δὲ δὴ τῶν μύθων Ὅμηρος ἢ Θουκυδίδης
ἢ Πλάτων . . . Αἴσωπος ἦν ὁ Σάμιος, δοῦλος οὐ τὴν τύχην μᾶλλον ἢ τὴν προαίρεσιν,
οὐκ ἄφρων μὲν οὐδὲ κατ' αὐτὸ τοῦτο ἀνὴρ· ὥ γὰρ ὁ νόμος οὐ μετεδίδου παρρησίας
τούτῳ προσῆκον ἦν ἐσκιαγραφημένας τὰς συμβουλάς καὶ πεποικιλμένας ἡδονῇ καὶ
χάριτι παραφέρειν· ὥσπερ οἶμαι τῶν ἰατρῶν οἱ μὲν ἐλεύθεροι τὸ δέον ἐπιτάττουσι,
ἐὰν δὲ ἅμα τις οἰκέτης γένηται τὴν τύχην καὶ τὴν τέχνην ἰατρός, πράγματα ἔχει
κολακεύειν ἅμα καὶ θεραπεύειν τὸν δεσπότην ἀναγκαζόμενος.

59

Hermogenes in *Progyg.* 1 (cf. *infra Test.* 101) . . . τοῖς μύθοις Αἴσωπος
ἐχρήσατο πρὸς τὰς συνουσίας.

60

Fabulas quas ipse Aesopus per varias occasiones narrasse dicitur quaeras
praecipue in *Vita*, sc. in c. 33 (= f. 382 *infra*), ib. 67 (f. 380), ib. 94 (f. 383),

ib. 97 (f. 153), ib. 99 (f. 387), ib. 128 (f. 388), ib. 130 (f. 386), ib. 132 (f. 384), ib. 134 (f. 3, cf. Test. 20), ib. 139 (f. 381), ib. 140 (f. 379); item Phaedrus I 2 (f. 44, cf. Test. 39), I 6 (f. 314), IV 15 (f. 515), IV 17 (f. 78), App. 10 (f. 540); item Ps. Dositheus 15 (f. 284); item infra f. 8, 424, 427, 429, 453.

61

Fabulae in quibus Aesopus primas agit partes hae sunt: Phaedrus II 3 (f. 64), III 3 (495, cf. Plut. *Sept. Sap. Conv.* 149 c sqq.), III 5 (497), III 14 (505), III 19 (510), IV 5 (512), App. 7 (537), App. 11 (541), App. 15 (545), App. 18 (548); Vita 37 (119); Aristoph. *Vesp.* 1401 sqq. (423).

62

Philostratus in *Vita Apoll.* V 15 (ed Kayser): ἐμέ δέ, ὦ Μένιππε, καὶ μῦθον περὶ τῆς Αἰσώπου σοφίας ἐδιδάξατο ἡ μήτηρ κομιδῇ νήπιον, ὡς εἶη μὲν ποτε ποιμὴν ὁ Αἰσώπος, νέμοι δὲ πρὸς ἱερῷ Ἑρμοῦ, σοφίας δὲ ἐρώη καὶ εὐχοίτο αὐτῷ ὑπὲρ τούτου, πολλοὶ δὲ καὶ ἕτεροι ταῦτόν αἰτοῦντες ἐπιφοιτῶεν τῷ Ἑρμῇ ὁ μὲν χρυσόν, ὁ δ' ἄργυρον, ὁ δὲ κηρύκειον ἐλεφάντινον, ὁ δὲ τῶν οὕτω τι λαμπρῶν ἀνάπτων, ὁ δ' Αἰσώπος ἔχοι μὲν οὕτως, ὡς μηδὲν τῶν τοιούτων ἔχειν, φείδοιτο δὲ καὶ ὧν εἶχε, γάλακτος δὲ αὐτῷ σπένδοι ὅσον οἷς ἀμελχθεῖσα ἐδίδου καὶ κηρίον ἐπὶ τὸν βωμόν φέροι ὅσον τὴν χεῖρα ἐμπλήσαι, ἐστιᾶν δ' αὐτόν καὶ μύρτοις ῥέτο καὶ παραθεῖς ἂν τῶν ῥόδων ἢ τῶν ἰων κομιδῇ ὀλίγα. “τί γὰρ δεῖ, ὦ Ἑρμῇ,” ἔλεγε, “στεφάνους πλέκειν καὶ ἀμελεῖν τῶν προβάτων;” ὡς δὲ ἀφίκοντο ἐς ῥητὴν ἡμέραν ἐπὶ τὴν τῆς σοφίας διανομήν, ὁ μὲν Ἑρμῆς ἄτε λόγιος καὶ κερδῶος “σὺ μὲν” ἔφη “φιλοσοφίαν ἔχε,” τῷ πλείστα δῆπουθεν ἀναθέντι, “σὺ δὲ ἐς ῥητόρων ἦθη χῶρει,” τῷ δευτέρῃ που χαρισαμένῳ, “σοὶ δὲ ἀστρονομεῖν χώρα, σοὶ δὲ εἶναι μουσικῷ, σοὶ δὲ ἡρώου ποιητῇ μέτρου, σοὶ δὲ ἱαμβείου.” ἐπεὶ δὲ καίτοι λογιώτατος ὢν κατανάλωσεν ἅκων ἅπαντα τὰ τῆς φιλοσοφίας μέρη καὶ ἔλαθεν ἑαυτὸν ἐκπεσὼν τοῦ Αἰσώπου, ἐνθυμεῖται τὰς ὤρας, ὑφ' ὧν αὐτὸς ἐν κορυφαῖς τοῦ Ὀλύμπου ἐτράφη, ὡς ἐν σπαργάνοις ποτὲ αὐτῷ ὄντι μῦθον διελθοῦσαι περὶ τῆς βοός, ὃν διελέχθη τῷ ἀνθρώπῳ ἢ βοῦς ὑπὲρ ἑαυτῆς τε καὶ τῆς γῆς, ἐς ἔρωτα αὐτόν τῶν τοῦ Ἀπόλλωνος βοῶν κατέστησαν, καὶ δίδωσιν ἐντεῦθεν τὴν μυθολογίαν τῷ Αἰσώπῳ, λοιπὴν ἐν Σοφίας οἴκῳ οὔσαν, “ἔχε” εἰπὼν “ἂ πρῶτα ἔμαθον.”

QVAEDAM AD FABVLARVM HISTORIAM PERTINENTIA

63

Babrius II prol. (ed. Crusius):

Μῦθος μὲν, ὦ παῖ βασιλέως Ἀλεξάνδρου,
Σύρων παλαιῶν ἐστὶν εὖρεμ' ἀνθρώπων,
οἳ πρὶν ποτ' ἦσαν ἐπὶ Νίνου τε καὶ Βήλου

πρῶτος δέ, φασίν, εἶπε παισὶν Ἑλλήνων
 Αἰσωπος ὁ σοφός, εἶπε καὶ Λιβυστίνοισι¹
 λόγους Κυβίσσης.² ἀλλ' ἐγὼ νῆη μούσῃ
 δίδωμι, φαλάρῳ³ χρυσέῳ χαλινώσας
 τὸν μυθίαμβον ὥσπερ ἵππον ὀπλίτην.

¹ Λιβυστίνοισι Schneidewin λίβυς, τινὸς cod. A (unicus) Λιβυστίνος Dübner

² λιβίσσης A, corr. Schn. (cf. Test. 65, 89, 90) ³ φαλάρῳ Dübner, καθαρῶι A

64

Isidorus Etymol. I 40 (ed. Lindsay): Fabulas poetae a fando nomina-verunt, quia non sunt res factae, sed tantum loquendo fictae. Quae ideo sunt inductae, ut fictorum mutorum animalium inter se conloquio imago quaedam vitae hominum nosceretur. Has primus invenisse traditur Alcmeon¹ Crotoniensis, appellanturque Aesopiae quia is apud Phrygas in hac re polluit. Sunt autem fabulae aut Aesopicae aut Libysticae. Aesopicae sunt, cum animalia muta inter se sermocinasse finguntur, vel quae animam non habent, ut urbes, arbores, montes, petrae, flumina. Libysticae autem, dum hominum cum bestiis, aut bestiarum cum hominibus fingitur vocis esse commercium.

¹ Fieri potuit ut ex hoc nomine olim oriretur apud Arabos in Hispania nomen fabulatoris Locmani. Eis notus erat iam pridem Locman sapiens (Qurán 31), qui apud Petrum Alphonsum (Disc. Cler. in prologo) idem esse dicitur atque Balaam; sed eis temporibus (sc. s. xii ad init.) nondum, ut videtur, commentus erat Locman fabulator.

65

Theon in *Progym.* 3 (Spengel, *Rh. Gr.* II 73): Αἰσώπειοι δὲ ὀνομάζονται ὡς ἐπίπαν, οὐχ ὅτι Αἰσωπος πρῶτος εὐρετὴς τῶν μύθων ἐγένετο—Ὅμηρος γὰρ καὶ Ἡσίοδος καὶ Ἀρχίλοχος καὶ ἄλλοι τινὲς πρεσβύτεροι γεγονότες αὐτοῦ φαίνονται ἐπιστάμενοι, καὶ δὴ καὶ Κόννης ὁ Κίλιξ, καὶ Θούρος ὁ Συβαρίτης, καὶ Κυβισσὸς ἐκ Διβίης μνημονεύονται ὑπὸ τινων ὡς μυθοποιοί—ἀλλ' ὅτι Αἰσωπος αὐτοῖς μᾶλλον κατακόρως καὶ δεξιῶς ἐχρήσατο. Cf. Test. 85–93.

66

Suidas, supra Test. 3: ἔγραψε [sc. Αἰσωπος] τὰ ἐν Δελφοῖς αὐτῷ συμβάντα ἐν βιβλίῳ β'. μᾶλλον δὲ τινὲς φασὶ τὸν Αἰσωπον ἀποκρίματα γεγραφέναι μόνον.

67

Vita Aesopi, c. 100 (G): Αἰσωπος οὖν αὐτῷ [sc. Croeso] συγγραψάμενος τοὺς ἰδίους λόγους καὶ μύθους, τοὺς ἄχρι καὶ νῦν ὀνομαζομένους, κατέλιπεν εἰς τὴν βιβλιοθήκην. Ib. recens. W: συγγράψας οὖν τοὺς ἰδίους μύθους, τοὺς μέχρι νῦν ἀναγιγνωσκομένους, κατέλιπε τῷ βασιλεῖ.

68

Aphthon. *Progym.* 1: νικᾷ δὲ μᾶλλον [sc. ὁ μῦθος] Αἰσώπειος λέγεσθαι, τῷ τὸν Αἰσωπον ἀριστα πάντων συγγράψαι τοὺς μύθους. Cf. Test. 102.

69

Aristoph. *Pax* 129 sq.: ἐν τοῖσιν Αἰσώπου λόγοις ἐξηυρέθη | μόνος πετεινῶν ἐς θεοὺς ἀφικόμενος. Vide f. 3 et supra Test. 21.

70

Aristoph. *Av.* 470: οὐδ' Αἰσώπον πεπάτηκας, | ὅς ἔφασκε λέγων, κτλ. (f. 447 de cassita patrem sepeliente).

71

Ib. 651: ὄρα νυν, ὡς ἐν Αἰσώπου λόγοις | ἐστὶν λεγόμενον δὴ τι, τὴν ἀλώπεχ', ὡς | φλαύρως ἐκοινώνησεν αἰετῷ ποτέ (f. 1). Ib. schol.: ὅτι σαφῶς ἀνεντίθεσαν Αἰσώπῳ τοὺς λόγους, καὶ τοῦτον τὸν παρὰ Ἀρχιλόχῳ λεγόμενον, καίπερ πρεσβυτέρῳ ὄντι.

72

Fabulas generis Aesopei occasione oblata narrant, inter alios, Hesiodus *Op.* 201 sqq. (f. 4a), Archilochus (f. 1 et 81), Stesichorus apud Aristot. *Rhet.* II 20 (f. 269a), Aeschylus (f. 276a), bis Sophocles in *Aiace* 1142–58 (quas fab. in corpus non recepimus), Herodotus I 141 (f. 11a) | Aristophanes (vide Test. 70 et f. 423), Xenophon *Mem.* II 7, 13 (f. 356a), Plato *Phaed.* 60c (f. 445), *Alcib.* I 123 a (f. 142), Aristoteles l.c. (f. 427), *Meleor.* II 3, ad init. (f. 8), *Pol.* III 8, 2, 1284a (f. 450).

73

Plato in *Phaed.* 60d, 61b (ed. Burnet): περὶ γάρ τοι τῶν ποιημάτων ὧν πεποίηκας ἐντείνας τοὺς τοῦ Αἰσώπου λόγους καὶ τὸ εἰς τὸν Ἀπόλλω προσοίμιον καὶ ἄλλοι τινὲς με ἤδη ἤροντο . . . εἰπέ τί χρὴ λέγειν. Respondet deinde Socrates ad Cebetem (61b) . . . οὕτω δὴ πρῶτον μὲν εἰς τὸν θεὸν ἐποίησα οὐ ἦν ἡ παροῦσα θυσία· μετὰ δὲ τὸν θεόν, ἐννοήσας ὅτι τὸν ποιητὴν δέοι, εἶπερ μέλλοι ποιητὴς εἶναι, ποιεῖν μύθους ἄλλ' οὐ λόγους, καὶ αὐτὸς οὐκ ἦ μυθολογικός, διὰ ταῦτα δὲ οὐς προχείρους εἶχον μύθους καὶ ἠπιστάμην τοὺς Αἰσώπου, τούτων ἐποίησα οἷς πρῶτοις ἐνέτυχον. Cf. Test. 40.

74

Diog. Laert. V 5, 80 sq.: πλήθει δὲ βιβλίων καὶ ἀριθμῷ στίχων σχεδὸν ἅπαντας παρελήλακε [sc. Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς] τοὺς κατ' αὐτὸν περιπατητικούς, εὐπαίδευτος ὢν καὶ πολὺπειρος παρ' ὄντινούν' ὧν ἐστὶ τὰ μὲν ἱστορικά, τὰ δὲ πολιτικά, τὰ δὲ περὶ ποιητῶν, τὰ δὲ ῥητορικά, δημηγοριῶν τε καὶ πρεσβειῶν, ἀλλὰ μὴν καὶ λόγων Αἰσωπέων συναγωγὰς καὶ ἄλλα πλείω. ἔστι δὲ τὰ περὶ τῆς Ἀθήνησι νομοθεσίας α' β' γ' δ' ε' . . . περὶ ῥητορικῆς α' β' . . . Αἰσωπέων α', Χρειῶν α'.

75

Fragmenta collectionis cuiusdam alioqui deperditae exstant graece apud C. H. Roberts, *Catalogue of the Greek and Latin Papyri in the John Rylands*

Library vol. III (1938) nr. 493. Hic liber descriptus est saeculo ut videtur primo p. C. n. ineunte, sermone pedestri. Praebet vestigia fabularum quattuordecim, quarum tantummodo quinque vel sex agnoscere possunt, cae scilicet quas nos infra sub numeris 269, 208, 110 (an 174?), 111, 437, 93 (?) digessimus. Facile credas hanc collectionem ipsius fuisse Demetrii, frustra tamen demonstrare tentaveris. En specimen (f. 111 infra):

Πρὸς τὸν πλοῦσιον ἴσα καὶ πονη[ρόν] ὁδε λόγος ἐφαρμόζει·

Ὁ Ζεὺς τ[ὸν] Ἡρακλῆ [ὡ]ς εἰς θεοὺς ἀ[ν]ελ[θόντα εἰς]τία, καὶ τ[οῦ]ς ἄλλοις θεοὺς ἐκάλεσεν ἐπ[ὶ] τὸ δεῖπνον. ἐπ[ὶ]ὸν[τα δέ] ἕκαστον τῶν θεῶν ὑ[π]ερβολ[ῆ] ἡσπά-
ζετο ὁ Ἡρα[κλ]ῆς, τ[οῦ] [δὲ Πλού]του ἐσχάτῃ προσ[ιόντ]ος [ἄφνω κύ]ψας κάτω ὁ
Ἡρακλῆς οὐ προσηγόρευσεν αὐτόν. τοῦ Διὸς θαυμάσαντος καὶ ἐρωτήσαντος τὸν
Ἡρακλῆ διὰ τί τοῦ[το ἐ]ποίησεν, ἀπεκρίνατο (ὁ)τι “ὦ πάτερ, ἔγωγε τοῦτον ἐπίσ-
ταμαι αἰεὶ μετὰ τῶν πονηροτάτων ἀνθρώπων [δ]ιατρεῖβοντα καὶ μετὰ τούτῳ[ν συ]νβου-
λόμενον.” ἀτὰρ ὁ Π[λούτος εἶπε] “ἄνθρωπε πονη[ρότατε] . . .

Textum suppl. Roberts, nisi quod ego ἀνελθόντα scripsi, ubi ille α·εδ [.] legit. De promythiis eorumque significatione vide quae disserui in annal. TAPA LXXI (1940) 409 sqq.

76

Phaedrus I prol.:

Aesopus auctor quam materiam repperit,

hanc ego polivi versibus senariis.

duplex libelli dos est: quod risum movet,

et quod prudenti vitam consilio monet.

5 calumniari si quis autem voluerit,

quod arbores loquantur, non tantum ferae,

fictis iocari nos meminerit fabulis.

4 prudenti *Bongars* prudentis *PR*

76a

Idem II prol. 8-11:

Equidem omni cura morem servabo senis;

sed si libuerit aliquid interponere,

dictorum sensus ut delectet varietas,

bonas in partes, lector, accipias velim.

76b

Idem III prol. 29, 38-40:

Librum exarabo tertium Aesopi stilo . . .

ego illius pro semita feci viam,

et cogitavi plura quam reliquerat,

in calamitatem deligens quaedam meam.

38 pro *Johnson* porro *PR*

76c

Idem IV prol. 10 sqq.:

Quare, Particulo, quoniam caperis fabulis,
(quas Aesopias, non Aesopi, nomino,
quia paucas ille ostendit, ego pluris sero,
usus vetusto genere sed rebus novis,)
quantum libellum cum vacaris perleges.

10 Particulo *Pithoeus* particula *PR* fabulae *PR* corr. *Pithoeus* 12 quia
Bentley quasi *PR* pluris *Havel* -es *P* sero *Orelli* dissero *P* 14 cum
Bentley dum *PR* vacaris *Postgate* variae *P* varie *R*

76d

Idem V prol. 1-7:

Aesopi nomen sicubi interposuero,
cui reddidi iam pridem quicquid debui,
auctoritatis esse scito gratia;
ut quidam artifices nostro faciunt sacculo,
5 qui pretium operibus maius inveniunt novis
si marmori adscripserunt Praxitelen suo,
detrito Myn argento, tabulae Zeuxidem.

2 reddi *PR* corr. *Pithoeus* 5 novis pro novo *Heinsius* 7 Myn *Bergk*
Myronem PR tabulae Zeuxidem *Bentley* fabule exandiant *PR*

77

Seneca ad Polyb. de Consol. VIII 3: Non audeo te eo usque producere
ut fabellas quoque et Aesopeos logos, intemptatum Romanis ingeniis opus,
solita tibi venustate connectas.

78

Suidas s.v.: Βαβρίας ἢ Βάβριος, μύθους ἤτοι μυθιάμβους· εἰσὶ γὰρ διὰ χωλιάμβων
ἐν βιβλίοις ἰ, οὗς [sic Bernhardy pro οὗτος] ἐκ τῶν Λισωπείων μύθων μετέβαλεν
ἀπὸ τῆς αὐτῶν λογοποιίας εἰς ἔμμετρα ἥγουν τοὺς χωλιάμβους.

79

Babrius II prol. 9-12:

ὑπ' ἐμοῦ δὲ πρώτου τῆς θύρης ἀνοιχθείσης
εἰσῆλθον ἄλλοι, καὶ σοφωτέρης μούσης
γρίφοις ὁμοίας ἐκφέρουσι ποιήσεις,
μαθόντες οὐδὲν πλεῖον ἢ με γινώσκειν.

80

Suidas s.v. Νικόστρατος: Ν. Μακεδών, ῥήτωρ. ἐτάχθη δὲ ἐν τοῖς κριθείσιν
ἐπιδευτέροις δέκα ῥήτορι, σύγχρονος Ἀριστείου καὶ Δίωνος τοῦ Χρυσοστόμου·

ἦν γὰρ ἐπὶ Μάρκου Ἀντωνίνου τοῦ βασιλέως. ἔγραψε Δεκαμυθίαν, Εἰκόνας, Πολυμυθίαν, Θαλαττουργούς, καὶ ἄλλα πλείστα.

81

Hermogenes *περὶ ἰδεῶν*, ed. Rabe p. 407: ὁ δὲ Νικόστρατος . . . ἀφελὴς μὲν οὐδενὸς ἡττόν ἐστι τῶν προειρημένων . . . μύθοις μέντοι χαίρων καὶ ταῖς ἀπὸ τούτων ἡδοναῖς· ὅς γε καὶ μύθους αὐτὸς πολλοὺς ἔπλασεν, οὐκ Αἰσωπείους μόνον, ἀλλ' οἷους εἶναι πως καὶ δραματικούς.

82

Ioannes Siceliota in scholiis ad Hermog. l.c. (Walz *Rh. Gr.* VI 503): . . . οὐκ Αἰσωπείους μόνον, ὥς ὅταν διήγηται τὰ περὶ τὴν χελιδόνα καὶ λαμίαν,¹ καὶ ὅλως τὰ ἐν τῷ Δεκαμύθῳ εἰρημένα, οὐ πολιτικά ἀλλὰ δραματικά καὶ ποιητικά.

¹ λαμίαν] *malim νεανίαν*, cf. f. 189

83

Ausonius in epist. 12 ad Probum: Apologos Titiani et Nepotis chronica quasi alios apologos . . . ad nobilitatem tuam misi . . . libello tamen apologorum antetuli paucos epodos . . . *sequuntur vss. 74 sqq.*:

Apologos en misit tibi
ab usque Rheni limite
Ausonius, nomen Italum,
praeceptor Augusti tui,
Aesopiam trimetrium,
quam vertit exili stilo
pedestre concinnans opus
fandi Titianus artifex.

Cf. *Crusium, Babrii Fab. p. 7*

84

De fabulatore Cybisso (-a) vide Test. 63, 65, 88, 89, 90; de Conni Cilici 65; de Thuro Sybarita 65.

DE GENERIBVS

85

Theon in *Progyrn.* 3 (Spengel *Rh. Gr.* II 72 sq.): μῦθος ἐστὶ λόγος ψευδὴς εἰκονίζων ἀλήθειαν| εἰδέναι δὲ χρὴ ὅτι μὴ περὶ παντὸς μύθου τὰ νῦν ἡ σκέψις ἐστίν, ἀλλ' οἷς μετὰ τὴν ἔκθεσιν ἐπιλέγομεν τὸν λόγον ὅτου εἰκὼν ἐστίν· ἔσθ' ὅτε μέντοι τὸν λόγον εἰπόντες ἐπειςφύρομεν τοὺς μύθους, καλοῦνται δὲ Αἰσωπείοι καὶ Λιβυστικοὶ ἢ Συβαριτικοὶ τε καὶ Φρύγιοι καὶ Κιλικιοὶ καὶ Καρικοὶ, Αἰγύπτιοι καὶ Κύπριοι·

τούτων δὲ πάντων μία ἐστὶ πρὸς ἀλλήλους διαφορά, τὸ προσκείμενον αὐτῶν ἐκάστου ἴδιον γένος, οἷον Αἰώωπος εἶπεν, ἡ Λίβυς ἀνὴρ, ἡ Κυπρία γυνή, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπὶ τῶν ἄλλων· ἐὰν δὲ μηδεμία ὑπάρχη προσθήκη σημαίνουσα τὸ γένος, κοινοτέρως τὸν τοιοῦτον Αἰώωπειον καλοῦμεν. οἱ δὲ λέγοντες τοὺς μὲν ἐπὶ τοῖς ἀλόγοις ζῴοις συγκειμένους τοιούσδε εἶναι, τοὺς δὲ ἐπ' ἀνθρώποις τοιούσδε, τοὺς μὲν ἀδυνάτους τοιούσδε, τοὺς δὲ δυνατῶν ἐχομένους τοιούσδε, εἰήθως μοι ὑπολαμβάνειν δοκοῦσιν· ἐν πᾶσι γὰρ τοῖς προειρημένοις εἰσὶν ἅπασαι αἱ ἰδέαι. Cf. Test. 65.

De hac re agunt etiam, sed minus feliciter, schol. Aristoph. Av. 471 (Test. 5); Hermogenes (Test. 101), Aphthonius (Test. 102), et Nicolaus (ed. Felten p. 6) in *Progymnasmatis*; Diogen. in Praef. (CPG I 178); Quintilianus (Test. 98); Isidorus (Test. 64). Cf. infra, Test. 86–93.

86

Aesch. fr. 139: ὧδ' ἐστὶ μύθων τῶν Λιβυστικῶν κλέος, | πληγέντ' ἀτράκτω τοξικῷ τὸν αἰετόν, κτλ. (f. 276a).

87

Aristot. *Rhet.* II 20: λόγοι, οἷον οἱ Αἰώωπειοι καὶ Λιβυκοί.

88

Babrius supra, Test. 63: εἶπε καὶ Λιβυστίνοισι | λόγους Κυβίσσης.¹ De Cybisso cf. supra, Test. 65.

¹ λιβύσσης cod.

89

Diogen. in Praef. (CPG I 180): Λιβυκὸς δὲ αἶνος ἀπὸ τοῦ ἔθνους εἰρησθαι λέγεται, ἀπὸ Λιβυὸς τινος· οἱ δὲ Κύβισσαν (v.l. Κύβισαν) εὐρετὴν γενέσθαι τοῦ εἴδους τοῦτου.

90

Hesychius s. Λιβυκοὶ λόγοι: Χαμαιλέων φησὶ Κύβισσον (τὸν Λίβυν) εὐρεῖν τοὺς λόγους τούτους.

91

Aristot. *Oecon.* I 6: ὁ δὲ Λίβυς ἐρωτηθεὶς ποῖα κόπρος ἀρίστη, “τὰ τοῦ δεσπότου ἰχνη” ἔφη.

92

Himerius *Or.* XX (vide f. 432): λόγον δὲ ὑμῖν οὐ Λιβυστικόν τινα, ἢ Αἰγύπτιον, ἀλλ' ἐκ μέσων τῶν πάνυ Φρυγῶν, ὅπου καὶ τὸ πρῶτον ὁ μῦθος ἐγένετο, ἐν αὐτοῖς εὐρῶν τοῖς Αἰώωπειοις ἀθύρμασιν, ἐθέλω καὶ πρὸς ὑμᾶς διηγήσασθαι.

93

De fabulis quae singulae ferebantur Libycis, Aegyptiis, Caricis, Cypriis, Lydiis, Phrygiis et Sybariticis, vide quae adnotavi in Commentario ad singulas fabulas nr. 276 (de Libycis), 130, 425, 433, 439, 448, 428; de Cilicibus testantur Theon supra Test. 85 et 65 (fabulator Κόννης ὁ Κίλιξ) et Aphthonius infra Test. 102.

LOCI QUIDAM DE FABVLARVM RATIONE, VSV,
PROPRIETATIBVS, VIRTUTE ATQVE STILO

94

Aristot. *Rhet.* II 20, 1393a sqq. (ed. A. Roemer): παραδειγμάτων δὲ εἶδη δύο· ἐν μὲν γάρ ἐστιν παραδείγματος εἶδος τὸ λέγειν πράγματα προγεγενημένα, ἐν δὲ τὸ αὐτὸν ποιεῖν. τούτου δὲ ἐν μὲν παραβολὴ ἐν δὲ λόγοι, οἷον οἱ Αἰσώπειοι καὶ Λιβυκοί· ἐστὶν δὲ τὸ μὲν πράγματα λέγειν τοιόνδε τι, ὥσπερ εἴ τις λέγοι ὅτι δεῖ πρὸς βασιλέα παρασκευάζεσθαι καὶ μὴ εἶναι Αἴγυπτον χειρώσασθαι· καὶ γὰρ πρότερον Δαρείος οὐ πρότερον διέβη πρὶν Αἴγυπτον ἔλαβεν, λαβὼν δὲ διέβη, καὶ πάλιν Ξέρξης οὐ πρότερον ἐπεχείρησεν πρὶν ἔλαβεν, λαβὼν δὲ διέβη, ὥστε καὶ οὗτος εἰς λάβη, διαβήσεται, διὸ οὐκ ἐπιτρεπτεόν· παραβολὴ δὲ τὰ Σωκρατικά, οἷον εἴ τις λέγοι ὅτι οὐ δεῖ κληρωτοὺς ἄρχειν. ὅμοιον γὰρ ὥσπερ ἂν εἴ τις τοὺς ἀθλητὰς κληροῖη μὴ οἱ δύνανται ἀγωνίζεσθαι ἀλλ' οἱ ἂν λάχωσιν, ἢ τῶν πλωτήρων ὅν τινα δεῖ κυβερνᾶν κληρώσειεν, ὥς οὐ δέον τὸν ἐπιστάμενον ἀλλὰ τὸν λαχόντα· λόγος δὲ, οἷος ὁ Στησιχόρου περὶ Φαλάριδος [f. 269a] καὶ Αἰσώπου ὑπὲρ τοῦ δημαγωγοῦ [f. 427] . . . 1394a: εἰσὶ δ' οἱ λόγοι δημηγορικοί, καὶ ἔχουσιν ἀγαθὸν τοῦτο, ὅτι πράγματα μὲν εὐρεῖν ὅμοια γεγενημένα χαλεπὸν, λόγους δὲ ῥᾶον· ποιῆσαι γὰρ δεῖ ὥσπερ καὶ παραβολάς, ἂν τις δύνηται τὸ ὅμοιον ὁρᾶν, ὅπερ ῥᾶον ἐστὶν ἐκ φιλοσοφίας.

95

Babrius I prol.:

Γενεὴ δικαίων ἦν τὸ πρῶτον ἀνθρώπων,
ὦ Βράγχε τέκνον, ἦν καλοῦσι χρυσεῖην,
μεθ' ἣν γενέσθαι φασὶν ἀργυρὴν ἄλλην·
τρίτη δ' ἀπ' αὐτῶν ἐσμεν ἢ σιδηρεῖη.
5 ἐπὶ τῆς δὲ χρυσεῖς καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ζώων
φωνὴν ἑναρθρον εἶχε καὶ λόγους ἦδει
οἷους π(ε)ρ ἡμεῖς μυθέομεν πρὸς ἀλλήλους,
ἀγοραὶ δὲ τούτων ἦσαν ἐν μέσαις ὕλαις.
ἐλάλει δὲ πύκη καὶ τὰ φύλλα τῆς δάφνης,
10 καὶ πλωτὸς ἰχθὺς συνελάλει φίλῳ ναύτῃ,
στρουθοὶ δὲ συνετὰ πρὸς γεωργὸν ὠμίλουν.
ἐφύετ' ἐκ γῆς πάντα μηδὲν αἰτούσης,

- θνητῶν δ' ὑπῆρχε καὶ θεῶν ἐταιρεία.
 μάθοις ἂν οὕτω ταῦτ' ἔχοντα καὶ γνοίης
 15 ἐκ τοῦ σοφοῦ γέροντος ἡμῖν Αἰσώπου
 μίθους φράσαντος τῆς ἐλευθέρης μοῦσης·
 ὧν νῦν ἕκαστον ἀνθίσας ἐμῇ Μνήμῃ
 μελισταγές σοι λωτοκηρίον θήσω,
 πικρῶν ἰάμβων σκληρὰ κῶλα θηλύνας.

Codd.: P (apud Bouriant 1, saec. iv), quam ediderunt Jouguet et Perdrizet apud Wessely, Studien zur Palaeogr. und Papyrusk. VI 158 sqq., feliciter commentatus est Immisch in Mus. Rhenano LXXIX 153 sqq.: A (thous) apud Crusium in editione sua. P habet vs. 1-7, 9-12. De argumento cf. f. 431 e Callimacho. Parvas utriusque codicis discrepantias vel lacunas notare supersedi. Post v. 2 sic pergit A: τρίτη δ' ἀπ' αὐτῶν ἐγενήθη χαλκείη | μεθ' ἣν γενέσθαι φασὶ θεῶν ἡρώων | μεμπτή σιδηρὰ ρίζα καὶ γένος χεῖρον | ἐπὶ τῆς δὲ χρυσῆς κτλ., quos versus pro insiliis habuerant iam Lachmann et Rutherford, nuperrime Immisch (158 sqq.) oblectans et P et rem ipsam.

7 hunc v. om. A, cf. Immisch 164 sq. 8 om. P 9-10 ἐλάλει δὲ πέτρῃ καὶ τὰ φύλλα τῆς πέτρης, ἐλάλει δὲ καὶ? ἰχθύς, Βράγχε, νηὶ καὶ ταύτῃ A, parum apte 10 πλωτὸς Immisch πρῶτος P 15 ἡμῶν γέροντος A, em. Seidler, Eb. 16 ἐλευθέρης μοῦσης | sc. oratione soluta 17 ἀνθίσας con. Crus. ἂν θεῖης A ἂν θέλῃς Lachmann Μνήμη (i.e. μεθ' Μουσῆ) pro μνήμῃ Immisch 18 λωτοκηρίον Immisch νῶ τὸ κηρίον A 19 θηλύνας Ahrens θηλάσαι (' lill. ἀσαι incertae) A

96

Phaedrus II prol. 1-7:

- Exemplis continetur Aesopi genus;
 nec aliud quicquam per fabellas quaeritur
 quam corrigatur error ut mortalium,
 acuatque sese diligens industria.
 5 quicumque fuerit ergo narrandi locus,
 dum capiat aurem et servet propositum suum,
 re commendator, non auctoris nomine.

5 narranti Gude iocus Rittershausen, edd. plerique 7 commendator Havel, pro -tur

97

Quintilianus I 9, 1 (ubi agitur de officio grammatici): Adiiciamus tamen . . . quaedam dicendi primordia, quibus aetates nondum rhetorem capientes instituant. Igitur Aesopi fabellas, quae fabulis nutricularum proxime succedunt, narrare sermone puro et nihil se supra modum extollente, deinde eandem gracilitatem stilo exigere condiscant: versus primo solvere, mox mutatis verbis interpretari, tum paraphrasi audacius vertere, qua et brevare quaedam et exornare salvo modo poetae sensu permittitur.

98

Idem V 11, 19-21 (in cap. de exemplorum apud rhetores usu): Illae quoque fabellae, quae, etiam si originem non ab Aesopo acceperunt (nam videtur

earum primus auctor Hesiodus), nomine tamen Aesopi maxime celebrantur, ducere animos solent praecipue rusticorum et imperitorum, qui et simplicius quae ficta sunt audiunt, et capti voluptate facile iis quibus delectantur consentiunt; si quidem et Menenius Agrippa plebem cum patribus in gratiam traditur reduxisse nota illa de membris humanis adversus ventrem discordantibus fabula [f. 130]. Et Horatius ne in poemate quidem humilem generis huius usum putavit in illis versibus:

‘quod dixit vulpes aegroto cauta leoni’ [Epist. I 1, 73]. αἶνον Graeci vocant et Αἰσωπέϊους, ut dixi, λόγους et Λιβυκοὺς, nostrorum quidam, non sane recepto in usum nomine, apologationem. Cui confine est παροιμίας genus illud, quod est velut fabella brevior et per allegorian accipitur: ‘non nostrum,’ inquit ‘onus: bos elitellas.’ (cf. f. 181 et adn.)

99

Gellius II 29, 1 (ed. Hosius, I 139): Aesopus ille e Phrygia fabulator haut inmerito sapiens existimatus est, cum, quae utilia monitu suasuque erant, non severe neque imperiose praecipit et censuit, ut philosophis mos est, sed festivos delectabilesque apologos commentus res salubriter ac prospicienter animadversas in mentes animosque hominum cum audiendi quadam inlecebra induit; velut haec eius fabula de aviculae nidulo lepide atque iucunde praemonet spem fiduciamque rerum, quas efficere quis possit, haut unquam in alio, set in semetipso habendam. Avicula, inquit, etc. (f. 325).

100

Philostratus in Vita Apoll. V 14: “τὸν δὲ δὴ Αἰσωπον τί ἡγῆ;” “μυθολόγον” εἶπε “καὶ λογοποιὸν πάντα.” “πότεροι δὲ σοφοὶ τῶν μύθων;” “οἱ τῶν ποιητῶν,” εἶπεν, “ἐπειδὴ ὡς γεγονότες ᾄδονται.” “οἱ δὲ δὴ Αἰσώπου τί;” “βάτραχοι” ἔφη “καὶ ὄνοι καὶ λῆροι γραυσὶν οἷοι μασᾶσθαι καὶ παιδίοις.” “καὶ μὴν” ἔφη “ἐμοὶ” ὁ Ἀπολλώνιος, “ἐπιτηδειότεροι πρὸς σοφίαν οἱ τοῦ Αἰσώπου φαίνονται· οἱ μὲν γὰρ περὶ τοὺς ἥρωας, ὧν ποιητικὴ πᾶσα ἔχεται, καὶ διαφθείρουσι τοὺς ἀκρωμένους, ἐπειδὴ ἔρωτάς τε ἀτόπους . . . Αἰσωπος δὲ ὑπὸ σοφίας πρῶτον μὲν οὐκ ἐς τὸ κοινὸν τῶν ταῦτα ᾄδόντων ἑαυτὸν κατέστησεν, ἀλλ’ ἑαυτοῦ τινα ὁδὸν ἐτράπετο, εἴτα, ὥσπερ οἱ τοῖς εὐτελεστέροις βρώμασι καλῶς ἐστιῶντες, ἀπὸ σμικρῶν πραγμάτων διδάσκει μεγάλα, καὶ προθέμενος τὸν λόγον ἐπάγει αὐτῷ τὸ πρᾶττε ἢ μὴ πρᾶττε, εἴτα τοῦ φιλαλήθους μᾶλλον ἢ οἱ ποιηταὶ ἤψατο· οἱ μὲν γὰρ βιάζονται πιθανοὺς φαίνεσθαι τοὺς ἑαυτῶν λόγους, ὁ δὲ ἐπαγγέλλων λόγον, ὅς ἐστι ψευδής, πᾶς οἶδεν ὅτι αὐτὸ τὸ μὴ περὶ ἀληθινῶν ἐρεῖν ἀληθεύει. καὶ ὁ μὲν ποιητὴς εἰπὼν τὸν ἑαυτοῦ λόγον καταλείπει τῷ ὑγιαίνοντι ἀκροατῇ βασανίζειν αὐτόν, εἰ ἐγένετο, ὁ δὲ εἰπὼν μὲν ψευδῆ λόγον, ἐπαγαγὼν δὲ νοουθεσίαν, ὥσπερ ὁ Αἰσωπος, δείκνυσιν ὡς ἐς τὸ χρήσιμον τῆς ἀκροάσεως τῷ ψεύδει κέχρηται.

101

Hermogenes *Progyg.* 1 (ed. Raabe): τον μῦθον πρῶτον ἀξιούσι προσάγειν τοῖς νέοις, διότι τὰς ψυχὰς αὐτῶν πρὸς τὸ βέλτιον ῥυθμίζειν δύναται· ἔτι οὖν αἰτοῖς ἀπαλούς ὄντας ἀξιούσι πλάττειν· φαίνονται δὲ τούτῳ χρησάμενοι καὶ οἱ ἀρχαῖοι, Ἰσίοδος μὲν τὸν τῆς ἀηδόνης εἰπὼν [f. 4a], Ἀρχίλοχος δὲ τὸν τῆς ἀλώπεκος [cf. f. 1 et 81]. ὀνομάζονται δὲ ἀπὸ τῶν εὐρόντων οἱ μὲν Κύπριοι, οἱ δὲ Λιβυκοί, οἱ δὲ Συβαριτικοί, πάντες δὲ κοινῶς Λῑσώπειοι λέγονται, διότι τοῖς μύθοις Λῑσωπος ἐχρήτο πρὸς τὰς συνουσίας· ὑπογραφὴν δὲ τινα τοιαύτην ἀποδιδόασιν αὐτοῦ· ψευδῇ μὲν αὐτὸν ἀξιούσιν εἶναι, πάντως δὲ χρησίμον πρὸς τι τῶν ἐν τῷ βίῳ· ἔτι δὲ καὶ πιθανὸν εἶναι βούλονται. πῶς δ' ἂν γένοιτο πιθανός; ἂν τὰ προσήκοντα πράγματα τοῖς προσώποις ἀποδιδῶμεν. οἷον περὶ κάλλους τις ἀγωνίζεται· ταῶς οὗτος ὑποκείσθω. δεῖ τινι σοφόν τι περιτεθῆναι, ἀλώπηξ ἐνταῦθα. μιμούμενοι τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα· ἐνταῦθα οἱ πίθηκοι· χρὴ δὲ αὐτοὺς ποτὲ μὲν ἐκτείνειν, ποτὲ δὲ συστέλλειν. πῶς δ' ἂν τοῦτο γένοιτο; εἰ νῦν μὲν αὐτὸν ψιλὸν λέγοιμεν κατ' ἀφήγησιν, νῦν δὲ λόγους πλάττοιμεν τῶν δεδομένων προσώπων.

102

Aphthon. *Progyg.* 1 (Spengel *Rh. Gr.* II p. 21): ὁ μῦθος ποιητῶν μὲν προήλθε, γεγένηται δὲ καὶ ῥητόρων κοινὸς ἐκ παραινήσεως. ἔστι δὲ μῦθος λόγος ψευδῆς εἰκονίζων ἀλήθειαν· καλεῖται δὲ Συβαρικός καὶ Κίλιξ καὶ Κύπριος πρὸς τοὺς εὐρόντας μεταθεῖς τὰ ὀνόματα, νικᾷ δὲ μᾶλλον Λῑσώπειος λέγεσθαι τῷ τὸν Λῑσωπον ἄριστα πάντων συγγράψαι τοὺς μύθους· τοῦ δὲ μύθου τὸ μὲν ἐστὶ λογικόν, τὸ δὲ ἠθικόν, τὸ δὲ μικτόν· καὶ λογικὸν μὲν ἐν ᾧ τι ποιῶν ἄνθρωπος πέπλασται, ἠθικὸν δὲ τὸ τῶν ἀλόγων ἦθος ἀπομιμούμενον, μικτόν δὲ τὸ ἐξ ἀμφοτέρων, ἀλόγου καὶ λογικοῦ. τὴν δὲ παραίνεσιν δι' ἣν ὁ μῦθος τέτακται, προτάττων μὲν ὀνομάσεις προμύθιον, ἐπιμύθιον δὲ τελευταῖον ἐπενεγκῶν.

103

Theon *Progyg.* 3 (Spengel *Rh. Gr.* II 72 sqq.): μῦθος ἐστὶ λόγος ψευδῆς εἰκονίζων ἀλήθειαν, εἰδέναι δὲ χρὴ ὅτι μὴ περὶ παντὸς μύθου τὰ νῦν ἡ σκέψις ἐστίν, ἀλλ' οἷς μετὰ τὴν ἐκθεσιν ἐπιλέγομεν τὸν λόγον, ὅτου εἰκὼν ἐστίν· ἔσθ' ὅτε μέντοι τὸν λόγον εἰπόντες ἐπεισφέρωμεν τοὺς μύθους. καλοῦνται δὲ Λῑσώπειοι . . . [vide Test. 85 et 65]. προσαγορεύουσι δὲ αὐτοὺς τῶν μὲν παλαιῶν οἱ ποιηταὶ μᾶλλον αἵνους, οἱ δὲ μύθους· πλεονάζουσι δὲ μάλιστα οἱ καταλογάδην συγγεγραφότες τὸ λόγους ἀλλὰ μὴ μύθους καλεῖν, ὅθεν λέγουσι καὶ τὸν Λῑσωπον λογοποιόν. Πλάτων δὲ ἐν διαλόγῳ τῷ περὶ ψυχῆς πῇ μὲν μῦθον, πῇ δὲ λόγον ὀνομάζει. εἴρηται δὲ μῦθος οἷον λόγος τις ὢν, ἐπεὶ καὶ μυθεῖσθαι τὸ λέγειν ἐκάλουν οἱ παλαιοί, αἵνους δὲ ὅτι καὶ παραίνουσιν τινα περιέχει· ἀναφέρεται γὰρ ὅλον τὸ πρᾶγμα εἰς χρησίμην ὑποθήκην. νῦν μέντοι καὶ τὰ αἰνίγματα αἵνους τινὲς καλοῦσι.

Καὶ τοῦτο τὸ γύμνασμα· καὶ γὰρ ἐπαγγέλλομεν τὸν μῦθον καὶ κλίνομεν καὶ συμπλέκομεν αὐτὸν διηγήματι, καὶ ἐπεκτείνομεν καὶ συστέλλομεν, ἔστι δὲ καὶ ἐπιλέ-

γιναι αὐτῷ τινα λόγον, καὶ αὐτὸν λόγον τινὸς προτεθέντος μῦθον εἰκότα αὐτῷ συμπλάσασθαι· ἐτι δὲ πρὸς τούτοις ἀνασκευάζομεν καὶ κατασκευάζομεν . . . ἐν δὲ τοῖς μύθοις ἀπλουστέραν τὴν ἐρμηνείαν εἶναι δεῖ καὶ προσφυῇ, καὶ ὡς δυνατόν ἀκατάσκευόν τε καὶ σαφῇ . . . κλιτέον δὲ τοὺς μύθους καὶ τὴν χρείαν εἰς τε τοὺς ἀριθμούς καὶ τὰς πλαγίας πτώσεις, μάλιστα δὲ ἐμμελετητέον ταῖς αἰτιατικαῖς, ὅτι καὶ οἱ παλαιοὶ τοὺς πλείστους τῶν μύθων οὕτως ἀπήγγειλαν, καὶ μάλα ὀρθῶς, ὡς φησιν Ἀριστοτέλης· οὐ γὰρ τοῦ αὐτῶν προσώπου λέγουσιν, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἀρχαῖον ἀναφέρουσιν, ἵνα παραμυθῶνται τὸ δοκεῖν ἀδύνατα λέγειν. οἷ' αἰεὶ δὲ χρὴ καθάπερ ἡναγκασμένῳ τινὶ ἔπεσθαι νόμῳ τῇ τῆς προκειμένης πτώσεως ἀκολουθίᾳ, ἀλλ' ἕνια προσακτέον, καὶ μικτῷ τρόπῳ χρῆσθαι, ὡς προκεῖσθαι μὲν ἄλλην τινὰ πτῶσιν, μεταβεβληκέναι δὲ ἐν τοῖς ἐξῆς εἰς ἑτέραν· ἐπιτερπέστερον γὰρ τούτου τὸ καὶ ποικίλον· ὁποῖός ἐστι καὶ παρὰ τῷ Σωκρατικῷ Φαίδωνι μῦθος ἐν τῷ Ζωπύρῳ· τὴν μὲν γὰρ ἀρχὴν ἀπὸ τῆς αἰτιατικῆς ἔχει. “φασὶ τοίνυν, ὦ Σώκρατες, τῷ νεωτάτῳ βασιλέως νῖῳ χαρίσασθαι τινα¹ λέοντος σκύμνον.” μικρὸν δὲ ὑποβὰς μετέβαλεν εἰς τὴν εἰθεῖαν οὕτω· “καὶ μοι δοκεῖ ὁ λέων σύντροφος ὢν τῷ παιδὶ νεανίσκῳ ἤδη ὄντι ἀκολουθεῖν ὅπου βαδίζοι, ὥστε οἱ γε Πέρσαι ἐρᾶν ἔφασαν τοῦ παιδὸς αὐτόν,” καὶ τὰ ἐξῆς. συμπλέκομεν δὲ ὧδε· ἐκθέμενοι τὸν μῦθον ἐπιφέρομεν διήγημα, ὡς εἰκεν, ἢ ἀνάπαλιν τὸ μὲν διήγημα πρότερον, ὕστερον δὲ τὸν μῦθον, οἷον πεπλασμένον, ὅτι κάμηλος ἐπιθυμήσασα κεράτων καὶ τῶν ὠτων ἐστερήθη· τοῦτο προειπόντες ἐποίσομεν τὸ διήγημα τοῦτον τὸν τρόπον· ‘παραπλήσιόν μοι δοκεῖ τι παθεῖν τῇ καμήλῳ ταύτῃ καὶ Κροῖσος ὁ Λυδός,’ καὶ ὅλον ἐφεξῆς τὸ διήγημα τὸ περὶ αὐτόν. ἐπεκτείνουμεν δὲ τὰς ἐν τῷ μύθῳ προσωποποιίας μηκύνοντες, καὶ ποταμόν ἢ τι τῶν τοιούτων ἐκφράζοντες· τὸ ἐναντίον δὲ ποιοῦντες συστήλλομεν. ἐπιλέγομεν δὲ ὧδε, ὅταν μύθου ῥηθέντος εἰκότα τινὰ γνωμικὸν αὐτῷ λόγον ἐπιχειρῶμεν κομίζειν, οἷον κύων παρὰ ποταμόν τινα φέρων κρέας, καὶ κατὰ τοῦ ὕδατος τὴν αὐτοῦ σκιὰν θεασάμενος, οἰηθεὶς ἕτερον εἶναι κύνα μείζον κρέας ἔχοντα, ὃ μὲν εἶχεν ἀπέβαλεν, ἀλόμενος δὲ εἰς τὸν ποταμόν ὡς ἀρπάσων ὑποβρύχιος ἐγένετο [f. 133]. τὸν λόγον δὲ οὕτως ἐποίσομεν· ὅτι ἄρα πολλάκις οἱ τῶν μειζόνων ὀρεγόμενοι καὶ ἑαυτοὺς πρὸς αὐτοῖς τοῖς ὑπάρχουσιν ἀπολλύουσιν. γένοιτο δ' αἶν καὶ ἐνὸς μύθου πλείονες ἐπίλογοι, ἐξ ἐκάστου τῶν ἐν τῷ μύθῳ πραγμάτων τὰς ἀφορμὰς ἡμῶν λαμβανόντων, καὶ ἀνάπαλιν ἐνὸς ἐπιλόγου πάμπολλοι μῦθοι ἀπαικασμένοι αὐτῷ. τὴν γὰρ τοῦ ἐπιλόγου δύναμιν ἀπλὴν προτείναντες προστάξομεν τοῖς νέοις μῦθόν τινα πλάσαι τῷ προτεθέντι πράγματι οἰκείον· προχείρως δὲ τοῦτο ποιεῖν δυνήσονται πολλῶν ἐμπλησθέντες μύθων, τοὺς μὲν ἐκ τῶν παλαιῶν συγγραμμάτων ἀνεληφότες, τοὺς δὲ καὶ αὐτοὶ μόνον ἀκούσαντες, τοὺς δὲ παρ' ἑαυτῶν ἀναπλάσαντες. ἀνασκευάζομεν δὲ καὶ κατασκευάζομεν τοῦτον τὸν τρόπον, κτλ. (Spengel p. 76.6).

¹ De Phaedone Eleo vide Wilamowitz in *Hermes* XIV 187 sqq., et de hoc loco ib. 476. τὸν νεώτατον β. υἱὸν χ. τινι codd., corr. Camerarius et Wilam.

Nicolaus *Progym.* ed. Felten pp. 9–11: ἐπιμύθιον δὲ ἐστὶ λόγος ὁ πρὸς τὸν μῦθον ἐκφερόμενος καὶ δηλῶν τὸ ἐν αὐτῷ χρήσιμον. τοῦτο δὲ τριχῶς ἐκφέρουσιν, ἢ παραδειγματικῶς ἢ ἐνθυμηματικῶς ἢ προσφωνητικῶς. παραδειγματικῶς μὲν οὖν· οὗτος ἡμᾶς ὁ μῦθος διδάσκει τόδε τι ποιεῖν ἢ μὴ ποιεῖν. ἐνθυμηματικῶς δὲ, ὅταν

λέγωμεν οὕτως· ὁ γὰρ μὴ τὸδε τι ποιῶν κατηγορίας ἄξιος. προσφωνητικῶς δὲ οἶον· καὶ σὺ δέ, ὦ παῖ, τῶνδε ἢ τῶνδε ἀπέχου. τινὲς δὲ καὶ τὸ ἐπιμύθιον τοῦτο προτάττουσι καὶ ὀνομάζουσιν αὐτὸ προμύθιον. οἱ δὲ ἐμφρονέστερον καὶ ἀκολουθότερον διαιροῦντες ῥήθησαν δεῖν πάντως αὐτὸ τάττειν ἐπὶ τῷ μύθῳ, λέγοντες ὅτι 'εἰ καὶ διὰ τοῦτο τὸν μῦθον εὗρομεν διὰ τὸ τοὺς νέους μὴ ἡδέως δέχεσθαι τὰς φανεράς νουθετήσεις, ἵνα ψυχαγωγούμενοι καὶ ἀπατῶμενοι παρὰ τῆς ἡδονῆς τῆς ἐν τῷ μύθῳ οὕτως ἀκούωσιν ἤδη τῆς παραινήσεως, πῶς οὐ δεῖ τάττειν μετὰ τὸν μῦθον τὸ ἐξ αὐτοῦ χρήσιμον; ἐπεὶ, εἰ προσδέχονται τὴν παραίνεσιν, περιττὴ ἐστὶν ἡ τοῦ μύθου χρήσις.'

Δεῖ δὲ τὴν φράσιν ἀπλουστέραν τε εἶναι καὶ ἀνεπιβούλευτον καὶ δεινότητος ἀπάσης καὶ περιοδικῆς ἀπαγγελίας ἀπηλλαγμένην, ὥστε καὶ τὸ βούλημα εἶναι σαφὲς καὶ τὰ λεγόμενα μὴ μείζω τῆς τῶν ὑποκειμένων προσώπων ποιότητος φαίνεσθαι, καὶ μάλιστα ὅταν ἐξ ἀλόγων ζώων ὁ μῦθος ὑπάρχῃ συγκείμενος.

105

Philostratus in *Vita Apoll.* V 14: Χαρίεν δ' αὐτοῦ τὸ καὶ τὰ ἄλογα ἡδὶ ἐργάζεσθαι καὶ σπουδῆς ἄξια τοῖς ἀνθρώποις. ἐκ παίδων γὰρ τοῖς λόγοις τούτοις ξυγγενόμενοι καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐκνηπιωθέντες δόξας ἀναλαμβάνομεν περὶ ἐκάστου τῶν ζώων, κτλ.

PARS TERTIA

AESOPHI QVAE FERUNTUR SENTENTIAE

AESOPi QVAE FERVNTVI SENTENTIAE

PRAEFATIO

Cum primum id mihi proposui, ut quaecunque apud scriptores Graecos et Latinos tamquam ab ipso Aesopo dicta memoriae tradita erant, ea omnia undique collecta in unum corpusculum redigerem, spes ea non longe aberat fore ut multa mihi proferre contingeret, quae aut nova iucundave essent, aut semel omnia perspecta aliquid novi conferrent ad antiquam Aesopi memoriam melius vel plenius intelligendam. Quod coeptum, etsi non omnino in irritum cecidit, tamen minus bene quam optabam evenit. Nam postquam hac spe instinctus multas iam vias in codicibus excutiendis ingressus sum—unde infra nimia exhibetur pro re ipsa codicum supellex—factum est aliquando ut, quod olim amphoram fore speraveram, id currente rota, quod monuit Flaccus, nunc urceus exierit. Sit tamen quidvis vel quantulicumque per se aestimandum, mihi nihilominus visum est operae pretium omnia obiter dicta, quae Aesopo adscripta invenire potui, hoc loco lectoribus offerre. Quo facto nemo posthac his rebus indagandis operam impendere necesse habebit.¹

Omnis illa quaestio, quae est de Aesopi quae ferebantur sententiarum

¹ Fuit quondam Venetiis in bibliotheca ecclesiae SS. Iohannis et Pauli codex quidam Graecus cuius descriptionem talem legi anxius apud B. Montfaucon in *Bibl. Bibliothecarum* I p. 478 (cf. eiusdem *Diar. Ital.* p. 48): “codex xiv saec. Apophthegmata Aesopi.” Putares totum librum e solis Aesopi sententiis constare, sed longe aliter res se habet. Codex ille hodie adservatur in bibliotheca Marciana sub numero XI, 1. Prima eius pagina in initio adeo est madore simul et impresso bibliothecae sigillo corrupta, ut intentis oculis nihil ego nisi rara quaedam verba et litteras enucleare potuerim; sic fere:

Ἀποφθέγματα . . . ἐκ . . . φ(ιλοσ)όφων

Αἰώπω . . . εἰπ . . .

Vides unde ortus sit titulus mendosus. Nempe primum in animo fuit librario sententias aliquot variorum sapientium exscribere, quod dum facit, ab Aesopi nescio qua sententia incepit; sed mutato statim consilio, inde a quarto paginae versu non iam sententias sed fabulas exaravit Aesopias, eas scilicet quae ad paraphrasin q. v. Bodleianam pertinent. Idem fere titulus falso legitur etiam in fabularum codice intime cognato Bb, sive Vat. Pal. gr. 367: ἀποφθέγματα Αἰώπου πάνυ ὠφέλιμα. Cf. Crus. *Bab.* p. xv, Cham. p. 18 sq. Neque ratio quidem ulla habenda est sententiarum illarum (355 numero), quas sub titulo satis memorabili, “*An Unknown Hebrew Version of the Sayings of Aesop*”, publici iuris fecit Ricardus J. H. Gottheil, in *Hebrew Union College Annual* V (1928) 315–352; cuius libelli notitiam benigne mecum nuper communicavit R. Marcus. Fugit virum litterarum Semiticarum peritissimum has sententias, quarum textum primum Italicum ille una cum versione Hebraica e codice saec. xvi unico ediderat, nihil aliud esse nisi epimythia fabularum late pervulgatarum, velut e.g. nr. 101 e fabula Phaedriana de pullo et margarita. Item exstant codices nonnulli Latini, in quibus Aviani aliorumque fabularum epimythia seorsum tamquam sententiarum collectiones olim ferebantur; cf. Hervieux, *Les Fab. Lat.* III 491 sqq.

fontibus atque auctoritate, quintuplicem habet explicationem. Nam praeter eas sententias quae confusis lemmatis falso ac sine ullo consilio Aesopo adscriptae esse videntur (cf. nr. 29, 15, 16, 18–22a),² ceterae sunt partim e fabulis petitae, praesertim ex epimythiis, partim e Vita, partim e proverbiorum 'Aesopeorum' libro (*Αἰσώπου λόγοι*), quo integriore quam hodie exstat usus est saeculo fere decimo Iohannes Georgides in florilegio suo,³ partim denique e libris historicis nonnullis, ubi antiquiorem quandam memoriam deprehendere videmur, quae maturius prodita erat de Aesopo cum Croeso et cum singulis e septem illis sapientibus colloquente; cf. Sent. 7–13.

Permuli sunt codices quibus continentur inter alia ἀποφθέγματα διαφόρων σοφῶν (φιλοσόφων), γινῶμαι, γνωμικά et similia. Quae sententiarum syllogae tam diversae sunt rerum ordine atque delectu, tamque multae, ut quos habeant una quaeque fontes vel quatenus et quibus nexibus inter se cohaereant, vix sciri possit, neque quisquam adhuc eas nisi ex parte tantum in veram rationem redigere conatus est.⁴ Hoc causae est cur omnes codices, in quibus, 'Aesopi' sententias inveni, infra in eodem fere numero habiti sint. Sequitur index librorum manuscriptorum quos quemque numero suo in adnotatione laudavi.

² Harum pleraeque alias Diogeni Cynico, Antistheni, aliisque philosophis vindicantur.

³ Vide infra, in praefatione ad Partem IV, p. 262.

⁴ Constat plurimas earum sententiarum quae a 'Maximo' collectae essent postea ab Antonio in *Melissam* (s. xii) esse receptas, easque re vera non ab ipso Maximo illo Confessore (s. vii) originem suam traxisse, sed ab ignoto quodam saeculi fere noni scriptore; cf. Christ-Schmid-Stählin, *Gr. Lit.*⁶ II p. 1090. Ex eis sententiis quae in aliis multis florilegiis Aesopo adscribuntur, vix dubium est quin sint aliae aut e Stobaeo haustae aut e 'Maximo' aut ex Antonio, aliae vero, quae neque apud eos neque apud Georgidem reperiuntur, ex antiquis nescio quibus florilegiis, quae hodie deperdita sunt.

Nr.	Codex	Saeculi, ut videtur	Continet Sententias
1	Par. Coisl. 371	10	nr. 1, 5, 14-16, 22a, 23, 24
2	Par. Coisl. 372	11	1, 5, 14-16, 22a, 23, 24
3	Par. gr. 1983	10	1
4	Par. gr. 926	11	1, 5, 14, 15, 22a, 23, 24
5	Par. gr. 1102	11	1, 5, 14, 15, 22a, 23, 24
6	Laur. vii 15	11	1, 5, 14-16, 22a, 23
7	Par. gr. 2977	11	1, 5, 15
8	Vat. gr. 739	11	1, 14-16, 23, 24
9	Vat. gr. 741	11	1, 5, 14-16, 23
10	Ven. 507	12	1, 5, 14-16, 23, 24
11	Oxon. Baroc. 143	12	5, 24
12	Par. sup. gr. 690	12	1, 13, 18, 19
13	Par. gr. 889	12	1, 23, 24
14	Vat. gr. 740	12	23, 24
15	Ambros. 277	16	1, 14, 15, 23
16	Ambros. 409	15	1, 14
17	Baroc. 51	15	4
18	Cantabrigiensis Coll. Trin. 1032	15	1, 14-16
19	Vat. Chisianus 11	13	5, 15
20	Laur. lxxxvi 8	15	1, 13, 18, 19
21	Leid. Voss. gr. 68	16	1, 14-16
22	Monacensis gr. 564	13-14	20
23	Mosquensis 436	14-15	2, 24
24	Vat. Ottob. 192	16	1, 17
25	Par. gr. 426	15	1, 5, 14-16, 24
26	Par. gr. 993	14	12
27	Par. gr. 1167	13	1, 14, 15, 23, 24
28	Par. gr. 1168	13	1, 14, 23
29	Par. gr. 1220	14	1, 13, 18, 19
30	Par. gr. 1310	15	25
31	Par. gr. 1555A	14	1, 5, 14, 15, 22a, 23
32	Par. gr. 1782	14	23
33	Par. gr. 2720	16	24
34	Vat. Barb. 216	15	1, 5, 14-16, 23, 24
35	Par. sup. gr. 1255	15-16	13, 18, 19
36	Vat. gr. 578	14	23
37	Vat. gr. 742	14	1, 13
38	Vat. gr. 743	15	3, 4, 10, 12, 13
39	Vat. gr. 847	14	23
40	Vat. Pal. gr. 23	13	1, 15
41	Vat. Pal. gr. 122	16	1, 14-16
42	Vat. Pal. gr. 319	15-16	1, 17
43	Vat. Pal. gr. 369	16	1, 17
44	Ven. xi 23	15	1

COMPENDIA

ANTON. Antonius Monachus saec. xii, cuius *Melissae* libros duos sive partes, post editionem a Gesnero anno 1546 male curatam et cum Maximo confusam J. P. Migne, usus quasi regula ad opus integrandum Iohannis Ribitti interpretatione Latina (1560), consarcinavit potius quam edidit in

PG 136, col. 764-1244. De modo nostro citandi cf. Sent. 6. Huius florilegii valde desideratur editio critica, quae in libris manu scriptis nitatur et primum rerum ordinem earumque fontes singulos praecipuos, quoad fieri potest, exhibeat.

GN. VAT. Gnomologium Vaticanum, quod e codice Vat. gr. 743 (supra nr. 38) edidit multaque doctrina illustravit Leo Sternbach in annal. *Wiener Studien* IX (1887) pp. 175-206, quibus paginis continentur gnomologii sententiae nr. 1-70; ib. X 1-49 (nr. 71-202) et 211-260 (nr. 203-336); ib. XI 43-64 (nr. 337-410) et 192-242 (nr. 411-577). Citantur sententiae secundum numeros quos cuique affixit editor.

GEORGIDES. Γνωμαὶ συλλεγέσθαι ὑπὸ Ἰωάννου μονάζοντος, τοῦ καὶ Γεωργίδου, florilegium saeculi fere decimi quod e codice B (Par. gr. 1166, manco) edidit Boissonade *Anecd. Graeca* I pp. 1-108, repetivit Migne PG 117, 1058 sqq. Lectorem ad paginas Boissonadii relegamus, quarum numeri apud Migne in contextu indicantur. Desunt codici B, e quo pendet editio Boissonadiana, circa 338 sententiae, quas tamen praebent cetera eiusdem fere aetatis (s. xi) exemplaria, scilicet P (Par. sup. 1246) et F (Laur. vii, 15). Accedunt pro parte tantum codices V (Ven. 23, s. xi-xii) et R (Vat. 790, s. xv), ambo admodum mixti atque interpolati, qui saepe a Georgide desciscunt.⁵ Stellulis (*) eas sententias notavi, quae leguntur etiam inter Aesopi proverbialia (Pars IV), neque a solo Georgide teste dependent.

MAX. CONF. Maximi Confessoris qui feruntur *Loci Communes*, quorum textum a Combesio a. 1675 editum denuo impressit Migne, PG 91, 722 sqq. Lectorem ad paginas editionis Combesianae referimus, quae apud Migne figuris graviter ductis indicantur; e.g. Max. Conf. 640 b-c = Migne p. 928 b-c.

SCHENKL. H. Schenkl, "Das Florilegium 'Ἀριστον καὶ πρῶτον μάθημα'" in *Wiener Studien* XI (1889) pp. 1-40. Ordinantur sententiae sub numeris 1-161, ad quos singulos lectorem referimus.

STERNB. Vide Gn. Vat., supra.

WACHSMUTH. Vide adn. ad Sent. 3.

E VITA

1

Max. Conf. 640: 'Ο αὐτὸς ὀνειδιζόμενος ὅτι χαλεπήν ἔχει τὴν ὄψιν ἔφη "μή μου τὸ εἶδος, ἀλλ' εἰς τὸν νοῦν πρόσεχε."

Codd: 1-9 (10, 12, 13, 15-18, 20, 21, 24, 25, 27-29, 31, 34, 37, 40-44). Legitur etiam apud Schenkl, nr. 12; cf. Vil. c. 26 ad fin. el 88. 'Ο αὐτὸς] Αἰσωπος codd. 3, 7 εἶπεν cod. 6 τῷ εἶδει—ἀλλὰ τῷ νῷ codd. 3, 7.

⁵ Georgidis florilegii novam editionem iam pridem parare institui, quam spero me paucos intra annos absolvere posse.

2

Πῦρ γυνή καὶ θάλασσα, δυνατὰ τρία· Αἰσωπος.

Cod. 23 fol. 214; cf. Vil. c. 32; Menandri Monost. 231, θάλασσα καὶ πῦρ καὶ γυνή τρίτον κακόν, cf. ib. v. 264; Macarius IV 61 (CPG II p. 172)

3

Ὁ αὐτὸς ἐρωτώμενος ὑπὸ τινος διὰ τί τὰ αὐτομάτως ἐκ γῆς φύόμενα ταχεῖαν ἔχει τὴν αὐξήσιν, τὰ δὲ σπειρόμενα καὶ φυτευόμενα βραδέως αὐξεται, εἶπεν "ὅτι (ἡ γῆ) τῶν μὲν μήτηρ ἐστὶ, τῶν δὲ μητρὶς."

Cod. 38 = Sternb. Gn. Val. nr. 125; edidit etiam Wachsmuth e codice Vind. theol. 149 (Festschrift zur Begrüssung der in Karlsruhe vom 27. bis 30. Sept. 1882 tagenden XXXVI Philologen-Versammlung) nr. 91. Cf. Vil. c. 37. φύόμενα ἐκ γῆς Vind. ἔχει τὴν αὐξ. Vind. τ. αὐξ. ἔχει Cod. 38; cf. Vil. c. 36 (rec. W) ἡ γῆ add. post τῶν μὲν Wachsmuth, post δὲ Sternb.

4

Αἰσωπος ἐρωτηθεὶς ὑπὸ Κελαίτου πότε ἂν ἐμελλε γενέσθαι τοῖς ἀνθρώποις ταραχὴ μεγίστη, ἔφη "εἰ οἱ τελευτήσαντες ἀναστάντες ἀπαιτοῖεν ἕκαστος τὰ ἴδια."

Cod. 17, cuius verba descripsi; paulo aliter cod. 38 = Sternb. Gn. Val. 128 et Vind. = Wachsmuth op. cit. nr. 94. Cf. Vil. c. 47. Mirum nomen Κελαίτου, num Κροίσου? τινος cod. 38 et Vind. πῶς ἂν μεγίστη ταραχὴ γένηται (γενήσεται Vind.) ἐν ἀνθρώποις (ἐν ἀν. post ταραχὴ in Vind.) ἔφη εἰ οἱ τετελευτηκότες (τελευτηκότες Vind.) ἀναστάντες ἀπαιτοῖεν τὰ ἴδια cod. 38, Vind. Cf. infra, Sent. 10.

5

Max. Conf. 647 ad. fin.: Οὗτος ἐρωτηθεὶς τί ἐστὶν ἐν ἀνθρώποις ἀγαθὸν τε καὶ φαῦλον, ἔφη "γλῶσσα."

Codd: 11, 1, 2, 4, 5, 6, 10 (7, 9, 19, 25, 31, 34, 38). Cf. Vitae c. 53 sqq. ἐρωτηθεὶς om. 1, 2, 4, 5, 6, 10 ἐν om. 10. Hoc dictum Anacharsi tribuit Diog. Laert. I 8, 5, et sic codd. 7, 19, 38 (= Sternb. Gn. Val. nr. 131); Thaleti aut Theophrasto varii codd. apud Sternb. l.c. et Schenkl nr. 64. Roganti Amasi Aegyptiorum regi ut victimae caro, quae esset optima simul et pessima, exempla sibi mitteretur, linguam misit Bias secundum Plutarchum in Sept. Sap. Conv. 146f et De Auditione 38b, Pillacus vero apud eundem Plut. in dissert. De Garrulitate 506c.

Dicta e fontibus orta ignotis

PARTIM FORTASSE PRIMVM IN LIBRIS HISTORICIS MEMORIAE TRADITA
PARTIM SANE PER ERROREM VEL TEMERE AESOPO ADSIGNATA

6

Plut. in Vita Pelopidae. 34: Οὐ γάρ, ὥς Αἰσωπος ἔφασκε, χαλεπώτατός ἐστιν ὁ τῶν εὐτυχούντων θάνατος, ἀλλὰ μακαριώτατος.

Eadem sententia Anacharsi adsignatur apud Sternb. Gn. Val. 21, Diogeni Cynico

apud Stob. IV, 8, 27 (= Dio Chrys. VI 46), Platoni (?) apud Antonium in Melissae parte I, sermone 58. Ipsius Plutarchi opinioni contrariae accedit Antisthenes apud Diog. Laert. VI 1, 5; cf. ea quae conguessit Sternb. l.c.

7

Supra, Test. 34 et 35: Aesopus ad Solonem de societate cum regibus fruenda, apud Diod. Sic. et Plut.

8

Supra, Test. 37: Aesopus de Croesi felicitate, e Zenob. V 16.

9

Diog. Laert. I 3, 69: Φασὶ δ' αὐτὸν [sc. Χείλωνα] καὶ Αἰσώπου πυθέσθαι ὁ Ζεὺς τί εἴη ποιῶν, τὸν δὲ φάναι "τὰ μὲν ὑψηλὰ ταπεινῶν, τὰ δὲ ταπεινὰ ὑψῶν." Stob. IV 41, 61: Αἰσώπος ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τινος τῶν ἐν ἐξουσίᾳ, εἰ οἶδε τί πράττουσιν οἱ θεοί, "τὰ μὲν οἰκοδομοῦσιν" ἔφη, "τὰ δὲ καταβάλλουσιν."

Cf. Vit. c. 109 et Prov. 73. Monel Sternb. eandem Aesopi sententiam legi etiam apud Photium Ep. II 49 (Migne PG 102, 865 D). Permutantur colloquii personae (i.e. Chilon pro Aesopo) in Gn. Val. 553.

10

Stob. IV 1, 141: Αἰσώπος τότε ἔλεγεν κακῶς ἔσεσθαι πᾶσιν, ὅταν πάντες πάντα ἐπιτηδεύουσιν.

Paululum variata legitur sententia etiam in cod. 38 = Sternb. Gn. Val. 127, et in Vind. theol. 149 apud Wachsmuth. Cf. supra Sent. 4.

11

Nicolaus Soph. in Progym. ed. J. Felten, Lips. 1913, p. 22 (= Spengel Rh. Gr. III 461): Αἰσώπος ὁ μυθοποιὸς ἐρωτηθεὶς τί ἰσχυρότατον τῶν ἐν ἀνθρώποις, "ὁ λόγος" ἀπεκρίνατο.

Hoc dictum (Αἰσώπος ἐρωτηθεὶς—λόγος εἶπεν) e Nicolao exceperit schol. in Aphthonium apud Walz Rh. Gr. II 19; vide quae similia laudantur a Sternb. ad Gn. Val. 219.

12

Ὁ αὐτὸς ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τινος τί τῶν ζώων ἐστὶ σοφώτατον, εἶπεν "τῶν μὲν χρησίμων μέλισσα, τῶν δὲ ἀχρήστων ἀράχνη."

Cod. 38 = Sternb. Gn. Val. 126. Reperitur etiam in codd. Vind. theol. 149 (nr. 92 apud Wachsmuth op. cit., supra Sent. 3), Val. gr. 1144 teste Sternb., et Par. gr. 993: "Ἰσώπος ἐρωτηθεὶς τί τῶν ζ. χρήσιμον εἶπε μέλισσα, τῶν δὲ ἀχρ. ἀράχνη.

13

Ὁ αὐτὸς ἀγόμενος ὑπὸ τοῦ δεσπότητος εἰς μυλῶνα ἠρώτα "τί με ἄγεις;" ὁ δὲ εἶπεν "ἵνα χρήσιμος γένη." "τί οὖν" φησὶν "οὐχὶ καὶ τοὺς υἱοὺς σου ὧδε ἄγεις;"

Codd: 12, 20, 29, 35, 37, 38 (= Sternb. Gn. Val. 124), Vind. theol. 149 (Wachsmuth nr. 90) 'Ο αὐτὸς (sc. Aesopus) | Αἰσωπος ὁ λογοποιὸς cod. 38, Vind. ἤρετο τί πρὸς τοῦτον ἀγοίτο codd. 29 et 35 ὁ δὲ ἵνα χρ. γ. φησί. τί οὖν ἐκεῖνος ἔφη—ἐνταῦθα ἀγείει codd. 29 et 35 οὐ—ἐνθάδε Vind.

14

Stob. III 6, 47: Αἰσωπος πρὸς τὸν τῷ κάλλει κακῶς κεχρημένον εἶπεν “ὁποῖω ἱματίῳ ἡμφιεσμένος κακῶς αὐτὸ ἀποδύη.”

Legitur apud Max. Conf. 640 et in codicibus hisce: 1, 2, 4-6, 8-10, 15, 16, 18, 21, 25, 27, 28, 31, 34.

15

Max. Conf. 640: Θεασάμενος νεανίσκον καλλωπιζόμενον, “εἰ μὲν πρὸς ἄνδρας” ἔφη “ἀτυχεῖς, εἰ δὲ πρὸς γυναῖκας ἀδικεῖς.”

In plerisque Mazimi codicibus (sc. 1, 2, 4-6, 8-10, 27, 31) legitur hoc dictum sine lemmate post illud Aesopi de facie sua (supra nr. 1); ὁ αὐτὸς [= Aesopus] θεασάμενος κτλ. codd. recentiores 15, 18, 19, 21, 41; ὁ αὐτὸς [= Diogenes, recte] θ. κτλ. cod. 7 et 40. Diogeni Cynico attribuunt Theon in Progym. (Spengel Rh. Gr. II 90), Stob. III 6, 38, Anton. in Melissa I 60, Sternb. Gn. Val. 171. Cf. Anon. de Moribus 119^a, ed. Wölfflin in Publ. Syri Sent., p. 145: adulescens si feminis adornaveris, iniuriam facere cogitas, si viris adornaveris, accipere.

16

Max. Conf. l.c.: 'Ο αὐτὸς θεασάμενος μεῖράκιον εὐμόρφον, καὶ διὰ τοῦτο φιλούμενον, ἔφη “ὦ μεῖράκιον, σπούδασον τοὺς τοῦ σώματος ἐραστὰς ἐπὶ τὴν ψυχὴν μεταγαγεῖν.”

In codicibus 1, 2, 6-10, 18, 25 respicit ὁ αὐτὸς ad auctorem sententiae antecedentis (= supra nr. 15), sive is Aesopus antiquitus fuit sive, quod verisimilius, Diogenes; in codd. autem recentissimis 21 et 41, ubi sententiae a nobis designatae 15 et 16 permutato leguntur ordine, ὁ αὐτὸς indicat auctorem Sent. 1, sc. Aesopum. Dictum nostrum Diogeni adsignant Anton. in Melissa I 60, et Sternb. Gn. Val. 178. Cf. Diog. Laert. VI 2, 58: θεασάμενός ποτε [sc. Diogenes] μεῖράκιον φιλοσοφοῦν, “εὖγε” εἶπεν, “ὅτι τοὺς τοῦ σώματος ἐραστὰς ἐπὶ τὸ τῆς ψυχῆς κάλλος μετάγεις.”

17

Αἰσωπος ἀκούσας παρὰ τινος ὅτι “ὁ δεῖνα τάδε κακὰ λέγει κατὰ σοῦ,” καὶ τὴν λοιδορίαν ἐξειπόντος, ἔφη ὅτι “οἱ τὰς μαχαίρας ποιοῦντες οὐκ αὐτοὶ ἀποκτείνουσιν, ἀλλ' οἱ χρώμενοι ταῖς ὑπ' ἐκείνων κατεσκευασμέναις· καὶ ἐμὲ νῦν οὐκ ἐκεῖνος λέγει κακῶς, ἀλλὰ σὺ ὁ χρώμενος τῇ ἐκείνου βλασφημίᾳ.”

Αἰσωπος (ὁ αὐτὸς cod. 24 = Aesopus) ἀκούσας παρὰ τινος | codd. 24, 42, 43, et apud Schenkl (nr. 22) Baroc. 50, Nanianus 296, Vind. theol. 199, Cheltenhamiensis 6758 Βίας ὁ σοφὸς (Βίαντι τῷ σοφῷ Vind., Clark.) εἰπόντος αὐτῷ (αὐτοῦ Pal., om. Vind., Clark.) τινος libri meliores apud Schenkl, sc. Pal. Heidelb. 366, Clarkianus Vind. med. 29 τάδε κακὰ om. codd. 42, 43, Vind. theol. περὶ σοῦ codd. 24, Vind. med., Clark. καὶ τ. λ. ἐξειπόντος om. libri meliores ἀποκτείνουσι plerique; recte Pal. Heidelb., Clark. ταῖς ἐκείνου βλασφημίαις cod. 24 τὴν ἐκ. βλασφημίαν Baroc., Nanianus.

18

Ὁ αἰτὸς ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τινος πῶς ἂν προσέλθοι πολιτεία, εἶπεν μήτε λῖαν ἐγγύς, ἵνα μὴ κατακαῇ, μήτε πόρρω, ἵνα μὴ ῥιγοῖ.

Codd. 12, 20, 29, 35. *Litterae* ὁ αὐτὸς ἐρωτηθὼν *abscisso folio perierunt ex cod. 12, item infra πολιτεία* εἶπεν *μήτε πόρρω ἵνα μὴ ῥιγοῖ* ἔφη *μήτε* cod. 20 *εἶπεν—ἐγγύς* | *μήτε λῖαν ἐγγύς* εἶπεν codd. 29, 35 *ῥιγοῖ* cod. 12 *-οίη* cod. 20, *-ὦ* codd. 29, 35. *Hanc sententiam ad Antisthenem referunt Stob. IV 4, 28 et Sternb. Gn. Val. 8, ad Diogenem Max. Conf. 560 et Anton., Melissa II 1 (p. 1005d), ad Alexandrum Magnum cod. Ashburn. 1398 (a. 1607, latine); cf. Petrum Alphonsum Disc. Cler. c. 26: dixit philosophus: "rex est similis igni, cui si nimis admotus fueris, cremaberis, si ex toto remotus, frigebis."*

19

Ὁ αἰτὸς πυνθανομένου τυράννου τί δῆποτε οὐχ οἱ πλούσιοι πρὸς τοὺς σοφοὺς ἀπίασιν, ἀλλ' ἀνάπαλιν, εἶπεν ὅτι οἱ σοφοὶ μὲν ἴσασι ὧν ἐστὶν αὐτοῖς χρεῖα πρὸς τὸν βίον, οἱ δὲ οὐκ ἴσασιν, ἐπεὶ σοφίας μᾶλλον ἢ χρημάτων ἐπεμελοῦντο.

Codd. 12, 20, 29, 35, quibus Anton. in *Melissa I 50 (p. 933d) fons esse videtur.* ὁ αὐτὸς (i.e. Aesopus) codd. Ἀντισθένης Anton. πυνθανομένου (-ος cod. 20, πυνθανομένου αὐτὸν cod. 35) τυράννου codd. ἐρωτηθεὶς Anton. φιλοσόφους *pro* σοφοῦς cod. 35 ἀνάπαλιν—σοφοὶ μὲν | ἐκεῖνοι πρὸς τοὺς πλουσίους, ὅτι οἱ σοφοὶ μὲν εἶπεν codd. 29, 35 πρὸς τὸν βίον | σοφοὶ γὰρ εἰσι? cod. 12 h.l. *laceratus* οἱ πλούσιοι δὲ οὐκ ἴσασιν codd. 29, 35 ἐπεὶ σοφίας (σοφοὶ 20) μᾶλλον (μ. σοφίας Ant.) ἢ χρ. ἐπεμελοῦντο codd. 12, 20, Ant. χρημάτων γὰρ ἄλλ' οὐχὶ (οὐ 35) σοφίας ἐπεμ. (ἐπεμελοῦνται 35) codd. 29, 35 *malim σοφίας (ἂν).*

Simillimum dictum Aristippo tribuit Diog. Laert. II 8, 69. Simonidi Stob. IV 31, 32, quocum facit Max. Conf. 572 (cf. Aristot. Rhet. II 16); Eubulo cum Socrate colloquente alii: vide Sternb. Gn. Val. 6, cuius apophthegma Antistheni adsignatum cum nostro paene ad verbum congruit.

20

Αἰσωπος κατὰ τινὰ ὁδὸν πορευόμενος εὗρε παρά τι δένδρον γύναιον ἀπηγξάμενον, καὶ σταθεὶς θεάσασα(το καὶ) ἔφη· "εἴθε τὰ δένδρα πάντα τοιούτους καρποὺς ἐποίουν" ὅσα γὰρ γῆ τε καὶ πόντος φέρβει, τοιαῦτα καὶ γυναικὸς ἄθλ(α)."

Cod. 22, fol. 295^v. τοιαύτης γυναικὸς ἄθλ cod. Cf. Diog. Laert. VI 2, 52: *ιδὼν ποτε [sc. ὁ Διογένης] γυναῖκας ἀπ' ὕλας ἀπηγχιωσμένας "εἴθε γάρ," ἔφη, "πάντα τὰ δένδρα τοιούτων καρπὸν ἤνεγκεν."* Eandem fabulam, sed de Socrate, e longinquo exceperunt Gregorius Bar-Hebraeus (Budge, *The Laughable Stories of Bar-Hebraeus, Londini 1897, p. 7*) et Zabara (saec. xii) in libro qui inscribitur *Sepher Shaashuim* (anglice vertit M. Hadas, *The Book of Delight, Novi Eboraci 1932, p. 66*). Paulo aliter Cicero *De Oratore II 278* (unde Quint. VI 3, 88): . . . Siculi illud, cui, quum familiaris quidam quereretur, quod diceret uxorem suam suspendisse se de ficu, "Amabo te," inquit, "da mihi ex ista arbore quos seram surculos." Quocum conferas *Gesta Romanorum, c. 33. Simile est illud quod Atheniensibus praedicat Timon de ficu sua apud Plut. Vit. Anton. 70.*

21

Πῶς τις ἄνευ θανάτου σε φύγοι, βίε; μυρία γὰρ σευ λυγρὰ καὶ οὔτε φυγεῖν εὐμαρές, οὔτε φέρειν.

ἡδέα μὲν γάρ σου τὰ φύσει καλά, γαῖα, θάλασσα,
 ἄστρο, σεληναίης κύκλα καὶ ἡελίω·
 τᾶλλα δὲ πάντα φόβοι τε καὶ ἄλγεα· κῆν τι πάθῃ τις
 ἐσθλόν, ἀμοιβαίην ἐκδέχεται νέμεσιν.

AP X 123 Αἰσώπου. In Anthol. Plan. ἄδηλον. De textu emendando vide Bergk PLG II 64 et Diehl Anth. Lyr. Gr.² I 131. Iure monet Bergk poema satis esse novicium, nomenque Aesopi ex solo errore ortum. ἂν εὐθάνατος Stadtmüller.

22

Cod. Ashburn. (Florent.) 1398 fol. 126^v (a. 1607): Aesopus dicere solitus est eos qui amore capti sunt inverecundos esse solere.

Vir doctus, florilegii conditor, unde haec sumpserit, vel finxerit, nescio; fort. ex Vitae c. 31.

22a

Ὁ αὐτὸς [sc. Aesopus] τοὺς ῥήτορας ἔφη ὁμοίους εἶναι τοῖς βατράχοις· τοὺς μὲν γὰρ ἐν ὕδατι κελαδεῖν, τοὺς δὲ πρὸς κλεψύδραν.

Codd. 1, 2, 4-6, 10, 31. In omnibus his libris sequitur haec sententia statim post nr. 5 supra; sed additum est super versum, nempe postea quam traditum erat illud ὁ αὐτός, lemma Γλύκωνος, i.e. Lyconis Troadensis philosophi, cuius cognomen, teste Diog. Laert. V 4, 66, fuit Γλύκων. Gorgiae tribuitur eadem sententia apud Sternb. Gn. Val. nr. 167, Apollonio apud Max. Conf. in editione Comb. p. 647.

E FABVLIS

23

Stob. III 23, 6: Αἰσώπος ἔφη δύο πήρας ἕκαστον ἡμῶν φέρειν, τὴν μὲν ἔμπροσθεν, τὴν δὲ ὀπισθεν· καὶ εἰς μὲν τὴν ἔμπροσθεν ἀποτιθέναι τὰ τῶν ἄλλων ἀμαρτήματα, εἰς δὲ τὴν ὀπισθεν τὰ ἐαυτῶν· διὸ οὐδὲ καθορῶμεν αὐτά.

Vide f. 266 et adn. Habent etiam Max. Conf. 581 et Anton. in Melissa I 49; accedunt codd. 1, 2, 4-6, 8-10, 13-15, 27, 28, 31, 32, 34, 36, 39

24

Max. Conf. 625: Αἰσώπος, ἐρωτηθεὶς τί ὄφελος τοῖς ψευδομένοις ἐκ τοῦ ψεύδους, ἔφη "τὸ κἂν ἀληθῆ λέγωσι μὴ πιστεῦεσθαι."

Codd. 1, 2, 4, 5, 8, 10, 11, 13, 14, 23, 25, 27, 33, 34. Sic cod. 23: Αἰσώπος γελοποιῶς ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τίνος τί ὄφελουσιν οἱ ψευδόμενοι ἑαυτοὺς ἔφη "τὸ ἐὰν καὶ ἀληθεῖ λέγειν μὴ πιστεῦεσθαι· λέγουσι codd. 1, 2, 4, 11, 27. Cf. f. 210; Sternb. Gn. Val. 366, textu depravato: "Ἰβυκος ὁ μελοποιός, Αἰσώπου ἐν τοῖς μύθοις ψευδομένου καὶ εὐδοκιμοῦντος, "λέγε" ἔφη "αὐτοὺς· οὕτω μὲν σοι ὥς ὅτι ποτὲ καὶ τὰ ἀληθῆ λέγων ἀπιστηθήσῃ." lege: οὕτω μέντοι ὥς εἰδὼς ὅτι

25

Cod. Par. gr. 1310 (saec. xv), fol. 64^v Αἰσώπου· οὐδὲν ἐστὶν ἡ κτήσις ἐὰν μὴ ἡ χρῆσις παρῇ. Vide f. 225.

26

Georgides p. 36: Ζῶντες μὲν πρὸς ὀλίγον οἱ ἄνθρωποι ἐπιπλάστω σεμνυνόμεθα κόσμῳ· τεθνηκότες δὲ ἀφηρημέθα ἃ οἶκ' ἔστιν ἡμέτερα. ὑπερόρα τοίνυν καὶ χρημάτων καὶ σώματος, ἀθανάτου δὲ πράγματος ἐπιμελοῦ, τῆς ψυχῆς· ἡ μὲν γὰρ αἰδῖος καὶ ἀθάνατος, τὰ δὲ θνητὰ καὶ πρὸς ὀλίγον ἔστιν ἡμέτερα.

Hoc est epimythium quod f. 101 affixit Theophylactus in ep. 34 (Hercher, Epistolographi Graeci p. 773). Tertia legitur inter sententias sub lemma Αἰσώπου in cod. P; sola sub lemma Θεοφυλάκτου in B, antecedentibus eisdem duabus sententiis sub l. Αἰσώπου quibus in P, (sc. nr. 42 et 43 infra); sine lemma in F. κτήματος pro σώματος P. De codd. vide supra, p. 248.

27

Cod. Par. sup. gr. 134 fol. 270^r: Αἰσωπος ἔλεγε τὸν πηλὸν ὁ Προμηθεύς, ἀφ' οὗ τὸν ἄνθρωπον διεπλάσατο, οἶκ' ἐφύρασεν ὕδατι ἀλλὰ δάκρυσιν.

E Themistio, vide f. 430 infra. Nicephoras Greg. in Hist. Byz. XVI 4 (Corpus Hist. Byz. VII 819): διὰ τοῦτο καὶ Αἰσώπῳ πάλαι τῷ Φρυγί τὸν θεὸν οὐχ ὕδατι νομίζειν ἐπῆρει τὴν γῆν ἀλλὰ δάκρυσιν φυράσαντα πλάσαι τὸν ἄνθρωπον.

E GEORGIDE

28

Αἰσώπου· Ἄνδρὸς γέροντος αἱ γνάθοι βακτηρία.

Codd. BPF. Boiss. p. 10. Idem proverbium apud Diogen. I 78, Greg. Cypr. I 58, Apost. III 9, Suidas s.v.

29

Αἰσώπου· βουλείου μὲν βραδέως, ἐπιτέλει δὲ ταχέως τὰ δόξαντα.

Codd. BPF. Boiss. p. 17. Verba sunt Isocratis Ad Demon. 34; cf. Biantis dictum apud Stob. III 1, 21: βραδέως ἐγχείρει τοῖς πραττομένοις, ἐγχειρήσας δὲ πρᾶττε βεβαίως. Lemma Αἰσώπου loco motum est; re vera pertinet ad Sent. 30, quae in codd. subsequitur; quae antecedunt duo sententiae sunt ex Isocratis Ad Demon. 34 et 24, sub proprio lemma.

30

Βροτησίαν κακίαν οὐ θῆρες κακοί,
'Ἄλλ' ἄνδρες νικῆσουσιν οἱ μᾶλλον κακοί.

Codd. BPF. Boiss. p. 17. De lemma vide supra. Hos versus olim pro interpretatione fuisse uni ex 'Aesopi proverbiiis' nullus dubito; cf. Prou. 126 infra.

31

Γαστέρα ὄγκον ἔχουσιν
'Ἢ λεπτή χωρεῖν εἰσοδος οὐ δύναται.

Codd. PF. Versus leguntur sub lemma Αἰσώπου in P, sed sub τοῦ θεολόγου in F, cuius codicis librarius alioquin se doctiorem ostendit quam P. Attamen verum esse credo

utrumque lemma. Namque exstat hoc distichon (i.e. τὰς παχίας σάρκας καὶ γαστέρα ὄγκον ἔχουσαν—δύναται) re vera apud Gregorium illum Theologum, sc. in poematis eius de se ipso compositis (Migne PG 57, 1353a); et duo illi qui sequuntur in utroque codice sub l. Αἰσώπου versus dodecasyllabi (= 31a) cum aptissimi sunt ad hanc sententiam velut proverbium explanandam, id quod passim fit in Aesopi quae ferebantur proverbiiis, tum etiam tales sunt adamussim quales et illae ἐρμηνεῖαι (cf. P. IV). Veri igitur simillimum videtur auctorem illum ignotum, qui proverbium circiter ducenta collecta compositaque et explanata sub Aesopi nomine ediderit, haec verba, omissis τὰς—καί, a Gregorio surrepta inter sua ipsius proverbium adscripsisse. Ita factum est, opinor, ut Aesopo adscriberentur ab ipso Georgide, ut in P, Theologo vero aut a librario quodam corrigendi studioso, aut simpliciter per imprudentiam. Antecedunt enim duo sententiae sub lemma Θεολόγου. Simile quid animadvertere licet supra in Sent. 26, ubi sententiam Aesopo adscribit cod. P, Theophylacto cod. B, uterque non sine causa: nam Aesopi est quia pertinet ad fabulam Aesopicam, rursus Theophylacti quod is eam verbis composuit. Fugit Crusium (Bab. p. 222) sententiam nostram, quam ille e Boissonadii adnot. in Tzetzae alleg. Iliadis p. 320 exceperat, esse Gregorii; qua re falso ille eam inter fabulas metricas adnumerat, tamquam fragmentum fabulae cuiusdam elegiacae, quae Bab. 86 (cf. infra f. 24) imitaverat. Probabile est Boissonadium hos versus protulisse e P, qui codex nuper Lutetiam allatus erat a Minoide Mena.

31a

Γαστρός τὸν κόρον οὐκ οἶσει πρᾶος ἀνὴρ,
'ΙΙ δὲ κτηνώδης φύσις εἰς ἄγαν φέρει.

Codd. PF sub l. Αἰσώπου, vide supra ad 31

32

Γλαυκοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν αἰδῶς οὐκ ἔνι.

Codd. P F sub l. Αἰσώπου non iterato, in V sine lemma, om. B.

33*

Δηλοῖ πολλάκις κακοσύνθετος ὄψις
Ψυχῇ διεστραμμένης τὸν σκαιὸν τρόπον.

Codd. BPFVR. Pertinent hi versus ad Prov. nr. 7 infra. Eosdem, sed forma depravata (τῆς ψυχῆς, om. διεστρ.) exhibet etiam, teste Boiss. p. 28 adn. 72, cod. Coislin. 249, p. 1, ubi Socrati tribuuntur.

34

Δέδοται καὶ κακοῖς ἄγρα.

Cod. B, om. rell. Boiss. p. 28. Hoc proverbium habent paroemiographi et Suidas; vide editores ad Zenob. III 31.

35

Δούλῳ γενομένῳ (σὺ) δουλεύειν φοβοῦ
'Αμνημονεῖ γὰρ ταῦρος ἀργήσας ζυγοῦ.

Codd. BPFVR sub Αἰσώπου. σὺ metri causa supplevi. Priorem versum talem exhibet cod. Par. 2720, p. 2 (sine lemma!) teste Boiss. p. 28, adn. 74: δουλογενεῖ δούλῳ δ. φ.

Cf. 'Menandri' *Monasticha* 138 (Meineke): δούλος γεγονώς ἐτέρῳ δουλεύειν φοβοῦ (*in-erptiesime*). A.P. X 48: μήποτε δουλείσασα γυνή δέσποινα γένοιτο ἔστι παροιμιακόν.

36*

Ἐράσμιον ἄνθρωπος καὶ ζῶον θεῖον,
Λιφνίδιον δ' ὄλλυται θανάτῳ δοθείς.

Codd. PFR, sub Αισώπων. Vide Prov. nr. 142. Sequuntur in PF sub eodem lem-mate deinceps Sent. 37-41, quarum pleraeq̃ue ex Aesopi proverbiiis sumptae sunt. δὲ codd.

37*

Ἐνδον ἔχε τὰς μέμψεις τῶν σῶν ἐχθίστων,
Ὅταν καλῇ καιρὸς σε τάληθῇ φράζε.

Codd. PF. Vide Prov. 28.

38

Εὐήμερων μέμνησο καὶ τοῦ θανάτου.

Codd. PFR

39*

Ἐν καιρῷ ἀνάγκης καιρῷ δυσκαίρῳ ληφθεὶς,
Καὶ τοὺς τυχόντας ἄνδρας τοκέας λέγε.

Codd. PF; vide Prov. 108. Ἐν delendum

40

Ἐλεύθερον ἀδύνατον εἶναι τὸν πάθει δουλείοντα.

Codd. PF. Haec verba vulgo Pythagorae tribuuntur; vide Stob. III 6, 55.

41*

Ἐκαστον ὑπεύθυνον (ὥν πράττει κακῶς)
Ὁ τρόπος ἀπελέγχει καὶ δῆλον ποιεῖ.

Codd. PF. Vide infra Prov. 89, unde versum restitui.

42

Ζημίαν εἶναι τὴν σχολὴν καὶ τὴν ἀνεσιν νόμιζε, καὶ σπεῦδὲ τι πράττειν ὥν ἀπαι-τεῖσθαι μέλλομεν.

Codd. BPFR sub Αισώπων. Boiss. p. 36. Epimythium fabulae alicuius deperditae, an p̄tero errore Aesopo adsignatum?

43*

Ζημίας δήλης ἐν ἅπασιν κειμένης,
Τούλάχιστον εἰ λάβοις ἔρμαιον κάλει.

Codd. BPF. *Boiss.* p. 36. *Versus sequuntur post nr. 42 sub eodem lemmate; pertinent ad Prov. 40.*

44*

Ἵλλος τὸ πρᾶον καὶ τὸ προσηγὲς ῥῆμα
Μαλάττειν οἶδε καὶ τοὺς ἄγαν λιθώδεις.

Codd. BPFR sub Αἰσώπου. *Boiss.* p. 41. *Versus pertinent ad Prov. 10.* οἶδεν B

45*

Θαμινὰ φοιτᾶν τοῖς φίλοις οὐκ ἐθέλων
Βέβαιον ἔση καὶ οὐ στυγητὸν κτῆμα.

Codd. BPFR sub Αἰσώπου. *Boiss.* p. 47. *Vide Prov. 42.*

46

Θεῶ προσφιλὲς τετιμηκότα τιμᾶν.

Codd. BPFV. *Boiss.* p. 47. *Sequitur post nr. 45 in BPF non iterato lemmate, sub Προκοπίου in V. προσφιλῶν P, προσφιλὲς αἰ V τημὴν B, τιμὴν F*

47*

Κόπος οὐκ ἔχων ἰσόρροπον τὸ κέρδος
Ἄθυμίαν δίδωσι τοῖς μόχθοις αἰεί.

Codd. BPFR sub Αἰσώπου. *Boiss.* p. 48. *Sequuntur sub eodem lemmate in BPF deinceps Sent. 48-51. Nr. 47 est interpretatio Prov. 11. Decet lemma in P. κόπους οὐκ ἔχον P*

48*

Κακοῦργος ἀνὴρ, τοὺς τρόπους οὐκ ἀμείβων,
Τὸ σχῆμα μεταλλάττει ἀπάτης χάριν.

Codd. BPFR. *Boiss.* l.c. *Pertinent versus ad Prov. 6.*

49

Καλοῖς κακὰ συνάπτων ὁ σκαιὸς ἀνὴρ
Δῆλος δῆπουθέν ἐστιν σφαλερῶς βιῶν.

Codd. BPFR. *Boiss.* l.c. καλοῖς libri, κακοῖς *Boiss.* *Verba σκαιὸς—βιῶν iterum leguntur apud Georgidem sub lemmate Sirach, Boiss. p. 82.*

50*

Καὶ τοὺς τυχόντας, εἰ δέοι, φίλους ἔχε·
Κακοῖς δὲ μὴ χαρίζου τὸ πρὸς σέ στύγος.

Codd. BPF. κακῶς B, -ῶν F ἔχθροῖς *cod. Mosq. in Prov. 41, q.v.* πρὸς σοῦ *coni. Boiss.*

51*

Καλὸν αἰεὶ τῷ κρείττονι τὸ χεῖρον ἀκολουθεῖν, διὰ βελτιώσεως ἐλπίδα.

Codd. BPF. *Boiss. p. 49. Postrema legitur inter sententias sub l. Αἰσώπου, credo propter lemma aut amissum aut alieno positum loco.*

52

Πένης ὧν ἡσύχαζε, μὴ μέγα φρόνει·
Ἐπεὶ σὺ σαυτὸν ἀδικεῖς ἐν οἷς φρονεῖς.

Codd. VFR. *Sub Αἰσώπου in V, sine lemmate in F et R*

PARS QVARTA

AESOPi QVAE FERVNTVR PROVERBIA

AESOPÌ QVAE FERVNTVR PROVERBIA

PRAEFATIO

De proverbiiis illis, quae numero vix minus ducenta quondam sub Aesopi nomine legebantur, iam prius in *Studiis* meis (231–33) breviter ac summatim disserui. Inde quaedam repetenda sunt hoc loco atque plenius exponenda, quo fiat lectoribus apertum, quinam sint fontes eorum manu scripti qualesque, et quibus fretus rationibus disiecta illa proverbia eorumque explanationes in unum tandem corpusculum redigere conatus sim.

Codex Mosquensis 239¹ s. xiv continet in foliis 227–233, quae folia perverso ordine iam ante additos hos numeros ligata erant, proverbia 129, quorum cuique affixa est explanatio (ἐρμηνεία) duobus composita versibus dodecasyllabis.² Haec primus proverbia in lucem edidit Krumbacher sub titulo “Die Moskauer Sammlung Mittelgriechischer Sprichwörter.”³ Ibi deest Aesopi nomen propterea, quod amissum erat e codice Mosquensi primum huius libelli folium, titulum exhibens Αἰσώπου λόγοι.⁴ Id autem postea repertum est a Victorio Jernstedt in codice Bibliothecae Regiae Dresdensis Da 35, fol. 20; quod folium, una cum ceteris quae ibidem antecedunt foliis 19 (quibus continetur Palaephathi liber Περὶ ἀπίστων), ex ipso codice Mosquensi surreptum Dresdam anno 1788 a C. F. Matthaeio allatum est.⁵ Praebet folium Dresdense proverbia nova quattuordecim, quae commentariis utilissimis instructa edidit Jernstedt in opere laudato.⁶ Hoc folium excipit in codice Mosquensi non fol. 227, id quod coniecerat Krumbacher, sed fol. 228, cuius prima verba τῆς δίκης ad eam proverbii explanationem pertinent quae legitur in fine folii Dresdensis. Hoc ordine legenda sunt folia singula: cod. Dresd. fol. 20, cod. Mosq. fol. 228, 227, 231, 230, 229, 233, 232. Recte statuit Krumbacher proverbiorum seriem, qualis fuerit in hoc codice integro, in imo folio 232^v esse absolutam. Namque eodem modo distinctum est ibi, scilicet cruce cum lineola transversa in longum producta et undante, atque supra in fine libri Palaephathi (cod. Dresd. fol. 20^r), qui liber ab eodem scriba exaratus est. Contra aliter post

¹ Id est apud C. F. Matthaeium, *Accurata Codd. Graec. Bibl. Mosquensium Sancti Synodi Notitia* . . . Lipsiae 1805. Codex designatur nr. 449 in catalogo quem confecit Vladimir (1894). Silet Matthaei de eis foliis quibus continentur nostra proverbia, fortasse quod eo tempore nondum addita erant huic codici; sic Jernstedt op. cit. (infra adn. 5) p. 230.

² De metro vide Krumbacher op. cit. (adn. 3) pp. 392–398; P. Maas, *Byz. Ztschr.* XII 364 sqq.

³ *Sitzungsberichte der k. bayer. Akad. d. Wiss. zu München*, 1900, pp. 339–465.

⁴ Vox λόγοι sensu proverbiorum recurrit in titulis quibusdam collectionis proverbiorum theologicae, de quibus vide Krumb. op. cit. p. 459.

⁵ V. Jernstedt, “Recheniia Ezopa v Moskvie i v Drezdenie” in eius *Opusculis*, Petropoli 1907, 217–234 (comment. ex annal. *Vizantiiskii Vremennik* VIII, 1901, repetita); O. von Gebhardt, “Christian Friedrich Matthaei und seine Sammlung griechischer Handschriften” in *Centralblatt für Bibliothekswesen* XV (1898) 393–566.

singula proverbia ubique interpunctum est (-). Hiat lacuna post fol. 230, quod e rerum contextu apparet; sed quot folia exciderint ad calculos vocare non possumus. Nihil causae est cur credas unum tantum deesse (Jernstedt), vel duo potissimum (Krumbacher), quandoquidem ex ipsis foliorum compaginibus nulla colligi possunt indicia. Gebhardto⁶ si fidem habere licet, constat codex Dresdensis e duabus compaginibus octona folia complectentibus et una insuper quaternaria (fol. 17–20). Post haec quattuor folia sequuntur in codice Mosquensi, sine ulla contextus intermissione, fol. 228, 227, 231, 230; unde facile apparet post folium 230 in codice integro novum successisse octo foliorum fasciculum;⁷ qui fasciculus utrum totus an ex parte tantum perierit, vel quanta ex parte, non liquet. Satius est quaerere quot fuerint olim in ipso archetypo proverbia. Certe non minus centum et nonaginta, credo plura. Nam praeter proverbia illa numero 143, quae praebet codex Mosquensis una cum folio Dresdensi, alia 36 conferunt ‘Aesopi’ κοσμικαὶ κωμωδίαι, alia 12 παροιμίαι Αἰσώπου in codice Florentino, alia denique nonnulla Georgides. Huius autem testimonium gravissimum est, non modo in eis proverbiiis agnoscendis quae ad librum pristinum referri debeant, sed etiam in textu nonnumquam corrigendo, et maxime in tempore definiendo ante quod necessario compositus est huius collectionis archetypus. Ipsum enim Georgidem ante annum fere 1100 vixisse testes sunt tres eius florilegii codices (B P F), qui et ab aliis ad saeculum undecimum relati sunt omnes, et meo iudicio recentiores esse non possunt. Ea igitur proverbiorum sylloge, unde hausta sunt omnia, ut videtur, quotquot habemus ‘Aesopi’ proverbia, iam saeculo undecimo in manibus hominum versabatur, neque obstat quicquam quominus conicias eam saeculo vel decimo vel etiam nono esse compositam.

Ex omnibus eis sententiis quae apud Georgidem Aesopo adscribuntur, undecim sunt proverbiorum explanationes metricae quae totidem verbis leguntur etiam in codice Mosquensi-Dresdensi;⁸ aliae fere decem tales sunt metro sensuque ut dubitare vix possis quin sint et ipsae partim proverbia partim proverbiorum explanationes, quae ex eodem fonte haustae sint;⁹ reliquae autem, sex numero, maximam partem per errorem confusis lemmatis Aesopo adsignatae esse videntur, nisi quod una et altera earum aut corruptae esse potuerunt e proverbiiis eorumve explanationibus (cf. nr. 42, 46), aut ex ignotis fabularum epimythiis, sicut nr. 26, descriptae.¹⁰

⁶ Op. cit. p. 548.

⁷ Non video qua re affirmet Jernstedt (p. 231), contra suam ipsius rerum cognitionem, probabile esse septem illa folia Mosquensia ad unum eundemque pertinuisse fasciculum, cuius octo foliorum unum post fol. 230 intercidissee.

⁸ Hae sunt Sent. 33, 36, 37, 39, 41, 43–45, 47, 48, 50.

⁹ Hae sunt supra Sent. nr. 28, 30, 31, 31a, 32, 34, 35, 38, 49, 52; quas omnes nos infra inter proverbia repetitas adscivimus (nr. 192–200).

¹⁰ Sent. 26 = epim. fabulae apud Theophylactum; nr. 29 = verba Isocratis *Ad Demon.* c. 34; nr. 40 vulgo Pythagorae aliisque philosophis tribuitur; nr. 42, 46, 51 unde ortae sint non liquet.

Nullam denique Aesopi sententiam laudat Georgides quae alibi usquam sub eo nomine, nisi solum inter illa 'Aesopi proverbialia', tradita sit. Unde apparet eam proverbiorum syllogen, quae inscribitur *Αἰσώπου λόγοι* in folio Dresdensi, Georgidi tamquam unicum fontem fuisse omnium fere sententiarum quas ille Aesopo attribuit.

Αἰσώπου κοσμικαὶ κωμῳδίαι (i.e. facetiae mundanae)¹¹ titulus est parvae proverbiorum catenae qua continentur 41 proverbialia sine explanationibus et ad litteram digesta. Tradita est duobus solis codicibus, M¹² et S¹³, quorum communis archetypus, continens praeter haec proverbialia etiam Syntipae q.f. fabulas, Historiam de Septem Sapientibus, Aesopi Vitam in recensione W, aliaque, ad finem saeculi undecimi descriptus esse videtur.¹⁴ Post nr. 14 (inc. *Ζῆσον*) desunt in utroque codice proverbialia a litteris *η-σ* incipientia¹⁵; unde conicere licet amissa esse in lacuna circiter 35–40 proverbialia, siquidem sub reliquis 12 litteris exstant 41. Horum proverbiorum quinque, sc. nr. 15, 20, 31, 33, 35, reperiuntur etiam in codice Mosquensi 239 (*Αἰσώπου λόγοι*), et nr. 27 recurrit inter excerpta Florentina (ib. nr. 15). Aesopi *Cosmicas Comoedias* primus edidit F. G. Welcker in *Museo Rhenano* V (1837) 331 sqq., usus exemplari quodam Bonnensi quod e codice S descripserat (omissis tamen 6 e 40 proverbialibus) vir doctus Fr. Clossius¹⁶; iterum edidit, collatis ambobus codicibus M et S, N. Politis in libro qui inscribitur *Μελέται περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς γλώσσης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Παροιμίαι*. vol. I, Athenis 1899, pp. 3–5; novissime V. Jernstedt in *Opusculis* pp. 179–206,¹⁷ cum optimo commentario. Textum codicis S integrum transcripsit Jernstedt pp. 180–181, item codicis M p. 204. Accedit imago textus M photographice depicta apud Krumbacher, op. cit. Tab. III, IV.

Brevissimam illam proverbiorum seriem, quae inscribitur *Παροιμίαι Αἰσώπου*, unus servavit codex Florent. Laur. lviii 24, saec. xiv, in fol. 113^v, cuius imaginem phototypicam invenies apud Krumbacher (Tab. V). Constat e 16 proverbialibus, quae omissis explanationibus (*ἐρμηνείαι*) ex eodem illo fonte excerpta esse videntur quo *Cosmicæ Comoediae* et *Αἰσώπου λόγοι*. Haec proverbialia primus in lucem protraxit Walz in appendice ad *Arsenii Violetum* p. 496 (Stuttgartiae 1832), deinde Leutsch et Schneidewin, *CPG* II 228 sq., addito uno proverbio (nr. 17) quod huc non pertinet. Ex his

¹¹ De significatione vocis *κοσμικός*, vide C. E. Gleye in adn. 1 ad commentationem quam inscripsit "Die Moskauer Sammlung mittelgriechischer Sprichwörter", in *annal. Philologo* LXXI (1912), pp. 527–62.

¹² Mon. 525, saec. xiv, fol. 28^v–29^r.

¹³ Mosq. Bibl. Synod. 436 (Vladimir), saec. xv, fol. 530^r–531^r.

¹⁴ Cf. infra pp. 513, adn. 5 et 514.6 de Syntipa; *Studies* 185 sqq.

¹⁵ Lacunam sic notat librarius cod. M in imo paginae margine: *(δοκοῦσι) μοι λείπεσθαι τῶν ἐπομένων στοιχείων ιβ', ἀπὸ τοῦ ἡ ἕως τοῦ σ' ζητητέον οὖν*.

¹⁶ Cf. P. Marc, *Byz. Ztschr.* XIX 386.

¹⁷ "Zabytyia Grecheskii Posloviŭsy", comment. repet. e *Zhurnal Ministerstva Narodn. Prosviŭshcheniia* 1893; vide etiam "K Mŭrskim Komediiam Ezopa", *Opusc.* 207–216, ex eisdem *annal.* anno 1894.

sedecim proverbii tria exstant in codice Mosquensi (infra Prov. 94, 96, 105), unum (nr. 15) inter *Cosmicas Comoedias*.

Folii Dresdensis atque foliorum codicis Mosquensis 227–233 imagines phototypice expressas ad manum habui. Quibus nisus adminiculis, eisque etiam collatis lectionibus quas offert Georgides, textum quantum potui accurate et emendate praestiti. Nimirum multa restant adhuc aut manca aut male sana, sed tamen nescio an saepius in ipso proverbio intellegendo quam in scriptura haereat difficultas. Hic certe, si usquam alibi litterarum, opus est commentario. Verum quae multa mihi necessaria videntur ad haec proverbia satis bene explicanda atque illustranda, ea non in hoc primo volumine, cui certi sunt fines, sed posthac in Commentario addam. Interea eas commentationes velim adeat lector, quas utilissimas contulerunt viri docti Krumbacher, Jernstedt, Gleye in opusculis supra laudatis, nec non et A. Sonny in *Philologo* LXXII (1913) 548–552.

1. PROVERBIORVM SYLLOGE QVAE INSCRIBITVR
ΑΙΣΩΠΟΥ ΛΟΓΟΙ

1 Ἀεὶ τὰ πέρυσι καλά.

D. fol. 20^r

Ἑρμηνεία.

Ἄρτι τῆς ὥρας τὴν βλάβην ὁ πειραθεὶς
Τῆς πρόσθεν οὗτος εὐκλείας μεμνήσεται.

Ἄρτι Jernstedt, ἀρτίως cod.

2 Χωλῶ παροικήσας ὑποσκάζειν μάθοις.

Ἑρμηνεία.

Συνῶν πονηροῖς ὅμοιος αὐτοῖς γενήσῃ.

*Malim σ.π. αὐτοῖς ὅμοιος γίνῃ (vel ἔσῃ). Forsitan exciderit alter explanationis versus.
Legitur hoc proverbium etiam inter Cosmicas Comoedias, nr. 33.*

3 Χρυσὸς Δανάην ἔπεισεν ἐθέλουσαν.

Ἑρμηνεία.

Καὶ τὸν σῶφρονα χειροῦται τιμάρια,
Χρήμασιν ὀπλίζοντα πρὸς ἀσέλγειαν.

τιμάρια—ὀπλίζοντα scripsi τιμωρία—ὀπλίζουσα cod.

4 Εὐτυχεῖτε καὶ λοιδορεῖτέ με.

Ἑρμηνεία.

Γελῶσιν οἱ πλουτοῦντες ἤθη πενήτων
Τὰ ῥάκη γὰρ ὀρώσιν, οὐχὶ τὴν τόλμαν.

Versus Γελῶσιν—τόλμαν habet Georgides sub l. Iohannis Climacis.

5 Κροκόδειλος ἔλεγεν ὅτι “εἰς τὴν πόλιν μου ἐλαιοπώλης ἦμην.”

Ἑρμηνεία.

Φιλοῦσιν οἱ πονηροὶ καὶ κακότροποι
Γένους μεγάλου λέγεσθαι καὶ δόξης καλῆς.

Γ. λαμπροῦ coni. Jernstedt.

6 Ὅφρις τὸ δέρμα ἀποδύεται, τὴν γνώμην δὲ οὐδαμῶς.

Ἑρμηνεία.

Κακοῦργος ἀνὴρ, τοὺς τρόπους οἱκ' ἀμείβων,
Τὸ σχῆμα μεταλλάσσει ἀπάτης χάριν.

D. fol. 20^r

ἀπάτης χάριν Georgides, Sent. 48; χ. ἀπ. cod.

7 Ὅψιν εἶδες, περὶ τῆς γνώμης μὴ ἐξέταζε.

Ἑρμηνεία.

Δηλοῖ πολλάκις κακοσύνθετος ὄψις
Ψυχῆς διεστραμμένης τὸν σκαιὸν τρόπον.

Cf. supra, Sent. 33.

8 Οὔτε οὗτος Ἑρμῆς οὔτε οὗτος Ἡρακλῆς.

Ἑρμηνεία.

Ὁ φιλοκόμπων ἦθος ἐλέγχων αἰεί
Γλώττῃ τιτρώσκει τοὺς κακοὺς ἐλευθέρα.

9 Ὁ ζῶν τοὺς ζῶντας βλέπει.

Ἑρμηνεία.

Τοὺς ἐμπνέοντας εἰκὸς ἀλλήλους βλέπειν
Οἱ γὰρ θανόντες τοῖς ζῶσιν ἀθέατοι.

ἀθάνατοι cod., corr. Jernstedt. Cf. Georgides p. 36 sub Ἰωάννου: ζῶντες ζῶντας ὁρῶσι, νεκροὶ δὲ τοῖς ζῶσιν ἀθέατοι.

10 Λόγος καλὸς ὅστοῦν κατεάξει.

Ἑρμηνεία.

Ἦθος τὸ πρᾶον καὶ τὸ προσηγνὲς ῥῆμα
Μαλάττειν οἶδεν καὶ τοὺς ἄγαν λιθώδεις.

Hos versus habet etiam Georgides, supra Sent. 44.

11 Οὐκ ἄξιον τὸ κλέμμα τῆς ἀγρυπνίας.

Ἑρμηνεία.

Κόπος οὐκ ἔχων ἰσόρροπον τὸ κέρδος
Ἀθυμίαν δίδωσι τοῖς μόχθοις αἰεί.

Κόπους cod.; cf. supra, Sent. 47.

12 Ὅλος ὁ βίος ἐλλύχνιον.

Ἑρμηνεία.

Ἄπαν τοῦ βίου τὸ περίβλεπτον τύφος
Βραχυτάτῳ ῥήματι τὸ πέρασ ἔχει.

13 Ὁ πέπερι ἔχων καὶ εἰς φακὸν βάλλει.

Ἑρμηνεία.

Ἀφθονίαν χρημάτων ἄνθρωπος λαχὼν
Ἀλλοκότοις κέχρηται παραρτύσειν.

14 Ὁ ἀνάγων τὸν κατὰγοντα.

Ἑρμηνεία.

Ἦλεγεν ἡ πενία τὸν πλοῦτόν ποτε
Κάτωπον κεκυφότα ψήφω/τῆς δίκης.

Mosq. fol. 228'

κατωπὸν conl. Jernstedt ψήφω] in hac voce desinit folium Dresdense, τῆς δίκης legitur in summo folio 228' cod. Mosquensis (cf. Krumbacher nr. 56).

15 (K57). Ὁνος καὶ κοπίδερμος μίαν τύχην ἔχουσιν.

Ἑρμηνεία.

Ἀνὴρ ἐκδουλωθεὶς <καὶ> μᾶλλον οἰκέτου
Οἷσει τὴν μοχθηρίαν ἡδονῆς χάριν.

καὶ add. Krumbacher.

16 (K58). Ἐστω τὰ κρανία, μὴ καὶ τοὺς ἐγκεφάλους ἀπωλέσαμεν.

Ἑρμηνεία.

Ὅστις ἀφηρέθη τὴν <ἐαυτοῦ> κτῆσιν,
Συναφηρέθη καὶ <αὐτό> τὸ φρονεῖν καλῶς.

Num ἀπολέσωμεν? ἐαυτοῦ ei αὐτὸ suppl. Krumbacher.

17 (K59). Ὁ μηρὸς ἔσωθεν ὄζει.

Ἑρμηνεία.

Τὰς συμφορὰς ἔσωθεν τὰ πλεῖστά φημι
Διαρρήδην τίκτεσθαι κακούργων γνώμας.

18 (K60). Ὁ σὺ κρύβεις εἰς τὴν ἀγορὰν κηρύσσεται.

Ἑρμηνεία.

Σφάλμα τὸ περίφημον καὶ πᾶσι ῥητὸν
Ἀνὴρ κακὸς <συγ>κρύπτειν ἐκβιάζεται.

συγ add. Krumbacher.

19 (K61). Πατὴρ μὲν ὁ θρέψας, οὐ μὴν δὲ ὁ γεννήσας.

Ἑρμηνεία.

Πατὴρ καλοῖτο ἂν ὁ <τὰς> τροφὰς διδούς·
Ὁ γὰρ φυτεύσας ἡδονῇ δεδούλευκεν.

τὰς add. Krumbacher.

20 (K62). Πολλοῖς ἀρέσκει τὰ τοῦ βίου χείρονα.

Ἑρμηνεία.

Ὀλίγοις ἐσπούδασται τὰ τῆς ἀρετῆς·
Οἱ πλεῖστοι γὰρ νεύουσιν εἰς τάναντία.

21 (K63). Πηγῆς ἐξ ἧς οὐ πίνω ξηρανθείη.

Ἑρμηνεία.

Μενέτω κοινά, ἅπερ ἡ Τύχη νέμει·
Εἰ δ' οὐ κοινὸς ὁ πλοῦτος, μηδεὶς τρυφάτω.

Ad versum politicum (16 syll.) restituendum τὸ ὕδωρ, vel tale quid, ante πηγῆς addendum putat Sonny. πηγῆς aut per errorem ortum (Krumb.), aut quasi legitime per attractionis quoddam genus apud scriptores vulgares non ita rarum (Gleye). πίνωμεν pro πίνω trimetri causa scribit Krumbacher. εἰ δὲ οὐ cod., corr. Krumbacher.

22 (K64). Πόδας ἔχων (σὺ) καὶ ποδάγρας ἔλπιζε.

Ἑρμηνεία.

Ἐπεται πάντως τοῖς τερπνοῖς τὰ λυπηρά,
Εἰ μὴ που Τύχη σύμμαχος παραστατεῖ.

σὺ metri causa add. Krumbacher Τύχη σ. παραστατεῖ scripsi τύχη σ. παραστάτης cod.

23 (K65). Δευτέρα φύσις συνήθεια.

(Ἑρμηνεία.)

Εἰργάσατό τι τῷ χρόνῳ συνήθεια
Μιμησαμένη παραδόξως τὴν φύσιν.

24 (K66). Ἱατρὸν κτῶ φίλον, χρεῖαν δὲ αὐτοῦ μηδ' ὅλως ἔχης.

(Ἑρμηνεία.)

Παντὸς φίλου προτάττων ἱατροὺς σοφοὺς
Εὐχου τῆς τέχνης (—) χρῆζειν μηδέποτε.

Metri causa <αὐτῷ> χρ. μήποτε coni. Krumbacher, malim <αὐτός> χρ. μήποτε.

25 (K67). Κοχλίας, ἐὰν ὀπτηθῇ, [οὐ] τρύζει.

Ἑρμηνεία.

Τοὺς ἐπιεικεῖς ἄνδρας καὶ λίαν πρᾶους
Ἐγείρουσιν εἰς ὀργὴν κακούργων τρόποι.

οὐ del. Krumbacher.

26 (K68). Κωμῶδὸς χαίνων καὶ μὴ δάκνων.

Ἑρμηνεία.

Λοιδороῦσι πένητες πλουτοῦντας μόνον,
Δύναμιν οὐκ ἔχοντες ἀλλ' ἢ τοὺς λόγους.

Hos versus habet etiam Georgides sub lemmate Γρηγορίου, p. 55 (Boiss.). ἀλλὰ τοὺς Georgides.

27 (K69). Κἂν εὐτυχήσας τῆς φακῆς μνημόνευε.

Ἑρμηνεία.

Κἂν πλούσιος γέγονας καὶ περίβλεπτος,
Πενίας μνημόνευε τῆς σῆς συντρόφου.

28 (K70). Κλείσωμεν τὴν θύραν, τὴν δὲ ἀλήθειαν εἴπωμεν.

Ἑρμηνεία.

Ἐνδον ἔχε τὰς μέμψεις τῶν σῶν ἐχθίστων,
Ὅταν καλῇ καιρὸς σε τάληθῇ λέγειν.

ἐχθίστων *Georgides*, *supra Sent. 37*, ἐχθρῶν *cod.* καλῇ κ. σε *Georgides*, καιρὸς σε καλῇ *cod.* λέγειν *cod.*, φράζε *Georgides*.

29 (K71). Καὶ τὰ κειμήλια εἰς πρόβατον.

Ἑρμηνεία.

Δάκνει πάντως τοῦ σοφοῦ τὴν φρένα, φασί,
Τὸ τοὺς ἐναντίους ἀφθόνως (ἐν)τρυφᾶν.

κειμήλια *cod.*, *emend. Krumb.*, *def. Gleye.* ἐν- *add. Krumb.*

30 (K72). Κακὸν κακοῦ οὐχ ἄπτεται.

Ἑρμηνεία.

Ἀγαπῶν τὴν πλάνην φιλοπόνηρος ἀνὴρ
Τὸν ὅμοιον τοῖς τρόποις οὐκ ἀμύνεται.

31 (K73). Λύκος γηράσας νόμους ὀρίζει.

Ἑρμηνεία.

Νουθετήσῃ κακοῦργος εἰς γῆρας μολῶν
Φεύγειν τοὺς νέους ἄπερ αὐτὸς ἔπραξεν.

32 (K74). Λύκος ἀπὸ ἀριθμοῦ οὐ φοβεῖται λαβεῖν.

Ἑρμηνεία.

Τὸ κλεπτικὸν φρόνημα παύσει οὐδέπω
Οὐ ψῆφος, οὐ σφραγίδες, οὐ κλείθρων θέσις.

παύση *cod.*, *corr. Krumb.*

33 (K1). Πίθηκος ἰδὼν τὰ ἑαυτοῦ τέκνα ἔφη “ταῦτα οὐ καλά.”

fol. 227^r

Ἑρμηνεία.

Εἰς αἴσθησιν καὶ ἄφρων ἐλάσας ποτὲ
Ἐγνώσεν ἀδικήσας ἐν οἷς ἔπραξεν.

καλά; *cod.*, καλά. *Krumb.*, *qui de signo interrogationis silet; verba sane interrogative intellegenda erant, nisi obstatet ἑρμηνεία.*

34 (K2). ()

('Ερμηνεία.)

Θρήνων μὲν πόνοι εἰς δακρύων (τὴν) φορὰν,
Λιμοῦ δὲ κλαυθμὸς οὐκ αἶρει τὴν μάστιγα.

Excidit proverbium. τὴν add. Krumb. λιμοῦ ei αἶρει Krumb., λοιμοῦ ei αἰρεῖ cod.

35 (K3). Σιγηρὸς ποταμὸς κατὰ γῆν βαθύς.

'Ερμηνεία.

'Ανὴρ κακοῦργος πρῶος τοῖς πέλας φανείς
Κεκρυμμένη κακία τοὺς δόλους ἔχει.

ερμν manu recentiore δούλους in δόλους corr.

36 (K4). Σὺν θεῷ καὶ τὰς χεῖρας κίνει.

'Ερμηνεία.

Τὴν τύχην βλέπων μὴ καθεύδειν ἔθελε·
Εὐτυχία γὰρ ἀνδρὶ τὸ ἐν ἔργοις εἶναι.

τύχην cod., τέχνην Krumb. ἔθελε Krumb., θέλε in rasura cod., sed quid primum scriptum sit incertum ἀνδρὶ ex ἀνδρός correctum

37 (K5). Στόματος σιγῶντος θεὸς ἔκδικος.

'Ερμηνεία.

'Επιείκειαν ὁ τῇ φρονήσει τιμῶν
Θεόθεν ἔξει τὴν κατ' ἐχθρῶν βοήθειαν.

θεωθεν cod.

38 (K6). Τιμῶ σε καὶ οὐκ αἰσθάνῃ· ἀτιμάζω σε, ἵνα αἰσθησιν
λάβης.

'Ερμηνεία.

Καλοῖς εἰ μὴ χαίρουσιν ἄνδρες ἄφρονες,
Κακοῖς ἀμείβου τὴν ἀχάριστον γνώμην.

ἄνδρες Krumb., oi cod. ἀμείβουν Krumb. parum feliciter

39 (K7). Ἀκερμος ἐν πανηγύρει δαίμων πελαζόμενος.

'Ερμηνεία.

Ὅστις ἐν ἀγορᾷ χρημάτων δίχα φοιτᾷ,
Νοσεῖ τὴν φρένα μάτην τοὺς πάντας ὁρῶν.

ἀκερ 25 cod.

40 (K8). Ἀπὸ κακοῦ δανειστοῦ κἂν ὀρόβια

Ἑρμηνεία.

Ζημίας δήλης ἐν ᾧ πασι κειμένης,
Τούλάχιστον εἰ λάβοις ἔρμαιον κάλει.

δήλης *Georgides*, vide *supra Sent.* 43; φανεράς *cod. M* τὸ ἐλάχιστον *cod. M*, recte *Georgides* ἔρμαιον *Georgides*, εἶρεμα *cod.*

41 (K9). Εἰκῇ φιλοῦ, μάτην μὴ μισοῦ.

Ἑρμηνεία.

Καὶ τοὺς τυχόντας, εἰ δέοι, φίλους ἔχε·
Ἐχθροῖς δὲ μὴ χαρίζου τὸ πρὸς σέ μῖσος.

ἐχθροῖς *cod.*, κακοῖς (-ῶς, -ῶν) *Georgides supra Sent.* 50.

42 (K10). Ζητούμενος καὶ μὴ μισούμενος.

Ἑρμηνεία.

Θαμινὰ φοιτᾶν τοῖς φίλοις οὐκ ἐθέλων
Ἀγαπητός, ἀλλ' οὐ μισητός γενήσῃ.

fol. 227^v

Proverbium legitur etiam apud Georgidem sub lemmae Ἰεζεκιήλ προφήτου, falso. Z. καὶ μὴ μ. φίλοις Georgides θαμινὰ Georgides alio loco (Sent. 45), πυκνά cod. M πρὸς τοὺς φίλους Krumb., servato πυκνά ἀγαπητός—γενήσῃ] βέβαιον ἔσῃ καὶ οὐ στυγητὸν κτῆμα Georgides, credo recte.

43 (K11). Ὁ κρύβων τὴν ψώραν αὐτοῦ διπλὴν αὐτὴν ποιεῖ.

Ἑρμηνεία.

Πολλοῖς ἐμεγάλυνε τὰ συμπτώματα
Νοῦς ἄφρων (μάτην) τὸ λαθεῖν ἐβελήσας.

πολλοῖς in πολλοὺς *corr.* μάτην *add. Krumb.*

44 (K12). Ὁφθαλμῶν γενέσια ψυχῆς ὀδύνη.

(Ἑρμηνεία.)

Τέρψις ὀφθαλμῶν ἀλλοτρίας ἐορτῆς
Λύπας φέρει τῇ ψυχῇ καὶ θρήνους πολλούς.

45 (K13). Στρεβλέ, ποῦ ἐστι τὸ ὠτίον σου;

Ἑρμηνεία.

Οὐδὲν εἰθὲς ἐννοῶν δυσμενῆς ἀνὴρ
Καὶ τοῖς φανεροῖς μάχεται παντὶ τρόπῳ.

παντὶ *Krumb.*, τῷ *cod.*

46 (K14). Σὺ ὑπνοῖς καὶ τὸ πλοῖόν σου περιπατεῖ.

Ἑρμηνεία.

Καθεύδουσιν ἡ Τύχη ἀνθρώποις πλοῦτον
Διαπεραίνει ἀγρύπνῳ τῇ προνοίᾳ.

καθεύδουσι τὸν πλοῦτον ἡ τύχη ἀνθρώποις τὸν πλοῦτον *cod.*, *corr.* Krumb. διαπερᾶ *cod.*,
emend. Krumb.

47 (K15). Τήρει τὸν υἱόν σου, ἵνα μὴ πέσῃ εἰς τὸ φρέαρ καὶ εἴπῃς
ὅτι ὁ θεὸς ἤθελεν.

Ἑρμηνεία.

Τὸν νοῦν σου φίλακα δέδωκεν ὁ θεός,
ἵνα σαυτῷ φυλάσσης ἃ φρουρεῖν πρέπει.

48 (K16). Τὸ ταχὺ χάριν ἔχει.

Ἑρμηνεία.

Εὐχάριστοι γίνονται οἱ φιλόδωροι
Ταχυτῆτι στέφοντες ἅπασαν δόσιν.

Cosm. Com. nr. 20, infra: τὸ ταχὺ καὶ χάριν ἔχει.

49 (K17). Σταφυλὴ σταφυλὴν βλέπουσα πεπαίνεται.

Ἑρμηνεία.

Εἰς ἀλλήλους βλέποντες οἱ μοχθοῦντές τι
Προθύμῳ γνώμῃ τὰ πρακτέα τελοῦσιν.

οἱ περὶ τι μοχθοῦντες *cod.*, *emend.* Krumb. πρακταῖα ἢ πρακτέα *corr.*

50 (K18). Ἔσω λέων καὶ ἔξω ἀλώπηξ.

Ἑρμηνεία.

Κακουργίαν θρασύτητι μίξας φαίνη
Δεικνὺς δὲ μὴ εἶς, καὶ κρύπτων δὲ τυγχάνεις.

ἡs *cod.*, *corr.* Krumb.

51 (K19). Τοῦτο τὸ ὦδον ἀπ' ἐκείνου τοῦ κόρακος.

Ἑρμηνεία.

Δῆλος ἔλεγχος ὁ καρπὸς γενήσεται
Παντὸς δένδρου (φυέντος) ἣν ἔχει φύσιν.

Δῆλος *scripsi*, φανερός *cod.*; cf. *Prov. 40* φυέντος *coniecti*, fort. τραφέντος vel σπαρέντος.

52 (K20). Ἡ ὕς εἰς τοὺς ὀνείρους κριθὰς βλέπει.

Ἑρμηνεία.

Ὀνειροπολεῖται ἅπας ἐκεῖνα βλέπων,
Εἰς ἅπερ ἔχει τὴν γνῶσιν κεκλιμένην.

Num pās, vel -πολεῖ? κεκλιμένην Krumb., -μένην cod.

53 (K21). Χωρικὸς φαγὼν ἰχθὺν ἐμάν(η).

Ἑρμηνεία.

Τρυφῶν ἄπειρος, ἣν λάχῃ τρυφήν ποτε,
(Τὸν νοῦν ἀπολλύς) εἰς ἄγαν φρυάττεται.

Τρυφῶν nos, τρυφήσας cod. τὸν ν. ἀπ. supplevit Krumb.

54 (K22). Ἴππος εἰς γένος τρέχει.

Ἑρμηνεία.

Πρὸς τοὺς ἐξ ὧν ἐγεννήθησαν οἱ μετέπειτα
Τὸν τρόπον φυλάττουσιν τῆς συγγενείας.

Coniecetim ἄνθρωποι vel οἱ υἱεῖς pro οἱ μετέπειτα.

55 (K23). Ἰδιώτης εἰς πλοῖον φάρμακον.

Ἑρμηνεία.

Χαλεπὸν ἀπειρία κάκεῖσε μᾶλλον,
Ἐνθα κῦμα θαλάσσης τυραννεῖ σκάφος.

56 (K24). Ἴππος εὐγενὴς οὐ λακτίζει.

Ἑρμηνεία.

Εὐγένειαν ὁ λαχὼν τὴν τῆς φύσεως
Ταύτην φυλάττει πραότητι τῶν τρόπων.

57 (K25). Ἰατρῷ καὶ νομικῷ τὴν ἀλήθειαν λέγε.

Ἑρμηνεία.

Κρύπτειν οὐ πρέπει οὔτε πάθος σώματος
Οὔτε κτήσιν (τὴν οὖσ)αν ἐν καιρῷ νόσου.

κτῆνιν in κτήσιν corr. cod. hial fenestra in folio.

58 (K26). Μετρίου φί()

Ἑρμηνεία.

Πλοῦτον τιμῶντες οἱ χρημάτων ἔμπλεοι
Τῇ πενίᾳ λέγουσιν χαίρειν (εἰς) αἰί.

eis add. Krumb.

59 (K27). Ὁ μὴ βλέπων διὰ κοσκίνου τυφλὸς ἐστίν.

Ἑρμηνεία.

Ἀφορμὰς εἰς σύνεσιν εἰληφῶς ἀνὴρ,
Εἰ μὴ φρονοίη, τυφλώττειν ἐλέγχεται.

60 (K28). Χορδὴ ἄπαξ γελαῖται.

Ἑρμηνεία.

Χαριεντισμοῦ λόγος ἀπαιδευσίαν
Πρὸς ὀλίγον τέρπει· εἰ δ' ἐπιμένει λυπεῖ.

εἰ δὲ—λυπῇ *cod.*; *fort.* εἰ δὲ μένει

61 (K29). Ἐ(ρω)ς εἰς κλιμάκιον οὐκ ἀναβαίνει.

Ἑρμηνεία.

Ἡδὺς ὁ πόθος ἐστίν, εἰ δίχα μόχθου
(Τ)ῶν ποθουμένων ἡ κτῆσις προσγενήσεται.

Fort. ἡ κτῆσις γενήσεται, *vel* κτῆσις προσγ.

62 (K30). (Ε)ἰ μὴ ἄλλω κακός, ἄλλω καλὸς οὐ γίνη.

Ἑρμηνεία.

(Ἀ)λλ(οῖς) ἀπ' ἄλλων ἐπιφοιτῶν ὁ χρόνος
Τῷ μὲν ἦρε τὸν πλοῦτον, τῷ δ' ἐνέθηκεν.

ἄλλ' *cod.*, *sed supra alterum λ litterae minutae duo vel tres lineola obductae, quarum ultima σ esse videtur.* δὲ ἐνέθηκεν *cod.*, *corr.* *Krumb.*

63 (K31). Ἐπεσε βοῦς καὶ πάντες τὰ ξίφη αὐτῶν ἦραν.

Ἑρμηνεία.

Πλουσίῳ παντὶ δυστυχίαν λαχόντι
Ἐπιτίθενται πένητες χαιρέκακοι.

βοῦς *cod.*, *non* βὸς

64 (K32). Ἐντερα μάχονται, ἀλλ' οὐ διασπῶνται.

Ἑρμηνεία.

Δίκας κινοῦντες παῖδες πρὸς (τοὺς) τοκέας,
Εὖνοϊαν οὐκ ἀλλοιοῦσιν τὴν τῆς φύσεως.

τοῖς *add.* *Krumb.*

65 (K33). Εὐείμαντος ἔντιμος, ἀνείμαντος ἄτιμος.

⟨Ἑρμηνεία.⟩

Εὐσχήμονες ἔξουσιν ἐντεῦθεν γέρας,
Οἱ δ' ἀσχήμονες εἰσκομίζονται ψόγον.

δὲ *cod.*, *corr.* *Krumb.*

66 (K34). Εἰς τράπεζαν χεῖρες κολοβαὶ οὐκ εἰσὶν.

⟨Ἑρμηνεία.⟩

Ἄνῃρ φροντίζων ὅπως ἔξει τὸ τρυφᾶν,
Στ(υγεῖ ἀμαρτ)εῖν τοῖς ἔργοις τείνων χεῖρας.

φροντίζων *Preges apud Krumb.*; *litterae magnam partem in fenestra perierunt:*
φ...τίζων στυγεῖ ἀμαρτεῖν *supplevi*

67 (K35). Κῦων σπεύδουσα τυφλὰ γεννᾷ.

⟨Ἑρμηνεία.⟩

Φύσις ἥπερ πέφυκεν καὶ καιρῷ νέμει,
Ταχυτῆτι δὲ πραττομένη συμφορὰς νέμει.

ἥπερ *cod.*, ἥπερ *coni.* *Preges*

68 (K36). Καὶ ὧδε οὐδὲν ποιῶ καὶ εἰς τὴν οἰκίαν ζητοῦμαι.

⟨Ἑρμηνεία.⟩

Ἄνῃρ ἀφανὴς αὐτὸς ἐαυτῷ γίνεται
Ἐπιχειρῶν πράγμασι τοῖς ἀμηχάνοις.

69 (K37). Καλὸν ἀργεῖν ἢ κακῶς ἐργάζεσθαι.

Ἑρμηνεία.

Πληροφορίας ἔργον αἰρεῖσθαι μᾶλλον
Τοῦ κακῶς/τι δρᾶν τὸ μῃ(δὲν) ὅλως ποιεῖν.

fol. 2

κακοῖς *cod.*, ὧς *Krumb.* μῃδὲν *pro* μῃ *Krumb.*

70 (K38). Κ(άλλο)ς οἶκον οὐ τρέφει.

Ἑρμηνεία.

Λυπεῖ τὸ κάλλος ὅταν χάριν τοῦ καιροῦ
Ἡ τῶν πραγμάτων ἐκφορὰ λιμὸν ποιῇ.

ἐκφορὰ λάβη καὶ λιμὸν ποιεῖ *cod.*, *corr.* *Krumb.*

71 (K39). Εἰς ἀπορίαν φθόνος.

⟨Ἑρμηνεία.⟩

Ἀπλήστῳ βασκανίᾳ λυσσῶντές τινες
Καὶ τοῖς πένησι τὸν φθόνον ὀπ(λί)ζουσι.

ἀπλείστῳ *cod.*

78 (K46). < >

'Ερμηνεία.

Ὁ ραθυμεῖν ἐθέλων ἐν τοῖς πρακτέοις
Σκοτεινὸν ἔξει καὶ λυπηρὸν τὸν βίον.

Excidit proverbium; nescio an huc revocandum sit Cosm. Com. 3 (infra nr. 148)
'Αργῶ μαγείρῳ πάντα ἐκζεστά 'Ερμηνεία legitur in cod. θραθυμεῖν in ὁ ραθυμεῖν corr.

79 (K47). 'Αγαθῶ <θε>ῶ λίβανος οὐκ ἀναβαίνει.

fol. 230^v

'Ερμηνεία.

Σύνηθές ἐστι τοῖς κακοῖς οὐκ ἐθέλειν
Τοὺς ἀγαθοὺς ἀμείβεσθαι ταῖς θείαις τιμαῖς.

Metri causa τοὺς fort. delendum, an potius legendum τοὺς θεούς?

80 (K48). 'Αρχομένους ἀνάστελλε καὶ οὐ μὴ στασιάσουσιν.

'Ερμηνεία.

'Αρχὴν κακὴν μέλλουσιν εἰδὼς κωλύειν
Ταράχου μακρὰν ἔση καὶ κακῆς πλάνης.

81 (K49). 'Ακρότητες ἰσότητες.

'Ερμηνεία.

Πλοῦτος ὁ πολὺς καὶ πενία με<γάλη>
'Ανάπαυσιν ἴσην φροντί<δων ἔχουσι.>

Supplementa add. Krumb.

82 (K50). 'Απαντήσῃ σοι γρα<ὕς.>α

'Ερμηνεία.

Εἰς πτώμα πεσεῖται κ<αὶ ὁ σοφὸς ἀν>ήρ
Οὐ κωλύων τὰ ὦτα φληνάφων λόγων.

Amisae sunt e prov. litterae fere duodecim; fort. γραῦς κωτίλλουσα
καὶ—ἀν>ήρ suppl. Krumb.

83 (K51). 'Ανδρὸς χαρακτήρ ἐκ λόγου γνωρίζεται.

Integro folio deest interpretatio.

84 (K52). 'Η ψυχὴ τοῦ στρουθοῦ παρὰ τὴν κέγχρον.

'Ερμηνεία.

'Εκεῖ τὴν διάνοιαν ἄνθρωπος στρέφει,
'Ενθα καὶ <ή> τῆς ἡδονῆς τρυφή κεῖται.

η add. Krumb.

85 (K53). Ἡ λάλει ὡς φρονεῖς ἢ φρόνει ὡς λαλεῖς.

⟨Ἑρμηνεία.⟩

Πένης τὴν γλῶτταν καὶ πλούσιος τὴν στολὴν
Κόραξ ταῶνός ἐστι τοῖς πτεροῖς κομῶν.

86 (K54). Ἡ κάμηλος ἔλεγε τῇ μητρὶ “ὀρχήσομαι,” κακείνη “τέκνον,” φησί, “καὶ ὁ περίπατός σου καλὸς ἐστίν.”

Ἑρμηνεία.

Οἷς μοχθηρία τρόπων κωλύζεται τὸ ζῆν,
Τούτοις ἀπηγορεύσθω τὸ τέρψει συζῆν.

ὀρχήσωμαι *cod.*, *emend.* Kr. καλός Kr., καλμός *cod.*

87 (K55). Σὺ κατὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ μου κάγῳ κατὰ τοῦ νώτου σου.

⟨Ἑρμηνεία.⟩

Ἐν οἷς πλήττειν ἐθέλεις οὐ πράττων καλῶς
()

De lacuna quae insequitur vide supra p. 262

88 (K75). Κάξ καμήλου ἐπιστολὴ Χά(ρ)ωνος.

Ἑρμηνεία.

Ἀνὴρ νοῦν οὐκ ἔχων θυμῷδαι (τῇ) πληγῇ
Τάφοις παραδίδωσι τοὺς ἐμπίπτοντας.

τῇ *add.* Kr.

89 (K76). Ὅρέστα, τίς σε ἀπώλεσεν; “ἡ ἰδία μου συνείδησις.”

Ἑρμηνεία.

Ἐκαστον ὑπεύθυνον ὦν πράττει κακῶς
Ὁ τρόπος ἀπελέγχει καὶ δῆλον ποιεῖ.

Cf. Georgidem, supra Sent. 41.

90 (K77). Οὕρει· κατὰ τοῦ δέρματος οὐρεῖς.

Ἑρμηνεία.

Ὁ βάλλειν τολμῶν εἰς ὕψος θρασεῖς ψόγους
Ἐπὶ κεφαλῆς ἔξει τὴν τιμωρίαν.

91 (K78). Οἶνος οἶνον διαλύει, ἀμφότεροι δὲ τὸν ἄνθρωπον.

Ἑρμηνεία.

Κακοῖς κακὰ θέλοντες ἰᾶσθαι βροτοὶ
Εἰς κινδύνους πίπτουσι τοὺς θανατώδεις.

92 (K79). Πρὸ ποταμῶν μὴ ἀναστέλλου.

Ἑρμηνεία.

Οἷς ἀνήρτηται πρῶως πρὸς ἀντίδικον,
Τούτοις περιττόν (σε) πρὸ τῆς δίκης κινεῖν.

σε add. Kr.

93 (K80). Περισσὸν φάγε· περιττόν εἰς τὸν οἶκόν σου μὴ εἰσενέγκης.

Ἑρμηνεία.

Τῇ γαστρὶ τὸ περισσὸν χαίρων (σὺ) διδούς,
Τὸν περιέργον ἄνδρα ἐκ δόμων σόβει.

σὺ add. Kr. σόβει ex σώβη corr.

94 (K81). Ἵστασαι ἀπὸ ἄμμου σχοινίον πλέξαι.

Ἑρμηνεία.

Κακόμαχος ἄνθρωπος ἐξεπαπορῶν
Ἐκεῖνα πράττειν ἐθέλει ἃ μὴ δύναται.

*Proverbium recurrit inter Florentina, nr. 10: ἐξ ἄμμου σχ. πλέκειν. versus κακόμαχος—
δύναται habet Georg. (p. 59) sub l. Sirach ἐξεπαπορῶν Kr., ἐξ ἐπιαπορῶν cod.*

95 (K82). Στρεβλὸς ὁ διορθωτής.

Ἑρμηνεία.

Μεγίστη ἡ μωρία ὅταν βοηθεῖν
Ἵδρωπικὸς σπληνικῶ ἐπαγγέλληται.

M. ἡ μωρία scripsi, μεγίστημωρία cod., μ. τιμωρία Kr. ἐπαγγέλληται cod.

96 (K83). Στρογγύλα λάλει, ἵνα κἂν κυλίηται.

Ἑρμηνεία.

Εἶπερ τὸ ψεῦδος εἰς αἰετῶν ἐθνῶν,
Κἂν τρεχούσῃ κέχρησο τῇ φλυαρίᾳ.

λάλει Gleye, coll. Aesopi Prov. Florent. nr. 11: στρογγύλα λέγε κτλ.; λάττει cod.,
πλάττει Kr. τρέχουσι cod.

97 (K84). Σύρος οὐδὲ ἄνεμος ἀγαθός.

Ἑρμηνεία.

Ἐλευθέρα | τῇ γλώττῃ (το)ὺς κ(α)κοὺς λέγε
Κακίστους εἶναι μηδὲν τὸ γένος ὁρῶν.

fol. 22.

98 (K85). Ἄρτον τις φαγεῖν οὐκ ἔχων προσφάγι(ον ἐξ)ήτει.

Ἑρμηνεία.

Τροφήν ὅστις οὐκ ἔχων (τό) τρυφᾶν ζητεῖ,
(Πᾶσιν ἀνθρώποις) καταγέλαστός ἐστιν.

ris cod., corr. Kr. supplementa add. Kr.

99 (K86). Τὸν κναφέα μὴ ἰδῆς πῶς φορεῖ, ἀλλὰ πόθεν ὦν πῶς ἐκφέρεται.

Ἑρμηνεία.

Ἀλλοτρίᾳ τῇ στολῇ ὁ καλλυνόμενος
Ἐπ' ἐκφορᾷ θανάτου γελασθήσεται.

καταγελασθήσεται cod., emend. Kr.

100 (K87). Τὸ οὐκ οἶδα εἰς φυλακὴν οὐ βάλλει.

Ἑρμηνεία.

Παντὸς ἄρνησις κακίστου (του) πράγματος
Τὸν βίον ἀκίνδυνον τοῖς ἀνθρώποις τηρεῖ.

του Kr.

101 (K88). Τέχνη νοσεῖ μέν, οὐκ ἀποθνήσκει δέ.

Ἑρμηνεία.

Τύχῃ τὴν τέχνην τοῖς βροτοῖς εἶναί φημι·
Πρὸς βραχὺ δέ πίπτουσα αὖθις ἀνίσταται.

νοεῖ cod., corr. Kr. τύχη cod. -η Kr., num πίπτουσ' ?

102 (K89). Σὸν φίλον εἰ θέλεις δοκιμάσαι, ἢ μέθυσον ἢ ὕβρισον.

Ἑρμηνεία.

Καὶ τὸν οἶνον καὶ τὴν ὕβριν ἴσθι σαφῶς
Ἀποκαλύπτειν φίλοις τοὺς φίλων τρόπους.

103 (K90). Πᾶν ἔτοιμον εἰς ἐξουσίαν ἀργὸν εἰς ἐπιθυμίαν.

Ἑρμηνεία.

Ἐρως πρὸς τὰ μὴ ὄντα φιλεῖ γίνεσθαι·
Τοῖς γὰρ παροῦσιν ὁ πόθος κεκοίμηται.

Τὸ ἐτοιμον—ἐπιθυμίαν Georg. p. 90 sub lemma Βαβρίου (BF) et Θεολόγου (V)

104 (K91). Τὰ νυκτερινὰ ἔργα ἐν ἡμέρᾳ εὐκαταγέλαστα.

Ἑρμηνεία.

Ἄπερ ἐν νυκτὶ τοῖς αἰσχροῖς καλύπτεται,
Ταῦτα εἰς φῶς λαληθέντα τὴν ὕβριν φέρει.

Malim λεχθέντα, meli causa, vel ταῦτ'

1 (K98). Τὸν κλέπτ(ην) δεῖ καὶ μνήμονα εἶναι.

Ἑρμηνεία.

Τὴν τοῦ δειν(όν τι) πράττειν μνήμην ἔχουσιν
Ἄνδρες κακ(οῖρ)γοι συλῶντες τὰλλότρια.

Suppl. Kr. τὰ ἄλλ. cod.

2 (K99). Τὸν θ(έ)λοντα βοῦν ἔλαυνε, τὸν μὴ θέλοντα ἔα.

Ἑρμηνεία.)

Τοὺς φιλομόχθους ἐργάτας σαυτῷ ποι(ῶν)
Τοῖς μισοπόνοις λέγε τὸ μακρὰν χαίρειν.

Τὸν θέλοντα Sonny, quo fiat versus politicus, τ. ἔθ- cod. ποιῶν Kr. μισοπ. Kr.,
σπ. cod. utrum μακρὰν scriptum sit in cod. (Kr.), an μακρὰ, τίηι non liquet

113 (K100). Χρῶμα ἔχεις, χωρίον ἔχεις.

Ἑρμηνεία.

Ὅδὸν εἰς (εὐ)πορίαν ἔδειξαν (—)
Τὴν ἀναίδειαν ἄνδρες (οἱ) ἀνευλαβεῖς.

Post ἔδειξαν coniecerim ἀεὶ vel πάλαι ol add. Kr.

114 (K101). Φαγέτω μ' ἡ ἰδία φθεῖρ καὶ μὴ (ἡ) ἄλλοτρια.

Ἑρμηνεία.

Οὐ τοῖς ξένοις τὰς κτήσεις ἀλλὰ τοῖς ἐμοῖς
Τηρεῖν, κἂν ἐχθροὶ νομίζωνται, (βούλομαι.)

Proverbium legitur etiam inter Cosm. Com. nr. 31 infra, q.v. μὴ ἡ ἰδία—μὴ ἄλλοτρια
cod.; emendando versus politicum restituit Kr. βούλομαι conieci.

115 (K102). Ὡς αὐλεῖς, ὀρχοῦμαί σοι.

Ἑρμηνεία.

Πηδ(ήμ)ατα σ() | () χης() σ.

Explanatio in codice unum tantum habebat versus; de lacunis cf. supra ad 106.

116 (K103). Χωρικοῦ ἐνθύ(μησις, ἐ)νιαυτοῦ ζήτημα.

Ἑρμηνεία.

Νοῦς ἀπαί(δευτος οὐδέν ρ)αδίως νοῶν
Τὰ τοῦ βίου πράγ(ματα νοε)ῖ οὐδαμῶς.

Proverbium = Cosm. Com. 36, infra. Versus explanationis suppl. Kr. Spatium
lestius amissi non sufficit ad οὐδέν in codice integro legendum.

117 (K104). Εἰς οὐδείς, δύο πολλοί, τρεῖς ὄχλος, τέσσαρες πανήγυρις.

Ἑρμηνεία.

⟨Μ⟩όνος ἔρημος, δεύτερος εἰ γένοιτο,
Τρίτῳ συμμίζας ἀσφαλῶς βιώσεται.

118 (K105). Ἐμοὶ δὲ οὐδὲ κεράμιον ἀπὸ δώματος.

Ἑρμηνεία.

Εὐδαιμονίαν πολλοῖς ἢ Τύχῃ νέμει·
Ἐμοὶ δὲ τῷ ποθοῦντι οὐδὲ τὸν τάφον.

119 (K106). ⟨Ε⟩ὶ μὴ ἀλέκτωρ κοκκύση, τὰς ὥρας ἀγνοοῦμεν.

Ἑρμηνεία.

Πείθουσιν ἡμᾶς οἱ ῥήτορες ⟨πάντοτε⟩
Δίχα τῆς αὐτῶν γλώττης μὴ δύνασθαι ζῆν.

κοκκύση Kr., -σει cod. πάντοτε add. Kr.

120 (K107). Κατὰ τὸ παλλίον σου τέεινε καὶ τοὺς πόδας σου.

Ἑρμηνεία.

Πρὸς τὴν ὑπαρξιν τ(ῆν) χρῆσιν μετρῶν αἰεὶ
Ἐν γαλήνῃ βιώσεις φεύγων τοὺς ψόγους.

παλλίον cod., *malim* πάλλιον

121 (K108). Κενὰ τῷ ἡνιόχῳ ⟨ὄ⟩ταν μὴ οἶδεν ἀπὸ θυρῶν ποῦ ἀπέρχεται.

⟨Ἑρμηνεία.⟩

⟨Μ⟩έμψις παντὶ λαχόντι ἀρχικὸν θρόνον,
Εἰ μὴ βαδίζοι τῶν νόμων ἐνώπιον.

Μέμψις Gleye, ἔμψις cod. ἐνώπιον Gleye, ἐναντίον cod.

122 (K109). < >

⟨Ἑρμηνεία.⟩

Ἐχειν λογίζου τέρψιν ἐν κακοῖς, ὅταν
Κακοὺς κακοὶ κακῶσιν ἐν τοῖς πρακτέοις.

Excidit proverbium; cf. infra nr. 126.

123 (K110). Καὶ καλὸν ποιῶν πρόσεχε.

Ἑρμηνεία.

Χρηστοὺς εὖ ποιῶν κακοῖς μὴ δίδου ἔλεον·
Κρυπτοῦσι γὰρ τὸν λίλον προβάτου δορᾶ.

124 (K111). Κίψον, πῖε, ἐνι· <κύ>ψον, φά<γ>ε, οὐκ ἐνι.

Ἑρμηνεία.

Οὐκ εὐπόριστος ἡ <τρο>φ<ή> μό<χ>θου δίχα,
Κᾶν τὸ ποτὸν ἀφθό<ν>ως | ἡ φύσις ἔχη.

Lacunae suppl. Kr.

125 (K112). Κακῇ κεφαλῇ πολιᾶς <δίκη.>

Ἑρμηνεία.

Νόμοις ὑπάρχων ὑπεύθυνος ὁ νέος
<Εἰς τὸ> γῆρας ἐλάσει τὴν δίκην διδούς.

Κακὴ κεφαλὴ *cod.*, *em. Kr.* *summum folium abscissum a dextera*; δίκη *et* εἰς τὸ *suppl. Kr.*

126 (K113). Κ<ρη>τίζει.

Deest explicatio, nisi fortasse huc revocandi sunt versus Georgidis in Sent. 30; an fieri potuit ut proverbium, quod mancum esse videtur (conieceroim Κρῆς Κρῆτα κρητίζει [cf. Diogen. VII 31] vel πρὸς Κρῆτα κρητίζει [Apost. XV 1a]), olim ante eam explicationem staret, quae supra legitur sub nr. 122?

127 (K114). Οἶδας μέ, καὶ οἶδα σέ.

Ἑρμηνεία.

Εἰδὼς εἰδ<ό>τα μέ> τὴν πρόσθεν σου τύχην,
Κάτω τὰς ὀ<ψ>εις> ἔχε, μὴ μέγα φρόνει.

Suppl. Kr.

128 (K115). Καὶ τίς λέγ<ει> τῷ> λέοντι ὅτι “ὄξει τὸ στόμα σου”;

Ἑρμηνεία.

Τυραννικ<όν> φρόνημα οὐκ ἂν δύναιτο
Πένης ἐλέγξει, ἐν οἷς πλημμελεῖν φιλεῖ.

129 (K116). Λύκου καὶ προβάτου ποία συνοδία;

Ἑρμηνεία.

Τὸ πρᾶον ἦθος θηριωδίας τρόπῳ
Ἄπ' ἐναντίας ἔχειν ἡ φύσις βοᾷ.

130 (K117). Μὴ τὸ “ταχὺ ἦλθες,” ἀλλὰ “καλῶς ἦλθες.”

Ἑρμηνεία.

Ἐν ἔργοις ταχυτήτα θαυμάζων σκόπει,
Εἴ σοι τὰ κατὰ γνώμην τὸ τάχος φέρει.

131 (K118). Ὁ θεὸς εἰδὼς τὸν μύρμηκα εἰς δύο αὐτὸν ἐποίησεν.

Ἑρμηνεία.

Τοὺς κακοὺς τῇ προγνώσει τὸ θεῖον σαφῶς
Καὶ πρὸ δίκης χειροῦται κολάζον αἰεί.

132 (K119). Ὁ δηχθεὶς ὑπὸ ὄφews καὶ τὸ σχοινίον φοβεῖται.

Ἑρμηνεία.

Τυράννων εἴ τις τῆς πείρας βλάβην ἔχει,
Φεύγει φυλαττόμενος καὶ νεκρῶν τάφους.

133 (K120). Ὁ παθὼν ἱατρός.

Ἑρμηνεία.

Τὰ πάθη τοῖς ἀνθρώποις οὐκ ἐμπειρία
Ἑλάττω διδῶσιν ἢ τοῖς τεχνίταις.

διδῶσιν Kr., δίδωσιν cod.

134 (K121). Ὁ εὐγνώμων τῶν ἀλλοτρίων κύριος.

Ἑρμηνεία.

Εὐγνωμοσύνην ὅστις ἐν βίῳ τιμᾷ,
Ὦν ἂν χρημάτων θέλῃ, τὸ κῦρος ἔχει.

135 (K122). Ὁ φιλῶν πλήξει σε, ὁ δὲ μισῶν κολακεύσει σε.

Ἑρμηνεία.

Ῥόλακες ἄνδρες ἀπατῶσι τοὺς νέους,
Ῥοὺς δ' εὖνοϊαν ἔχοντας μισοῦσιν αἰεί.

fol. 232^v

Κόλακες ei τοὺς suppl. Kr. δὲ cod., em. Kr.

136 (K123). Ὁ(που ἢ) βία πάρεστιν οἱ νόμοι ἀσθενοῦσιν.

Ἑρμηνεία.

Λήθη(ν τῶν) νόμων πᾶς ἄνθρωπος τίθεται
Περιστάσει (βιασ)θεὶς (τῇ) τῶν κακούργων.

Ὁ(που ἢ) Kr. τῶν add. Kr. βιασθεὶς ei τῇ coniecti; post θεὶς codex integer

137 (K124). Οὐκ αἰεὶ τὸ (κερ)άμιον ὑπάγει εἰς τὴν κρήνην καὶ ἔρχεται στερρόν.

Ἑρμηνεία.

Τρεπτὸς ὁ βίος καὶ μὴ θέλων εἰς τέλος
Φυλάττειν τοῖς τρυφῶσι τὴν εὐτυχίαν.

Τεπτὸς cod., corr. Kr.

138 (K125). Ὄταν ἴδῃς γέροντα τρέχοντα, νόησον ὅτι ὑπὸ παιδίου παίζεται.

Ἑρμηνεία.

Δάκνει τὸ γῆρας ἡ πλάνη τῶν νηπίων
ἔχειν τε πείθει τὸν γελώμενον δρόμον.

139 (K126). Ὅπου λείπει, ἐκεῖ περισσεύει.

Ἑρμηνεία.

Ἐνδεῖα φέρει πένησιν εὐπορίαν,
καὶ λιμὸς τοῖς πεινῶσιν τὴν ἀφθονίαν.

140 (K127). Ὁ καεῖς ἔζησεν καὶ ὁ γελῶν ἀπέθανεν.

Ἑρμηνεία.

Ὁ πλούσιος τρυφῇ κωμάζων ἔθανεν,
Ὁ δὲ πένης πεινῶν εἰς φῶς τὸν βίον ἔχει.

τρυφῇ Kr., τρυφῶν (-ων in abbreu.) cod.

141 (K128). Ὁ Χάρων ἕνα λαμβάνει.

Ἑρμηνεία.

(Πλέον ἢ) ἅπαξ οἶδεῖς ἄνθρωπος θνήσκει,
Ὅπως καὶ αὐτὸς τὴν ἀμετρίαν φεύγοις.

πλέον ἢ add Kr., codex integer

142 (K129). Πάντα ὁ ἄνθρωπος καὶ (οὐ)δὲν ὁ ἄνθρωπος.

Ἑρμηνεία.

Ἐράσμιον ἄνθρωπος καὶ ζῶον θεῖον,
Αἰφνίδιον δ' ὀλλυται θανάτῳ δοθεῖς.

Ἐράσμιον ἄνθρωπος Georgides (supra Senl. 36), καλὸν ὁ ἄνθρωπος cod. δὲ ὀλλυται Geor-
gides, δὲ ἀπόλλυται cod.

143 (K130). Ποτέ βοῦς, ποτέ βοτάνη.

Ἑρμηνεία.

Ἐπὶ γῆς ὁ βαδίζων καὶ λαμπρῶς τρυφῶν
Εἰς γ(ῆν) κείται γεωργοῖς (τάς) τροφὰς διδοῦς.

τάς addidi, τοῖς Kr. ante γεωργοῖς.

2. PROVERBIORVM SYLLOGE QVAE INSCRIBITVR
ΑΙΣΩΠΟΥ ΚΟΣΜΙΚΑΙ ΚΩΜΩΙΔΙΑΙ

144 (Cosm. Com. 1). Ἀρχὴ ἀηδίας· “χαῖρε, φαλακρέ.”

Αἰσώπου κωμικαὶ κωμωδίαι καταλφάβητον *cod.* M (onnesensis 525) *fol.* 28^v Αἰσώπος
εἶπεν κοσμηκῶς κωμωδίας κατα ἀλφάβητον *cod.* S (Mosquensis 436) *fol.* 530^v ἀειδίας S

145 (Cosm. Com. 2). Ἀσπορος ἀγρός, ἀμέριμνος οἰκονόμος.

146 (Cosm. Com. 3). Ἀργῶ μαγείρῳ πάντα ἐκζεστά.

Cf. *Prov.* 78, *supra*.

147 (Cosm. Com. 4). Ἀργὸς ἐκλάσθη καὶ εἶπεν “αἱ εὐχαὶ μου
ἐπληρώθησαν.”

Ἀ. κλασθεὶς αἱ εὐχαὶ μου εἶπεν ἐπληρώθησαν M, *nr.* 5

148 (Cosm. Com. 5). Ἀργὸς ἐργάτης δρέπανον ἀλλάσσει.

Nr. 4 *in* M ἀλάσσει S

149 (Cosm. Com. 6). Βαλανεῖον ἔχω καὶ οὐ λούει· εἰ εἶχεν, ἔλουε.

150 (Cosm. Com. 7). Γὺψ κόρακα ἐγγυᾶται.

εγγιᾶται S

151 (Cosm. Com. 8). Γέροντά μοι εἶπας· κακὸν μοι εἶπας.

152 (Cosm. Com. 9). Γραῖα ἰδοῦσα θόρυβον εἶπεν “ἄνδρα μοι
δότε.”

153 (Cosm. Com. 10). Δειλοῦ μήτηρ οὐ κλαίει· ἀλλ’ οὐδὲ χαίρει.

Δειλοῦ γυνή—οὐδε καὶ χέρει S

154 (Cosm. Com. 11). Δῶρα καὶ θεοὺς ἔπεισαν.

ἔπεισε S

155 (Cosm. Com. 12). Εἰπέ ἃ θέλεις, καὶ ἄκουε ἃ μὴ θέλεις.

E εἰπέ ἃ θέλεις· καὶ ἀκουσῃς α μὴ θέλεις S

156 (Cosm. Com. 13). Εὐτυχοῦντι μὴ ἐμπόδιζε· τὰς γὰρ ὥρας
ἀπώλεσας.

E ευτυχοῦντας—ἀπώλεσας S ἀπολέσεις *Iernstedt*

157 (Cosm. Com. 14). Ζῆσον πρῶτον, εἰθ’ οὕτως ζήτησον.

ῆσον M, *abscisso folio a sinistra. In imo margine haec add. librarius codicis M :*
ἴδοκοῦσί) μοι λείπεσθαι τῶν ἐπομένων στοιχείων ιβ’, ἀπὸ τοῦ ἥ ἕως τοῦ θ’ ζητητέον οὖν.

(107) Cosm. Com. 15. Τὰ λαλοῦντα στρουθία πολλοῦ πωλεῖται.

πολύλαλα στρ. Μ

158 (Cosm. Com. 16). Τῷ τράγῳ ὁ ἔριφος ἔλεγεν· “ὦ πάτερ μου, οἱ μάγειροι ἀπέθανον” κακεῖνος εἶπεν “οὐαὶ σοι, τέκνον, ὅτι εἰς ἰδιώτου χειρὸς μέλλεις ἐμπεσεῖν.”

ἡ ἔριφος Μ οἱ μ. ἀπέθανον MS ἐμπίπτειν S

159 (Cosm. Com. 17). Τὰ μὴ ὄντα σὰ μὴ χάριζε.

160 (Cosm. Com. 18). Τίς ποτε ἰδὼν παλάτιον τὸν ἑαυτοῦ οἶκον ἐνέπρησεν.

Ἰδὼν ποτὲ τις τὸ π. Μ ἰδὼν S ἐνέπρισεν S

161 (Cosm. Com. 19). Τίς ποτε ἐξ ἀνάγκης τὰ ἴδια τέκνα ἐπώλησεν, καὶ ἄλλος ταῦτα ἐν πίστει ἡγόρασεν.

ἐπῶλει—ἡγόραζε Μ

(48) Cosm. Com. 20. Τὸ ταχὺ καὶ χάριν ἔχει.

162 (Cosm. Com. 21). Τίς ἑαυτῷ κακὰ ἐπίσταται;

163 (Cosm. Com. 22). Φαλακρὸς καθήμενος ἀπέναντι κριοῦ ἐνύσταζε.

Proverbium om. Μ κρύους S, corr. Iernstedt

164 (Cosm. Com. 23). Τοῦ τρέχοντος τὸ σκέλισμα βλέπε.

165 (Cosm. Com. 24). Τὰ μεγάλα κέρδη μεγάλας ζημίας προξενοῦσιν.

166 (Cosm. Com. 25). Ὑβρις ἔρωτα λύει.

167 (Cosm. Com. 26). Ὑδωρ ἰστάμενον ὄζει.

168 (Cosm. Com. 27). Φαγέτω με λέων καὶ μὴ ἀλώπηξ.

Φαγέτω cod. Florent. sub. nr. 15 (*infra post 190*), cf. Prov. 114; φάγει MS, φάγη Iernstedt.

169 (Cosm. Com. 28). Φαλακρέ, πῶς κατὰ τρίχα ἐμαδίσθης;

170 (Cosm. Com. 29). Φίλος βλάπτων οὐ διαφέρει ἐχθροῦ.

171 (Cosm. Com. 30). Φίλος καὶ ἵππος ἐν ἀνάγκῃ δοκιμάζονται.

Φίλος—δοκιμάζονται S, <Φίλος> καὶ ἵππος, ἀντεδοκίμαζον Μ

(114) Cosm. Com. 31. Φάγει με ἡ διαφορά, καὶ μὴ ἀλλότριος.

Sic uterque cod., pessime; vide supra sub nr. 114.

172 (Cosm. Com. 32). Φίλους κτίζε, καὶ μὴ χρήματα.

Initium amissum in M (. . . ιζε)

(2) Cosm. Com. 33. Χωλῶ παροικήσας ὑποσκάζειν μαθήσῃ.

Χολῶ παροικίσας S

173 (Cosm. Com. 34). Χρεώστης νεῦρα οὐκ ἔχει.

(116) Cosm. Com. 35. Χωρικοῦ ἐνθύμησις ἐνιαυτοῦ ζήτημα.

Exstat in S, om. M

174 (Cosm. Com. 36). Χωρικὸν εὐρηκῶς ὄξος πότισον.

175 (Cosm. Com. 37). Χορεία κυνός, ὄνομα λέοντος.

Χωρία κινεῖ M

176 (Cosm. Com. 38). ὦ καιρέ, διὰ τί οὐκ αὐλεῖς ;

Prov. 176, 177 quasi unum legitur in codd. οὐκαλεῖς M

177 (Cosm. Com. 39, post αὐλεῖς). Ὀμόν, ἀλλ' ἐμόν.

αλλεμοί S

178 (Cosm. Com. 40). Ὡρας μιᾶς ἔργον ἐνιαυτοῦ μέριμνα.

Prov. 178 et 179 in unum conflavit S, om. ὦ ante eis. Nr. 178 legitur ante nr. 176 in M, et seorsum traditur ut proverbium integrum in collectione Planudea, ed. Kurtz (Lipsiae 1886), nr. 274

179 (Cosm. Com. 41). ὦ εἰς πυρετός, καὶ τὰ πάντα κάτω.

3. PROVERBIORVM SYLLOGE QVAE INSCRIBITVR
ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΑΙΣΩΠΟΥ

E CODICE FLORENTINO LAURENTIANO LVIII 24

180 (Flor. 1). Ἄνευ χαλκοῦ Φοῖβος οὐ μαντεύεται: τὴν ἰσχὺν τοῦτο σημαίνει τῶν δωρεῶν.

181 (Flor. 2). Ἐνθεν ἐκεῖθεν οὐαί, οἷς περιστοιχίζετα: κακά.
οἷς—κακά *fort. explanatio*

182 (Flor. 3). Ἔσται καὶ χωλῶν δρόμος: τὸ ἄδηλον δηλοῖ.

183 (Flor. 4). Ζητῶν Ἑρμῆν γλίψαι Κέρκωπα ἔγλυψα.

184 (Flor. 5). Ἡ Ζεὺς ἢ Χάρων: ἡ εἰδαίμονος βίος ἢ τέλος.

185 (Flor. 6). Μακρὰς ἐλπίδας μισῶ.

186 (Flor. 7). Ὁ ἐγγὺς Διὸς ἐγγὺς κεραυνοῦ.

187 (Flor. 8). Οὐδεὶς κενὸν βαστάσας ἐξέβη κυρτός.
κενὸν *scripsi*, καιρὸν *cod.*

188 (Flor. 9). Ποῦ γὰρ ἡ Ἄρτεμις οὐκ ἐχόρευσεν;
Πότε δ' Ἄρτεμις οὐκ ἐχόρευσεν *Hephaestion, Enchir. 8, 6*

(94) Flor. 10. Ἐξ ἄμμου σχοινίον πλέκειν.
ἄμμου *cod.*

(96) Flor. 11. Στρογγύλα λέγε, ἵνα καὶ κυλίεται (*sic*).

(105) Flor. 12. Τὸν ἀτυχῇ καὶ πρόβατον δάκνει.

189 (Flor. 13). Ὃν ἡ Τύχη προπηλακίζει καὶ πάντων πραγμάτων μάστιγας εὐρίσκει.

190 (Flor. 14). Τὰ προλήμματα νικήματα.

(168) Flor. 15. Φαγέτω με λέων καὶ μὴ ἀλώπηξ.

191 (Flor. 16). Δυστυχεῖτω καὶ λοιδορεῖτω με.

4. E GEORGIDE

192 (= Sent. 28 supra, q.v.). Ἀνδρὸς γέροντος αἱ γνάθοι βακτηρία.

193 (Prov. 126 [?] + Sent. 30). <Πρὸς Κρήτα> κρητίζει.

<Ἑρμηνεία.>

Βροτησίαν κακίαν οὐ θῆρες κακοί,
'Ἄλλ' ἄνδρες νικῆσουσιν οἱ μᾶλλον κακοί.

194 (Sent. 31, 31a). Γαστέρα ὄγκον ἔχουσιν
'Ἡ λεπτή χωρεῖν εἴσοδος οὐ δύναται.

<Ἑρμηνεία.>

Γαστρός τὸν κόρον οὐκ οἶσει πρᾶος ἀνὴρ,
'Ἡ δὲ κτηνώδης φύσις εἰς ἄγαν φέρει.

195 (Sent. 32). Γλαυκοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν αἰδῶς οὐκ ἔνι.

196 (Sent. 34). Δέδοται καὶ κακοῖς ἄγρα.

197 (Sent. 35). < >

<Ἑρμηνεία.>

Δούλῳ γενομένῳ <σύ> δουλεύειν φοβοῦ·
'Ἀμνημονεῖ γὰρ ταῦρος ἀργήσας ζυγοῦ.

198 (Sent. 38). Εὐημερῶν μέμνησο καὶ τοῦ θανάτου.

199 (Sent. 49). < >

<Ἑρμηνεία.>

Καλοῖς κακὰ συνάπτων ὁ σκαιὸς ἀνὴρ
Δῆλος δῆπουθέν ἐστιν σφαλερῶς βιῶν.

200 (Sent. 52). < >

<Ἑρμηνεία.>

Πένης ὦν ἡσύχαζε, μὴ μέγα φρόνει·
'Ἐπεὶ σύ σαυτὸν ἀδικεῖς ἐν οἷς φρονεῖς.

PARS QVINTA FABVLAE GRAECAE

FABVLAE GRAECAE

PRAEFATIO

Fabulae generis Aesopei apud antiquos numquam fere nisi versibus compositae pro litteris humanioribus acceptae sunt, neque in principio sui causa continuae legebantur, ad quem honoris gradum illae ne poetice quidem elaboratae ante Phaedri aetatem, quoad scimus, emergerunt. Scilicet nihil valere poterant inter varia antiquarum litterarum genera, quae quidem ad lectores aut oblectandos aut instituendos accommodarentur, fabellae oratione soluta conscriptae, in longum disiuncte continuatae, et ab omni quo maxime egebant contextu atque occasione abstractae. Conditae sunt profecto eius modi fabularum collectiones, sed sero, sed proprie in usum oratorum atque rhetorum, unde exempla illi cum placuerat carpere possent ad sententias suas in orationibus vel in libris quos molirentur obvias illustrandas. Non tam ad legendum conditae sunt hae syllogae quam ad adeundum per occasionem, velut thesauri rhetorica supellectile referti, ad id genus librorum manualium pertinentes quos multos pro multis disciplinis componebant Alexandrini quosque nostrates vocare solent repertoria.¹ Talis fuit sine dubio talique consilio concepta collectio illa, hodie deperdita,² quam edidit circa annum 300 a. C. n. vir alioquin in artem rhetoricam incumbens Demetrius Phalereus, cuius libri titulus fuisse dicitur *Λόγων Αἰσωπείων Συναγωγαί*.³ Tales fuerunt etiam, si rationem spectas pro genere traditam (vide Test. 1), recentiorum quoque syllogae, licet editores earum, post Phaedri Babriique exemplum satis dubium, nonnumquam fortasse sibi persuadere possent se libros morales tractare hominesque per has litteras, sive suas sive alienas, et erudire simul et oblectare. Qui tamen hac arte

¹ Omnium fabularum quas habemus in collectionibus traditas vetustissimae sunt illae quarum fragmenta servantur in papyro Rylands 493, de qua vide *Origin* 398.24, 400, 401.32, 410. Affirmat editor (C. H. Roberts, *Catalogue of the Greek and Latin Papyri in the John Rylands Library*, III 119 sqq., Manchester 1938) hunc codicem exaratum esse ante medium saeculi primi p. C. n. Apparet tum temporis, cum primum hic liber compositus est, nondum nata esse epimythia qualia leguntur in ceteris recentioris aevi collectionibus, excepta recensione IV; sed promythia habet papyrus cuique fabulae praefixa, en talia (v. 75 sq.): *Πρὸς τὸν πλούσιον ἴσα καὶ πονη[ρόν] ὁδε λόγος ἐφαρμόζει*. Non explicatio haec est, neque exhortatio, sed index in fabulae rationem atque usum; non eius interest, qui fabulas sui causa continuas legat otiose, sed eius qui quaerat exemplum quo uti possit in sua ipsius oratione vel descriptione. Ad talia promythia redeunt etiam quaedam epimythiorum formulae, quales sunt *Πρὸς . . . ὁ λόγος εὐκαιρος, Τούτῳ τῷ λόγῳ χρῆσαιτο ἂν τις πρὸς . . .*, etc. Cf. *Origin* 411 sq.

² Nisi fortasse haec partim servatur in papyro Rylands 493, quod mihi veri simile videtur.

³ Diog. Laert. V 5, 80. Cf. *Origin* 405 sq.

pusionibus magis erant placituri quam viris res serias aut venustatem in litteris quaerentibus.

Ceterum non ideo inventae sunt fabulae Aesopeae, neque eo consilio per libros propagatae et in progymnasmatibus commendatae, ut pueris placerent, vel ut usui essent magistris eorum prima eis scribendi elementa aut mores inculcantibus, verum ut eis potissimum auxilio essent, scilicet ad sententias suas obiter illustrandas, quicumque de aliqua re seria inter homines certarent, sive suadendo sive exponendo. Neque id suadent progymnasmatum auctores Theon, Hermogenes, alique, ut scribendi tantum causa discipuli se in fabulis ab oratione seiunctis multifariam tractandis atque immutandis exerceant,⁴ sed id agunt illi ante omnia, ut tironum gratia exponant, fortasse nimis propterea particulatim, quibusnam modis fabulae aptandae sint *mediis orationibus*, ita scilicet ut aptae reperiuntur re vera apud scriptores classicos plurimos inde ab Hesiodo. Huc spectant, neque usquam aliorum, tantum non omnia quae dicunt rhetores Graeci de fabularum usu atque disciplina. Quod in usu est apud bonos auctores, id illi praecipunt. Variandae sunt ipsae fabulae, et aliter alibi in orationem proferendae, prout postulat aut res ipsa aut occasio aut varietatis in bene dicendo necessitas aut universae orationis, cui serviunt, color atque habitus; non exercitationis causa in locutionibus inveniendis vel in re grammatica discenda variantur, non ideo, ut nova cuiusque fabulae excogitetur forma ab ea quae tradita esset diversa, quae sit posterorum causa in libris servanda. Perierunt omnia quae composuerunt isti rhetorum discipuli in fabulis tractandis exercitia, praeter ea quae in aliis aliorum argumentorum libris invenias, neque ulla eorum in codicibus nostris apparent vestigia;⁵ quippe quae, ut exercitia, neque digna essent quae memoriae traderentur, neque utilia esse possent aliis sive scriptoribus sive lectoribus, neque talia essent vel praeclarissima quaeque eorum exempla ut in fabularum collectionem ita recipi possent ut non ibi velut asini in tegulis viderentur. καὶ τοῦτο τὸ γύμνασμα, dicit Theon in Test. 103, καὶ γὰρ ἐπαγγέλλομεν τὸν μῦθον— at nusquam fere nuntiatur fabula in collectionibus nostris. καὶ κλίνομεν, pergit ille—dicat Crusii discipulus ubinam quaeram fabulas in collectionibus antiquis declinatas, utique in casu positas accusativo, quod omnium maxime commendat Theon. Tales ego vix memini me invenisse, attamen

⁴ Quod quidam sibi perperam persuaserunt. Sed de hac re et de aliis quae ad fabularum rationem, usum, atque historiam pertinent, plura alio loco disseram. Hic longus esse nolo.

⁵ Paucissima quaedam fortasse invenias hic illic quae eandem redoleant ex parte doctrinam, sed haec non efficiunt exercitia a discipulis in scholis elaborata. Quotus quisque scriptor non interdum rhetorice pergit scribendo? Omnia fere quae scripserunt Plato et oratores Attici ad easdem conformantur regulas rhetoricas, unam alteramve, quas statuunt huius artis professores inde ab Aristotele, sed non ideo scripta sunt ut conformarentur. Porro, cf. *Studies* 158 sqq.

circumfluere debebant, si essent fabulae nostrae 'rhetorum exercitia'.⁶ καὶ συμπλέκομεν αὐτὸν διηγήματι—ubi latent in Aesopi quae feruntur fabulis collectis διηγήματα ista (i.e. narrationes, sensu oratorio), et τὰ ἐξῆς, de quibus loquitur Theon? Frustra quaeres. Non aptantur fabulae nostrae, non ita in eis exercetur. καὶ ἐπεκτείνομεν καὶ συστήλλομεν—at desunt nostris, una tantum fabula nr. 71 excepta, προσωποῖαι illae atque ἐκφράσεις, quas ad fabulas dilatandas commendat Theon, neque ulla ex nostris fabulis mihi longior admodum esse videtur quam postulat ipsum argumentum, neque brevior quidem. Vera συστήλλόμενα quaeras apud Plutarchum aliosque scriptores sat multos; ἐπεκτείνόμενα, quae rarius occurrunt, legimus e.g. apud Horatium (*Sat.* II 6), ubi res summa eleganter per totam fabulam ironice explicatur, quia ad id idonea est fabulae materies, aut apud oratores Himerii similes, qui nihil habent quod dicant operae pretium, tamen haerere volunt in dicendo. Sed cetera, inter quae *defensio* (κατασκευάζομεν) et *refutatio* (ἀνασκευάζομεν), hic missa faciamus. Fieri non potuit ut horum rhetorum praecepta, si pauca tantum exceperis, discipuli in textu fabularum seiunctim posteris tradendarum exsequerentur.

Lectionum varietas in Aesopi fabularum codicibus longe maxima ex parte eiusdem generis est et eisdem fere temporibus Byzantinis orta (saec. xi–xv) atque ea quae occurrit in *Vitae Aesopi* recensione W, in populari illa de Syntipa narratione post Andreopulum⁷ retractata, et in variis inde a saeculo xi^o exeunte *Kalilae et Dimnae*, nec non et *Physiologi* vulgatis recensionibus. Ea res non mira est, neque eget explicatione. Nempe singuli saepe librarii, dum sua quisque scriptitare gestit, magna cum licentia eos potissimum libros καταλογάδην conscriptos retractant, verbis magis quam rebus immutatis, qui sint ceteris antiquae memoriae libris aliqua de causa humiliores, aut minus curae a describentibus postulare videantur. In eo numero fuerunt 'Aesopi' quae dicebantur fabulae oratione pedestri conscriptae, quas Aesopi nomen magis propter genus suum prae se ferre, quam propter textum quasi ab ipso traditum, paene nemo fuit quin agnosceret. Atque etiam apud antiquos profecto huius generis fabularum virtus tota posita erat in argumentis, et in argumentis, non in verbis, semper constabat earum utilitas. Nemo verbatim eas, vel ex parte tantum, e collec.

⁶ Hausrath, *Corpus Fab. Aes.* I, p. v: "rhetorum scilicet et qui ab illis instituebantur discipulorum tenemus exercitia, qualia in progymnasmatis componi iuebant rhetores inde ab Theone et Hermogene," et paulo superius: "quam explicationem unus Otto Crusius . . . repperit [?] nescio ubi], repetivit et verbis auxit G. Rutherford [verbis auxit nescio quid tale Rth., sed verbis tantum ludit, neque eadem dicit diserte quae Hsr.], argumentis ex scholarum rhetoricarum usu petitis fulcire ego sum conatus" [*Neue Jahrbücher* 1898]; *ibid.*, infra p. xix: "rhetorum tenemus exercitia, qui id egerunt, ut uniuscuiusque fabulae novam excogitarent formam atque eam elegantiores." Hoc fecisse interdum recentiores fabularum editores haud negaverim, sed aliud illud, aliud quod dicit Hsr.

⁷ Infra p. 512 adn. 6.

tione laudaturus erat, sed unus quisque scriptor fabulam suis verbis suoque stilo accommodatam narrare consuevit. Verba fabulae, nisi aut versibus compositae aut alicui orationi contextae, fere nullius, ne Aesopi quidem propria esse credebantur. Sic erat apud antiquos, sic hodie, neque umquam e memoria omnino excidisse videtur hic fabularum usus atque ratio. Verumtamen aliud est quid senserint librarii inde ab antiquis temporibus de fabularum virtute atque usu, aliud illud, quomodo idem librarii edendam esse putaverint fabularum collectionem sibi a maioribus traditam. Ad verbumne describere deberent eius textum, an quamvis libere retractare liceret? Licuit sane, si quis fortiter operam navare voluerat, ita ut novam quam dicimus recensionem elaborare statueret, sed hoc faciunt saepius et maiore mole recentiores quam veteres;⁸ illud tamen faciunt plerique et recentiores et veteres, quod solitum est et tralaticium, ut textus maximam partem ad verbum transcribant, quamvis incuriam hi scribae et in parvis rebus licentiam aliquanto maiorem sibi concedant quam qui scriptorum classicorum libros propagant. Accedit quod saepe mos est recentioris aevi librorum, ut unam vocem vel locutionem ab uno exemplari, alteram ab altero vel tertio mutuentur, adeo ut ad huius modi contaminationem referenda sit pars haud exigua universae quae est in codicibus nostris lectionum varietatis. Etsi non est cur hoc loco accuratius de singulis deinceps fabularum recensionibus earumque formis derivatis disputem, quoniam unam tantum integram, eamque vetustissimam, edendam curavimus, ceteras vero non nisi carptim in usum vocavimus,⁹ tamen conducit ad rem summam comprehendendam hic paucis exponere quae sint fabularum recensiones praecipuae, quae intercedat inter eas ratio atque nexus, et unde quandoque ortae esse videantur.

Ex omni quae est in Aesopi codicibus fabularum copia¹⁰ exstant quaedam, haud ita multae, quae non ex eisdem stirpibus prognatae sunt atque reliquae eiusdem qua continentur collectionis fabulae, sed e fontibus haustae sunt diversis ac partim ignotis.¹¹ Quibus fabulis exceptis, ceterae omnes ad quinque pertinent recensiones praecipuas, quas singulas vocamus I, Ia, II, III, IV. Hae porro ultimis Byzantini aevi temporibus in alias nonnullas abierunt formas rhetoricas et in varias sui mixturas (codicum classis V apud Chambry), quas tamen nobis in nullo numero habere necesse est.

⁸ Plus interest inter rec. I antiquam et rec. Byzantinas II, III, aliasque minores, nec non et inter has secum comparatas, quam inter I et Ia (ca. saec. v), aut inter varias codicum familias in rec. I.

⁹ De ratione eligendi in universum vide supra p. xii

¹⁰ Eas fabulas quae in libris manu scriptis Aesopo adscribuntur, omnes secundum fontes quamque suas separatim impressas et variae lectionis apparatu locupletissimo instructas, edidit Aemilius Chambry (Parisiis 1925); cuius editionem mihi saepe pro fundamento fuisse in harum fabularum inter se nexibus explorandis libenter gratoque animo profiteor.

¹¹ E.g., rec. III nr. 72-79; vide *Studies* p. 215.

Quinque illarum recensio-
num duae sunt primariae, I et IV, inter quas
nulla fere intercedit affinitatis ratio.

Recensio IV maximam partem paraphrasis est fabularum Babrianarum, tam deperditarum quam earum quae adhuc supersunt metro et ipsis Babrii verbis plus minus integrae. Huius paraphrasis exemplar ceteris praestans exhibet codex Bodleianus Auct. F. 4.7 (olim 2906), saec. xiii (cf. Knöll p. vii), qui est B apud nos et Crusium, Ba apud Chambry. Continet fabulas 148, e quibus 89 cum singulis Babrii fabulis integris aliquem in modum cohaerent; reliquae autem desunt eius libro, qualem eum hodie mancum habemus, neque rationi repugnat quasdam earum aliunde esse petitas e fontibus ignotis.¹² Aesopo, non Babrio, adscriptae sunt hae fabulae, et in B et in ceteris eiusdem generis libris manu scriptis. Codicem Bodleianum primus in lucem protraxit fabulasque aliquot ex eo descripsit Thomas Tyrwhitt in dissertatione sua de Babrio (1776); integrum eundem edidit Pius Knöll, Vindobonae 1877. Omnes eius fabulas invenias etiam apud Chambry post singulas aliarum recensio-
num fabulas quasi in appendice unam quamque additas, vel solas nonnumquam, ubi aliae eiusdem argu-
menti desunt, in medium prolatas. Eas denique, quibus consimiles ac pares non inveniuntur in Babrii codice Athoo, edidit Crusius (nr. 142 sqq. in sua edit.), versusque hic illic Babrianos e paraphrasi eruere conatus est. Illud singulare ac notabile habet haec fabularum sylloge, quod morem servans pristinum eius conditor fabulis promythia praemisit, non addidit epimythia. Qua re male intellecta Crusius et Chambry ea promythia, tamquam si idem vellent valerentque ac vera epimythia, falso post fabulas transponunt; vide supra, adn. 1. De aetate, qua orta sit nostra paraphrasis, nihil habeo quod dicam accuratius, quamquam veri simillimum videtur eam ante vulgatam esse quam syriace scripserit 'Iosipos', de quo infra (p. 522) relatum est. Syrus autem quando vixerit non satis liquet; certe ante saeculum decimum, fortasse etiam, id quod mihi probabilius esse videtur, iam ante saeculum sextum, vel quintum. Fabulas quas composuerat Babrius celeberrimas statim in usum suum sine mora conversuri erant, ut opinor, eius aevi rhetores, novos semper sibi flosculos quaerentes ad orationes suas exornandas. E paraphrasi Bodleiana (rec. IV) eas tantum fabulas in corpus nostrum adscivimus, quarum argumenta in fabulis quae antecedunt non tractantur, neque in recensio-
nibus I–III earumque codicibus singulis, neque in ipsius Babrii quae exstant fabulis choliambicis.

Codici B proxime accedit, quod ad orationem attinet atque fabularum ordinem, cod. Vat. Pal. 367, saec. xiii, = Bb apud nos et Chambry, P¹ apud Crusium, 'Palatinus quintus' apud Neveletum in *Mythologia Aesopica*, anno edita 1610. Librarium inde a fabula tertia promythia, quae scilicet in fonte suo, sicut in B, ante fabulas collocata legisset, suo arbitrio in finem

¹² Cf. Cham. p. 17.

transierisse iure meritoque statuit Crusius, p. xvi. Patet utique codicem Bb non e B pendere, sed ambos ab eodem deductos esse fonte communi. Ex Bb descriptus esse videtur cod. Marcianus XI 1, saec. xiv, de quo vide Crusium p. xvi, Chambry p. 18 sq., supra p. 245. Fabulae quas paucas habent codices Bc et Bd paraphrases sunt paraphrasis Bodleianae; cf. Chambry p. 18. Horum codicum non nisi raro fecimus mentionem. Bc (= P apud Crusium) est Parisinus 1277, saec. xiii, quem olim edidit Rochefort, *Notices et Extraits* II (1789), pp. 687-730. Continet fabulas 28. Bd est Vaticanus 949^{bia}, saec. xv, cuius fabulae 39 per se stant iuxta alteram fabularum seriem quae pertinet ad recensionem III, sive Accursianam (cod. Le).

Fabularum recensio I, sive Augustana¹³, quae est omnium locupletissima, quin sit ab antiquis temporibus tradita, i.e. a primo vel secundo vel tertio p.C.n. saeculo, nemo harum rerum peritus dubitaverit. Antiquitatem namque eius ante omnia testatur genus illud dicendi quo usus est qui has fabulas composuit scriptor magis rerum sibi quam verborum conscius; est enim simplex atque sincerum, et a multis recentiorum affectationibus inscitiisque purum. Talem scriptorem, nisi antiquus fuisset potius quam Byzantinus, non crederes ante saeculum decimum in huius generis litteris exstitisse; sed tradita est haec sylloge una cum Vita Aesopi antiqua in codice omnium vetustissimo G (saec. x), et iam eo tempore in manibus hominum versabatur cum fabulas Graecas syriace verteret 'Iosipus' (cf. supra). Multo igitur veri similis est has fabulas inde a saeculo fere secundo usque ad decimum tantum transcribi solitas esse ab uno exemplari in alterum, quam ab aliquo eius aevi scriptore aut primum compositas esse aut funditus retractatas. Nam eis temporibus (s. iv-x) qui recte scripserunt idem plerumque rhetorice ac moleste scripserunt, et in fabulis tractandis longe aliter se gerunt rhetores quales sunt Aphthonius Themistius Nicephorus, aliique, quam ille qui primus has fabulas stilo simplici atque ingenuo composuit. Illud quoque ad antiquitatem spectare videtur, quod in huius recensionis epimythiis fabula ubique *λόγος* appellatur, sicut in papyro Rylands et apud scriptores antiquos plurimos, contra *μῦθος* in ceteris omnibus recensionibus, sola rec. Ia excepta quae saeculi videtur esse fere quinti, et etiam in fabulis Aphthonianis. Denique talis est harum fabularum memoria manuscripta, adhuc ab aliis inexplorata, talisque ea ratio, quae intercedit inter codicum familias GPb, λ et Ia, ut inde optime mihi quidem pateat cum ambas recensiones I et Ia iam ante saeculum sextum esse absolutas, tum etiam contaminationem eam, quae exstet in memoria codicis G, eodem fere tempore in fabulis ortam esse atque in ea Vitae editione antiqua quam supra (pp. 22, 24) designavi γ^a.

¹³ Sic nominata e codice olim Augustano, hodie Monacensi 564 = Pb infra. De his fabulis una cum Vita Aesopi antiquitus coniunctis atque traditis, velim ea relegas quae iam supra de Vitae historia disserui; vide pp. 15 sq.

Primae recensiois codices, quorum nobis ratio habenda est, hi sunt:

G. Codex Novoeboracensis Bibl. Pierponti Morgan nr. 397, saec. x exeuntis, de quo iam supra egi in praefatione Vitae praemissa. De fabularum ordine vide quam infra adieci tabulam, nec non et *Studies* pp. 82–145; de lacunis *Studies* 77–80, et (in tabula) ibidem 94, 99–100. Codex integer olim continebat fabulas 238, hodie vero tantummodo 226, propterea quod interciderunt folia tria, unum post fol. 77^v, duo post 80^v. Fabulae quae amissae sunt respondebant numeris 47–50 et 66–73 in nostra serie, numeris 47–50, 66–71, 73, 74 in codice Augustano Pb. Adventiciae sunt fabulae septem: nr. 62 (e Babrio), aut [71] aut 220,¹⁴ 173, 180, 233, 237, 238. Hae singulae in eodem argumento versantur atque aliae quaedam eiusdem collectionis fabulae, sed aliis verbis conceptae, aliae nonnumquam inventione conspicuae. Quam ob rem perutiles sunt ad antiquas codicum stirpes dignoscendas.

Ut in Vita Aesopi e codice quodam pervetusto exscribenda (supra p. 25), sic etiam in his fabulis, multa peccat librarius indoctus in rebus orthographicis multosque intactos relinquit errores translaticios, sive in singulis vocibus scribendis, sive in grammatica, sive in parvis lacunis a fonte suo proditis servandis, quos quivis curiosus emendare voluisset atque facile potuit, quosque ex parte alii recentioris aevi librarii re vera aut parvo negotio correxerunt, utique Pb, aut minus feliciter corrigere conati sunt. Sed quo fidelius scribe in talibus rebus se gerit, tanto maior fides textui ab eo tradito habenda est.¹⁵ Quin etiam errores eius nos multa de communi omnium fere horum codicum archetypo docent. En locus in f. 14, quam fabulam soli habent codices G Pb Pa Mr¹⁶: ἐπεὶ δὲ ἐγένοντο κατὰ τι ἐνταῦθα G; ἐπειδὴ (recte) ἐγ. κατὰ τι ἐνταῦθα Pa; ἐπ. ἐγ. κατὰ τινὰ τόπον ἐνταῦθα Pb, nempe per emendationem; μνείματα καταλαβῶντες Mr, per paraphrasin; παρερχόμενοι δὲ διὰ τινων μνημείων Synt. f. 14. Puto scriptum esse olim κατὰ τινὰς τάφους (vel fort. κ. τ. τύμβους, quod coni. Hsr.), e quo proxime abest lectio codicis G. Fab. 17 ad finem (codd. G Pb Pg Mr Pa, Ia): εἰ ἡ σοὶ G; εἰ σοὶ ceteri omnes, etiam Ia, excepto Mr ubi legitur ἡ (συνέφερέν σοι, οὐκ ἂν); εἰ μὴ σοι editores recte et necessario. Fab. 119: lacuna in G; κάκεινος ἔφη Pb; ὁ δὲ ἔφη (+ ὅτι Mb) Mb Ma Mo; καὶ εἶπεν Pa; καὶ ἡ γῆ εἶπε Pc. Patet eandem exstitisse lacunam in archetypo atque in codice G, deinde alios aliter eam explevisse. Fab. 121: ὥστε (ὥστε Pa, id quoque contra grammaticam) αὐτὸν εὐφωνον εἶναι σφόδρα (σφ. εἶναι Pa) G Pa; ὥστε νομίσαι αὐτὸν (vel αὐτόν) εὐφ. σφ. εἶναι Ia perperam; ὥστε αὐτὸν νομίσαι εὐφ. εἶναι σφ. Pb; ὥστε ἐνόμισεν ἑαυτὸν—σφ. Mb, corrigens Ia. Desideratur verbum finitum.

¹⁴ Ex duabus his fabulis ultra primaria sit mihi non liquet; ambae eiusdem sunt argumenti, sed prior, Δρύς κ. κάλαμος, aliquanto propius accedit ad fabulam Babrii nr. 38, quam altera quae est de arboribus et harundinibus. Priorem solam retinui, sed dubitans.

¹⁵ Cf. *Studies* 78 sq.

¹⁶ Codex Pc mancus incipit a voce ἀπελευθέρων, infra hunc locum.

Recte scribit ὥσθη pro ὥστε Sternbach (ad cod. Pa), falso Hausrath ὥστε ἐνόμισεν cum Mb. Primum corruptionis gradum exhibet G; ceterae omnes lectiones, sive pravae sunt sive emendatae, ex eodem pendent errore. Fab. 130 in epimythio, recte scribit Hausrath μηδέν ἐστι τὸ πολὺ πλῆθος. G habet τὸ μηδέν ἐπὶ πολὺ πλῆθος (ἐὰν etc.); Pa Pc τὸ μηδέν ἐπὶ τὸ πολὺ πλῆθος (corruptio altior); Ia et Mb μηδέν εἶναι τὸ πλῆθος, simplicius sed barbare, ponentes εἶναι pro ἐστι; Pb in paraphrasi ἀδύνατοί εἰσιν οἱ στρατιῶται. Principium erroris exhibet G. Scribendum erat τὸ μηδέν ἐστι πολὺ πλ., quamvis τὸ etiam in archetypo adventicium fuisse iure suspiceris. Fab. 155: μηδέ πῇ γαίαν G, μηδέποτε Pa Ma Mo, μηδέπω Pb, μήπω τότε Coraës, μηδέ τότε Sternbach, μηδέπω τότε Hsr. Legendum est sine dubio μηδ' ἐπέτειον. Hic, ut alibi nonnumquam in codice G, scripturae error e litteris maiusculis male lectis ortus esse videtur.¹⁷ Fab. 222: ἀλλ' ὅτ' αὖ G, tantum ὅτι Pb, om. rel. Legendum ἀλλ' ὥ τ' αὖ.

Cum sit codex G tam fidelitate quam aetate etiam et fabularum copia omnium huius recensiois codicum praestantissimus, non mirum est profecto si is solus interdum veram ac genuinam lectionem servavit, et 'haud paucas virorum doctorum coniecturas vel emendationes praecepit.'¹⁸ Huiusmodi lectiones sunt ὑμῶν, quod coniecerat Schneider in f. 8 ad finem; ὥπτα (Schn.) in 54; ἀπολλύουσιν (Schn.) in 58; ἦκεν (Reiskiae) in 89; φανερόν δέ ἢ τί (Coraïs) in media f. 100; ἀρχοῦ (Schn.) in 109; αὐτοῦ (coni. Hsr!) in 141 ad initium; κατακλιθεῖς (Schn.) in 142 ad initium; τὸν κείροντα (Cham.) in 212; κεκοσμηθῆναι (Charitonidis) in 219; τοῦ σοῦ στόματος (Schn., an Cham.?) in 221; ἐκέλευσεν Ἑρμῆν in 102; ἀ δὲ in 122; οὐδὲν δύνασθε in 130; πρῶτον τὸ ὕδωρ in 135; ἕως, ἐπὶ τινος, ἡμαγμένος et ὑπὸ τοῦ παρατ. in 152; ἀπολύσει et εἰμαρται in 159; σοβεῖν in 213. Illud tamen in hac re gravissimum est, quod solus inter omnes hic codex numquam Byzantinorum in manus venit vel corrigere vel variare cupientium, sed plane textum talem reddit, quatenus id assequi potuit librarius, qualis fuit in exemplari quodam vetustissimo litterisque maiusculis, ut videtur, exarato.

Pb. Codex olim Augustanus, nunc autem Monacensis gr. nr. 564, sacc. xiv vel fort. xiii, fol. 295–321.¹⁹ Vide Hardtii *Catalogum* V pp. 426 sqq., 432. Huius codicis fabulas, numero 231, typis mandavit J. G. Schneider, Vratislaviae 1812, ex apographo Guelferbytano quod in usum G. E. Lessingii confecerat Ernestina Reiske. Cf. L. Sternbach, "Lessings Anmerkungen

¹⁷ Sic κατάπορος pro κατά τι δρος in f. 181, σύροντες pro εὐρόντες (vel retrorsum) in 147, ἐπὶ pro ἐστὶ in 130 ut supra, Τοιηθὲ pro Ποιη δὲ in Babrii f. 11 (infra 283).

¹⁸ Sic Hausrath in *C. F. Aes.* p. vii adn. 1, qui id eo magis miratus est, quod sibi persuasum habebat hunc codicem esse 'deterioris notae'! Scire debebat non ideo textum esse deteriolem, quia deterior orthographia.

¹⁹ Venit in Bibl. Reg. Mon. iam ante annum 1812 ex oppido Augusta Vindelicorum, i.e. Augsburg. Nesciebat Halmius, dum fabulas suas Augustanas ex editione Schneideri transcribit, hunc codicem in ea bibliotheca regia iam diu servari cui ipse praeerat Monacensi; putabat eum esse 'Wolfenbuttelanum' (p. iv); cf. Crusium, *Bab. Fab.* p. xxiii, adn. 1.

zu den Fabeln des Aesop," *Wiener Studien* XVII (1895) 31–102. Harum fabularum septem sunt adventiciae alienisque ex fontibus petitaе. Cf. *Studies* p. 153. Duae ultimae nr. 230 et 231 manu adscriptae sunt multo recentiore quam ea qua ceterae sunt exaratae. Nr. 230 pertinet ad rec. III, nr. 231 ad II, nr. 158 et 159 (infra 257 et 261) in ultima linea e Babrio pendere videntur et in locum fabularum nr. 161 (Μάντις) et 162 (Παῖς κ. κόραξ) subditae sunt. Nr. 160, Λαγωὶ κ. ἀλώπεκες (infra nr. 256), ex recensione Ia, nr. 219, Ταῶν κ. γέρανος (cf. 294 infra), e Babrio manavit. Nr. 165, Μύρμηξ κ. περιστέρα, locum obtinet fabulae Μυῖα (infra nr. 167, G Pa Pc) et deducta esse videtur ex rec. Ia, fortasse per codicum stirpem λ. Contra desunt in Pb decem fabulae quas habent G et alii huius recensione codices meliores; vide infra in tabula numeros codicis G 103, 139, 154, 161, 162, 167, 169, 170, 172, 173. Librarius multa quae in fonte suo primario sive lacunosa erant, sive mendosa vel obscura, aut omisit aut sua lege correxit aut per paraphrasin reddidit. Cuius rei pro exemplis habes eas codicis Pb lectiones quas supra protuli e f. 14, 119, 130. Saepe verborum ordinem immutat, haud raro lectiones e diversis fontibus sumit, nonnumquam textum ad arbitrium refigit, velut in epimythio f. 158.

λ. Hac littera designo codicem quendam deperditum, saeculi ut mihi videtur decimi tertii ineuntis vel ad medium vergentis, cuius fabulas referunt codices Pg Mb Ca. Continebat hic codex, id quod alibi nusquam invenimus, una cum fabulis Augustanis coniunctam Vitae recensione W; cuius Vitae textum curiose ex duobus fontibus (MO et SBP) conflatum tradunt codices L et V (= Pg). Vide supra p. 31 et in stemmate. Praeter Vitam W, addita erat in λ nova retractatio praefationis illius de Aesopo fabulatore quae tradita erat recensione Ia, quaeque his verbis incipit: Αἴσωπος ὁ λογοποιὸς Λυδὸς μὲν ἦν τὸ γένος. Haec Praefatio, quam iniuria quidam Aphthonio tribuerunt, est Test. 1 apud nos (supra p. 211), 'Vita II' apud Eberhardum in *Fabulis Romanensibus* pp. 306–308. Retractatio illa, quae incipit Αἴσωπος ὁ μυθοποιὸς Φρύξ μὲν ἦν τὸ γένος, quaeque primum orta esse videtur in λ,²⁰ est Test. Ia apud nos, Vita III apud Eberhardum. Codex λ in usum venit librarii codicis Ca (s. xiii ad finem), qui et in Vitae W textu conflando lectiones quasdam ex λ petitas suo ipsius contextui immiscuit,²¹ et prima Retractationis verba, Αἴσωπος ὁ μυθοποιὸς—δοῦλος, in superiore fol. 96^r margine ante Vitae titulum descripsit.

Hactenus de ipso codice λ et de scriptis quae in eo iuxta legebantur. Aliunde excepta erat Vita eius, cuius forma est recens, aliunde fabulae, quarum textus propria sua codicum stirpe inde ab antiquis temporibus

²⁰ Cf. *Studies* 177 sq., adn. 2. Eo consilio facta esse videtur Retractatio, quo melius Praefatio cum Vita W, quacum hic primum illa coniuncta est, concineret. Nam secundum Vitam W Aesopus Phryx fuit natus neque cuiquam Athenis servivit, contra legebatur in Praefatione eum Lydum fuisse τὸ γένος et, quod omissum est in Retractatione, Timarcho eum Atheniensi servisse.

²¹ Vide *Text Trad.* 219 sqq., et supra p. 28

nullo intercedente diasceuasta traditus est. Namque in his fabulis tradendis antecesserunt codicem λ alii eiusdem memoriae codices, quorum textum paululum a GPb discrepantem nos semel iterumque deprehendere possumus. Proxime codicem λ antecessit exemplar quoddam, nescio cuius aetatis sed certe Byzantinum, ex quo deductae sunt fabulae codicis Mr, numero olim 222, nunc autem, propter folia quaedam amissa, 193. Ex his, 25 desunt in Pg Mb Ca, quas tamen omnes praeter duas, i.e. 23, habent GPb, omnes praeter unam G. Fieri potuit ut omnes codicis Mr fabulae, numero 222, legerentur in λ, licet coniuncti codices Pg Mb Ca non nisi 204 huius textus fabulas praebeant. Illud tamen obstat, quominus credamus fontem codicis Mr eundem fuisse atque codicum Pg et Ca (i.e. λ), quod deest Vita W in Mr, et Praefatio eius (= Test. 1) adhuc integra est, necdum, ut in λ, retractata et ad Vitam W conciliandam accommodata. Praefatio quae est in Mr fons est eius quam habuit λ. De ratione, quae intercedit inter stirpem λ et communem G et Pb fontem, infra dicetur.

Pg (= C apud Hsr., V apud nos supra in Vita W edenda). Codex Vaticanus graecus 695, saec. xv. Continet in foliis 165–189 fabulas 152, quae omnes ad genus λ pertinent. Harum fabularum ordinem infra in tabula indicavi.

Mb (= F apud Hsr. in his fabulis, V apud Crusium et nos in fabulis Babrianis edendis). Codex Vat. gr. 777, saec. ut videtur xv, fol. 15^r–106^v. Continet fabulas 244, quarum circiter 132 ad genus λ, 30 metro fere integro ad Babrium, ceterae ad recensiones II et IV, nec non et aliorum pertinent.

Ca (= Cas apud Hsr., W apud nos supra in Vita W edenda). Codex Laurentianus conv. soppr. 627, ad finem saeculi xiii (certe post a. 1255) exaratus. Continet in foliis 106 sqq. fabulas 199, quas omnes deinceps edidit Franciscus de Furia in fabularum sua editione quae Lipsiae in lucem prodiit a. 1810. Cf. supra p. 31, et praesertim *Studies* 181–183, ubi varios huius codicis fontes enodare conatus sum. Est enim mirum in modum variatus et multos sequitur fontes diversos. Ex eius fabulis ca. 81 pertinent ad genus λ. Minime tamen probabile est has omnes descriptas esse ex ipso codice λ. Veri similis videtur quasdam earum, si quidem non omnes vel plerasque, ex eodem exemplari sumptas esse quo fabulas codicis Mr. Nam librarius utramque cognitam habebat Praefationis formam, eam scilicet quam pristinam exhibet Mr (= Test. 1), et Retractationem eiusdem (Test. 1a), quae primum orta est in codice λ; sed priorem tantum descripsit integram, eamque statim, ut par erat, ante fabulas, alteram, contra, quae fuit codicis λ propria, modo incohavit, idque alieno in loco ante Vitam (fol. 96^r).

Mr Codex Thessalicus Meteorensis nr. 154 (M), saec. xv, cuius mentionem brevissimam fecit N. A. Bees, *Ἐκθεσις παλαιογραφικῶν καὶ τεχνικῶν ἐρευνῶν ἐν ταῖς μοναῖς τῶν Μετεώρων κατὰ τὰ ἔτη 1908 καὶ 1909*, Athenis 1910,

p. 33. Catalogus, quem parabat Bees, nondum editus est.²² Totius codicis Mr imagines phototypicas ad manum habeo.²³ Hic codex, quem nemo hucusque fabularum editor inspexit, continet in foliis 2^r-23^r fabulas 193, sed numerus cuique fabulae in margine usque ad nr. 222 adpositus est. Amissae sunt post folium 13 quinque fabulae numeratae 74-78, post fol. 14 fabulae nr. 90-108. Cf. tabulam. Virtus codicis Mr in eo maxime constat, quod nova quaedam adfert quae utilia sint ad codicum stirpem λ melius definiendam, id quod supra breviter exposui. Quod ad ipsum eius textum attinet, haud scio an nihil boni praebeat, nisi fortasse raro, quamquam librum non totum excussi.²⁴ Multis quidem scribendi proprietatibus facit cum Pg, ita ut prorsus dubitari nequeat quin sit eiusdem originis; sed multae fabulae nonnisi in paraphrasi dantur, multae, utique ad finem, misere truncatae sunt, multa denique librarius ex sua moneta in singulis verbis immutandis vel addendis profert.²⁵

De aliis primae huius recensiois codicibus infra brevius dicetur. Interea res est magni momenti cognitum habere codices G, Pb et λ artissime inter se connexos esse antiquitus, eorumque stirpem non modo solam per se stare, a ceteris omnibus in re summa liberam, sed et unam esse solamque quae pro certo ad antiqua tempora saeculo sexto vel septimo priora referri possit. Quod ad ceterorum codicum memoriam attinet, omnia prorsus incerta, neque ulla adhuc reperta sunt indicia, quibus demonstrari possit quemquam eorum non aut Byzantinae esse originis aut primitus a codicum genere GPbλ pendere.

In his codicibus conferendis eorumque inter se nexibus explorandis, post *Studia* mea anno 1936 conscripta, multum iam tempus consumpsi, multasque atque novas indagandi vias ingressus sum, unde multa mihi didicisse

²² Cf. Marcel Richard, *Répertoire des Bibliothèques et des Catalogues de Manuscrits Grecs* (Paris 1948), p. 74.

²³ Insunt, praeter fabulas, Λουκιανού θεῶν ἐκκλησία (fol. 23^r-26^r), Isidori Archiepiscopi Thessalonicensis Σύνταγμα ψηφοφορικῶν συνόδων πανσελήνου (27^r-37^r), Εἰς τὴν μετάφρασιν τοῦ ψαλτῆρος προθεωρία (38-41), Ἐντεῦθεν ἀρχεται μετάφρασις ἀπολλιναρίου καὶ ἰωάννου γεωμέτρου, ἀνέγραψε καὶ εὐδοκία αὐγούστου καὶ δι' ἰάμβων δωρόθεος ἱεροσολυμίτης, μάκαρ ἀνὴρ (41-62). Codex photographice depictus asservatur in bibliotheca Universitatis Illinoiensium, sub nr. 881 A3 1400 f.

²⁴ Nondum mihi notus erat hic codex cum has fabulas recognoscerem.

²⁵ En quaedam textus exempla. Fab. 4 (= f. 4 infra): Παραβολὴ ἀηδῶνος καὶ ἡέρακος [desunt plerumque huiusmodi tituli]. Αἰηδὼν ἐπὶ τινος ὑψηλῆς δρυὸς καθήμενὴ κατὰ τὸ σύνθητες ἦδεν. Ἰέραξ δὲ αὐτὴν θεασάμενος, ὡς ἡ πόρῃ τροφῆς, ἐπηπτᾶς συνέλαβεν. ἡ δαι μέλουσα ἀνερήσθαι ἐδέετο αὐτοῦ μεθεῖναι αὐτὴν λέγουσα ὡς οὐκ ἰκανὴ ἐστὶν Ἰέρακος αὕτη γαστέρα πληρόσαι, δεῖ δὲ αὐτὸν ἢ τροφῆς ἀπορεῖ ἐπὶ τὰ μίζονα τῶν ὀρνέων τρέπεσθαι. καὶ δς ἐπιτυχῶν εἶπεν· ἀλέγωγε—δωῶκοιμι. οὕτω κέ τινες τῶν ἀνῶν ἐπελπίδι μίζωνον πραγμάτων καὶ τα μοιηρά [νοερά?] ἀφέντες τελείως ἐπαποροῦνται μιδὲν ἀγαθὸν κτισάμενοι. Satis fideliter, parvis quibusdam rebus exceptis, descriptae esse videntur fabulae ad initum libri; postea vero, inde a f. 54, saepe librarius maxima cum socordia pergit, velut in f. 55 (infra f. 59): Γυνή [sic!] τὴν ρύναν λυχουσα τῇ γλῶττα ἀφεμάξασα τελειον ἀπέκοπ(τε) τὴν γλῶτταν. οὕτω καὶ οἱ ἀνῆτοι φιλονικοῦντες. Fab. 56 (60): Γέρον τῆς φέρον ξύλα πολλά καὶ μι δυνάμενος ἐπεκαλέτο τὸν θάνατον, καὶ δὴ φανέντος αὐτῷ τοῦ θανάτου λέγει τί με καλεῖ. ὁ δὲ ἰν ἀρεις ξύλα. Δηλοὶ οὐκ πάντες ἀνοι τὴν ζώην φιλοῦσι.

videor, quae vera sunt, nonnulla etiam et dedidicisse. Rem late vagantem in peculiari quodam opusculo tractare diu mihi in animo erat; sed quoniam id mihi absolvere non contigit, necesse est vela contrahere, neque omnia hoc loco proferre, quae de singulis his codicibus alioquin exponere velim, sed potiora tantum, eaque paucis admodum exemplis munita. Quae tamen exempla si attente perspexeris, eis etiam in partes vocatis quae et supra et infra in tabula exposui, mihi assentiri poteris, opinor, haec singula affirmanti: (1) codices G et Pb ab eodem exemplari manu scripto esse deductos; (2) communem hunc G et Pb fontem recentiore fuisse quam eum ex quo manavit genus λ ; (3) genus λ et genus GPb porro ad eundem redire fontem vetustissimum; (4) hunc librum, communem codicum GPb λ fontem, iam tum interpolatum fuisse, cum e rec. Ia, tum etiam e fabulis quibusdam metro compositis; (5) rec. Ia antiquiorem esse quam eum codicem, seu volumen, ex quo pendent GPb et λ ; (6) rec. Ia aliquid debere Aphthonio. En haec sunt quae velim tecum perpendas exempla:

F. 110: *πέπαυσο τὴν οὐσίαν διαφθείρων* recte λ (Pg Mb Ca); *πέπ. τὰς οὐσίας δ.* (= lect. λ variata) Pa; deest f. in Ia; *πέπαυσο τὴν θυσίαν διαφθείρων* (*διατριβῶν* Pb) *τὴν οὐσίαν* GPb. En lectio duplex, quales multas habet Vita G. Falso scriptum erat *θυσίαν* pro *οὐσίαν*, confusis litteris maiusculis Θ et O ; deinde suprascripsit, vel in margine addidit corrector antiquus *οὐσίαν*; ambas deinde lectiones in unam conflatas excepit conditor familiae GPb; postremo *διατριβῶν* pro *διαφθ.* scripsit Pb, frustra *οὐσίαν* interpretari conatus.

F. 98, *Ἐριφος καὶ λύκος*, quam tradidit λ (Pg Mb Mr), errore librarii praetermissa est in GPb; sed epimythium eius fabulae in utroque codice legitur in fine fabulae *Ἀγαλματοπώλης*, quae proxime antecedit in GPb λ . Deest fabula in Ia.

Fabulae 31, *Ἀνὴρ μεσαιπόλιος καὶ δύο ἐταῖραι*, duas formas diversas exhibet codex G; quarum prior, oratione soluta conscripta (nr. 31 in GPb), plane primaria est, altera versibus inclusa choliambicis, qui misere corrupti plus aequo claudicant, in fine collectionis (nr. 238) legitur adventicia²⁶. Quae fabula adventicia legitur etiam in λ (Pg Ca Mr). Patet igitur interpolatum esse communem G et λ fontem. Accedit quod quae modo dixi de f. G 238 (= Pg 152, Mr 222) ut adventicia, ea cadunt etiam in f. G 237 (= Pg 151, Mr 221), *Μύρμηξ καὶ τέττιξ*. Quae fabula a metrica quadam f. Babrianae 140 sive paraphrasi sive imitatione manavit, et non nisi in G λ tradita est. Ceterae eiusdem fabulae formae metricae, quales sunt in rec. II, multis saeculis recentiores sunt. Cf. Cham. p. 534, *Studies* 144.

Fabula originis Babrianae GPb 62 tradita est solum per GPb.²⁷ Incertum

²⁶ Hanc fabulam, qualis est in Pg Pd, legas apud Cham. p. 120 (inc. *Ἦν τις*); cf. *Studies* p. 145.

²⁷ Continet versum choliambicum *Δίκαια πάσχω τὸν πονηρὸν οἰκτεῖρας*, qui versus occurrit in nova Babrii fabula nuper ex ipso codice G fere integra recuperata; cf. Husselman, *TAPA* LXVI 123.

manet utrum fuerit olim in communi GPbλ fonte, ab λ omissa, an primum interpolata sit in GPb. Vide Cham. nr. 82. Fabula incipit Γεωργός.

Fabulae nr. 85 duas conformationes diversas praebent GPbλ, quarum prior, Δέλφαξ καὶ πρόβατα (= GPb 86, Mr 79, Mb 50; deest in Ia; inc. Έν), genuina est et primitiva in rec. I, altera vero, Δ. καὶ ἀλώπηξ (G 180, Pb 174, Ia 97; vide Cham. p. 194, inc. Όνω), ad Aphthonii f. 30 spectare videtur et sumpta est ex recensione Ia.²⁸

Genuina fabulae 187 forma in rec. I est G 189 = Pb 183, quae tradita est etiam in λ (Mr Pg Mb Ca). Altera et adventicia eiusdem fabulae conformatio, quae paraphrasis est fabulae cuiusdam versibus compositae,²⁹ ad finem collectionis legitur in GPbλ(Pg Mb). Vide tabulam sub G 233. Ex verbis versum choliambicum redolentibus λύκος δὲ αὐτῷ βριαρὸς συναντήσας, vox βριαρὸς omissa est in GPb, quo propius hoc loco ad communem fontem accedit λ. Fabula omnino deest in Ia. Interpolatus erat liber GPbλ e fonte quodam poetico et ignoto.

Horum librorum nexus atque aetates, quales mihi esse videntur, infra in speciem stemmatis adumbravi.

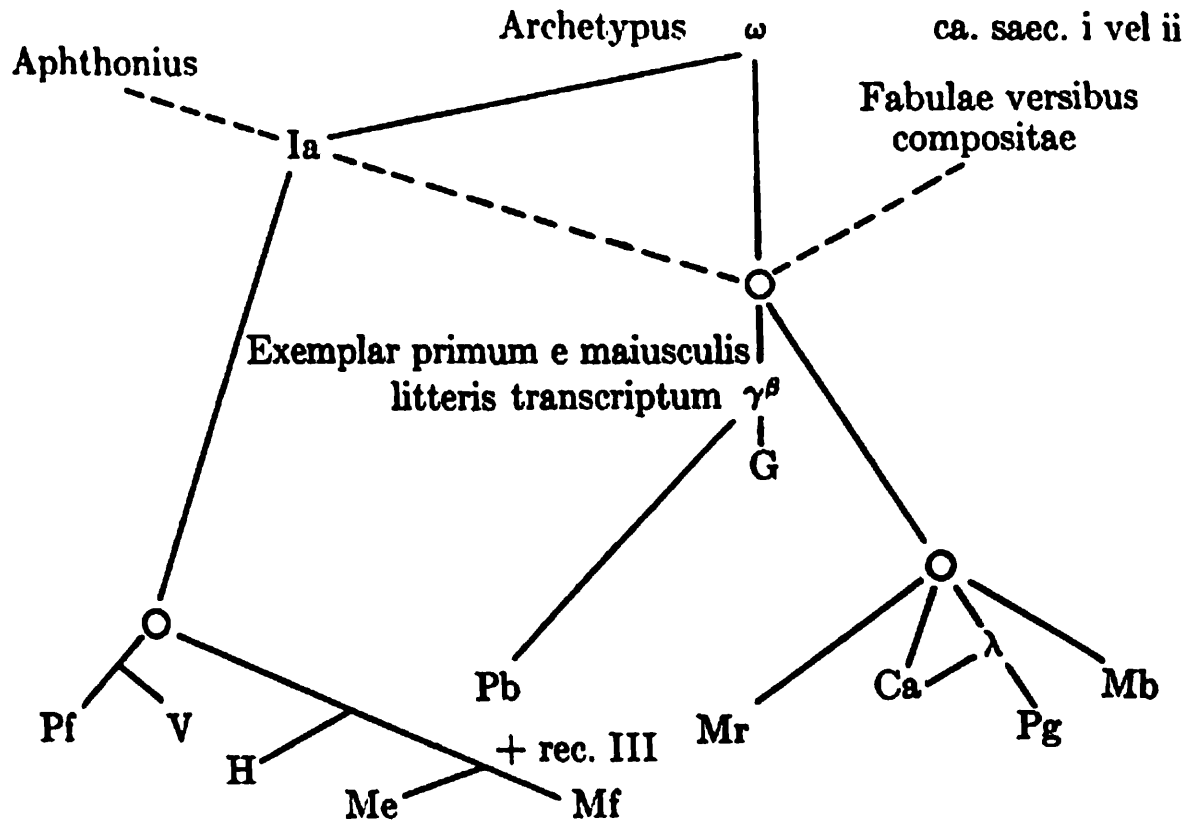
Quoad sciri potest, omnis antiqui textus memoria in hac una codicum stirpe (GPbλ) posita est. Ceteri eiusdem collectionis codices, si quid boni interdum de suo praebent, illud bonum nescimus utrum seorsum traditum sit ab antiquo quodam exemplari, quod plerumque parum veri simile videtur, an, quod multo probabilius, per emendationem ortum sit. Atque etiam si sunt quidam ex illis codicibus aliqua ex parte seorsum a GPbλ ab antiqua quadam codicum stirpe prognati, id quod mihi in codi-

²⁸ Sic pergit Aphthonius: Έξ άγροῦ τις ήγρευσε σὺν, αἰγα καὶ πρόβατον· όνος δὲάν πτα ήγεν εἰς άστν. καὶ τὰ μὲν άλλα καθήστο σιγῇ, μόνη δὲ ή ὕς μεγέθει βοῆς παρηνώχλει τὸν άγοντα. καὶ ός πρὸς αὐτήν "τί δήτα," έφη, "κομιδὴν ήσυχον άμα τοῖς άλλοις οὐκ άγει," "ότι γάλακτος μὲν ένεκεν αἰξ, έρίων δὲ χάριν άγεται πρόβατον, έγὼ δὲ σφαγῆς" προσείπεν ή ὕς. Οἶδε τήν πρόφασιν έκαστος τήν ιδίαν. Sic Ia in codice Pf, quocum maxime cohaerent GPbλ: "Όνω τις επιθείς αἰγα καὶ πρόβατον καὶ δέλφακα ήλαυνεν έως άστν. τοῦ δέλφακος δὲ παρὰ δλην τήν όδόν κεκραγόςτος, ἀλώπηξ άκούσασα έπυνθάνετο τήν αίτίαν, δι' ήν τῶν λοιπῶν μεθ' ήσυχίας φερομένων μόνος αὐτός βοῶ. ὕποτυχῶν δὲ είπεν· "άλλ' έγωγε οὐ μάτην όδύρομαι· οἶδα γάρ ότι τοῦ μὲν προβάτου έριά τε καὶ γάλα παρεχομένου [άρνas GPbλ pro γάλα] ό δεσπότης άπέχεται, όμοίως δὲ καὶ τῆς αίγός διὰ τοὺς τύρους καὶ τοὺς έρίφους· έμοι δὲ οὐκ έχων εἰς άλλο τι χρήσασθαι (-σεται cod.) πάντως με θύσει. Οὐ μεμπτέοι εἰσίν [Οὕτω καὶ τῶν ανθρώπων οὐ μ. εἰσίν GPb λ] οι έαυτοὺς άποκλαίοντες, προορώμενοι τὰς μελλούσας αὐτοῖς επέρχεσθαι συμφοράς [όσοι τὰς μελλούσας προορώμενοι συμφοράς άποκλαίονται GPbλ].

Patet fabulam in Ia inepte refictam esse aut ex ipsa fabula Aphthoniana, aut ex ea fabulae forma ignota, quam secutus sit rhetor. Huc spectant, praeter vulpem istam otiose inductam, verba τε καὶ γάλα (quae frustra in τε καὶ άρνas corrigere volens mutavit GPbλ), et διὰ—έρίφους, quae verba eam ob causam inepte addidit Ia, quia post γάλα ovi attributum nihil habuit quod caprae Aphthonianae daret. Quae capra έρίφους suos, vel ovis άρνas, libenter erat deditura? Ut semper apud Aphthonium, ita sedecies in rec. Ia, incipit extemplo epimythium sine ulla exordiendi formula velut ό λόγος δηλοῖ, οὕτω καὶ, ότι, πρὸς etc, quales semper et ubique exhibent GPbλ, et ceterae omnes collectiones quarum fabulae oratione soluta compositae sunt. Formulam igitur οὕτω καὶ primus huic fabulae addidit librarius GPbλ.

²⁹ Oratio eius nihil fere commune habet cum Bab. 122.

cibus Pe, Ma Mo, Mon. 525, Ci, et Pa comparandis probabile videtur,²⁰ attamen nihil causae est cur credas eam memoriam parem fuisse GPbλ, et non potius e deteriore quadam editione manca, qualis est Ia, traditam.

CONSPECTVS CODICVM

Rec. I

G Pb λ Pg Mb Ca Mr] de his singulis vide supra.

Pa = Par. suppl. gr. 690, s. xii, cuius fabulae infra in tabula enumerantur.

De singulari eius fabularum ordine ad initium (nr. 1–42 in littera A) conspicuo, unde natus sit, vide *Studies* 169. Codex eleganti scriptura

²⁰ Fabularum collectio unica, quam exhibet Mon. 525 (= M in Vita W), redit ad finem saeculi undecimi (fortasse ad Michaellem Andreopulum) et tradita esse videtur, sive integra sive potius aliquem in modum retractata, ab antiquis temporibus una cum Vita W. Cf. supra p. 16, et praesertim *Studies* pp. 185–203 (de cod. Pe ibid. p. 192). Adde quod fabularum titulus in Pe, Παράδειγματα σοφοῦ τινος etc. (cf. *Studies* p. 189) ad talem inscriptionem respicere videtur, qualem exhibet M: Μῦθοι Αἰσώπου σοφιστοῦ . . . ὡς ἐν παραδείγμασι; quod in codd. Ma Mo, ut nusquam alibi nisi in M et in communi M et O (Bar. 194) fonte, Aesopus vocatur λογομυθοποιός (vide *Studies* 189); denique quod ab eadem fabula, nr. 10 in GPbMr, incipiunt codices Pa, Ma Mo, M, et Ci (= S in Vita, cf. infra in conspectu codd.). Collectio codicis M fons est primarius recensione II (Vindobonensis apud Hsr.). Nam haec rec. (II) nihil aliud est nisi retractatio rec. M, quae aliquot fabulis adaucta eodem tempore (s. fere xii) et ab eodem librario concocta est atque Vitae W recensio SBP, de qua vide supra p. 30. Ita fit ut tres agnosci possint fabularum stirpes: GPbλ, quacum tradita est, licet solum in G, Vita Aesopi primitiva et vulgaris; rec. Ia, quacum tradita est inepta illa Praefatio de Aesopo Atheniensi; rec. Monacensis, quacum tradita est Vita W.

exaratus est ab homine docto, qui in fabulis eligendis atque describendis varios sequitur fontes, in quibus sunt: rec. Ia, unde Praefatio eius (Test. 1) atque fabulae octo; codex quidam artissime cum G cohaerens, fortasse ipse G, quocum multos errores communes habet in rebus minutis; codex quidam generis λ; codex quidam Pc simillimus, cuius progenies incerta est, etsi pendere videtur magnam partem ex GPbλ. Pa habet circiter 20 fabulas quae non pertinent ad recensionem I; cf. *Studies* 151. Textum integrum edidit L. Sternbach, *Fabularum Aesopiarum Sylloge*, Cracoviae 1894. Vide porro, si libet, disputationem quam scripsi de textu *Philogeli*, in *Studies in Honor of W. A. Oldfather* (1943) 157 sqq.

Pc = Par. gr. 365, s. xiv, continens fabulas 125, quarum ordo infra in tabula indicatur. Cf. Hausrath, *Jahrb. f. Class. Phil.*, Supplementb. 21 (1894) p. 280 sqq.; Cham. p. 6. Textu proximus est codici Pa.

Pd = Par. gr. 1685, s. xv. Habet 43 fabulas, quarum textus proxime accedit ad Pb. Semel solus facit cum Gλ, et magis cum G quam cum λ, sc. in G 238.

Pe = Par. gr. 1778, s. xv, cuius fabulas 76 edidit M. E. Miller, *Notices et Extraits* XIV (1843), Pars II, 244 sqq. Sic inscriptus est: Παράδειγματα σοφοῦ τινος, κατασκευασθέντα ἐν ἐπιτομῇ λόγων κατὰ ἀλφάβητον. Cf. supra in adn. 30. Librarius varios sequitur fontes, et re vera multa de suo κατασκευάζει.

Ph = Vat. 1702, s. xv (an xiv?). Habet 75 fabulas. Textus multifariam variatus modo spectat ad rec. I, modo ad Ia. In rec. Ia sequitur fontem paulo antiquiorem quam eum quem referunt codices Pf V H Me Mf.

Pi = Vat. 112, s. xiv. Quinque tantum habet fabulas, quarum textus proxime accedit ad Pa.

Ma = Vat. Pal. 195, s. xv, fol. 77–97. Habet fabulas 146 in hac prima fabularum serie. Post nr. 146 in fol. 98–103 sequitur altera series, quae magnam partem e variis eisque recentioribus libris (sc. recc. II et III) coacta est. Eam neglegimus. Cf. Hsr. *C. F. Aes.* p. viii, Cham. p. 19. Multa habet Ma (et Mo) cum Pa communia, praesertim in fabularum eius ordine unico sequendo. De peculiari quadam memoria, quam ex parte referunt Ma Mo, Pa et Pe, vide supra in adn. 30.

Mo = Vat. Barberinus 47, s. xv, fol. 1–21. Est codicis Ma frater gemellus. Habet fabulas 146 in prima hac serie, easdem fere et eodem ordine dispositas atque in Ma.

Apud Hsr., *C. F. Aes.*, A = Pb, B = Ma, Ba = Mo, C = Pg, Cas = Ca, Cr = G, E = Pa, F = Mb, O = Pc, S = Pd, U = Pe, V = Pi.

Rec. Ia

Pf = Vat. Pal. 156, s. xv, continens 143 fabulas; cf. tabulam. (K apud Hsr.)

V = Vind. phil. gr. 178, s. xv (D, Hsr.).

H = Harleianus 5543, s. xv.

Me = Ambrosianus 481, s. xv (A, Hsr.), interpolatus e rec. III.

Mf = Par. 126, s. xv (R, Hsr.). Simillimus est codici Me.

Ph, vide supra sub rec. I.

Accedunt apud Hsr. codices Alexandrinus 57 (de quo vide W. G. Waddell, *Byzantion* VI 327 sqq.), Havniensis 275, Utinensis VI 6; qui omnes sunt s. xv.

Huius recensiois codicum notitiam pleniorē debeo viro amico Clarentio B. Hale, accurate de eorum proprietatibus atque nexibus in dissertatione, quae nondum vulgata est, disputanti. Omnes hi libri ab eodem pendent exemplari Byzantino; quod exemplar haud paucis vitiis et soloecismis, quae magnam partem novicia esse videntur neque ad antiquam huius recensiois memoriam pertinere, foedatum est. In hac codicum stirpe tradita est inde ab origine eius Praefatio illa de Aesopo Lydo atque Timarchi Atheniensis servo. Quae Praefatio interdum in alios aliorum generum codices, ut in λ et in Pa, integra recepta est. Cf. supra p. 303, *Studies* 163 sqq.

Rec. II

Ca, vide supra. Praeter fabulas eius Augustanas generis λ, multas habet

Ca quae haustae sunt e rec. II; cf. *Studies* 181–183.

Cb = Vat. Pal. 269, s. xv. Insunt 108 fabulae. Idem est atque P in Vita W.

Cc = Vat. 914, s. xv. 30 fabulae.

Cd = Par. suppl. gr. 105, s. xvi. 121 fabulae.

Ce = Par. 1310, s. xv. 122 fabulae.

Cf = Mus. Brit. Add. 17015, s. xv. 132 fabulae. B in Vita W.

Cg = Vind. hist. gr. 107, s. xv. 41 fabulae.

Ch = Vind. hist. gr. 130, s. xiv. 130 fabulae.

Ci = Mosquensis 436, s. xiv. 103 fabulae. Vide Urban Ursing, *Studien zur griechischen Fabel*, Lund 1930; *Studies* 190–194. Multa habet hic codex in fabulis, ut in Vita W (ubi designatur S), cum Monacensi 525 communia, sed contaminatus est recensione II, sive Vindobonensi. Varias eius lectiones rettulit Hausrath.

Recensio II, sive Vindobonensis, constat partim e fabulis oratione soluta conscriptis, partim e fabulis quae versibus dodecasyllabis inclusae sunt: illae haustae sunt fere omnes e rec. I, harum pleraeque redeunt ad Babrium eiusque paraphrastas. De origine huius collectionis cf. supra adn. 30, et *Studies* 174 sqq.

Rec. III, sive Planudea

La = Laurentianus 89. 79

Lb = Laur. 58. 23

Lc = Laur. 59. 33

Ld = Vat. Pal. 122, s. xvi

Le = Vat. 949

Lf = Ambros. 7

Lg = Ambros. 340

Lh = Par. 2077

N = Novoeboracensis Bibl. Publ. cod. Astor 100

Hi codices omnes praeter Ld sunt s. xv. De huius collectionis fontibus atque aetate, necnon et de Planude editore, accurate egi in *Studiis meis*, pp. 204–228. Vide etiam, si placet, *CP* XXXVII 208 sq. Fabulae 1–62, quamvis feliciter emendatae sint, pendent e communi codicum Ce et Cf fonte (β , cf. stemma supra p. 28), qui ad finem saeculi xiii scriptus est. Praeter fabulas recensione II emendatas, multas quoque adscivit editor fabulas paene intactas e rec. I. Fabulas quas novas praebet Planudes infra dedimus sub nr. 246, 251, 258, 269.

Rec. IV

B, Bb, Bc, Bd] vide supra p. 299 sq.

DE MODO CITANDI

Varias eiusdem fabulae formas, quas praebent recensiones Ia, II, III, IV, in calce cuiusque fabulae Augustanae (rec. I) cancellis inclusas rotundis indicavi. Eas omnes singillatim impressas (excepta rec. Ia) commode legas apud Chambry, partim etiam (sc. rec. II et III in nr. fere 1–181) apud Hausrath. Numerus II inclinata scriptura conspicuus indicat fabulam esse metro compositam. Codices quorum signa cancellis inclusi ei sunt quorum lectiones non omnes aut nullas omnino in adnotatione, sive expresse sive ex silentio indicavi. Tituli, quos singulis fabulis praemisi, omnes ficti sunt aut a me aut ab aliis editoribus.

Ordo Fabularum in Recensionibus I et Ia

Fabularum numeri in singulis codicibus									Apud nos
G	Pb	Stirps λ				Rec. Ia	Pc	Pa	
—	—	Mr Praef.	Pg —	Mb —	Ca Praef.	Pf Praef.	—	Praef.	Test. I
1	1	1	—	1	1	1	—	11	1
2	2	2	1	2	3	—	—	12	2
3	3	3	—	—	—	2	—	13	3
4	4	4	2	—	—	3	—	14	4
5	5	5	3	—	—	4	—	15	5
6	6	6	4	—	—	—	—	16	6
7	7	7	5	3	14	—	—	17	7
8	8	8	—	44	—	—	—	18	8
9	9	9	6	—	—	—	—	2	9
10	10	10	7	6	7	12	—	1	10
11	11	11	8	—	—	—	—	19	11
12	12	12	9	—	—	—	—	20	12
13	13	13	10	—	—	7	—	21	13
14	14	14	—	—	—	—	1	22	14
15	15	15	11	—	5	—	2	23	15
16	16	16	12	—	—	5	3	3	16
17	17	17	13	—	—	13	—	24	17
18	18	18	—	—	—	—	—	4	18
19	19	19	14	7	—	14	4	5	19
20	20	20	15	8	—	11	5	6	20
21	21	21	—	—	—	8	6	7	21
22	22	22	16	—	—	—	7	25	22
23	23	23	—	—	—	6	—	26	23
24	24	24	—	—	—	—	8	27	24
25	25	25	17	—	—	10	—	28	25
26	26	26	—	—	—	9	—	29	26
27	27	27	—	—	—	15	9	8	27
28	28	28	—	—	—	—	—	30	28
29	29	29	—	10	—	—	10	31	29
30	30	30	—	—	—	17	11	32	30
31	31	—	—	—	—	—	—	33	31
32	32	31	18	—	—	—	12	9	32
33	33	32	—	—	—	—	—	34	33
34	34	33	—	—	—	18	13	35	34
35	35	34	—	—	—	—	—	36	35
36	36	35	—	—	—	19	—	37	36
37	37	—	19	—	17	—	—	38	37
38	38	36	—	—	—	—	—	39	38
39	39	37	—	—	—	—	—	40	39
40	40	38	—	—	—	20	—	41	40
41	41	39	20	5	18	16	14	42	41
42	42	—	—	11	—	—	—	10	42
43	43	40	21	—	—	21	15	43	43
44	44	41	22	—	—	22	16	44	44
45	45	42	23	17	39	—	17	45	45
46	46	43	24	—	—	—	18	46	46

Fab. inc. $\delta\rho\tau\iota$, cf.
infra nr. 215 Mr

G	Pb	Stirps λ				Rec. Ia	Pc	Pa	Nos	
		Mr	Pg	Mb	Ca					
[47]	47	44	25			—	19	47	47	Nr. 47-50 exciderunt in Mr
[48]	48	45	26			23	—	48	48	
[49]	49	46	27			—	20	49	49	
[50]	50	47	28	22		—	21	50	50	
51	51	48	29	23	42	—	22	51	51	
52	52	49	30	24		—	23	52	52	
53	53	50	31	25		—	24	53	53	
54	54	—	—			—	25	54	54	
55	55	51	32	28	44	27	26	55	55	
56	56	52	33		45	28	27	56	56	
57	57	53	34	29		—	—	57	57	Γυνή pro γαλή GMr
58	58	54	35	30		—	28	58	58	
59	59	55	36	32	49	24	—	—	59	
60	60	56	37	33		25	—	—	60	
61	61	57	38		51	26	—	59	61	
62	62	—	—	—	—	—	—	—	—	
63	63	59	40		54	—	30	61	63	Fab. inc. Γέρων, e Babrio deducta; cf. G177 infra, inc. 'Οδοιπóρος
64	72	58	39	34	53	29	29	60	62	
65	64	60	41			—	31	62	64	
66	65	61	42	36		—	32	64	65	
[67]	66	—	43	37		30	—	65	66	
[68]	67	65	—	15		31	33	66	67	
[69]	68	62	44			32	34	67	68	
[70]	69	63	45			33	35	68	69	
[71]	70	64	—	38		—	—	—	70	
[72]	71	—	—	—	—	—	—	—	71	
										Cf. Pa 221 infra Cf. <i>Studies</i> p. 80. Accedunt MaMo
[73]	73	66	46			36	36	69	72	
[74]	74	67	47	41		—	—	70	73	
75	75	68	48	42		—	—	71	74	
76	76	69	—	43	63	35	37	72	75	
77	77	70	49	45	64	36	38	73	76	
78	78	71	50	46	65	37	39	74	77	
79	79	72	—			38	40	75	78	
80	80	73	51			—	41	76	79	
81	81	[74]	52		68	39	—	77	80	
82	82	[75]	—	47		40	42	78	81	Δέλφαξ καὶ πρόβατα, cf. infra G 180 et Pb 174: Δ. κ. ἀλώπηξ
83	83	[76]	53	48	70	41	—	79	82	
84	84	[77]	—	49	71	—	43	80	83	
85	85	[78]	54			—	—	81	84	
86	86	79		50	72	—	44	82	85	
87	87	80	55	51	73	42	45	83	86	GPb ex Ia
88	88	81	—			—	—	84	87	
89	89	82	56			—	46	85	88	
90	90	—	—	—	—	44	—	—	89	
91	91	83	57			45	—	86	90	
92	92	86	—			—	47	87	91	

G	Pb	Stirps λ				Rec. Ia	Pc	Pa	Nos	
		Mr	Pg	Mb	Ca					
93	93	87	60			47	—	88	92	
94	94	—	—	55		46	—	89	93	
95	95	—	63		77	49	—	90	94	
96	96	—	64	27		48	48	—	95	
97	97	84	58			—	49	91	96	
98	98	85	59	56	74	43	—	92	97	
99	99	88	61	53	—	—	—	—	99	Eadem f. aliter infra G 173, Pf 93, Pa 170, Pc 99
—	—	89	62	57	—	—	—	—	98	Errore praeter- missa est haec f. in GPb, sed epi- mythium eius, δ λόγος—καίτοι, ibidem legitur in fine f. ante- cedentis (= GPb 99). Perversus est noster ordo: nr. 99 debu- it esse nr. 98.
100	100					—	50	93	100	Desunt numeri 90- 108 in Mr, propter folia quaedam amis- sa
101	101		65			50	51	94	101	
102	102		66			51	52	95	102	
103	—		—	58		52	—	96	103	
								et 101		
104	103		—			—	53	97	104	
105	104		67			—	—	—	105	
106	105		—		79	—	—	98	106	
107	106		—	236		53	—	99	107	
108	107		68	59		54	54	100	108	
109	108		69			—	55	—	109	
110	109		71	61	80	—	56	102	110	
111	110		70			55	57	103	111	
112	111		72		84	(143)	—	104	112	Inc. Θέπος. Ia et Pa 235: inc. "Ωρ
						56	58	105	113	
113	112		73	64		57	59	106	114	
114	113		74	67		58	60	107	115	
115	114		75			60	61	108	116	
116	115		76	75		59	62	109	117	
117	116		77			61	—	110	118	
118	117		78	239		—	63	111	119	
119	118			78		62	64	112	120	
120	119		79	237		63	—	113	121	
121	120			238		64	65	114	122	
122	121		80	240		65	66	115	123	Mr truncus
123	122	109	81			—	67	116	124	
124	123	110	82			—	—	117	125	
125	124	—	—			66	—	118	126	
126	125	111	83							

G	Ph	Stirps λ				Rec. Ia	Pc	Pa	Nos
		Mr	Pg	Mb	Ca	Pf			
127	126	112	—	85		69	68	119	127
128	127	113	84			—	69	120	128
129	128	—	—			—	—	121	129
130	129	—	—	73		68	70	122	130
131	130	—	—			67	—	123	131
132	131	114	86	82		70	71	125	132
133	132	115	—			—	72	126	133
134	133	116	87	83		71	73	127	134
135	134	117	—	243		72	74	128	135
136	135	118	88			—	—	129	136
—	—	119	89	(86)	—	—	—	131	250
—	—	120	90	77	—	—	—	132	249
137	136	—	—			—	75	130	137
138	137	121	91		89	—	76	133	138
139	—	—	—		112	74	—	134	139
140	138	122	92			—	77	135	140
141	139	123	93			75	78	136	141
142	140	124	—		91	—	—	137	142
143	141	125	94			—	79	138	143
144	142	—	—	87	93	76	80	139	144
145	143	126	—			77	—	140	145
146	144	127	95		95	—	—	141	146
147	145	128	96	94		79	—	142	147
148	146	129	97	95	97	78	81	143	148
149	147	130	98	96		80	82	144	149
150	148	131	—	97	98	—	83	145	150
151	149	132	—	99	99	81	84	146	151
152	150	133	99	104	100	—	—	147	152
153	151	134	—			—	—	148	153
154	—	135	—			82	—	149	154
155	152	136	—	—	—	—	—	150	155
156	153	137	—	110	102	—	85	151	156
157	154	138	—	111	103	83	86	152	157
158	155	139	—	112		—	87	153	158
159	156	140	—	113		—	88	154	159
—	—	141	—	—	105	84	—	155	234
160	157	142	—			85	80	156	160
—	158	143	—	103	106	—	—	—	257
—	159	144	—	114	107	—	—	—	261
161	—	146	100	119	113	86	90	158	161
162	—	—	—	—	—	—	—	159	162
163	161	147	101			—	91	160	163
164	162	148	102			87	—	161	164
165	163	149	103		115	—	—	162	165
166	164	150	104		116	—	92	163	166
167	—	151	—		117	—	93	164	167
—	165	152	105	122		88	—	—	235
168	166	153	—	125		—	94	165	168
169	—	—	106	126	123	—	95	166	169

Mb aliter

Accedunt Ma Mo

Fab. pertinet ad Ia

Mr 145 = Mr 127
variata

G	Pb	Stirps λ				Rec. Ia	Pc	Pa	Nos	
		Mr	Pg	Mb	Ca					
170	—	154	107	127	—	89	—	167	170	
171	167	155	—	128	—	90	96	168	171	
172	—	156	108	129	125	91	97	169	172	Bis numeratur eadem f. in Mr
		157								Cf. G 99 supra
173	—	—	—	—	—	93	98	170	99	
174	168	158	109	132	—	92	99	171	173	
175	169	—	110	145	—	—	100	172	174	
176	170	159	111	146	129	94	101	173	175	
177	171	160	112	—	130	—	102	174	176	Cf. GPb 62 supra
178	172	161	—	147	—	95	103	175	177	
179	173	162	113	148	—	96	104	176	178	
180	174	163	—	149	—	97	—	177	85	Δέλφαξ καὶ ἀλώπηξ, cf. GPb 86
181	175	164	114	151	—	98	—	178	179	
182	176	165	115	152	—	—	—	179	180	
183	177	166	—	153	133	—	—	180	181	
184	178	167	116	154	135	—	—	181	182	
185	179	168	117	155	136	99	—	182	183	
186	180	169	—	157	137	100	—	183	184	
187	181	—	—	158	138	—	—	184	185	
188	182	170	—	159	139	—	—	185	186	
189	183	171	118	160	140	—	—	186	187	*Ονος καὶ λύκος; cf. *Οναγρος κ. λ. infra G 233, Pb 227, et λ
190	184	172	—	161	141	—	—	187	188	
191	185	173	119	163	142	—	—	189	189	Pa 188 = Ia, nr. 237 apud nos. Hoc exempli causa notatum est
192	186	174	—	164	142	102	—	190	190	In Mr bis numeratur eadem f.
		175								
193	187	176	120	166	144	103	105	191	191	
—	—	177	—	167	—	—	—	192	263	Pa ex λ
194	188	178	121	140	145	106	—	194	192	
195	189	179	—	141	—	104	107	195	193	
196	190	180	—	144	147	—	106	196	194	
197	191	181	—	—	148	107	—	197	195	
198	192	182	122	168	—	108	—	198	196	
199	193	183	—	169	—	109	—	199	197	
200	194	184	123	170	149	—	—	—	198	
201	195	185	124	—	158	—	108	200	199	
202	—	—	—	—	—	—	—	—	(23)	G 202 = G 23
—	—	186	—	175	—	110	—	—	239	iterata; inc. Πέρδιξ. λ ex Ia pendere videtur
203	196	187	125	176	—	111	—	201	200	
204	197	188	126	179	160	112	—	202	201	
205	198	189	127	180	161	113	109	203	202	
206	199	190	128	181	—	—	—	204	203	
207	200	191	—	182	—	—	—	205	204	
208	201	192	129	183	163	114	110	206	205	
209	202	193	—	184	—	115	111	207	206	
210	203	195	130	185	—	116	—	208	207	

G	Pb	Stirps λ				Rec. Ia	Pf	Pc	Pa	Nos	
		Mr	Pg	Mb	Ca						
211	204	194		186	165	117	112	209	208		
212	205	196		187		119	—	210	209		
213	206	197	131	188	166	—	—	211	210		
214	207	198	132	177	167	—	—	—	211		
215	208	199	133	194	168	—	—	—	212		
216	209	200	134			122	114	215	213		
217	210	201	135		177	124	—	219	214		
218	211	202	136			126	117	220	215		
219	212	203	137			—	—	—	216		
220	213	(204)	—	—	—	—	—	221	(70)		Δένδρα καὶ κάλαμοι. Cf. G [71], Pb 70. Aliter Mr et sui generis: κυπάρισσος κ. κάλαμος
221	214	205	138	202	181	—	—	223	217		
222	215	206	139	—	182	—	—	—	218		
223	216	207	140	171		131	—	226	219		
224	217	208	141	60		132	—	—	220		
225	218	209	—	34		—	—	—	221		
226	220	211	—	211		133	118	227	222		
227	221	212	143		186	134	119	228	223		
228	222	210	142	210		123	116	217	224		
229	223	213	144	217	188	135	120	229	225		
230	224	214	145			136	121	230	226		
—	—	215	146	227	—	139	122	—	39		Inc. χελιδών, cf. Mr 37
231	225	216	147	228	190	—	123	231	227		
232	226	217		231		140	124	232	228		
233	227	—	148	232		—	—	—	(187)		Cf. G 189, Pb 183, Pg 118
234	228	218		225	192	138	—	—	229		
235	229	219	149	230	193	137	—	—	230		
236	—	220	150	234		141	—	233	231		Pb 230 pertinet ad Rec. III, 231 ad Rec. II
237	—	221	151		195	—	—	—	373		Fabulae cuiusdam versibus conscriptae paraphrasis unica; cf. Bab. 140. Multo antiquior est quam Rec. II
238	—	222	152	—	199	—	—	—	(31)		Haec fabula, olim versibus choliambicis inclusa, eiusdem argumenti est atque GPb 31. Accedunt codd. Pd, Ma Mo

DE FABVLIS BABRIANIS

In fabulis Babrianis edendis plerumque Crusii vestigia premo, sed est ubi novis subsidiis usus nova quaedam ad fabulas redintegrandas vel emendandas contulerim. Etenim post egregiam Crusii editionem impressam novi accesserunt hi testes:

G (idem qui supra) continet in foliis 98-112 Babrii fabulas 31, de quibus accurate rettulit multaque ad textum restituendum contulit Elinora Husselman, *TAPA* LXVI (1935) 104-126. Textus tam multa exhibet scripturae monstra, quae omni fere sensu careant, ut facile appareat exemplar, ex quo describeret librarius fidelis has fabulas, etiam pluribus locis mutilum fuisse, vel evanidum vel rugosum, quam illud quo usus est fortasse idem librarius in Vita Aesopi exscribenda. Ita fit ut saepe latere videatur aliqua antiquitus vulgata lectio, quae quid fuerit non liqueat, et minorem ceperimus ex hoc libro bonarum lectionum messem quam quod expectare aequum erat. Verumtamen non dubito quin ex corruptissimis huius codicis scripturis multae erui possint lectiones genuinae, quae adhuc iacent non tam meris scribendi vitiis velatae quam antiqua librorum contaminatione obrutae. Cuius rei exemplum insigne habemus in f. 283 (= Bab. 11.7). Scripsit poeta, ni fallor, Ποίη δὲ καλλίκαρπος [κ. p. Amh. 26] ἐλπιδὼν πλήρης. Legimus in A et apud editores, omnes fere placidos, ineptissimum illud Καὶ καλλίπαις ἀμητός ἐλ. πλ. Ambas lectiones, sed utramque mancam atque male mulcatam, exhibet G: Τοιθδὲ πᾶς ἀμειτός ἐλπιδὼν πλήρης. Haec autem e tali scriptura orta esse videntur: Ποίη δὲ καλλίκαρπος ἐλ. πλ. Inde legitur in G πᾶς ἀμειτός, et in paraphrasi B (quae saepissime cum G et V facit contra A)²¹ tantum ἀμητός. In G, vera lectio καλλίκαρπος expulsa est verbis suprascriptis -παις ἀμητός, quibus legi iussit corrector καλλίπαις ἀμητός (= A, cuius καὶ pro ποίη δὲ neglectum est). Quid de papyro? Ecce iterum fragmenta habemus ex duobus eisdem versibus conglutinata: Καὶ καλλίκαρπος ἐλπιδὼν πλήρης. Hic deficit metrum. Καὶ pertinet ad versum quem tradidit A, καλλίκαρπος ad eum quem scripsit poeta. Babrio, ut videtur, fatale non erat, ut carmina sua ab ullo eorum editore intacta dimitterentur. Ex fabulis illis, numero 31, quas habet codex G, nobis duodecim tantum edere contigit, sc. nr. 277* infra (= Bab. 12), 280* (3), 281 (5), 283* (11), 293* (27), 301* (10), 302* (cf. Cr. 143 e paraphrasi B), 304* (64), 305 (46), 318* (29), 327 (61), 339 (67). Stellulis eas fabulas supra notavi, in quibus codex aliquid boni ad textum restituendum confert. Fabula 302 tota nova est, quod ad formam eius metricam servatam attinet, et tales omnino praebet codex quattuor metro plus minus integras.²²

²¹ Cf. Husselman p. 121: "Adding this evidence to what we get from a comparison of the three fables common to A, V, and M [= G], we can say with a considerable degree of certainty that M, V, and B are all based on manuscripts of the same family and represent a tradition different from that found in A."

²² Vide Husselman pp. 122 sqq. Fabulae novae respondent fabulis paraphrasi: B apud Cr. nr. 143, 147, 150, et Syntipae f. 45 (infra nr. 401).

Papyri. Accedunt testes in fabulis Babrii tradendis nr. 11 (283 infra), 16 et 17 papyrus Amherst 26, s. iii-iv; in f. 25, 43, 110 (= 330 infra), et 118 papyrus Oxyrhynchea 1249, s. ii; in prooemio libri primi papyrus Bouriant nr. 1, cuius testimonio optime restitui potest poetae exordium. Vide Test. 95.

Codices, quibus pro maxima parte nititur textus Babrianus, hi sunt:

A = codex Athous (Mus. Brit. Add. Ms. 22087), s. x. Continet fabulas 123. Cf. Cr. p. vii et Tab I.

B = Paraphrasis Bodleiana, de qua vide supra p. 299.

V = Vaticanus 777, s. xv (= Mb in fabulis Augustanis). Habet Babrii fabulas 30, quarum 12 non sunt in A.

Accedunt T (= tabulae ceratae Assendelftinae quas edidit Hesseling) in f. 306; Tr (= Trivultianus 775, s. xv, apud Cham.) in f. 281. Saepe testatur Suidas in singulis Babrii versibus citandis, interdum Georgides, sed solum in epimythiis. Alium codicem legit Suidas, alium Georgides, ambos ab A discrepantes.

Reliquum est ut indicem quibus in virorum doctorum sive editionibus sive commentationibus philologicis citandis usus sum compendiis. Sunt fere haec:

Bergk	cf. Cr. pp. lxxii sqq.
Boiss.	J. F. Boissonade, primus Babrii editor (1844); editor <i>Gnomologii Georgidis, Anecdota Graeca</i> tom. I
Cham.	Aemilius Chambry, <i>Aesopi Fabulae</i> , Parisiis 1925
Charitonides	X. X. Χαριτωνίδης, <i>Εἰς τοὺς Αἰσωπεύους μύθους</i> , in <i>Σύμμεικτα Κριτικά</i> ('Ανατύπωσις ἐκ τῆς 'Επιστημονικῆς 'Επετηρίδος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης 'Ετ. Α') ca. a. 1927?
Coraës	Adamantios Coraës, <i>Μύθων Αἰσωπεύων Συναγωγή</i> , Parisiis 1810
Cr.	Otto Crusius, in Babrii fabularum editione maiore, Lipsiae 1897
Db.	Fr. Dübner
Eb.	A. Eberhard, Babrii editor, 1875
Ellis	R. Ellis in <i>Classical Review</i> 1898, pp. 119-121
Fröhner	W. Fröhner, <i>Philologus</i> LXXI (1912) 163 sq.
Furia	Franciscus de Furia, <i>Fabulae Aesopicae</i> , Lipsiae 1810. Cf. supra in cod. Ca descriptione
Gitlbauer, M.	Babrii editor, Vindobonae 1882
Halm	C. Halm, <i>Fabulae Aesopicae Collectae</i> , Lipsiae 1852 (Teubner)
Hauptmann	J. G. Hauptmann, <i>Fabularum Aesopicarum Collectio</i> , Lipsiae 1741. Repetita est ex editione Oxoniensi J. Hudsonis, quae prodierat anno 1718
Herwerden	H. Van Herwerden, <i>Mnemosyne</i> N.S. XXVIII 157-175

-
Hohmann, E.	<i>De Indole atque Auctoritate Epimythiorum Babrianorum</i> ,
Regimonti 1907
Hsr.	Augustus Hausrath, cuius varia opuscula citantur, et
in primis <i>C. F. Aes.</i> = <i>Corpus Fabularum Aesopicarum</i> ,
Fasc. 1, Lipsiae 1940, Cf. <i>CP</i> XXXVII 207 sqq.
Hudson	cf. Hauptmann
Husselman	vide supra, p. 318
Immisch, O.	"Babriana" etc., <i>Philologus</i> LVIII (1899) 401-406
"Babriana," in <i>Museo Rhenano</i> LXXIX (1930) 153-169
Knöll, Pius	<i>Fabularum Babrianarum Paraphrasis Bodleiana</i> , Vindobonae 1877
	"Neue Fabeln des Babrius", <i>Sitzungsb. der k. Akad. in Wien</i> XCI (1878) 659-90
Lewis, G. C.	Babrii editor, 1846
Lm.	C. Lachmann, Babrii editor, 1845
Nauck	cf. Cr. p. lxxi
Rth.	W. G. Rutherford, Babrii editor, 1883
Sternbach	vide supra ad codd. Pa et Pb
Schneider	vide supra ad cod. Pb
Schneidewin, F. G.	Babrii editor, 1853

1. FABVLAE RECENSIONIS PRIMAE SIVE AVGVSTANAE

1

Ἄετος καὶ ἀλώπηξ

Ἄετος καὶ ἀλώπηξ φιλίαν πρὸς ἀλλήλους ποιησάμενοι πλησίον ἑαυτῶν οἰκεῖν διέγνωσαν, βεβαίωσιν φιλίας τὴν συνήθειαν ποιούμενοι. καὶ δὴ ὁ μὲν ἀναβάς ἐπὶ τι περίμηκες δένδρον ἐνεοττοποιήσατο· ἡ δὲ εἰσελθοῦσα εἰς τὸν ὑποκείμενον θάμνον ἔτεκεν. ἐξελθοῦσης δὲ ποτε αὐτῆς ἐπὶ νομήν, ὁ αἰετός ἀπορῶν τροφῆς, καταπτὰς εἰς τὸν θάμνον καὶ τὰ γεννήματα ἀναρπάσας, μετὰ τῶν ἑαυτοῦ νεοττῶν κατεθοινήσατο. 5 ἡ δὲ ἀλώπηξ ἐπανελθοῦσα, ὡς ἔγνω τὸ πραχθέν, οὐ μᾶλλον ἐπὶ τῷ τῶν νεοττῶν θανάτῳ ἐλυπήθη ὅσον ἐπὶ τῇ ἀμύνῃ· χερσαία γὰρ οὔσα πτηνὸν διώκειν ἡδυνάτει. διόπερ πόρρωθεν στᾶσα, ὁ μόνον τοῖς ἀδυνάτοις καὶ ἀσθενέσιν ὑπολείπεται, τῷ ἐχθρῷ κατηράτο. συνέβη δ' αὐτῷ τῆς εἰς τὴν φιλίαν ἀσεβείας οὐκ εἰς μακρὰν οἶκην ὑποσχεῖν· θυόντων γάρ τινων αἶγα ἐπ' ἀγροῦ, καταπτὰς ἀπὸ τοῦ βωμοῦ σπλάγχχνον 10 ἔμπυρον ἀνήνεγκεν· οὐ κομισθέντος ἐπὶ τὴν λαλίαν, σφοδρὸς ἐμπεσὼν ἄνεμος ἐκ λεπτοῦ καὶ παλαιοῦ κάρφους λαμπρὰν φλόγα ἀνῆψε. καὶ διὰ τοῦτο καταφλεχθέντες οἱ νεοττοί—καὶ γὰρ ἦσαν ἔτι πτῆναι ἀτελεῖς—ἐπὶ τὴν γῆν κατέπεσον. καὶ ἡ ἀλώπηξ προσδραμοῦσα ἐν ὧσιν τοῦ αἰετοῦ πάντας αὐτοὺς κατέφαγεν.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ φιλίαν παρασπονδούντες, ἂν τὴν ἐκ τῶν ἡδικομένων ἐκφύγῃσι 15 κόλασιν δι' ἀσθένειαν, ἀλλ' οὖν γε τὴν ἐκ θεοῦ τιμωρίαν οὐ διακροῦνται.

Codd. G Pb Pa Mb—(Ia II III IV)

1 φιλίαν πρὸς] φιλεῖν Pb || ποιησάμενοι GPa συνθέμενοι Pb σπεισάμενοι Mb || αὐτῶν Mb || 4 αὐτῆς οἱ. Mb || αὐτῆς ποτε Pa || 5 ἀναρπάσας Mb (Ia) || αὐτοῦ Pb || 6 οὐ μᾶλλον] οὐχ οὕτως Ia οὐ τοσοῦτον Cham.; cf. infra f. 13 || 6-7 τῷ τ. ν. θανάτῳ Pb Pa τὸν τ. ν. θάνατον G τὰ τ. ν. θύματα Mb || 7 τῆς ἀμύνῃς G Pa || πτερόν Pa Mb || 8 διὰ Pb || ἀσθ. καὶ ἀδ. Pb Mb 8-9 τῷ ἐχθρῷ Pb Pa Mb τῷ ἐχθροῦ G || 9 κατηράτω G Mb -άτω Pb || 10 σπλάγχχνον Pa Mb σπλάγχχν . . . πυρ . . . ἢ παρ. Pb σπλάγχχνιον G || 11 ἐπὶ] εἰς Pb || ἐκ] ἐν G || 12 φλόγα G || καὶ δὴ τοῦτον (vel-ου) G || 13 πτῆναι ἀτελεῖς G πτηνοὶ ἀ. Pb πτῆνες ἀ. Mb ἀτελεῖς οἱ πτηνοὶ Pa || 14 δραμοῦσα G || 15 φιλίας περισπονδούντες G || καὶ] εἰ καὶ Mb || ἐκ οἱ. Pb || 16 ἀσθενείας G || θεῶν Pa || οὐ διακροῦνται (-εται Pa) Mb Pa οὐ διακροῦντες G διακροῦνται οὐδὲως Pb

2

Ἄετος, κολοῖος καὶ ποιμήν

Ἄετος καταπτὰς ἀπὸ τινος ὑψηλῆς πέτρας ἄρνα ἤρπασε· κολοῖος δὲ τοῦτον θεασάμενος διὰ ζῆλον [τοῦτον] μιμήσασθαι ἠθέλησε. καὶ δὴ καθείς ἑαυτὸν μετὰ πολλοῦ ροίζου ἐπὶ κριὸν ἠνέχθη. ἐμπαρέντων δ' αὐτῷ τῶν ὀνύχων τοῖς μαλοῖς, ἐξαρθῆναι μὴ δυνάμενος ἐπτερεύσσετο, ἕως ὁ ποιμήν, τὸ γεγονὸς αἰσθόμενος, προσδραμὼν συνέλαβεν αὐτὸν καὶ περικόψας αὐτοῦ τὰ ὀξύπτερα, ὡς ἐσπέρα κατέλαβε, τοῖς ἑαυτοῦ παισὶν 5 ἐκόμισε. τῶν δὲ πυνθανομένων τί εἶπεν τὸ ὄρνεον, ἔφη “ὡς μὲν ἐγὼ σαφῶς οἶδα, κολοῖος, ὡς δὲ αὐτὸς βούλεται, αἰετός.”

Οὕτως ἡ πρὸς τοὺς ὑπερέχοντας ἁμιλλα, πρὸς τῷ μηδὲν ἀνύειν καὶ ἐπὶ συμφοραῖς προσκτᾶται γέλῳτα.

Codd. G Pb Pg Mb Pa—(II IV)

1 τοῦτον *exclusit* Hst. || 2 ἤθελε Pb || καθῆσας αὐτόν (i καθῆσαι αὐτῷ Mb || 2-3 τοῦ βοῖς Pz Mb || 3 δ' G Pb δὲ Pz Mb Pa || αὐτῷ τῶν Pb Pz Mb αὐτῶν G αὐτοῦ τῶν Pa || μαλοῖς G Pa Pz Mb μαλοῖς Pb || 5 τὰ εἰς ὀξύπτερα (ὀξύ πτερά Pa) G Pa || αὐτοῦ Pb || 6 τί δ' αἶψα Pb Mb τί εἰ G || 8 τοῖς Pb om. G Pz Mb Pa || τῷ ex τὸ *factum*? Pa τὸ tell. || 9 προσκτᾶται γέλωτα Pa Pb προσκαταγέλωται G προσκαταγέλᾳται Pz Mb

3

Ἄετός καὶ κάνθαρος

Ἄετός λαγῶν ἐδίωκεν· ὁ δὲ ἐν ἐρημίᾳ τῶν βοηθησόντων ὑπάρχων, ὃν μόνον ὁ καιρὸς παρέσχε, κάνθαρον ἰδὼν, τοῦτον ἰκέτευεν. ὁ δὲ παραθαρσύνας αὐτόν, ὡς ἐγγὺς ἔλθοντα τὸν αἰτὸν ἐθεάσατο, παρεκάλει μὴ ἀπάγειν αὐτοῦ τὸν ἰκέτην. κάκεῖνος ἱπεριδὼν τὴν σμικρότητα ἐν ὄψει τοῦ κανθάρου τὸν λαγῶν κατεβουλήσατο. ὁ δὲ
5 ἀπ' ἐκείνου μνησικακῶν διετέλει παρατηρούμενος τοῦ αἰτοῦ τὰς καλίας καί, εἴ ποτε ἐκεῖνος ἔτικτε, μετάρσιος αἰρόμενος ἐκύλιε τὰ ὡὰ καὶ κατέασσε, μέχρις οὐ πανταχόθεν ἐλαυνόμενος ὁ αἰτὸς ἐπὶ τὸν Δία κατέφυγεν—ἔστι δὲ τοῦ θεοῦ ἱερὸς ὁ ὄρνις—καὶ αὐτοῦ ἐδεήθη τόπον αὐτῷ πρὸς νεοττοποιίαν ἀσφαλῆ παρασχεῖν. τοῦ δὲ Διὸς ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ τίκτειν ἐπιτρέψαντος αὐτῷ, ὁ κάνθαρος τοῦτο ἑωρακώς, κόπρου σφαῖραν
10 ποιήσας ἀνέπτυξεν καὶ γενόμενος κατὰ τοὺς τοῦ Διὸς κόλπους ἐνταῦθα καθῆκεν. ὁ δὲ Ζεὺς ἀποσείσασθαι τὴν κόπρον βουλόμενος, ὡς διανέστη ἔλαθεν τὰ ὡὰ ἀπορρίψας. ἀπ' ἐκείνου τέ φασι περὶ ὃν καιρὸν οἱ κάνθαροι γίνονται τοὺς αἰτοὺς μὴ νεοττεύειν.

Ὁ λόγος διδάσκει μηδενὸς καταφρονεῖν, λογιζομένους ὅτι οἵδεῖς οὕτως ἐστὶν ἀδύνατος ὡς προπηλακισθεὶς μὴ δύνασθαι ποτε ἑαυτὸν ἐκδικῆσαι.

Codd. G Pb Pa (Pd Ma)–(Ia II III)

1 βοηθησάντων Pb βοηθούτων Pa || 2 -θαρσύνας Pb περιθαρσύνας G || 3 παρακαλεῖ G || 4 τῇ σμικρότητι G Pa || τοῦ απλε κανθάρου om. Pb || 6 διαιρόμενος Pb || κατέασσε G Pb || μέχρι οὖν G Pa || 7 τὸν απλε Δία om. G Pa || ἔστι-ὄρνις om. Pa || θεοῦ G Διὸς Pb || 7-8 αὐτὸς ἐδεήθη G || καὶ αὐτοῦ ἐδεήθη || ἦτοι δὲ τὸν θεόν ὁ ὄρνις Pa || 8-9 τοῖς αὐτοῦ κ. Pa || 9 ἐπιτρ. αὐτόν Pa || ἑωρακώς αἰσθόμενος (αἰσθ. ex Ia) G Pa || 10 τοὺς απλε τοῦ Δ. om. Pa || 11 τὰ ὡὰ Pd Ma om. G Pb Pa || 12 μὴ ν. τοὺς αἰτοὺς Pa || 13 λόγος δηλοῖ Pb || λογιζομένου Pa || οὕτω Pb || 14 ὥς δς Pa || τότε (om. Pb) αὐτόν G Pb

4

Ἀηδὼν καὶ ἱέραξ

Ἀηδὼν ἐπὶ τινος ὑψηλῆς δρυὸς καθημένη κατὰ τὸ σύννηθες ἦδεν. ἱέραξ δὲ αὐτὴν θεασάμενος, ὡς ἠπόρει τροφῆς, ἐπιπτὰς συνέλαβεν. ἡ δὲ μέλλουσα ἀναιρεῖσθαι ἐδέετο αὐτοῦ μεθεῖναι αὐτὴν, λέγουσα ὡς οὐχ ἱκανὴ ἐστὶν ἱέρακος αὐτὴ γαστέρα πληρῶσαι· δεῖ δὲ αὐτόν, εἰ τροφῆς ἀπορεῖ, ἐπὶ τὰ μείζονα τῶν ὀρνέων τρέπεσθαι.
5 καὶ ὅς ὑποτυχὼν εἶπεν “ἄλλ' ἐγώ γε ἀπόπληκτος ἂν εἶην, εἰ τὴν ἐν χερσὶν ἐτοιμὴν βορὰν παρὲς τὰ μηδέπω φαινόμενα διώκοιμι.”

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀλόγιστοί εἰσιν οἱ δι' ἐλπίδα μείζονων πραγμάτων τὰ ἐν χερσὶν ὄντα προτίενται.

Codd. G Pb Pz Pa (Pd)–(Ia II III)

1 ὑψηλοῦ Pz || 2 ἐπιστὰς Pa || 3 αὐτοῦ om. Pb || μεθεῖναι-λέγουσα || μεθεῖν αὐτοῦσα καὶ λ. Pa || ὡς δτι Pz || αὕτη G αὕτη Pa Pz αὕτη *prol* γαστέρα Pb || 5 καὶ ὡς G Pa || ὑπο-

τυχών Pd In ἐπιτυχών G Pb Pg Pa || εἰ om. G || 6 ἀφείς Pb || παρείς-διώκοιμι | παρυσόντα, μὴ διατῶν φαινομένων διώκοιμι G || διώκειν Pa || 7 οὕτως G Pa ὁ λόγος δηλοῖ ὡς οὕτω Pb || δι' διὰ Pa δι' G || πραγμάτων *seclius. cdd.* || 8 προιέμενοι Pg

4a

(Hesiod. *Op.* 202-212 ed. Mazon)

- Νῦν δ' αἶνον βασιλεῦσι ἐρέω φρονέουσι καὶ αὐτοῖς·
 ὧδ' ἱρηξ προσέειπεν ἀηδόνα ποικιλόδειρον
 ὕψι μάλ' ἐν νεφέεσσι φέρων ὀνύχεσσι μεμαρπώς·
 205 ἦ δ' ἐλεόν, γναμπτοῖσι πεπαρμένη ἀμφ' ὀνύχεσσι,
 μύρετο· τὴν δ' γ' ἐπικρατέως πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 “Δαιμονίη, τί λέλῃσας; ἔχει νῦν σε πολλὸν ἀρείων·
 τῇ δ' εἰς, ἢ σ' ἂν ἐγὼ περ ἄγω καὶ ἀοιδὸν ἐοῦσαν·
 δεῖπνον δ', αἶ κ' ἐθέλω, ποιήσομαι ἢ μεθήσω.
 210 ἄφρων δ', ὅς κ' ἐθέλῃ πρὸς κρείσσονας ἀντιφερίζειν·
 νίκης τε στέρεται πρὸς τ' αἰσχεσιν ἄλγεα πασχει.”
 ὥς ἔφατ' ὠκυπέτης ἱρηξ, τανυσίπτερος ὄρνις.

Vss. 210, 211 *proscripsit Aristarchus apud Proclum in scholiis ad Hes. ed. Gaisford, p. 156.* 8, ὡς ἀλόγῳ γνωμολογεῖν οὐκ ἂν προσῆκον

5

Ἀθηναῖος χρεωφειλέτης

Ἀθήνησιν ἀνὴρ χρεωφειλέτης ἀπαιτούμενος ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ τὸ χρέος τὸ μὲν
 πρῶτον παρεκάλει ἀναβολὴν αὐτῷ παρασχέσθαι, ἀπορεῖν φάσκων. ὥς δὲ οὐκ ἔπειθε,
 προσαγαγὼν ὃν ἦν μόνην εἶχε, παρόντος αὐτοῦ ἐπώλει. ὠνητοῦ δὲ προσελθόντος καὶ
 διερωτῶντος εἰ τοκάς ἢ ὕς εἴη, ἐκεῖνος ἔφη μὴ μόνον αὐτὴν τίκτειν, ἀλλὰ καὶ παραδόξως·
 τοῖς μὲν γὰρ μυστηρίοις θήλεα ἀποκύειν, τοῖς δὲ Παναθηναίοις ἄρσενά. τοῦ δὲ ἐκπλα- 5
 γέντος πρὸς τὸν λόγον, ὁ δανειστής εἶπεν “ἀλλὰ μὴ θαύμαζε· αὕτη γάρ σοι καὶ
 Διονυσίοις ἐρίφους τέξεται.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι πολλοὶ διὰ τὸ ἴδιον κέρδος οὐκ ὀκνοῦσιν οὐδὲ τοῖς ἀδυνάτοις
 ψευδομαρτυρεῖν.

Codd. G Pb Pg Pa-(Ia)

1 χρεωφ. ἀνὴρ Pa || ἀπὸ Pg || τὸ χρέος | χρέως Pb || 2 αὐτὸν Pb || παρασχέσθαι Pg παρέχεσ-
 θαι G ἀνασχέσθαι Pb δοῦναι Pa || 3 προσαγαγὼν G Pa ἀγαγὼν Pg || ὃν ἦν μόνην
 εἶχεν G ὃν δὲ μόνον εἶχεν Pb ὃν ἦν εἶχε μόνην Pg ὃν ἦν μόνην ἦν (om. εἶχε) Pa || δὲ
 om. Pg || προσελθόντος G || 4 εἰ-εἴη | εἰ τέτακεν ἢ ὕς Pg || ἐκεῖνος δὲ Pa || μὴ om. Pa || 5 γὰρ
 om. G Pb || μυρίοις Pg || ἐστὶ ἀνὴρ θήλεα G Pb Pg Pa om. Ia || προσαθηναίους G ||
 6 αὕτη G Pa || 6-7 σοι | πρὸς ἐρίφους in Pa || 7 Διονυσίοις Ia εἰ edd. -νυσίους G
 Pb Pg Pa || 9 ψευδομαρτυρεῖ Pa

6

Αἰπόλος καὶ αἶγες ἄγριαι

Αἰπόλος τὰς αἶγας αὐτοῦ ἀπελάσας ἐπὶ νομὴν, ὡς ἐθεάσατο ἄγρίας αὐταῖς ἀνα-
 μιγεῖσας, ἐσπέρας ἐπιλαβοῖσθαι, πάσας εἰς τὸ ἑαυτοῦ σπήλαιον εἰσήλασε. τῇ δὲ

- ἰστεραίᾳ χειμῶνος πολλοῦ γενομένοι, μὴ δυνάμενος ἐπὶ τὴν συνήθη νομὴν αὐτὰς παραγαγεῖν, ἔνδον ἐτημέλει, ταῖς μὲν ἰδίαις μετρίαν τροφήν παραβάλλων πρὸς
 5) μόνον τὸ μὴ λιμώττειν, ταῖς δὲ ὀθνεῖαις πλείονα παρασωρεύων πρὸς τὸ καὶ αὐτὰς ἐξιδιωποιήσασθαι. παυσαμένου δὲ τοῦ χειμῶνος, ἐπειδὴ πάσας ἐπὶ νομὴν ἐξήγαγεν, αἱ ἄγριαί ἐπιλαβόμεναι τῶν ὀρῶν ἔφειγον. τοῦ δὲ ποιμένος ἀχαριστίαν αὐτῶν κατηγοροῦντος, εἶγε περιττοτέρας αὐταὶ τημελείας ἐπιτυχοῦσαι καταλείπουσιν αὐτόν, ἔφασαν ἐπιστραφεῖσαι “ἀλλὰ καὶ δι’ αὐτὸ τοῦτο μᾶλλον φυλαττόμεθα·
 10) εἰ γὰρ ἡμᾶς τὰς χθές σοι προσεληλυθυίας τῶν πάλαι σὺν σοὶ προετίμησας, δῆλον ὅτι, κἂν ἕτεραί σοι μετὰ ταῦτα προσπελάσωσιν, ἐκείνας ἡμῶν προκρινεῖς.”

Ὁ λόγος δηλοῖ μὴ δεῖν τούτων ἀσμενίζεσθαι τὰς φιλίας οἱ τῶν παλαιῶν φίλων ἡμᾶς τοὺς προσφάτους προτιμῶσι, λογιζομένους ὅτι, κἂν ἡμῶν ἐγχροניζόντων ἑτέροις φιλιάσωσιν, ἐκείνους προκρινούσιν.

Codd. G Pb Pg Pa-(IV)

1 τὰς om. G || ἐπὶ νομὴν ἀπελάσας Ph || ἔθετο Pb || 2 ἔλασεν G || 4 παραγαγεῖν Ph προ-
 αγαγεῖν Pa Pg προσαγαγεῖν G || ἐτημέλει Pa ἐπιμέλει G ἔστησε μένειν Ph Pg ||
 ταῖς δὲ μὲν G || παραβάλλων edd. περιβάλλων G Pg παραβάλων (-βαλὼν Ph) Pa Pb
 | 5 παρασωρεύων Pa περι- G Pb Pg || 6 ἰδιοποιήσασθαι Pa Pg || 7 ἐφυγων G || 8 εἰ Ph
 | αὐταὶ vcl αὐταὶ Pa G Pb om. Pg || τημελείας Pa πημελείας G ἐπιμελείας Pb
 Pg || 9 ἔφησαν Pg || διὰ τοῦτο Pg || 10 τὰς] τῇ Pg || προσεληλυθυίας G || μειζόνως τῶν πάλαι
 Pb || σὺν σοὶ] σὺ Pb || 11 κἂν-προσπελάσωσιν Pg καὶ ἕτερας-προσπ. G εἰ καὶ-προσ-
 πελάσουσιν Ph καὶ-εἰ προσπελάσουσιν Pa || προκρίνεις G Ph || 12 λ. διδάσκει G || μὴ δεῖν
 edd. μὴδὲν G Pa μὴδὲ Pg μὴδὲ Pb || ἐνασμενίζεσθαι Ph || οἱ] ὅσοι Pg || 13 τὰς
 προσφ. G || προτιμῶντες Pa || κἂν ἡμῶν Pg Pa καὶ κἂν μὴ μόνον G καὶ κἂν ἡμῶν Pb || 14
 ἐκείνοις Pa om. G || προκρίνουσιν G Ph

7

Αἴλουρος ἱατρὸς καὶ ὄρνεις

Αἴλουρος ἀκούσας ὅτι ἔν τινι ἐπαύλει ὄρνεις νοσοῦσι, σχηματίσας ἑαυτὸν εἰς
 ἱατρὸν καὶ τὰ τῆς ἐπιστήμης πρόσφορα ἀναλαβὼν ἐργαλεῖα, παρεγένετο καὶ στὰς
 πρὸ τῆς ἐπαύλεως ἐπυνθάνετο αὐτῶν πῶς ἔχοιεν. αἱ δὲ ὑποτυχοῦσαι, “καλῶς”,
 ἔφασαν, “ἐὰν σὺ ἐντεῦθεν ἀπαλλαγῇς.”

- 5) Οὕτως καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηροὶ τοὺς φρονίμους οὐ λανθάνουσι, κἂν τὰ μάλιστα
 χρηστότητα ὑποκρίνονται.

Codd. G Pb Pg Mb (Ca) Pa-(II IV)

1 ἐν τι Mb || 3 ἀποτυχοῦσαι Mb ἀποκριθεῖσαι Pg Ca || 4 ἔφησαν Pg Mb || 5 οὕτω Pg
 Mb || καὶ τὰ G || 6 ὑποκρίνονται G Mb ἐπαγγέλλονται Pg

8

Αἰσωπος ἐν ναυπηγίῳ

- Αἰσωπὸς ποτε ὁ λογοποιὸς σχολὴν ἄγων εἰς ναυπήγιον εἰσῆλθε. τῶν δὲ ναυπηγῶν
 σκωπτόντων τε αὐτόν καὶ ἐκκαλουμένων εἰς ἀπόκρισιν, ὁ Αἰσωπος ἔλεγε τὸ παλαιὸν
 χάος καὶ ὕδωρ γενέσθαι, τὸν δὲ Δία βουλόμενον καὶ τὸ τῆς γῆς στοιχεῖον ἀναδεῖξαι
 παραινέσαι αὐτῇ ὅπως ἐπὶ τρεῖς ἐκροφήσῃ τὴν θάλασσαν. κάκεινη ἀρξαμένη τὸ μὲν
 5) πρῶτον τὰ ὄρη ἐξέφηνεν, ἐκ δευτέρου δὲ ἐκροφήσασα καὶ τὰ πεδία ἀπεγύμνωσεν·
 “ἐὰν δὲ δόξῃ αὐτῇ καὶ τὸ τρίτον ἐκπιεῖν τὸ ὕδωρ, ἄχρηστος ὕμῶν ἡ τέχνη γενήσεται.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ τοὺς κρείττους χλευάζοντες λαιθάνουσι μείζονας ἑαυτοῖς τὰς ἀνίας ἐξ αὐτῶν ἐπισπώμενοι.

Codd. G Pb Mb Pa

1 ποτε om. Pa || μυθοποιός Pb || ναυτίγειον G ναυπηγ(ιον?) Pa ναυπηγείον Pb ναυ... on Mb || εἰσῆλθε-ναυπηγῶν om. Pa || 2 σκωπτόντων Hudson σκοπούντων libri || ἐγκαλωμένων G || 3 γῆς om. G || ἀποδείξει Mb || 4 παραινέσαι (-έσε G) Pa G παρήνευσεν Pb -ένευσεν Mb || ἐπὶ τρις om. Pa || τρις Schneider τρεῖς libri || ἐκροφήση Pa -φίσει G -φήσει Mb -φήται Pb || 4-5 τὰ μὲν πρῶτα δηρ Pa || 5 ἐξέφηεν Mb ἐξέφανεν G Pa ἐξέφαγε Pb || 6 ἂν προ εἰάν Pb || αὐτὴν G Pb || τὸ τρίτον Mb τὸ om. tell. || ὑμῶν G ἡμῶν Pb Pa ἡμῖν Mb || 7 ὁ λ. δηλοῖ om. Mb || μαυθάνουσι Mb λαμβάνουσι Pa || 8 ἀνοίας Pb || ἐξ αὐτῶν | ἐαυτῶν Mb

9

Ἄλῳπῆξ καὶ τράγος ἐν φρέατι

Ἄλῳπῆξ πεσοῦσα εἰς φρέαρ ἐπάναγκες ἔμενε πρὸς τὴν ἀνάβασιν ἀμηχανοῦσα. τράγος δὲ δίψῃ συνεχόμενος, ὡς ἐγένετο κατὰ τὸ αὐτὸ φρέαρ, θεασάμενος αὐτὴν ἐπυνθάνετο εἰ καλὸν εἴη τὸ ὕδωρ. ἡ δὲ τὴν συντυχίαν ἀσμενισαμένη πολὺν ἔπαινον τοῦ ὕδατος κατέτεινε, λέγουσα ὡς χρηστὸν εἴη, καὶ δὴ καὶ αὐτὸν καταβῆναι παρήνει. τοῦ δὲ ἀμελετήτως καθαλλομένου διὰ τὸ μόνην ὄρᾶν τότε τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ ἅμα 5 τῷ τὴν δίψαν σβέσαι μετὰ τῆς ἀλῳπεκος σκοποῦντος τὴν ἄνοδον, χρήσιμόν τι ἡ ἀλῳπῆξ ἔφη ἐπινενοηκέναι εἰς τὴν ἀμφοτέρων σωτηρίαν. “ἐὰν γὰρ θελήσης τοὺς ἐμπροσθίους πόδας τῷ τοίχῳ προσερείσας ἐγκλῖναι καὶ τὰ κέρατα, ἀναδραμοῦσα αὐτὴ διὰ τοῦ σοῦ νώτου καὶ σὲ ἀνασπάσω.” τοῦ δὲ καὶ πρὸς τὴν δευτέραν παραίνεσιν 10 ἐτοίμως ὑπηρετήσαντος, ἡ ἀλῳπῆξ ἀναλλομένη διὰ τῶν σκελῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν νῶτον ἀνέβη καὶ ἀπ’ ἐκείνου ἐπὶ τὰ κέρατα διερεισαμένη ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ φρέατος ἀνελθοῦσα ἀπηλλάττετο. τοῦ δὲ τράγου μεμφομένου αὐτὴν ὡς τὰς ὁμολογίας παραβαίνουσαν, ἐπιστραφεῖσα εἶπεν “ὦ οὗτος, ἀλλ’ εἰ τοσαύτας φρένας εἶχες ὅσας ἐν τῷ πώγωνι τρίχας, οὐ πρότερον δὴ καταβεβήκεις πρὶν ἢ τὴν ἄνοδον ἐσκέψω.”

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων τοὺς φρονίμους δεῖ πρότερον τὰ τέλη τῶν πραγμάτων 15 σκοπεῖν, εἴθ’ οὕτως αὐτοῖς ἐγχειρεῖν.

Codd. G Pb Pg-(Pa Ma)-(II III IV)

1 ἐμπεσοῦσα Pg || ἐπ’ ἀνάγκαις G || μηχανοῦσα G || 2 δίψης G || 3 δυστυχίαν G Pb || 4 καὶ δὴ καὶ αὐτὸν καταβῆναι Pg καὶ δι’ αὐτὴν κατ. τε G καὶ καταβ. αὐτὸν Pb || 5 τοῦ-καθαλλομένου] ὁ δὲ ἀμελετήτως κατῆλθε Pb || ἀμελήτῳς G || διὰ-ἐπιθυμίαν] διὰ μόνην ἐπιθυμίαν Pb || 6 τὴν om. G Pb || μετὰ τῆς ἀλ. ἐσκόπει τὴν ἄνοδον G Pb ἀναδῦναι τῆς ἀλ. σκοπομένης Pg || σκοποῦντος Hsr. || 6-7 χρήσιμόν τι-ἔφη G Pg καὶ ἡ ἀλ. χρ. τι ἔφη Pb || 7 τὴν ἐαυτῶν σ. Pg || εἰ γὰρ θελήσεις Pb || 8 τείχει Pb τύχῃ G || προσερείσας (προερ. G) ἐγκλῖναι Pg G προσερείσαι ἐγκλῖνας Pb || καὶ ἀπτε τὰ κ. om. Pb || 9 ἀναβιβάσω Pb || 10 ἐτύμος ὑπηρετήσατο G || ἀλλομένη Pb || τοῦ νώτου G || 11 καὶ post φρέατος (sc. ex-s orlunt) G ἡγγισεν καὶ (corrigendi causa) Pg om. Pb || 12 παραβαίνουσαν Pb -οίσης G Pg || 14 δὴ libri ἂν Charitonides et Hsr. δὴ (ἂν) Cham. || κατασεβήκης G

10

Ἄλῳπῆξ λέοντα θεασαμένη

Ἄλῳπῆξ μηδέποτε θεασαμένη λέοντα, ἐπειδὴ κατὰ τινα συντυχίαν ὑπήντησε, τὸ μὲν πρῶτον ἰδοῦσα οὕτως ἐξεταράχθη ὡς μικροῦ ἀποθανεῖν. ἐκ δευτέρου δὲ αὐτῷ

περιτυχοῖσα ἐφοβήθη μὲν, ἀλλ' οἷχ οὕτως ὡς τὸ πρότερον. ἐκ τρίτου δὲ θεασαμένη οὕτω κατεθάρρησεν ὡς καὶ προσελθοῦσα αὐτῷ διαλέγεσθαι.

Ἵ λόγος δηλοῖ ὅτι ἡ συνήθεια καὶ τὰ φοβερά τῶν πραγμάτων καταπραῖνει.

Codd. G Pb Pg Mb Pa-(Ia II III)

2 ἐπαράχθη G Mb διερ- Pa || μικρὸν Pa || 3 ἐπιτυχοῦσα Pb παρατ- Mb || μὲν-πρότερον om. Pb || ἀλλ' οὕτως ὡς G || τὸ πρότερον || καὶ π. Pa || δὲ πρὸς τρίτον om. Pa || 4 προσελθοῦσαν αὐτοῦ G || διηλέχθη Pa || 5 ὁ λ. δηλοῖ om. Mb || ἡ om. Pa

11

Ἄλιεὺς αὐλῶν

Ἄλιεὺς αὐλητικῆς ἔμπειρος, ἀναλαβὼν αὐλοὺς καὶ τὰ δίκτυα, παρεγένετο εἰς τὴν θάλασσαν καὶ στὰς ἐπὶ τινος προβλήτος πέτρας τὸ μὲν πρῶτον ἦδε, νομίζων αὐτομάτως πρὸς τὴν ἡδυφωνίαν τοὺς ἰχθύας ἐξελεύσεσθαι. ὡς δὲ αὐτοῦ ἐπὶ πολὺ διατεινομένου οὐδὲν πέρας ἦνέτο, ἀποθέμενος τοὺς αὐλοὺς ἀνείλετο τὸ ἀμφίβληστρον
5 καὶ βαλὼν κατὰ τοῦ ὕδατος πολλοὺς ἰχθύας ἤγρευεν. ἐκβαλὼν δὲ αὐτοὺς ἀπὸ τῶν δικτύων ἐπὶ τὴν ἡύονα, ὡς ἐθεάσατο σπαίροντας, ἔφη "ὦ κάκιστα ζῶα, ὑμεῖς, ὅτε μὲν ἠύλουν, οὐκ ὠρχεῖσθε, νῦν δέ, ὅτε πέπαυμαι, τοῦτο πράττετε."

Codd. G Pb Pg Pa-(II III)

1 ἀλιτικῆν G ἀλιεντικῆς Pg || 2 προβλήματος G Pb || οἶδεν G || 3 αὐτομάτως Pg -αὐτὸς (οἱ ἐν ω corr.) G -αὐτοὺς Pb Pa || ἐξάλλεσθαι Pg ἐξελεῖν πρὸς αὐτόν Pa || 4 οὐδὲν πλέον Pg || ἀποθέμενος δὲ τοὺς α. G || τὸ om. Pb || 5 ἀπὸ ἐκ Pg || 5-6 τοῦ δικτύου Pa || 6 ἐπὶ πρὸς Pa || ὡς om. Pa || ἐπέροντας G σπαίροντα Pg || 7 νῦν δὲ ὅταν Pg || τοῦτο τότε Pa || πράττεσθαι G

11a

(Herod. I 141, ed. Hude)

Ἴωνες δὲ καὶ Αἰολεῖς, ὡς οἱ Λυδοὶ τάχιστα κατεστράφατο ὑπὸ Περσέων, ἔπεμπον ἀγγέλους ἐς Σάρδεις παρὰ Κῦρον, ἐθέλοντες ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι εἶναι τοῖσι καὶ Κροίσῳ ἦσαν κατήκοι. ὁ δὲ ἀκούσας αὐτῶν τὰ προῖσχοντο ἔλεξε σφί λόγον, ἄνδρα φὰς αὐλητὴν ἰδόντα ἰχθύς ἐν τῇ θαλάσῃ αὐλέειν, δοκέοντά σφας ἐξελεύσεσθαι ἐς γῆν
5 ὡς δὲ ψευσθῆναι τῆς ἐλπίδος, λαβεῖν ἀμφίβληστρον καὶ περιβαλεῖν τε πλῆθος πολλὸν τῶν ἰχθύων καὶ ἐξειρῦσαι, ἰδόντα δὲ παλλομένους εἰπεῖν ἄρα αὐτόν πρὸς τοὺς ἰχθύς "παύεσθέ μοι ὀρχόμενοι, ἐπεὶ οὐδ' ἐμέο αὐλέοντος ἠθέλετε ἐκβαίνειν ὀρχόμενοι."

Κῦρος μὲν τοῦτον τὸν λόγον τοῖσι Ἴωσι καὶ τοῖσι Αἰολεῦσι τῶνδε εἶνεκα ἔλεξε, ὅτι δὴ οἱ Ἴωνες πρότερον αὐτοῦ Κύρου δεηθέντος δι' ἀγγέλων ἀπίστασθαί σφας ἀπὸ
10 Κροίσου οὐκ ἐπείθοντο, τότε δὲ κατεργασμένων τῶν πρηγμάτων ἦσαν ἔτοιμοι πείθεσθαι Κύρῳ.

12

Ἄλώπηξ καὶ πάρδαλις

Ἄλώπηξ καὶ πάρδαλις περὶ κάλλους ἥριζον. τῆς δὲ παρδάλεως παρ' ἕκαστα τὴν τοῦ σώματος ποικιλίαν προβαλλομένης, ἡ ἀλώπηξ ὑποτυχοῦσα ἔφη "καὶ πόσον ἐγὼ σοῦ καλλίων ὑπάρχω, ἥτις οὐ τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν πεποιικίλμαι."

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τοῦ σωματικοῦ κάλλους ἀμείνων ἐστὶν ὁ τῆς διανοίας κόσμος.

Codd. G Pb Pg Pa-(II IV)

1 κάλλος G || παρ' ἐκάστην τοῦ Pa || 2 ποικ. | ἡλικίαν Pg || ἐπιτυχοῦσα Pg ἀποτυχοῦσα Pa || 3 σοῦ om. Pg || κάλλιον (-ιον Pg) G Pg || 4 ἀμεινον G || ἐστίν om. Pa

13

Ἀλιεῖς λίθον ἀγρεύσαντες

Ἀλιεῖς σαγήνην εἰλκον. βαρείας δὲ αὐτῆς οὔσης ἔχαιρον καὶ ὠρχοῦντο, πολλὴν εἶναι νομίζοντες τὴν ἄγραν. ὡς δὲ ἀφελκύσαντες ἐπὶ τὴν ἡίονα τῶν μὲν ἰχθύων ὀλίγους εὗρον, λίθων δὲ καὶ ὕλης μεστήν τὴν σαγήνην, οὐ μετρίως ἐβαρυθύμουν, οὐχ οὕτω μᾶλλον ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι δυσφοροῦντες ὅσω καὶ τὰ ἐναντία προειλήφεισαν. εἰς δὲ τις ἐν αὐτοῖς γηραιὸς ὦν εἶπεν “ἀλλὰ παυσώμεθα, ὦ ἐταῖροι· χαρὰς γάρ, ὡς ἔοικεν, ἀδελφῇ ἐστίν ἡ λύπη, καὶ ἡμᾶς ἔδει τοσαῦτα προησθέντας πάντως τι καὶ λυπηθῆναι.”

Ἀτὰρ οὖν καὶ ἡμᾶς δεῖ τοῦ βίου τὸ εὐμετάβλητον ὁρῶντας μὴ τοῖς ἀεὶ πράγμασιν ἐπαγάλλεσθαι, λογιζομένους ὅτι ἐκ πολλῆς εὐδίας ἀνάγκη καὶ χειμῶνα γενέσθαι.

Codd. G Pb Pg Pa-(Ia II III)

2 νομ. εἶναι Pg || εἶναι om. Pa || ἐλκύσαντες Pb || 2-3 τῶν μὲν ἰχθύων ὀλίγους Pa τὸν μὲν ἰχθὺν ὀλίγον G Pb τοὺς μὲν ἰχθύας ὀλίγους Pg, nescio an recte || 3 ὕλης | ἄλλης G ἄλλης ὕλης Pa ἄλλων Pg ἀμμων Pb || 4 ὅσω καὶ G ὅσον διὰ Sc hn. || προειλήφεισαν (-ησαν G) Pa G προειλήφασιν Pb Pg || 6 ὡς om. Pg || ἐστίν om. Pg || 6-7 πάντως-λυπηθῆναι | πρῶτον παθεῖν τι καὶ λυπηρόν Pa || 8 δεῖ om. G || ἀμετάβλητον Pb μετὰβλητον G || τοῖς ἀεὶ πράγμασιν G ἀεὶ τοῖς πρ. Pg τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ πρ. Pb τοῖς ἐτέροις πρ. ἀεὶ Pa || 9 ἀνάγκην Pb Pa

14

Ἀλώπηξ καὶ πίθηκος περὶ εὐγενείας ἐρίζοντες

Ἀλώπηξ καὶ πίθηκος ἐν ταύτῳ ὁδοιποροῦντες περὶ εὐγενείας ἤριζον. πολλὰ δὲ ἑκατέρου διεξιόντος, ἐπειδὴ ἐγένοντο κατὰ τινας τάφους, ἀποβλέψας ὁ πίθηκος ἀνεστέναξεν. τῆς δὲ ἀλώπεκος ἐρομένης τὴν αἰτίαν, ὁ πίθηκος ἐπιδείξας αὐτῇ τὰ μνήματα ἔφη “ἀλλ’ οὐ μέλλω κλαίειν, ὁρῶν τὰς στήλας τῶν πατρικῶν μου ἀπελευθέρων καὶ δούλων;” κάκειν πρὸς αὐτὸν ἔφη “ἀλλὰ ψεύδου ὅσα βούλει· οὐδεὶς γὰρ τούτων ἀναστὰς ἐλέγξει σε.”

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ ψευδολόγοι τότε μάλιστα καταλαζονεύονται, ὅταν τοὺς ἐλέγχοντας μὴ ἔχωσιν.

Codd. G Pb Pa (Pc)

2 ἑκατέρου (-ων Pb) διεξιόντων G Pb || κατὰ τινας τάφους scripsi κατὰ τι ἐνταῦθα G κατὰ τι ἐνταῦθα Pa κατὰ τινὰ τόπον ἐνταῦθα Pb κατὰ τινας τύμβους ἐνταῦθα Hsg. || 2-3 ὁ πίθηκος αὐτὴν ἀνεστέν. Pc, lesle Hsg. om. G Pb Pa || 3 ἀνεστέναξε Pa ἐστέναξεν G || ἐρωτωμένης G || ὁ πίθηξ Pa || 4 εἶπεν Pa || ἀλλ’ οὐ Pb || κλαίειν in κλαίειν mi. Pa || 6 σε Pc om. G Pb Pa || 7 καταλαζονεύοντες G ψεύδονται Pa || 8 ἐλέγχους Pa Pg

15

Ἀλώπηξ καὶ βότρυς

Ἀλώπηξ λιμώττουσα, ὡς ἐθεάσατο ἀπὸ τινος ἀναδενδράδος βότρυας κρεμαμένους, ἠβουλήθη αὐτῶν περιγενέσθαι καὶ οὐκ ἠδύνατο. ἀπαλλαττομένη δὲ πρὸς ἑαυτὴν εἶπεν “ὁμφαλὲς εἰσιν.”

- Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἐνιοὶ τῶν πραγμάτων ἐφικέσθαι μὴ δυνάμενοι δι' ἀσθένειαν τοὺς καιροὺς αἰτιῶνται.

Codd. G Pb Pg Ca Pa Pc-(IV)

1-2 ἀλώπηξ λιμ. θεάσατο-καὶ ἐβουλήθη Pc || ἐπὶ τινος ἀν. Pb Pg² ἐπὶ τινι ἀναδενδράδα Ca || 2 ἐβουλήθη G Pc || αὐτήν] αὐτὰς Pa || 3 ἔλεγεν Pc || 4 *crimythium antecedentis fab.* (nr. 14) hoc loco habet Pg || 5 τοὺς καιροὺς] αὐτοὺς Pa

16

Αἴλουρος καὶ ἀλεκτρυὼν

- Αἴλουρος συλλαβὼν ἀλεκτρυόνα τοῦτον ἐβούλετο μετ' εὐλόγου αἰτίας καταθιοῖσθαι. καὶ δὴ ἀρξάμενος κατηγορεῖ αὐτοῦ, λέγων ὀχληρὸν αὐτὸν εἶναι τοῖς ἀνθρώποις νύκτωρ κεκραγὸτα καὶ οἷδ' ὕπνου τυχεῖν ἑῶντα αὐτούς. τοῦ δὲ εἰπόντος ὡς ἐπ' ὠφελεία αὐτῶν τοῦτο ποιεῖ, ἐπὶ γὰρ τὰ συνήθη τῶν ἔργων διεγείρει, ἐκ δευτέρου ἔλεγεν
- 5 “ἀλλὰ καὶ ἀσεβὴς εἰς τὴν φύσιν καθέστηκας καὶ ἀδελφαῖς καὶ μητρὶ ἐπιβαίνων.” τοῦ δὲ καὶ τοῦτο εἰς ὠφέλειαν τῶν δεσποτῶν πράττειν φήσαντος, πολλὰ γὰρ αὐτοῖς ὡὰ τίκτεσθαι παρασκευάζει, διαπορηθεὶς ἐκείνος ἔφη “ἐὰν οὖν σὺ αἰεὶ ἀφορμῶν εἰπορῆς, ἐγὼ σε οὐ κατέδομαι;”

- 10 Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ἡ πονηρὰ φύσις πλημμελεῖν προελομένη κἂν μὴ μετ' εὐλόγου προσχήματος δυνηθῇ, ἀπαρακαλύπτως πονηρεύεται.

Codd. G Pb Pg Pa Pc-(Ia II III)

1 λαβὼν Pc || 2 καὶ διαρξάμενος Pb || ἀρξάμενον G || αὐτὸν εἰ G εἶναι αὐτὸν Pc εἶναι, om. αὐτὸν, Pb Pg Pa || 3 κεκραγὸτος καὶ μὴ δὲ Pa || ἑῶντα αὐτούς Pa αὐτοὺς ἑῶντα Pb ἑῶντα (ἑῶντα G, ἑῶν Pc), om. αὐτούς, Pg G Pc || εἰπόντως ἐπ' G || ὡς om. Pg Pa || ὠφελεία Pg Pa ὠφέλειαν G Pb Pc || 4 αὐτὸν τοῦτο G || ποιεῖν Pg Pa || διεγείρω Pa ἐγείρει Pb || ἐκ δευτέρου δὲ Pa || 5 καὶ post ἀλλὰ om. Pa || ἀσεβὴς-φύσιν Pg ἀσ. τε (τε καὶ G) εἰς τ. φ. G Pb Pa Pc || μητράσιν Pb Pa || ἐπιβαίνων G Pg ἐπεμβαίνων Pc ἐπεμβαίνει Pb Pa || 6 τοῦ δεσπότου Pc || αὐτοῖς om. Pb || 7 τίκτεσθαι αὐτοῖς ὡὰ Pc || παρασκευάζω Pa Pb alt. m. || ἀποκριθεὶς ἐκείνος Pa || οὖν om. Pg || αἰεὶ om. Pb Pc || 7-8 ἀφορμῶν εὑπορῆς Pa ἀφορμῶν εὐρήσεις G ἀφορμὰς εὐρήσεις Pb Pc || 8 ἐγὼ σε οὐ κατέδομαι (-εδοῦμαι Pb) G Pb Pg Pa μὴ ἐγὼ σε κ. Pc interrogative *distinxit Hsr.* || 9 καὶ ἡ πονηρὰ Pg || ἡ om. Pa || προαιρουμένη Pa || καὶ pro κἂν G || μὴ om. Pa || 10 πονηρεύεσθαι G πράττει Pg

17

Ἀλώπηξ κολουρος

- Ἀλώπηξ ὑπὸ τινος πάγης τὴν οὐρὰν ἀποκοπεῖσα, ἐπειδὴ δι' αἰσχύνην ἀβίωτον ἠγγεῖτο τὸν βίον ἔχειν, ἔγνω δεῖν καὶ τὰς ἄλλας ἀλώπεκας εἰς τὸ αὐτὸ προαγαγεῖν, ἵνα τῷ κοινῷ πάθει τὸ ἴδιον ἐλάττωμα συγκρῇ. καὶ δὴ ἀπάσας ἀθροίσασα παρήνει αὐταῖς τὰς οὐρὰς ἀποκόπτειν, λέγουσα ὡς οὐκ ἀπρεπὲς μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ περισσόν
- 5 τι αἰταῖς βάρος προσήρτηται. τούτων δὲ τις ὑποτυχοῦσα ἔφη “ὦ αὔτη, ἀλλ' εἰ μὴ σοὶ τοῦτο συνέφερεν, οὐκ ἂν ἡμῖν αὐτὸ συνεβούλευσας.”

Οὗτος ὁ λόγος ἀρμόττει πρὸς ἐκείνους οἱ τὰς συμβουλίας ποιοῦνται τοῖς πέλας οὐ δι' εὐνοίαν, ἀλλὰ διὰ τὸ αὐτοῖς συμφέρον.

Codd. G Pb Pg Pa-(Ia II III)

1 παγίδος Pb || 2 προσαγαγεῖν Pb || 3 τὸ αὐτὸ ἴδιον om. G || ἀθροίσας G || 4 ὡς om. Pg || τοῦτο μόνον Pa || 5 προσήρηται. τοῦτο Pa || αὐτὴ Pg Pa αὐτὴ G αὐτὴ Pb || 5-6 εἰ ἦσοι G εἰ σοὶ *celeri* εἰ μὴ σοι *edd.* || 6 αὐτὸ Pb ταυτὸ G τοῦτο Pa om. Pg || συνεβούλευες Pg Pa || 7 οὕτως ὁ λ. G ὁ λ. (om. οὗτος) Pb || ἀρμόττει] δηλοῖ Pb || οἱ-ποιοῦντες G || πρὸς τοὺς πέλας Pg

18

Ἀλιεύς καὶ μαινίς

Ἀλιεύς καθεῖς τὸ δίκτυον ἀνήνεγκε μαινίδα. τῆς δὲ ἰκετευούσης αὐτὸν πρὸς τὸ παρὸν μεθεῖναι αὐτήν, ἐπειδὴ μικρὰ τυγχάνει, ὕστερον δὲ αὐξηθεῖσαν συλλαβεῖν εἰς μείζονα ὠφέλειαν, ὁ ἀλιεύς εἶπεν "ἀλλ' ἔγωγε εἰρηθέστατος ἂν εἶην, εἰ τὸ ἐν χερσὶ παρεῖς κέρδος ἄδηλον ἐλπίδα διώκοιμι."

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι αἰρετώτερόν ἐστι τὸ παρὸν κέρδος, κἂν μικρόν ᾖ, τοῦ προσδοκωμένου, κἂν μέγα ὑπάρχῃ. 5

Codd. G Pb Pa (Ma)-(II III)

1 ἀνήγαγε G Pb || 2 μὴ θοινηθῆναι αὐτήν Pa || ἐπεὶ μικρὰ παρούσα τ. G || δὲ om. Pa || αὐξηθεῖσης Pb || συλλαμβάνειν Pa || 3 ὁ ἀλιεύς εἶπεν om. Pa || καὶ ὁ ἀλιεύς G || ἐγὼ Pa || ἂν Ma om. G Pb Pa || 3-4 ἐν-κέρδος] ἐμπαρὸν κέρδος ἀφείς Pb || 4 διώκειν οὐ δύναμαι G || 5 κέρδος τὸ παρὸν Pb || ἢ τοῦ προσδοκώμενον G εἴη τοῦ προσδοκώμενον Pb ἢ τὸ προσδοκώμενον Pa || 6 ὑπάρχει G om. Pa

19

Ἀλώπηξ καὶ βάτος

Ἀλώπηξ φραγμὸν ἀναβαίνουσα, ἐπειδὴ ὀλισθαίνειν ἔμελλε, βάτου ἐπελάβετο· ξυσθεῖσα δὲ τὸ πέλμα καὶ δεινῶς διατεθεῖσα ἥτιατο αὐτήν, εἵγε καταφυγούσῃ ἐπ' αὐτήν ὡς ἐπὶ βοηθὸν χεῖρον αὐτῇ ἐχρήσατο καὶ αὐτοῦ τοῦ προκειμένου. καὶ ἡ βάτος ὑποτυχοῦσα εἶπεν "ἀλλ' ἐσφάλης τῶν φρενῶν, ὦ αὐτὴ, ἐμοῦ ἐπιλαβέσθαι βουληθεῖσα, ἥτις αὐτὴ πάντων ἐπιλαμβάνεσθαι εἴωθα."

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων μάταιοί εἰσιν ὅσοι τούτοις ὡς βοηθοῖς προσφεύγουσιν οἷς τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον ἐστὶν ἐμφυτον. 5

Codd. G Pb Pg Mb Pa Pc-(Ia II III)

2 τὸ πέλμα τὸ κάτω τῆς πτέρνης Pc || αἰτιάτο Pa || εἰ γε] ὅτι Pa || καταφυγούσῃ *scripsi* -ούσα G Pb Pa -ούσαν Pg Mb Pc || 2-3 ἐπ' αὐτὴν] αὐτῇ Pg || 3 χεῖρον αὐτῇ (αὐτὴν G) ἐχρήσατο Pg Mb Pc G χείρονι αὐτῇ ἐχρ. Pb χείρονα αὐτῇ ἐχρ. Pa || καὶ αὐτοῦ (αὐτοῦ om. Pb) τοῦ προκειμένου] om. Pa || 4 ἐπιτυχοῦσα Pg Mb om. Pa || 5 ἥτις] ἡ Pc || αὐτὴ om. Pb Pc || ἐπιλαβέσθαι εἴωθα Pb || 6 οὕτως G Pa || προσπίπτουσι Mb || 7 ἐστὶν om. Pc

20

Ἀλώπηξ καὶ κροκόδειλος

Ἀλώπηξ καὶ κροκόδειλος περὶ εὐγενείας ἥριζον. πολλὰ δὲ τοῦ κροκοδείλου διεξιόντος περὶ τῆς τῶν προγόνων λαμπρότητος καὶ τὸ τελευταῖον λέγοντος ὡς γεγυμνασιαρχηκότων ἐστὶ πατέρων, ἡ ἀλώπηξ ὑποτυχοῦσα ἔφη "ἀλλὰ κἂν σὺ μὴ εἴπῃς, ἀπὸ τοῦ δέρματος φαίней ὅτι ἀπὸ πολλῶν εἰ γυμνασμάτων."

Οὕτω καὶ τῶν ψευδολόγων ἀνθρώπων ἔλεγχός ἐστι τὰ πράγματα. 5

Codd. G Pb Pg Mb Pa Pc-(Ia II III)

2-3 λέγοντες-πατέρων] λέγων ὡς ἐστὶ πατέρων εὐγενῶν Pc || λέγοντος ὅτι Pb || γεγυμνασισαρχοῦ Pb Pa γεγόνασιν ἀρχηκότων (ἐστὶν) G γυμνασισαρχῶν Mb Pg || 3 ὑποτυχοῦσα om. Pa ὑπολαβοῦσα Pg Mb || ἔφη] εἶπεν Pg Mb || 4 φαίνει G Pg || εἰ] ἡ G ἦν Mb || γυμνασμάτων Pb Pa ἀναλωμάτων G Pg Mb Pc || 5 οὕτως Pa || εἰσὶ Pc

21

Ἀλιεῖς καὶ θύννος

Ἀλιεῖς ἐπ' ἄγραν ἐξελθόντες καὶ πολὺν χρόνον κακοπαθήσαντες οὐδὲν συνέλαβον, καθεζόμενοι δὲ ἐν τῇ νηὶ ἠθύμουν. ἐν τοσοῦτῳ δὲ θύννος διωκόμενος καὶ πολλῶ τῷ βοίῳ φερόμενος ἔλαθεν εἰς τὸ σκάφος ἐναλλόμενος. οἱ δὲ συλλαβόντες αὐτὸν καὶ εἰς τὴν πόλιν ἐλάσαντες ἀπημπόλησαν.

- 5 Οὕτω πολλάκις ἂ μὴ τέχνη παρέσχε, ταῦτα τύχη διεβράβευσεν.

Codd. G Pb Pa Pc-(Ia II III)

1 οὐδὲν ἐπῆραν (ἐπῆρόν G) Pc G || 2 δὲ om. G Pb || ἐντὸς οὕτω G ἐντὸς ἐν τοσοῦτῳ Pb || 3 ἔλαθεν] ἔδωκεν Pa || συλλαβόμενοι Pc || 4 ἀπεμπόλησαν G

22

Ἀλώπηξ καὶ δρυτόμος

Ἀλώπηξ κυνηγοὺς φεύγουσα, ὡς θεάσατό τινα δρυτόμον, τοῦτον ἰκέτευσε κατακρίψαι αὐτήν. ὁ δὲ αὐτῇ παρήνευσεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ καλίβην εἰσελθοῦσαν κρυβῆναι. μετ' οὐ πολὺ δὲ παραγενομένων τῶν κυνηγῶν καὶ τοῦ δρυτόμου πυνθανομένων εἰ τεθέαται ἀλώπεκα τῇδε παριούσαν, ἐκείνος τῇ μὲν φωνῇ ἠρνεῖτο ἑωρακέναι, τῇ δὲ

5 χειρὶ νεύων ἐσήμαινεν ὅπου κατεκέρυπτο. τῶν δὲ οὐχ οἷς ἔνευε προσσχόντων, οἷς δὲ ἔλεγε πιστευσάντων, ἡ ἀλώπηξ ἰδοῦσα αὐτοὺς ἀπαλλαγέοντας ἐξελθοῦσα ἀπροσφωνητὶ ἐπορεύετο. μεμφομένου δὲ αὐτῇ τοῦ δρυτόμου, εἰ γε διασωθείσα ὑπ' αὐτοῦ ἀλλ' οὐδὲ διὰ φωνῆς αὐτῷ ἐμαρτύρησεν, ἔφη "ἀλλ' ἔγωγε ἠὲ χαρίστησα ἄν σοι, εἰ τοῖς λόγοις ὅμοια τὰ ἔργα τῆς χειρὸς [καὶ τοὺς τρόπους] εἶχες."

- 10 Τοῦτῳ τῷ λόγῳ χρῆσαιτο ἂν τις πρὸς ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους τοὺς χρηστὰ μὲν σαφῶς ἐπαγγελλομένους, δι' ἔργων δὲ φαῦλα δρῶντας.

Codd. G Pb Pg Pa Pc-(II III IV)

1 κυνιῶ διαφεύγουσα G || κυνηγόν Pc, qui ei infra ubique de uno lantum venatore loquuntur. || δρυτόμον G || ἰκέτευσε Pa Pc καθικέτευσεν G ἰκέτευε Pb Pg || 2 ὁ δ' αὐτήν Pc || παρήνεγκεν G || εἰσελθοῦσα G Pb || 3 τοῦ δρυτόμου G τὸν δρυτόμον Pc || 4 τεθέατο Pg || τῇδε] αὐτόθι Pc || ἀκείνος Pb || 4-5 τῇ χειρὶ δὲ Pg || 5 ἐσήμανεν G || ὅποι Pg || κατεκέρυπτο Pb κατα- G κατακέρυπται Pg κατέκρυπτο Pc κατεκρύπτετο Pa || τοῖς δὲ G Pa || προσσχόντων edd. προσχόντων libri || ἀλλ' οἷς pro οἷς δὲ Pb || 6 ἀπροσφώνητος Pc || 7 μεταμεμφομένου Pc || δρυτόμου G || ἀλλ' om. Pb || 8 οὐδὲ φωνῆς αὐτὸν ἠξίωσεν Pb || οὐδὲ δούν φ. G || αὐτῷ Pg || ὑπὸ σοῦ ἐσώθην οὐδαμῶς pro εἰ ἔγωγε add. Pc || εὐχαρίστησα G εὐχαρίστουσα Pg || 8-9 τοὺς λόγους ὁμοίους τοῖς ἔργοις χειρὸς καὶ τοῖς τρόποις Pg || 9 τῶν χειρῶν Pb || καὶ τοὺς τρόπους seclus. Hsr. || 10 οὕτω τῷ λ. Pa || 10-11 ἐκείνους τῶν ἀνθρώπων οἵτινες τὰ μὲν χρηστὰ σαφῶς ἐπαγγέλλονται (?), ἔργα δὲ φαῦλα δρῶσιν Pb || 11 δρῶντες Pg

23

Ἀλεκτρυόνες καὶ πέρδιξ

Ἀλεκτρυόνας τις ἐπὶ τῆς οἰκίας ἔχων, ὡς περιέτυχε πέρδικι τιθασῶ πωλουμένῳ, τοῦτον ἀγοράσας ἐκόμισεν οἰκαδὲ ὡς συντραφισόμενον. τῶν δὲ τυπτόντων αὐτὸν καὶ

ἐκδιωκόντων ὁ πέρδιξ ἐβαρυθύμει, νομίζων διὰ τοῦτο αὐτὸν καταφρονεῖσθαι ὅτι ἀλλόφυλός ἐστι. μικρὸν δὲ διαλιπὼν, ὡς θεάσατο τοὺς ἀλεκτρυόνας πρὸς ἑαυτοὺς μαχομένους καὶ οὐ πρότερον ἀποστάντας πρὶν ἢ ἀλλήλους αἰμάξαι, ἔφη πρὸς ἑαυτὸν 5
 “ἀλλ’ ἐγὼγε οὐκέτι ἄχθομαι ὑπὸ τούτων τυπτόμενος· ὁρῶ γὰρ αὐτοὺς οὐδὲ αὐτῶν ἀπεχομένους.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ῥάδιον φέρουσι τὰς ἐκ τῶν πέλας ὕβρεις οἱ φρόνιμοι, ὅταν ἴδωσιν αὐτοὺς μὴδὲ τῶν οἰκείων ἀπεχομένους.

Codd. G¹ (= nr. 25 in cod.) G² (nr. 202) Pb Pa-(Ia II III)

1 Πέρδιξ πιπρασκομένη τοῦτον ἀγοράσας τις ἐκόμισεν οἴκαδε ὡς συντραφ. τοῖς ἡμέροις ὄρνησιν G² || ὡς περιέτυχε] ὡσπερὶ ἔχε Pa || ἀτιθάσσω Pb || 4 ἀλλόφυλον G || διαλιπὼν ὡς om. Pb || ἀλέκτωρας G² || 5 ἢ om. G¹ || ἐμάξαι G² . . . ἀξαι (αἰμάξαι, πατάξαι ?) Pb || 6 οὐκ ἄχθομαι Pb || ὑπὸ τούτων G Pb ὑπ’ αὐτῶν Pa || ὁρῶ-ἀπεχ. om. Pa || οὐδὲ αὐτῶν edd. οὐδὲ (οὐδ’ Pb) αὐτῶν G Pb || 7 ἀπέχοντας G² || 8 ῥάδιον τὰς ἐκ τ. π. ὑβ. οἱ φρ. δέχονται Pb || φέρουσι om. G¹ || 9 ἀλλὰ μὴδὲ G¹ Pa

24

Ἀλώπηξ ἐξογκωθεῖσα τὴν γαστέρα

Ἀλώπηξ λιμώττουσα ὡς θεάσατο ἔν τινι ὄρνος κοιλώματι ἄρτους καὶ κρέα ὑπὸ τινων ποιμένων καταλελειμμένα, ταῦτα εἰσελθοῦσα κατέφαγεν. ἐξογκωθεῖσα δὲ τὴν γαστέρα, ἐπειδὴ οὐκ ἠδύνατο ἐξελθεῖν, ἐστέναζε καὶ ὠδύρετο. ἑτέρα δὲ ἀλώπηξ τῇδε παριούσα, ὡς ἤκουσεν αὐτῆς τὸν στεναγμόν, προσελθοῦσα ἐπυνθάνετο τὴν αἰτίαν. μαθοῦσα δὲ τὰ γεγενημένα ἔφη πρὸς αὐτήν “ἀλλὰ μενετέον σοι ἐνταῦθα 5
 ἕως ἂν τοιαύτη γένη ὅποια οὐσα εἰσηλθες, καὶ οὕτω ῥαδίως ἐξελεύσῃ.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τὰ χαλεπὰ τῶν πραγμάτων ὁ χρόνος διαλύει.

Codd. G Pb Pa Pc-(II IV)

2 ποιμένων om. G || 3 ἐστέναξεν G || 4 τῇδε om. Pc || παρούσα Pa || παριούσα εἰσήκουσεν αὐτῆς τῶν στεναγμῶν καὶ Pb || 4-5 ἐπυνθάνετο-μαθοῦσα om. G || 5 τὸ γενόμενον Pc || μενετέον σοι Pc μ. σὺ Pb μένε τέως σὺ Pa μινετέος G || 7 ὁ χρόνος δηλοῖ Pb

25

Ἀλκυών

Ἀλκυὼν ὄρνεόν ἐστι φιλήρημον διὰ παντός ἐν θαλάσῃ διαιτώμενον. ταύτην λέγεται τὰς τῶν ἀνθρώπων θήρας φυλαττομένην ἐν σκοπέλοις παραθαλαττίοις νεοττοποιεῖσθαι. καὶ δὴ ποτε τίκτειν μέλλουσα παρεγένετο εἰς τι ἀκρωτήριον καὶ θεασαμένη πέτραν ἐπὶ θαλάσῃ ἐνταῦθα ἐνεοττοποιεῖτο. ἐξελθούσης δὲ αὐτῆς ποτε ἐπὶ νομὴν συνέβη τὴν θάλασσαν ὑπὸ λάβρου πνεύματος κυματωθεῖσαν ἐξαρθῆναι 5
 μέχρι τῆς καλιᾶς καὶ ταύτην ἐπικλύσασαν τοὺς νεοττοὺς διαφθεῖραι. καὶ ἡ ἀλκυὼν ἐπανελθοῦσα, ὡς ἔγνω τὸ γεγονός, εἶπεν “ἀλλ’ ἐγὼγε δειλαία, ἥτις τὴν γῆν ὡς ἐπίβουλον φυλαττομένη ἐπὶ ταύτην κατέφυγον ἢ πολλῶ μοι γέγονεν ἀπιστοτέρα.”

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι τοὺς ἐχθροὺς φυλαττόμενοι λανθάνουσι πολλῶ χαλεπωτέροις τῶν ἐχθρῶν φίλοις ἐμπίπτοντες.

10

Codd. G Pb Pg Pa-(Ia III)

1 ἐστι om. Pa || θαλάττη Pb Pa || 2 περιθαλαττίοις G Pg || 3 νεοττοποιήσασθαι Pg || 3-4 καὶ απτε θεασ. om. G || 4 ἐπὶ θαλάττη Schneider ἐπὶ θάλασσαν Pb εἰς θάλασσαν

G P_g P_u εἰς θάλασσαν προβάλλουσαν κοπή. Cham. ἐπιθαλάσσιον H_{sg}. || ἐνεοττ. ἐνταῖθα P_b || ἐνεοττοποιήσατο P_g || ποτε om. P_a || 5 νομάς P_a || θάλατταν P_g || λαύρων πνευμάτων P_b || 6 μέχρι om. P_g || καὶ κατ' αὐτὴν ἐπικυκλώσασαν P_b || ἐπικλύσαν G P_a || 7 ἐγὼ P_g || 8 κατέφυγα P_b || πολλῶν P_g || 9 τυγχάνουσι P_b

26

Ἀλιεὺς ὕδωρ τύπτων

Ἀλιεὺς ἐν τινι ποταμῷ ἤλιευε. καὶ δὴ κατατείνας τὰ δίκτυα, ὥς ἐμπεριέλαβεν ἑκατέρωθεν τὸ ρεῦμα, προσδήσας κάλῳ λίθον ἔτυπτε τὸ ὕδωρ, ὅπως οἱ ἰχθύες φεύγοντες ἀπροφυλάκτως τοῖς βρόχοις ἐμπέσωσι. τῶν δὲ περὶ τὸν τόπον οἰκούντων τις θεασάμενος αἰτὸν τοῦτο ποιούντα ἐμέμφετο ἐπὶ τῷ τὸν ποταμὸν θολοῦν τε καὶ μὴ ἔαν αἰτούς διαιγές ὕδωρ πίνειν. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο "ἀλλ' ἔαν μὴ οὕτως ὁ ποταμὸς ταράσσεται, ἐμὲ δεήσει λιμώττοντα ἀποθανεῖν."

Οὕτω καὶ τῶν πόλεων οἱ δημαγωγοὶ τότε μάλιστα ἐνεργάζονται, ὅταν τὰς πατρίδας εἰς στάσεις περιαγάγωσιν.

Codd. G P_b P_a-(Ia III)

1 περιέλαβεν P_b || 2 κάλῳ λίθον P_b Ia κάλῳ λινῷ λ. G P_a || 3 ἀπροφυλάκτως G ἀπαφυλάκτως P_b || οἰκῶν τις G P_a || 4 ἐμέμφετο ἐπὶ τῷ (τὸ G) τὸν π. θολοῦν τε (θολοῦντα P_a) καὶ μὴ ἔαν αὐτούς G P_a ἐμέμφετο ὡς τὸν π. θολοῦντα καὶ μὴ ἔωντα αὐτούς P_b || 6 δεήσει G || 7 ἐργάζονται P_b || 8 περιαγάγωσιν G P_b P_a Ia περιάγωσιν H_{sg}.

27

Ἀλώπηξ πρὸς μορμούκειον

Ἀλώπηξ εἰσελθοῦσα εἰς πλάστου ἐργαστήριον καὶ ἕκαστον τῶν ἐνόντων διερευνῶσα, ὥς περιέτυχε τραγωδοῦ προσωπεῖω, τοῦτο ἐπάρασα εἶπεν "οἶα κεφαλὴ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει."

Πρὸς ἄνδρα μεγαλοπρεπῇ μὲν σώματι, κατὰ ψυχὴν δὲ ἀλόγιστον ὁ λόγος εὐκαιρος.

Codd. G P_b P_a (bis) P_c-(Ia II III)

1 διελθοῦσα P_b || 2 τραγωδῶν P_b -δῶν ἰη -δου corr. P_c || προσώπῳ P_b -πίῳ P_a || ὦ οἶα P_a² || 4 ὁ λόγος εὐκαιρος ante πρὸς G P_b εὐκ. ὁ λ. proti ἀλόγ. P_a², om. P_a¹ || τῷ σώματι P_c || κατὰ ψυχὴν δὲ ὀλιγοστος G

28

Ἀνὴρ φέναξ

Ἀνὴρ πένης νοσῶν καὶ κακῶς διακείμενος ηὔξατο τοῖς θεοῖς ἐκατόμβην τελέσειν, εἰ περισώσειαν αὐτόν. οἱ δὲ ἀπόπειραν αὐτοῦ ποιήσασθαι βουλόμενοι ραῖσαι τάχιστα αἰτὸν παρεσκεύασαν. κάκεῖνος ἑξαναστάς, ἐπειδὴ ἀληθινῶν βοῶν ἠπόρει, στεατίνους ἑκατὸν πλάσας ἐπὶ τινος βωμοῦ κατέκαυσεν εἰπὼν "ἀπέχετε τὴν εὐχήν, ὦ δαίμονες."

οἱ δὲ θεοὶ βουλόμενοι αὐτὸν ἐν μέρει ἀντιβουκολῆσαι ὄναρ αὐτῷ ἔπεμψαν, παραινούντες ἔλθεῖν εἰς τὸν αἰγιαλόν· ἐκεῖ γὰρ αὐτὸν εὐρήσειν ἀττικὰς χιλίας. καὶ ὅς περιχαρὴς γενόμενος δρομαῖος ἦκεν ἐπὶ τὴν ἡϊόνα. ἐνθα δὴ λησταῖς περιπεσὼν ἀπήχθη καὶ ὑπ' αὐτῶν πωλούμενος εὖρε δραχμὰς χιλίας.

Ὁ λόγος εὐκαιρος πρὸς ἄνδρα ψευδολόγον.

Codd. G Pb Pa-(II III)

1 πόντος ὦν καὶ G || τῷ θεῷ Pa || κατατόμβην G || ἑκατὸν βόας Pa || τελέσαι Pb || 4 κατέ-
καυσεν *Fugia* κατεσκέυασεν G Pa κατεσκήνωσεν Pb || τὰς εὐχάς Pa || 6 αὐτὸν εὐρήσειν
(εὐρεῖ- G) Pa G || εὐρήσει, *om.* αὐτόν, Pb || μυρίας Pb || καὶ ὡς G Pa || 7 ὁρμαῖς G || περι-
τυχῶν Pb

29

Ἀνθρακεὺς καὶ γναφεὺς

Ἀνθρακεὺς ἐπὶ τινος οἰκίας ἐργαζόμενος, ὡς ἐθεάσατο γναφεῖα αὐτῷ παροικισ-
θέντα, προσελθὼν παρεκάλει αὐτὸν ὅπως αὐτῷ σύνοικος γένηται, διεξιὼν ὡς οἰκειότεροι
ἀλλήλοις ἔσονται καὶ λυσιτελέστερον διάξουσιν μίαν ἑπαυλιν οἰκοῦντες. καὶ ὁ γναφεὺς
ὑποτυχῶν ἔφη “ἀλλ’ ἐμοίγε τοῦτο παντελῶς ἐστὶν ἀδύνατον· ἃ γὰρ ἐγὼ λευκανῶ, σὺ
ἀσβολώσεις.”

5

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι πᾶν τὸ ἀνόμοιον ἀκοινώνητόν ἐστιν.

Codd. G Pb Mb Pa Pc-(II III)

1 οἰκίαν G Pa || ὡς *θθ.* καὶ θεασάμενος Pb || τὸν γναφεῖα Pc || 1-2 παροικισθέντα προσελθὼν
προσελθόντα Pa || 2 σύνοικος αὐτῷ Pb || διεξιὼν -ἔσονται] οὕτω γὰρ οἰκειότεροι ἀλλ. ἔσονται
Mb || διεξιὼν Pb || καὶ δ. Pa Pc || καὶ δὲ ἐξίον G || οἰκειότερον Pb Pc || 3 διάξουσιν G || διά-
ξουσιν Pa || διέξουσιν Mb || διέξουσιν Pc || διὰ Pb || 4 ὑπολαβὼν Mb || ἔφη πρὸς αὐτόν Pb ||
παντελῶς τοῦτό ἐστιν Pb || ἐστὶν *om.* Pa || δ γὰρ Pb || ὁ ἐστὶν *om.* Pa

30

Ναυαγὸς καὶ Ἀθηνᾶ

Ἀνὴρ πλούσιος Ἀθηναῖος μεθ’ ἐτέρων τινῶν ἔπλει. καὶ δὴ χειμῶνος σφοδροῦ
γενομένου καὶ τῆς νεῶς περιτραπείσης οἱ μὲν λοιποὶ πάντες διενήχοντο, ὁ δὲ Ἀθηναῖος
παρ’ ἑκάστα τὴν Ἀθηνᾶν ἐπικαλούμενος μυρία ἐπηγγέλλετο, εἰ περισωθῇ. εἰς δὲ
τις τῶν συννεναυαγηκόντων παρανηχόμενος ἔφη πρὸς αὐτόν “σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα
κίνει.”

5

Ἀτὰρ οὖν καὶ ἡμᾶς μετὰ τῆς τῶν θεῶν παρακλήσεως χρὴ καὶ αὐτοὺς τι ὑπὲρ
ἑαυτῶν λογιζομένους δρᾶν.

Codd. G Pb Pa Pc (Ma)-(Ia)

2 νεῶς G Pc Ma || νηὸς Pb Pa || ἐνήχοντο Pc || 3 εἰ περισωθῇ Ma || ἂν π. G Pb Pa
Pc || ἂν περισωθῇ Ia || 4 συννεναυαγηκόντων G || συνένωντων Pc || ἔφη πρὸς αὐτόν] *prose*
Ἀθηνᾷ *in* Pc || καὶ χεῖρα κίνει G Pc Ia || καὶ χεῖρα σὺ κ. Pa || καὶ σὺ τὰς χεῖρας κ. Pb ||
6 αὐτοῖς *om.* G || 7 ἑαυτῶν G || ἑαυτοῦ Pb || αὐτῶν Pc || αὐτῶν Pa || λογιζομένους] ἀγωνιζο-
μένους *coni.* *Hsg.* || *alterum epimythium tale addunt* G Pa Pc: ὅτι ἀγαπητόν ἐστι
(ἐστὶ *om.* Pa) καὶ εὐεργετοῦντας (ἐνεργοῦντας *Cham.*) θεῶν (τῶν θ. Pc) εὐνοίας (ἀνοίας G)
τυχάνειν ἢ ἑαυτῶν ἀμελοῦντας ὑπὸ τῶν δαιμονίων (δαιμόνων Pc) περισώζεσθαι

31

Ἀνὴρ μεσαιπόλιος καὶ δύο ἑταῖραι

Ἀνὴρ μεσαιπόλιος δύο ἐρωμένους εἶχεν, ὧν ἡ μὲν νέα, ἡ δὲ πρεσβύτερη. καὶ ἡ μὲν
προβεβηκυῖα αἰδουμένη νεωτέρῳ αὐτῆς πλησιάζειν, διέτελει, εἴ ποτε πρὸς αὐτὴν
παρεγένετο, τὰς μελαίνας αὐτοῦ τρίχας περιαιρουμένη. ἡ δὲ νεωτέρα ὑποστελλομένη

- γίροντα ἔραστὴν ἔχειν τὰς πολιάς αὐτοῦ ἀπέσπα. οὕτω τε συνέβη αὐτῷ ὑπὸ ἀμφο-
5 τέρων ἐν μέρει τιλλομένῳ φαλακρὸν γενέσθαι.

(ὅττω πανταχοῦ τὸ ἀνώμαλον ἐπιβλαβές ἐστι.

Codd. G Pb Pa-(II IV)

1 μεσαπόλιος G μεσοπόλιος Pa || νέα ὑπῆρχεν Pa || 2 πρὸς αὐτὰς Pa || 3 περιχρουμένη G || 4 καὶ οὕτω συνέβη ὑπ' ἀμφοτέρων αὐτὸν περιτιλλόμενον Pb || 5 φαλακρότερον G Pa

32

Ἀνδροφόνος

- Ἀνθρωπὸν τις ἀποκτείνας ὑπὸ τῶν ἐκείνου συγγενῶν ἐδιώκετο. γενόμενος δὲ κατὰ
τὸν Νεῖλον ποταμὸν, λύκου αὐτῷ ἀπαντήσαντος, φοβηθεὶς ἀνέβη ἐπὶ τι δένδρον
τῷ ποταμῷ παρακείμενον κάκεῖ ἐκρύπτετο. θεασάμενος δὲ ἐνταῦθα ἔχιν κατ' αὐτοῦ
5 δαιρόμενον, ἑαυτὸν εἰς τὸν ποταμὸν καθῆκεν. ἐν δὲ τούτῳ ὑποδεξάμενος αὐτὸν κροκό-
δειλος κατέθουνήσατο.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τοῖς ἐναγέσι τῶν ἀνθρώπων οὔτε γῆς οὔτε αἱέρος οὔτε ὕδατος
στοιχεῖον ἀσφαλές.

Codd. G Pb Pg Pa Pc-(II)

1 ἀνθρωπὸς τις ἀποκτ. τινὰ ὑπὸ τῶν αὐτοῦ σ. Pc || ὑπὸ| ἀπὸ Pb || 1-2 κατὰ Νεῖλον ποταμὸν
(τὸν π. Pb Pc) G Pb Pc || 2 ἀπαντήσαντος Pg || φ. ἀνέβη ἐπὶ τι δένδρον τῷ π. περικείμενον
G Pb Pg φ. ἀνέβη ἐπὶ δένδρον τῷ π. παρακείμενον Pa ἐπὶ τι δένδρον ἀνέβη φοβηθεὶς παρα-
κείμενον (om. τῷ π.) Pc || 3 καὶ ἐκεῖ Pa || θ. δι| καὶ θεασάμενος Pg || ἔχιν^{da} (sic) Pg δρά-
κοντα Pa || 4 δαιρόμενον Pc -ούμενον G αἰρόμενον Pg αἰρούμενον Pa ἐρχόμενον
Pb αἰωρούμενον *Sternbach et Hsg.* || ἐνήκεν Pc || ἐν-κροκόδειλος| ἐν δὲ τῷ ποταμῷ κροκ.
αὐτὸν Pa || 7 ἀσφαλές ἐστιν Pg Pa

33

Ἀνὴρ κομπαστής

- Ἀνὴρ πένταθλος ἐπ' ἀνανδρίᾳ ἐκάστοτε ὑπὸ τῶν πολιτῶν ὀνειδιζόμενος, ἀποδη-
μήσας ποτὲ καὶ μετὰ χρόνον ἐπανελθὼν, ἀλαζονευόμενος ἔλεγεν ὡς πολλὰ μὲν καὶ
ἐν ἄλλαις πόλεσιν ἀνδραγαθήσας, ἐν τῇ Ῥόδῳ τοιοῦτον ἤλατο πῆδημα ὡς μηδένα
τῶν Ὀλυμπιονικῶν ἐφικέσθαι καὶ τούτου μάρτυρας ἔφασκε παρέξεσθαι τοὺς παρα-
5 τετυχηκότας, ἂν ἄρα ποτὲ ἐπιδημήσωσι. τῶν δὲ παρόντων τις ὑποτυχὼν ἔφη πρὸς
αὐτὸν "ἄλλ', ὦ οὗτος, εἰ τοῦτο ἀληθές ἐστιν, οὐδὲν δεῖ σοι μαρτύρων· αὐτοῦ γὰρ
Ῥόδος καὶ πῆδημα."

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ὦν πρόχειρος ἢ δι' ἔργων πείρα, περὶ τούτων πᾶς λόγος περιττός
ἐστιν.

Codd. G Pb Pa-(II III)

1 πεντάθλιος G || ἐπὶ ἀνανδρίᾳ Pa ἐπ' ἀνδρίᾳ G || 3 ἤλλατο Pb ἤλαντον G || 4 ὀλυμ-
πιονικαίων Pb || τούτου τοὺς μ. Pa τούτους μ. G Pb || ἔφη Pb || παρατετ. ἀνδρας Pb || 6
ὦ φιλε Pb || ἐστιν om. Pa || μάρτυραν G || 7 καὶ Ῥόδος καὶ π. Pa || 8 ὅτι om. Pb || 9 ἐστιν om.
Pa

34

Ἀνὴρ ἀδύνατα ἐπαγγελλόμενος

Ἀνὴρ πένης νοσῶν καὶ κακῶς διακείμενος, ἐπειδὴ ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ἀπηλπίσθη, τοῖς θεοῖς ἠύχετο ἐκατόμβην ποιήσῃν ἐπαγγελλόμενος καὶ ἀναθήματα καθιερώσῃν, ἐὰν ἐξαναστῇ. τῆς δὲ γυναικός—ἐτύγχανε γὰρ αὐτῷ παρεστῶσα—πυνθανομένης “καὶ πόθεν αὐτὰ ἀποδώσεις;” ἔφη “νομίζεις γάρ με ἐξαναστήσεσθαι, ἵνα καὶ ταῦτά με οἱ θεοὶ ἀπαιτήσωσιν;”

5

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ταῦτα ῥάδιον οἱ ἄνθρωποι κατεπαγγέλλονται, ἃ τελείειν ἔργῳ οὐ προσδοκῶσιν.

Codd. G Pb Pa Pc-(Ia II III)

1 ἐπεὶ G || ὑπὸ Pc ἀπὸ G Pa παρὰ Pb || ἀπηλπίσθη G Pa || 2 ποιῆσαι Pb || ἐπαγγελλόμενος Pb || ἀναθήματα Pa || 3 ἐτύγχανε-παρεστῶσα om. Pc || αὐτῷ Pa αὐτῇ G αὐτῇ Pb || 4 ἐξαναστήσεσθαι ἵνα καὶ οἱ θ. ταῦτά με Pc || με μὲν ταῦτα om. Pb μὲν Pa || 5 οἱ om. G Pa || 7 οὐ προσδοκῶσιν G

35

Ἄνθρωπος καὶ σάτυρος

Ἄνθρωπὸν ποτε λέγεται πρὸς σάτυρον φιλίαν σπείσασθαι. καὶ δὴ χειμῶνος καταλαβόντος καὶ ψύχους γενομένου ὁ ἄνθρωπος προσφέρων τὰς χεῖρας τῷ στόματι ἐπέπνει. τοῦ δὲ σατύρου τὴν αἰτίαν ἐρομένου δι' ἣν τοῦτο πράττει, ἔλεγεν ὅτι θερμαίνει τὰς χεῖρας διὰ τὸ κρύος. ὕστερον δὲ παρατεθείσης αὐτοῖς τραπέζης καὶ προσφαγήματος θερμοῦ σφόδρα ὄντος, ὁ ἄνθρωπος ἀναιρούμενος κατὰ μικρὸν τῷ στόματι προσέφερε καὶ ἐφύσα. πυνθανομένου δὲ πάλιν τοῦ σατύρου τί τοῦτο ποιεῖ, ἔφασκε καταψύχειν τὸ ἔδεσμα, ἐπεὶ λίαν θερμόν ἐστι. κάκεῖνος ἔφη πρὸς αὐτόν “ἀλλ' ἀποτάσσομαί σου τῇ φιλίᾳ, ὦ οὗτος, ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος καὶ τὸ θερμόν καὶ τὸ ψυχρόν ἐξεῖς.”

5

Ἀτὰρ οὖν καὶ ἡμᾶς περιφεύγειν δεῖ τούτων τὴν φιλίαν ὣν ἀμφίβολός ἐστιν ἡ διάθεσις.

10

Codd. G Pb Pa-(II III IV)

2 προσφέρων om. Pb || 3 ἐπέπνει-κρύος] ἔλεγεν ὅτι θερμαίνει τὰς χεῖρας διὰ τὸ κρύος, τοῦ σατύρου τὴν αἰτίαν ἐρομένου δι' ἣν τοῦτο πράττει Pa || 5 θερμοῦ πάνυ ὄντος Pa || 7 ἐστι om. Pa || 8 ὅτι om. G Pa || καὶ θερμόν G τὸ θ. (om. καὶ) Pb || 9 ἐξεῖς G || 10 ἐπιτυγίημι om. Pa || δεῖ om. G || τούτων scίρσι τούτου G om. Pb

36

Ἀνὴρ κακοπράγμων

Ἀνὴρ κακοπράγμων συνορισάμενος πρὸς τινα ψευδὲς ἐπιδείξειν τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον, ὡς ἐνέστη ἡ προθεσμία, λαβὼν στρουθίον εἰς τὴν χεῖρα καὶ τοῦτο τῷ ἱματίῳ σκεπάσας ἤκεν εἰς τὸ ἱερόν καὶ στὰς ἄντικρυς ἐπηρώτα πότερόν τ. ἔμπνουν ἔχει μετὰ χεῖρας ἢ ἄψυχον, βουλόμενος ἐὰν μὲν ἄψυχον εἴπῃ, ζῶν τὸ στρουθίον ἐπιδείξει, ἐὰν δὲ ἔμπνουν, ἀποπνίξας προενεγκεῖν. καὶ ὁ θεὸς συνεῖς αὐτοῦ τὴν κακο-

5

τεχνίαν εἶπεν "ἀλλ, ὦ οὔτος, πέπαισο· ἐν σοὶ γάρ ἐστι τοῦτο ὃ ἔχεις ἢ νεκρὸν εἶναι ἢ ἐμψυχον."

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τὸ θεῖον ἀπαρεγχείρητόν ἐστιν.

Codd. G Pb Pa (Pe)-(Ia II III)

1 ἐπίδειξιν G || 2 ὡς *om.* Pa || λαβὼν οὖν Pa || 2-3 τῶν ἱματίων G || 4 ἢ ἄψυχον G Pa ἢ ἄπρουν ἢ ἄψυχον Pb || μὲν *om.* G || ζῶν G Pa || τὸ στρουθίον Pe τὸ στρουθὶον G Pb τὸν στρουθὸν Pa || 5 προσεγγεῖν *cdd.* προσεγγεῖν *codd.* || 5-6 τὴν κακότεχνον γνῶμην Pa || 6 εἶπεν *om.* Pa || ἐν σοὶ γάρ τοῦτο ἢ νεκρὸν ἢ ἐμψυχον Pa || 8 ἀπαρευχερίτον G ἀπαρεγχείριστον Pb || ἐστιν *om.* Pa

37

Ἀνὴρ πηρός

Ἀνὴρ πηρός εἰώθει πᾶν τὸ ἐπιτιθέμενον εἰς τὰς αὐτοῦ χεῖρας ζῶν ἐφαπτόμενος λέγειν ὅποῖόν τί ἐστι. καὶ δὴ ποτε λυγκιδίου αὐτῷ ἐπιδοθέντος ψηλαφήσας καὶ ἀμφιγνοῶν εἶπεν "οὐκ οἶδα πότερον λύκου εἶ ἢ ἀλώπεκος ἢ τοιοῦτου τινὸς ζῶον γέννημα. τοῦτο μέντοι σαφῶς ἐπίσταμαι, ὅτι οὐκ ἐπιτήδειον τοῦτο τὸ ζῶον προβάτων 5 ποίμνη συνιέναι."

Οὕτω τῶν πονηρῶν ἡ διάθεσις πολλάκις καὶ ἀπὸ τοῦ σώματος καταφαίνεται.

Codd. G Pb Pg Pa

1 εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ Pb || 2 ἐστι *om.* Pa || λυγκιδίου *Bulle et Hsg.* λυκιδίου Pb Pg λυκίδου G Pa || 3 λύκου *Lessing* κυνὸς *libri* || εἶη ἀλώπεκος Pb εἶη ἢ ἄλ. G Pa ἢ ἄλ. Pg || 5 ποίμνης Pa || συνεῖναι Pg || 6 οὕτως ἢ πονηρὰ διάθεσις Pg

38

Ἀρότης καὶ λύκος

Ἀρότης λύσας τὸ ζεύγος ἐπὶ ποτόν ἀπήγαγε. λύκος δὲ λιμώττων καὶ τροφὴν ζητῶν, ὡς περιέτυχε τῷ ἀρότρῳ, τὸ μὲν πρῶτον τὰς τῶν ταύρων ζεύγλας περιέλειχε, λαβὼν δὲ κατὰ μικρὸν ἐπειδὴ καθῆκε τὸν αὐχένα, ἀνασπᾶν μὴ δυνάμενος ἐπὶ τὴν 5 ἄρουραν τὸ ἄροτρον ἔσυρεν. ὁ δὲ ἀρότης ἐπανελθὼν καὶ θεασάμενος αὐτὸν ἔλεγεν "εἶθε γάρ, ὦ κακὴ κεφαλὴ, καταλιπὼν τὰς ἀρπαγὰς καὶ τὸ ἀδικεῖν ἐπὶ τὸ γέωπονεῖν τραπέιης."

Οὕτως οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων, κἂν χρηστότητα ἐπαγγέλλωνται, διὰ τὸν τρόπον οὐ πιστεύονται.

Codd. G Pb Pa (Pd)

1 ἀπήγε Pa || τροφὰς Pa || 3 ἐπεὶ Pb || ἀνασπᾶν καὶ μὴ δ. Pa || 4 ἀροτήρ G Pa || 7 κατα-χρηστότητα ἐπαγγέλλονται G || 7-8 διὰ-πιστεύονται Pd *om.* G Pa *lanium* ψεύδονται Pb

39

Χελιδὼν καὶ ὄρνεα

Ἄρτι τοῦ ἰξοῦ φυομένου ἡ χελιδὼν αἰσθομένη τὸν ἐνιστάμενον τοῖς πετεινοῖς κίνδυνον, συναθροίσασα πάντα τὰ ὄρνεα συνεβούλευσεν αὐτοῖς μάλιστα μὲν τὰς

ἰξοφόρους δρυὺς ἐκκόψαι, εἰ δ' ἄρα τοῦτο αὐτοῖς ἀδύνατον, ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους καταφυγεῖν καὶ τούτους ἱκετεύσαι, ὅπως μὴ χρησάμενοι τῇ τοῦ ἰξοῦ ἐνεργείᾳ συλλαμβάνωσιν αὐτά. τῶν δὲ ἐγγελασάντων αὐτῇ ὡς ματαιολογούσῃ, αὐτὴ παραγενομένη 5 ἱκέτις τῶν ἀνθρώπων ἐγένετο. οἱ δὲ ἀποδεξάμενοι αὐτὴν ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ σύνοικον αὐτοῖς προσελάβοντο. οὕτως συνέβη τὰ μὲν λοιπὰ ὄρνεα ἀγρευόμενα ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων κατεσθίεσθαι, μόνην δὲ τὴν χελιδόνα ὡς πρόφυγα καὶ ἐν ταῖς αὐτῶν οἰκίαις ἀδεῶς νεοττοποιεῖσθαι.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ τὰ μέλλοντα προορώμενοι εἰκότως τοὺς κινδύνους διακρούονται. 10

Codd. G Pb Pa-(Ia IV)

1 ἡ οἰ. G Pa || πτηνοῖς Pb || 2 συνεβούλευεν Pb || 2-3 ταῖς ἰξοφόροις δρυσὶν Pb || 4 τῆς τ. ἰξοῦ ἐνεργείας G || συλλαμβάνωσιν Schh. συλλαμβάνονται Pb Pa -ονται G || 5 ἐγγελασάντων G ἐγκαλεσάντων Pb γελασάντων Pa || αὐτῇ ὡς ματαιολογούσῃ Pb αὐτῆς ὡς -ούσης G αὐτὴν ὡς ματαιολογούσαν Pa || αὐτῇ G αὐτὴ Pb Pa || παραγενομένη G || 6 ἱκέτις Pa || 7 αὐτοῖς Pb αὐτὴν Pa αὐτῇ G || προσλαβόμενοι Pb προελάβοντο G || οὕτω Pb || τὰ μὲν λοιπὰ ὄρνεα ἀγρ. Pa τὰ μὲν λ. ὄρν. (οἰ. ἀγρ.) G τὰ λ. ὄρνεα (οἰ. μὲν ei ἀγρ.) Pb || 8 πρόσφυγον Pb

40

Ἀστρολόγος

Ἀστρολόγος ἐξῶν ἐκάστοτε ἐσπέρας ἔθος εἶχε τοὺς ἀστέρας ἐπισκοπεῖσθαι. καὶ δὴ ποτε περιῶν εἰς τὸ προάστειον καὶ τὸν νοῦν ὄλον ἔχων πρὸς τὸν οὐρανὸν ἔλαθε καταπεσὼν εἰς φρέαρ. ὀδυρομένοι δὲ αὐτοῦ καὶ βοῶντος, παριῶν τις, ὡς ἤκουσε τῶν στεναγμῶν, προσελθὼν καὶ μαθὼν τὰ συμβεβηκότα ἔφη πρὸς αὐτόν “ὦ οὗτος, 5 σὺ τὰ ἐν οὐρανῷ βλέπεις πειρώμενος τὰ ἐπὶ τῆς γῆς οὐχ ὁρᾷς;”

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιο ἂν τις ἐπ' ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων οἱ περὶ δόξης ἀλαζονεύοντες οὐδὲ τὰ κοινὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐπιτελεῖν δύνανται. 5

Codd. G Pb Pa-(Ia)

1 ἐσπέραν G Pa || ἐπισκοπῆσαι Pb || 2 ἐν τῷ οὐρανῷ Pb || 3 καταπεσεῖν Pa || εἰς τὸ φ. G || 4 τὸν στεναγμὸν G Pa || 5 ὁρᾷς; G ὁρᾷς: -Pb Pa || 6 τῷ λόγῳ τούτῳ Pb οὕτω τῷ λ. Pa || ἐπ' ἐκείνων G Pa πρὸς ἐκείνους Pb || περὶ δόξης G Pb παραδόξοις Pa παραδόξως (Ia) edd. || ἀλαζονεύοντες-δύνανται (δυνάμενοι G) Pb G ἀλαζονεύον(αι) καὶ μηδὲ -δυνάμενοι Pa

41

Ἀλώπηξ ἀρνίον καταφιλοῦσα καὶ κύων

Ἀλώπηξ εἰς ἀγέλην προβάτων εἰσελθοῦσα θηλαζόντων τῶν ἀρνῶν ἕνα λαβομένη προσεποιεῖτο καταφιλεῖν. ἐρωτηθεῖσα δὲ ὑπὸ κυνὸς “τί τοῦτο ποιεῖς;” “τιθηνόμην αὐτό,” ἔφη, “καὶ προσπαίζω.” καὶ ὁ κύων ἔφη “καὶ νῦν, ἐὰν μὴ ἀφῇς τὸ ἀρνίον, τὰ κυνῶν σοι προσοίσω.”

Πρὸς ἄνδρα ῥαδιουργὸν καὶ μωροκλέπτην ὁ λόγος εὐκαιρος. 5

Codd. G Pb Pg Mb (Ca) Pa Pc-(Ia)

1 τῶν ἀρνῶν ἕνα λαβομένη G Pb Pg Mb τ. ἀρνίων ἐν λ. Ca τ. ἀρνίων εὐλαβομένη

Pc τὸν ἀρνὸν ἀναλαβομένη Iη τῶν ἀρνίων ἐν ἀναλαβομένη *edd.* || 2 ποιεῖ C^{ham.} || 2-3 τιθηνοῦμαι αὐτὸν ἔφη G τ. αὐτῷ ἔφη Pb τ. ἔφη αὐτῷ Pg τ. ἔφη αὐτό Mb || 3 καὶ ὁ κύων-τὰ κυνῶν] ὁ δὲ εἰάν μὴ ἀφῆς φησιν τὸ ἀρνίον ἀφ' ἐαυτῆς τὰ κοινῶν Mb || καὶ ὁ κύων ἔφη *om.* Pg || ἀφ' ἐαυτῆς *ruel* ἀρνίον *libri, excerpto* Pb; *cf. Hsg. ad locum* || 5 μωροκλέπτην G Pb μωρὸν κλέπτειν Pg Mb Pη πανούργον Pc

42

Γεωργὸς καὶ παῖδες αὐτοῦ

Ἄνῃρ γεωργὸς μέλλων τελευτᾶν καὶ βουλόμενος τοὺς αὐτοῦ παῖδας ἐμπείρους ποιῆσαι τῆς γεωργίας, μετακαλεσάμενος αὐτοὺς ἔφη “τεκνία, ἐν μιᾷ μου τῶν ἀμπελῶν θησαυρὸς ἀπόκειται.” οἱ δὲ μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν ὕννας τε καὶ δικέλλας λαβόντες πᾶσαν αὐτῶν τὴν γεωργίαν ὥρυξαν. καὶ τὸν μὲν θησαυρὸν οὐχ εὔρον, ἡ δὲ ἄμπελος 5 πολυπλασίαν τὴν φορὰν αὐτοῖς ἀντεδίδου.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ὁ κάματος θησαυρὸς ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις.

Codd. G Pb Mb Pa-(II III)

1 ἐαυτοῖς Mb || 2 ποιῆσαι G Pb εἶναι Mb Pa || τεκνία μου Pb || ἐν μιᾷ μου τῶν ἀμπελῶνων G ἐν ἐνί μου τ. ἀμπελῶν Pb ἐν μιᾷ τ. ἀμπελίων μου Mb || 3 ἐαυτοῦ Pb ἐκείνου Mb || ὕνας G Pa || 4 πᾶσαν αὐτοῖς Mb || 5 πολυπλασίαν (-άσιαν G) Pa G πολλαπλάσιον Pb πολλαπλασίως Mb || τὸν καρπὸν Mb || αὐτοῖς] αὐτῆς G Mb || ἀπεδίδου Mb ἐπέδιδου Pa || 6 ὁ λ. δ. G Pb ὁ λ. διδάσκει ἡμᾶς Mb τοῦτο μὲν ἐγνώσαν Pa

43

Βάτραχοι ὕδωρ ζητοῦντες

Βάτραχοι δύο ξηρανθείσης αὐτῶν τῆς λίμνης περιήεσαν ζητοῦντες ποῦ καταμεῖναι. ὡς δὲ ἐγένοντο κατὰ τι φρέαρ, ὁ ἕτερος συνεβούλευσεν ἀμελητὶ ἄλλεσθαι. ὁ δὲ ἕτερος ἔλεγεν “εἰάν οὖν καὶ τὸ ἐνθάδε ὕδωρ ξηρανθῇ, πῶς δυνησόμεθα ἀναβῆναι;”

Ὁ λόγος ἡμᾶς διδάσκει μὴ ἀπερισκέπτως προσέρχεσθαι τοῖς πράγμασιν.

Codd. G Pb Pg Pa Pc-(Ia II III)

1 αὐτῶν *om.* G Pb || 2 συνεβούλευεν (σ. αὐτῷ Pb) Pg Pa Ph || ἀμελητὶ Pa ἀμελήτως (-ος G) Pc G ἀμελῶς Pb ἀμελητήτως Pg || καθάλλεσθαι *Schn. el Hsg.* || 3 ἔλεγεν *om.* Pg || 4 τοῖς τοῦ βίου *pr.* Pc

44

Βάτραχοι αἰτοῦντες βασιλέα

Βάτραχοι λυπούμενοι ἐπὶ τῇ ἐαυτῶν ἀναρχίᾳ πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς τὸν Δία δεόμενοι βασιλέα αὐτοῖς παρασχεῖν. ὁ δὲ συνιδὼν τὴν εὐήθειαν αὐτῶν ξύλον εἰς τὴν λίμνην καθῆκε. καὶ οἱ βάτραχοι τὸ μὲν πρῶτον καταπλαγέντες τὸν ψόφον ἐαυτοὺς εἰς τὰ βάθη τῆς λίμνης ἐδίδοσαν, ὕστερον δὲ, ὡς ἀκίνητον ἦν τὸ ξύλον, ἀναδύν- 5 τες εἰς τοσοῦτον καταφρονήσεως ἤλθον ὡς ἐπιβαίνοντες αὐτῷ ἐπικαθέζεσθαι. ἀναξιοπαθοῦντες δὲ τοιοῦτον ἔχειν βασιλέα ἤκον ἐκ δευτέρου πρὸς τὸν Δία καὶ τοῦτον παρεκάλουν ἀλλάξαι αὐτοῖς τὸν ἄρχοντα· τὸν γὰρ πρῶτον λίαν εἶναι νωχελῆ. καὶ ὁ Ζεὺς ἀγανακτήσας κατ' αὐτῶν ὕδρον αὐτοῖς ἔπεμψεν, ὑφ' οὗ συλλαμβανόμενοι κατησθίοντο.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ἄμεινόν ἐστι νωθεῖς καὶ μὴ πονηροὺς ἔχειν ἄρχοντας ἢ ταρακ- 10
τικούς καὶ κακούργους.

Codd. G Pb Pg Pa Pc-(Ia II IV)

1 βάρ. δύο Pa Pc Pg || αὐτῶν Pc || εἰς τὸν Δία (Δίαν G) Pc G ἐπὶ τ. Δ. Pb || 2 αὐτῶν
Pa om. *ceteri* || 4 ἑαυτοὺς-ἐνέδυσαν Pg || ἀναδύναντες G Pb || 5 καταφρονήσεων G || ὡς
καὶ ἐπιβ. G Pc || ἐπεκαθέζοντο Pc || ἀνέξιοπαθοῦντες Pa ἀξιοπαθοῦντες Pc || 7 τὸν
γάρ-νωχελῇ om. Pa || 8 κατ' αὐτοὺς G || ὕδραν-ἰφ' ἧς Pb || αὐτοῖς αὐτοῖς Pg || συλλαβόμενοι
Pc || 9 κατεσθίονται G Pg Pa || 10 ἐστὶ εἶναι Pg om. Pa || καὶ μὴ π. *del. Hsr.* || ἄρχοντας
ἀτάκτους Pa || τακτικούς Pg

45

Βόες καὶ ἄξων

Βόες ἄμαξαν εἰλκον. τοῦ δὲ ἄξονος τρίζοντος ἐπιστραφέντες ἔφασαν πρὸς αὐτόν
“ὦ οὗτος, ἡμῶν τὸ ὄλον βάρος φερόντων σὺ κέκραγας;”

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἐνιοι, ἐτέρων μοχθούντων, αὐτοὶ προσποιοῦνται κάμνειν.

Codd. G Pb Pg Mb Pa Pc-(II IV)

1 ἔφασαν Pg Mb || ἔφασαν οὕτως G Pb οὗτοι ἔφασαν *Hsr.* || 2 σὺ τί κράξεις G Pb || 3
erimythium om. Pb || μοχθούντων ἐτέρων Pa || αὐτοὶ ἄλλοι G

46

Βορέας καὶ Ἥλιος

Βορέας καὶ Ἥλιος περὶ δυνάμειος ἤριζον. ἔδοξε δὲ αὐτοῖς ἐκείνῳ τὴν νίκην ἀπονεῖμαι
ὅς ἂν αὐτῶν ἀνθρωπὸν ὁδοιπόρον ἐκδύση. καὶ ὁ Βορέας ἀρξάμενος σφοδρὸς ἦν· τοῦ
δὲ ἀνθρώπου ἀντεχομένου τῆς ἐσθῆτος μᾶλλον ἐπέκειτο. ὁ δὲ ὑπὸ τοῦ ψύχους κατα-
πονούμενος ἔτι μᾶλλον καὶ περιττοτέραν ἐσθῆτα προσελάμβανεν, ἕως ἀποκαμῶν
(ὁ Βορέας) τῷ Ἥλίῳ μεταπαρέδωκε. κακείνος τὸ μὲν πρῶτον μετρίως προσέλαμψε 5
τοῦ δὲ ἀνθρώπου τὰ περισσὰ τῶν ἱματίων ἀποτιθεμένου σφοδρότερον τὸ καῦμα ἐπέ-
τεινε, μέχρις οὗ, πρὸς τὴν ἀλέαν ἀντέχειν μὴ δυνάμενος, ἀποδυσάμενος ποταμοῦ
παραρρέοντος ἐπὶ λουτρὸν ἀπῆει.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι πολλάκις τὸ πείθειν τοῦ βιάζεσθαι ἀνυστικώτερόν ἐστι.

Codd. G Pb Pg Pa Pc-(IV)

1 ἀποδοῦναι Pc || 2 ἂν om. Pc || αὐτοῖς G || ἐκδύση Pb Pg -σει G Pc ἀποδύση Pa
|| καὶ Βορέας Pc || 3 τῇ ἐσθῆτι Pc || 4 περιττότερον G Pc || περιελάμβανεν Pg || ἕως G Pb
Pa ἕως ἂν Pc ὅς Pg || 5 ὁ Βορέας *add. Schn.* || μεταπαρέδωκε G Pg μετεπαρέδωκε
Pa μετὰ τοῦτο παρέδωκε Pb παρέδωκε Pc *rust* πρῶτον *hial lacuna in cod. G, cf. Studies 79* || 6 ἀποθεμένου Pg || 7 ἕως οὗ Pa || 8 ῥέοντος Pb || παρῆει Pa || 9 ἀντικώτερον
Pb Pa || ἐστὶ om. Pa Pc

47

Παιδίον ἐμοῦν σπλάγχνα

Βοῦν τινες ἐπ' ἀγροῦ θύοντες τοὺς σύνεγγυς ἐκάλεσαν. ἐν δὲ τούτοις ἦν τις καὶ
γυνὴ πενιχρά, μεθ' ἧς καὶ ὁ αὐτῆς παῖς εἰσῆλθε. προΐουση; δὲ τῆς εὐωχίας, τὸ παιδίον
διὰ χρόνου πληρωθὲν τῶν σπλάγχνων καὶ τοῦ οἴνου ἐξωδῆκει τὴν γαστέρα καὶ

5 ὃν βασανιζόμενον ἔλεγεν "ὦ μήτερ, ἐμῷ τὰ σπλάγχνα." ἡ δὲ εἶπεν "οὐχὶ τὰ σά, τέκνον, ἀ δὲ κατέφαγες."

(ὁὗτος ὁ λόγος ἀρμόττει πρὸς ἄνδρα χρεωφειλέτην, ὅστις ἐτοιμῶς τὰ ἀλλότρια λαμβάνων, ὅταν ἀποτίνειν δέη, οὕτως ἐπάχθεται ὡς οἴκοθεν προῖέμενος.

Codd. Pb Pg Pa Pc (Pc)-(II)

1 σύνεγγυς Hsg. ex consensione II γειτνιώντας Pc συγγενεῖς celeri || ἐκάλουν Pc || 1-2 τις γυνή (om. καί) Pg Pc || 2 ὁ αὐτῆς παῖς Hsg. ἀλλότριος παῖς Pg Pa ἀλλότρια π. Pc ἀλλοτρίας π. Pb || προσιοῦσης Pb Pc || δὲ om. Pb || τὸ παιδίον om. Pg || 3 τοῦ χρόνου Pc χρ. πολλοῦ Pg || πληρωθέντων τῶν Pg || καὶ τῶν σπλ. Pb || ἐξωδῆκει τὴν γαστέρα scitipai ἐξωδῆκει Pg ἐπειδὴ προέστη αὐτὸ Pb ἐπειδὴ προέστη αὐτῇ (-ῶ ?) Pc ἐπειδὴ προεστίατο Pa || 3-4 καὶ δὴ βασανιζόμενον (-ος Pg) Pb Pg καὶ διαβασανιζόμενον (-ος Pa) Pc Pa || 4 ἔλεγεν om. Pg || ἐμῷ om. Pa Pg || ὁ δὲ Pg || 5 ὦ τέκνον Pb om. Pg || ἀλλ' ἂ κ. Pb || 6 ἀρμόζει Pb || 7 δέοι Pa || οὕτω Pa Pb || ἐπάχθεται Charitonides ἀπέχθεται (-εῖται Pc) libri

48

Βούβαλις καὶ νυκτερίς

5 Βούβαλις ἀπὸ τινος θυρίδος κρεμαμένη νυκτὸς ἦδε. νυκτερίς δὲ ἐξήκουσε αὐτῆς τὴν φωνὴν καὶ προσελθοῦσα ἐπυνθάνετο ἀπ' αὐτῆς τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἡμέρας μὲν ἡσυχάζει, νύκτωρ δὲ ᾄδει. τῆς δὲ λεγούσης ὡς οὐ μάτην τοῦτο πράττει ἡμέρας γάρ ποτε ᾄδουσα συνελήφθη, διὸ ἀπ' ἐκείνου ἐσωφρονίσθη, ἡ νυκτερίς εἶπεν "ἀλλ' οὐ νῦν σε δεῖ φυλάττεσθαι, ὅτε οὐδὲν ὄφελός ἐστι, τότε δὲ πρὶν καὶ συλληφθῆναι."

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασι μετάνοια ἀνωφελὴς καθέστηκεν.

Codd. Pb Pa Pg-(Ia III)

1 βούβαλις (sc. iusciniā) Thompson, A Glossary of Greek Birds² p. 65 βωταλις (βο- Pa) Pb Pa βώταλις Pg || ἦδε. νυκτερίς δὲ om. Pg || ἐξήκουσε Cham. ἀφείλετο (-ατο Pb) codd. || ἀπ' αὐτῆς Pb Pg || 2 ἡ νυκτερίς ἐπυνθάνετο Pg || ἀπ' om. Pa || 3 νυκτὸς Pg || 4 μὲν γάρ Pg || συνελήφθη Pb || καὶ ἡ ν. Pa Pg || 4-5 ἀλλὰ δεῖ σε νῦν Pg || 5 ὅταν Pb δτ' Pg || ἐστι om. Pa

49

Βουκόλος μὸσχον ἀπολέσας καὶ λέων

5 Βουκόλος βόσκων ἀγέλην ταύρων ἀπώλεσε μὸσχον. περιελθὼν δὲ καὶ μὴ εὐρὼν ἠύξατο τῷ Δί, ἐὰν τὸν κλέπτην εὕρῃ, ἔριφον αὐτῷ θῆσαι. ἐλθὼν δὲ εἰς τινα δρυμῶνα καὶ θεασάμενος λέοντα κατεσθίοντα τὸν μὸσχον, περίφοβος γενόμενος, ἐπάρas τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπε "δέσποτα Ζεῦ, πάλαι μὲν σοι ἠύξάμην ἔριφον θῆσαι
5 ἐὰν τὸν κλέπτην εὕρω, νῦν δὲ ταυρὸν σοι θύσω ἐὰν τὰς τοῦ κλέπτου χεῖρας ἐκφύγω."

Οὗτος ὁ λόγος λεχθεὶς ἂν ἐπ' ἀνδρῶν δυστυχοῦντων, οἵτινες ἀπορούμενοι εὐχονται εὐρεῖν, εὐρόντες δὲ ζητοῦσιν ἀποφυγεῖν.

Codd. Pb Pg Pa Pc-(II III IV)

1 περιῶν Pg || 4 εἰς τὸν οὐρανὸν τὰς χ. Pb τὰς χ. πρὸς τ. οὐρανὸν Pg || δέσποτα (ὦ δ. Pc) Ζεῦ Pb Pc Ζεῦ δ. Pa Pg || πάλαι πολλὰ Pg || 5 ἐὰν τὸν κλ. Pb Pc ἂν τ. κλ. Pa εἰ τ. κλ. Pg || σοι om. Pb || θύσω προσενέγκω Pc || τὰς χεῖρας τοῦ κλ. Pc || 6 κατ' ἀνδρῶν Pb || ἀτυχοῦντων Pg || 7 εὐρεῖν θησαυρὸν Pg

50

Γαλή καὶ Ἀφροδίτη

Γαλή ἐρασθεῖσα νεανίσκου εἵπρεποὺς ἤϋξατο τῇ Ἀφροδίτῃ ὅπως αὐτὴν μεταμορφώσῃ εἰς γυναῖκα. καὶ ἡ θεὸς ἐλεήσασα αὐτῆς τὸ πάθος μετετέπωσεν αὐτὴν εἰς κόρην εὐεῖδῃ, καὶ οὕτως ὁ νεανίσκος θεασάμενος αὐτὴν καὶ ἐρασθεὶς οἶκαδε ὡς ἑαυτὸν ἀπήγαγε. καθημένων δὲ αὐτῶν ἐν τῷ θαλάμῳ ἡ Ἀφροδίτη, γνῶναι βουλομένη εἰ μεταβαλοῦσα τὸ σῶμα ἢ γαλῇ καὶ τὸν τρόπον ἥλλαξε, μὺν εἰς τὸ μέσον καθῆκεν. 5 ἡ δὲ ἐπιλαθμένη τῶν παρόντων ἐξαναστᾶσα ἀπὸ τῆς κοίτης τὸν μὺν ἐδίωκε καταφαγεῖν θέλουσα. καὶ ἡ θεὸς ἀγανακτήσασα κατ' αὐτῆς πάλιν αὐτὴν εἰς τὴν ἀρχαίαν φύσιν ἀποκατέστησεν.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ φύσει πονηροί, κἂν φύσιν ἀλλάξωσι, τὸν γοῦν τρόπον οὐ μεταβάλλονται. 10

Codd. Pb Pg Mb Pa Pc-(II IV)

1 αὐτὴν om. Pb || μεταμορφώσῃ Pg || 3 καθῆλλαξε Pb || καὶ μὺν Pa || 6 τοῦ νυμφίου καὶ τῶν π. Pg || 7 ἐθέλουσα Pg Mb || αὐτὴν om. Pg Mb || 8 ἀποκατέστησεν Pa Pc || 9 πονηροὶ κατὰ πάντα κἂν τὴν φ. Pb || 10 οὐ μεταλλάσσουν Pb

51

Γεωργὸς καὶ ὄφεις

Γεωργοῦ παῖδα ὄφεις ἐρπύσας ἀπέκτεινεν. ὁ δὲ ἐπὶ τούτῳ δεινοπαθήσας πέλεκυν ἀνέλαβε καὶ παραγενόμενος εἰς τὸν φωλεὸν αὐτοῦ εἰστῆκε παρατηρούμενος, ὅπως, ἂν ἐξίῃ, εὐθέως αὐτὸν πατάξῃ. παρακύνψαντος δὲ τοῦ ὄφεως, κατενεγκὼν τὸν πέλεκυν τοῦ μὲν διήμαρτε, τὴν δὲ παρακειμένην πέτραν διέκοψεν. εὐλαβηθεὶς δὲ ὕστερον παρεκάλει αὐτὸν ὅπως αὐτῷ διαλλαγῇ. ὁ δὲ εἶπεν “ἀλλ’ οὔτε ἐγὼ δύναμαι σοὶ 5 εὐνοῆσαι, ὁρῶν τὴν κεχαραγμένην πέτραν, οὔτε σὺ ἐμοί, ἀποβλέπων εἰς τὸν τοῦ παιδὸς τάφον.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι αἱ μεγάλαι ἐχθραὶ οὐ ραδίας τὰς καταλλαγὰς ἔχουσι.

Codd. G Pb Pg Mb Pa Pc (Ma)-(II III IV)

1 . . . το G τοῦτο Pb || πελέκυν G Pb Pg || 2 καὶ ὡς γενόμενος G || φ. αὐτῆς Pa || ὅπερ ἂν Pb || 3 πατάξει G Mb || κατήνεγκε γ. π. καὶ Pc || 4 τὰς δὲ παρακειμένας πέτρας ἔκοψε Pa || 5 αὐτὸ G Mb αὐτοῦ Pb || διαλλαγῇ^η Pb || ἀλλ’ om. Pc || σοὶ δύναμαι Pc || 6 ἐμοὶ om. Pg Mb || 8 ραδίας Pa ραδίως ceteri || καταλλαγὰς Ma μεταλλαγὰς ceteri

52

Γεωργὸς καὶ κύνες

Γεωργὸς ὑπὸ χειμῶνος ἐναποληφθεὶς ἐν τῇ ἐπαύλει, ἐπειδὴ οὐκ ἠδύνατο προελθεῖν καὶ ἑαυτῷ τροφήν πορίσαι, τὸ μὲν πρῶτον τὰ πρόβατα κατέφαγεν. ἐπειδὴ δὲ ἔτι ὁ χειμῶν ἐπέμενε, καὶ τὰς αἴγας κατεβοήσατο. ἐκ τρίτου δὲ, ὡς οὐδεμία ἄνεσις ἐγένετο, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀροτῆρας βοῦς ἐχώρησεν. οἱ δὲ κύνες θεασάμενοι τὰ πραττόμενα ἔφασαν πρὸς ἀλλήλους “ἀπιτέον ἡμῖν ἐστὶν ἐνθένδε· ὁ δεσπότης γάρ, εἰ οὐδὲ τῶν συνεργα- 5 ζομένων βοῶν ἀπέσχετο, ἡμῶν πῶς φείσεται;”

Ὁ λόγος διδάσκει δεῖν τούτους μάλιστα φυλάττεσθαι οἱ οὐδὲ τῆς κατὰ τῶν οἰκείων ἀδικίας ἀπέχονται.

Codd. G Pb Pg Mb Pa Pc-(II III)

1 ἀναπολιφθεῖς Pa Pc || ἐν οἱ. Pc. || προελθεῖν καὶ ἐαυτῷ τροφήν πορίσαι Pg Mb πρ. ἐαυτῷ τροφήν (τροφάς Pa, τροφήν ἐ. Pb) πορίσαι (πορίσασθαι Pb) G Pb Pa προελθῶν τρ. αἰτῷ πορίσαι Pc || 2 τὸ μὲν πρῶτον οἱ. Pg Mb || βρώματα G || δέ τι Pa δ' ἐτι Pc δέ τι G δέ (οἱ. ἐτι) ceteri || 3 παρῆμενε Pc || 5 ἐγένετο Pb Pa || 4 ἔφησαν Pb Pg Mb || 5 ἡμῖν ἐστὶν ἐνθίνδε οἱ. Pc || ἐστὶν οἱ. Pa Pb || ἐνθίνδε] τὴν ἐνθάδε Pb || εἰ γὰρ ὁ δεσπότης Pc || εἰ οἱ. G Pg Mb Pa || οὐ Pg || συνεργουμένων Pg ἐργαζομένων Pa || 6 ἀπέχετο G || καὶ ἡμῶν Pg Mb ἡμῶν δέ Pa || 7 διδάσκει (δηλοῖ Pc) δεῖν G Pg Mb Pc δηλοῖ ὅτι δεῖ Pb δηλοῖ (οἱ. ὅτι δεῖ) Pa || φυλ. μάλιστα Pb || οἱ οἱ. Mb || 11 κατὰ οἱ. Pb

53

Γεωργοῦ παῖδες στασιάζοντες

Γεωργοῦ παῖδες ἐστασίαζον. ὁ δέ, ὡς πολλὰ παραινῶν οὐκ ἠδύνατο πείσαι αὐτοὺς λόγοις μεταβαλέσθαι, ἔγνω δεῖν διὰ πράγματος τοῦτο πρᾶξαι, καὶ παρήνευσεν αὐτοῖς ῥάβδων δέσμην κομίσαι. τῶν δὲ τὸ προσταχθὲν ποιησάντων, τὸ μὲν πρῶτον δούς αὐτοῖς ἀθρόας τὰς ῥάβδους ἐκέλευσε κατεάσσειν. ἐπειδὴ δὲ καίπερ βιαζόμενοι
5 οὐκ ἠδύναντο, ἐκ δευτέρου λύσας τὴν δέσμην ἀνὰ μίαν αὐτοῖς ῥάβδον ἐδίδου. τῶν δὲ ῥαδίως κατακλώντων, ἔφη “ἀτὰρ οὖν καὶ ὑμεῖς, ὦ παῖδες, ἐὰν μὲν ὁμοφρονῆτε, ἀχείρωτοι τοῖς ἐχθροῖς ἔσεσθε, ἐὰν δὲ στασιάζητε, εὐάλωτοι.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τοσοῦτον ἰσχυροτέρα ἐστὶν ἡ ὁμόνοια ὅσον εὐκαταγώνιστος ἡ στάσις.

Codd. G Pb Pg Mb Pa Pc-(II IV)

1 ὁ δὲ οἱ. Mb || 2 λόγοις οἱ. Pc || μεταβάλλεσθαι (-έσθαι Pb) G Pb || δὴ Pc προ δεῖν || διὰ τὰ πράγματα G πράγματι Pb || παρήγγειλεν Pg || 3 δέσμια G Pb || 4 κατεάσειν Mb Pa κατεάξει Pc || καίπερ β. Pg Mb Pc καὶ περιβιαζόμενοι G Pb κατὰ πᾶν β. Pa || 6 ὁμοφρονεῖτε Pg || 7 ἂν δὲ βιάζητε Pc || 8 τοσοῦτον (-ούτω G) ἰσχυροτέρα (-ρον Pb) ἐστὶν (ἐ. οἱ. Pa) ἡ ὁμόνοια (ὁμοφωνία Pc) ὅσον (ὡς G Pa Pc) G Pb Pa Pc ὅσον ἰσχυρά ἐστὶν ἡ (ἡ οἱ. Mb) ὁμόνοια τοσοῦτον Pg Mb || εὐκαταγώνιστος Pb εὐκατάγνωστος G Pa Pc εὐκαταφρόνητος Pg Mb

54

Κοχλίας

Γεωργοῦ παῖς κοχλίας ὤπη. ἀκούσας δὲ αὐτῶν τριζόντων ἔφη “ὦ κάκιστα ζῶα, τῶν οἰκίων ὑμῶν ἐμπιπραμένων, αὐτοὶ ἄδετε;”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι πᾶν τὸ παρὰ καιρὸν δρώμενον ἐπονείδιστόν ἐστι.

Codd. G Pb Pa Pc-(III)

1 κολιάς G || ὤπη G -τει tell. || τριζόντων Pc || 2 οἰκίων G Pb || ἡμῶν G ἡμῶν in ὑμ. mutil. Pb || 3 περὶ G || ἐστὶ οἱ. Pb Pa

55

• Γυνή καὶ θεραπεία

Γυνὴ χήρα φιλεργός, θεραπαινίδας ἔχουσα, ταύτας εἰώθει νυκτὸς ἐπὶ τὰ ἔργα ἐγείρειν πρὸς ἀλεκτοροφωνίαν. αἱ δὲ συνεχῶς καταπονούμεναι ἔγνωσαν δεῖν τὸν

ἐπὶ τῆς οἰκίας ἀλέκτορα ἀποπνίξαι· ἐκεῖνον γὰρ ὦντο τῶν κακῶν αἰτιον εἶναι, νύκτωρ ἐγείροντα τὴν δέσποιναν. συνέβη δὲ αὐταῖς τοῦτο πραξάσαις χαλεπωτέροις τοῖς δεινοῖς περιπεσεῖν· ἡ γὰρ δέσποινα ἀγνοοῦσα τὴν τῶν ἀλεκτρονῶν ὥραν 5 νυχιέστερον αὐτὰς ἐξήγειρεν.

Οὕτω πολλοῖς ἀνθρώποις τὰ ἴδια βουλευματα κακῶν αἷτια γίνεται.

Codd. G Pb Pg Mb Pa Pc-(Ia III)

1 φιλέργος Mb Pa || εἰώθεν Pg || νυκτὸς om. Pg Mb || 2 πρὸς ἀλεκτοροφωνίαν G πρὸς ἀλεκτροφωνίαν Pb πρὸς ἀλεκτροφωνίαν Pg Mb Pa Pc || οἱ δὲ Pb || 4 ἐγείραντα Pg || αὐταῖς | αὐτὸ Pg Mb || πραξάσαις τοῦτο Pa || πραξάσας Mb || 5 πεσεῖν Mb || ὥραν Pg Mb Pc φωνῇ Pb (τάς-) φωνάς Pa om. G || 6 νυχιέστερον G Pa νυχιαίτερον Pg Mb νυκτερινάς Pb ἐννυχιέστερον Pc ἐννυχιέστερον Ia coniciās νυχιώτερον vel ἐννυχιώτερον || ταύ-
τας Pb pro αὐτάς || ἐπὶ τὸ ἔργον ἐγείρειν Pa || 7 γίνονται Pg Mb

56

Γυνὴ μάγος

Γυνὴ μάγος ἐπώδᾳ καὶ καταθέσεις θεῶν μνημάτων ἐπαγγελλομένη διετέλει πολλὰ τελοῦσα καὶ ἐκ τούτων οὐ μικρὰ βιοποριστοῦσα. ἐπὶ τούτοις γραψάμενοί τινες αὐτὴν ὡς καινοτομοῦσαν περὶ τὰ θεῖα εἰς δίκην ἀπήγαγον καὶ κατηγορήσαντες κατεδίκασαν αὐτὴν θανάτῳ. θεασάμενος δὲ τις αὐτὴν ἀπαγομένην ἐκ τῶν δικαστηρίων ἔφη “ὦ αὐτὴ, σὺ τὰς τῶν δαιμόνων ὀργὰς ἀποτρέπεις ἐπαγγελλομένη, πῶς οὐδέ 5 ἀνθρώπους πείσαι ἠδυνήθης;”

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρῆσαιτο ἂν τις πρὸς γυναῖκα πλάνον, ἥτις τὰ μείζονα κατεπαγγελλομένη τοῖς μετρίοις ἀδύνατος ἐλέγχεται.

Codd. G Pb Pg Pa Pc-(Ia III)

1 καὶ καθέσεις G Pg om. Pb || θεῶν καταθ. Pa || 1-2 διετέλει-τούτων om. G || 2 βιοπορι-
στοῦσα G -άσα Pg -σθοῦσα Pb || τούτοις γὰρ ἀψάμενοι Pg τ. ἐγγραφόμενοι Pa || 3 αὐτῆς Pg || καινοτομοῦσα G καινοτομήσαντες Pb -μάσαν Pg || περὶ-αὐτὴν om. G || περὶ
edd. ἐπὶ codd. || δίκας Pa || ἐπήγαγον Pc ὑπήγαγον Pg || κατήγ. καὶ Pb || 4 θανάτῳ
Pg ἐπὶ θανάτῳ Pb Pa Pc ἐπὶ θάνατον G || αὐτὰς ἀπαγομένης Pa || ἐπαγομένην G πα-
ραγενομένην Pc om. Pb || ἐν τῷ δικαστηρίῳ Pc || 5 ὦ αὐτὴ Pg αὐτῇ ceteri || σὺ Hsr.
οὐ G Pg Pa Pc οὐ τὰς om. Pb || τῶν δ. Pb τῶν om. ceteri || τρέπειν Pb || ἐπαγγελ-
λομένη Pb ἐπαγγέλλου G ἐπηγγέλλου Pg Pa Pc || 6 ἠδυνήθη Pb || 7 epim. tale finxit
Pg: ὁ λόγος πρὸς ἀπατεῶνας καὶ μεγάλα ὑποσχουμένους. εἴτα οὗτοι ἐπὶ μικροῖς ἐλέγχονται. || 8
ἀδυνάτως Pa || ἀπελέγχεται Pb

57

Γραῦς καὶ ἰατρός

Γυνὴ πρεσβῦτις τοὺς ὀφθαλμοὺς νοσοῦσα ἰατρὸν ἐπὶ μισθῷ παρεκάλεσεν. ὁ δὲ εἰσιὼν, ὅποτε αὐτὴν ἔχρειε, διετέλει ἐκείνης συμμυούσης καθ' ἐν ἑκάστον τῶν σκευῶν ὑφαιρούμενος. ἐπειδὴ δὲ πάντα ἐκφορήσας κάκεινὴν ἰθεράπευσεν, ἀπῆτει τὸν ὠμολο-
γημένον μισθόν· μὴ βουλομένης δὲ αὐτῆς ἀποδοῦναι, ἤγαγεν αὐτὴν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας. ἡ δὲ ἔλεγε τὸν μὲν μισθὸν ὑπεσχῆσθαι ἐὰν θεραπεύσῃ αὐτῆς τὰς ὀράσεις, νῦν δὲ 5 χεῖρον διατεθῆναι ἐκ τῆς ἰάσεως αὐτοῦ ἢ πρότερον· “τότε μὲν γὰρ ἔβλεπον,” ἔφη, “πάντα τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας μου σκεύη, νῦν δὲ οὐδὲν ἰδεῖν δύναμαι.”

Οὕτως οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων διὰ πλεονεξίαν λανθάνουσι καθ' ἑαυτῶν τὸν ἑλεγχον ἐπισπώμενοι.

Codd. G Pb Pg Mb Pa-(II III)

1 πρεσβύτης Pb Pa || παρεκάλεσεν ἰατρεῦσαι Mb || 2 ὁπότε αὐτὴν ἔχριε G Pb ἂν ποτὲ αὐτὴν ἔχρισε (ἐχρήσσομαι Pa) Pg Mb Pa || ἐκείνης Pb om. cell. || συμβιούσης Mb συμμυοῖσαν Pa || καὶ καθ' Pg Mb || ἐν om. Pa || 3 ἰφαιρούμενος Ph ἰφηρεῖτο G Mb Pa ἀφηρεῖτο Pg || ἐπεὶ Ph || 3-4 τὸν συναχθέντα μισθόν Ph || 4 μὴ β. δέ] καὶ μὴ β. Pa || ἐπιδοῦναι Ph || εἰς τοῖς Pg Mb || 5 ὑπεσχῆσθαι Pa ὑπεσχεῖσθαι G ὑπισχνεῖσθαι Ph ὑποσχέσθαι Pg Mb || τὰς κόρας Pg Mb || 5-6 νῦν δέ-τότε μὲν] κακείνη ἔφη πρότερον μὲν G || νῦν δέ Pb ἢ δέ Pg Mb Pa || 6 ἐκ-πρότερον om. Pb || γὰρ om. G || ἔφη prosl πάντα Pg Mb Pa om. G, cf. supra || 7 ἅπαντα G || 8 καθ' ἑαυτοῖς Pa

58

Γυνὴ καὶ ὄρνις

Γυνὴ χήρα ὄρνιν ἔχουσα καθ' ἐκάστην ἡμέραν ὥδον τίκτουσαν ὑπέλαβεν ὅτι, ἐὰν πλείονα αὐτῇ τροφὴν παραβάλλῃ, καὶ δις τῆς ἡμέρας τέξεται. καὶ δὴ τοῦτο αὐτῆς ποιούσης συνέβη τὴν ὄρνιν πíoνα γενομένην μηκέτι μηδὲ ἄπαξ τεκεῖν.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ πλείονες τῶν ἀνθρώπων διὰ πλεονεξίαν περιττοτέρων ἐπιθυμοῦντες καὶ τὰ παρόντα ἀπολλύουσιν.

Codd. G Pb Pg Mb Pa Pc-(II III)

1 ἡμέραν om. Mb || ὥα Pa Pg || 2 τίκτουσα G τίκτουσαν χρύσειον Pc || 2 πλείονας αὐτῇ τροφὰς Pa || αὐτῇ τρ.] τροφὴν ἑαυτῇ Pb || αὐτῇ om. Pg Mb || παραβάλλῃ Pg Mb || δις τὴν ἡμέραν G || 3 ποιησάσης Ph || συν. εἰς τ. ὄρνιν Pa || τὴν ὄρνιν om. Pc || 4 πλείονα Pb || 7 περιττοτέρων (-τότερων G) Pb Pg G περιττότερον (-αν Mb) Pa Mb πλείονων Pc || 5 ἀπολλύουσιν G ἀπόλλουσιν Pb Pc ἀπόλλουσιν (-όλυσιν Mb) Pg Mb Pa

59

Γαλῇ καὶ ῥίνα

Γαλῇ εἰσελθοῦσα εἰς χαλκῆως ἐργαστήριον τὴν ἐκεῖ κειμένην ῥίναν περιέλειχε. συνέβη δὲ ἐκτριβομένης τῆς γλώττης πολὺ αἷμα φέρεσθαι. ἡ δὲ ἐτέρπετο ὑπονοοῦσά τι τοῦ σιδήρου ἀφαιρεῖσθαι, μέχρι παντελῶς ἀπέβαλε τὴν γλῶτταν.

Ὁ λόγος εἴρηται πρὸς τοὺς ἐν φιλονικίᾳ ἑαυτοὺς καταβλάπτοντας.

Codd. G Pb Pg Mb-(Ia III)

1 γυνή G || ῥίναν G Pg -να Ph ῥόνην Mb || 2 ἡ δὲ ἐτέρπετο Pg Mb ἡ δὲ ἐρπετός G ἡ δὲ γαλῇ Ph || 3 ἀπέβαλλεν G || 4 διέλειχεν prosl γλῶτταν G Pb || 4 φιλονεικίαις Pg Mb || ἑαυτοὺς καταβάλλοντας καὶ βλαπτομένους G Pb

60

Γέρων καὶ Θάνατος

Γέρων ποτὲ ξύλα κόψας καὶ ταῦτα φέρων πολλὴν ὁδὸν ἐβάδιζε. διὰ δὲ τὸν κόπον ἀποθέμενος τὸ φορτίον τὸν Θάνατον ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ Θανάτου φανέντος καὶ πυθόμενου δι' ἣν αἰτίαν αὐτὸν παρακαλεῖται, ὁ γέρων ἔφη "ἵνα τὸ φορτίον ἄρῃς."

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλοζωεῖ, κἂν δυστυχῇ.

Codd. G Pb Pg Mb-(Ia II III)

1 γεωργός G, *pro* γέρων || γέρων ποτέ εἰς ὄρος ἀναβάς ξ. κόπας Mb || διὰ δὲ G Pb καὶ διὰ Pg Mb || κόπον τῆς ὁδοῦ Pb || 2 φανέντος παραντίκα Mb || πυνθανομένου Pg Mb || 3 παρακαλείται Pb προσκαλείται G ἐπεκαλείτο Pg Mb || ὁ γέρων *om.* Pg Mb || ἄρης. θανεῖν δὲ ἐγὼ (ἐγὼ *om.* Pb) οὐ θέλω G Pb || 4 φιλόζωος (-ζωή G) ἐν τῷ βίῳ Pb G || διστυχῇ λίαν Pg Mb

61

Γεωργός καὶ Τύχη

Γεωργός τις εὐρών χρυσίον ἐν τῇ γῇ σκάπτων ἔστεφε τὴν Γῆν καθ' ἡμέραν ὡς εὐεργετηθεὶς ὑπ' αὐτῆς. τούτῳ δὲ ἐπιστάσά φησιν ἡ Τύχη "ὦ οὗτος, τί τῇ Γῇ τὰ ἐμὰ δῶρα προστίθης, ἅπερ ἐγὼ δέδωκα πλουτίσαι βουλομένη σε; ἂν γὰρ ὁ καιρὸς μεταλλάξῃ τὴν φύσιν καὶ εἰς ἄλλας χρεῖας μοχθηρὰς ἐξαναλωθῇ, οὐ τὴν Γῆν ἀλλὰ τὴν Τύχην μέμψῃ."

5

Διδάσκει ἡμᾶς ὁ λόγος ὅτι χρή γινώσκειν τὸν εὐεργέτην καὶ τούτῳ χάριτας ἀποδιδόναι.

Codd. G Pb Pg Pa-(Ia III)

1 τις *om.* Pb || εὐρών-ἡμέραν] χρυσίον ἐν γαίῃ σκάπτων εὔρε καὶ καθ' ἐκάστην ἡμ. Pg || χρ. εὐρών ἐν γῇ Pa || ἔστρεφεν Pa ἔστρεφε Pg || τῇ γῇ Pb || αὐτὴν Pa || ὡς *om.* G Pb || 2 ὑπ' G Pb παρ' Pa Pg || ἐπιστάς Pb || ὦ οὗτος *om.* Pa || τὰ ἐμὰ δῶρα τῇ γῇ Pg || τὸ ἐμὸν δῶρον *pr.* ὅπερ (ἅπερ G) Pb G || 3 προστίθης Pb -τίθεις G -τίθεις Pa Pg || ἐγὼ σοι Pg || πλουτίσαι Pg Ia -ῆσαι G Pa πλουτεῖν σε, *om.* σε *pro* βουλ. Pb || 4 χρήας G χροίας Pb χεῖρας Pa || ἀναλώση Pg || οὐ τ. Γῆν ἀλλὰ] πάλιν Pa Pg || ὁ δ. ἡμᾶς ὁ λ. (μῦθος G) Pa G ὁ μῦθος οὗτος δηλοῖ Pb ὁ λ. διδάσκει Pg || ἐπιγινώσκειν Pa || χάριτος μεγάλας G Pb Pa

62

Δελφῖνες καὶ κωβιός

Δελφῖνες καὶ φάλαιναι πρὸς ἀλλήλους ἐμάχοντο. ἐπὶ πολὺ δὲ τῆς διαφορᾶς σφοδρυνομένης, κωβιὸς ἀνέδυ καὶ ἐπειράτο αὐτοὺς διαλύειν. εἰς δὲ τις τῶν δελφίνων ὑποτυχὼν ἔφη πρὸς αὐτόν "ἄλλ' ἡμῖν ἀνεκτότερόν ἐστι μαχομένοις ὑπ' ἀλλήλων διαφθαρῆναι ἢ σοῦ διαλλακτοῦ τυχεῖν."

Οὕτως ἐνιοὶ τῶν ἀνθρώπων οὐδενὸς ἀξιοὶ ὄντες, ὅταν ταραχῇς λάβωνται, δοκοῦσι 5 τινες εἶναι.

Codd. G Pb Pg Mb Pa Pc-(Ia)

2 σφοδρυνομένης Pa σφοδρᾶς γενομένης Mb || ἀνέβη Pb || κωβιός, ἔστι δὲ (δὲ *om.* Pg) οὗτος μικρὸς (σμ. Pg) ἰχθὺς Pc Pg Mb κ. μικρὸς δὲ οὗτος ἰχθὺς Pa || καὶ αὐτοὺς (-ὸς Pb) ἐπειράτο G Pb ἐπειράτο δὲ (δὲ *om.* Pg) αὐτοὺς (-ὸς Pa) Pc Pa Pg Mb || 3 ὑπολαβὼν Pg Mb || ἔσται Pg Mb *om.* Pa || μαχομένους Pa || 5 οὐδενὸς ἀξιοὶ ὄντες] καὶ ταῦτα μηδενὸς ἀξιοὶ ὄντες *pro* εἶναι Pb || οὐδὲ ἐνός Pa || λάβονται Pg Mb λαβόντες G || τινὲς δοκοῦσι Pg || εἶναι *om.* Pa Pg Mb

63

Δημάδης ὁ ῥήτωρ

Δημάδης ὁ ῥήτωρ δημηγορῶν ποτὲ ἐν Ἀθήναις, ἐκείνων μὴ πάνυ τι αὐτῷ προσεχόντων, ἐδεήθη αὐτῶν ὅπως ἐπιτρέψωσιν αὐτῷ Αἰσώπειον μῦθον εἰπεῖν. τῶν δὲ συγχωρη-

πάντων αὐτῷ ἀρξάμενος ἔλεγε· “Δήμητρα καὶ χελιδῶν καὶ ἔγχελος τὴν αἴτην
 ὁδὸν ἐβάδιζον. γενομένων δὲ αὐτῶν κατὰ τινα ποταμὸν ἡ μὲν χελιδῶν ἔπτη, ἡ δὲ
 5 ἔγχελος κατέδυ.” καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐσιώπησεν. ἐρομένων δὲ αὐτῶν “ἡ οὖν Δήμητρα
 τί ἔπαθεν;” ἔφη “κεχόλωται ὑμῖν, οἵτινες τὰ τῆς πόλεως πράγματα ἐάσαντες
 Αἰσώπειον μῦθον ἀκούειν ἀνέχεσθε.”

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀλόγιστοί εἰσιν ὅσοι τῶν μὲν ἀναγκαίων ὀλιγωροῦσι,
 τὰ δὲ πρὸς ἡδονὴν μᾶλλον αἰροῦνται.

Codd. G Pb Pg (Ca) Pa Pc

1 Δημῶδης G Pa || ἐκείνων δὲ Pg Ca Pb || τι om. Pg Cu τε Pc || αὐτῷ αὐτῶν Pg om.
 Pb || 2-3 ἐδεήθη-ἀρξάμενος | μᾶλλον ἐπέκειντο Αἰσώπειον μῦθον εἰπεῖν καὶ (καὶ om. Ca) ἀρξάμενος
 Pg Cu || 2 αὐτὸν Pb || τῶν δὲ προτρεφάντων αὐτὸς Pb || 3 Δήμητρα | sic. codd. || ἔγχελος
 Pa Pc || τὴν αὐτὴν ἐβ. ὁδὸν Pb || 4 ἔπτη libri ἀνέπτη Churitonides et Hsr. || 5 χελὺς G ||
 δ' αὐτῶν Pb Pg || 5-6 ἡ-τί | τί οὖν ἡ Δ. Pb Pg || 7 αἰσώπειον (-πιον G) μῦθον Pc G Ca -ειων
 μύθων Pa Pg Pb || ἀκούειν Pc om. rel. || ἀντέχεσθε Pb || 8 καὶ om. Pg || εἰσιν om. Pa ||
 τῶν μὲν | μὲν τῶν Pb μέντοι τῶν G || 9 τὰ-αἶρ. om. G

64

Κυνόδηκτος

Δηχθεῖς τις ὑπὸ κυνὸς περιήει ζητῶν τὸν ἰασόμενον. εἰπόντος δὲ τινος ὡς ἄρα
 δέοι αὐτὸν ἄρτω τὸ αἶμα ἐκμάξαντα οὕτως τῷ δακόντι κυνὶ βαλεῖν, ὑποτυχὼν ἔφη
 “ἄλλ’ ἐὰν τοῦτο πράξω, δεήσει με ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει κυνῶν δάκνεσθαι.”

Οὕτως ἡ τῶν ἀνθρώπων πονηρία δελεαζομένη ἔτι μᾶλλον ἀδικεῖν παροξύνεται.

Codd. G Pb Pg Pa Pc-(II III)

1 περιήει ζητῶν Pa Pc Pg περί ἐξήτει G ἐξήτει Pb || εἰπόντα G || ὡς | σώως G || 2
 αὐτῷ Pb || ἄρτι in ἄρτον miu. Pc || ἄρτῳ αἶμα ἐκμ. G τῷ αἵματι αἰμάξαντα (om. ἄρτω)
 Pg || ἐκμάξαντι Pb || οὕτως hic transposui, in codd. legitur surra proci τινος secus.
 Hsr. || ὑπολαβὼν Pg || ὑποτυχὼν δὲ ὁ δηχθεῖς G Pb || 3 ὑπὸ πάντων κυνῶν ἐν τῇ πόλει G
 ὑπὸ τῶν ἐν τῇ π. κυνῶν Pb || 4 οὕτως καὶ Pa || ἡ om. Pg || ἡ πονηρία τῶν ἀνθρώπων Pc || πονηρία |
 φύσις G Pb om. Pg || ἀποδελεαζομένη Pg || ἔστιν pro ἔτι G || παροξύνονται Pc

65

Ὀδοιπόροι καὶ ἄρκτος

Δύο φίλοι τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐβάδιζον. ἄρκτου δὲ αὐτοῖς ἐπιφανείσης ὁ μὲν ἕτερος
 φθάσας ἀνέβη ἐπὶ τι δένδρον καὶ ἐνταῦθα ἐκρύπτετο, ὁ δὲ ἕτερος μέλλων περικατά-
 ληπτος γενέσθαι πεσὼν κατὰ τοῦ ἐδάφους τὸν νεκρὸν προσεποιεῖτο. τῆς δὲ ἄρκτου
 προσενεγκούσης αὐτῷ τὸ ῥύγχος καὶ περισσφραινομένης, τὰς ἀναπνοὰς συνεῖχε·
 5 φασὶ γὰρ νεκροῦ μὴ ἄπτεσθαι τὸ ζῶον. ἀπαλλαγείσης δὲ, ὁ ἀπὸ τοῦ δένδρου
 ἐπυνθάνετο αὐτοῦ τί ἡ ἄρκτος πρὸς τὸ οὗς εἶρηκεν. ὁ δὲ εἶπε “τοιούτοις τοῦ λοιποῦ
 μὴ συνοδοιπορεῖν φίλοις, οἱ ἐν κινδύνοις οὐ παραμένουσιν.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τοὺς γνησίους τῶν φίλων αἱ συμφοραὶ δοκιμάζουσιν.

Codd. Pa Pc Pg Mb G Pb-(II)

1 τὴν ὁδὸν Pc τὰς αὐτὰς ὁδοὺς Pa || ἄρκτου (et sic infra) G || αὐτοῖς ἐπιφανέντος
 Pg ἐν τῇ ὁδῷ φανείσης G Pb || ὁ μὲν εἰς G Pb || 2 φθάσας om. Pb || κάκει κατεκρύπτετο
 G Pb || περικάλυπτος G παρακατάληπτος Mb || 3 γινέσθαι Pg γίνεσθαι G Pa || πεσὼν

om. G post ἐδάφους in Pb || κατά] ἐπὶ G Pb || τὸν νεκρὸν Pg Mb τὸ νεκρῶν (-ὄν Pc) Pa Pc αὐτὸν νεκρὸν G v. ἑαυτὸν Pb || 4 αὐτοῦ G αὐτὸ Mb || ῥάγχοι Pg ῥέγχοι Mb Pc || αὐτοῦ τὰς ἀναπνοὰς αὐτὸς (οὗτος Pb) G Pb τὰς ἀν. αὐτῷ Pg Mb || συνεῖχεν (-ῆχεν G) αὐτάς. Pb G || 5 ὑποχωρησάσης Pa || ὁ om. G Pa || 6 καταβάς ἐπυθάνετο (ἐπυθανεοντὸν τοῦ ἑτέρου G) Pb G ἐπυθάνετο αὐτῷ Pc || 6 εἶρηκεν-εἶπε] εἶπεν. ὁ δὲ ἀπεικρίθη Pg Mb || τοιούτοις (-ους G) τοῦ λοιποῦ μὴ συνοδοιπορεῖν (ὁδυπορεῖν G) Pb G τοιούτοις μὴ συνοδ. Mb μὴ τ. σ. Pg τοῦ λοιποῦ τοιούτοις μὴ (μὴ τ. Pc) σ. Pa Pc || 7 post παραμένουσιν exciderunt duo folia in G. cf. *Studies* 80

66

Νεανίσκοι καὶ μάγειρος

Δύο νεανίσκοι ἐν ταύτῳ κρέας ὠνοῦντο. καὶ δὴ τοῦ μαγείρου περισπασθέντος ὁ ἕτερος ὑφελόμενος ἀκροκώλιον εἰς τὸν τοῦ ἑτέρου κόλπον καθῆκεν. ἐπιστραφέντος δὲ αὐτοῦ καὶ ἐπιζητοῦντος, αἰτιωμένου δὲ ἐκείνους, ὁ μὲν εἰληφῶς ὤμνυε μὴ ἔχειν, ὁ δὲ ἔχων μὴ εἰληφέναι. καὶ ὁ μάγειρος αἰσθόμενος αὐτῶν τὴν κακοτεχνίαν ἔφη “ἀλλὰ κἂν ἐμέ λάβητε ἐπιγορῶντες, θεοὺς μέντοι γε οὐ λήσεσθε.”

5

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ἡ αὐτὴ ἐστὶν ἡ ἀσέβεια τῆς ἐπιγορκίας, κἂν αὐτὴν τις κατασοφίζεται.

Codd. Pa Pb Pg Mb-(Ia II III)

1 μαγείρου] πρώτου Pb || παρασπασθέντος Mb περισπαθέντος Pa || 2 ἀκροκώλιον Ia -κόλλιν Pa τὸ κρέας Pb om. Pg Mb || εἰς τοῦ ἑτέρου τὸν κόλπον καθῆκεν αὐτὸ Pb || 3 αὐτοῦ libri τοῦ μαγείρου Lessing, Hsr. || ἐκείνόν τε αἰτιωμένου Pb || 4 εἶπεν Pa || ἀλλὰ Ia Pa ὅτι Pg Mb om. Pb || 5 γε om. Pb || λήσεσθαι Pg Mb || 6 ἡ αὐτὴ ἐστὶν ἡ ἀσ. cdd. αὐτὴ (αὕτη Pa) ἡ ἀσ. Pb Pa ἀσέβεια ἐστὶ (om. τῆς ἐπιγορκίας) Pg Mb || κἂν τὴν ἐπιγορκίαν Pg Mb || κατασοφίζεται Pg κατασκευάζεται Pb

67

Ὀδοιπόροι καὶ πέλεκυς

Δύο ἐν ταύτῳ ὠδοιπόρου. τοῦ ἑτέρου δὲ πέλεκυν εὐρόντος ὁ ἕτερος ἔλεγεν “εὐρήκαμεν”. ὁ δὲ αὐτῷ παρήγει μὴ λέγειν “εὐρήκαμεν,” ἀλλ’ “εὐρηκας.” μετὰ μικρὸν δὲ ἐπελθόντων αὐτοῖς τῶν ἀποβεβληκότων τὸν πέλεκυν, ὁ ἔχων αὐτὸν διωκόμενος ἔλεγε πρὸς τὸν συνοδοιπόρον “ἀπολώλαμεν.” ἐκεῖνος δὲ φησιν “(οὐκ,) ἀλλ’ ἀπόλωλας· οὐδὲ γάρ, ὅτε τὸν πέλεκυν εὔρες, ἐμοὶ αὐτὸν ἀνεκοινώσω.”

5

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ μὴ μεταλαβόντες τῶν εὐτυχημάτων οὐδὲ ἐν ταῖς συμφοραῖς βέβαιοι εἰσι φίλοι.

Codd. Pa Pc Mb Pb-(Ia III)

1 ἀνθρώπων δύο ἐν τ. ὠδοιπορούντων ἕτερος π. εὐρατο καὶ Mb || δύο τινὲς ἐν τῇ αὐτῇ Pb || τοῦ ἑτέρου δὲ Pc ἑτέρου δὲ Pa θατέρου δὲ Pb || 1-2 ὁ ἕτερος-παρήγει] τῷ ἑτέρῳ τῷ μὴ εὐρόντι αὐτὸν παρήγει Pb || 2 αὐτῷ Pc αὐτὸν Mb om. Pa || μὴ λέγε Mb || εὐρηκας Ia -κα Pa Pc Mb Pb || 3 ἐπελθόντων Pb Mb || 4 πρὸς-ἀπολώλαμεν om. Pb || ἐκεῖνος δὲ φησιν ἀλλ’ ἀπόλωλας Mb ἐκεῖνος ἀλλ’ (ἀλλ’ om. Pa) ἀπόλωλας Pc Pa κἀκεῖνος ὁ μὴ εὐρών ἔφη ἀλλ’ ἀπόλωλας εἰπέ Pb ἐκεῖνος δὲ ὁ μὴ εὐρών ἀλλ’ ἀπόλωλας εἶπε Ia ἐκεῖνος δὲ ἔφη (μὴ ἀπολώλαμεν εἶπες), ἀλλ’ ἀπόλωλα Cham. ἐκεῖνος δὲ ἔφη ἀλλ’ ἀπόλωλα εἰπέ Hsr. || 5 οὐ γάρ Pb || ἐμοὶ αὐτὸν (αὐτὸν om. Pc) ἀνεκοινώσω (ἐκοινώσω Mb) Pa Pc Mb ἔλεγε εὐρήκαμεν Pb || 6 μεταλαμβάνοντες Mb μεταλαμβάνοντες Pb || ἀλλ’ οὐδὲ Pb Pc || 7 β. εἰσι φ.] ἔσονται Mb βέβαιοι φίλοι Pa

68

Ἐχθροί

Δύο ἑχθροὶ ἐν μιᾷ νηὶ ἐπλεον. βουλόμενοι δὲ πολὺ ἀλλήλων διεξεῦχθαι ὥρμησαν ὁ μὲν ἐπὶ τὴν πρῶραν ὁ δὲ ἐπὶ τὴν πρύμναν, καὶ ἐνταῦθα ἔμενον. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ καταλαβόντος καὶ τῆς νηὸς περιτρεπομένης, ὁ ἐν τῇ πρύμνῃ ἐπυρθάνετο παρὰ τοῦ κυβερνήτου περὶ ποῖον μέρος καταδύεσθαι τὸ σκάφος πρῶτον κινδυνεύει. τοῦ δὲ εἰπόντος "κατὰ τὴν πρῶραν," ἔφη "ἀλλ' ἔμοιγε οὐκέτι λυπηρὸς ὁ θάνατός ἐστιν, εἴγε ὁρᾶν μέλλω τὸν ἑχθρόν μου προαποπνιγόμενον."

(Ὡς) τῶς ἐνιοὶ τῶν ἀνθρώπων διὰ τὴν πρὸς τοὺς πέλας δυσμένειαν αἰροῦνται καὶ αὐτοὶ τι δεινὸν πάσχειν ὑπὲρ τοῦ κάκεινους ὁρᾶν δυστυχοῦντας.

Codd. Pb Pg Pa Pc-(Ia II III)

1 β. δι' καὶ βουλόμενοι Pa Pc || ἀλλήλων πολὺ Pb || 2 χ. δὲ πολλοῦ Pg || 3 νῆος Pc || ὁ ἐν τῇ πρύμνῃ Pb om. Pa Pc Pg || 3-4 παρὰ τοῦ κυβερνήτου om. Pb || 4 πρὸς ποῖον Pc || καταδύεται-κινδυνεύον Pb || 6 κινδυνεύειν Pa Pc || 5 ἔσται Pg om. Pa || 6 ἀποπνιγόμενον πρῶτον Pb ἀποπνιγόμενον Pg || 7 τὰς-δυσμένειας Pa || πέλας| ἑχθροῦ Pb || 8 τὸ δεινὸν Pb || χάριν (?) τοῦ Pb ὑπ' αὐτοῦ Pa || 12 συνδυστυχοῦντας Pa δυστυχήσαντας Pb

69

Βάτραχοι γείτονες

Δύο βάτραχοι ἀλλήλοις ἐγειννίων. ἐνέμοντο δὲ ὁ μὲν βαθεῖαν καὶ τῆς ὁδοῦ πόρρῳ λίμνην, ὁ δὲ ἐν ὁδῷ μικρὸν ὕδωρ ἔχων. καὶ δὴ τοῦ ἐν τῇ λίμνῃ παραινούντος θάτερον μεταβῆναι πρὸς αὐτόν, ἵνα καὶ ἀμείνονος καὶ ἀσφαλεστέρας διαίτης μεταλάβῃ, ἐκεῖνος οὐκ ἐπέιβητο λέγων δυσάποσπᾶστος ἔχειν τῆς τοῦ τόπου συνηθείας· ἕως οὗ συνέβη ἄμαξαν τῇδε παριούσαν ὀλέσαι αὐτόν.

Ὡς) καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς φαύλοις ἐπιτηδεύμασιν ἐνδιατρίβοντες φθάνουσιν ἀπολλύμενοι πρὶν ἢ ἐπὶ τὰ καλλίονα τραπέσθαι.

Codd. Pb Pg Pa Pc-(Ia III)

1 ἐγειννιάζον Pb || 2 ἔχον Pa || θάτερον μεταβῆναι Pb Pc τὸν ἕτερον μ. Pg μ. τὸν ἕτερον Pa || 3 ἵνα μετ' αὐτοῦ ἀμείνονος Pc || μετ.) ἀπολαύῃ Pb || 4 λέγων om. Pg || ἔχων Pg || 6 τοῖς ἀνθρώποις Pa || διατρίβοντες Pg || 7 τὰ κρείττω Pg || τρέπεσθαι Pa φέρεσθαι? Pg

70

Δρυς καὶ κάλαμος

Δρυς καὶ κάλαμος ἤριζον περὶ ἰσχύος. ἀνέμου δὲ σφοδροῦ γενομένου ὁ μὲν κάλαμος ἀνακλῶμενος καὶ συγκλινόμενος ταῖς τούτου πνοαῖς τὴν ἐκρίζωσιν ἐξέφυγεν, ἡ δὲ δρυς ἀντιστᾶσα ἐκ ῥιζῶν κατηνέχθη.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οὐ δεῖ τοῖς κρείττοσιν ἐρίζειν ἢ ἀνθίστασθαι.

Codd. Pb Mb-(II III IV)

1 περὶ ἰσχύος ἤριζον Mb || 2 ἀναλαμβανόμενος καὶ Mb || 3 δι' ὅλου ἀντιστᾶσα Mb || κατηνέχθη Mb ἔπεσεν Pb || 4 ἐρίζειν καὶ ἀντίστασθαι (sic) Pb ἀντιπίπτειν Mb

71

Ἀνὴρ δειλὸς λέοντα χρυσοῦν εὐρών

Δειλὸς φιλάργυρος λέοντα χρυσοῦν εὐρών ἔλεγεν· “οὐκ οἶδα τίς γενήσομαι ἐν τοῖς παροῦσιν. ἐγὼ ἐκβέβλημαι τῶν φρενῶν καὶ τί πράττειν οὐκ ἔχω· μερίζει με φιλοχρηματία καὶ τῆς φύσεως ἡ δειλία. ποία γὰρ τύχη ἢ ποῖος δαίμων εἰργάσατο χρυσοῦν λέοντα; ἡ μὲν γὰρ ἐμὴ ψυχὴ πρὸς τὰ παρόντα ἑαυτῇ πολεμεῖ· ἀγαπᾷ μὲν τὸν χρυσόν, δέδοικε δὲ τοῦ χρυσοῦ τὴν ἐργασίαν· ἄπτεσθαι μὲν ἐλαύνει ὁ πόθος, ἀπέχεσθαι δὲ ὁ τρόπος. ὦ τύχης οἰδοῦσης καὶ μὴ λαμβάνεσθαι σιγχωρούσης! ὦ θησαυρὸς ἡδονῇ οὐκ ἔχων! ὦ χάρις δαίμονος ἄχαρις γενομένη! τί οὖν; ποίῳ τρόπῳ χρήσωμαι; ἐπὶ ποίαν ἔλθω μηχανήν; ἄπειμι τοὺς οἰκέτας δεῦρο κομίσων λαβεῖν ὀφείλοντας τῇ πολυπληθεῖ συμμαχίᾳ, κἀγὼ πόρρω ἔσομαι θεατῆς.”

Ὁ λόγος ἀρμόζει πρὸς τινα πλούσιον μὴ τολμῶντα προσπαῦσαι καὶ χρήσασθαι τῷ πλούτῳ. 10

Codd. Pb (Ma Mo)

4 ψυχὴ Nevelei τύχη libri || 5 ἄπτεσθαι μὲν τοῦ σώματος (εὐρήματος Hsr.) Ma Mo, Hsr. || 7 οὐκ ἔχων Ma Mo μὴ ἔχων Pb || 8 χρήσωμαι Nevelei -ομαι libri || ἄπειμι τοῖς Ma Mo ἀμιμήτους Pb || κόμισον libri corr. Nev.

72

Μελισσουργός

Εἰς μελισσουργοῦ τις εἰσελθὼν, ἐκείνου ἀπόντος, τό τε μέλι καὶ τὰ κηρία ἀφείλετο. ὁ δὲ ἐπανελθὼν, ἐπειδὴ ἐθεάσατο ἐρήμους τὰς κυψέλλας, εἰστήκει ταύτας διερευνῶν. αἱ δὲ μέλισσαι ἐπανελθοῦσαι ἀπὸ τῆς νομῆς, ὡς κατέλαβον αὐτόν, παίουσαι τοῖς κέντροις τὰ πάνδεινα διετίθεσαν. κἀκεῖνος ἔφη πρὸς αὐτάς “ὦ κάκιστα ζῶα, ὑμεῖς τὸν μὲν κλέψαντα ὑμῶν τὰ κηρία ἀθῶον ἀφήκατε, ἐμὲ δὲ τὸν ἐπιμελούμενον ὑμῶν τύπτετε;”

Οὕτως ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων δι’ ἄγνοίαν τοὺς ἐχθροὺς μὴ φυλαττόμενοι τοὺς φίλους ὡς ἐπιβούλους ἀπωθοῦνται.

Codd. Pb Pg Pa Pc-(Ia III)

1 μελισσουργόν τις μετελθὼν Pb || ἐκείνου αὐτοῦ Pc || τε om. Pb || ἀφείλετο Pa || 2 τὰς κυψέλλας Pb τὰς (τοὺς Pc) κυψέλους Pa Pc Pg || αὐτάς Pc || 3-4 παίουσιν τ. κ. καὶ Pg || παίσασθαι Pc || 5 μὲν om. Pb Pg || ἡμᾶς πρὸς ὑμῶν Pa || ὑμῶν ἐπιμ. Pc || 6 δεινῶς τύπτετε Pa || τύπτετε interr. distinxit Pg, Hsr. || 7 μὴ om. Pg Pc

73

Δελφὶς καὶ πίθηκος

Ἔθος ἐστὶ τοῖς πλείουσιν ἐπάγεσθαι κύνας Μελιταίους καὶ πιθήκους πρὸς παραμυθίαν τοῦ πλοῦ. καὶ δὴ τις πλεῖν μέλλων πίθηκον συνανήνεγκε. γενομένων δὲ αὐτῶν κατὰ τὸ Σούνιον—ἔστι δὲ τοῦτο Ἀθηναίων ἀκρωτήριον—συνέβη χειμῶνα σφοδρὸν γενέσθαι. περιτραπίσης δὲ τῆς νηὸς καὶ πάντων διακολυμβῶντων, καὶ ὁ πίθηκος ἐνήχετο. δελφὶς δὲ θεασάμενος αὐτόν καὶ οἰόμενος ἄνθρωπον εἶναι ὑπεξελθὼν διεκόμεζεν. ὡς δὲ ἐγένετο κατὰ τὸν Πειραιᾶ, τὸν τῶν Ἀθηναίων λιμένα, ἐπυνθάνετο τοῦ πιθήκου

5

- εί το γένος Ἀθηναῖός ἐστι. τοῦ δὲ εἰπόντος καὶ λαμπρῶν γε ἐνταῦθα τετυχηκέναι γονέων, ἐκ δευτέρου ἡρώτα αὐτὸν εἰ ἐπίσταται τὸν Πειραιᾶ, καὶ ὅς, ὑπολαβὼν ἄνθρωπον αὐτὸν λέγειν, ἔφασκε καὶ φίλον αὐτοῦ εἶναι καὶ συνήθη. καὶ ὁ δελφίς ἀγανακ-
 10) τήσας κατὰ τῆς αὐτοῦ ψευδολογίας βαπτίζων αὐτὸν ἀπέπνιξεν.

Πρὸς ἄνδρα ψευδολόγον ὁ λόγος εὐκαιρος.

Codd. Pg Mb Pa Pb-(III)

1 ἐστὶ om. Pa || κύνας τε καὶ Pb || μελιταίους Mb μελιταίους Pa Pg μελιτιάους Pb
 || 2 δὲ Pa δ' Pg Mb Pb || 3 τὸ σπεῖς Σ. om. Pa || ἔστι-ἀκρωτ.] ἀκρωτήριον δὲ τοῦτο Ἀθηναίων
 Pa || 4 περιστραφεῖσης Pg παραστραφεῖσης Mb || διακολυμβούντων Pa || 5 δελφίν Pb ||
 καὶ μοῖσι αὐτὸν Pa om. cell. || 5-9 ὑπεξελθὼν-αὐτὸν λέγειν om. Pb || 5 ὑπεξελθὼν
 Pa || 6 τὸν λιμένα τ. Ἀ. Pa || 7 γε Pg om. cell. || 7-8 γοναίων ἐνταῦθα τετυχ. Mb ||
 εἶρετο Pa || 8-9 αὐτὸν ἄνθρωπον (ἄνθρ. om. Mb) Pa Mb || 9 φίλον αὐτὸν καὶ συνήθη γενέσθαι
 Pb φίλον αὐτῷ καὶ συνήθη τούτου Pa || δελφίν Pb || 10 κατὰ] μετὰ Pa || αὐτὸν om. Pb ||
 ἀπέπνιξεν Mb ἀπέκτεινεν Pb Pa || 11 Πρὸς-εὐκαιρος Pa πρὸς ἄνδρα ψ. ὁ μῦθος (ὁ μ. om.
 Pg) Mb Pg ὁ λόγος εὐκαιρος πρὸς ἄνδρας οἱ τοῖς ἐεργέτας αὐτῶν διαψεύδεσθαι βούλονται
 Pb

74

Ἐλαφος ἐπὶ νάματι

- Ἐλαφος δῖψῃ συσχεθεῖσα παρεγένετο ἐπὶ τινα πηγὴν. πιούσα δέ, ὥς ἰθεάσατο
 τὴν ἑαυτῆς σκιὰν κατὰ τοῦ ὕδατος, ἐπὶ μὲν τοῖς κέρασιν ἠγάλλετο, ὀρώσα τὸ μέγεθος
 καὶ τὴν ποικιλίαν, ἐπὶ δὲ τοῖς ποσὶ σφόδρα ἤχθετο ὥς λεπτοῖς οὖσι καὶ ἀσθενέσιν.
 5) ἔτι δὲ αὐτῆς διανοουμένης λέων ἐπιφανεῖς ἐδίωκεν αὐτήν. κάκεινη εἰς φυγὴν τραπέισα
 κατὰ πολὺ αὐτοῦ προεῖχεν. μέχρι μὲν οὖν ψιλὸν ἦν τὸ πεδῖον, ἡ μὲν προθέουσα
 διεσφύετο, ἐπειδὴ δὲ ἐγένετο κατὰ τινα ὑλώδη τόπον, τῆνικαῦτα συνέβη, τῶν κεράτων
 αὐτῆς ἐμπλακέντων τοῖς κλάδοις, μὴ δυναμένην τρέχειν συλληφθῆναι. μέλλουσα δὲ
 ἀναιρεῖσθαι ἔφη πρὸς ἑαυτήν “δειλαία ἔγωγε, ἥτις ὑφ’ ὧν μὲν ψόμην προδοθήσεσθαι,
 10) ὑπὸ τούτων ἐσφύζομην, οἷς δὲ καὶ σφόδρα ἐπεποιθεῖν, ὑπὸ τούτων ἀπωλόμην.”
 Οὕτω πολλάκις ἐν κινδύνοις οἱ μὲν ὑποπτοὶ τῶν φίλων σωτῆρες ἐγένοντο, οἱ δὲ
 σφόδρα ἐμπιστευθέντες προδότες.

Codd. Pb Pg Mb Pa G (mutilus)-(II IV)

1 δίψῃ Pg Mb || συσχεθεῖς Pa || 2 τὴν αὐτῆς Pb || κατὰ Pb ἐπὶ Pa Pg Mb || 3 σφόδρα]
 πάνυ Pa || 4 δ' αὐτῆς Pb || 5 κατὰ om. Mb || αὐτοῦ om. Pg || ἀλκή γὰρ ἐλάφων μὲν ἐν τοῖς
 ποσὶ, λέοντων δὲ ἐν καρδίᾳ μοῖσι προεῖχεν addunt Pa Pg Mb || 6 ἐσφύετο Pg Mb || ἐπεὶ
 δὲ Pb || 6 συνέβη τῆνικαῦτα Pg Mb || 7 συμπλακέντων Mb || καὶ συλληφθῆναι Pa σ. τῷ λέοντι
 Pb || 8 πρὸς ἑαυτήν] hic incipit G || ἐγὼ Pb Pg Mb || ὑφ’ ὧν προδοθήσεσθαι ἔμελλον Pa ||
 9 ἐσφύζομην om. Pb || καὶ om. Mb || ἀπωλώλοιον (sic) G

75

Ἐλαφος πηρωθεῖσα

- Ἐλαφος πηρωθεῖσα τὸν ἕτερον ὀφθαλμὸν παρεγένετο εἰς τινα αἰγιαλὸν καὶ ἐνταῦθα
 ἐνέμετο, τὸν μὲν ὀλόκληρον ὀφθαλμὸν πρὸς τὴν γῆν ἔχουσα καὶ τὴν τῶν κυνηγῶν
 ἔφοδον παρατηρουμένη, τὸν δὲ πεπηρωμένον ἐν τῇ θαλάσῃ· ἔνθεν γὰρ οὐδένα ὑφωρᾶτο
 κίνδυνον. καὶ δὴ τινες παραπλέοντες ἐκείνον τὸν τόπον καὶ θεασάμενοι αὐτὴν κατην-
 5) στόχησαν. καὶ ἐπειδὴ ἐλειποψύχει, εἶπε πρὸς ἑαυτήν “ἄλλ’ ἔγωγε ἀθλία, ἥτις τὴν

γῆν ὡς ἐπίβουλον ἐφυλαττόμην, πολὺ χαλεπωτέραν ἔχουσα τὴν θάλασσαν ἐφ' ἣν κατέφυγον.”

Οὕτω πολλάκις παρὰ τὴν ἡμετέραν ὑπόληψιν τὰ μὲν χαλεπὰ τῶν πραγμάτων δοκοῦντα εἶναι ὠφέλιμα εὐρίσκεται, τὰ δὲ νομιζόμενα σωτήρια ἐπισφαλῆ.

Codd. G Pb Mb (Ca) Pa Pc-(Ia III)

1 τὸν ἕτερον ὀφθαλμὸν (-ῶν Pb) G Pb τ. ἐ. τῶν ὀφθαλμῶν Ia Pn Pc Mb || 2 ὁλόκλ. μὲν Mb || τῶν ὀφθαλμῶν Ia Mb om. Pa || πρὸς (εἰς Pb) τὴν γῆν G Pb Pc πρὸς τῇ γῇ Ia Pa Mb || 3 περιτηρουμένη G || 4 πλείοντες G Pb || κατεστοχάσαντο Ia κατηνστοχάσαντο Pc || 5 καὶ ἐπειδὴ-τὴν γῆν ὡς] *spatio relicto desunt in* G || ἐλιποφύχει Pa ἔλυπο- Mb || ἐγὼ Pa || 6 καὶ (πρὸ ὡς) ἐπίβουλον G || ἐφυλαττόμην πολὺ (καὶ π. Pc Mb) χαλεπωτέραν ἔσχον τὴν θ. (τ. θ. ἔσχον Mb) G Pa Pc Mb φυλαττομένη πολὺ χ. ἔσχον τὴν θ. Ia φυλαττομένη π. χ. ἔχουσα τ. θ. Pb *primae recensiois codices ex recens. minore (Ia) varic contaminati sunt, ut saepius in hac fabula* || 9 εἶναι om. Pa || εὐρίσκονται Pb Mb Pc || νομιζόμενα σωτήρια ἐπισφαλῆ Pb σ. ν. ἐ. Pc σ. ἐ. (om. νομ.) Mb ἐπισφαλῆ ν. σωτήρια (-ία Pa) Ia G Pa

76

Ἐλαφος καὶ λέων ἐν σπηλαίῳ

Ἐλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα ἐγένετο κατὰ τι σπήλαιον, ἐν ᾧ λέων ἦν, καὶ ἐνταῦθα εἰσῆει κρυβησομένη. συλληφθεῖσα δὲ ὑπὸ τοῦ λέοντος καὶ ἀναιρουμένη ἔφη “βαρυδαίμων ἐγώ, ἥτις ἀνθρώπους φεύγουσα ἐμαυτὴν θηρίῳ ἐνεχείρισα.”

Οὕτως ἐνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ φόβον ἐλαττόνων κινδύνων ἑαυτοὺς εἰς μείζονα κακὰ ἐνσείουσιν.

5

Codd. G Pb Pg Mb Pa Pc-(Ia III)

1 ἐν ᾧ δὲ Mb || καὶ solus Pb || ἐνταῦθα] ἐν τούτῳ Pg Mb || 2 εἶπε δυσδαίμων Pb || 3 ἐγὼ γε Pa || ἐμαυτὸν θηρίον Mb ἑαυτὴν θηρίῳ Pa || ἐνεχείρησα Pg Mb ἐχείρισα G || 4 διὰ φόβων G || φόβον ἐλαττον (ἐλαττόνων Pc) εἰς κίνδυνον μείζονα ἑαυτοὺς ἐμβάλλουσιν (-βάλουσιν Pa) Pa Pc φ. ἐλάττονα εἰς μείζονας κινδύνους ἑαυτοὺς περιβάλλουσιν Ia || 5 ἐνσείουσιν G εἰσιᾶσιν Pg Mb Pb cf. *supra*

77

Ἐλαφος καὶ ἄμπελος

Ἐλαφος διωκομένη ὑπὸ κυνηγῶν ἐκρύπτετο ὑπὸ τινα ἄμπελον. διελθόντων δὲ γῶν κυνηγῶν [στραφεῖσα] κατήσθιε τὰ φύλλα τῆς ἀμπέλου. εἰς δὲ τις τῶν κυνηγῶν, στραφεὶς καὶ θεασάμενος, ᾧ εἶχεν ἀκοντίῳ βαλὼν ἔτρωσεν αὐτήν. ἡ δὲ μέλλουσα τελευτᾶν στενάξασα πρὸς ἑαυτήν ἔφη “δίκαια πάσχω, ὅτι τὴν σώσασάν με ἄμπελον ἠδίκησα.”

5

Οὗτος ὁ λόγος λεχθεὶς ἂν κατ' ἀνδρῶν οἷτινες τοὺς εὐεργέτας ἀδικοῦντες ὑπὸ θεῶν κολάζονται.

Codd. G Pb Pg Mb Pa(bis) Pc-(Ia III)

1 ὑπὸ κυνηγῶν om. Pc || ὑπὸ τὴν Pc || 2 στραφεῖσα, *utroque anticipatum pro -φεις infra, seclusi* λαθεῖν ἤδη δόξασα *de suo scripsit Planudes (III), quem sequitur Hsr.* λαθεῖσα Lessing || κατήσθιε] *post* ἀμπέλου *in* Pb || εἰς δὲ τις τῶν κυνηγῶν Pb Pa¹ Pc εἰς δὲ τῶν κ. Pa² εἰς δὲ τῶν (om. κ.) G ὡς δὲ πᾶσαν ἐφίλωσεν εἰς τις τ. κ. Pg Mb, *quod pascere receperam* || 3 ᾧ εἶχεν ἀκοντίῳ Pc ὁ εἶχεν ἀκόντιον Pa² ὡς εἶχεν ἀκοντίῳ *rell.* ||

4 στον *πρ. έ. ομι.* Pa² | *είπεν* G | *δίκαια δέ* G | *δ. γε* Pa¹ | *δ. έγώ* Pc || *δτι* ούτως G || *σπασαμένη* Pz Mb | 5 *έγώ ήδίκησα* Pa² || 6 ούτως ό λ. Mb || *λεχθ. άν* | *λεχθήσεται* Pa² || *κατά* Pa | *έπό* | *έπι* Pz | 7 *θειών* G Pa¹ Pc | *θεοῦ* Pb Pg Mb | *του θεοῦ* Pa²

78

Πλέοντες

Ἐμβάντες τινές εἰς σκάφος ἔπλεον. γενομένων δὲ αὐτῶν πελαγίων συνέβη χειμῶνα
ἐξαισίον γενέσθαι καὶ τὴν ναῦν μικροῦ καταδύεσθαι. τῶν δὲ πλεόντων ἕτερος περιρρηξά-
μενος τοὺς πατράους θεοὺς ἑπεκαλείτο μετ' οἰμωγῆς καὶ στεναγμοῦ, χαριστήρια
ἀποδώσειν ἐπαγγελλόμενος ἂν περισθῶσι. πανσαμένου δὲ τοῦ χειμῶνος καὶ πάλιν
5 γαλήνης γενομένης εἰς εἰωχίαν τραπέντες ὠρχοῦντό τε καὶ ἐσκίρτων, ἅτε δὴ ἐξ
ἀπροσδοκῆτον διαπεφευγότες. καὶ στερρὸς ὁ κυβερνήτης ὑπάρχων ἔφη πρὸς αὐτοὺς
"ἀλλ', ὦ φίλοι, οὕτως ἡμᾶς γεγηθέναι δεῖ ὥς πάλιν, ἂν τύχη, χειμῶνος ἐσομένου."

Ἦ λόγος διδάσκει μὴ σφόδρα ταῖς εὐτυχίαις ἐπαίρεσθαι, τῆς τύχης τὸ εὐμετάβλη-
τον ἐννοουμένους.

Codd. G Pb Pa Pc-(Ia)

1 δ' Pb || χειμῶνος Pb || 3 στεναγμοῦ *ομι.* Pc || 4 ἐπαγγελλόμενος Ia Pa | ἐπαγγειλάμενος
Pb Pc | ἐπαγγελάμενος G || *καινῆς ροσὶ* πάλιν G Pb Pa | *ομι.* Pc Ia || 5 ἄστε δὴ G
καθὰ Pb || 6 ἀπροσδοκῆτον κινδύνου Pb | ἀπροσδοκῆτως (*ομι. έξ*) Pc || πεφευγότες Pb || *στερρὸς* |
αἰσθηρὸς ρροροσιῖ *Halim* || 6-7 αὐτοῦς-φίλοι | τοὺς ἀλλοφύλους Pb || 7 ὑμᾶς Pc || τύχοι
Pa || ἐσομένου Pb Pc | ἐσ. πάλιν κλαύσωμεν G | γενήσεσθαι ἔχει Pa || 8 λ. δηλοῖ Pc || 9
ἐννοουμένους Ia | -μένον (*οι σιργασετ. in Pc*) Pa Pc | -μενοι G | λογιζομένους Pb

79

Αἴλουρος καὶ μύες

Ἐν τινι οἰκίᾳ πολλοὶ μύες ἦσαν. αἴλουρος δὲ τοῦτο γνοὺς ἦκεν ἐνταῦθα καὶ συλλαμ-
βάνων ἕνα ἕκαστον κατήσθιεν. οἱ δὲ μύες συνεχῶς ἀναλίσκόμενοι κατὰ τῶν ὀπῶν
ἔδυνον, καὶ ὁ αἴλουρος μηκέτι αὐτῶν ἐφικνεῖσθαι δυνάμενος δεῖν ἔγνω δι' ἐπινοίας
ἐκκαλεῖσθαι. διόπερ ἀναβάς ἐπὶ τινα πᾶσσαλον καὶ ἑαυτὸν ἐνθὲνδε ἀποκρεμάσας
5 προσεποιεῖτο τὸν νεκρόν. τῶν δὲ μῶν τις, ὡς ἐθεάσατο αὐτόν, εἶπεν "ἀλλ', ὦ οὗτος,
σοὶ γε, κἂν θύλαξ γένῃ, οὐ προσελεύσομαι."

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων, ὅταν τῆς ἐνίων μοχθηρίας πειρα-
θῶσιν, οὐκέτι αὐτῶν ταῖς ὑποκρίσεσιν ἐξαπατῶνται.

Codd. G Pb Pg Pa Pc-(II III)

1 ἦκεν *ἐντ. γν.* τοῦτο Pc || ἐκέισε Pg || 2 μύες *ομι.* Pg || 3 καὶ ὁ αἴλ. δὲ Pg || δεῖν ἔγνω Pb
Pg | δ. ὥθη Pc | δεῖν (*ομι. ἔγνω*) G Pa | *μαλίμ* ἔγνω δεῖν || δι' ὀπτασίας Pc || 4 διό
Pg || αὐτόν Pb || ἐνθάδε Pb Pc | ἐκέισεν Pg || 5 προσεποιεῖτο τὸν νεκρόν Pg | π. τὸν νεκρῶν
Pa | π. τὸ ν. Pc | π. νεκρόν Pb | προσεποιεῖ τὸν νεκρόν G || ἐθεάσατο αὐτόν Pg || 6 σοὶ
γε *edd.* | σύ γε *libri* || προσελευσόμεθα G Pb | προσελεύσομαι Pg || 7-8 πηρασθῶσιν οὐκ ἐν
αὐτῶν G || 8 οὔτοι (*αὐτοὶ Pc*) *ροσὶ* ὑποκρ. *libri excerpto* Pg

80

Μυῖαι

Ἐν τινι ταμείῳ μέλιτος ἐπεκχυθέντος μυῖαι προσπτᾶσαι κατήσθιον' διὰ δὲ τὴν
γλυκύτητα τοῦ καρποῦ οὐκ ἀφίσταντο. ἐμπαγέντων δὲ αὐτῶν τῶν ποδῶν, ὡς οὐκ

ἡδύναντο ἀναπτῆναι, ἀποπνιγόμεναι ἔφασαν “ἄθλιναι ἡμεῖς, αἱ διὰ βραχείαν ἡδονὴν ἀπολλύμεθα.”

Οὕτω πολλοῖς ἡ λιχνεία πολλῶν αἰτία κακῶν γίνεται.

5

Codd. G Pb Pg Pa (Ca)–(Ia III)

1 ταμείω Pa || ἐκχυθέντι Pb || ἐκχυθέντος Ca || προστᾶσαι Pb || 2 δ' αἰτῶν Pb || οὐκ om. Pb || 3 ἐδύναντο Pa || ἀνατείνει ἀποπνιγόμενων G || ἔφησαν Pb Pg || 4 ἀπολλοῦμεθα Pb || 5 οὕτω πολλάκις Pb || λιχνεία G Pa || κακῶν αἰτία Pg Ca

81

Πίθηκος βασιλεὺς αἰρεθεὶς καὶ ἀλώπηξ

Ἐν συνόδῳ τῶν ἀλόγων ζώων πίθηκος εὐδοκίμησας βασιλεὺς ὑπ' αὐτῶν ἐχειροτονήθη. ἀλώπηξ δὲ αὐτῷ φθονήσασα, ὡς ἐθεάσατο ἓν τινι πάγῃ κρέας κείμενον, ἀγαγοῦσα αὐτὸν ἐνταῦθα ἔλεγεν ὡς εὐροῦσα θησαυρόν, αὐτὴ μὲν οὐκ ἐχρήσατο, γέρας δὲ αὐτῷ τῆς βασιλείας τετήρηκε, καὶ παρῆναι αὐτῷ λαμβάνειν. τοῦ δὲ ἀμελήτως ἐπελθόντος καὶ ὑπὸ τῆς πάγης συλληφθέντος, αἰτιωμένου τε τὴν ἀλώπεκα ὡς ἐνεδρεύσασαν αὐτῷ, ἐκείνη ἔφη “ὦ πίθηκε, σὺ δὲ τοιαύτην ψυχὴν ἔχων τῶν ἀλόγων ζώων βασιλεύεις;”

5

Οὕτως οἱ τοῖς πράγμασιν ἀπροσκέπτως ἐπιχειροῦντες ἐπὶ τῷ δυστυχεῖν καὶ γέλῳτα ὀφλισκάνουσιν.

Codd. G Pb Mb Pa Pc–(Ia II III)

1 ὀρχησάμενος καὶ εὐδ. Pb, edd.; sed cf. sub. 83 || 2 αὐτὸν φθον. Pc || ἐνταῦθα ἓν τινι Pc || παγίδι Pb || 3 θησαυρόν G Pb || τοῦτο Pa Pc Mb || 3–4 οὐ κέρημαι αὐτῷ, γ. δέ σοι τ. β. τετήρηκα Pa || 4 αὐτὸ Mb || λαγεῖν (ση λαβεῖν?) Pb || ἀμελήτως G Pc || ἀμελετήτως Mb Pa || ἀτημελήτως Pb || 5 ἐπελθόντος καὶ om. Pa Pc Mb || παγίδος Pb || τε] δὲ Pc || ἐνεδρεύσασα G || 6 αὐτῷ G Pb Pa || αὐτὸν Mb Pc || ἐκείνη om. Pc || τοιοῦτοις στοιχεῖν Pa || ψυχὴν Schh. || τύχην G Pb Mb Pc || μωρίαν Ia || cf. Archil. fr. 91 (Bergk) || 7 ζώων om. Mb || τί βασιλεύεις G || 8 ἀπροσκέπτως (ὀπτως Pc) G Pc || ἀπερισκέπτως Pb Mb Pa || ἐπὶ τῷ δ. Pa || ἐπὶ τῷ δ. G Mb || πρὸς τῷ δ. Pc || σὺν τῷ δυστυχεῖς εἶναι Pb

82

Ὄνος, ἀλεκτρυὼν καὶ λέων

Ἐν τινι ἐπαύλει ὄνος καὶ ἀλεκτρυὼν ἦσαν. λέων δὲ λιμώττων, ὡς ἐθεάσατο τὸν ὄνον, οἷός τε ἦν εἰσελθὼν καταθoinήσασθαι. παρὰ δὲ τὸν ψόφον τοῦ ἀλεκτρυόνος φθεγξαμένου καταπτήξας—φασὶ γὰρ τοὺς λέοντας πτύρεσθαι πρὸς τὰς τῶν ἀλεκτρυόνων φωνάς—εἰς φυγὴν ἐτράπη. καὶ ὁ ὄνος ἀναπτερωθεὶς κατ' αὐτοῦ, εἶγε ἀλεκτρυόνα ἐφοβήθη, ἐξῆλθεν ὡς ἀποδιώξων αὐτόν. ὁ δὲ, ὡς μακρὰν ἐγένετο, κατέφαγεν αὐτόν.

5

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι ταπεινουμένους τοὺς ἑαυτῶν ἐχθροὺς ὀρῶντες, καὶ διὰ τοῦτο καταθρασυνομένοι, λανθάνουσιν ὑπ' αὐτῶν ἀναλίσκόμενοι.

Codd. G Pb Pg Mb Pa–(Ia III)

1 ὁ λέων δὲ Pa || δὲ om. Pg || 2 τοῦτον καταθ. Pb || καὶ τὸν ψ. G || περὶ δὲ τ. ψ. Pb || τοῦ ψόφου Pa || τοῦ αὐτοῦ ἀλ. om. Pb || 3 καταπτήξας φασὶ δὲ τ. λ. Pb || πτύρεσθαι τοὺς λ. Pa. || πτήσσεισθαι Pb || 5 ἀποδιώξει G Pb || 7 μὲν πρὸς ταπειν. G Pa Mb || αὐτῶν Pa || 8 ἀναλ. ὑπ' αὐτῶν λαν. Pg || ἀλίσκόμενοι Mb

83

Πίθηκος καὶ κάμηλος ὀρχούμενοι

Ἐν συνόδῳ τῶν ἀλόγων ζώων πίθηκος ἀναστὰς ὠρχεῖτο. σφόδρα δὲ αὐτοῦ εἰδοκιμοῦντος καὶ ὑπὸ πάντων ἐπισημαινομένου, κάμηλος φθονήσασα ἐβουλήθη τῶν αὐτῶν ἐφικέσθαι. διόπερ ἐξαναστᾶσα ἐπειράτο καὶ αὐτὴ ὀρχεῖσθαι. πολλὰ δὲ αὐτῆς ἄτοπα ποιούσης τὰ ζῶα ἀγανακτήσαντα ῥοπάλοις αὐτὴν παίοντα ἐξήλασαν.

- 5 Πρὸς τοὺς διὰ φθόνον κρείττοσιν ἀμιλλωμένους, εἴτα ἐκ τούτου σφαλλομένους, ὁ λόγος εὐκαιρος.

Codd. G Pb Mb Pa Pc (Ca)-(III)

1 ὠρχίσαστο Pa || 2 ἐπισημαινομένου *Reiskia, Hsg.* ὑποσ- G Pb Pa Pc σημαινομένου Ca ἐπαινομένου (*sic*) Mb || φθονήσασα G || ἡβουλήθη Pb Pc || τὸν αὐτὸν Mb || 3 ὀρχήσασθαι Pb || πολλῶ Pb || 4 ποιούσης] ἐπιχειρούσης Pc ποιησάσης Pb || αὐτὰς πεσόντα Pa || 5 εἴτα (*εἴτε* G) ἐκ. τ. σφ. G Pc *om.* Pa καὶ σφαλλομένους (*ἐφαλλομένους* Pb) Ca Pb καὶ φθονομένους Mb || 6 ὁ μῦθος Mb

84

Κάνθαροι δύο

Ἐν τινι νησιδίῳ ταῦρος ἐνέμετο· τῇ δὲ τούτου κόπρῳ κάνθαροι ἐτρέφοντο δύο. καὶ δὴ τοῦ χειμῶνος ἐνισταμένου ὁ ἕτερος ἔλεγε πρὸς τὸν φίλον ὡς ἄρα βοῦλοιο εἰς τὴν ἡπειρον διαπτᾶσθαι, ἵνα ἐκείνῳ μόνῳ ὄντι ἡ τροφή ἱκανὴ ὑπάρχῃ καὶ αὐτὸς ἐκεῖσε ἐλθὼν τὸν χειμῶνα διαγένηται. ἔλεγε δὲ ὅτι, ἐὰν πολλὴν εὖρη τὴν νομήν,

- 5 καὶ αὐτῷ οἴσει. παραγενόμενος δὲ εἰς τὴν χέρσον καὶ καταλαβὼν πολλὴν μὲν τὴν κόπρον, ὑγρὰν δέ, μένων ἐνταῦθα ἐτρέφετο. τοῦ δὲ χειμῶνος διελθόντος πάλιν εἰς τὴν νῆσον διέπτη. ὁ δὲ ἕτερος θεασάμενος αὐτὸν λιπαρὸν καὶ εὐεκτοῦντα ἠτιᾶτο αὐτὸν διότι προὔποσχύμενος αὐτῷ οὐδὲν ἐκόμισεν. ὁ δὲ εἶπεν “μὴ ἐμὲ μέμφου, τὴν δὲ φύσιν τοῦ τόπου” ἐκεῖθεν γὰρ τρέφεσθαι μὲν οἷόν τε, φέρεσθαι δὲ οἶδεν.”
- 10 Οὗτος ὁ λόγος ἀρμόσειεν ἂν πρὸς ἐκείνους οἱ τὰς φιλίας μέχρις ἐστιάσεως μόνον παρέχονται, παραιτέρω δὲ οὐδὲν τοὺς φίλους ὠφελούσιν.

Codd. G Pb Pg Pa

1 τ. ἐγένετο νεμόμενος Pb || 2 τοῦ *om.* Pg || ὁ εἰς Pb || φίλον G Pg Pa ἕτερον Ph || βοῦλοιο δὴ Pb || 3 ἵν' Pg || ὄντι *om.* Pb || ἱκανῶς Pa || ὑπάρχῃ Pa -ει G Pb Pg || 3-4 καὶ ὡσάν ἐκεῖσε Pb || 4 πολὺν Pg πολλὰς Pa || εὖροι G Pb Pa || τὰς νομάς Pa || 5 καὶ *aplc* αὐτῷ *om.* G || παραγενόμενος G || πολλὰς μὲν τὴν κ. Pa || μὲν τὴν *om.* Ph || 6 μόνην ὑγρὰν ἐτρέφετο ἐνταῦθα Pa || ἐτρ. ἐνταῦθα Pg || 7 ἠτιᾶσατο Pb ἤτει Pa || 7-8 αὐτὸν μὴ τι φέρειν διότι Pa || 8 αὐτῷ *om.* Pb αὐτοῦ G || με Pg *om.* G || 9 οἶονται Pa οἶται G || 10 ὁ λόγος οὗτος Pb || ἀρμόσει (*om.* ἂν) Pg || μέχρι G || μόνον *om.* Pg || 11 παρέχοντες G

85

Δέλφαξ καὶ πρόβατα

Ἐν τινι ποιμνῇ προβάτων δέλφαξ εἰσελθὼν ἐνέμετο. καὶ δὴ ποτε τοῦ ποιμένου συλλαμβάνοντος αὐτὸν ἐκεκράγει τε καὶ ἀντέτεινε. τῶν δὲ προβάτων αἰτιωμένων αὐτὸν ἐπὶ τῷ βοᾷ καὶ λεγόντων “ἡμᾶς γὰρ οὐ συνεχῶς συλλαμβάνει καὶ οὐ κράζομεν;” ἔφη πρὸς ταῦτα “ἀλλ' οὐκ ὁμοία γε τῇ ὑμετέρᾳ ἡ ἐμὴ σύλληψις· ὑμᾶς γὰρ ἡ διὰ τὰ

- 5 ἔρια ἀγρεύει ἡ διὰ τὸ γάλα, ἐμὲ δὲ διὰ τὸ κρέας.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι εἰκότως ἐκεῖνοι ἀνοιμώζουσιν οἷς ὁ κίνδυνος οὐ περὶ χρημάτων ἐστίν, ἀλλὰ περὶ σωτηρίας.

Codd. G Pb Mb Pa Pc (Ma) — (Ia aliter, δ. καὶ ἀλώπηξ)

1 προβάτων *om.* Pb || 2 ἀνέτεινε G Pa || 2-3 αὐτὸν αἶτ. Pb || 3 ἐπὶ τῷ βοᾷν *om.* Mb || τῷ Pc τὸ *tell.* || ἡμᾶς γάρ (μὲν Pb) οὐ (*om.* Pb Pc) G Pb Mb Pa Pc ἄρα ἡμᾶς οὐ (*per-gram*) Ma, *Hsr.* || λαμβάνει G Pc || 4 πρὸς αὐτὰ Pa || γε *om.* Pb μοι Pc || ἡμετέρα Pa Mb || ἡ ἐμὴ σ.] κέκτηται συλλήψει Pc || ἡμᾶς γάρ (*om.* ἡ) Mb || 5 ἀγρεύη διὰ G || τὸ γάλα Pb τὸ γάλα ἢ διὰ τοὺς ἄρρους Mb τοὺς (τὰς Pc) ἄρρους G Pa Pc || τὸ κρέας Pb Mb τὰ κρέα G Pa Pc || 6 ἂν οἰμωζῶσιν (οιμόζου G) Pb G ὀνομάζουσιν Mb || 7 ἐστίν *om.* Pa || αὐτῆς τῆς σωτηρίας Pb

86

Κίχλα ἐν μυρσινῶνι

Ἐν τινι μυρσινῶνι κίχλα ἐνέμετο, διὰ δὲ τὴν γλυκύτητα τοῦ καρποῦ οὐκ ἀφίστατο. ἰξευτῆς δὲ παρατηρησάμενος ἐμφιλοχωροῦσαν ἰξεύσας συνέλαβε. καὶ δὴ μέλλουσα ἀναιρεῖσθαι ἔφη “δειλαία ἐγώ, ἦτις διὰ τροφῆς γλυκύτητα ζωῆς στερίσκομαι.”

Πρὸς ἄνδρα ἄσωτον δι’ ἡδυπάθειαν ἀπολωλὸτα ὁ λόγος εὐκαιρος.

Codd. G Pb Pg Mb (Ca) Pa Pc — (Ia)

1 μυρσινῶνι Pc -σίῳι G -σίῳι ἢ Pb -σινῶν ἢ Pa μυρρίνη Pg μυρίνη Mb Ca || 2 ὁ ἰξευτῆς Pa || περιτῆρ- G || μέλλουσαν Pa Pc || 3 εἶπεν G || ἐγώ Pg Mb Ca εἰμί G Pb Pa Pc || γλυκυτάτης Pb || ζωῆς G Pb σωτηρίας *tell.* || 4 πρὸς — εὐκαιρος Pc πρὸς — ἀπολωλὸτα ἐαυτὸν G πρὸς ἄνδρα ε. καὶ ἡδυπαθῆ ὁ λόγος (ὁ λ. *om.* Pg) Pg Mb ὁ λόγος πρὸς ἄνδρα ἄσωτον δι’ ἡδυπάθειαν ἀπολωλὸτα εὐκαιρὸς ἐστίν Pa ὁ λ. εὐκαιρος πρὸς — ἀπολωλὸτα ἐαυτὸν Pb

87

Χὴν χρυσοτόκος

Ἐρμῆς θρησκευόμενος ὑπὸ τινος περιττῶς χῆνα αὐτῷ ἐχαρίσατο ὡς χρύσεια τίκτουσαν. ὁ δὲ οὐκ ἀναμείνας τὴν κατὰ μικρὸν ὠφέλειαν, ὑπολαβὼν δὲ ὅτι πάντα τὰ ἐντὸς χρύσεια ἔχει ἢ χήν, οὐδὲν μελλήσας ἔθυσεν αὐτήν. συνέβη δὲ αὐτῷ μὴ μόνον ὦν πρσεδόκησε σφαλῆναι, ἀλλὰ καὶ τὰ ὡς ἀποβαλεῖν τὰ γὰρ ἐντὸς πάντα σαρκώδη εὗρεν.

5

Οὕτω πολλάκις οἱ πλεονέκται δι’ ἐπιθυμίαν πλειόνων καὶ τὰ ἐν χερσὶν ὄντα προίενται.

Codd. G Pb Pa — (II III IV)

1 χὴν αὐτῷ G χῆναν ἐαυτῷ Pb || χρύσεια Pb Pa -ια G χρύσεια *Schn., Hsr.* || 2 δ’ οὐκ G Pb || 3 χρυσᾶ Pa || ἔχειν Pb || ἢ χήν nos ὁ χ. *codd.* || αὐτὴν G Pb αὐτὸν Pa || δ’ αὐτὸν G δ’ αὐτὸν Pb || 4 ὁ πρὸ ὦν Pb || καὶ *om.* G || 6 οὕτως Pb οὕτω καὶ G || 7 προίονται Pa προίεμεν G

88

Ἐρμῆς καὶ ἀγαλματοποιός

Ἐρμῆς βουλόμενος γινῶναι ἐν τίνι τιμῇ παρὰ ἀνθρώπους ἐστίν, ἤκεν ἀφομοιωθεὶς ἀνθρώπῳ εἰς ἀγαλματοποιοῦ ἐργαστήριον. καὶ θεασάμενος Διὸς ἄγαλμα ἐπυνθάνετο

- "πόσου;" τοῦ δὲ εἰπόντος "δραχμῆς", γελάσας ἡρώτα "τὸ τῆς Ἰφρας πόσου ἐστίν;" εἰπόντος δὲ ἔτι μείζονος, θεασάμενος καὶ ἑαυτοῦ ἄγαλμα ὑπέλαβεν ὅτι αὐτόν, ἐπειδὴ καὶ ἄγγελός ἐστι καὶ ἐπικερδῆς, περὶ πολλοῦ οἱ ἄνθρωποι ποιοῦνται. διὸ προσεπυνθάνετο "ὁ Ἑρμῆς πόσου;" καὶ ὁ ἀγαλματογλύφος ἔφη "ἄλλ' ἐὰν τούτους ἀγοράσῃς, τοῦτόν σοι προσθήκην δώσω."

Πρὸς ἄνδρα κενόδοξον ἐν οὐδεμιᾷ μοίρᾳ παρὰ τοῖς ἄλλοις ὄντα ὁ λόγος ἀρμόζει.

Codd. G Pb Pg Pa Pc-(III)

1 γινῶναι βουλόμενος Pb || παρὰ τοῖς ἀ. Pg || ἐστίν G Pc ἔσται Pg ἢ Pa ἐσθίειν Pb || 2 ἀνθρώπῳ εἰς Pb ἀ. ὁρᾷ εἰς G ἀ. καὶ ὁρᾷ (om. εἰς) Pa Pc Pg || καὶ θ. | θ. δὲ Pg || ἐπίθετο Pb || 3 εἰπόντος δὲ αὐτοῦ ὅτι δραχμῆς Pa || τὸ G Pc om. Pa Pg Pb || ἔσται Pg om. Pa || 4 ἔτι πλείονος Pc || καὶ πλεονεξίας G Pg Pa Pc om. Pb || ἑαυτοῦ Pb αὐτοῦ cell. || 5 καὶ αὐτὸς ἄγγελος om. G || ἐστι om. Pa || περὶ πολλῶν G || ποιοῦνται οἱ ἄν. Pa οἱ ἄν. τίθενται Pc || διὸ προσεπυνθάνετο Pb διόπερ ἐπυνθάνετο cell. || 6 πόσου Pc om. cell. || 7 τοῦτο G Pg || 8 κενόδοξον Pa || περὶ τοῖς G Pb || ἀρμόσει Pg

89

Ἑρμῆς καὶ Τειρεσίας

- Ἑρμῆς βουλόμενος τὴν Τειρεσίου μαντικὴν πειρᾶσαι εἰ ἀληθὴς ἐστίν, κλέψας αὐτοῦ τοὺς βόας ἐξ ἀγροῦ, ἦκεν ὡς αὐτόν εἰς ἄστῳ ὁμοιωθεὶς ἀνθρώπῳ καὶ ἐπεξενώθη παρ' αὐτῷ. παραγγελλθείσης δὲ τῷ Τειρεσίᾳ τῆς τοῦ ζεύγους ἀπωλείας, παραλαβὼν τὸν Ἑρμῆν ἦκεν εἰς τὸ προάστειον οἰωνόν τινα περὶ τῆς κλοπῆς σκεψόμενος, καὶ 5 τούτῳ παρήνει λέγειν αὐτῷ ὃ τι ἐὰν θεάσῃται ὄρνεον. καὶ ὁ Ἑρμῆς τὸ μὲν πρῶτον θεασάμενος ἄετόν ἐξ ἀριστερῶν ἐπὶ δεξιὰ παριπτάμενον ἀπήγγειλεν αὐτῷ. τοῦ δὲ εἰπόντος μὴ πρὸς αὐτοὺς τοῦτο εἶναι, ἐκ δευτέρου ἰδὼν κορώνην ἐπὶ τινος δένδρου καθημένην καὶ ποτὲ μὲν ἄνω βλέπουσαν, ποτὲ δὲ εἰς γῆν κύπτουσαν, ἐδήλωσεν αὐτῷ. ὁ δὲ ὑποτυχὼν εἶπεν "ἄλλ' αὕτη γε ἡ κορώνη διόμνυται τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν 10 ὅτι, ἂν σὺ θέλῃς, τοὺς ἑμαυτοῦ βόας ἀπολήψομαι."

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἂν τις πρὸς ἄνδρα κλέπτην.

Codd. G Pb-(Ia III)

2 ἦκεν G εἶχεν Pb || ὡς-ἄστῳ scripti εἰς αὐτόν ὡς ἄστῳ G πρὸς αὐτόν εἰς ἀ. Pb || ἐξενώθη Ia || 3 παραγγελλθείσης Ia προ- G προαπελθούσης Pb || 4 σκεψόμενος Ia σκεψάμενος G σκεπτόμενος Pb || 5 τούτῳ-αὐτῷ Ia τοῦτο παραινεῖ λέγων αὐτῷ (αὐτῷ om. Pb) G Pb || 6 τι (vel ὅτι) ἐὰν G Ia εἰ τι ἂν Pb || θεάσῃς τὸ G || 6-7 παριπ.-μὴ πρὸς om. G || 7 τοῦτο Pb Ia τοῦ G τοῦτον edd. || 8 τὴν γῆν Ia || 9 αὕτη edd. αὕτη G αὕτη Pb Ia || γε om. Pb || ἢ om. Ia || 10 ἐὰν G || σὺ om. Pb

90

Ἑχίς καὶ ὕδρος

- Ἑχίς φοιτῶν ἐπὶ τινὰ κρήνην ἐπινεν. ὁ δὲ ἐνταῦθα οἰκῶν ὕδρος ἐκώλυεν αὐτόν, ἀγανακτῶν εἰ γε μὴ ἀρκεῖται τῇ ἰδίᾳ νομῇ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὴν αὐτοῦ δίαιταν ἀφικνεῖται. αἰεὶ δὲ τῆς φιλονεικίας αὐξανομένης, συνέθεντο ὅπως εἰς μάχην ἀλλήλοις καταστῶσι καὶ τοῦ νικῶντος ἢ τε τῆς γῆς καὶ τοῦ ὕδατος νομὴ γένηται. ταξαμένων 5 δὲ αὐτῶν προθεσμίαν, οἱ βάτραχοι διὰ μῖσος τοῦ ὕδρου παραγενόμενοι πρὸς τὸν ἔχιν παρεθάρσυνον αὐτόν ἐπαγγελλόμενοι καὶ αὐτοὶ συμμαχήσειν αὐτῷ. ἐνσταθείσης

δὲ τῆς μάχης ὁ μὲν ἔχισ πρὸς τὸν ὕδρον ἐπολέμει, οἱ δὲ βάτραχοι μηδὲν περαιτέρω δρᾶν δυνάμενοι μεγάλα ἐκεκράγεσαν. καὶ ὁ ἔχισ νικήσας ἡτιᾶτο αὐτοὺς, εἰ γε συμμαχήσειν αὐτῷ ὑποσχόμενοι παρὰ τὴν μάχην οὐ μόνον οὐκ ἐβοήθουν, ἀλλὰ καὶ ἦδον. οἱ δὲ ἔφασαν πρὸς αὐτόν “ἀλλ’ εὖ ἴσθι, ὦ οὗτος, ὅτι ἡ ἡμετέρα συμμαχία οὐ 10 διὰ χειρῶν, διὰ δὲ μόνης φωνῆς συνέστηκεν.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ἐνθα χειρῶν χρεῖα ἐστὶν ἡ διὰ λόγων βοήθεια οὐδὲν λυσιτελεῖ.

Codd. G Pb Pg Pa-(Ia)

1 ἔχισ ποτὸν ἐπὶ τινος κρήνης Pa || ἡ-οικοῦσα ὕδρα-ἀγανακτοῦσα, εἰ τις ἰη/γα, Ph || ἐκώλυσεν Pa || 2 ὅτι μὴ Pa || καὶ τὴν ἑαυτοῦ Pb || 4 κατασταθῶσι Pg || τῷ νικῶντι Pa || τοῦ ὕδατος καὶ τῆς γῆς Pa Pg || γίνεταί Pa || 5-7 διὰ μίσος-βάτραχοι om. Pg || 6 παρεθάρσυνον Ia -αν G Pa παραθαρρύνουσιν Pb || ἐνστάσης Ia ἐστάσης Pa || 7 ὁ μὲν ἔχισ om. Pa || οὐδὲν G || παρετέρω G Pa || 8 δυν. δρᾶν Ph Pg || ἐκεκράγεσαν Ia κεκράγεσαν (-εισαν Ph) G Pb Pg ἐκραύγασαν Pa || ἡτιάσατο Pb || εἰ γε Ia ὅτι γε (γε om. Pb) G Pb Pg Pa || 9 περὶ τ. μάχην G Pb Pg || αὐτῷ Pa γιν οὐκ || 10 πρὸς αὐτοὺς Pg || εὖ γε Pa || 11 ἀλλὰ διὰ μόνης Pb || καθέστηκεν Pb || 12 ἐστὶν om. Pa || λόγον Pb

91

Ὅνος παίζων καὶ δεσπότης

Ἐχων τις κύνα Μελιταῖον καὶ ὄνον διετέλει ἀεὶ τῷ κυνὶ προσπαίζων· καὶ δὴ, εἴ ποτε ἔξω δειπνοίῃ, ἐκόμιζέ τι αὐτῷ καὶ προσιόντι καὶ σαίνοντι παρέβαλλεν. ὁ δὲ ὄνος φθονήσας προσέδραμε καὶ σκιρτῶν ἐλάκτισεν αὐτόν. καὶ ὅς ἀγανακτήσας ἐκέλευσε παίοντας αὐτόν ἀπαγαγεῖν καὶ τῇ φάτνῃ προσδῆσαι.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οὐ πάντες πρὸς πάντα πεφύκασιν.

5

Codd. G Pb Pa Pc (Mo)

2 ἔξω ἐδείπνει διεκόμιζε Pa || παρέβαλλεν Mo per corr. περίβαλεν tell. || 3 φθονέσας G Pa || ἐλάκτισεν Pa || καὶ ὅς Pc καὶ ὥς G Pa καὶ ὁ δεσπότης Pb || 4 ἀπαγαγεῖν (ἐπ- G) Pa Pc G ἀγαγεῖν Pb || 5 πρὸς ταῦτα (sic) Pb

92

Κύνες δύο

Ἐχων τις δύο κύνας τὸν μὲν θηρεύειν ἐδίδαξε, τὸν δὲ οἰκουρὸν ἐποίησε. καὶ δὴ, εἴ ποτε ὁ θηρευτικὸς ἐξιών ἐπ’ ἄγραν συνελάμβανέ τι, ἐκ τούτου μέρος καὶ τῷ ἐτέρῳ παρέβαλλεν. ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ θηρευτικοῦ καὶ τὸν ἕτερον ὀνειδίζοντος, εἰ γε αὐτὸς μὲν ἐξιών παρ’ ἕκαστα μοχθεῖ, ὁ δὲ οὐδὲν ποιῶν τοῖς αὐτοῦ πόνοις ἐντρυφᾷ, ἐκείνος ἔφη πρὸς αὐτόν “ἀλλὰ μὴ ἐμέ μέμφου, ἀλλὰ τὸν δεσπότην, ὅς οὐ πονεῖν με 5 ἐδίδαξεν, ἀλλοτρίους δὲ πόρους κατεσθίειν.”

Οὕτω καὶ τῶν παιδῶν οἱ ῥάθυμοι οὐ μεμπτέοι εἰσίν, ὅταν αὐτοὺς οἱ γονεῖς οὕτως ἄγωσιν.

Codd. G Pb Pg Pa-(Ia III)

1 ἐδίδασκε Pg Pa || 2 εἴ ποτε om. Pb ποτε (om. εἰ) Pa || θηρευτῆς Pa || πρὸς ἄγραν G Pb || ἐκ τούτου μέρος Pb τούτου (-τω Pa) ἐκ μέρους Pg Pa τοῦτο δὲ ἐκ μέρος G || 3 παρέβαλλεν G -ίβαλεν tell. || 4 μὲν om. Pb Pg || παρ’ ἕκαστα-ποιῶν om. G || παρ’ ἐκ. | ἀεὶ (linea subductum) διόλου Pb || μοχθεῖ Pb -οίη Pg Pa || δ’ Pb Pg || ἑαυτοῦ

Pb || ἐτρόφα G || 5 ἔφη οἱ. Pg || ἀλλὰ τ. δ. | τὸν δ. δὲ Pb || 5-6 π. μὲν ἔδειξεν Pa || 6 ἀλλ' ἀλλοτρίοις πόνοις ἐσθίειν Pb || 7 εἰσὶν οἱ. Pa || 8 ἀγούσιν Pg

93

Ἔχισ καὶ ῥίνη

Ἔχισ εἰσελθὼν εἰς χαλκουργοῦ ἐργαστήριον παρὰ τῶν σκευῶν ἔρανον ᾗτει λαβὼν δὲ παρ' αὐτῶν ἦκε πρὸς τὴν ῥινην καὶ αὐτὴν παρεκάλει δοῦναί τι αὐτῷ. ἡ δὲ ὑποτυχοῦσα εἶπεν "ἀλλ' εἰρήθης εἰ παρ' ἐμοῦ τι ἀποίσεσθαι οἰόμενος, ἦτις οὐ διδόναι, ἀλλὰ λαμβάνειν παρὰ πάντων εἴωθα."

5 Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι μάταιοι εἰσιν οἱ παρὰ φιλαργύρων τι κερδαίνειν προσδοκῶντες.

Codd. G Pb Mb Pa-(Ia)

1 ἐλθὼν Pb || περί G Pb || 2 ἦκε | ἦδε Pb ἦκε καὶ Mb || ῥίνα Pb || ταύτην Pb om. Mb || 3 ὑπολαβοῦσα Mb || ἀπίσεσθαι τι Mb ὑποίσεσθαι τι Pb || 4 παρὰ πάντων εἴωθα Pa παρ' ἀπάντων οἶδα Mb περί π. εἴωθα G Pb || 5 εἰσὶν οἱ. Pa || οἱ (οἱ Pb) περί-προσδοκῶσιν G Pb || κερδαίνειν τι Mb τι κερδάνειν (sic) Pa

94

Πατήρ καὶ θυγατέρες

Ἔχων τις δύο θυγατέρας τὴν μὲν κηπουρῷ ἐξέδωκε πρὸς γάμον, τὴν δὲ ἑτέραν κεραμεῖ. χρόνου δὲ προελθόντος ἦκεν πρὸς τὴν τοῦ κηπουροῦ καὶ ταύτην ἡρώτα πῶς ἔχοι καὶ ἐν τίνι αὐτοῖς εἶη τὰ πράγματα. τῆς δὲ εἰπούσης πάντα μὲν αὐτοῖς παρῆναι, ἐν δὲ τοῦτο εὐχεσθαι τοῖς θεοῖς, ὅπως χειμῶν γένηται καὶ ὄμβρος, ἵνα τὰ λάχανα

5 ἄρδευθῇ, μετ' οὐ πολὺ παρεγένετο καὶ πρὸς τὴν τοῦ κεραμέως καὶ αὐτῆς ἐπυνθάνετο πῶς ἔχοι. τῆς δὲ τὰ μὲν ἄλλα μὴ ἐνδείσθαι εἰπούσης, τοῦτο δὲ μόνον εὐχεσθαι, ὅπως αἰθρία τε ἐπιμείνῃ καὶ λαμπρὸς ὁ ἥλιος, ἵνα ξηραυθῇ ὁ κέραμος, εἶπε πρὸς αὐτὴν "ἐὰν σὺ μὲν εἰδῖαν ἐπιζητῆς, ἡ δὲ ἀδελφή σου χειμῶνα, ποτέρᾳ ὑμῶν συνεύξομαι,"

10 Οὕτως οἱ ἐν ταύτῳ τοῖς ἀνομοίοις πράγμασιν ἐπιχειροῦντες εἰκότως περὶ τὰ ἑκάτερα πταίουσιν.

Codd. G Pb Pg Pa (Ca)-(Ia III)

1 κηπουρῷ Pb εἰ sic infra || 2 προέχοντος Pg || πρὸς G Pb ὡς Pa εἰς Pg || τοῦ om. Pg || 3-4 παρῆναι, ἐν δὲ τοῦτο (τοῦ G) Pb G πάρεστι ἐν δὲ τ. Pg παρ ἐν δὲ τ. Pa || 5 καὶ ἀντε πρὸς om. Pg Pa || αὐτῆς Pg αὐτὸς Pa οὕτως G Pb || 6 εἰπούσης Ca om. tell. || 7 τε om. Pg τε καὶ Pa || λαμπρὰ post τε libri del. Hsg. || ἐπιμείνῃ ἡ σελήνη Pa || ὁ ἀντε ἥλιος om. Pb Pg || εἶπε δὲ Pa Pg || πρὸς αὐτὰς Pa || 8 ἐπιζητεῖς G Pg || δὲ om. G || συνεύξομαι libri omnes || 9 deest ἐπιθυλίῳ in G || ἀνόμοις Pa

95

Ἀνὴρ καὶ γυνὴ ἀργαλέα

Ἔχων τις γυναῖκα πρὸς πάντα λίαν τὸ ἥθος ἀργαλέαν ἐβουλήθη γινῶναι εἰ καὶ πρὸς τοὺς πατρῆους οἰκέτας ὁμοίως διάκειται· ὅθεν μετὰ προφάσεως εὐλόγου πρὸς τὸν πατέρα αὐτὴν ἐπεμψε. μετὰ δὲ ὀλίγας ἡμέρας ἐπανελθούσης αὐτῆς ἐπυνθάνετο πῶς αὐτὴν οἱ οἰκεῖοι προσεδέξαντο. τῆς δὲ εἰπούσης "οἱ βουκόλοι καὶ οἱ ποιμένες

5 με ὑπεβλέποντο," ἔφη πρὸς αὐτὴν "ἀλλ', ὦ γύναι, εἰ τούτοις ἀπήχθου οἱ ὄρθρου

μέν τὰς ποιμένας ἐξελαύνουσιν, ὅψε δὲ εἰσίασι, τί χρή προσδοκᾶν περὶ τούτων οἷς πᾶσαν τὴν ἡμέραν συνδιέτριβες;”

Οὕτω πολλάκις ἐκ τῶν μικρῶν τὰ μεγάλα καὶ ἐκ τῶν προδήλων τὰ ἄδηλα γνωρίζεται.

Codd. G Pb Pg Mb Pc-(Ia III)

1 γυναῖκα τις ἔχων Mb || τὸ ἦθος πρὸς πάντα ἀργαλέον λίαν Pc, unde Hsg. λίαν quasi dittographia ortum elevent || πάντα G Pb Pg Mb Pc πάντας Hsg. quasi ex Pc πάντας τοὺς οἰκέλους Cham. || ἡβουλήθη γυνῶναι Pb ἐβόλετο μαθεῖν Pc || 3 αὐτὴν G Ia αὐτῆς Pg Mb Pc αὐτοῖς Pb || ἐπαυελθούσης codd. Vat. 1702 (Ph) recensitionis Ia ἐπελθούσης codd. plerique rec. Ia ἐλθούσης G Pb Pg Mb Pc || 4 ἀπεδείξαντο Pg || 5 με] συρρα post βουκόλοι in Pg Mb || ἀπεβλέποντο Pc || 6 εἰσίασι Pg, nescio an recte εἰσίασι Mb || 7 συνδιέτριβες Pb συνέτριβες G διέτριβες Pg Mb Pc || 8 ἐκ post καὶ Pb om. tell. || γνωρίζονται Pb om. Pc

96

Ἔχισ καὶ ἀλώπηξ

Ἔχισ ἐπὶ δέσμη ἀκανθῶν εἰς τινα ποταμὸν ἐφέρετο. ἀλώπηξ δὲ παριούσα, ὡς ἐθεάσατο αὐτόν, εἶπεν “ἄξιος τῆς νεῶς ὁ ναύκληρος.”

Πρὸς ἄνδρα πονηρὸν μοχθηροῖς πράγμασιν ἐγκυρήσαντα.

Codd. Pb Pg G Pa Pc-(II IV)

1 ἐπὶ δέσμη (-ην Pg) ἀκ. Pb Pg ὑπὸ παλιούρων δέσμη (δεσμηθεὶς Pc) G Pa Pc || εἰς τ' π. ἐφέρετο Pb Pg ἐπὶ ποταμοῦ παρεφέρετο G ὑπὲρ ποταμὸν παρεφέρετο Pa ὑπὸ ποταμῷ (?) παρεγένετο Pc || ἀλώπηξ δὲ π. (παρούσα G)-αὐτόν Pb G Pa Pc ἀλ. δὲ θεασαμένη αὐτὴν Pg || 2 ἄξιος ἄξιος Pc || νεῶς G Pb νηὸς tell. || 3 ἐγκυρ. Pa Pc ἐκ- G ἐγχειρίσαντα (-ήσαντα Pg) Pb Pg

97

Ἐριφος καὶ λύκος αὐλῶν

Ἐριφος ὑστερήσας ἀπὸ ποιμνῆς ὑπὸ λύκου κατεδιώκετο. ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ ἔριφος λέγει τῷ λύκῳ “πέπεισμαι, λύκε, ὅτι σὸν βρώμᾳ εἰμι· ἀλλ' ἵνα μὴ ἀδόξως ἀποθάνω, αὐλησον, ὅπως ὀρχήσωμαι.” αὐλοῦντος δὲ τοῦ λύκου καὶ ὀρχουμένου τοῦ ἐρίφου, οἱ κύνες ἀκούσαντες ἐδίωκον τὸν λύκον. ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ λύκος λέγει τῷ ἐρίφῳ “ταῦτα ἐμοὶ καλῶς γίνεται· ἔδει γὰρ με μακελλάριον ὄντα αὐλητὴν μὴ μιμεῖσθαι.”

5

Οὕτως οἱ παρὰ γνώμην τοῦ καιροῦ τι πράττοντες καὶ ὦν ἐν χερσὶν ἔχουσιν ὑστεροῦνται.

Codd. G Pb Pg Mb Pa-(Ia III)

1 ἀπὸ] ὑπὸ Pa || ποιμνῆς ποτὲ Pg Mb || τοῦ δὲ ἐρίφου ἀτονήσαντος καὶ τοῦ λύκου καταλαβόντος (ex Ia) post κατεδ. add. Mb || δὲ om. Mb || 2 λύκε om. Pg Mb || 3 ὀρχήσομαι Pb Pa || τοῦ ἐρίφου ὀρχ. Pb || 4 ἐπακούσαντες Pg || καὶ (om. Pa) ἐξελθόντες post ἀκ. Pb Pa || τὸν λύκον ἐδίωκον Pb || ἐδίωκον G Pb κατεδίωκον Pa κατεδίωξαν Pg Mb || ἐπιστραφεὶς δὲ λέγει G ὁ δὲ ἐπ. λ. Pb || 5 καλῶς γίνεται G Pb Pa καὶ εὖ γε δὴ Pg Mb || με om. Pg || ἐρίμ. om. Mb tale habet Pg: πρὸς τοὺς παρὰ τὴν ἑαυτῶν τύχην τι πράττοντας

98

Ἐριφος ἐπὶ δώματος ἐστὼς καὶ λύκος

Ἐριφος ἐπὶ τινος δώματος ἐστὼς λύκον παριόντα ἐλοιδορεῖ. ὁ δὲ ἔφη πρὸς αὐτόν “οὐ σὺ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ τόπος.”

‘Ο λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ καιροὶ διδῶσι κατὰ τῶν ἀμεινόνων θράσος.

Codd. P_g M_b(b_{is})-(II III IV) *Huius fab. nihil praeter epimythium extat in G Ph, ubi legitur in fine fab. sequentis (nr. 99); meo errore factum est ut fab. 98 et 99 hic praevertendo ordine legantur, legenda erat 99 ante 98, ut in archetypo; cf. κυρτα p. 306*

1 πρὸς αὐτόν] αὐτῷ M_b || 3 ὅτι διδῶσι κ. τ. ἀμ. θράσος (τὰ θράση P_b) οἱ καιροὶ G P_b || θάσος P_g M_b

99

Ἀγαματοπώλης

Ξίλινόν τις Ἑρμῆν κατασκευάσας, τοῦτον προσενεγκὼν εἰς ἀγορὰν ἐπώλει. μῆδενός δὲ ὠνητοῦ προσιόντος, ἐκκαλέσασθαι τινὰς βουλόμενος ἐβόα ὡς ἀγαθοποιὸν δαίμονα καὶ κέρδους δωρητικὸν πιπράσκει. τῶν δὲ παρατυχόντων τινὸς εἰπόντος πρὸς αὐτόν “ὦ οὗτος, καὶ τί τοῦτον τοιοῦτον ὄντα πωλεῖς, δέον τῶν παρ’ αὐτοῦ
5 ὠφελειῶν ἀπολαύειν;” ἀπεκρίνατο “ὅτι ἐγὼ μὲν ταχείας ὠφελείας τινὸς ἐπιδέομαι, αὐτὸς δὲ βραδέως εἴωθε τὰ κέρδη περιποιεῖν.”

Πρὸς ἄνδρα αἰσχροκερδῇ μῆδὲ θεῶν πεφροντικότα ὁ λόγος εὐκαιρος.

Codd. G (173) P_a P_c-(G99 P_b P_g M_b C_a)-(I_a)

1 Ἑρμῆν τις ξύλινον G 99 P_b P_g M_b || τοῦτον-ἐπώλει] καὶ προσενεγκὼν (προσαγαγὼν P_g M_b) εἰς ἀγορὰν (τὴν ἀ. P_g M_b) ἐπώλει G 99 P_b P_g M_b ἐπώλει προσενεγκὼν τοῦτον ἐν πόλει P_a || εἰς ἀγορὰν οἰ. G173 P_c || 2 μῆδενός-προσιόντος οἰ. G 173 || προϊόντος P_g M_b || 3 τηρητικὸν I_a C_a || 3-4 τινος-οὗτος] τις ἔφη ὦ ἄνθρωπε G 99 || 4 ὄντα οἰ. G 173 || 5 ἀπεκρίνατο] κάκεινος ἔφη G173 κάκεινος (οἰ. P_g M_b) ἀπεκρίνατο λέγων G 99 P_b P_g M_b || δέομαι P_a || 7 μῆδὲ (μὴ P_c) θεῶν π. G173 P_a P_c καὶ μῆδὲν περὶ θεῶν πεφροντικότα (θεοῦ φροντίζοντα M_b) P_g M_b καὶ τὸ θεῖον περιφρονούντα I_a || εὐκαιρος οἰ. G173

100

Ζεὺς, Προμηθεύς, Ἀθηνᾶ, Μῶμος

Ζεὺς καὶ Προμηθεύς καὶ Ἀθηνᾶ κατασκευάσαντες ὁ μὲν ταῦρον, Προμηθεύς δὲ ἄνθρωπον, ἡ δὲ οἶκον, Μῶμον κριτὴν εἵλοντο. ὁ δὲ φθονήσας τοῖς δημιουργήμασιν ἀρξάμενος ἔλεγε τὸν μὲν Δία ἡμαρτηκέναι τοῦ ταύρου τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῖς κέρασι μὴ θέντα, ἵνα βλέπη ποῦ τύπτει τὸν δὲ Προμηθεά, διότι τοῦ ἀνθρώπου τὰς
5 φρένας οὐκ ἔξωθεν ἀπεκρέμασεν, ἵνα μὴ λανθάνωσιν οἱ πονηροί, φανερόν δὲ ἢ τί ἕκαστος κατὰ νοῦν ἔχει. τριτὸν δὲ ἔλεγεν ὡς ἔδει τὴν Ἀθηνᾶν τῷ οἴκῳ τροχοὺς ἐπιθεῖναι, ἵνα, ἐὰν πονηρῷ τις παροικισθῇ γείτονι, ῥαδίως μεταβαίνειν. καὶ ὁ Ζεὺς ἀγανακτήσας κατ’ αὐτοῦ ἐπὶ τῇ βασκανίᾳ τοῦ Ὀλύμπου αὐτὸν ἐξέβαλεν.

‘Ο λόγος δηλοῖ ὅτι οὐδὲν οὕτως ἐστὶν ἐνάρητον ὃ μὴ πάντως περὶ τι ψόγον ἐπιδέχεται.

Codd. G P_b P_a P_c (M_a)-(IV)

1 κατασκευάσαν P_a || ὁ Πρ. δὲ P_b || 2-3 Μῶμον-ἔλεγε οἰ. P_c || 2 εἵλαντο G || 3 ἀρξάμενος M_a αἰξάνόμενος G P_a ἀχθόμενος P_b || τὰ κέρατα P_c || 4 μὴ M_a, οἰ. *rell.* || ποῦ τύπτει M_a τοῦ τύπτειν G P_b P_c τὸ τύπτειν P_a || διὰ τὴν P_a, *pro* διότι || διότι ἀνθρώπου P_b || 5 φανερόν δὲ ἢ τί G φ. δὲ εἴ τι P_a φανεροὶ δὲ εἴ τι P_c φανερῶντες εἴ τι P_b || 6 τὸν οἶκον P_a || ὑποθεῖναι C_{ora}z || 7 πονηρὸς τις παροικισθεὶς γείτων P_a || 8 κατ’ αὐτόν G

101

Κολοιδὸς καὶ ὄρνεα

Ζεὺς βουλόμενος βασιλέα ὀρνέων καταστήσαι προθεσμίαν αὐτοῖς ἔταξεν ἢ παραγενήσονται. κολοιδὸς δὲ συνειδὼς ἑαυτῷ δυσμορφίαν περιῶν τὰ ἀποπίπτοντα τῶν ὀρνέων πτερὰ ἀνελάμβανε καὶ ἑαυτῷ περιῆπτεν. ὥς δὲ ἐνέστη ἡ ἡμέρα, ποικίλος γενόμενος ἦκε πρὸς τὸν Δία. μέλλοντος δὲ αὐτοῦ διὰ τὴν εὐπρέπειαν βασιλέα αὐτὸν χειροτονεῖν, τὰ ὄρνεα ἀγανακτήσαντα περιέστη καὶ ἕκαστον τὸ ἴδιον πτερόν ἀφείλετο. οὕτω τε 5 συνέβη αὐτῷ ἀπογυμνωθέντι πάλιν κολοιδὸν γενέσθαι.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ χρεωφειλέται μέχρι μὲν τὰ ἀλλότρια ἔχουσι χρήματα δοκοῦσιν εἶναι, ἐπειδὴν δὲ αὐτὰ ἀποδώσωσιν, ὅποιοι ἐξ ἀρχῆς ἦσαν εὐρίσκονται.

Codd. G Pb Pg Pa Pc (Ma)–(Ia II IV)

1 ὀρνέοις Pb || ἐν ἡ Ia Ma || μὴ παραγενήσεσθαι Pa || 2 ὑποπίπτοντα Pb || 3 τὰ πτερὰ G πτίλα Pb || περιετίθει Pb || ἀνέστη G || 4 δὲ om. G || 5 ἀφείλατο Pb || οὕτως Pb || 6 αὐτὸν ἀπογυμνωθέντα Pb || ὥστε πάλιν Pc || 7 μὲν om. Pg || 8 αὐτὰ om. Pb || τὰ αὐτὰ Pa || ἀποδώσωσιν G Pb Pg Pc || ἀπαιτηθῶσιν Ia || ἦσαν ἐξ ἀρχῆς οὕτως εὐρ. G

102

Ἑρμῆς καὶ Γῆ

Ζεὺς πλάσας ἄνδρα καὶ γυναῖκα ἐκέλευσεν Ἑρμῆν ἀγαγεῖν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν καὶ δεῖξαι ὅθεν ὀρύξαντες σπῆλαιον ποιήσουσι. τοῦ δὲ τὸ προσταχθέν ποιήσαντος, ἡ Γῆ τὸ μὲν πρῶτον ἐκώλυεν. ὥς δὲ Ἑρμῆς ἠνάγκαζε λέγων τὸν Δία προστεταχέναι, ἔφη “ἀλλ’ ὀρυσσέτωσαν ὅσῃν βούλονται” στένοντες γὰρ αὐτὴν καὶ κλαίοντες ἀποδώσουσιν.” 5

Πρὸς τοὺς ῥαδίως δανειζομένους, μετὰ λύπης δὲ ἀποδιδόντας ὁ λόγος εὐκαιρος.

Codd. G Pb Pg Pa Pc (Ma)–(Ia)

1 ἐκέλευσεν Ἑρμῆν G || ἐκ. Ἑρμῆ Pb Pg || ἐκάλεσεν Ἑρμῆ Pa || ἐκάλεσεν Ἑρμῆν Pc || 2 σπῆλαιον ποιήσουσι (ποιήσωσιν G) Pb Pg Pa Pc G || πλεον οἰήσωσι (uel -σουσι uel οἰσουσι) Ia || πλεον ποιήσουσι Lachmann, Halm || π. ὀνήσονται Coraës || πλεονεκτήσουσι Haas || σιτολογήσουσι F. Böhle apud Hsr. || 3 ὁ δὲ Ἑ. Pb || 4 ὅσον Ma Cham. Hsr. || προσκλαίοντες G || παραδώσουσιν Pb || 5 ῥαδίως μὲν Ia Hsr. || καὶ μετὰ νίκης Pb || ὁ λ. εὐκ. om. Pg

103

Ἑρμῆς καὶ τεχνίται

Ζεὺς Ἑρμῇ προσέταξε πᾶσι τοῖς τεχνίταις ψεύδους φάρμακον χεῖν. ὁ δὲ τοῦτο τρίψας καὶ μέτρον ποιήσας ἴσον ἐκάστῳ ἐνέχει. ἐπεὶ δὲ μόνου τοῦ σκυτέως ὑπολειφθέντος πολὺ φάρμακον κατελείπετο, λαβὼν ὅλην τὴν θυίαν κατ’ αὐτοῦ κατέχεεν. ἐκ τούτου συνέβη τοὺς τεχνίτας πάντας ψεύδεσθαι, μάλιστα δὲ πάντων τοὺς σκυτέας.

Πρὸς ἄνδρα ψευδολόγον ὁ λόγος εὐκαιρος. 5

Codd. G Pa¹ (96) Pa² (101) Mb–(Ia III)

1 χεῖν Pa² || 1–2 ὁ δὲ τρίτον τρίψας Pa² || 2 ὅσον Mb || ἐγχεῖ Pa¹ || ἐπὶ G || σκυτέως] ἱατροῦ Pa² || ὑπολειπόντος G || ὑπολειπόντος Pa¹ || 3 λαβὼν οὖν Pa² || θυσίαν Mb || χύσειν

P^a 4 δι ομι. (i) δὲ πάντων ομι. P^a || σκυτέας | ιατρούς P^a 2 σκυτέας G Mh) δερματο-
αύπτει. καὶ glossa p^a ad σκυτέας, legitur in marg. (i) || 5 ὁ λόγος εἵκαιρος πρὸς ἄνδρα ψ.
(ἀνδρὰς ψευδογράφους Mh) P^a 2 Mh)

104

Ζεὺς καὶ Ἀπόλλων

Ζεὺς καὶ Ἀπόλλων περὶ τοξικῆς ἥριζον. τοῦ δὲ Ἀπόλλωνος ἐντείναντος τὸ τόξον
καὶ τὸ βέλος ἀφέντος, Ζεὺς τοσοῦτον διέβη ὅσον Ἀπόλλων ἐτόξευσεν.

(ὣτως οἱ τοῖς κρείττοσιν ἀνθαμιλλώμενοι, πρὸς τῷ ἐκείνων μὴ ἐφικέσθαι, καὶ
γέλωτα ὀφλισκάνουσιν.

Codd. G Ph Pa Pc

1 ἐκτείναντος Ph || 3-4 πρὸς-ὀφλισκάνουσιν | γέλωτος ἀξιοὶ εἰσιν Ph || πρὸς τὸ (i) Pa || ἐκείνου
Pa μὴ ἐκείνων Pc

105

Ἀνθρώπου ἔτη

Ζεὺς ἄνθρωπον ζωογονήσας ὀλιγοχρόνιον ἐποίησεν. ὁ δὲ τῇ ἑαυτοῦ συνέσει χρώ-
μενος, ὅτε ἐνίστατο ὁ χειμῶν, οἶκον ἑαυτῷ κατεσκεύασε καὶ ἐνταῦθα διέτριβε. καὶ δὴ
ποτε σφοδροῦ κρύους γενομένου καὶ τοῦ Διὸς ὕοντος, ἵππος ἀντέχειν μὴ δυνάμενος
ἦκε δρομαῖος πρὸς τὸν ἄνθρωπον καὶ τούτου ἐδεήθη ὅπως σκέπη αὐτόν. ὁ δ' οὐκ ἄλλως
5 ἔφη τοῦτο ποιήσῃν, ἐὰν μὴ τῶν ἰδίων ἐτῶν μέρος αὐτῷ δῶ. τοῦ δὲ ἀσμένως παραχωρή-
σαντος, παρεγένετο μετ' οὐ πολὺ καὶ βοῦς, οὐδ' αὐτὸς δυνάμενος ὑπομένειν τὸν
χειμῶνα. ὁμοίως δὲ τοῦ ἀνθρώπου μὴ πρότερον ὑποδέξεσθαι φάσκοντος, ἐὰν μὴ τῶν
ἰδίων ἐτῶν ἀριθμὸν τινα αὐτῷ παράσχη, καὶ αὐτὸς μέρος δούς ὑπεδέχθη. τὸ δὲ τελευ-
ταῖον κύων ψύχει διαφθειρόμενος ἦκε καὶ τοῦ ἰδίου χρόνου μέρος ἀπονείμας σκέπης
10 ἔτυχε. οὕτω τε συνέβη τοὺς ἀνθρώπους, ὅταν μὲν ἐν τῷ τοῦ Διὸς χρόνῳ γένωνται,
ἀκεραίους τε καὶ ἀγαθοὺς εἶναι· ὅταν δὲ εἰς τὰ τοῦ ἵππου ἔτη γένωνται, ἀλαζόνας
τε καὶ ὑπαύχενας εἶναι· ἀφικνουμένους δὲ εἰς τὰ τοῦ βοῦς ἔτη, ἀχθεινοὺς ὑπάρχειν·
ἐπὶ δὲ τὸν τοῦ κυνὸς χρόνον διανύοντας ὀργίλους καὶ ὑλακτικούς γίνεσθαι.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρῆσαιτο ἂν τις πρὸς πρεσβύτην θυμῶδη καὶ δύστροπον.

Codd. G Ph Pg-(IV)

1 ζωογονήσας G ποιήσας Ph Pg || αὐτὸν ἐποίησεν Ph Pg || 2 κατεσκεύαζε Ph || 3 γενομένου
Pg || 4 δρομαῖος Pg || σκέπη αὐτόν δέχεται G || 5 οἰκίῳν ὁστῶν Ph || 6 ὁ βοῦς Pg || 7 ὑποδέξεσθαι
Schh. ὑποδέξασθαι libri || 8 αὐτῷ ομι. Ph || κατάσχη Ph || ὑπήχθη G || 9 χρόνου
χρεῖσμοῦ G || αὐτῷ ἀπονείμας Pg || 10 οὕτω γὰρ συμβαίνει Pg || 11 δὲ καὶ εἰς G || 12 ἀχθεινοὺς
Haas apud Hsg. ἀρχικούς libri || 13 ἐπὶ δὲ-διανύοντας G Pg τοὺς δὲ-ἀνύοντας
Ph || ὀλίγους Pg || 14 τούτῳ-πρὸς Ph οὗτος ὁ λόγος χρῆσεται ἂν τις πρὸς G οὗτος ὁ λ.
ἀρμόττει πρὸς Pg

106

Ζεὺς καὶ χελώνη

Ζεὺς γαμῶν τὰ ζῶα πάντα εἰστία. μόνῃ δὲ χελώνῃ ὑστερησάσης, διαπορῶν τὴν
αἰτίαν τῇ ὑστεραίᾳ ἐπυνθάνετο αὐτῆς διὰ τί μόνῃ ἐπὶ τὸ δεῖπνον οὐκ ἦλθε. τῆς δὲ

εἰπούσης “οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος,” ἀγανακτήσας κατ’ αὐτῆς παρεσκεύασεν αὐτὴν τὸν οἶκον αὐτὸν βαστάζουσιν περιφέρειν.

Οὕτω πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων αἰροῦνται μᾶλλον λιτῶς οἰκεῖν ἢ παρ’ ἄλλοις πολυτε- ὶ
λῶς διαιτᾶσθαι.

Codd. Pn Pb Ca G-(III)

1 Ζεὺς γαμῶν τὰ om. G Ζ. συγκαλεσάμενος τὰ Pb || πάντα τὰ ζῶα Pn || ὑστερησάσης om. G || 2 ἐπὶ τῷ δείπνῳ G || ἤλθες G Pb || 3 φίλος οἶκος, ἄριστος οἶκος Pb || 4 τὸν οἶκον αὐτὸν Pb αὐτὸν τὸν οἶκον Ca αὐτὸν οἶκον G τὸν οἶκον αὐτῆς Pn || περιφέρειν Pb φέρειν G ἐπιφέρειν Ca om. Pn || 5 λιτῶς οἶκοι (αι οἶκωι?) G λιτῶ οἶκῳ μένειν Ca || ἄλλοις Pb ἄλλους G ἄλλων Pn ἄλλην Ca || πολυτελῶς Pb

107

Ζεὺς καὶ ἀλώπηξ

Ζεὺς, ἀγασάμενος ἀλώπεκος τὸ συνετὸν τῶν φρενῶν καὶ τὸ ποικίλον, τὸ βασίλειον αὐτῇ τῶν ἀλόγων ζῶων ἐνεχείρισε. βουλόμενος δὲ γινῶναι εἰ τὴν τύχην μεταλλάξασα μετεβάλετο καὶ τὴν γλισχρότητα, φερομένης αὐτῆς ἐν φορείῳ κύνθαρρον παρὰ τὴν ὄψιν ἀφῆκεν. ἡ δὲ ἀντισχεῖν μὴ δυναμένη, ἐπειδὴ περίπτατο τῷ φορείῳ, ἀναπηδήσασα ἀκόσμως συλλαβεῖν αὐτὸν ἐπειρᾶτο. καὶ ὁ Ζεὺς ἀγανακτήσας κατ’ αὐτῆς πάλιν ὶ
αὐτὴν εἰς τὴν ἀρχαίαν τάξιν ἀπεκατέστησεν.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ φαῦλοι τῶν ἀνθρώπων, κἂν τὰ προσχήματα λαμπρότερα ἀναλάβωσι, τὴν γοῦν φύσιν οὐ μετατίθενται.

Codd. G Pb Mb Pn-(Ia)

1 ἐργασάμενος G θεασάμενος Pn || 2 ἐνεχείρησε G Pb Mb || τὴν τύχην Pb τύχην (om. τὴν) G τὰς τύχας Pn τὴν ψυχὴν Mb || 3 μετεβάλλετο Pb Mb || τ. γλισχρότητα Mb τῆς γλισχρότητος Pn τὴν ἔξιν G Pb || περὶ G Pb || 4 τοῦ φορείου Pb Mb || ἀναποδίσασα Pb || 5 ἀκόσμος Pn || 6 τάξιν] ὄψιν Pb || 7 ὁ λ. δ. ὅτι om. Mb || 8 τὴν-μετ.] οὐ μετατίθενται τὴν φύσιν Mb || τὴν γὰρ φ. G

108

Ζεὺς καὶ ἄνθρωποι

Ζεὺς πλάσας ἀνθρώπους ἐκέλευσεν Ἑρμῇ νοῦν αὐτοῖς ἐγχεῖν. κἀκείνος μέτρον ἴσον ποιήσας ἐκάστῳ ἐνέχεεν. συνέβη δὲ τοὺς μὲν μικροφυεῖς πληρωθέντας τοῦ μέτρου φρονίμους γενέσθαι, τοὺς δὲ μακροὺς, ἅτε μὴ ἐφικομένου τοῦ ποτοῦ [μῆδὲ μέχρι γονάτων] εἰς πᾶν τὸ σῶμα, ἀφρονεστέρους γενέσθαι.

Πρὸς ἄνδρα εὐμεγέθη μὲν σώματι, κατὰ ψυχὴν δὲ ἀλόγιστον, ὁ λόγος εὐκαιρος. ὶ

Codd. G Pb Pg Mb Pn Pc-(Ia)

1 ἀνους πλάσας Pc || Ἑρμῇ Pg Mb || νοῦν αὐτοῖς Pg σὺν αὐτοῖς νοῦν Mb || ἐγχεῖν] ἐπιστῆσαι Pg Mb || 1-2 μέτρον ἴσον ποιήσας G Pb Pc μ. π. ἴσον Pg Mb Pa || 2 ἐνέχεεν ἐκάστῳ Pa || δὲ] οὖν Pb || πληρωθέντας Pb -θέντος rel. || 3 ἐφικνομένους Mb ἐφικομένους Pa || τόπου Pg Mb || 3-4 μῆδὲ μέχρι γονάτων delent Halm, Cham. post σῶμα collocat Charitonides || μῆδὲ om. Pc || μῆδὲ εἰς πᾶν τὸ σῶμα μέχρι γονάτων Pb || 5 ἐπιμυθίῳ om. G || μὲν] τῷ G || ὁ λ. εὐκ. om. Pg Mb ὁ καιρὸς εὐλόγος Pc

109

Ζεὺς καὶ Αἰσχύνη

Ζεὺς πλάσας ἀνθρώπους τὰς μὲν ἄλλας διανοίας εἰθὺς αὐτοῖς ἐνέθηκε, μόνῃς δὲ Αἰσχύνης ἐπελάθετο. διόπερ ἀμνηχανῶν πόθεν αὐτὴν εἰσαγάγῃ ἐκέλευσεν αὐτὴν διὰ τοῦ ἀρχοῦ εἰσελθεῖν. ἡ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἀντέλεγε καὶ ἡναξιοπάθει, ἐπεὶ δὲ σφόδρα αὐτῇ ἐπέκειτο, ἔφη “ἀλλ’ ἐγώ γε ἐπὶ ταύταις ταῖς ὁμολογίαις εἴσειμι, ὥς, ἂν ἕτερόν 5 μοι ἐπεισέλθῃ, εὐθέως ἐξελεύσομαι.” ἀπὸ τούτου συνέβη πάντας τοὺς πόρνους ἀναισχύντους εἶναι.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἂν τις πρὸς ἄνδρα μάχλον.

Codd. G Pb Pg Pc-(III)

1 διανοίας] διαθέσεις Cham. el Hst., ex III || εἰθὺς om. Pg || ἐπέθηκεν G || 2 μὴ σχῶν G Pc prou ἀμνηχ. || 3 τοῦ ἀρχου G τὰς ἀρχὰς Pb Pg τοῦ ἀνάρχου Pc || ἀναξιοπάθει G Pg ἀνηξ- Pb ἀνεξ- Pc || 3-4 αὐτῇ σφόδρα Pc || 4 ταύταις (om. ταῖς) G τοιούταις Pb || 5 ἐπεισέλθοι Pg || καὶ συνέβη Pc || πόρνους Pb Pg πονηροὺς Pc μάχλους G || 6 ἀν. εἶναι] ἀναισχυντῆσαι Pc || 7 ἄνδρα πόρνον G Pb

110

Ἡρῳς

Ἡρώα τις ἐπὶ τῆς οἰκίας ἔχων τούτῳ πολυτελῶς ἔθυσεν. αἰεὶ δ’ αὐτοῦ ἀναλίσκομένου καὶ πολλὰ εἰς θυσίας δαπανῶντος, ὁ ἥρως ἐπιστὰς αὐτῷ νύκτωρ ἔφη “ἀλλ’, ὦ οὗτος, πέπαυσο τὴν οὐσίαν διαφθείρων· ἐὰν γὰρ πάντα ἀναλώσας πένης γένῃ, ἐμὲ αἰτιάσῃ.”

Οὕτω πολλοὶ διὰ τὴν ἑαυτῶν ἀβουλίαν δυστυχοῦντες τὴν αἰτίαν ἐπὶ τοὺς θεοὺς 5 ἀναφέρουσιν.

Codd. G Pb Pg Mb Pa Pc

1 δὲ Pa Pc || ἐξαναλίσκομένου G Pb Pa ἐξαλ- Pc || 2 εἰς θυσίαν Pg Mb Pc || νυκτός Mb || 3 πέπαυσο τὴν οὐσίαν διαφθείρων (διατρίβων Pb) τὴν οὐσίαν G Pb π. τὰς οὐσίας διαφθείρων Pa || ἀναλώσης (-σεις Mb) καὶ Pb Pg Mb || 4 οὕτως G Pb || τὸν θεόν Pg Mb || cf. p. 306

111

Ἡρακλῆς καὶ Πλούτος

Ἡρακλῆς ἰσοθεωθεὶς καὶ παρὰ Διὶ ἐστιώμενος ἕνα ἕκαστον τῶν θεῶν μετὰ πολλῆς φιλοφροσύνης ἡσπάζετο. καὶ δὴ τελευταίου εἰσελθόντος τοῦ Πλούτου, κατὰ τοῦ ἐδάφους κύψας ἀπεστρέψατο αὐτόν. ὁ δὲ Ζεὺς θαυμάσας τὸ γεγονός ἐπυνθάνετο αὐτοῦ τὴν αἰτίαν δι’ ἣν πάντας τοὺς δαίμονας ἀσμένως προσαγορεύσας μόνον τὸν 5 Πλούτον ὑποβλέπεται. ὁ δὲ εἶπεν “ἀλλ’ ἐγώ γε διὰ τοῦτο αὐτόν ὑποβλέπομαι, ὅτι, παρ’ ὃν καιρὸν ἐν ἀνθρώποις ἤμην, ἐώρων αὐτόν ὥς ἐπὶ πλείστον τοῖς πονηροῖς συνόντα.”

Ὁ λόγος λεχθεὶς ἂν ἐπὶ ἀνδρὸς πλουσίου μὲν τὴν τύχην, πονηροῦ δὲ τὸν τρόπον.

Codd. G Pb Pg Pa Pc-(Ia)

1 περὶ G Pb || τῶν θεῶν om. Pc || 2 τελευταῖον (-αῖον G) G Pg || εἰσιόντος Pb || 3 κύψας Pb κρύψας tell. || ἀπεστρέψατο Pb || 4 τοὺς δαίμονας om. Pb || προσ. ἀσμένως Pa || 5 ὑποβλέπεται Pg Pa ἀποβλ- G Pb ἀπεβλέπετο Pc || φησιν Pg || ἀλλ’-ὑποβλέπομαι om. Pg || ἀποβλέπομαι Pc || 6 τὸ πλείστον Pb Pa || 8 ψυχὴν Pc

112

Μύρμηξ καὶ κάνθαρος

Θέρους ὥρᾳ μύρμηξ περιπατῶν κατὰ τὴν ἄρουραν πυροὺς καὶ κριθᾶς συνέλεγεν, ἀποθησαυρίζομενος ἑαυτῷ τροφήν εἰς τὸν χειμῶνα. κάνθαρος δὲ τοῦτον θεασάμενος ἐθαύμασεν ὡς ἐπιπονώτατον, εἴ γε παρ' αὐτὸν τὸν καιρὸν μοχθεῖ παρ' ὃν τὰ ἄλλα ζῶα πόνων ἀφειμένα ῥαστώνην ἄγει. ὁ δὲ τότε μὲν ἡσύχαζεν, ὕστερον δέ, ὅτε χειμῶν ἐνέστη, τῆς κόπρου ὑπὸ τοῦ ὄμβρου κλυσθείσης ὁ κάνθαρος ἦκεν πρὸς αὐτὸν λιμώτων καὶ τροφῶν μεταλαβεῖν δεόμενος. ὁ δὲ ἔφη πρὸς αὐτόν "ὦ κάνθαρε, ἀλλ' εἰ τότε ἐπόνεις, ὅτε με μοχθοῦντα ὠνείδιζες, οὐκ ἂν νῦν τροφῆς ἐπέδεδου."

Οὕτως οἱ περὶ τὰς εἰθηνίας τοῦ μέλλοντος μὴ προνοοῦμενοι περὶ τὰς τῶν καιρῶν μεταβολὰς τὰ μέγιστα δυστυχοῦσιν.

Codd. G 112 Pb Pg 72 Pa 104-(Ia)

1 πυροὺς] σίτους Pb || 2 τροφὰς Pa || 3 αὐτῷ Pa || μοχθεῖ παρ' ὃν om. Pa || τὰ δὲ ἄλλα Pa || 4 ἀφειμένα Pg || ῥαστώνῃ διάγειν Pa || 4-5 ὡς δὲ τε χειμῶν ἐνέστη καὶ G Pa || 5 ἐκλυσθείσης Pa || 6 καὶ Pb om. G Pg Pa || τροφῶν G Pb Pg τροφῆς Pa || ἔφη Pb Ia om. G Pg Pa || 7 με μοχθοῦντα Ia ἐμόχθουν καὶ με (ἐμέ Pg Pa) G Pb Pg Pa || 8 περὶ (bis) G Pb Pg παρὰ Pa || μὴ om. Pb || τῶν om. G

113

Θύννος καὶ δελφίς

Θύννος διωκόμενος ὑπὸ δελφίνος καὶ πολλῷ τῷ ροίῳ φερόμενος, ἐπειδὴ καταλαμβάνεσθαι ἐμελλεν, ἔλαθεν ὑπὸ σφοδρᾶς ὀρμῆς ἐκβρασθεὶς εἰς τινα ἡϊόνα. ὑπὸ δὲ τῆς αὐτῆς φορᾶς ἐλαυνόμενος καὶ ὁ δελφίς αὐτῷ συνεξώσθη. καὶ ὁ θύννος, ὡς ἐθεάσατο, ἐπιστραφεὶς πρὸς αὐτὸν λιποψυχοῦντα ἔφη "ἀλλ' ἔμοιγε οὐκέτι λυπηρὸς ὁ θάνατος· ὀρῶ γάρ καὶ τὸν αἰτίον μοι θανάτου γενόμενον συναποθνήσκοντα."

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ῥάδιον φέρουσι τὰς συμφορὰς οἱ ἄνθρωποι, ὅταν ἴδωσι καὶ τοὺς αἰτίους τούτων γεγονότας δυστυχοῦντας.

Codd. G Pb Pg Mb Pa Pc-(Ia II III)

2 ὑπὸ τῆς σφ. Pb || ἐκβρασθῆναι Pa ἐκκρουσθεὶς Pb || εἰς τὴν ἡϊόνα Pc || δὲ om. G Pb Pg || 3 φορᾶς G || δελφίν Pb Pc || 4 πρὸς om. Pb || λιποψυχοῦντα Pg Pc λυπ- Mb λιποθυμοῦντα Pa || 5 μου τοῦ θανάτου Pb || θανάτῳ γ. συναποθνήσκον Pg || 6 ῥαδίως Pg Mb || τὰς τῶν ὁμοίων σ. Pa || 7 γεγ. δυστυχοῦντας] συναποθνήσκοντας Pb

114

Ἱατρὸς ἐπ' ἐκφορᾷ

Ἱατρὸς ἐκκομιζομένῳ τινι τῶν οἰκείων ἐπακολουθῶν ἔλεγε πρὸς τοὺς προπέμποντας ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος, εἰ οἴνου ἀπείχετο καὶ κλυστῇρι ἐχρήσατο, οὐκ ἂν ἀπέθανε. τούτων δὲ τις ὑποτυχὼν ἔφη "ὦ οὗτος, ἀλλ' οὐ νῦν σε ἔδει ταῦτα λέγειν, ὅτε οὐδὲν ὀφελὸς ἐστί, τότε δὲ αὐτῷ παραινεῖν, ὅτε καὶ χρῆσθαι ἡδύνατο."

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι δεῖ τοῖς φίλοις παρὰ τὰς χρείας τὰς βοηθείας παρέχεσθαι, ἀλλὰ μὴ μετὰ τὴν τῶν πραγμάτων ἀπόγνωσιν κατειρωνεύεσθαι.

Codd. G Ph Pg Mb Pa Pc-(Ia II III)

1 τῶν οἰκείων om. Pc || κατακολουθῶν Pg Mb om. Ph || πρὸς τοὺς συμπομπέοντας Ph || πρὸς τ. συμπομπέοντας Pc (antim. προπέμποντας G || 2 ὡ οἶτος Mh || κλυστηρίῳ Pc || κλυστήρῳ Schu. || ἐκέχρητο Pg Mb || 3 τοῦτον G Ph Pg Pc || ὑπολαβῶν Pg Mb || οὐ νῦν (νῦν om. Ph) σε ἔδει (δεῖ G) G Ph Pa Pc || οὐ δεῖ σε νῦν Pg || οὐ δεῖ νῦν σε Mh || τοῦτο λέγειν Pg Mb || 4 ἔστι om. Pa || τότε δέ] ἀλλὰ τότε Mh Pc || παραινεῖν αὐτῷ Ph π. (om. αὐτῷ) Pa || καὶ χρῆσθαι Pa Pc || κέχρησθαι Ph Pg Mb || χρῆσθαι G || 5 ὁ λ. δηλοῖ om. Mh || χρῆ τοῖς φίλους Ph || περὶ G Ph Pa || 6 τὰς-ἀπογνώσεις Pa || τὴν om. Ph || τῶν om. Pg

115

Ἰξευτῆς καὶ ἀσπίς

Ἰξευτῆς ἀναλαβὼν ἱξὸν καὶ τοὺς καλάμους ἐξῆλθεν ἐπ' ἄγραν. θεασάμενος δὲ κίχλαν ἐπὶ τινος ἰψηλοῦ δένδρου καθημένην, ταύτην συλλαβεῖν ἠβουλήθη. καὶ δὴ σινάψας εἰς μῆκος τοὺς καλάμους ἀτενὲς ἔβλεπεν, ὅλος ὢν πρὸς τῷ ἀέρι τὸν νοῦν. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ἄνω νεύων ἔλαθεν ἀσπίδα πρὸ τῶν ἑαυτοῦ ποδῶν κοιμωμένην
5 πατήσας, ἥτις ἐπιστραφεῖσα δάξ ἐἰς αὐτὸν ἐνήκεν. ὁ δὲ λιποψυχῶν ἔφη πρὸς ἑαυτόν
"ἄθλιος ἔγωγε, ὃς ἕτερον θηρεῦσαι βουλόμενος ἔλαθον αὐτὸς ἀγρευθεὶς εἰς θάνατον."

Οὕτως οἱ τοῖς πέλας ἐπιβουλάς ῥάπτοιντες φθάνουσιν αὐτοὶ συμφοραῖς περιπίπτοντες.

Codd. G Ph Pg Pa Pc-(Ia II III)

1 τοὺς om. Pg || 2 ἐβουλήθη G Pa || ἠδυνήθη Ph || 3 ἀνάψας G Ph || τὸν ἀέρα Pg Pc || 4 τῶν ποδῶν αὐτοῦ Pg || κοιμώμενον Pa || 5 πατήσαι Ph Pa || δάξ-ἐνήκεν scripsi, scd dubitanter || δάξ ἐἰς αὐτὸν ἀνήκεν (ἀνείκεν G) G Pg Pc || δῆξει αὐτὸν ἀνήκεν Pa || ἐπληξεν αὐτόν Ph || δάξ αὐτόν ἀνείλεν scripsi. Hsr. || nunt. δῆγμα (vel δῆξιν) αὐτῷ ἐνήκε.' cf. f. 231 || λειποψυχῶν Ph Pg Pc || 6 ὅστις Pc || ἔλαθον-ἀγρευθεὶς] αὐτὸς ἠγρεύθη Pg || ἔλ. αὐτὸς ἀγρευθῆναι Pa || 7 τοὺς πέλας βλάπτοντες G || τοὺς π. ἐπιβουλεύοντες Pg || αἱτοὶ συμφ. || τούτοις αὐτοὶ Pg || συμφοράς περιπίπτοντας G

116

Καρκίνος καὶ ἀλώπηξ

Καρκίνος ἀναβάς ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἐπὶ τινος αἰγιαλοῦ μόνος ἐνέμετο. ἀλώπηξ δὲ λιμώττουσα, ὡς ἐθεάσατο αὐτόν, ἀπορούσα τροφῆς, προσδραμούσα συνέλαβεν αὐτόν. ὁ δὲ μέλλων καταβιβρώσκεισθαι ἔφη "ἄλλ' ἔγωγε δίκαια πέπονθα, ὅτι θαλάσσιος ὢν χερσαῖος ἠβουλήθην γενέσθαι."
5 Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τὰ οἰκεῖα καταλιπόντες ἐπιτηδεύματα καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ἐπιχειροῦντες εἰκότως δυστυχοῦσιν.

Codd. G Ph Pg Mb Pa Pc-(Ia III)

1 μόνος ἐνέμετο om. G || ἐκάθητο Ph || 2 ἀνέλαβεν G Ph || 3-4 ὅτι χερσαῖος ἐγενόμην θαλάσσιος ὢν Pc

117

Κάμηλος κεράτων ἐπιθυμήσασα

Κάμηλος θεασαμένη ταῦρον ἐπὶ τοῖς κέρασιν ἀγαλλόμενον, φθονήσασα αὐτῷ ἐβουλήθη καὶ αὐτὴ τῶν ἴσων ἐφικέσθαι. διόπερ παραγενομένη πρὸς τὸν Δία τοῦτου

ἔδεετο ὅπως αὐτῇ κέρατα προσνείμῃ. καὶ ὁ Ζεὺς ἀγανακτήσας κατ' αὐτῆς. εἴ γε μὴ ἀρκεῖται τῷ μεγέθει τοῦ σώματος καὶ τῇ ἰσχύϊ, ἀλλὰ καὶ περισσοτέρων ἐπιθυμεῖ, οὐ μόνον αὐτῇ κέρατα οὐ προσέθηκεν, ἀλλὰ καὶ μέρος τι τῶν ὠτων ἀφείλετο. 5

Οὕτω πολλοὶ διὰ πλεονεξίαν τοῖς ἄλλοις ἐποφθαλμιῶντες λανθάνουσι καὶ τῶν ἰδίων στερούμενοι.

Codd. G Ph Pg Pa Pc-(Ia II IV)

1 τοῖς Ph om. rcll. || φθονέσασα G Pa || φθ. αἰτὸν Pc || 2 ἡβουλήθη Pb Pc || διόπερ| διό καὶ Pb διό Pg || 3 προσνείμει Pg || 4 ἀρκοῖτο Pb || 5 οὐ πηλε πρ. om. G || ἀφείλατο G ἀφῆκεν Pa || 6 ἐποφθαλμίζοντες Pb ἀντοφθαλμοῦντες Pg

118

Κάστωρ

Κάστωρ ζῳὸν ἐστὶ τετράπουν ἐν λίμνῃ νεμόμενον. τούτου λέγεται τὰ αἰδοῖα εἰς τινὰς θεραπείας χρήσιμα εἶναι, καὶ δὴ εἴ ποτέ τις αὐτὸν θεασάμενος διώκει, εἰδὼς οὐ χάριν διώκεται μέχρι μὲν τινος φεύγει τῇ τῶν ποδῶν ταχυτῇ χρώμενος, πρὸς τὸ ὁλόκληρον ἑαυτὸν φυλάξαι· ἐπειδὴν δὲ περικατάληπτος γένηται, ἀποκόπτων τὰ ἑαυτοῦ αἰδοῖα ρίπτει καὶ οὕτως τῆς σωτηρίας τυγχάνει. 5

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων φρόνιμοί εἰσιν ὅσοι διὰ χρήματα ἐπιβουλευόμενοι ἐκεῖνα ὑπερορώσιν ὑπὲρ τοῦ ἔνεκα τῆς σωτηρίας μὴ κινδυνεύειν.

Codd. G Pb Pg Mb Pa-(Ia II III)

1 ζῳὸν ἐστὶ τετράπουν G ἐστὶ ζ. τ. Pb ἐ. τ. Pg ἐ. τ. ζ. Mb ζ. τ. Pa || ἐν λίμνῃ G ἐν λίβυῃ Pb || γινόμενον (γεν- Pb) G Pb γιγνόμενον Pa || 2 θεοπροπίας Mb || εἶναι om. Pa || διώκει G Pa || ἐκτέμνειν βουλόμενος πρὸς διώκει G Pb Pa Ia om. Pg Mb || 3 τινος χάριν Pg Mb || μέχρι μὲν τινος om. Pg Mb μ. μέντοι τινος Pa || συγχρώμενος G Pa Ia || 4 αὐτὸν Pb || φυλάξαι G Pb διαφυλάξαι Pg Mb Pa Ia || δὲ Pb Pa οὖν Pg Mb om. G || δὲ πον κατὰληπτος Pb || 5 αὐτοῦ Mb || καὶ οὕτω Pg Mb || τῆς σωτ. αὐτοῦ περιγίνεται (παραγ- Mb) Pg Mb || 6-7 φρόνιμοί εἰσι ὅσοι (οἱ φρ. ὅσοι Pb Pa)-ὑπὲρ τοῦ ἔνεκα (ἐν. om. G Pa) τῆς σωτηρίας μὴ κινδυνεύειν G Pb Pa οἱ φρ. ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν σῶσεως οὐδένα λόγον χρημάτων ποιοῦνται Pg οἱ φρ. ποιοῦσιν, ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν σῶσεως μηδένα λόγον τῶν χρημάτων ποιοῦμενοι Mb

119

Κηπουρὸς ἀρδεύων λάχανα

Κηπουρῷ τις ἐπιστὰς ἀρδεύοντι τὰ λάχανα ἐπυνθάνετο αὐτοῦ τὴν αἰτίαν δι' ἣν τὰ μὲν ἄγρια τῶν λαχάνων εὐθαλῆ τέ ἐστι καὶ στερεά, τὰ δὲ ἡμερα λεπτά καὶ μεμα-
ραμμένα. κακέϊνος ἔφη “ἡ γῆ τῶν μὲν μήτηρ, τῶν δὲ μητρὶά ἐστι.”

Οὕτω καὶ τῶν παιδῶν οὐχ ὁμοίως τρέφονται οἱ ὑπὸ μητρὸς τρεφόμενοι τοῖς μητέρας ἔχουσιν. 5

Codd. G Pb Mb Pa Pc

1 κηπουρῷ Pb Mb Pc || τὰ om. Pb Mb Pc || ἐπίθετο Mb || αὐτῷ Pc || δι' ἣν αἰτίαν Pb || 2 εὐθανῇ Mb || ἐστὶ om. Pa εἰσι Pc || καὶ ἀνθηρά Mb || μεμαραμμένα (-αμένα Pa Pc) G Pa Pc μεμαρασμένα Pb Mb || 3 κακέϊνος ἔφη Pb ὁ δὲ ἔφη ὅτι Mb καὶ εἶπεν Pa καὶ ἡ γῆ εἶπε (om. ἡ γῆ) Pc dc sunt in G || τῶν μὲν ἀγρίων ἡ γῆ μήτηρ ἐστὶ, τῶν δὲ ἡμέρων μητρὶά Mb || ἐστὶ om. Pa πρὸς μήτηρ in Pc || 4 ἀπὸ Mb || 4-5 τῶν ἔχόντων μητέρας Mb

120

Κηπουρός καὶ κύων

Κηπουροῦ κύων εἰς φρέαρ ἔπεσεν. ὁ δὲ ἀνιμήσασθαι αὐτὸν βουλόμενος ἐπεκατέβη. ὁ δὲ κύων ἠπορημένος, ὡς προσῆλθεν αὐτῷ, οἶόμενος ὑπ' αὐτοῦ βαπτίζεσθαι ἔδακεν αὐτόν. καὶ ὅς κακῶς διατεθεὶς ἔφη "ἄλλ' ἔγωγε ἄξια πέπονθα· τί γάρ, σοῦ ἑαυτὸν κατακρημνίσαντος, τοῦ κινδύνου σε ἀπαλλάξαι ἐπειρώμην;"

- 5 Πρὸς ἄνδρα ἀχάριστον καὶ τοὺς εὐεργέτας ἀδικοῦντα.

Codd. G P^b P^g M^b P^u P^c (M^u M^o)-(Ia III)

1 κηπουροῦ P^b M^b P^c || ἐπέπεσεν P^c || ὁ δ' G P^b || αὐτὸν *οιμ.* P^g | ἐπεκατέβη M^u M^o ἐπεὶ κατέβη G P^u ἐκεῖ κ. P^b *Ch im.* *Hng.* ὑποκατέβη (ὑπεκ- M^b) P^g M^b || 1-2 ἐπεκ.-ἠπορημένος *οιμ.* P^c || 2 ὁ κύων P^u || ἀπορησάμενος P^b P^g M^b || οἶόμενος | δοκῶν P^g M^b || ἀπ' αὐτοῦ G P^u | βεβαπτίσθαι P^g M^b βαπτισθῆναι P^c || 3 καὶ ὡς G P^u M^u || σεαυτὸν P^a P^c *οιμ.* G || 4 πειρώμενος G | βουλόμεν P^b P^c || 5 καὶ-ἀδικοῦντα (ἀδ. ὁ μῦθος M^b) P^g M^b πρὸς τοὺς εὐεργέτας καὶ πρὸς ἀδικοῦντα (-τας P^u) ὁ μῦθος ἀρμόζει G P^b P^u πρὸς εὐεργέτας καὶ πρὸς τοὺς ἀδικοῦντας ὁ λόγος εὐκαιρος P^c

121

Κιθαρωδὸς

Κιθαρωδὸς ἀφυτῆς ἐν κεκονιαμένῳ οἴκῳ συνεχῶς ἄδων, ἀντηχοῦσης αὐτῷ τῆς φωνῆς, ᾗ ᾗ αὐτὸν εὐφωνον εἶναι σφόδρα. καὶ δὴ ἐπαρθεὶς ἐπὶ τούτῳ ἔγνω δεῖν καὶ εἰς θέατρον εἰσελθεῖν. ἀφικόμενος δὲ ἐπὶ σκηνὴν καὶ πάνυ κακῶς ἄδων λίθοις βαλλόμενος ἐξηλάθη.

- 5 Οὕτω καὶ τῶν ρητόρων ἔνιοι ἐν σχολαῖς εἶναι τινες δοκοῦντες, ὅταν ἐπὶ τὰς πολιτείας ἀφίκωνται, οὐδενὸς ἄξιον εὐρίσκονται

Codd. G P^b P^a M^b-(Ia III)

1 κ. ἄμουσος ἐν P^b || οἴκῳ κεκ. M^b || συνηθῶς M^b || ἀντηχοῦσης δὲ P^b || 2 ᾗ ᾗ αὐτὸν *Stegnbach* ὥστε (ὡ- P^b P^a) αὐτόν (αὐτόν νομίσαι P^b) G P^u P^b ὥστε νομίσαι αὐτόν (*vel* αὐτόν) Ia ἐνόμισεν ἑαυτὸν M^b || σφόδρα εἶναι P^u || ἐπὶ τούτῳ ἐπαρθεὶς M^b || τοῦτο G P^b || 3 καὶ-εἰσελθεῖν (εἰσελθὼν G) | θεάτρῳ ἑαυτὸν ἐπιδοῦναι (*ex* Ia) M^b || ἐπὶ σκηνὴν G P^b P^a πρὸς τὸ ἐπιβεῖξασθαι Ia ἐπὶ τὸ δειξάσθαι M^b || λίθοις (-ους G) β. ἐξηλάθη G P^b P^u λίθοις αὐτόν ἐξέωσαντες ἀπέλυσαν Ia M^b || 5 δοκοῦντες εἶναι τι M^b τινες δοκοῦντες (*οιμ.* εἶναι) P^a || 6 ἀφίκονται G M^b || οὐδενὸς εἰσιν ἄξιοι M^b

122

Κλέπται καὶ ἀλεκτρυόνων

Κλέπται εἰς τινα οἰκίαν εἰσελθόντες οὐδὲν μὲν ἄλλο εὗρον, μόνον δὲ ἀλεκτρυόνα, καὶ τοῦτον λαβόντες ἀπηλλάγησαν. ὁ δὲ μέλλων ὑπ' αὐτῶν θύεσθαι ἐδέετο ὅπως αὐτόν ἀπολύσωσι, λέγων χρησίμον ἑαυτὸν τοῖς ἀνθρώποις εἶναι νύκτωρ αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ἔργα ἐγείροντα. οἱ δὲ ὑποτυχόντες ἔφασαν "ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦτό σε μᾶλλον

- 5 θύομεν· ἐκείνους γὰρ ἐγείρων ἡμᾶς οὐκ ἔρς κλέπτειν."

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ταῦτα μάλιστα τοῖς πονηροῖς ἠναντίωται ἃ δὴ τῶν χρηστῶν ἐστὶν εὐεργετήματα.

Codd. G Pb Pg Mb Pa Pc-(Ia III)

1 οἶκον Pg Mb || ἐλθόντες Pb || οὐδὲν μὲν ἄλλο (δ. om. G) εὖρον, μόνον δὲ G Pa εὖρον οὐδὲν, μόνον δὲ Pb οὐδὲν ἄλλο εὖρον εἰ μὴ μόνον Pc οὐδένα εὖρον εἰ μὴ Pg Mb καὶ μηδὲν ἄλλο εὐρηκότες ἢ (εἰ μὴ Vind. 178) μόνον Ia || 2 ἀπῆσαν Pg Mb || θ. ὑπ' αὐτῶν Pb || ἔδιδετο αὐτῶν Pg Mb || ὅπως ἂν Pb || 3 λέγων-εἶναι (ὑπάρχειν Pg Mb) G Pb Pg Mb χρήσιμον δὲ τα τοῖς ἀντοῖς καὶ Pa εἰ αὐτὸν χρ. τοῖς ἀντοῖς εἶναι λέγων Pc || νυκτός Pg Mb || αὐτὸν G || 4 ἐγείροντα πρὸς τὰ ἔργα Pb || τὰ om. Pg || ἐγείραντα G Mb ἐγείρειν Pa || ὑποτυχόντες (-οὔντες G Pb) Pa G Pb om. Pg Mb Pc Ia || ἀλλὰ om. Pg Mb || σε μάλιστα G Pa Pc || 5 γὰρ om. G || ἡμᾶς-κλείπτειν (κλ. ἐξ ἐτέρων Pb) Pg Mb Pb ἐξ ἐτέρων ἡμᾶς οὐκ ἔστ κλ. Pa Pc ἐξετέρω ἀγῆμας οὐκ ἔστ ἡμᾶς κλ. G || 6 ἐρίμ. om. Mb || ἡναντίωνται Pb -οὔται Pg || 8 δὴ G 8 διὰ Pc τὰ διὰ Pa 8 Pg ἄτινα Pb || 7 εἰσιν Pc

123

Κολοιὸς καὶ κόρακες

Κολοιὸς τῷ μεγέθει τῶν ἄλλων κολοιῶν διαφέρων, ὑπερφρονήσας τοὺς ὁμοφύλους, παρεγένετο πρὸς τοὺς κόρακας καὶ τούτοις ἤξιον συνδιαιτᾶσθαι, οἱ δὲ ἀμφιγνοοῦντες αὐτοῦ τό τε εἶδος καὶ τὴν φωνὴν παίοντες αὐτὸν ἐξέβαλον. καὶ ὅς ἀπελαθεῖς ὑπ' αὐτῶν ἤκε πάλιν πρὸς τοὺς κολοιούς. οἱ δὲ ἀγανακτοῦντες ἐπὶ τῇ ὕβρει οὐ προσεδέξαντο αὐτόν. οὕτω τε συνέβη αὐτῷ τῆς ἐξ ἀμφοτέρων διαίτης στερηθῆναι.

5

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τὰς πατρίδας ἀπολιπόντες καὶ τὰς ἀλλοδαπὰς προκρίνοντες οὔτε ἐν ἐκείναις εὐδοκιμοῦσι, διὰ τὸ ξένους εἶναι, καὶ ὑπὸ τῶν πολιτῶν δυσχεραίνονται διὰ τὸ ὑπερπεφρονῆκεν αὐτούς.

Codd. G Pb Pg Pa Pc-(Ia)

1 τῷ μεγέθει Schn. πῶσω μ. G Pb Pg Pc ὁπῶσω-μ. Pa || τῶν ἄλλων μεγέθει Pa || κολοιῶν om. Pa Pc || ὑπερφέρων Pa || 1-2 τὰς ὁμοφύλας παρεγένετο G || 2 τούτους Pb Pa || ἀμφιγνόντες Pb Pg Pc || 3 αὐτῷ τὸ Pa || ἐξεβάλλον G ἐξω ἐβαλλον Pg || καὶ ὡς G Pa || ἀπελασθεῖς G || ἀπ' αὐτῶν Pg Pc || 4 ἤλθε Pg || εἰς τ. κ. Pb ἐπὶ τ. κ. Pg || 5 συνέβη αὐτόν Pg || διαίτης Pc || 6 ἀπολιμπάνοντες Pb Pg || τὴν ἀλλοδαπὴν Pb Pg || 7 διὰ τὸ ξένους (ξένοι Pc) G Pa Pc om. Pb Pg || ὑπὸ (παρὰ Pg) τῶν ἰδίων πολιτῶν Pb Pg || δυσχεραίνονται (-νεσθαι Pa) G Pa Pc ἀποστρέφονται Pb Pg || 8 διὰ καὶ Pa || διὰ-αὐτοῖς om. Pb Pg

124

Κόραξ καὶ ἀλώπηξ

Κόραξ κρέας ἀρπάσας ἐπὶ τινος δένδρου ἐκάθισεν. ἀλώπηξ δὲ θεασαμένη αὐτόν καὶ βουλομένη τοῦ κρέως περιγενέσθαι στᾶσα ἐπὶ αὐτόν ὥς εὐμεγέθη τε καὶ καλόν, λέγουσα καὶ ὡς πρέπει αὐτῷ μάλιστα τῶν ὀρνέων βασιλεύειν, καὶ τοῦτο πάντως ἂν γένοιτο, εἰ φωνὴν εἶχεν. ὁ δὲ παραστήσαι αὐτῇ θέλων ὅτι καὶ φωνὴν ἔχει, βαλὼν τὸ κρέας μέγαλα ἐκεκράγει. ἐκείνη δὲ προσδραμοῦσα καὶ τὸ κρέας ἀρπάσασα ἔφη "ὦ κόραξ, καὶ φρένας εἰ εἶχες, οὐδὲν ἂν ἐδέξασαι εἰς τὸ πάντων σε βασιλεύειν."

5

Πρὸς ἄνδρα ἀνόητον ὁ λόγος εὐκαιρος.

Codd. G Pb Pg Pa Pc-(II IV)

1 θ. αὐτόν] τοῦτον θ. Pg || 2 καὶ Pb deest tell. || κρέατος Pa || τε om. Pg || 3 λέγουσα καὶ ὅτι Pg λ. ὡς tell. || μάλιστα αὐτόν Pg || μάλιστα om. Pc || 4 ἐγένετο Pa || παραστήσαι (περιστ- Pb)-ἔχει (εἶχε Pb) om. Pg || αὐτῇ Pa αὐτήν G Pb αὐτῷ Pc || 5 ἀπαβαλὼν Pa ἐκβαλὼν Pc || κάτω Pg μιστ κρέας || μεγάλως Pc || δὲ om. Pb || 6 καὶ φρένας-βασιλεύειν] ἔχεις τὰ πάντα, νοῦν μόνον κτῆσαι (cf. Buhner, 77) Pb || καὶ om. Pg || εἰ φρ. εἶχες Pg || οὐδὲν ἐδέξασαι εἰς-βασ. G οὐδὲν ἂν ἐδέξασαι εἰς τὸ π. σε βασιλεύειν Pa οὐδὲν ἂν ἔδει σε τοῦ π. βασιλεύειν Pc οὐκ ἂν ἐδέξαι σε εἰς τὸ π. βασιλεύειν Pg || 7 ὁ λόγος οὗτος ἀρμόζει πρὸς ἄνδρα ἀνόητον Pg

125

Κορώνη καὶ κόραξ

Κορώνη φθονήσασα κόρακι ἐπὶ τῷ διὰ οἰωνῶν μαντεύεσθαι ἀνθρώποις καὶ τὸ μέλλον προφαίνειν καὶ διὰ τοῦτο ὑπ' αὐτῶν μαρτυρεῖσθαι, ἐβουλήθη τῶν αὐτῶν ἐφικέσθαι. καὶ δὴ θεασαμένη τινὰς ὁδοιπόρους παριόντας ἤκεν ἐπὶ τινος δένδρου καὶ στᾶσα μεγάλα ἐκεκράγει. τῶν δὲ πρὸς τὴν φωνὴν ἐπιστραφέντων καὶ καταπλαγέντων,
 5 εἰς τις ὑποτυχὼν ἔφη “ἀλλ’ ἀπίωμεν, ὦ φίλοι· κορώνη γάρ ἐστιν, ἥτις κεκραγυῖα οἰωνὸν οἶκ ἔχει.”

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς κρείττοσιν ἀνθαμιλλώμενοι πρὸς τῷ τῶν ἴσων μὴ ἐφικέσθαι καὶ γέλωτα ὀφλισκάνουσιν.

Codd. G Pb Pa (Ma Mo)-(III)

1 φθονήσασα G || ἐπὶ τὸ Pa || οἰωνωντεύεσθαι G || 2 ἐβουλήθη Pb || 3 ἐπὶ τι δένδρον Pb || 4 μεγάλως Pb || τὰς φωνὰς Pa || 5 ὦ φίλοι om. Pa || ἐστιν om. Pa || 7 πρὸς τὸ τῶν ἡσων(ι') Pa

126

Κολοῖος καὶ ἀλώπηξ

Κολοῖος λιμώττων ἐπὶ τινος συκῆς ἐκάθισεν. εὐρῶν δὲ τοὺς ὀλύνθους μηδέπω πεπεῖρους προσέμενεν ἕως σῦκα γένωνται. ἀλώπηξ δὲ θεασαμένη αὐτὸν ἐγχρονίζοντα καὶ τὴν αἰτίαν παρ’ αὐτοῦ μαθοῦσα ἔφη “ἀλλὰ πεπλάνησαι, ὦ οὗτος, ἐλπίδι προσέχων, ἥτις βουκολεῖν μὲν οἶδε, τρέφειν δὲ οὐδαμῶς.”

[Πρὸς ἄνδρα ψευδολόγον ὁ λόγος εὐκαιρος.]

Codd. G Pb Pg Pa-(Ia)

1 καὶ τοὺς ὀλύνθους εὐρῶν Pg || 2 συκαὶ G Pb || γένονται G Pg || 3 ἔφη πρὸς αὐτόν Pg || ἀπιδας G || 4 παρηγορεῖν pro β. Pg || 5 πρὸς-εἵκαιρος G pr. ἄνδρα φιλόνεικον ὁ λ. εἴκ. Pb ὁ λ. pr. ἄνδρα φιλόνεικον Pg pr. ἄνδρα φιλόνεικον Pa

127

Κορώνη καὶ κύων

Κορώνη (<Ἀθηνᾶ θύουσα>) κύνα ἐφ’ ἐστίασιν ἐκάλεσεν. ὁ δὲ ἔφη πρὸς αὐτὴν “τί μάτην τὰς θυσίας ἀναλίσκεις; ἡ γὰρ δαίμων οὕτω σε μισεῖ ὥς καὶ τῶν σῶν οἰωνῶν τὴν πίστιν περιελέσθαι.” καὶ ἡ κορώνη ἀπεκρίνατο “ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦτο αὐτῇ θύω, διότι οἶδα αὐτὴν ἀπεχθῶς διακειμένην, ἵνα διαλλαγῇ.”

5 Οὕτω πολλοὶ διὰ φόβον τοὺς ἐχθροὺς εὐεργετεῖν οὐκ ὀκνοῦσιν.

Codd. G Pb Pa Pc Mb-(Ia III)

1 Ἀθηνᾶ θύουσα codd. ex recens. III ἐστῶσα G Pa Pc om. Pb Mb || τινὰ κύνα Pb || ἐφ’ Pb ἐπ’ G Pa εἰς Pc πρὸς Mb || προσεκαλεῖτο Mb || ἡ δὲ G || 1-2 τί (τί γάρ Pc)-ἀναλίσκεις] μὴ μ. τ. θ. ἀνάλισκε Mb || 2 ἡ γὰρ δαίμων G Pa ὁ γὰρ δ. Pb Pc ἡ γὰρ θεά Mb || οὕτως Pa Pc Mb || σῶν οἰωνῶν Pa || 3 προέλεσθαι Mb || ἀλλὰ διὰ Mb || 3-4 αἰτῶ θ.-αἰτόν Pb || 4 διαλλαγῇ μοι Pb μὴ διαλάττη G εὐμενῆς μοι γένηται Mb || 5 διὰ φ. πολλοὶ Mb || τοὺς ἐχθροὺς codd. nonnulli recens. III τοὺς πολλοὺς libri rell.

128

Κόραξ καὶ ὄφιν

Κόραξ τροφῆς ἀπορῶν, ὡς ἐθεάσατο ὄφιν ἐν τινι εἰηλίῳ τόπῳ κοιμώμενον, τοῦτον καταπτὰς ἤρπασε. τοῦ δὲ ἐπιστραφέντος καὶ δακόντος αὐτόν, ἀποθνήσκειν μέλλων ἔφη “ἀλλ’ ἐγωγε δείλαιος, ὅστις τοιοῦτον ἔρμαιον εὖρον ἐξ οὗ καὶ ἀπόλλυμαι.”

Οὗτος ὁ λόγος λεχθεὶς ἂν ἐπ’ ἀνδρὸς ὃς διὰ θησαυροῦ εὔρεσιν καὶ περὶ σωτηρίας ἐκινδύνευσεν.

5

Codd. G Pb Pg Pa Pc-(III)

1 ἐπὶ τινι G Ph || τόπῳ ἐν ἡλίῳ Pg || 2 δακνοντος Pb || 3 ὅστις (fuit ὅστις in Pa) G Pg Pa Pc ὅτι Pb || εὖρων G εὔρηκα Pa || 4 λεχθείη ἂν] ἀρμόζει Pg || ἐπ’ ἀνδρὸς G Pc ἐπ’ ἄνδρα Pb Pa πρὸς ἄνδρας Pg || ὃς-ἐκινδύνευσεν] ὅστις πρὸς σῶαν θησαυρὸν εὖρων ὑπ’ αὐτοῦ ἐκιν. Pg

129

Κολοῖος καὶ περιστεραιί

Κολοῖος ἰδὼν περιστερὰς ἐν τινι περιστεροτροφείῳ καλῶς τρεφόμενας, λευκάνας ἑαυτὸν ἦκεν ὡς τῆς αὐτῆς διαίτης μεταληψόμενος. αἱ δέ, μέχρι μὲν ἡσύχαζεν, οἰόμεναι περιστερὰν αὐτόν εἶναι προσίεντο· ἐπειδὴ δὲ ποτε ἐκλαθόμενος ἐφθέγγετο, τηνικαῦτα ἀμφιγνοήσασαι αὐτοῦ τὴν φωνὴν ἐξήλασαν αὐτόν. καὶ ὃς ἀποτυχὼν τῆς ἐνταῦθα τροφῆς ἐπανῆλθε πάλιν πρὸς τοὺς κολοῖους· κἀκεῖνοι οὐ γνωρίζοντες αὐτόν διὰ τὸ χρῶμα τῆς μετ’ αὐτῶν διαίτης ἀπειρξάν αὐτόν. οὕτω τε δυοῖν ἐπιτυχεῖν ζητῶν οὐδὲ μιᾶς ἔτυχεν.

5

Ἄτὰρ οὖν καὶ ἡμᾶς δεῖ τοῖς ἑαυτῶν ἀρκεῖσθαι, λογιζομένους ὅτι ἡ πλεονεξία πρὸς τῷ μηδὲν ὠφελεῖν πολλάκις καὶ τὰ προσόντα ἀφαιρεῖται.

Codd. G Pb Pa (Ph)-(III)

1 περιστροφείῳ G τροφείῳ Pb || 2 ὡς καὶ (καὶ αὐτὸς Ph) ἀπὸ τῆς αὐτῆς G Pa Ph || μὲν Pb deest celeris || ἡσύχαζον Pa || οἰόμενος Pb || 3 εἶναι αὐτόν Pb || 4 ἀμφιγνοήσασαι Sternbach ἀμφιγνώσαι G ἀμφιγνώσασαι Pa Ph αὐται γνωρίσασαι Pb || αὐτόν G || τὴν φωνὴν-αὐτόν om. G || 5 ἀπῆλθε π. εἰς Pb || 6 μετ’ αὐτόν Pb || οὕτω δὲ Pb || τοῖν δυοῖν Pb || ἐπιτυχεῖν ζητῶν Pb ἐπιθυμήσαι ζ. G Pa ἐπιθυμήσας Ph, Cham. || 9 πρὸς τὸ G Pa

130

Κοιλία καὶ πόδες

Κοιλία καὶ πόδες περὶ δυνάμεως ἥριζον. παρ’ ἕκαστα δὲ τῶν ποδῶν λεγόντων ὅτι τοσοῦτον προέχουσι τῇ ἰσχύϊ ὡς καὶ αὐτὴν τὴν γαστέρα βαστάζειν, ἐκείνη ἀπεκρίνατο “ἀλλ’, ὦ οὔτοι, ἐὰν μὴ ἐγὼ τροφήν προσλάβωμαι, οὐδὲν ὑμεῖς βαστάζειν δύνασθε.”

Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν στρατευμάτων μηδὲν ἐστὶ τὸ πολὺ πλῆθος, ἐὰν μὴ οἱ στρατηγοὶ ἄριστα φρονῶσιν.

5

Codd. G Pb Mb Pa Pc-(Ia)

2 προσέχουσι τῇ ἰσχύϊ τοσοῦτον ὥστε Pb || προσέχουσι Pa || 3 ἀλλ' οἱ. Pb || ὡ οὕτως Mb
 εἰ μὴ Pc || εἰ μὴ τροφήν ἡμῖν ἐγὼ παρέσχοιμι Mb || οὐδὲν G || οὐδὲ *vel* οὐδ' *rell.* || 4 δύνασθαι
 G || δυνήσεσθε (-σθαι) *rell.* || 5 μηδὲν-πλήθος *Hes.* τὸ μηδὲν ἐπὶ (ἐπὶ τὸ Pa Pc) πολὺ
 πλήθος G Pa Pc || μηδὲν εἶναι τὸ πλήθος Mb || ἀδύνατοί εἰσιν οἱ στρατιῶται Pb || ἂν μὴ Pb
 || 6 τὰ δριστα Pc

131

Κολοιὸς φυγὰς

Κολοιὸν τις συλλαβὼν καὶ δῆσας αὐτοῦ τὸν πόδα λίνῳ τῷ ἑαυτοῦ παιδίῳ ἔδωκεν.
 ὁ δὲ οὐχ ὑπομείνας τὴν μετὰ ἀνθρώπων δίαιταν, ὡς πρὸς ὀλίγον ἀδείας ἔτυχε, φυγὼν
 ἦκεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ καλιάν. περιειληθέντος δὲ τοῦ δεσμοῦ τοῖς κλάδοις, ἀναπτῆναι
 μὴ δυνάμενος, ἐπειδὴ ἀποθνήσκειν ἐμελλεν, ἔφη πρὸς ἑαυτὸν "ἀλλ' ἔγωγε δείλαιος,
 5 ὅστις τὴν παρὰ ἀνθρώποις δουλείαν μὴ ὑπομείνας ἔλαθον ἑμαυτὸν καὶ σωτηρίας
 στερήσας."

Οὗτος ὁ λόγος ἀρμόσειεν ἂν ἐπ' ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων οἱ μετρίων ἑαυτοὺς κινδύνων
 ρύσασθαι βουλόμενοι ἔλαθον εἰς μείζονα δεινὰ πεσόντες.

Codd. G Pb Pa-(Ia III)

1 τὸν ἑαυτοῦ πόδα Pb || λινῷ καλῷ Pa || τὰ ἑαυτοῦ παιδία G τῷ ἐ. παιδί Pa τοῖς αὐτοῦ
 παισιν Pb || δέδωκεν G Pa || 2 μετ' Pa || 4 ἐπειδὴ ἀπὸ τεθνήσκειν G || 5 ὅστις περὶ ἀνῶν (ση
 ἀνῶνς ?) G || ὅστις τὴν παρὰ ἀνῶν Pa || ὅστις τὴν μετὰ τῶν ἀνῶν Pb || 6 στερῆσαι Pa || 7
 ἂν οἱ. G Pb || οἵτινες Pb || 8 πεσόντες Pb || περιπεσεῖν Pa || περιτυχόντες G

132

Κίων λέοντα διώκων

Κίων θηρευτικὸς λέοντα ἰδὼν, τοῦτον ἐδίωκεν. ὡς δὲ ἐπιστραφεὶς ἐκείνος ἐβρυχή-
 σατο, φοβηθεὶς εἰς τοῦπίσω ἔφυγεν. ἀλώπηξ δὲ θεασαμένη αὐτὸν ἔφη "ὦ κακὴ
 κεφαλὴ, σὺ λέοντα ἐδίωκες, οὐ οὐδὲ τὸν βρυχηθμόν ὑπέμεινας;"

Ὁ λόγος λεχθεὶς ἂν ἐπ' ἀνδρῶν αἰθάρδων οἱ τοὺς κατὰ πολὺ δυνατωτέρους συκοφαν-
 5 τεῖν ἐπιχειροῦντες, ὅταν ἐκείνοι ἀντιστῶσιν, εὐθέως ἀναχαιτίζουσιν.

Codd. G Pb Pg Mb Pa Pc-(Ia II)

1 ἐκείνος] ὡς λέων Pa || 2 τὰ ὀπίσω G Pg Mb || 3 σὺ ἐδίωκες λ. δε Pc || τὸν οἱ. Pg Mb
 || βρυγμόν Pg || βρυχμόν Mb || ὑπέμεινας τὸ σύνολον Pc || 4 ὁ λόγος οὗτος Pg Mb || ἐπ' ἀνδρὸς
 λεχθεὶς αἰθάρδους Pg Mb || λεχθεὶς ἂν ἐπ' ἀνδρα αἰθάρδην Pa || αἰθάρδων] αἰθαδεία συνόντων
 Pb || οἱ κατὰ πολὺ G Pb Pa Pc || δε τοὺς κ. π. Pg Mb || δυνατωτέρους Pg Mb Pa Pc || -οις
 G Pb || -ων Ia (οἱ. πολὺ) || 5 ἐπιχειρῶν Pg Mb || εὐθὺς Pc || ἀναχαιτιζόμενος φεύγει Pg
 Mb

133

Κύων κρέας φέρουσα

Κύων κρέας ἔχουσα ποταμὸν διέβαινε· θεασαμένη δὲ τὴν ἑαυτῆς σκιὰν κατὰ τοῦ
 ὕδατος ὑπέλαβεν ἑτέραν κύνα εἶναι μείζον κρέας ἔχουσαν. διώπερ ἀφείσα τὸ ἴδιον
 ὤρμησεν ὡς τὸ ἐκείνης ἀφαιρησομένη. συνέβη δὲ αὐτῇ ἀμφοτέρων στερηθῆναι, τοῦ
 μὲν μὴ ἐφικομένη, διότι μηδὲν ἦν, τοῦ δὲ, ὅτι ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ παρεσύρη.

Πρὸς ἄνδρα πλεονέκτην ὁ λόγος εὐκαιρος.

5

Codd. G Ph Pa Pc-(II IV)

1-2 ἐν τῷ ὕδατι Pa || 2 ὑπέλαβεν-ἔχουσιν om. Pa || μείζονα Pc || ἀφήσασα G || 3 ὥς Pc ὥστε Pa eis G Ph || ἀφαιρήσεται Pa ἀφαιρεθησομένη Ph || συνέβη-στερηθῆναι om. Pa || αὐτὴν G || 3-4 καὶ τὸ μὲν Pa || 4 ἐφικόμενῃ G ἐφικόμενον Pa || μὴδὲ Ph οἰδὲν Pa || τὸ δὲ Pa || δ' ὅτι G Ph || 5 εὐκαιρος om. G

134

Κύων κοιμώμενος καὶ λύκος

Κύων πρὸ ἐπαύλεως τινος ἐκοιμάτο. λύκος δὲ τοῦτον θεασάμενος καὶ συλλαβὼν οἷός τε ἦν καταφαγεῖν. ὁ δὲ αὐτοῦ ἐδεήθη πρὸς τὸ παρὸν μεθεῖναι αὐτόν, λέγων “νῦν μὲν λεπτός εἰμι καὶ ἰσχνός, μέλλουσι δέ μου οἱ δεσπότες γάμους ἄγειν· ἐὰν οὖν ἀφήσῃς με νῦν, ὕστερον λιπαρώτερον καταβοιήσεις με.” ὁ δὲ πεισθεὶς αὐτῷ τότε μὲν ἀπέλυσε· μεθ' ἡμέρας δὲ ὀλίγας ἐλθὼν, ὡς ἐθεάσατο αὐτόν ἐπὶ τοῦ δώματος κοιμώμενον, κατε- 5 κάλει πρὸς αὐτόν ὑπομιμνήσκων τῶν ὁμολογιῶν. ὁ δὲ ὑποτυχὼν ἔφη “ἄλλ', ὦ λύκε, ἐὰν αὐθις με πρὸ τῆς ἐπαύλεως κοιμώμενον ἴδῃς, μηκέτι γάμους ἀναμείνῃς.”

Οὕτως οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων, ὅταν περί τι κινδυνεύσαντες ἐκφύγωσι, ταῦτα ὕστερον φυλάσσονται.

Codd. G Ph Pg Mb Pa Pc-(Ia II III)

1 πρὸς ἐπ. G Ph || τοῦτον αὐτόν Pc om. Pa || 2 οἷός τε ἦν ὥστε Pb || καταβοιήσασθαι Pg || ὁ δὲ om. Pa || μεθεῖναι μὴ θῆναι Pg Mb || 3 μὲν om. Mb || οἱ δεσπότες μου Pg Mb || ἄγειν ἔχειν Pb ἀγαγεῖν Pc || ἐὰν οὖν καὶ ἐὰν Pg Mb || 3-4 ἀφήσῃς με νῦν (v. om. Pg Mb) Ph Pg Mb ἀφή αὐτόν (αὐτόν ἀ. Pa) G Pc Pa || 4 λιπαρώτερον γεγονότα Pg Mb λιπαρόν Pc λιπαρόν αὐτόν Pa || καταβοιήσεις με Ph καταβοιήσῃ με Pg καταβοιήσεται (-σθαι Pa) G Pc Pa καταθύσεις με Mb || αὐτόν Pc om. Pa || τότε μὲν om. Pc || ἀπέλυσεν αὐτόν Pg Mb || 5 ἐλθὼν om. Pa || κοιμώμενον om. Pc || κατεκάλει πρὸς G Pc ἐκάλει πρὸς Pb Pa προσεκαλεῖτο (om. πρὸς) Pg Mb || 6 ἀρτίως ἐξελθεῖν πρὸς αὐτόν add. Pb || αὐτόν ὑπομιμνήσκων αὐτόν Pg || συνθήκων Pg Mb || ὑπολαβὼν Pg Mb || 7 κοιμώμενον om. Pg Mb || ὑπομείνῃς Pc || 8 οὕτω καὶ οἱ Pc || περί τινος Pb π. τινι Pc || 8-9 ταῦτα ὕστερον Pb Pc τ. eis ὕστερον G Pa ὕστερον τ. Pg Mb || 9 φυλάττονται Pb Mb

135

Κύνες λιμώττουσαι

Κύνες λιμώττουσαι, ὡς ἐθεάσαντο ἐν τινι ποταμῷ βύρσας βρεχομένας, μὴ δυνάμεναι αὐτῶν ἐφικέσθαι συνέθεντο ἀλλήλαις ὅπως πρῶτον τὸ ὕδωρ ἐκπίωσιν, εἰθ' οὕτως ἐπὶ τὰς βύρσας παραγένωνται. συνέβη δὲ αὐταῖς πινοῦσαι διαρραγῆναι (πρίν) ἢ τῶν βυρσῶν ἐφικέσθαι.

Οὕτως ἐνιοὶ τῶν ἀνθρώπων δι' ἐλπίδα κέρδους ἐπισφαλεῖς μόχθους ὑφιστάμενοι 5 φθάνουσι πρῶτον καταναλισκόμενοι ἢ ὧν βούλονται περιγεγόμενοι.

Codd. G Ph Mb Pa Pc-(Ia)

1 ἐπὶ τινος ποταμοῦ Mb || δυνάμενοι G Pa || 2 ἀλλήλαις G Mb || πρῶτον τὸ ὕδωρ G τὸ ὕδωρ πρ. Pc πρῶτον τὸ ὕδωρ Mb πρὸς τὸ ὕδωρ Pa τὸ ὕδωρ (om. πρ.) Pb || ἐκπ. εἰθ' οὕτως ἐκπιεῖν κοί Pa || 3 περί τ. β. Mb || παραγίνονται Pb || αὐτὰς πινοῦσας Pb || πρίν add. || 6 πρῶτον ἀναλισκόμενοι Mb πρὸς τὸν μόχθον Pa || ἢ om. Pa || περιγινόμενοι G περιγενίσθαι Pa

136

Κύων καὶ λαγῳός

Κίων θηρευτικός λαγῳὸν συλλαβὼν, τοῦτον ποτὲ μὲν ἔδακνε, ποτὲ δὲ αὐτοῦ τὰ χεῖλη περιέλειχεν. ὁ δὲ ἀπανθήσας ἔφη πρὸς αὐτόν “ἄλλ’, ὦ οὔτος, παῦσαί με καταδάκνων ἢ καταφιλῶν, ἵνα γινῶ πότερον ἐχθρὸς ἢ φίλος μου καθέστηκας.”

Πρὸς ἄνδρα ἀμφίβολον ὁ λόγος εὐκαιρος.

Codd. G Pb Pg Pa-(IV)

1 λαγ. συλ. G Pa λ. συλλαβόμενος Pg λαβὼν ποτε λ. Pb || τοῦτον om. Pg || μὲν ποτὲ G || πῇ μὲν-πῇ δὲ Pb || 1-2 τὰ χεῖλη αὐτοῦ Pg τὰ χ. (om. αὐτοῦ) G || 2 μὴ καταδάκνων G Pa μέ δάκνων Pb || 3 ἐχθρὸς ἢ-καθίστηκας] ἐ. εἰ ἢ φίλος Pg || 4 εὐκαιρος om. Pg

137

Κώνωψ καὶ ταῦρος

Κώνωψ ἐπιστὰς κέρατι ταύρου καὶ πολὺν χρόνον ἐπικαθίσας, ἐπειδὴ ἀπαλλάττεσθαι ἐμελλεν, ἐπυνθάνετο τοῦ ταύρου εἰ ἤδη βούλεται αὐτόν ἀπελθεῖν. ὁ δὲ ὑποτυχὼν εἶπεν “ἄλλ’ οὔτε ὅτε ἦλθες ἔγνων, οὔτε ἐὰν ἀπέλθης γνώσομαι.”

Τοῦτω τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἂν τις πρὸς ἄνδρα ἀδύνατον, ὅς οὔτε παρῶν οὔτε ἀπῶν ἐπιβλαβὴς ἢ ὠφέλιμός ἐστιν.

Codd. G Pb Pa Pc-(IV)

1 ἐπιστὰς ? Schn., cf. Babrii f. 84 || 2 ὑποτυχὼν om. Pc || 3 ἔφη Pb || οὔτε ὅτε ἐὰν ἀπέλθης Pa || ἂν ἀπ. Pc || 4 οὕτω τ. λόγῳ Pa || 5 ἐστίν om. Pa

138

Λαγωὶ καὶ βάτραχοι

Λαγωὶ καταγρόντες ἑαυτῶν δειλίαν ἔγνωσαν δεῖν ἑαυτοὺς κατακρημνίσαι. παραγενομένων δὲ αὐτῶν ἐπὶ τινα κρημνόν, ᾧ λίμνη ὑπέκειτο, ἐνταῦθα βάτραχοι ἀκούσαντες τῆς ποδοσφορίας ἑαυτοὺς εἰς τὰ βάθη τῆς λίμνης ἐδίδοσαν. εἰς δὲ τις τῶν λαγῳῶν θεασάμενος αὐτοὺς ἔφη πρὸς τοὺς ἑτέρους “ἀλλὰ μηκέτι ἑαυτοὺς κατακρημνίσωμεν· ἰδοὺ γάρ, εὖρηται καὶ ἡμῶν δειλότερα ζῶα.”

Οὕτω καὶ τοῖς ἀνθρώποις αἱ τῶν ἄλλων συμφοραὶ τῶν ἰδίων δυστυχημάτων παραμυθίαι γίνονται.

Codd. G Pb Pa Pc Pg-(II III IV)

1 καταγνώτες Pc || ἑαυτῶν δειλίαν Pg ἐ. δειλίας G Pc τῆς ἐ. δειλίαν (-ίας Pa) Pb Pa || δεῖν om. Pa || 1-3 παραγενομένων-ποδοσφορίας] καὶ παραγερόμενοι ἐπὶ τινα λίμνην βαλεῖν ἑαυτοὺς. οἱ ἐν αὐτῇ βάτραχοι τοῦ ψόφου ἀκούσαντες Pg || 2 ἐπέκειτο Pb || 3 αὐτοὺς εἰς Pa || βάθεια G Pa || 4 τοὺς ἑταίρους αὐτοῦ Pg αὐτοὺς Pa || αὐτοὺς Pa αὐτοὺς Pg || 5 εὖρηται Pb Pa || καὶ om. Pc || 6 δυστυχίαι Pb

139

Λάρος καὶ ἱκτινος

Λάρος ἰχθὺν καταπιὼν, διαρραγέντος αὐτοῦ τοῦ φάρυγγος, ἐπὶ τῆς ἡϊόνος νεκρὸς ἔκειτο. ἱκτινος δὲ αὐτόν θεασάμενος ἔφη “ἄξια σύ γε πέπονθας, ὅτι πτηνὸς γεννηθεὶς ἐπὶ θαλάσσης τὴν δίαιταν ἐποιῶ.”

Οὕτως οἱ τὰ οἰκεῖα ἐπιτηδεύματα καταλιπόντες καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ἐπιβαλλόμενοι εἰκότως δυστυχοῦσιν.

5

Codd. G Pa (Ca)-(Ia)

1 λάβρος Pa || αὐτῷ Pa || 2 ἰκτίνος libri ἰκτίνος edd., sine causa || πτηνός Nevelet -όν libri

140

Λέων ἐρασθεῖς

Λέων ἐρασθεῖς γεωργοῦ θυγατρός, ταύτην ἐμνηστεύσατο. ὁ δὲ μὴ ἐκδοῦναι θηρίῳ τὴν θυγατέρα ὑπομένων, μηδὲ ἀρνεῖσθαι διὰ φόβον δυνάμενος, τοιοῦτον ἐπενόησεν. ἐπειδὴ συνεχῶς αὐτῷ ὁ λέων ἐπέκειτο, ἔλεγεν ὡς νυμφίον μὲν αὐτὸν ἄξιον τῆς θυγατρός δοκιμάζει· μὴ ἄλλως δὲ αὐτῷ δύνασθαι ἐκδοῦναι, ἐὰν μὴ τοὺς τε ὀδόντας ἐξέλη καὶ τοὺς ὄνυχας ἐκτέμῃ· τούτους γὰρ δεδοικέναι τὴν κόρην. τοῦ δὲ ῥαδίως διὰ τὸν ἔρωτα ἑκάτερα ὑπομείναντος, ὁ γεωργὸς καταφρονήσας αὐτοῦ, ὡς παρεγένετο πρὸς αὐτόν, ῥοπάλοις αὐτὸν παίων ἐξήλασεν.

5

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ ῥαδίως τοῖς πέλας πιστεύοντες, ὅταν τῶν ἰδίων πλεονεκτημάτων ἑαυτοὺς ἀπογυμνώσωσιν, εὐάλωτοι τούτοις γίνονται οἷς πρότερον φοβεροὶ καθεστήκεσαν.

10

Codd. G Pb Pa Pc Pg-(II IV)

1 γεωργοῦ τινος θυγατρίου Pc θυγατρός τινος γ. Pb θ. γ. Pg || ταύτη μνηστευθῆναι ἐβούλετο Pg || ἐκδοῦναι Pa || 2 ἐπιμένων Pg || ἀρνήσασθαι Pa || τὸν φόβον Pb Pg || φόβον τὴν θυγατέρα δ. Pa || δυνάμ.] βουλόμενος Pc || τοιοῦτόν τι Pb || 3 ἐπειδὴ δὲ G ἐπεὶ Pg || 3-4 ἔλεγεν-δοκιμάζει| λέγων ὡς νυμφίον με ἀνάξιον τῆς θυγατρός ἀποδοκιμάζει, ἔλεγε Pg || μὲν om. Pb || 4 δὲ om. Pg || ἐκδοῦναι φησὶν Pg || τε om. Pb Pg || ἐξέλῃται Pb Pg || 5 ἐκτέμῃ Pg || δεδοικέναι τὴν κόρην| δεδ. ῥαδίως τὴν κ. ἔφη Pb τὴν κ. δεδ. ἔλεγε Pg || 6 ἑκάτερον Pb || ἐκ. ὑπεκσπᾶσαντος Pc ἐκ. καταδεξαμένου Pg || 7 παίων αὐτόν Pb αὐτόν παίοντα G || ἀπήλασεν Pg || 8 Ὁ-ὅτι| οὕτως Pb || πέλας| ἐχθροῖς Pb Pg || 9 ἀπογυμνάσωσιν G || οἱ πρὸς οἷς G || 10 καθεστήκασιν G Pb Pg Pc

141

Λέων καὶ βάτραχος

Λέων ἀκούσας βατράχου κεκραγότος ἐπεστράφη πρὸς τὴν φωνήν, οἰόμενος μέγα τι ζῷον εἶναι. προσμείνας δὲ αὐτοῦ μικρὸν χρόνον, ὡς ἐθεάσατο αὐτὸν ἀπὸ τῆς λίμνης ἐξελθόντα, προσελθὼν κατεπάτησεν εἰπὼν “μηδένα ἀκοὴ ταραττέτω πρὸ τῆς θέας.”

Πρὸς ἄνδρα γλωσσαλγίας οὐδὲν πλέον δυνάμενον ὁ λόγος εὐκαιρος.

Codd. G Pa Pc Pb Pg-(Ia II III)

1 πρὸς| περὶ G || τὰς φωνὰς Pa τὴν λίμνην Pc || εἶναι om. Pa || 2 αὐτοῦ G αὐτόν Pg αὐτῷ Pa om. Pb Pc || αὐτόν πρὸς ἐθεάσατο Pb, πρὸς ἐξελθόντα Pc om. rel. || 3 κατεπάτησεν αὐτόν Pg || μηδένα ἀκοὴ (ἄκων Pb)-θέας (πέρας Pg) Pb Pg Ia εἶτα τηλικούτος ὢν τηλικαῦτα βοᾷ; G Pa Pc || 4 πρὸς-εὐκαιρος Pc πρὸς ἄνδρα (-ρος Pa) γλωσσαργίαν (-αλγίαν Pa) οὐδὲν πλέον τοῦ λαλεῖν δ. ὁ λ. εὐκαιρος (εἰκ. om. G) G Pa ὁ λ. εὐκαιρος (εἰκ. om. Pg) πρὸς ἄνδρα γλωσσώδη οὐδὲν πλ. τοῦ λαλεῖν δ. Pb Pg

142

Λέων γηράσας καὶ ἀλώπηξ

Λέων γηράσας καὶ μὴ δυνάμενος δι' ἀλκῆς ἑαυτῷ τροφήν πορίζειν ἔγνω δεῖν δι' ἐπινοίας τοῦτο πράξαι. καὶ δὴ παραγενόμενος εἰς τι σπήλαιον καὶ ἐνταῦθα κατακλιθεὶς προσεποιεῖτο τὸν νοσοῦντα· καὶ οὕτω τὰ παραγενόμενα πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἐπίσκεψιν ζῶα συλλαμβάνων κατήσθιε. πολλῶν δὲ θηρίων καταναλωθέντων ἀλώπηξ
 5 τὸ τέχνασμα αὐτοῦ συνείσα παρεγένετο, καὶ στᾶσα ἄπωθεν τοῦ σπηλαίου ἐπυνθάνετο αὐτοῦ πῶς ἔχοι. τοῦ δὲ εἰπόντος “κακῶς” καὶ τὴν αἰτίαν ἐρομένου δι' ἣν οὐκ εἴσεισιν, ἔφη “ἀλλ' ἔγωγε εἰσῆλθον ἄν, εἰ μὴ ἐώρων πολλῶν εἰσιόντων ἵχνη, ἐξιόντος δὲ οὐδενός.”

Οὕτως οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων ἐκ τεκμηρίων προορώμενοι τοὺς κινδύνους ἐκφεύ-
 10 γουσιν.

Codd. G Pb Pa-(II III IV)

2 εἰς τὸ σπ. G || κατακλιθεὶς G κατακλεισθεὶς Pb Pa || 3 προσεποιεῖτο νοσεῖν Pa || 3-4 εἰς ἐπίσκεψιν Pb || 5 ἄπωθεν G Pa || 6 καλῶς Pb Pa || 7 εἰ οἱ. G Pa || ἐξιόντων G

143

Λέων καὶ ταῦρος

Λέων ταύρῳ παμμεγέθει ἐπιβουλείων ἐβουλήθη δόλω αὐτοῦ περιγενέσθαι. διόπερ πρόβατον τεθυκέναι φήσας ἐφ' ἐστίασιν αὐτὸν ἐκάλεσε, βουλόμενος κατακλιθέντα αὐτὸν καταγωνίσασθαι. ὁ δὲ ἐλθὼν καὶ θεασάμενος λέβητάς τε πολλοὺς καὶ ὀβελίσκους μεγάλους, τὸ δὲ πρόβατον οὐδαμοῦ, μὴδὲν εἰπὼν ἀπηλλάττετο. τοῦ δὲ λέοντος αἰτι-
 5 ωμένου αὐτὸν καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου δι' ἣν οὐδὲν δεινὸν παθὼν ἀλόγως ἄπεισιν, ἔφη “ἀλλ' ἔγωγε οὐ μάτην τοῦτο ποιῶ· ὁρῶ γὰρ παρασκευὴν οὐχ ὥς εἰς πρόβατον, ἀλλ' εἰς ταῦρον ἡτοιμασμένην.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τοὺς φρονίμους τῶν ἀνθρώπων αἱ τῶν πονηρῶν τέχναι οὐ λανθάνουσιν.

Codd. G Pb Pg Pa Pc-(II)

1 λέων ταῦρον καλέσας ἐπιβουλείων αὐτοῦ περιγενέσθαι Pc || ταῦρον παμμεγέθει Pa || ἡβουλήθη Pb || δόλω G Pa om. Pb Pg Pc || αὐτῷ Pb || 2 πρόβατα Pb || πρὸς ἐστίασιν Pb Pg ἐφ' ἐστίαν Pc || ἐκαλ. αὐτὸν Pc || αὐτὸν (post βουλ. in Pg) Pb Pg om. G Pa Pc || 3 λέβητα καὶ πολλοὺς ὀβ. μεγάλους Pg || τε om. Pb || 4 τὸ πρόβατον δὲ Pg || μηδαμοῦ Pc || 5 αὐτὸν-πυνθ. om. G || δι' ἣν δικά G || οὐδέ ἐν G Pa || δεινὸν om. Pc || ἄλογος Pc || 6 τοῦτο om. Pb Pg || κατασκευὴν Pb Pg || 7 ἀλλ' ὥς εἰς Schn.

144

Λέων ἐγκλεισθεὶς καὶ γεωργός

Λέων εἰς γεωργοῦ ἐπαυλιν εἰσῆλθεν. ὁ δὲ συλλαβεῖν βουλόμενος τὴν αὐλείαν θύραν ἐκλείσεν. καὶ ὅς ἐξελθεῖν μὴ δυνάμενος πρῶτον μὲν τὰ ποιμνία διέφθειρεν, ἔπειτα δὲ καὶ ἐπὶ τοὺς βόας ἐτράπη. καὶ ὁ γεωργὸς φοβηθεὶς περὶ ἑαυτοῦ τὴν θύραν ἀνέωξεν. ἀπαλλαγένης δὲ τοῦ λέοντος ἡ γυνὴ θεασαμένη αὐτὸν στένοντα εἶπεν

“ἀλλὰ σύ γε δίκαια πέπονθας· τί γὰρ τοῦτον συγκλείσαι ἐβούλου, ὃν καὶ μακρόθεν σε ἑδεῖ τρέμειν;”

Οὕτως οἱ τοὺς ἰσχυροτέρους διερεθίζοντες εἰκότως τὰς ἐξ αὐτῶν πλημμελείας ὑπομένουσιν.

Codd. G Pb Mb Pa Pc-(Ia)

1 ἐπ. γεωργοῦ Pb Mb || εἰσελθὼν Mb || συλλαβεῖν αὐτόν Mb || αὐλείαν Pc αὐλίαν G Pa αὐλιαίαν Pb Mb || 2 καὶ ὡς G Pa || 3 δὲ om. Pb || περὶ αὐτοὺς (?) Pb || 4 ἤνοιξεν Pb || αὐτοῦ τοῦ λέοντος Pb || στένοντα αὐτόν Pc || 5 ἀλλὰ om. Mb || γε om. Pb Mb || κλείσαι τοῦτον Mb || τοῦτον] τοσοῦτον Pb Pc || ἡβούλου Pb ἐβουλείου G Pa Pc ἐβουλήθεις Mb || ἀπὸ μακρόθεν Pb || 6 σε om. Pc || τρέμειν Pb Mb φεύγειν G Pa Pc Ia || 7 οἱ πονηροὶ τοὺς Pb || τοὺς ἐχθροὺς διερεθίζοντας Mb || τὰς τε ἐξ αὐτῶν G τὰς ἐαυτῶν Pb

145

Λέων καὶ δελφίς

Λέων ἐν τινι αἰγιαλῷ πλαζόμενος, ὡς ἐθεάσατο δελφίνα παρακίψαντα, τοῦτον ἐπὶ συμμαχίαν παρεκάλεσε, λέγων ὅτι ἀρμόττει μάλιστα φίλους αὐτοὺς καὶ βοηθοὺς γενέσθαι· ὁ μὲν γὰρ τῶν θαλαττίων ζώων, αὐτὸς δὲ τῶν χερσαίων βασιλεύει. τοῦ δὲ ἀσμένως ἐπινεύσαντος ὁ λέων μετ’ οὐ πολὺν χρόνον μάχην ἔχων πρὸς ταῦρον ἄγριον ἐπεκαλεῖτο τὸν δελφίνα ἐπὶ βοήθειαν. ὡς δὲ ἐκεῖνος καίπερ βουλόμενος ἐκβῆ-
ναι τῆς θαλάσσης οὐκ ἠδύνατο, ἡτιᾶτο αὐτόν ὁ λέων ὡς προδότην. ὁ δὲ ὑποτυχὼν εἶπεν “ἀλλὰ μὴ ἐμέ μέμφου, ἀλλὰ τὴν φύσιν, ἥτις με θαλάσσιον ποιήσασα γῆς οὐκ ἐᾷ ἐπιβαίνειν.”

Ἄτὰρ οὖν καὶ ἡμᾶς δεῖ φιλίαν σπενδομένους τοιοῦτους ἐπιλέγεσθαι συμμάχους οἳ ἐν κινδύνοις παρέιναι ἡμῖν δύνανται.

Codd. G Pb Pa-(Ia)

1 ἐπὶ τινι Pa || πελαζόμενος Pb || 2 ἐπὶ συμ. τοῦτον G ὡς ἐπὶ σ. τ. Pa || 3 ἀρμόζει Pb || αὐτοὺς Pa ἐαυτοὺς Pb om. G || 3 θαλασσίων G || αὐτοὺς δὲ-βασιλεύειν G || χερσαίων ζώων εἰμὶ βασιλεύς Pb || 4 ὁ λέων ἐπὶ πολὺν χρόνον Pa || τινα μάχην Pb || 5 ἐπεκάλει G προσε-
κάλει Pb || εἰς βοήθ. Pb || ὁ δὲ κείνος καὶ περιβουλόμενος G || καίπερ om. Pb || 6 καὶ ἡτιᾶτο G Pa || ὁ λέων Pb om. G Pa || 6-7 ἐ-εἶπεν Pb Ia om. G Pa || 7 ἀλλὰ τ. φ. G Pa τ. φ. δὲ Pb || θαλάττιον Pa || γῆς Pb om. G Pa || 8 ἐπιβαίνειν G ἐπιμένειν Pa ἐπιβῆναι Pb || 9 ἀτὰρ] οὕτως Pa || σπενδομένους G || 10 ἐν τοῖς κ. πανταχοῦ Pb || παρέιναι ἡμῖν G παρεί-
ναι Pb παρ’ ἡμῖν Pa || δεδύνηται Pb

146

Λέων μῦν φοβηθείς

Λέοντος κοιμωμένου μῦς τὸ σῶμα διέδραμεν. ὁ δὲ ἐξαναστὰς πανταχοῦ περιελίττετο ζητῶν τὸν προσεληλυθότα. ἀλώπηξ δὲ αὐτόν θεασαμένη ὠνείδιζεν, εἰ λέων ὦν μῦν ἐφοβήθη. καὶ ὅς ἀπεκρίνατο “οὐ τὸν μῦν ἠύλαβήθην, ἐθαύμασα δὲ εἰ τις λέοντος κοιμωμένου τὸ σῶμα ἐπιδραμεῖν ἐτόλμησεν.”

Ὁ λόγος διδάσκει δεῖν τοὺς φρονίμους τῶν ἀνθρώπων μὴδὲ τῶν μετρίων πραγμάτων καταφρονεῖν.

Codd. G Pb Pg Ca Pa-(IV)

1 τῷ σώματι περιέδραμεν Pb τῷ στόματι διέδραμεν Pg Ca || πανταχόθεν Pa || περιελείτο Pb περιελίττετο G Pa || 2 προεληλυθότα G Pg Ca || ἐμειδίαζεν G || ὦν ομι. G Pb || 2-3 μὴν ἠύλαβήθη Pa ἐφοβήθη μ. Pg Ca || 3 καὶ δε (ὡς G) ἀπεκρίνατο ομι. Pb ὁ δὲ φησιν Pg Ca || 3-4 οὐ (ὁ G) τὸν μὴν ἐλαβήθη (ἐφοβήθη Pa), ἐθ. δὲ εἰ τις λείοντος (λέων G)-ἐτόλμησεν G Pa ἀλλὰ κατὰ τῆς γνώμης αὐτοῦ τὴν ὁργὴν ἔχω Pg Ca ἀλλ' οὐ κατὰ γνώμην αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν ἔχω, φησι Pb || 5 ὁ λόγος δ' ὅπως Ca || δεῖν (δεῖ G) μὴσι διδ. G Pa

147

Λέων καὶ ἄρκτος

Λέων καὶ ἄρκτος ἐλάφον νεβρὸν εὐρόντες περὶ τούτου ἐμάχοντο. δεινῶς δὲ ὑπ' ἀλλήλων διατεθέντες, ἐπειδὴ ἐσκοτώθησαν, ἡμιθανεῖς ἔκειντο. ἀλώπηξ δὲ παριούσα, ὡς ἐθεάσατο τοὺς μὲν παρειμένους, τὸν δὲ νεβρὸν ἐν μέσῳ κείμενον, ἀραμένη αὐτὸν διὰ μέσου αὐτῶν ἀπηλλάττετο. οἱ δὲ ἐξαναστήναι μὴ δυνάμενοι ἔφασαν “ἄθλιοι 5 ἡμεῖς, εἴ γε ἀλώπεκι ἐμοχθοῦμεν.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι εὐλόγως ἐκείνοι ἄχθονται οἱ τῶν ἰδίων πόνων τοὺς τυχόντας ὁρῶσι τὰς ἐπικαρπίας ἀποφερομένους.

Codd. G Pb Pg Mb Pa-(Ia II III)

1 ἄρκτος G || ἐλάφου νεῦρον σύροντες G Pa ἔλαφον εὐρόντες Pb || τοῦτο G || ἐμάχοντο οἱ αὐτὸν καταβोधήσεται Mb || δὲ ομι. Pb Pg || ὑπὲρ ἀλλ. Pa || 2 διατεθέντων Pb || καὶ ἐπειδὴ Pg || ἐσκοτώθη Pb Mb || παριούσα G παριούσα Pa || 3 τὸ δὲ νεῦρον (τὸν δ. ν. Pb) μέσον (ἔσω Pb) κείμενον G Pb τῶν δὲ νεύρων μέσων κειμένων Pa || ἀραμένη αὐτὸ Pa || 4 μέσῳ G μέσων Pa || 6 Ὁ-δοι ομι. Pb ὁ λ. διδάσκει ὅτι Pg Mb || ἐκείνου Pa || τῶν ἰδίων καμάτων Pg Pb Ia τῷ οἰδίῳ καμάτῳ Mb || 7 ἐπιφερομένους G Pb

148

Λέων καὶ λαγῶς

Λέων περιτυχὼν λαγῶν κοιωμένῳ τοῦτον ἐμελλε καταφαγεῖν. μεταξὺ δὲ θεασάμενος ἔλαφον παριούσαν, ἀφείς τὸν λαγῶν ἐκείνην ἐδίωκεν. ὁ μὲν οὖν παρὰ τὸν ψόφον ἐξαναστὰς ἔφυγεν. ὁ δὲ λέων ἐπὶ πολὺ διώξας τὴν ἔλαφον, ἐπειδὴ καταλαβεῖν οὐκ ἠδυνήθη, ἐπανήλθεν ἐπὶ τὸν λαγῶν. εὐρὼν δὲ καὶ αὐτὸν πεφευγότα ἔφη “ἀλλ' 5 ἔγωγε δίκαια πέπονθα, ὅτι ἀφείς τὴν ἐν χερσὶ βορὰν ἐλπίδα μείζονα προέκρινα.”

Οὕτως ἐνιοὶ τῶν ἀνθρώπων μετρίοις κέρδεσι μὴ ἀρκούμενοι, μείζονας δὲ ἐλπίδας διώκοντες, λανθάνουσι καὶ τὰ ἐν χερσὶ προΐεμενοι.

Codd. G Pb Pg Mb Pa Pc-(Ia)

1 ἐπιτυχὼν Pb || 2 παρὰ (περὶ G) τὸν ψόφον (τῶν ψόφων Pc) Pa Pc G ἀπὸ τῶν ψόφων Pg Mb Pb Ia || 3 ἔφυγεν Pb || 4 πάλιν ἐπὶ Pg Mb || 5 ὅτι ἀφείς Pb Pg Mb παραφείς G ἀφείς Pa ἀφείς γάρ Pc || ἐλπίδα-προέκρινα (προέκρινα Pb, ἔδραμον Pc) G Pb Pa Pc ἀδήλως ἐλπίσιν ἐδίωκεν Pg Mb || 6 μὴ μετρίοις κ. ἐπαρκούμενοι Pb || μικροῖς κ. Pg Mb || 6-7 μείζονας-διώκοντες ομι. Pg Mb Pb

149

Λέων, ὄνος καὶ ἀλώπηξ

Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ κοινωνίαν εἰς ἀλλήλους στείλαμενοι ἐξῆλθον εἰς ἄγραν. πολλήν δὲ αὐτῶν συλλαβόντων ὁ λέων προσέταξε τῷ ὄνῳ διελεῖν αὐτοῖς. τοῦ δὲ

τρεις μοίρας ποιήσαντος καὶ ἐκλέξασθαι αὐτῷ παραινοῦντος, ὁ λέων ἀγανακτήσας ἀλλόμενος κατεβουλήσατο αὐτὸν καὶ τῇ ἀλώπεκι μερίσαι προσέταξεν. ἡ δὲ πάντα εἰς μίαν μερίδα συναθροίσασα καὶ μικρὰ ἐαυτῇ ὑπολιπομένη παρῆναι αὐτῷ ἐλέσθαι. 5 ἐρομένου δὲ αὐτὴν τοῦ λέοντος τίς αὐτὴν οὕτω διανέμειν ἐδίδαξεν, ἡ ἀλώπηξ εἶπεν “αἱ τοῦ ὄνου συμφοραί.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι σωφρονισμός τοῖς ἀνθρώποις γίνεται τὰ τῶν πέλας δυστυχήματα.

Codd. G Pb Pg Mb Pa Pc-(Ia II III)

1 κοινωνίας G || στείλαμενοι πρὸς ἀλλήλους Pg Mb || εἰς G Pa Pc πρὸς Pb Pg Mb || στείλαμενοι G Pg Mb Pa Pc, cf. f. 171 ποιησάμενοι Pb σπείσάμενοι Ia || 3 μοίρας om. Pb μ. ἐξ ἴσου In || παραινοῦντος αὐτὸν Pg Mb αὐτοῦ π. G || ἀγαν. κατὰ τοῦ ὄνου Pc || 4 ἀλλόμενος secl. Hsr. || κατεβουλήσατο Pa || αὐτὸν Pg Pc τὸν ὄνον Mb om. G Pb Pa || 5 εἰς μίαν μοίραν ποιήσασα Pc || τὰ προ καὶ Pa || ὑπολιπομένη G ὑπολειπομένη Pa Pc ἀπολειπομένη Pb Pg ἀπολειμένη Mb || παρῆναι αὐτῷ (αὐτὸν Pc) | περιήει αὐτὰ Pg Mb || 6 ἐρομένου-λέοντος | τοῦ δὲ εἰπόντος (add. αὐτῇ Mb) Pg Mb || καὶ αὐτὴ τις λίβρι om. Ia || αὐτὴν om. Mb || οὕτως Pg om. Pb || ἔφη Pg Mb || 7 ἡ-συμφορά Ia || 8 γίνεται τοῖς ἄνθρωποις Pb || τῶν ἄνων Pc || γίνονται Pg Mb om. Pa

150

Λέων καὶ μῦς ἀντευεργέτης

Λέοντος κοιμωμένου μῦς τῷ σώματι ἐπέδραμεν. ὁ δὲ ἐξαναστὰς καὶ συλλαβὼν αὐτὸν οἷός τε ἦν καταβουλήσασθαι. τοῦ δὲ δεηθέντος μεθεῖναι αὐτὸν καὶ λέγοντος ὅτι σωθεῖς χάριτας αὐτῷ ἀποδώσει, γελάσας ἀπέλυσεν αὐτόν. συνέβη δὲ αὐτὸν μετ' οὐ πολὺ τῇ τοῦ μύδος χάριτι περισωθῆναι. ἐπειδὴ γὰρ συλληφθεὶς ὑπὸ τινων κυνη- 5 γετῶν κάλῳ ἐδέθη τινὶ δένδρῳ, τὸ τηνικαῦτα ἀκούσας ὁ μῦς αὐτοῦ στένοντος ἐλθὼν τὸν κάλῳ περιέτραγε καὶ λύσας αὐτόν ἔφη “σὺ μὲν οὕτω μου τότε κατεγέλασας ὥς μὴ προσδεχόμενος παρ' ἐμοῦ ἀμοιβὴν κομιεῖσθαι· νῦν δὲ εὖ ἴσθι ὅτι ἔστι τις καὶ παρὰ μυσὶ χάρις.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι καιρῶν μεταβολαῖς οἱ σφόδρα δυνατοὶ τῶν ἀσθενεστέρων ἐνδεεῖς γίνονται.

10

Codd. G Pb Mb Pa Pc-(IV)

1 στόματι Mb || παρέδραμεν Pc || 1-2 καὶ συλλαβὼν-δεηθέντος | συνελάβετο (καὶ συλλαβὼν Pb) αὐτόν. ἐδέθη οὖν (οὖν om. Pb) αὐτοῦ Mb Pb || 2 μῆθοναι G μὴ θοιγήσασθαι Mb μὴ φαγεῖν Pb || καὶ λέγοντος | λέγων Mb Pb || 3 πολλὰς χάριτας Mb Pb || ἀποδώσειν. ὁ δὲ γελάσας Mb || γελάσας δὲ αὐτόν ἀπέλυσεν Pb || οὖν προ δὲ Pb || 4 χάριτας προ -τι G || κυνηγῶν Pb Mb Pc || 5 ἐπὶ τινι δ. Mb Pb || τὸ om. Mb Pb || ὁ μῦς ἀκούσας Mb Pb || 6 τῶν κάλῳ Mb || περιέτραγε Pa || αὐτῷ G προ αὐτόν om. Mb Pb || τότε οὕτω μου κ. Pc || τότε om. Mb Pb || κατεγέλας G || 7 μὴ προσδοκῶν (om. ὥς) Mb Pb || κομίσασθαι Mb Pb || τις G Pa om. Mb Pb Pc || 9 deest c. r. in Pb || ἐν ταῖς τῶν κ. μ. Mb || καὶ οἱ libri exerceo Pa

151

Λέων καὶ ὄνος ὁμοῦ θηρεύοντες

Λέων καὶ ὄνος κοινωνίαν πρὸς ἀλλήλους ποιησάμενοι ἐξῆλθον ἐπὶ θήραν. γενομένων δὲ αὐτῶν κατὰ τι σπήλαιον ἐν ᾧ ἦσαν αἷγες ἄγριαι, ὁ μὲν λέων πρὸ τοῦ στομίου τὰς ἐξιούσας παρετηρεῖτο, ὁ δὲ εἰσελθὼν ἐνῆλατό τε αὐταῖς καὶ ὠγκᾶτο ἐκφοβεῖν βουλό- 5 μενος. τοῦ δὲ λέοντος τὰς πλείστας συλλαβόντος, ἐξελθὼν ἐπυνθάνετο αὐτοῦ εἰ

- 5 γενναίως ἡγωνίσαστο καὶ τὰς αἶγας εὖ ἐδίωξεν. ὁ δὲ εἶπεν “ἀλλ’ εὖ ἴσθι ὅτι κἀγὼ ἂν σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ᾔδειν σε ὄνον ὄντα.”

Οὕτως οἱ παρὰ τοῖς εἰδόσιν ἀλαζονευόμενοι εἰκότως γέλωτα ὀφλισκάνουσι.

Codd. G Pb Mb Pa Pc-(Ia)

1 ποιησάμενοι G Pa σπεισάμενοι Pb Pc Mb || θήρας G || γεναμένων G || 2 τι om. G || ἐν ψ-λίω om. Pa || ἀγριαὶ αἶγες Pb || παρὰ τὸ στομίον Mb || τὰς G στὰς tell. || 2-3 στὰς ἐξιούσας τὰς αἶγας Ia, Hsg. || 3 ἐνήλατό (ἐνήλλατό Pc) τε αὐταῖς G Pa Pc ἐνήλλαττεν αὐταῖς Mb ἤλαυνεν αὐτάς Pb || 4 συλλαμβάνοντος G Pa Pc || ἐξελθὼν] καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ Mb || αὐτοῦ om. G αὐτῷ Pc || 5 γενναῖος G || εὖ ἐδίωξεν Hsg. ἐξεδίωκεν G Pa ἐδίωκεν Pc ἐδίωξεν Mb Pb || ὁ-ἴσθι] ἀλλὰ σύ, φησιν, εὖ ἴσθι Mb || ἂν om. Mb || 6 σε προσ ᾔδειν Mb προσ ὄντα Pb om. G Pa Pc || ὄνον εἶναι Pc || 7 περὶ Pb || εἰκότως om. Pb

152

Ληστής καὶ συκάμινος

- Ληστής ἐν ὁδῷ τινα ἀποκτείνας, ἐπειδὴ ὑπὸ τῶν παρατυχόντων ἐδιώκετο, καταλιπὼν αὐτὸν ἐφημαγμένος ἔφυγε. τῶν δὲ ἀντικρυς ὀδευόντων πυνθανομένων αὐτοῦ τίνι μεμολυσμένας ἔχει τὰς χεῖρας, ἔλεγεν ἀπὸ συκαμίνου νεωστὶ καταβεβηκέναι. καὶ ἕως ταῦτα ἔλεγεν οἱ διώκοντες αὐτόν, ἐπελθόντες καὶ συλλαβόντες, ἐπὶ τινος
- 5 συκαμίνου ἀνεσταύρωσαν. ἡ δὲ ἔφη πρὸς αὐτόν “ἀλλ’ ἔγωγε οὐκ ἄχθομαι πρὸς τὸν σὸν θάνατον ὑπηρετοῦσα· καὶ γὰρ ὃν αὐτὸς φόνον ἀπειργάσω, τοῦτον εἰς ἐμέ ἀπεμάττου.”

Οὕτω πολλάκις καὶ οἱ φύσει χρηστοί, ὅταν ὑπ’ ἐνίων ὡς φαῦλοι διαβάλλωνται, κατ’ αὐτῶν πονηρέεσθαι οὐκ ὀκνοῦσι.

Codd. G Pb Pg Mb Pa

1 περὶ τῶν ἀποτυχόντων Pb παρὰ τῶν ὑποτυχόντων Pg παρὰ τῶν ἐκείνου συγγενῶν Mb || 2 ἐφημαγμένος *scripsi dubitanter* ἡμαγμένος Hsg. ἐπημαγμένον G αἱμαγμένον Pa om. tell. *hmm* ἐκεῖ, ἡμαγμένος (vel -ον) ? || ἔφευγε Pa || 3 τί Pb διὰ τί Pg Mb || ἔχεις Pb || νεωστὶ om. Pg Mb Pb || 4 ἕως G ὡς tell. || οἱ δ. αὐτόν om. Pb || συλλαβόμενοι Pg Mb Pb || ἐπὶ (ἀπὸ Pa) τινος σ. G Pa εἰς τινα συκάμινον Pg Mb Pb || 5 ἀνεσταύρωσαν G Pa αὐτὸν ἔστρωσαν Pg Mb Pb || ἡ-αὐτόν G Pa ἡ δὲ συκάμινος ἔφη Pg Mb Pb || ἀλλ’ ἔγωγε om. Pg || οὐκέτι Pg Mb Pb || 6 τὸν σὸν om. Mb σὸν om. Pg || ὃν αὐτὸς ὄντος G || φόνον Pb Pa || ἀπειργάσατο G Pg κατειργάσω Pb || εἰς ἐμέ τοῦτον Pg Mb || 7 ἀπαιμάττου Mb ἀπέματτεν Pg ἐξαιμάτωσας Pb || 8 καὶ om. Pg || ὑπὸ τινων Pb ὑπὲρ ἐνίων Pa || διαβάλλονται G διαβάλονται Pa

153

Λύκοι καὶ πρόβατα

- Λύκοι ἐπιβουλεύοντες ποίμνῃ προβάτων, ἐπειδὴ οὐκ ἐδύναντο αὐτῶν περιγενέσθαι διὰ τοὺς φυλάσσοντας αὐτὰ κύνας, ἔγνωσαν δεῖν διὰ δόλου τοῦτο πρᾶξαι. καὶ πέμψαντες πρέσβεις ἐξήτουν παρ’ αὐτῶν τοὺς κύνας, λέγοντες ὡς ἐκείνοι τῆς ἐχθρας αἰτιοὶ εἰσι καί, εἰ ἐγχειρίσουσιν αὐτούς, εἰρήνῃ μεταξὺ αὐτῶν γενήσεται. τὰ δὲ
- 5 πρόβατα μὴ προῖδόμενα τὸ μέλλον ἐξέδωκαν αὐτούς. καὶ οἱ λύκοι περιγενόμενοι ἐκείνων ῥαδίως καὶ τὴν ποίμνην ἀφύλακτον οὔσαν διέφθειραν.

Οὕτω καὶ τῶν πόλεων αἱ τοὺς δημαγωγοὺς ῥαδίως προδιδούσαι λανθάνουσι καὶ αὐταὶ ταχέως πολεμίοις χειρούμεναι.

Codd. G Pa Pb (Pd Ma Mo)

1 ποίμνην G || ἡδύναντο Pb Pd Pa Ma Mo || παραγενίσθαι G || 2 φυλάττοντας Pa || διὰ λόγου Pd || 3 ἐξήτουν Schn. ἐξήτουν libri || 3-4 λέγοντες-εἰσιν ἐγχειρῆσαι αὐτοὺς εἰρήνην μ. αὐτῶν γενήσεται G λέγοντες ἐκείνους τοὺς τῆς ἐχθρας ὄντας αἰτίους ἐγχειρῆσαι αὐτοῖς καὶ εἰρήνην μεταξὺ αὐτῶν γενέσθαι Pb *similia praebet* Pd || 5 προειδόμενα G Pa προβλεπόμενα Pb προσώπμενα Ma Mo || ἐξεδίωξαν τοὺς κύνας Pb Pd || 6 καὶ οἱ. Pb Pd || 7 δημηγόρους Pb Pd || προδοῦσαι Pb

154

Λύκος καὶ ἵππος

Λύκος κατὰ τινα ἄρουραν ὀδεύων κριθὰς εὖρε· μὴ δυνάμενος δὲ αὐταῖς τροφῇ χρήσασθαι καταλιπὼν ἀπήει. ἵππῳ δὲ συντυχῶν, τοῦτον ἐπὶ τὴν ἄρουραν ἀπήγαγε λέγων ὥς εὐρῶν κριθὰς αὐτὸς μὲν οὐκ ἔφαγεν, αὐτῷ δὲ ἐφύλαξεν, ἐπεὶ καὶ ἡδέως αὐτοῦ τὸν ψόφον τῶν ὀδόντων ἀκούει. καὶ ὁ ἵππος ὑποτυχῶν εἶπεν “ἄλλ’, ὦ οὗτος, εἰ λύκοι κριθῶν τροφῇ χρήσθαι ἡδύναντο, οὐκ ἂν ποτε τὰ ὦτα τῆς γαστροῦς προέκρι- 5 νας.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ φύσει πονηροί, κἂν χρηστότητα ἐπαγγέλλωνται, οὐ πιστεύονται.

Codd. G Pa-(Ia)

1 αὐτὰς τροφῇ G || 2 ἵπποσυντυχὸν τούτῳ G || τὰς ἀρούρας Pa || ἐπήγαγε *Sternbach* || 3 δὲ Pa || 4 αὐτὸν τ. ψόφον G αὐτοῦ τῶν ψόφων Pa || 5 τὰ ὄντα Pa

155

Λύκος καὶ ἀρήν

Λύκος θεασάμενος ἄρνα ἀπὸ τινος ποταμοῦ πίνοντα, τοῦτον ἐβουλήθη μετ’ εὐλόγου αἰτίας καταθοιγήσασθαι. διόπερ στὰς ἀνωτέρω ἡτιᾶτο αὐτὸν ὥς θολοῦντα τὸ ὕδωρ καὶ πιεῖν αὐτὸν μὴ ἐῶντα. τοῦ δὲ λέγοντος ὥς ἄκροις τοῖς χεῖλεσι πίνει καὶ ἄλλως οὐ δυνατόν κατωτέρω ἐστῶτα ἐπάνω ταρασσεῖν τὸ ὕδωρ, ὁ λύκος ἀποτυχῶν ταύτης τῆς αἰτίας ἔφη “ἄλλὰ πέρυσι τὸν πατέρα μου ἐλοιδόρησας.” εἰπόντος δὲ ἐκείνου 5 μὴδ’ ἐπέτειον γεγενῆσθαι, ὁ λύκος ἔφη πρὸς αὐτὸν “ἐὰν σὺ ἀπολογιῶν εὐπορῆς, ἐγὼ σε οὐ κατέδομαι;”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἷς πρόθεσίς ἐστιν ἀδικεῖν, παρ’ αὐτοῖς οὐδὲ δικαία ἀπολογία ἰσχύει.

Codd. G Pb Pa (Ma Mo)-(II IV)

1 ἐπὶ τινα ποταμόν Pb || ἐβουλήθη Pb || μετ’ εὐλόγου Ma Mo ἀπὸ τινος εὐλ. G Pb Pa || 3 πιεῖν G Pb Pa πίνειν Mo || αὐτῷ G || χ. πίνειν Pa || 4 κατωτέρω ἐστῶτα οἱ. Pb αὐτῷ ἐστῶτι (-ος Ma) κάτω Mo Ma || ὁ λύκος δὲ Pb || 5 εἰπόντος ἐκείνου Pb || 6 μὴδ’ ἐπέτειον *scripsi* Pb || πρὸς αὐτὸν οἱ. G || 7 οὐ κατέδομαι Pb *interrogative distinct Sternbach* οὐ κατέδομαι G οὐ καταδέχομαι Pa οὐχ (ἤττον) κατέδομαι Schn.; Cham. (σοῦ) οὐ φείδομαι *Hindson* || 8 ἡ πρόθεσις Pa || τοὺς πάντας ἀδικεῖν G ἀδ. τ. πάντας Pa || 9 ἰσχύει] ἐστὶ Pa

156

Λύκος καὶ ἐρωδιός

Λύκος καταπιὼν ὅστοιν περιήει ζητῶν τὸν ἰασόμενον. περιτυχὼν δὲ ἐρωδιῷ τοῦτον παρεκάλει ἐπὶ μισθῷ τὸ ὅστοιν ἐξελεῖν. κακείνος καθείς τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν εἰς τὸν φάρυγγα αἰτοῦ ἐξέσπασε καὶ τὸν ὡμολογημένον μισθὸν ἀπῆτει. ὁ δὲ ὑποτυχὼν εἶπεν "ὦ οὔτος, οὐκ ἀγαπᾷς ἐκ λύκου στόματος σῶαν τὴν κεφαλὴν ἐξενεγκῶν, ἀλλὰ
5 καὶ μισθὸν ἀπαιτεῖς;"

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι μεγίστη παρὰ τοῖς πονηροῖς εὐεργεσίας ἀμοιβὴ τὸ μὴ προσαδικεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν.

Codd. G Pb Mb Pa Pc-(II IV)

1 τὸν ἰασόμενον αἰτὸν ζητῶν G Pa Pc || ἰώμενον Mb || ἠρώω Mb || 2 ἐκβαλεῖν Pa ἐξελθεῖν Pb || 2-3 τὴν φάρυγγα Pa || 3 ἐξέσπασεν G || ὁμολογηθέντα Mb Pb || ἐξήτει Pb || 3-5 ὁ δὲ-ἀπαιτεῖς] ὁ δὲ λύκος φησὶν ἀρκεῖ σοι καὶ τὸ μόνον σῶαν ἐξελεῖν τὴν κεφαλὴν Pb || 3 ὑποτυχὼν om. Pc ὑπολαβὼν Mb || 4 οὐκ-ἐξενεγκῶν] οὐκ ἀρκεῖ σοι ἐκ στόματος λύκου σῶαν τὴν κ. ἐξενεγκεῖν Mb || τὴν κεφ. σῶαν ἐξελέγκαι Pc || 6 ὁ λ. δηλοῖ om. Mb || περὶ G || εὐεργεσία (om. ἀμοιβή) Pb

157

Λύκος καὶ αἶξ

Λύκος θεασάμενος αἶγα ἐπὶ τινος κρημνοῦ νεμομένην, ἐπειδὴ οὐκ ἠδύνατο αὐτῆς ἐφικέσθαι, κατωτέρω παρῆνει αὐτὴν καταβῆναι, μὴ καὶ πέση λαθοῦσα, λέγων ὡς ἀμείνων ὁ παρ' αὐτῷ λειμῶν, ἐπεὶ καὶ ἡ πόα σφόδρα εὐανθής. ἡ δὲ ἀπεκρίνατο πρὸς αὐτόν "ἀλλ' οὐκ ἐμέ ἐπὶ νομὴν καλεῖς, αὐτὸς δὲ τροφῆς ἀπορεῖς."

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ κακοῦργοι, ὅταν παρὰ τοῖς εἰδόσι πονηρεῖνται, ἀνόνητοι τῶν τεχνασμάτων γίνονται.

Codd. G Pb Mb (Ca) Pa Pc-(Ia)

1 κρημνοῦ Pb Mb Ca κρημνώδους (-δος G) ἄντρου G Pa Pc || 2 παρῆνει αὐτὴν (αὐτὴν om. Ca) κατωτέρω καταβῆναι Mb Ca Pb || μὴ πως πέση Mb Ca || 2-3 ὡς (om. Ca) καὶ λειμῶνες καὶ πόα παρ' αὐτῷ σφοδροτάτη Mb Ca ὡς καὶ λειμῶνες παρ' αὐτῷ καὶ ἡ πόα φαιδροτέρα Pb || 3 παρ' αὐτόν Pa || 3-4 ἡ δὲ πρὸς αὐτόν ἐφη Mb Ca Pb || 4 αὐτὸς δὲ] ἀλλὰ Mb Ca ἀλλ' αὐτὸς Pc || 5 οἱ πονηροὶ Mb Ca Pb οἱ κακοῦργοι καὶ πανοῦργοι Pc || πονηρεῖνται G Mb πορεύονται Pc || 6 ἀνόνητοι Mb Ca εὐνόητοι Pc ἀνόητοι tell.

158

Λύκος καὶ γραῦς

Λύκος λιμώττων περιήει ζητῶν ἑαυτῷ τροφήν. ὡς δὲ ἐγένετο κατὰ τινὰ ἔπαυλιν, ἀκούσας γραδὸς κλαυθμυριζομένῳ παιδί διαπειλούσης, ἐὰν μὴ παύσηται βαλεῖν αὐτόν τῷ λύκῳ, προσέμενεν οἶόμενος ἀληθεύειν αὐτήν. ἐσπέρας δὲ γενομένης, ὡς οὐδὲν τοῖς λόγοις ἀκόλουθον ἐγένετο, ἀπαλλαττόμενος ἔφη πρὸς ἑαυτόν "ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει οἱ ἄνθρωποι ἄλλα μὲν λέγουσιν, ἄλλα δὲ ποιοῦσι."

Οὗτος ὁ λόγος ἀρμόσειεν ἂν πρὸς ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους οἱ τοῖς λόγοις ἀκόλουθα τὰ ἔργα οὐκ ἔχουσι.

Codd. G Pb Mb Pa Pc-(II III IV)

1 τινὰ ἐπαυλιν Pc τὴν ἐπ. Pa τι ἐπαύλην Gi τινὰ τόπον Mb Ph || 2 παιδί κλαίοντι ἀπειλουμένης Mb Ph || διαλειπούσης Pa || ὡς ἂν Ph || 2-3 βαλεῖν αὐτῷ (αὐτὸ Pc) τῷ (om. G) λύκῳ G Pc καλεῖν αὐτῷ λύκον Mb Pa βάλλειν λύκῳ Ph || 3 οἴόμενος προσέμενεν ἀληθεύειν (om. αὐτήν) Ph || γεναμένης G || 4 ἐγένετο Pa ἦν Mb || πρὸς αὐτόν Pa om. Mb Ph Pc || 5 οἱ ἄνθρωποι om. Pc πρὸς λέγουσιν in Mb || 6 οὗτος om. Mb Ph || ἀρμόσει πρὸς Mb || 6-7 ἀρμόσειεν ἀν-έχουσι | ἀρμόσει τοῖς μὴ τοῖς λόγοις τὰ ἔργα ἔχουσιν ἐπόμενα Ph || οὐκ ἔχουσι τὰ ἔργα ἀκόλουθα Pa

159

Λύκος καὶ πρόβατον

Λύκος τροφῆς κεκορεσμένος, ἐπειδὴ ἐθεάσατο πρόβατον ἐπὶ γῆς βεβλημένον, αἰσθόμενος ὅτι διὰ τὸν ἑαυτοῦ φόβον πέπτωκε, προσελθὼν παρεθάρσυνεν αὐτό, λέγων ὡς, ἐὰν αὐτῷ τρεῖς λόγους ἀληθεῖς εἶπη, ἀπολύσει αὐτό. <τὸ> δὲ ἀρξάμενον ἔλεγε πρῶτον μὲν μὴ βεβουλήσθαι αὐτῷ περιτυχεῖν, δεύτερον δέ, εἰ ἄρα τοῦτο εἴμαρται, τυφλῷ, τρίτον δέ “κακοὶ κακῶς ἀπόλοισθε πάντες οἱ λύκοι, ὅτι μηδὲν παθόντες 5 ὑφ’ ἡμῶν κακὸν πολεμεῖτε ἡμᾶς.” καὶ ὁ λύκος ἀποδεξάμενος αὐτοῦ τὸ ἀψευδὲς ἀπέλυσεν αὐτό.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι πολλάκις ἡ ἀλήθεια καὶ παρὰ πολεμίοις ἰσχύει.

Codd. G Pb Mb Pa Pc-(IV)

1 πρόβ.] παιδίον Pb || 2 τὸν αὐτοῦ φ. Mb Pc || ἐπεπτῶκει Ph || προσελθὼν Gi παρελθὼν Pc || παρεθάρσυνεν Pb || αὐτῷ G αὐτόν Mb || 3 ὡς ἂν Pb || αὐτῷ (αὐτὸ G) τρεῖς λ. ἀλ. εἶπη (εἶπη om. G Pa) G Pa Pc τρεῖς λ. ἀλ. αὐτῷ εἶπη Ph τρεῖς ἀλ. αὐτῷ λ. εἶπη Mb || ἀπολύσει G -ση Pa Pc ἀπολύει Pb -λύειν Mb || ἀπολύσει αὐτό. <τὸ> δὲ Sternbach ἀπολ. αὐτός (αὐτὸ Pa) δὲ G Pa ἀπολ. αὐτό (-όν Mb) καὶ Pb Mb ἀπολ. αὐτό. αὐτὸ δὲ Pc || ἀρξάμενος G Pa || 4 ἔλεγεν ὡς μὴ Mb ἔλ. πρῶτον μὴ Pb || μὴ βουλόμενον αὐτῷ περιτυχεῖν περιέπεσε Mb || βούλεσθαι Ph || δεύτερον παραπλησίως ἡμαρτηκέναι Pb || τούτῳ Mb εἴμαρται G ἡμαρτε Pa Pc εἴμαρται μείναι Mb || 5 τυφλῷται Pc || τρίτον δὲ ὅτι Pa || ἀπόλοισθε Sternbach ἀπόλλυσθαι (-θε Pc) G Pc ἀπόλυσθε Pa ἀπολύνται Mb Ph || οἱ om. G || 5-6 μηδὲν κακὸν παθ. ὑφ’ ἡμῶν Mb || 6 ἐφ’ ἡμῶν κακῶς Pb || τὸ ἀψευδὲς αὐτοῦ Mb Pb || 7-8 αὐτό-ἰσχύει om. Pc || 8 ἡ om. Pa

160

Λύκος τετρωμένος καὶ πρόβατον

Λύκος ὑπὸ κυνῶν δηχθεὶς καὶ κακῶς διατεθεὶς ἐβέβλητο τροφήν ἑαυτῷ περιποιεῖσθαι μὴ δυνάμενος. καὶ δὴ θεασάμενος πρόβατον, τούτου ἐδεήθη ποτόν αὐτῷ ὀρέξαι ἐκ τοῦ παραρρέοντος ποταμοῦ “ἐὰν γὰρ σὺ μοι,” φησί, “ποτόν δῶς, ἐγὼ τὴν τροφήν ἑμαυτῷ εὐρήσω.” τὸ δὲ ὑποτυχὸν ἔφη “ἐὰν ποτόν σοι ἐγὼ ἐπιδῶ, σὺ καὶ τροφή μοι 5 χρήση.”

Πρὸς ἄνδρα κακοῦργον δι’ ὑποκρίσεως ἐνεδρεῖοντα ὁ λόγος εὐκαιρος.

Codd. G Pb Pa Pc-(Ia III)

1 κακῶς πάσχων Pb || ἐβέβλητο τροφήν (ἐβέβλητο τροφὰς Pa)-δυνάμενος Pa Pc ἐβέβλητο τρ. ἑαυτῷ περιποιούμενος Pb ἐβούλετο τροφήν ἑαυτῷ περιποιεῖσθαι G || 2 καὶ δὴ θ.] θεασάμενος δὲ Pb Ia || 2-3 τούτου-ἐκ τοῦ om. Pa || 3 περιρρέοντος Pb || 3-4 ἐὰν-εὐρήσω desunt in G Pa Pc || φησί Ia om. Pb || 4 ἑμαυτῷ Pb ἑαυτῷ Ia || εὐρήσω Ia εὐρίσκω Pb || τὸ δὲ ὑποτυχὸν ἔφη Pb ὁ δὲ ὑποτυχὸν εἶπεν Gi ὑποτυχὸν ἔφη Pa τὸ δὲ εἶπεν Pc || εἰ π. σοι ἐγὼ παρέξω Pc || ἐπιδῶ Gi ἐπιδώσω Pb Pa || σὺ om. Pb Pa || τροφή μοι (με Pb) χρή Pb Pa || 6 ὁ λόγος εὐκαιρος om. G

161

Μάντις

Μάντις ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς καθεζόμενος ἡργυρολόγει. ἐλθόντος δέ τινος αἰφνίδιον πρὸς αὐτὸν καὶ ἀπαγγείλαντος ὡς τῆς οἰκίας αὐτοῦ αἱ θύραι ἀνεσπασμένοι εἰσὶ καὶ πάντα τὰ ἐνδον ἐκπεφορημένα, ἐκταραχθεὶς ἀνεπήδησε καὶ στενάξας ἔθει δρόμῳ τὸ γεγονός ὀφόμενος. τῶν δὲ παρατυχόντων τις θεασάμενος εἶπεν “ὦ οὗτος, σὺ τὰ
5 ἀλλότρια πράγματα προειδέναι ἐπαγγελλόμενος τὰ σαυτοῦ οὐ προεμαντεύου;”

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἂν τις πρὸς ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους οἱ τὸν ἑαυτῶν βίον φαύλως διοικούντες τῶν μηδὲν προσηκόντων προνοεῖσθαι πειρῶνται.

Codd. G Pg Mb Pa Pc-(Ia II III)

1 ἡρμολόγει Pc || 2 ἀναπεπασμένοι Pg ἀναπεπετασμένοι Mb || εἰσὶ Pg Mb εἰσαν G ἦσαν Pa Pc || 3 ἐκ ταραχῆς Pg || ἔτι δρόμῳ G Pa δρόμῳ ἔθει Pc ἀπῆει δρομαῖος (-αίωτ Pg) Mb Pg || 4 περιτυχόντων G || ὁ πρὸς σὺ Pg Mb || 5 ἐπαγγειλάμενος Pc || προεμαντεύσας G || 6 οὕτω τ. λ. G Pa || 6-7 οἱ τὸν (τῶν Mb)-μηδὲν αὐτοῖς (αὐτοῖς om. Mb) προσηκόντων προνοεῖσθαι πειρῶνται Pg Mb τοὺς (om. Pa) τὸν ἐ. βίον φαύλως διοικούντας καὶ τῶν μηδὲν προσηκόντων πρὸν. πειρωμένους Pa Pc οἱ τῶν βίον φαύλως διοικούντων καὶ τῶν μηδὲν προσηκ. προνοεῖσθαι πειρόντων G

162

Παῖς καὶ κόραξ

Μαντευομένη τινὶ περὶ τοῦ ἑαυτῆς παιδὸς ἔτι νηπίου ὄντος οἱ μάντις προέλεγον
5 ὅτι ὑπὸ κόρακος ἀναιρεθήσεται. διόπερ φοβουμένη λάρνακα μεγίστην κατασκευάσασα ἐν ταύτῃ αὐτὸν καθεῖρξε, φυλαττομένη μὴ ὑπὸ κόρακος ἀναιρεθῇ. καὶ διετέλει τεταγμέναις ὥραις ἀναπεταννύσα καὶ τὴν ἐπιτηδείαν αὐτῷ τροφήν παρεχομένη.
οὕτω τε συνέβη τῆς λάρνακος τὸν κόρακα κατὰ τοῦ βρέγματος κατενεχθέντα ἀποκτεῖναι αὐτόν.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τὸ πεπρωμένον ἀπαρεγχείρητόν ἐστι.

Codd. G Pa

1 μαντευομένης τινὸς Pa || ἔτι om. Pa || 4 τὰς ἐπιτηδείας αὐτῷ τροφὰς Pa || αὐτῷ om. G || 6 βρέγμα τοῦ G || 8 nullum erim. in Pa || ἀπαρευχείρητον G corr. Hsg.

163

Μέλισσαι καὶ Ζεὺς

Μέλισσαι φθονήσασαι ἀνθρώποις τοῦ ἰδίου μέλιτος ἦκον πρὸς τὸν Δία καὶ τούτου
5 ἔδόντο ὅπως αὐταῖς ἴσχυν παράσχη παιούσαις τοῖς κέντροις τοὺς προσιόντας τοῖς κηρίοις ἀναιρεῖν. καὶ ὁ Ζεὺς ἀγανακτήσας κατ' αὐτῶν διὰ τὴν βασκανίαν παρεσκεύασεν αὐτάς, ἥνικα ἂν τύπτωσί τινα, τὸ κέντρον ἀποβαλεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο καὶ
τῆς σωτηρίας στερίσκεσθαι.

Οὗτος ὁ λόγος ἀρμόσειεν ἂν πρὸς ἄνδρας βασκάνους, οἱ καὶ αὐτοὶ βλάπτεσθαι ὑπομένουσι.

Codd. G Pb Pg Pa Pc (Ma Mo)-(II IV)

1 παρά τοῦ ἰδίου Pc || ἰδίου ἔργου Pg || τούτου om. Pb || 2 αὐταῖς ἰσχυρὰ παράσχη (-σχοι Pg, -σχηται Pc) παιούσαις (-σαι G, παυούσαις Pc) G Pg Pc ἰσχυρὰ παρὰσχηται παιούσαις (αὐταῖς Pb, om. π.) Pa Pb || 4 τινὰς τύπτωσι Pb || τινὰ Ma Mo τινὰς tell. || τῶν κέντρων Pa || ἀποβάλλειν G Pb Pc || 5 τῆς om. Pb Pg || 6 ὁ λ. οὗτος Pg ὁ λόγος Pb || ἀρμόσειεν ἂν (ἂν om. G) Pa G ἀρμόσει Pb Pg Pc || περὶ ἀνδρας G || 7 ὑπομένουσι πρὸς τὸ ἐμπλῆσαι τὸ οἰκεῖον πάθος Pg

164

Μηναγύρται

Μηναγύρται ὄνον ἔχοντες τούτῳ εἰώθεσαν τὰ σκεύη ἐπιτιθέντες ὁδοιπορεῖν. καὶ δὴ ποτε ἀποθανόντος αὐτοῦ ἀπὸ κόπου, ἐκδείραντες αὐτόν, ἐκ τοῦ δέρματος τύμπανα κατεσκεύασαν καὶ τούτοις ἐχρῶντο. ἐτέρων δὲ αὐτοῖς μηχαναγυρτῶν ἀπαντησάντων καὶ πυνθανομένων αὐτῶν ποῦ ἂν εἴη ὁ ὄνος, ἔφασαν τεθνηκέναι μὲν αὐτόν, πληγὰς δὲ τοσαύτας λαμβάνειν ὅσας ἄλλ' οὐδὲ ζῶν ὑπέμεινεν.

5

Οὕτω καὶ τῶν οἰκετῶν ἔνιοι, καίπερ τῆς δουλείας ἀφειμένοι, τῶν δουλικῶν ἔργων οὐκ ἀπαλλάττονται.

Codd. G Pb Pg Pa-(Ia)

1 μηχαναγυρταῖον ἔχοντες G || εἰώθασι Pb || ὁδοιποροῦντες ἐπιτιθέναι Pb || 2 αὐτοῦ om. Pg αὐτοῦ τοῦ ὄνου G || ὑπὸ κόπου Cogaēs || 4 ποῦ ἂν εἴ G || ὁ ὄνος ἡμῶν (ἡ- Pb) Pg Pb || ἔφησαν Pb || 5 ἄλλ' οὐδὲ ζῶν ὑπέμεινεν G ποτε οὐδὲ ζῶν ὑπέμεινεν ἂν Pa ζῶν οὐχ ὑπήνεγκεν Pg Pb || 6 καίπερ Pg Pa καὶ περὶ G περὶ Pb || ἐλευθερίας ἐφειμένοι Pb || ἀφειμένοι Pg ἀφειμένοι G Pa || ἔργων Pg ἀρχῶν G Pb Pa || 7 οὐ καταλλαγέστες G

165

Μύες καὶ γαλαῖ

Μυσι καὶ γαλαῖς πόλεμος ἦν. αἰεὶ δὲ οἱ μύες ἡττώμενοι, ἐπειδὴ συνῆλθον εἰς ταυτόν, ὑπέλαβον ὅτι δι' ἀναρχίαν τοῦτο πάσχουσιν· ὅθεν ἐπιλεξάμενοί τινες ἑαυτῶν στρατηγούς ἐχειροτόνησαν. οἱ δὲ βουλόμενοι ἐπισημότεροι τῶν ἄλλων εἶναι, κέρατα κατασκευάσαντες ἑαυτοῖς συνῆψαν. ἐνστάσης δὲ τῆς μάχης συνέβη πάντας τοὺς μύας ἡττηθῆναι. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες ἐπὶ τὰς ὀπὰς καταφεύγοντες ῥαδίως εἰσέδυνον, οἱ δὲ στρατηγοὶ μὴ δυνάμενοι εἰσελθεῖν διὰ τὰ κέρατα αὐτῶν συλλαμβανόμενοι κατησθίοντο.

5

Οὕτω πολλοῖς ἡ κενοδοξία κακῶν αἰτία γίνεται.

Codd. G Pb Pg Pa-(II IV)

2 ὑπέλαβεν Pa || αὐτῶν Pg || 3 εἶναι] φανῆναι Pa || 4 πάντας μύας G π. τοὺς μύας Pg || 5 οὖν om. G || ἐπὶ-καταφεύγοντες om. Pb Pg || εἰσδυνον Pa || 7 οὕτω πολλάκις Pg || καινοδοξία Pa || διὰ φιληδοξίαν γίνεται Pb

166

Μύρμηξ

Μύρμηξ ὁ νῦν τὸ πάλαι ἄνθρωπος ἦν, καὶ τῇ γεωργίᾳ προσέχων τοῖς ἰδίοις πόνοις οὐκ ἤρκετο, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀλλοτρίοις ἐποφθαλμιῶν διετέλει τοὺς τῶν γειτόνων καρποὺς ὑφαιρούμενος. Ζεὺς δὲ ἀγανακτήσας κατὰ τῆς πλεονεξίας αὐτοῦ μετεμόρ-

5 φωσεν αἶτόν εἰς τοῦτο τὸ ζῶον ὃς μύρμηξ καλεῖται. ὁ δὲ καὶ τὴν μορφὴν ἀλλάξας τὴν διάθεσιν οὐ μετεβάλετο· μέχρι γὰρ νῦν κατὰ τὰς ἀρούρας περιῶν τοὺς ἄλλων πυρούς τε καὶ κριθὰς συλλέγει καὶ ἐαυτῷ ἀποθησαυρίζει.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ φύσει πονηροί, κὰν τὰ μάλιστα κολάζωνται, τὸν τρόπον οὐ μετατίθενται.

Codd. G Pb Pg Mb Pa Pc-(III)

1 ὁ νῦν *om.* Pa || τὸ παλαιόν Pb πάλαι (*om.* τὸ) Pc || 1-2 οὐ μόνον τοῖς ἰδίῳις πόνουις ἤρκεῖτο (*ἤρκ.* πόνουις Pc) G Pa Pc || 2 ἐφορῶν δ. Pg Mb || 3 ἀφαιρούμενος Pg Mb || ὁ δὲ Z. Pg Mb Pb || 4 δ (*ὅς* Pg) καλεῖται μύρμηξ Pg Mb Pb || τὰς μορφὰς Pa || 4-5 καὶ τὴν διάθ. G || 5 μετεβάλλετο G Pg Mb Pc μετέβαλε Pb || 5-6 τοὺς ἄλλων (*ἀλώων* Pc) πυρούς (*πορ-* G) τε (*om.* Pa) καὶ κριθὰς G Pa Pc τ. πόνους (*σπόρους* Mb) τῶν ἄλλων Pg Mb Pb || τοὺς <τῶν> ἀλώων κ. *Hsg.* || 6 συλλέγειν G -γων Pa συνάγει Pb || 7 κολάζονται G Pg Mb || 8 οὐκ ἀποτίθενται Pb

167

Μυῖα

Μυῖα ἐμπεσοῦσα εἰς χύτραν κρέως, ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ ζωμοῦ ἀποπνίγεσθαι ἐμελλεν, ἔφη πρὸς ἐαυτὴν “ἄλλ’ ἐγωγε καὶ βέβρωκα καὶ πέπωκα καὶ λέλουμαι· κὰν ἀποθάνω, οὐδὲν μοι μέλει.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ῥᾶδιον φέρουσι τὸν θάνατον οἱ ἄνθρωποι ὅταν ἀβασανίστως παρακολουθήσῃ.

Codd. G Pa Pc-(II)

1 κρέας G || ἀπὸ τοῦ ζωμοῦ Pc

168

Ναυαγὸς καὶ θάλασσα

Ναυαγὸς ἐκβρασθεὶς εἰς τινα αἰγιαλὸν διὰ τὸν κόπον ἐκοιμᾶτο. μετὰ μικρὸν δὲ ἐξαναστάς, ὡς θεάσατο τὴν θάλασσαν, ἐμέμφετο αὐτῇ ὅτι γε δελεάζουσα τοὺς ἀνθρώπους τῇ πραύτητι τῆς ὄψεως, ἡνίκα ἂν αὐτοὺς προσδέξηται, ἀπαγριουμένη διαφθείρει. ἡ δὲ ὁμοιωθεῖσα γυναικὶ ἔφη πρὸς αὐτόν “ἄλλ’, ὦ οὗτος, μὴ ἐμέ μέμφου, 5 ἀλλὰ τοὺς ἀνέμους· ἐγὼ μὲν γὰρ φύσει τοιαύτη εἰμι ὅποιαν καὶ νῦν με ὀρᾷς· οἱ δὲ αἰφνιδίων μοι ἐμπίπτοντες κυματοῦσι καὶ ἐξαγριαίνουσιν.”

Ἄτὰρ οὖν καὶ ἡμᾶς ἐπὶ τῶν ἀδικημάτων οὐ δεῖ τοὺς δρώντας αἰτιᾶσθαι, ὅταν ἐτέροις ὑποτεταγμένοι ὦσι, τοὺς δὲ τούτοις ἐπιστατοῦντας.

Codd. G Pb Mb Pa Pc-(IV)

1 ναυαρχὸς Pb || τὸν αἰγ. Pa || ἐκοιμᾶτο διὰ τ. κ. Pa || μετὰ δὲ μικρὸν Pb || 2 θεάσατο πρὸς Pb || καὶ ἐμέμφετο G || αὐτὴν Mb Pb || γε *om.* Pb Mb Pc || 3 τῇ τῆς ὄψεως λαμπρότητι Pb || πραύτητι G πραύτητι Pa Pc Mb || συνόψεως Pa συναθίς G || προσδείχεται Pa || ἀπαγριουμένη Mb Pb || 4 γυν. ὁμοιωθεῖσα πρὸς αὐτόν ἔφη Pb || πρὸς αὐτόν *om.* Mb || ἄλλ’ *om.* Pc || ὦ οὕτως ἀλλὰ Mb || μέμφου ἐμέ Pb || 5 μὲν *om.* Pb || ὅποιαν ἂν Pa Pc || καὶ νῦν με (*με om.* Mb) ὀρᾷς (*ὀρᾶστε* G) G Mb Pa με καὶ νῦν ὀρᾷς Pc ἡ γῆ Pb || 6 αἰφνιδίων Mb Pa -οι G Pb Pc || μοι Mb μου G με Pc *om.* Pb Pa || ἐμπ. κ.] ἐπέρχονται καὶ κ. Pa || ἐξαγριοῦσι G Pa || ἐτέροις *om.* Mb || τοῖς δὲ τούτοις (*τοιούτοις* Pa) ἐπιτάττουσιν (*ἐπιστα-* τούτων Pa) Mb Pa

169

Νέος ἄσωτος καὶ χελιδὼν

Νέος ἄσωτος καταφαγὼν τὰ πατρῶα, ἱματίου αὐτῷ μόνου περιλειφθέντος, ὡς ἐθεάσατο χελιδόνα παρὰ καιρὸν ὀφθεῖσαν, οἰόμενος ἤδη θέρος εἶναι, ὡς μηκέτι δεόμενος τοῦ ἱματίου καὶ τοῦτο φέρων ἀπημπόλησεν. ὕστερον δὲ χειμῶνος ἐπιλαβόντος καὶ σφοδροῦ τοῦ κρύους γενομένου περιῶν, ἐπειδὴ εἶδε τὴν χελιδόνα νεκράν ἐρριμμένην, ἔφη πρὸς αὐτήν "ὦ αὐτή, σὺ κάμει καὶ σὲ ἀπώλεσας."

5

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι πᾶν τὸ παρὰ καιρὸν δρώμενον ἐπισφαλές ἐστιν.

Codd. G Pa Pc Pg Mb (Ca)-(II)

1 αὐτοῦ μόνου G μόνου αὐτῷ Pc καὶ μόνου (-ον Mb) Pg Mb || περιλειφθέντος Pc περιλειπόντος G περιλιπόντος Pa ἐπιλιπόντος Pg Mb || 2 κατὰ καιρὸν Pg Mb || ὀφθεῖσαν om. Pc ἔλθοῦσαν (=Cham.) καὶ ὀφθεῖσαν Ca || οἰόμενος ἤδη (ἤδη om. Pc) θέρος εἶναι (εἶναι om. Pa) G Pa Pc καὶ δὴ θ. εἶναι ὑπολαβὼν Pg καὶ δὴ ἐλπίσας θ. εἶναι Mb || 3 ἀπημπόλησθαι G ἀπεμπόλει Pg || ἐπιλαβομένου Mb ἐπιγενομένου Pg || 4 καὶ-γενομένου om. G || σφοδροῦ τοῦ κρύους (χειμῶνος Pa) γενομένου (γεγονότος Pa) Pc Pa σφ. γενομένου τοῦ ἀέρος Pg Mb || περιῶν om. Pg Mb || ἐρριγωμένην Cham. || 5 σὺ κάμει ἀπολώλεκας Pg Mb || 6 πάντα τὰ κατὰ καιρὸν δρώμενα ἐπισφαλῆ τυγχάνουσι Pa || περὶ καιρὸν-τυγχάνει G

170

Νοσῶν καὶ ἱατρός

Νοσῶν τις καὶ ἐπερωτῶμενος ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ πῶς διетέθη, ἔλεγε πλέον τοῦ δέοντος ἰδρωκῆναι. ὁ δὲ ἔφη ἀγαθὸν τοῦτο εἶναι. ἐκ δευτέρου δὲ ἐρωτῶμενος πῶς ἔχει, ἔφη φρίκη συνεχόμενος διατετινάχθαι. ὁ δὲ καὶ τοῦτο ἀγαθὸν ἔφασκεν εἶναι. τὸ δὲ τρίτον, ὡς παρεγένετο καὶ ἐπηρώτα αὐτὸν περὶ τῆς νόσου, διαρροία περιπεπτωκῆναι εἶπεν· κακέῖνος ἀγαθὸν καὶ τοῦτο εἶναι φήσας ἀπηλλάγη. τῶν δὲ οἰκείων τινὸς παραγενομένου πρὸς αὐτὸν καὶ πυνθανομένου πῶς ἔχει, ἔφη "ἐγὼ σοι ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν ἀπόλωλα."

5

Οὕτω πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τούτοις ὑπὸ τῶν πέλας μακαρίζονται τῇ ἐξωθεν οἴήσει, ἐφ' οἷς αὐτοὶ παρ' ἑαυτοῖς τὰ μάλιστα δυσφοροῦσιν.

Codd. G Pa Pg Mb (Ma Mo)-(Ia II III)

1-2 ἔλεγε-ἰδρωκῆναι G Pa πλέον τ. δ. ἰδρωκῆναι ἔφη Pg Mb || 2 ἔφη-ἔχει om. G || δὲ om. Ma Mo || ἔφη ἀγαθὸν τοῦτο εἶναι (εἶναι om. Pa, ut saepe) Ma Mo Pa ἀγαθὸν τοῦτο ἔλεγεν Pg Mb ἔφη non ἔλεγε legendum indicat lacuna in G (unde Ia) || δὲ om. Mb || ἔχει Pg Mb || 3 συνεχόμενον Pa || ἀγαθὸν ἔφασκεν εἶναι (εἶναι om. Pg Mb) G Pg Mb ἔφη ἀγαθὸν Pa || 4 διαρροία π. εἶπεν (ἔφασκε Pa) G Pa ἔφη ὑδέρω π. Pg Mb || 5 εἶναι om. Pa || φήσας ἀπηλλάγη om. Pg Mb || 6 πρὸς αὐτὸν om. Pg || ἔχει Pg Mb || ἔφη πρὸς αὐτὸν G Pa || σοι om. Pg Mb || 7 τούτοις τοῖς G || ὑπὸ τῶν πέλας om. Pg || ἐπὶ τῇ ἐξωθεν Mb || 8 οἰκήσει Pa || δυσχεραίνουσιν Pg Mb

171

Νυκτερίς, βάτος καὶ αἴθουα

Νυκτερίς καὶ βάτος καὶ αἴθουα κοινωνίαν πρὸς ἀλλήλας στειλάμεναι ἐμπορεῖσθαι διέγνωσαν. καὶ δὴ ἡ μὲν νυκτερίς ἀργύριον δανεισαμένη εἰς μέσον κατέθηκεν,

ἡ δὲ βάτος ἐσθῆτα ἐνεβάλετο, ἡ δὲ αἶθυια χαλκὸν πριαμένη καὶ τοῦτον ἐνθεμένη ἔπλει. χεიმῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου καὶ τῆς νηὸς περιτραπείσης, (πάντα ἀπολέσασαι αἵται ἐπὶ τὴν γῆν διεσώθησαν. καὶ) ἡ μὲν αἶθυια ἀπ' ἐκείνου τὸν χαλκὸν ζητοῦσα ἐπὶ τοῦ βιθοῦ δύνει, οἰομένη ποτὲ εὐρήσειν· ἡ δὲ νυκτερίς τοὺς δανειστὰς φοβουμένη ἡμέρας μὲν οὐ φαίνεται, νυκτὸς δὲ ἐπὶ νομὴν ἔξεισιν· ἡ δὲ βάτος τὰς ἐσθῆτας ἐπιζητοῖσα τῶν παριόντων ἐπιλαμβάνεται τῶν ἱματίων, προσδοκῶσα τῶν ἰδίων τι ἐπιγνώσεσθαι.

Ἵ ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι περὶ ταῦτα μᾶλλον σπουδάζομεν περὶ ἃ ἂν πρότερον πταίσωμεν.

Codd G. Ph Pa Pc Mb (Ca rec. II)–(Ia II III)

1 πρὸς ἀλλήλους κοιν. σπεισάμενοι Pb || ἀλλήλας Pa Pc -ους G Mb || 2 δὴ om. Pb Mb || ἀργύρις ἀργυρίου G || καθῆκεν Pa || 3 ἐσθῆτας Pc || ἐνεβάλλετο Pc Mb || τὸ πλοῖον προ χαλκὸν Pb || 3-4 πριαμένη-ἐπλει om. Pb Mb || 4 νεὼς G Pc || 4-5 πάντα-καὶ Ca desunt in rec. I πᾶς ὁ γόμος εἰς βυθὸν κατηνέχθη. καὶ Ia || 5 τὸν χαλκοῦν G τὸ πλοῖον Pb || 6 ἐπὶ διεισδύνει Mb || ἐπὶ Pb ἀπὸ G Pa Pc κατὰ Schn. || ποτὲ Pb Mb ὅτι G Pc τὸν χαλκὸν Pa || εὐρήσει Pc || 7 μὲν om. Pb || τὰς om. Mb || 8 τῶν ἀπὲ ἱμ. om. Pb || τῶν ἰδίων ἱματ. πρ. τι Mb || τῶν ἰδίων τι G Pa τὰ ἴδια Pb τι Pc || 9 σπουδάζομεν μᾶλλον G || ὧν ἂν Pc & (om. ἂν) Pb Mb || πταίσωμεν Pb ὀλέσωμεν Pc

172

Νυκτερίς καὶ γαλαῖ

Νυκτερίς ἐπὶ τῆς γῆς πεσοῦσα ὑπὸ γαλῆς συνελήφθη. μέλλουσα δὲ ἀναιρεῖσθαι παρεκάλει περὶ τῆς σωτηρίας. τῆς δὲ λεγούσης ὡς οὐ δύναται αὐτὴν ἀπολύσαι, φύσει γὰρ πᾶσι πολεμεῖ πτηνοῖς, ἔφησεν ἑαυτὴν μὴ ὀρνεον εἶναι, ἀλλὰ μῦν, καὶ οὕτως ἀφείθη. ὕστερον δὲ πάλιν πεσοῦσα καὶ συλληφθεῖσα ὑπὸ ἐτέρας γαλῆς ἐδεῖτο ὅπως μεθεῖν αὐτήν. τῆς δὲ εἰπούσης ἅπασι τοῖς μυσὶ διεχθραίνειν, ἔλεγεν ἑαυτὴν μὴ μῦν εἶναι, ἀλλὰ νυκτερίδα, καὶ πάλιν ἀπελύθη. οὕτω τε συνέβη αὐτῇ δις ἐναλλαξαμένη τὸ ὄνομα τῆς σωτηρίας περιγενέσθαι.

Ἄτὰρ οὖν καὶ ἡμᾶς δεῖ μὴ αἰεὶ τοῖς αὐτοῖς ἐπιμένειν, λογιζομένους ὅτι οἱ τοῖς καιροῖς σιμμετασχηματιζόμενοι πολλάκις καὶ τοὺς σφοδροὺς τῶν κινδύνων ἐκφεύγουσιν.

Codd. G Pa Pc Pg Mb (Ca)–(Ia III)

1 ὑπὸ τὴν γῆν-συνελήφθη Pc || καὶ μέλλουσα προ μ. δὲ Pg Mb || 2 περὶ τῆς σ. ἑαυτῆς (αὐτῆς Pg) παρεκάλει Pg Mb Ca || οὐ δύναμαι Mb || ἀπολύσειν Pg Mb || 3 πάντας π. πτηνοὺς Pa || πτηνοῖσιν Pg Mb Ca || μὴ αὐτὴν ὀρνεον Pg Mb || ἑαυτὴν Pc αὐτὴν tell. || 4 πεσοῦσα πάλιν Pa πεσοῦσα (om. πάλιν) Pg Mb || ἐδεῖτο Pg Mb Ca fort. recte || 5 μεθεῖ G μεθεῖ Pc μὴ θύση Pa μὴ θοιγήσεται Pg Mb || ἅπασι μυσὶ Pg Mb || διεχθραίνειν G Ca δὴ ἐχθραίνειν (vel δ. ἐχθαίρειν) Ia || 6 εἶναι μῦν Pc || σ. αὐτῇ] συνήθη Pg || αὐτὴν δις ἐναλλαξαμένην Mb Ca || 8-9 τοὺς καιροὺς G || 9 μετασχηματιζόμενοι Pg Mb Ca

173

Ξυλευόμενος καὶ Ἑρμῆς

Ξυλευόμενός τις παρά τινα ποταμὸν τὸν πέλεκυν ἀπέβαλε· τοῦ δὲ ρεύματος παρασύραντος αὐτόν, καθήμενος ἐπὶ τῆς ὄχθης ὠδύρετο, μέχρις οὗ ὁ Ἑρμῆς ἐλεήσας

αὐτὸν ἤκε. καὶ μαθὼν παρ' αὐτοῦ τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἔκλαιε, τὸ μὲν πρῶτον καταβάς
 χρουσοῦν αὐτῷ πέλεκυν ἀνήνεγκε καὶ ἐπυνθάνετο εἰ οὗτος αὐτοῦ εἶη. τοῦ δὲ εἰπόντος
 μὴ τοῦτον εἶναι, ἐκ δευτέρου ἀργυροῦν ἀνήνεγκε καὶ πάλιν ἀνθρώπα εἰ τοῦτον ἀπέβαλεν. 5
 ἀρνησαμένου δὲ αὐτοῦ, τὸ τρίτον τὴν ἰδίαν ἀξίνην ἐκόμισεν αὐτῷ. τοῦ δὲ ἐπιγνόντος,
 ἀποδεξάμενος αὐτοῦ τὴν δικαιοσύνην πάσας αὐτῷ ἐχαρίσατο. καὶ ὅς ἐπανελόμενος,
 ἐπειδὴ παρεγένετο πρὸς τοὺς ἐταίρους, τὰ γεγενημένα αὐτοῖς διηγήσατο. τῶν δὲ τις
 ἐποφθαλμιάσας ἐβουλήθη καὶ αὐτὸς τῶν ἴσων περιγενέσθαι. διόπερ ἀναλαβὼν
 πέλεκυν παρεγένετο ἐπὶ τὸν αὐτὸν ποταμὸν καὶ ξυλευόμενος ἐπίτηδες τὴν ἀξίνην εἰς 10
 τὰς δῖνας ἀφῆκε καθεζόμενός τε ἔκλαιεν. Ἑρμοῦ δὲ ἐπιφανέντος καὶ πυνηνομένου
 τί τὸ συμβεβηκὸς εἶη, ἔλεγε τὴν τοῦ πελέκεως ἀπώλειαν. τοῦ δὲ χρυσοῦν αὐτῷ ἀνε-
 νεγκόντος καὶ διερωτῶντος εἰ τοῦτον ἀπολώλεκεν, ὑπὸ τοῦ κέρδους ὑποφθὰς ἔφασκεν
 αὐτὸν εἶναι. καὶ ὁ θεὸς αὐτῷ οὐκ ἐχαρίσατο, ἀλλ' οὐδὲ τὸν ἴδιον πέλεκυν ἀπεκατέ-
 στησεν. 15

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ὅσον τοῖς δικαίοις τὸ θεῖον συναγωνίζεται, τοσοῦτον τοῖς ἀδίκους
 ἐναντιοῦται.

Codd. G Ph Pa Pc Pg Mb-(Ia II III)

1 κατὰ τινα Pb || τὸν αὐτοῦ ἀπέβαλε π. (πέλεκυ Mb) Pg Mb || παρασύραντος] περισπώντος
 Pg παρασπόντος Mb || 2 ὁ οἰ. G Pc Pg || 3 παρ' αὐτοῦ οἰ. Pb || καταβολὰς Pa || 4 πέλεκυν
 αὐτῷ Pb || ἀνήγαγε Pc || αὐτοῦ οἰ. Pb αὐτὸς Pg Mb || 4-5 εἶη-τοῦτον οἰ. G || 5 τοῦτον
 αὐτὸν εἶναι Pg || εἶναι οἰ. Pa || ἐκ-ἀνήνεγκεν] δευτέρου ἀργυροῦν Pc || ἡρώτα Pg Mb Pb ||
 τοῦτο G || ἐπέβαλεν G ἀπώλεσεν Pc || 6 αὐτοῦ G Pa Pc καὶ τοῦτον (-ου Mb) Pg Mb
 Pb || τὸ οἰ. G || τὸ τρίτον οἰ. Pg Mb || τὴν-ἐκόμισεν αὐτό G αὐτῷ τὴν ἰδίαν ἀ. ἐκόμισε
 Pb τὴν-ἀνεκόμισε (οἰ. αὐτῷ) Pa τὴν ἰδίαν ἀξίνην αὐτῷ ἐκόμ. Pg Mb τὴν ἰδίαν αὐτοῦ
 πέλεκυν ἐκόμ. Pc || 7 ἀπάσαν G || ἀνελόμενος Ph || 8 ἐπειδὴ οἰ. Pc || ἐταίρους Pc ἐτέρους
 cell. || καὶ τὰ γ. Pc || γεγενημένα-τῶν οἰ. G || τούτων δὲ τις Mb || 9 ἀποφθαλμιάσας Mb
 || ἐβουλήθη Pc || τὸν ἴσον παραγίνεσθαι Mb || 10 τὸν ποταμὸν τὸν αὐτὸν Pg || καὶ οἰ. Pg Mb
 || ξυλευόμενος Mb || ἐπιτ. (ἐπιτηδείως Mb) δὲ Pg Mb || τὰς δῖνας Pa || 11 τὴν δῖνην Pg Mb
 || δὲ προ τε Pg Mb || ἐπιφθάσαντος Pc φανέντος Pb || εἰπόντος προ πυθ. Pa || 12 εἶη οἰ. Pc
 || χρυσὴν Ph -ὸν Pa || ἐνεγκόντος Pg Mb Pc || 13 καὶ διερωτῶντος οἰ. Pc || τοῦτο G ||
 ἀπώλεσεν Pb Pc || ὑπὸ-ἔφασκεν οἰ. G || τοῦ οἰ. Pg Mb || ὑποφθὰς Pa Pc ὑποπτάς Pb
 ἔφαθεις Pg Mb || 14 εἶναι οἰ. Pa || κάκεινος προ κ. ὁ θ. Pg Mb || οὐ μόνον οὐκ Cham. ex
 cod. Mj in rec. Ia || ἴδιον οἰ. G Pb || ἀπεκατ. πέλεκυν (-κα Mb) Pg Mb || ἀποκατίστησεν Pb
 || 16 ὁ-ὄτι] οὕτω πολλοὶ τῶν ἀνω (ex crīm. fab. sequentis) G || ὄτι οἰ. Pc || τῶν θεῶν Pa

174

Ὅδοιπóρος καὶ Τύχη

Ὅδοιπóρος πολλὴν ὁδὸν διανύσας, ἐπειδὴ κόπῳ συνείχετο, πεσὼν παρά τι φρέαρ
 ἵκοιμάτο. μέλλοντος δὲ αὐτοῦ ὅσον οὐδέπω καταπίπτειν, ἡ Τύχη ἐπιστᾶσα καὶ
 διεγείρασα αὐτὸν εἶπεν “ὦ οὗτος, εἰ γε ἐπεπτώκεις, οὐκ ἂν τὴν σεαυτοῦ ἀβουλίαν,
 ἀλλ' ἐμέ ἦτιῷ.”

Οὕτω πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων δι' ἑαυτοὺς δυστυχῆσαντες τοὺς θεοὺς αἰτιῶνται. 5

Codd. G Pb Pa Pc Pg Mb-(II IV)

1 ἀνύσας Pb || τὸ φρέαρ Ph || 2 καταπίπτειν ὅσον οὐπω Pc || οὐπω Pb Pa Pc || καὶ οἰ.
 G || 3 ἑαυτοῦ Pc || 5 crīm. οἰ. Pb || δι' ἑαυτῶν Pg Mb οἰ. G || τὸν θεόν Pc τὸ θεῖον
 Pg Mb

175

Ὀδοιπόροι καὶ πλάτανος

Ὀδοιπόροι θέρουσ ὥρα περὶ μεσημβρίαν ὑπὸ καύματος τρυχόμενοι, ὡς ἐθεάσαντο πλάτανον, ὑπὸ ταύτην κατανήσαντες καὶ ἐν τῇ σκιᾷ κατακλιθέντες ἀνεπαίοντο. ἀναβλέψαντες δὲ εἰς τὴν πλάτανον ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους “ὡς ἀνωφελές τι τοῦτο καὶ ἄκαρπον ἀνθρώποις ἐστὶ τὸ δένδρον.” ἡ δὲ ὑποτυχοῦσα ἔφη “ὦ ἀχάριστοι, ἐτι τῆς
5 ἐξ ἐμοῦ εὐεργεσίας ἀπολαύοντες ἀχρεῖαν με καὶ ἄκαρπον ἀπκαλεῖτε;”

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων τινὲς οὕτω ἀτυχεῖς εἰσιν ὡς καὶ εὐεργετοῦντες τοὺς πέλας ἐπὶ τῇ χρηστότητι ἀπιστεῖσθαι.

Codd. G Pb Pa Pc Pg Mb-(Ia)

1 ὀδοιπόροι δύο Pb || περὶ μεσημβρίαν om. Pc || 2 ὑπ' αὐτὴν G ὑπὸ κάτω αὐτῆς Pg Mb || 2-3 ἀνεπαίοντο. ἀναβλέψαντες om. G || 3-4 ὡς-δένδρον G Pb ὡς ἄκαρπον καὶ ἀνωφελές τοῦτο τὸ δένδρον ἐστὶ τοῖς ἀνῶις Mb ἀνωφελὸν τι τοῦτο τοῖς ἀνῶις ὡς ἄκαρπὸν ἐστὶ τὸ δένδρον Pg ὡς ἀνωφελές ἐστὶ τοῦτο καὶ ἄκαρπον ἀνῶις τὸ δ. Pc ὡς ἀνωφ. τι τοῦτο ἄκαρπον ἀνῶις τὸ δ. Pa || 4 ὑπολαβοῦσα ἔφη πρὸς αὐτοὺς Pg Mb || ἐτι|ἐπὶ G || 5 ἐξ ἐμέ Pb || ἀπολαβόντες Mb || ἄκαρπον καὶ ἀχρεῖαν (om. με) Pg Mb || ἄκαρπον| ἀχάριστον Pc || 6 ἐνιοι Pg Mb || οὕτω anle ἀτυχεῖς Pb om. tell. || εἰσιν om. Pa || εὐεργετοῦντας Pg εὐεργετούμενοι Pa || 7 τῇ om. Pg || ἀχρηστότητι G || ἀπαιτεῖσθαι Pc

176

Ὀδοιπόρος καὶ ἔχιν

Ὀδοιπόρος χειμῶνος ὀδεῖων, ὡς ἐθεάσατο ἔχιν ὑπὸ κρίους διαφθειρόμενον, τοῦτον ἐλεήσας ἀνείλατο καὶ βαλὼν εἰς τὸν ἑαυτοῦ κόλπον θερμαίνειν ἐπειράτο. ὁ δὲ μέχρι μὲν ὑπὸ τοῦ ψύχους συνείχετο, ἡρέμει· ἐπειδὴ δὲ ἐθερμάνθη, δάξ εἰς τὴν αὐτοῦ γαστέρα ἐνήκε. καὶ ὅς ἀποθνήσκων μέλλων ἔφη “ἀλλ' ἐγὼ γε δίκαια πέπονθα· τί γὰρ
5 τούτον ἀπολλύμενον ἐσφζον, ὃν ἔδει καὶ ἐρρωμένον ἀναιρεῖν;”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι πονηρία εὐεργετουμένη πρὸς τῷ ἀμοιβᾷ μὴ ἀποδιδόναι καὶ κατὰ τῶν εὐεργετῶν ἀναπτεροῦται.

Codd. G Pb Pa Pc Pg (Ca)-(IV)

1 ἐπὶ χειμῶνος Pc || ὡς om. Pg || τοῦ κρίους Pb || διαφθειρομένου G διεφθαρμένου Pa || 2 ἐλεήσας G || ἀνείλατο Pb Pg || 3 τοῦ om. Pg || δὲ om. Pb || ἐθερμάνθη καὶ ἀνεζώθη Pb || 3-4 δάξ-ἐνήκε| τὴν αὐτοῦ γαστέρα ἔδακε Pb || ὀδᾶξ Ca || ἑαυτοῦ G Pa Pc om. Pg || 4 ἐνήκε scđrsi, cf. συργα f. 115 ἀνήκε Pa Pg Ca ἀνείλε Pc ἀνήνεγκεν G || καὶ ὡς G Pa || 5 ἐγὼ τούτον Pc || ἐσφζον| περιεποιούμην Pg Ca || δ' ἔδει G με ἔδει Pc || ἀνελεῖν Pc || 6 erim. fab. sequentis habet Pg || πρὸς τὸ G Pa || μὴ om. G Pb || ἀποδοῦναι Pc

177

Ὀδοιπόροι καὶ φρύγανα

Ὀδοιπόροι κατὰ τινα αἰγιαλὸν ὀδεύοντες, ὡς ἤλθον ἐπὶ τινα σκοπιάν, ἐνθὲνδε θεασάμενοι φρύγανα πόρρωθεν ἐπιπλέοντα ᾤθησαν ναῦν εἶναι μεγάλην. διὸ προσέμενον ὡς μέλλουσιν προσορμίζεσθαι. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ ἀνέμου φερόμενα τὰ φρύγανα μικρὸν προσεπέλαζον, ἀπεκαρᾶδόν κουν ὑπολαμβάνοντες πλοῖον εἶναι οὐκέτι μέγα

ὥς τὸ πρότερον. ἐγγὺς δὲ παντελῶς ἐξενεχθέντων αὐτῶν, ἰδόντες φρίγανα ὄντα ὧ
ἔφασαν πρὸς ἀλλήλους “τὸ μηδὲν ὄν ἡμεῖς μάτην προσεδεχόμεθα.”

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἐνιοὶ ἐξ ἀπόπτου δοκοῦντες φοβεροὶ εἶναι, ὅταν εἰς διά-
πειραν ἔλθωσιν, εὐρίσκονται οὐδενὸς ἄξιοι.

Codd. Pa Pc Mb G Ph-(Ia III)

1 ἐνθ' ἑν G ἐνθεν Pb || 2 ἀπὸ πόρρωθεν G || ἐπὶ πλέον ὄντα Pa ἐπιπλέοντες Pc || ναῖς
εἶναι μεγάλη Pb || εἶναι om. Pa || διόπερ Mb || 3 ἀνέμων G || 4 προσήγγισον Pb προσδο-
κοῦντες Pc || ἀπεκαρᾶδόν Pa Ia ἐπε- G Pb Pc περιε- Mb || ὑπολαμβάνοντες om.
G Pb || 5 τὸ om. Mb || ἐγγὺς δὲ παντελῶς om. G Pb || ἐξενεχθέντα αὐτὰ Pa ἐξενεχθέντων
δὲ αὐτῶν G Pb ἐνεχθέντων (om. αὐτῶν) Mb || καὶ ἰδόντες (ιδόντων Pb) G Pb || αὐτὰ φρίγανα
ὄντα Pb || εἶναι πρὸ ὄντα Mb || 6 πρὸς-ὄν] μηδὲν εἶναι Mb || ὄν Pb ἦν G Pc om. Pa
|| ἡμεῖς δὲ Pc Mb || προσεδεχόμεθα Pc Mb Ia προσδεχόμεθα Pb Pa προεκδεχόμεθα G
7 ἀπόπτου Sternbach ἀπροόπτου libri || φοβερά G φαινόμενοι Pc || εἶναι om. Pa ||
διάπειραν] ἰδίαν πείραν Mb || 8 οὐδενὸς λόγου ἄξιοι Mb

178

Ὅδοιπόρος καὶ Ἑρμῆς

Ὅδοιπόρος πολλὴν ὁδὸν ἀνύων ηὔξατο ὧν ἂν εὔρηται τὸ ἡμισυ τῷ Ἑρμῇ ἀναθή-
σειν. περιτυχὼν δὲ πήρα ἐν ἣ ἀμύγδαλά τε ἦν καὶ φοίνικες, ταύτην ἀνείλατο οἰόμε-
νος ἀργύριον εἶναι. ἐκτινάξας δὲ, ὡς εὔρε τὰ ἐνόντα, ταῦτα καταφαγὼν καὶ λαβῶν
τῶν τε ἀμυγδάλων τὰ κελύφη καὶ τῶν φοινίκων τὰ ὅστ' αὐ, ταῦτα ἐπὶ τινος βωμοῦ
ἔθηκεν, εἰπὼν “ἀπέχεις, ὦ Ἑρμῆ, τὴν εὐχήν” καὶ γὰρ τὰ ἐντὸς ὧν εὔρον καὶ τὰ ἐκτὸς ὧ
πρὸς σέ διανεμέμηναι.”

Πρὸς ἄνδρα φιλόργυρον διὰ πλεονεξίαν καὶ θεοὺς κατασοφίζόμενον ὁ λόγος εὐ-
καιρος.

Codd. G Pb Pa Pc Pg Mb-(Ia II III)

1 διανύων Pc || ἂν ἄρα εὔροι τι (om. ὧν) Pg Mb || εὔρηται περιε- εὔρη τι (τι om. Pc)
G Pb Pa Pc || τούτου ἀπὸ τὸ ἡμ. Chalm., necesse unde || ἀναθεῖναι Pb || 2 πήραν Pc || ἀμυγ-
δαλοὶ Pb || τε om. Pg Mb || ἦσαν Pb om. Pg Mb || ταύτην] ταῦτα Pa || ἀνείλετο Pg Mb
|| 2-3 οἰόμενος ταύτην ἀργυρίων πεπληρωμένην εἶναι Pc || 3 εἶναι om. Pa || ἐκτείνας Pg Mb
|| ὡς-λαβῶν] ὡς εὔρων ταῦτα κατέφαγε λαβῶν Pg Mb || ἐνόντα αὐτῇ (om. ταῦτα) Pc || ταῦτα
καταφαγὼν καὶ om. Pb || 4 τε om. Pg Mb || κελύφη Pg κάλυφα Mb τζέφλια Pa ||
ταῦτα om. Pa || 5 ἐκτὸς ὧν-ἐντὸς Pb || ὡς πρὸ ὧν Pa || ἔφαγον post εὔρον Pc || 6 διανέμηναι
G διανεμόμηναι Pb διανεμέμηναι Pa || 7 εὐκαιρος om. Pa

179

Ὅνος καὶ κηπουρός

Ὅνος κηπουρῷ δουλεύων, ἐπειδὴ ὀλίγα μὲν ἦσθιε πολλὰ δὲ ἐκακοπάθει, ηὔξατο
τῷ Διὶ ὅπως τοῦ κηπουροῦ αὐτὸν ἀπαλλάξας ἐτέρῳ δεσπότη ἐγχειρίσῃ. ὁ δὲ Ἑρμῆν
πέμψας ἐκέλευσε κεραμεῖ αὐτὸν πωλῆσαι. πάλιν δὲ αὐτοῦ δυσφοροῦντος, ἐπειδὴ καὶ
πολλῷ πλείονα ἀχθοφορεῖν ἠναγκάζετο, καὶ τὸν Δία ἐπικαλουμένου, τὸ τελευταῖον
ὁ Ζεὺς παρεσκεύασεν αὐτὸν βυρσοδέψῃ πραθῆναι. καὶ ὁ ὄνος ἰδὼν τὰ ὑπὸ τοῦ δεσπότη
πραττόμενα ἔφη “ἀλλ' ἔμοιγε αἰρετώτερον ἦν παρὰ τοῖς προτέροις δεσπότης
ἀχθοφοροῦντι λιμώττειν ἢ ἐνταῦθα παραγενέσθαι, ὅπου, ἐὰν ἀποθάνω, οὐδὲ ταφῆς
τεύξομαι.”

- Ἵ) λόγος δηλοῖ ὅτι τότε μάλιστα τοὺς πρῶτους δεσπότας ποθοῦσιν οἱ οἰκέται,
10 ὅταν ἐτέρων πείραν λάβωσιν.

Codd. G Pb (Pd) Pa Pg Mb-(Ia II III)

1 *Formam* κηπῶν-*hic ei infra habent* Pb Pd || 2 ἐγχειρίσοι Pg || Ἑρμῆν] Ζεὺς Pg Mb Pd || 3 κεράμια Pa || αἰτὸν *om.* Pg Mb Pd || καὶ *om.* Pg Mb || 4 πλείον Pb Pd πλέον Pg Mb || ἐπικαλούμενος Pb ἐπεκαλεῖτο Mb || 5 αἰτὸν παρεσκεύασε Pg Mb || βυρσοδέλη G -δεῦσι Pb || παραθῆναι G πωληθῆναι Pb Pd || εἰδώς G Pa || τὰ παρὰ τοῦ δ. G || 6 περὶ Pg || 7-8 ἀχθοφοροῦντι (-τα Pa)-τεύξομαι] τούτῳ γὰρ ὥς ὁρῶ καὶ τὸ δέρμα μέλλω προσδοῦναι (προδ. Pd) Pg Mb Pd || περιγένεσθαι G || ὅπου οὐδέ (οὐδ' Ia) ἂν Pb Ia ὅπου δ' ἂν G ὅπου ἀλλ' ἰάν Pa || οὐδέ ταφῆς ἀξιώθησομαι Pa || 9 προτέρους Pa || οἱ οἰκέται ποθοῦσιν Pa || 10 ἐτέρων *om.* G καὶ ἐτέρων Pa

180

Ὅνος ἄλας βαστάζων

- Ὅνος ἄλός γέμων ποταμὸν διέβαιναν. ὀλισθῶν δέ, ὥς κατέπεσεν εἰς τὸ ὕδωρ, ἐκτακέντος τοῦ ἄλός, κουφότερος ἐξανέστη. ἦσθεις δὲ ἐπὶ τούτῳ, ἐπειδὴ ὕστερόν ποτε σπόγγους ἐμπεφορτισμένοι κατὰ τινα ποταμὸν ἐγένετο, ᾗθη ὅτι ἂν πάλιν πέσῃ ἐλαφρότερος διεγερθήσεται· καὶ δὴ ἐκὼν ὤλισθε. συνέβη δ' αὐτῷ, τῶν σπόγγων
5 ἀνασπασάντων τὸ ὕδωρ, μὴ δυνάμενον ἐξανίστασθαι ἐνταῦθα ἀποπνιγῆναι.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι διὰ τὰς ἰδίας ἐπινοίας λαυθάνουσιν εἰς συμφορὰς ἐνσειόμενοι.

Codd. G Pb Pa Pg Mb (Ma Mo)-(IV)

1 ἄλός *scripsi* ἄλας *libri* || γέμων G Pg Ma Mo βαστάζων Pb ἔχων Pa φέρων Mb || διήρχετο Pb || ὀλισθῶν G Ma Mo ὀλισθήσας *rell.* || 2 ἄλατος Pa || κουφότερον Pb || εἰφραίνεις Pb || ἐπὶ τούτῳ G Pb Pg || 3 ποτε *om.* Pg Mb || ἐμπεφ.] ἦν πεφορτισμένος Pg ἦν πεφορτωμένος Mb || κατὰ τινα *om.* Pb || ἐγέν.] διέβαιναν Pb || δεῖν *prosl* ᾗθη Pb δέ Pg Mb || 4 ἐλαφρότερον G Pb || διεγερθήσεται Pb ἐγερθήσεται Mb || ὤλισθησε Pg Mb Pb || αἰτὸν Pg Mb || 5 δυνάμενος G Pa -ω Pb || ἐξαναστήσεσθαι Pb ἐξαναστήναι Pa || ἐν τούτῳ Pg Mb || ἀποπνιγῆναι ὑπὸ τὸ ὕδωρ Pa || 6 διὰ *om.* G Pb Pa || τῆς Mb || λ. συμφορῶν αἰτίας ἔχοντες Pb || 7 ἐνσειόμενοι G Pa ἑαυτοὺς ἐμβάλλοντες Pg Mb

181

Ὅνος καὶ ἡμίονος

- Ὀνηλάτης ἐπιβείς ὄνῳ καὶ ἡμίονῳ γόμους ἤλαυνεν. ὁ δὲ ὄνος, μέχρι μὲν πεδῖον ἦν, ἀντείχετο πρὸς τὸ βάρος· ὥς δὲ ἐγένετο κατὰ τι ὄρος, μὴ δυνάμενος ὑποφέρειν παρεκάλει τὴν ἡμίονον μέρος τι τοῦ γόμου αὐτοῦ προσδέξασθαι, ἵνα τὸ λοιπὸν αὐτὸς διακομίσαι δύνηται. τῆς δὲ παρ' οὐδὲν θεμένης αὐτοῦ τοὺς λόγους, ὁ μὲν κατακρημ-
5 νισθεὶς διερράγη· ὁ δὲ ὄνηλάτης, ἀπορῶν ὃ τι ποιήσῃ, οὐ μόνον τοῦ ὄνου τὸν γόμον τῇ ἡμίονῳ προσέθηκεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν ὄνον ἐκδείρας ἐπεσώρευσε. καὶ ἡ οὐ μετρίως καταπονηθεῖσα ἔφη πρὸς ἑαυτήν· “δίκαια πέποιθα· εἰ γὰρ παρακαλοῦντι τῷ ὄνῳ μικρὰ κοιφίσαι ἐπέισθην, οὐκ ἂν νῦν μετὰ τῶν αὐτοῦ φορτίων καὶ αὐτὸν ἔφερον.”
- Οὕτω καὶ τῶν δανειστῶν ἔνιοι διὰ φιλαργυρίαν, ἵνα μικρὰ τοῖς χρεώσταις μὴ
10 παράσχωσι, πολλάκις καὶ αὐτὸ τὸ κεφάλαιον ἀπολλύουσιν.

Codd. G Pb Pa Mb (Ca)-(II III IV)

1 τοὺς γόμους Mb || πεδίου G λείος τόπος Pb || 2 ἐγένοντο Ca || κατά τι δρος Mb Ca κατάπορος G Pa κατά τινα κρημνὸν Pb || ὑποφέρειν μὴ δυνάμενος Pa || 3 τὸν ἡμίονον Mb || τοῦ λοιπὸν G || 4 διακ. δύν.] διακομίσσεται Pb || δύνηται G δυνήσεται Pa δυνηθῇ Mb Ca || παρ' οὐδέν θ.] παρωμένης G || 5 τί γρο ὁ τι Mb || 5-6 τὸν γόμον τοῦ δρου τῷ ἡμίονῳ Pb || 6 ἀλλὰ-ἐπεσώρευσεν] ἀλλὰ καὶ (καὶ om. Mb) τὴν βύρσαν τῇ ἡμίονῳ (τοῦ δρου Ca) ἐπ. (ἐπέστρωσεν Mb) Ca Mb || ἐπεσώρευσεν G Pa Ca ἐπίθηκεν αὐτῇ Pb || καὶ ἡ G Pa ἡ δὲ Pb Mb Ca || 7 πρὸς ἑαυτὴν om. Mb Ca πρὸς αὐτὴν Pa || τῷ δρω om. G Pa Ca || 8 μικρὸν Mb Ca || μετ' αὐτῶν φορτίον αὐτοῦ καὶ Pa μετὰ τοῦ φορτίου αὐτοῦ (αὐτοῦ φ. Ca) Mb Ca || 9-10 μικρὰ ἐπιτόκια λάβωσι, πολλάκις Mb Ca || 10 καὶ om. G || ἀπόλλυσιν Pa

182

"Ονος βαστάζων ἄγαλμα

"Ονῳ τις ἐπιθεῖς ἄγαλμα ἤλαυνεν εἰς ἄστν. πολλῶν δὲ συναντώντων καὶ προσκυνούντων τὸ ἄγαλμα, ὁ ὄνος, ὑπολαβὼν ὅτι αὐτὸν προσκυνοῦσιν, ἀναπτέρωθεις ὠγκᾶτο τε καὶ οὐκέτι περαιτέρω προῖεναί ἐβούλετο. καὶ ὁ ὄνηλάτης αἰσθόμενος τὸ γεγονός τῷ ῥοπάλῳ αὐτὸν παίων ἔφη "ὦ κακὴ κεφαλὴ, ἔτι καὶ τοῦτο λοιπὸν ἦν, ὄνον σε ὑπ' ἀνθρώπων προσκυνεῖσθαι;"

5

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ τοῖς ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς ἐπαλαξονευόμενοι παρὰ τοῖς εἰδόσιν αὐτοὺς γέλωτα ὀφλισκάνουσιν.

Codd. G Pb Pa Pg Mb (Ca)-(IV)

1 ἦγεν Pb || πόλιν Pg Mb Ca || πολλῶν δὲ συν. καὶ πρ. scripsi, cf. recensionem IV (Cham. p. 438) τῶν δὲ συν. καὶ (καὶ om. Pb) πρ. G Pa Pb πάντων δὲ τῶν συν. πρ. Pg Mb Ca || 2 τῷ ἀγάλματι, ὑπολαβὼν ὁ ὄνος ὅτι αὐτῷ Pg Mb || 3 τε om. Pg Mb Ca || προσίεναί G Pa προβαίνειν Pg Mb Ca || 4 ἐτι] ἐστι Pg ἐσθῆ Mb αἶται Ca || λοιπὸν-σε scripsi λ. ἦν ὀνοῦσσαν G λ. ἡγνόνουν σε Pa λείπον ἦν ὄνον Pb λοιπὸν δρον Pg Mb || λοιπὸν, ἐὰν δρους ὑπὸ ἀνθρώπων προσκυνεῖσθαι ζητῇ Ca || ὑπὸ Pg Mb ὑπὲρ Pa || 5 προσκυνεῖσθαι; ὄνος σὺ τυγχάνεις. μὴ σκίρτα, μηδὲ νόμιζε σαυτὸν θεὸν ὑπάρχειν Mb || 6 οἱ om. Pa || ἀλαξονευόμενοι Pg Mb || αὐτοῖς Pa

183

"Ονος ἄγριος καὶ ὄνος ἡμερος

"Ονος ἄγριος ὄνον ἡμερον θεασάμενος ἐν τινι εὐηλίῳ τόπῳ προσελθὼν ἐμακάριζεν αὐτὸν ἐπὶ τῇ εὐεξίᾳ τοῦ σώματος καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει. ὕστερον δὲ ἰδὼν αὐτὸν ἀχθοφοροῦντα καὶ τὸν ὄνηλάτην ὀπισθεν ἐπόμενον καὶ ῥοπάλῳ παίοντα εἶπεν "ἀλλ' ἐγώ γε οὐκέτι σε εὐδαιμονίζω· ὀρῶ γὰρ ὅτι οὐκ ἄνευ κακῶν μεγάλων τὴν ἀφθονίαν ἔχεις."

5

Οὕτως οὐκ ἔστι ζηλωτὰ τὰ μετὰ κινδύνων καὶ ταλαιποριῶν περιγιγνόμενα κέρδη.

Codd. G Pb Pa Pg Mb (Ca)-(Ia III)

1 ἰδὼν Pb γρο θ. || 2 τῆς om. Mb || 3 ὀπίσω Pa || ῥοπάλοις αὐτὸν π. Pg Mb Pb || ἔφη Pb || 4 ἀλλ' ἐγώ γε om. Pg Mb Ca || τὴν εὐδαιμονίαν Pb Pg || 6 epim. fab. seq. proptrium habet Pg || ὅτω κε τὴν ζηλωτὰ τὰ G οὕτως οὐκ εὐζήλωτα (om. τὰ) Pa || μυρίων κινδ. Pa || περιγιγνόμενα (-γεν- Mb) Pa Mb προσγιγνόμενα Pb

184

Ὅνος καὶ τέττιγες

Ὅνος ἀκοίσας τεττίγων ῥδόντων ἤσθη ἐπὶ τῇ εἰφωνίᾳ καὶ ζηλώσας αἰτῶν τὴν φωνὴν ἐκινθάνετο τί σιτούμενοι τοιαύτην φωνὴν ἀφίᾳσι. τῶν δὲ εἰπόντων “δρόσον,” ὁ ὄνος προσμένων τῇ τροφῇ τῆς δρόσου λιμῶ διεφθάρη.

(ὣτως οἱ τῶν παρὰ φύσιν ἐπιθυμοῦντες πρὸς τῷ μὴ ἐφικνεῖσθαι καὶ τὰ μέγιστα δυστυχοῦσιν.

Codd. G Pa Mb Pb (Ca Pg)-(Ia)

Nihil practer erimythium habet Pg, cf. *supra* ad 183.6 || 2 φωνὴν G Pb εἰφωνίαν Pa ἡδύτητα Mb Ca || 2-3 ἐκινθάνετο-διεφθάρη] ἐπελάθετο καὶ τῆς οἰκείας φωνῆς Pb || 2 ἐκινθ.] εἶπε Mb Ca | ἀφίετε Ca || 3 παραμένων Mb || τῇ-δρόσου G τῇ δρόσω Mb Ca δρόσον tantum Pa || 4 οὕτως οἱ παρὰ Pg Mb οὕτω καὶ οἱ παρὰ Pa || πρὸς-δυστυχοῦσιν] καὶ ἃ ἔχουσι δυστυχοῦσιν Pb || τῷ Pa τὸ G Pg Mb || μὴ ἐπιτυχεῖν ὧν ἐφίενται Pg Mb Ca

185

Ὅνοι πρὸς τὸν Δία

Ὅνοι ποτέ ἀχθόμενοι ἐπὶ τῷ συνεχῶς ἀχθοφορεῖν καὶ ταλαιπωρεῖν πρέσβεις ἐπεμψαν πρὸς τὸν Δία, λίσιν τινὰ αἰτούμενοι τῶν πόνων. ὁ δὲ αὐτοῖς ἐπιδειξάμενος ὅτι τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, ἔφη τότε αἰτοῦς ἀπαλλαγῆσεσθαι τῆς κακοπαθείας, ὅταν οὐροῦντες ποταμὸν ποιήσωσι. κἀκεῖνοι αὐτὸν ἀληθεύειν ὑπολαβόντες ἀπ' ἐκείνου καὶ μέχρι τοῦ νῦν, ἔνθα ἂν ἀλλήλων οὐρον ἴδωσιν, ἐνταῦθα καὶ αὐτοὶ περιστάμενοι οὐροῦσιν.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τὸ ἐκάστω πεπρωμένον ἀθεράπευτόν ἐστιν.

Codd. G Pb Pa Mb Ca-(III)

1 ἐπὶ τὸ G || 2 τῶν πόνων αἰτούμενοι Mb Ca || ὁ δ' G Pb || αὐτοῖς om. Mb Ca || 3 ἐστιν om. Pa || τότε αὐτοῖς ἔφη τῆς κακοπαθείας ἀπαλλ. Mb ἔφη τότε αὐτοὶ ἀπαλλ. τῆς κ. Ca || 4 ἀληθεύειν αὐτὸν Mb Ca || ὑποβαλόντες G || 5 τοῦ G om. tell. || ἐνθα-ἴδωσιν (εἴδωσιν G) om. Pa || ἐνταῦθα] ἢ ἕτερον (-ου Ca) ὑγρὸν Mb Ca || 6 παραστάντες Ca περιεστάντες Mb || 7 ὁ λ.] ὅλως Ca || τὸ om. Mb Ca || πεπρωμένον] πρεπόμενον G πεπραμένον Pa τὸ πεπρωμένον Ca τῶν αἱρουμένων πεπραγμένον Mb || ἐστιν Pb om. tell.

186

Ὅνος καὶ ὄνηλάτης

Ὅνος ὑπὸ ὄνηλάτου ἀγόμενος, ὥς μικρὸν τῆς ὁδοῦ προῆλθεν, ἀφείλ τὴν λείαν ἀτραπὸν εἰς κρημνὸν ἐφέρετο. μέλλοντος δὲ αὐτοῦ κατακρημνίζεσθαι, ὁ ὄνηλάτης ἐπιλαβόμενος τῆς οὐράς ἐπειρᾶτο μεταπεριάγειν αὐτόν. τοῦ δὲ εὐτόνως ἀντιπίπτοντος, ἀφείλ αὐτόν ἔφη “νίκα· κακὴν γὰρ νίκην νικᾷς.”

5 Πρὸς ἄνδρα φιλόνηκον ὁ λόγος εὐκαιρος.

Codd. G Pb Pa Mb Ca-(IV)

1 ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Mb Ca || 2 ἀτραπὸν Pa Mb ἀτάρ (*lesle Furia*) Ca om. G Pb || διὰ κρημνῶν (-ὸν Mb) Pa Mb Ca || κρημνίζεσθαι Mb || 3 περιάγειν Pb μετάγειν Mb Ca || εὐτόνος G || 4 ὡς δὲ, νίκα Ca || 5 ὁ λόγος (ὅλως pto ὁ λ. Ca) πρὸς ἄνδρα φιλόνηκον Mb Ca || φιλόνηκον *libri exscripto* G

187

Λύκος ἱατρός

“Ὀνος ἔν τινι λειμῶνι νεμόμενος, ὡς ἐθεάσατο λύκον ἐπ’ αὐτὸν ὁρμώμενον, χωλαίνειν προσεποιεῖτο. τοῦ δὲ προσελθόντος αὐτῷ καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου δι’ ἣν χωλαίνει, ἔλεγεν ὡς φραγμὸν διαβαίνων σκόλοπα ἐπάτησε καὶ παρήνει αὐτῷ πρῶτον ἐξελεῖν τὸν σκόλοπα, εἴθ’ οὕτως αὐτὸν καταθινοῦσθαι, ἵνα μὴ ἐσθίων περιπαρῇ. τοῦ δὲ πεισθέντος καὶ τὸν πόδα αὐτοῦ ἐπάραντος, ὅλον τε τὸν νοῦν πρὸς τῇ ὀπλῇ ἔχοντος, ὁ ὄνος λάξ εἰς τὸ στόμα ἀφείς τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ ἐξετίναξε. καὶ ὁσ κακῶς διατεθεὶς ἔφη “ἄλλ’ ἐγωγε δίκαια πέπονθα· τί γὰρ τοῦ πατρός με μαγειρικὴν τέχνην διδάξαντος αὐτὸς ἱατρικῆς ἐπελαβόμην;”

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ἐπιχειροῦντες εἰκότως δυστυχούσιν.

Codd. G Ph Pn Pg Mb (Ca)–(II IV)

1 τὸν λύκον Pg Mb || ὁρμούμενον Pb || χωλεύει Pg Mb || 2 πυθόμενον Pg Mb Pb || 3 χωλεύει Pg Mb || διαβαίνων G διέβαινον καὶ (καὶ om. Ca) Pg Mb Ca || ἐπάτησα Pn Pg Mb Ca || παρήνει αὐτὸν Pg Mb Ca || 4 αὐτὸν om. Mb || καταθινοῦσας G || ἐσθιοντος Ph || 5 ἐμπεισθέντος Ca || τε om. G Ca || 6 τὴν ὀπλὴν Pg Mb || εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ ἀφείς Pg Mb Ca εἰς τὸ στόμα (om. αὐτοῦ ἀφείς) G Pb Pa || ἐτίναξε G Pb Pn || 6–7 καὶ ὡς G Pn Ca || 7 διατεθεὶς κακῶς Pb || πατρός μου Pg || 7–8 μαγειρικὰς τέχνας Pa μάγειρον Pg Mb Ca || 8 ἱατρικὴν G ἱατρικὰς Pa τὴν (om. Pg Ca) ἱατρικὴν τέχνην Pg Mb Ca || ἐπελαβόμην G ὑπεβαλλόμην Pg Mb ὑπελαβόμην Ca || 9 ὁ τῶν Mb || τοῖς Pg Mb om. cell. || προσήκον Pb

188

“Ὀνος ἐνδυσάμενος λεοντῆν

“Ὀνος ἐνδυσάμενος λέοντος δορὰν περιῆει ἐκφοβῶν τὰ ἄλογα ζῶα. καὶ δὴ θεασάμενος ἀλώπεκα ἐπειρᾶτο καὶ ταύτην δεδίττεσθαι. ἡ δὲ—ἐτύγχανε γὰρ αὐτοῦ φθεγξαμένου προακηκουῖα—ἔφη πρὸς αὐτὸν “ἄλλ’ εὖ ἴσθι ὡς καὶ ἐγὼ ἂν σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ὀγκωμένου ἤκουσα.”

Οὕτως ἐνιοὶ τῶν ἀπαιδευτῶν τοῖς ἐξωθεν τύφοις δοκοῦντές τινες εἶναι ὑπὸ τῆς ἰδίας γλωσσαλγίας ἐλέγχονται.

Codd. G Ph Pn Mb (Ca)–(III)

1 δέρμα Pb || 2 γὰρ om. G || 2–3 προακηκοῖναι φθεγξαμένου Pa || 3 προακηκουῖα Pb || πρὸς τὸν ὄνον Pa || καὶ γὰρ Mb Ca οὐκ ἐγὼ Pa || 4 ὀγκωμένου Pb || 5 ἐνιοὶ τῶν ἀνῶν Mb Ca || τυφλοῖς G Pb Pa || τινες—ἐλέγχονται om. G || εἶναι om. Pa

189

“Ὀνος καὶ βάτραχοι

“Ὀνος ξύλων γόμον φέρων λίμνην διέβαινεν. ὀλισθὼν δέ, ὡς κατέπεσεν, ἐξαναστῆναι μὴ δυνάμενος ὠδύρετό τε καὶ ἔστενεν. οἱ δὲ ἐν τῇ λίμνῃ βάτραχοι ἀκούσαντες αὐτοῦ τῶν στεναγμῶν ἔφασαν “ὦ οὗτος, καὶ τί ἂν ἐποίησας εἰ τοσοῦτον ἐνταῦθα χρόνον διέτριβες ὅσον ἡμεῖς, ὅτε πρὸς ὀλίγον πεσὼν οὕτως ὠδύρη;”

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἂν τις πρὸς ἄνδρα ῥάθυμον ἐπ’ ἐλαχίστοις πόνοις δυσφοροῦντα, αὐτὸς τοὺς πλείονας ῥαδίως ὑφιστάμενος.

Codd. G Pb Pa Pg Mb Ca-(III)

1 ξίλα βαστάζων διέβαινέ τινα λίμνην. ὀλισθήσας Pb || ξύλων γέμων G || ὡς δὲ ὀλισθήσας κατίπεσεν Pg Mb Ca || 2 τε om. Mb Ca || 3 τὸν στεναγμὸν Pa || ἔφησαν Pg Mb Ca || καὶ om. Pg ἐταῦθα om. Pg post διέτριβες in Mb Ca || 4 ὅτι πρὸς Pg Mb Ca || οὕτως om. Ca || 6 τοῖς om. Pg Mb

190

"Ονος, κόραξ καὶ λύκος

"Ονος ἠλκωμένος τὸν νῶτον ἐν τινι λειμῶνι ἐνέμετο. κόρακος δὲ ἐπικαθίσαντος αὐτῷ καὶ τὸ ἔλκος κρούοντος, ὁ ὄνος ἀλγῶν ὠγκᾶτό τε καὶ ἐσκίρτα. τοῦ δὲ ὀνηλάτου πόρρωθεν ἐστῶτος καὶ γελῶντος, λύκος παριὼν ἐθεάσατο καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἔφη "ἄθλιοι ἡμεῖς, οἱ, κἂν αὐτῷ μόνον ὀφθῶμεν, διωκόμεθα, τούτῳ δὲ καὶ προσγελῶσιν."

5 'Ο λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ κακοῦργοι τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐξ ἀπόπτου δῆλοί εἰσιν.

Codd. G Pb Pa Mb Ca-(Ia III)

1 εἰλκωμένος Pa ἑλκόμενος G || ἐτρέφετο Ca || 2 αὐτὸν Mb || ἀλγῶν om. Pa || τε om. Pb Ca || 3 στάντος Pb || ἑαυτὸν Mb αὐτὸν tell. || 4 εἰ Pb pro οἱ || αὐτὸ μόνον Halm, Chalm. || τούτῳ (οὔτοι Pb) δὲ καὶ προσγελῶσιν (προσεγγελῶσιν III) Pb III Schn. οἷω σοὶ προσγ. G καὶ ἴοντες προσγ. Pa τούτοις (-ους Ca) δὲ καὶ προσιοῦσι (-όντας Ca) προσγ. Mb Ca κόραξι δὲ καὶ προσγ. Ia τούτου δὲ καὶ προσιώντος γελῶσιν Sternbach || 5 "Ὅπως δηλοῖ Ca || καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν προσώπων καὶ ἐξ ἀπροόπτου Pa || ἀπόπτου conl. edd. (Schn., Halm), cf. Charitonides p. 56 ἀπροόπτου libri

191

"Ονος, ἀλώπηξ καὶ λέων

"Ονος καὶ ἀλώπηξ κοινωνίαν συνθέμενοι πρὸς ἀλλήλους ἐξηλθον ἐπ' ἄγραν. λέωντος δὲ αὐτοῖς περιτυχόντος, ἡ ἀλώπηξ ὀρῶσα τὸν ἐπηρτημένον κίνδυνον προσελθοῦσα τῷ λέοντι ὑπέσχετο παραδώσειν αὐτῷ τὸν ὄνον, ἐὰν αὐτῇ τὸ ἀκίνδυνον ἐπαγγείληται. τοῦ δὲ αὐτὴν ἀπολύσειν φήσαντος, προσαγαγοῦσα τὸν ὄνον εἰς τινα πάγην ἐμπεσεῖν

5 παρεσκέυασε. καὶ ὁ λέων ὀρῶν ἐκείνον φεύγειν μὴ δυνάμενον πρῶτον τὴν ἀλώπεκα συνέλαβεν, εἴθ' οὕτως ἐπὶ τὸν ὄνον ἐτράπη.

Οὕτως οἱ τοῖς κοινωνοῖς ἐπιβουλευόντες λανθάνουσι πολλάκις καὶ ἑαυτοὺς συναπολλύντες.

Codd. G Pb Pa Pc Pg Mb Ca-(Ia III)

1 ἐπὶ τὴν ἄγραν Pg εἰς ἄγραν Pb || 2 δ' αὐτοῖς Pb || περιτυχόντος αὐτοῖς Pa || παρατυχόντος Ca || ἐπηρτισμένον Pa || 3 αὐτῷ om. Pg Mb || ἐὰν τι τῶν ἀκινδύνων Pa || ἀπαγγείληται G Pa ἀπαγγέλλητα Ca ἐπαγγέλληται (-έληται Pg) Pb Pg ἐπαγγέλληται Mb || 4 αὐτὴν ἀπολύειν Pg Mb Ca ἀπολύσειν αὐτὴν Pb || παραγαγοῦσα Pb || παγίδα Ca Ia || 5 ὁ δὲ λέων Pc || φυγεῖν (φύγειν Pg) Pg Mb Ca || πρῶτον Pc Pg Ia πρῶτην celerl || 6 συνέσχευ Pb || ἐτράπη ἐπὶ τὸν ὄνον Mb || 7 κοινοῖς Pa || ἀναπόλλυνται G ἀπολλύντες Pb

192

"Ορνις καὶ χελιδὼν

"Ορνις ὀφews ὡὰ εὐροῦσα καὶ ταῦτα ἐπιμελῶς ἐκθερμάνασα ἐξεκόλαψε. χελιδὼν δὲ θεασαμένη αὐτὴν ἔφη "ὦ ματαία, τί ταῦτα ἀνατρέφεις, ἄπερ, ἂν αὐξηθῇ, ἀπὸ σοῦ πρώτης τοῦ ἀδικεῖν ἄρξεται;"

Οὕτως ἀτιθάσσευτός ἐστιν ἡ πονηρία, κἂν τὰ μάλιστα εὐεργετῇται.

Codd. G Pb Pa Pg Mb Ca-(Ia III)

1 ὡς *om.* Mb || εὐρών Cu || καὶ *om.* Pa καὶ ταῦτα *om.* Pb ἐθέρμαινε καὶ μετὰ τὸ θερμᾶναι
ἐξεκ. Pa || ἐξεκόλαψε G Pb Pa ἐξεκόλαπτε *Halim prosl Lachmann* ἐξεκόλαψε Pz Mb
Ca ἐξέθρεψεν Ia || 2 αὐτὴν θεασ. Cu || ἐκτρέφεις Pg Mb || 3 πρῶτον G Pb || τοῦ Pa Mb
τὸ tell. || ἄρξονται G Ca ἄρξεται Pa Pg Mb || 4 ἐστὶν *om.* Pa || εὐεργετεῖσθαι G

193

Ὀρνιθοθήρας καὶ κορύδαλος

Ὀρνιθοθήρας πτηνοῖς πάγην ἴστη. κορύδαλος δὲ αὐτὸν θεασάμενος ἡρώτα τί
ποιεῖ, τοῦ δὲ εἰπόντος πόλιν κτίζειν καὶ μικρὸν ὑποχωρήσαντος, πεισθεὶς τοῖς λόγοις
προσῆλθε καὶ τὸ δέλεαρ ἐσθίων ἔλαθεν ἐμπεσὼν εἰς τοὺς βρόχους. τοῦ δὲ ὀρνιθοθήρα
προσδραμόντος καὶ συλλαβόντος αὐτόν, ὁ κορύδαλος ἔφη “ὦ οὗτος, ἐὰν τοιαῖτας
πόλεις κτίξης, (οὐ) πολλοὺς τοὺς ἐνοικοῦντας εὐρήσεις.”

5

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τότε μάλιστα καὶ οἶκοι καὶ πόλεις ἐρημοῦνται, ὅταν οἱ προεσ-
τῶτες χαλεποὶ ὦσιν.

Codd. G Pb Pa Pc Mb-(Ia II III)

1 ἴστη Pa ἴστα G Pb Pc ἐφίστα Mb || κορύδαλος Pa Mb -ος Pc κορύδαλός
G κόρυδος Pb || ἤρετο Pa Pc || 2 ποιεῖν G || κτίζει Pc || αὐτοῦ τοῖς λ. Mb || δόλοις *pro* λ.
Pb Pa Pc || 3 ἐσθίων δὲ τὸ δέλεαρ Pb || ἐμπεσεῖν Pa || ὀρνιθοθήρα *libri* -ον *Schneider*,
Halim || 4 ὁ κορύδαλος G ὁ κόρυδος Pb *om.* Pa Pc Mb || ὦ οὗτος Pa Pc *om.* G Pb
Mb || οὐ *add. edd.* || 5 εὐρης Pc || 6 ὅτε τότε Mb || καὶ *om.* Pa || ὅτε Pc || 7 χαλεπὰ ποιῶσιν
(οὔσιν G) Pb G

194

Ὀρνιθοθήρας καὶ πελαργός

Ὀρνιθοθήρας δίκτυα γεράνοις ἀναπετάσας πόρρωθεν ἀπεκαρᾷ δόκει τὴν ἄγραν.
πελαργοῦ δὲ σὺν τοῖς γεράνοις ἐπικαθίσαντος, ἐπιδραμὼν μετ' ἐκείνων καὶ αὐτόν
συνέλαβε. τοῦ δὲ δεομένου μεθεῖναι αὐτόν καὶ λέγοντος ὡς οὐ μόνον ἀβλαβὴς ἐστὶ
τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ ὠφελιμώτατος, τοὺς γὰρ ὄφεις καὶ τὰ λοιπὰ ἐρπετὰ
συλλαμβάνων ἀναιρεῖ, ὁ ὀρνιθοθήρας ἔφη “ἀλλ' εἰ τὰ μάλιστα οὐ φαῦλος
ὑπάρχεις, διὰ τοῦτο κολάσεως ἄξιος, ὅτι μετὰ πονηρῶν κεκάθικας.”

5

Ἀτὰρ οὖν καὶ ἡμᾶς δεῖ τὰς τῶν πονηρῶν συνηθείας περιφεύγειν, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ
τῆς ἐκείνων κακίας κοινωνεῖν δόξωμεν.

Codd. G Pb Pa Pc Mb Ca-(II IV)

1 ἀναπετάσας Pc || ἀπεκαρᾷ δόκει Pa Pc ἐθεώρει G Pb Mb Ca || 2 πελαργοῦ Mb || ταῖς
γεράνοις Pa || καθίσαντος (-ήσαντος G) Pb G || 3 μὴ θύναι G μὴ θῦσαι Mb Ca || 3-4 καὶ
λέγοντος-ἀνθρώποις] ὡς οὐ μόνον αὐτὸς ἐπιβλαβὴς τοῖς ἀνθρώποις λέγοντος Pa || αὐτὸς *prosl* μόνον
Pa Pc Mb Ca *om.* G Pb || 4 τοῖς ἀνθρώποις ἐστὶ Pb || 5 συλλ. κατεσθίει Pa Pc || καὶ ὁ ὀρν.
G Mb Ca || ἀπεκρίνατο Pa Pc || ἀλλ' εἰ μάλιστα G ἀλλὰ μ. Pb ἀλλ' αἰετὰ μ. Pa || μάλιστα
σὺ φαῦλος ὑπάρχεις (ὑπῆρχες G) Pb G μ. οὐ φαῦλος εἰ Ca μ. μὴ φαῦλος οὐ σὺ εἰ Pa μ.
σὺ φ. εἰ οὐδαμῶς Pc μ. σὺ ὁ φαῦλος εἰ Mb || 6 καὶ διὰ Pb || διὰ τοῦτο κολάσεως ἄξιος G Pb
Mb Ca διὰ τοῦτο (δι' αὐτό τ. Pa) γοῦν καὶ (καὶ *om.* Pa) ἄξιος εἰ κολ. Pa Pc || ἐπειδὴ *pro*
ὅτι Pb || 7 *deest erim. in* Pc || συνουσίας Mb Ca || ἀποφεύγειν Pb φεύγειν Mb Ca ||
7-8 αὐτοῖς ἐκείνοις κακίας G || 8 τῆς αὐτῶν κακίας Pb ἐκείνων τῆς κ. Mb Ca || κοινωνοὶ Pb
Pa Mb || δόξωμεν G

195

Κάμηλος τὸ πρῶτον ὀφθεῖσα

Ὅτε πρῶτον κάμηλος ὤφθη, οἱ ἄνθρωποι φοβηθέντες καὶ τὸ μέγεθος καταπλαγέντες ἔφειγον. ὡς δὲ χρόνον προΐοντος συνείδον αὐτῆς τὸ πρᾶον, ἐθάρρυσαν μέχρι τοῦ προσελθεῖν. αἰσθόμενοι δὲ κατὰ μικρὸν ὡς χολὴν τὸ ζῶον οὐκ ἔχει, εἰς τοσοῦτον καταφρονήσεως ἤλθον ὥστε καὶ χαλινούς αὐτῇ περιθέντες παισὶν ἐλαύνειν δεδώκασι.

5 Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τὰ φοβερά τῶν πραγμάτων ἢ συνήθεια μεγάλως καταπραΐνει.

Codd. G Pb Pa Ca-(Ia III)

1 πρῶτος G -ως Pa || 2 ἐφυγον Ca || προσιόντος G || συνιδόντες G Pb Ca || 3 ὡς χολὴν om. G || *prosl ζῶον in Pb* || εἰς τοῦτο Pa || 4 χαλινόν Pa || πᾶσιν Pa || ἔδωκαν Ca Ia || αὐτὴν ἔδωκαν Pa || 5 μεγάλως om. Pa Ca || *prosl καταπρ. in G*

196

Ὅφεις καὶ καρκίνος

Ὅφεις καὶ καρκίνος ἐν ταύτῳ διέτριβον. καὶ ὁ μὲν καρκίνος ἀπλῶς τῷ ὄφει καὶ εὐνοικῶς προσεφέρετο, ὁ δὲ ὄφεις ἀεὶ ὑπουλός τε καὶ πονηρός ἦν. τοῦ δὲ καρκίνου συνεχῶς αὐτῷ παραινούντος ἐξαπλοῦσθαι τὰ πρὸς αὐτὸν καὶ τὴν αὐτοῦ διάθεσιν μιμεῖσθαι, ἐκεῖνος οὐκ ἐπέειθετο. διόπερ ὁ καρκίνος ἀγανακτήσας, παρατηρησάμενος αὐτὸν κοιμώμενον, τοῦ φάρυγγος αὐτὸν ἐπιλαβόμενος ἀνείλε, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐκτεταμένον ἔφη “ὦ οὗτος, οὐ νῦν σε ἐχρῆν ἀπλοῦν εἶναι, ὅτε τέθνηκας, ἀλλ’ ὅτε σοὶ παρήνουν καὶ οὐκ ἐπήκουες.”

Οὗτος ὁ λόγος εἰκότως ἂν λέγοιτο ἐπ’ ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων οἱ παρὰ τὸν ἑαυτῶν βίον εἰς τοὺς φίλους πονηρευόμενοι μετὰ θάνατον εὐεργεσίας κατατίθενται.

Codd. G Pb Pa Pg Mb-(Ia III)

1 καρκίνος G Mb -ίνος *rell.* || διέτριβεν G || ἀπλώσας G || καὶ om. G Pb || 2 ὄφεις om. Pa Pg Mb || τε om. Pg Mb || 3 αὐτῷ Pb -όν *rell.* || τὰ (om. G) κατ’ αὐτὸν G Pg Mb || 3-4 καὶ-μιμεῖσθαι] κατὰ τὴν αὐτοῦ διάθεσιν ὑποκείμενον Pb || 4 ἐκεῖνος δὲ Pg || ὁ καρκίνος om. Pa Pg Mb || 5 αὐτὸν *prosl φ.* G || *deest ceteris* || ἀνείλε καὶ Pg om. *rell.* || ἰδεν G εἶδεν Pb || 6 καὶ ἔφη G Pb || εἶπεν Pg || χρῆ G Pb || εἶναι om. Pa || ἕως ὅτε Pa || ἀλλ’ ὅτε σοὶ G Pb || ὅτε δὲ σοὶ (σε Pg Mb) Pa Pg Mb || 7 καὶ om. Pa Pg Mb || ἐπείθου Pg Mb ἀτήρησο Pa Ia || 8 οὕτως ὁ λ. G || λέγετο G Mb || περὶ Pb Pg || τῶν ἑαυτῶν G Mb || 9 μετὰ δὲ θ. G || μετὰ τὸν θ. Pa

197

Ὅφεις καὶ γαλῆ καὶ μύες

Ὅφεις καὶ γαλῆ ἐν τινὶ οἰκίᾳ ἐμάχοντο. οἱ δὲ ἐνταῦθα μύες ἀεὶ καταναλισκόμενοι ὑπὸ ἀμφοτέρων, ὡς θεάσαντο αὐτοὺς μαχομένους, ἐξῆλθον βαδίζοντες. οἱ δὲ ἰδόντες τοὺς μύας, ἀφέντες τὴν πρὸς ἑαυτοὺς μάχην ἐπ’ ἐκείνους ἐτράπησαν.

Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν πόλεων οἱ ἐν ταῖς τῶν δημαγωγῶν στάσεσιν ἑαυτοὺς παρειαυκ-
5 λούντες λανθάνουσιν αὐτοὶ ἐκατέρων παρανάλωμα γιγνόμενοι.

Codd. G Pb Pa Mb-(Ia)

1 οἰκίας Mb || καταναλίσκοντο G || καταναλίσκοντο Pb || 2 ὑπ’ Pb Mb || αὐτοὺς-βαδίζοντες Ia || om. G Pb Pa || τὴν μάχην εἰς θεῶν ἐξήσαν Mb || 2-3 οἱ δὲ-τοὺς μύας *scripsi* || οἱ δὲ

τούτους θεασάμενοι Mb ιδόντες δὲ τοὺς μ. Ia δὲ τοὺς μ. (omissis ceteris) G tantum τοὺς μύας Pb Pa || 3 τότε ἀφέντες Ia || αὐτῶν G αὐτοῖς Mb || 4 καὶ οἱ ἐπὶ-οἱ ἐν Pa || τῶν om. G Pb || ἐνστάσειν G Pb || παρειαυκλῶντες Charitonides παρασκύλλοντες G περισκύλλαντες Pb -οντες Schneider παρειαυκλῶντες Pa περισκυλῶντες Mb παρειαυκλῶντες Ia || 5 αὐτοὶ Pa αὐτοὺς Mb αὐτοῖς G Pb || γινόμενοι Pb Pa Mb

198

Ὅφεις πατούμενος καὶ Ζεὺς

Ὅφεις ὑπὸ πολλῶν πατούμενος ἀνθρώπων τῷ Διὶ ἐνετύγχανε περὶ τούτου. ὁ δὲ Ζεὺς πρὸς αὐτὸν εἶπεν “ἀλλ’ εἰ τὸν πρότερόν σε πατήσαντα ἐπληξας, οὐκ ἂν ὁ δεύτερος ἐπεχείρησε τοῦτο ποιῆσαι.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ τοῖς πρώτοις ἐπιβαίνουσιν ἀνθιστάμενοι τοῖς ἄλλοις φοβεροὶ γίνονται.

5

Codd. G Pb Pg Mb Ca-(III)

1 περὶ τούτου om. Pg Mb Ca || 2 σε om. G Pb || 3 σοι τοῦτο π. Ca || 4 ὅπως δηλοῖ μὲν ὁ λ. δ. Ca || ὅτι τοῖς πρώτοις ἀντίς Ca || ἐπιβαίνουσιν ἀνθιστάμενοι III ἐπιβαίνοντες Pb ἀμυνόμενοι G Pg Mb Ca

199

Παῖς καὶ σκορπίος

Παῖς πρὸ τοῦ τείχους ἀκρίδας ἐθήρενε. πολλὰς δὲ συλλαβῶν, ὡς ἐθεάσατο σκορπίον, νομίσας ἀκρίδα εἶναι, κοιλάνας τὴν χεῖρα οἷός τε ἦν καταφέρειν αὐτοῦ. καὶ ὅς τὸ κέντρον ἐπάρας εἶπεν “εἴθε γὰρ τοῦτο ἐποίησας, ἵνα καὶ ἄς συνείληφας ἀκρίδας ἀποβάλης.”

Οὗτος ὁ λόγος ἡμᾶς διδάσκει μὴ δεῖν πᾶσι τοῖς χρηστοῖς καὶ πονηροῖς κατὰ ταῦτα προσφέρεσθαι.

5

Codd. G Pb Pa Pc Pg Ca (Ma Mo)-(II IV)

1 τοῦ om. G Pb || 2 οἷθεις Pa Pc μὲν ν. || αὐτοῦ τὴν χ. G Pb || καταφέρων G || αὐτὸν Pc Ca || 2-3 καὶ ὡς G Pb Pa Ca || 3 ἐπάρας| ἐπληξεν G Pb || εἴθε γὰρ| θέλων Pb || ποιήσας Pa || ἄς κατέχω τὰς ἀφὰς ἀκρίδας G Pb || 4 ἀποβάλης Pc Ca ἀποβάλλης (-εις G) Pb G ἀπολέσης Pa ἀπέλλα (?) Pg malim ἀπέβαλες || 5 ὅπως διδάσκει ἡμᾶς Ca οὗτος ὁ λ. διδ. ἡμᾶς Pg οὗτος ὁ λ. διδ. (δηλοῖ Pc) Pa Pc || μηδὲν Pc || τοῖς πονηροῖς Pa Pc || 5-6 κατὰ αὐτὰ G κ. ταῦτα Pa Pc om. Pb τὰ αὐτὰ (om. κατὰ) Ca || 6 προσφέρειν Ca

200

Παῖς κλέπτης καὶ μήτηρ

Παῖς ἐκ διδασκαλείου τὴν τοῦ συμφοιτητοῦ δέλτον ἀφελόμενος τῇ μητρὶ ἐκόμισε. τῆς δὲ οὐ μόνον αὐτὸν μὴ ἐπιπληξάσης ἀλλὰ καὶ ἐπαινεσάσης αὐτόν, ἐκ δευτέρου ἱμάτιον κλέψας ἤνεγκεν αὐτῇ, καὶ ἔτι μᾶλλον ἐκείνη ἀπεδέξατο. προῶν δὲ τοῖς χρόνοις, ὡς νεανίας ἐγένετο, ἤδη καὶ τὰ μείζονα κλέπτειν ἐπεχείρει. ληφθεὶς δὲ ποτε ἐπ’ αὐτοφώρῳ καὶ περιαγκωνισθεὶς ἐπὶ τὸν δῆμιον ἀπήγετο. τῆς δὲ μητρὸς ἐπακολουθούσης αὐτῷ καὶ στερνοκοπομένης, ὁ νεανίας εἶπεν “θέλω τι εἰπεῖν τῇ μητρὶ μου εἰς τὸ οὖς.” καὶ ἐπεὶ τάχιστα αὐτῷ προσῆλθε, τοῦ ὥτιον ἐπιλαβόμενος

5

κατέδακεν αὐτό. τῆς δὲ κατηγοροῦσης αὐτὸν ὡς δυσσεβῆ, ἐκεῖνος ἔφη “ἀλλὰ τότε
 10 ὅτε σοι πρῶτον τὴν δέλτον κλέψας ἤνεγκα, εἰ ἐπληξάς με, οὐκ ἂν μέχρι τούτου ἐχώρησα
 ὡς καὶ ἐπὶ θάνατον ἀπάγεσθαι.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τὸ κατ' ἀρχὰς μὴ κωλυόμενον ἐπὶ μείζον αὖξεται.

Codd. G Pb Pg Mb Pa—(Ia II III)

Textum minus accuratum praebent G Pb, *cum* Ia *mixtum* Pa Pg Mb. 1 ὑφελόμενος
 Pa ἀνελόμενος Pb || διεκόμεσε Mb || 2 αὐτῷ Pa || μὴ om. Pa Pb Pg || ἐκπληξάσης G ||
 καὶ| μᾶλλον Pa || αὐτὸν om. Mb || 3 καὶ ἐτι Pb ἐτι G ἐτι δὲ Pa Pg Mb Ia || μᾶλλον
 ἐκείνη ἀπεδέξατο G Pb μ. ἀποδεξαμένης (ἀπ. αὐτῆς Ia) Pg Mb Ia ἐπαινεσάσης αὐτὸν
 ἐκείνης Pa || τοῖς om. G Pb || 4 ὡς-ἐπεχείρει Pg Mb Pa Ia ὁ νεανίας ἐπὶ (καὶ ἐπὶ Pb) τὰ
 μείζονα (μείζων G) κλέπτειν ἐπεχείρει (ἐχώρει pr. κλ. ἐπ. Pb) G Pb || 5 ἐπ' αὐτοφώρῳ (-όρω
libri) om. Pb || περιγωνισθεῖς G || τὸν δῆμιον Pg τ. δῆμον (δῆμον Pb) G Pb Mb τοὺς
 δημίους Pa || ἀπῆγον Pg || μητρὸς om. Pa || 6 στερνοκοπομένης *Halim* στερνοποιουμένης
 G Pa -πονοιμένης Pb -τοπούσης Mb -τυπτούσης Pg τὰ στέρνα τυπτομένης Ia ||
 ὁ νεανίας om. Pg Mb Pa Ia || θέλω-οὐς G Pb βούλεσθαι τι αὐτῇ εἰπεῖν πρὸς τὸ οὐς (πρὸς
 τὸ οὐς εἰπεῖν Pg Mb) Ia Pa Pg Mb, *nescio an recte* || 7 καὶ-προσῆλθε (αὐτῇ pr. Pa) Ia
 Pa ἡ δὲ ἐλθοῦσα πρὸς αὐτὸν ταχέως G τῆς δὲ προσελθούσης ταχέως Pb καὶ προσελθοῦσα
 τ. Pg Mb || 7-8 τοῦ (καὶ τοῦ Pa) ὠτίου-αὐτό Ia Pa τοῦ ὠτίου ἐπιλαβόμενος καταδήξας ἀφείλετο
 Pg Mb ἐκεῖνος (om. Pb) ἐπελάβετο τοῦ ὠτός αὐτῆς καὶ αὐτὸν (αὐτὸν om. Pb) ἐξέκοψε G
 Pb || 8 αὐτὸν ὡς δ. G Pb δυσσέβειαν καὶ λεγούσης μὴ ἀρκεῖσθαι οἷς πεπλημμέληκεν ἤδη ἀλλὰ
 καὶ τὴν μῶν ἐλωβήσατο Pg Mb αὐτοῦ δυσσέβειαν (ἀσέβειαν Ia) εἶπερ (εἰπεῖν Pa) μὴ ἀρκεσθεῖς
 οἷς (σοι Pa) ἤδη πεπλημμ. καὶ τὴν μῶν ἐλωβήσατο Ia Pa || κάκεινος Ia Pa || ὑπολαβὼν ἔφη
 Pg Mb ὑποτυχὼν εἶπεν Ia Pa || τότε om. Pg Mb || 9 πρῶτον om. G || ἐπέπληξάς με Pg
 Pa πέπληξάς μοι Mb || τοῦτο G || 10 ὡς Pa Ia om. *rell.* || ἀπάγεσθαι Pa ἐπ- G
 ἐπηγόμεν Mb ἡγόμεν Pb ἡπειγόμεν Pg || 11 κολαζόμενον (-μένον Pg) Pa Pg Mb ||
 μείζων G μείζονα Pa Pg Mb || αὖξει Pb

201

Περιστέρα διψῶσα

Περιστέρα δίψει συνεχομένη, ὡς ἐθεάσατο ἐν τινι πίνακι κρατῆρα ὕδατος γεγραμ-
 μένον, ὑπέλαβεν ἀληθινὸν εἶναι. διόπερ πολλῶ ρόιζῳ ἐνεχθεῖσα ἔλαθεν ἑαυτὴν τῷ
 πίνακι ἐντινάξασα. συνέβη δὲ αὐτῇ τῶν πτερῶν περιθλασθέντων ἐπὶ τὴν γῆν κατα-
 πεσοῦσαν ὑπὸ τινος τῶν παρατυχόντων συλληφθῆναι.

5 Οὕτως ἐνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ σφοδρὰς ἐπιθυμίας ἀπερισκέπτως τοῖς πράγμασιν
 ἐπιχειροῦντες ἑαυτοὺς εἰς ὀλεθρον βάλλουσιν.

Codd. G Pb Pa Pg Mb Ca—(Ia III)

1 π. ποτε δίψει Ca || ἐν τινι ποταμῷ Pb || 2 ἀληθῇ Pg Mb Ca || διότι Pa || ρύζῳ G Pa
 || 2-3 ἔλαθεν αὐτῇ τῷ πίνακι ἐμπεσεῖν καὶ ἐντινάξας (ἐκτινάξασα Pb) G Pb || 3 δὲ Pa οὖν
 Pg Mb Ca om. G Pb || αὐτὴν G || περιθλασθέντων G περικλασθέντων Pb περιθραν-
 σθέντων (παρα- Pg) Pa Pg Mb Ca || ὥστε ὑπὸ τὴν γῆν G || τῆς γῆς Pa || καταπεσοῦσα Pg
 || 4 παρατετυχηκότων Pg Mb Ca || καταληφθῆναι Pb || 5 ῥαθυμίας G Pb || ἀπερισκέπτως
 πράγμασιν G Pb ἀπροσκέπτως τοῖς pr. Pa || 6 λανθάνουσιν ἑαυτοὺς εἰς ὀλ. ἐμβάλλοντες
 (εἰσίσυντες Pa) Ia Pa || ἐμβάλλουσιν Pg περιβάλλουσιν Mb Ca

202

Περιστέρα καὶ κορώνη

Περιστέρα ἐν τινι περιστερεῶνι τρεφομένη ἐπὶ πολυτεκνίᾳ ἐφρυνάττετο. κορώνη
 δὲ ἀκούσασα αὐτῆς τῶν λόγων ἔφη “ἀλλ', ὦ αὐτῇ, πέπαυσο ἐπὶ τούτῳ ἀλαζονευο-
 μένῃ· ὅσῳ γὰρ ἂν πλείονα τέκνα σχῆς, τοσοῦτῳ περισσοτέρας δουλείας στενάξεις.”

Οὕτω καὶ τῶν οἰκετῶν δυστυχέστεροί εἰσιν ὅσοι ἐν τῇ δουλείᾳ τεκνοποιοῦσιν.

Codd. G Pb Pa Pc Pg Mb Ca (Ma Mo)–(Ia III)

1 περιστερῶνι Pb Pc περιστεροτροφέω Pa || ἐπὶ Pb Pa Pc ἐν G Pg Mb Ca || πολυτελεία Pc || 1-2 κορώνη-λόγων om. G || 2 τῶν λόγων om. Pb Pc || ἀλλ' om. Pg Mb Ca || αὐτῇ Pb || τούτοις G Pg Mb || 3 ὅσον G Pb || ἂν om. Pc || πλεον Pa || σχῆς Pa Pc ἔχης Pg ἔχεις Mb Ca ποιεῖς (-ῆς Pb) G Pb || τοσοῦτον G Pb || περιττοτέρας G Pb περισσοτέραν Pc -ον Ca -ρα Pg Mb περιστερᾶ Pa || δουλείας Pa -αν Pc -α Pg Mb Ca λύπας Pb λύπης G || στενάξεις (ἂν στ. G) G Pc Pg Mb -άζεις Pa Ca συνάγει Pb || 4 δυσχερεῖς Pb δυστυχέστατοι Mo || τ. (τέκνα ποιούσι Pb) πολλά G Pb τέκνα ποιῶσιν (-ῶσιν Pg) Mb Pg

203

Πίθηκος καὶ ἀλιεῖς

Πίθηκος ἐπὶ τινος ὑψηλοῦ δένδρου καθήμενος, ὡς ἐθεάσατο ἀλιεῖς ἐπὶ τινος ποταμοῦ σαγήνην βάλλοντας, παρετηρεῖτο τὰ ὑπ' αὐτῶν πραττόμενα. ὡς δὲ ἐκείνοι τὴν σαγήνην ἀνασπάσαντες μικρὸν ἀποθεν ἡρίστων, ὁ πίθηκος καταβὰς ἐπειρᾶτο καὶ αὐτὸς τὰ αὐτὰ πράττειν· φασὶ γὰρ μιμητικὸν εἶναι τὸ ζῷον. ἐφαψάμενος δὲ τῶν δικτύων, ὡς συνελήφθη, ἔφη πρὸς ἑαυτὸν “ἀλλ’ ἐγωγε δίκαια πέπονθα· τί γὰρ 5 ἀλιεύειν μὴ μαθὼν τούτῳ ἐπεχείρουν;”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ἡ τῶν μηδὲν προσηκόντων ἐπιχειρήσεις οὐ μόνον ἀσύμφορος, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβής ἐστιν.

Codd. G Pb Pa Pg Mb–(II IV)

1 δένδρου ὑψηλοῦ G || καθήσας Pa καθεζόμενος G || ἐν τινι ποταμῷ Pb ἐπὶ τινος ἡόνος Pa || 2 σ. ἔλκοντας Pa || παρετήρει Pb παρετήρει τῶν G || 3 ἡρίστων G Pb Pg Mb ἔρρικτον Pa || ὁ (ὁ δὲ G) πίθηκος G Pb om. Pa Pg Mb || 4 δὲ Pa pro γὰρ || μιμητικὸν ζῶον εἶναι τὸ τοιοῦτον ἐφαψ. τῶν ἰχθύων Pb || 5 αὐτὸν Pb || 6 ἀλιεὺς G Pb pro -εύειν || τοῦτο G Pb Pa Pg || 7 *epim. deest in* Pb || οἱ pro ἡ Mb

204

Πλούσιος καὶ βυρσοδέψης

Πλούσιος βυρσοδέψει παρωκίσθη· μὴ δυνάμενος δὲ τὴν δυσωδίαν φέρειν ἐπέκειτο αὐτῷ ἵνα μεταβῇ. ὁ δὲ ἀνεβάλλετο, λέγων μετ’ ὀλίγον χρόνον μεταβήσεσθαι. τούτου δὲ συνεχῶς γενομένου, συνέβη χρόνου διελθόντος τὸν πλούσιον ἐν συνηθείᾳ γενόμενον τῆς δυσωδίας μηκέτι αὐτῷ ἐνοχλεῖν.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ἡ συνηθία καὶ τὰ δυσχερῆ τῶν πραγμάτων καταπραϋνει. 5

Codd. G Pb Mb Pa (Ma Mo)–(IV)

1 βύρσει (-ῃ G) Mb G βυρσοδεῦσι Pb || παρωκίσθη Pa παρακείμενος (περι- Pb) G Pb παραμένοντι Mb || δὲ om. Mb || 1-2 διετίλει ἐκάστοτε αὐτῷ ἐπικείμενος Pa || 2 ἀνεβάλλετο G Pb ὡς αἰεὶ αὐτὸν διανεβάλλετο Pa || λέγων-μεταβήσεσθαι] χρόνον λέγων μ. Pb || τοῦτο G || 3 γινομένου Pb Pa || συνέβη-γενόμενον om. G || χρόνου διελθόντος om. Pb || τὸν πλούσιον om. Mb || 3-4 ἐν συνηθείᾳ τῆς ὁσμῆς τούτου γενόμενον μηκέτι αὐτῷ διανοχλεῖν Pb ἐνθά τις ὡς μὴ γενόμενον (ἡθάδα τῆς ὁσμῆς γ. *Slembach, Cham.*) μηκέτι αὐτῷ ἐνοχλεῖν Pa || γενομένου Mb || 4 δυσωδίας G Mb || αὐτὸν Mb || 5 συνηθία τῶν ἡθῶν Pa

205

Πλούσιος καὶ θρηνωδοί

Πλούσιος δύο θυγατέρας ἔχων, τῆς ἐτέρας ἀποθανούσης, θρηνούσας ἐμισθώσατο. τῆς δὲ ἐτέρας παιδὸς λεγούσης πρὸς τὴν μητέρα “ἄθλιαι ἡμεῖς, εἴ γε αὐταί, ὧν

- ἔστι τὸ πάθος, θρηνεῖν οὐκ ἴσμεν, αἱ δὲ μηδὲν προσήκουσαι οὕτω σφοδρῶς κόπτονται καὶ κλαίουσιν," ἡ μήτηρ ἔφη "μὴ θαύμαζε, τέκνον, εἰ οὕτως αὐται θρηνοῦσιν· ἐπὶ γὰρ ἀργυρίῳ τοῦτο ποιοῦσιν."

Οὕτως ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ φιλαργυρίαν οὐκ ὀκνοῦσιν ἀλλοτρίας συμφορὰς ἐργολαβεῖν.

Codd. G Pb Pg Mb Ca Pa Pc-(Ia III)

1 τῆς μᾶς Pb Mb || τὰς θρηνούσας Ia Pa Pc Ca θρήνους G || 2 λαλούσης G Pb || πρὸς τὴν μῖα αὐτῆς Pc om. Pb || ὡς ἀθλῖαι (om. ἡμ.) Pb || εἰ γε αὐταί] ὅτι ἡμεῖς μὲν Ca || αὐταί Pb αὐται tell. || μὲν ροσὶ αὐταί Ia Pa || 2-3 ὧν ἔστι om. Pa || ὧν τὸ πάθος ἔστι Ia Pc Ca || 3 μηδὲν] μακρὸν G Pb || σφόδρα Pa Pc Pg Mb Ca Ia || τύπτονται Pc || 4 καὶ κλαίουσιν om. Pc || καὶ (om. Pb Ca) ἡ μήτηρ ἔφη G Pb Pg Mb Ca ἡ μήτηρ ὑποτυχοῦσα εἶπεν Ia ἐκείνη ὑποτυχοῦσα εἶπεν (ἔφη Pc) Pa Pc || ἀλλὰ μὴ Pa Pc Ca Ia || θ. τοῦτο, τέκνον Pc || αὐται οὕτως Pb || οὕτως οἰκτρῶς Pa Pc Ca || 5 ἀργ. γὰρ Mb || ποιοῦσιν] ὥσιν Pg || 6 ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ἔνιοι Pg Mb || καὶ ἀλλ. Pa Pc Ca || ἐνίων πρὸ ἀλλ. Pg Mb || 7 ἐργολαβεῖν Pc ἔργον λαβεῖν Ca ἔργω λαβεῖν tell.

206

Ποιμὴν καὶ κύων

Ποιμὴν ἔχων κύνα παμμεγέθη τούτῳ εἰώθει τὰ ἔμβρυα καὶ τὰ ἀποθνήσκοντα τῶν προβάτων παραβάλλειν. καὶ δὴ ποτε εἰσελθούσης τῆς ποιμνῆς, ὁ ποιμὴν θεασάμενος τὸν κύνα προσιώντα τοῖς προβάτοις καὶ σαίνοντα αὐτὰ εἶπεν "ἀλλ', ὦ οὗτος, ὃ θέλεις σὺ τούτοις ἐπὶ τῇ σῇ κεφαλῇ γένοιτο."

- 5 'Ο λόγος εὐκαιρος πρὸς ἄνδρα κόλακα.

Codd. G Pb Pa Pc Mb-(Ia IV)

1 τοῦτον G Pb || 2 εἰσελθὼν τῇ ποιμνῇ G Pb || καὶ θεασάμενος Pb || 3 προσιώντα-αὐτὰ] τοῖς πρόβασι σαίνοντα Pa προσιώντα τοῖς πρόβασι Pc || περισαίνοντα Mb || ἀλλ' οὗτος ὡς θέλεις G || 4 σὺ om. Mb || ἐπὶ τούτοις ἐπὶ Pc || 5 πρὸς ἄνδρα κόλακα ὁ λ. εὐκ. Pa Pc || εὐκαιρός ἐστι Pb

207

Ποιμὴν καὶ θάλασσα

- Ποιμὴν ἐν τινι παραθαλασσίῳ τόπῳ νέμων, ὡς ἐθεάσατο τὴν θάλασσαν γαληνὴν τε καὶ πραεῖαν, ἐπεθύμησε πλεῖν. διόπερ πωλήσας αὐτοῦ τὰ πρόβατα, φοίνικας ἀγοράσας καὶ ναῦν ἐμφορτισάμενος, ἀνήχθη. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου καὶ τῆς νηὸς περιτραπίσης, πάντα ἀπολέσας μόλις ἐπὶ τὴν γῆν διενήξατο. πάλιν δὲ γαλήνης γενομένης, ὡς ἐθεάσατό τινα ἐπὶ τῆς γῆς ἐπαινοῦντα τῆς θαλάσσης τὴν ἡρεμίαν, ἔφη "ἀλλ', ὦ οὗτος, αὕτη γάρ σοι φοινίκων ἐπιθυμεῖ."

Οὕτω πολλάκις τὰ παθήματα τοῖς φρονίμοις γίνεται μαθήματα.

Codd. G Pb Pg Mb Pa (Pe)-(Ia II III)

1 τόπῳ om. Pb Pa || γαληνῶσαν Pa || 2 πλεῖν G || πλεῖν καὶ ἐμπορεῖσθαι Mb || αὐτοῦ om. Pa Ia || φοίνικας ἐπρίατο Pa Ia || 3 ἐμφορτισάμενος G Pb || ἀνήχθη G || 4 ἐπιτραπίσης Pa || πόλις Pb || ἐπὶ τὴν γῆν Schh. ἐπὶ τῆς γῆς G Pb Pg Mb ἐπὶ γῆς Pa Ia || 5 γενομένης G || ἐπὶ τῆς ἡρόνος Pa ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ Ia || τὴν τῆς θ. ἡρεμίαν Pb || 6 νημελίαν Pg Mb || σου Pg Mb || φοινικίων G Pb || 7 τοῖς ἀνῶις Pg Mb || γίνονται G Pb Pa

208

Ποιμὴν καὶ πρόβατα

Ποιμὴν ἐλάσας τὰ πρόβατα εἰς τινα δρυμῶνα, ὡς ἐθεάσατο δρῦν παμμεγέθη μεστήν βαλάνων, ὑποστρώσας τὸ ἱμάτιον ἐπὶ ταύτην ἀνέβη καὶ τὸν καρπὸν ἀντίσειε. τὰ δὲ πρόβατα ἐσθίοντα τὰς βαλάνους ἔλαθε καὶ τὸ ἱμάτιον συγκαταφαγόντα. ὁ δὲ ποιμὴν καταβάς, ὡς ἐθεάσατο τὸ γεγονός, εἶπεν “ὦ κάκιστα ζῶα, ὑμεῖς τοῖς λοιποῖς ἔρια εἰς ἐσθῆτα παρέχετε, ἐμοῦ δὲ τοῦ τρέφοντος καὶ τὸ ἱμάτιον ἀφείλεσθε.” 5

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων πολλοὶ δι’ ἄγνοιαν τοὺς μηδὲν προσήκοντας εἰεργετοῦντες κατὰ τῶν οἰκείων φαῦλα ἐργάζονται.

Codd. G Pb Pa Pc Mb Ca-(Ia III)

1 εἰσελάσας Pa Pc || 1-2 δρῦν μεστήν β. παμμεγέθη Pa || 2 τὸ (om. Pb) ἱμάτιον Mb Ca Pb || τὸ ἱμ. αὐτοῦ Pa || τὰ ἱμάτια (ἱμ. αὐτοῦ Pc) G Pc || ἐπ’ αὐτὴν Pb || ὑπὸ ταύτην G || τὸν om. G Pb || ἀνέστιεν G || κατέσειε (III) *Halm C’halm.* || 3 πρ. ἀντισείοντα τὰς β. ἥστιον. ἔλαθε δὲ καὶ Pc || ἔλαθον G Pb || ἔλαθε-συγκ. || ἔλαθε διαρρήξαι καὶ τὸ ἱμ. (τὰ ἱμάτια Ca) Mb Ca || τὸ ἱμάτιον Mb || τὰ ἱμάτια *rell.* || συγκαταφαγόντα Pc || συγκαταφαγεῖν G Pb || 4 καταβάς om. Mb || 5 εἰς om. G || ἐσθῆτας Pa Ia || παρεχόμενα, ἐμοῦ τοῦ τρ. Pa Pc || τρ. ὑμᾶς G Pb Ia || καὶ ἱματίων G || καὶ (om. Pc) τα ἱμάτια Pa Pc || κατεφάγετε καὶ ἀφείλασθε ἀπ’ ἐμοῦ Pa || ἀφείλασθε (-σθαι G) G Pb Ca || ἀφείλεσθαι Mb || 6 καὶ om. Pa || πολλοὶ Pb || om. Ca || πολλάκις (οἱ π. Mb) G Pa Pc Mb || 7 κατὰ om. Pa

209

Ποιμὴν καὶ λυκιδεῖς

Ποιμὴν εὐρῶν λυκιδεῖς τούτους μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας ἔτρεφεν, οἰόμενος ὅτι τελειωθέντες οὐ μόνον τὰ ἑαυτοῦ πρόβατα φυλάξουσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐτέρων ἀρπάζοντες ἑαυτῷ οἴσουσιν. οἱ δὲ, ὡς τάχιστα ἐτράφησαν, ἀδείας τυχόντες πρῶτον αὐτοῦ τὴν ποίμνην διέφθειραν. καὶ ὅς ἀναστενάξας εἶπεν “ἄλλ’ ἐγωγε δίκαια πέπονθα· τί γὰρ τούτους νηπίους ὄντας ἔσωζον, οὓς ἔδει καὶ ηὔξημένους ἀναιρεῖν;” 5

Οὕτως οἱ τοὺς πονηροὺς περισώζοντες λανθάνουσι καθ’ αὐτῶν πρῶτον αἰτούς ῥωννύντες.

Codd. G Pb Mb Pa-(Ia)

1 λυκίδια ταῦτα G Pb || ἔτρεφον Mb || 2 τελειωθέντες || εἰ ταῦτα θρέψει Pb || τηρήσουσιν Pa Ia || τηροῦσιν Mb || τὰ (om. Pa Ia) ἕτερα Mb Pa Ia || τὰ ἐτέρωθεν G || 3 ἑαυτῷ G || αὐτῷ *rell.* || ηὔξηθησαν Pa Ia || ἤδειςαν Mb || ἀδείας δὲ G || πρῶτα τὴν ἑαυτοῦ π. Mb || 4 διαφθείρειν ἤρξαντο Pa Ia || καὶ ὡς G || καὶ ὡς ταῦτα ἤσθετο Pa || 5 ἔσωζον || ἔτρεφον Pb || αὔξαμένους Mb || ἠύξα- G || 6 τοῖς πονηροῖς Pa || κατὰ αὐτῶν G || καθ’ ἑαυτῶν Pa || 7 ῥωννύοντες Mb

210

Ποιμὴν παίζων

Ποιμὴν ἐξελαύνων αὐτοῦ τὴν ποίμνην ἀπὸ τινος κώμης πορρωτέρω διετέλει τοιαύτη παιδιᾷ χρώμενος· ἐπιβοώμενος γὰρ τοὺς κωμήτας ἐπὶ βοήθειαν ἔλεγεν ὡς λύκοι τοῖς προβάτοις ἐπῆλθον. δις δὲ καὶ τρίς τῶν ἐκ τῆς κώμης ἐκπλαγέντων καὶ ἐκπηδησάντων, εἶτα μετὰ γέλωτος ἀπαλλαγέντων, συνέβη τὸ τελευταῖον τῇ ἀληθείᾳ λύκους ἐπελθεῖν. ἀποτεμνομένης δὲ αὐτοῦ τῆς ποίμνης καὶ αὐτοῦ ἐπὶ βοήθειαν ἐπιβοῶντος, ἐκεῖνοι 5

ὑπολαβόντες αὐτὸν παίζειν κατὰ τὸ ἔθος, οἷδέν ἐφρόντισαν· καὶ οὕτως αἰτῶ συνέβη ἀπολέσαι τὰ πρόβατα.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τοῦτο κερδαίνουνσιν οἱ ψευδόμενοι, τὸ μὴδ' ὅταν ἀληθεύωσι πιστεῦσθαι.

Codd. G Pb Pa Pg Mb Ca-(II IV)

1 πορρωτέρως Pb περαιτέρω Pg || 2 παιδία G Ca -εία Pa πολιτεία Pg Mb || χρόνῳ μὲν ὡς Pa || ἐπιβρόμενος G || γὰρ om. Pa Mb || πολίτας Ca || 3 ἐπῆλθοσαν Pg Mb Ca ἐπέθνε Pa || δὲ om. Pb Ca || τῶν om. G Pb Pg || ῥώμης Pb || 3-4 καὶ ἐκπ.-συνέβη| εἶτα συνέβη G || 4 λύκους (λύκον Pg) ἐπελθεῖν τῇ ἀληθείᾳ Pg Mb ταῖς ἀληθείαις λύκους ἐπ. G Pb Pa || 5 ἀποτεμνομένης (-ου G, -ος Ca) δὲ αὐτοῦ τῆς ποιμνῆς (ἀγέλης τῶν προβάτων Mb) G Pb Pg Mb Ca ἀποτεμνομένου-τὴν ποιμνὴν Pa -μένων δὲ αὐτῶν τὴν ποιμνὴν Cham. || καὶ αὐτοῦ-ἐπιβοῶντος Pg Mb καὶ αὐτοῦ ἐπιβοῶντος ἐπὶ βοήθεια Ca καὶ αὐτὸς ἐπὶ βοήθειαν βοῶν G Pb καὶ τοῦ ποιμένος ἐπὶ βοήθεια τοῖς κωμήτας ἐπικαλουμένου Pa || 6 ἦθος Pg Mb Ca || ἦττον ἐφρόντιζον Pa Pg Mb Ca || οὕτως συνέβη αὐτὸν Pg Mb Ca || 7 ἀπολέσθαι τὰ πρ. G Pb τῶν προβάτων στερηθῆναι Pa || 8 ὅλως δηλοῖ Ca || ψευδολόγοι Pa || ἵνα τὸ G || μὴδὲ Pa Pg Ca μὴδὲν Mb || ἀληθεύουσι G Ca -ωνται Pb || 9 πιστεῦσθαι ὑπό τινος G Pb

211

Παῖς λουόμενος

Παῖς ποτε λουόμενος ἐν τινὶ ποταμῷ ἐκινδύνευεν ἀποπνιγῆναι. ἰδὼν δὲ τινα ὁδοιπόρον, τοῦτον ἐπὶ βοήθειαν ἐφώνει. ὁ δὲ ἐμέμφετο τῷ παιδί ὡς τολμηρῷ. τὸ δὲ μεिरάκιον εἶπε πρὸς αὐτόν “ἀλλὰ νῦν μοι βοήθει, ὕστερον δὲ σωθέντι μέμφου.”

[Ὁ λόγος εἴρηται πρὸς τοὺς ἀφορμὴν καθ' ἑαυτῶν διδόντας ἀδικεῖσθαι.]

Codd. G Pb Pg Mb Ca-(IV)

1 ἐκινδύνευεν Mb || τοῦ ἀποπνιγῆναι G || τινα om. Pb || 2 βοήθεια Ca || ἐκάλει Mb Ca || τὸν παῖδα ὡς τολμηρόν G Pb || 3 νῦν με G μοι om. Pb || σωθέντι μοι G Pb || μέμψει (-η Ca) Pg Mb Ca || 4 ὅλως μοι ὁ λ. Ca || ἀφορμὰς Pb

212

Πρόβατον κειρόμενον

Πρόβατον ἀφυῶς κειρόμενον πρὸς τὸν κείροντα ἔφη “εἰ μὲν ἔριον ζητεῖς, ἀνωτέρω τέμνε, εἰ δὲ κρέως ἐπιθυμεῖς, ἄπαξ με καταθύσας τοῦ κατὰ μικρὸν βασανίζειν ἀπάλλαξον.”

Πρὸς τοὺς ἀφυῶς ταῖς τέχναις προσφερομένους ὁ λόγος εὐκαιρος.

Codd. G Pb Pg Mb Ca-(IV)

1 πρὸς τὸν κείροντα (τοὺς κείροντας Pb) G Pb om. Pg Mb Ca || ἔρια Ca || 1-2 ζητεῖτε-τέμνετε-ἐπιθυμεῖτε Pb || 2 κρέας G κρεῶν Pg Mb Ca || καταθύσατε-ἀπαλλάξοντες Pb || 3 ταῖς om. Pg Mb || τὴν τέχνην Ca || περιφερομένους G Pb παρα- Ca || ὁ λόγος εὐκαιρος Pb om. G ὁ λόγος ἀρμόδιός ἐστιν (ἐστὶν om. Pg Mb) Pg Mb Ca

213

Ῥοιὰ, μηλέα καὶ βάτος

Ῥοιὰ καὶ μηλέα περὶ εὐκαρπίας ἤριζον. πολλοῦ δὲ τοῦ νείκου ἀναφθέντος, βάτος ἐκ τοῦ πλησίον φραγμοῦ ἀκούσασα εἶπεν “ἀλλ', ὦ φίλαι, πανσώμεθά ποτε μαχόμεναι.”

Οὕτω παρὰ τὰς τῶν ἀμεινόνων στάσεις καὶ οἱ μηδενὸς ἄξιοι πειρῶνται σοφεῖν.

Codd. G Pb Pa Pc Pg Mb-(Ia II III)

1 καὶ ἐλαία *post* μηλέα Pc Ia || περί κάλλους Pg Mb || τοῦ ἀπτε νείκου *om.* Pg καὶ Mb || 2 φραγμοῦ ἀκούσας G ἀκούσασα φρ. Pc || φίλε G Pa Mb || παυσόμεθα G Pb Pg Mb || μαχόμενοι Pa || 3 *crim. om.* Mb || περί τὰς Pb || ἀμείνων G Pb || σοβεῖν G τινες εἶναι Pb δοκεῖν τι εἶναι (εἶναι τι Pg) Pa Pc Pg

214

Σπάλαξ

Σπάλαξ—ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ζῶον τυφλὸν—λέγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ ὅτι “βλέπω.” κακείνη πειράζουσα αὐτὸν χόνδρον λιβανωτοῦ δοῦσα αὐτῷ ἐπηρώτα τί ποτε εἶη. τοῦ δὲ εἰπόντος ψηφίδα, ἡ μήτηρ εἶπεν “ὦ τέκνον, οὐ μόνον τοῦ βλέπειν ἐστέρησαι, ἀλλὰ καὶ τὰς ὀσφρήσεις ἀπώλεσας.”

Οὕτως ἔνιοι τῶν ἀλαζόνων καὶ τὰ ἀδύνατα ἐπαγγέλλονται καὶ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις 5. ἐλέγχονται.

Codd. G Pb Pa Pg Ca-(Ia II III IV)

1 τὸ *om.* Pa || λέγει πρὸς τὴν ἑαυτοῦ μητέρα Pa || βλέπει Pa Pg || 2 λιβανωτὸν Pb || αὐτῷ *om.* Pa || τί τοῦτο εἶη G Pb || 3 ψηφίδος G || καὶ (*om.* Pb) ἡ μη G Pb *om.* Pa Pg Ca || ἔφη Pa || τὸ βλέπειν G || 4 ὀσφρ. ἀποβέβλησαι Pa || 5 καὶ τὰ Pg Ca μέχρις οὐ τὰ G Pb Pa || ἐπαγγέλλονται G κατεπαγγέλλονται *cell.* || 6 ἐξελέγχονται Pa

214a

“Οτι πονηρὰ γνώμη καὶ αὐτὴν τὴν φύσιν ἀλλοιοῖ καὶ βλάπτει.

Πηρὸν ἀσπάλαξ καὶ τυφλὸν ζῶον. εἰς οὖν τὴν μητέρα θέλων φιλῆσαι ἀντὶ τοῦ στόματος τῷ αἰδοίῳ προσψαύει. τοῦτο δὲ ποιῶν τοὺς ἄλλους ἀδελφοὺς οἶκ' ἔλαθεν. εἰς δὲ αὐτῶν εἶπεν ὥς “θέλων τι μέγα ποιῆσαι καὶ πνοῆς ἧς εἶχες ἐστέρησαι δικαίως.”

Cod. B (IV)

1 ἀλλοιεῖ *cod.* || 2 πηρὸν K nōll, πικρὸν *cod.* || 4 θέλοντι *cod.*, *corr.* K nōll

215

Σφήκες καὶ πέρδικες καὶ γεωργός

Σφήκες ποτε καὶ πέρδικες δίψει συνεχόμενοι ἦκον πρὸς γεωργὸν καὶ παρὰ τούτου ποτὸν ἦτουν, ἐπαγγελλόμενοι ἀντὶ τοῦ ὕδατος, οἱ μὲν πέρδικες περισκάψειν τὰς ἀμπέλους καὶ τοὺς βότρυας εὐπρεπεῖς ποιῆσαι, οἱ δὲ σφήκες κύκλῳ περιστάντες τοῖς κέντροις τοὺς κλέπτας ἀπώσασθαι. κακείνος ὑποτυχὼν ἔφη “ἀλλ' ἔμοιγέ εἰσι δύο βόες, οἵτινες μηδὲν μοι κατεπαγγελλόμενοι πάντα ποιοῦσιν· οἷς ἄμεινόν ἐστιν 5 ἢ ὑμῖν τὸ ποτὸν παρασχεῖν.”

Οὗτος ὁ λόγος πρὸς ἄνδρα ἀχάριστον.

Codd. G Pb Pa Pc Pg-(Ia II III)

1 σφίκαι G || συνεχόμενοι *libri* || καὶ *om.* G || περί Pg || 2 ἐπαγγελλόμενοι Pg -ειλάμεναι Pc || αἱ μὲν π. G || 2-3 τοῖς ἀμπελῶνας Pg || 3 ποιῆσαι Pa Pc ποιήσας Pg || αἱ δὲ σφήκες (σφίκαι G) G Pb αἱ δὲ Pc Pg οἱ δὲ Pa || περιστάντες G Pa -στᾶσαι Pb Pc Pg || 4 τοῖς κέντροις Pb || ἀπώσασθαι Pb G Pa Pc Pg || ὑποτυχὼν *om.* Pc ὑπολαβὼν Pg || εἶπεν Pa Pc Pg || εἰσι *om.* Pa || 5 μοι μηδὲν G || μοι *om.* Pb Pg || κατεπαγγέλλονται π. ποιοῦντες Pc || ἐστιν *om.* Pc || 6 μὴ ὑμῖν Pc ἡμῖν (*om.* ἡ) Pa || τὸν τόπον G || τὸ *om.* Pg || παρέχειν Pg || 7 οἷτος-ἀχ. G Pg οἷτος ὁ λ. εὐκαιρος πρὸς ἄνδρα ἀχάριστον Pb πρὸς ἄνδρα ἀχ. ὁ λ. εἶκ. (ἀρμόδιος Pc) Pa Pc

216

Σφήξ καὶ ὄφεις

Σφήξ ἐπὶ κεφαλὴν ὄφεως καθίσας καὶ συνεχῶς τῷ κέντρῳ πλήσσων ἐχείμαζε. ὁ δὲ περιώδυνος γενόμενος καὶ τὸν ἐχθρὸν οὐκ ἔχων ἀμύνασθαι, τὴν κεφαλὴν ἀμάξης τροχῷ ὑπέθηκε καὶ οὕτω τῷ σφηκὶ συναπέθανεν.

Πρὸς τοὺς συναποθνήσκειν τοῖς ἐχθροῖς ὑπομένοντας.

Codd. Pg G Pb (Ma Mo)-(Ia)

1 σφήγξ G || καθίσασα Pb || τῷ κέντρῳ Ma Mo τὸ κέντρον G Pb τοῖς κέντροις Pg || πλήττον G πλήττουσα Pb || 2 καὶ οἱ. Pb || ἔχον G || 3 οὕτως τῇ σφίγγῃ G οὕτω τῇ σφηκὶ Pb || 4 ὁ λ. δηλοῖ πρὸς G || ὁ λ. δηλοῖ ὅτι τινὲς τοῖς ἀνῶις αἰροῦνται συναποθνήσκειν Pb

217

Ταῦρος καὶ αἴγες ἄγριαι

Ταῦρος διωκόμενος ὑπὸ λέοντος κατέφυγεν εἰς σπήλαιον ἐν ᾧ ἦσαν αἴγες ἄγριαι. τυπτόμενος δὲ ὑπ' αὐτῶν καὶ κερατιζόμενος ἔφη "οὐχ ὑμᾶς φοβούμενος ἀνέχομαι, ἀλλὰ τὸν πρὸ τοῦ στόματος τοῦ σπηλαίου ἐστῶτα."

Οὕτω πολλοὶ διὰ φόβον τῶν κρειττόνων καὶ τὰς ἐκ τῶν ἡττόνων ὕβρεις ὑπομένουσιν.

Codd. G Pb Pa Pg Mb Ca (Ma Mo)-(IV)

1 εἰς τι σπ. Pa Pg Mb Ca || 2 δὲ οἱ. Mb || ὑπ' αὐτῶν ὁ ταῦρος καὶ G Pb || ἔφη-ἀνέχομαι || ἀλλ' οὐχ ὑμᾶς φ. ἀνέχομαι ἔφη (ἔφη οἱ. Pa) Pg Mb Pa || ἀλλ' οὐχ Pa Pg Mb Ca || 3 ἀλλὰ τὸν G Pb Pg Mb τὸν δὲ Pa Ca || στόματος τοῦ σπηλαίου | σπηλαίου Pb στομίου Pa || ἐστῶτα λέοντα Pa Ca || 4 καὶ-ἡττόνων οἱ. G Pb || καὶ οἱ. Ca || ἐκ οἱ. Pg || τῶν οἱ. Mb || ἡττόνων Ma Mo γειτόνων Pa Pg Mb Ca

218

Πιθήκου παῖδες

Τοὺς πιθήκους φασὶ δύο τίκτειν, καὶ τὸ μὲν ἐν τῶν γεννημάτων στέργειν καὶ μετ' ἐπιμελείας τρέφειν, τὸ δὲ ἕτερον μισεῖν καὶ ἀμελεῖν. συμβαίνει δὲ κατὰ τινα θεῖαν τύχην τὸ μὲν ἐπιμελούμενον ἀποθνήσκειν, τὸ δὲ ὀλιγωρούμενον τελειοῦσθαι.

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι πάσης προνοίας ἡ τύχη δυνατωτέρα καθέστηκε.

Codd. G Pb Pg (Ma Mo)-(II IV)

1 πίθηκας Pb Pg || τὸ μὲν ἐν (ἐν οἱ. Pb) G Pb τὸν μὲν ἕτερον Pg || 2 μετὰ G || τὸν δὲ G Pg || ἀμελεῖσθαι G Pb || 3 τὸν μὲν-τὸν δὲ G Pg || ἐκτελειοῦσθαι Pg ἀναβάλλειν Pb

219

Ταῷ καὶ κολοιῷς

Τῶν ὀρνέων βουλευομένων περὶ βασιλείας, ταῷς ἡξίου ἑαυτὸν χειροτονῆσαι βασιλέα διὰ τὸ κάλλος. ὀρμωμένων δὲ ἐπὶ τοῦτο τῶν ὀρνέων, κολοιῷς εἶπεν "ἀλλ' ἐὰν σοῦ βασιλεύοντος ὁ αἰετὸς ἡμᾶς διώκῃ, πῶς ἡμῖν ἐπαρκέσεις;"

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι δεῖ τοὺς δυνάστας μὴ κάλλει ἀλλὰ δυνάμει κεκοσμηθῆναι.

Codd. G Pb Pg Mb Pa-(Ia II III)

1 τῶν *om.* Mb || βουλευσαμένων Pb || βασιλέως Pa || ὡς *pro* ταῶς Pa || ταῶν ἡξίου χειρο-
τονῆσαι Pb || αὐτὸν Pa || χειροτονηθῆναι Pg Mb || 2 ὠρμημένων (*δρ-* Pg) Pa Pg || 3 ὁ *om.*
Pg Mb Pa || πῶς ἡμᾶς G || 4 *deest* *crim. in* Pb ὁ λ. δ. ὅτι οὐ μεμπτοὶ ὅσοι προειδότες
τοὺς μέλλοντας κινδύνους, πρὶν παθεῖν, φυλάττονται Pa || δεῖ *scripsi* αἰ G Pg Mb || δυνατοὺς
G || κεκοσμεῖσθαι G δεῖ νομίζεσθαι Pg Mb

220

Κάμηλος, ἐλέφας καὶ πίθηκος

Τῶν ἀλόγων ζώων βουλομένων βασιλέα ἐλέσθαι, κάμηλος καὶ ἐλέφας κατα-
στάντες ἐφιλονέικουν, καὶ διὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος καὶ διὰ τὴν ἰσχὺν ἐλπίζοντες
πάντων προκρίνεσθαι. πίθηκος δὲ ἀμφοτέρους ἀνεπιτηδείους ἔφη εἶναι· τὴν μὲν
κάμηλον διότι χολὴν οὐκ ἔχει κατὰ τῶν ἀδικούντων, τὸν δὲ ἐλέφαντα ὅτι δέος ἐστὶ
μὴ αὐτοῦ βασιλεύοντος χοιρίδιον, (ὁ) δέδοικεν, ἡμῖν ἐπιθῆται.

5

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι πολλάκις καὶ τὰ μέγιστα τῶν πραγμάτων διὰ μικρὰν αἰτίαν
κωλύονται.

Codd. G Pb Pg Mb-(Ia)

1 Ζῶων τῶν ἀλόγων Mb || βουλευομένων Pb Pg Mb || β. ἑαυτῶν ἐλέσθαι *τινα* Pg Mb || 2
ἐφιλονέικουν G -είκησαν (-ήκησαν Mb) Pg Mb || τὸ μέγεθος-καὶ διὰ *om.* Pg Mb || 3 δὲ *om.*
Mb || ἀμφοτέροις G || ἐπιτηδείους εἶναι ἔφη εἶναι Pb || εἶναι ἔλεγε (λέγων Pg) Mb Pg || 4
διότι χαλινὸν ἔχει G Pb || ἐλέφαν G || 4-5 θεός ἐστι καὶ χοιρίδιον δέδοικε καὶ ἡμῖν ὑποτίθεται
G Pb δέος (*ε in v mutilo* Mb) ἐστὶ μὴ αὐτοῦ βασιλεύοντος χοιρίδιον ἡμῖν ἐπιθῆται Pg Mb
δέος-χοιρίδια ἡμῖν ἐπιτίθενται Ia || 5 ὁ *aidd. Schh.* || 6 ὅτι πολλοὶ καὶ τῶν μεγίστων πραγμάτων
Pb || διὰ G Pb παρὰ Pg περὶ Mb

221

Ζεὺς καὶ ὄφεις

Τοῦ Διὸς γαμοῦντος πάντα τὰ ζῶα ἀνήνεγκαν δῶρα. ὄφεις δὲ ἔρκων ῥόδον ἀναλαβὼν
τῷ στόματι ἀνέβη. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ζεὺς εἶπε “τῶν ἄλλων ἀπάντων καὶ ἐκ ποδῶν
δῶρα δέχομαι· ἀπὸ δὲ τοῦ σοῦ στόματος οὐδὲν λαμβάνω.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι πάντων τῶν πονηρῶν αἱ χάριτες φοβεραὶ εἰσι.

Codd. G Pb Mb (Pd)-(II)

1 Τοῦ *om.* Mb || καλοῦντος Pd || ἀνήνεγκε Mb Pd || δῶρα, ἕκαστον δ *τι* ἡδύνατο Mb Pd ||
2 ἔφη Pb || 2-3 τῶν ἄλλων (ἄλλων *om.* G)-δέχομαι G Pb τὰ τῶν ἄλλων δῶρα λαμβάνω
Mb τῶν μὲν ἄλλων τ. δ. λαμβάνω Pd || 3 τοῦ σοῦ *στ.* G σοῦ τοῦ *στ.* Pb τοῦ *στ.* σου
Mb Pd || οὐδὲν G Pb οὐ Mb || 4 τῶν πάντων π. G || εἰσι *om.* Pb

222

Ἄγρις καὶ κύων

Ἄγρις καὶ κύων πρὸς ἀλλήλους διεφέροντο. τῆς δὲ ὑὸς ὁμνυούσης τὴν Ἀφροδίτην
ὅτι, ἐὰν μὴ παύσῃται, τοῖς ὁδοῦσιν ἀνατεμεῖ, ἡ κύων ἔλεγε καὶ κατ’ αὐτὸ τοῦτο
αὐτὴν ἀγνωμονεῖν, εἴ γε Ἀφροδίτῃ μισεῖ, ὥστε ἐὰν φάγῃ τις κρέας ὑὸς τοῦτον
οὐκ ἔφ’ εἰς τὸ ἱερὸν αὐτῆς εἰσιέναι. καὶ ἡ ὑς ὑποτυχοῦσα ἔφη “ἀλλ’, ὦ τᾶν, τοῦτο οἱ
στυγοῦσα ποιεῖ, προνοούμενη δέ, ἵνα μηδεὶς με θύσῃ.”

5

Οὕτως οἱ φρόνιμοι τῶν ῥητόρων πολλάκις καὶ τὰ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν φερόμενα ὀνειδῆ εἰς ἐπαίνους μετασχηματίζουσι.

Codd. G Pb Pa Pc Mb-(Ia III)

1 ἀλλήλας *Cham.* || 2 *ὅτι om.* Pb || τοῖς ὕδασι αὐτὴν Pa || ἀνατέμνει Pc ἀνατέμνειν G Ph Pa κατατεμεῖ Mb || ὁ κύων Mb || 2-3 ἔλεγε κατὰ τοῦτο ἀγνωμονήν αὐτὴν Mb || 3 αὐτὴν *om.* G Pb || εἰ γε Ἀφροδίτῃ ὅν δὲ ἡ Ἀ. Pc || Ἀφροδίτην μισεῖν G Pa || ὥστε ἐὰν (ἀν G) Ph G ἄλλως τε καὶ ἐὰν Pa ὥστε καὶ ἐὰν Pc ὥστε κἀν Mb || τις *om.* Mb || ἰός (ἰός Pa) κρίας Pa Pc || 4 τό *om.* G || εἰσελθεῖν Mb || ὑπολαβοῦσα Mb *om.* Pc || εἶπεν Pc || ὡ τῶν ποταμῶν ἡτῶν G *ὅτι* Pb *om.* Pa Pc Mb || τοῦτό γε Pa || 5 στυγοῦσά με Pa Pc || μήτις Pb || θύσει G Mb θύῃ Pa Pc || 6 τῶν ἀνῶν Mb || καὶ *om.* Pb || προσφερόμενα Pa Pc Ia || 7 εἰς Pc *om. tell.*

223

*Τς καὶ κύων (περὶ εὐτοκίας)

*Τς καὶ κύων περὶ εὐτοκίας ἤριζον. τῆς δὲ κυνὸς εἰπούσης ὅτι μόνη τῶν τετραπόδων ταχέως ἀποκυεῖ, ἡ ὕς ὑποτυχοῦσα ἔφη "ἀλλ' ὅταν τοῦτο λέγῃς, γίνωσκε ὅτι τυφλὰ τίκτεῖς."

*Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οὐκ ἐν τῷ τάχει τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐν τῇ τελειότητι κρίνεται.

Codd. G Pb Pa Pc Pg Mb Ca-(Ia III)

1 εὐτεκίας Pa εὐτολμίας G || *ὅτι* πάντων τετραπόδων Ca || 2 ταχέως *om.* Pa Pc || ἀποκύει Pa Pc Mb Ca κύει Pb || ἡ *om.* Pa || ὑποτυχοῦσα *om.* Pc ὑπολαβοῦσα Pg Mb || εἶπεν Pa Pc || λέγεις G Pg Mb φράξῃ Pa πράξῃ Pc || 3 τίκτεῖς *om.* Pg Mb γεννᾷς Ca || 4 ὅπως δηλοῖ Ca || τὰ πράγματα κρίνονται ἀλλ' Mb || ἀλλ' ἐν] ἐν δὲ Pa Pc || κρίνονται G Pa Mb γίνονται Pb

224

*Τς ἄγριος καὶ ἀλώπηξ

*Τς ἄγριος ἐστὼς παρά τι δένδρον τοὺς ὀδόντας ἡκόνα. ἀλώπεκος δὲ αὐτὸν ἐρωτώσης τὴν αἰτίαν δι' ἣν μήτε κυνηγοῦ μήτε κινδύνου ἐνεστῶτος τοὺς ὀδόντας θήγει, ἔφη "ἀλλ' οὐ ματαιίως τοῦτο ποιῶ· ἐὰν γάρ με κίνδυνος καταλάβῃ, οὐ τότε περὶ τὸ ἀκονᾶν ἀσχολήσομαι, ἐτοίμοις δὲ οὖσι χρήσομαι."

5 *Ὁ λόγος διδάσκει ὅτι δεῖ πρὸ τῶν κινδύνων τὰς παρασκευὰς ποιεῖσθαι.

Codd. G Pb Pa Pc Pg Mb-(Ia II III)

1 Σὺς Pa Pc Ia || περὶ τι Pb Pc || ἀλώπηξ G || ἐρομένης Pa Pc Pg Mb Ia || 2 δι' ἣν] διὰ τί G Pb || μήτε-ἐνεστῶτος G Ph μηδενὸς αὐτῷ (δυντος Pg Mb) μήτε κυνηγέτου μήτε κινδύνου ἐφεστῶτος Pa Pc Pg Mb Ia || θήγει] ἀκονᾶν Pa || 3 ἀλλ' ἐγωγε οὐ Pa || οὐποτε G || 4 τοῦ ἀκονᾶν G Pa Pg Mb || ἀσχοληθῆσομαι Pa Mb ἀσχοληθσόμεθα Pg ἀσχοληθῶ Pc || 5 δηλοῖ Pc Pg Mb || *ὅτι* δεῖ G Pb Pg δεῖν Pa Pc *ὅτι (om. δεῖ)* Mb

225

Φιλάργυρος

Φιλάργυρός τις τὴν οἰσίαν ἐξαργυρισάμενος βῶλον χρυσοῦν ὠνήσατο καὶ τοῦτον πρὸ τοῦ τείχους κατορύξας διετέλει συνεχῶς ἐρχόμενος καὶ ἐπισκεπτόμενος. τῶν δὲ περὶ τὸν τόπον ἐργατῶν τις παρατηρησάμενος αὐτοῦ τὰς ἀφίξεις καὶ ὑπονοήσας

τὸ ἀληθές, ἀπαλλαγέντος αὐτοῦ τὸ χρυσίον ἀνείλετο. ὁ δέ, ὡς ἐπανελθὼν κενὸν εὔρε τὸν τόπον, ἔκλαιε τε καὶ τὰς τρίχας ἔτιλλεν. ἰδὼν δέ τις αὐτὸν ὑπεραλγοῦντα καὶ μαθὼν τὴν αἰτίαν ἔφη πρὸς αὐτόν “μὴ λυποῦ, ἐταῖρε, ἀλλὰ λαβὼν λίθον κατὰθες ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ νόμιζε τὸ χρυσίον κεῖσθαι· οὐδὲ γὰρ ὅτε ἦν ἐχρῶ αὐτῷ.”

‘Ο λόγος δηλοῖ ὅτι τὸ μηδὲν ἐστὶν ἢ κτῆσις, ἐὰν μὴ ἢ χρῆσις παρῇ.

Codd. G Pb Pa Pc Pg Mb (Ca)-(Ia II III)

1 τις *om.* Pa Pc || οὐσίαν ἄπασαν Pg Mb || ἐξαργυρωσάμενος Pb || χρυσοῦ G || τοῦτο G || 2 κατορύξας διέβαλε· διετέλει δὲ συχνῶς ἐρχ. καὶ Pb || διετέλει συνέχόμενος Mb || 2-3 τῶν δὲ περὶ (ἐπὶ Pa) τὸν (*om.* Ca) τόπον ἐργατῶν τις Pc Pa Ca τοῦτον δὲ περὶ (παρὰ Pg Mb) τὸν τόπον τις ἐργατῶν G Pb Pg Mb || 3 πολλάκις βλέπων παρατηρησάμενός τε Pb || αὐτοῦ τὰς ἀφίξεις *om.* Pg Mb || 3-4 καὶ ὑπονοήσας-ἀνείλετο (-ατο Pa) Pc Pa καὶ καταλαβὼν αὐτοῦ (αὐτοῦ *om.* Pg Mb) τὸ χρυσίον (τὸν χρυσὸν G Pb) ἀνείλετο (ἀφείλατο G Pb) G Pb Pg Mb || 4 ὡς *om.* G Pb || καινὸν G || 4-5 καὶ κενὸν εὐρὼν τὸν τόπον Pb εὔρε τὸν τ. κενὸν (*κ. om.* Pa) Pc Pa Ca || 5 τε *om.* Pa Pc Ca || τ. τρίχας ἐσπάρασσεν Pa Pc || ὑπερπαθόντα Pa Ca περιπαθῆ ὄντα Pc *om.* G Pb || 6 καταμαθὼν Pb || ἐταῖρε G Pb *om. tell.* || ἀλλὰ λαβὼν G Pb Ca λαβὼν δὲ Pg Mb Pa Pc || τοῦτον λίθον Pa || 7 εἶναι κείμενον Pc || οὐδὲν G Pb || ἦν ὅτε αὐτῷ ἐχρῶ Pc || 8 ὅτι ἢ κτῆσις οὐδὲν ἐστὶ Pb || ὅτι *om.* Pg || καὶ ἢ χρῆσις Pa Pc

226

Χελώνη καὶ λαγῶς

Χελώνη καὶ λαγῶς περὶ ὀξύτητος ἤριζον. καὶ δὴ προθεσμίαν στήσαντες καὶ τόπον ἀπηλλάγησαν. ὁ μὲν οὖν λαγῶς διὰ τὴν φυσικὴν ὠκύτητα ἀμελήσας τοῦ δρόμου, πεσὼν παρὰ τὴν ὁδὸν ἐκοιμᾶτο. ἡ δὲ χελώνη συνειδυῖα ἐαυτῇ τὴν βραδύτητα οὐ διέλειπε τρέχουσα, καὶ οὕτω κοιμώμενον τὸν λαγῶν παραδραμοῦσα ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς νίκης ἀφίκετο.

‘Ο λόγος δηλοῖ ὅτι πολλάκις φύσιν ἀμελοῦσαν πόνος ἐνίκησεν.

Codd. G Pb Pa Pc-(Ia II IV)

1 ὠκύτητος Pa Pc || 2 τόπων Pa || καὶ ὁ μὲν λαγῶς Pg || ὅκῳ G || 3 παρ’ ὁδὸν Pa Pc Pg || εἰδυῖα Pc || ἐαυτῆς G Pb || τὴν *om.* Pa Pc Pg || 4 διέλειπε G Pc || περιδραμοῦσα Pg || εἰς τὸ G Pb || 6 φύσις ἀμελοῦσα πόνου ἐν. G || μέλλουσαν Pc || ὁ πόνος Pb

227

Χελιδὼν καὶ ὄφεις

Χελιδὼν ἐν τινι δικαστηρίῳ νεοττοποιησαμένη ἐξέπτη. ὄφεις δὲ προσερπύσας κατέφαγεν αὐτῆς τοὺς νεοττούς. ἡ δὲ ἐπανελθοῦσα καὶ τὴν καλιὰν κενὴν εὐροῦσα ὑπερπαθῶς ἔστενεν. ἐτέρας δὲ χελιδόνος παρηγορεῖν αὐτὴν βουλομένης καὶ λεγούσης (ὅτι) οὐ μόνον αὐτὴν τέκνα ἀποβαλεῖν συμβέβηκεν, ὑποτυχοῦσα ἔφη “ἀλλ’ ἐγὼγε οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τοῖς τέκνοις κλαίω ὅσον ὅτι ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ ἠδίκημαι ἐν ᾧ οἱ ἀδικούμενοι βοηθοῦνται.”

‘Ο λόγος δηλοῖ ὅτι χαλεπώτεροι γίνονται τοῖς πάσχουσιν αἱ συμφοραί, ὅταν ὕφ’ ὧν ἤκιστα προσεδόκησαν πάσχουσιν.

Codd. G Pb Pa Pc Pg Mb Ca-(IV)

1 τι Mb || ἐξέστη G Pb || δράκων Pa Pc Pg Ca || δὲ τις ἐρπύσας Pg || 2 νεοττούς G || κ. ἰδοῦσα Pg Mb || 3 ἔστενεν ὑπερπαθοῦσα Pg || ὑπερπάθους G ὑπερπαθοῦσα Pb Pg Mb περι-

παῶς Ca || ἐστέρησεν Ca || πειρωμένης Pa Pc Ca || 4 ὅτι *edd.* || οὐ *om.* G Pb || μόνον-συμβέ-
 βηκεν Pa Pc Pg Mb μόνον τέκνα ἀποβαλεῖν αὐτήν σ. Ca μόνον ἄρτι τέκνα (τὰ τ.
 Pb) ἄρ. σ. (συμβεβηκέναι G) G Pb μόνον ἄρα σοὶ τὰ τέκνα ἀπ. συμβέβηκεν; *Schn., malim*
 (λεγομένης) αὐτὴν ἄρτι [μόνον] τ. ἀπ. συμβεβηκέναι || ἀλλὰ καὶ τὸν ἄρρενα *rust* συμβ. Pg Mb
 || ὑπολαβοῦσα Pg Mb Ca || εἶπεν Pa || 5 ἀλλ' Pg Mb Ca *μῖο ὅσον* || 5-6 οἱ ἀδ. βοηθείας τυγ-
 χάουσι Pa Pc Ca || 7 ὅτι πολλάκις Pa || τὰ χαλεπώτερα G || αἱ *om.* Pc || ὅταν οἱ κριταὶ δι'
 αἰσχροκερδίαν προσωποληπτοῦσιν G Pb || 8 πάσχωσιν (-ουσιν Ca) Pg Mb Ca ὑφίστανται
 Pa ἐπιφέρωνται Pc

228

Χῆνες καὶ γέραναι

Χῆνες καὶ γέραναι τὸν αὐτὸν λειμῶνα ἐνέμοντο. ἐπιφανέντων δὲ αὐτοῖς θηρευτῶν,
 αἱ μὲν γέραναι ἐλαφραὶ οὔσαι διεσώθησαν, οἱ δὲ χῆνες μέιναντες διὰ τὸ βάρος τῶν
 σωμάτων συνελήφθησαν.

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων, ἂν ἐπαναστάσεις ἐν πόλει γίνωνται, οἱ μὲν πένητες
 5 ἐλαφροὶ ὄντες ῥαδίως μεταβαίνουνσιν ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, οἱ δὲ πλούσιοι διὰ τὴν
 τῶν ὑπαρχόντων ὑπερβολὴν μένοντες ἀπόλλυνται.

Codd. G Pb Mb Pa Pc-(Ia II III)

1, 2 χῆναι G || 1 τῷ αὐτῷ λειμῶνι Pc || δὲ αὐτῶν G || 2 οἱ μὲν γ. ἐλαφροὶ ὄντες G || διεσώθησαν||
 ἀπέτησαν Pa Pc || αἱ δὲ χ. μέιναι G Mb || τὰ βάρη Pa Pc || 4 *erim. deletum in* Pc οὕτω
 καὶ τῶν ἀνῶν οἱ μὲν πένητες σώζονται, οἱ δὲ πλούσιοι ἀπόλλυνται Pb || ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων Mb
 || *rugato folio tantum* ἐάν ἐ . . . πόλει γίνωνται *legere rossum in* G ἐπὶ ἐπαναστάσει
 πόλεων γίνεται Mb ἐπὶ πόλεμος ἐν πόλει γίνηται Pa ταραχῆς ἐν πόλει γενομένης Ia
 || 4-5 π. εὐπρόφοροι ὄντες Pa Mb Ia || 5 ῥαδίως ἀπὸ πόλεως εἰς ἑτέραν πόλιν διασώζονται τῆς
 ἐλευθερίας μετέχοντες Pa || 6 ἀπόλλυνται G, *cf.* Pb *σιμῖα* πολλάκις δουλεύουσι Pa Mb

229

Χελιδὼν καὶ κορώνη

Χελιδὼν καὶ κορώνη περὶ κάλλους ἐφιλονείκουν. ὑποτυχοῦσα δὲ ἡ κορώνη πρὸς
 αὐτὴν ἔφη "ἀλλὰ τὸ μὲν σὸν κάλλος τὴν ἐαρινὴν ὥραν ἀνθεῖ, τὸ δὲ ἐμὸν σῶμα καὶ
 χειμῶνι παρατείνεται."

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ἡ παράτασις τοῦ σώματος εὐπρεπείας καλλίων.

Codd. G Pb Mb Ca-(Ia III)

1 ἤριζον Ca || ὑπολαβοῦσα Mb || 2 ἔφη G εἶπεν Pb Mb Ca || μὲν *om.* G Pb || ἀνθεῖ
om. Mb || 3 παρατείνεται Pb² (*altera manu*) παρατάσσεται G Pb¹ ἀντιτάσσεται
 Mb Ca || 4 ὅπως δηλοῖ Ca || ἡ τοῦ σ. παράταξις Pb || παράτασις III παράστασις Mb παρά-
 ταξις G Pb Ca || τοῦ *om.* G || εἰς εὐπρέπειαν κάλλιον G || καλλονή Ca

230

Χελώνη καὶ αἰετός

Χελώνη θεασαμένη αἰτὸν πετόμενον ἐπεθύμησε καὶ αὐτὴ πέτεσθαι. προσελθοῦσα
 δὲ τοῦτον παρεκάλει ἐφ' ᾧ βούλεται μισθῷ διδάξαι αὐτήν. τοῦ δὲ λέγοντος ἀδύνατον
 εἶναι καὶ ἔτι αὐτῆς ἐπικειμένης καὶ ἀξιούσης, ἄρας αὐτήν καὶ μετέωρος ἀρθεὶς ἀφῆκεν
 ἐπὶ τινος πέτρας, ὅθεν κατενεχθεῖσα ἀπερράγη καὶ ἀπέθανεν.

5 Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν ταῖς φιλονεικίαις ἑαυτοὺς κατα-
 βλέπτουσιν.

Codd. G Pb Pg Mb Ca-(Ia II III)

1 πετάσθαι G πετᾶσαι Ca || 2 ἐπὶ μισθῷ διδάξαι αὐτὴν ἐφ' ᾧ βούλεται Pg Mb || τοῦ δὲ πείθοντος καὶ λέγοντος (λέγων G) G Pb || 3 ἔτι αὐτὴν αὐτῆς (αὐτοῦ ταύτης Pb) G Pb || ἀρθεῖς] ἀναβάς Pb || ἀφῆκεν αὐτὴν (-ῆς Pg) Mb Pg || 4 τινὰς πέτρας Ca || διερράγη Ca || τίθνηκεν G Pb || 5 Ὁ μῦθος (λόγος Mb) δηλοῖ *om.* Pb || πολλοὶ ἐν φιλονεικίαις Pb || φιλ. τῶν φρονιμωτέρων (φρ. αὐτῶν Ca) παρακούσαντες ἑαυτοὺς καταβλάπτουσι (ἐβλάψαν Pb) Ca Pb || αὐτοὺς G

231

Ψύλλα καὶ ἀθλητῆς

Ψύλλα ποτὲ πηδήσασα ἐκάθισεν ἐπὶ πόδα ἀνδρὸς ἀθλητοῦ σοβοῦντος καὶ ἀλλομένη ἐνῆκε δῆγμα. ὁ δὲ ἀκροχολήσας, εὐτρεπίσας τοὺς ὄνυχας οἷός τε ἦν συνθλάσαι τὴν ψύλλαν. ἡ δὲ ὑφορμισθεῖσα καὶ πῆδημα λαβοῦσα ἀπέδρα, τοῦ θανεῖν ἀπαλλαγεῖσα. καὶ ὅς στενάξας εἶπεν “ὦ Ἡράκλεις, ὅταν πρὸς ψύλλαν οὕτως, πῶς ἐπὶ τοὺς ἀνταγωνιστὰς συνεργός μοι γενήσῃ;”

5

Ἄτὰρ οὖν καὶ ἡμᾶς ὁ λόγος διδάσκει μὴ δεῖν ἐπὶ τὰ ἐλάχιστα καὶ ἀκίνδυνα πράγματα ἐπ' εὐθείαν τοὺς θεοὺς ἐπικαλεῖν, ἀλλ' ἐπὶ ταῖς μείζουσιν ἀνάγκαις.

Codd. Pg Mb G Pa-(Ia II III)

1 ἐπὶ ταρσοῦ ποδὸς ἀνδρὸς (ἀνὸς Pa) ἀθλητοῦ (ἀλήτου Pa) σοβοῦντος Ia Pa || 1-2 σοβοῦντος-εὐτρεπίσας] ἐκείνος δὲ εὐτρεπίσας G || ἀλλόμενος Pa || 2 συνθλάσειν G || 3 ὑφορμισθῆσα καὶ G ὑφ' ὁρμῆς (ἐφορῇ Mb) φυσικόν Pg Mb Pa || βαλοῦσα G || ἀπαλλαγεῖσα *om.* G || 4 ὅς Pg Mb ὁ ἀθλητῆς G *om.* Pa || ὦ *om.* Pg || Ἡρακλῇ G Pa || 4-5 ὅταν-γενήσῃ *om.* G || πῶς ἐπὶ τοὺς ἀντ. Pa πόσον πρὸς ἀντ. Pg Mb || 5 μοι γενήσῃ Ia *ianlum* ἢ Pa *om.* Pg Mb || 6 Ἄτὰρ οὖν καὶ ἡμᾶς *om.* Mb || δηλοῖ Mb || μηδὲν Pg || πράγματα *om.* G || 7 ἐπ' εὐθείαν Pa *om.* Mb ἐπὶ βοήθειαν ? || ἀνακαλεῖν, ἀλλ' ἐπὶ τὰς μείζω ἀνάγκας Pa

2. FABVLAE RECENSIONIS Ia QVAE DESVNT PRIMAE RECENSIONI

232

Ἀλώπεκες ἐπὶ τῷ Μαιάνδρῳ ποταμῷ

Ποτέ ἀλώπεκες ἐπὶ τὸν Μαιάνδρον ποταμὸν συνηθροίσθησαν, πιεῖν ἐξ αὐτοῦ θέλουσαι. διὰ δὲ τὸ ροιζηδὸν φέρεσθαι τὸ ὕδωρ, ἀλλήλας προτρεπόμεναι οὐκ ἐτόλμων εἰσελθεῖν. μιᾶς δὲ αὐτῶν διεξιούσης, ἐπὶ τῷ εὐτελίζειν τὰς λοιπὰς, καὶ δειλίαν κατα-
γελώσης, ἑαυτὴν ὡς γενναιότεραν προκρίνασα θαρσαλέως εἰς τὸ ὕδωρ ἐπήδησεν. τοῦ
δὲ ρεύματος ταύτην εἰς μέσον κατασύραντος, καὶ τῶν λοιπῶν παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ 5
ποταμοῦ ἐστηκυῖων, πρὸς αὐτὴν εἰπουσῶν “μὴ ἐάσης ἡμᾶς, ἀλλὰ στραφείσα ὑπό-
δειξον τὴν εἴσοδον δι’ ἧς ἀκινδύνως δυνησόμεθα πιεῖν,” ἐκείνη ἀπαγομένη ἔλεγεν
“ἀπόκρισιν ἔχω εἰς Μίλητον, καὶ ταύτην ἐκεῖσε ἀποκομίσαι βούλομαι· ἐν δὲ τῷ
ἐπανίεναι με ὑποδείξω ὑμῖν.”

Πρὸς τοὺς κατὰ ἀλαζονείαν ἑαυτοῖς κίνδυνον ἐπιφέροντας.

10

Codd. Pf V H

3 τὰς λοιπὰς edd. ταῖς λοιπαῖς codd. || 6 εἰπουσῶν Halm εἶπον codd.

233

Κύκνος καὶ δεσπότης

Τοὺς κύκνους φασὶ παρὰ τὸν θάνατον ἄδειν. καὶ δὴ τις περιτυχὼν κύκνῳ πωλου-
μένῳ καὶ ἀκούσας ὅτι εὐμελέστατόν ἐστι ζῶον, ἠγόρασε. καὶ ἔχων ποτὲ συνδείπνους
προσελθὼν παρεκάλει αὐτόν ῥσαι ἐν τῷ πότῳ. τοῦ δὲ τότε μὲν ἡσυχάσαντος, ὕστερον
δὲ ποτε, ὡς ἐνόησεν ὅτι ἀποθνήσκειν ἐμελλε, θρηνοῦντος ἑαυτόν, ὁ δεσπότης ἀκούσας
ἔφη “ἄλλ’ εἰ σὺ οὐκ ἄλλως ἄδεις, ἐὰν μὴ ἀποθνήσκης, ἐγὼ μάταιος ἤμην τότε, ὅτε σε 5
παρεκάλουν, ἀλλ’ οὐκ ἔθουν.”

Οὕτω τινὲς τῶν ἀνθρώπων, ἃ μὴ βούλονται ἐκουσίως ποιεῖν, ἄκοντες ταῦτα ἐπιτε-
λοῦσιν.

Codd. Pf V H Pa

2 εὐμελέστατον vel ἐμμελ. Coraëz p. 424 εὐμενέστατον codd. || ἐστι Pa om. tell.
|| σύνδειπνον Pf || 3 ῥσαι ἐν τῷ πότῳ Pa ῥσαι τὸν πότον tell. || τοῦ δὲ ποτὲ Pa || ἡσυχάζοντος
Pa || ποτε om. H || 4 θρηνοῦντος ἑαυτόν nos ἐ. θρ. Pa θρηνοῦντος αὐτόν (-οῦ H) Pf VH ||
δεσπότης αὐτοῦ Pa || 5 οὐ καλῶς Pa || μ. ἦν, ὅς τότε σε Pa || 7 οὕτω ἐνιοι τῶν ἀνῶν, ἃ μὴ ἐκόντες
χαρίσασθαι βούλονται ταῦτα ἄκοντες ἐκ. Pa

(Λαγωοὶ καὶ ἀλώπεκες, vide 256)

234

Λύκος καὶ ποιμήν

Λύκος ἀκολουθῶν ποίμνῃ προβάτων οὐδὲν ἡδίκη. ὁ δὲ ποιμήν κατὰ μὲν ἀρχὰς
ἐφυλάττετο αὐτόν ὡς ἐχθρόν καὶ δεδοικῶς παρετηρεῖτο. ἐπεὶ δὲ συνεχῶς ἐκεῖνος

παρεπόμενος οὐδὲν ἡδίκηει, ἀλλ' οὔτε ἀρχὴν τοῦ ἀρπάζειν ἐνεχειρεῖτο, τηνικαῦτα ἐννοήσας φύλακα μᾶλλον εἶναι αὐτὸν ἢ ἐπίβουλον, ἐπειδὴ χρεῖα τις αὐτὸν κατέλαβεν
 5 εἰς ἄστν παραγενέσθαι, καταλιπὼν παρ' αὐτῷ τὰ πρόβατα ἀπῆλθεν. καὶ ὅς καιρὸν ἔχειν ὑπολαβὼν τὰ πλείω διέφειρεν. ὁ δὲ ποιμὴν ἐπανελθὼν καὶ θεασάμενος τὴν ποίμνην διεφθαρμένην ἔφη "δίκαια πέπονθα· τί γὰρ λύκῳ πρόβατα ἐπίστευον;"

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς φιλαργύροις καὶ πλεονέκταις τὰς παρακαταθήκας ἐγχειρίζοντες εἰκότως ἀποστεροῦνται.

Codd. Pf V II Pa Ca

1 ποιμὴν V || 2 αὐτὸν ὡς πολέμιον Pa Ca τὸν ἐχθρὸν V || 3 παρεπόμενος Pa Ca πορευόμενος II om. Pf V || οὐδὲν ἡδίκηει-ἐνεχειρεῖτο (ἀνε- H) Pf V H οὐδ' ἀρχὴν ἀρπάζειν ἐπεχειρεῖ Pa οὐδὲ ἀρ. ἐπεχειρεῖ Ca || τὸ τηνικαῦτα Pa || 4 ἐννοήσας Hsg. ἐν νῷ θήσας Pf V H νοήσας Pa Ca || εἶναι om. Pa || 5 ἀπηλλάγη Pa Ca || καὶ ὅς Pa καὶ ὡς Ca ὁ δὲ ὡς Pf V H || 6 τὰ πλείω Pa || διεφ. | πεσὼν διεφόρησεν Pa || 7 εἶπεν V || ἀλλ' ἐγώ γε δίκ. π. Pa Ca || 8 καὶ πλεονέκταις om. Pa Ca || καὶ πλ.-ἀποστεροῦνται | ἀπώλεια γενήσεται Ca || τὴν παρακαταθήκην Pa

235

Μύρμηξ καὶ περιστέρα

Μύρμηξ διψήσας, κατελθὼν εἰς πηγὴν βουλόμενος πιεῖν, ἀπεπνίγετο. περιστέρα δὲ καθεζομένη ἐν τῷ παρεστηκότι δένδρῳ κλάσασα φύλλον ἔρριψε, δι' οὗ ἐπιβὰς ὁ μύρμηξ ἐσώθη. ἰξευτὴς δὲ τις παρασταθεὶς καὶ συνθεὶς τοὺς καλάμους τὴν περιστερὰν λαβεῖν ἠθέλην. ὁ δὲ μύρμηξ ἐξελθὼν ἔδακεν αὐτὸν εἰς τὸν πόδα· κἀκεῖνος περιτιναζά-
 5 μενος ἔσεισε τοὺς καλάμους, κάντεϋθεν φυγοῦσα ἡ περιστέρα διεσώθη.

Δύνανται καὶ τὰ μικρὰ μεγάλας ἀμοιβὰς τοῖς εὐεργέταις παρέχειν.

Codd. Pf V H Pg Mb Pb-(II III)

1 καὶ κατελθὼν Mb || εἰς τινα (τὴν Mb) π. Pg Mb Pb || 2 καθεζομένη om. Pg Mb Pb || παρεστηκότι Coraēs περιεστήκοτι libri || φ. ἔβαλε Pg Pb φ. ἔλαβε Mb || ἐπιστὰς Pg Mb || 3 διεσώθη Pb || τις om. Pb || παρασταθεὶς Pg παραστὰς Pb || καὶ om. Pg Mb || 4 λαβεῖν Mb || ἐξελθὼν om. Pg Mb Pb εἰσελθὼν V || 4-5 ἔδακεν-διεσώθη] ἰδ. (ἔξεδακεν Pg) εἰς τὸν πόδα τοῦ ἰξευτοῦ· ὁ δὲ σείσας τοὺς καλάμους ἐποίησε τὴν περιστερὰν φυγεῖν Mb Pg δακὼν εἰς τ. πόδα τὸν ἰξευτὴν τοὺς κ. διασεῖσαι ἐποίησε τὴν δὲ π. φυγεῖν Pb || 6 ὁ μῦθος τοῦτο δηλοῖ, ὅτι καὶ τὰ ἄλογα ζῶα αἰσθῆσιν ἔχει· δεῖ οὖν καὶ ἡμᾶς τοὺς εὐεργέτας ἀμείβεσθαι Pg Mb ὁ μ. δηλοῖ ὅτι-ἔχει (= Pg Mb) καὶ ἀλλήλους ὠφελεῖ Pb

236

Ὅδοιπόροι καὶ κόραξ

Πορευομένοις τισὶν ἐπὶ πρᾶξιν τινα κόραξ ὑπήντησε τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν πεπηρωμένος. ἐπιστραφέντων δὲ αὐτῶν καὶ τινος ὑποστρέψαι παραινοῦντος—τοῦτο γὰρ σημαίνειν τὸν οἰωνόν—ἕτερος ὑποτυχὼν εἶπεν "καὶ πῶς οὗτος ἡμῖν δύναται τὰ μέλλοντα μαντεύεσθαι, ὅς οὐδὲ τὴν ἰδίαν πήρωσιν προείδετο, ἵνα φυλάξηται;"
 5 Οὕτω καὶ οἱ ἐν τοῖς οἰκείοις πράγμασι τὸ ἄβουλον κεκτημένοι καὶ εἰς τὰς τῶν πέλας συμβουλίας ἀδόκιμοι.

Codd. Pf V H Pa

1 ἐπὶ πρόσταξιν Pa || τὸν ἕτερον ὀφθαλμὸν H || 2 περωμένος V || 3 ἑτέρους Pa || 4 ὅς ἄλλω οὐδὲ Pa || προείδεν Pa || 5-6 οὕτω καὶ τῶν ἀνῶν οἱ ἐν τοῖς ἰδίοις ἄβουλοι καὶ εἰς-ἀδόκιμοι εἰσιν Pa

237

Ὅνον ἀγοράζων

Ὅνον τις ἀγοράζειν μέλλων ἐπὶ πείρα αὐτὸν ἔλαβε, καὶ εἰσαγαγὼν αὐτὸν ἐπὶ τῆς φάτνης μετὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὄνων ἔστησεν. ὁ δὲ καταλιπὼν τοὺς ἄλλους παρὰ τῷ ἀργοτάτῳ καὶ ἀδηφάγῳ ἔστη. καὶ ὡς οὐδὲν ἐποίει, δῆσας αὐτὸν καὶ ἀπαγαγὼν τῷ ἰδίῳ δεσπότη ἀπέδωκε. τοῦ δὲ διερωτῶντος εἰ οὕτω ταχεῖαν αὐτοῦ τὴν δοκιμασίαν ἐποίησατο, ὑποτυχὼν εἶπεν “ἀλλ’ ἐγώ γε οὐδὲν ἐπιδέομαι πείρας· οἶδα γὰρ ὅτι 5 τοιοῦτός ἐστιν, ὅποιον ἐξ ἀπάντων τὸν συνήθη ἐπελέξατο.”

Ὅτι τοιοῦτος ἕκαστος ὑπολαμβάνεται εἶναι, ὁποῖοις ἐταίροις συναναστρέφεται.

Codd. Pf V H Pa Mb

1 ἀγοράζων, οπι. μέλλων Mb || ἐπὶ δοκιμασία καὶ πείρα Pf V H || πείραν Pa Mb || ἔλαβεν αὐτὸν Mb || εἰσαγαγὼν-ἔστησεν] εἰσαγαγὼν ἐπὶ (eis Pa) τοὺς ἰδίους ἐπὶ τῆς φάτνης αὐτὸν ἔστ. (αὐτῷ ἔθησεν Pa) Pa Mb || 2 τοῦτον ἔστησεν Pf V || ἡ δὲ Mb || παρὰ Pa ἐπὶ tell. || 3 τὰ λαιμαργότατα καὶ ἀδηφάγα Mb || καὶ ὅς Pf V H || 3-4 δῆσας-ἀπέδωκε nos δῆσας οὖν-τοῦτον ἀπ. Pf V H δῆσας ἀπαγαγὼν (ἀπάγων Mb) τῷ δεσπότη αὐτὸν ἀπ. Pa Mb || 4 ἐρομένου H || οὕτως ἀξίαν αὐτοῦ τ. δοκ. Pa οὕτως αὐτοῦ τ. δοκ. ἀξίαν Mb || 5 ὑπολαβὼν ἔφη Mb || οἶδὲ Pf || ἔτι δέομαι Mb || 6 ὁποῖος Pf V H || τὰ συνήθη Mb || ἐξελέξατο H Mb || 7 ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τοιοῦτος εἶναι τις (εἶναι τις οπι. Pa) ὑπολαμβάνεται ὁποῖος ἂν ᾗδεται (εἶδεται Pa) τοῖς ἐτέροις Mb Pu || ἐταίροις H ἐτέροις tell.

238

Ὅρνιθοθήρας καὶ περιστεραί

Ὅρνιθοθήρας πετάσας τὰ λίνα ἐκ τῶν ἡμέρων περιστερῶν προσέδθησεν· εἶτα ἀποστὰς αὐτὸς πόρρωθεν ἀπεκαρὰ δόκει τὸ μέλλον. ἀγρίων δὲ ταύταις προσελθουσῶν καὶ τοῖς βρόχοις ἐμπλακεισῶν, προσδραμὼν συλλαμβάνειν αὐτὰς ἐπειρᾶτο. τῶν δὲ αἰτωμένων τὰς ἡμέρους, εἶγε ὁμόφυλοι οὔσαι αὐταῖς τὸν δόλον οὐ προεμήνυσαν, ἐκείναι ὑποτυχοῦσαι ἔφασαν “ἀλλ’ ἡμῖν γε ἄμεινον δεσπότης φυλάττεσθαι ἢ τῇ 5 ἡμετέρᾳ συγγενείᾳ χαρίζεσθαι.”

Οὕτω καὶ τῶν οἰκετῶν οὐ μεμπτέοι εἰσὶν ὅσοι δι’ ἀγάπην τῶν οἰκείων δεσποτῶν παραπίπτουσι τῆς τῶν οἰκείων συγγενῶν φιλίας.

Codd. Pf V H (Me)

1 λίνα Pf V H || 3 ἐμπλακεισῶν Cham. συμ- libri || 5 ἔφησαν H || 6 ἡμετέρα V

239

Ὅρκος

Παρακαταθήκην τις λαβὼν φίλου ἀποστερεῖν διανοεῖτο. καὶ δὴ προσκαλουμένου αὐτὸν ἐκείνου ἐπὶ ὄρκον, εὐλαβούμενος εἰς ἀγρὸν ἐπορεύετο. γενόμενος δὲ κατὰ τὰς πύλας, ὡς ἐθεάσατό τινα χωλὸν ἐξιόντα, ἐπυθάνετο αὐτοῦ τίς τε ἦν καὶ ποῖ πορεύεται. τοῦ δὲ εἰπόντος Ὅρκον ἑαυτὸν εἶναι καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσεβεῖς βαδίζειν, ἐκ δευτέρου ἤρετο αὐτὸν διὰ πόσου χρόνου ἐπιφοιτᾶν ταῖς πόλεσιν εἴωθεν. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο “δι’ ἐτῶν 5 τεσσαράκοντα, ἐνίστε δὲ καὶ τριάκοντα.” καὶ ὅς οὐδὲν μελλήσας τῇ ὑστεραίᾳ ὤμοσε

- μὴ εἰληφέναι τὴν παρακαταθήκην. περιπεσὼν δὲ τῷ Ὀρκῷ, καὶ ἀπαγόμενος ἐπ' αὐτοῦ ἐπὶ κρημνόν, ἤτιᾶτο αὐτὸν ὅτι, προειπὼν ὡς διὰ τριάκοντα ἐτῶν ἐπιπορεύεται, οὐδὲ πρὸς μίαν αὐτῷ ἡμέραν ἄδειαν δίδωσιν. ὁ δὲ ὑποτυχὼν ἔφη "ἀλλ' εὖ ἴσθι ὡς, 10 ὅταν με λίσαν τις ἀνιάσῃ, καὶ αἰθημερὸν ἐπιφοιτᾶν εἴωθα."

"Ὅτι ἀδιόριστός ἐστι τοῖς κακοῖς ἢ ἐκ θεοῦ τιμωρία.

Codd. P^f V H Mb (Ma Mo)

1 -θήκας Mb || 3 αὐτοῦ τῆς τίς τε P^f V || τίς τε εἴη Mb Ma Mo || τοῖ H τοῦ *rell.* || πορεύ-
οιτο Mb Ma Mo || 4 αὐτὸν ὄρκον εἶναι Mb || ἡρώτα Mb Ma Mo || 5 αὐτὸν *om.* Mb || φοιτᾶν
Mb || ὁ δὲ ἀπ.] ἔφη Mb || διὰ τῶν τεσσαράκοντα P^f V H || διὰ τ. ἐτῶν Mb || 6 καὶ διὰ τρ.
Mb || 7-8 ὑπ' αὐτὸν Mb || 8 αὐτὸν ὡς προειπὼν αὐτῷ ὡς Mb || ἐπιπορεύεται Ma Mo -εἶεσθαι
P^f H Mb || διαπορεύεσθαι V || 9 αὐτῷ *om.* Mb || ἡμ. αὐτῷ V || δέδωκεν Mb || ὑπολαβὼν Mb
|| ἔφη *om.* P^f V H || ἀλλὰ σὺ ἴσθι P^f V H || 10 με λίσαν τις ἀνιάσῃ P^f V H || μέλλῃ τις ἀνιᾶσθαι
Mb || μέλλει ἂν τις ἀνιᾶσθαι Ma Mo || 11 ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ἀδιόριστός ἐστιν ἢ κατὰ τῶν ἀσεβῶν
ἐκ θεοῦ τ. Mb

240

Προμηθεὺς καὶ ἄνθρωποι

- Προμηθεὺς κατὰ πρόσταξιν τοῦ Διὸς ἀνθρώπους ἐπλασε καὶ θηρία. ὁ δὲ Ζεὺς
θεασάμενος πολλῷ πλείονα τὰ ἄλογα ζῶα ἐκέλευσεν αὐτὸν τῶν θηρίων τινὰ διαφ-
θεύραντα ἀνθρώπους μετατυπῶσαι. τοῦ δὲ τὸ προσταχθὲν ποιήσαντος, συνέβη ἐκ
τούτου τοὺς μὴ ἐξ ἀρχῆς ἀνθρώπους πλασθέντας τὴν μὲν μορφήν ἀνθρώπων ἔχειν,
5 τὰς δὲ ψυχὰς θηριώδεις.

"Ἐλεγχον ὁ μῦθος ἔχει πρὸς ἄνδρας θηριώδεις καὶ ὀργίλους.

Codd. P^f V H Pa

1 τοῦ *om.* Pa || 2 αὐτῶν τῶν θ. P^f || διαφθεύροντα Pa || 3-4 ἐκ τούτου—πλασθέντας Pa || ἐκ
τοῖς πλασθέντας P^f V || ἐκ τῶν πλασθέντων H || 6 Ἐλεγχον κτλ.] πρὸς ἄνδρα σκαιὸν καὶ θηριώδη
ὁ λόγος εὐκαιρος Pa

241

Τέττιξ καὶ ἀλώπηξ

- Τέττιξ ἐπὶ τινος ὑψηλοῦ δένδρου ἦδεν. ἀλώπηξ δὲ βουλομένη αὐτὸν καταφαγεῖν
τοιούτῳ τι ἐπενόησεν. ἄντικρυς στᾶσα ἐθαύμαζεν αὐτοῦ τὴν εὐφωνίαν καὶ παρε-
κάλει καταβῆναι, λέγουσα ὅτι ἐπιθυμῶ θεάσασθαι πηλίκον ζῶον τηλικαῦτα φθέγ-
γεται. κάκεῖνος ὑπονοήσας αὐτῆς τὴν ἐνέδραν φύλλον ἀποσπάσας καθῆκε. προσδραμού-
5 σης δὲ (αὐτῆς) ὡς ἐπὶ τὸν τέττιγα, ἔφη "ἀλλὰ πεπλάνησαι, ὦ αὐτῇ, εἰ ὑπέλαβες
με καταβήσεσθαι· ἐγὼ γὰρ ἀπ' ἐκείνου ἀλώπεκας φυλάττομαι ἀφ' οὗ ἐν ἀφοδεύματι
ἀλώπεκος πτερὰ τέττιγος ἐθεασάμην."

"Ὅτι τοὺς φρονίμους τῶν ἀνθρώπων τῶν πέλας αἱ συμφοραὶ σωφρονίζουσι.

Codd. P^f V H Pa

2 τι Pa || *om. rel.* || 3 τηλικαύτην φωνὴν φθ. Pa || 4 ὑπον. αὐτοῦ Pa || 4-5 τὴν ἐνέδραν-
αὐτῆς (*nos om.*) P^f V H || 8 ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι πάσης προνοίας ἢ τύχῃ δυνατωτέρα καθίστηκεν
Pa, *quod epimythium fab. 162 vel 363 idoneum est*

242

"Ταίνα καὶ ἀλώπηξ

Τὰς ὑαίνας φασί, παρ' ἐνιαυτὸν ἀλλασσομένης αὐτῶν τῆς φύσεως, ποτὲ μὲν ἄρρενας, ποτὲ δὲ θηλείας γίνεσθαι. καὶ δὴ ὑαίνα θεασαμένη ἀλώπεκα ἐμέμφετο αὐτὴν ὅτι φίλην αὐτῇ γενέσθαι θέλουσιν οἱ προσίεται. κακείνη ὑποτυχοῦσα εἶπεν "ἀλλ' ἐμὲ μὴ μέμφου, τὴν δὲ σὴν φύσιν, δι' ἣν ἀγνοῶ πότερον ὡς φίλη ἢ ὡς φίλω σοι χρήσομαι."

5

Πρὸς ἄνδρα ἀμφίβολον.

Codd. Pf V H

3 θέλουσιν αὐτῇ γενέσθαι Pf V

243

"Ταίλαι

Τὰς ὑαίνας φασί παρ' ἐνιαυτὸν ἀλλάττειν τὴν φύσιν καὶ ποτὲ μὲν ἄρρενας γίνεσθαι, ποτὲ δὲ θηλείας. καὶ δὴ ποτε ἄρσιν ὑαίνα θηλεῖα παρὰ φύσιν διετέθη. ἡ δὲ ὑποτυχοῦσα ἔφη "ἀλλ', ὦ οὗτος, οὕτω ταῦτα πράττε ὡς ἐγγὺς τὰ αὐτὰ πεισόμενος."

Πρὸς ἄρχοντας λογοθετοῦντας τοὺς ὑπ' αὐτοὺς καὶ πάλιν ἐκ τοῦ συμβεβηκότος ὑπ' ἐκείνων λογοθετουμένους.

5

Codd. Pf V H Pa

2 γίνεσθαι om. H || ἄρσιν θήλεια H ὑαίνα ἄρσιν ὑαίαν θήλειαν Pa || θήλεια Pf V H || 3 οὕτω Pa μὴ tell. || *malim* πεισόμενη || 5 Τοῦτο εἰκότως εἶποι ἂν τις πρὸς τὸν ἤδη ἄρχοντα ὁ μετ' ἐκείνων μέλλων, εἰ πλημμελὲς τι πάσχοι Pa

244

Ψιττακὸς καὶ γαλῆ

Ψιττακὸν τις ἀγοράσας ἀφῆκεν ἐπὶ τῆς οἰκίας νέμεσθαι. ὁ δὲ τῇ ἡμερότητι χρησάμενος, ἀναπηδήσας ἐπὶ τὴν ἐστίαν ἐκάθισε κακείθεν τερπνὸν ἐκεκράγει. γαλῆ δὲ θεασαμένη ἐπυνθάνετο αὐτοῦ τίς τέ ἐστι καὶ πόθεν ἦλθεν. ὁ δὲ εἶπεν "ὁ δεσπότης με ἄρτι ὠνήσατο." "οὐκοῦν, ἱταμώτατε ζῶν," ἔφη, "πρόσφατος ὦν τοιαῦτα βοᾶν κατατολμῆς; ἐμοὶ τῇ οἰκογενεῖ οὐκ ἐπιτρέπουσιν οἱ δεσπότες φθέγγεσθαι, ἀλλ' ἐάν ποτε τοῦτο πράξαι τολμήσω, προσαγανακτοῦντες ἀπελεύνουσί με. καὶ σὺ ἀφόβως τολμῆς παρρησιάζεσθαι." ὁ δὲ ἀπεκρίνατο λέγων "οἰκοδέσποινα, ἀλλὰ σὺ γε βάδιζε μακρὰν ἐντεῦθεν οὐχ ὁμοίως γὰρ δυσχεραίνουσιν οἱ δεσπότες ἐπὶ τῇ ἐμῇ φωνῇ ὅσον ἐπὶ τῇ σῇ."

5

Πρὸς ἄνδρα πονηρόν, ψόγον κατὰ φθόνων αἰτίαν τοῖς πέλας προσάγοντα.

10

Codd. Pf V Pa Ca

1 ἐφῆκεν Pa || 2 ἀποπηδήσας Ca || ἐπὶ τῆς νεοττίας Pf V || μέλος τερπνὸν Pf V || 3 αὐτὸν Ca || 4 νεωστὶ ἐπρίατο Pa Ca || τοιαῦτα (ταῦτα Ca) βοᾶς (om. κατατ.) Pa Ca || 5 ὅτε ἐμοὶ Pa Ca || φθέγγεσθαι om. Pa Ca || 6 πράξαι τ. | πράξω Pa Ca || 6-7 καὶ σὺ-παρρησ. om. Pa Ca || 7 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Pf V || 8 ἐντεῦθεν om. Pa Ca || οὐ γὰρ ὁμοίως Ca || 9 καὶ Ca, *gru* δσον || 10 *erhm. decunndum* Pf V πρὸς ἄνδρα πονηροφύγον (-όφογον *Sternbach*) ἐτέροις ἀναιτίοις (ἀεὶ αἰτίας *Sl.*) προσάπτειν ἐπιχειροῦντα λόγος (ὁ λ. *Sl.*) εὐκαιρος Pa ὁ μῦθος οὗτος πρὸς ἄνδρα φιλόφογον, ἐτέροις ἀεὶ αἰτίας προσάπτειν ἐπιχειροῦντα Ca

3. ALIAE FABVLAE E VARIIS AESOPI CODICIBVS DESVMPTAE

245

Ἄνῆρ δειλὸς καὶ κόρακες

Ἄνῆρ δειλὸς ἐπὶ πόλεμον ἐξῆι. φθεγξαμένων δὲ κοράκων, τὰ ὄπλα θείσ ἡσύχαζεν. εἶτα ἀναλαβὼν αὐθις ἐξῆι, καὶ φθεγγομένων πάλιν ὑπέστη καὶ τέλος εἶπεν “ὕμεις κεκράξεσθε μὲν ὡς δύνασθε μέγιστον· ἐμοῦ δὲ οὐ γεύσεσθε.”

Ὁ μῦθος περὶ τῶν σφόδρα δειλῶν.

Cod. Mb

3 κεκράξεσθαι-δύνασθαι-γεύσεσθαι cod., corr. Cham.

246

Γυνὴ καὶ ἀνὴρ μέθυσος

Γυνὴ τις ἄνδρα μέθυσον εἶχε· τοῦ δὲ πάθους αὐτὸν ἀπαλλάξαι θέλουσα τοιόνδε τι σοφίζεται. κεκαρωμένον γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης παρατηρήσασα καὶ νεκροῦ δίκην ἀναισθητοῦντα, ἐπ’ ὤμων ἄρασα, ἐπὶ τὸ πολυάνδριον ἀπενεγκοῦσα κατέθετο καὶ ἀπῆλθεν. ἡνίκα δ’ αὐτὸν ἤδη ἀνανήφειν ἐστοχάσατο, προσελθοῦσα τὴν θύραν ἔκοπτε τοῦ πολυανδρίου. ἐκείνου δὲ φήσαντος “τίς ὁ τὴν θύραν κόπτων;” ἡ γυνὴ ἀπεκρίνατο 5
“ὁ τοῖς νεκροῖς τὰ σῖτα κομίζων ἐγὼ πάρειμι.” καὶ ἐκείνος· “μή μοι φαγεῖν, ἀλλὰ πιεῖν, ὦ βέλτιστε, προσένεγκε· λυπεῖς γάρ με βρώσεως, ἀλλὰ μὴ πόσεως μνημονεύων.” ἡ δὲ τὸ στήθος πατάξασα “οἷμοι τῇ δυστήνῳ,” φησίν· “οὐδὲν γὰρ οὐδὲ σοφισαμένη ὦνησα· σὺ γάρ, ἄνερ, οὐ μόνον οὐκ ἐπαιδεύθης, ἀλλὰ καὶ χείρων σαυτοῦ 10
γέγονας, εἰς ἕξιν σοι καταστάντος τοῦ πάθους.”

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι οὐ δεῖ ταῖς κακαῖς πράξεσιν ἐγχρονίζειν. ἔστι γὰρ ὅτε καὶ μὴ θέλοντι τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἔθος ἐπιτίθεται.

Codd. rec. III apud Cham.

3 ἐπὶ πολυάνδριον Lb Lh || 6 σιτία La Lb Le || 8 οὐδὲν edd. οὐδὲ libri

247

Διογένης ὁδοιπορῶν

Διογένης ὁ κύων ὁδοιπορῶν, ὡς ἐγένετο κατὰ τινὰ ποταμὸν πλημμυροῦντα, εἰστήκει πρὸς τὰς διαβάσεις ἀμηχανῶν. εἰς δὲ τις τῶν διαβιβάζειν εἰθισμένων θεασάμενος αὐτὸν διαποροῦντα προσελθὼν διεπέρασεν αὐτόν. ὁ δὲ ἀγάμενος αὐτοῦ τὴν φιλοφροσύνην εἰστήκει τὴν αὐτοῦ πενίαν μεμφόμενος, δι’ ἣν ἀμείψασθαι τὸν εὐεργέτην οὐ δύναται. ἔτι δὲ αὐτοῦ ταῦτα διανοουμένου, ἐκείνος θεασάμενος ἕτερον ὁδοιπόρον 5
διελθεῖν μὴ δυνάμενον προσδραμὼν καὶ αὐτὸν διεπέρασε. καὶ ὁ Διογένης προσελθὼν αὐτῷ εἶπεν “ἀλλ’ ἐγωγε οὐκέτι σοι χάριν ἔχω ἐπὶ τῷ γεγονότι· ὁρῶ γὰρ ὅτι οὐ κρίσει ἀλλὰ νόσῳ αὐτὸ ποιεῖς.”

417

10 Ὁ μῦθος δημοῖ ὅτι (οἱ) μετὰ τῶν σπουδαίων καὶ τοὺς ἀνεπιτηδείους εἰεργετοῦντες οὐκ εἰεργεσίας δόξαν, ἀλογιστίας δὲ μᾶλλον ὀφλισκάνουσι.

Codd. Pa Ca

1 κυνικός Ca || 2 πρὸς τὰς διαβάσεις *Charitonides* πρὸ τῆς σίλβας Pa om. Ca πρὸς τῇ βαλβίδι *Cham.* || 3 αὐτὸν om. Pa || 3-4 προσελθὼν-εἰσθήκει *Hst.*, *nisius Menae copieretur* πρ. καὶ ἀράμενος (ἐρ- Pa) αὐτοῦ τὴν φιλοφροσύνην διεπ. αὐτόν. ὁ δὲ (διεπ. ὁ δὲ om. Pa) εἰσθήκει Ca Pa πρ. καὶ ἀράμενος αὐτόν σὺν φιλοφροσύνῃ διεπ. αὐτόν. ὁ δὲ εἰσθήκει *Coraes* || 4 αὐτοῦ περὶαν *edd.* αὐτοῦ π. Pa Ca || 9 οἱ *add.* *Coraes* || 10 ἀλογιστίαν Ca

248

Διογένης καὶ φαλακρός

Διογένης ὁ κυνικός φιλόσοφος λοιδορούμενος ὑπὸ τινος φαλακροῦ εἶπεν “ἐγὼ μὲν οὐ λοιδορῶ, μὴ γένοιτο· ἐπαινῶ δὲ τὰς τρίχας ὅτι κρανίου κακοῦ ἀπηλλάγησαν.”

Cod. Pe

2 κακῶς *cod.* *corr.* Miller

249

Κάμηλος ὀρχουμένη

Κάμηλος ἀναγκαζομένη ὑπὸ τοῦ ἰδίου δεσπότης ὀρχήσασθαι εἶπεν “ἀλλ’ οὐ μόνον ὀρχουμένη εἰμὶ ἄσχημος, ἀλλὰ καὶ περιπατοῦσα.”

Ὁ λόγος εἴρηται ἐν παντὶ ἔργῳ ἀπρέπειαν ἔχοντι.

Codd. Pa Pg Mb

1 ὀρχεῖσθαι Pg Mb || 3 ὁ λόγος ἀρμόδιος παντὶ ἀνδρὶ τῷ ἐν τοῖς ἔργοις ἀπρέπειαν ἔχοντι Pg ὁ λ. ἀρμ. πρὸς ἀνδρα παντὶ ἔργῳ ἀπρ. ἔ. Mb

249a

(Babrius 80)

Κάμηλον ἠνάγκαζε δεσπότης πίνων
ὀρχεῖσθ’ ὑπ’ αὐλοῖς κυμβάλοις τε χαλκείοις.
ἢ δ’ εἶπ’ “ἐμοὶ γένοιτο κὰν ὁδῷ βαίνειν
μὴ καταγέλαστον, μήτι πυρρίχην παίζειν.”

Codd. A(thous), *Suidas* s.v. πυρρίχην

3-4 ἐμοὶ-παίζειν *Suidas* ἐμοὶ-βαίνειν ἄνευ γέλωτος, μήτι κ’ ἂν χόρῳ παίζειν. A

250

Καρύα

Καρύα παρά τινα ὁδὸν οὔσα καὶ ὑπὸ τῶν παριόντων λίθοις βαλλομένη στενάξασα πρὸς ἑαυτὴν εἶπεν “ἀθλία εἰμὶ ἐγώ, ἥτις κατ’ ἐνιαυτὸν ἑμαυτῇ ὕβρεις καὶ λύπας παρέχω.”

Ὁ λόγος πρὸς τοὺς ἐπὶ τῶν ἰδίων ἀγαθῶν λυπουμενούς.

Codd. Pa Pg

1 οὔσα Pa πεφυκυῖα Pg || 2 ἀθλία ἔγωγε εἰμί Pg || λύπας προσφέρω Pg || 4 τοῖς ἰδίοις ἀγαθοῖς Pg

251

Κορυδαλός

Κορυδαλός εἰς πάγην ἀλούς θρηνῶν ἔλεγεν “οἴμοι τῷ τάλαιπῶρ καὶ δυστήνῳ πτηνῷ· οὐ χρυσὸν ἐνοσφισάμην τινός, οὐκ ἄργυρον, οὐκ ἄλλο τι τῶν τιμίων· κόκκος δὲ σίτου μικρὸς τὸν θάνατόν μοι προὔξενησεν.”

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς διὰ κέρδος εὐτελὲς μέγαν ὑφισταμένους κίνδυνον.

Codd. rec. III. *et alii quidam mixti*

252

Κύων, ἀλέκτωρ καὶ ἀλώπηξ

Κύων καὶ ἀλέκτωρ φιλίαν πρὸς ἀλλήλους ποιησάμενοι ἐν τῷ ἅμα ὤδευον. τῆς δὲ νυκτὸς καταλαβούσης, ἐν τόπῳ ἀλσώδει ἐλθόντων, ὁ μὲν ἀλεκτρυνὼν ἐπὶ τι δένδρον ἀναβὰς ἐν τοῖς κλάδοις ἐκάθισεν· ὁ δὲ κύων κάτωθεν τῆς ῥαγάδος τοῦ δένδρου ἀφύπνωσε. καὶ τῆς νυκτὸς παρελθούσης καὶ αὐγῆς καταλαβούσης, ὁ ἀλέκτωρ κατὰ τὸ σύνηθες μεγάλα ἐκεκράγει. ἀλώπηξ δὲ τούτου ἀκούσασα καὶ βουλομένη αὐτὸν καταθιγήσασθαι, ἐλθοῦσα καὶ στᾶσα κάτωθεν τοῦ δένδρου ἐβόα πρὸς αὐτόν “ἀγαθὸν δρνεον εἶ καὶ χρηστὸν τοῖς ἀνθρώποις· κατάβηθι δέ, ὅπως ἄσωμεν τὰς νυκτερινὰς ὥδας καὶ συνευφρανθῶμεν ἀμφότεροι.” ὁ δὲ ἀλέκτωρ ὑπολαβὼν ἔφη αὐτῇ “ἄπελθε, φίλε, κάτωθεν πρὸς τὴν ρίζαν τοῦ δένδρου καὶ φώνησον τὸν παραμονάριον, ὅπως κρούσῃ τὸ ξύλον.” τῆς δὲ ἀλώπεκος ἀπελθούσης τοῦ φωνῆσαι αὐτόν, ὁ κύων ἄφνω πηδήσας καὶ τὴν ἀλώπεκα δραξάμενος διεσπάραξεν αὐτήν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὅποτεν τι κακὸν αὐτοῖς ἐπέλθῃ, ῥᾷδίως πρὸς αὐτὸ ἀντιπαρατάσσονται.

Codd. Ca (Ce Cf Mh)–(III)

2 ἐπὶ τι *Cham.* ἐπὶ τὸ Ca

253

Κύων καὶ κόχλος

Ὡς τις κύων καταπίνειν εἰθισμένος, ἰδὼν τινα κόχλον, χάνας τὸ στόμα αὐτοῦ μεγίστη συνολκῇ καταπέπωκε τοῦτον, οἰηθεὶς ὦν εἶναι. βαρούμενος δὲ τὰ σπλάγχνα καὶ ὀδυνόμενος ἔλεγε “δίκαια ἔγωγε πέπονθα, εἴγε πάντα περιφερῇ ψᾷ πεπίστευκα.”

Διδάσκει ἡμᾶς ὁ λόγος ὅτι οἱ ἀδικάστως πρᾶγμα προσιόντες λανθάνουσιν ἑαυτοὺς περιπείροντες ἀτοπίαις.

Codd. Mo Ma

1 ἡθισμένος Mo ἡθισάμενος Ma || 3 ψᾷ om. Ma || 4 ἀδεκάστως Mo Ma || ἑαυτοῖς π. ἀτοπίας Ma

254

Κύων καὶ μάγειρος

Κύων εἰς μαγειρεῖον εἰσελθὼν, τοῦ μαγείρου ἀσχολουμένου, καρδίαν ἀρπάσας ἔφυγεν. ὁ δὲ μάγειρος ἐπιστραφεὶς, ὡς ἐθεάσατο αὐτὸν φεύγοντα, ἔφη “ὦ οὗτος, ὅπου δ' ἂν εἴ, φυλάξομαί σοι· οὐ γὰρ ἀπ' ἐμοῦ καρδίαν εἴληφας, ἀλλ' ἐμοίγε καρδίαν δέδωκας.”

5 Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι πολλάκις τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Codd. rec. II Ch Ce Cf—(Pa Pg Mb)—(III)

1 καὶ τοῦ μαγείρου Ch Ce Cf || 2 στραφεὶς Ce Cf || ὅπου δ' ἂν εἴ (ἡ Cf) Ch Cf ἀπὸ τοῦ νῦν Ce || 5 τῶν ἀνθρώπων Ch || γίν. μαθ. Ce

255

Κώνωψ καὶ λέων

Κώνωψ πρὸς λέοντα ἔλθων εἶπεν “οὔτε φοβοῦμαι σε οὔτε δυνατώτερός μου εἰ· εἰ δὲ μή, τί σοί ἐστιν ἡ δύναμις; ὅτι ξύεις τοῖς ὄνυξι καὶ δάκνεις τοῖς ὀδοῦσι; τοῦτο καὶ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ μαχομένη ποιεῖ. ἐγὼ δὲ λίαν ὑπάρχω σου ἰσχυρότερος. εἰ δὲ θέλεις, ἔλθωμεν καὶ εἰς πόλεμον.” καὶ σαλπίσας ὁ κώνωψ ἐνεπήγετο, δάκνων τὰ
5 περὶ τὰς ῥίνας αὐτοῦ ἄτριχα πρόσωπα. καὶ ὁ λέων τοῖς ἰδίοις ὄνυξι κατένυσσεν ἑαυτὸν, ἕως ἀπηύδησεν. ὁ δὲ κώνωψ νικήσας τὸν λέοντα, σαλπίσας καὶ ἐπινίκιον ἔσας, ἔπατο· καὶ ἀράχνης δεσμῷ ἐμπλακεὶς ἐσθιόμενος ἀπωδύρετο πῶς μεγίστοις πολεμῶν ὑπὸ εὐτελοῦς ζώου, τῆς ἀράχνης, ἀπώλετο.

Cod. Trivultianus 776 apud Cham. p. 315; cf. Achill. Tal. II 22.

1 οὔτε-οὔτε *Cham.* οὐδὲ-οὐδὲ *cod.* || 5 κατένυσσεν *scripsi* κατέλυν *cod.* || 6 ἕως ἀπηύδησεν-νικήσας *Cham.* ἕως ἀγανακτήσας ὁ κώνωψ καὶ νικήσας *cod.* T ἕως οὐ ἡγανάκτησεν. ὁ κώνωψ δὲ *v. editores Neveletum seculi, cui auctor fuit, ut videtur, Frobenius in edil. a. 1524 (cf. Crus. Bab. p. 207), codice usus nobis ignoto || epimythium apud Nev.: ὁ μῦθος πρὸς τοὺς καταβάλλοντας μεγάλους καὶ ὑπὸ μικρῶν καταβαλλομένους.*

256

Λαγωοὶ καὶ ἀλώπεκες

Λαγωοὶ ποτε πολεμοῦντες ἀετοῖς παρεκάλουν εἰς συμμαχίαν ἀλώπεκας. αἱ δὲ ἔφησαν “ἐβοηθήσαμεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ ᾔδειμεν τίνες ἦτε καὶ τίσι πολεμεῖτε.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ φιλονεικούντες τοῖς κρείττοσι σὺν τῷ διαμαρτεῖν καὶ καταπαίζονται.

Codd. Pb Ca Pa—(Ia III)

1 ἀετοῖς Pb || 2 ἔφασαν Ca || 3 ὁ μῦθος τοῦτο δηλοῖ Ca || σὺν-καταπαίζονται Pb τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας καταφρονοῦσι (κ. *om.* Pa) Ca Pa, *cl* Pb *in fine fabulae antecedentis (= 261 infra)*

257

Λέαινα καὶ ἀλώπηξ

Λέαινα, ὀνειδίζομένη ὑπὸ ἀλώπεκος ἐπὶ τῷ διὰ παντὸς ἕνα τίκτειν, ἔφη “ἀλλὰ λέοντα.”

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τὸ καλὸν οὐκ ἐν πλήθει, ἀλλ' ἐν ἀρετῇ.

Codd. Pb Mb Ma Mo-(II IV)

1 ἕνα-λέοντα] sic Pb Mb Ma Mo ἕνα τίκτειν, ἔφη. ἕνα (vel ἕνα ἔφη) ἀλλὰ λ. codd. nonnulli rec. II || 3 ὁ λ. δηλοῖ-ἀρετῇ] ὅτι τὸ καλὸν οὐκ ἐν πλήθει δεῖ μετρεῖν, ἀλλὰ πρὸς ἀρετὴν ἀφορᾶν Pb

258

Λέων νοσῶν, λύκος καὶ ἀλώπηξ

Λέων γηράσας ἐνόσει κατακεκλιμένος ἐν ἄντρῳ. παρήσαν δ' ἐπισκεψόμενα τὸν βασιλέα, πλὴν ἀλώπεκος, τᾶλλα τῶν ζώων. ὁ τοίνυν λύκος λαβόμενος εὐκαιρίας κατηγόρει παρὰ τῷ λέοντι τῆς ἀλώπεκος, ἅτε δὴ παρ' οὐδέν τιθεμένης τὸν πάντων αὐτῶν κρατοῦντα, καὶ διὰ ταῦτα μὴδ' εἰς ἐπίσκεψιν ἀφικμένης. ἐν τοσοῦτῳ δὲ παρῆν καὶ ἡ ἀλώπηξ, καὶ τῶν τελευταίων ἠκροάσατο τοῦ λύκου ῥημάτων. ὁ μὲν οὖν λέων 5 κατ' αὐτῆς ἐβρυχᾶτο. ἡ δ' ἀπολογίας καιρὸν αἰτήσασα, "καὶ τίς," ἔφη, "τῶν συνελθόντων τοσοῦτον ὠφέλησεν ὅσον ἐγώ, πανταχόσε περινοστήσασα, καὶ θεραπείαν ὑπὲρ σοῦ παρ' ἰατρῶν ζητήσασα καὶ μαθοῦσα;" τοῦ δὲ λέοντος εἰθὺς τὴν θεραπείαν εἰπεῖν κελεύσαντος, ἐκείνη φησὶν "εἰ λύκον ζῶντα ἐκδείρας τὴν αὐτοῦ δορὰν θερμὴν ἀμφιέσῃ." καὶ τοῦ λύκου αὐτίκα νεκροῦ κειμένου, ἡ ἀλώπηξ γελῶσα εἶπεν "οὕτως 10 οὐ χρή τὸν δεσπότην πρὸς δυσμένειαν παρακινεῖν, ἀλλὰ πρὸς εὐμένειαν."

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι ὁ καθ' ἑτέρου μηχανώμενος καθ' ἑαυτοῦ τὴν μηχανὴν περιτρέπει.

Codd. rec. III apud Cham., La Lb Lf Lh, et N

5 ἡ ante ἀλώπηξ om. Lb Lf N || τῶν λύκου LbLh || 6 τίς σε Lb || 8 ἰατροῦ La Lb Lh || 10 εἶπεν. οὕτως libri εἶπεν οὕτως. Cham., Halim || 12 κ. ἐτέρου] καθ' ἐκάστην La Lf || τὴν πάγην La Lb Lf

259

Λέων, Προμηθεὺς καὶ ἐλέφας

Λέων κατεμέμφετο Προμηθεά πολλάκις ὅτι μέγαν αὐτὸν ἔπλασε καὶ καλόν, καὶ τὴν μὲν γένυν ὥπλισε τοῖς ὁδοῦσι, τοὺς δὲ πόδας ἐκράτυνε τοῖς ὄνυξιν, ἐποίησέ τε τῶν ἄλλων θηρίων δυνατώτερον. "ὁ δὲ τοιοῦτος," ἔφασκε, "τὸν ἀλεκτρυόνα φοβοῦμαι." καὶ ὁ Προμηθεὺς ἔφη "τί με μάτην αἰτιᾷ; τὰ γὰρ ἐμὰ πάντα ἔχεις ὅσα πλάττειν ἐδυνάμην, ἡ δέ σου ψυχὴ πρὸς τοῦτο μόνον μαλακίζεται." ἔκλαιεν οὖν ἑαυτὸν ὁ 5 λέων καὶ τῆς δειλίας κατεμέμφετο καὶ τέλος ἀποθανεῖν ἠθελεν. οὕτω δὲ γνώμης ἔχων ἐλέφαντι περιτυγχάνει καὶ προσαγορεύσας εἰστήκει διαλεγόμενος. καὶ ὁρῶν διαπαντὸς τὰ ὦτα κινούμενα, "τί πάσχεις;" ἔφη, "καὶ τί ποτε οἰδὲ μικρὸν ἀτρεμεῖ σου τὸ οὖς;" καὶ ὁ ἐλέφας, κατὰ τύχην περιπτάντος αὐτῷ κώνωπος, "ὄρᾳς," ἔφη, "τοῦτο τὸ βραχύ, τὸ βομβοῦν; ἦν εἰσδύνη μου τῇ τῆς ἀκοῆς ὁδῷ, πέθνηκα." καὶ ὁ 10 λέων "τί οὖν ἔτι ἀποθνήσκειν," ἔφη, "με δεῖ, τοσοῦτον ὄντα καὶ ἐλέφαντος εὐτυχέστερον ὅσον κρείττων κώνωπος ἀλεκτρυῶν;"

Ὁρᾳς ὅσον ἰσχύος ὁ κώνωψ ἔχει, ὥς καὶ ἐλέφαντα φοβεῖν.

Cod. Mb, ex Achille Tatius II 21

2 ἐποίησε δὲ τε Mb || 10 τῇ Achilles om. Mb || 12 ὅσον κ. Achilles πόσω κρείττον Mb
|| ὁ δλ. Mb

260

Λύκος γαυρωθεὶς καὶ λέων

Λύκος πλανώμενός (ποτ') ἐν ἐρήμοις τόποις,
κλινόντος ἤδη πρὸς (κατά)δυσιν ἡλίου,
δολιχὴν ἑαυτοῦ τὴν σκιὰν ἰδὼν ἔφη·
"λέοντ' ἐγὼ δέδοικα, τηλικούτος ὢν;
5 πλέθρου δ' ἔχων τὸ μῆκος οὐ θηρῶν ἀπλῶς
πάντων δυνάστης ἀθρώων γενήσομαι;"
λύκον δὲ γαυρωθέντα καρτερὸς λέων
(ἐλὼν) κατήσθι· ὁ δ' ἐβόησε μετανοῶν·
"οἷσις ἡμῖν πημάτων παραιτία."

Cod. Mb (Cf. Crus. Bab., p. 236)

1 ποτ' add. Halm τις C. E. Schneider || τόποις ἐρήμοις ἐμπλανώμενος λύκος Lachmann || 2 περὶ cod. || δύσιν ἡλίου cod. κατάδ. ἡ. Meckler δύσιν Ὑπερίονος Lach. δ. ποτ' ἡ. C. E. Schneider || 3 αὐτοῦ cod. || 5 πλέθρου-μῆκος cum versu antecedente coniunxit Crusius || 6 ἀθρώως Crusius || 7 καρτερῶς cod., corr. Lach. || 8 ἐλὼν add. Lach. || κατήσθιεν cod., corr. Lach. || μετανοῶν cod., corr. Coraëz

261

Λύκος καὶ ἀρνίον

Λύκος ἀρνίον ἐδίωκε· τὸ δὲ εἷς τι ἱερὸν κατέφυγε. προσκαλουμένου δὲ αὐτὸ τοῦ λύκου καὶ λέγοντος ὅτι θυσιάσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς, εἰ καταλάβοι, τῷ θεῷ, ἐκείνο ἔφη "ἀλλ' αἰρετώτερόν μοι ἐστὶ θεοῦ θυσίαν γενέσθαι ἢ ὑπὸ σοῦ διαφθαρῆναι."

Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἷς ἐπικείται τὸ ἀποθανεῖν κρείττων ἐστὶν ὁ μετὰ δόξης θάνατος.

Codd. Mb Ca Pb Ma Mo

1 εἷς τι Cham. εἷς τὸ libri || προσκαλουμένου Mb Ca Pb προκ. Ma Mo || αὐτὸ Mb Ca αὐτόν Mo αὐτοῦ Ma om. Pb || 2 θυσιάσει Ma Mo || αὐτὸ Ca Pb αὐτόν Ma Mo σε Mb || ὁ ἱερεὺς εἰ καταλάβοι (-ῃ Ca) τῷ θ. Mb Ca ὁ ἱερεὺς (om. εἰ-θεῷ) Pb ὁ ἱερεὺς τῷ θεῷ Ma Mo || ἐκείνο edd. ἐκείνος Ma Mo ἐκείνῳ Mb Ca om. Pb || ἔφη πρὸς αὐτόν Pb Ma Mo || 3 θεοῦ om. Pb || θυσία Pb Ca || εἶναι Ma Mo προ γ. || 4 Ὁ λ. δλως Ca, ut solet || de epim. cod. Pb, ab hac fabula alieno, vide supra ad 256 || διάκειται Ma Mo || κρείττον Mb Ma Mo || ὁ εἷς δόξαν Ma Mo

262

Ξύλα καὶ ἐλαία

Ξύλα ποτὲ ἐπορεύθη τοῦ χρῆσαι ἐφ' ἑαυτῶν βασιλέα καὶ εἶπαν τῇ ἐλαίᾳ "βασιλευσον ἐφ' ἡμῶν." καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἐλαία "ἀφείσα τὴν πύοττήτά μου, ἣν ἐδόξασεν ἐν ἐμοὶ ὁ θεὸς καὶ οἱ ἄνθρωποι, πορευθῶ ἄρχειν τῶν ξύλων;" καὶ εἶπαν τὰ ξύλα τῇ συκῇ "δεῦρο, βασιλευσον ἐφ' ἡμῶν." καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ συκὴ "ἀφείσα τὴν γλυκύτητά μου καὶ τὸ γέννημά μου τὸ ἀγαθὸν πορευθῶ τοῦ ἄρχειν τῶν ξύλων;" καὶ εἶπαν τὰ

ξύλα πρὸς τὴν ῥάμνον “δεῦρο, βασιλευσον ἐφ’ ἡμῶν.” καὶ εἶπεν ἡ ῥάμνος (πρὸς) τὰ ξύλα· “εἰ ἐν ἀληθείᾳ ὑμεῖς χρίετε με εἰς βασιλέα ἐφ’ ὑμῶν, δεῦτε ὑπόσσητε ἐν τῇ σκέπῃ μου· καὶ εἰ μὴ, ἐξέλθοι πῦρ ἐκ τῆς ῥάμνου καὶ καταφάγοι τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου.”

Cod. Mb (fabulam narrat Iotham in libro Iudicum 9.8 sqq.)

1 χρύσαι *cod.* || 6 πρὸς *add. Cham.* || 8 ἐξέλθη *cod.* -οι *Cham.*

263

Ὄνος καὶ ἡμίονος

Ὄνος καὶ ἡμίονος ἐν ταύτῳ ἐβάδιζον. καὶ δὴ ὁ ὄνος ὁρῶν τοὺς ἀμφοῖν γόμους ἴσους ὄντας ἡγανάκτει καὶ ἐσχετλίασεν, εἶγε διπλασίονος τροφῆς ἡξιωμένη ἡ ἡμίονος οὐδὲν περιττότερον βαστάζει. μικρὸν δὲ αὐτῶν τῆς ὁδοῦ προϊόντων, ὁ ὄνηλάτης ὁρῶν τὸν ὄνον ἀντέχειν μὴ δυνάμενον, ἀφελόμενος αὐτοῦ τὸ φορτίον τῇ ἡμίονῳ ἐπέ-
θηκεν. 5 ἔτι δὲ αὐτῶν πόρρω προβαίνοντων, ὁρῶν ἔτι μᾶλλον ἀποκάμνοντα, πάλιν ἀπὸ τοῦ γόμου μετετίθει, μέχρι τὰ πάντα λαβὼν καὶ ἀφελόμενος ἀπ’ αὐτοῦ τῇ ἡμίονῳ ἐπέθηκε. καὶ τότε ἐκείνη ἀποβλέψασα εἰς τὸν ὄνον εἶπεν “ὦ οὗτος, ἀρὰ σοι οὐ δοκῶ δικαίως τῆς διπλῆς τροφῆς ἀξιωθῆναι;”

Ἀτὰρ οὖν καὶ ἡμᾶς προσήκει μὴ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἀλλ’ ἀπὸ τοῦ τέλους τὴν ἐκάστου 10 δοκιμάζειν διάθεσιν.

Codd. Pa Mb

1 καὶ δὴ ὄνος *Pa* || 3 βαστάζει *Pa* βαδίζει *Mb* || 4 ὁρῶν *om. Mb* || 5-7 ἐτι δὲ-ἐπέθηκε *om. Mb* || 6 μετετίθη *Pa* || 7 ἐκείνος ἀποβλέψας εἰς αὐτὸν ἔφη *Pa* || ὦ οὕτως *Mb* || 7-8 ἀρὰ σοι δίκαιος δοκῶ-ἡξιωμένη *Pa* || 9 ἀλλ’ ἀπὸ ἀπὸ δὲ *Pa*

264

Ὄνος καὶ κύων συνοδοιποροῦντες

Ὄνος καὶ κύων ἐν ταύτῳ ὠδοιπόρουν. εὐρόντες δὲ ἐπὶ γῆς ἐσφραγισμένον γραμμάτιον, ὁ ὄνος λαβὼν καὶ ἀναρρήξας τὴν σφραγίδα καὶ ἀναπτύξας, διεξήκει εἰς ἐπήκοον τοῦ κυνός. περὶ βροσκημάτων δὲ ἐτύγχανε τὰ γράμματα, χόρτου τε, φημί, καὶ κριθῆς καὶ ἀχύρου. ἀηδῶς οὖν ὁ κύων, τοῦ ὄνου ταῦτα διεξιόντος, διέκειτο· ἔνθεν 5 δὴ καὶ ἔφησε τῷ ὄνῳ “ὑπόβαθι, φίλτατε, μικρὸν, μὴ τι καὶ περὶ κρεῶν καὶ ὀστέων εὕρης διαλαμβάνων.” ὁ δὲ ὄνος ἅπαν τὸ γραμμάτιον διεξελθὼν καὶ μηδὲν εὕρηκώς ὦν ὁ κύων ἐζήτει, ἀντέφησεν αὐθις ὁ κύων “βάλε κατὰ γῆς, ὥς ἀδόκιμον πάντη, φίλε, τυγχάνων.”

Cod. Mb

5 δὴ *Halm* τι *cod.* || 6 διαλαμβάνων *cod.*, *corr. Halm*

265

Ὀρνιθοθήρας καὶ πέρδιξ.

Ὀρνιθοθήρας, ὀψιαίτερον αὐτῷ ξένου παραγενομένου, μὴ ἔχων ὃ τι αὐτῷ παραθείη, ὥρμησεν ἐπὶ τὸν τιθασσὸν πέρδικα καὶ τοῦτον θύειν ἔμελλε. τοῦ δὲ αἰτωμένου

αἰτόν ὡς ἀχάριστον, εἶγε πολλά ὠφελούμενος παρ' αὐτοῦ τοὺς ὁμοφύλους ἐκκα-
λουμένον καὶ παραδιδόντος, αὐτὸς ἀναιρεῖν αὐτὸν μέλλει, ἔφη "ἀλλὰ διὰ τοῦτό σε
5 μᾶλλον θύσω, εἰ μὴδὲ τῶν ὁμοφύλων ἀπέχῃ."

Ἦ ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ τοὺς οἰκείους προδιδόντες οὐ μόνον ὑπὸ τῶν ἀδικουμένων
μισοῦνται, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τούτων οἷς προδίδονται.

Cod. Pa

266

Πῆραι δύο

Προμηθεὺς πλάσας ποτὲ ἀνθρώπους δύο πῆρας ἐξ αὐτῶν ἀπεκρέμασε, τὴν μὲν
ἀλλοτρίων κακῶν, τὴν δὲ ἰδίων, καὶ τὴν μὲν τῶν ὀθνείων ἔμπροσθεν ἔταξε, τὴν δὲ
ἐτέραν ὀπισθεν ἀπήρτησεν. ἐξ οὗ δὴ συνέβη τοὺς ἀνθρώπους τὰ μὲν ἀλλότρια κακὰ
ἐξ ἀπρόοπτου κατοπτάζεσθαι, τὰ δὲ ἴδια μὴ προορᾶσθαι.

5 Τοῦτω τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἂν τις πρὸς ἄνδρα πολυπράγμονα, ὅς ἐν τοῖς ἑαυτοῦ
πράγμασι τυφλώττων τῶν μὴδὲν προσηκόντων κήδεται.

Codd. Pa Pc-(Mb IV)

1 ποτὲ] πῶτε *Pa Pc* || 1-2 τὴν μὲν ἀλλοτρίαν κακῶν, τὴν δὲ ἰδίαν *Pc* || 3 ἐκρέμασεν *pro* ἀπ.
Pc || 4 ἀπρόπτου *Sternbach et Cham.* || 5 οὕτω τῷ λ. *Pa*

267

Ποιμὴν καὶ λύκος σὺν κυσὶ τρεφόμενος

Ποιμὴν νεογνὸν λύκου σκύμνον εὐρών καὶ ἀνελόμενος σὺν τοῖς κυσὶν ἔτρεφεν.
ἐπεὶ δὲ ἠϋξήθη, εἴ ποτε λύκος πρόβατον ἤρπασε, μετὰ τῶν κυνῶν καὶ αὐτὸς ἐδίωκε.
τῶν δὲ κυνῶν ἔσθ' ὅτε μὴ δυναμένων καταλαβεῖν τὸν λύκον καὶ διὰ ταῦτα ὑποστρε-
φόντων, ἐκείνος ἠκολούθει, μέχρις ἂν τοῦτον καταλαβῶν, οἷα δὴ λύκος, συμμετάσχη
5 τῆς θήρας· εἴτα ὑπέστρεφεν. εἰ δὲ μὴ λύκος ἔξωθεν ἀρπάσειε πρόβατον, αὐτὸς λάθρᾳ
θύων ἅμα τοῖς κυσὶν ἐθονεῖτο, ἕως ὃ ποιμὴν, στοχασάμενος καὶ συνεῖς τὸ δρῶμενον,
εἰς δένδρον αὐτὸν ἀναρτήσας ἀπέκτεινεν.

Ἦ μῦθος δηλοῖ ὅτι φύσις πονηρὰ χρηστὸν ἦθος οὐ τρέφει.

Codd. rec. III apud Cham., La Lb Lc Le Lf Lg Lh, et N

2 πῆξινθη *Lc Lg* || ἀρπάση *Lc Lg* || 3 μὴ δυν. ἔσθ' ὅτε *Lg* || 4 μέχρι *Lh* || 6 ἕως καὶ ὁ π.
Lg || 8 οὐ οἷ. *Le*

268

Σκώληξ καὶ δράκων

[Συκέα παρ' ὁδὸν ἦν.] Σκώληξ [δὲ] θεασαμένη δράκοντα κοιμώμενον ἐξήλωσεν
αὐτοῦ τὸ μῆκος. βουλομένη δὲ αὐτῷ ἐξισωθῆναι παραπεσοῦσα ἐπειρᾶτο ἑαυτὴν ἐκτεί-
νειν, μέχρις οὐ ὑπερβιαζομένη ἔλαθε ραγεῖσα.

Τοῦτο πάσχουσιν οἱ τοῖς κρείττοσιν ἀνθαμιλλώμενοι· θᾶπτον γὰρ αὐτοὶ διαρ-
5 ρήγνυνται ἢ ἐκείνων ἐφικέσθαι δύνανται.

Codd. Pa Pc

1 Συκέα-ην *seclusit Cham.* || σκώληξ *Crusius (Bab. Fab. p. 199; q. v.)* αλώπηξ *codd.* || δὲ *seclusit Cham.* || Σκώληξ in 'Αλώπηξ corruptio, otiosum illud Συκέα-ην ea de causa a librario additum esse credo, ut haec fabula, sicut vicinae, a litt. Σ inciperet || 2 παρά ἀναπεσούσα Pa

269

Σὺς ἄγριος, ἵππος καὶ κυνηγέτης

Σὺς ἄγριος καὶ ἵππος ἐν ταύτῳ ἐνέμοντο. τοῦ δὲ συνὸς παρ' ἕκαστα τὴν πόαν διαφθείροντος καὶ τὸ ὕδωρ θολοῦντος, ὁ ἵππος βουλόμενος αὐτὸν ἀμύνασθαι ἐπὶ κυνηγέτην σύμμαχον κατέφυγε. ἀκείνου εἰπόντος μὴ ἄλλως δύνασθαι αὐτῷ βοηθεῖν, εἰ μὴ χαλινὸν τε ὑπομείνῃ καὶ αὐτὸν ἐπιβάτην δέξηται, ὁ ἵππος πάντα ὑπέστη. καὶ ὁ κυνηγέτης ἐποχηθεὶς αὐτῷ καὶ τὸν σὺν κατηγωνίσαστο καὶ τὸν ἵππον προσαγα- 5 γὼν τῇ φάτνῃ προσέδραμεν.

Οὕτω πολλοὶ δι' ἀλόγιστον ὀργήν, ἕως τοὺς ἐχθροὺς ἀμύνασθαι θέλουσιν, ἑαυτοὺς ἐτέροις ὑπορρίπτουσιν.

Cod. Pa-(IV)

2 διαφθείραντος *cod.*, *corr. Sternbach* || 3 κατέφυγε *scripsi* παρέλαβε (*del. ἐπὶ Sternbach*) κατέλαβε *cod.*

269a

(Aristot. *Rhet.* II 20)

Στησίχορος μὲν γάρ, ἐλομένων στρατηγὸν αὐτοκράτορα τῶν Ἱμεραίων Φάλαριν, καὶ μελλόντων φυλακὴν διδόναι τοῦ σώματος, τᾶλλα διαλεχθεὶς εἶπεν αὐτοῖς λόγον· ὥς ἵππος κατεῖχε λειμῶνα μόνος· ἐλθόντος δ' ἐλάφου καὶ διαφθείροντος τὴν νομήν, βουλόμενος τιμωρήσασθαι τὸν ἔλαφον ἡρώτα τιν' ἀνθρώπον εἰ δύναίτο μετ' αὐτοῦ 5 κολάσαι τὸν ἔλαφον. ὁ δὲ ἔφησεν, εἰ μὴ λάβῃ χαλινόν, καὶ αὐτὸς ἀναβῇ ἐπ' αὐτὸν ἔχων ἀκόντια. συνομολογήσαντος δὲ καὶ ἀναβάντος, ἀντὶ τοῦ τιμωρήσασθαι αὐτὸς ἐδούλευσεν ἤδη τῷ ἀνθρώπῳ.

“Οὕτω δὲ καὶ ὑμεῖς,” ἔφη, “ὁρᾶτε, μὴ τοὺς πολεμίους βουλόμενοι τιμωρήσασθαι ταῦτό πάθητε τῷ ἵππῳ· τὸν μὲν γὰρ χαλινὸν ἤδη ἔχετε, ἐλόμενοι στρατηγὸν αὐτοκράτορα· εἰ μὴ φυλακὴν δώτε, καὶ ἀναβῆναι ἐάσητε, δουλεύσετε ἤδη Φαλάριδι.” 10

270

Τοῖχος καὶ πᾶλος

Τοῖχος σπαρattόμενος ὑπὸ πάλου βιαίως ἐφώνει “τί με σπαράττεῖς μηδὲν ἡδικοῦτα;” καὶ ὅς· “οὐκ ἐγώ,” φησὶν, “αἴτιος τούτου, ἀλλ' ὁ ὀπισθεν σφοδρῶς με τύπτων.”

Cod. Mb

2 ἀλώπισθεν *cod.*

271

Χειμῶν καὶ ἔαρ

Χειμῶν ἔσκωψε εἰς τὸ ἔαρ καὶ αὐτὸ ὠνειδισεν ὅτι εὐθὺς φανέντος ἡσυχίαν ἄγει ἔτι οὐδὲ εἰς, ἀλλ' ὁ μὲν τις ἐπὶ λειμῶνας καὶ ἄλση γίνεται, ὅτῳ ἄρα φίλον δρέπεσθαι

- ἀνθέων καὶ κρίνων, ἥ καὶ ῥόδον τι περιαγαγεῖν τε τοῖς ἑαυτοῦ ὄμμασιν, καὶ παραθέσθαι
 [ἢ] παρὰ τὴν κόμην· ὁ δὲ ἐπιβὰς νεὼς καὶ διαβαίνων πέλαγος, ἂν τύχη, παρ' ἄλλους
 5 ἤδη ἀνθρώπους ἔρχεται· καὶ ὅτι ἅπαντες ἀνέμων ἢ πολλοῦ ἐξ ὀμβρων ὕδατος ἔχουσι
 φροντίδα οἰκέτι. “ἐγώ,” ἔφη, “ἄρχοντι καὶ αὐτοδεσπότη ἔοικα, καὶ οὐδὲ εἰς οὐρανόν,
 ἀλλὰ κάτω που καὶ εἰς τὴν γῆν ἐπιτάττω βλέπειν καὶ δεδιέναι καὶ τρέμειν καὶ ἀγαπη-
 τῶς διημερεῖειν ἔστιν ὅτε οἴκοι ἠνάγκασα.” “τοιγαροῦν,” ἔφη τὸ ἔαρ, “σοῦ μὲν
 10 κἂν ἀπαλλαγεῖεν ἄνθρωποι ἀσμένως· ἐμοῦ δὲ αὐτοῖς καλὸν καὶ αὐτὸ εἶναι δοκεῖ
 τοῖνομα, καὶ νῆ μὰ Δία γε ὀνομάτων κάλλιστον, ὥστε καὶ ἀπόντος μέμνηνται καὶ
 φανέντος ἐπαγάλλονται.”

Cod. Mb

1 χερμῶνα σκῶψαι-ὄνειδίσθαι cod., corr. Furia || 3 num fuit ἢ παραθέσθαι ' || 9 κἂν
 Cham. καὶ cod. || ἐμοῦτε cod., corr. Furia || αὐτὸ τὸ εἶναι cod., corr. Furia

272

Ψύλλα καὶ ἄνθρωπος

- Ψύλλα δὲ ποτέ τιμι πολλὰ ἠνόχλει.
 καὶ δὴ συλλαβὼν, “τίς εἰ σύ” ἀνεβόα,
 “ὅτι πάντα μου μέλη κατεβοσκήσω,
 εἰκῇ καὶ μάτην ἐμέ καταναλίσκων;”
 5 ἢ δὲ ἐβόα “οὕτως ζῶμεν, μὴ κτείνης·
 μέγα γὰρ κακὸν οὐ δύναμαι ποιῆσαι.”
 ὁ δὲ γελάσας πρὸς αὐτὴν οὕτως ἔφη·
 “ἄρτι τεθνήξῃ χερσὶ μου ταῖς ἰδίαις·
 ἅπαν γὰρ κακόν, οὐ μικρὸν οὐδὲ μέγα
 10 οὐδ' ὅλως πρέπει καθόλου που φυῆναι.”

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι ὁ κακὸς οὐ πρέπει ἐλεθθῆναι, κἂν μέγας ᾖ, κἂν μικρός.

Codd. Ch Cb Ca Mb

1 πολλά τιμι Ca Mb || 2 εἰ Ch om. Cb || σύ Cb om. tell. || ἐπηρώτα Mb || 3 τὰ
 μέλη καταβοσκήσω Cb καταβοσκήσω μέλη Mb || 7 πρὸς αὐτὸν ταῦτα λέγει Mb || 10 που Halm
 τοῦ codd. || 11 ὁ μ. δ. om. Cb Mb || ὅτι μὴ δώσεις χώραν τὸ κακὸν ριζῶσαι· ἔκτεμε δὲ μᾶλλον
 καὶ μὴ ἐάσης φῦναι Mb || καὶ μέγας Cb

273

Ψύλλα καὶ βουῖς

- Ψύλλα δὲ ποτε τὸν βουὴν οὕτως ἠρώτα· “τί δὴ παθὼν ἀνθρώποις ὀσημέραι δουλεύ-
 εις, καὶ ταῦτα ὑπερμεγέθης καὶ ἀνδρείος τυγχάνων, ἐμοῦ σάρκας αὐτῶν οἰκτίστως
 διασπώσης καὶ τὸ αἶμα χανδὸν πινούσης;” καὶ ὅς· “οὐκ ἄχαρις ἔσομαι,” φησί,
 “μερόπων γένει· στέργομαι γὰρ παρ' αὐτῶν καὶ φιλοῦμαι ἐκτόπως, τρίβομαί τε
 5 συχνῶς μέτωπόν τε καὶ ὠμούς.” ἢ δὲ “ἄλλ' ἐμοὶ γοῦν τέως τῇ δειλαίᾳ ἢ σοὶ φίλη
 τρίψις οἰκτιστος μόρος ὅτε καὶ τύχη συμβαίνει.”

Ὅτι οἱ διὰ τοῦ λόγου ἀλαζόνες καὶ ὑπὸ τοῦ εὐτελοῦς ἡττῶνται.

Cod. Mb

Textu libere mutato fabulam in versus redegit Cham., sed vix tanti videtur || 2 σάρκας
 αὐτοῦ cod.

4. FABVLAE ORIGINIS BABRIANAE

SIVE METRO INTEGRAE SIVE TANTVM IN PARAPHRASI SERVATAE, QVARVM
ARGVMENTA IN ANTECEDENTIBVS FABVLIS NON TRACTANTVR,
AD LITTERAM DIGESTAE

274

Ἄγαθὰ καὶ κακά

Ὅτι ἀγαθῶν μὲν οὐδεὶς ταχέως ἐπιτυγχάνει, ὑπὸ δὲ τῶν κακῶν ἕκαστος καθ' ἑκάστην πλήττεται.

Ὑπὸ τῶν κακῶν τὰ ἀγαθὰ ἐδιώχθη ὡς ἀσθενῇ ὄντα, εἰς οὐρανὸν δὲ ἀνῆλθεν. τὰ δὲ ἀγαθὰ ἠρώτησαν τὸν Δία πῶς εἶναι (δεῖ) μετ' ἀνθρώπων. ὁ δὲ εἶπεν (μὴ) μετ' ἀλλήλων πάντα, ἐν δὲ καθ' ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐπέρχεται. διὰ τοῦτο τὰ μὲν κακὰ 5
συνεχῇ τοῖς ἀνθρώποις ὡς πλησίον ὄντα ἐπέρχεται, τὰ δὲ ἀγαθὰ βράδιον ἐξ οὐρανοῦ κατιόντα.

Codd. B Mb

1 *Pro mythium* = *erimi*. in Mb || Ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ἀγαθῶ Mb || 3 Ἀγαθὰ πάντα ὑπὸ τῶν κακῶν Mb || ἀνῆλθον Mb || 3-4 τὰ δὲ ἀγαθὰ *Kpdl* τὰ δὲ κακά B καὶ τὰ κακά Mb || 4 εἶναι codd. εἶη *Coraes* εἶναι δεῖ *Halm* || μετ' ἀνθρώποις B || μὴ add. *Coraes*

275

Ἄετὸς τὰ πτερὰ τιλθεῖς

Ὅτι δεῖ χρηστὰς ἀμοιβὰς τοῖς εὐεργέταις παρέχειν, τοὺς πονηροὺς δὲ φρονίμως τροποῦσθαι.

Ποτὲ αἰτὸς ἐάλω ὑπ' ἀνθρώπου. τούτου δὲ τὰ πτερὰ ὁ ἄνθρωπος κόψας ἀφῆκε μετὰ τῶν ὀρνίθων ἐν οἴκῳ εἶναι. ὁ δὲ ἦν κατηφὴς οὐδὲ ἥσθιεν ἐκ τῆς λύπης· ὁμοιος δὲ ἦν βασιλεῖ δεσμώτῃ. ἕτερος δὲ τις τοῦτον ὠνησάμενος καὶ τὰ πτερὰ ἀνα- 5
σπάσας καὶ μύρῳ χρίσας ἐποίησε πτερῶσαι. ὁ δὲ πετασθεὶς καὶ τοῖς ὄνυξι λαγῶν ἀρπάσας ἠνεγκεν αὐτῷ δῶρον. ἀλώπηξ δὲ ἰδοῦσα εἶπεν “μὴ τούτῳ δίδου, ἀλλὰ τῷ πρώτῳ, ὅτι ὁ μὲν φύσει ἀγαθὸς ἐστίν· ἐκείνῳ δὲ μᾶλλον ἐξευμενίζου, μὴ πως πάλιν λαβὼν σε τῶν πτερῶν ἐρημώσῃ.”

Codd. B (Bb)-(II)

1 τοῖς εὐεργ. Bb τοῖς εὐεργέταις B || 9 τῶν πτερῶν *Cg*. τὸ πτερόν B

276

Ἄετὸς τοξευθεῖς

Ὅτι τὸ κέντρον τῆς λύπης δεινότερόν ἐστιν ὅταν τις ἐξ οἰκείων κινδυνεύσῃ.

Ὑπεράνωθεν πέτρας αἰτὸς ἐκαθέζετο λαγῶνους θηρεύσαι σκοπῶν. τοῦτον δὲ τις ἔβαλε τοξεύσας, καὶ τὸ μὲν βέλος ἔσω εἰσῆλθεν, ἡ δὲ γλυφίς σὺν τοῖς πτεροῖς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν εἰστήκει. ὁ δὲ ἰδὼν ἔφη “καὶ τοῦτό μοι ἑτέρα λύπη, τὸ τοῖς ἐμοῖς 5
πτεροῖς ἀποθνήσκειν.”

Codd. B (Bb)-(III)-(Ma Mo)

1 ὅτε τις-κινδυνεύσει B Bb || 2 σκοπῶν B ζητῶν III

276a

(Aeschylus fr. 139)

- ὦδ' ἐστὶ μύθων τῶν Λιβυστικῶν κλέος,
 πληγέντ' ἀτράκτω τοξικῶ τὸν αἰετὸν
 εἰπεῖν ἰδόντα μηχανὴν πτερώματος·
 "τάδ' οὐχ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὐτῶν πτεροῖς
 5 ἀλισκόμεσθα."

277

(Babrius 12)

'Αηδῶν καὶ χελιδῶν

- 'Αγροῦ χελιδῶν μακρὸν ἐξεπωτήθη,
 εὔρεν δ' ἐρήμοις ἐγκαθημένην ὕλαις
 ἀηδὸν ὀξύφωνον· ἡ δ' ἀπεθρήνει
 τὸν Ἴτυν ἄωρον ἐκπεσόντα τῆς ὥρης.
 5 ἐκ τοῦ μέλους δ' ἐγνώσαν αἱ δύο ἀλλήλας,
 καὶ δὴ προσέπτησάν τε καὶ προσωμίλουν.
 χὴ μὲν χελιδῶν εἶπε "φιλτάτη, ζῶεις;
 πρῶτον βλέπω σε σήμερον μετὰ Θράκην.
 αἰεὶ τις ἡμᾶς πικρὸς ἔσχισεν δαίμων.
 10 [καὶ παρθένοι γὰρ χωρὶς ἡμεῖν ἀλλήλων.]
 ἀλλ' ἔλθ' ἐς ἀγρὸν καὶ πρὸς οἶκον ἀνθρώπων·
 σύσκηνος ἡμῖν καὶ φίλη κατοικήσεις,
 ὅπου γεωργοῖς, οὐχὶ θηρίοις ἔσεις.
 [ὑπαιθρον βλήν λείπε, καὶ παρ' ἀνθρώποις
 15 ὁμώροφόν μοι δῶμα καὶ στέγην οἶκει.]
 τί σε δροσίζει νῶτον ἔννυχος στίβη,
 καὶ καῦμα θάλλπει, πάντα καὶ κατακναίει;
 ἄγε δὴ σεαυτήν, σοφὰ λαλοῦσα, μὴ σίνου."
 τὴν δ' αὖτ' ἀηδὼν ὀξύφωνος ἡμείφθη·
 20 "ἔα με πέτραις ἐμμένειν ἀοικήτοις,
 καὶ μὴ μ' ὀρεινῆς ὀργάδος σὺ χωρίσσης.
 μετὰ τὰς Ἀθήνας ἄνδρα καὶ πόλιν φεύγω·
 οἶκος δέ μοι πᾶς κἀπίμιξις ἀνθρώπων
 λύπην παλαιῶν συμφορῶν ἀναξαίνει."
 25 [παραμυῖα τίς ἐστὶ τῆς κακῆς μοίρης
 λόγος σ' φὸς καὶ μοῦσα καὶ φυγὴ πλήθους·
 λύπη δ', ὅταν τις (οἷς ποτ') εὐθενῶν ὥφθη
 τούτοις ταπεινὸς αἰσθῆται συνουικήσῃ.]

[Ὅτι συμφέρει τῷ ἡδικομένῳ πόρρω γενέσθαι τῶν εἰς ἀνάμνησιν αὐτὸν φερόντων κακῶν.]

Codd. AVG, quorum lectiones non omnes profero. Accedit cod. Gudianus minimi prelii, quem neglexi.

1 μακρὰν VG || 6 προσέπτησάν τε V πρὸς ἐπεισάντο G || 9 αἰε AVG πάλαι Nauck

|| v. 10 legitur post 13 in VG, seclusi praecedente Eberh. || 13 κούχι V || 14-15 secl. Düb-
ner et alii, rel. Cr., sed post 18 || 16 σοι VG σε A || νῶτον V νυκτός A om. G ||
ἐνν. στείβη A ἑνδρόσος κούχη VG || 17 καὶ καῦμα θάλπει πάντα (π. θ. G) καὶ κατακαίει GV
κ. καῦμα θ., πάντα δ' ἀγρώτην τήκει A π.-τήκει in A furt. observatio, quae e marg.
insula veram sumit movit lect. κατακαίει Rth. προ-καίει || 18 ἄγε μήνυσον σαυτὴν σοφὴ περ
οὔσα V ἄγε δει πέρ σαι τὴν σοφὴ οὔσαν μήνυσον G || μὴ σίνου Cr. μήνυσον codd. || 21
ὄρχαδος σὺ χωρίσῃς A, corr. Boiss. ὄρχ. συγχωρήσεις V ὄρχαδος ἀποπνήξεις G hic
desinit G || 23 καὶ ἐπιμίξῃς A, corr. codd. ἐπιμίξῃς τ' V ἢ τε μίξῃς codd. Gudianus
(inter tetrasticha, vide edd.) || 25-28 om. V || 27 οἷς ποτ' add. Haupt || εὐσθενῶν ὀφθῇ
A, corr. Dübner || 28 ὦν A, corr. Db. || 30 εἰς om. V

278

(Babrius 15)

'Αθηναῖος καὶ Θηβαῖος

- 'Ανὴρ 'Αθηναῖός τις ἀνδρὶ Θηβαίῳ
κοινῶς ὁδεύων, ὥσπερ εἰκός, ὠμίλει.
ῥέων δ' ὁ μῦθος ἦλθε μέχρ' ἡρώων,
μακρὴ μὲν ἄλλως ῥῆσις οἷδ' ἀναγκαίη·
5 τέλος δ' ὁ μὲν Θηβαῖος υἱὸν 'Αλκμήνης
μέγιστον ἀνδρῶν, νῦν δὲ καὶ θεῶν ὕμνει·
ὁ δ' ἐξ 'Αθηνῶν ἔλεγεν ὥς πολὺ κρείσσων
Θησεὺς γένοιτο, καὶ τύχης ὁ μὲν θείης
ὄντως λέλογχεν, 'Ηρακλῆς δὲ δουλείης.
10 λέγων δ' ἐνίκα· στωμύλος γὰρ ἦν ῥήτωρ.
ὁ δ' ἄλλος ὥς Βοιωτὸς οὐκ ἔχων ἴσῃν
λόγοις ἄμιλλαν, εἶπεν ἀγρίῃ μούσῃ·
"πέπαυσον νικᾶς. τοιγαροῦν χολωθεῖν
Θησεὺς μὲν ἡμῖν, 'Ηρακλῆς δ' 'Αθηναίοις."

[Ὅτι οὐ δεῖ τοὺς μεγιστᾶνας κινεῖν εἰς ὀργὴν κατὰ τῶν ὑπεξουσίων. εἰς ματαιολογίας 15
καὶ ἔριδας.]

Cod. A

6 θεόν A, corr. Menas || 12 λόγων Bergk

279

Αἶψα καὶ ὄνος

"Ὅτι ὅστις καθ' ἑτέρου δόλια μηχανᾶται, ἑαυτοῦ γίνεται τῶν κακῶν ἀρχηγός.

Αἶψα καὶ ὄνον ἔτρεφέ τις. ἡ δὲ αἶψα φθονήσασα τῷ ὄνῳ διὰ τὸ περισσὸν τῆς τροφῆς
ἔλεγεν "ὥς ἄπειρα κολάζῃ, ποτὲ μὲν ἀλήθων, ποτὲ δὲ ἀχθοφορῶν." καὶ συνεβού-
λευεν ἐπιληπτον ἑαυτὸν ποιήσαντα καταπεσεῖν ἐν τινὶ βόθρῳ καὶ ἀναπαύσεως
τυχεῖν. ὁ δὲ πιστεύσας καὶ πεσὼν συνετρίβη. ὁ δὲ δεσπότης τὸν ἱατρὸν καλέσας 5
ῥητε βοηθεῖν. ὁ δὲ αἰγὸς πνεύμονα ἐγχυματίσαι ἔλεγεν αὐτῷ καὶ οὕτω τῆς ὑγείας
τυχεῖν. τὴν δὲ αἶψα θύσαντες τὸν ὄνον ἰάτρευον.

Codd. B (Bb Bc)-(Mb versus)

6 οὕτω Bc om. B Bb

280

(Babrius 3)

Αἶξ καὶ αἰγοβοσκός

- Αἶγας ποτ' αἰγοβοσκὸς ἀνεκάλει χρήζων,
 ἐπὶ σηκὸν ἄξων· χαί μὲν ἦλθον, αἱ δ' οὐπω.
 μιῆς δ' ἀπειθοῦς ἐν φάραγγι τρωγούσης
 κόμην γλυκεῖαν αἰγίλου τε καὶ σχίνου,
 5 τὸ κέρας κατῆξε μακρόθεν λίθῳ πλήξας.
 τὴν δ' ἰκέτευε· "μή, χίμαιρα συνδούλῃ,
 πρὸς τοῦ σε Πανός, ὅς νάπας ἐποπτεύει,
 τῷ δεσπότη, χίμαιρα, μή με μηνύσῃς·
 ἄκων γὰρ ἠύστοχῃσα τὸν λίθον ῥίψας."
 10 ἡ δ' εἶπε "καὶ πῶς ἔργον ἐμφανὲς κρύψω;
 τὸ κέρας κέκραγε, κἂν ἐγὼ σιωπήσω."

[Ὅτι τὰ δημοσίᾳ ἀμαρτηθέντα κατ' οὐδένα τρόπον χρή κρύπτειν.]

Codd. A (G B)

Versus 1-3 restitui n̄isus testimonio praecipue codd. G et B. Falso legitur 2 post 3 in A, sed verum ordinem indicavit ibidem corrector in marg. Sic pergil G: Αἶγα ποταὶ αἰγοβοσκὸς ἀνεκάλει κλείζων: ἐπὶ σηκὸν ἄξων χέ μὲν ἦθον ἰ δούπω. μιᾶς δαπεχθοῖς πρὸς φάραγγα τρώγου. Ba: Αἰγοβοσκὸς τὰς αἶγας ἀνεκαλεῖτο πρὸς τὴν μάνδραν, μία δὲ ἐξ αὐτῶν ὑπελείφθη ἡδύ τι βοσκομένη. A: Αἶγας ποτ' εἰς ἐπαιλιν αἰπόλος κλείζων (χρή supra scr. corrector); μιᾶς ἀπειθοῦς-τρωγούσης (v. 3) ἐπὶ σηκὸν ἄγειν θ' ὡς αἱ μὲν ἦλθον αἱ δ' οὐπω || 5 κατῆξε Lm, ex tetraslichis I 36 κατέαξε libri || 8 τάλαινα Herwerden || epim. non habet G

281

(Babrius 5)

Ἀλεκτορίσκοι Ταναγραῖοι

- Ἀλεκτορίσκων ἦν μάχη Ταναγραίων,
 οἷς θυμὸν εἶναι φασιν οἶον ἀνθρώποις.
 τούτων δ' ὁ λειφθεὶς, τραυμάτων γὰρ ἦν πλήρης,
 ἔκυπτ' ἐς οἴκου γωνίην ὑπ' αἰσχύνῃς·
 5 ὁ δ' ἄλλος εἰθὺς εἰς τὸ δῶμα πηδήσας
 ἐπικροτῶν τε τοῖς πτεροῖς ἐκεκράγει.
 καὶ τὸν μὲν αἰετός τις ἐκ στέγους ἄρας
 ἀπῆλθ'· ὁ δ' ἄδεῶς ἀμφέβαινε θηλείαις,
 ἀμείνονα σχὼν τὰπίχειρα τῆς ἥττης.
 10 Ἄνθρωπε, καὶ σὺ μή ποτ' ἴσθι καυχήμενον,
 ἄλλου σε πλεῖον τῆς τύχης ἐπαιρούσης·
 πολλοὺς ἔσωσε καὶ τὸ μὴ καλῶς πράσσειν.

Codd. A G (B Tr)

1-2 leguntur apud Suidam s. v. Ταναγραῖοι || 2 φασι θυμὸν εἶναι G φ. εἶναι θ. Suidas

|| 3 δ' ὁ G δ' om. A || 4 ἐκνπτ' ἐς *Athena*, *Haupl*, *edd.* ἐκρύπτει' AG κατεκρύβη (ἐν γωνίᾳ) B || οἶκον γονιήν G || 5 εἰθῶς] φησιν G || εἰς AG, cf. *Bab.* 125, 1 ἐπὶ (B) *Eb.* Cr. || 7 ἀετός AG, *corr.* Βοῖss. || 8 ὁ δ' ἄλλος ἀμ. θ. AG, *corr.* *Eb.* ὁ δὲ ἕτερος . . . ἀφόβως συνῆν B ὁ δὲ . . . ἀδέως ἔκτοτε ταῖς θηλείαις ἐπέβαινε Tr || 9 ἀμείνονα ἔχων *Suidas* s. v. τάπιχειρα, unde ἔχων ἀμείνω *Wagner* ἀμείνον' ἰσχων *Hilberg* || τάπιχειρα τῆς ἥ.] τὰ παρὰ τῆς κρείττων G || 10-12 AG, *secl. edd.*, *eadem fere in paraphrasi* B, *sed promythiī loco* || 12 πρᾶττειν AB

282

(Babrius 4)

Ἀλιεὺς καὶ ἰχθύες

Ἀλιεὺς σαγήνην ἦν νεωστὶ βεβλήκει,
 ἀνείλετ'· ὄψου δ' ἔτυχε ποικίλου πλήρης.
 τῶν δ' ἰχθύων ὁ λεπτός εἰς βυθὸν φεύγων
 ὑπεξέδυνε δικτύου πολυτρήτου,
 5 ὁ μέγας δ' ἀγρευθεὶς εἰς τὸ πλοῖον ἠπλώθη.
 Σωτήριόν πῶς ἐστι καὶ κακῶν ἕξω
 τὸ μικρὸν εἶναι· τὸν μέγαν δὲ τῇ δόξῃ
 σπανίως ἴδοις ἂν ἐκφυγόντα κινδύνων.

Codd. A (B)

2 ἀνείλκεν *Eb.* || [6-8] *Eb.* Cr. ὅτι εὐκολον ἡ σωτηρία τοῖς μὴ μεγάλως εὐτυχοῦσιν, τὸν δὲ μέγαν ὄντα τῇ δόξῃ σπανίως ἴδοις ἐκφ. τοὺς κ. B || 6 σωτήριόν *Eb.* -ία A || 8 κινδύνων *Athena* -ου A -ους B

283

(Babrius 11)

Ἀλώπηξ πυρφόρος

Ἀλώπεκ' ἐχθρὴν ἀμπέλων τε καὶ κήπων
 ξένη θελήσας περιβαλεῖν τις αἰκείη,
 τὴν κέρκον ἄψας καὶ λίνου τι προσδήσας
 ἀφῆκε φεύγειν. τὴν δ' ἐπίσκοπος δαίμων
 5 εἰς τὰς ἀρούρας τοῦ βλαβόντος ὠδήγει
 τὸ πῦρ φέρουσιν. ἦν δὲ ληίων ὥρη,
 ποίη δὲ καλλίκαρπος ἐλπιδὼν πλήρης.
 ὁ δ' ἠκολούθει τὸν πολὺν πόνον κλαίων,
 οὐδ' εἶδεν αὐτοῦ τὴν ἄλωα Δημήτηρ.
 10 Χρὴ πρᾶον εἶναι μὴδ' ἄμετρα θυμοῦσθαι
 ἔστιν τις ὀργῆς νέμεσις, ἣν φυλαττοίμην,
 αὐτοῖς βλάβην φέρουσα τοῖς δυσοργήτοις.

[Θυμῷ χρῆσθαι κατὰ τῶν πέλας ἀμέτρῳ καλὸν οὐκ ἔνι.]

Codd. A G, (Papyrgus Amh. 26)-(B)

1 ἐχθρὰν *littera* -ῆν *Eb.* Cr. || ἀμπέλ[ου] τε καὶ κηπ[ου] p. Amh. || 2 αἰκείη p. Amh. αἰκίη A αἰκίη G || 5 εἰς G cī p. Amh. ἐς A || τοῦ βλαβόντος A G B τοῦ βλαβόντος

Αἰρεσι τοῖς μελόντος Lm. τοῦ λαβόντος (Orrelli 6-7 ἡν-πλήρης] Μηδειῶν τὰς ὥρας
 θύραις καιρὸς γὰρ: Τοιθηδὲ πᾶς ἀμειτὸς ἐλπίδων πλήρης (i || 7 ποίη δὲ κ. ἐλ. πλ. scripsi,
 πίσυς (salimomiu partim codicis (i (τοιθηδὲ), partim p. Amh. (καὶ καλλεικαρπος ἐλ. πλ.,
 versus numeris mensema) καὶ καλλίπαις ἀμειτὸς A ἡν δὲ καιρὸς τοῦ ἀμειτοῦ B In
 comituni (i et B fonte, qui super discrepat ab A, conflatae erant duae lectiones,
 quatum prior et genuina partim in G partim in paragra serrata est, altera, pessima
 illa et substituta, integra legitur in A In G, πᾶς ἀμειτὸς superest e varia lectione —παις
 αμειτος super καλλεικαρπος scripsi, quia summiola est vox κ. || 8 hunc versus om. p. Amh. ||
 πῶσον G κόπον A || 9 αἰωα p. Amh. (quod con. Eb.) ἄλωνα AG || 10-12 huius
 epim. interpretatio Latina exstat in p. Amh. in paraphrasi habet B om. G secl.
 alii || 13 haec Bubrio adscripsit solus Georgides (Boiss. p. 49)

284

Ἄνθρωπος καὶ λέων συνοδεύοντες

Ὅτι πολλοὶ καυχῶνται διὰ λόγων ἀνδρεῖοι εἶναι καὶ θρασεῖς, οὓς ἡ πεῖρα γυμνασ-
 θέντας ἐξελέγχει.

Ἦδενέ ποτε λέων σὺν ἀνθρώπῳ, ἕκαστος δὲ αὐτῶν τοῖς λόγοις ἐκαυχῶντο. καὶ
 δὴ ἐν τῇ ὁδῷ ἦν ἀνδρὸς στήλη πετρίνη λέοντα πνίγοντος. ὁ δὲ ἀνὴρ ὑποδείξας τῷ
 λέοντι ἔφη “ὄρῃς σὺ πῶς ἐσμεν ὑμῶν κρείττονες;” κακείνος εἶπεν ὑπομειδιάσας
 “εἰ λέοντες ᾔδεισαν γλύφειν, πολλοὺς ἂν ἄνδρας εἶδες ὑποκάτω λέοντος.”

Codd. B (Bb)-(II)-(V, versus)

4 πνίγοντος Bb πνιγούσης B

285

• (Babrius 119)

Ἄνθρωπος καταθραύσας ἄγαλμα

- Ξυλινόν τις Ἑρμῆν εἶχεν ἦν δὲ τεχνίτης.
 σπένδων δὲ τούτῳ καὶ καθ' ἡμέρην θύων
 ἐπρασσε φαύλως. τῷ θεῷ δ' ἐθυμώθη,
 χαμαὶ δ' ἀπεκρότησε τοῦ σκέλους ἄρας.
 5 χρυσὸς δὲ κεφαλῆς ἐρρήη καταγείσης,
 ὃν συλλέγων ἄνθρωπος εἶπεν “Ἑρμεία,
 σκαιὸς τίς ἐσσι καὶ φίλοισιν ἀγνώμων,
 ὃς προσκυνοῦντας οὐδὲν ὠφέλεις ἡμᾶς,
 ἀγαθοῖς δὲ πολλοῖς ὑβρίσαντας ἡμείψω.
 10 τὴν εἰς σὲ καινὴν εὐσέβειαν οὐκ ᾔδεις.”
 [Καὶ τοὺς θεοὺς Λίσωπος ἐμπλέκει μύθοις,
 βουλόμενος ἡμᾶς νοθετεῖν πρὸς ἀλλήλους.
 πλέον οὐδὲν ἔχεις σκαιὸν ἄνδρα τιμήσας,
 ἀτιμάσας δ' ἂν αὐτὸν ὠφελθῆις.]

Cod. A

2. ἡμέραν A || 6 ἄνθρωπος A, corr. Lm. || 7 ἐσσι Ahrens, coll. Babrii f. 77,8 εἰ
 A || 8 ὠφέλεις A, corr. Boiss. || ἡμᾶς A || 10 καινὴν A, corr. Boiss. || [11-14] Eb. Cr.

286

Ἀράχνη καὶ κωλώτης

Σοφῆς ἀράχνης ἱστὸν εὔρε κωλώτης
καὶ λεπτὸν ἐνέδν φᾶρος ἐκτεμῶν τοίχου. . . .

*Babrii fragmentum apud Suidam s. v. κωλώτης: κ. ἀσκαλαβώτης. Βάβριος. Σοφῆς-
τοίχου*

287

(Babrius 8)

Ἄραψ καὶ κάμηλος

Ἄραψ κάμηλον ἀχθίσας ἐπηρώτα
πότερ' ἀναβαίνειν μᾶλλον ἢ κάτω βαίνειν
αἰροῖτο. χὼ κάμηλος οὐκ ἄτερ μούσης
εἶφ' "ἡ γὰρ ὀρθὴ τῶν ὁδῶν ἀπεκλείσθη;"

[Ὁ λόγος εὐθετος πρὸς ἄνδρας διεστραμμένους καὶ τῆς εὐθείας ὁδοῦ ἐκκλίνοντας.]

Cod. A

288

(Babrius 14)

Ἄρκτος καὶ ἀλώπηξ

Ἄρκτος φιλεῖν ἄνθρωπον ἐκτόπως ἤχρει
νεκρὸν γὰρ αὐτοῦ σῶμ' ἔφασκε μὴ σύρειν.
πρὸς ἣν ἀλώπηξ εἶπε "μᾶλλον ἥρούμην
εἰ νεκρὸν εἵλκες, τοῦ δὲ ζῶντος οὐχ ἥπτου."

5 Ὁ ζῶντα βλάπτων μὴ νεκρὸν με θρηνεῖτω.

Cod. A

1 Ἄρκτος (ἄρκτος libri aliquot s. v. ἐκτόπως)—ἤχρει citat Suidas s. ἄρκου ei s. ἐκτόπως || [5]
Eb. Cr.

289

(Babrius 120)

Βάτραχος ἱατρός

Ὁ τελμάτων ἐνοικος ὁ σκιῇ χαίρων,
ὁ ζῶν ὀρυκτοῖς βάτραχος παρ' εὐρίποις,
εἰς γῆν παρελθὼν ἔλεγε πᾶσι τοῖς ζώοις
"ἱατρός εἰμι φαρμάκων ἐπιστήμων,

5 οἷων ταχ' οὐδεὶς οἶδεν, οἶδ' ὁ Παιήων,

ὅς "Ὀλυμπον οἰκεῖ καὶ θεοὺς ἰατρεῖει."
 "καὶ πῶς" ἀλώπηξ εἶπεν "ἄλλον ἰήσῃ,
 ὅς σαυτὸν οὕτω χλωρόν ὄντα μὴ σῶζεις;"

[Πρὸς ἄνδρα ἁμαθῇ καὶ ἀπαιδευτον, ἄλλου παιδεύειν ἐπαγγελλόμενον.]

Codd. A (B V in paraphrasi)

4 αἰμί B V εἶναι A || 8 χωλόν V

290

(Babrius 21)

Βόες καὶ μάγειροι

Βόες μαγείρους ἀπολέσαι ποτ' ἐζήτουν
 ἔχοντας αὐτοῖς πολεμὴν ἐπιστήμην
 καὶ δὴ συνηθοίζοντο πρὸς μάχην ἤδη
 κέρατ' ἀποξύνοντες. εἰς δέ τις λίην
 5 γέρων ἐν αὐτοῖς, πολλὰ γῆν ἀροτρεύσας,
 "οὔτοι μὲν ἡμᾶς" εἶπε "χερσὶν ἐμπείροις
 σφάζουσι καὶ κτείνουσι χωρὶς αἰκίης·
 ἦν δ' εἰς ἀτέχνους ἐμπέσωμεν ἀνθρώπους,
 διπλοῦς τότε ἔσται θάνατος. οὐ γὰρ ἐλλείψει
 10 τὸν βοῦν ὁ θύσων, κἂν μάγειρος ἐλλείψῃ."
 Ὁ τὴν παροῦσαν πημονὴν φεύγειν σπεύδων
 ὁρᾷν ὀφείλει μὴ τι χεῖρον ἐξεύρη.

[Ὁ μῦθος τοῦτο δηλοῖ, ὅτι ἄμεινον δουλεῖν σοφοῖς καὶ ἐπεικέσιν ἢ δεσπόζεσθαι ὑπὸ σκαιῶν τε καὶ ἀπαιδευτῶν.]

Codd. AV

2 πολεμίαν AV || 4 ἀποξύναντες V || 5 πολλὰ γῆν *Lm.* π. γὰρ ἦν A πολλὴν γῆν
 V || 7 φάζουσι καὶ κόπτουσι V κόπτουσι καὶ σφ. *Knöll* || σικίης V || 8 ἂν δ' εἰς ἀτεχνεῖς
 V || v. 9 *prol* 10 *leg.* ἰν A || ἔστι V || οὐδὲ γὰρ V || 10 θύων V || ἐλλείπει *Nauck* || [11-12]
edd. plerique om. V

291

(Babrius 20)

Βοηλάτης καὶ Ἡρακλῆς

Βοηλάτης ἄμαξαν ἤγεν ἐκ κώμης.
 τῆς δ' ἐμπεσοῦσης εἰς φάραγγα κοιλῶδη,
 δέον βοηθεῖν, αὐτὸς ἀργὸς εἰστήκει,
 τῷ δ' Ἡρακλεῖ προσηύχεθ', ὃν μόνον πάντων
 5 θεῶν ἀληθῶς προσεκύνει τε κἀτίμα.
 ὁ θεὸς δ' ἐπιστὰς εἶπε "τῶν τροχῶν ἄπτου
 καὶ τοὺς βόας κέντριζε. τοῖς θεοῖς δ' εὐχου
 ὅταν τι ποιῇς καὶνός, ἢ μάτην εὖξη."

Codd. A (V G, Suidas s.v. τὴν χεῖρα, Photius Lex. II p. 213 N.)

1 ἐκ κώμης A *Phot. Suid.*: εἰς κώμην VG || 2 κυκλοῦδαι G || 3 αὐτὸν A, *corr. Fixius* αὐτῶν G *om. Phot. Suid.* δ δὲ V || 4-5 τῷ δ' Ἡρ. προσήχето μόῳ ἀπάντων (μόνον ἀπαντας G) θεῶν ἐκείνῳ (-ον G) ὡς πολλὰ δυναμένῳ (διαμένῳ V) VG τῷ Ἡρ. προσευχόμενος ἐκείνον γὰρ ἐκ πάντων τῶν θεῶν ἀσπαζόμενος ἐτίμα *Phot. Suid.* || 6 ὁ θεὸς δ' ἐπιστάς Eb. ὁ δὲ θ. ἐπ. *Phot. Suid.* θ. δ' ἐπ. A αὐτὸς δ' ἐπ. VG || 7 κέντιζε A || τοῖς β. νύττε, καὶ τότε τὸν θεὸν εὐχου *Phot. Suid.* || 8 hunc v. *om. G* || μὴ μέντοι γε μάτην εὐχου *Phot. Suid.* μὴ μάτην εὐξη V

292

(Babrius 55)

Βοῦς καὶ ὄνος ἀροτριῶντες

Ἔνα βοῦν τις εἶχε, τὴν ὄνον δὲ συζεύξας
ἡροτρία, πτωχῶς μέν, ἀλλ' ἀναγκαίως.
ἐπεὶ δὲ τοῦργον ἐτετέλεστο καὶ λύειν
ἔμελλεν αὐτούς, ἦ τ' ὄνος διηρώτα

5 τὸν βοῦν "τίς ἄξει τῷ γέροντι τὰ σκεύη;"
ὁ δὲ βοῦς πρὸς αὐτὴν εἶπεν "ὅσπερ εἰώθει."

Codd. A (V)

1 Ὄνον τις ἔχων καὶ τῷ βοῖ συζεύξας V || 3 τετέλεστο A, *corr. Boiss.* ἐπληρώθη V || 4 ἦ τ' A ἦ V εἶτ' *Lm. Eb. Rlh.* || 5 τῷ γηπόνῳ V || 6 ὁ δὲ πρὸς V

293

(Babrius 27)

Γαλῇ συλληφθεῖσα

Γαλῇν δόλῳ τις συλλαβὼν τε καὶ δῆσας
ἐπνιγεν ὑδάτων ἐν συναγκίῃ κοίλῃ.

τῆς δ' αὖ λεγούσης "ὡς κακὴν χάριν τίνεις
ὦν ὠφέλουν θηρῶσα μῦς τε καὶ σαύρας,"

5 "ἐπιμαρτυρῶ σοι," φησὶν, "ἀλλὰ καὶ πάσας
ἐπνιγες ὄρνεις, πάντα δ' οἶκον ἡρήμους
[κρεῶν (τ') ἀνεψγὸς ἄγγος. ὥστε τῶν ἡξῇ]
βλάπτουσα μᾶλλον ἤπερ ὠφελοῦσ' ἡμας."

[Πρὸς τοὺς μετρίως μὲν ὠφελοῦντας, βλάπτοντας δὲ τὰ μεγάλα, εὐκαιρὸς ἐστὶν ὁ λόγος.]

Codd. A V G

1 δῆσας VG πνίγων A || 2 ὑδ. ἐν συναγκείᾳ (-αγγίαι A) AG βαλὼν ὑδ. συνέχεια V βάπτων (*Buttmann*) ὑδατος ἐν συναγκείᾳ Eb. || 3 δ' αὖ AG δὲ V || τίνεις A τίνω G τίνα V || 4 ὦν γὰρ ὠφέλουν G ὦν σ' ὦ. *Fixius* ὦν ὦ. *Bergk* || 5 πλείστας G πρὸ πάσας || 6 ὄρνεις, οἶκον μεστὸν δὲ ῥήμοις G || 7 hunc v. *om. A* || τε *suppl. Boiss.* || ἀνέψγες *Boiss.* ἀνεψγῆ *Naber* || 8 βλάπτουσιν μ. ἦ. ἡμᾶς ὠφελοῦσι V || *erim. A* ὁ λόγος πρὸς τοὺς ὀλίγα μὲν ὠφελοῦντας, πλείονα δὲ βλάπτοντας V *nullum erim. in G*

294

(Babrius 65)

Γέρανος καὶ ταῶς

- Ἦριξε τεφρὴν γέρανος εἴφνυε ταῶ
 σείοντι χρυσᾶς πτέρυγας. "ἀλλ' ἐγὼ ταύταις,"
 ἡ γέρανος εἶπεν, "ὦν σὺ τὴν χρόην σκώπτεις,
 ἀστρων σύνεγγυς ἵπταμαί τε καὶ κράζω·
 5 σὺ δ' ὡς ἀλέκτωρ ταῖσδε ταῖς καταχρύσοις
 χαμαὶ πτερύσσης," φησὶν, "οὐδ' ἄνω φαίνη."
 Θαυμαστός εἶναι σὺν τρίβωνι βουλοίμην
 ἢ ζῆν ἀδόξως πλουσίᾳ σὺν ἐσθῇτι.

Codd. A-(B)

1-2 *Aliud fabulae exordium idemque ut videtur vere Babrianum ex parte servavit Suidas s. v. γέρανος: Αἰβυσσα γέρανος ἥδὲ ταῶς εὐπήληξ | χλωρὴν ἀεὶ βόσκοντο λείμακος (χείματος Suid., corr. Lewis) ποιήν. exordium decurtatum in A || 1 τεφρὴν A m. prior. τέ- m. rec., corr. Boiss. || 4 κλάζω M. Schmidl, Eb. χρήζω Fröhner παίζω Sitzler φωνῶ B || [7-8] Eb. Cr., alii*

295

(Babrius 2)

Γεωργὸς δίκηλλαν ἀπολέσας

- Ἀνὴρ γεωργὸς ἀμπελῶνα ταφρεύων
 καὶ τὴν δίκηλλαν ἀπολέσας ἐπεζήτει,
 μή τις παρόντων τήνδ' ἔκλεψεν ἀγροίκων.
 ἡρνεῖθ' ἕκαστος. οὐκ ἔχων δ' ὁ ποιήσει,
 5 εἰς τὴν πόλιν κατήγε πάντας ὀρκώσων·
 τῶν γὰρ θεῶν δοκοῦσι τοὺς μὲν εὐήθεις
 ἀγροὺς κατοικεῖν, τοὺς δ' ἐσωτέρω τείχους
 εἶναί τ' ἀληθεῖς καὶ τὰ πάντ' ἐποπτεῖν.
 ὡς δ' εἰσιόντες τὰς πύλας ἐπὶ κρήνης
 10 τοὺς πόδας ἔνιζον ἀπέθεντο τὰς πήρας,
 κῆρυξ ἐφώνει χιλίας ἀριθμήσειν
 μήνυτρα σύλων ὧν ὁ θεὸς ἐσυλήθη.
 ὁ δὲ τοῦτ' ἀκούσας εἶπεν "ὡς μάτην ἦκω·
 κλέπτας γὰρ ἄλλους πῶς (ὁ) θεὸς ἂν εἰδείη,
 15 ὃς τοὺς ἑαυτοῦ φῶρας οὐχὶ γινώσκει,
 ζητεῖ δὲ μισθοῦ μή τις οἷδεν ἀνθρώπων;"

[Ὅτι χρὴ ἀπιστεῖν τοῖς ὑπισχνουμένοις ὧν οὐκ εἰσὶ δεσπόται.]

Cod. A

2 ἐζήτει A ἐπεξ- Boiss. ἀνεξ- Fixius ποτ' ἐζήτει Lm. || 3 μὴ τῶν A, corr. Boiss. || 12 σίγλων Bergk || 14 (ὁ) θ. Eb. Cr. θεός γ' A, sed γ' m. rec.

296

Γεωργὸς καὶ αἰτὸς ἀπολυθείς

"Ὅτι τοὺς ἀγαθὸν τι πεπονθότας ἐκ τινος ἀντευεργετεῖν χρή· ὁ γὰρ ἀγαθὸν ποιήσεις ἀντιδοθήσεται σοι.

Γεωργὸς αἰτὸν εὐρὼν ἡγρευμένον, τὸ κάλλος αὐτοῦ θαυμάσας, ἀπέλυσεν αὐτὸν ἐλεύθερον. ὁ δὲ οὐκ ἄμοιρος αὐτῷ χάριτος κατεφάνη, ἀλλ' ὑπὸ τείχος σαθρὸν καθήμενον ἰδὼν, προσπετάσας τοῖς ποσὶν ἤρε τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ φακιδόλιον. ὁ δὲ 5 ἐξαναστὰς ἐδίδωκε· τοῦτο δὲ ὁ αἰτὸς ἔρριψε. καὶ ἀναλαβόμενος αὐτὸ καὶ ὑποστρέψας εὗρε τὸ τείχος συμπεπτωκὸς ἐνθα ἐκάθητο, θαυμάσας τὴν ἀμοιβήν.

Cod. B

297

(Babrius 26)

Γεωργὸς καὶ γέραναι

Γέραναι γεωργοῦ κατενέμοντο τὴν χώραν
ἐσπαρμένην νεωστὶ πυρίνῳ σίτῳ.

ὁ δ' ἄχρι πολλοῦ σφενδόνην κενὴν σείων
ἐδίδωκεν αὐτὰς τῷ φόβῳ καταπλήσσω

5 αἱ δ' ὡς ἐπέσχον σφενδονῶντα τὰς αὔρας,
κατεφρόνησαν λοιπὸν ὥστε μὴ φεύγειν,
ἕως ἐκεῖνος οὐκέθ' ὡς πρὶν εἰώθει,
λίθους δὲ βάλλων, ἠλόησε τὰς πλείους.

αἱ δ' ἐκλιποῦσαι τὴν ἄρουραν ἀλλήλαις
10 "φεύγωμεν" ἐκράυγαζον "εἰς τὰ Πυγμαίων.
ἄνθρωπος οὗτος οὐκέτ' ἐκφοβεῖν ἡμᾶς
ἔοικεν, ἦδη δ' ἄρχεται τι καὶ πράσσειν."

[Παραίνεσιν ὁ λόγος ἔχει, δεῖν ταῖς ἐκ λόγων παραινέσεσι τοὺς πταίοντας εἰκεν, ἵνα μὴ ταῖς ἐξ ἔργων ὀψὲ ποτε πειραθεῖεν ὀδύναις.]

Cod. A

1-2 citat Suidas s. v. πυρίνῳ σίτῳ || 1 τὴν om. Suid. || χώραν A -ην Suid. || 4 φόβῳ Bergk Eb. || 8 βαλὼν A, corr. Boiss. || 11 ἄνθρωπος A, corr. edd. || 13-14 δεῖν (v. l. δεῖ)-παραθεῖεν Georgides, Gnom. (p. 31 Boiss.) || 13 εἰκεν Georg. ἦκειν A

298

(Babrius 33)

Γεωργὸς καὶ ψᾶρες

Δυσμαὶ μὲν ἦσαν Πλειάδων, σπόρου δ' ὥρη,
καὶ τις γεωργὸς πυρὸν εἰς νεὸν ῥίψας
ἐφύλασσε· ἐστῶς· καὶ γὰρ ἄκριτον πλήθει

- μέλαν κολοῖων ἔθνος ἦλθε δυσφώνων
 5 ψᾶρές τ' ὀλεθρος σπερμάτων ἀρουραίων.
 τῷ δ' ἠκολούθει σφενδόνην ἔχων κοίλην
 παιδίσκος. οἱ δὲ ψᾶρες ἐκ συνηθείης
 ἤκουον εἰ τὴν σφενδόνην ποτ' ἦτήκει,
 καὶ πρὶν βαλεῖν ἔφευγον. εὔρε δὴ τέχνην
 10 ὁ γεωργὸς ἄλλην τὸν τε παῖδα φωνήσας
 ἐδίδασκεν· "ὦ παῖ, χρὴ γὰρ ὀρνέων ἡμᾶς
 σοφὸν δολῶσαι φύλον, ἥνικ' ἂν τοίνυν
 ἔλθωσ', ἐγὼ μὲν," εἶπεν, "ἄρτον αἰτήσω,
 σὺ δ' οὐ τὸν ἄρτον, σφενδόνην δέ μοι δώσεις."
 15 οἱ ψᾶρες ἦλθον κἀνέμοντο τὴν χώραν.
 ὁ δ' ἄρτον ἦτει, καθάπερ εἶχε συνθήκην,
 οἱ δ' οἴκ ἔφευγον. τῷ δ' ὁ παῖς λίθων πλήρη
 τὴν σφενδόνην ἔδωκεν· ὁ δὲ γέρων ρίψας
 τοῦ μὲν τὸ βρέγμα, τοῦ δ' ἔτυψε τὴν κνήμην,
 20 ἐτέρου τὸν ὦμον, οἱ δ' ἔφευγον ἐκ χώρας.
 γέρανοι συνήντων καὶ τὸ συμβὰν ἡρώτων.
 καὶ τις κολοῖων εἶπε "φεύγετ' ἀνθρώπων
 γένος πονηρόν, ἅλλα μὲν πρὸς ἀλλήλους
 λαλεῖν μαθόντων, ἅλλα δ' ἔργα ποιούντων."
 25 [Δεινὸν τὸ φύλον τῶν δόλφ τι πραττόντων.]

Codd. AV

1 Πλειάδος δ. ἦσαν σπ. ἐν ὥρᾳ V || 2-3 καὶ-ἐστὼς *etiam* Suid. s.v. νεός || 2 π. εἰς νεὸν σπείρας Suid. ἐν κλήρῳ πυροῖς σπείρας V || 3 φύλασσε Suid. ἐφύλαττε V || 5 ψᾶρες τ' ὀλεθρος A ψᾶρες ὀρύκται V ψᾶρές τ' ὀρύκται C. E. Schneider || 7 αἱ δ' ὀρνίθες μῦοι οἱ δὲ ψᾶρες coní. Cr. et Herwerden || συνηθείας V || 9 λαβεῖν A || εὔρε δὲ V || 10 τὸν τε τότε V || 11 ἡμᾶς AV, corr. Eb. || 12 σοφῶν δηλῶσαι φίλων V || ἥνικ' ἂν V ἥνικα A || 13 ἔλθωσιν AV, corr. edd. || εἶπεν om. V || 15 καὶ ἐνέμοντο A καὶ νέμοντο V, corr. Boiss. || χώραν V || 16 δδ' A || αἰτεῖ V || συνθήκην AV -κη Fixius || 17, 20 ἔφυγον V || 18 δίδωκεν V || 22 κολοῖος V || 24 δ' ἔργα V δὲ (om. ε.) A || 25 *crim. om.* V || ὅτι δεινὸν A ὅτι del. Boiss.

299

Γεωργὸς καὶ φυτὸν

Ὅτι οὐ τοσοῦτον οἱ ἄνθρωποι φύσει τὸ δίκαιον ἀγαπῶσι καὶ τιμῶσιν, ὅσον τὸ κερδαλέον ἐπιδιώκουσι.

- Φυτὸν ἦν εἰς γεωργοῦ χώραν καρπὸν μὴ φέρον, ἀλλὰ μόνον στρουθῶν καὶ τεττίγων
 5 κελαδούντων ἦν καταφυγή. ὁ δὲ γεωργὸς ὡς ἄκαρπον ἐκτεμεῖν ἤμελλεν. καὶ δὴ τὸν
 πέλεκυν λαβὼν ἐπέφερε τὴν πληγὴν. οἱ δὲ τέττιγες καὶ οἱ στρουθοὶ ἰκέτευον τὴν
 καταφυγὴν αὐτῶν μὴ ἐκκόψαι, ἀλλ' ἐᾶσαι, ὥστε ἄδειν ἐν αὐτῷ καὶ σέ τὸν γεωργὸν
 τέρπειν. ὁ δὲ μηδὲν αὐτῶν φροντίσας καὶ δευτέραν πληγὴν καὶ τρίτην ἐπέφερε.
 ὡς δὲ ἐκόιλανε τὸ δένδρον, σμήνος μελισσῶν καὶ μέλι εὔρε. γευσάμενος δὲ, τὸν πέλεκυν
 ἔρραψε καὶ τὸ φυτὸν ἐτίμα ὡς ἱερὸν καὶ ἐπεμελεῖτο.

Cod. B

1 τὸ φύσει δίκαιον B, corr. Knöll || 3 φέρων B

300

(Babrius 37)

Δαμάλης καὶ βοῦς

Δαμάλης ἐν ἀγροῖς ἄφετος, ἀτριβῆς ζεύγλης,
 κάμνοντι καὶ σύροντι τὴν ὕνιν ταύρῳ
 “τάλας” ἐφώνει “μόχθον οἶον ὀτλεύεις.”
 ὁ βοῦς δ’ ἐσίγα χυπέτεμνε τὴν χώραν.

- 5 ἐπεὶ δ’ ἔμελλον ἀγρόται θεοῖς θύειν,
 ὁ βοῦς μὲν ὁ γέρων εἰς νομάς ἀπεξεύχθη,
 ὁ δὲ μόσχος ἀδμῆς κείνος εἴλκετο σχοίνῳ
 δεθεῖς κέρατα, βωμόν αἵματος πλήσων.
 κάκείνος αὐτῷ τοιάδ’ εἶπε φωνήσας·
 10 “εἰς ταῦτα μέντοι μὴ πονῶν ἐτηρήθης.
 ὁ νέος παρέρπεις τὸν γέροντα, καὶ θύη,
 καὶ σοῦ τένοντα πέλεκυς, οὐ ζυγὸς τρίψει.”
 [Ἔργοις ἔπαινος, ἀργία δὲ κίνδυνος.]

[Διδάσκει ἡμᾶς ὁ μῦθος ὅτι ἡ καλὴ ἐπιστήμη ἐκ θανάτου ρύεται.]

Codd. A-(B)

1 δάμαλις AB, corr. Meineke || 3 habet Suid. s. ὄτλος || 4 καὶ ὑπέτεμνε τὴν χώραν A.
 em. Boiss., cf. Cr. ad loc. || 7 ἀδμήσκειν δε A, corr. Boiss. || 10 πονῶν Boiss. πορεύειν A
 κάμνων B || 13 om. edd. plerique

301

(Babrius 10)

Δούλη καὶ Ἀφροδίτη

- Λίσχρῆς τις ἦρα καὶ κακοτρόπου δούλης
 ἰδίης ἑαυτοῦ, καὶ παρείχεν αἰτούση
 ἅπανθ’ ἐτοιμῶς. ἡ δὲ χρυσίου πλήρης,
 σύρουσα λεπτὴν πορφύρην ἐπὶ κνήμης,
 5 πᾶσαν μάχην συνῆπτεν οἰκοδεσποίνῃ.
 τὴν δ’ Ἀφροδίτην ὥσπερ αἰτίην τούτων
 λύχνοις ἐτίμα, καὶ καθ’ ἡμέρην πᾶσαν
 ἔθυεν ἠΰχεθ’ ἰκέτευεν ἡρώτα,
 ἕως ποτ’ αὐτῶν ἡ θεὸς καθευδόντων
 10 ἦλθεν καθ’ ὕπνου, καὶ φανείσα τῇ δούλῃ
 “μή μοι χάριν σχῆς ὥς καλήν σε ποιούση·
 τούτῳ κεχόλωμαί” φησιν “ὦ καλὴ φαίνῃ.”

[Ἄγας ὁ τοῖς αἰσχροῖσιν ὡς καλοῖς χαίρων
θεοβλαβής τις ἐστὶ καὶ φρίνας πηρός.]

Codd. AG-(B)

1 v. citat *Suidas* s. ἤρα, ubi *codd.* partim σαπρᾶς τις, partim αἰσχροῦ σαπρᾶς τις exhibent αἰσχροῦ τις (τις om. B) AB αἰσχρὰ τῆς G || κακοτρόπου G B *Suid.* κακοτρόπου A || 2 ἰδίας AG, corr. *Boiss.* || αὐτοῦ-αὐτοῦσης A recte G || 4 λεπτήν (-άν G) κορφύραν AG || κνήμαις G in A, litt. extremis atram. obductis, ambigitur utrum -ης (Cr.) legendum an -ας (Rth.) || 5 πάση A, corr. *Bergk* ἅπασαν G ἴσην *Richards* || 7 ἡμέραν AG || 8 ἡρώτα] ἐθυμία G || 10 ἦλθεν etiam G || 12 τοῦτω κεχόλωμαι A τοῦτο γὰρ κεχόλωμαι G τοῦτω χολοῦμαι *Meineke* τ. 'χολώθη *Bergk* τ. κοταίνω *Eb.* cf. Cr. p. xxvii || 13-14 absunt in G proorsus aliter B in promythio || 13 αἰσχροῖς A, corr. *Boiss.*

302

(*Babrius* 143, Cr.)

Δρύες καὶ Ζεὺς

Αἱ δρύς ποτ' εἰς Ζηνὸς πρόσωπον ἐλθοῦσαι
τοιῶνδε μύθων μεμπτικῶν ἱκατήρξαντο·
“ὦ Ζεῦ, γενάρχα καὶ πατὴρ φυτῶν πάντων,
εἰ κοπτόμεσθα, πρὸς τί κάξέφους ἡμᾶς;”
5 πρὸς ταῦτα δ' ὁ Ζεὺς μειδιῶν ἔλεξ' οὕτως·
“αὐταὶ καθ' αὐτῶν εὐπορεῖτε τὴν τέχνην·
εἰ μὴ γὰρ ὑμεῖς στελεὰ πάντ' ἱερίκτετε,
οὐκ ἂν γεωργὸς πέλεκυν ἐν δόμοις εἶχεν.”

Codd. G-(B). Vss. 7, 8 *Suidas* s.v. στελεόν

Versus 1-6 ita fere dedi ut sunt ab *Husselmana* (p. 122) emendati; fabula prius tantum in paraphrasi innotuit. || 1 εἰς πρόσωπον Ζηνὸς ἐλθοῦσαι G || 2 μεμψημῶν κατηρξάντου G || 2, 7 ultimae voces metri causa reiciendae || 4 ἡ κοπτόμεθα προσ τι καὶ ξέφους ἡμᾶς G || 5 λίξεν G || 7 ὑμεῖς στελεὰ πάντα τίκτετε *Suid.* ὅ. στίλεται ἅπαντα τίκτεται G ὅ. τὰ στελλίδια ἐγεννᾶτε B ὑμῖν στελεὰ πάντ' ἐγεννήθη nel ὑμῶν στ. ἐξεγεννήθη scite conī. Cr. || ἱερίκτετε ut propriam cod. G lectionem scr. *Huss.* || 8 γεωργῷ πέλεκυς ἐν δόμοις εἶη conī. Cr. || γεωργὸς *Suid.* δρυτομός G || πέλεκυν *Suid.* -κα G || ἐν δόμοις εἶχε *Suid.* εἶχεν ἐν δόμοις G

303

(*Babrius* 38)

Δρυτόμοι καὶ πεύκη

Δρυτόμοι τινὲς σχίσαντες ἀγρίην πεύκην
ἐνείραν αὐτῇ σφῆνας, ὡς διασταίη
γένοιτό τ' αὐτοῖς ὁ πόνος ὕστερον ῥῶων.
πεύκη στένουσα “πῶς ἂν” εἶπε “μεμφοίμην
5 τὸν πέλεκυν, ὅς μου μὴ προσῆκε τῇ ρίζῃ,
ὡς τοὺς κακίστους σφῆνας, ὧν ἐγὼ μήτηρ;
ἄλλος γὰρ ἄλλη μ' ἐμπεσὼν διαρρήσσει.”

[Ὁ μῦθος ἡμῖν τοῦτο πᾶσι μνησεί,
ὥς οὐδέν οὕτω δεινὸν ἂν ὑπ' ἀνθρώπων
πάθοις τι τῶν ἔξωθεν ὥς ὑπ' οἰκείων.] 10

Codd. A-(B)

1 σχίζοντες Bergk || 2 ἐναφῆκαν τῇ δρυὶ σφῆνας ὡς διασταίη Suidas s. ἐναφῆκαν || 5 μοι coni. Cr. || [8-10] edd. plerique, def. Hohmann p. 51 sq.; eadem fere habet B in promythio || 8 δ' ἡμῖν A, corr. Dübner

304

(Babrius 64)

Ἑλάτη καὶ βάτος

Ἴριζον ἐλάτη καὶ βάτος πρὸς ἀλλήλας.
ἐλάτης δ' ἐαυτὴν πολλακῶς ἐπαινούσης·
“καλὴ μὲν εἰμι καὶ τὸ μέτρον εὐμήκης,
καὶ τῶν νεφῶν σύνοικος ὀρθίῃ φύω,
5 στέγη τε νηῶν εἰμι καὶ τρόπις πλοίων,
δένδρῳ τοσοῦτῳ πῶς, ἄκανθε, συγκρίνη;”
βάτος πρὸς αὐτὴν εἶπεν “ἦν λάβης μνήμην
[τῶν πελέκων τῶν ἀεὶ σε κοπτόντων]
καὶ τῶν πελύκων τῶν ἀεὶ σε τεμνόντων,
10 βάτος γενέσθαι καὶ σὺ μᾶλλον αἰρήσῃ.”
[Ἄπας ὁ λαμπρὸς τῶν ἐλαττόνων μᾶλλον
καὶ δόξαν ἔσχε χυπέμεινε κινδύνους.]

[Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς κοσμικαῖς ἀρχαῖς μεγαλοφρονοῦντας καὶ διὰ τοῦτο τῶν πέλας κατεπαιρο-
μένους, οἱ μετὰ αὐταρκείας βιοῦντες κἀντέθεν τῶν μεγάλων ἐκφεύγουσι κινδύνων.]

Codd. AG-(B)

2 δ' αὐτῆς πολλάκις G || 4 σύσκημος G || 5 στέγη τε ναῶν G στ. τε μελάρων A χρεσι-
μέω εἰς ναῶν στέγη B νηπι ιστός τε νηῶν / cf. Ἀντιπύ f. 19 || 6 δένδρων τοσοῦτων ἐκπρεπε-
τάτη πάντων A δένδρον τοσοῦτον (-ρω, -τω Huss.) πῶς ἄκανθ' ἀποκρίνει G δ. τ. π. ἄκανθε
συγκρίνη scripsi, coll. B: πῶς ἐμοὶ συγκρίνη || 7 ἡ λάβοις μνήμη G || [8] Rth. Cr. alii.
post hunc v. desinit G || 9 καὶ sc. etiam || [11-12] Eb. Cr. || 12 καὶ ὑπέμεινε A, corr.
Boiss. || 16 ἐκφεύγωσι A

305

(Babrius 46)

Ἑλαφος νοσῶν

Ἑλαφος καθ' ὕλην γυῖα κοῦφα ναρκήσας
ἔκειτο πεδίων ἐν χλόῃ βαθυσχίνῳ,
ἐξ ἧς ἐτοιμὴν χιλὸν εἶχε πεινήσας.
ἤρχοντο δ' ἀγέλαι ποικίλων ἐκεῖ ζώων
5 ἐπισκοποῦντων· ἦν γὰρ ἀβλαβὴς γείτων.
ἐλθὼν δ' ἕκαστος τῆς πόης τ' ἀποτρώγων
ἦει πρὸς ὕλας (τοῦ νοσοῦντος ἀμνήμων.)

ἔλαφος δὲ λίμῳ κοῖνόν ῥοσφ κατεσκήκει,
 μή πω κορώνην δευτέρην ἀναπλήσας,
 10 ὅς εἰ φίλους οἶκ' ἔσχε, κἂν γεγηράκει.

Codd. AG

2 βαθύ σχίνων G βαθυσχοίνω A, cf. *surpa*, f. 280, 3 || 3 ἐξηστοί χυλόν εἶχε πίνησών G || 4 ἄλλαι πτο ἀγέλαι G || 6 πόαστ' A πόας G || 7-8 τοῦ νοσοῦντος ἀμνήμων (*Fistius*), *vel tōn νοσοῦντ' ὧν χαίρειν, cu lege supplere iubet Cr, ut codicis lectionem interpolatoris esse statuas; ipse tamen, Kth. sequens, scribit οἷδ' ἐπῆεν εἰ θνήσκει ὁ δὲ πεινίῃ θνήσκει A ὁ δυπεξίει θνήσκων (om. v. 8) G ὁ δὲ τάλας (πίνης) κατεσκήκει (om. v. 8, ἔλαφος-ῥοσφ) Lm. Bergk Eb. || 8 om. G || καὶ οὐ A, corr. *Menas* || 9 δευτέραν AG || 10 ἢ τοὺς φίλους οἶα ἔσχον καὶ γεγηράκειν A || *erim.* in A non ad hanc f. pertinet sed ad aliam quandam *omissam nullum erim. in G**

306

(Babrius 117)

Ἑρμῆς καὶ ἀνὴρ ὑπὸ μύρμηκος δηχθεῖς

Νεῶς ποτ' αὐτοῖς ἀνδράσιν βυθισθείσης,
 ἰδὼν τις ἔλεγεν ἄδικα τοὺς θ.οὺς κρίνειν·
 ἐνὸς γὰρ ἀσεβοῦς ἐμβεβηκότος πλοίῳ,
 πολλοὺς σὺν αὐτῷ μηδὲν αἰτίους θνήσκειν.
 5 καὶ ταῦθ' ὁμοῦ λέγοντος, οἶα συμβαίνει,
 πολλῶν ἐπ' αὐτὸν ἔσμός ἦλθε μυρμήκων,
 σπεύδοντες ἄχνας πυρίνας ἀποτρῶγειν·
 ὑφ' ἐνὸς δὲ δηχθεῖς συνεπάτησε τοὺς πλείους.
 Ἑρμῆς δ' ἐπιστὰς τῷ τε ῥαβδίῳ παίων
 10 "εἴτ' οἶκ' ἀνέξη" φησί "τοὺς θεοὺς εἶναι
 ὑμῶν δικαστὰς οἷος εἰ σὺ μυρμήκων;"

[Ὁ λόγος διδάσκει ἡμᾶς μηδὲν ψέγειν τὰς τοῦ θεοῦ περὶ τοὺς ἀνθρώπους ἀκαταλήπτους οἰκονομίας, κἂν ἄδικοι τοῖς ἀπαιδεύτοις δοκῶσιν εἶναι.]

Codd. AVT-(B)

2 ἔλεγεν ἄδικα A. ἀδίκως ἔλεγε VB ἀδικῶσειπεν T || 5 λέγοντες A -τος VB || 6 πολυσυμμεταπονηθεῖσμος T -ἱεθ' ἔσμός *Hesseling* || 7 σπεύδων τὰς V || 8 συνεπάται V || τ. πλείους A τ. πάντας VB τ. ἄλλους T || 9 δ' V (T) δὲ B τ' A || ραβδίον. ξας T ραβδίῳ *Hess.* || 10 εἴτ' οὐκ ἀνέξη V εἴτα οἶκ' ἀνέχεται B εἰς τουλκίει T || 10-11 εἶναι ὑμῶν A ἡμῶν εἶναι VT || 11 <ο>ποιος T || 12 *nullum erim. in T, aliud in B* || ὁ λ. δηλοῖ μηδένα τουλμᾶν ψέγειν V || 14 δοκεῖν εἶναι A, *emend. Eb.* δοκοῖεν (om. εἶναι) V

307

(Babrius 30)

Ἑρμῆς καὶ λιθουργός

Γλίψας ἐπώλει λίγδινόν τις Ἑρμείην.
 τὸν δ' ἡγόραζον ἄνδρες, ὅς μὲν εἰς στήλην

- (υἱὸς γὰρ αὐτῷ προσφάτως ἐτεθνήκει),
 ὁ δὲ χειροτέχνης ὡς θεὸν καθιδρύσων.
 5 ἦν δ' ὀψέ, χῶ λιθουργὸς οὐκ ἐπεπράκει,
 συνθέμενος αὐτοῖς εἰς τὸν ὄρθρον αὐτὸν δείξειν
 ἐλθοῦσιν. ὁ δὲ λιθουργὸς εἶδεν ὑπνώσας
 αὐτὸν τὸν Ἑρμῆν ἐν πύλαις ὀνειρείαις,
 "εἶεν," λέγοντα, "τάμὰ νῦν ταλαντεύη."
 10 ἦ γὰρ με νεκρὸν ἢ θεὸν σὺ ποιήσεις."

Cod. A

1 citat Suidas s.v. λύγδινα || Ἑρμείαν Suid. || 4 χειροτέχνημ' Lm. Eb., sed cf. Cr.; pauperi Hermes deus κερδῶος || 5 καὶ ὁ A, corr. Boiss. || 6 δείξειν Eb. δείξαι A || 7 ὁ δὲ λιθουργὸς] vox iterata suspicionem movet: putat Van Herwerden lacunam hic olim exstitisse atque sic ab librario expletam; poetam scribere potuisse εἶτα νεκτὸς || 9 εἶδεν λέγοντα A εἶεν λ. Gillbauer, Cr. σὺ δὲ λ. Meineke Eb. ἰδοὺ λ. Bergk || 10 ἐν σοὶ νεκρὸν γὰρ ἢ θεὸν με ποιῆσαι Hausath || ἦ γὰρ Lm. ἐν γὰρ A || post v. 10 spatium duorum vs. vac., in marg. λείπει m. rec.

308

(Babrius 48)

Ἑρμῆς τετράγωνος καὶ κύων

- Ἐν ὁδῷ τις Ἑρμῆς τετράγωνος εἰστήκει,
 λίθων δ' ὑπ' αἰτῷ σωρὸς ἦν. κύων τοῦτω
 εἶπεν προσελθὼν "χαῖρε πρῶτον, Ἑρμεία·
 ἔπειτ' ἀλεῖψαι βούλομαί σε, μηδ' οὕτω
 5 θεὸν παρελθεῖν, καὶ θεὸν παλαιστρίτην."
 ὁ δ' εἶπεν "ἦν μου τοῦτο μὴ ἑλιχμήσης
 τοῦλαιον ἐλθὼν, μηδὲ μοι προσουρήσης,
 χάριν εἴσομαί σοι· καὶ πλεον με μὴ τίμα."

[Ὅτι τοῖς κακοῖς ἀρκεῖ τέως, οὐκ ἄλλως πως δυναμένοις τὰ βελτίω δρᾶσαι, κἂν τῶν συνήθων αὐτῶν αἰτιῶν ἀργῆσαι.]

Cod. A

3 εἶπε A, corr. Boiss. || 6 μοι Fixius || ἑλιχμήσης Bergk, Rth. || 9 οὐ καλῶς πῶς A, corr. Boiss.

309

(Babrius 57)

Ἑρμοῦ ἄμαξα καὶ Ἀραβες

- Ἑρμῆς ἄμαξαν ψευσμάτων τε πληρώσας
 ἀπάτης τε πολλῆς καὶ πανουργίης πάσης,
 ἤλαυνε διὰ γῆς, ἄλλο φύλον ἐξ ἄλλου
 σχεδὶν ἀμείβων καὶ μέρος τι τῶν ὤνων

- 5 νέμων ἐκάστω μικρόν. ὥς δὲ τῷ χώρῳ
 τῷ τῶν Ἀράβων ἐπῆλθε καὶ διεξήκει,
 λέγουσιν αὐτοῦ συντριβεῖσαν ἐξαίφνης
 ἐπισταθῆναι τὴν ἄμαξαν. οἱ δ' ὥσπερ
 πολύτιμον ἀρπάζοντες ἐμπορίου φόρτον,
 10 ἐκένωσαν αὐτὴν οἷδ' ἀφήκαν εἰς ἄλλους
 ἔτι προελθεῖν, καίπερ ὄντας, ἀνθρώπους.
 ἐντεῦθεν Ἀραβές εἰσιν, ὥς ἐπειράθην,
 ψεύσταί τε καὶ γόητες, ὧν ἐπὶ γλώσσης
 οὐδὲν κάθεται ῥῆμα τῆς ἀληθείης.

Codd. A-(BV)

4 σχέδον Bergk, alii || τῶν ἀνῶν A, corr. Eb. || 6 τῶν τότε Ἀρ. Seidler, Eb. || [7, 8, 9] Rth., sed eadem fere narratur in paraphrasibus B V || 11 προελθεῖν B et edd. plerique προσ- A || καίπερ ὄντας A καὶ περιόντας Ahtens γειτνιώντας vel γῆν πολοῦντας Fixius || 14 ἀληθείας A

310

(Babrius 54)

Εὐνούχος καὶ θύτης

Εὐνούχος ἦλθε πρὸς θύτην ὑπὲρ παίδων
 σκεψόμενος, ὁ θύτης δ' ἀγνὸν ἦπαρ ἀπλώσας
 "ὅταν μὲν" εἶπε "ταῦτ' ἴδω, πατὴρ γίνῃ,
 ὅταν δὲ τὴν σὴν ὄψιν, οὐδ' ἀνὴρ φαίνη."

- 5 [Πρὸς τοὺς τὰς εὐχὰς ὑπὲρ τῶν οὐ δεόντων ποιουμένους ἢ καὶ ἄλλως μὴ δυναμένων γενέσθαι.]

Codd. A-(Bd)

2 ἀγνοεῖν παραπλώσας A, corr. Lm. ἀρνός ἢ. ἀ. Ahtens || 3 ταῦτ' A φῶμ' conl.
 Cr. τὴν θυσίαν Bd || 5 εἰ καὶ A || ὅλως vel τελείως Eb.

311

Ζεὺς, ζῶα, καὶ ἄνθρωποι

"Ὅτι, ἐκ θεοῦ λογικῶν τιμηθέντων πάντων, ἀνεπαισθήτως ἔχουσιν τινες τῆς τοιαύτης τιμῆς καὶ μᾶλλον ζηλοῦσι τὰ ἀναίσθητα καὶ ἄλογα ζῶα.

- Λέγουσι πρῶτον τὰ ζῶα πλασθῆναι καὶ χαρισθῆναι αὐτοῖς παρὰ θεοῦ τῷ μὲν ἀλκήν, τῷ δὲ τάχος, τῷ δὲ πτερά, τὸν δὲ ἄνθρωπον γυμνὸν ἐστῶτα εἰπεῖν "ἐμὲ
 5 μόνον κατέλιπες ἔρημον χάριτος." τὸν δὲ Δία εἰπεῖν "ἀνεπαισθητος εἰ τῆς δωρεᾶς, καίτοι τοῦ μεγίστου τετυχηκώς· λόγον γὰρ ἔχεις λαβὼν, ὃς παρὰ θεοῖς δύναται καὶ παρὰ ἀνθρώποις, τῶν δυνατῶν δυνατώτερος καὶ τῶν ταχίστων ταχύτερος." καὶ τότε ἐπιγνοὺς τὸ δῶρον ὁ ἄνθρωπος προσκυνήσας καὶ εὐχαριστήσας ᾤχετο.

Cod. B

1 λόγῳ Chambry || 5 κατέλιπες Chambry καταλιπεῖν B || ἀνεπαισθήτως B

312

(Babrius 58)

Ζεὺς καὶ πίθος ἀγαθῶν

- Ζεὺς ἐν πίθῳ τὰ χρηστὰ πάντα συλλέξας
 ἔθηκεν αὐτὸν πωμάσας παρ' ἀνθρώπῳ.
 ὁ δ' ἀκρατὴς ἄνθρωπος εἰδέναι σπεύδων
 τί ποτ' ἦν ἐν αὐτῷ, καὶ τὸ πῶμα κινήσας,
 5 διῆκ' ἀπελθεῖν αὐτὰ πρὸς θεῶν οἴκους,
 κάκεϊ πέτεσθαι τῆς τε γῆς ἄνω φεύγειν.
 μόνη δ' ἔμεινεν ἐλπίς, ἣν κατειλήφει
 τεθὲν τὸ πῶμα, τοιγὰρ ἐλπίς ἀνθρώποις
 μόνη σύνεστι, τῶν πεφευγόντων ἡμας
 10 ἀγαθῶν ἕκαστον ἐγγυωμένη δώσειν.

Codd. A et Harleianus 3521—(B Bd)

1 συγκλείσας B || [6] Eb. Rlh. || νίμεσθαι Bergk

313

(Babrius 127, Cr.)

Ζεὺς κριτής

- (Ὁ Ζεὺς τὸν Ἑρμῆν ὀστράκοισιν ἐγγράψαι
 ἀμαρτίας <τε κἀδικήματ'> ἀνθρώπων
 ἐκέλευσε καὶς κιβωτὸν αὐτὰ σωρεύειν
 <σταθεῖσαν> αὐτοῦ πλησίην, ἐρευνήσας)
 5 ὅπως ἐκάστου τὰς δίκας ἀναπράσσει.
 τῶν ὀστράκων δὲ κεχυμένων ἐπ' ἀλλήλοις
 τὸ μὲν βράδιον τὸ δὲ τάχιον ἐμπίπτει
 εἰς τοῦ Διὸς τὰς χεῖρας, εἴ ποτ' εἰθύνουι.
 τῶν οὖν πονηρῶν οὐ προσήκε θαυμάζειν
 10 ἣν θᾶσσον ἀδικῶν ὅψ' εἰς κακῶς πρᾶσσει.

Codd. V B

Versus 1-4 sic restituit Crusius ὀστράκῳ γράφοντι τὸν Ἑρμῆν ἀμαρτίας ἐκέλευσεν ὁ Ζεὺς εἰς κ. ταύτας σ. V ὁ Ζεὺς τὰς τῶν ἀνθρώπων ἀμ. ἐν ὀστράκοις τὸν Ἑ. ὥρισε γράφειν καὶ εἰς κιβώτιον ἀποτιθεῖναι πλησίον αὐτοῦ B || 4 σταθεῖσαν suppl. Gillbauer || 4-5 ἐν' ἐρευνήσας ἐ. τὰς δίκας V ὅπως ἐ. τ. δ. (om. ἐρ.) B || 5 ἀναπράσσει V -ἄξει Rlh. || 6 τῶν ὁ. δὲ κεχ. ἀλλ. (om. ἐπ') V συγκεχυμένων δὲ τῶν ὁ. ἐπ' ἀλλ. B || 7 sic VB || 8 V in fine εἴ ποτε καλῶς κρίνοιτο B || 9-10 sic V in paraphrasi B (= promythium)

314

(Babrius 24)

Ἥλιος καὶ βάτραχοι

Γάμοι μὲν ἦσαν Ἥλιου θέρους ὦρῃ,
 τὰ ζῶα δ' ἱλαροὺς ἦγε τῷ θεῷ κώμους.

καὶ βάτραχοι δὲ λιμνάδας χοροὺς ἤγον·
οἷς εἶπε παύσας φρῦνος "οὐχὶ παιάνων
5 τοῦτ' ἐστὶν ἡμῖν, φροντίδων δὲ καὶ λύπης·
ὃς γὰρ μόνος νῦν λιβάδα πᾶσαν αὐαίνει
τί μὴ πάθωμεν τῶν κακῶν, ἐὰν γήμας
ὁμοιον αὐτῷ παιδίον τι γεννήσῃ;"
[Χαίρουσι πολλοὶ τῶν ὑπερβολῇ κούφων
10 ἐφ' οἷς ἄγαν μέλλουσιν οὐχὶ χαιρήσειν.]

Codd. A-(B V)-*Suidas* (4-5 s.v. παιάν, 6-8 s. αὐήνας)

3 λιμναῖους A, emend. *Fixius* λιμνάδες? C. F. Müller || 4 οὐς-φρῦνος A ὁ (εἰς *Bergk*) δ' εἶπε κλαύσας φ. *Suid.* εἰς δ' ἐξ αὐτῶν μέγα ἀναστενάζας ἀνακέκραγε V εἰς δὲ τούτων εἶπεν B || παιᾶνος *Suid.* || 5 φροντίδος *Suid.* || 6 εἰ γὰρ *Suid.* B εἰ οὖν V || 7 τί μὴ A *Suid.* τι μοι V τί οὐ B || ἐὰν A ὅταν *Suid.* εἰ BV || 8 αὐτῷ A || [9-10] *Lm. et edd. plerique eadem habent B et V in paraphrasi*

315

(Babrius 62)

Ἡμίονος

Ἡμίονος ἀργῆς χιλὸν ἐσθίων φάτνης
καὶ κριθιήσας ἐτρόχαζε κἀφώνει
τένοντα σείων "ἵππος ἐστὶ μοι μήτηρ,
ἐγὼ δ' ἐκείνης οὐδὲν ἐν δρόμοις ἥττων."
5 ἄφνω δ' ἔπαυσε τὸν δρόμον κατηφήσας·
ὄνου γὰρ εἰθὺς πατρὸς ὦν ἀνεμνήσθη.

[Ὁ μῦθος διδάσκει ἡμᾶς μὴ μέγα φρονεῖν ἐν ταῖς εὐημερίαις, μάλιστα δὲ τοὺς ἐξ ἀγενῶν προγόνων κατὰ τύχην δοξασθέντας.]

Cod. A

1 ἀργὸς *Fixius, Eb., sed cf. Cr. ad loc.* || 2 κριθιάσας A -ήσας *Cr., q. v.*

315a

Ὁ δὲ Αἰσωπος . . . [vide *Test.* 36] "ἡμίονος δ'" ἔφη "Λυδὸς ἐν ποταμῷ τῇς ὄψεως αὐτοῦ κατιδὼν εἰκόνα καὶ θαυμάσας τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος, ὥρμησε θεῖν ὥσπερ ἵππος ἀναχαιτίσας. εἶτα μέντοι συμφρονήσας ὡς ὄνου υἱὸς εἶη, κατέπαυσε ταχὺ τὸν δρόμον καὶ ἀφῆκε τὸ φρύαγμα καὶ τὸν θυμόν."

Plutarchus in Conv. Sept. Sap. 4 (150a)

316

Ἡρακλῆς καὶ Ἀθηνᾶ

Ὅτι πᾶσι φανερόν καθέστηκεν ὡς αἱ μάχαι καὶ ἐριδες αἰτίαι μεγάλης βλάβης ὑπάρχουσιν.

Διὰ στενῆς ὁδοῦ ὤδευεν Ἡρακλῆς. ἰδὼν δὲ ἐπὶ γῆς μήλω ὁμοίον τι ἐπειράτο συν-

τρίψαι. ὥς δὲ εἶδε διπλοῦν γενόμενον, ἔτι μᾶλλον ἐπέβαινεν καὶ τῷ ῥοπάλῳ ἔπαιεν. τὸ δὲ φυσηθὲν εἰς μέγεθος τὴν ὁδὸν ἀπέφραξεν. ὁ δὲ ῥίψας τὸ ῥοπαλον ἴστατο θαι- 5
μάζων. Ἀθηνᾶ δὲ αὐτῷ ἐπιφανείσα εἶπε “πέπαυσο δέ, ἀδελφε, τοῦτό ἐστι φιλονεικία καὶ ἔρις· ἂν τις αὐτὸ καταλείπη ἀμάχητον, μένει οἶον ἦν πρῶτον, ἐν δὲ ταῖς μάχαις οὕτως οἰδεῖται.”

Cod. B (Bd)

317

(Babrius 75)

Ἰατρὸς ἄτεχνος

- Ἰατρὸς ἦν ἄτεχνος. οὗτος ἀρρώστῳ,
πάντων λεγόντων “μὴ δέδιχθι, σωθήσῃ
πάθος μὲν ἐστὶ χρόνιον, ἀλλ’ ἔση ῥᾶων,”
[ὁ δ’ ἄτεχνος ἰατρὸς εἶπεν εἰσβαίνων]
5 “οὐ συναπατῶ σε” φησὶν “οὐδ’ ἐνεδρεύω
ἔτοιμα δεῖ σε πάντ’ ἔχειν· ἀποθνήσκεις·
τὴν αὔριον γὰρ [τὸ] μακρὸν οὐχ ὑπερβήσῃ.”
ταῦτ’ εἶπε, καὶ τὸ λοιπὸν οὐκέτ’ εἰσῆει.
χρόνῳ δ’ ἐκεῖνος ἐκ νόσων ἀνασφήλας
10 προσηλθεν ὠχρὸς, τοῖς ποσὶν μόλις βαίνων.
ὁ δ’ ἰατρὸς αὐτῷ “χαῖρ’” ἔφη συναντήσας,
καὶ πῶς ἔχουσιν οἱ κάτω διηρώτα.
κακεῖνος εἶπεν “ἡρεμοῦσι τῆς Λήθης
πίνοντες. ἡ Κόρη δὲ χῶ μέγας Πλούτων
15 πρῶην ἰατροῖς δεινὰ πᾶσιν ἠπείλουν,
[ἐπὶ τῷ θεραπεύειν τοὺς νοσοῦντας ἀνθρώπους]
16a ὅτι τοὺς νοσοῦντας οὐκ ἔως’ ἀποθνήσκειν.
ἀνέγραφον δὲ πάντας, ἐν δὲ τοῖς πρώτοις
καὶ σέ γράφειν ἔμελλον· ἀλλ’ ἐγὼ δείσας
εὐθύς προσηλθον, ἠψάμην τε τῶν σκήπτρων
20 κἀπώμοσ’ αὐτοῖς, ὅτι σὺ ταῖς ἀληθείαις
ἰατρὸς οὐκ εἶ καὶ μάτην διεβλήθης.”

[Ὁ μῦθος οὗτος ῥηθήσεται πρὸς τοὺς κενὸν ὄνομα ἐπὶ πράγματι τινι κεκτημένους, τὴν δὲ τούτου πρᾶξιν παντελῶς οὐκ ἔχοντας.]

Codd. A-(B Bb V Bd)

2 δέδιχθι Eb. Cr., formam def. Bergk ad Sapph. fr. 27, O. Schneider ad Nicandrum Alex. 443, Schmidt ad Hesych. s.v. δέδιχθι A m. pr. μὴ τι δέδιχθι Ahrens || [4] Bgk. Eb., Cr., alii || v. 5 post 6 legitur in A transp. Hartung, Eb. || 5 οὐ συναπατῶ Cr. οὐκ ἐξαπατῶ A || 7 τὸ del. Rth. || 14 πίνοντες B, et Dübner || 15 πάντ’ ἠπείλουν ? Cr. || [16] Cr. || 16a ex paraphr. (B Bb V Bd) asciverunt Gillbauer Rth. Cr. || ἔωσιν paraphr. || 24 ἐχόντων A, corr. Boiss.

318

(Babrius 29)

Ἴππος γέρων

Γέρων ποθ' Ἴππος εἰς ἀλητὸν ἐπράθη,
 ζευχθεὶς δ' ὑπὸ μύλην πᾶσαν ἐσπέρην ἤλει.
 καὶ δὴ στενάξας εἶπεν "ἐκ δρόμων οἷων
 καμπτήρας οἷους ἀλφιτεῦσι γυρεύω."

5 [Μὴ λίαν ἐπαίρου πρὸς τὸ τῆς ἀκμῆς γαῦρον
 πολλοῖς τὸ γῆρας εἰς πόρους ἀνηλώθη.]

Codd. A G—(B Bb Bc)

Lacunam statuerunt post v. 1 Lm., post 2 Fixius, Cr., credo sine causa || 2 ἤλει
Εb. ἤλι G τάλας m. rec. in A || 3-4 καὶ δὴ στενάξας μέγα ἐκ βάθους εἶπεν: ἐκ δρόμων
οἷον εἶχον πρῶτον ἀρτήσας: καμπτήρας οἷους ἀμφίτοισιν γυρέων G || 4 ἀλφίτοισι A, cm.
Meineke | [5-6] Lm. Ὅτι μὴ λίαν ἐπαίρεσθαι (l. -σθω) τις πρὸς τὸ τῆς ἀκμῆς ἢ τῆς δόξης
δυνατόν π. γὰρ τὸ γ. ἐν κόποις ἀνηλώθη B Bb)

319

(Babrius 83)

Ἴππος καὶ ἵπποκόμος

Κριθᾶς τις ἵππου (πανδοκεῦσι πωλήσας
 ἵπποκόμος, εἶτα) πᾶσαν ἐσπέρην πίνων,
 ἔψυχεν ἐκτένιζεν ἡμέρη πάση.

ὁ δ' εἶπεν "εἰ θέλεις με ταῖς ἀληθείαις
 5 καλὸν γενέσθαι, τὸ τρέφον με μὴ πῶλει."

[Τῶν καιρίων δεῖ τὸν φιλοῦντα φροντίζειν
 καὶ συμφερόντων κόσμος [γὰρ] οὐδὲν ὠνήσει
 τὸν ἀποροῦντα τῶν <ἄγαν> ἀναγκαίων.]

[Ὁ παρὼν ρηθήσεται λόγος πρὸς τοὺς ἀντὶ ἀναγκαίων πραγμάτων τοῖς λόγοις μόνοις τοὺς
 πέλας ἐξαπατῶντας.]

Codd. A V—(B Bb)

1 ἵππου τίς κριθᾶς V || 1-2 κριθὴν τὴν τοῦ ἵππου ὁ ἵπποκόμος κλέπτων καὶ πωλῶν B Bb, unde
 suppl. Cr. || 2 πᾶσαν ἐσπέραν V π. ἡμέρην A || 3 ἔψυχεν V, corr. Knöll ἔτριβεν (sc.
 gloss.) A B Bb || 7 ὠνήσεν Fixius || 8 ἄγαν, vel χρεῖων (post ἀν.) suppl. Cr. || 9 Ὁ μῦθος
 πρὸς τοὺς V

320

(Babrius 76)

Ἴππος καὶ στρατιώτης

Ἴππεὺς τὸν ἵππον, ἄχρι μὲν συνειστήκει
 ὁ πόλεμος, ἐκρίθιζε κᾶτρεφεν χόρτῳ,
 παραστάτην γενναῖον ἐν μάχαις κρίνων·

- ἔπει δ' ἐπαύσατ', ἦν δὲ λοιπὸν εἰρήνη
 5 καὶ μισθὸν ἵππεὺς οὐκέτ' εἶχεν ἐκ δήμου,
 τότε ἑκείνος ἵππος πολλάκις μὲν ἐξ ὕλης
 κορμούς παχεῖς κατήγεν εἰς πόλιν βαίνων,
 μισθῷ τε φόρτον ἔφερεν ἄλλοτ' ἄλλοιον,
 τὸ πνεῦμα σῶζων ἐπ' ἀχύροισι δυστήνοισι,
 10 σάγην δὲ νώτοις ἔφερεν οὐκέθ' ἱππεῖην.
 ὥς δ' αὖ πρὸ τειχῶν πόλεμος ἄλλος ἠκούσθη,
 σάλπιγξ τ' ἐφώνει πᾶσιν ἀσπίδα σμήχειν
 ἵππους τε κοσμεῖν καὶ σίδηρον ὀξύνειν,
 κάκεῖνος αὖ τὸν ἵππον ἐγχαλινώσας
 15 ὁ δεσπότης παρήγεν ὡς ἐφιππεύσων.
 ὁ δ' ὀκλάσας ἐπιπτεν οὐκέτ' ἰσχύων.
 "ἔντασσε πεξοῖς σαυτόν" εἶπεν "ὀπλίταις·
 σὺ γάρ μ' ἀφ' ἵππων εἰς ὄνους μεταστήσας
 πῶς αὖθις ἵππον ἐξ ὄνου με ποιήσεις;"

[Μηδὰ μὴ τοῦ παρόντος δεῖν ἡμᾶς ἐπιμελεῖσθαι μόνον ὁ μῦθος διδάσκει, ἀλλὰ καὶ τοῦ μέλλοντο προνοεῖσθαι· τὸ γὰρ μὴ οὕτω γινόμενον πολλοῖς πολλάκις οὐ τὴν τυχούσαν ἡγάγε βλάβην.]

Codd. A-(B)

[8] *Rth.* || ἀλλοίων *Fixius* φόρτους-ἀλλοίους *Eb.* || 10 ἱππεῖην *Ahrens, Lm.* ἱππεῦσιν
 A ἱππεύειν *Ellis* || 12 σάλπιγξ τ' ἐφώνει *Lm. ex B:* καὶ ἡ σ. ἐφώνει, *cf. supra, f. 295,*
 11 σ. τ' ἐκέλευε A σ. τ' ἐκλειψε *Ellis* || 16 μηδὲν ἰσχύων B || 20-23] *aliter promythium*
in B || 20 δεῖ A, *corr. edd.*

321

(Babrius 40)

Κάμηλος ἐν ποταμῷ

- Διέβαινε ποταμὸν ὄξυν ὄντα τῷ ρείθρῳ
 κυρτὴ κάμηλος, εἴτ' ἔχεζε. τοῦ δ' ὄνθου
 φθάνοντος αὐτὴν εἶπεν "ἢ κακῶς πρᾶσσω·
 ἐμπροσθεν ἤδη τάξόπισθέ μου βαίνει."
 5 [Πόλις ἂν τις εἴποι τὸν λόγον τὸν Αἰσώπου
 ἢς ἔσχατοι κρατοῦσιν ἀντὶ τῶν πρώτων.]

Codd. A-(B V)

3 πρᾶττω A || 4 τάχ' ὀπισθὲ A, *corr. Dübner* τὰ ἐξόπισθὲν V τὰ ὀπισθὲν B || [5-6]
Eh. Cr. def. Hohmann p. 56

322

(Babrius 109)

Καρκίνος καὶ μήτηρ

"Μὴ λοξὰ βαίνειν" ἔλεγε καρκίνῳ μήτηρ,
 "ὕγρῃ τε πέτρῃ πλάγια κῶλα μὴ σύρειν."

ὁ δ' εἶπε "μήτερ ἢ διδάσκαλος, πρώτη
ὀρθὴν ἄπελθε, καὶ βλέπων σε ποιήσω."

[Ἀντίρρησην ὁ μῦθος ἔχει πρὸς τοὺς ἐναντίας τοῖς ἔργοις διδασκαλίας ποιουμένους.]

Codd. A-(B)

4 ὀρθὰ βάδιζε καὶ βλ. σε ζηλώσω B || ἐπελθε *Ficinus*

323

Κόραξ καὶ Ἑρμῆς

"Ὅτι οἱ πρὸς τοὺς εὐεργέτας ἀγνώμονες γενόμενοι ἐν περιστάσει ἐμπεσόντες οἱχ
ἔξουσι βοηθοῦς.

Κόραξ ὑπὸ παγίδος κρατηθεὶς ἤψατο τῷ Ἀπόλλωνι λιβανωτὸν ἐπιθύσειν.
σωθεὶς δὲ τοῦ κινδύνου τῆς ὑποσχέσεως ἐπελάθετο. πάλιν δὲ ὑφ' ἐτέρας κρατηθεὶς
5 παγίδος, ἀφείλ τὸν Ἀπόλλωνα, τῷ Ἑρμῇ ὑπέσχετο θῦσαι. ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφη
"ὦ κάκιστε, πῶς σοι πιστεύσω, ὅς τὸν πρότερόν σου δεσπότην ἡρνήσω καὶ ἡδίκησας;"

Codd. B-(Bb V Bd)

3 εὔξατο B

324

(Babrius 78)

Κόραξ νοσῶν

Κόραξ νοσήσας εἶπε μητρὶ κλαιούσῃ

"μὴ κλαῖε, μήτερ, ἀλλὰ τοῖς θεοῖς εὖχου

νόσου με δεινῆς καὶ πόνων ἀνασφῆλαι."

"καὶ τίς σε, τέκνον," φησί, τῶν θεῶν σώσει;

5 τίνος γὰρ ὑπὸ σοῦ βωμός οὐκ ἐσυλήθη;"

[Ὅτι τοῖς ἀμεταμέλῃται, φησὶν, εἰς θεὸν πλημμελοῦσιν ἀνωφελεῖς γίνονται αἱ ὑπὲρ αὐτῶν
δεήσεις.]

Codd. AT-(B Bb Bd, II)

1 ελεγε T || 2 κλαε T || v. 3 om. T del. *Hesseling* || 4 ἡδαιπετεκνονκαι . . . σετωνθεων-
σωσαι T ἢ δὲ εἶπε τίς (καὶ τίς Bd) σε τῶν θεῶν, τέκνον (ὦ τ. Bd), ἐλεήσει B Bb Bd . . .
καὶ τίς σε τ. τῶν θ. ἐλ. II τέκνον ἀπτε σώσει in A, *transposuit Nauck* || 5 ποιοσγαρβω-
μοσυποσουου T || *aliter promythium in B Bb*

325

(Babrius 88)

Κορυδαλλὸς καὶ γεωργός

Κορυδαλλὸς ἦν τις ἐν χλόῃ νεοσσεύων,
ὁ τῷ χαραδριῷ πρὸς τὸν ὄρθρον ἀντάδων,

- καὶ παῖδας εἶχε ληίου κόμη θρέψας
 λοφῶντας ἤδη καὶ πτεροῖσιν ἀκμαίους.
 5 ὁ δὲ τῆς ἀρούρης δεσπότης ἐποπτεύων,
 ὡς ξανθὸν εἶδε τὸ θέρος, εἶπε “νῦν ὦρῃ
 πάντας καλεῖν μοι τοὺς φίλους, ἵν’ ἀμήσω.”
 καὶ τις (δὲ) κορυδοῦ τῶν λοφηφόρων παίδων
 ἤκουσεν αὐτοῦ τῷ τε πατρὶ μηνύει,
 10 σκοπεῖν κελεύων ποῦ σφέας μεταστήσει.
 ὁ δ’ εἶπεν “οὐπω καιρὸς ἐστὶ νῦν φεύγειν”
 ὅς γὰρ φίλοις πέποιθεν οὐκ ἄγαν σπεύδει.”
 ὡς δ’ αὖτις ἦλθεν, ἡλίου δ’ ὑπ’ ἀκτίνων
 ἤδη ῥέοντα τὸν στάχυν θεωρήσας
 15 μισθὸν μὲν ἀμητῆρσιν αὔριον δώσειν,
 μισθὸν δ’ ἔταξε δραγματιφόροις δώσειν,
 κορυδαλλὸς εἶπε παισὶ νηπίοις “ὦρῃ
 νῦν ἐστὶν ὄντως, παῖδες, ἐκ τόπων φεύγειν,
 ὅτ’ αὐτὸς ἀμᾶ κού φίλοισι πιστεύει.”

[Ὁ μῦθος διδάσκει ἡμᾶς ἐπιμελεῖσθαι τῶν οἰκείων, ὅση δύναμις, καὶ μὴ καταθαρρεῖν ταῖς τῶν φίλων συνδρομαῖς.]

Codd. A V

1 κορυδαλλὸς A m. pr. -ὅς m. rec. χαραδρεὺς V || νεοττίβων V || 2 ὁ Lm. δς AV καὶ Sauppe (ex 3, ubi legit δς) || τὸ χαραδραῖον A κορυδαλλῶ V || δς-ἀντῆδει Hartung || 3-4 habet Suidas s. λόφος || 3 εἶχε A Suid. om. V || κόμαις V || 6 ὡς ξηρόν εἶδε A, em. Eb. (flava seges Avianus 21, 2) ἀνθηρόν δν V ἀνθηρόν ἤδη Blomfield, Lewis; sed praedicalivum ab ἐποπ. pendens vix ferendum || 7 με V || 8 τις (δὲ) κορυδοῦ Eb. Cr. τις κορυδοῦ A τις κορυδοῦ V τις κορυδαλοῦ Lm. || 11 νῦν φεύγειν A τοῦ φ. V ἥα λύνει Suidas s. ἡίων || 12 δς τοῖς φ. V || 13 ὡς δ’ V ὡς A || δ’ ἐλθῶν V || 15 ἀμητῆρσιν A, corr. Blomfield ἀμήτορσιν V || δώσειν A πέμπειν V || 16 μισθὸν δὲ πᾶσι δραγματιφόροις δώσειν (sic, non legitur δ. ἐλεγε) V om. A || δ’ ἔταξε Cr. δ’ ἔφασκε Eb. || 17 εἶπε κορυδαλλὸς (κόρυδος V) AV transp. Eb. || πᾶσι V || 17-18 ὄντως (οὕτως V) | νῦν ἐστὶν ὦρῃ AV νῦν ἐστὶν ὄντως in v. 18 Suidas s. ἀμᾶν, qui vss. 18-19 solos habet ὦρῃ et ὄντως transp. Lm. || 18 ἐκ τόπων Suid. ἀλλαχοῦ AV || 19 ἀμᾶ Suid. αὐτῷ AV αὐτῷ Buiss. || 20 καταθαρρεῖν ταῖς scripsi καταφρονεῖν (κ. θαρροῦντας V) ταῖς AV

326

(Babrius 92)

Κυνηγὸς δειλὸς

- Λέοντα τις κυνηγὸς οὐχὶ τολμήεις
 ἵχνευεν ὀρέων ἐν βαθυσκίοις ὕλαις·
 δρυτόμῳ δὲ μακρῆς ἐγγυὺς ἐντυχὼν πεύκης
 “ὦ πρὸς σε νυμφῶν,” εἶπεν, “ἄρα γινώσκεις
 5 ἵχνη λέοντος ὅστις ὥδε φωλεύει;”
 κακείνος εἶπεν “ἀλλὰ σὺν θεῷ βαίνεις·

αὐτὸν γὰρ ἤδη τὸν λέοντά σοι δείξω."
 ὁ δ' ὠχρήσας γομφίους τε συγκροῖων
 "μῆ μοι χαρίζου" φησι "πλεῖον οὐ χρήζω,
 10 τὸ δ' ἵχνος εἶπέ· τὸν λέοντα μὴ δείξης."

[Ὁ μῦθος ἐλέγχει [ἐκείνους] τοὺς λόγους <μὲν> ἀνδρείους ἐπιδεικνυμένους, ἔργοις δὲ ἀνικάνους ἀποφαινομένους.]

Codd. A-(B Bb)

3 μακρᾶς A || 8-9 Suidas s. γομφίους || 8 ὠχρήσας Suid. -άσας A || συγκρούσας Suid.
 || 11 [ἐκείνους] τ. λ. <μὲν> Boiss.

327

(Babrius 61)

Κυνηγὸς καὶ γριπεὺς

"Ἦiei κυνηγὸς ἐξ ὄρους κυνηγήσας,
 ἦiei δὲ γριπεὺς κύρτον ἰχθύων πλήσας.
 καὶ πως συνηβόλησαν οἱ δὺ' ἀλλήλοις,
 χῶ μὲν κυνηγὸς ἰχθύων ἀλιπλῶων,
 5 θήρην δ' ὁ γριπεὺς ἠρέτειzen ἀγρείην,
 τὰ τ' εἶχον ἀντέδωκαν, εἶτα τὴν θήρην
 ἡμειβον ἀεὶ, δεῖπνα δ' εἶχον ἡδίω,
 ἕως τις αὐτοῖς εἶπεν "ἀλλὰ καὶ τούτων
 τὸ χρηστόν ἐξολεῖτε τῇ συνηθείῃ,
 10 πάλιν δ' ἕκαστος ἂ πρὶν εἶχε ζητήσῃ."

[Ὅτι πᾶς δυσάρεστος, τοῦ παρόντος ἡδέος μικρὸν τι ἀπολαύσας, εὐθὺς τὴν ἐπιθυμίαν ἐφ' ἕτερον τρέπει.]

Codd. A G

2 πλήρης G || 4 ἀλιπλούτον G || 5 ἠρέτειzen A, corr. Db. Lm. ἠθέριζεν G || 9 ἐξολεῖται A, corr. Db. ἐξώθειται G || τῇ συνηθείῃ A τὴν συνηθείαν G || 11 μικροῦ A, corr. Lm.

328

(Babrius 42)

Κύων ἐστιώμενος

Δεῖπνόν τις εἶχε λαμπρὸν ἐν πόλει θύσας.
 ὁ κύων δὲ τούτου κυνὶ φίλῳ συναντήσας
 ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἠρώτα.
 κάκεῖνος ἦλθε· τὸν δὲ τοῦ σκέλους ἄρας
 5 ὁ μάγειρος ἐκτὸς ἐξέριψε τοῦ τοίχου
 εἰς τὴν ἄγυιαν. τῶν κυνῶν δ' ἐρωτώντων
 ὅπως ἐδείπνησ', εἶπε "πῶς γὰρ ἂν κρεῖττον,
 ὅς οὐδὲ ποίην ἀναλῦειν με γινώσκω;"

[Ὅτι τοῖς μὴ λόγῳ τοῖς πράγμασιν ἐγχειροῦσιν ἐπεται πολλάκις τὸ κακῶς ἐν αὐτοῖς πάσχειν.]

Codd. A-(B Bc Bd II)

2 δ' ὁ A Cr. δὲ vulgo || 3 citat Suidas s. ἐρωτῶ σε || αὐτὸν A Suid. || 5 ἐξέριψε A, corr. Db. || 8 ποῖαν A m. pr., ποῖ ἂν m. rec. || ὅτι οὐδὲ τὴν δόδον οἶδα ὅθεν ἐξῆλθον B

329

Κύων θηρευτικός

Ὅτι οὐ δεῖ κινδύνους ἑαυτῷ ἐπιφέρειν διὰ τρυφήν καὶ ματαίαν δόξαν, ἀλλὰ τούτους ἐκφεύγειν.

Κύων τρεφόμενος ἐν οἴκῳ θηρσὶν εἰδὼς μάχεσθαι, ἰδὼν πολλοὺς ἐν τάξει ἱσταμένους, ῥήξας τὸν κλοιὸν τοῦ τραχήλου ἔφευγε διὰ τῶν ἀμφόδων. κύνες δὲ ἄλλοι τοῦτον ἰδόντες εὐτραφῇ οἷα ταῦρον εἶπον “τί φεύγεις;” ὁ δὲ εἶπεν “ὅτι μὲν τροφῇ συζῶ 5 περισσῇ οἶδα, καὶ σῶμα τὸ ἐμὸν εὐφραίνω, ἀεὶ δὲ πλησίον εἰμὶ θανάτου, ἄρκους καὶ λέουσι μαχόμενος.” οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους εἶπον “καλὸν βίον ἡμεῖς, εἰ καὶ πενιχρὸν ζῶμεν, οἵτινες οὔτε λέουσι οὔτε ἄρκους μαχόμεθα.”

Codd. B-(Bd V)

1 κινδύνου B -ους V || 5 εἶπεν (prol ταῦρον) B -ον V || 5-6 συζῶν-εὐφραίνω B συζῶ π. καὶ τὸ σῶμα-εὐφραίνω οὐκ ἀπαρνοῦμαι Bd || 7 λέουσι Knöll et Bd κυσί B

330

(Babrius 110)

Κύων καὶ δεσπότης

Μέλλων ὀδεύειν τῆς κυνὸς τις ἐστῶσης
εἶπεν “τί χάσκεις; πάνθ' ἔτοιμά σοι ποίει·
μετ' ἐμοῦ γὰρ ἦξεις.” ἡ δὲ κέρκον οὐραίην
ἵρασά φησι “πάντ' ἔχω· σὺ βαρδύνεις.”

[Πρὸς ἄνδρα ἀπαρασκεύαστον περὶ συνοδοιπορίας καταπείγοντα ὁ λόγος εὐκαιρος.]

Codd. A, p. Oxy. 1249 (mutila)

3 οὐραίην edd. plerique deest lect. p. Oxy. οὐραίης A, quod quasi ‘ani’ significans def. Cr. || ἡ-οὐραίην desunt in p. Oxy. || 4 σαινοῦσ' εἶπεν π... p. Oxy. num admittendum κέρκον-σαινοῦσά φησι? || σὺ δὲ βαρδύνεις A, corr. Ahrens δηθύνεις Nauck (Philol. IV 198) || 5 nullum epim. in p. Oxy. || πρὸς τὸν ἐν ἐτοιμασίᾳ ὄντα καὶ post ἀπαρ. ut aliena delevi

331

(Babrius 69)

Κύων καὶ λαγῶς

Θάμνου λαγῶν δασυπόδην ἀναστήσας
κύων ἐδίωκεν οὐκ ἄπειρος ἀγρεύειν,

δρόμῳ δ' εἰλείφθη. καὶ τις αἰπόλος σκώπτων
 "ὁ πηλίκος σου" φησὶν "εὐρέθη θάσσων."

5 ὁ δ' εἶπεν "ἄλλως ἄλλον ἀρπάσαι σπείδων
 τρέχει τις, ἄλλως δ' αὐτὸν ἐκ κακοῦ σῶζων."

Cod. A

1 δασυπόδην *Ahrens*, cf. *Eb. ad loc.* δασύπουν A || 2 <ἐπ>εδίωκεν *metri causa conit. Cr.*,
sed fort. i. per synizesin pronuntiandum || 5-6 *schol. Thuc. IV 92, 2*: ἄλλος ἄλλον ἀγρεῦ-
 σαι θέλων τρέχει τις, ἄλλος δ' ἄλλον ἐκ κ. σ. || 6 ἄλλον *pro αὐτὸν etiam A, corr. Fixius, alii*

332

(Babrius 104)

Κύων κώδωνοφορῶν

Λάβρῃ κύων ἔδακνε· τῷ δὲ χαλκείσας
 ὁ δεσπότης κώδωνα καὶ προσαρτήσας
 πρόδηλον εἶναι μακρόθεν πεποιήκει.
 ὁ κύων δὲ τὸν κώδωνα δι' ἀγορῆς σείων

5 ἤλαζονεύετ'· ἀλλὰ δὴ κύων γραίῃ
 πρὸς αὐτὸν εἶπεν "ὦ τάλαν, τί σεμνύνη;
 οὐ κόσμον ἀρετῆς τοῦτον οὐδ' ἐπικεῖνης,
 σαυτοῦ δ' ἔλεγχον τῆς πονηρίας κρούεις."

[Ἐλεγχον ὁ μῦθος ἔχει τῶν οὐ καλῶς ἐφ' ἑαυτοῖς μέγα φρονούντων, ὅταν διὰ κακίαν τι πάθωιεν.]

Codd. A-(B Bb V Bd)

1 λάβρα A || 4 ἀγορᾶς A || 7 ἐπικεῖνης A ἐπικεῖνης *Nauck*, cf. *Cr.* || 9-10 *aliter pro-*
mythium in B (=epim. in V)

333

Λαγῶς καὶ ἀλώπηξ

"Ὅτι τοῖς περιέργοις πολλάκις μέγιστον κακὸν συνέβη κακῶς τῇ περιεργίᾳ χρω-
 μένοις.

5 'Ὁ λαγῶς τῇ ἀλώπεκι· "ὄντως πολλὰ κερδαίνεις, [ἢ ἔχεις] ὅτι ὄνομά σοι κερδῶ
 ἐστίν;" ἡ δὲ ἀλώπηξ "εἰ ἀπιστεῖς," ἔφη, "δεῦρο, ἐγὼ ἐστιῶ σε." ὁ δὲ ἠκολούθει
 καὶ ἦν ἐνδον οὐδὲν ἢ ὁ λαγῶς δεῖπνος τῇ ἀλώπεκι. ὁ δὲ λαγῶς ἔφη "σὺν κακῷ μέν,
 ἀλλ' ἔμαθόν σου τὸ ὄνομα πόθεν ἐστί· οὐκ ἀπὸ τοῦ κερδαίνειν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ δολοῦν."

Cod. B

1 χρώμενος *cod.* 2. ἢ ἔχεις *del. Cr.*, ut *glossema*

334

(Babrius 102)

Λέοντος βασιλεία

Λέων τις ἐβασίλευεν οὐχὶ θυμῶδης
 οὐδ' ὠμός οὐδὲ πάντα τῇ βίῃ χαίρων,

- πρὸς δὲ καὶ δίκαιος ὥς τις ἀνθρώπων.
 ἐπὶ τῆς ἐκείνου φασὶ δὴ δυναστείης
 5 τῶν ἀγρίων ἀγυρμός ἐγεγόνει ζῶων,
 δίκας τε δοῦναι καὶ λαβεῖν παρ' ἀλλήλων.
 τὰ ζῶα πάντα δ' ὥς ὑπέσχον εὐθύνας,
 λύκος μὲν ἀρνί, πάρδαλις δ' ἐπ' αἰγάγρῳ,
 ἐλάφῳ δὲ τίγρις, πάντα δ' εἶχεν εἰρήνην,
 10 ὁ πτώξ λαγῶς εἶπεν "ἀλλ' ἐγὼ ταύτην
 τὴν ἡμέρην αἰεὶ ποτ' ἠύχόμεν, ἥτις
 καὶ τοῖς βιαίους φοβερά τ' ἀσθενῇ θήσει."

[Ἐπαινον ὁ μῦθος ἔχει κριτῇ πράφῃ καὶ λίαν δικάφῃ]

Codd. A-(B)

3 πρὸς δὲ καὶ *Cr.*, cf. *Babrii prol. II, 16* πρὸς δ' ἄρα καὶ A || ὥσπερ ἄνθρωπος B
 || 4 δυναστείας A || 6 πρὸς ἄλληλα B || 7 δ' ὥς *Lm.* ὥς δὲ A || 8 δ' ἐπ' A δὲ γ' *Lm.* || 9
 δὲ *Boiss. ex B, om. A* || 11 ἡμέραν A || αἰεὶ A ἰδεῖν *Eb. ex B* || 12 καὶ ταῖς A

335

(Babrius 99)

Λέων καὶ ἀετός

- Λέοντι προσπτάς αἰετῶν τις ἐξήτει
 κοινωνὸς εἶναι. χῶ λέων "τί κωλύει;"
 πρὸς αὐτὸν εἶπεν, "ἀλλ' ἐπ' ἐνεχύρῳ δώσεις
 τῶκυπτέρῳ σου μὴ μεθιέναι πίστιν"
 5 πῶς γὰρ φίλῳ σοι μὴ μένοντι πιστεύσω;"

[Ὁ μῦθος ἐκδιδάσκει μὴ τάχιστα πᾶσι πιστεῦν, καὶ μάλιστα τοῖς μήπω φίλοις.]

Codd. A V

1 ἀετῶν, *om. τις, V* || 3 ἀλλ' ἐπ' ἐνεχύρῳ *Rth.* ἀλλ' ἐνέχυρον AV ἀλλὰ γ' ἐνέχυρον
Eb., alii aliter || 4 τῶκυπτέρῳ V τῶ- *Rth.* τὰ ὠκύπτερα A τῶκύπτερον *Athenis Lm.*
Eb. τῶκυπτέρῳ *Cr.* || μὴ μεθιέναι π. *Eb. Cr.* μὴ μεθίεναι τὴν π. AV

336

(Babrius 95)

Λέων, ἀλώπηξ, καὶ ἔλαφος

- Λέων νοσήσας ἐν φάραγγι πετραίῃ
 ἔκειτο νωθρὰ γυῖα γῆς ἐφαπλώσας,
 φίλην δ' ἀλώπεκ' εἶχεν ἥ προσωμίλει.
 ταύτῃ ποτ' εἶπεν "εἰ θέλεις με σὺ ζῶειν—
 5 πεινῶ γὰρ ἐλάφου τῆς ὑπ' ἀγρίαις πεύκαις
 κείνον τὸν ὑλήεντα δρυμόν οἰκούσης,
 καὶ νῦν διώκειν ἔλαφον οὐκέτ' ἰσχύω—

- σὺ δ' ἦν θελήσῃς, χεῖρας εἰς ἐμὰς ἤξει
 λόγοισι θηρευθεῖσα σοῖς μελιγλώσσοις."
- 10 ἀπῆλθε κερδῶ, τὴν δ' ὑπ' ἀγρίαις ὕλαις
 σκιρτῶσαν εὔρε μαλθακῆς ὑπὲρ ποίης.
 προσέκυνσε δ' αὐτὴν πρῶτον, εἶτα καὶ χαίρειν
 προσεῖπε, χρηστῶν τ' ἄγγελος λόγων ἦκειν.
 "ὁ λέων" ἔφασκεν, "οἶδας, ἔστι μοι γείτων,
- 15 ἔχει δὲ φαύλως, κἀγγύς ἐστι τοῦ θνήσκειν.
 τίς οὖν μετ' αὐτὸν θηρίων τυραννήσει
 διεσκοπεῖτο· σὺς μὲν ἐστὶν ἀγνώμων,
 ἄρκτος δὲ νωθῆς, πάρδαλις δὲ θυμώδης,
 τίγρις δ' ἀλαζὼν καὶ τὸ πᾶν ἐρημαίη.
- 20 ἔλαφον τυραννεῖν ἀξιώτατην κρίνει·
 γαύρη μὲν εἶδος, πολλὰ δ' εἰς ἔτη ζῶει,
 κέρας δὲ φοβερόν πᾶσιν ἐρπετοῖς φύει,
 δένδροις ὅμοιον, κοῦκ ὁποῖα τῶν ταύρων.
 τί σοι λέγω τὰ πολλὰ ; πλὴν ἐκυρώθης,
- 25 μέλλεις τ' ἀνάσσειν θηρίων ὀρειφοίτων.
 τότε οὖν γένοιτο τῆς ἀλώπεκος μνήμη,
 δέσποινα, τῆς σοι τοῦτο πρῶτον εἰπούσης.
 ταῦτ' ἤλθον. ἀλλὰ χαῖρε, φιλτάτη. σπεύδω
 πρὸς τὸν λέοντα, μὴ πάλιν με ζητήσῃ—
- 30 χρήται γὰρ ἡμῖν εἰς ἅπαντα συμβούλοις—
 δοκῶ δὲ καὶ σέ, τέκνον, εἴ τι τῆς γραίης
 κεφαλῆς ἀκούεις· ἔπρεπέ σοι παρεδρεύειν
 ἐλθοῦσαν αὐτῷ καὶ πονοῦντα θαρσύνειν.
 τὰ μικρὰ πείθει τοὺς ἐν ἐσχάταις ὥραις,
- 35 ψυχαὶ δ' ἐν ὀφθαλμοῖσι τῶν τελευτώντων."
- ὥς εἶπε κερδῶ. τῆς δ' ὁ νοῖς ἐχαυνώθη
 λόγοισι ποιητοῖσιν, ἤλθε δ' εἰς κοίλην
 σπήλυγγα θηρός, καὶ τὸ μέλλον οἶκ ᾔδει.
 λέων δ' ἀπ' εἰνῆς ἀσκόπως ἐφορμήσας
- 40 ὄνυξιν οὐατ' ἐσπάραξεν ἀκραίοις,
 σποιδῇ διωχθεῖς· τὴν δὲ φύζα δειλαίην
 θύρης κατιθῖς ἤγεν εἰς μέσας ὕλας.
 κερδῶ δὲ χεῖρας ἐπεκρότησεν ἀλλήλαις,
 ἐπεὶ πόνος μάταιος ἐξανηλώθη.
- 45 κἀκεῖνος ἐστέναξε τὸ στόμα βρύχων
 (ὁμοῦ γὰρ αὐτὸν λιμὸς εἶχε καὶ λῆπη),
 πάλιν δὲ κερδῶ καθικέτειε φωνήσας
 ἄλλον τιν' εἰρεῖν δεύτερον δόλον θήρης.
 ἡ δ' εἶπε κινήσασα βυσσόθεν γνώμην·
- 50 "χαλεπὸν κελεύεις, ἀλλ' ὅμως ὑπουργήσω."

- καὶ δὴ κατ' ἵχνος ὡς σοφὴ κύων ἦει,
 πλέκουσα τέχνας καὶ πανουργίας πάσας,
 αἰεὶ δ' ἕκαστον ποιμένων ἐπηρώτα
 μή ποὺ τις ἔλαφος ἡματωμένη φεύγει.
- 55 τὴν δ' ὡς τις εἶδε, δεικνύων ἂν ὠδήγει,
 ἕως ποθ' εὗρεν ἐν κατασκίῳ χώρῳ
 δρόμων ἀναψύχουσιν. ἡ δ' ἀναιδείης
 ὀφρὺν ἔχουσα καὶ μέτωπον εἰστήκει.
 ἐλάφου δὲ φρίξ ἐπέσχε νῶτα καὶ κνήμας,
- 60 χολὴ δ' ἐπέξει καρδίην, ἔφη δ' οὕτως·
 [σὺ νῦν διώκεις πανταχοῦ με καὶ φεύγω.]
 “ἀλλ' ὦ στύγημα, νῦν μὲν οὐχὶ χαιρήσεις,
 ἦν μοι προσέλθης καὶ τι γρύξαι τολμήσης.
 ἄλλους ἀλωπέκιζε τοὺς ἀπειρήτους,
- 65 ἄλλους δὲ βασιλεῖς αἰρέτιζε καὶ ποιεῖ.”
 τῆς δ' οὐκ ἐτρέφθη θυμός, ἀλλ' ὑποβλήδην
 “οὕτως ἀγεννῆς” φησὶ “καὶ φόβου πλήρης
 πέφυκας; οὕτω τοὺς φίλους ὑποπτεύεις;
 ὁ μὲν λέων σοι συμφέροντα βουλευών,
- 70 μέλλων τ' ἐγείρειν τῆς πάροιθε κωθείης,
 ἔψαυσεν ὡτός, ὡς πατὴρ ἀποθνήσκων·
 ἔμελλε γάρ σοι πᾶσαν ἐντολὴν δώσειν,
 ἀρχὴν τοσαύτην πῶς λαβοῦσα τηρήσεις.
 σὺ δ' οὐχ ὑπέστης κνίσμα χειρὸς ἀρρώστου,
- 75 βίη δ' ἀποσπασθεῖσα μᾶλλον ἐτρώθης.
 καὶ νῦν ἐκείνος πλεῖον ἢ σὺ θυμοῦται,
 λίην ἄπιστον πειράσας σε καὶ κούφην,
 βασιλῆϊ δὲ φησι τὸν λύκον καταστήσειν.
 οἷμοι πονηροῦ δεσπότου. τί ποιήσω;
- 80 ἅπασιν ἡμῖν αἰτίη κακῶν γίνη.
 ἀλλ' ἔλθέ, καὶ τὸ λοιπὸν ἴσθι γενναίη,
 μηδ' ἐπτόησο πρόβατον οἶον ἐκ ποίμνης.
 ὁμνυμι γάρ σοι φύλλα πάντα καὶ κρήνας,
 οὕτω γένοιτο σοὶ μόνη με δουλεύειν,
- 85 ὡς οἰδὲν ἐχθρὸν οἶδεν, ἀλλ' ὑπ' εἰνοίης
 τίθησι πάντων κυρίην σε τῶν ζώων.”
 τοιαῦτα κωτίλλουσα τὴν ἀχαιίνην
 ἔπεισεν ἐλθεῖν δις τὸν αὐτὸν εἰς ἄδην.
 ἐπεὶ δὲ λόχμης εἰς μυχὸν κατεκλείσθη,
- 90 λέων μὲν αὐτὸς εἶχε δαῖτα πανθοίνην,
 σάρκας λαφύσσω, μνελὸν ὀστέων πίνων,
 καὶ σπλάγχνα δάπτων· ἡ δ' ἀγωγὸς εἰστήκει
 πεινώσα θήρης, καρδίην δὲ νεβρίην

- λάπτει, πεσοῦσαν ἀρπάσασα λαθραίως,
 95 καὶ τοῦτο κέρδος εἶχεν ὦν ἐκεκμήκει.
 λέων δ' ἕκαστον ἐγκάτων ἀριθμήσας
 μόνην ἀπ' ἄλλων καρδίην ἐπεζήτει,
 καὶ πᾶσαν εὐνήν, πάντα δ' οἶκον ἡρεῖνα.
 κερδῶ δ' ἀπαιολῶσα τῆς ἀληθείης,
 100 "οὐκ εἶχε πάντως" φησί "μὴ μάτην ζήτει.
 ποίην δ' ἔμελλε καρδίην ἔχειν, ἥτις
 ἐκ δευτέρου λέοντος ἦλθεν εἰς οἶκους;"

[Ὅτι τοῖς τοῖς προλαβοῦσι κακοῖς μὴ σωφρονισθέντας εἰκότως ἀφνκτα κακὰ διαδέχεται· ἐν ᾧ καὶ ἔλεγχος κατὰ φιλοδόξων.]

Codd. A-(BV)

2 ἐφ' ἀπλώσας Hartung || 4 ἡ θέλεις Boiss. || 8 ἂν A ἦν Lewis Cr. || εἰς χεῖρας A, transp. Boiss. || 10 δ' ἐν Cr., cf. ἐν ταῖς ὕλαις BV || 11 μαλακῆς A, corr. Boiss. || 12 προσέκυσε Bergk ἔσκυε A προσπαίσασα B ἔκυσσε Lm. || 14 οἶσθας ἐφ' ἔσσκε A m. pr., m. rec. β a supra scripsit et οἶσθας in οἶδας mutavit || 17-23 σὺς μὲν κτλ.] haec ipsius leonis verba esse voluerunt Sauppe et Cr., qui κρίνω pro κρίνει scribunt in v. 20 || 24 ἐκνρώθη Cr. || 26 ἂν A οὖν Lm. αὐ Seidler Eb. || 27 τοῦτο om. A m. pr., post εἰπούσης add. m. rec., post σοι transp. Menas || 29 πάλιν ABV πάλαι Lm. || 32 ἐπρεπέ σοι A Cr. ἐπρεπεν Bergk Eb. || 36 ὥς A || 39-83 om. V || 43 ἐκρότησεν (= B) Bergk || 50 ἀλλ' ὁμως (= B) Cr. ὁμως om. A, sed supra versum post κελεύεις legitur αὖθις nigro atram. obductum αὖθις ἀλλ' Rth. <ἰέσποτ'> ἀλλ' Eb. || 57 'Ἀναιδείης' Cr. || 59 ἐπίσχευ ὦτα A, corr. Meineke || 60 χολῇ Db. || 61 om. B del. Db. || 62 οἶτι Cobet || 63 γρύξαι τι A, transp. Boiss. γρύσαι τι Eb. Rth. Cr. || 64 ἄλλοις ἀ. τοῖς ἀπειρήτοις A, corr. Cobet ἄλλοις ἀ. τοῖς ἀπείροις B || 65 αἰρέτιζε Cobet (cf. supra 327.5) εἰθέτιζε Ellis ἐπερίθιζε A (ἄλλοις ποιεῖ βασιλεῖς καὶ ἐπέθιζε B || 66 ἐτέρφθη A, corr. Bergk || 76 πλείον B πλίον A || 78 βασιλῇ δὲ Fixius βασιλεία δὲ A βασιλῆα (om. δέ) Cr. || 81 γενναῖα A || 84 μόνη ABV || 85 ἐχθρὸν οἶδεν Lm. ἐ. ὁ λέων A ὁ λέων ἐχθρός Cr. || 86 κυρίαν A || vv. 87-88 citat Suidas s. v. ἀχαῖνη ἐλ κωτίλλω, vss. 90-92 (λέων-δάπτων) s. πανθοῖην, v. 93 s. νεβρείην, vv. 93-94 s. νεβρός || 90 παντοῖην A || 91 σάρκας A ἔγκατα Suid. BV || 92 δάπτων Suid. loc. cit., ἐλ s. δάπτω λάπτων A || 93 θήρης A κερδῶ Suid. || 97 μόνην ἀπάντων Eb. || 101 ποίαν A

337

(Babrius 106)

Λέων, ἀλώπηξ, καὶ πίθηκος

- Λέων ποτ' ἀνδρῶν βίον ἄριστον ἐξήλου,
 καὶ δὴ κατ' εὐρὺν φωλεὸν διατρίβων,
 ὅσων ἀρίστην ὀριτρόφων φύην ἔγνω,
 φιλοφρονεῖσθαι γνησίως ἐπειράθη.
 5 πολὺς δ' ὑπὸ σπήλυγγι θαμινὰ παντοίων
 θηρῶν ὁμιλος ἡμέρως συνηυλίσθη·
 ὁ δ' εἰστία τε κάφίλει νόμῳ ξείνων,
 ἄδην τιθεῖς ἅπασι δαῖτα θυμήρη.
 φίλην δὲ κερδῶ καὶ σύννοικον εἰλήφει,
 10 μεθ' ἧς τὰ πολλὰ μειλίχως συνεζήκει.

- γέρων δέ τις πίθηκος ἦν ὁ δαιτρείων
 κρεῶν τε συσσίτοισι διανέμων μοίρας·
 ὅς, εἴ τις ἦλθεν οὐχὶ τῆς συνηθείης,
 ταῦτόν παρετίθει δεσπότη τε κακείνῳ,
 15 ὅπερ εἶχεν ὁ λέων νεοδρόμῳ λαβὼν θήρῃ·
 κερδῶ δ' ἐώλων ἔφερεν οὐκ ἴσην μοῖραν.
 καὶ δὴ ποτ' αὐτὴν προσποιητὰ σιγῶσαν
 δείπνου τε χεῖρα καὶ βορῆς ἀποσχοῦσαν
 λέων τίν' εἶχεν αἰτίην διηρώτα·
 20 "κερδοῖ σοφῇ, λάλησον ὥσπερ εἰώθης·
 παιδρῷ προσώπῳ δαιτός, ὦ φίλη, ψαῦσον."
 ἡ δ' εἶπεν "ὦ φέριστε θηρίων γέννης,
 πολλῇ μερίμνῃ καρδίην διαξαίνω·
 οὐ γὰρ τὰ νῦν παρόντα μόνον ἀλγύνει,
 25 τὰ δ' ἔπειτα" φησὶ "προσκοπούμενη κλαίω.
 καθ' ἡμέρην γὰρ εἴ τις ἄλλος, εἴτ' ἄλλος
 ξένος πελάζοι, τοῦτο δ' εἰς ἔθος βαῖνοι,
 τάχ' οὐδ' ἐώλων γεύσομαι κρεῶν ἤδη."
 ὁ λέων δὲ τερφθεὶς ὡς λέων τε μειδῆσας
 30 εἶπεν "πιθήκῃ ταῦτα μηδ' ἐμοὶ μέμφου."

[Ὅτι μᾶλλον ἀλγύνειν καὶ λυπεῖν οἶδεν ἄνθρώπους οὐ τὰ παρόντα μόνον, καθ' ὅσον ἤδη ἡ τῶν μελλόντων προσδοκία.]

Cod. A

4 ἐπειράθη Lewis, cf. supra 309.12 -ἀτο A || 6 θηρίων A, corr. Boiss. | 8 ἄλην A, em. Boiss. λίην Hermann ἄλις? Cr. || 10 συνεξήτει A, corr. Fixius || 15 εἶχεν A εἶλεν Lm. || 16 κερδοῖ Bergk || 17-19 αὐτῆς-σιγῶσης-ἀποσχοῦσης Hertzberg || vv. 18-19 inverso ordine habet A transp. edd. || 20 εἰώθης A, cf. Bab. fab. 16.9 Cr. -ης in -eis m. rec. in A, et sic edd. plerique || 27 βαῖνον A, corr. Lm. || 28 ἤδη Bergk μούνη A τλήμων Eb. || 29 ὡς λέων τε A ἰλέως τε Sauppe

338

Λέων καὶ κάπρος

"Ὅτι τὰς πονηρὰς ἔριδας καὶ τὰς φιλονεικίας καλὸν ἐστὶ διαλύειν, ἐπειδὴ πᾶσιν ἐπικίνδυνον τέλος ἄγουσιν.

Θέρους ἐν ὥρᾳ, ὅτε τὸ καῦμα δύσαν ἐμποιεῖ, εἰς μικρὰν πηγήν λέων καὶ κάπρος ἦλθον πιεῖν. ἤριζον δὲ τίς πρῶτος αὐτῶν πίῃ· ἐκ τούτου δὲ πρὸς φόνον ἀλλήλων διηγέρθησαν. ἄφνω δὲ ἐπιστραφέντες πρὸς τὸ ἀναπνεῦσαι, εἶδον γῦπας ἐκδεχομέ- 5 νους ὅς ἂν αὐτῶν πέσῃ, τοῦτον καταφαγεῖν. διὰ τοῦτο λίσαντες τὴν ἐχθραν εἶπον "κρεῖσσόν ἐστιν ἡμᾶς φίλους γενέσθαι ἢ βρῶμα γυψὶ καὶ κόραξιν."

Codd. B Bb

339

(Babrius 67)

Λέων καὶ ὄναγρος

- ἑήρης ὄναγρος καὶ λέων ἐκοινώνουν.
 ἀλκῇ μὲν ὁ λέων, ὁ δ' ὄνος ἐν ποσὶν κρείσσων.
 ἐπεὶ δὲ λείαν εἶχον ἄφθονον ζώων,
 ὁ λέων μερίζει καὶ τίθησι τρεῖς μοίρας,
 5 καὶ "τὴν μὲν αὐτός" φησί "λήψομαι πρώτην·
 βασιλεὺς γάρ εἰμι· λήψομαι δὲ κακείνην
 ὡς ἐξ ἴσου κοινωνός. ἡ τρίτη δ' αὕτη
 κακὸν τι δώσει μὴ θέλοντί σοι φεύγειν."
 Μέτρει σεαυτόν· πρᾶγμα μὴδὲν ἀνθρώπῳ
 10 δυνατωτέρῳ σύναπτε μὴδὲ κοινώνει.

Codd. A G—(B Bb V)

2 εἰλαί—ἐμποσὶν θάσσει G || ἐν A ἦν Bergk || 3 λείαν in λείαν corr. m. rec. in A λείαν
 G λείην Eb. || εἶχον G ἔσχον (νικῶν εἶχον?) A || 5 πρώτην Eb. Cr., cum tetrastichi-
 chista (I 48, p. 279 Cr.) et imitatore vetere apud Suid. s. v. λάχος (Cr. p. 216)
 πρώτην etiam V in paraphrasi πρώτος AG || [9–10] Eb. Cr. eadem in paraphrasi B
 (prom.) et V desunt in G

340

(Babrius 1)

Λέων καὶ τοξότης

- Ἄνθρωπος ἦλθεν εἰς ὄρος κυνηγῆσων,
 τόξου βολῆς ἔμπειρος· ἦν δὲ τῶν ζώων
 φυγὴ τε πάντων καὶ φόβου δρόμος πλήρης.
 λέων δὲ μῶνος προῦκαλεῖτο θαρσύνσας
 5 αὐτῷ μάχεσθαι. "μεῖνον" εἶπε "μὴ σπεύσῃς"
 ἄνθρωπος αὐτῷ, "μὴδ' ἐπελπίσῃς νίκη·
 τῷ δ' ἀγγέλω μου πρῶτον ἐντυχῶν γνῶσθαι
 τί σοι ποιητόν ἐστιν." εἶτα τοξεύει
 μικρὸν διαστάς. χῶ μὲν οἷστος ἐκρύφθη
 10 λέωντος ὑγραῖς χολάσιν· ὁ δὲ λέων δείσας
 ὥρμησε φεύγειν ἐς νάπας ἐρημαίας.
 τούτου δ' ἀλώπηξ οὐκ ἄπωθεν εἰστήκει.
 ταύτης δὲ θαρσεῖν καὶ μένειν κελευούσης,
 "οὐ με πλανήσεις" φησὶν, "οἶδ' ἐνεδρεύσεις"
 15 ὅπου γὰρ οὕτω πικρὸν ἄγγελον πέμπει,
 πῶς αὐτὸς ἤδη φοβερός ἐστι γινώσκω."

[Ὅτι δὲ ἐκ τῶν προσφερομένων γινώσκειν τὴν ἐκάστου διάθεσιν, καὶ ὅτι ἡ σοφία τῆς ὑπομνήσεως
 διαφέρει.]

Codd. A-(B Bc)

4 δὲ τοῦτον A δὲ μόνος B Bc, *corr.* Schneidewin | θαρσῆσαι A, *corr.* Boiss. || 5 αὐτῷ A || σπεῦδε A, *em.* Firinus | κεύθου. Immitisch, qui haec verba leoni tribuit || 6 ἄνθρωπος A, *em.* Lm. || μὴ γ' Immitisch || 14 οὐ μὴ Naber || 15 πικρὸν (B) Db. φοβερόν A || 16 φοβερόν Db. πικρὸς A

341

(Babrius 90)

Λέων λυσσῶν καὶ νεβρός

Λέων ἐλύσσα. τὸν δὲ νεβρός ἐξ ὕλης
ιδὼν ἔφησεν "ἡμέων τάλαιπῶρων
τί γὰρ μεμηνώς οὗτος οὐχὶ ποιήσει,
ὅς ἦν φορητὸς οἰδὲ σωφρονῶν ἡμῖν;"

[Πρὸς ἄνδρα φύσει ὀργίλον καὶ αἰμοβόρον, ἐξουσίαν ἀρχῆς κατὰ τῶν ὑπηκόων λαμβάνοντα.]

Codd. A V

4 ἡμῖν A || 5 ὁ λόγος πρὸς V || ἐξουσίαν-λαμ. om. V

342

Λύκοι καὶ κύνες (καταλλαγέντες)

"Ὅτι οἱ τὰς ἑαυτῶν πατρίδας προδιδόντες τοιούτους μισθοὺς λαμβάνουσι.

Οἱ λύκοι τοῖς κυσὶν εἶπον "διὰ τί ὅμοιοι ὄντες ἡμῖν ἐν πᾶσιν οὐχ ὁμοφρονεῖτε ἡμῖν ὡς ἀδελφοί; οὐδὲν γὰρ ὑμῶν διαλλάττομεν πλὴν τῇ γνώμῃ. καὶ ἡμεῖς μὲν ἐλευθερίᾳ συζῶμεν· ὑμεῖς δὲ τοῖς ἀνθρώποις ὑποκύπτοντες καὶ δουλεύοντες πληγὰς παρ' αὐτῶν ὑπομένετε, καὶ κλοιά περιτίθεσθε, καὶ φυλάττετε τὰ πρόβατα. ὅτε δὲ 5 ἐσθίουσι, μόνα τὰ ὀστᾶ ὑμῖν ἐπιρρίπτουσιν. ἀλλ' ἐὰν πείθῃσθε, πάντα τὰ ποίμνια ἔκδοτε ἡμῖν καὶ ἔξομεν πάντα κοινὰ εἰς κόρον ἐσθιόντες." ἰπήκουσαν οὖν πρὸς ταῦτα οἱ κύνες. οἱ δὲ ἔνδον τῶν σπηλαίων εἰσελθόντες πρότερον τοὺς κύνας διέφθειραν.

Codd. B-(Bb V)

3 ἡμῶν πρὸς ὑμῶν B Bb || 7 οὖν om. B || 8 τοῦ σπηλαίου Bb || εἰσελθόντες om. B

343

(Babrius 85)

Λύκοι καὶ κύνες (πολεμοῦντες)

Κυσὶν ποτ' ἐχθρα καὶ λύκοις συνειστήκει.
κύων δ' Ἀχαιοὺς ἤρεθ' κυνῶν δῆμῳ
τραπεηγὸς εἶναι. καὶ μάχης ἐπιστήμων
ζυελλεν, ἐβράδυνεν. οἱ δ' ἐπηκείλουν,
5 εἰ μὴ προάξει, τὴν μάχην τ' ἐνεργήσει.
"ἀκούσατ'" εἶπεν "οὐ χάριν διατρίβω,
τί δ' εὐλαβοῦμαι· χρὴ δ' αἰεὶ προβουλεύειν.

- τῶν μὲν πολεμίων τὸ γένος ὦν ὀρῶ πάντων
 ἐν ἔστιν· ἡμῶν δ' ἦλθον οἱ μὲν ἐκ Κρήτης,
 10 οἱ δ' ἐκ Μολοσσῶν εἰσιν, οἱ δ' Ἀκαρνάνων,
 ἄλλοι δὲ Δόλοπες, οἱ δὲ Κύπρον ἢ Ἑράκην
 αὐχοῦσιν, ἄλλοι δ' ἄλλοθεν—τί μηκύνω;
 τὸ χρῶμα δ' ἡμῖν οὐχ ἔν ἔστιν ὡς τούτοις,
 ἀλλ' οἱ μὲν ἡμῶν μέλανες, οἱ δὲ τεφρώδεις,
 15 ἔνιοι δὲ πυρροὶ καὶ διάργεμοι στήθη,
 ἄλλοι δὲ λευκοί. πῶς ἂν οὖν δυνηθείην
 εἰς πόλεμον ἄρχειν" εἶπε "τῶν ἀσυμφώνων
 πρὸς τοὺς ὅμοια πάντ' ἔχοντας ἀλλήλοισ;"
 [Συμφωνία μέγιστον ἀγαθὸν ἀνθρώποις·
 τὸ δὲ στασιάζον ἀσθενές τε καὶ δοῦλον.]

Codd. A-(B)

1 ἐχθρη Rth., Cr. || 2 δήμου A, em. Bergk κυσίν B || 4 κάβράδυνεν Lm., cf. supra, fab. 319, 3 || 5 προάξῃ A, em. Baiter, attii ut Homericum rel. Cr. || τ' ἐνεργήσῃ Haupt Eb. ἐνεδρεύσει A ἐφεδρεύων (= διατρίβων) conī. Cr. || 8 πολεμίων μὲν Fixius || 10 εἰσιν οἱδ' A, corr. Fixius Μολοσσῶν, εἰσιν οἱδ' Boiss. || 14-15 Suidas s. διάργεμοι: πῇ μὲν λευκοί, πῇ δὲ μέλανες· ἀλλ' οἱ μὲν ἡμῶν (sic) μέλανες, οἱ δὲ τεφρώδεις, | ἕτεροι ξανθοὶ καὶ δ. στ. || 14 ἄλλοι A ἀλλ' οἱ B Suid. || 15 δὲ πυρροὶ B, quod conī. Gaisford δὲ λαμπροὶ (gloss. ad διάργεμοι ?) A || 19 ὅτι ante συμφ. del. m. rec. in A

344

(Babrius 101)

Λύκος ἐν λέουσιν

- Λύκος τις ἀδρὸς ἐν λύκοις ἐγεννήθη,
 λέοντα δ' αὐτὸν ἐπεκάλουν. ὁ δ' ἀγνώμων
 τὴν δόξαν οὐκ ἤνεγκε, τῶν δὲ συμφύλων
 ἀποστατήσας τοῖς λέουσιν ὠμίλει.
 5 κερδῶ δ' ἐπισκώπτουσα "μὴ φρενωθείην"
 ἔφη "τοσοῦτον ὡς σὺ νῦν ἐτυφώθης·
 σὺ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἐν λύκοις λέων φαίνῃ,
 ἐν δ' αὖ λεόντων συγκρίσει λύκος γίνῃ."

[Πρὸς τοῖς ὑπὸ τῶν κολάκων οὐκ ὀρθῇ κρίσει ἐπαινουμένους κἀντεῖθεν μέγα φρονοῦντας, ἔπειτα δὲ ἐλεγχομένους ἑαυτοὺς ἐπιγινώσκειν.]

Codd. A V

2 ἐκάλει V || 3 συμφύλων V || 5 φρενωθείην V -είη A μήκφρενωθείην Coraēs Eb. || 7 ὡς om. V || 8 εἰς-σύγκρισιν V || γίνῃ A φαίνῃ V || 9 ὑπὸ Baiter ἀπὸ AV || 9 κἀντεῖθεν A καὶ V || ἔπειτα δὲ ἐλ. A ἐλ. δὲ V

345

(Babrius 130)

Λύκος καὶ ἀλώπηξ παρὰ πάγῃ

Πάγης ἀλώπηξ οὐκ ἄπωθεν ἐστῶσα
 βουλὰς ἐκίνει ποικίλας, τί ποιήσῃ.

- λύκος δὲ ταύτην πλησίος θεωρήσας
 ἐγγὺς προσελθὼν τὸ κρέας λαβεῖν ἤτει.
 5 ἡ δ' εἶπεν "ἦκε τῇδε καὶ δέχου χαίρων
 φίλος γὰρ εἰ μοι τῶν ἀγαν ἀναγκαίων."
 ὁ δ' ἀθρόως ἐπῆλθεν· ὥς δὲ προσκύψας
 τὸ σκυτάλιον (τ') ἔσεισε καὶ χαλασθείσης
 ῥάβδου μέτωπα σὺν τε ῥίνας ἐπλήγη,
 10 "ἀλλ' εἰ τοιαῦτα" φησί "τοῖς φίλοις δώσεις
 τὰ δῶρα, πῶς σοὶ τις φίλος συναντήσῃ;"

Cod. V

1 ἀλώπηξ πάγης οὐκ ἀποθεν V, *corr. Cr.* || 3 πλησίον V, *corr. Cr.* || 4 ἐγγεῖς V || *vv* 5, 6 *Itanep. Bergk Cr., cf. v. 10* || 5 γὰρ εἰμὶ V || 8 τὴν σκύδαλιν ἔσεισε V, *em. Cr., q. v.* || 10 ἀλλητοιαῖτα φ. τοῖς φ. δίδως V, *corr. Knöll*

346

(Babrius 100)

Λύκος καὶ κύων πιμελής

- Λύκῳ συνήντα πιμελής κύων λίην.
 ὁ δ' αὐτὸν ἐξήταζε, ποῦ τραφεῖς οὕτως
 μέγας κύων ἐγένετο καὶ λίπους πλήρης.
 "ἄνθρωπος" εἶπε "δαψιλῆς με σιτεύει."
 5 "ὁ δέ σοι τράχηλος" εἶπε "πῶς ἐλευκώθη;"
 "κλοιῷ τέτριπται σάρκα τῷ σιδηρείῳ,
 ὃν ὁ τροφεύς μοι περιτέθεικε χαλκεύσας."
 λύκος δ' ἐπ' αὐτῷ καγχάσας "ἐγὼ τοίνυν
 χαίρειν κελεύω" φησί "τῇ τρυφῇ ταύτῃ,
 10 δι' ἣν σίδηρος τὸν ἐμὸν αὐχένα τρίψει."

[Ὅτι αἰσχροὺς καὶ ἐπονείδιστον τὸ μικρὰς ἡδονῆς χάριν δουλοπρεπῶς ζῶειν.]

Codd. A-(V)

1 πιμελής κ. λίαν A || 2 πούτραφης A, *corr. Menas* || 5 πῶς εἶπεν A, *corr. Boiss.* || 6 σιδηρίῳ A || 11 ζώην A, *corr. Boiss.* || φευκτίον ὁ μῦθος παραινεῖ *probi* ζῶειν A, *delendum*

347

(Babrius 105)

Λύκος καὶ λέων

- Λύκος ποτ' ἄρας πρόβατον ἐκ μέσης ποίμνης
 ἐκόμιζεν οἴκαδ'· ὧ λέων συναντήσας
 ἀπέσπασ' αὐτοῦ. καὶ λύκος σταθεῖς πόρρῳ
 "ἀδίκως ἀφείλου τῶν ἐμῶν" ἐκεκράγει.
 5 λέων δὲ τερφθεὶς εἶπε τὸν λύκον σκώπτων
 "σοὶ γὰρ δικαίως ὑπὸ φίλων ἐδωρήθη;"

[Ὁ μῦθος δικαίως (καί) προσφόρως ῥηθήσεται πρὸς ἄνδρας ἀδίκους ἀλλήλους αἰτιωμένους, ἐπὶ τῷ αὐτῷ πταίσματι κειμένους.]

Codd. A-(B Bb V)

2 οἰκαδε A | ἐπατήσας in συναντ. corr. m. rec. in A συναντήσας eliam B Bc V
4 ἀφείλω A B μ' ἀφείλου Cγ.

348

Λύκος στρατηγήσας καὶ ὄνος

Ὅτι αὐτοὶ οἱ τοὺς νόμους δικαίως ὀρίζειν δοκοῦντες καὶ ἐν οἷς ὀρίζουσι καὶ δικάζουσιν οὐκ ἐμμένουσιν.

Λύκος τῶν λοιπῶν λύκων στρατηγήσας νόμους ἔταξε πᾶσιν ἵνα, εἴ τι ἂν ἕκαστος κινήσῃ, πάντα εἰς μέσον ἄξῃ καὶ μερίδα ἴσην ἐκάστῳ δώσῃ, ὅπως μὴ οἱ λοιποὶ
5 ἐνδεεῖς ὄντες ἀλλήλους κατεσθίωσιν. ὄνος δὲ παρελθὼν τὴν χαίτην σείσας ἔφη "ἐκ φρενὸς λύκου καλὴ γνώμη· ἀλλὰ πῶς σὺ τὴν χθесινὴν ἄγραν τῇ κοίτῃ ἐναπέθου; ἄγε ταύτην εἰς μέσον ἀπομερίσας." ὁ δὲ ἐλεγχεῖς τοὺς νόμους ἀνέλυσεν.

Codd. B-(Bb Bd II)

1 δοκοῦνται B -ντες Bb || 3 δ τι C Ham. || λύκων στρατηγήσας Bb στ. λ. B || 5 ἀλλήλους Bb -ως B

349

(Babrius 114)

Λύχνος

Μεθύων ἐλαίῳ λύχνος ἐσπέρης ηὔχει
πρὸς τοὺς παρόντας, ὡς Ἐωσφόρου κρείσσων,
λάμπειν ἅπασιν ἐκπρεπέστατον φέγγος.
ἀνέμου δὲ συρίσαντος εἰθὺς ἐσβέσθη
5 πνοιῇ ραπισθείς. ἐκ δὲ δευτέρης ἄπτων
εἶπεν τις αὐτῷ "φαῖνε, λύχνε, καὶ σίγα·
τῶν ἀστέρων τὸ φέγγος οὐκ ἀποθνήσκει."

[Ὁ μῦθος ἡμᾶς διδάσκει μηδαμῶς φυσιοῦσθαι ἐπὶ τοῖς τοῦ βίου λαμπροῖς, ἐπισταμένους μηδὲν εἶναι μόνιμον.]

Codd. A V-(B Bb)

3 sic transp. Eb.Cγ.: ἅπασι φέγγος ἐκπρ. λάμπειν || 4 πνεύσαντος V συρρεύσαντος B Bb || 5 πνοιῇ A || 6-7 φαῖνε-φέγγος V B Bb βαιὼν ἦν λύχνου πνεῦμα τῶν δ' ἀστ. τὸ φ. A || 7 οὐτοῦ ἐκλείπει V (B Bc) || 8 ὁ μῦθος δηλοῖ μὴ ἐπαίρεσθαι V

350

(Babrius 116)

Μοιχὸς καὶ ἀνήρ

Νυκτὸς μεσοῦσης ἦδε παῖς τις εὐφώνως.
γυνὴ δ' ἀκούει τοῦδε, κάξαναστᾶσα .

- θυρίδων προκύπτει, καὶ βλέπουσα τὸν παῖδα
 λαμπρῆς σελήνης ἐν φάει καλὸν λίην,
 5 τὸν ἄνδρ' ἑαυτῆς καταλιπούσα κοιμᾶσθαι
 κάτω μελάθρων ἦλθε, καὶ θύρης ἕξω
 ἐλθοῦσ' ἐποίει τὴν προθυμίην πλήρη.
 ὦνῆρ δὲ ταύτης ἐξανίστατ' ἐξαίφνης
 ζητῶν ὁποῦστί, κούκ ἰδὼν δόμων εἴσω
 10 μηδὲν χανῶν τε καὶ τὸς ἦλθεν εἰς οἶμον.
 καὶ τῇ συνεύνῳ φησί "μηδὲν ἐκπλήσσου,
 τὸν παῖδα δ' ἡμῶν πείσον ἐν δόμοις εἶδεν."
 ὃν καὶ λαβὼν παρήγεν. εἶτα κάκεῖνος,
 ἄμφω θελόντων δρᾶν τι, τῇδ' ἐραθύμει.
 15 Τουτὶ μὲν οὕτως· ἐμφασίς δὲ τοῦ μύθου,
 κακὸν ἐπιχαίνειν, ὅταν ἔχη τις ἐκτίσαι.

Codd. A V

2 κέξαναστᾶσα V || 4 λαμπρᾶς εἰ λίαν AV || 5 ἄνδρα αὐτῆς εὐδοντα ἐκλιπούσα V || 7 τ. προθυμίαν V τῇ προθυμίῃ A || πλήρη A πᾶσαν V || 8 ὦνῆρ A ἀνὴρ V ἁ- Lm. || ταύτης] δ' ἐγερθεῖς ? Cr. || 9 ἐφευρεῖν pro ὁποῦστί V || 10 μηδὲν χανῶν (supra scr. μελήσας m. rec.) A μηδὲν χανῶν V μ. χαλῶν Knöll ἀμηχανῶν Ahrsens, alii || ὁσοίμαι in εἰς οἶμον corr. m. rec. in A εἰς οἶμον etiam V, nisi fallor || 11 ἐκπλήττου V || 12 δ' om. V || ἐν δόμοις Hartung Cr. εἰς δόμους AV || εἰς δόμους σπεύδειν Eb. -ῆκεν Schneidewin ἔρπειν ? Cr. || 14 τῇδ' (sc. hac ratione) A ἡδ' V χῆδ' Lm. || [15-16] Eb. Cr. || 16 ἐπιχαίνειν Bergk Cr. ἐπιχαίρειν AV ἔστι δαίρειν Lm.

351

Μόσχος καὶ ἔλαφος

"Ὅτι τοὺς φύσει δειλοὺς οἰδεμία λόγου παραίνεσις ἐπιρρώννυσι, κἂν καὶ εὐμήκεις καὶ στερεοὶ τῷ σώματι φαίνωνται.

Μόσχος πρὸς τὴν ἔλαφον εἶπεν "σὺ καὶ μεγέθει μείζων εἰ τῶν κυνῶν καὶ ταχυτῇτι διαφέρεις καὶ κέρατα πρὸς ἄμυναν ἔχεις· τί οὖν τοσοῦτον φοβῇ τοὺς κύνας;" καὶ ἡ ἔλαφος ἔφη "ὅτι μὲν ταῦτα πάντα ἔχω, οἶδα· ὑλακῆς δὲ εἰ ἀκούσω, τὸν λογισμὸν σκοτοῦμαι καὶ ὅλη τῆς φυγῆς γίνομαι." 5

Codd. B (Bb)-(II III)

1-2 κἂν-φαίνονται (sic) Bb om. B

352

(Babrius 108)

Μῦς ἀρουραῖος καὶ μῦς ἀστικός

Μυῶν ὁ μὲν τις βίον ἔχων ἀρουραῖον,
 ὁ δ' ἐν ταμείοις πλουσίοισι φωλεύων,
 ἔθεντο κοινὸν τὸν βίον πρὸς ἀλλήλους.
 ὁ δ' οἰκόσιτος πρότερος ἦλθε δειπνήσων

- 5 ἐπὶ τῆς ἀρούρης ἄρτι χλωρὸν ἀνθούσης·
 τρώγων δ' ἀραιὰς καὶ διαβρόχους σίτου
 ρίζας, μελαίνῃ συμπεφυρμένας βώλῳ,
 "μύρμηκος" εἶπε "ζῆς βίον ταλαιπώρου,
 ἐν πυθμέσιν γῆς κρίμνα λεπτὰ βιβρώσκων.
- 10 ἐμοὶ δ' ὑπάρχει πολλὰ καὶ περισσεύει·
 τὸ κέρας κατοικῶ πρὸς σέ τῆς Ἀμαλθείης.
 εἰ μοι συνέλθοις, ὡς θέλεις ἀσωτεύσῃ,
 παρεῖς ὀρύσσειν ἀσφάλαξι τὴν χώραν."
 ἀπῆγε τὸν μῦν τὸν γεηπόνον πείσας
- 15 εἰς οἶκον ἐλθεῖν ὑπὸ τε τοῖχον ἀνθρώπου.
 ἔδειξε δ' αὐτῷ, ποῦ μὲν ἀλφίτων πλήθῃ,
 ποῦ δ' ὀσπρίων ἦν σωρὸς ἢ πίθοι σύκων,
 στάμνοι τε μέλιτος σῶρακοί τε φοινίκων.
 ὁ δ' ὡς ἐτέρφθη πᾶσι καὶ παρωρμήθη
- 20 καὶ τυρὸν ἤγεν ἐκ κανισκίου σύρων,
 ἀνέωξε τὴν θύρην τις· ὁ δ' ἀποπηδήσας
 στενῆς ἔφευγε δειλὸς ἐς μυχὸν τρώγλης,
 ἄσημα τρίζων τὸν τε πρόξενον θλίβων.
 μικρὸν δ' ἐπισχὼν εἶτ' ἔσωθεν ἐκκύψας
- 25 ψαύειν ἔμελλεν ἰσχάδος Καμειραῖης·
 ἕτερος δ' ἐπῆλθεν ἄλλο τι προαιρήσων·
 οἱ δ' ἐνδον ἐκρύβοντο. μῦς δ' ἀρουρίτης
 "τοιαῦτα δειπνῶν" εἶπε "χαῖρε καὶ πλούτει,
 καὶ τοῖς περισσοῖς αὐτὸς ἐντρύφα δείπνοις,
- 30 ἔχων τὰ πολλὰ ταῦτα μεστὰ κινδύνων.
 ἐγὼ δέ λιτῆς οὐκ ἀφέξομαι βώλου,
 ὑφ' ἣν τὰ κρίμνα μὴ φοβούμενος τρώγω."

[Ταῦτα ῥητέον τῷ ἐν προσχήματι φιλίας κακαῖς συμβουλίαις ἀπάγειν ἡμᾶς βουλομένῳ ζωῆς ἀταράχῃ, καὶ κινδύνους καθυποβάλλειν χάριν ρεουσῶν ἡδονῶν.]

Codd. A-(B II)

1 ἀρουρίτην ? Eb. ἀρουραίων Rth. || 12 συνέλθῃς in -ois fecit pr. m. in A || 13 ἀσφάλαξι, lii. γ interiecta pr. m., A || 16 πλήρη A πλήρη Fixius θήκη Eb. || 17 sq. habet Suidas s. v. σωράκους || πίθος Suid. || 21 θύραν A || 24 sq. Suid. s. Καμειραία ἰσχάς || δ' Suid. τ' A || εἶτ' Suid. || 27 ἀρουρείτης A || 28 καίπερ τοσαῦτα πεινῶν B || 31 sq. Suid. s. κρίμνον || 34 καθυποβάλλαι A

353

(Babrius 112)

Μῦς καὶ ταῦρος

Μῦς ταῦρον ἔδακεν. ὁ δ' ἐδίωκεν ἀλγῆσας
 τὸν μῦν· φθάσαντος δ' εἰς μυχὸν φυγεῖν τρώγλης,

- ὤρυσσεν ἐστὼς τοῖς κέρασι τοὺς τοίχους,
 ἕως κοπωθεὶς ὀκλάσας ἐκοιμήθη
 5 παρὰ τὴν ὀπὴν ὁ ταῦρος. ἔνθεν ἐκκίψας
 ὁ μῦς ἐφέρει καὶ πάλιν δακῶν φεύγει.
 ὁ δ' ἐξαναστὰς οὐκ ἔχων ὁ ποιήσει
 διηπορεῖτο. τῷ δ' ὁ μῦς ἐπιτρύξας·
 "οὐχ ὁ μέγας ἀεὶ δυνατός· ἔσθ' ὅπου μᾶλλον
 10 τὸ μικρὸν εἶναι καὶ ταπεινὸν ἰσχύει."

Cod. A

3 ὤρυσσ' ἐνεστὼς *Fröhner, fort. recte* || τὰς βώλους? *Cr.* || 5 ἐνθεν δ' A, *corr. Db.* || 7
 κούκ *Bergk* ὀργίλως *pro* οὐκ ἔχων *coni. Eb.*

354

Μῦς καὶ χαλκεῖς

Μῦς ἔκφερεν μῦν, ἔργον ὄντ' ἀσιτίας.
 οὓς χαλκεές βλέποντες ἔστασαν γέλων.
 ὁ μῦς δ' ἔτι ζῶν εἶπε μεστὸς δακρύων
 "ὥς οὐδὲ μῦν δύνασθε κᾶν τρέφειν ἕνα."
 [Μὴ γελᾶν πτώμα τοῦ πέλας.]

Ignatii Diaconi tetrastichon (I 8) secundum ed. C. Fr. Müller, nisi quod μεστὸς
(codd. MSUR Ald.) pro μεστοὶ scripsi in v. 3 Cf. Cr. Bab. 296

355

Ὀδοιπόρος καὶ Ἀλήθεια

"Ὅτι κάκιστος βίος καὶ πονηρὸς τοῖς ἀνθρώποις ἐστίν, ὅτε τὸ ψεῦδος προκρίνεται
 τῆς ἀληθείας.

Ὀδοιπορῶν τις ἐν ἐρήμῳ εὔρε γυναῖκα μόνην κατηφῇ ἐστῶσαν, καὶ φησιν αὐτῇ
 "τίς εἶ;" ἡ δὲ ἔφη "Ἀλήθεια." "καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν τὴν πόλιν ἀφείσα τὴν ἐρημίαν
 οἰκεῖς;" ἡ δὲ εἶπεν "ὅτι τοῖς πάλαι καιροῖς παρ' ὀλίγοις ἦν τὸ ψεῦδος, νῦν δὲ εἰς 5
 πάντας ἀνθρώπους ἐστίν, ἐάν τι ἀκούειν καὶ λέγειν θέλῃς."

Cod. B-(V mutilus = Bab. 128, ed. Cr.)

1 προσκρίνεται B || 6 ἔσται B, *corr. Cham.*

356

(Babrius 128)

Ὅϊς καὶ κύων

Ὅϊς τις εἶπε πρὸς νομῆα τοιαῦτα·
 "κέירים μὲν ἡμᾶς καὶ πόκους ἔχεις κέρσας,
 (τὸ) γάλα δ' ἀμέλγοντ' ἐστι σοι φίλον πῆξαι,
 ἡμῶν δὲ τέκνα μῆλά σοι περισσεύει.

- 5 πλίον οἰδέν ἡμῖν, ἀλλὰ χή τροφή γαίης
 ἅπασ'· ἐν ὄρεσι δ' εἶθαλές τί γεννᾶται;
 βοτάνη γ' ἀραιή καὶ δρόσου γεμισθεῖσα.
 (τὴν) κύνα δὲ φέρβεις ἡμῖν ἐν μέσοις ταύτην
 τρέφων ὅποια σαυτὸν εἶθαλεῖ σίτῳ."
 10 τούτων ἀκούσας ἡ κύων ἔφη τοῖα·
 "εἰ μὴ παρήμην κὰν μέσοις ἐπωλεύμην,
 οὐκ ἂν ποθ' ὑμεῖς ἔσχετ' ἀφθονον ποίην·
 ἐγὼ δὲ περιτρέχουσα πάντα κωλύω
 δρηστῆρα ληστὴν καὶ λύκον διωκτῆρα."

[Ὁ μῦθος τοῖς τῇ τῶν πλησίον διαφθονουμένοις εὐημερία, ἔστιν ὅτε καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων τὰ μέγιστα ὠφελουμένους.]

Cod. V

1 νομία τοιάδε V, corr. Buttmanh νομῆα τοιούτως? Cr. || 3 τὸ add. Buttmanh || ἀμύλων V, em. Coraēs cod. lect. defendit Cr. || φλέον Lm. || 4 περισσεύσει V || 5 πλίον δ' V δ' del. C. E. Schneider || χή Lm., καὶ V || γῆς V || 6 πάσα V, em. C. E. Schneider || ὄρεσι δ' Lm. ὄρεσιν V || τι V, τι Lm. || γεννᾶται Coraēs γεννήσει V Cr. || 7 β. γ' ἀραιή Haupt β. γ' ὀρείη Lm. β. τ' ἀραιή Cr. ὠραία βοτάνη V || v. 7 secl. Rth. || 8 φέρβοις δ' ἂν ἡμῖν ἐν μέσοις κύνα ταύτην V, em. Cr. || post 9 versus excidisse videtur; cf. Xen. || 10 ταῦθ' ὡς ἤκουσεν V, em. Schneidewin || 11 μέσοις ἐπωλεύμην V Cr. -s ἐπ- plerique || ἀφθονον ποίην V || 13 περιτρέχουσα δ' ἐγὼ πάντοθεν κωλύω V, em. C. E. Schneider || 16 εὐημερίαν V || 17 ὠφελουμένων V, corr. Cr.

356a

(Xenophon Mem. II 7, 13)

Καὶ ὁ Σωκράτης ἔφη "εἴτα οὐ λέγεις αὐταῖς τὸν τοῦ κυνὸς λόγον;

- Φασὶ γάρ, ὅτε φωνήεντα ἦν τὰ ζῶα, τὴν οἶν πρὸς τὸν δεσπότην εἰπεῖν 'θαυμαστὸν ποιεῖς, ὅς ἡμῖν μὲν ταῖς καὶ ἑρία σοι καὶ ἄρνας καὶ τυρὸν παρεχούσαις οὐδὲν δίδως ὃ τι ἂν μὴ ἐκ τῆς γῆς λάβωμεν, τῷ δὲ κυνί, ὅς οὐδὲν τοιοῦτόν σοι παρέχει, μεταδίδως
 5 οὐπερ αὐτὸς ἔχεις σίτου.' τὸν κύνα οὖν ἀκούσαντα εἰπεῖν 'ναὶ μὰ Δί', ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ καὶ ὑμᾶς αὐτὰς σφάζων, ὥστε μήτε ὑπ' ἀνθρώπων κλέπτεσθαι μήτε ὑπὸ λύκων ἀρπάζεσθαι· ἐπεὶ ὑμεῖς γε, εἰ μὴ ἐγὼ προφυλάττοιμι ὑμᾶς, οὐδ' ἂν νέμεσθαι δύναισθε, φοβούμεναι μὴ ἀπόλησθε.'

- Οὕτω δὴ λέγεται καὶ τὰ πρόβατα συγχωρῆσαι τὸν κύνα προτιμᾶσθαι. καὶ σὺ
 10 οὖν ἐκείναις λέγε ὅτι ἀντὶ κυνὸς εἰ φύλαξ καὶ ἐπιμελητής, καὶ διὰ σέ οὐδ' ὑφ' ἐνὸς ἀδικούμεναι ἀσφαλῶς τε καὶ ἡδέως ἐργαζόμεναι ζῶσιν."

357

"Ονος ἵππον μακαρίζων

"Ὅτι τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς ἐν ταῖς ἀρχαῖς οὐ δεῖ ζηλοῦν, ἀλλὰ τὸν κατ' ἐκείνους φθόγον καὶ κίνδυνον λογισαμένους ἀγαπᾶν πενίαν, ἡσυχίαν, ἡσυχίας μητέρα.

"Ονος τὸν ἵππον ἐμακάριζε διὰ τὴν τροφήν καὶ τὴν θεραπείαν, ἑαυτὸν δὲ ἐταλάνιζε καὶ τὴν ἑαυτοῦ τύχην, ὅτι ἀχθοφορεῖ καὶ ὀλίγη αὐτῷ ἔστιν ἡ τροφή, ὁ δὲ ἵππος

κεκοσμημένοι τῷ χαλινῷ καὶ προμετωπιδίοις, καὶ κοῦφος αὐτῷ ὁ δρόμος. ταῦτα τοῦ ὄνου λογιζομένου ἐπέστη πολέμου καιρός. καὶ ὁ στρατιώτης μετὰ τῶν ὅπλων ἐπέβη τοῦ ἵππου καὶ μέσον τῶν πολεμίων εἰσείει, καὶ ὁ ἵππος [μέσος] τοῖς ξίφεσιν ἔκειτο τραυματίας καὶ ψυχορραγῶν. μετεβάλλετο δὲ τὴν γνώμην ὁ ὄνος καὶ τὸν ἵππον ἤλεσεν.

Codd. B-(II, III)

7 μέσος *secl.* Knöll || 8 μετεβάλλετο Knöll

358

(cf. Babrii f. 139, Cr.)

Ὅνος ἐν λεοντῇ

Ὅτι πένης καὶ ιδιώτης ὦν μὴ μιμοῦ τὰ τῶν πλουσίων, μὴ ποτε καταγελασθῇ καὶ κινδυνεύσης.

Ὅνος δορὰν λέοντος ἐπενδυθεὶς λέων ἐνομίζετο πᾶσιν, καὶ φυγὴ μὲν ἦν ἀνθρώπων, φυγὴ δὲ ποιμνίων. ὥς δὲ ἀνέμου πνεύσαντος ἡ δορὰ περιηρέθη καὶ γυμνὸς ὁ ὄνος ἦν, τότε δὴ πάντες ἐπιδραμόντες ξύλοις καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν ἔπαιον.

Codd. B-(Bb, et *codd.* mixti *recentiores* apud Cham., p. 463)

2 κινδυνεύσης· τὸ γὰρ ξέρον ἀνοίκειον Bb

359

(Babrius 125)

Ὅνος παίζων

Ὅνος τις ἀναβὰς εἰς τὸ δῶμα καὶ παίζων τὸν κέραμον ἔθλα, καὶ τις αὐτὸν ἀνθρώπων ἐπιδραμῶν κατῆγε τῷ ξύλῳ παίων.

ὁ δ' ὄνος πρὸς αὐτόν, ὥς τὸ νῶτον ἤλγῃκει,

5 “καὶ μὴν πίθηκος ἐχθρὸς” εἶπε “καὶ πρώην ἔτερπεν ὑμᾶς αὐτὸ τοῦτο ποιήσας.”

[Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας τοὺς ἐναντίως ἔχοντας τὰς δόξας καὶ κινδύνους ἑαυτοῖς ἐπιφέροντας.]

Cod. V

1 κάμπαίζων *coni.* Cr. || 4 ὥς τὸν V ὅς τὸ Eb. || ἤλγῃκει V ἡλοία Hertzberg Eb. || 5 ὁ πίθηκος χθρὸς V, *corr.* Bullmann || ἡμᾶς V

360

(Babrius 133)

Ὅνος παλιούρους ἐσθίων

Ὅνος παλιούρων ἥσθι' ὀξίην χαίτην.

τέν δ' εἶδ' ἀλώπηξ, ἐρπύσσασα δ' εἰρήκει·

“πῶς, οὗτος, ἀπαλῇ κάξανειμένη γλώσση
σκληρόν μαλάσσεις προσφάγημα καὶ τρώγεις;”

[Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς σκληροὺς καὶ ἐπικινδύνους προσφέροντας διὰ γλώσσης λόγους.]

Codd. V-(B Bb)

1 παλιούρων-όξην Cr. παλλιούρων ἥσθιεν ὀξείην V || 2 τοῦτον δὲ ἰδοῦσα ἀλώπηξ εἶπεν
B || εἶδεν V || ἐρπύσσασα Fröhner ἀρπάσσασα V καγχάσσασα Eb. Cr. κερτομοῦσα Cham.
|| δ' εἰρώτα Van Herwerden || 3 οὗτος Cr. οὕτως V οὕτω (τῇ ἀ.) B Bb || κάξανειμένη
Cr. καὶ ἀνειμένη V || 4 μαλάσσει V, cm. Bergk

361

(Babrius 124)

Ὀρνιθοθήρας, πέρδιξ, καὶ ἀλεκτορίσκος

Ὀρνιθοθήρῃ φίλος ἐπῆλθεν ἐξαίφνης,
μέλλοντι θύμβρα καὶ σέλινα δειπνήσειν.

ὁ δὲ κλωβὸς εἶχεν οὐδέν· οὐ γὰρ ἡγρεύκει.

ῥωμήσε δὴ πέρδικα ποικίλον θύσων,

5 ὃν ἡμερώσας εἶχεν εἰς τὸ θηρεύειν.

ὁ δ' αὐτὸν οὕτως ἰκέτευε μὴ κτεῖναι·

“τὸ λοιπὸν, (ὦ τᾶν), δικτύῳ τί ποιήσεις,

ὅταν κυνηγῇς; τίς δέ σοι συναθροίσει

εὐωπὸν ἀγέλην ὀρνέων φιλαλλήλων;

10 τίνος μελωδοῦ πρὸς (τόν) ἦχον ὑπνώσεις;”

ἀφῆκε τὸν πέρδικα, καὶ γενειήτην

ἀλεκτορίσκον συλλαβεῖν ἐβουλήθη.

ὁ δ' ἐκ πεταύρου κλαγγὸν εἶπε φωνήσας·

“πόθεν μαθήσῃ πόσον εἰς ἔω λείπει,

15 τὸν ὠρόμαντιν ἀπολίσσας με; πῶς γνώσῃ

πότ' ἐννυχέει χρυσότοξος Ὀρίων;

ἔργων δὲ τίς σε πρωινῶν ἀναμνήσει,

ὅτε δροσώδης ταρσὸς ἐστὶν ὀρνίθων;”

κάκεινος εἶπεν· “οἶσθα χρησίμους ὥρας·

20 ὁμῶς δὲ δεῖ σχεῖν (τόν) φίλον τί δειπνήσει.”

[Ὅτι τῷ ἀνδρὶ δουλεύειν ἐπιθυμίαις εἰθισμένῳ οὐδεὶς λόγος ἰσχυρὸς πρὸς τὸ μὴ πράττειν ἀεὶ
τὰ καθ' ἡδονήν.]

Cod. V

1 ὀρνιθοθήρα V || αἶφνης V, cm. C. E. Schneider || 4 δὲ π. π. θύσον V || 5 ἡμερώσαν V
|| 6 δ' αὐτόν] sic V || κτείνειν Rth. || 7 ὦ τᾶν suppl. Cr., cf. ὅταν infra, quocum confusum
ὦ τᾶν facile praetermitti potuit (ψίλω) τὸ λοιπὸν Piccolos apud Cr. || 9 εὐωπὸν] sic
V || 10 τὸν add. Cosaës || 11 γενειήτην V || 12 ἐβουλήθη V || 13-15 ὁ δ'-με leguntur apud
Suidam s. v. πέταυρα || 13 δ' ἐκ] sic V et Suid. || πεταύρου Suid. τοῦ τέγους V || κλαγγὸν
Suid. -ήν V, cf. Babrii fab. 135, 3 (Cr.) κλαγκτὸν Jacobus τρανὸν Tour ad Suid.
|| βοήσας Suid. βωστρήσας Hemsterhuys || 14 μαθήσει πόσον V -ῃ πόσον Suid. ||
15 ὠρομάτην V, corr. J. G. Schneider ὠρονόμον Suid. || θύσας με Suid. || με om. V
|| 17 προῖνῶν V || 18 ὅτε (δὴ) ? Cr. || 19 οἶδα V, corr. C. E. Schneider οἶδας (εἶπεν) conl.
Cr. || 20 τὸν φίλον suppl. C. E. Schneider || 21 ὁ ἀνδρὶ V

362

(Babrius 134)

Ὅφως οὐρά καὶ μέλη

- Οὐρή ποτ' ὄφως οὐκέτ' ἤξιου πρώτην
 κεφαλὴν βαδίζειν οὐδ' ἐφείπεθ' ἐρπούση·
 “κάγώ γάρ” εἶπεν “ἐν μέρει προηγοίμην.”
 τὰ λοιπὰ δὲ μέλε' εἶπεν “οὐχὶ σιγήσῃ;
 5 πῶς, ὦ τάλαινα, χωρὶς ὀμμάτων ἡμας
 ἢ ῥινὸς ἄξεις, οἷς ἕκαστα τῶν ζώων
 τὰ πορευτὰ βαίνει πᾶν τε κῶλον εἰθύνει;”
 τὴν δ' οὐκ ἐπειθε, τὸ φρονοῦν δ' ἐνικήθη
 τῷ μὴ φρονοῦντι· λοιπὸν ἤρχε τῶν πρώτων
 10 τῷπισθεν, οὐρή δ' ἡγεμὼν καθιστῆκει
 σύρουσα τυφλῇ πᾶν τὸ σῶμα κινήσει·
 κοῖλον δὲ πέτρης εἰς βάραθρον ἠνέχθη
 καὶ τὴν ἄκανθαν ταῖς πέτραισι συντρίβει.
 σαίνουσα δ' ἰκέτευεν ἢ πρὶν αὐθάδης·
 15 “δέσποινα κεφαλῇ, σῶσον, εἰ θέλεις, ἡμας·
 κακῆς γὰρ ἔριδος σὺν κακοῖς ἐπειράθην.
 εἰς πρῶτον οὖν μᾶλλον με (σοι) καθιστάσῃ
 ἐγὼ προσέξω,” φησί, “μὴ ποτ' ἀρχούσης
 ἐμοῦ τι δόξης ὕστερον κακῶν κύρειν.”

[Ὁ μῦθος διαβάλλει ἄνδρας ἀναισθήτους (πρὸς) τοὺς ἰδίους δεσπότας ἐπεγειρομένους (καὶ) 20
 τὴν ἰδίαν τάξιν ἀγνοεῖν βουλομένους κἀντεῦθεν ὀλεσθρον ἑαυτοῖς καὶ τοῖς πέλας ἐπιφέροντας.]

Codd. V-(B Bb)

1 οὐρά-οὐκ ἐτίξιον V || 4 δὲ μέλε' Eb. δὲ μέρη V δὲ-μέλη B μέρεα δ' Cr. || οὐχὶ σιγήσῃ
 sc̄t̄ipsi οὐχ' ἡγήσει V ἢ σύ γ' ἡγήσῃ Eb. Cr. || 6 ἄξεις B Bb ἄξεις V || 7 πᾶν τε κῶλον
 εἰθύνει Nauck παντάποδ' εὐ. V πάντα πόδα τ' ἐπειθύνει Cr. || 8-9 τὸ φρ. δ' ἐνικήθη.
 τὸ μὴ φρονοῦν δὲ λοιπὸν V, corr. Cr. || 10 τὰ δ' ὀπισθεν οὐρῆς V, corr. Cr. || 13 ἄκανθα τ.
 πέτραις V || 15 δ. κ. σὺ ἡμ' s σῶσον V σῶσον ἡμᾶς εἰ θέλεις, δέσποινα B Bb, unde v. restituit
 Knöll || vv. 17-19 om. B Bc del. Rth. capiti dedit Bergk vss. vix saurus esse
 μοιυῖ Cr. || 17 εἰς τὸ πρῶτον V, corr. Knöll || οὖν-καθιστάσῃ Cr. οὖν με μᾶλλον καταστά-
 σαν V || 19 τῆς δόξης V, corr. Nauck σὺ δ. Rth. || ὕστέρω κακῶν V, corr. Knöll || κυρεῖν
 V || 20 πρὸς εἰ καὶ ad l. Cr. || καὶ τοῖς ἰδίοις δεσπόταις ἐπανισταμένους B et Knöll || 21
 ἑαυτοὺς καὶ τοὺς π. ἐπιφέρουσιν V, corr. Knöll

363

(cf. Babrii f. 136, Cr.)

Παῖς καὶ λέων γεγραμμένος

Ὅτι ἃ δὴ μέλλει συμβαίνειν τινί, ἐγκαρτερεῖτω τούτοις γενναίως καὶ μὴ σοφι-
 ξέσθω· οὐ γὰρ ἐκφεύζεται.

Τίον τις μονογενῇ γέρων δειλὸς ἔχων γενναῖον καὶ κυνηγεῖν ἐφιέμενον, τοῦτον

- καθ' ὕπνους εἶδεν ὑπὸ λέοντος θανατωθέντα. φοβηθεὶς δὲ μὴ ὑπαρ γένηται καὶ ἀλη-
 5 θείσῃ ὁ ὄνειρος, οἶκημα κάλλιστον καὶ μετώρον κατασκευάσας, ἐκέῖσε τὸν υἱὸν
 παρεφύλαττε. ἐξωγράφησε δὲ καὶ τὸ οἶκημα πρὸς τέρψιν παντοίοις ζώοις, ἐν οἷς
 καὶ λέων ἐμορφώθη. ὁ δὲ ταῦτα μᾶλλον ὀρῶν πλείω τὴν λίπην εἶχε, καὶ δὴ ποτε
 πλησίον τοῦ λέοντος στάς, “ὦ κάκιστον θηρίον,” εἶπε, “διὰ σέ καὶ τὸν ψεύστην
 ὄνειρον τοῦ ἐμοῦ πατρὸς γυναικεῖα ἐνεκλείσθην φρουρᾷ· τί σοι ποιήσω;” καὶ εἰπὼν
 10 ἐπέβαλε τὴν χεῖρα τῷ τοίχῳ ὡς τυφλώσων τὸν λέοντα. σκόλοψ δὲ τῷ ὄνυχι αὐτοῦ
 ἰπείσους ἄλγῃμα ὀξύ καὶ φλεγμονὴν μέχρι βοιβώνων εἰργάσατο· πυρετός τε ἐπὶ
 τούτοις ἀνάψας τὸν παῖδα θάπτον τοῦ βίου ὑπεξήγαγεν. ὁ δὲ λέων καίπερ γραπτὸς
 ὢν τούτον ἀνιρρήκει, μηδὲν τῷ τοῦ πατρὸς ὠφελθέντα σοφίσματι.

Codd. B-(Bb etc., et T; vide Comm.)

1 δεῖ B Bb || σοφίζεσθαι B Bb || 4 ἀληθεύσει B Bb

364

(Babrius 56)

Πιθήκου μήτηρ καὶ Ζεὺς

- Εὐτεκνίης ἔπαθλα πᾶσι τοῖς ζώοις
 ὁ Ζεὺς ἔθηκε, πάντα δ' ἔβλεπεν κρίνων.
 ἦλθεν δὲ καὶ πίθηκος, ὡς καλοῦ μήτηρ,
 πίθωνα γυμνὸν σιμὸν ἡρμένῃ κόλποις.
 5 γέλως δ' ἐπ' αὐτῷ τοῖς θεοῖς ἐκινήθη.
 ἡ δ' εἶπεν οὕτω· “Ζεὺς μὲν οἶδε τὴν νίκην,
 ἐμοὶ δὲ πάντων οὗτός ἐστι καλλίων.”
 [Ὁ λόγος δοκεῖ μοι πᾶσι τοῦτο σημαίνειν
 τὸν αὐτὸς αὐτοῦ πᾶς τις εὐπρεπῇ κρίνει.]

Cod. A

2 ἔβλεπε A || 3 καλὴ A *em.* Βοίῃα. καλὸν (ad πίθωνα) Scidler Cr. || [8-9] Lm. || 9
 τὸν αὐτὸς αὐτοῦ A αὐτὸς τὸν αὐτοῦ Eb. γόνον τὸν αὐτοῦ Naber

365

(Babrius 113)

Ποιμὴν λύκον συγκλείσων

Μάνδρης ἔσω τις πρόβατα συλλέγων δείλης
 κνηκὸν μετ' αὐτῶν λύκον ἔμελλε συγκλείειν.
 ὁ κύων δ' ἰδὼν πρὸς αὐτὸν εἶπε “πῶς σπεύδεις
 τὰ πρόβατα σῶσαι, τοῦτον εἰσαγὼν ἡμῖν;”

[Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι οὐκ ἀσφαλὴς ἡ μετὰ τῶν κακῶν συνοικία.]

Codd. A-(B Bb etc., V)

2 κνακὸν ex κνάκον m. rec. in A || 4 ἡμῖν A

366

Ποιμὴν λύκον τρέφων

“Οτι οἱ τῇ φύσει δεινοί, ἀρπάζειν καὶ πλεονεκτεῖν μαθόντες, τοὺς διδάξαντας πολλάκις ἔβλαψαν.

Ποιμὴν μικρὸν λύκον εὐρῶν ἐθρέψατο, εἶτα σκύμνον γενόμενον ἐδίδαξεν ἀρπάζειν ἐκ τῶν σύνεγγυς ποιμνίων. ὁ λύκος δὲ διδαχθεὶς ἔφη “ὄρα μή πως σὺ ἐθίσας με ἀρπάζειν πολλὰ τῶν σεαυτοῦ προβάτων ζητήσης.”

5

Codd. B V

1, 2 *epim. in V* || *ὅτι om. V* || 2 π. πλείονα ἔβλαψαν V || 5 *ζητήσεις V*

367

(Babrius 70)

Πόλεμος καὶ Ὑβρις

Θεῶν γαμούντων, ὡς ἕκαστος ἐξεύχθη,
ἐφ' ἅπασιν Πόλεμος ἐσχάτω παρῇν κλήρω.
Ὑβριν δὲ γήμας, ἣν μόνην κατειλήφει,
ταύτης περισσῶς, ὡς λέγουσιν, ἡράσθη,
5 ἔπεται δ' ἐτ' αὐτῇ πανταχοῦ βαδιζούσῃ.
Μήτ' οὖν ποτ' ἔθνη, μὴ πόλεις ἀνθρώπων
ὑβρις (γ') ἐπέλθοι, προσγελῶσα τοῖς δήμοις,
ἐπεὶ μετ' αὐτὴν πόλεμος εἰθέως ἥξει.

Cod. A-(B)

2 παρῇν ἐφ' ἅπασιν πολ. ἐκάστωι κλ. A πολ. παρῇν ἐσχάτω κλ. B, *transp. Hermann, Lm.* || 3 Ὑβριν δὲ μόνην κατέλαβεν B || ἣν μόνην κατειλήφει *Ficinus, coll. B* ἣν ἄρης κ. A οὐ γὰρ εἰς κ. *Ed.* ἣν ἄρ' ὕστατ' εἰλήφει *Nauck* ἣν τίς ἂν κατ. *coni. Cr.* || 5 δὲ ταύτῃ A, *em. Lm.* δὲ αὐτῇ B δ' ἐπ' αὐτῇ *Bergk Cr.* || [6-8] *Ed., eadem fere B in promythio* || 6 μήτ' οὖν *Lm.* μὴ γοῦν A || *ἔθνη* του A, *em. Nauck* || 7 γ' *add. Hermann, quod fort. in γοῦν (A) abierat*

368

Ποταμός καὶ βύρσα

“Οτι τολμηρὸν ἄνδρα καὶ αὐθάδη πολλάκις εἰς γῆν κατήγαγε συμφορὰ βίου.

Ποταμός δι' αὐτοῦ βύρσαν βοείαν φερομένην ἠρώτησε “τίς καλεῖ;” τῆς δὲ εἰπούσης “σκληρὰ καλοῦμαι,” ἐπικαχλάσας τῷ ρεύματι εἶπεν “ἄλλο τι ζήτηι καλεῖσθαι· ἐγὼ γὰρ ἤδη ἀπαλὴν σε ποιήσω.”

Codd. B-(Md Mh Mi Mm apud Cham.)

1 τολμηρῶν ἀνδρῶν καὶ αὐθάδων B, *em. Knöll* || 2 αὐτοῦ B || καλῇ B, *em. Knöll* || 3 σκληρὰ B || *ξηρὰ ceteri*

369

Ῥόδον καὶ ἀμάραντον

Ὅτι κρεῖσσον ὀλιγαρκούμενον τινα διαμένειν ἢ πρὸς ὀλίγον τρυφήσαντα μεταβολῆς δυστυχοῦς τυχεῖν ἢ καὶ ἀποθανεῖν.

Ῥόδῳ παραφνὲν ἀμάραντον ἔφη “ὅλον ἄνθος εὐπρεπὲς εἶ, καὶ ποθητὸν καὶ θεοῖς καὶ ἀνθρώποις· μακαρίζω σε τοῦ κάλλους καὶ τῆς εὐωδίας.” τὸ δὲ εἶπεν “ἐγὼ μὲν, ὦ
5 ἀμάραντον, πρὸς ὀλίγον καιρὸν ζῶ, καὶ κῖν μηδεὶς ἐκκῶψη με, τήκομαι· σὺ δὲ ἀνθῆεις καὶ ζῆς αἰεὶ οὕτω νέον.”

Codd. B-(Bb V)

3 θεῶ B

370

Σαλπιστής

Ἦν τις σαλπιστὴς στρατὸν ἐπισυνάγων,

ὅστις κρατηθεὶς ἐβόα τοῖς παροῦσι·

“μὴ κτείνετε με εἰκῇ καὶ μάτην, ἄνδρες,

ἐπεὶ περ ἐγὼ οὐκ ἔκτεινα οὐδένα·

5 πλὴν γὰρ τοῦ χαλκοῦ τούτου οὐ κτῶμαι ἄλλο.”

οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν ταῦτα οὕτως ἐβόων·

“διὰ τοῦτο γὰρ μᾶλλον τεθνήξῃ ἄρτι,

ὅτι μηδὲν δυνάμενος ἐν πολέμῳ

τοῖς πᾶσι κράζεις πρὸς μάχην ἐπεγείρων.”

10 Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι πλείστον πταίουσιν οἱ τοὺς κακοὺς καὶ βαρεῖς δυνάστας ἐπεγείροντες εἰς τὸ κακοποιῆσαι.

Codd. Ch Cb M(on. 525) L(eid. 93) Ma-(III etc., vide Comm.)

5 τὸν χαλκὸν τοῦτον Ch τὸ χαλκοῦν τοῦτο Cb || 7 σὺ pro γὰρ M || 8 ὅτι-πολέμῳ Ch ὅτι σὺ μὲν δ. πολέμῳ Cb ὅτι σὺ μηδὲν δ. πολεμεῖν M L Ma || 9 κράζεις τοὺς πάντας (τοὺς π. κρ. L Ma) πρὸς μ. διεγείρων M L Ma τοῖς πᾶσι κράζων ἐπεγείρεις Cb || 10 πλείστον codd. nonnulli apud Cham. πλείον vel πλῖον plerique || 11 κακοποιεῖν Ch L Ma

371

(Babrius 41)

Σαύρα καὶ δράκων

Διαρραγῆναί φασιν ἐκ μέσου νώτου

δράκοντι μῆκος ἐξισουμένην σαύραν.

Βλάβῃς σεαυτὸν κοῦδὲν ἄλλο ποιήσεις,

ἦν τὸν σε λίην ὑπερέχοντα μιμήσῃ.

Cod. A

2 μήκος A, corr. Boiss. || 4 ἄν A || τὸν σε Lm. τόνδε A || λίαν A, corr. Bailler

372

(Babrius 44)

Ταῦροι τρεῖς καὶ λέων

Ἐνέμοντο ταῦροι τρεῖς αἰεὶ μετ' ἀλλήλων.
 λέων δὲ τούτους συλλαβεῖν ἐφεδρεύων,
 ὁμοῦ μὲν αὐτοὺς οὐκ ἔδοξε νικήσειν,
 λόγοις δ' ὑπόλοις διαβολαῖς τε συγκρούων
 5 ἐχθροὺς ἐποίει, χωρίσας δ' ἀπ' ἀλλήλων
 ἕκαστον αὐτῶν ἔσχε ραδίην θοίνην.
 Ὅταν μάλιστα ζῆν θέλῃς ἀκινδύνως,
 ἐχθροῖς ἀπίσται, τοὺς φίλους δ' αἰεὶ τήρει.

Codd. A-(B Bb Bc, V)

3 μὲν ὄντας Seidler || 6 ραδίαν A || [7, 8] Eb. Cr.

373

(Babrius 140, ed. Cr.)

Τέττιξ καὶ μύρμηξ

Χειμῶνος ὥρῃ σῖτον ἐκ μυχοῦ σύρων
 ἔψυχε μύρμηξ, ὃν θέρους σεσωρεύκει.
 τέττιξ δὲ τοῦτον ἰκέτευε λιμώττων
 δοῦναί τι καὶ τῷ τῆς τροφῆς, ὅπως ζήσῃ.
 5 “τί οὖν ἐποίεις” φησὶ “τῷ θέρει τούτῳ;”
 “οὐκ ἐσχόλαζον, ἀλλὰ διετέλουν ἄδων.”
 γελάσας δ' ὁ μύρμηξ τὸν τε πυρὸν ἐγκλείων
 “χειμῶνος ὄρχοῦ” φησὶν “εἰ θέρους ἡὔλεις.”

[Κρεῖττον τὸ φροντίζειν ἀναγκαίων χρειῶν ἢ τὸ προσέχειν (νοῦν) τέρψεσιν (τε) καὶ κώμοις.]

Fabula exstat apud Ps.-Dositheum, CGL III pp. 47 et 101. Varias utriusque codicis lectiones, quae sunt fere omnes merae depravationes orthographicae, proferre supersedeo. De paraphrasibus cf. Comm. κρεῖττον-κώμοις servavit Georgides in Gnomologio (p. 48 Boiss.), in paraphrasi expresserunt codd. Ca Ma Cf Pg νοῦν et τε add. Boiss.

374

Τράγος καὶ ἄμπελος

Τράγος ἐν τῇ ἐκβολῇ τῆς ἀμπέλου τὴν βλάστην ἔτρωγε. τούτῳ προσεῖπεν ἡ ἄμπελος “τί με βλάπτεις; μὴ γὰρ οὐκ ἔστι χλόη; ὅμως, ὅσον σοῦ θυομένου οἶνον χρήξουσιν, ἐγὼ παρέξω.”

Τοὺς ἀχαρίστους καὶ βουλομένους τοὺς φίλους πλεονεκτεῖν ὁ μῦθος ἐλέγχει.

Codd. B Bb-(V)

1 τούτῳ δὲ Bb || 4 Ὅτι τοῖς κτλ. B, in promythio || ἐλέγχει ὁ λόγος Bb

375

Φαλακρός ἱππεύς

Ὅτι μὴδεις λυκείσθω ἐπὶ συμφορᾷ ἐπελθούσῃ· ὁ γὰρ γεννηθεὶς οὐκ ἔσχεν ἐκ φύσεως, τοῦτο οἷδ' παραμένει· γυμνοὶ γὰρ ἦλθομεν, γυμνοὶ καὶ ἀπελευσόμεθα.

Φαλακρὸς τις τρίχας ξένας τῇ ἑαυτοῦ κορυφῇ περιβέει ἱππευεν. ἄνεμος δὲ φυσήσας ἀφείλετο ταύτας· γέλωσ πλάτυσ δὲ τοὺς παρεστῶτας εἶχεν. κάκεϊνος εἶπε τοῦ δρόμου
5 παύσας· "τὰς οὐκ ἐμὰς τρίχας τί ξένον φεύγειν με, αἱ καὶ τὸν ἔχοντα ταύτας, μεθ' οὐ καὶ ἐγεννήθησαν, κατέλιπον;"

Codd. B-(Bb V Mc Md Mh Mi Mm Mn apud Cham.)

376

(Babrius 28)

Φρύνος φυσῶσα ἑαυτήν

Γέννημα φρύνου συνεπάτησε βοὺς πίνων.
ἐλθοῦσα δ' αὐτόν—οὐ παρῆν γάρ—ἢ μήτηρ
παρὰ τῶν ἀδελφῶν ποῦ ποτ' ἦν ἐπεζήτει.

"τέθνηκε, μήτηρ· ἄρτι γὰρ πρὸ τῆς ὥρης
5 ἦλθεν πάχιστον τετράπουν, ὃφ' οὐ κεῖται
χηλῇ μαλαχθεῖς." ἢ δὲ φρύνος ἡρώτα,
φυσῶσ' ἑαυτήν, εἰ τοιοῦτον ἦν ὄγκῳ
τὸ ζῶον. οἱ δὲ μητρί· "παῦε, μὴ πρίου.
θᾶσσον σεαυτήν," εἶπον, "ἐκ μέσου ῥήξεις
10 ἢ τὴν ἐκείνου ποιότητα μιμήσῃ."

[Ὅτι ἐπικίνδυνον τοῖς ἐλάττωσι παρατείνεσθαι τοῖς μέλλουσι.]

Codd. AV

1 φρ. γέννημα V || 2 αὐτόσ' Furia, Eb. || 4 ὥρας AV || 5 ἦλθε V || 6 μαλαχθεῖς V·θεν A Cr. παταχθεῖς J. G. Schneider παλαχθεῖς Hercher Eb. || 7 τοιοῦτον AV τοσοῦτον edd. plerique || 8 παύον μι πρίου μήτηρ V παῦε μὴ πρήθου Bergk || 10 ποιότητα AV ποσσότητα Boiss., alii πιότητα Coraḡs

376a

(Ph. I 24)

Inops, potentem dum vult imitari, perit.

In prato quodam rana conspexit bovem
et tacta invidia tantae magnitudinis
rugosam inflavit pellem. tum natos suos

5 interrogavit an bove esset latior.
illi negarunt. rursus intendit cutem
maiore nisu, et simili quaesivit modo
quis maior esset. illi dixerunt 'bovem.'

novissime indignata, dum vult validius
10 inflare sese, rupto iacuit corpore.

2 quondam *Heinsius*

377

Χελιδών κομπάζουσα καὶ κορώνη

“Ὅτι οἱ ἀλαζόνες διὰ τοῦ λόγου ψευδολογοῦντες αὐτοὶ ἑαυτοῖς ἑλεγχος καθίστανται.
Ἡ χελιδὼν ἔφη πρὸς τὴν κορώνην “ἐγὼ παρθένος (εἰμί) καὶ Ἀθηναία καὶ
βασίλισσα καὶ βασιλέως τῶν Ἀθηναίων θυγάτηρ.” καὶ προσέθηκε καὶ τοῦ Τηρέως
τὴν βίαν καὶ τὴν ἀποκοπὴν τῆς γλώττης. καὶ ἡ κορώνη “τί ἄν” ἔφη “ἐποίησας, εἰ
τὴν γλῶτταν εἶχες, ὅπου τμηθείσης τοσαῦτα λαλεῖς;”

5

Codd. B-(Bb V Bd)

1 ψευδολογοῦντες V -οῦνται B Bb || 2 εἰμί *add. Cham., sed post θυγ.* || 3 τοῦ T. τὴν
βίαν V τὸν T. καὶ τὴν β. B Bb

378

Χύτραι

“Ὅτι ἐπισφαλὴς ἐστὶ βίος πένητι δυνάστου ἄρπαγος πλησίον παροικούντος.
Χύτραν ὀστρακίνην καὶ χαλκὴν ποταμὸς κατέφερεν. ἡ δὲ ὀστρακίνη τῇ χαλκῇ
ἔλεγε· “μακρόθεν μου κολύμβη καὶ μὴ πλησίον· ἐὰν γάρ μοι σὺ προσψάυσης, κατα-
κλῶμαι, κἄν τε ἐγὼ μὴ θέλουσα προσψάύσω.”

Codd. B-(Bb V)

1 παροικούντος Bb -τα B -τι V

δ. ENUMERANTVR FABVLAE NOVAE QVAE VITA
AESOPI TRADITAE SVNT

379

Ἀνὴρ ἐρασθεὶς τῆς ἰδίας θυγατρὸς—Vitae c. 141 (W)

380

Ἀνὴρ τὰς ἰδίας φρένας χέσας—c. 67

381

Γεωργὸς γηράσας καὶ ὀνάρια—c. 140

382

Δελφῶν πρόγονοι—c. 126

383

Δύο ὁδοί—c. 94

384

Μῦς καὶ βάτραχος—c. 133

385

Ὀνειροὶ—c. 33 (G)

386

Παρθένος μωρά—c. 131

387

Πένης ἀκρίδας θηρεύων καὶ τέττιξ—c. 99

388

Χήρα καὶ ἀρότης—c. 129

389

Λῖλουρος ὄρνιθας ἐπὶ δεῖπνον καλῶν

Λῖλουρος προσποιούμενος γενέθλιον ἄγειν ἐπὶ δεῖπνον ὄρνεα ἐκάλεσεν· ἔπειτα παρατετηρηκῶς εἰσελθόντας ἔκλεισεν τὰς θύρας καὶ καθ' ἓνα ἤρξατο ἐσθίειν.

Οὗτος ὁ μῦθος ἤρμωσται εἰς ἐκείνους οἱ πρὸς ἐλπίδα ἰλαρὰν προενόμενοι τὰ ἐναντία πάσχουσιν.

Ps. Dos. Hermeneumatum cod. Leidensis, CGL III p. 42.

2 παρατηρηκῶς *cod.* || 3 πορευομένου—proficiscentes *cod.*

390

Κορώνη καὶ ὑδρία

Κορώνη διψῶσα προσῆλθεν ἐπὶ ὑδρίαν καὶ ταύτην ἐβιάζετο ἀνατρέψαι. ἀλλ' ὅτι ἰσχυρῶς ἐστήκει οὐκ ἠδύνατο αὐτὴν καταβαλεῖν, ἀλλὰ μεθόδῳ ἐπέτυχεν ὃ ἠθέλησεν· ἔπεμπε γὰρ ψήφους εἰς τὴν ὑδρίαν καὶ τούτων τὸ πλῆθος ἀπὸ κάτωθεν τὸ ὕδωρ ἄνω ὑπερέχεεν. καὶ οὕτως ἡ κορώνη τὴν ἰδίαν δίψαν κατέπαυσεν.

Οὕτως οὖν φρόνησις ἀνδροτῆτα πλανᾷ.

Ps. Dos. cod. Leid. p. 43.

2 καταβαλεῖν *cod.* || 3 πλῆθος] παθος—multitudo *cod.*

390a

(Avianus 27)

- Ingentem sitiens cornix aspexerat urnam
 quae minimam fundo continuisset aquam.
 hanc enisa diu planis effundere campis,
 scilicet ut nimiam pelleret inde sitim,
 5 postquam nulla viam virtus dedit, admovet omnes
 indignata nova calliditate dolos.
 nam brevis inmersis accrescens sponte lapillis
 potandi facilem praebuit unda viam.
 Viribus haec docuit quam sit prudentia maior,
 10 qua coeptum volucris explicuisset opus.

391

Οἰκοδεσπότης καὶ ναῦται

Οἰκοδεσπότης τίς ποτε πλέων εἰς θάλασσαν ἐκοπία ὑπὸ χειμῶνος, καὶ οἱ ναῦται ἀσθενέστερον ἱπηρέτουν διὰ τὸν χειμῶνα· οἷς ὁ ἄνθρωπος εἶπεν “ὕμεῖς,” φησὶν,

“εἰ μὴ τοῦτο τὸ πλοῖον ταχύτερον ἄγετε, λίθοις ὑμᾶς καταβαλῶ.” τότε εἰς ἐξ αὐτῶν εἶπεν “ὠφελον γὰρ (ἐν) ἐκείνῳ τῷ τόπῳ ἤμεν, ὅπου λίθοι συλλεγῆναι δύνανται.”

- 5 Τούτῳ οὖν ὅμοια τὰς ψυχὰς ἡμῶν βαστάζειν ὀφείλομεν τὰς κουφοτέρας ζημίας, ἵνα τὰς βαρυτέρας ἐκφύγωμεν.

Ps. Dos. cod. Leid. p. 41.

1 Τισποται οικοδεσποτης *cod.*, *corr. Cr.* || 3 καταλω, *voce deiciam redditum, cod.* || 4 ἐν *add. Cr*

392

Ὄνος ἄρρωστος καὶ λύκος ἱατρός

Ὄνον ἄρρωστον λύκος ἐπεσκέπτετο καὶ ἤρξατο τὸ σῶμα αὐτοῦ θιγγάνειν καὶ ἐξετάζειν, ποῖα μᾶλλον μέρη αὐτοῦ ἐπόνουν. ἀπεκρίθη ὁ ὄνος “ἂ σὺ θιγγάνεις.”

Οὕτως ἄνθρωποι κακοί, εἰ καὶ ὠφελεῖν δοκοῦσιν, μᾶλλον βλάπτουσιν.

Ps. Dos. cod. Leid. p. 45.

7. FABVLARVM ADDITAMENTVM EX APHTHONIO

393

Αἰθίοψ

Μῦθος ὁ τοῦ Αἰθίοπος δηλῶν τὰς φύσεις μὴ μεταβάλλεσθαι.

Αἰθιοπά τις ὠνήσατο, τοιοῦτον εἶναι τὸ χρῶμα δοκῶν ἀμελεία τοῦ πρότερον ἔχοντος. καὶ παραλαβὼν οἶκαδε πάντα μὲν αὐτῷ προσῆγε τὰ ῥύμματα, πᾶσι δὲ λουτροῖς ἐπειρᾶτο φαιδρύνειν· καὶ τὸ μὲν χρῶμα μεταβαλεῖν οὐκ ἔσχε, νοσεῖν δὲ τῷ πονεῖν παρεσκεύασε.

5

Μένουσιν αἱ φύσεις ὡς προῆλθον τὸ πρότερον.

Aphth. fab. 6, ed. F. Sbordone, Rivista Indo-Greco-Italica XVI 47 sqq.; unde varias lectiones transcribere nolui

394

Ἀλώπηξ λέοντος ὑπηρέτης

Μῦθος ὁ τῆς ἀλώπεκος παραινῶν μὴ βλέπειν τὰ μείζονα.

Ἀλώπηξ λέοντι συνῆν ἐν ὑπηρέτου προσχήματι, καὶ ἡ μὲν ἄγρας ἐμήνυνεν, ὁ δὲ ἐμπίπτων ἐλάμβανεν· ἐκατέρω τοίνυν πρὸς τὴν ἀξίαν διηρεῖτο μερίς. ζηλοτυπήσασα δὲ ἡ ἀλώπηξ τῶν πλειόνων τὸν λέοντα, θηρᾶν ἀντὶ τοῦ μηνύειν ἡρεῖτο, καὶ πειρωμένη ποίμνης τι λαβεῖν κατέστη πρώτη τοῖς θηρώσιν εἰς θήραμα.

5

Ἀρχεσθαι μᾶλλον ἀσφαλῶς ἄμεινον ἢ κρατεῖν σφαλερῶς.

Aphth. 20, ed. Sb.

395

Δράκων καὶ ἀετός

Μῦθος ὁ τοῦ ἀετοῦ καὶ τοῦ δράκοντος παραινῶν ἀρχεσθαι χάριτος.

Δράκων καὶ ἀετὸς συμπλακέντες ἀλλήλοις ἐμάχοντο, καὶ ὁ μὲν δράκων εἶχε τὸν ἀετὸν συλλαβόν. γεωργὸς δὲ ἰδὼν, λύσας τὴν πλοκὴν τοῦ δράκοντος, αὐτόνομον ἀφῆκε τὸν ἀετόν. χαλεπήνας δὲ ἐπὶ τούτοις ὁ δράκων ἰὼν ἐπαφῆκε τῷ τοῦ σώσαντος πόματι· πιεῖν δὲ τοῦ γεωργοῦ πρὸς ἄγνοιαν μέλλοντος, ὁ ἀετὸς καταπτὰς τῶν τοῦ γεωργοῦ χειρῶν ἐξαιρεῖται τὴν κύλικα.

5

Τοὺς εὖ ποιῶντας μένουσι χάριτες.

Aphth. 28, ed. Sb.

(Ἐλαία καὶ συκῇ, Aphth. 22; cf. infra fab. 413)

396

Ἴκτινοι καὶ κύκνοι

Μῦθος ὁ τῶν ἱκτίνων καὶ κύκνων παραινῶν μὴ μιμεῖσθαι τὰ μὴ προσήκοντα.

Ὅσῃ τοῖς κύκνοις ἡ φύσις ὥδῃν, τοσαύτῃ ἱκτίνοισι παρέσχε τὸ πρότερον. ἵππων

δὲ χρεμετιζόντων ἀκούσαντες εἰς ἔρωτα ἦκον τῆς ἐκείνων φωνῆς, καὶ μιμεῖσθαι πειρώμενοι συναποβάλλουσιν ἃ εἶχον οἷς μαθεῖν ἐπετήδευον· χρεμετίζειν μὲν γὰρ οὐκ ἔμαθον, ἔδειν δὲ ἐπελάθοντο.

Φέρει τῶν προσόντων τὴν στέρησιν ἢ τοῦ μὴ προσήκοντος μίμησιν.

Arhth. 3, ed. Sb. Cf. Babr. 73

397

Ἰξευτῆς καὶ τέττιξ

Μῦθος ὁ τοῦ ἰξευτοῦ παραινῶν μὴ λόγοις προσέχειν ἀλλ' ἔργοις.

Ἰξευτῆς τέττιγος ἀκούσας μέγα τι θηράσειν ἐδόκει, μετρεῖν τὴν θήραν ἐκ τῆς ὥδης παρερχόμενος. ὥς δὲ τὴν τέχνην κινήσας εἶλε τὸ θήραμα, ὥδης μὲν πλέον οἶδεν ἑκομίσατο, κατητιᾶτο δὲ τὴν δόξαν ὥς ψευδῇ τοῖς πολλοῖς κρίσιν ἐπάγουσαν.

Οὕτως (οἱ) φαῦλοι δοκοῦσι μᾶλλον ἢ περ γεγόνασιν.

Arhth. 4, ed. Sb.

398

Κόραξ καὶ κύκνος

Μῦθος ὁ τοῦ κόρακος παραινῶν τῇ φύσει πειθαρχεῖν.

Ἐωρακῶς τὸν κύκνον ὁ κόραξ ἐξήλου τοῦ χρώματος· οἰηθείς δὲ εἶναι τοιοῦτον οἷς ἀπελούετο, τοὺς βωμοὺς ἐκλιπὼν ὅθεν ἐτρέφετο, λίμναις καὶ ποταμοῖς ἐνδιέτριβεν. καὶ τὸ μὲν σῶμα φαιδρύνων οὐκ ἡμειβεν, τροφῆς δὲ ἀπορῶν διεφθείρετο.

Φύσιν οὐκ οἶδε μεταβάλλειν ἢ δίαίτα.

Arhth. 40, ed. Sb.

399

Κύκνος ἀντὶ χηνὸς ἀπαχθεῖς

Μῦθος τοῦ χηνὸς καὶ τοῦ κύκνου τοὺς νέους εἰς λόγους παρακαλῶν.

Ἀνὴρ εὐπορῶν χηνά τε ἅμα καὶ κύκνον ἅμφω τρέφειν ἐβούλετο. ἔτρεφε δὲ οὐκ ἐφ' ὁμοίοις βουλεύμασι· τὸν μὲν γὰρ ὥδης, τὸν δὲ τραπέζης ἐκέκτητο χάριν. ὥς δὲ ἔδει τὸν χῆνα ἀποθανεῖν ἐφ' οἷς ἐτρέφετο, νύξ μὲν ἦν καὶ διαγινώσκειν ὁ καιρὸς οὐκ ἀφῆκεν ἐκάτερον, ὁ κύκνος δὲ ἀντὶ τοῦ χηνὸς ἀπαχθεῖς ὥδῃ σημαίνει τὴν φύσιν, καὶ τὴν τελευταίαν διαφεύγει τῷ μέλει.

Arhth. 2, ed. Sb.

400

Μελίσσαι καὶ ποιμὴν

Μῦθος ὁ τῶν μελισσῶν καὶ τοῦ ποιμένος παραινῶν πονηροῖς μὴ τίθεσθαι κέρδεσιν.

Ἐν κοίλῃ δρυὶ μέλι κατειργάζοντο μέλισσαι. ποιμὴν δὲ τις αὐταῖς ἐργαζομέναις περιτυχῶν ἀφελέσθαι προηρεῖτο τοῦ μέλιτος. αἱ δὲ ἄλλοτε ἄλλως περιπτάμεναι αὐτὸν ὥθουν τοῖς κέντροις, καὶ τελευταίαν ὁ ποιμὴν “ἄπειμι,” ἔφη, “μηδὲν δεόμενος μέλιτος, εἰ δεῖ μελίσσαις περιτυχεῖν.”

Τὰ κακὰ κέρδη τοῖς διώκουσι κίνδυνος.

Arhth. 27, ed. Sb.

8. ENVMERANTVR SYNTIPAE FABVLAE QVARVM
ARGVMENTA IN PRAECEDENTIBVS
FABVLIS NON TRACTANTVR

401

Ἄνῆρ, ἵππος, καὶ πῶλος (Synt. 45)—infra p. 543

402

Θηρευτῆς καὶ ἱππεύς (Synt. 49)—p. 545

403

Θηρευτῆς καὶ κύων (Synt. 21)—p. 535

404

Θηρευτῆς καὶ λύκος (Synt. 6)—p. 531

405

Κύκλωψ (Synt. 48)—p. 544

406

Κύνες λέοντος δορὰν σπαράττοντες (Synt. 19)—p. 535

407

Κύων λύκον διώκων (Synt. 38)—p. 541

408

Λαγωὸς ἐν φρέατι καὶ ἀλώπηξ (Synt. 10)—p. 532

409

Λέων ἐγκάθειρκτος καὶ ἀλώπηξ (Synt. 17)—p. 534

410

Νεανίσκος καὶ γραῦς (Synt. 54)—p. 547

411

Ὀναγρος καὶ ὄνος (Synt. 30)—p. 538

412

Ποταμοὶ καὶ θάλασσα (Synt. 4)—530

413

Συκῇ καὶ ἐλαίᾳ (Aphthonius 22, Synt. 31)—p. 538

414

Ταῦρος, λέαινα, καὶ σύαγρος (Synt. 11)—p. 532

415

Χαλκεῖς καὶ κύων (Synt. 16)—p. 534

9. E TETRASTICHIS BYZANTINIS

416

Ἄρκτος, ἀλώπηξ, καὶ λέων θηρεύοντες

Θήρευον ἄρκτος ἡδ' ἀλώπηξ καὶ λέων.
ἀλλ' οἱ μὲν ἐξεύροντο θήραν ἐκ πόνων,
κάμηλον δ' ὥς εὕρισκε κερδῶ δεσμίαν,
ἦλθεν διαγγέλλουσα ταύτην ὡς ἄγραν.

Tetrast. II 7, ed. C. Fr. Müller apud Crusium, p. 288 4 ἄγραν Müller ἄνουν
libri

417

Λύκος διδάσκαλος καὶ ὄρνις

Ἐπη προκύψας τοῦ Λυκόφρονος λύκος
ἄττει πρὸς ὄρνιν ταῦτα τοῦ φράσαι χάριν
ἡ δ' αὖ μαθητὴν ὡς ἶδεν κεχηνότα,
τείνει πτεροῖσι πρὸς φυγὴν ἡπειγμένη.

Tetrast. II 28, ed. Müller 1 προκύψας Boiss. || 3 ἶδεν Müller εἶδε cod.

418

Στρουθὸς Λίβυσσα

Πᾶσιν πέφυκε θηρσί καὶ πτηνοῖς μάχη.
ἤλω Λίβυσσα στρουθός, ἥ τοῦσδ' ἐπλάνα
εἶναι μὲν ὄρνις, ἐκ μέρους δὲ θηρίον,
πτηνοῖς κάραν δεικνύσα, τοῖς θηρσὶν πόδας.
[Τὸ ἀμφίβολον κοινωνίας ἄπιστον.]

Tetrast. I 22, ed. Müller

Κλέπτης καὶ πανδοκεὺς

Κλέπτης κατέλυσεν ἐν τινι πανδοχίῳ¹. διέμενεν δὲ ἐκεῖ ἡμέρας τινὰς προσδοκῶν κλέψαι τι. ὥς δὲ οὐκ ἠδύνατο² τοῦτο ποιῆσαι, μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἰδὼν τὸν πανδοχέα ἐνδυθέντα χιτῶνα ὠραῖον καὶ καινὸν (ἦν γὰρ ἑορτή), καὶ καθεζόμενον πρὸ τῆς πύλης τοῦ πανδοχείου,¹ καὶ οἰδένᾳ ἄλλον τυχόντα ἐκεῖ, ἀπελθὼν³ καὶ ὁ κλέπτης ἐκάθισεν πλησίον τοῦ πανδοχέως καὶ ἤρξατο διηγείσθαι⁴ μετ' αὐτοῦ. καὶ διηγούμενοι ὦραν ἱκανήν,⁵ ἐχασμήσατο⁶ ὁ κλέπτης καὶ ὁμοῦ μετὰ τοῦ χασμεῖσθαι⁷ ὠρῶτο ὥσπερ λύκος. ὁ δὲ πανδοχεὺς φησι πρὸς αὐτόν “τί οὕτως ποιεῖς;” καὶ ὁ κλέπτης ἀπεκρίθη “νῦν ἀναγγελῶ σοι· ἀλλὰ δέομαί σου ἵνα φυλάξης τὰ ἱμάτιά μου· ἐνταῦθα γὰρ καταλείψω. ἐγώ, κύριέ μου, οὐκ οἶδα πόθεν μοι ἐπέρχεται τὸ χασμεῖσθαι⁸ οὕτως, ἢ διὰ τὰς ἁμαρτίας μου ἢ διὰ ποίαν αἰτίαν, οὐ γινώσκω· ὅταν οὖν χασμηθῶ⁹ τρεῖς βολάς, γίνομαι λύκος ἐσθίων ἀνθρώπους.” καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐχασμήσατο⁶ ἐκ δευτέρου, καὶ πάλιν ὠρῶτο καθάπερ καὶ τὸ πρῶτον. ἀκούσας οὖν ταῦτα ὁ πανδοχεὺς καὶ πιστεύσας,⁹ τοῦ κλέπτου ἐφοβήθη, καὶ ἀναστὰς ἠβούλετο φυγεῖν. ὁ δὲ κλέπτης δραξάμενος αὐτόν τοῦ χιτῶνος παρεκάλει αὐτόν λέγων· “ἀνάμεινον, κύριέ μου, καὶ λάβε τὰ ἱμάτιά μου, ἵνα μὴ ἀπολέσω αὐτά.” καὶ παρακαλῶν αὐτόν, ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἤρξατο χασμεῖσθαι⁷ ἐκ τρίτου. ὁ δὲ πανδοχεὺς φοβηθεὶς μὴ πως φάγῃ αὐτόν, κατέλιπε τὸν ἑαυτοῦ χιτῶνα καὶ εἰσελθὼν δρομαίως¹⁰ εἰς τὸ πανδοχεῖον¹ κατησφαλίσσατο εἰς τὸ ἐνδότερον. καὶ ὁ κλέπτης λαβὼν τὸν χιτῶνα ἀπῆλθεν.

Οὕτω πανθάνουσιν οἱ τὰ μὴ ἀληθῆ πιστεύοντες.

¹ sic cod. ² εἰδύνατο cod. ³ ἐπελθὼν Halm ⁴ διηγίσθαι cod. ⁵ sic cod., ὥρα ἱκανῇ (falsa lectio) Furia Coraḗs Halm ⁶ ἐχασμήσατο cod. ⁷ χασμήσθαι cod. ⁸ χασμηθῶ cod. ⁹ πιστεύσας τοῦ κλέπτου ἐφ. cod. π., τοῦ κ. ἐφ. Furia π. τῷ κλέπτῳ ἐφ. Coraḗs Halm ¹⁰ δρομαίως cod. -αῖος Coraḗs

Μοιχοὶ δύο

Ἄνθρωπος ἀπερχόμενος πρὸς τινα γυναῖκα κρυφίως ἐν νυκτὶ ἐμοίχευεν αὐτήν. δεδώκει δὲ αὐτῇ σημεῖον τοῦ νοεῖν αὐτόν, ὅταν ἐλθὼν ἔξωθεν τῆς θύρας¹ ὑλακτῆσθαι ὥσπερ μικρὸν κυνάριον ἀνοίγειν αὐτῷ τὴν θύραν.² ἐποίει δὲ τοῦτο καθ' ἐκάστην. ἕτερος δὲ τις θεασάμενος αὐτόν βαδίζοντα καθ' ἐσπέραν παρ' ἐκείνην τὴν ὁδόν, καὶ τὴν πανουργίαν αὐτοῦ νοήσας, μιᾷ τῶν νυκτῶν ἠκολούθει αὐτόν μακρόθεν κρυφίως. ὁ δὲ μοιχὸς μηδὲν ὑποπτεύων, ἐλθὼν παρὰ τὴν θύραν³ ἐποίει κατὰ τὸ σῦνηθες. ὁ δὲ ἀκολουθῶν, θεασάμενος πάντα ἀνεχώρησε πρὸς τὸν οἶκον αὐτοῦ. τῇ δὲ ἐρχομένη νυκτὶ ἀναστὰς αὐτὸς πρῶτος ἀπῆλθε πρὸς τὴν μοιχευομένην γυναῖκα καὶ ὑλακτῆσας ὥσπερ κυνάριον, ἐκείνη, θαρροῦσα ὅτι ὁ μοιχὸς αὐτῆς ἐστίν, ἔσβεσε τὴν λυχνίαν, ἵνα μὴ τις θεάσῃται αὐτόν, καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν⁴. ὁ δὲ εἰσελθὼν συνεγένετο αὐτῇ. μετ' ὀλίγον δὲ ἦλθε καὶ ὁ πρῶτος μοιχὸς αὐτῆς καὶ ὑλάκει ἔξωθεν κατὰ τὸ εἰωθὸς

ὥσπερ κυνάριον. ὁ δὲ ἐνδοθεν ἰστάμενος, νοήσας τὸν ἐξωθεν ὑλακτοῦντα ὥσπερ κυνάριον, αὐτὸς σταθεὶς ἔσωθεν τῆς οἰκίας ὑλάκτει ἰσχυρῶ τῇ φωνῇ, ὡς μεγαλώτατος κίων. ὁ δὲ ἐξωθεν, νοήσας ὡς μείζων αὐτοῦ ὑπάρχει ὁ ἐνδοθεν, ἀνεχώρησεν.

1. 2. 3. 4: θυρός, θήρα, θήρα, θύρα cod., corr. Rohde

421

Ναύτης καὶ υἱός

Λέγεται γὰρ ὡς ναύτης τις εἶχεν υἱόν, ἡβουλήθη δὲ τὴν γραμματικὴν αὐτῷ ἐκπαιδεῦσαι· ὅθεν καὶ ἐν διδασκαλίῳ τοῦτον βαλὼν καὶ χρόνον ἱκανὸν ποιήσας ἐκεῖ τὴν γραμματικὴν εἰς ἄκρον διηλθεν. εἶτα λέγει τῷ πατρὶ αὐτοῦ ὁ νέος· “πάτερ, ἰδοὺ τὴν γραμματικὴν πᾶσαν ἐν

ἀκριβεῖα διηλθον· ἀλλ’ οὖν ἄ[φες μοι] 5

καὶ τὴν ῥητορικὴν διελθεῖν.” ἤρесе οὖν τῷ πατρὶ [καὶ ἐν διδα-

σκαλίῳ πάλιν βαλὼν αὐτὸν ῥήτωρ τ[έλειος ἐγένετο. μιᾶ]

δὲ τῶν ἡμερῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ μετὰ τοῦ [πρὸς αὐτοῦ καὶ τῆς μρς]

συνήσθιον ἀλλήλοις καὶ διη[γείται ὁ νέος τοῖς γονεῦσιν ὡς]

τῆς γραμματικῆς καὶ τῆς ῥ[ητορικῆς ἐστιν ἐμπειρος, ὁ δὲ πῆρ] 10

λέγει πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ· “περὶ [τῆς γραμματικῆς ἀκήκοα ὅτι κειμή-]

λίον ἐστι πασῶν τῶν τεχνῶν [καὶ ὅστις ταύτην εὖ μεμάθηκε]

ἀπταίστως γράφει· [δὸς οὖν καὶ σὺ πείραν τινα τῆς τέχνης.”]

ἀποκριθεὶς δὲ [ὁ νέος ἔφη· “ταύτην διανέμων τὴν ὄρνιν καθ’ ἂ]

ἡ γραμματικὴ [κελεύει, δείξω ὑμῖν ὅτι ὄντως ἡ γραμματικὴ] 15

κρείττω[ν ἐστὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν.

ἐν εὐ[. τέμνων δὲ τὴν ὄρνιν ἔφη “σοὶ μέν,

πῆρ, τὴν κεφαλὴν δώσω, ὅτι κεφαλὴ εἰ τοῦ οἴκου καὶ πᾶσ-]

ι[ν ἡμῖν ἐπιτάττει· σοὶ δὲ, μῆρ, τοὺς πόδας τούτους προσνέμω,]

δ[ιότι πᾶσαν τὴν ἡμέραν διατρέχουσα διὰ τοῦ οἴκου πράγ-] 20

ματα [πολλὰ ἔχει· ἄνευ δὲ ποδῶν περιγενέσθαι τούτου οὐ]

δύνασαι. [τοῦτο δὲ τὸ σῶμα ψιλὸν ἐμοὶ μάλιστα προσήκει, ὧ]

εὐκολόν [ἐστὶ ψιλοῖς λόγοις ἐνδιατρίβειν διὰ τῆς πολλῆς διδα-

χῆς.” [καὶ ταῦτα εἰπὼν καταφαγεῖν ἤρξατο τὴν ὄρνιν. ὁ δὲ πῆρ]

[ὀργισθεὶς ἀφῆρπασεν αὐτὴν καὶ ἔφη· “σὺ μὲν τρία μέρη] 25

[ποιεῖς κατὰ τὴν γραμματικὴν, ἐγὼ δὲ δύο κατὰ τὴν ῥητορικὴν·]

ἀλλ’ οὖν θέλω ἵνα φάγω τὸ ἐν ἐγώ, τὸ δὲ ἕτερον ἢ σὴ μήτηρ·

σὺ δὲ φάγε ὅπερ πεποίηκας μετὰ τῆς ῥητορικῆς σου.”

[Οὕτω πανθάνουσιν οἱ μετὰ πανουργίας καὶ δολοπλο-

[κίας λόγ]ων ἐν τῷ βίῳ πορευόμενοι. 30

Servantur huius fabellae reliquiae in parte superiore folii 79 recti et versi; reliquum folium inde a versu sexto oblique abscissum est. De argumento, quale ad summam fuerit, propter similitudinem fabulae cuiusdam apud Franco Sacchetti (no. 123), qua primus in nostra restituenda feliciter usus est Hausraith (Rhein. Mus. N.S. LXXXVII, 85 sqq.), dubitari nequit. Supplementa vero, quae magnam partem praecepit Har., eo adiecti consilio, ut sensus fabulae, qualis fuisse poterat, non verba, perspiceretur. Tex-

tum ipse Florentiae anno 1930 diligenter exscripsi. Sacchettiianam narrationem, quatenus ad rem pertinet, dabo in Commentario.

1 ἀπαιδεύσαι cod. || 2, 7 βαλλῶν cod. || 3, 6, 27 πῆρ, πῆρι, μῆρ cod. || 5 ἐθέλω Hsr., ego legi a[|| 7 τ. ἐγένετο παριουσῶν Hsr. || 8 τῆς μῆς αἰτοῦ καὶ τοῦ πῆς Hsr. ego legi τούτῳ || 9 paulo aliter Hsr., eodem sensu || 10 sic Hsr. || 11 sq. τ[ῆς ῥητορικῆς ἀκ. ὅτι κειμήλιον Hsr. || 12 sq. τεχνῶν [καθάπερ καὶ ὁ μακάριος] Ἀπτηστός Hsr. ἀπτιστός cod., rectum illeως sit μακαρίτης ille grammaticus! || 13-15 suppl. Hsr. || 16-17 [ν ἐστὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν] τέμνων δὲ τὴν ὄρνιν ἐφη σοὶ Hsr., praetermisso verso insequente || 18-21 sic Hsr. || 18 πρ . . . legit Hsr., unde conī. πῆρ, ego πε . . . || 21 ego legi μὲν a[, sed nescio an falso || 22-23 [τοῦτο δὲ τὸ σῶμα νεκρὸν (vel ψιλόν) ἐμοὶ λείπεται, ὃ οὐδὲν] εὐκολόν [ἐστὶν ἐν τῷ βίῳ, ἵνα καὶ ἀπολαύω τι τῆς π. διδα]χῆς Hsr. || 24-25 καὶ τοῦτο-ἀφ. τὴν ὄρνιν καὶ ἐφη suppl. Hsr. || 25-26 ἐφη δύο μέρη ποιήσας τὸ μὲν πρῶτον αὐτὸς διανεῖμαι τὴν ὄρνιν ταύτην οὐκ ἤθελον Hsr.

11. ALIAE FABVLAE E VARIIS SCRIPTORIBVS DEPROMPTAE

422

Ἄετός ποτε ἄνθρωπος

Γηράσκουσι (δέ) τοῖς αἰτοῖς τὸ ῥύγχος αὐξάνεται τὸ ἄνω γαμψούμενον αἰεὶ μᾶλλον, καὶ τέλος λιμῶ ἀποθνήσκουσιν. ἐπιλέγεται δέ τις καὶ μῦθος, ὥς τοῦτο πάσχει διότι ἄνθρωπός ποτ' ὦν ἠδίκησε ξένον.

[Aristot.] *Hist. Anim.* IX 117. *Fabula legitur in collectione Hauptmanniana, Lips.* 1741, nr. 349.

423

Αἷσωπος καὶ κύων

Αἷσωπον ἀπὸ δέλπνου βαδίζονθ' ἐσπέρας
θρασεῖα καὶ μεθύση τις ὑλάκτει κύων.
κάπειτ' ἐκεῖνος εἶπεν "ὦ κύον κύον,
εἰ νῆ Δί' ἀντὶ τῆς κακῆς γλώττης ποθὲν
πύρους πρίαιο, σωφρονεῖν ἂν μοι δοκεῖς."

Aristoph. Vesp. 1401 sqq.

424

Αἷσωπος πρὸς τοὺς Κορινθίους

Ἐποίησε δὲ [sc. ὁ Σωκράτης] καὶ μῦθον Αἷσώπειον οὐ πάνυ ἐπιτετευγμένον, οὐ
ἡ ἀρχή·

Αἷσωπός ποτ' ἔλεξε Κορίνθιον ἄστει νέμουσι
μὴ κρίνειν ἀρετὴν λαοδίκῃ σοφίῃ.

Diog. Laert. II 5, 42

425

Ἄλιεύς καὶ πολύπους

Καρικὸς (δέ) αἶνος λέγεται ὃν ἀναφέρουσιν εἰς γένει Κᾶρα ἄνδρα· τοῦτον γὰρ ἀλιεῖα τυγχάνοντα χειμῶνος θεασάμενον πολύποδα εἰπεῖν "εἰ μὲν ἀποδὺς κολυμβήσαιμι ἐπ' αὐτόν, ῥιγώσω, ἐὰν δὲ μὴ λάβω τὸν πολύποδα, τῷ λιμῷ τὰ παιδί' ἀπολῶ." κέχρηται δὲ τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ Τιμοκρέων ἐν μέλεσι· καὶ Σιμωνίδης δ' αὐτοῦ μνημονεύει ἐν τῷ εἰς Ὀριλλαν ἐπινικίῳ. (*fr.* 11, *Bergk*).

Ps.-Diogen., Praef. Pseudoem. (CPG I 179)

426

Ἀλώπηξ καὶ γέρανος

Οἱ (δέ) τοιαῦτα προβλήματα καθιέντες οὐδὲν ἂν τῆς Αἷσωπείου γεράνου καὶ ἀλώπεκος ἐπιεικέστεροι πρὸς κοινωνίαν φανεῖεν· ὦν ἡ μὲν ἔτνος τι λιπαρὸν κατὰ

λίθου πλατείας καταχεαμένη (τὴν γέρανον ἐδέξατο οὐκ εἰωχουμένην,)¹ ἀλλὰ γελοῖα πάσχουσιν· ἐξέφευγε γὰρ ὑγρότητι τὸ ἔθνος τὴν λεπτότητα τοῦ στόματος αὐτῆς. ἐν μέρει τοίνυν ἡ γέρανος αὐτῇ καταγγεῖλασα δεῖπνον ἐν λαγυνίδι προῖθκε λεπτὸν ἐχοῖσιν καὶ μακρὸν τράχηλον, ὥστ' αὐτὴ μὲν καθιέναι τὸ στόμα ῥαδίως καὶ ἀπολαύειν, τὴν δ' ἁλώπεκα, μὴ δυναμένην, κομίζεσθαι συμβολὰς πρεπούσας.

Οὕτω τοίνυν, ὅταν οἱ φιλόσοφοι παρὰ πότον εἰς λεπτὰ καὶ διαλεκτικὰ προβλήματα καταδύντες ἐνοχλῶσι τοῖς πολλοῖς ἔπεσθαι μὴ δυναμένοις, ἐκεῖνοι δὲ πάλιν ἐπ' ὥδ' αἰσιν καὶ διηγήματα φλυαρώδη καὶ λόγους βαναύσους καὶ ἀγοραίους ἐμβάλλωσιν ἑαυτοῦς, οἵχεται τῆς συμποτικῆς κοινωνίας τὸ τέλος καὶ καθύβρισται ὁ Διόνυσος.

Plut. Quaest. Conv. I 6 (614 e), ed. Bernardakis ¹ suppl. Bern.

427

Ἄλώπηξ καὶ ἐχῖνος

Αἰσωπος¹ ἐν Σάμῳ συνηγορῶν δημαγωγῷ κρινομένῳ περὶ θανάτου, ἔφη ἁλώπεκα διαβαίνουσιν ποταμὸν ἀπωσθῆναι εἰς φάραγγα· οὐ δυναμένην δὲ ἐκβῆναι πολὺν χρόνον κακοπαθεῖν, καὶ κυνοραιοτάς πολλοὺς ἔχεισθαι αὐτῆς. ἐχῖνον δὲ πλανώμενον, ὡς εἶδεν αὐτήν, κατοικτεῖραντα ἐρωτᾷν εἰ ἀφέλοι αὐτῆς τοὺς κυνοραιοτάς· τὴν δὲ οὐκ ἔαν. ἐρομένου δὲ διὰ τί, φάναι “ὅτι οὗτοι μὲν πλήρεις μου ἤδη εἰσίν, καὶ ὀλίγον ἔλκουσιν αἷμα· ἐὰν δὲ τούτους ἀφέλῃ, ἕτεροι ἐλθόντες πεινῶντες ἐκπιῶνται μου τὸ λοιπὸν αἷμα.”

“Ἀτὰρ οὖν καὶ ὑμᾶς,” ἔφη, “ὦ ἄνδρες Σάμιοι, οὗτος μὲν οὐδὲν ἔτι βλάπτει· πλούσιος γὰρ ἐστίν. ἐὰν δὲ τοῦτον ἀποκτείνῃτε, ἕτεροι ἥξουσιν πένητες, οἱ ὑμῖν ἀναλώσουσι τὰ κοινὰ κλέπτοντες.”

Aristot. Rhel. II 20 ¹ Αἰσωπος δὲ *Aristot.*

428

Ἄνὴρ Συβαρίτης

Ἄνὴρ Συβαρίτης ἐξέπεσεν ἐξ ἄρματος,
καὶ πῶς κατεάγη τῆς κεφαλῆς μέγα σφόδρα·
ἐτύγχανεν γὰρ οὐ τρίβων ὧν ἵππικῆς.
κᾶπυτ' ἐπιστάς εἰπ' ἀνὴρ αὐτῷ φίλος·
“ἔρδοι τις ἦν ἕκαστος εἰδείη τέχνην.”

Οὕτω δὲ καὶ σὺ παράτρεχ' ἐς τὰ Πιττάλου.

Aristoph. Vesp. 1427 sqq.

429

Ἄνθρωπος ἀριθμῶν τὰ κύματα

Τὸ γὰρ τοῦ μύθου ἐκεῖνο πάνυ συνετὸν, αἰμαι, ὃν Αἰσωπος διηγείτο· ἔφη γὰρ ἄνθρωπὸν τινα ἐπὶ τῇ ἡϊόνι καθεζόμενον ἐπὶ τὴν κυματώγη ἀριθμεῖν τὰ κύματα,

σφαλέντα δὲ καὶ ἄχθεσθαι καὶ ἀνιάσθαι, ἄχρι δὴ τὴν Κερδὴ παραστᾶσαν εἰπεῖν αὐτῷ "τί, ὦ γενναῖε, ἀνιῶ τῶν παρελθόντων ἔνεκα, δεόν τὰ ἐντεῦθεν ἀρξάμενον ἀριθμεῖν ἀμελήσαντα ἐκείνων;"

Καὶ σὺ τοίνυν, ἐπεὶ περ οὕτω σοι δοκεῖ, ἐς τὸ λοιπὸν ἂν ἄμεινον ποιήσῃς βίον τε κοινὸν ἅπασιν βιοῦν ἀξίων, καὶ συμπολιτεύσῃ τοῖς πολλοῖς οὐδὲν ἀλλόκοτον καὶ τετυφωμένον ἐλπίζων, κτλ.

Lucian. Herm. 84

430

Ἀνθρώπου πλάσις

Καὶ τοῦτο αὖ πάλιν Λῖσωπος λέγει· τὸν γὰρ πηλὸν αὐτῷ ὁ Προμηθεύς, ἀφ' οὗ τὸν ἄνθρωπον διεπλάσατο, οὐκ ἐφύρασεν ὕδατι, ἀλλὰ δακρύοις. οὐχὶ οὖν ἐκκόπτειν αὐτὰ πειρᾶσθαι χρεὼν· ἀμήχανον γάρ· ἀλλ', εἴπερ ἄρα εἶη, ἐπικόπτειν τε καὶ πρᾶνναι, κοιμίζειν τε ἐφ' ὅσον δυνατόν καὶ νοουθετεῖν. ταύτην γὰρ εὐμενῶς προσίεται τὴν ἐπιμέλειαν.

Themistii Or. XXXII, p. 434 (Dindorf)

431

Ἀνθρώπων πολυλαλία

- τάπιδ' Κρόνου τοῖς ἀγνῖτα. .στ. [
λέγουσι καὶ κως [.] υ. [.] νημεγαῖς. . [
δίκαιος δ' [Ζε]ύς· οὐ δίκαια δ' αἰσυν[νῶ]ν
τῶν ἐρπετῶν [μ]ὲν ἐξέκοψε τὸ φθ[ε]γάμα·
5 γένος δὲ τοῦτ' ἀ[νιγ]ρόν, ὥσπερ οὐ κάρτος
ἡμέων ἐχόντων χητέρους ἀπάρξασθαι,
[ἡμει]ψ' ἐς ἀνδρῶν, καὶ γένος [π]ο[λύρ]ρημον
[ἔ]η καὶ φίλοφον· ψιττακοῦ δὲ [ρητῆρες],
οἱ [δὲ] τραγωδοὶ τῶν θάλασσαν οἰ[κεύ]ντων]
10 ἔχο[υ]σι φωνήν· οἱ δὲ πάντες [ἄνθρωποι]
καὶ που[λ]ύμυθοι καὶ λάλοι πε[φύ]κασιν
ἐκεῖθεν, ὠνδρόνικε· ταῦτα δ' Ἀ[ἴ]σωπος
ὁ Σαρδιηνὸς εἶπεν, ὅντιν' οἱ Δελφοὶ
ῥδοντα μῦθον οὐ καλῶς ἐδέξαντο.

E. Callimachi Iambis, quales exstant in cod. papyraceo Oxy. 1011, vss. 160 sqq. Cf. A. S. Hunt, *The Oxyrhynchus Papyri*, VII 73; H. von Arnim, *Sitz.-Ber. d. Akad. d. Wiss. zu Wien*, Bd. 164, Abh. IV, 14 sq.; A. Platt, *Class. Quart.* IV 112 sq., 205; R. Pfeiffer, *Call. Frag. Nuper Reperta* (Bonnae 1921) 48 sq. et 29, ubi variorum commentationes laudantur; A. W. Mair, *Callimachus and Lycophron* (Lond. 1921, Loeb Library) 279 sq.

3 δ' [Ζε]ύς suppl. von Arnim et Platt ἔ[κ]φ[ε]ς Hunt dubitanter || δίκαια δ' Hunt αἰσυν[νῶ]ν Wilamowitz apud H. || 4 φθ[ε]γάμα von Arnim, Platt || 5 suppl. Platt ἀ[π]ηρον· ὥσπερ οὐ[ν] von Arnim || 7 [ἡμει]ψ' ἐς Platt [ἔ]τρεψ' ἐς von Arnim || 7-8 καὶ γένος-ρητῆρες suppl. von Arnim καὶ κενὸς [φ]ρ[ε]νῶν δῆμος [π]λειῶ φιλόφον ψ. λε[λ]ήκα-

σω] Platt || 8 δε [Hunt || 9 οἱ [δε] Hunt || οἱ [κέντων] Wilamowitz || 10 suppl. Platt
 ἀγλαῖσαι τὸν Ἀρνίον ὕμνοι Μοῖραι || 11 πε[φύκασιν] Platt || 12-14 ταῦτα-ἔξεντο ser-
 vantur sine poetar nomine etiam apud Apollonium Soph. in lexico Homérico s. v.
 δεῖδε cf. Test. 23

432

Ἀπόλλων, Μοῦσαι, καὶ Δρυάδες

Πάλιν ἐλθεῖν μοι συνέριθον παρακαλέσω τὸν Αἰσωπον. λόγον δὲ ὑμῖν οὐ Λιβυσ-
 τικόν¹ τινα, ἢ Αἰγύπτιον, ἀλλ' ἐκ μέσων τῶν πάνυ Φρυγῶν, ὅπου καὶ τὸ πρῶτον ὁ
 μῦθος ἐγένετο, ἐν αὐτοῖς εὐρὼν τοῖς Αἰσωπείοις ἀθύρμασιν, ἐθέλω καὶ πρὸς ὑμᾶς
 διηγῆσασθαι.

Ὁ Ἀπόλλων ἐπειδὴν εἰς μέλος ἀρμόσῃ τὴν λύραν (...), περιστάνται μὲν
 αὐτὸν πανταχόθεν αἱ Μοῦσαι καὶ χορὸς τῇ λύρᾳ γίνονται· ἀτὰρ δὴ καὶ ἄλλος
 ὁμιλος θεατῆς μελωδίας ἔρχεται, Δρυάδες τινὲς καὶ Ἀμαδρυάδες νύμφαι, ὅρειοι δαί-
 μονες, καὶ οὐκ οἶδα εἰ πάμπαν ἀτάσθαλοι. αἱ δὲ ὅταν μὲν ἅμα ταῖς Μοῖσαις χορεύειν
 βούλονται, θεαί τε εἶναι δοκοῦσι καὶ ὥσπερ Μοῦσαι νομίζονται· ἐπειδὴν δὲ τι
 πρὸς τὴν ἀκοὴν ἀγροϊκὸν τε καὶ πονηρὸν σκίρτημα κατὰ τῆς λύρας σκιρτήσωσιν,
 ἀγανακτεῖ μὲν ὁ Ἀπόλλων (...), οὐ μὴν εὐθὺς ἐπὶ βέλη καὶ φαρέτραν ἔρχεται·
 οὐ γὰρ οἶα περὶ αὐτοῦ λέγειν ἐν Ἰλιάδι τετόλμηκεν Ὅμηρος, τοιαῦτα καὶ Αἰσωπος
 μυθολογεῖ κατὰ τοῦ Ἀπόλλωνος (...). Αἰσώπῳ δὲ μᾶλλον πιστεύσωμεν (...).
 ποιεῖ τὸν Ἀπόλλωνα μεθαρμόζοντα ἐκ προσηνοῦς εἰς τραχὺ μέλος τὴν λύραν, καὶ
 οὐ δακτύλοις, πλήκτρῳ δὲ τὰς χορδὰς πλήττοντα· καὶ συναγανακτεῖ μὲν αὐτῷ
 πρὸς Νυμφῶν ἀδικουμένῳ, κατ' Αἰσωπον, ὅρη καὶ νάπαι καὶ ποταμοὶ καὶ ὄρνιθες,
 ἥδη δὲ καὶ ὁ Ἑλικῶν αὐτὸς ὑπὸ τοῦ πάθους μεταβληθεὶς εἰς ἄνθρωπον φωνὴν τε
 ἀφίησι καὶ κατὰ Νυμφῶν ῥήτῳ γίνεται. (...)· “ποῖ φέρεσθε, ὦ Νύμφαι; τίς
 οὗτος ὑμᾶς πονηρὸς οἶστρος ἐξέμηνε; τί δὲ ἀφεῖσαι τὸν Ἑλικῶνα, τὸ τῶν Μουσῶν
 ἐργαστήριον, ἐπὶ τὸν Κιβαιρῶνα σπεύδετε; συμφοραὶ ἐκεῖ καὶ πάθη καὶ τραγωδίας
 πηγὴ τὰ Κιβαιρῶνος ἐγκώμια. ἐγὼ ποιητὰς ἐκ ποιμένων, ὁ δὲ ἄφρονας ἐκ σωφρο-
 νούντων ἐργάζεται· ἐκεῖ μήτηρ κατὰ παιδὸς μαίνεται, καὶ πολεμεῖ τὸ γένος τῷ γένει·
 ἐνταῦθα Μουσῶν γοναὶ καὶ Μνημοσύνης κῆποι καὶ αἱ τῶν γεννηθέντων τροφαί.
 Ἀπόλλωνι μὲν οὖν συγχορευταὶ καὶ ξυμπαίστορες νῦν τε εἰσὶ καὶ ἀεὶ πάντως μελω-
 δοῦντι παρέσσονται· τὸ δὲ ὑμέτερον πάθος δέδοικα, μὴ σκηνῆς τι μέρος καὶ σκυθρωπῆς
 ὑμῖν προοίμιον τραγωδίας γένηται. ἀλλὰ τί ταῦτα; φθάνουσι δῆπου τάχα τῆς
 ἐμῆς δημηγορίας τὸ πέρασ αἱ Νύμφαι· (καὶ) ἡ μὲν ἐκεῖ πρὸς τὸν θεὸν τῶν Νυμφῶν,
 ἡ δὲ μέλλει, ἡ δὲ ὅσον οὐπω τῷ χορῷ τούτῳ προσπείσεται. δειναὶ γὰρ αἱ τῆς Ἀπόλ-
 λωνος λύρας ἱυγγες καὶ πάντα κεστὸν Ἀφροδίτης παριούσαι ταῖς χάρισι.” ταῦτα ὁ
 Ἑλικῶν παρὰ Αἰσώπῳ δημηγορεῖ.

Himerii oratio XX (ed. Dübner), a nobis decurtata

¹ Λιβυστικόν Dübner, nescio qua re, Λιβυκόν cod. unicus, satis recte

433

Ἀφροδίτη καὶ ἔμπορος

Τίς ἡ αἰτία δι' ἣν ἐν Σάμῳ τὴν Δεξικρέοντος Ἀφροδίτην καλοῦσι; (...) ἡ ὅτι
 ναύκληρος ὢν ὁ Δεξικρέων ἐπλευσεν εἰς Κύπρον ἐπ' ἐμπορίᾳ, καὶ μέλλοντα γεμίζειν

τὴν ναῦν τὴν Ἀφροδίτην κελεύειν ὕδωρ ἐμβαλόμενον, καὶ μηδὲν ἄλλο, πλεῖν τὴν ταχίστην· πεισθεῖς δὲ καὶ πολὺ ὕδωρ ἐνθέμενος ἐξέπλευσεν, εἴτα νηνεμίας καὶ γαλήνης ἐν τῷ πελάγει κατασχούσης, διψῶσι τοῖς ἄλλοις ἐμπόροις καὶ ναυκλήροις ὕδωρ πιπράσκων ἀργύριον πολὺ συνήθροισεν; ἐκ δὲ τούτου κατασκευάσας τὴν θεὸν ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγόρευσεν.

Plut., Aetia Graeca 54 (303a), ed. Bern.

434

Βασιλίσκος ἐπὶ ἀετοῦ

Ὁ Αἰσώπου βασιλίσκος ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ ἀετοῦ κομισθεὶς αἰφνίδιον ἐξέπτη καὶ προέφθασεν.

Plut., Praec. Reip. Ger. 12 (806e), ed. Bern.

435

Γαλῇ μέλαινα

Ἦν τις ἀνὴρ τὴν τέχνην σκυτεὺς γαλῇ ἔχων τὸ χρῶμα λευκὴν, ἥ τῶν κατ' οἶκον μυῶν καθ' ἡμέραν ἐθήρευεν ἕνα. αὕτη λαθοῦσά ποτε κατὰ μέσσην κρημνίζεται τὴν λεκάνην, ἐν ἣ τὸ τὰ σκύτη μελαῖνον ὁ σκυτεὺς ἐκεῖνος εἶχεν ὑγρόν, καὶ μόλις ἐκεῖθεν ἀνεισι μέλαν ἔχουσα χρῶμα. ἔδοξεν οὖν τοῖς μυσὶν ἐκείνην ἴσως μηκέτι κρεωφαγεῖν ἐθελήσειν εἰς μοναδικὸν ἑαυτὴν μεταμείψασαν σχῆμα. ὅθεν καὶ ἀδεῶς ἑαυτοὺς ἐς ἔδος ἐφήπλωσαν, ῥινηλατοῦντες ἄνω καὶ κάτω οἷς τραφήσονται. ἀλλ' ἐκείνη πρὸς τοσοῦτον ἄγρας παρελθοῦσα θέατρον, πάντας μὲν ὁμοῦ σαγηνεύειν οὐκ εἶχε καὶ μάλα ἐθέλουσα, δύο δ' οὖν ὁμῶς συλλαβοῦσα κατεθοινήσατο. οἱ δ' ἕτεροι πάντες ὥχοντο φεύγοντες τε ἅμα καὶ θαυμάζοντες, ὅπως ἀπηνεστέρα γέγονεν ἀφ' οὗ τὸ μοναδικὸν περιέθετο σχῆμα.

Ex Nicephori Gregorae Hist. Byzant. VII 1, p. 216 ed. Schorp.

436

Γάλλος καὶ λέων

Χειμερίην νιφετοῖο κατήλυσιν ἠνίκ' ἀλύξας
Γάλλος ἐρημαίην ἤλυθ' ὑπὸ σπιλάδα,
ὑετὸν ἄρτι κόμης ἀπομόρξατο· τοῦ δὲ κατ' ἵχνος
βουφάγος εἰς κοίλῃν ἀτραπὸν ἵκτο λέων·

- 5 αὐτὰρ ὁ πεπταμένη μέγα τύμπανον ὁσχέθε χειρὶ
ἤραξεν, καναχῇ δ' ἴαχεν ἄντρον ἅπαν·
οὐδ' ἔτλη Κυβέλης ἱερὸν βρόμον ὑλονόμος θῆρ
μεῖναι, ἀν' ὕλῃεν δ' ὥκὺς ἔθυνεν ὄρος,
δείσας ἡμιγύναικα θεῆς λάτριν, δς τὰδε Πείρῃ
10 ἔνδυτα καὶ ξανθοὺς ἐκρέμασε πλοκάμους.

Simonides personatus in Anth. Pal. VI 217; cf. Bergk, PLG¹ III 509

Γλαῦξ καὶ ὄρνεα

Ἰ. Ὅθεν οἶμαι καὶ τὸν μῦθον Αἴσωπος ξυνέστησεν, ὅτι σοφὴ οὔσα [sc. ἡ γλαῦξ] ξυνεβοῦλενε τοῖς ὀρνέοις τῆς δρυὸς ἐν ἀρχῇ φυομένης μὴ ἐᾶσαι, ἀλλ' ἀνελεῖν πάντα τρόπον· ἔσεσθαι γὰρ φάρμακον ἀπ' αὐτῆς ἄφυκτον, ὑφ' οὗ ἀλώσονται, τὸν ἰξόν. πάλιν δὲ τὸ λίνον τῶν ἀνθρώπων σπειρόντων, ἐκέλευε καὶ τοῦτο ἐκλέγειν τὸ σπέρμα· μὴ γὰρ ἐπ' ἀγαθῷ φυήσεσθαι. τρίτον δὲ ἰδοῦσα τοξευτὴν τινα ἄνδρα προέλεγεν ὅτι οὗτος ὁ ἀνὴρ φθάσει ὑμᾶς τοῖς ὑμετέροις πτεροῖς, πεζὸς ὧν αὐτὸς πτηνὰ ἐπιπέμπων βέλη. τὰ δὲ ἠπίσται τοῖς λόγοις καὶ ἀνόητον αὐτὴν ἡγοῦντο καὶ μαίνεσθαι ἔφασκον· ὕστερον δὲ πειρώμενα ἐθαύμαζε καὶ τῷ ὄντι σοφωτάτην ἐνόμιζεν. καὶ διὰ τοῦτο, ἐπὰν φανῇ, πρόσσεισιν ὡς πρὸς ἅπαντα ἐπισταμένην· ἡ δὲ συμβουλεύει μὲν αὐτοῖς οἷδέν ἐτι, οἰδύρεται δὲ μόνον.

Dio Chrysost. Or. XII 7 sq., ed. G. de Budé

437a

Ἐφ' ᾧ [sc. τὰ ὄρνεα] καὶ ξυνετίθει λόγον Αἴσωπος τοιοῦτον· ὡς τὰ ὄρνεα ξυνῆλθε πρὸς τὴν γλαῦκα καὶ ἐδεῖτο τῆς μὲν ἀπὸ τῶν οἰκοδομημάτων σκέπης ἐπανίστασθαι, πρὸς δὲ τὰ δένδρα τὴν καλιάν, ὥσπερ καὶ αὐτά, καὶ τοὺς τούτων μεταπήγνυσθαι κλώνας, ἀφ' ὧν καὶ ᾄδειν ἔστιν εὐσημότερον· καὶ δὴ καὶ πρὸς δρυὶν ἄρτι ταυτηνὶ φυομένην, ἐπειδὴ πρὸς ὥραν ἀφίκηται, ἐτοίμως ἔχειν ἰξάνειν καὶ τῆς χλοερᾶς κόμης ἀπόνασθαι. ἀλλ' οὖν τὴν γε γλαῦκα μὴ τοῦτο τοῖς ὀρνέοις ποιεῖν παραινεῖν, μηδὲ φυτοῦ βλάστη ἐφήδεσθαι ἰξὸν πεφυκότες φέρειν, πτηνοῖς δλεθρον. τὰ δὲ μήτε τῆς ξυμβουλῆς ἀπεδέχετο τὴν γλαῦκα, τούναντίον δὲ ἔχαιρε τῇ δρυὶ φυομένη· ἐπειδὴ δὲ ἰκανὴ ἦν, καθίσαντα ἐπ' αὐτὴν ἦδεν. γενομένου δὲ τοῦ ἰξοῦ ῥαδίως ἤδη ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀλίσκόμενα μετενόουν καὶ τὴν γλαῦκα ἐθαύμαζον ἐπὶ τῇ ξυμβουλῇ. καὶ νῦν ἔτι οὕτως ἔχουσι, ὡς δεινῆς καὶ σοφῆς οὔσης αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο ἐθέλουσι πλησιάζειν ἡγούμενα ἀγαθὸν τι ἀπολαύειν τῆς ξυνουσίας· ἔπειτα, οἶμαι, προσίασι μάτην ἐπὶ κακῷ. ἡ μὲν γὰρ ἀρχαία γλαῦξ τῷ ὄντι φρονίμη τε ἦν καὶ ξυμβουλεύειν ἐδύνατο· αἱ δὲ νῦν μόνον τὰ πτερὰ ἔχουσιν ἐκείνης καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ ῥάμφος, τὰ δὲ ἄλλα ἀφρονέστεραί· εἰσι τῶν ἄλλων ὀρνέων. οὐκοῦν οὐδὲ ἑαυτὰς δύνανται οἷδέν ὠφελεῖν· οὐ γὰρ ἂν παρὰ τοῖς ὀρνιθοθήραις ἐτρέφοντο δεδεμένα καὶ δουλεύουσαι.

Dio Chrysost. Or. LXXII 14 sq., ed. G. de Budé

438

Γυνὴ Συβαρίτις

Ἐν Συβάρει γυνὴ ποτε κατέαξ' ἐχίνον.—ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι—
οὐχίνος οὖν ἔχων τιν' ἐπεμαρτύρατο·
εἶθ' ἡ Συβαρίτις εἶπεν "εἰ ναὶ τὰν κόραν
τὴν μαρτυρίαν ταύτην ἐάσας ἐν τάχει
ἐπίδεσμον ἐπρίω, νοῦν ἂν εἶχες πλείονα."

Aristoph. Vesp. 1435 sqq.

439

Δάφνη καὶ ἐλαία

- Ἄκου[ε] δὴ τὸν αἶνον· ἔ[ν] κοτε Τμώλῳ]
 δάφνην ἐλαίῃ νεῖ[κος οἱ πάλαι Λυδοὶ]
 λέγουσι θέσθαι· καὶ γὰρ ἦν τανύπτορθον]
 καλὸν τε δένδρο[ν
 5 σείσασ[α] τοὺς ὄρπηκ[ας
 οὐδ μη. φη[σί
 νέον . . ουνα. [

 ὠριστερός μὲν λευκὸς ὡς ὕδρου γαστήρ,
 ὃ δ' ἡλιοπλήξ ὅς τὰ [π]ολλὰ γυμνοῦται.
 10 τίς δ' οἶκος οὐπερ οὐ[κ] ἐγὼ παρὰ φλιῇ;
 τίς δ' οὐ με μάντις ἢ τίς οὐ θυτῆρ ἔλκει;
 καὶ Πυθίη γὰρ ἐν δάφνῃ μὲν ἱδρυται,
 δάφνην δ' αἰεῖται καὶ δάφνην ὑπέστρωται.
 ὦφρων ἐλαίῃ, τοὺς δὲ παῖδας οὐ Βράγχος
 15 τοὺς τῶν Ἰώνων, οἷς ὁ Φοῖβος ὠ[ργίσθη,]
 δάφνη τε κρούων κῆπος οὐ τό[ν]ω τρανε[ί]
 δις ἢ τρίς ε[ί]πῳν ἀρτεμέας ἐποίη[σε];]
 [κ]ῆγῳ μὲν ἢ ἐπὶ δαῖτας ἢ ἐς χορὸν φ[οι]τέω
 τὸν Πυθαῖστην, γίνομαι δὲ κᾶεθλον,
 20 οἱ Δωριῆς δὲ Τεμπόθεν με τέμνουσιν
 ὀρέων ἀπ' ἄκρων καὶ φέρουσιν ἐς Δελφοὺς,
 ἐπὴν τὰ τῶπόλλωνος ἱρὰ γίνηται.
 ὦφρων ἐλα[ί]ῃ, πῆμα δ' οὐχὶ γινώσκω,
 οἶδ' οἶδ' ὀκ[οίη]ν οὐλαφηφόρος κάμπτει,
 25 ἀ[γν]ῇ γάρ εἰμι, κοῦ πατεῦσί μ' ἄνθρωποι,
 ἱρὴ γάρ εἰμι· σοὶ δὲ χῶπόταν νεκρὸν
 μέλλωσι καίειν ἢ [τά]φ[ω] περιστέλλει[ν]
 αὐτοὶ τ' ἀνεστέψ[αντο χ]ὺπὸ τὰ πλευρὰ
 τοῦ μὴ πνέοντ[ος εἰσά]παξ ὑπ[έσ]τ[ρωσαν."]]
 30 Ἡ μὲν τὰδ' αὐχεῦ[σ']· ἀλλὰ τὴν ἀπήμ[υνε]
 μάλ' ἀτρεμαίως ἢ τεκοῦσα τὸ χρίμ[α].
 "ὦ πάντ' ἄκ[υμε] τῶν ἐμῶν τόκ[ων δάφνη,]
 ἐν τῇ τελευτῇ κύκνος [ὥς τις ἡδίω]
 ἦειςας· οὐ [συν]ῆκά μοι μ[ετὸν τούτων];]
 35 ἐγὼ μὲν ἄνδρας οὓς Ἄρη[ς ἀπόλλυσι]
 σὺν ἔκ τε πέμπω χὺ[πὸ τῷ κάρη] κείμαι]
 [τῷ] τῶν ἀριστεύων οἱ κα[λῶ]ν [τετεύχασιν']
 [ἐγὼ δ] ἐλευκὴν ἡνίκ' ἐς τάφον τήθην
 φέρο[υσι] παῖδες ἢ γέροντα Τιθωνόν,
 40 αὐτο[ῖς] δὲ μαρτέω κῆπὶ τὴν ὁδὸν κείμαι

- [ἀρκ]ε[ῦσα] πλεῖον ἢ σὺ τοῖς ἀγινεῦσιν
ἐκ τῶν σε Τεμπέων. ἀλλ' ὅτεν γὰρ ἐμνήσθης,
καὶ τοῦτο κῶς ἀέθλον οἶκ' ἐγὼ κρέσσων
σεῦ; καὶ γ[ἀ]ρ <ὦ>γῶν οὖν Ὀλυμπίη μέζων
45 ἢ 'ν το[ῖ]σι Δελφοῖς· ἀλλ' ἄριστον ἢ σωπῇ.
ἐγὼ μὲν οὔτε χρηστὸν οὔτε σε γρύζω
ἀπηνές οἰδέν, ἀλλ' ἀηθες ὄρνιθες
[ἐ]ν τοῖς[ι] φύλλοις ταῦτα τινθυρίζουσαι
πάλαι κάθηνται κωτίλ[οι]ς [ὁμηρ]εῦσαι·
50 'τίς δ' εὔρε δάφνην; γαῖα [τὴν γ' ἐφίτυ]σ[εν],
ὡς πρῖνον, ὡς δρῦν, ὡς κύπειρον, ὡς ὕλην.
τίς δ' εὔρ' ἐλαίην; Παλλὰς, ἥμος ἢ [ρ]ιζ[ε]
τῷ φυκιοίκῳ κηδίκασ' ἐν ἀρχαίοις
ἀνὴρ ὄφισ τὰ νέρθεν ἀμφὶ τῆς Ἀκτῆς.
55 ἐν ἡ δάφνη πέπτωκε. τῶν δ' αἰεζῶν
τίς τὴν ἐλαίην, τίς δέ [τ]ὴν δάφνην τιμᾶ;
δάφνην Ἀπόλλων, ἡ δὲ Παλλὰς ἦν εὔρεν.
ξυγόν τόδ' αὐταῖς, θεοὺς γὰρ οὐ διακρίνω.
τ[ίς] τῆς δάφνης ὁ καρπός; ἐς τί χρήσωμαι;
60 μῆτ' ἔσθε μῆτε πῖνε μῆτ' ἐπιχρίσης.
ὁ τῆς δ' ἐλαίης ἔαδε πόλλ', ἔσω μάσταξ
ὡς ἔ[ν]θεσι|ν καλεῦσιν, ἂν δὲ τὸ χρίμα
ἐν[ῆ] κολυμβά[ς], ἦν ἐπα[ῦρε] χῶ Θησεύς.
[τὸ δ]εῦ[τερ]ον τίθημι τῇ δάφνη πτωμα.
65 τεῦ γὰρ [τὸ] φύλλον οἱ ἰκέται προτείν[ο]υσι;
τὸ τῆς ἐλαίης. τὰ τρί' ἡ δάφνη κεῖται.
φεῦ τῶν ἀτρύτων, οἶα κωτιλίζουσιν·
λαιδρὴ κορώνη, κῶς τὸ χεῖλος οὐκ ἀλγείς;
' [τεῦ γ]ὰρ τὸ πρέμνον Δῆλιοι φυλάσσουσι;
70 [τὸ τ]ῆς ἐλαίης, ἡ λ[ό]χευσ[ε] τὴν Λητώ.
.....
78 [ἅπαντα πίπτειν ταῦτά φ]ημι τὴν δάφνην.'"
Ὡς εἶπε, τῇ δ' ὁ θυμὸς ἀμφὶ τῇ ῥήσει
80 ἤλγησε, μέζον δ' ἢ τὸ πρόσθεν ἡ[σχαλλ]εν.
[.] φεῦ, τὸ λοιπὸν εἰκο' εστονουτ . . .
[β]άτο[ς τι]ς ἢ χύτ' εἶχε [κάσ]τρ[αφῇ φύλ]λα
ἐλεξεν, ἦν γὰρ οὐκ ἄπωθε τῶν δένδρων·
"οὐκ, ὦ τάλαιναι, παυσόμεσθα; μὴ λίην
85 γεν(ὠ)μεθ' ἐχθραί, μὴ λέγωμεν ἀλλήλας
ἄνολβ' ἀναι[δέως], ἀλλὰ ταυτο . . μ. νᾶ."
τὴν δ' ἄγρι[ο]ς φανείσα ταῦρος ἡ δάφνη
ἐβλεψε καὶ τὰδ' εἶπεν "ὦ κακὴ λώβη
ὡς δὴ μί' ἡμέων καὶ σὺ; μὴ με ποιῆσαι
90 εὐ(θη)κτον· ἡ γὰρ γειτονεῦσ' ἀποπνίγεις . .

Callimachi Iamborum vss. 211 sqq. in pap. Oxy. 1011; cf. supra ad fab. 431.

1-3 ἀκουε-θέσθαι = *Call. fr. 93a, ex Ammonio De Diff. Vocab., p. 8 (Valckenaer), unde suppl. Hunt || 3 suppl. Wilamowitz || post 7 desunt quindecim fere vss; hic fortasse inserendum Call. fr. 93b (Tryphon apud Spengel Rhet. Gr. III 206: παρά δὲ Καλλ. ἀστειζομένη ἡ ἐλαία φησὶν· ἐγὼ φαύλη | δένδρων ἀπάντων εἰμί [sic Hunt, πάντων τ. δ. εἰμί cod.]) || 15 suppl. Wil. || 16 sic Mair τοῖσιν φωνῇ von Arnim || 29 suppl. Hunt κή|εἰτά Wil. || 30 sic Wil. τὴνδ pap. || 32 ἀκ|υμε Crusius, Platt ἀκ|υθε Murray || τοκ|ων δάφνη Murray || 33-34 suppl. Mair οἱά τις θνήσκων Cr. ὡς ἀποπνέων Platt || 35 suppl. Hunt || 36 suppl. Murray, χύ|π' ἐμοὶ γε τῇ φαύλῃ τὰ Cr., coll. fr. 93b, cf. supra || 37 in fine suppl. Diels καλῶς τεθνήκασι von Arnim || 38-40 suppl. Hunt || 41 suppl. Mair τελέω δὲ Ellis τ. τε Pfeiffer || 44 ουγων pap., corr. Hunt || ηρ ουλυμκη pap., em. Housman, Diels ἡ 'ν 'Ολ. Hunt || 49-50 sic Mair || 51 ὕλην πεύκην in marg. pap., fort. recte || 53 κήδικαζεν ἀρχαῖος Wil., Hunt recte dist. Diels (ἀρχαῖος pap.) || 61 πολλέσω pap., em Hunt πολλάκις vel πολλαχῇ Wil. || 62 suppl. Ellis ε|τέμφυλον Diels || 63 κο|λυμβά|ς Ellis -|δ' Diels || ἐπα|ῦρε Mair || 64 sq., 69 suppl. Hunt || 70 λ|όχευ|ς Platt καθέ|σε Wil. || vss. 71-77 ut parum integros omisi || 80 suppl. Mair η|ύχη|εν Cr. || 82 sic Pfeiffer, coll. fab. 213 supra (=Halm 385) || 86 suppl. Platt || 89 post σὺ interrogative dist. Cr. || 90 εφτεκτηρ pap., em. Knox*

440

Δραπέτης

‘Ὁ τὸν δραπέτην ἰδὼν διὰ χρόνου καὶ διώκων, ὡς κατέφυγε φθάσας εἰς μυλῶνα, “ποῦ δ’ ἂν” ἔφη “σέ μᾶλλον εὐρεῖν ἐβουλήθηεν ἢ ἐνταῦθα;”

Plut. Coniug. Praec. 41 (144a)

441

Ἑορτὴ καὶ Ὑστεραία

Ἐφη [sc. Themistocles] τῇ ἑορτῇ τὴν ὑστεραίαν ἐρίσαι, λέγουσαν ὡς ἐκείνη μὲν ἀσχολιῶν τε μεστή καὶ κοπώδης ἐστίν, ἐν αὐτῇ δὲ πάντες ἀπολαύουσι τῶν παρεσκευασμένων σχολάζοντες· τὴν δ’ ἑορτὴν πρὸς ταῦτ’ εἰπεῖν “ἀληθῇ λέγεις, ἀλλ’ ἐμοῦ μὴ γενομένης σὺ οὐκ ἂν ἦσθα.”

Plut. Vita Themist. 18

442

Ἑρυθρημάτων γένεσις

Εἰ δ’ ἄγε σοὶ καὶ μῦθον ἐοικότα μυθολογήσω
αἴσχεσιν ὑμετέροις· ἡ πολιὴ δὲ λάλων.

Ἀκριτον ἦν τὸ πάρουθε βροτῶν γένος, ὅς τε φέριστος
ὅς τε χερείωτερος, ὡς φάτις ὠγυγίη.

5 πολλοὶ μὲν δοκέσκον ἀνάρσιοι ὄντες ἄριστοι,
πολλοὶ δ’ αὖτ’ ἀγαθοὶ ἔμπαλιν ἀφραδέες.
κῦδος ἀτιμοτάτοισιν, ἀτιμὴ δὲ τ’ ἀρίστοις
ἔσπετο οὔτι δίκη τῶνδ’ ἐπαμειβομένων.
ἀλλ’ οὐ λῆθεν ἄνακτα Θεὸν κακίῃ μεδέουσα,

- 10 ὄψε δ' ἀλαστήσας τοῖον ἔειπεν ἔπος·
 "οὐ θέμις ἔστ' ἀγαθοῖσιν ὁμὸν κλέος ἡδὲ κακοῖσιν
 ἔμμεναι· ὧδ' ἂν ἔοι πλειότερη κακίη.
 τοῖνεκα τοῖσιν ἐγὼ σημήϊον ἐσθλὸν ὀπάσσω,
 ὄφρ' εἰ γινώσκηθ' ὅς κακὸς ὅς τ' ἀγαθός."'
 15 ὥς εἰπὼν ἐρίθηγε παρήϊα τοῖς ἀγαθοῖσιν
 αἶμ' ὑπὸ δέρμα χέας αἰσχεος ὀρτυμένου·
 θηλυτέραις δὲ μάλιστα, ἐπεὶ καὶ εἶδος ἀραιαί
 καὶ κραδίην ἀπαλαί, πλεῖον ὑπεσκέδασε.
 τοῖς δὲ κακοῖσιν ἔπηξε καὶ ἄτροπον ἔνδον ἔθηκε·
 20 τοῦνεκεν οἷδ' ὀλίγον αἰσχεσι συμφέρεται.

Greg. Naz. Poem. Moral. apud Migne PG XXXVII, III p. 898. Ed. etiam Cr. Bab. p. 222 et Coraës nr. 386

443

Ἐρωδιὸς καὶ τρίορχος

Ἐρωδιὸς γὰρ ἔγχελυν Μαιανδρίην
 τρίορχον εὐρὼν ἐσθίοντ' ἀφείλετο.

Semonidis fr. 9 (Bergk)

444

Ἔρως ἐν ἀνθρώποις

Ἄκουε δὴ τὸν μῦθον. ὅτε τοὺς ἀνθρώπους ὁ Ζεὺς ἐγέννησε, τὰ μὲν ἄλλα πάντα εἶχον ὡς νῦν κεκόσμηται, Ἔρως δὲ οὐπω ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀνθρώπων ἐγκατφκίζετο, ἄλλ' ἔχων ἔτι τὸ πτερὸν ὁ θεὸς οὗτος μετάρσιον, οὐρανῷ τε ἐνωμίλει καὶ εἰς θεοὺς μόνους ἐτόξευε. δείσας δὲ μὴ αὐτῷ ἀφανισθῇ τῶν ποιημάτων τὸ κάλλιστον, Ἐρωτα πέμπει τοῦ τῶν ἀνθρώπων γένους ἐσόμενον φύλακα. ὁ δὲ ταύτην ἐκ Διὸς τὴν ἐπιτροπὴν λαβὼν, τὸ μὲν ἀπάσαις ψυχαῖς ἐγκατοικίζεσθαι, ἢ πᾶν ἐπ' ἴσης ἡθος νεοτελές τε καὶ βέβηλον ἔχειν τέμενος, οἶκ' ἐδοκίμαζεν· ἀλλὰ τὰς μὲν πολλὰς καὶ ἀγελαίους¹ ψυχὰς τοῖς πανδήμοις Ἐρωσι τοῖς τῶν Νυμφῶν παισὶ ποιμαίνειν ἀπένειμεν, αὐτὸς δὲ τὰς θείας καὶ οὐρανίας ψυχὰς εἰσφκίσατο, καὶ ταύτας ἀναβακχεύων ἐπὶ μανίαν ἐρωτικὴν μυρία ἀγαθὰ τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος εἰργάσατο. ὅταν μὲν οὖν ἴδῃς τινα βραδύν τε τὴν φύσιν καὶ πρὸς φιλίαν δυσκίνητον, νόησον ὅτι τῶν Ἐρωτος ἐκείνου ξενίων οἶδαμῶς οὗτος ἡξίωται· ὅταν δὲ ὀξύν καὶ θερμὸν τὴν γνώμην καὶ φλογὸς οἰκὴν ἐπ' ἐρωτικὴν φιλίαν ἄττοντα, νόησον τοῦτον εἶναι ἐκείνου ξένον τοῦ Ἐρωτος.

Himerii Ecloga, 10.6 (apud Phot. Bib. Cod. 165) ed. F. Dübner

¹ αἱ ἀγελαῖαι ?

445

Ἡδονὴ καὶ Λύπη

Α Ὡς ἄτοπον, ἔφη,¹ ὦ ἄνδρες, εἰσὶν τι εἶναι τοῦτο ὃ καλοῦσιν οἱ ἄνθρωποι ἡδὺν ὡς θαυμασίως πέφυκε πρὸς τὸ δοκοῦν ἐναντίον εἶναι, τὸ λυπηρόν, τὸ ἅμα μὲν αὐτῷ

μή 'θέλειν παραγίγνεσθαι τῷ ἀνθρώπῳ, ἐὰν δέ τις διώκῃ τὸ ἕτερον καὶ λαμβάνῃ, σχεδόν τι ἀναγκάζεσθαι αἰεὶ λαμβάνειν καὶ τὸ ἕτερον, ὥσπερ ἐκ μιᾶς κορυφῆς ἡμμένω δύ' ὄντε. καὶ μοι δοκεῖ, ἔφη, εἰ ἐνενόησεν αὐτὰ Λῖσωπος, μῦθον ἂν συνθεῖναι ὥς ὁ θεὸς βουλόμενος αὐτὰ διαλλάξαι πολεμοῦντα, ἐπειδὴ οὐκ ἐδύνατο, συνῆψεν εἰς ταυτόν αὐτοῖς τὰς κεφαλὰς, καὶ διὰ ταῦτα ᾧ ἂν τὸ ἕτερον παραγένηται ἐπακολουθεῖ ὕστερον καὶ τὸ ἕτερον. ὥσπερ οὖν καὶ αὐτῷ μοι ἔοικεν, κτλ.

Plat. Phaed. 60b ἡ ἔφη] sc. Σωκράτης

446

Κόκκυξ καὶ ὄρνιθες

Τῷ κόκκυγί φησιν Λῖσωπος ἐρωτῶντι τοὺς λεπτοὺς ὄρνιθας ὃ τι φεύγοιεν αὐτόν, εἰπεῖν ἐκείνους ὥς ἔσται ποτὲ ἱέραξ.

Plut. Vita Arati 30

447

Κορυδὸς θάπτων τὸν πατέρα

Ἀμαθὴς γὰρ ἔφυς κοῦ πολυπράγμων, οὐδ' Λῖσωπον πε-
πάτηκας,
ὅς ἔφασκε λέγων κορυδὸν πάντων πρώτην ὄρνιθα
γενέσθαι,
προτέραν τῆς γῆς, κἄπειτα νόσῳ τὸν πατέρ' αἰτῆς
ἀποθνήσκειν·
γῆν δ' οὐκ εἶναι, τὸν δὲ προκείσθαι πεμπταῖον· τὴν δ'
ἀποροῦσαν
ὑπ' ἀμηχανίας τὸν πατέρ' αὐτῆς ἐν τῇ κεφαλῇ κατο-
ρύξαι.

Aristoph. Aves 471 sqq.

448

Κύνες μουσικοί

Ἐλεγε δὲ καὶ περὶ τῶν κιθαρωδῶν τῶν παρ' ὑμῖν ἕτερον τοιοῦτόν τινα λόγον. τὰ γὰρ ζῶα ἐν τῇ συνοουσίᾳ τῇ πρὸς τὸν Ὀρφέα τὰ μὲν ἄλλα ἡδεσθαι μόνον καὶ ἐκπεπληχθαι, μιμεῖσθαι δὲ μηδὲν ἐπιχειρεῖν· τῶν κυνῶν δὲ ἐνίους, οἷα δὴ γένος ἀναιδὲς καὶ περίεργον, ἐπιθέσθαι τῇ μουσικῇ, καὶ μελετᾶν τότε εἴθους ἀπίοντας καθ' αὐτοὺς καὶ τὰ εἶδη μεταβαλόντας εἰς ἀνθρώπους διαφυλάττειν τὴν ἐπιμέλειαν. εἶναι δὲ τοῦτο αὐτὸ τὸ γένος τῶν κιθαρωδῶν· διὸ μὴ δύνασθαι παντάπασιν ἐκβῆναι τὴν αὐτῶν φύσιν, ἀλλὰ μικρὸν μὲν τι διασώζειν τῆς Ὀρφείως διδασκαλίας, τὸ πολὺ δ' αὐτοῖς ἐμμένειν κύνειον τοῦ μέλους. ταῦτα μὲν ἐκείνος ἔπαιζεν ὁ Φρύξ.

Dio Chryst. in orat. ad Alexandrinos (XXXII 66), ed. G. de Budé. Ἐλεγε] sc. ἄνθρωπος Φρύξ Λίσωπον συγγενῆς, qui supra in c. 63 laudatus erat.

449

Κυνὸς οἰκία

... ὥσπερ ὁ Αἰσώπειος κύων, ὃν οὐτοσί [sc. Αἰσώπος] φησιν ἐν τῷ χειμῶνι συστρεφόμενον καὶ συσπειρώμενον διὰ τὸ ῥιγοῦν οἰκίαν ποιεῖν διανοεῖσθαι, θέρους δ' αὖ πάλιν ἐκτεταμένον καθεύδοντα φαίνεσθαι μέγαν ἐαυτῷ, καὶ μὴτ' ἀναγκαῖον ἡγεῖσθαι μήτε μικρὸν ἔργον οἰκίαν περιβαλέσθαι τοσαύτην.

Plut. Septem Sap. Conv. 14, 157b

450

Λέοντες καὶ λαγωοί

Λέγοιεν (γὰρ) ἂν ἴσως ἄπερ Ἀντισθένης ἔφη τοὺς λέοντας δημηγορούντων τῶν δασυπόδων καὶ τὸ ἴσον ἀξιούντων πάντας ἔχειν· (‘‘οἱ λόγοι ὑμῶν, ὦ δασύποδες, ὀνύχων τε καὶ ὀδόντων, οἷων ἡμεῖς ἔχομεν, δέονται.’’)

Aristot. Polit. III 13.2 (1284a). Leonum responsum sic dant Coraëz et Halm; suppl. nescio qui editorum, praeunte ut videtur Camerario in versione Latina, qui ad ea fort. spectabat quae Lysander apud Plutarchum (Apoth. Lacon. 229c) Megarensi cuidam liberius coram dicenti respondisse fertur: οἱ λόγοι σου, ὦ ξένη, πόλεως δέονται, vel Agesilaus, ib. 212e: οἱ λ. σου πολλῆς δυνάμεως δ.

451

Λύκος δορὰν οἶος περιβεβλημένος

Ὁ ἐπείσακτος κόσμος ἐπικίνδυνος τοῖς χρωμένοις ἐστίν.

Ἐδοξέ ποτε τῷ λύκῳ τὴν φύσιν τῷ σχήματι μεταλλάξασθαι, ὥς ἂν οὕτως ἀφθονίαν ἔξη τροφῆς, καὶ δορὰν οἶος περιβεβλημένος μετὰ τῆς ποιμνῆς ἐνέμετο, τὸν ποιμένα φενακίσας τῷ μηχανήματι. νυκτὸς δὲ γενομένης συναπεκλείσθη καὶ ὁ θῆρ παρὰ τοῦ ποιμένου τῇ μάνδρᾳ, καὶ φραγμὸς τῇ εἰσόδῳ περιετέθη καὶ ἀτεχνῶς ὁ περίβολος κατησφάλιστο· ὥς δὲ ὁ ποιμὴν ἠράσθη τροφῆς, μαχαίρᾳ τὸν λύκον ἀπέκτεινεν.

Οὕτως ἄρα ὁ τὸν ἐπείσακτον κόσμον ὑποκριθεὶς τῆς ζωῆς πολλάκις ἐστέρηται, καὶ τὴν σκηνὴν εὖρε παραιτίαν μεγάλου συμπτώματος.

Nicephorus Basilaca in Prog., ed. Walz Rhel. Gr. I 427

452

Λύκος καὶ ὄνος δικαζόμενοι

Λύκος, ὁδοῦ πάρεργον, ὄνῳ περιτυγχάνει τινί. ὥς οὖν ἐντὸς τῶν ἰδίων ἀρκύων ἀναμφιλέκτως ἐκείνον εἶχε, καὶ δεῖπνον ποιεῖν ἔμελλεν, ὥσπερ οὐκ ἀποχρῶσαν ἐαυτῷ τε τροφήν κακεῖνῳ συμφορὰν τοῦθ' ἡγούμενος, καὶ τὴν ἀπὸ τῶν λόγων προστίθησι· καὶ κατειρωνευόμενος τοῦ ἀθλίου, ‘‘μὴ δέδιθί’’ φησι πρὸς αὐτόν, ‘‘οὐ γὰρ οὕτως ἔγωγε ἀδίκως διαάκειμαι ὥστε ἀκατάγνωστον σε περὶ τὸν σαυτοῦ βίον εὐρών τι τῶν ἀπευκταίων σε δρᾶσαι, ἀλλ' ἐν μέρει τὰ πραχθέντα ἡμῖν ἐν τῷ βίῳ πλημμελήματα πρὸς ἀλλήλους ἐκάτερος ἐκκαλύψωμεν. κἂν μὲν χεῖρῳ τὰ ἐμὰ τῶν σῶν,

ἀπολύου ἤδη τοῦ ἐξ ἐμοῦ σοι ὑφορωμένου κινδύνου, καὶ πρὸς τὰς σὰς νομὰς ἀδεῶς μάλ' ἀπότρεχε· ἦν δ' ἐλεγχθῆς παρελάσας ταῖς ἀδικίαις ἐμέ, αὐτὸς σὺ κύριος τῆς ψήφου γίνου, εἰ μὴ δίκαιος εἴης δίκας ἐμοὶ δοῦναι τοιοῦτος ἀλούς." ταῦτ' εἰπὼν καὶ τὰ πλημμεληθέντα οἱ προσέθηκε· τὰ δ' ἦν ὅσων προβάτων καὶ αἰγῶν διασπαράγμοι, μυρίων ἐρίφων καὶ ἀρνῶν ἀρπαγαί, βοῶν πνιγμοναί, καὶ τέλος φυλάκων αὐτῶν δῆγματα, ἧ καὶ φόνοι τούτων τετελεσμένοι. ταῦτα καὶ τοιαῦθ' ἕτερα ὁ λύκος ἰφειμένως πως καὶ ὑποκεκορισμένως διεξιὼν, ὥς μὴ δοκεῖν εἶναι ταῦτ' ἀδικήματα, ὥς αὐτὸς ᾤετο, καὶ τὸν ὄνον τὰ οἰκεία λέγειν προὔτρεψατο. ἐκεῖνος δ' ἐπεὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν ἐξετάζων οὐδὲν ἦν εὐρίσκων ἄξιον καταγνώσεως, οὐδὲ γὰρ σύννοιδεν ἑαυτῷ τι τῶν ἀπειρημένων οὐδαμῶς δεδρακότι, τέλος ἀπορῶν, διέξεισί τι τοιοῦτον, ὥς δῆθεν πλημμέλημα. φορτίον γὰρ φησί ποτε τοῦ δεσπότης ἐπιφερόμενος καὶ βαδίζων — λάχανα δ' ἦν αὐτό— "μυίας ὑπογαργαλίσάσης με, μὴ ὑποφέρων, ἔκαμψα τὸν ἑμαυτοῦ τράχηλον ὅπως τοῖς μυκτῆρσι ταύτην ἀποφυσήσαιοι, οὕτως δὲ τυχὸν φύλλον ἐν τῶν λαχάνων ἐκείνων ἐκκρεμασθὲν καὶ τοῖς ἐμοῖς ὁδοῦσιν ἐμπαγὲν, διαμασησάμενος ἐκεῖνο κατέπιον· ἀλλ' εἰθὺς καὶ τούτου τὰς δίκας ἀπέτισα, ὑπὸ τοῦ δεσπότης παρομαρτοῦντος πολλὰς τῷ ῥοπάλῳ, ὅπερ κατεῖχεν ἐκεῖνος, κατὰ τοῦ νώτου σφοδρῶς βληθεὶς, ὥς καὶ πάλιν ἐξέμεσα παραχρῆμα αὐτό." οὕτω τέλος εἶχε τῷ ἀθλίῳ τὰ τῆς ἐξαγορεύσεως καὶ τὸν λόγον ὁ λύκος ὥσπερ ἄλλον ἄρνα τινὰ ἡρπακῶς, "τῆς ἀδικίας!" ἐβόα, "τοῦ ὑπερφυοῦς πλημμελήματος! εἴτ' ἐχώρει σε μέχρι νῦν ἡ γῆ, ἀλιτήριε, τοσοῦτον βδέλυγμα, τοσοῦτον ἄγος, τοσοῦτον μῖasma; βαβαὶ τῆς ἀγνωμοσύνης ἧς ἐπεδείξω πρὸς τὸν σὸν δεσπότην τὸν ἄθλιον, ὃς ἐπὶ τοῖς λαχάνοις οἷς ἐνίδρωσε σπείρων, συνεχῶς ἄρδων, ἀνακαθαίρων, ἐκτίλλων, ἄλλα ὅσα ἐπ' ἐκείνοις ἀνατλάς, ἐφ' οἷς μόνοις τὰς τῆς ζωαρκίας ἐλπίδας ἔτρεφεν, ἐξαίφνης τὸ ἐπ' αὐτοῖς κέρδος ἀπολώλεκεν ὑπὸ σοῦ· δηλοῦσι γὰρ αἱ ἐκείνου πληγαί, σφοδρῶς, ὥς ἔφης, καταφερόμεναί σου, τὴν τῆς ψυχῆς δεινὴν τρώσιν ἐκείνου ἣν ἐβλήθη καιρίαν, σοῦ καταφαγόντος τὰ λάχανα. ἀλλ' ὥς ἔοικεν οὐκ ἀποχρῶσαν ἡ Δίκη τὴν πληγὴν ἐκείνην εἰς πρᾶξιν κρίνασα, ἐποίησε πρὸς τὸ λείπον τῆς ποινῆς ἀποταμίευστον, ἐπεὶ καὶ τὸ πρᾶγμα αὐτὸ δηλοῖ ἐναργέστατα μηδόλως διερευνωμένῳ μοι θηραθῆναι σε."

Ταῦτα ὁ λύκος εἰπὼν, διασπαράττων¹ τὸν ὄνον ἐπιπηδήσας καὶ δείπνον ποιεῖ τὸν δύστυχον· ὁ καὶ πρὸ τῆς ἐξαγορεύσεως ἔργον ἐκείνῳ, κἂν εἰ, προσποιούμεμενος δῆθεν δικαιοσύνην, ἑαυτὸν μὴ δοκεῖν ἀδίκως ἐκείνον φαγεῖν τάχα κατέστησε· ταῦτα ποιῶν τοῖς τῶν ἀνθρώπων ἀδικωτάτοις, οἱ τὰ τῶν πλησίον ἀρπάζοντες ἐπισεμνολογοῦσι τὴν πρᾶξιν, καὶ λόγοις ἀδικωτέροις δικαιοσύνην τὴν ἀδικίαν δοκεῖν ἀποδεικνύειν ἐπιχειροῦσιν.

Auctor ignotus in Pro gymnasmatibus apud Walzium, Rh. Gr. I 597, sqq.

¹ *πυμι διασπαράττει-δυστυχὴν?*

453

Λύκος καὶ ποιμένες

Ἀἴσωπος λόγον εἶπε τοιοῦτον· λύκος ἰδὼν ποιμένας ἐσθίοντας ἐν σκηνῇ πρόβατον, ἐγγὺς προσελθὼν "ἡλίκος ἂν ἦν" ἔφη "θόρυβος ὑμῖν, εἰ ἐγὼ τοῦτ' ἐποίουν."

Plut. Sept. Sap. Conv. 13, 156a

454

Μῦς καὶ ὄστρεον

Παμφάγος ἐρπηστής κατὰ δώματα, λιχνοβόρος μῦς,
 ὄστρεον ἀθρήσας χεῖλεσι πεπταμένον,
 πώγωνος διεροῖο νόθην ὠδάξατο σάρκα·
 αὐτίκα δ' ὀστρακόμενός ἐπλατάγησε δόμος,
 ἀρμόσθη δ' ὀδύναισιν· ὁ δ' ἐν κλείθροισιν ἀφύκτοις
 ληφθεὶς αὐτοφόνον τύμβον ἐπεσπάσατο.

Antiphilus in Anth. Pal. IX 86. Cf. La Fontaine, Fables VIII 9

455

Υ

Μῶμος καὶ Ἀφροδίτη

Ἀρχαῖον δέ μοι δοκεῖς περὶ Μῶμον καὶ Ἀφροδίτης λόγον ἀνανεοῦσθαι. φασὶ γὰρ ὡς ἡ μὲν καθήστο κεκοσμημένη, ὁ δὲ Μῶμος διερρήγνυτο οὐκ ἔχων ὅτι αἰτιάσεται· τελευτῶν δὲ αὐτῆς μὲν ἀπείχετο, τὴν δὲ βλαύτην ἔσκωψεν αὐτῆς· ὥστε ἄμφω συμβῆναι, μήτε δὴ τὴν Ἀφροδίτην ἀκοῦσαι κακῶς μήτε τὸν Μῶμον εἰπεῖν εὖ. καὶ σὺ τὴν σκηνὴν θαυμάζων τὰ παρασκήνια ἡτιάσω, καὶ τοὺς λόγους ἀφείς ἐτήρεις τὰ παραφθέγματα.

Aristides, Or. XXVIII 136 (ed. Keil II p. 184)

456

Υ

Μωρὸς καὶ κόσκινον

Τοσούτων δ' ἐστὶ ἀμαρτημάτων μεστή [sc. definitio], ὥστε μοι παρίσταται τὸ τοῦ μωροῦ, τοῦ πρὸς κόσκινον εἰπόντος οὐχ εὐρίσκειν ὃ τι βύσειεν ἢ μὴ βύσειεν αὐτοῦ.

Galenus, De Methodo Medendi I 9 (Kühn X 68). Coraës nr. 328

457

Υ

Νεανίσκος καὶ ἵππος μαινόμενος

Πάσχετε δὲ παραπλήσιόν τι ὃ φασὶ τίνα παθεῖν ἐφ' ἵππον ἀναβάντα μαινόμενον· ἀρπάσας γὰρ αὐτὸν ἔφερεν ἄρα ὁ ἵππος· ὁ δὲ οὐκέτι καταβῆναι τοῦ ἵππου θέοντος ἐδύνατο. καὶ τις ἀπαντήσας ἠρώτησεν αὐτὸν ποῖαν ἄπεισιν. ὁ δὲ εἶπεν “ὅπου ἂν τούτῳ δοκῇ,” δεικνὺς τὸν ἵππον.

Καὶ ὑμᾶς ἂν τις ἐρωτᾷ “ποῖ φέρεσθε;” τὰληθὲς ἐθέλοντες λέγειν ἐρεῖτε ἀπλῶς μὲν, ὅποιπερ ἂν ταῖς ἐπιθυμίαις δοκῇ, κατὰ μέρος δέ, ὅποιπερ ἂν τῇ ἡδονῇ δοκῇ, ποτὲ δέ, ὅπου τῇ δόξῃ, ποτὲ δὲ αὖ, τῇ φιλοκερδίᾳ, κτλ.

Lucianus in Cynico, c. 18.

458

ὄνος καὶ διψάς

Δεῖ δὲ καὶ μῦθον τῷδε τῷ ζῳῳ [sc. διψάδι] ἐπᾶσαί με ὅνπερ οὖν ἀκούσας οἶδα, ὡς ἂν μὴ δοκοίην ἀμαθῶς ἔχειν αὐτοῦ. τὸν Προμηθεῖα κλέψαι τὸ πῦρ ἢ φήμη φησί, καὶ τὸν Δία ἀγανακτῆσαι ὁ μῦθος λέγει καὶ τοῖς καταμηνύσασιν τὴν κλοπὴν δοῦναι φάρμακον γήρως ἀμυντήριον. τοῦτο οὖν ἐπὶ ὄνῳ θεῖναι τοὺς λαβόντας πέπυσμαι. καὶ τὸν μὲν προΐεναι τὸ ἄχθος φέροντα, εἶναι δὲ ὥραν θέρειον, καὶ διψῶντα τὸν ὄνον ἐπὶ τινα κρήνην κατὰ τὴν τοῦ ποτοῦ χρεῖαν ἐλθεῖν. τὸν οὖν ὄφιν τὸν φυλάττοντα ἀναστέλλειν αὐτὸν καὶ ἀπελαύνειν, καὶ ἐκεῖνον στρεβλούμενον μισθόν οἱ τῆς φιλοτησίας δοῦναι ὅπερ οὖν ἔτυχε φέρων φάρμακον. οὐκοῦν ἀντίδοσις γίνεται, καὶ ὁ μὲν πίνει, ὁ δὲ τὸ γήρας ἀποδύεται, προσεπιλαβὼν, ὡς λόγος, τὸ τοῦ ὄνου δίψος.

Τί οὖν; ἐγὼ τοῦ μύθου ποιητῆς; ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποιμι, ἐπεὶ καὶ πρὸ ἐμοῦ Σοφοκλῆς ὁ τῆς τραγωδίας ποιητῆς, καὶ Δεινόλοχος ὁ ἀνταγωνιστῆς Ἐπιχάρμου, καὶ Ἴβυκος ὁ Ῥηγῖνος, καὶ Ἀριστίας καὶ Ἀπολλοφάνης ποιηταὶ κωμωδίας ᾄδουσιν αὐτόν.

Aelian. N. A. VI 51, ed. Hercher

459

ὄνου παράκυψις

Κεραμεῖς τις ἔτρεφε πολλὰς ὄρνιθας ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ. ὄνος δὲ παριὼν, ἀκολουθοῦντος ἀμελῶς τοῦ ὄνηλάτου, παρακίψας διὰ τῆς θυρίδος ἀνεσώβησε τὰς ὄρνιθας· αἱ δὲ ἀναπτᾶσαι¹ καὶ τὰ ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ συνέτριψαν σκεύη. ὁ τοῖνον κύριος τοῦ ἐργαστηρίου ἐπὶ κρίσιν ἤγε τὸν ὄνηλάτην. ἐρωτώμενος δὲ ἐκεῖνος ὑπὸ τῶν ἀπαντῶντων² τίνος κρίνοιτο, ἔλεγε “παρακίψεως ὄνου.”

Zenob. V 39 (CPG I, p. 137); rem eisdem fere verbis narrat Suidas s. ὄνου παρακίψεως ¹ αἱ δὲ ἀναπτᾶσαι *cod. C om. libri meliores et Suidas, qui infra habet συνέτριψε* ² ἀπάντων *codd., corr. Valckenaer et Suida*

460

ὄνου σκιά

Λέγειν δὲ ποτε κωλυόμενος [sc. ὁ Δημοσθένης] ὑπ' Ἀθηναίων ἐν ἐκκλησίᾳ βραχὺ ἔφη βούλεσθαι πρὸς αὐτοὺς εἰπεῖν. τῶν δὲ σιωπησάντων, “νεανίας” εἶπε “θέρους ὥρᾳ ἐμισθώσατο ἐξ ἄστεος ὄνον Μέγαράδε· μεσοῦσης δὲ τῆς ἡμέρας καὶ σφοδρῶς φλέγοντος τοῦ ἡλίου, ἐκάτερος αὐτῶν ἐβούλετο ὑποδύεσθαι ὑπὸ τὴν σκιάν· εἶργον δ' ἀλλήλους, ὁ μὲν μεμισθωκέναι τὸν ὄνον, οὐ τὴν σκιάν λέγων, ὁ δὲ μεμισθωμένος τὴν πᾶσαν ἔχειν ἐξουσίαν.” καὶ ταῦτ' εἰπὼν ἀπήει. τῶν δ' Ἀθηναίων ἐπισχόντων καὶ δεομένων πέρας ἐπιθεῖναι τῷ λόγῳ, “εἶθ' ὑπὲρ μὲν ὄνου σκιᾶς” ἔφη “βούλεσθε ἀκούειν, λέγοντος δὲ ὑπὲρ σπουδαίων πραγμάτων οὐ βούλεσθε;”

Plut. Vit. X Oral. 848a

461

Ὄφθαλμοὶ καὶ στόμα

Ἄλλὰ μὴν τοιοῦτον πεπόνθατε οἷον Αἰσωπος ἔφη τοὺς ὀφθαλμοὺς παθεῖν, ἐπειδὴ ἑαυτοὺς μὲν ἐνόμιζον πλείστου εἶναι ἀξίους, τὸ στόμα δὲ ἐώρων ἀπολαῦν τῶν τε ἄλλων καὶ δὴ τοῦ μέλιτος ἡδίστου ὄντος. οὐκοῦν ἡγανάκτουν τε καὶ ἐμέμφοντο τῷ ἀνθρώπῳ. ἐπεὶ δὲ αὐτοῖς ἐνῆκε τοῦ μέλιτος, οἱ δὲ ἐδάκνοντό τε καὶ ἐδάκρυνον καὶ δριμύ καὶ ἀηδὲς αὐτὸ ἡγοῦντο.

Μὴ οὖν καὶ ὑμεῖς ἐπιζητεῖτε γεύσασθαι τῶν ἐκ φιλοσοφίας λόγων, ὥσπερ ὀφθαλμοὶ μέλιτος· ἔπειτα οἶμαι καὶ δακνόμενοι δυσχερανεῖτε, καὶ φήσετε ἴσως οὐδαμῶς φιλοσοφίαν εἶναι τὸ τοιοῦτον, ἀλλὰ λοιδορίαν καὶ βλάβην.

Dio Chrysost. Or. XXXIII 16, ed. G. de Budé

462

Πένθος γέρας

Φασὶ τίνα τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων εἰσιόντα πρὸς Ἀρσινόην τὴν βασίλισσαν πενθοῦσαν τὸν υἱὸν τοιούτῳ χρήσασθαι λόγῳ, φάμενον ὅτι καθ' ὃν χρόνον ὁ Ζεὺς ἔνεμε τοῖς δαίμοσι τὰς τιμὰς, οὐκ ἔτυχε παρὸν τὸ Πένθος, ἥδη δὲ νενεμημένων ἦλθεν ὕστερον. τὸν οὖν Δία, ὡς ἡξίου καὶ αὐτῷ τιμὴν δοθῆναι, ἀποροῦντα διὰ τὸ ἤδη καταναλῶσθαι πάσας τοῖς ἄλλοις, ταύτην αὐτῷ δοῦναι τὴν ἐπὶ τοῖς τελευτήσασι γιγνομένην, οἷον δάκρυα καὶ λύπας. ὥσπερ οὖν τοὺς ἄλλους δαίμονας, ὑφ' ὧν τιμῶνται, τούτους ἀγαπᾶν, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸ Πένθος. “ἐὰν μὲν οὖν αὐτὸ ἀτιμάσης, ὦ γύναι, οὐ προσελεύσεται σοι· ἐὰν δὲ τιμᾶται ὑπὸ σοῦ ἐπιμελῶς ταῖς δοθείσαις αὐτῷ τιμαῖς, λύπαις καὶ θρήνοις, ἀγαπήσει σε καὶ ἀεὶ τί σοι παρέσται τοιοῦτον ἐφ' ᾧ τιμηθήσεται συνεχῶς ὑπὸ σοῦ.”

Plut. Consol. ad Apoll. 19 (112 A). Φασὶ γάρ *Plut.*

463

Πίθηκοι ὀρχησται

Λέγεται δὲ καὶ βασιλεὺς τις Αἰγύπτιος πιθήκους ποτὲ πυρριχίζειν διδάξαι καὶ τὰ θηρία—μιμηλότατα δὲ ἐστὶ τῶν ἀνθρωπίνων—ἐκμαθεῖν τάχιστα καὶ ὀρχεῖσθαι, ἀλουργίδας ἀμπεχόμενα καὶ προσωπεῖα περικείμενα· καὶ μέχρι γε πολλοῦ εὐδοκιμεῖν τὴν θέαν, ἄχρι δὴ τις θεατὴς ἀστεῖος κάρυα ὑπὸ κόλπον ἔχων ἀφήκεν ἐς τὸ μέσον. οἱ δὲ πίθηκοι ἰδόντες καὶ ἐκλαθόμενοι τῆς ὀρχήσεως, τοῦθ' ὅπερ ἦσαν, πίθηκοι ἐγένοντο ἀντὶ πυρριχιστῶν, καὶ ξυνέτριβον τὰ προσωπεῖα καὶ τὴν ἐσθῆτα κατερρήγγον καὶ ἐμάχοντο περὶ τῆς ὀπίρας πρὸς ἀλλήλους· τὸ δὲ σύνταγμα τῆς πυρρίχης διελέλυτο καὶ κατεγελάτο ὑπὸ τοῦ θεάτρου.

Lucian. Piscat. 36

464

Πίθηκοι πόλιν οϊκίζοντες

Οἱ πίθηκοι συνελθόντες ἐβουλευίνοντο περὶ τοῦ χρῆναι πόλιν οἰκίζειν, καὶ ἐπειδὴ ἔδοξεν αὐτοῖς, ἡμελλον ἄπτεσθαι τῇ ἔργου. γέρων οὖν πίθηκος ἐπέσχεεν αὐτούς. εἰπὼν ὅτι ῥᾶον ἀλώσσονται περιβόλων ἔντος ἀποληφθέντες.

Hermog. Progm. 1 (Spengel, Rhet. Gr. II p. 3)

465

Ποιμὴν καὶ μάγειρος

Ποιμὴν ἀνὴρ καὶ μάγειρος ἐβάδιζον ἄμφω κοινὴν ὁδόν. ἰδόντες δὲ ἐκ ποιμνης ἄρνα εὐτραφῇ πλανώμενον, ἀπολειφθέντα τῶν συννόμων, ὥσαντο ἐπ' αὐτὸν ἄμφω. ἦν ἄρα τότε ὁμόφωνα καὶ τὰ θηρία τοῖς ἀνθρώποις. ἐρωτᾷ ὁ ἀμνός, τίς ὡς ἐκάτερος ἐθέλει αὐτὸν μεταχειρίσασθαι καὶ ἄγειν. ὡς δὲ ἐπίθετο τὰληθῆ αὐτά, τὴν ἀμφοῖν τέχνην, φέρων ἑαυτὸν ἐπιτρέπει τῷ ποιμένι· “σὺ μὲν γὰρ δῆμιός τις εἶ καὶ μισαιφόνος τῆς ἀρνῶν ποιμνης, τούτῳ δὲ ἐξαρκέσει, ἂν καλῶς τὰ ἡμέτερα ἔλθῃ.”

Max. Tyr. Or. XIX, ed. Hobein, p. 235

466

Πόρος καὶ Πενία

“Ὅτε ἐγένετο ἡ Ἀφροδίτη ἡστιῶντο οἱ θεοί, οἳ τε ἄλλοι καὶ ὁ τῆς Μήτηδος υἱὸς Πόρος. ἐπειδὴ δὲ ἐδείπνησαν, προσαιτήσουσα οἶον δὴ εἰωχίας οὔσης ἀφίκετο ἡ Πενία, καὶ ἦν περὶ τὰς θύρας. ὁ οὖν Πόρος μεθυσθεὶς τοῦ νέκταρος—οἶνος γὰρ οὐπω ἦν—εἰς τὸν τοῦ Διὸς κῆπον εἰσελθὼν βεβαρηνμένος ἠὔδεν. ἡ οὖν Πενία ἐπιβουλεύουσα διὰ τὴν αὐτῆς ἀπορίαν παιδίον ποιήσασθαι ἐκ τοῦ Πόρου, κατακλίνεται τε παρ' αὐτῷ καὶ ἐκύησε τὸν Ἔρωτα. διὸ δὴ καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἀκόλουθος καὶ θεράπων γέγονεν ὁ Ἔρως, γεννηθεὶς ἐν τοῖς ἐκείνης γενεθλίοις, καὶ ἅμα φύσει ἐραστὴς ὢν περὶ τὸ καλὸν καὶ τῆς Ἀφροδίτης καλῆς οὔσης. ἅτε οὖν Πόρου καὶ Πενίας υἱὸς ὢν ὁ Ἔρως ἐν τοιαύτῃ τύχῃ καθέστηκεν. πρῶτον μὲν πένης αἰεὶ ἐστὶ, καὶ πολλοῦ δεῖ ἀπαλός τε καὶ καλός, οἶον οἱ πολλοὶ οἶονται, ἀλλὰ σκληρὸς καὶ αὐχμηρὸς καὶ ἀνυπόδητος καὶ ἄοικος, χαμαιπετής αἰεὶ ὢν καὶ ἄστρωτος, ἐπὶ θύραις καὶ ἐν ὁδοῖς ὑπαίθριος κοιμώμενος, τὴν τῆς μητρὸς φύσιν ἔχων, αἰεὶ ἐνδεία σύνοικος. κατὰ δὲ αὐτὸν τὸν πατέρα ἐπίβουλός ἐστι τοῖς καλοῖς καὶ τοῖς ἀγαθοῖς, ἀνδρείος ὢν καὶ ἴτης καὶ σύντονος, θηρευτὴς δεινός, αἰεὶ τινας πλέκων μηχανάς, καὶ φρονήσεως ἐπιθυμητὴς καὶ πόριμος, φιλοσοφῶν διὰ παντὸς τοῦ βίου, δεινὸς γόης καὶ φαρμακεὺς καὶ σοφιστής· καὶ οὔτε ὡς ἀθάνατος πέφυκεν οὔτε ὡς θνητός, ἀλλὰ τοτὲ μὲν τῆς αὐτῆς ἡμέρας θάλλει τε καὶ ζῇ, ὅταν εὐπορήσῃ, τοτὲ δὲ ἀποθνήσκει, πάλιν δὲ ἀναβιώσκειται διὰ τὴν τοῦ πατρὸς φύσιν, τὸ δὲ ποριζόμενον αἰεὶ ὑπεκρεῖ, ὥστε οὔτε ἀπορεῖ Ἔρως ποτὲ οὔτε πλουτεῖ, σοφίας τε αὐ καὶ ἀμαθίας ἐν μέσῳ ἐστίν.

Plat. Conv. 203b-e, ed. Burnet “Ὅτε γὰρ Plato

467

Σάτυρος καὶ πῦρ

Τοῦ σατύρου τὸ πῦρ, ὡς πρῶτον ὤφθη, βουλομένου φιληῖσαι καὶ περιβαλεῖν, ὁ Προμηθεὺς "τράγος" ἔφη "γένειον ἄρα πενήσεις σύ γε;" καὶ γὰρ κάει τὸν ἀψάμενον, ἀλλὰ φῶς παρέχει καὶ θερμότητα καὶ τέχνης ἀπάσης ὄργανόν ἐστι τοῖς χρῆσθαι μαθοῦσι.

Plut. De Capienda ex Inimicis Utilit. 2 (88e-f) Τοῦ δὲ σ. *Plut.*

468

Σελήνη καὶ μήτηρ

Ἐφη γὰρ [sc. Κλεοβουλίνη] τὴν Σελήνην δεῖσθαι τῆς ἑαυτῆς μητρὸς ὅπως αὐτῇ χιτώνιον ὑφήνη σύμμετρον· τὴν δ' εἰπεῖν "καὶ πῶς σύμμετρον ὑφήνω; νῦν μὲν γὰρ ὁρῶ σε πανσέληνον, αὖθις δὲ μηνοειδῇ, τότε δ' ἀμφίκυρτον."

Οὕτω δὴ, ὦ φίλε Χερσία, καὶ πρὸς ἄνθρωπον ἀνόητον καὶ φαῦλον οὐδέν ἐστι μέτρον οὐσίας· ἄλλοτε γὰρ ἄλλος ἐστὶ ταῖς χρεῖαις διὰ τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς τύχας.

Plut. Sept. Sap. Conv. 14 (157a-b)

469

Ταῦρος ὑπὸ λέοντος ἀπατηθεὶς

Λέων ποτὲ ταῦρον ὁρᾷ· καὶ τροφῆς μὲν ἐρᾷ, τὰς δὲ τῶν κεράτων δειδίττεται προσβολάς.¹ καὶ τὸ φάρμακον εὐρών, οὐ θεραπεύει τὸ πάθος. νικᾷ μὲν αὐτὸν ὁ λιμός, καὶ τῷ ταύρῳ κελεύει συμπλέεσθαι, ἀλλ' ἐκφοβεῖ τῶν κεράτων τὸ μέγεθος. τέλος πείθεται τῷ λιμῷ, καὶ φιλίαν πλασάμενος εἰς ἀπάτην τὸν ταῦρον ὑπέρχεται. ὅπου γε² τὸ κακὸν πρόχειρον,³ καὶ τὸ ἀνδρείον πεφόβηται· κἂν ἴδῃ⁴ τὸ βίᾳ κρατεῖν οὐκ ἀκίνδυνον, τὸ λάθρα σοφίζεται. "ἐγὼ γοῦν" φησὶν "ἐπαινῶ σου τὸ καρτερόν, ὑπεράγαμαι τὸ κάλλος, ὅποῖος μὲν εἶ τὴν κεφαλὴν, ὅποῖος δὲ τὴν μορφὴν, ὅσος δὲ τοὺς πόδας, ὅσος δὲ τὰς ὀπλὰς· ἀλλ' ὅσον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρεις τὸ ἄχθος! περίελε γοῦν οὕτω ματαίαν ἐπιπλοκὴν, καὶ σοὶ καὶ κόσμος ἔσται τῆς κεφαλῆς, καὶ βάρους ἀπαλλαγὴ, καὶ πρὸς τὸ κρεῖττον μεταβολή. τί δὲ καὶ δεῖ σοὶ κεράτων, εἰρήνης οὐσης πρὸς λέοντα;"⁵ πείθεται τούτοις ὁ ταῦρος, καὶ τὴν ἐκ τῶν ὄπλων ἰσχὺν ἀποβαλὼν τῷ λέοντι λοιπὸν εὐχείρωτος ἦν καὶ δεῖπνον ἀκίνδυνον.

Οὕτω τὸ πείθεσθαι τοῖς ἐχθροῖς μετὰ τῆς ἀπάτης φέρει καὶ κίνδυνον.

Nicéphorus Basil. apud Walz., Rhet. Gr. I 423 sq.

¹ προσβολάς *Allatius Var. Gr. Soph. et Rhet. (Romae 1641, pp. 125 sqq.)* προσβολάς (*cod. Par.*) *Walz* ² γὰρ *Allat. (teste Coraë)* ³ πρόδηλον *cod. Par.* ⁴ ἴδοι *Walz* *sine adnot.* ἴδῃ *Coraë, Halm* ⁵ λέοντος *Furia* -τας *Halm*

470

Τέττιγες

Λέγεται δ' ὡς ποτ' ἦσαν οὗτοι (sc. οἱ τέττιγες) ἄνθρωποι, τῶν πρὶν Μούσας γεγενῆσθαι. γενομένων δὲ Μουσῶν καὶ φανείσης ᾧδης οὕτως ἄρα τινὲς τῶν τότε ἐξεπλά-

γησαν ὑφ' ἡδονῆς, ὥστε ῥδοντες ἡμέλησαν σίτων τε καὶ ποτῶν, καὶ ἔλαθον τελευ-
τήσαντες αὐτοὺς· ἐξ ὧν τὸ τεττίγων γένος μετ' ἐκεῖνο φύεται, γέρας τοῦτο παρὰ
Μουσῶν λαβόν, μηδέν τροφῆς δεῖσθαι γενόμενον, ἀλλ' ἄσιτόν τε καὶ ἄποτον εἰθὺς
ῥδειν, ἕως ἂν τελευτήσῃ, καὶ μετὰ ταῦτα ἐλθόν παρὰ Μούσας ἐπαγγέλλειν τίς
τίνα αὐτῶν τιμῇ τῶν ἐνθάδε.

Plat. Phaedr. 259 b-c

471

Φθεῖρες καὶ γεωργός

Φθεῖρες γεωργὸν ἀροτριῶντα ὑπέδακνον· ὁ δὲ δις μὲν τὸ ἄροτρον μεθεῖς τὸν χιτω-
νίσκον ἐκάθηρεν. ὥς δ' αὖθις ἐδάκνετο, ἵνα μὴ πολλάκις ἀργοίῃ, τὸν χιτωνίσκον
ἔκαυσεν.

Κάγώ τοῖς δις ἡττημένοις παραινῶ, τρίτου πυρὸς μὴ δεθῆναι.

Appian. Bell. Civ. I 101

ADDENDVM

'Αλώπηξ καὶ γηπόνος

- 'Εν ἀμπέλοις γέροντος ἀνδρὸς γηπόνου
κατοικίαν ἔπηξε κερδῶ τις πάλαι.
αὕτη κατεσθίουσα νυκτὸς τὰς ῥᾶγας,
τῆς ἡμέρας ἔμιμνεν ἐν κοίλῳ τόπῳ,
5 φόβῳ προσιζάνουσα καὶ κεκρυμμένη.
ἐλὼν δὲ ταύτην τοῖς λύγοις ὁ γηπόνος,
ἔτυπτεν, ἐσπάραττεν, ἐστρόβει θλίβων.
"ἀλλ' οὐ προσῆλθον εἰς λύμην τῶν βοτρυῶν"
ἔφασκεν ἡ δύστηνος, "ἀλλ' ἴν' αὐτόθι
10 ἅπαν ἀποτρέποιτο κνωδάλων γένος."
ὁ γοῦν γέρων ἔτυπτεν αὐτὴν ἀσκέτως,
ἕως νεκρὰν τέθεικε τὴν παναθλίαν.

*E cod. Brancacciano apud F. Sbordone in Rivista Indo-Greco-Italica XVI (1932),
p. 38*

PARS SEXTA

FABVLARVM SYLLOGE QVAE SYNTIPAE
NOMINE INSCRIBITVR

FABVLARVM SYLLOGE QVAE SYNTIPAE NOMINE INSCRIBITVR

PRAEFATIO

Fabulas duas et sexaginta quae Syntipae nomine innotuerunt primus et solus edidit Christianus Fridericus Matthaei in libello qui prodiit Lipsiae a. 1781;¹ unde descriptae sunt apud Coraën hic illic² omnes praeter f. 54, quam consulto ille omisit, et apud Furiam septendecim,³ quarum invicem quattuordecim, addita una ex Coraë, sine ulla Syntipae ubi debebat facta mentione, rarae nantes, ut ita dicam, non bene apparent nec facile agnoscuntur in libro Halmiano.⁴

Duobus Matthaei usus est exemplaribus manu scriptis, quae ambo uno codice Mosquensi, olim nr. 285 et 298, hodie 436 continentur.⁵ Quorum exemplarium alterum, quod B vocamus (cod. 1 apud Matth.), legitur in foliis 232^v–246^v et scriptum esse potuit, me iudice, saeculo decimo quarto exeunte; alterum, quod est A apud nos (cod. 2, Matth.), incipit a folio 531 et dicitur esse saeculi decimi quinti. Paginarum codicis B simulacra habeo ad manum phototypica, sed A non vidi; eius ergo lectiones mihi colligendae erant ex editione Matthaeiana, ac maximam quidem partem ex silentio, quotiens ille aut lectiones codicis B a textu suo diversas notaverat, aut nulla facta adnotatione eadem typis mandaverat quae exhibet aut B aut M. Est sane ubi scripturam codicis A distincte notet editor, sed non ita saepe. Nihil igitur accuratius de codicis A proprietatibus affirmare possum; attamen confido quae infra de eius testimonio retulerim in re summa non longe a vero recedere. Sero animadvertit Matthaei praeter duo illa Mosquensia aliud exstare nostri libelli exemplar in codice Augustano Bibliothecae Regiae Monacensis, qui hodie numerum habet 525 (M); cuius

¹ *Syntipae Philosophi Persae Fabulae LXII Graece et Latine, ex duobus codicibus Mosquensibus primum edidit et animadversiones adiecit C. F. Matt., litterarum humaniorum in Univ. Caesarea Mosquensi professor publicus ordinarius. Accesserunt scholia inedita Porphyrii aliorumque ad Iliados Homeri Ω et notitia variorum codd. mss. Lipsiae 1781. 8vo pp. 148.*

² Vide indicem fab. Synt. in eius editione p. 478.

³ Hae sunt deinceps, pp. 135 sqq.: Synt. 4, 6, 11, 13, 14, 17, 19–21, 28, 30, 32, 38 45, 48–50.

⁴ Halmii f. 40 = Synt. 17, 43b = 14, 51 = 45, 53 = 48, 65b = 62, 131 = 20, 163 = 49, 164 = 21, 165 = 6, 191b = 32, 219 = 19, 230 = 38, 318 = 30, 380 = 4, 395 = 11.

⁵ Cf. supra p. 31, ubi hic codex in Vita Aesopi edenda designatur littera S. Descriptionem plenam invenias aut in catalogo quem confecit ipse Matthaei (Lipsiae 1805) sub codice 285, aut apud Vladimir in *Sistematicheskoe Opisanie Rukopisei Moskovskoi Sinodal'noi Bibl.* Mosquae 1894, cod. 436. Continet secundum Matth. 'varios libellos variis temporibus scriptos et deinde in unum volumen collectos'. Mosquam allatus est codex saec. xvii^{mo} e monasterio Athoo Iberorum. Cf. *Text Trad.* 202; *Studies* 185 sqq., ubi fusius egi de insigni librorum popularium catena quae communis est codd. intime cognatis S et M.

lectiones ille, quatenus ad has fabulas pertinent, tandem publici iuris fecit in libro quem inscripsit *Varia Graeca*, Mosquae 1811, pp. 276–280. Addit hunc codicem utroque Mosquensi “multo esse meliorem et praestantiorē, utpote saec. xiv in charta bombycina a viro docto et diligenti scriptum”.⁶ Haec Matthaei. De nexu et fide codicum M, A, et B, quorum maxima auctoritas, accuratius infra dicendum erit, nunc breviter de ceteris.

Accedit cod. Vind. phil. Gr. 166, saec xvi, lacunosus,⁷ (V), qui nihil aliud est, si quid video, nisi apographon codicis M. Nam ubique fere cum eo facit contra AB; et, sicubi discrepat ab eo, semper aut solus errat, aut unicam aliquam adfert nullius pretii vocem vel locutionem, quales solent plerique ad arbitrium suum inducere nonnumquam librarii, utique in talibus libris—velut *εἰσελθοῦσα* V pro *εἰσελήλυθεν* MAB in f. 5, *ἀφαρπάσαι* pro *ἀρπάσαι* (MAB) 9, *οὖν* pro *καὶ* (MAB) 16, *φέρεσθαι* pro *ἐπιφέρεισθαι* (MAB) 55, etc.⁸—

⁶ Cf. *Text Trad.* 200; *Studies* 185 sqq. et Tab. V; Ign. Hardt, *Catalogus Codd. MSS. Bibl. Reg. Bavaricae*, V 299 sub cod. 525: “Bombycinus, in assere, corio albo textus et aere clausus, in 4to . . . caractere minutissimo et nitidissimo, in foliis 176, atramento pallido, oris laceris, saec. xiv, signatus p. 75 n. 2, pessime conservatus” . . . ib. p. 315: “In folio I asseri annexo haec leguntur: ‘Ἡ ἀγία τριάς βοήθει μοι τῷ σῶ δούλῳ, βροτῶν ἀπάντων οἰκτίστῳ πρωτοταβελλαρίῳ καὶ χαρτοφύλακι τῆς τραπέζουντιων ἀγιωτάτης μπρόλεως, καὶ ταῦτα γράφοντι σὺν τῇδε τῇ δέλτῳ ἀνδρέα βυζαντλεῖ [I. -φ] τῷ λιβαδηνῷ, καὶ οἱ ἐντυγχάνοντες εὐχεσθε ἂν μοι σωτηρίας τυχεῖν αἰδέσθω.’” Exaravit ergo hunc librum Andreas Libadenus Trapezuntius, qui floruit ad medium saec. xiv^{um}. De eo vide Krumbacher *Byz. Lit.*² 422. Fugit Hardtium, nempe quod foliorum ordo nonnumquam male turbatus est, inesse porro huic codici (f. 51–66) celeberrimam illam de Syntipa et septem sapientibus historiam, cui titulus alibi ferme est *Βιβλος Συντίπα τοῦ Φιλοσόφου*, mutilam quidem in initio, sed tamen eo maioris pretii, quod textum praebeat huius libri velut primarium, multo sane illa vulgari eiusdem retractatione quam edidit Boissonade meliorem, et eundem, ecce, quem habemus in codice Mosquensi. Textum Monacensem repperit aliquando et in lucem protraxit A. Eberhard (*Fab. Rom. Gr. Conscr.*, 1872, pp. 136–136). Integram eandem recensionem pristinam ediderunt V. Jernstedt et P. Nikitin, nisi codicibus Mosq., Mon., et Vaticano 335, sub titulo *Mich. Andreopuli Liber Syntipae*, Petropoli 1912 (= *Mémoires de l'Académie Impériale des Sciences. VIIIe Série. Classe hist.-philol. Vol. XI no. 1*). Huius libri prooemium, quod unus servavit cod. Mosq., tale est ex parte (vide Jernstedt-Nikitin, vel Eberh.):

Τοῦ μυθογράφου Συντίπα κατὰ Σύρους,
μᾶλλον δὲ Περσῶν τοὺς σοφοὺς λογογράφους
αὕτη πέφυκεν ἣν βλέπεις δέλτος, φίλε.
ἣν καὶ συρικοῖς τοῖς λόγοις γεγραμμένην
εἰς τὴν παροῦσαν αὐτὸς ἐλλάδα φράσιν
μετήγαγόν τε καὶ γέγραφα τὴν βίβλον,
τῶν γραμματικῶν ἑσχατὸς γε τυγχάνων
Ἀνδρεόπῳλος Μιχαήλ, Χριστοῦ λάτρης,
ἔργον τεθεικῶς προστεταγμένον τόδε
παρὰ Γαβριὴλ τοῦ μεγιστάνων κλέους
δοῦκὸς σεβαστοῦ πόλεως μελωνύμου [Melitene] . . .

⁷ Desunt fabulae 3, 6, 7 et epimythia f. 5, 40, 41. Fabulae continentur foliis 152–166.

⁸ Similiter *πικρὸν ὕδωρ* pro *ὕδ. π.* 10. 1; *ἀποδράσαιμι* pro *διαδρ.* 12; *καὶ* pro *οἱ* 27; *ἀπαγαγὼν* ininus feliciter pro *ἀπάγων* 52.1; *ἀπάρας* pro *ἐξάρας* 51. Solus ac falso scribit librarius *ἀριθμοῦμενος* in 4, *κακίας* pro *κακῶς* in 9, *τέλος* pro *ἔλος* 15, et alia quaedam eiusdem farinae non multa. Textum semel libere refinxit in f. 55 (*καθόσον-περιείχετο*), ubi quae mutat corrumpit.

aut, quod fit saepius, correctiones scripturae codicis M adhibet tam leves tamque faciles inventu atque perspicuas, ut dubitare non possis quin eas omnes de suo invenerit ipse librarius, etiam illas perpaucas quas pariter exhibent A et B, scilicet: *κρείττων* recte VB (et A?) pro *κρείττον* falso M in f. 8 ad finem; *πίθηκε* recte VAB pro *άλώπεκε* aperte falso in M (ubi hanc vocem lineola obducta del. eadem manus sine corr.) in f. 14; *παρά* recte VAB pro *περί* aperte falso M in f. 24; *ἐπαχθής* recte VA, *-eis* perperam M, *παχθής* peius B in f. 47; *προσγενήσεται* recte VAB, *προσγένοιτο* difficilior M in f. 62.⁹

Quid haec cum memoria codicum? Nihil, ut opinor; non magis quam tales minutiae quae sunt *διαμάχεσθαι* falso VB pro *-εσθε* MA in 22, *ἐλευθερώσης* VB pro *-εις* MA in 26, *ἄρης* VB pro *ἄρεις* M in 45. Qui scripsit codicem V raro peccat in rebus orthographicis, sed cum peccat, haudquaquam mirari debemus sicubi casu concurrat cum B, cuius scriptura passim eiusmodi vitiis abundat. At errorem, en incohatum, exhibet librarius in initio fabulae 51, ubi primo lectionem codicum AB *γαλαῖς καὶ μυσί ποτε* scribere voluisse videtur, deinde deletis litteris *καὶ πο* (sic), scripta relinquit *γ. ποτὲ καὶ μ.* = M. Neque id quidem quicquam habet significationis; namque verborum ordo *γ. ποτε καὶ μ.* (M) satis erat inopinatus, contra ordo *γ. καὶ μ.* adeo solitus ac naturalis ut paene difficile esset ita non scribere. Accedit quod eiusdem fasciae errorem fecit idem scriba in epimythio f. 60, ubi etiam certius apparet eum scripturae suae nullum praeter se ipsum habuisse auctorem: scribit enim *οὗτος δηλοῖ*¹⁰ *ὁ λόγος παριστᾷ* pro *οὗτος ὁ λ. π.* (MAB). Quibus rebus perpensis satis mihi probabile videtur descriptum esse codicem V e codice M.

Codicem Athoum 1025, saec. xv, mihi ut inspicerem non contigit. Quae pauca de eo referre possum pendent e descriptione brevissima quam dedit Lambros in catalogo suo¹¹ I p. 90: φ. 58a. “*Συντίπα τοῦ φιλοσόφου, ἐκ τῶν παραδειγματικῶν αὐτοῦ λόγων.*” *Ἀρχεται.* “*Ὀνος ἀκούσας φωνῆς τέττιγος ἠδέως αὐτῇ ἐπετέρπετο.*” Τέλ. “*ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ κυνῶν ἔσομαι δακνόμενος. Ὡς εἰ καὶ τὸν σκαιὸν ἄνθρωπον . . .* [intercedunt folia 75a–76b!] *τιμήσειέ τις καὶ δεξιώσαιο . . .*” Desinit igitur libellus in fabula 56, eaque manca, neque satis constat utrum omnes habeat turbato vel ignoto ordine fabulas, necne. Ex variis eius lectionibus, quas habemus duas, patet textum magis esse cum M cognatum quam cum AB: *φωνῆς—ἐπετέρπετο* MVA et Athous,

⁹ Eodem corrigendi studio scribit V in f. 15 *ἐπιστάντες θηρευταὶ* pro *ἐπίστανται θ.* καὶ MAB; 16, *ἐγένετο* pro *ἐγίνετο* MAB; 18, *κατατετόλμηκε* pro *κατετόλμηκε* MAB; 24. 2 *κατεβίβρωσκε* pro *καταβέβρωσκε* M, *καταβέβρωκε* AB (quo correctae est scriptura cod. M, non script. codd. AB); 37.1 *λέων τις γεράσας* pro *λ. γ. τις* MAB; 61 ad fin. *διελέγχει* pro *δηλοῖ διελέγχων* M, *ἐλέγχει* AB. In f. 38, M falso, sed consulto, bis ponit nomen generis fem. *λύκαινα* contra AB (*λύκον*) et libros Syriacos (masc. *diba*); sed imprudenter idem M admittit participium *στραφεῖς*, quod V, contra omnem codd. memoriam correxit in *-εῖσα*.

¹⁰ Sic (i.e. *οὗτος δ.*) incipit epimythium alibi in M octiens ac quadragens.

¹¹ Spyridon P. Lambros, *Catalogue of the Greek MSS on Mount Athos*, Cambridge 1895 (græce).

φωνήν—ἐξετέρπετο B; τῇ πόλει ταύτῃ MV et Athous, τῇδε τῇ πόλει AB. Ceterum imperfectam hic esse fabularum Syntipearum seriem, et e fontibus recentioribus depromptam, eo facilius crediderim, quod insunt in eodem codice, praeter alia excerpta satis brevia, etiam fabulae Aesopeae per-paucae numero e recensione Planudea haustae, neque haec quidem in unum locum coactae, sed trifariam dispersae in folia 46a–48b, 56a–57b, 76b.¹²

Iam ad eos codices revertor quibus solis nitamur necesse est, sc. MAB. Atque hoc quidem in primis tenendum, duplicem esse eorum memoriam et alia via M, alia AB ab archetypo communi esse deductos. Etenim eis discrepantibus veram lectionem invenies modo hic modo illic, paulo saepius fortasse in AB quam in M, numquam fere in singulis A aut B sine M. Codices autem A et B tam multa secum communia habent, quae distent ab M, ut dubitari nequeat quin ambo originem duxerint ab eodem exemplari. Quotiens vero inter se dissident A et B, saepissime cum M consistit A, perraro B; unde iure statuere possis multa vel errasse vel novasse scribam codicis B, perpauca A—id quod ex ipsis lectionibus perspectis satis lucide apparet.¹³ Sed quo facilius cernas quae sit horum codicum inter se diversitas simul et nexus, accipe sis pauca exempla, ex quibus discere licet totam rationem:

Fab. 15, ἐπίστανται falso pro ἐφ-MAB; 18, κατετόλμηκε perperam MAB.

Fab. 3 in epim., οὗτος recte M, ut solet (vide infra), ὁ μῦθος AB; 5, ἐκβιβρώσκειν recte M, καταβ- AB; 9, τῷ δυνατωτέρῳ ἑαυτοῦ recte M, τῷ δυνατῷ (-το B) ἑαυτὸν (-ων B) AB.

Fab. 11, θρηνοῦντες recte AB, om. M; 19 in epim., πρὸς—ἐκπίπτωσι recte AB, πρὸς—ἐκπ. μὴ ἐπαινεῖν χρή M; 38, λύκον recte AB, λύκαιναν M.

Fab. 8 in epim., τῆς ἀλογίας καὶ προπετείας M, τῆς ἀλογίστου σπουδῆς καὶ ταχυτήτος AB: utrum rectius sit vix sciri potest, malim AB.

Fab. 1, φωνήν—ἐξετέρπετο B, φωνῆς—ἐπετέρπετο AM; 2, καὶ—ἔφη necessario AM, om. B; 4, κατηγιώντο AM, κατεμέμφοντο B; ib. ὠφελουμένους recte AM, ὑφελμένους B; 7, τόπῳ ἐνὶ ἐν παραβύστῳ ἀπεκρύβη AM, τ. τινι παραβύστῳ ἐναπεκρύβη B, per corr.

Fab. 13, καταφρονοῦντες MB, περιφρονοῦντες A; 15, ἐνεκαυχώμην MB, ἐκαυχώμην Matth. (= A?); 50, ἔφη MB, εἶπε A.

Hactenus de codicum condicione. Quod ad munus editoris attinet, haud pauci sunt loci ubi discrepantibus inter se M et AB, et scripturas varias exhibentibus utrimque satis rei grammaticae consentaneas, aliaque ex parte

¹² Dixi quondam (*Studies* 72), id quod dixisse paenitet, inesse in codice Marciano X 9, saec. xvi, quem raptim olim meis oculis percucurreram, fabulas aliquot Syntipeas; sed res me fefellit. Namque unam tantum habet hic codex, sc. Synt. 10, eamque in paraphrasi. Quae insequuntur fabulae quinque (fol. 125^v–126^v) sunt partim ex Aphthonio, partim e recensione Augustana (I) depromptae, omnes male foedatae.

¹³ Fieri potuit etiam—quod tamen dubito—ut plura intercederent exemplaria inter B et communem fontem quam inter eundem et A, sed non magni refert.

aeque probabiles, incertus manet ob id ipsum lectionum delectus et sine ratione habendus. Sane deest plerumque quo nixus alteri alterum testem anteponas. Attamen praesto sunt nobis interdum duo indicia antea non usurpata, quibus freti nonnumquam pro certo, alias non sine quadam recti specie inter vera ac falsa diiudicare possimus. Ante omnia tenendum est has fabulas graece versas esse e textu Syriaco, cuius varia exstant hodie exemplaria partim inedita; deinde veri simillimum esse eundem interpretem has quoque fabulas vertisse qui narrationem de Syntipa et de septem sapientibus ad finem saeculi xi e lingua Syriaca in Graecam translulerit, Michaellem Andreopulum dico. Quae cum ita sint, eam semper lectionem praetulimus atque in textum recepimus, quaecumque aut plane propius accedat ad sensum vel etiam ad formam scripturae Syriacae, aut cum aliqua ex eis proprietatibus scribendi congruat, quas exhibet ipse Andreopulus in narratione de septem sapientibus reddenda.

Quae ratio quemadmodum adhiberi possit, paucis exemplis illustrabo: Formulam *οὗτος δηλοῖ* in epimythiorum initiis, contra omnem scriptorum Graecorum consuetudinem, octies et quadragies ponit librarius codicis M, id quod optime atque conspicue quadrat in formulas Syriacas *hade malpa* (hoc docet), *maud'a den hade* (hoc autem indicat), *hade luqbal* (hoc est adversus vel ad) etc., in quibus ne semel quidem legitur 'fabula' (*mathla*), vel par vox, sed semper 'hoc' tantum vel (perraro) 'sic'; reiciendae sunt igitur his locis lectiones codicum AB, *ὁ μῦθος (λόγος) δηλοῖ* et similia. Fab. 11, *θρηνοῦντες* recte AB, adstipulantibus libris Syriacis; *om.* MV. Fab. 38, *λύκαινα* MV, *λύκος* AB = Syr. *diba* (masc.); ergo scribendum *λύκος* cum AB.

Fab. 8, *τοῦ ζῆν ἀπερρήγνυτο* (*ἀπορρήγνυται* B) AB, *τοῦ ζ. ἀπεστέρητο* MV; idcirco recipienda est lectio cod. A, quod apud Andreopulum cum *τῆς ζωῆς* quinquies iungitur aliqua forma verbi *ἀπορρήγνυμι*, nusquam verbum *ἀποστερέω*.¹⁴ Cf. Synt. fab. 58. Fab. 54, *φαλλός* MV; *ἰθίφαλλος* AB, quod quater usurpat Andr. p. 64, nusquam *φαλλός*. Fab. 6, *ποῦ σου ἡ προλαβεῦσα ἰσχὺς* MAB. De voce *προλαβεῦσα*, cuius vim omnino neque ipse intellexit neque Schneiderus, quem citat, multus est Halm in praefatione sua pp. viii sq., qui scribendum putat *προσβαλοῦσα*. Sed frustra. Namque hoc loco reddenda erant ea quae legimus in libris Syriacis: *ubi est vis ista, quae tibi paulo fuit ante*; et participium *προλαβών*, — *οὔσα*, eodem sensu, sc. *prior* vel *antecedens*, ter legitur apud Andreopulum (pp. 74, 103); cf. *προλαβόντως* in f. 18.

Sed in variis lectionibus disceptandis deesse plerumque fateor huiusmodi indicia. Ad Andreopuli consuetudinem dicendi, quatenus ea nobis in singulis definiri potest (vide infra), saepius admodum conformantur lectiones

¹⁴ Ut M hoc loco, sic etiam ille qui textum primarium Andreopuli retractavit apud Jernstedt p. 19.25 *τῆς ζωῆς ἀπορρήξει* mutavit in *τ. ζ. ἀποστερήσει*. Idem aliis locis alia verba pro *ἀπορ.* substituit, semel retinuit.

familiae AB quam quas praebet M contrariarum. Quae res, si mihi iam eo tempore comperta esset, cum primum vel iterum vel tertium has fabulas retractarem, non M in lectionibus perquam dubiis altera alteri praefereendis quasi ducem essem secutus, id quod feci, sed, rationis causa dumtaxat, AB.¹⁶ Verum quidquid peccavi plenam utique dedi scripturam, meris vitiis exceptis, tam codicum AB quam codicis M, si non in ipso contextu, at certe in adnotatione; quod superest, non multum interesse mihi videtur. Denique monitum velim lectorem titulos fabularum nullos legi in codicibus manu scriptis; quos dedi ficti sunt omnes aut a me aut ab aliis.

Lectiones codicum Syriacorum latine redditae sat multis locis adpono, eo consilio, ut manifestum sit accurate legentibus quo modo e textu Syriaco pendere videatur Graecus interpres;¹⁶ quibusnam rebus Syrus ille falso nomine Iosipos plane propius accedat ad fabulas Graecas antiquiores recensione I et IV, unde suae ipsius manaverunt fabulae, quam Syntipas noster aliis locis soli Syro, hic sibi solus adstipulans;¹⁷ quae, quatenus et quemadmodum aliquando, sive in rebus ipsis, sive in verborum copia augenda succunda involvenda, novare videatur ille Syntipas-Andreopulus, grammaticorum se teste ἔσχατος γε τυγχάνων;¹⁸ denique quae lateant in libris Syriacis tam ineditis quam editis, quae respondeant tum locis quibusdam Syntipae obscuris vel aliqua de re insignibus,¹⁹ tum etiam singulis ceteroquin ignotae originis fabulis, quae sunt 4, 48, et, pro origine Syriaca, 18, 31, 33, 37, 49. Etsi non multum inter se differunt codices Syriaci, tamen nullus ex eis qui exstant hodie, quippe qui exarati sint omnes annis amplius quadringentis postea quam graece scripsit Syntipas personatus, talis examussum aut est aut esse potuit—qua crescunt incuria plerumque vel licentia id genus libri—qualis is fuit, sive fabularum spectas delectum

¹⁶ In historia de septem sapientibus eadem fere, ut videtur, inter codices M et Mosquensem (AB) intercedit ratio quae in nostris fabulis; Jernstedt et Nikitin (cf. supra adn. 6) p. iii: "Quorum trium codicum scripturis vel leviter perlustratis facile quivis videbit in duas classes eos ita discedere, ut alteram A [i.e. Mosq. 436] et B [Wat. 335] efficiant, alteram C [Mon. 525, noster M]. Quarum illam huic praefereendam duximus. Nam in C est ubi interpolatoris manum deprehendere liceat, cum ansa interpolationis ex A et B codicum scriptura pateat . . . Neque tamen negamus codicem C aliquot locis scripturas veras vel earum vestigia solum servasse atque in primis utilem esse ad prioris classis codicum, qui etiam ipsi plurimis inquinati sunt vitiis, dissensiones disceptandas . . . sicubi A et B inter se dissentiunt, is codex, qui lectionem aut manifesto veram aut verae propiorem praebet, semper fere codicem C habet sibi adstipulantem."

¹⁷ Vide, praeter ea quae supra de epimythiorum formulis exposui, adn. ad f. 3 (*templum Apollonis* soli Synt. et Syr.); 28 (κόραξ et *corvus* nusquam alibi); 46 (ἐν τινι σπηλαίῳ κτλ. et ὁ δὲ λύκος-ἐπίνοια, cf. supra f. 202); 52 (χοῖρον); 58 (στρουθός); 61 (λύκοι Synt. et Syr., κότες alibi; cf. supra f. 135); alia multa.

¹⁸ Vide adn. ad f. 3, 5, 18, 28, 32, 34, 39, 40, 52 (*dixit ei leo* etc., cf. f. 347), 53.

¹⁹ Vide adn. ad f. 1, 5, 6 (θηρευτής), 11, 21, 23, 24, 28, 31, 34, 35, 37, 39, 40, 48, ad init., 52, 53, 56, 58, 61. Andreopuli verba legas supra adn. 6.

²⁰ Adn. ad f. 5, 6, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 23, 28 (*fluxus* SB, cf. rec. I supra f. 133; velim consideres verba καὶ γὰρ—κατεβρώθη, quae desunt libris Syr. et ad vocem *corvum* supra in Syr., fortasse falso positam, spectare videntur), 34, 38, 41, 48, 50, 51, 55, 59.

sive ordinem sive scripturam, quo usus est paulo ante annum 1100 Graecus interpres. Id igitur nolim mireris, quod in quattuor fabulis, errantibus libris Syriacis, verum servat solus Syntipas, praesertim cum facile appareat uno quoque loco quaenam quomodo oriri potuerit in contextu corruptela.²⁰ De Graecis fontibus, unde haustae sunt fabulae eius libri Syriaci, e quo pendet noster Syntipas, ad tempus quam pote brevissime dixisse satis habeo, accuratius posthac de singulis in commentario, quem molior, rationem habiturus. Fabulae Syriacae quae respondent numeris apud Syntipam 1, 3, 5, 8, 14, 18, 22, 24, 27 (?), 32, 33 (?), 34–37, 39, 40, 42, 44, 46, 51, 53, 56–58, 60, 61 originem suam ducunt a recensione prima, quam integram in nostro corpore edidimus;²¹ fabulae 7, 12, 15–17, 20, 26, 28, 29, 43, 45, 47, 49 (?), 50, 52 aut e Babrio ipso manaverunt aut, quod plerumque veri similis, interdum paene certum videtur, ex una alterave ex eius paraphrasibus, quarum non omnes hodie supersunt; fabulae 9, 23, 55, 59 non satis constat utrum ad Babrium referendae sint an ad recensionem I; fabula 31 fortasse ex Aphthonio, 62 e Vita Aesopi (supra f. 387), ceterae originis incertae.

Fabulae Syntipeae quin sint e textu Syriaco translatae fortasse nemo posthac dubitabit qui attente ea perspexerit indicia quae iam supra notavi. Quae res cum ita se habeat, nihil iam restat causae cur in dubio haereas de Andreopulo interprete. Nam in archetypo codicum M et AB (Mosq. 436), ultra quem librum ne ipse quidem Andreopulus investigari potest, neque historia de Syntipa graece conscripta, legebantur hae fabulae statim ante historiam illam de Syntipa celeberrimam, quam graece verterat e lingua Syriaca se teste Andreopulus; atque si hae fabulae, id quod veri simillimum videtur, ut in Graecis codicibus sic etiam in exemplari Syriaco quo usus est Graecus interpres, iuxta historiam illam de Syntipa philosopho iam scriptae steterunt,²² quaeso, quisnam potius eas vertisse putandus est nisi

²⁰ Vide quae adnotavi ad fabulas 20, 35, 48. In f. 51 non tam in ipsis verbis erratum est quam in subiecto enuntiati male subaudiendo.

²¹ Vide quam infra adieci tabulam.

²² Liber Syntipae philosophi syriace exstat solum, quoad scio, in cod. Berolinensi Petermanni nr. 24 (saec. xv vel xvi), unde editus est ab Fr. Baethgen, *Sindban, Syrisch und Deutsch*, Lipsiae 1879, apud J. C. Heinrich. Qui codex continet, inter alia quaedam theologica, haec scripta nobis notatu dignissima: Folia 16^b–57^b, *Fabulae quas narravit Iosipos vir sapiens regi Nebuchadnezar*. Hae sunt K apud nos, de quo vide infra. Inter has fabulas, quae arabice scriptae sunt litteris Syriacis, in medio legimus fabulas Syriacas decem, quas duabus exceptis edidit A. Roediger in *Chrestomathia Syriaca*,² pp. 88–91; quarum invicem quattuor, nr. 4, 5, 6, 8 apud Roediger, ex eadem recensione Syriaca, sc. Iosipi, haustae sunt atque fabulae Syntipeae. Fabulae recensionis Arabicae, quam K vocamus, recentiores sunt Syriacis et partim ex eisdem (unde nomen Iosipi) petitaе, partim ex aliis translationibus Syriacis hodie, ut videtur, deperditis. Fol. 58^a–59^b *Sermo ad Animam*. Fol. 60^a usque ad finem, *Liber Syntipae Philosophi*. Quorsum haec? Ut in codicum Graecorum archetypo, sic etiam in unico qui exstat *Libri Syntipae* codice Syriaco, antecedunt illum librum, brevissimo sane intervallo, fabulae, etsi non ipsae Syntipearum sub nomine Iosipi prototypae, at certe fabulae quae partim ex eisdem derivatae sunt et idem servant scriptoris nomen Iosipi.

idem Andreopulus? Neque aliter iudicares, opinor, etiam si compertum haberemus eas ex alio nescio quo libro Syriaco esse petitas. Nomen Syntipas haud dubium est quin falso sit his fabulis praemissum in loco Iosipi, quo nomine eae passim apud Syros circumferebantur. Id autem quomodo factum sit, non aliter explicare possum nisi statuum defuisse in exemplari Syriaco primam huius libelli paginam, qua legeretur in titulo nomen Iosipi; deinde interpretem idcirco has fabulas Syntipae potissimum adscripsisse, scilicet per coniecturam, quia illum pro philosopho simul et fabulatore (*μυθουργός*, cf. supra adn. 6) haberet, et proxime sequi videret libellum cum Syntipae nomine insignem, tum etiam *παράδειγματικὸν λόγον* refertum.²² Neque desunt indicia quaedam per se pollentia, quibus solus fretus merito concludas, re vera defuisse in codice Syriaco, quo uteretur Graecus interpres, primam illam fabularum paginam. Namque incipit Syntipas ab ea fabula quae legitur tertia in libris Syriacis plerisque (ae. Berol. Sachau nr. 72 = A apud Hochfeld, SB, SC, SG), secunda autem in SS, quinta in SD ubi, ut in SS, turbatus est fabularum ordo. Hi omnes titulum exhibent *Μαθήματα Ἰωσήφ (Sophos SS)*. Sed deest hic titulus in codice Berol. Sachau nr. 336 (= B apud Hoch.), qui inscriptus est inepte *Porro scribimus fabulas aliquot de cuiusque generis animalibus*; et ecce idem codex solus inter omnes Syriacos ab eadem fabula incipit qua Syntipas, solus etiam priores duas fabulas, sicut Syntipas, omnino omittit. Hinc optime patet exstitisse quoddam codicum genus tralaticium e quo excidisset prima fabularum pagina; quorum in numero codicum mirum esset nisi et illud quoque fuisset exemplar, quo usus est Graecus interpres. Denique, quid quod Graecus ille in titulo suo non scribit simpliciter, puta, 'Syntipae Philosophi Fabulae Paradigmatica', vel simile quid, sed, consulto ut videtur, *Συντίπα τοῦ φιλοσόφου, ἐκ τῶν παραδειγματικῶν αὐτοῦ λόγων*? Nonne sensisse videtur aliquas deesse fabulas?

Iam si harum fabularum graecitatem cum ea comparaveris qua usus Andreopulus in historia de Syntipa philosopho graece vertenda, pauca invenies scribendi proprietates, easque saepe admodum singulae quae sunt utriusque libelli communes. Etsi mos est Byzantinorum voces undique ex scriptoribus antiquis collectas ita suis intertexere, quod dixit olim vir mihi amicissimus S. Peppink, "ineptire non monstrare doctrinam male digestam", attamen minime vel plures eundem exhibent verborum delectum atque sequuntur paria velim non tam in singulis quam in summa, neque obliviscendum historiae de Syntipa textum (Attendi quam fabulas, et aliam harum aliam illius retractatio textus Andreopuli paulo recentioris a Boissonade.

²² Cf. Andreopulum apud Jernstedt et Nikitin 107.7 *παράδειγμά τινος ἀλώπεκος*. De vocibus φιλόσοφουςque eius fort. ab ipso Andreopulo appositis, cf.

Particulae quaedam adverbiales: ἀρά γε, Synt. f. 53, septies occurrit apud Andr., ter in R. γοῦν sexties usurpat Synt., vicies et novies uterque Andr. et R. δῆθεν (praesertim ad nomina et adiectiva spectans, ut Synt. 36 ἐπὶ τινὰ δ. ἐμπορίαν, Andr. 26.7 τὴν δ. κόρην) duodecies Synt., octies Andr., bis R. εἴτα octies Synt., passim Andr. ὄντως quater Synt., novies Andr., semel R.

Singulae voces: ἀντέφησε (*respondit*) sexties Synt., decies uterque Andr. et R. διηλεκῶς bis Synt., bis Andr., nusquam R. εἰσέλευσις Synt. 51, Andr. 107.7 et 117.6. Verbum ἐπιφέρομαι pro φέρω usurpatum ter habet Synt. (49, 54, 55), octies Andr., semel R. ἰθύφαλλος Synt. 54, quater Andr. (p. 64), deest in R. ἱλλιγγιάω ter Synt., semel Andr. 25.14. μᾶλλον = *potius*, sensu pro collocatione suo et contextu saepius inopinato: Synt. 5, ἡ δὲ γαλῇ μᾶλλον ἐτέρπετο, i.e. non plus gaudebat, sed gaudebat potius quam dolebat. Synt. 29, ἰδὼν . . . ὁ ὄνος ἑαυτὸν μᾶλλον τῆς πολυμόχθου ἐμακάριζεν ὑπηρεσίας, i.e. sibi gratulabatur potius quam querebatur. Synt. 34, δόξαντος μᾶλλον τὸν ἄνδρα βούλεσθαι αὐτὸν ἐπὶ πλεόν καταβυθίσαι, i.e. potius velle altius submergere quam sublevare. Synt. 59, ὁ Ζεὺς ὀργισθεὶς μᾶλλον ἐπὶ τῇ αὐτῆς ἀπληστία . . . ὦτα ἠλάττωσεν, i.e. irascebatur potius quam propitius erat; similiter Synt. 25 et 50. Cf. Andr. 35, 4, παρὰ τοῦ σοφοῦ τὴν κακίαν μᾶλλον συμβούλου αὐτοῦ, i.e. malitia potius docti quam bono ministerio. Andr. 77, 11, σπινθήρας πυρὸς μᾶλλον ἀποτελοῦσιν, i.e. potius quam iacent frigida. Ibid. 85.9, συνῆκεν ὡς ὁ παῖς ὑπέγκειται μᾶλλον αὐτοῦ τῇ ἰδίᾳ φρονήσει, i.e. μᾶλλον ὁ παῖς ὑπ. ἑαυτοῦ ἢ αὐτὸς τοῦ παιδός. Ibid. 116.3, ὁ δὲ γε νεανίας . . . ἡγωνία μᾶλλον, i.e. dolebat potius quam gaudebat. Similiter Andr. 12.12, 13.12, 53.3; bis tantum in R. Porro velim animadvertas Andr. 32.6, κατὰ τῶνδε τῶν ἐχθρῶν σου μᾶλλον καὶ οὐ συμβούλων (—μᾶλλον ἢ simplicius R); ibid. 47.11, τῶν κοσμίων καθέστηκεν, οὐ μέντοι μᾶλλον τῶν ἀκολάστων (καὶ οὐ R, pro οὐ μ. μᾶλλον). ὁμοθυμαδόν (= πάντες ὁμοῦ) Synt. 60; Andr. 86.11, 90.8, 91.3; deest in R. Pronominis οὗτος casus obliqui saepe in utroque textu ponuntur pro αὐτοῦ, αὐτόν etc.; e.g. Synt. 5, ἡ ταύτης γλῶττα pro ἡ γλ. αὐτῆς; Andr. 56.6, κατ' αὐτῆς ἀγρίανασα πλήττει θρασέως ταύτην. παρίστησι (*repraesentat*) Synt. 4 et 43 in epimythiis; παριστᾷ ibid. 14 et 60. Cf. Andr. 120.4, περὶ φιλοσόφου παρίστησι; ibid. 121.6, π. ὅτι; ibid. 42.12, τὰ κατ' ἐμὲ παριστῶ. πρακτέα (= πράξεις) Synt. 37 et 48; cf. Andr. 114.10, τῶν ἀπηγορευμένων . . . πρακτέων (πράξεων R). προλαβών, -οῦσα (*anteccedens*) Synt. 6; Andr. 74.1 et 6, 103.6; semel retinuit R; cf. supra p. 515 et προλαβόντως (*prius*) Synt. 18 in epim. σκαιός quater Synt., quinquies Andr., deest in R. συμφθαρεῖς sensu sexuali Synt. 54; bis uterque Andr. et R.

Locutiones variae: ἐγένετο ἔξυπνος Synt. 16; ἔξυπνος δὲ γενομένη Andr. 58.5 (ἐξυπνίσασα R); ἐξ. γενόμενος Andr. 117.2, quod ret. R. ἐλπιδὶ θησαυροῦ ἐπερειδόμενος Synt. 27; cf. Andr. 5. 14–16, ὁ βασιλεὺς . . . χρησταῖς ταῖς ἐλπίσι τὸν φιλόσοφον ἐπερείδων. ἔτυχε . . . τυγχάνειν Synt. 40; ἔτυχε κεκτῆσθαι Andr. 39.6; ἔτυχε λέγειν ibid. 85.15, et sic (ἔτ. + inf.) aliis locis quattuor; cf. ἔτυχεν . . . τυγχάνων Andr. 69.3. θέσθαι κατάβρωμα Synt. 4 et 44; cf.

κατάβρωμα γένηται Andr. 53.6; ἀπωλείας με θέσθαι παρανάλωμα ibid. 75.6. μιᾷ γοῦν Synt. 4 et 29; cf. μιᾷ γοῦν Andr. 55.7; μιᾷ γοῦν τῶν ἡμερῶν ibid. 20.7, 62.11 (= Syr. *bhad men yaumin*, ut saepe); ἐν μιᾷ γοῦν ibid. 45.7. οἶδεν . . . τὸ σύνολον Synt. 28; Andr. 18. 2-3; legitur τὸ σ. post varias voces negativas duodecies apud Andr., bis tantum in R. τὸ παράπαν (cum negativo) Synt. 31 et 62; novies et vices apud Andr., semel R. ὁμοίοις κακοῖς περιπετεῖς γίνεσθαι Synt. 36 in epim.; cf. μὴ . . . τῷ αὐτῷ πάθει περιπετῆς γένωμαι Andr. 40.9 (μὴ ποτε πάθω καθὼς πέπονθεν . . . R ibid.). προσεκτικῶς ἔχειν Synt. 33 et 36 in epimythiis; Andr. 96.14 (aliter R); cf. προσεκτικῶς ἔχε Andr. 94.14 (aliter R); πρ. . . ἐνορᾶν ibid. 16.8. τὰ μέγιστα ἠθύμει Synt. 10; διηπόρημαι τὰ μέγιστα Andr. 36.13. ἡ . . . εὐνοια μᾶλλον με τὰ μέγιστα θροεῖ Synt. 21; cf. θροούμενος τὰ μέγιστα Andr. 117.4 (πολλὰ φοβηθεῖς R); σφόδρα ἐκθροηθεῖσα Andr. 106.4 (διαταραχθεῖσα R); ἐπτοήθη τὰ μέγιστα Andr. 53.5. τοῦ ζῆν ἀπερρήγνυτο Synt. 8; τ. ζ. ἀπορρήγνυμαι ibid. 58; τῆς ζωῆς ἀπορρήγνυσι Andr. 56.6; τ. ζωῆς ἀπερράγη ibid. 54. 3-4; sic fere quinquies apud Andr. (accedunt 19.9, 43.15, 44.11), semel in R; cf. supra p. 515. ἀνὴρ τις τῶν εὐλαβῶν τυγχάνων, τάχα καὶ τοῖς πρακτέοις σεμνός, Synt. 48 ad initium; cf. Andr. 81.12 ἤσθη λίαν ἐπὶ . . . τῇ αὐτοῦ συλλογιστικῇ, τάχα καὶ σοφιστικῇ ἀποκρίσει.

His omnibus perpensis mihi paene certum videtur has fabulas graece conversas esse ab ipso Andreopulo.

Restat ut pauca dicam de libris Syriacis et Arabicis, quos ex parte sive in variis lectionibus disceptandis sive in aliis rebus explicandis vel illustrandis hic illic adhibui:

SH. Fabulae Syriacae quas e duobus codicibus Berolinensibus A et B, utroque manco, edidit S. Hochfeld in dissertatione quam inscripsit *Beiträge zur Syrischen Fabelliteratur*, Halis Saxonum 1893. Hic primum in lucem prodierunt *Mathle d Iosipos*, quamquam eadem fere sunt pro maxima parte atque *Mathle d Sophos*, quas iam prius e textu quodam chaldaeismis referto et litteris scripto Hebraicis ediderat Julius Landsberger, Posnaniae 1859 (= SS). Praeter hos duos et ex parte cod. SG, ceteri eiusdem collectionis libri Syriaci adhuc iacent inediti atque neglecti. Textus SH constat e sexaginta fabulis, quarum priores octo et viginti servantur in A (= MS Sachau 72, saec. xvii) ac partim in B (Sachau 336 continens fabulas 50, iussu viri docti E. Sachau a. 1884 descriptus), reliquae solum in B. Quae series, licet sit e duobus composita codicibus, nihilominus easdem exhibet eodem ordine fabulas, quinque tantum exceptis quae desunt post nr. 33, quas codices SB, SC et SG, ubi constans est fabularum ordo.

S. Consensus codicum SB SC SD SH, qui mihi ad manum erant.

SB. Musei Britannici Or. MS nr. 2084; cf. G. Margoliouth, *Descriptive List of the Syriac and Karshuni MSS in the Brit. Mus. Acquired Since 1873* (London 1899), p. 3. Continet fabulas 64, easdem et eodem ordine dispositas atque SC, SG.

SC. Codex Cantabrigiensis Add. 2020, anno scriptus 1697, fol. 78^v–82^r et 106^r–109^r; cf. W. Wright, *A Catalogue of the Syriac MSS Preserved in the Library of the University of Cambridge* (Cantabrigiae 1901), Vol. II p. 583. Continet fabulas 64; cf. SB.

SD. Codex Dubliniensis Collegii Trinitatis nr. 1505, fol. 185–199; cf. W. Wright, *Journal of the Royal Asiatic Society*, New Series, Vol. VII (1875), Appendix p. 1, qui tres priores eius fabulas excerptas edidit. Continet 83 fabulas. Errore librarii factum est ut numerus 61 duobus continuis ac diversis fabulis adpositus sit, sed idem bis scripsit fabulam de aquila et vulpe (nr. 27, 78). Lectiones singulas si spectas, et fabularum delectum potius quam ordinem hic illic turbatum, patet hunc textum ceteris vetustate et integritate praestare, et propius accedere haud paucis rebus ad eam libelli formam qua usus est Andreopulus. De hac re vide adnotationem ad Synt. fabulas 4, 18, 25, 33, 47, 49, 59, quas solus habet SD inter codices Syriacos (excepto SR pro f. 59), et ad lectiones in fabulis 11 (ἄνθρωποι), 46 (παρὰ τὴν θάλασσαν), 47 (κύκλωψ),²⁴ 53 (epim.), 58 (οἶμοι τῷ τ.) notatas. Est tamen cur suspiceris nonnullas adventicias esse et fabulas et lectiones.

SG. Codex Romanus Musei Borgiani H. V. 5, ex quo octo et triginta fabulas edidit H. Gismondi in *Linguae Syriacae Grammatica*. ed. altera, Beryti Phoeniciorum 1900, pp. 7–18. Neque hic liber neque ipse codex mihi praesto erat, sed imagines habeo lucis ope expressas earum apud Gismondium fabularum quae desunt in SH. Haec refert Gismondi: “Codex inter alia continet fabellas 64 [sic etiam SB, SC], quae textum fere eundem exhibent ac quem ex codd. Berolinensibus . . . edidit S. Hochfeld. Fabellae 34–38 codicis Borgiani [= 34–38 in SB, SC] in codd. Berolinensibus desiderantur, exstant vero in textu chaldaico edito a J. Landsberger . . . Has hic iis adieci quas in editione a. 1890 primo vulgaveram”.

SR. Fabulae quas e cod. Petermanni 24 edidit Roediger; vide supra, adn. 22.

SS. Textus admodum corruptus, quem e codice quodam saeculi ut illi videbatur xiii vel xiv edidit, emendavit, nec non et germanice vertit Julius Landsberger in libro cui titulus: מְלִיכָא סוֹפּוֹס. *Die Fabeln des Sophos, Syrisches Original der griechischen Fabeln des Syntipas, in berichtitem vocalisirtem Texte zum ersten Male vollständig mit einem Glossar herausgegeben*, etc. Posnaniae 1859. Cf. supra, sub SH. Constat e fabulis 67. Notitiam huius textus pro maxima parte debeo v.d. Hochfeldo plura de eo pp. 11–13 et in adnotationibus ad singulas fabulas factis referenti.²⁵ Eius

²⁴ Falso legit Wright ‘Kumispos’ pro ‘Kuklispos’; i.e. litteram 𐤊 pro litteris 𐤊𐤍.

²⁵ Cf. Hochfeld p. 11: “Die Sammlung Landsbergers steht, obwohl sie eine jüdisch-aramäische Rezension ist, mit unseren syrischen Fabeln in allernächstem Zusammenhang; sie enthält ausser nr. 51 52 59, 60 sämtliche Fabeln, die sich in A und B finden, sogar hinsichtlich der Reihenfolge finden sich nur geringe Abweichungen. Auch die Texte stimmen, abgesehen von zahlreichen Auslassungen, Schreibfehlern,

lectiones non nisi raro laudavi. Cave ne credas esse aliquid rationis inter nomen 'Sophos' et adiectivum Graecum σοφός, id quod post Landsberger²⁶ novissime contendit V. Cajkanovic, probante Augusto Hausrath.²⁷ Immo 'Sophos' falso scriptum est pro 'Iosipos', cuius liber re vera hic esse credebatur, non alio longe pacto quam dicitur 'Hikar' apud Arabos pro Ahikar vel 'Buchadnezar' in cod. Mus. Brit. Or. 2442 (=textus K, a Salomone neglectus) pro Nebuchadnezar in cod. Pet. 24. Bene sciebant Syri Iudaeique quomodo dicere deberent sua lingua 'sapiens', minus bene 'philosophus', 'sophista', σοφία etc., quas voces illi saepe a Graecis mutuuntur, numquam vero, ut videtur, σοφός;²⁸ et in tota harum fabularum memoria codicibus tradita saepe hakim ('sapiens') Iosipo apponitur atque Loemano, nusquam Aesopo σοφός.²⁹ Nomen Iosipos (sc. Flavius Iosephus!)²⁹ in locum Aesopi subditum apud Syros aliasque gentes orientales iam multis ante saeculis vulgatum erat quam scriptus est codex ille cui titulus *Mathle d Sophos* (immo *Sipos*, adn. 27^a), quippe quod legitur iam in Vitae Aesopi fragmento saec. ix turcice scripto, quod repertum est nuper in oppido Asiae ulterioris semiruto, nomine Chotscho, quo allatus erat liber ille nescimus quot annis antea, vel qua forma compositus, ex Asia citeriore.³⁰

Fuerunt quondam Urumiae Persarum in bibliotheca Collegii Americani Presbyterianorum duo codices continentes fabulas Iosipi sapientis, quos tamen ante hos triginta fere annos deperditos esse, vel amissos, ab eius collegii curatoribus certior factus sum.

K. Fabulae arabice conscriptae quas narrasse dicitur Iosipos sapiens regi Nebuchadnezar. Cf. supra, adn. 22. Textus exaratus est eo genere

Entstellungen, wesentlich überein; allerdings sind der letzteren so viele, dass es nicht angebracht scheint, alle Abweichungen der Landsbergerschen Ausgabe in den Noten unseres Textes zu geben". Idem ponit (p. 51) inter alias, nescio quibus fretus indiciis, hanc thesin: "Die Sammlung Landsbergers ist im 7. Jahrhundert in Palästina auf Grund der syrischen Vorlage entstanden".

²⁶ ZDMG XII 158.

²⁷ Ber. Philol. Woch. 1911, col. 768.

²⁸ Frustra quidem quaeras hanc vocem apud Payne Smith in *Thes. Syr.* et in *Supplemento* a Margolioutha parato. Illud autem pro certo affirmaverim, aut ipsum errasse editorem legentem in codice suo סִפּוֹס, aut huius codicis librarium, cuius scriptura alibi mendis scateat gravissimis, hic leviter peccasse scribentem ἰ pro ς, ita ut olim lectum esse censeam ΣΙΠΩΣ = Sipos, falso pro Iosipos.

²⁹ Aesopus φιλόσοφος et σοφιστής primum appellatur in ea Vitae et fabularum recensione (= II), quae tradita est in codd. una cum historia de Syntipa philosopho et cum fabulis quae feruntur Syntipae; cf. *Studies* 189.

³⁰ Cf. Assemani, *Bibl. Orient.* t. III, pars I, p. 7, ubi testimonium de Iosipo (sic) ab Ebedjesu saec. xiv ineunte in catalogo suo oblatum sic vertit: "Iosephi autem scribae exstant proverbia [*Mathle*]". Addit in adnotatione Syros Arabosque Iudaeum illum Iosephum pro auctore habuisse fabularum Aesopiarum, eumque vocare solitos esse ~~mathle~~.

³¹ Vide L. Razony Nagy, "Das vigurische Aesop-Josipas Fragment", *Byzantinische-Neugriech. Jahrbücher* VII (1930) 429 sqq. Hoc fragmentum inter alia edidit A. von Le Coq, "Türkische Manichaica aus Chotscho III", = nr. 2, *Abhandlungen der preussischen Akad. der Wiss.*, Jahrgang 1922.

scripturae quae vocatur *carshuni*, i.e. arabice, sed litteris Syriacis. Dicitur haec sylloge constare e 59 fabulis, quarum 38 e duobus codicibus edidit—utinam et vertisset insuper, vel certe typis mandasset Arabicis!—F. Salomon in commentatione quae inscribitur “Beiträge zur Fabelliteratur”, *Zeitschrift für Assyriologie* XXII (1908) 237–283, XXIII 328–362; cf. Hochfeld pp. 20 sqq., qui huius libri exordium e cod. Peterm. 24 edidit et vertit germanice.³¹ Testimonium textus K quominus saepe adhiberem duae obstabant causae, primo quod hoc genus scribendi mihi utpote tironi lectu erat difficillimum, saepe impossibile; deinde quod via a Salomone praemunita mihi persuasum est has fabulas et e variis fontibus petitas esse et in universum longius recedere a Syntipae fonte quam fabulas nostras Syriacas, e quibus illae ex parte pendere pro certo videntur et mihi et Salomoni.

L. Locmani quae feruntur fabulae Arabicae 41, editae ab Aemilio Roediger, Halis Saxonum 1839. Translatæ sunt hae fabulae e libro Syriaco Iosipi non multo, ut videtur, ante annum 1300 p. C. n., et artius cohaerent cum Syriacis quam K.

Alia sigla:

A B M V, codices Graeci, de quibus vide supra.

Matth., Matthaei in editione sua.

Hochfeld, vide SH.

KD, *Stephanites et Ichnelates* (= *Kalila et Dimna* graece), ed. Puntoni.

³¹ Ad cod. Peterm. accedit apud Salomonem etiam cod. Gothanus, Pertsch 27.1; sed praetermisit ille, quod fortasse vile damnum, codicem carshunicum Mus. Brit. Or. nr. 2442 easdem continentem, ut videtur, fabulas. Accedit quod neglectum est adhuc eiusdem libelli exemplar Arabicis litteris exaratum in cod. Musei Brit. Or. 4100; cf. catalogum suppl. codd. Arab., quem composuit Rieu, p. 739. Quod ad illum codicem carshunicum attinet, qui est nr. 1049 in Tabulario Indico (India Office), non est harum fabularum exemplar, id quod suspicatus est Salomon, sed fabulas continet omnino diversas, 164 numero, quae arabice conversae sunt satis fideliter e libro Armeniaco cui titulus *Aghovesagirkh* (liber vulpium), de quo alio loco data occasione disseram. Hunc textum iam dudum litteris Arabicis impressum edidit N. Marr in tertio volumine libri quem inscripsit *Sborniki Pritch Vardana*, Petropoli 1899. Cum eadem versione Arabica intime cognatae esse videntur fabulae illae carshonicae, numero 233, quas in codice quodam Urfensi invenit F. Schulthess; vide *ZDMG* LXIII (1909), pp. 473 sqq. Incommode accidit, quod illi ignotus fuit textus quem ediderat Marr.

CONSPECTVS FABVLARVM SYNTIPEARVM APPPOSITIS SYRIACIS ET ARABICIS

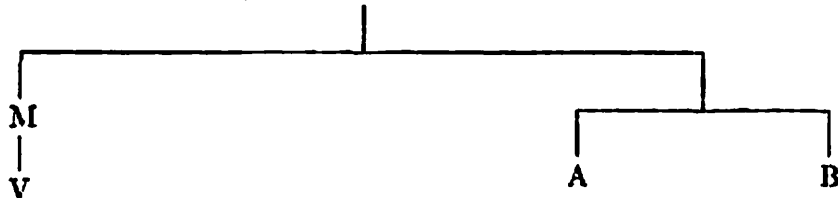
Synt.	Argumentum	Iosipi			Codices Syriaci			SR	Arabice		Aes.
		SB	SC	SG	SH	SD	SS		L	K	
39	Νεανίσκος καὶ σκορπίος	39			34	80	34		26		199 rec. I
40	Ταῦρος καὶ αἰγες ἀγριαί	54			49	54	55		—		217 rec. I
									(17)		
41	Αἰθίοψ	60			55	67	59		(23)	33	393 (= Aphth.) ²⁴
42	Γυνή καὶ ὄρνις	61			56	68	61		12		58 rec. I
43	Μύρμηξ καὶ τέττιξ	40			35	40	35		—	5	373 rec. IV
44	Λύκος καὶ αἶξ	41			36	41	36		—		157 rec. I
45	Πῶλος	63			58	69	62		18		401 = Synt., e Bab.
46	Πίσθη καὶ ἀλιεύς	48			43	48	49		—		203 rec. I
47	Κώνωψ καὶ ταῦρος	—			—	71	—		13	34	137 rec. IV
48	Κύκλωψ	64			59	3	—		—		405 = Synt.
49	Θηρευτὴς καὶ ἱππεύς	—			—	64	—		—		402 = Synt. ²⁵
50	Κύων καὶ λαγῶς	—			—	70	64		31		136 rec. IV
51	Μῆες καὶ γαλαῖ	44			39	44	39		—		165 rec. I
52	Λύκος καὶ λέων	42			37	42	37		21	31	347 rec. IV
53	Ταῦς καὶ κόραξ	55			50	55	56		—		219 rec. I
54	Νεανίσκος καὶ γραῦς	—			—	—	—		—		410 = Synt.
55	Ἥλιος καὶ Βορρᾶς	—			—	81	63		34	32	46 rec. I, IV
56	Κυνόδεκτος	—			—	83	67		—		64 rec. I
57	Ὅρνις καὶ χελιδών	57			52	57	—		—		192 rec. I
58	Στρουθὸς ἐπὶ μυρσίνης	62			57	72	60	4	—		86 rec. I
59	Κάμηλος κεράτων ἐφιεμένη	—			—	73	—	5	—		117 rec. I
60	Κύκνοι καὶ χῆνες	53			48	53	54		37		228 rec. I
61	Λύκοι ποταμὸν ἐκπίνοντες	49			44	49	50		36	17	135 rec. I
62	Τέττιξ καὶ ἀνὴρ	50			45	50	51		—		387 (e Vita)
—	Homo et duo serpentes	12			12	14	12		40	12	—
—	Scarabaeus et apis	13			13	15	13		24		—
—	Leo et mus	26			26	28	26		4		146
—	Leo et mus (bene faciens)	27			27	29	27		—		150
—	Leo et taurus (cenaturi)	28			28	30	28	8	5		143
—	Lepus et testudo	43			38	43	38		20	36	226
—	Mustela et gallinae	45			40	45	40		33	26	7
—	Cervus et leo	46			41	46	41		8		76
—	Leo et taurus (solus										
—	pascens gregemque dedig-	47			42	47	42		—		—
—	nans)										
—	Homo et dei simulacrum	51			46	51	52		16		110
—	Hirundo et serpens	56			51	56	—		—		227
—	Leaena et lepus	58			53	58	57		11		257
—	Homo et leo	59			54	59	58		7		284
—	Tres sacerdotes et patri-										
—	archa (exstat in SH, cod.	—			?	—	—		—		—
—	B, nescio ubi) ²⁶										

²⁴ Cf. Themist. Or. xxxii 359b²⁵ Cf. 402a = Ign. Diac. I 24²⁶ Hanc fabulam edidit cum interpretatione Gallica F. Nau, *Revue de l'Orient chrétien*, IIIe série, t. I (XXI), 1918-19, pp. 308-313; cf. Hochfeld p. 9 sq.

FABVLARVM SYNTIPEARVM PROGENIES

Fabulae Graecae Recensionum Praecipue I et IV (Babrianae)

Fabulae Syriacae Iosipo Adscriptae

Fabulae Syntipae Personati Graece Versae Ab M. Andreopulo
Saeculo xi exeunte

ADDENDA

Iam absoluta erat haec praefatio cum primum in manus meas venit liber utilissimus simul et scientiae plenus, qui me antea fugerat: *Une version syriaque des fables d'Ésope conservée dans huit mss.; texte syriaque édité et traduit en français, par Soeur Bruno Lefevre*; Paris, Firmin-Didot, 1941. Hic accuratissime descriptos invenies omnes quos supra laudavi codices Syriacos, addito uno codice adhuc ignoto (P), quem possidet vir doctus linguae Syriacae professor M. Brière, Parisinus. Vide p. xi de nostro codice SG (= V), qui nunc est Vaticanus syr. 39. Quod ad rem nostram attinet, nihil novi adfert Soror Bruno Lefevre, praeter ea quae iam supra exposui, neque quae ratio inter varios intercedat libros, vel librorum classes, explicare conatur. Quod fortasse non magni interest, quippe cum sit quaestio illa perdifficilis, quae haud scio an omnino solvi non possit. Gratulatione utique digna est Soror Bruno Lefevre, cuius liber accurate editus et iam diu desideratus omnibus harum rerum studiosis gratissimus erit.

Fabulas Graecas quindecim, quas e codice Athoo Monast. S. Dionysii nr. 268, saec. xv, transscripsit Lambros in annalibus *Néos Ἑλληνομνήμων*, tom. VII (1910) pp. 54–59, nondum videram cum ad fabulas Syntipeas edendas accessi, neque cognovit Lambros eas esse Syntipae. Sunt namque hae fabulae, id quod nuper mihi eas inspicienti patuit, recensionis Syntipeae nr. 6–20, eis ipsis numeris instructae. Huius codicis textus totus pendet ab

eo quem exhibet M, neque ullas habet lectiones quae sint codicum AB propriae. Veruntamen etiam propius lectione sua ad V accedit, quam ad ipsum M, ita ut corrigenda sint ea quae supra dixi de V quasi ipsius codicis M apographo: veri similis videtur aut V (s. xvi) e textu Athoo integro, eumque ex M esse descriptum, aut V et Athoum ambos per communem fontem deductos esse ab M.

ΣΤΗΝΤΙΠΑ ΤΟΤ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΕΚ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΙΚΩΝ ΑΤΤΟΤ ΛΟΓΩΝ

1

“Ονος καὶ τέττιξ

“Ονος ἀκούσας φωνῆς τέττιγος ἠδέως αὐτῇ ἐπετέρπετο, καὶ τὸν τέττιγα ἐπηρώτα λέγων “τί ἄρα τρεφόμενος οὕτω γλυκεῖαν ἔχει(ς) τὴν φωνήν;” ὁ δὲ τέττιξ τῷ ὄνῳ ἀντέφησεν “ἡ ἐμὴ τροφή ἀήρ ἐστὶ καὶ δρόσος.” ὁ δὲ ὄνος τοῦτου ἀκούσας τοῦ ῥήματος ἐνόμισε μέθοδον εὐρηκέναι δι’ ἧς ὅμοιαν τῷ τέττιγι σχοίη φωνήν· καὶ τὸ στόμα εἰθὺς ἀνοίξας πρὸς τὸν ἀέρα κεχήνωτο ὥς δεξόμενος δῆθεν δρόσον εἰς διατροφήν, 5 ἔως οὗ τῷ λιμῷ διεφθάρη.

Οὗτος ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι οὐ δεῖ τινα τὰ φυσικὰ τοῖς παρὰ φύσιν ἐξομοιοῦν καὶ τοῖς ἀδυνάτοις ἀφρόνως ἐπιχειρεῖν.

Titulus MVAB (Συντύπα Μ), *et cod. Athous; Mathle d Iosipos* (ἡκίμα Iosipos SC, *et SB in calce libelli*), i.e. *Fabulae* [Fl.] Iosephi (sapientis I.) S, *non hoc loco sed superius ante aliam eamque primam fabulam; vide ordinem f. p. 524* || 1 φωνήν-ἐπετέρπετο B || 2 ἔχεις *scripsi persona att. in S* ἔχει MVB || 4 τὴν φωνήν B || 6 τέλειον διεφθάρη AB || 7 Οὗτος-ὅτι] οὕτως B || *epim. in S: hoc docet non decere homines aliquid ultra naturam suam aemulari* || φυσικά] κατὰ φύσιν V

2

“Ἀνθρωπος πένης καὶ Θάνατος

“Ἀνθρώπος τις ἦν πένης, ὃς καὶ ξύλων γόμον ἐπὶ τῶν νώτων ἐβάσταζε. κατὰ δὲ τὴν ὁδοιπορίαν ἱλιγγιάσας ἐκαθέσθη καὶ τὸν γόμον κατέθετο καὶ τὸν Θάνατον οἰκτρῶς ἀνεκαλείτο, λέγων “ὦ Θάνατε.” αὐτίκα γοῦν ὁ Θάνατος ἐφθασε καὶ πρὸς αὐτὸν ἔφη “τίνος χάριν ἐκάλεσάς με;” λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ ἀνὴρ “ἵνα τὸν γόμον ἀπὸ τῆς γῆς συνεχάρης μοι.” 5

Οἷτος δηλοῖ ὅτι πάντες ἄνθρωποι φιλόζῳοι τυγχάνουσιν, εἰ καὶ θλίψεσι καὶ ἀνάγκαις συνέχονται.

1 ἦν τις B || πέντης] *om.* S *et* L || 2 καὶ τ. γ. κατέθετο *om.* B || γ. ξύλων A || 3 καὶ-ἔφη *om.* B || 4-5 ἴνα-μοι] *ut mihi imponeres hoc onus* S || 6 Οὔτος MV, *et sic* (i.e. *hade*) *codd. Syr. ubique, et* L ὁ μῦθος A ὁ λόγος B || 7 συνεχώρη B

3

Χελιδὼν καὶ κόραξ

Χελιδὼν καὶ κόραξ περὶ κάλλους ἀλλήλοις ἐμάχοντο. καὶ φησιν ὁ κόραξ τῇ χελιδόνι “τὸ σὸν κάλλος ἐν μόνῳ τῷ ἔαρι καταφαίνεται, ἐν δὲ τῷ τοῦ χειμῶνος καιρῷ οὐ δίνεται πρὸς τὸ ψύχος ἀντισχεῖν· τὸ δὲ ἐμὸν σῶμα καὶ τῷ κρύει τοῦ χειμῶνος καὶ τῷ καύσῳ τοῦ θέρους γενναίως ἀνθίσταται.”

- 5 Οὔτος δηλοῖ ὅτι ὑγεία καὶ ἰσχὺς σώματος κρείττων κάλλους καὶ ὠραιότητος πέφυκε.

Fab. om. V || 1 κόραξ (*dis*)] **ⲕⲟⲣⲁⲗ** (= κορώνη) S, SR (*nr.* 6), *et sic rec. I, supra f.* 229; κόραξ *syriace* = *na'bā vel 'urbā* || 5 Οὔτος M ὁ μῦθος AB || ἰσχύς] . . . *vs* M βῶμη AB

4 (412)

Ποταμοὶ καὶ θάλασσα

Ποταμοὶ συνῆλθον ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ τὴν θάλασσαν κατητιῶντο, λέγοντες αὐτῇ “διὰ τί ἡμᾶς, εἰσερχομένους ἐν τοῖς ὕδασι καὶ ὑπάρχοντας ποτίμους καὶ γλυκεῖς, ἀλμυροὺς ἀπεργάζῃ καὶ ἀπότους;” ἡ δὲ θάλασσα, ἰδοῦσα ὅτι αὐτῆς καταμέμφονται, λέγει πρὸς αὐτοὺς “μὴ ἔρχεσθε καὶ μὴ γίνεσθε ἀλμυροί.”

- 5 Οὔτος παρίστησι τοὺς ἀκαίρως τινὰς αἰτιωμένους καὶ παρ' αὐτῶν μᾶλλον ὠφελουμένους.

Fab. exstat syriace in SD (*nr.* 65) *et arabice in* K (*nr.* 25); *deest* SB, SC, SG, SH, SS *et* L || 2 τοῖς σοῖς ὕδ. *Halim* || 3 ἀπεργάζει ἀλμ. A || κ. ἀπότους *om.* B || καταμέμφοντο B || 5 Οὔτος ὁ μῦθος παριστᾷ AB || αἰτ. τινὰς A || ὠφελουμένους B ἀριθμουμένους V

5

Γαλῇ καὶ ῥίνῃ

Γαλῇ τις ἐν χαλκευτικῷ εἰσελήλυθεν ἐργαστηρίῳ, κάκεισε ῥίνον εὐροῦσα σιδηροῦν τοῦτον ἱκανῶς ἀνέλιχεν, ὥστε τὴν ἐαυτῆς ἀποτρίβεισθαι γλῶτταν καὶ δεινῶς ἐκδαμάξασθαι καὶ ῥοὴν αἵματος ἀφίεναι. ἡ δὲ γαλῇ μᾶλλον ἐτέρπετο, δοκοῦσα δῆθεν τὸν σίδηρον ἐκβιβρώσκειν, ἕως ἡ ταύτης γλῶττα παντελῶς ἐκδεδαπύνηται.

- 5 Οὔτος ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι πρᾶττων τις ἔργον ἀλυσιτελές ὡς ἐπωφελές, μᾶλλον καὶ τοίτῳ δυσάποσπᾶστος προσκείμενος, ἐς ὕστερον ὑπ' αὐτοῦ καταλυμαίνεται.

1 εἰσελθοῦσα V || ῥίνον] *sic codd., sc.* ῥίνην || 2 ἀνέλιχεν MVA -λυχεν B || 3-4 τὸν σ. καταβιβρώσκειν AB τι τοῦ σ. ἀφαιρέσθαι *recensiones Gr. I et Ia* (*supra f.* 59), *et sic* S, *excepto* SB *ubi om.* || 4 ἡ αὐτῆς AB || 5 Οὔτος ὁ λόγος AB || *epim. in* S: *hoc est* (h. *autem docet* SD) *adversus eos qui opes suas in certamen usque conferunt, donec quae habent omnia perierunt; sic* S, *excepto* SB *ubi om. epim; cf. rec. I, supra f.* 59 || 5-6 ἔργον-καταλυμ. *om.* V

6 (404)

Θηρευτής καὶ λύκος

Ἄνῃρ τις θηρευτής, λύκον θεασάμενος προσβάλλοντα τῇ ποιμνῇ καὶ πλείστα τῶν προβάτων ὡς δυνατὸν διασπαράττοντα, τοῦτον εἰμηχάνως θηρεύει καὶ τοὺς κύνας αὐτῷ ἐπαφίησι, φθεγγόμενος πρὸς αὐτόν “ὦ δεινότατον θηρίον, ποῦ σου ἡ προλαβοῦσα ἰσχὺς, ὅτι τοῖς κυσὶν ὅλως ἀντιστῆναι οὐκ ἠδυνήθης.”

Οὗτος δηλοῖ ὡς τῶν ἀνθρώπων ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ τέχνῃ καθέστηκε δόκιμος. 5

Fab. om. V || 1 Ἄνῃρ τις θηρευτής | pastor quidam recte S, sed venator K || 3 φθ. δὲ MAB, δὲ del. *Furia* || δειλότατον *Halm* improbum (bish) S, pessimum K || 4 προσβαλοῦσα ἰσχὺς *Halm* sine causa, cf. *supra* p. 515 vis ista quae tibi paulo fuit ante S || 5 Οὗτος M ὁ μῦθος AB || καθέστηκε AB ἐστὶ M

7

Ἀλέκτορες δύο καὶ ἀετός

Δύο ἀλέκτορες ἀλλήλοις ἐμάχοντο. καὶ ὁ μὲν εἰς ἡττηθεὶς τόπῳ τινὶ ἐν παραβύστῳ ἀπεκρύβη, ὁ δὲ ἕτερος, τὴν νίκην ἀράμενος, ἐφ’ ὑψηλοῦ τινος ἔστηκε δωματίου τὰ μεγάλα φρουαττόμενος καὶ τῇ νίκῃ ἐγκαυχώμενος, ἕως ἀετὸς καταπτὰς τοῦτον ἐκεῖθεν ἀνῆρπασεν.

Οὗτος δηλοῖ ὡς οὐ χρὴ τίνα ἐπ’ εὐτυχίᾳ καὶ δυνάμει μέγα φρονεῖν καὶ ἀφρόνως 5 σοβαρεύεσθαι.

Fab. om. V || 1-2 τόπῳ ἐν ἐν π. ἀπεκρ. MA τόπῳ τινι π. ἐναπεκρύβη B || 2 ὑψ. καὶ μεταίωρου τινός B || 5 Οὗτος M ὁ μῦθος AB || τινι A || εὐτυχίαν B || μέγα *om.* M

8

Περιστερὰ διψῶσα

Περιστερὰ τις σφόδρα ἐδίψα καὶ ἐφ’ ὕδατος ζήτησιν τῇδε κάκεισε περιήρχετο. ἰδοῦσα δὲ ἐν τινι τοίχῳ ἐξωγραφημένην ὑδρίαν ἐδόκει ἀληθῶς ὁρᾶν ὕδατος σκεῦος μεστόν, καὶ ἐλθοῦσα τοῦ πιεῖν τῷ τοίχῳ προσέκρουσε καὶ αὐτίκα τοῦ ζῆν ἀπερρήγνυτο. ὅτε δὲ πρὸς τελευταίαν ἐγγίσασα ἀναπνοὴν ἦν, ἐν αὐτῇ ἔλεγεν ὅτι “δυστυχὴς ὄντως ἐγὼ καὶ ἀθλία, ἐφ’ ᾧ ὕδατος γλιχομένη μὴ θανάτου ἐμνημόνευον.” 5

Οὗτος δηλοῖ ὡς πολὺν κρείττων ἢ μακροθυμία τῆς ἀλογίστου σπουδῆς καὶ ταχυτήτος.

1 σφοδρῶς AB || κάκει A || 3 ἐλθοῦσα—προσέκρουσε | magno impetu volavit et advenit et se in imaginem immisit S, cf. f. 201 *supra* || ἀπερρήγνυτο A ἀπορρήγνυται B ἀπεστέρητο MV, cf. *supra* p. 515 || 4 ἦν *om.* AB || ἐλ. ἐν ἐ. AB || 6 Οὗτος ὁ λόγος AB || ἀλογίστου σπουδῆς καὶ ταχυτήτος AB ἀλογίας καὶ προπετείας MV

9

Κόραξ ἀετὸν μιμούμενος

Κόραξ ἀετὸν ἐθεάσατο ἄρνα τῆς ποιμνῆς ἀφαρπάζοντα καὶ ἠθέλησε δῆθεν τοῦτον ἐκμιμήσασθαι. ἰδὼν δὲ ἐν τῇ ποιμνῇ κριόν, ἐπειράθη τοῦτον ἀρπάσαι. τῶν δὲ ὀνύχων αὐτοῦ τῷ τοῦ κριοῦ συσχεθέντων ἐρίῳ, φθάσας ὁ ποιμὴν, καὶ τοῦτον πλήξας, ἀπέκτεινεν.

- 5 Οὗτος δηλοῖ ὡς ἀνίσχυρος ἀνὴρ, τῷ δυνατωτέρῳ ἑαυτοῦ ἀφομοιοῦσθαι πειρώμενος, οἱ μόνον ἀσθενής εἶναι καὶ ἀφελής ἀπελέγχεται, ἀλλὰ καὶ κακῶς ἐξ ἀφροσύνης ἀποθνήσκει.

1 δῆθεν om. MV || 2 ἀφαρπάσαι V || 5 Οἷτος ὁ λόγος AB || τῷ δυνατῷ (-το B) ἑαυτὸν (-τῶν B) ἀφομοῦσαι AB

10 (408)

Λαγῶς ἐν φρέατι καὶ ἀλώπηξ

- Λαγῶς τις ἐδίψα καὶ ἐν φρέατι κατήλθε τοῦ ὕδωρ πιεῖν, ἀφ' οὗ καὶ ἡδέως πολὺ ἐπεπόκει. ὅτε δὲ ἐκεῖθεν ἀνελθεῖν ἐμελλεν ἀμηχανίᾳ συνεσχέθη περὶ τὴν ἀνοδὸν, καὶ τὰ μέγιστα ἠθύμει. ἀλώπηξ δὲ ἐλθοῦσα κάκεισε τοῦτον εὐρούσα ἔφη πρὸς αὐτόν
5 “μεγάλως ὄντως ἐσφάλης· πρότερον γὰρ ὥφειλες βουλευσασθαι πῶς ἔσται σοι τοῦ φρέατος ἀνελθεῖν, εἴθ' οὕτως ἐν αὐτῷ κατελθεῖν.”

Οὗτος ἐλέγχει τοὺς αὐτοβούλως πράττοντας καὶ μὴ συμβουλευομένους.

1 καὶ ἡδέως MV καὶ τινος καὶ ἡδ. B *spatium vacuum in A, teste Matth.* || 2 ἐπεπόκει MVB || 5 καὶ εἴθ' AB || κατ.] ἀνελθεῖν B || 6 μὴ πρότερον σ. AB *sine consilio S.*

11 (414)

Ταῦρος, λέαινα καὶ σύαγρος

- Ταῦρος εὐρηκῶς κοιμώμενον λέοντα, τοῦτον κερατίσας ἀπέκτεινεν. ἐπιστᾶσα δὲ ἡ ἐκείνου μήτηρ πικρῶς αὐτὸν ἀπεκλαίετο. ἰδὼν δὲ αὐτὴν σύαγρος ὀλοφυρομένην, μακρόθεν ἐστὼς ἔφη πρὸς αὐτήν “ὦ πόσοι ἄρα τυγχάνουσιν ἄνθρωποι θρηνοῦντες, ὧν τὰ τέκνα ὑμεῖς ἀπεκτείνετε.”
5 Οὗτος δηλοῖ ὅτι ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖ τις ἀντιμετρηθήσεται αὐτῷ.

2 σύαγρος] *sic etiam S, sed onager SS* || 3 μακρόθεν] *sic etiam SC* (-procul, et dixit), om. SB, SD, SH || ἄνθρωποι] *sic etiam SD, sed alii SB, SC, SH* || θρηνοῦντες AB et S, om. MV || 5 Οὗτος MV ὁ λόγος AB || *epim. sumptum esse videtur e KD, p. 312; epim. a KD alienum habet S: hoc est adversus eos qui suam ipsorum stultitiam non agnoscunt et alios vituperant* || ἀντιμετρ. MV et KD μετρηθήσεται αὐτῷ AB *cf. Evan. Matt. 7.2, Luc. 6. 38*

12

Ποιμὴν καὶ λέων

- Ποιμὴν τις ἀπολέσας ἐν τῶν προβάτων ἰδεήθη τοῦ θεοῦ συνθήκας ποιούμενος ὡς εἰ γε τοῦτο ἐφεύροι, ἕτερον ὑπὲρ αὐτοῦ εἰς θυσίαν προσάξει. περιερχόμενος δὲ ὁρᾷ τὸ αὐτὸ πρόβατον ὑπὸ λέοντος βιβρωσκόμενον, καὶ τοῦτο ἰδὼν ἐν ἑαυτῷ ἔλεγεν ὡς
5 “εἰ μόνον τὸν τοῦ θηρίου διαδράσαιμι κίνδυνον, καὶ ἕτερον πρόβατον εἰς λύτρου δῶρον προσενέγκοιμι.”

Οὗτος δηλοῖ ὡς τὴν ἰδίαν ζωὴν πάντες ἄνθρωποι παντὸς κέρδους καὶ πλοῦτου προτιμότεραν ἔχουσιν.

2-3 τὸ αὐτοῦ B || 3 τοῦτον MV || 4 ἀποδράσαιμι V || λύτρου B || 6 Οὗτος ὁ λόγος AB || *epim. in S: hoc docet solere homines omnia quae habeant dedere, dummodo e morte eripiantur*

13

Λέων καὶ δύο ταῦροι

Λέων προσβαλὼν ταύροις δυσὶν ἐπειράτο τούτους καταθοιγήσασθαι. οἱ δὲ τὰ ἑαυτῶν κέρατα ἐπίσης αὐτῷ ἀντιπαρατάξαντες οἶκ' εἶων τὸν λέοντα μέσον αἰτῶν παρελθεῖν. ὁρῶν τοίνυν ἐκεῖνος ὡς ἀδυνάτως ἔχει πρὸς αὐτοὺς κατεσοφίσατο τοῦ ἐνός, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔφησεν ὡς “εἴ γε τὸν σὸν ἐταῖρον προδώσεις μοι, ἀβλαβὴ σε διατηρήσω”. καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ ἀμφοτέρους τοὺς ταύρους ἀνήρηκεν. 5

Οὗτος δηλοῖ ὡς καὶ πόλεις καὶ ἄνθρωποι ἀλλήλοις ὁμονοοῦντες οὐ συγχωροῦσιν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς περιγίνεσθαι· τῆς δ' ὁμονοίας καταφρονοῦντες εὐχερῶς ἄρδῃ τοῖς ὑπεναντίοις ἀλίσκονται.

5 καὶ τούτῳ-ἀνήρηκεν] sic fere (om. τούτῳ τ. τρ.) eliam SB,SC,SH annuit taurus ille et prodidit sodalem, et ambos occidit (leo) SD *plura, sed prorsus sua, habet cod.* B in SH: et id taurus concessit et leo aggressus est illum (alterum taurum); et ille constitit mugiens et plorans et sodalem suum inclamans: “O mi amice, veni, fer auxilium.” ille autem non venit, et insiluit in eum leo et vicit et comedit. postridie venit (leo) ad alterum taurum et dixit ei “Pax tecum, O taure!” multum timebat taurus et dixit ei “O mi frater, qui pollicitus es te non esse me occisurum;” et respondit leo dicens “Promissa mea dentes sunt mei”; et insiluit in eum et vicit et occidit et comedit || 6 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || ὡς ὅτι καὶ A || 7 περιφρονοῦντες A || 8 ἐναντίοις AB

14

Ἀλώπηξ καὶ πίθηξ

Ἀλώπηξ καὶ πίθηξ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὠδοπόρουν. παρερχόμενοι δὲ διὰ τινων μνημείων, ἔφη ὁ πίθηξ τῇ ἀλώπεκι ὡς “πάντες οἱ νεκροὶ οὗτοι ἀπελεύθεροι τῶν ἐμῶν γεννητόρων ὑπάρχουσιν.” ἡ δὲ ἀλώπηξ λέγει τῷ πίθηκι “εὐχερῶς ἐψεύσω· οὐδεὶς γὰρ τῶν ἐνταῦθα ταφέντων ἀπελέγξαι σε δύναται.”

Οὗτος παριστᾷ τὸν τοὺς ψευδολόγους ὀρθῶς διελέγχοντα, καὶ τοὺς προδήλως 5 τὸ ψεῦδος ἀντὶ ἀληθείας προσφέροντας.

Fab. solus habet SD inter codd Syr. || 1 ὁδοί- A || 3 εὐκαίρως B || 4 σοι MV || 5 crim. in SD: hoc est adversus eos qui nihil sunt sortiti et mentiendo delectantur || οὗτος ὁ μῦθος AB || παριστᾷ AB δηλοῖ παριστῶν MV

15

Ἐλαφος ἐπὶ νάματι καὶ θηρευταί

Ἐλαφός τις διψῶσα κατῆλθεν ἐπὶ τινι πηγῇ τοῦ ὕδωρ πιεῖν. ἰδοῦσα δὲ ἐν τῷ ὕδατι τὸ τοῦ ἰδίου σώματος ὁμοίωμα, τῇ μὲν τῶν ποδῶν λεπτότητι ἀπηρέσκετο, τῇ δὲ τῶν κεράτων μορφῇ ἐπετέρπετο. ἄφνω δὲ τινες ἐφίστανται θηρευταὶ καὶ ταύτην ἐδίωκον. καὶ καθ' ὅσον μὲν ἐπὶ τῆς πεδιάδος ἔτρεχε τῶν διωκόντων ὑπερεγίνετο, φθάσασα δὲ εἰς ἔλος ἀπροσδοκῆτως εἰσελθεῖν, τῶν αὐτῆς κεράτων τοῖς κλάδοις 5 συμπλακέντων, ὑπὸ τῶν διωκόντων καταλαμβάνεται καὶ στενάξασα ἔφη “οἴμοι τῇ ταλαιπώρῳ, ὅτι ἐφ' οἷς ἀπηρεσκόμην ὑπ' αὐτῶν μᾶλλον διεσφζόμην, οἷς δὲ ἐνεκαυχώμην, ὑπ' αἰτῶν δὴ καὶ ἀπόλλυμαι.”

10 (ὁ)ῖτος δηλοῖ ὡς οἱ χρή τινα τῶν ἐν ἑαυτῷ ἐπαινεῖν, εἰ μὴ τὰ εὐχρηστα καὶ ἐπω-
φελῇ.

3 ἐπίστανται θ. καὶ MAB ἐπιστάντες θ. V ἐφ. θ. κ. *Matth.* || θηρευταὶ] *sic etiam* S, L, *et Bab.* 43; *contra* λίων *rec.* I *et* II, *supra* f. 74 || 4 καὶ καθ' ἡ δὲ καθ' B || 5 τέλος V || 6 στενάξας B || 7 ἐνεκαυχώμην (-όμην B) MB ἐνεγκ- V ἐκαυχώμην A || 9 Οὗτος ὁ μῦθος AB || ἐπωφ. διαπράττειτο MV

16 (415)

Κύων καὶ χαλκεῖς

Ἦν τις κύων χαλκῶν τινῶν ἐν οἰκίᾳ διάγων. κακείνων μὲν ἐργαζομένων οὗτος
εἰς ὕπνον ἐτρέπετο, εἰς ἐστίασιν δὲ καθεζομένων ἐγένετο ἔξυπνος καὶ τοῖς ἑαυτοῦ
κυρίοις χαριέντως προσεπέλαξεν. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔλεγον “πῶς τῷ μὲν ψόφῳ τῶν
βαρυτάτων σφυρῶν οἶδ' ὅλως ἐξυπνίσῃ, τῷ δὲ βραχυτάτῳ κρότῳ τῶν μυλοδόκτων
5 ταχέως διεγείρῃ;”

Οὗτος δηλοῖ ὡς καὶ ἄνθρωποι ἀνήκοι, ἐφ' οἷς δῆθεν ὠφελεῖσθαι караδοκοῦσι,
ταχέως τούτοις καὶ ὑπακούουσιν, ἐν οἷς δ' ἀπαρέσκονται ἀπαθεῖς πάντῃ καθίστανται.

1 χαλκῶν] *faber (sing.)* S, *exceplo cod.* A *in* SH, *ubi punctis additis legitur fabri;*
vide *Hochfeld* || 2 δὲ *om.* B || ἐγένετο V || τοῖς αὐτοῦ B || 3 O *improbe* *canis ante* πῶς S *et* L ||
τὰ μὲν ψόφα MV || 4 βραχ. *om.* B || 6 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || 7 τούτοις *om.* AB || καθί-
στανται καὶ ὀκνηροὶ τε καὶ ῥάθυμοι AB

17 (409)

Λέων ἐγκάθειρκτος καὶ ἀλώπηξ

Ἀλώπηξ θεασαμένη ἐγκάθειρκτον λέοντα, καὶ τούτου στᾶσα ἐγγύς, δεινῶς αὐτὸν
ὑβρίζεν. ὁ δὲ λέων ἔφη πρὸς αὐτήν “οὐ σύ με καθυβρίζεις, ἀλλ' ἡ προσπεσοῦσά μοι
ἀτυχία.”

Οὗτος δηλοῖ ὡς πολλοὶ τῶν ἐνδόξων δυσπραγίαις περιπίπτοντες ὑπὸ εὐτελῶν
5 ἐξουθενοῦνται.

4 Οὗτος MV ὁ μῦθος B ὁ μ. οὗτος A

18

Ὅφεις πατούμενος

Ὅφεις τις ἔρπων παρὰ πολλῶν συνεπατέϊτο, πορευόμενος δὲ εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλ-
λωνος εἰδωλείον εἰσελήλυθεν. ὁ δὲ Ἀπόλλων εἰθὺς ἔφη πρὸς αὐτὸν “εἰ ὤλεσάς γε
τὸν πρῶτόν σε συμπατήσαντα, οὐδεὶς ἂν τῶν ἐτέρων κατατετόλμηκέ σου.”

Οὗτος δηλοῖ ὡς οἱ προλαβόντως σφαλέντες εἶπερ εἰθὺς σωφρονίζοιντο, οἱ ἕτεροι
5 δι' ἐκείνων κατάφοβοι γίνονται.

Fab. exstat syriace in SD, *sed deest ceteris* || 1-2 *eis-eisel.*] *sic* SD: *in templum*
Apollinis fugit; τῷ Δι' ἐνετύγχανε *rec.* I, *supra* f. 198 || 3 πρῶτος MV || κατετόλμηκε
MAB, *corr.* V || 4 *epim. in* SD: *hoc docet aequum esse aliquem in initio confirmare,*
se documenta dare consuesse, ut alii etiam metuant peccatores neve quid peccent,
quae propius accedunt ad *rec.* I, *supra* f. 198 || Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || προλαβόντες
V

19 (406)

Κύνες λέοντος δορὰν σπαράττοντες

Λέοντος δορὰν κύνες εὐρόντες διεσπάραττον ταύτην. τούτοις δὲ ἀλώπηξ ἰδοῦσα ἔφη “εἰ οὗτος ὁ λέων τοῖς ζῶσι συνῆν, εἶδετε ἂν τοὺς αἰτοῦ ὄνυχας ἰσχυροτέρους τῶν ὑμετέρων ὀδόντων.”

Οὗτος δηλοῖ πρὸς τοὺς τῶν ἐνδόξων καταφρονούντας, ὅταν τῆς ἀρχῆς καὶ δόξης ἐκπίπτωσι. 5

2 ἴδετε MVA || 4 *epim.*] hoc est (h. docet SD) adversus eos qui contemnunt viros potentes cum viderunt eos deiectos S || Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || πρὸς (*om.* B)–ἐκπίπτωσι AB ὡς–ἐκπ. μὴ ἐπαινεῖν χρή MV

20

Ἐλαφος νοσοῦσα

Ἐλαφος νόσῳ περιπεσοῦσα ἐπὶ τινος τόπου πεδινοῦ κατακέκλιτο. τινὰ δὲ τῶν θηρίων εἰς θέαν αὐτῆς ἐλθόντα τὴν παρακειμένην τῇ ἐλάφῳ νομῇ κατεβοσκήθησαν· εἶτα ἐκείνη τῆς νόσου ἀπαλλαγείσα τῇ ἐνδείᾳ δεινῶς κατετρύχετο, καὶ τῇ νομῇ τὸ ζῆν προσαπώλεσεν.

Οὗτος δηλοῖ ὡς οἱ περιττοὺς καὶ ἀνοήτους κτώμενοι φίλους ἀντὶ κέρδους ἰπ’ αὐτῶν ζημίαν μᾶλλον ὑφίστανται. 5

1 ἐπὶ–πεδινοῦ] *similiter Bab. 46, supra f. 305 om. L in spelunca perperam S, ubi fort. falso bam'arta scriptum est pro bmarga (in prato), vel haec fab. cum illa (SH 41) confusa, ubi cervus re vera speluncam intrat || κατακέκλιτο] sic codd. || 5 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || κτώμεθα B*

21 (403)

Θηρευτῆς καὶ κύων

Ἄνθρωπος θηρευτῆς παρερχόμενον κύνα ἰδὼν διηνεκῶς αὐτῷ ψωμοὺς προσεπέριπτε. λέγει οὖν πρὸς τὸν ἄνδρα ὁ κύων “ἄνθρωπε, ἀπιθὶ ἐξ ἐμοῦ· ἡ γὰρ πολλή σου εὖνοια μᾶλλον με τὰ μέγιστα θροεῖ.”

Οὗτος δηλοῖ ὡς οἱ πολλὰ δῶρά τισι παρεχόμενοι δῆλοί εἰσι τὴν ἀλήθειαν ἀνατρέποντες. 5

1 Θηρευτῆς] *sic etiam S; κλέπτῃς conl. Hsr., coll. Phaedr. I 23 || παρ. κύνα] canem quem dominus amiserat errantem in campo S || 2 αὐτῇ εὖνοια B || 4 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB*

22

Λαγωοὶ καὶ ἀλώπεκες

Λαγωοὶ τινες πρὸς αἰτὸν πόλεμον συγκροτοῦντες τὰς ἀλώπεκας εἰς συμμαχίαν προσεκαλοῦντο. αἱ δὲ πρὸς αὐτοὺς εἶπον “ἐτοιμῶς ἂν εἵχομεν συμμαχεῖν ὑμῖν, εἰ μὴ ᾔδειμεν τίνες τέ ἐστε καὶ τίνι διαμάχεσθε.”

Οὗτος ἐλέγχει τοὺς τοῖς ἰσχυροτέροις προσκρούοντας καὶ ἑαυτοῖς ἐξ αὐτῶν κίνδυνον ἐπάγοντας. 5

3 *τε om. B || 4 Ὁ μῦθος οὗτος AB || καὶ αὐτοῖς B*

23

Παῖς λουόμενος

Παῖς τις εἰσελθὼν ἐπὶ τινὰ ποταμὸν ἀπολούσασθαι, καὶ μὴ εἰδὼς νήχεσθαι, ἐκινδύνειεν ἀποπνιγῆναι. καὶ τινὰ παρερχόμενον ἄνδρα ἰδὼν εἰς βοήθειαν τοῦτον ἐκάλει. ὁ δὲ ἄνθρωπος τοῦτον διασώζων ἐκεῖθεν ἔλεγεν αὐτῷ “ἵνα τί, μὴ νήχεσθαι εἰδὼς, τῆς τοσαύτης κατατετόλμηκας πλημμύρας;” ὁ δὲ παῖς αὐτῷ ἔφη “τέως νῦν βοήθει
5 μοι, καὶ μετὰ ταῦτα ὀνειδίσον.”

Οὗτος δηλοῖ ὡς ὁ ἐν περιστάσει τινὰ προσονειδίζων ἀκαίρως αὐτοῦ καὶ ἀπρεπῶς καταμέμφεται.

1 εἰσηλθε B || καὶ μὴ εἰδὼς νήχ.] sic. etiam L, desunt S et K || 2 τοῦτον om. B || 3-4 ὁ δὲ-πλημμύρας] et ubi venit homo ad extrahendum (ex. om. SD) eum, vituperavit eum dicens “Quare, natandi inscius, in flumen descendisti?” S, et similiter L et K || 4 κατατόλμηκας B || αὐτῷ om. B || 6 epim. in S: hoc autem docet reprehensiones quae temporibus fiant non suis esse pro molestiis || Οὗτος MV ὁ μῦθος A ὁ λόγος B

24

Ἄετός καὶ ἀλώπηξ

Ἄετός τις τῇ ἀλώπεκι φιλιωθείς τοὺς αὐτῆς μετὰ ταῦτα καταβέβρωκε σκύμνους. ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν μὴ δυναμένη τῆς θείας δίκης ἐδέετο κατ’ αὐτοῦ. μὴ γοῦν συμβέβηκε
θυσίαν τινὰ ἐπὶ βωμοῦ κατακαίεσθαι, ὁ δὲ ἄετός καταπτὰς βρῶμα ἐκεῖθεν ζέον ἐξήρ-
πασε καὶ τοῖς ἑαυτοῦ νεοσσοῖς διαδέδωκεν. οἱ δὲ νεοσσοὶ ἐσθίωντες ὑπὸ τῆς ζέσεως
5 εὐθὺς διεφθάρησαν.

Οὗτος δηλοῖ ὡς οἱ τῶν ἀνθρώπων δυνάσται καὶ ἄδικοι, εἰ καὶ παρὰ τῶν ἀδικουμένων μηδὲν πάσχουσιν, ἀλλὰ γε ταῖς ἐκείνων ἀραῖς θείαν ἀγανάκτησιν ἐπισπῶνται.

1 καταβέβρωκε M κατεβίβρωκε V || 2 οὖν V || 4 αὐτοῦ B || 6 epim. in S: hoc autem docet eos qui ipsi sibi iudicium facere non possint deo iudicium suum esse permissuros, eumque eis iudicium vindicare solere || Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || εἰ] οἱ V || περὶ M

25

Ἀνὴρ ἔχιν ἀνελόμενος

Ἦρα χειμῶνος ἔχισ τις πλησίον ὁδοῦ κατέκειτο καὶ τῇ τοῦ ψύχους σφοδρότητι ἐκινδύνειε διαφθαρῆναι. ἀνὴρ δὲ τις παρερχόμενος καὶ ταύτην ἰδὼν κατῴκτειρε, καὶ ἄρας τῆς γῆς τῷ ἰδίῳ κόλπῳ ἐναπέθετο. ἡ δὲ ἔχισ διαθερμανθεῖσα εὐθὺς καιρίῳ
ὀήγματι τὸν ἄνδρα ἀπέκτεινεν.
5 Οὗτος δηλοῖ ὡς ὁ φύσει κακός, κἂν ἀγαθὸν τι παρὰ τινοςοῦν ἐπισπάσαιτο, τῷ εὐεργέτῃ μᾶλλον κακὰ ἀποδίδωσιν.

Fab. exstat syriace solum in SD (tolidem fere verbis), et arabice in K || 4 ἀπέκτεινεν, interfecit, et coepit (ille) dolere, dicens ‘hoc praemium est, siquis improbum bono afficit’ K || 5 epim. in SD: Hoc autem docet malos homines, quandocumque beneficiū acceperint, beneficientibus nocere || Οὗτος MV ὁ μῦθος AB

26

Ἰξευτῆς καὶ πέρδιξ

Ἄνῃρ τις ἰξευτῆς κατέσχε τινὰ πέρδικα καὶ εὐθὺς αὐτὴν καταθῆσαι ἠθέλησεν. ἡ δὲ πέρδιξ, τῆς ἰδίας ζωῆς ἀντεχομένη, πρὸς τὸν ἰξευτὴν συνέθετο ὡς “εἰ με τῶν δεσμῶν ἐλευθερώσεις, πολλοὺς πέρδικας ἐκμειλιξαμένη προσαγάγω σοι.” ὁ δὲ ἰξευτῆς, τῷ ταύτης λόγῳ μᾶλλον μανείς, ταύτην αὐτίκα ἀνῆρκεν.

Οὗτος δηλοῖ ὡς ὁ ἐτέρῳ παγίδα ἰστών αὐτὸς ἐν αὐτῇ ὡς σκαιὸς ἐμπεσεῖται. 5

1 αὐτὴν MVA, *et sic* S αὐτὸν B, *Matth.* || 2 ἡ δὲ (S) ὁ δὲ B || ἀντεχόμενος B || συνέθετο B || 3 ἐλευθερώσεις A -σης MVB || -άμενος B || 4 ταύτης *om.* B || τοῦτον B || 5 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || σκαιὸς MVB κακὸς *Matth.* (= A ?)

27

Ὅρνις χρυσοτόκος

Ἄνῃρ τις ὄρνιν ἐκέκτητο χρυσοῦν ῥόν καθ’ ἐκάστην αὐτῷ τίκτουσαν. ὁ δὲ μὴ τῷ καθημερινῷ ἐκείνῳ ἐπαρκούμενος κέρδει, ἀλλ’ ἀφρόνως τοῦ πλείονος ὀρεγόμενος, τὴν ὄρνιν κατέθευσεν· ἐδόκει γὰρ ἐν τοῖς ἐγκάτοις αὐτῆς θησαυρῷ τινὶ ἐντυχεῖν. καὶ μὴδὲν ὅλως ἐφευρὼν καθ’ ἑαυτὸν ἔλεξεν ὡς “ἐλπιδὶ θησαυροῦ ἐπερειδόμενος, καὶ τοῦ ἐν χερσὶ κέρδους ἐξέπεσον.”

Οὗτος δηλοῖ ὡς οἱ πολλοί, τῶν πλείωνων ὀρεγόμενοι, καὶ τῶν ὀλίγων ἐκπίπτουσι 5

1 Ἄνῃρ] *sic etiam* S *et* K, *sed mulier* L || χρυσοῦν ῥόν] *sic etiam* K *et codd. Syr. omnes praefer* SH, *ubi* ovum magni pretii ovum argenteum L || 6 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || οἱ] καὶ V

28

Κύων κρέας φέρων

Κύων ἀρπάσας βρῶμα ἐκ μακελλίου ὥχετο φυγὰς ἐκεῖθεν καὶ ἔφθασεν ἐπὶ τινα ποταμόν. περαιούμενος δὲ αὐτὸν ὀρᾷ ἐν τοῖς ὕδασι τὴν τοῦ βρώματος σκιάν πολλῶ οὖσαν οὐ ἔφερεν εὐμεγεθεστέραν, καὶ τοῦ στόματος ἀπορρίψας τὸ βρῶμα ἐπὶ τὴν ὁραθεῖσαν αὐτοῦ σκιάν κατηπείγετο. τῆς δὲ ἀφανοῦς γενομένης, στραφεὶς ὁ κύων τὸ ἀπορριφθὲν ἄραι, οὐδὲν ἐφεῦρε τὸ σύνολον· καὶ γὰρ ἐκεῖνο παρά τινος καταπτάντος κόρακος εὐθὺς ἠρπάγη καὶ κατεβρώθη. εἶτα ὁ κύων ἑαυτὸν ἐταλάνιζε, “τί ἄρα πέπονθα;” λέγων, “ὅτι ὁ εἶχον ἀφρόνως καταλιπὼν ἐφ’ ἕτερον ἀφανὲς ἠπειγόμεν, κάκεινου ἀποτυχὼν καὶ τοῦ προτέρου ἐξέπεσον.”

Οὗτος δηλοῖ περὶ τῶν ἀκορέστως ἐχόντων καὶ τῶν περιττῶν ὀρεγομένων. 5

2 περ. δὲ αὐτὸν] *om.* S, *sed habet* L || 3-8 καὶ τοῦ *στ.-ἐξέπεσον*] *demisit illud quod ceperat et cucurrit ad imaginem quae erat in aqua. Et venit corvus (fluxus SB fort. recte, sc. ‘abura pro ‘urba; vide supra p. 516 adn. 19) et sustulit carnem illam; et ubi reversus est canis neque quicquam invenit, dixit sibi “Pulchra res mihi accidit (“Iacta alea parum mihi profuit” SD), quod, dum multum cupio, et illud (illud parvum SD) quod ceperam amisi” SC SD, similiter SH et SB sed lacunosi || 3 τὸ βρῶμα ἀπ. AB || 9 Ὁ μῦθος οὗτος AB || δηλοῖ-ὀρεγ. MV ἐλέγχει τοὺς ἀκορέστως ἔχοντας καὶ τῶν περ. ὀρεγομένων AB adversus (docet adv. SH) eos qui avaritia laetantur (qui nimis commoti sunt aliqua re SD) S*

29

Ὅνος ἵππον μακαρίζων

Ὅνος καὶ ἵππος ὑπῆρχον ἀνθρώπῳ τινί, καὶ ἕκαστος αὐτῶν ἰδίαν ὑπηρεσίαν ἐπλήρου. ἀλλ' ὁ μὲν ἵππος ἀνέσεως πολλῆς παραπολαίων δαψιλῶς ἐτρέφετο· χαίτην τε καὶ πλοκάμους ὑπὸ τῶν ἱπποκόμων ἐκαλλωπίζετο καὶ ὁσημέραι τοῖς ὕδασιν ἀπελούετο. ὁ δὲ ὄνος διώλου ἀχθοφορῶν τῷ τῶν γόμων βάρει κατετρύχετο. μιᾷ γοῦν ὁ
 5 τοῦ ἵππου κύριος ἐπιβάς αὐτοῦ ἐπὶ τινὰ πόλεμον ἀπῆει, καὶ μάχης συγκροτηθείσης ὁ ἵππος πληγείς ἀνῆρέθη. ἰδὼν δὲ τὴν αὐτοῦ ἀπώλειαν ὁ ὄνος ἑαυτὸν μᾶλλον τῆς πολυμόχθου ἐμακάριζεν ὑπηρεσίας.

Οὗτος δηλοῖ ὡς ὁ πενιχρὸς βίος ἀνεπίφοβος τυγχάνων πολλῷ μᾶλλον τοῦ πλούτου, ὡς κινδυνώδους, προτιμότερος.

1 καὶ απίε εκ. om. B || 2 ἐπλήρου B || παραπολάβων A, -λαβῶν B || 3 καὶ ὁσημ.-ἀπελούετο om. B, habet S || 5 τῆς μάχης AB || 6 πληγείς MV εὐθὺς ἐπλήγη καὶ AB || 8 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB

30 (411)

Ὀναγρος καὶ ὄνος

Ὀναγρος ὄνον ἰδὼν βαρὺν γόμον ἐπαγόμενον, καὶ τὴν δουλείαν αὐτῷ ἐπονειδίζων, ἔλεγεν “εὐτυχὴς ὄντως ἐγώ, ὅτι ζῶν ἐλευθέρως καὶ διάγων ἀκόπως αὐτοσχέδιον καὶ τὴν νομὴν ἐν τοῖς ὄρεσι κέκτημαι· σὺ δὲ δι’ ἄλλου τρέφῃ, καὶ δουλείαις καὶ πληγαῖς καθυποβάλλῃ διηνεκῶς.” συνέβη γοῦν αἰθωρὸν λέοντά τινὰ φανῆναι καὶ τῷ μὲν
 5 ὄνῳ μὴ προσπελάσαι, ὡς συνόντος αὐτῷ τοῦ ὄνηλάτου, τῷ δὲ ὄναγρῳ, μεμονωμένῳ τυγχάνοντι, σφοδρῶς ἐπελθεῖν καὶ αὐτὸν θέσθαι κατάβρωμα.

Οὗτος δηλοῖ ὡς οἱ ἀνυπότακτοι καὶ σκληροτραχήλοι, τῇ αὐτοβουλίᾳ φερόμενοι καὶ βοσθείας τινὸς μὴ δεόμενοι, αἰθωρὸν πτῶμα γίνονται.

Fab. exstat in S SS SG et K || 2 ζῶν-διάγων B ζῶ-διάγω MVA || 4 διηνεκῶς om. B || 6 αὐτὸν MA -τῷ B -ῆν V αὐτῷ Halim || 7 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || 8 γενήσονται B

31 (413)

Συκῇ καὶ ἐλαίᾳ

Συκῇ τις, ὥρα χειμῶνος τὰ ἑαυτῆς ἀποβαλοῦσα φύλλα, ὑπὸ τινος ἐλαίας πλησιαζούσης τὴν γύμνωσιν ὠνειδίζετο, λεγούσης ὡς “ἐγώ καὶ χειμῶνος καὶ θέρους τοῖς φύλλοις μου κεκαλλῶπισμαι καὶ ἀείφυλλος πέφυκα, σὺ δὲ μόνῳ τῷ θέρει πρόσκαιρον ἔχεις τὸ κάλλος.” οὕτω δὲ αὐτῆς καυχωμένης, κεραυνὸς ἄφνω θεόθεν κατηνέχθη
 5 καὶ ταύτην κατέφλεξε· τῆς δὲ συκῆς τὸ παράπαν οὐχ ἦψατο.

Οὕτως οἱ τῷ πλούτῳ καὶ τῇ τύχῃ ἐγκαυχώμενοι ἐξαίσιον πτῶμα ὑφίστανται.

Fab. deest in SH, sed habent SB SC SD SG SS || 1 ἀποβάλλουσα AB || 5 τῆς δὲ-ἦψατο] ita fere SD ficus autem gaudebat SG et f. sicut erat vigebat SC om. SB || 6 κατέφλεξε AB || 6 epim. in SG: Olivae similes sunt quicumque de divitiis suis vel de magnificentia gloriantes in mortem incurrant hoc autem docet, etc. in eandem sententiam, SB SD, brevius SC

413a
(Aphth. 22)

Μῦθος ὁ τῆς ἐλαίας καὶ τῆς συκῆς· σωφρονεῖν παραινῶν τῇ νεότητι.

Ἐλαία κατεγέλα συκῆς, ὡς αὐτὴ μὲν ἀνθοῦσα πρὸς ἅπασαν ὥραν, συκῆς δὲ τὸ ἄνθος συμμεταβαλλούσης ταῖς ὥραις. αἷς καὶ καταρρνείσα χιών, τὴν μὲν ἐλαίαν κομῶσαν εὐροῦσα, τοῖς θαλλοῖς ἐνιζάνουσα, σὺν τῷ κάλλει καθάπαξ ταύτην διέφθειρε· τὴν δὲ φύλλων εὐροῦσα γυμνὴν, οὐδὲν ἡδίκηκε πρὸς γῆν ὑπορρέουσα.

5

Κάλλος μὴ σωφρονοῦν τοῖς κεκτημένοις καθέστηκεν ὄνειδος.

32

Κηπουρὸς ἀρδεύων λάχανα

Ἄνθρωπος τις κηπουρὸν τινα θεασάμενος τῶν λαχάνων ἀρδεῖαν ποιούμενον ἔφη πρὸς αὐτόν· “πῶς τὰ μὲν ἄγρια φυτὰ, μήτε φυτευόμενα μήτε ἐργαζόμενα, ὥραϊα πεφύκασιν, τὰ δὲ τῆς ὑμῶν φυτηκομίας πολλάκις ξηραίνεται;” ὁ δὲ κηπουρὸς ἀντέφησεν ὡς· “τὰ ἄγρια τῶν φυτῶν μόνη τῇ θείᾳ προνοίᾳ ἐφορᾶται, τὰ δὲ ἡμέτερα ὑπὸ χειρὸς ἀνθρωπίνης ἐπιμελεῖται.”

5

Οὗτος δηλοῖ ὡς κρείττων ἢ τῶν μητέρων ἀνατροφή πέφυκε τῆς τῶν μητριῶν ἐπιμελείας.

Fab. legitur in codd. Syr., excepto SH || 4-5 τὰ ἄγρια-ἐπιμελεῖται] cf. f. 119 supra et Vitam, c. 35 sqq.; perperam Synt., recte S: terra herbae agresti mater est, hortensi poverca || 4 ὑφορᾶται MV || ἡμερα coni. Matth. || 6 Οὗτος MV ὁ λόγος AB || epim.] sic fere etiam libri Syr.

33

Κύων καὶ μακελλεύς

Κύων ἐν μακελλίῳ εἰσελθὼν καρδίας βρῶμα ἐκεῖθεν ἀφήρπασεν. ὁ δὲ γε μακελλεύς ἐπιστραφεὶς ἔλεγεν αὐτῷ· “οὐ καρδίαν ἤρπασας, ἀλλὰ καρδίαν ἐνέθου μοι· εἰ γὰρ αὐθις ἐνταῦθα εἰσέλθης, ἐγὼ σοι τὰ τῆς ἀρπαγῆς ἐπιδείξω ἐπίχειρα.”

Οὗτος δηλοῖ ὡς ἐν τῷ παθεῖν τις ἐπισπᾶται τὸ μαθεῖν καὶ προσεκτικῶς ἔχειν.

Fab. exstat syriace solum in SD, nr. 76: canis quidam intravit macellum et cor rapuit. Et conversus ad eum macellarius dixit “Non cor mihi abstulisti, sed cor mihi statuisti; posthac enim, si huc veneris, praemium sceleris (?) tui accipies.” hoc docet saepius id quod adolescentibus usu veniat docere eos. || 4 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB

34

Κηπουρὸς καὶ κύων

Κύων κηπουροῦ τινος εἰς φρέαρ ἐμπέπτωκεν. ὁ δὲ κηπουρὸς κατελθὼν αὐτόν ἐκεῖθεν ἀνελκύσαι, δεινῶς ὑπ’ αὐτοῦ ἐδόχηθη, δόξαντος μᾶλλον τὸν ἄνδρα βούλεσθαι αὐτόν ἐπὶ πλεον καταβυθίσαι τῷ ὕδατι. ὁ δὲ κηπουρὸς ὑπὸ τοῦ κυνὸς δηχθεὶς “δικαίως,” ἔφη, “πέπονθα, ὅτι σὲ τοῦ φρέατος ἐκβαλεῖν ἐσπουδακῶς χαλεπῶς μᾶλλον ὑπὸ σοῦ τετραυμάτισμαι.”

5

Οὗτος δηλοῖ κατὰ τῶν ἀχαρίστων καὶ ἀγνωμόνων ἐλέγχους.

Fab. habent codd. Syr. omnes praeler SH || 2 δόξαντος ΜV δόξαν αὐτῷ A δόξαν- τοῖς B 2-3 μάλλον-καταβ. τῷ ἰδ. (τῷ ἰδ. κ. A) AB, et ita fere codd. Syr., i.e. plus im- mergere τὸν ἄνδρα β. καταβ. τῷ ἰδ. ΜV || 4-5 δι-τετραυμ.] melius S, SG: cur (c. enim SD), cum tu te mersisses, ego te expedire studebam? cf. supra f. 120 || 6 Οὔτος- ἄγρ. (ἀγροῦτων V) ἐλέγχοις ΜV ὁ μῦθος οἷτος τοῖς ἀχαρίστοις καὶ ἀγνώμονας ἐλέγχει (-ον B) AB hoc autem docet adversus ingratos SD hoc adv. ingr. SB SC SG

35

Γαστήρ καὶ πόδες

Ἄνδρός τινος ἡ γαστήρ τοῖς ἑαυτοῦ ποσὶ περὶ ἰσχύος διεφέρετο. οἱ μέντοι πόδες ἔλεγον τῇ γαστρὶ ὡς "ἡμεῖς σοῦ ἐσμεν ἰσχυρότεροι, ἅτε δὴ καὶ διαβαστῶντές σε." ἡ δὲ γαστήρ τοῖς ποσὶν ἀντέφησεν ὡς "εἰ μὴ ἐγὼ τὰς βρώσεις ἐδεχόμην, ὑμεῖς ἀδυνάτως ὅλως στῆναι εἴχετε ἄν."

- 5 Οὔτος δηλοῖ ὡς καὶ ἅπαν στρατεύματα πρὸς τὴν μάχην ἀδόκιμον γίνεται, εἰ μὴ πρότερον ὑπὸ τοῦ στρατηλάτου γυμνάζοιτο καὶ παραθαρρύνοιτο.

Fab. exstare videtur in SD, sicut in ceteris codd. Syr.; sed in imagine quam habeo photographice depictam, praeler duas litteras numerales (= 52), reliqua (8 vsz.) adeo sunt erantida ut omnino legi non possint || 1 ἄνδρός τινος] deest in S et L || 3-4 ὑμεῖς-ἄν MA ὑμεῖς ἄν ἄδυν. τοῦ ὅλως στῆναι εἴχεται B || 5-6 Οὔτος-παραθαρρύνοιτο] sic etiam illi qui ad summam rerum pervenerunt, si ei qui sunt inferiores non adiuvant eos, non habent vires SH SB, et in eandem sententiam SC; falsa quidem haec sententia, sed tota posita est in voce lhoun (eos) post m'adrin (adiuvant) repetita, quam si sus- tuleris, idem fere valebit epim. quod in rec. I supra f. 130, i.e. si non adiuvant inferiores suos, illi etc. || Οὔτος ΜV ὁ μῦθος AB

36

Νυκτερίς, κέπφος καὶ βάτος

Νυκτερίς, κέπφος καὶ βάτος πρὸς ἀλλήλους κοινωνίαν ἔθεντο, τοῦ ἐπὶ τινα δῆθεν ἐμπορίαν ἀπελθεῖν. καὶ ἡ μὲν χρυσόν, ὁ δὲ χαλκόν, ἡ δὲ ὑφάσματα δανειακῶς ἐξελά- βοντο καὶ ἐν πλοίῳ ἀποθέμενοι τοῦ πλοῦς εἰθὺς εἶχοντο. ἄφνω δὲ ζάλη καὶ καταιγὶς διαπνεύσασα εἰς κλύδωνα μέγιστον τὸ πέλαγος ἤρε, καὶ τὸ σκάφος διασπαράξαν

5 τὰ ἐν αὐτῷ πάντα τῷ βυθῷ παραδίδωσιν. ἐξ ἐκείνου δὲ ἡ μὲν νυκτερίς, τοὺς δανειστὰς πτσουμένη καὶ δεδιῶσα καὶ ἑαυτὴν ὑποστέλλουσα, μόνη τῇ νυκτὶ ἐξέρχεται· ὁ δὲ κέπφος ἐπὶ τῆς θαλάσσης τὰς διατριβὰς ἔχει, ἀναζητῶν τὸν χαλκόν· ἡ δὲ βάτος τοῖς ἱματισμοῖς τῶν παραπορευομένων συμπλέκεται, τὰ ὑφάσματα εὐρεῖν δι' ὅλου σπουδάζουσα.

- 10 Οὔτος ὁ μῦθος δηλοῖ ὡς τῶν ἀνθρώπων ἕκαστον χρή, μετὰ τὴν ἔκβασιν τῶν ἐπι- κινδύνων πράξεων, προσεκτικῶς ἔχειν, ὥστε μὴ αὖθις τοῖς ἐκ τούτων ὁμοίοις κακοῖς περιπετεῖς γίνεσθαι.

Fab. legitur in SD (nr. 61a) SS et K ita fere ut supra; deest SB SC SH || 2 ἐμπορεῖν M || ὁ δὲ ΜV τὸ δὲ AB || 4 διασπαράττει καὶ B || 6 πτσουμ. καὶ om. B || δεδιῶσα Mallh. (lapseu pennaе, an ex A?) || 6-7 τὸ δὲ κέπφος-τὸν χ. ἀναζητοῦν AB || 10 epim. nullum habet SD || Οὔτος ὁ μ. M ὁ μ. AB οὔτος V

37

Λέων γηράσας καὶ ἀλώπηξ

Λέων γηράσας τις καὶ ἀτονήσας, καὶ ἑαυτὸν μὴ δυνάμενος διατρέφειν, ἐπειρᾶτο μηχανικῶς διαζῆν. νοσεῖν οὖν προσποιούμενος κατέκλινεν ἑαυτὸν ἐν τινι σπηλαίῳ· εἶτα τῶν ἄλλων θηρίων εἰς ἐπίσκεψιν αὐτοῦ παραγινομένων, εἰθὺς ἕκαστον αὐτῶν ἀρπάζων κατήσθιε. γνοῦσα δὲ ἡ ἀλώπηξ τὴν αὐτοῦ πανουργίαν οὐκ ᾔθελε πρὸς αὐτὸν ἀνελθεῖν, ἀλλὰ μακρόθεν ἐστῶσα ἐπηρώτα τὸν λέοντα ὅπως δῆθεν τὰ κατ' αὐτὸν ἔχει. ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν ἔλεγε "τίνος χάριν οὐκ εἰσέρχῃ πρὸς με;" ἡ δὲ ἀλώπηξ ἀντέφησεν ὡς "πολλῶν ἵχνη ἐνταῦθα ἐώρακα εἰσελθόντων μὲν, μὴ ἐξελθόντων δέ." 5

Οὗτος δηλοῖ ὡς καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἀφορᾶσθαι δεῖ τὰ τῶν πρακτέων ἐπικίνδυνα καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποδιδράσκειν, ἀσφαλίζεσθαι δὲ καὶ ἀπὸ τῶν δόλῳ καὶ ὑποκρίσει φιλίας πειρωμένων ἐταίρους λυμαίνεσθαι. 10

Accedunt codd. Syr. SB SC SD SG (et SS). 1 τις γηράσας V, quod melius, sed per corr. || 2 γοῦν B || 6 ἔχειεν B ἔχειν V || 6-7 ἡ δὲ-ἐώρακα] dixit vulpes "Intravissem, nisi vidissem multa," etc. codd. Syr. || 7 μὴ AB periit lect. in marg. M οὐκ V || 8 'Ο μῦθος οὗτος AB || Οὗτος-λυμαίνεσθαι] Hoc docet solere homines, quando viderint exempla pretiosa, fugere e periculo SD; similiter SB SC SG || ὑφορᾶσθαι Matth. (= A ?) || 10 ἐτέρους M ἕτερον V

38 (407)

Κύων λύκον διώκων

Κύων καταδιώκων λύκον ἐφρυνάττετο τῇ τε τῶν ποδῶν ταχυτῇτι καὶ τῇ ἰδίᾳ ἰσχύϊ, καὶ ἐδόκει φεύγειν τὸν λύκον δι' οἰκείαν δῆθεν ἀσθένειαν. στραφεὶς οὖν ὁ λύκος ἔφησε πρὸς τὸν κύνα "οὐ σέ δέδοικα, ἀλλὰ τὴν τοῦ σοῦ δεσπότητος καταδρομὴν."

Οὗτος δηλοῖ ὡς οὐ δεῖ τινα ἐγκαυχᾶσθαι τῇ τῶν ἐτέρων γενναιότητι.

Fab. deest SH et SD || 1 λύκαιν M λύκαιναν AV λύκοναν B nomen generis masc. (i.e. diba) SB SC SG cf. infra || 2 τὸν λύκον AB τὴν λύκαιναν MV || στραφεὶς MAB -εῖσα V || ὁ λύκος AB ἡ λύκαινα MV || 3 ἀλλά-καταδρομὴν] sed dominum tuum qui tecum venit codd. Syr. || 4 ὁ μῦθος οὗτος AB

39

Νεανίσκος ἀκρίδας θηρεύων καὶ σκορπίος

Νεανίσκος τις ἐν τοῖς ἐξωτάτοις καὶ ἐρημικωτάτοις τόποις ἀκρίδας ἠπείγετο κατασχεῖν, καὶ ἰδὼν μέσον αὐτῶν σκορπίον ἐδόκει κάκεῖνον ἀκρίδα ὄντως τυγχάνειν. καὶ δὴ τὴν χεῖρα ἐκτείνας ἐξᾶραι αὐτὸν τῆς γῆς ἔμελλεν. ὁ δὲ σκορπίος τὸ αὐτοῦ κέντρον πρὸς τὸ νύξαι τὸν νέον ἰθύνας, ἔφη πρὸς αὐτὸν ὡς "εἰ ὅλως τετόλμηκάς μου καθάψασθαι, παρεσκεύασα ἄν σε ἀπολύσαι καὶ ἄς κατέσχες ἀκρίδας." 5

Οὗτος δηλοῖ ὡς οὐ χρή καὶ τοῖς σκαιοῖς ἀνδράσι καὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἐπίσης ἐντυγχάνειν, ἀλλ' ἐκάστῳ πρὸς τὴν ἰδίαν γνώμην δεόντως προσομιλεῖν.

1 ἐν-τόποις] extra murum S πρὸ τοῦ τείχους rec. I, supra f. 199 || ἐρημικῆς B || 2 δὴ M δεῖ V om. AB || 6 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || καὶ τοῖς καιοῖς (sic) ἀνδράσι καὶ τοῖς ἀγαθοῖς B, et sic SH SB SC καὶ τοῖς σκαιοῖς ἀνδράσι latium, A καὶ τοῖς ἀγαθοῖς latium, MV et SS || 7 ἀλλ'-προσομ.] omi. S

40

Ταῦρος καὶ αἶγες ἄγριαι

Ταῦρος λέοντά τινα ἀποδιδράσκων ἐν τινι σπηλαίῳ τὴν καταφυγὴν ἔθετο. ἐν αὐτῷ δὲ ἔτυχεν ἀγρίας αἶγας τυγχάνειν, αἱ δὲ καὶ τὸν ταῦρον εὐθὺς ἐκεράτιζον. ὁ δὲ πρὸς αὐτάς ἔλεγεν ὡς “οἶχ ὑμᾶς δέδοικα, ἀλλὰ τὸν τοῦ σπηλαίου ἐξωθεν ἐστηκότα.”

- 5 Οὗτος δηλοῖ ὡς τοῖς ἐν δυσπραγίαις ὑπὸ δυναστῶν περιπίπτουσι πάντες οἱ ἐν τυγχάνοντες μισητῶς ἐπεμβαίνουσιν.

2-3 ὁ δὲ ταῦρος AB || 3 τὸν στήκοντα ἐξωθεν τοῦ σπηλου B || 5 *epim. in S*: sic etiam (hoc autem docet SC) viri potentes, propter timorem regum, pusillorum (p. om. SD) contumelias perferunt; cf. *rec. I, supra f. 217* || 5 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || οἱ αὐτοῖς ἐστ. M || 6 ἐπεμμένουσιν B ἐπιβαίνοισι A

41

Λιθίοψ

Ἄνῃρ τις, ἑωρακὼς Λιθίοπά τινα Ἰνδὸν λουόμενον ἐν τινι ποταμῷ, ἔφη πρὸς αὐτόν “μὴ συνταράσσης καὶ θολοποιῆς τὸ ὕδωρ· οὐδέποτε γὰρ λευκὸς γενήσῃ τῷ σώματι.”

Οὗτος δηλοῖ ὡς οὐδὲν τῶν φυσικῶν πραγμάτων τοῖς φυσικοῖς μεταβάλλεται.

1 Λιθίοπά τινα Ἰνδὸν] *sic etiam K Ianlum Indum S, SS hominem nigrum L* || τινι om. A || 2 συνταράσσεις καὶ θολοποιεῖς MV || λευκὸν γενήσῃ τὸ σῶμα σου B || 4 *epim. in S*: hoc docet nihil quod natura ortum sit mutari posse || Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || ὡς-μεταβάλλεται M om. V ὡς-πραγμάτων τῆς φυσικῆς ιδιότητος μ. A, *forl. recte* ὡς αἱ τῶν πλειόνων τῶν φυσικῶν πρ. τῆς φυσικῆς ιδιότητος μ. B

42

Γυνή καὶ ὄρνις

Γυνή τις χήρα ὄρνιν ἐκέκτητο ἐν ᾧ τῇ καθ' ἐκάστην ἡμέραν τίκτουσαν, ἦν καὶ δαψιλῶς διέτρεφεν ἡ γυνή, δοκοῦσα ὡς τοῖς πλείοσι σιτίοις δύο ἔσται γεννώσα ᾧ. ἡ δὲ ὄρνις ὑπὸ τῆς πλησμονῆς ἐμβριθῆς γενομένη οὐδὲ τὸ ἐν ᾧ γεννᾶν, ὡς τὸ πρότερον, ἠδύνατο.

- 5 Οὗτος δηλοῖ ὡς οἱ τῶν πλειόνων ὀρεγόμενοι καὶ τῶν ἐν χερσὶν ὀλίγων στερίσκονται.

1 χήρα] *sic etiam SB SC SD, sed om. SH* || ἐν αὐτῇ ᾧ (ᾧ B) AB || ἡμέραν om. AB || ἀποτίκτουσαν (-σα B) AB || 2 δύο AB el S om. MV || 3-4 οὐδὲ-ἠδύνατο] *mortua est S* || ὡς πρότερον MV || 5 Οὗτος MV ὁ λόγος AB

43

Μύρμηξ καὶ τέττιξ

Μύρμηξ τις ὥρα χειμῶνος ἐν θέρους συνήγαγε σῖτον καθ' ἑαυτὸν ἥσθιεν. ὁ δὲ τέττιξ προσελθὼν αὐτῷ ἠτείτο μεταδοθῆναι αὐτῷ ἐκ τῶν αὐτοῦ σιτίων. ὁ δὲ μύρμηξ

ἔφη πρὸς αὐτόν "καὶ τί ἄρα πράττων διετέλεις ἐφ' ὅλῳ τῷ τοῦ θέρους καιρῷ, ὅτι μὴ συνέλεξας σίτον ἑαυτῷ εἰς διατροφήν;" ὁ δὲ τέττιξ ἀντέφησεν αὐτῷ ὡς "τῷ μελωδεῖν ἀπασχολούμενος τῆς συλλογῆς ἐκωλυόμην." τῇ γοῦν τοιαύτῃ τοῦ τέττιγος ἀποκρίσει ὁ μύρμηξ ἐπιγελάσας, τὸν ἑαυτοῦ σίτον τοῖς ἐνδοτέροις τῆς γῆς μυχρῆς ἐναπέκρυψε καὶ πρὸς αὐτόν ἀπεφθέγγετο ὡς "ἐπεὶ τότε ματαιῶς ἐμελώδεις, νυνὶ λοιπὸν ὀρχήσασθαι θέλησον."

Οὗτος παρίστησι τοὺς ὀκνηροὺς τε καὶ ἀμελεῖς, καὶ τοὺς ἐν ματαιοπραγίαις διάγοντας κἀντεῦθεν ὑστερουμένους.

10

Fab. minime discrepat ab S || 1 ὥραν χ. παραδραμῶν ἐν ὥρᾳ θέρους-ἐσθίειν MV || 2 ἐκ-σιτίων AB σίτου MV || 3 πρὸς αὐτόν AB αὐτῷ MV || πράττων om. A || 4 σίτον-διατροφὴν MV σεαυτῷ δ. AB || πρὸς αὐτόν ἀντέφησεν AB || 4-5 τῷ μ. MV τὸ μ. B εἰς τὸ μ. A || 7 τῷ τότε MV || 8 νῦν B νῦν A || 9 ὁ μῦθος οὗτος παριστᾷ AB || καὶ ἐν μ. MV

44

Λύκος καὶ αἶξ

Αἰγὸς τινος ἐπὶ πέτρας ὑψηλῆς νεμομένης, λύκος ἐπιστὰς κάτωθεν ἐπειρᾶτο αὐτὴν κατασχεῖν καὶ βεβρωκέναι· μὴ δυνάμενος δὲ ὅλως ἐπαναβῆναι τῇ πέτρᾳ, ἐστὼς κάτωθεν πρὸς τὴν αἶγα ἔφησεν "ὦ ταλαίπωρε, ἵνα τί καταλιποῦσα τοὺς πεδινοὺς τόπους καὶ τοὺς λειμῶνας ἐπὶ τῆς πέτρας ταύτης τὴν νομὴν πεποιήσαι; ἢ πάντως ἔν' ἐντεῦθεν κινδυνεύσης διαφθαρῆναι;" ἡ δὲ πρὸς τὸν λύκον ἀπεκρίνατο "οἶδα ὡς πολλὰκίς ἐμοῦ ἔνεκεν ἀργὸς διετέλεσας, καὶ δοκεῖς κατενεγκεῖν με τῆς πέτρας καὶ σεαυτῷ θέσθαι κατάβρωμα."

Οὗτος δηλοῖ ὡς πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων βουλήν ἑτέροις παρέχουσι τὴν ἐκείνοις μὲν ὀλεθρίαν, ἑαυτοῖς δὲ ἐπικερδὴ καὶ ὠφέλιμον.

4 ἢ MVB ἢ *Matth.* || 5 ἔν' om. B || 8 ὁ μῦθος οὗτος AB

45 (401)

Πῶλος

Ἄνθρωπος τις ἐπωχεῖτο ἵππῳ τινὶ θηλείᾳ ἐγκύῳ οὔσῃ, καὶ ὁδοιποροῦντος αὐτοῦ ἡ ἵππος πῶλον ἀπέτεκεν. ὁ δὲ πῶλος κατόπιν αὐτῆς εὐθὺς πορευόμενος καὶ ταχέως ἰλιγγιάσας πρὸς τὸν τῆς ἰδίας μητρὸς ἐπιβάτην ἔλεγεν "ἰδοῦ, ὁρᾶς με βραχύτατον καὶ πρὸς πορείαν ἀδύνατον· γίνωσκε δέ, ὡς εἰ ἐνταῦθά με καταλίπης, αἰθωρόν διαφθείρομαι, εἰ δ' ἐντεῦθεν ἄρης με καὶ ἀπαγάγῃς ἐν οἴκῳ καὶ ἀνατραφῆναι ποιήσης, οὕτως αὐξυνθεὶς ἐν ὑστέρῳ ἐποχεῖσθαί μοι ποιήσω σε."

Οὗτος δηλοῖ ὡς ἐκείνους εὐεργετεῖν χρή, ὑπὲρ ὧν καὶ ἡ ἀντάμειψις τῆς εἰποιῦτας ἐλπίζεται.

1 θηλεία τιμὴ ἵππῳ AB || οὔσῃ MV ὑπαρχούσῃ AB || 1-2 ἡ-ἀπέρ. | πῶλον ἢ ἵππος ἀπέρ. A || 2 ἔτεκεν B || εὐθὺς-ταχέως AB ἐβάδιζεν, ὅς εὐθὺς MV || 3 βραχ. ἰδοῦ, ὁρᾶς με MV || 4 δὲ MV τοίνυν AB || ἐκ καταλίπης με AB || διαφείρωμαι B || 5 εἰ δὲ AB || ἄρης BV ἄρεις M || οἴκῳ *scripsi* τόπῳ *codd.* om. S || ποιήσης MV παρασκευάσης (-εις B) AB || 6 ὅντως libri, corr. *Halm* || 7 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || χρή εὐερ. AB

46

Πίθηξ καὶ ἀλιεύς

Ἄνῃρ τις ἀλιεύς παρὰ τὴν θάλασσαν ἄγρην ἰχθύων ἐποίει. πίθηξ δὲ τις αὐτὸν κατιῶν ἐκμιμήσασθαι ἠβουλήθη. τοῦ δὲ ἀνδρὸς ἀποβάντος ἐν τινι σπηλαίῳ ἐπὶ τῷ διαναπαύεσθαι, τὸ δὲ δίκτυον παρὰ τὴν ἡῖονα καταλιπόντος, ἐλθὼν ὁ πίθηξ καὶ τοῦ δικτύου λαβόμενος ἀγρεῖν δῆθεν δι' αὐτοῦ ἐπεχειρεῖ. ἀγνώστως δὲ τῇ
5 τέχνῃ καὶ ἀσυντάκτως χρώμενος, καὶ τῷ δικτύῳ περισχεθεὶς, ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἶθὺς πέπτωκε καὶ ἀπεπνίγη. ὁ δὲ ἀλιεύς καταλαβὼν αὐτὸν ἤδη ἀποπνιγέοντα ἔφη
"ὦ ἄθλιε, ὦλεσέ σε ἡ ἀφροσύνη σου καὶ ἡ ματαία ἐπίνοια."

Οὗτος δηλοῖ ὡς οἱ τὰ ὑπὲρ αὐτοὺς μιμεῖσθαι πειρώμενοι, ἑαυτοῖς ἐντεῦθεν ἐπάγουσι κίνδυνον.

1 ἀλιεύς] sic (sing.) etiam S || παρὰ τὴν θάλασσαν] ita SD, sed om. SB SC SH; cf. infra, et supra f. 203 || 2 αὐτὸν iterum post ἐκμ. MVA om. B || 2-3 τοῦ δὲ-σπηλαίῳ-διαναπ.] sic etiam S || ἀποβάντος-διαναπ. MV ἐν σπηλαίῳ τινὶ ἑαυτὸν εἰσελθόντος διαναπαῦσαι (διαναπαύσαι B) AB || 3 τὸ δὲ δ.-καταλιπόντος MV καὶ τὸ δίκτυον παρὰ τὸν αἰγιαλὸν λιπόντος AB || παρὰ τὴν ἡῖονα] iuxta mare SD ad flumen SB SC SH || ὁ πίθηξ εἰσελθὼν MV || 4 αὐτοῦ AB ἑαυτοῦ V αὐτοῦ (an αὐ-?) M || 7 ἄθλιε AB ἄφρον MV || ὦ ἄθλιε-ἐπίνοια] O mens tua (voluntas tua SD) misera, quae te perdidit S || 8 ἐρίμ.] hoc docet eos qui cupiant aliquid imitari, quod assequi nequeant, in magnum cadere periculum SD -et cadunt in periculum habet etiam SS, teste Hochfeld hoc est adversus eos qui homines se maiores imitari cupiunt SB, et similiter SC et SH || Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || ἑαυτοῖς V || ἑαυτοῖς-κίνδυνον A ἑαυτοῖς ἐντ. ὑπάγονται κινδύνους B ἐντ. κινδύνους ὑπάγονται MV

47

Κώνωψ καὶ ταῦρος

Κώνωψ τις ἐλθὼν ἐπὶ κέρατος ἔστη ταύρου τινός, πειρώμενος δῆθεν αὐτῷ ἄχθος ἐμποιῆσαι τι. τοῦ δὲ ταύρου παρ' οὐδέν αὐτὸν λογιζομένου, βουλόμενος ὁ κώνωψ ἐξ αὐτοῦ ἀποκτῆναι, καὶ βιάζων αὐτόν, ἔφη ὡς "εἵπερ ἐπαχθὴς σοι πέφυκα, πετασθήσομαι ἀπὸ σοῦ." καὶ ὁ ταῦρος ἔφη τῷ κώνωπι "οὔτε ἐλθόντος σοῦ ἡσθόμην, οὔτε
5 ὑποχωροῦντά σε γνώσομαι."

Οὗτος δηλοῖ ὡς καὶ ἀνθρωποὶ τινες, εὐτελεῖς ἅμα καὶ ἄφρονες προδήλως τυγχάνοντες, δοκοῦσι καθ' ἑαυτοὺς τῶν ἐν τιμῇ τε καὶ συνέσει διαπρεπόντων ὑπερέχειν.

Fab. exstat syriace solum in SD, nr. 71; arabice in L et K || SD: Culex quidam super taurum consedit et credebat (fort. sperabat: sbar) se onerosum esse tauro. Dixit culex tauro "Si forte onerosus sum tibi, statim abibo." Dixit ei taurus "Neque quando venisti id sensi, neque sciam quando abibis". Hoc autem est adversus eos qui debiles sunt atque pusilli et in sese gloriantur, || 2 ἐμπ. τι MV ἐμποιῆσασθαι AB || αὐτὸν λ. AB λ. τὸν κώνωπα MV || 4 καὶ δ-κώνωπι MV ὁ δὲ ταῦρος (ὁ τ. B) φησι πρὸς τὸν κώνωπα AB || 6 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB

48 (405)

Κύκλωψ

Ἄνῃρ τις τῶν εὐλαβῶν τυγχάνων, τάχα καὶ τοῖς πρακτέοις σεμνός, ἐπὶ χρόνον ἱκανὸν εὐμαρῶς τοῖς ἰδίοις παισὶ συμβιοτεύων, μετὰ ταῦτα ἐνδεῖα περιπίπτει ἐσχάτῃ.

καὶ τὴν ψυχὴν καιρίως ἀλγῶν ἐβλασφήμει τὸ θεῖον καὶ ἑαυτὸν ἀνελεῖν ἠναγκάζετο. λαβὼν γοῦν σπάθην ἐπὶ τινα τῶν ἐρημικῶν τόπων ἐξῆι, θανεῖν μᾶλλον ἐλόμενος ἤπερ ζῆν κακῶς. καὶ πορευόμενος λάκκον τινὰ βαθύτατον ἔτυχεν εὐρηκῶς, ἐν ᾧ χρυσίον οὐκ ὀλίγον παρά τινας τῶν γιγαντιαίων ἀνδρῶν ἀπετέθειτο, ᾧ Κύκλωψ ἦν τὸ ὄνομα. ἰδὼν δὲ ὁ δῆθεν εὐλαβὴς ἀνὴρ τὸ χρυσίον φόβου εἰθὺς καὶ χαρᾶς ἀνάπλεως γίνεται, καὶ ῥίπτει μὲν τῆς χειρὸς τὸ ξίφος, αἶρει δὲ τὸ χρυσίον ἐκεῖθεν, καὶ ἄσμενος ἐπὶ τὴν οἰκίαν καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ ἐπανέρχεται. εἴτα ὁ Κύκλωψ ἐπὶ τὸν λάκκον ἐλθὼν καὶ τὸ μὲν χρυσίον μὴ εὐρηκῶς, ἀντ' αὐτοῦ δὲ κείμενον ἐκεῖσε τὸ ξίφος ἑωρακῶς, αὐτίκα τοῦτο σπασάμενος ἑαυτὸν διεχειρίσατο.

Ὁ λόγος οὗτος δηλοῖ ὡς τοῖς σκαιοῖς ἀνδράσιν ἀκολούθως τὰ κακὰ ἐπισυμβαίνει, τοῖς δὲ ἀγαθοῖς καὶ εὐλαβέσι τὰ ἀγαθὰ ταμιεύεται.

1 Ἀνὴρ-σεμνός] vir iustus SB SD SH vir iustus et dives SC || 1-2 ἀνὴρ τις-συμβιοτεύων (τοῖς-σεμνῶν B) AB ἀνὴρ τις τῶν εὐλ. καὶ τοῖς πρακτέοις σ., ἐπὶ τινα χρόνον πολὺν τοῖς ἰδίοις συμβ. παισὶν εὐμαρῶς MV || 2 μετὰ ταῦτα om. MV || 3 καὶ ἀπὸ τὴν ψ.] δε MV || ἀπὸ ἀναγκάζετο AB || 4 λαβὼν-τόπων] tantum pō in B || λ. οὐν A || ἐλ.] αἰρε-τισάμενος (ἡρ- A) AB || 5 ἤπερ B εἶπερ MV et Matth. (= A ?) || κακῶς ζῆν AB || καὶ πορ.] πορ. δε AB || 5-6 καὶ πορευόμενος-χρ. οὐκ ὀλίγον] et cum profectus esset, pervenit ad solitudinem unam (Iharbta hda particulariter, post Iharba magis generaliter supra usurpatum), et in ea invenit aurum multum SB SC et cum discessisset invenit aurum m. SH et cum pervenisset ad locum invenit in eo aurum m. SD. Errant haud dubie libri Syr., sed nescio an materies corruptelae discerni possit in lect. codd. SB et SC ubi, puta, pro pristina lectione hira had (= λάκκον τινὰ) falso olim būra had (= terra inculta, unde solitudo) lectum erat; vel fieri potuit ut paulo infra voces hgrūba had (= in fossa quadam) propter litterarum aspectum simillimum ante Igabra had (= ab homine quodam) exciderent || 5 ἔτυχεν] ἔσχεν B || 6 παρά τινας-ὄνομα] et dominus eius (i.e. auri) erat vir validus et malus, cui nomen Kuklispos SD quod depositum erat ab homine quodam valido et duro et malo SB SC SH || γιγαντιαίων Furia, Halm || ἀποτέθειτο B ἀποθέθην MV || ἦν om. AB || 7 ὁ ἀνὴρ MV || φόβου-γίνεται] gaudio et timore (et t. om. SD) repletus est S || 8 ῥίπτει-ξίφος] sic etiam (i.e. abiecit gladium) SD, sed om. SB SC SH || 9-11 εἴτα-διεχειρίσατο] ille autem qui aurum deposuerat, (postquam) advenit et aurum non repperit, gladium sumpsit et se ipsum interfecit SD ille autem qui erat dominus auri, postquam advenit et vidit iacere gladium, aurum vero ablatum, gladium sumpsit, etc. SB SC (SH) || 12 epim.] Hoc autem docet non esse vitam (spem SD) improbis hominibus, et bonis bonam (magnam SD) esse spem (et bonis om. SD, et-spem om. SB) neque quicquam mali eis contingere SC SB SD hoc autem-bonam esse vitam SH || Ὁ λ. οὗτος MB οὗτος V ὁ μῦθος οὗτος A || ὡς-τὰ κακὰ ἐπισυμβαίνει (ἐπισ. τὰ φαῦλα A) AB ὡς δτι καὶ ἀνδράσιν ἀκολούθως ποτηροῖς τὰ κ. ἐπισ. MV

49 (402)

Θηρευτῆς καὶ ἱππεύς

Ἀνὴρ τις θηρευτῆς, λαγῶν κατασχών καὶ τοῦτον ἐπιφερόμενος, τῆς ὁδοιπορίας εἵχετο. καὶ τινι προσυπαντηθεὶς ἐφίππῳ ἀνδρὶ, ἐζητεῖτο παρ' αὐτοῦ τὸν λαγῶν ἐν προσχήματι ἀπεμπολήσεως. λαβὼν οὖν ὁ ἱππεὺς τὸν λαγῶν ἀπὸ τοῦ θηρευτοῦ, εἰθὺς δρομαῖος ὤχετο. ὁ δὲ θηρευτῆς κατόπιν αὐτοῦ τρέχων φθάσαι αὐτὸν δῆθεν ἐδόκει· τοῦ δὲ ἱππέως ἐκ πολλοῦ τοῦ διαστήματος μακρὰν ἐκείνου ἀπέχοντος, ὁ θηρευτῆς καὶ ἄκων φωνεῖ πρὸς αὐτὸν καὶ φησιν “ἄπελθε λοιπόν· ἐγὼ γὰρ ἤδη τὸν λαγῶν ἐδωρησάμην σοι.”

Οἷτος δηλοῖ ὡς πολλοὶ ἀκουσίως τὰ ἴδια ἀφαιρούμενοι προσποιούνται δῆθεν ἐκοντὶ ταῦτα δωρεῖσθαι.

Fab. exstat syriace solum in SD (nr. 64); deest etiam L. Ita pergit SD: Venator leporem praedatus est. Et dum ambulat in via, venit obviam ei eques, qui leporem accipiens, tamquam si esset empturus, rapuit statim et aufugit. Venator autem currebat post eum putans se iam iam in eo esse ut consequeretur. Sed cum procul eques provectus esset, venator responsum rettulit dicens "I, datus est tibi." Hoc docet multos, cum per necessitatem rebus suis priventur, eas sigillo 'a fratre tuo' obsignare solere et dono dare. || 3 ἐν om. AB || οὖν MV τάλιν AB || 4 δρομαίως A || 6 καὶ ante ἔκων om. B || ἐπιθι λ. AB || 8 Οἷτος MV ὁ μῖθος AB || 9 δωρ.] δεδωκέναι AB

50

Κύων καὶ λαγῶς

Κίων λαγωῦ κατατρέχων καὶ τοῦτον καταλαβών, ποτὲ μὲν αὐτόν ἔδακνε, ποτὲ δὲ τὸ ἐντεῦθεν ἀπορρέον αὐτοῦ αἷμα ἀνέλειχεν. ὁ δὲ λαγῶς ἐδόκει τὸν κύνα μᾶλλον καταφιλεῖν αὐτόν, καὶ ὑπολαβὼν ἔφη πρὸς αὐτόν "ἦ ὡς προσφιλεῖς περιπτύσσου με, ἦ ὡς ἐχθρὸς καὶ πολέμιος κατὰδάκνε."

- 5 Οὔτος δηλοῖ ὡς καὶ ἄνθρωποι τινες, ἐξωθεν μὲν φιλίαν ὑποκρίνονται, ἔσωθεν δὲ κακίας καὶ ἀπηνείας πεπλήρωνται.

Fab. habent soli SD et SS inter codd. Syr.; ambo arte cohaerent cum Synt. || 2 ἀνέλιχεν MVB ἀνέλειχεν Matlh. || 2-3 κατ. μᾶλλον AB || 3 ἔφη MVB εἶπε A || 5 Οὔτος MV ὁ μῖθος AB || 6 ἀπηνείας Matlh. (= A ?) ἐπινοίας B ἀπονοίας MV

51

Μύες καὶ γαλαῖ

Γαλαῖς ποτε καὶ μυσὶ μάχη συνεκροτεῖτο. ἡττώμενοι δὲ κατὰ κράτος οἱ μύες, καὶ γνόντες ἐξ ἀτονίας πάντως καὶ δειλίας ἡττᾶσθαι, σατράπας ἑαυτοῖς καὶ τῆς μάχης ἀρχηγούς κεχειροτονήκασιν. οἱ δὲ σάτραπαι ἐμφανέστεροι θελήσαντες καὶ θαρραλέωτεροι τῶν ἄλλων μυῶν καθίστασθαι, κέρατα ταῖς ἑαυτῶν κορυφαῖς περιέ-

5 θεντο. εἶτα πάλιν αἱ γαλαῖ τοῖς μυσὶ προσβαλοῦσαι εἰς φυγὴν πάντας τρέπουσι· καὶ οἱ μὲν ἄλλοι μύες φυγάδες γενόμενοι πρὸς τὰς ἑαυτῶν καταδύσεις εὐθὺς ῥαδίως εἰσέδυσαν, οἱ δὲ τούτων προέξαρχοι, μέχρι τῶν ὀπῶν καὶ οὗτοι ἐν τῷ φεύγειν φθάσαντες, τῆς ἐν αὐταῖς εἰσελεύσεως ὑπὸ τῶν κεράτων ἐκωλύοντο. καὶ τούτους αἱ γαλαῖ καταλαβοῦσαι ὀλέθρῳ παραδεδώκασιν.

- 10 Οὔτος δηλοῖ ὡς οἱ τοῖς ὅπλοις ἑαυτῶν τεθαρρηκότες, καὶ μὴ τὴν θείαν συμμαχίαν ἐπικαλεσάμενοι, ὑπ' αὐτῶν δὴ καὶ τῶν κινδύνων ἐπισπῶνται.

1 Γαλαῖς καὶ μυσὶ ποτε AB || 3-4 οἱ δὲ σ.-περιέθεντο] et posuerunt (sc. murium civitas) aurea (om. SD) cornua in capita eorum (sc. ducum), quo notum esset eos esse duces S || 7 εἰσέρεσαν Matlh. (A) εἰσέρεσαν B || τοιοῦτον B || προεξάρχοντες AB || 8 τῆς-εἰσελ. AB τῆς εἰσελεύσεως αὐτῶν MV || 10 ἐπιμ.] Hoc docet eos qui cupiant aliquid facere supra naturam suam non modo damno affici, sed etiam in mortem incurrere S || Οὔτος MV ὁ μῖθος AB || 11 ἐκκαλούμενοι MV

52

Λύκος καὶ λέων

Λύκος ἀρπάσας χοῖρον καὶ ἀπάγων αὐτὸν συνήνητησε λέοντι. ὁ δὲ εὐθὺς τὸν χοῖρον ἀφήρπασεν. ἀφαιρεθεὶς δὲ αὐτὸν ὁ λύκος ἐν ἑαυτῷ ἔλεγε “πάντως καὶ αὐτὸς ἐθαύμαζον, πῶς ἂν καὶ διέμεινε παρ’ ἐμοὶ τὸ ἐξ ἀρπαγῆς μοι προσγενόμενον.”

Οὗτος δηλοῖ ὡς καὶ τὰ ἀλλότρια πράγματα, πλεονεκτικῶς τισι καὶ βιαίως ἐπικτώμενα, τοῖς ταῦτα ἀρπάζουσιν οὐκ εἰς τέλος παραμένουσιν. 5

1 χοῖρον] sic etiam, i.e. hanutsa (masc. SD) vel huntala (fem. SB SC) codd. Syr. SB SC SD et arabice L; falso legitur hulsnta apud Hochfeld (SH) p. 39, unde ut ‘vox incerta’, quasi idem quod ar. حمار (equus), excepta est a Brockelmanno in Lex. Syr. et a Margolioutha non dubitante in Suppl. ad Thes. Syr. De porculo legimus etiam in SS; sed in K, ut apud Bab. (supra f. 347), de agno || ἀπαγαγὼν V || λέοντι συνήνητησε. ὁ δὲ λέων εὐθὺς ἀπὸ τοῦ λύκου AB || 3 ὡς ἂν MV || καὶ om. A || in fine post προσγ. ita pergit S: dixit ei leo “Quod non est tuum proprium noli desiderare” || 4 epim. in S: hoc docet non permanere divitias quae rapina acquirantur, neque aliud quicquam boni habere dominos earum || Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || πλεονεκτικοῖς MV || 5 ἀρπάσασιν coni. Malth.

53

Ταῶς καὶ κόραξ

Ποτὲ τῶν πτηνῶν εἰς κοινὴν βουλὴν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνελθόντων, ἕκαστον αὐτῶν, τίνι τῶν ἄλλων ἐφαρμόζει τὸ βασιλεύειν, πρὸς ἀλλήλους ἐβουλεύοντο. ὁ δὲ ταῶς ἔφη τοῖς λοιποῖς ὡς “ἔμοιγε μᾶλλον προσήκει ἡ βασιλεία, ἅτε κάλλει καὶ ὠραιότητι σεμνυνομένῳ.” τῶν δὲ ἐτέρων πτηνῶν ἐπαρεσθέντων τῷ ταῶνι, παρελθὼν εἰς μέσον ὁ κόραξ ἀντέφησεν “ἐὰν σὺ τὴν βασιλείαν παραλάβῃς, ἀρά γε, τοῦ ἀετοῦ ἡμῖν 5 ἐπερχομένου, δύνασαι ἡμᾶς τῆς ἐκείνου ἐξελεῖσθαι προσβολῆς;”

Οὗτος δηλοῖ ὡς τὸ βασιλεύειν οὐ τοῖς κάλλει φαιδρυνομένοις ἀρμόττει, ἀλλὰ τοῖς ῥωμαλέοις καὶ γενναιότητι διαπρέπουσιν.

1-2 Ποτὲ-ἐβουλ.] brevius ac simplicius S: aves de regno contendebant; cf. f. 219 supra || 1 τῷ αὐτῷ B || αὐτῶν B || 2 ἐφαρμόζει B, Malth. || τὸ βασιλεῖον MV, et sic infra || ταῶν (vel- ὦν) AB || 3 μᾶλλον om. AB || 4 ὀρνέων A || ἐπαρθέντων V || 6 ἐξαιρεῖσθαι AB || 7 epim.] Hoc docet eum qui ipse se defendere non possit neque alios defendere posse SB SC SH hoc monet non decere reges atque magistratus de pulchritudine sua gloriari rectius SD || Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || τῷ κάλλει MV τοῖς (?) κ. B τοῖς τῷ κ. Malth. sine adnotatione

54 (410)

Νεανίσκος καὶ γραῦς

Νεανίσκος τις ὁδοιπορῶν ἐν ἡμέρᾳ καύσωνος ἐντυγχάνει γυναικὶ τινὶ γρατῖδι, ἥτις καὶ αὐτὴ τὴν αὐτὴν ὁδὸν τῷ νεανίσκῳ συνεπορεύετο. ὁρῶν δὲ αὐτὴν ἐκείνος τῷ τε καύσωνι καὶ τῷ τῆς ὁδοιπορίας καμᾶτῳ δεινῶς ἱλιγγιώσαν, κατῴκτειρε τῆς ἀσθενείας, καὶ μηκέτι ἐξισχύουσαν ὅλως πορεύεσθαι, ἄρας ταύτην τῆς γῆς ἐπὶ τῶν νῶτων αὐτοῦ διεβάσταξε. ταύτην δὲ ἐπιφερόμενος λογισμοῖς τισιν αἰσχροῖς δεινῶς ἐταράττετο, ὑφ’ ὧν καὶ πρὸς οἶστρον ἀκολασίας καὶ σφοδρὸν ἔρωτα ὁ αὐτοῦ ἦρτο ἰθύφαλλος. 5

- εἰθίς δὲ τῇ γῇ καταθεῖς τὴν γραῖδα, ταύτῃ ἀκολάστως συνεγένετο. ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν ἀπλοϊκῶς ἔλεγε “τί ἐστὶν ὃ ἐπ’ ἐμοὶ ἐργάζῃ;” ὁ δὲ αὐτῇ ἔφη ὡς “βαρεῖα πέφυκας, καὶ τοίτου χάριν ἀπογλίσσαι σου τῆς σαρκὸς διανενοῆμαι.” καὶ ταῦτα εἰπὼν, καὶ
- 10 εἰς τέλος αὐτῇ συμφθαρεῖς, πάλιν τῆς γῆς ταύτην ἐξάρας ἐπὶ τῶν ἑαυτοῦ νώτων ἐπέθετο. καὶ μῆκος ὁδοῦ τινος διελάσαντος αὐτοῦ, ἔφη πρὸς αὐτὸν ἡ γραῖς “εἰ ἐτι βαρεῖά σοι καὶ ἐπαχθὴς πέφυκα, πάλιν με καταγαγὼν πλεον ἐξ ἐμοῦ ἀπόγλυψον.”
- Οὗτος δηλοῖ ὡς τῶν ἀνθρώπων τινές, τὴν ἰδίαν πληροῦντες ἐπιθυμίαν, προφασίζονται ὡς ἐξ ἀγνοίας τὸ γεγονὸς διεπράξαντο, δόξαντες δῆθεν μὴ ἐκεῖνο, ἀλλ’ ἕτερόν τι
- 15 τῶν δεόντων μᾶλλον πεποιηκέναι.

Hanc fab. nusquam alibi inveniri || 2 καὶ αὐτὴ *om.* V || τῷ ν. AB τούτῳ MV || 3 κατῴκειρε ταύτην MV || 4 ταύτην *om.* B || τῷ νότο B || 5 αὐτοῦ AB αὐτὴν MV || αἰσχροῖς MV αἰσχρᾶς ἐπιθυμίας AB || 6 ἤρτο ἰθύφαλλος AB ἤρθη φαλλός MV, cf. *surge p. 515* || 7 ταύτην B || συνεγένετο AB || 8 αὐτῇ πρὸς αὐτὴν B || 9 καὶ *anle* ταῦτα *om.* A || 10 αὐτὴν συμφθαρεῖσαν B || ταύτην ἐξάρας αὐτὴν *Mallh.* (= A ?) || ἀπάρας V || τὰ ἐ. νῶτα A τῷ ἐ. νώτῳ B || 11 ἔθετο AB || καὶ μῆκος-αὐτοῦ *om.* AB || ἔφη-γραῖς MV φησὶν οὖν ἡ γρ. (γρ. αὐτὸν B) AB || 12 ἀπ’ ἐμοῦ *Mallh.* || ἵνα κουφοτέρα σοι γεννήσῃμε *prosl* ἀπόγλ. B || 13 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || 15 μᾶλλον *om.* A

55

Ἥλιος καὶ Βορρᾶς

- Ὁ Ἥλιος καὶ ὁ Βορρᾶς ἀνεμὸς ποτε ἤριζον πρὸς ἀλλήλους, ποῖος ἐξ ἀμφοῖν τὸν ἄνθρωπον ἀπογυμνοῦν δύναται. ἤρξατο οὖν πρῶτος ὁ Βορρᾶς σφοδρῶς πνέειν κατὰ τοῦ ἀνθρώπου. ὁ δὲ ἄνθρωπος, καθόσον ἐψύχετο, τοῖς ἱματίοις ἑαυτὸν περιέσκεπε καὶ κραταίως αὐτῶν περιείχετο, μὴ πως τῇ σφοδροτάτῃ τοῦ ἀνέμου προσβολῇ ἐκ
- 5 τοῦ σώματος αὐτοῦ ἀναρπασθῶσιν· ὅθεν καὶ κατ’ οὐδὲν ὁ Βορρᾶς τὸν ἄνδρα παρέβλαψεν, οὔτε τῶν περικειμένων αὐτῷ ἀμφίων ἀπογυμνώσαι αὐτὸν ἠδυνήθη. εἶτα καὶ ὁ Ἥλιος αὐτῷ ἐπιλάμψας, καὶ τὸν ἀέρα τῆς ἡμέρας σφόδρα καταθερμάνας, εὐθὺς τὸν ἄνδρα τὰ ἱμάτια ἀποδύσασθαι παρεσκεύασε καὶ ἐπ’ ὤμων ταῦτα ἐπιφέρεισθαι.
- 10 Οὗτος δηλοῖ ὡς τὸ ταπεινοφρονεῖν τοῦ ματαίως κομπάζειν ἐνεργέστερον ἐπὶ πᾶσι καὶ πρακτικώτερον πέφυκεν.

Fab. existat syriace in SD et SS || 1 πρὸς ἀλλ. ἤριζον AB || ἀμφοῖν MV ἀμφοτέρων AB || 3-4 καθόσον-περιείχετο] κ. ἐσκέπετο τοῖς ἱματίοις αὐτὸς ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἐψύχετο. τίως οὖν περιείχετο τῶν ἱματίων κραταίως V || 3 ἱματισμοῖς AB || 4 ἐκ *om.* MV || 6 αὐτῷ *om.* AB || αὐτὸν *om.* AB || 7 ἐπιλ. αὐτῷ AB || διαθερμάνας AB || 8 τῶν ἱματίων MV || ἐπὶ τῶν ὤμων V ἐσόμεν B || φέρεσθαι V || 10 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || ὑπὲρ τοῦ μ. B ὑπὲρ τὸ μ. *Mallh.* || 11 πέφυκεν *om.* A

56

Κυνόδηκτος

Ἀνὴρ τις ὑπὸ κυνὸς καιρίως δηχθεὶς ἐξήτει τὸν τὴν πληγὴν αὐτοῦ θεραπεύσοντα. ἕτερος δὲ τις αὐτῷ συναντήσας ἔφη πρὸς αὐτόν “τοῦτο προσήκει ποιῆσαι σε· ἀπὸ τοῦ τῆς πληγῆς αἵματος ἐπισταλάξει τῷ ψωμῷ καὶ τῷ δακόντι κυνὶ τὸν ψωμὸν ἐπιρρίψαι φαγεῖν, καὶ οὕτως ἡ πληγὴ σου θεραπευθήσεται.” ὁ δὲ δηχθεὶς ἀντέφη

αὐτῷ “εἰ τοῦτο ποιήσω, ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ κυνῶν ἴσομαι δακνόμε- 5
νος.”

Οὗτος ὁ λόγος δηλοῖ ὡς εἰ καὶ τὸν σκαιὸν ἄνθρωπον τιμήσειέ τις καὶ δεξιώσαιο, ἀλλ’ οὐκ ἐκεῖνος αὐτὸν τὸν τιμήσαντα, ἀλλὰ τοὺς ὁμοίους αὐτῷ κακοὺς μᾶλλον ἀγαπᾷ.

Fab. exstat syriace in SD et SS || 1 τὴν αὐτοῦ πλ. AB || θεραπεύοντα B -σαντα V || 4 φαγεῖν om. AB || 5 τῇ πόλει τ. MV et cod. Aithous τῇδε τῇ π. AB || 6 Οὗτος om. AB || ὁ λ. om. V || 7 οὐκ} οὖν AB || τὸν om. B || μᾶλλον om. AB

57

“Ορνις καὶ χελιδὼν

“Ορνις τις εὐρούσα ᾧ ὄφως ἐσχόλαζε τῇ τούτων διατριβῇ, καὶ ταῦτα ἐπώαζουσα ἐπεκάθητο. χελιδὼν δέ τις αὐτὴν θεασαμένη, “ὦ μωρὰ καὶ ἀναίσθητε,” ἔφη, “τίνος χάριν ὄφως περιέπεις γεννήματα; εἰ γὰρ αὐξηθῶσι, σοὶ πρότερον ἐμποιήσουσι τὸν ὄλεθρον, καὶ μετέπειτα ἐτέροις.”

Οὗτος δηλοῖ ὡς οὐ χρή τινα ἐπὶ διαθέσει ἀνοσίου ἀνδρὸς πεποιθῆναι πώποτε, 5
κἂν πολλὴν αὐτῷ τὴν εὐνοίαν ἐπιδείξεται.

Fab. exstat syriace in S || 1 τούτων MV αὐτῶν AB || 1-2 καὶ τ.-ἐπεκ. MV καὶ τ. πώαζουσα ἐπεκ. A καὶ τ. ἐπώαζε τῇ αὐτῶν διατριβῇ ἐπεκάθητω B || 2 ἀνίσθητα B || ἔφη om. B || 3 αὐξηθῶσι A αὐξηθῶσι B αὐξήσουσι MV || πρῶτον B || 5 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || πώποτε AB ποτέ MV || 6 τὴν εὐ. om. V || ἐπιδείξαιτο A

58

Στρουθὸς ἐπὶ μυρσίνης

Στρουθὸς τις ἐπὶ μυρσίνης διέτριβε, καὶ διὰ τὸ ἡδὺ τῆς τοῦ δένδρου διαίτης οὐδ’ ὅλως αὐτοῦ ἀφίστατο. ἱευντὴς δέ τις τοῦτον παρατηρησάμενος κατέσχε τε καὶ κατέθυσεν. ὁ δὲ στρουθὸς μέλλων ἀποσφαγῆναι πρὸς ἑαυτὸν ἔλεγεν’ “οἵμοι τῷ ταλαιπώρῳ, ὅτι διὰ τροφῆς ἀφορμὴν καὶ μικρὰν ἡδονὴν τοῦ ζῆν ἀπορρήγνυμαι.”

Οὗτος δηλοῖ ὡς καὶ ἄνθρωποι τινες, δι’ ἔφεσιν τρυφῆς καὶ ἀβρότητας περὶ τὸ 5
ζῆν πολλάκις, ὡς μοχθηροί, κινδυνεύουσι.

Fab. exstat syriace in S, SR (nr. 4) et SS || 1 στροῦθος B, et sic infra passer etiam S et SR, sed κίχλα rec. I, supra f. 86 || 2 ὅλος Matth. (= A ?) || τις om. B || 3 οἵμοι τῷ τ.] sic etiam SD et SR, sed om. SB SC SH || 4 διὰ-ἡδονήν] propter fructuum dulcedinem S || ἀπορρήγνυμι A || 5 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || epim. in S: hoc est adversus eos qui propter divitiarum voluptatem etiam vita sua despoliantur || τροφῆς A

59

Κάμηλος κεράτων ἐφιεμένη

Κάμηλος κεράτων ἐφιεμένη ἐδέετο τοῦ Διὸς ἑαυτῇ ταῦτα προσγενέσθαι· ὁ δὲ Ζεὺς, ὀργισθεὶς μᾶλλον ἐπὶ τῇ αὐτῆς ἀπληστίᾳ, καὶ τὰ ταύτης ὦτα ἠλάττωσεν.

Οὗτος δηλοῖ ὡς οἱ τοῦ πλείονος ὀρεγόμενοι καὶ ὧν ἔχουσιν ἀποστεροῦνται.

Fab. exstat syriace in SD et SR (nr. 5) || 1 Διὸς] Zus SR om. SD || ἑαυτῇ] αὐτῷ V || ταῦτα om. MV || 2 τῇ ἑαυτῆς B || 3 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB

60

Κύκνοι καὶ χῆνες

Κύκνοι καὶ χῆνες ἀλλήλοις φιλωθέντες ἐπὶ τῆς πεδιάδος ἐξῆλθον, καὶ νεμομένων αὐτῶν ὁμοῦ μαδὸν θηρευταὶ αὐτοῖς ἐπήεσαν. καὶ οἱ μὲν κύκνοι, διὰ τὴν τοῦ σώματος ὠκίτητα, εἰθὺς πετασθέντες ἐφυγον· αἱ δὲ χῆνες, τῇ ἑαυτῶν φυσικῇ βραδυτῇ ἐπεχόμεναι, ὑπὸ τῶν θηρευτῶν κατεσχέθησαν.

- 5 Οὗτος ὁ λόγος παριστᾷ τοὺς μὴ ὀλοτρόπως τοῖς ἑαυτῶν φίλοις προπανέχοντας, ἀλλ' ἐν καιρῷ περιστόσεως τούτων ἀφισταμένους.

ccedunt S, SS *et* L || 2 μὲν οὖν A || 3 ταχυτῆτα AB || εἰθὺς AB εἰθὺς M (*post* π.) *om.* V || 3-4 αἱ δὲ χῆνες-ἐπεχόμεναι AB *et* sic S (*fem.*) οἱ δὲ χ.-ἐπεχόμενοι MV || 4 ὑπὸ AB παρά MV || 6 περιστάσεων A

61

Λύκοι ποταμὸν ἐκπίνοντες

Λύκοι τινὲς ἐν τινὶ ποταμῷ δέρματα βοῶν ἑωρακότες, καὶ ταῦτα σπουδάζοντες ἐκείθεν ἀνελκύσαι, τῆς τοῦ ποταμοῦ πλημμύρας βαθείας οὔσης κατατολμῆσαι οὐκ ἠδύναντο· ὅθεν ἐβουλεύσαντο καθ' ἑαυτοὺς πρότερον τὰ ὕδατα καταπιεῖν, καὶ εἰθ' οὕτω τὰ δέρματα φθάσαι ἀναλαβεῖν. ἀνὴρ δέ τις ὑπολαβὼν ἔφη πρὸς αὐτοὺς “εἰ
5 ὅλως πειραθῆτε τὰ τοσαῦτα καταπιεῖν ὕδατα, εἰθὺς διασπασθέντες καὶ τῆς ζωῆς στέρηθήσεσθε.”

‘Ο μῦθος οὗτος ἐλέγχει τοὺς τοῖς ἀνηνύτοις ἐξ ἀφροσύνης ἐπιχειροῦντας.

Accedunt S, SS, L *et* K || 1 βοῶν] *sic etiam* L *et* K *taurorum* SD *om.* SB, SC, SH || 1-3 καὶ ταῦτα-ὅθεν] *desunt in* S || 2 πλημμύρας] *sic codd., cf. supra, Synl. 23* || οὔσης αὐτῶν A || 4 οὕτως τὰ δ. φθ. καὶ ἀν. AB; φθ. ἀναλαβεῖν (MV) *non corrigendum* || 5 τὰ *om.* V || 7 ‘Ο-ἐλέγχει AB οὗτος ὁ μ. δηλοῖ διελέγχων M οὗτος διελέγχει V

62

Τέττιξ καὶ ἀνὴρ

Τέττιξ, ἀνδρὰ τινὰ θεασάμενος κατασχεῖν αὐτὸν μηχανώμενον, ἔφη πρὸς αὐτόν· “ἐκείνοις τοῖς ὀρνέοις ἐπέρχου, παρ' ὧν σοι καὶ ὄφελός τι προσγενήσεται· ἐμὲ γὰρ εἰ κατάσχῃς, οὐδὲν ἐξ ἐμοῦ τὸ παράπαν κερδανεῖς.”

Οὗτος δηλοῖ ὡς οὐ χρή τινα τῶν ἀχρήστων καὶ ἀνονήτων ἐφίεσθαι.

Fab. habent S *et* SS || 1 τέττιξ τις || B 2 τι προσγ.] προσγέναιτο τι M || 3 κατάσχης AB || 4 Οὗτος MV ὁ μῦθος AB || οὐ δὴ γ. B || *in calce*: τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν θεῷ χάρις M τέλος τοῦ Συντίκα V

PARS SEPTIMA

FABVLAE LATINE CONSCRIPTAE
QVARVM ARGVMENTA PERPAVCIS
EXCEPTIS IN GRAECIS FABVLIS
NON COMPARENT

FABVLAE LATINE CONSCRIPTAE

PRAEFATIO

Fabulas Latinas e variis syllogis excerptas edituro non id mihi proposui, ut ad singulos libellos recensendos aliquid novi conferrem, quippe qui ne unum quidem codicem manu scriptum ante oculos haberem, nedum plurimos vel novos; neque mihi visum est pretium curae, cum ad rem summam festinarem et in argumenta potius quam in verba subtiliter diiudicanda incumberem, novae scientiae causa in campo longe lateque patente diu me ac fortasse frustra exercere, sive in textu Phaedriano post tam multos tamque sagaces editores emendando, sive in variis quaestionibus, tam historicis quam criticis instituendis, quae medii aevi litterarum studiosis adhuc restant persequendae. Verum illud tamen sedulo curavi, ut fontes, unde haustae sunt singulae huiusce corporis vel fabulae vel fabularum catenae, codices scilicet manu scriptos et libros editorum impressos, semper ad initium cuiusque capituli indicarem. Persaepe nobis in loco codicis fuit liber ille ingens, sed maxime necessarius, quem edidit Leopoldus Hervieux: *Les Fabulistes Latins*², Parisiis 1894. Namque in eo libro integros habemus complures fabularum codices, eosque gravissimos, quos singulos deinceps editor tam bona fide transcripsit, observatis etiam scribarum mendis, ut satis veram cuiusque imaginem ante nos habere videamur. Neque enim id usquam egit Hervieux, ut unius collectionis codicibus inter se collatis diiudicatisque textum inde velut ad pristinam formam accurate recensitum exhiberet, id quod longum erat plerumque et factu difficillimum, sed pro singulis fabularum collectionibus singulos tantum, sed optimae notae expressit codices. In quibus, donec meliora dabunt editores, vel pleniora, et nobis etiam adquiescendum. Ceterum nonnumquam, cum quae dederat Hervieux aut manca aut male sana esse viderentur, ad alios nos confugimus codices cognatos, quorum lectiones, partim quidem integras, in lucem protulerunt viri docti Thiele, Robert, Oesterley, Voigt, alii. Denique de titulis, quos utilitatis causa singulis fabulis praefixi, non est quod dubites; praeter eos, quos codicem P secutus Phaedrianis addidi, conficti sunt paene omnes aut a me aut ab aliis editoribus, neque ulla codicum in hac re habita est ratio.

Cum sint fabulae Phaedrianae quas excerpti satis numerosae (85), cumque sit textus earum multis locis admodum corruptus vel incertus, meum esse putavi eas non tantummodo ex aliqua bona editione sine negotio transcribere, sed ita eas recensere atque adnotatione critica instruere, ut ex amplissima illa emendationum copia, quae per saecula crevit ab editoribus virisque criticis accumulata, eas potissimum lectiones, ubi opus fuerat, delectas in textum adsciscerem, quaecumque mihi optimae

esse viderentur, lectoremque simul certiore facerem quid traditum esset codicibus, quid non, et quae cuique esset lectioni auctoritas. In hoc tali munere fungendo nisus sum praecipue eis Phaedri editionibus quas comparaverunt viri doctissimi L. Havet (Parisiis 1895) et J. P. Postgate (Oxonii 1919). In illa uberrima prostat rei criticae suppellectilis, qua tota fere textus historia inde a Pithoeo respicitur, in hac recentiorum quorundam curae perpensae digestaeque sunt. Codicum signa quibus usus sum eadem sunt atque apud Postgate:

P = Pithoeanus, saec. ix, cuius codicis privatissimi apographum publici iuris fecit Ulixes Robert: *Les fables de Phèdre, édition paléographique publiée d'après le manuscrit Rosanbo*, Parisiis 1893. Hic codex ceteris longe praestat.

R = Remensis, anno 1774 deperditus, cuius lectiones hodie non nisi virorum doctorum testimoniis innotescunt. Saepissime de eo, quid scriptum habuerit, non constat. Lectiones eius quae confirmatae sunt duorum vel plurium virorum testimoniis signo *R*, quae unius tantum testimonio nituntur signo *R'* infra notantur. Codex *R* aequalis fuisse videtur Pithoeani.

D = Scheda Petri Danielis, saec. ix, quae nunc asservatur Romae in bibl. Vaticana (Reg. 1616, olim Q 23). Continet Ph. I 11, 2—I 13, 12 et I 17, 1—I 21, 10.

N = Neapolitanus (Bib. Nat. IV F, 58) saeculo xv ab ipso Nicolao Perotti (1430–1480) conscriptus. Plenam huius codicis notitiam invenias in editione a Dominico Bassi a. 1918 parata. Continet fabulas novas quae desunt *PR*, e quibus constat Appendix illa q. v. Perottina. Codex madore corruptus multis locis legi nequit. Nihil igitur de eius lectionibus ex silentio debet concludere lector.

V = cod. Vat. Urbinas 368, saec. xvi. Simillimus est codici *N*.

PARAPHRASTARUM CODICES

Ad = codex olim Ademari Cabannensis, monachi sancti Martialis Lemovicensis, saec. xi. Vulgo dicitur 'Anonymus Nilantii', eo quod primus eum edidit J. F. Nilant, sub titulo *Fabulae antiquae ex Phaedro fere servatis eius verbis desumptae* . . ., Lugduni Bat. 1709. Hodie Lugduni Bat. servatur in duobus codicibus Voss. 15 et 19. Novissime eum edidit, una cum totius codicis imagine photographica G. Thiele, *Der illustrierte Aesop in der Handschrift des Ademar*, 1905. Legitur etiam apud Hervieux, II 131–136.

Rom. = Romuli qui dicuntur codices varii, inter quos vetustissimus est Burneianus 59 Mus. Brit., saec. x, = 'recensio Gallicana' apud Thiele, *Der Lateinische Aesop des Romulus*, 1910.

Wiss. = cod. olim Wissemburgensis, nunc Guelferbytanus Gudianus Lat. 148, saec. x. Typis impressit Hervieux, II² 157–192.

Cum Aviani sex fabulas (supra 390a, infra 580–584) in hoc corpore includere statuissem, textum earum denuo recensitum variaque codicum lectione instructum meo iussu benigne mihi communicavit vir doctus atque amicus Robertus W. Jones. Ceterum textus eius, licet mihi perutilis fuerit ad totam harum fabularum memoriam cognoscendam, integrum dare nolui. Namque ingenti nititur codicum apparatu, quos per multos annos contulerat vir doctissimus sodalis noster carae memoriae Avianique futurus editor Guilielmus A. Oldfather; et non operae pretium visum est de tam paucis fabellis tam multa (quae necessaria erant) praefari. Gratias nihilominus amico meo candidas ago atque habeo.

1. PHAEDRI FABVLAE METRO INTEGRÆ

472

(Ph. I 3)

GRAGVLVS SVPERBVS ET PAVO

Ne gloriari libeat alienis bonis,
suoque potius habitu vitam degere,
Æsopus nobis hoc exemplum prodidit.

- Tumens inani gragulus superbia
- 5 pennas pavoni quæ deciderant sustulit
seque exornavit. deinde contemnens suos
immiscet se pavonum formoso gregi.
illi impudenti pennas eripiunt avi
fugantque rostris. male mulcatus gragulus
- 10 redire maerens coepit ad proprium genus,
a quo repulsus tristem sustinuit notam.
tum quidam ex illis quos prius despexerat:
"Contentus nostris si fuisses sedibus
et quod Natura dederat voluisses pati,
- 15 nec illam expertus esses contumeliam
nec hanc repulsam tua sentiret calamitas."

4, 9 gragulus *P, Ad.*; cf. *Havet ad loc.* gragulus *Pithou* 7 immiscet se
Marcilius -cuit se *PR.* se miscuit *Wiss.*

473

(Ph. I 9)

PASSER AD LEPOREM CONSILIATOR

Sibi non cavere et aliis consilium dare
stultum esse paucis ostendemus versibus.

- Oppressum ab aquila fletus edentem graves
leporem obiurgabat passer: "Vbi pernicitas
- 5 nota" inquit "illa est? quid ita cessarunt pedes?"
dum loquitur, ipsum accipiter necopinum rapit
questuque vano clamitantem interficit.
lepus semianimus: "Mortis en solacium!
qui modo securus nostra inridebas mala,
- 10 simili querela fata deploras tua."

2 ostendemus *Tollius* -amus *P* 3 fletus edentem *Pithou* fl. et dantem
L. Mueller (ex Ad.) fl. sedens *P* 8 en solatium *Sanadon* en solatia *Hein-*
sius in solatio *PR'*

474

(Ph. I 10)

LVPVS ET VVLVES IVDICE SIMIO

Quicumque turpi fraude semel innotuit,
etiam si verum dicit, amittit fidem.
hoc adtestatur brevis Aesopi fabula.

- Lupus arguebat vulpem furti crimine;
5 negabat illa se esse culpae proximam.
tunc iudex inter illos sedit simius.
uterque causam cum perorassent suam,
dixisse fertur simius sententiam:
"Tu non videris perdidisse quod petis;
10 te credo subripuisse quod pulchre negas."

4 furti *Rom.*, *Pith.* forti *PR'* *Ad.* 5 obnoxiam *Heinsius* noxiam *Havel*
ex ed. a. 1748 in usum puerorum 6 partis *pro illos Havel*

475

(Ph. I 14)

EX SVTORE MEDICVS

- Malus cum sutor inopia deperditus
medicinam ignoto facere coepisset loco
et venditaret falso antidotum nomine,
verbosis adquisivit sibi famam strophis.
5 hic cum iaceret morbo confectus gravi . . .
rex urbis, eius experiendi gratia
scyphum poposcit: fusa dein simulans aqua
illius se miscere antidoto toxicum,
combibere iussit ipsum, posito praemio.
10 timore mortis ille tum confessus est
non artis ulla medicum se prudentia,
verum stupore vulgi factum nobilem.
rex advocata contione haec edidit:
"Quantae putatis esse vos dementiae,
15 qui capita vestra non dubitatis credere,
cui calceandos nemo commisit pedes?"
Hoc pertinere vere ad illos dixerim,
quorum stultitia quaestus inpudentiae est.

4 adquisivit *edd.*, *praeunte Pithoeo* adquiescit *PR*, unde adhaesivit *Havel*
Post 5 versus intercidiisse videtur, qualem post Havelum finxit Speyer: regis minister
medicumque illum arcesserent; scil. alius rex, alius aegrotus 8 miscere antidoto
illius se *PR'* illius se *transp. Postgate* combibere *Burman* ebibere *Richter*

libere *PR'* 11 *medicae Heinsius* 13 *edidit J. F. Gronovius* addidit
PR et Haret, qui lacunam post contione statuit 16 *calcandos P emend. Pith.*
 18 *stultitiae—inprudentia PR -ia—impudentiae Rigault questus PR*

476

(Ph. I 15)

ASINVS AD SENEM PASTOREM

In principatu commutando civium
 nil praeter dominum, non res mutant pauperes.
 id esse verum parva haec fabella indicat.

Asellum in prato timidus pascebat senex.

- 5 is hostium clamore subito territus
 suadebat asino fugere, ne possent capi.
 at ille lentus: "Quaeso, num binas mihi
 clitellas impositurum victorem putas?"
 senex negavit. "Ergo quid refert mea
 10 cui serviam, clitellas dum portem unicas?"

1 *civium s(a)epius PR' saepius del. Rigault, civium Pith.* 2 *nil Pith.*
nihil PR' dominum, non res Stowasser domini mores PR' d. nomen
Bongarsius 10 unicas Housman meas PR

477

(Ph. I 16)

OVIS CERVVS ET LVPVS

Fraudator homines cum advocat sponsum improbos,
 non rem expedire, sed malum ordiri expetit.

Ovem rogabat cervus modium tritici,
 lupo sponsore. at illa praemetuens dolum:

- 5 "Rapere atque abire semper adsuevit lupo;
 tu de conspectu fugere veloci impetu.
 ubi vos requiram cum dies advenerit?"

1 *advocat Heinsius advocat PR sponsum Burman sponsore PR*
improbos Heinsius -bo PR 2 malum ordiri Postgate, alii aliter malavidere
PR 6 tū P, corr. Pith.

478

(Ph. I 17)

OVIS CANIS ET LVPVS

Solent mendaces luere poenas malefici.

Calumniator ab ove cum peteret canis
 quem commendasse panem se contenderet,

- lupus citatus testis non unum modo
 5 deberi dixit, verum adfirmavit decem.
 ovis damnata falso testimonio
 quod non debebat solvit. post paucos dies
 hidens iacentem in fovea conspexit lupum:
 "Haec" inquit "merces fraudis a superis datur."

1 maleficii *PRD*, *emend. Rigault* 3 commendasse *Pith.* cummendasse
PR commodasse *D* 5 debere *D* 8 hidens *Heinsius* videns *D* ovis
PR' prospexit in fovea *D*

479

(Ph. I 18)

MVLIER PARTVRIENS

- Nemo libenter recolit qui laesit locum.
 Instante partu mulier actis mensibus
 humi iacebat flebilis gemitus ciens.
 vir est hortatus corpus lecto reciperet,
 5 onus naturae melius quo deponeret.
 "Minime" inquit "illo posse confido loco
 malum finiri quo conceptum est initium."

2 actis *D* peractis *PR'* 3 humi *D* humo *PR'* flebilis *D* -es
P 6 illa *D* 7 initium *D*, *Havel* initio *P*

480

(Ph. I 19)

CANIS PARTVRIENS

- Habent insidias hominis blanditiae mali,
 quas ut vitemus versus subiecti monent.
 Canis parturiens cum rogasset alteram
 ut fetum in eius tugurio deponeret,
 5 facile impetravit. dein reposcenti locum
 preces admovit, tempus exorans breve,
 dum firmiores catulos posset ducere.
 hoc quoque consumpto flagitari validius
 cubile coepit. "Si mihi et turbae meae
 10 par" inquit "esse potueris, cedam loco."

1 Habent *D*, *et P ex corr.* habens *P prima m., R'* hominis *D* -es *PR'*
 4 fetus *D* tugurio *D* 5 dein *D corr.* deinde *DPR* 6 admovit
Pith. admonuit *DPR'* 7 posset catulos deducere *D* 8 flagitari *D* -are
P 9 coepit illa *codd.* illa *del. Pith.*

481

(Ph. I 21)

LEO SENEX, APER, TAVRVS ET ASINVS

Quicumque amisit dignitatem pristinam,
ignavis etiam iocus est in casu gravi.

- Defectus annis et desertus viribus
leo cum iaceret spiritum extremum trahens,
5 aper fulmineis spumans venit dentibus
et vindicavit ictu veterem iniuriam.
infestis taurus mox confodit cornibus
hostile corpus. asinus ut vidit ferum
inpune laedi, calcibus frontem extudit.
10 at ille expirans: "Fortis indigne tuli
mihi insultare; te, Naturae dedecus,
quod ferre in morte cogor, his videor mori."

2 est etiam iocus *P* *transp. Pith.* etiam locus (an iocus?) est *D* 5
spumans venit *Postgate, nisus paraphrasis* ad eum venit *P* venit ad eum *D*
10 fortes *P* 12 in morte *Havel* certe *PR'*

482

(Ph. I 25)

CANES ET CORCODILLI

Consilia qui dant prava cautis hominibus
et perdunt operam et deridentur turpiter.

- Canes currentes bibere in Nilo flumine,
a corcodillis ne rapiantur, traditum est.
5 igitur cum currens bibere coepisset canis,
sic corcodillus: "Quamlibet lambe otio,
noli vereri." at ille: "Facerem mehercules,
nisi esse scirem carnis te cupidum meae."

3 in *P* ex *Ad.* e *Rittershausen* 4, 6 corcodillis, -us *R* corcodrillis,
-us *P* 7 noli vereri *Ad., edd.* pota accede noli timere sedulo ait at noli vereri
inquit *PR'* facerem mehercule *Pith.* f. mehercules *Postgate et alii* facere
mehercule *P pr. m.* facerem hercule *P altera m., R'*

483

(Ph. I 27)

CANIS ET THESA VRVS ET VVLTVRIVS

Haec res avaris esse conveniens potest,
et qui, humiles nati, dici locupletes student.
Humana effodiens ossa thesaurum canis

- invenit et, violarat quia Manes deos,
 5 iniecta est illi divitiarum cupiditas,
 poenas ut sanctae religioni penderet.
 itaque, aurum dum custodit oblitus cibi,
 fame est consumptus. quem stans vulturius super
 fertur locutus "O canis, merito iaces,
 10 qui concupisti subito regales opes
 trivio conceptus, educatus stercore."

7 ita distinxit Postgate 9 m. iaces P m. luis Ad. meritum luis coni.
 Postgate 11 educatus Bentley et educatus P

484

(Ph. I 29)

ASINVS INRIDENS APRVM

Plerumque stulti, risum dum captant levem,
 gravi destringunt alios contumelia,
 et sibi nocivum concitant periculum.

- Asellus apro cum fuisset obvi-
 5 "Salve" inquit "frater." ille indignans repudiat
 officium, et quaerit cur sic mentiri velit.
 asinus demisso pene: "Similem si negas
 tibi me esse, certe simile est hoc rostro tuo."
 aper cum vellet facere generosum impetum,
 10 repressit iram, et: "Facilis vindicta est mihi,
 sed inquinari nolo ignavo sanguine."

3 nocivum concitant P vicissim c. Bentley non parvum c. Mueller vo-
 lentes concient Havel 4 tulisset se Havel 7 demisso Rigault dim. PR
 pede P altera m., Ad.

485

(Ph. I 30)

RANAE METVENTES TAVRORVM PROELIA

Humiles laborant ubi potentes dissident.

- Rana in palude pugnam taurorum intuens,
 "Heu, quanta nobis instat perniciēs" ait.
 interrogata ab alia cur hoc diceret,
 5 de principatu cum illi certarent gregis
 longeque ab ipsis degerent vitam boves,
 "Sit statio separata ac diversum genus;
 expulsus regno nemoris qui profugerit
 paludis in secreta veniet latibula,

10 et proculecatas obteret duro pede.
ita caput ad nostrum furor illorum pertinet."

2 e pro in Bentley 6 ipsis Bothe illis P 7 sit Postgate est PR'
esto (post statio) Havel statio Gude ratio PR' inquit post separata
PR del. Rittershausen

486

(Ph. I 31)

MILVVS ET COLVMBAE

Qui se committit homini tutandum improbo,
auxilium dum requirit, exitium invenit.

Columbae saepe cum fugissent miluum,
et celeritate pennae vitassent necem,

5 consilium raptor vertit ad fallaciam
et genus inerme tali decepit dolo:

"Quare sollicitum potius aevum ducitis
quam regem me creatis icto foedere,
qui vos ab omni tutas praestem iniuria?"

10 illae credentes tradunt sese miluo;
qui regnum adeptus coepit vesci singulas
et exercere imperium saevis unguibus.
tunc de relicuis una: "Merito plectimur,
(huic spiritum praedoni quae commisimus.)"

2 auxilium Ad. Wiss. Rom. Bentley auxilia P 4 penne P pinnae Mueller
6 incertum Ad. incautum coni. Postgate 9 iniuria P corr. iniurias
PR' 10 tradunt Ad. Pith. tradent PR' 13 reliquis PR' reliquis (4
syll.) Havel, quod def. p. 214; similiter infra 496, 2 et 522, 12 14 versum omissum
in P ita refinxit Havel ex paraphrastis qui nostrum spiritum tali credidimus
inimico Ad.; qui nos praedoni commisimus Wiss.; qui nos tali commisimus (defensori)
Rom.

487

(Ph. II 1)

IVVENCVS LEO ET PRAEDATOR

Super iuvenum stabat deiectum leo.
praedator intervenit partem postulans.

"Darem" inquit "nisi soleres per te sumere;"
et improbum reiecit. forte innoxius

5 viator est deductus in eundem locum,
feroque viso rettulit retro pedem.
cui placidus ille "Non est quod timeas" ait;
"en, quae debetur pars tuae modestiae

audacter tolle." tunc diviso tergore
 10 silvas petivit, homini ut accessum daret.
 Exemplum egregium prorsus et laudabile;
 verum est aviditas dives et pauper pudor.

7 quod *Pith.* quid *PR'* 8 en de *Meurs* at *Scheffer* et *P* 9
 corpore *Guyet* viscere *coni. Postgate*

488

(Ph. II 4)

AQVILA FELES ET APER

Aquila in sublimi quercu nidum fecerat;
 feles cavernam nancta in media pepererat;
 sus nemoris cultrix fetum ad imam posuerat.
 tum fortuitum feles contubernium
 5 fraude et scelestas sic evertit malitia.
 ad nidum scandit volucris: "Pernicies" ait
 "tibi paratur, forsitan et miserae mihi.
 nam fodere terram quod vides cotidie
 aprum insidiosum, quercum vult evertere,
 10 ut nostram in plano facile progeniem opprimat."
 terrore offuso et perturbatis sensibus,
 derepit ad cubile saetosae suis;
 "Magno" inquit "in periculo sunt nati tui.
 nam simul exieris pastum cum tenero grege,
 15 aquila est parata rapere porcellos tibi."
 hunc quoque timore postquam complexit locum,
 dolosa tuto condidit sese cavo.
 inde evagata noctu suspensio pede,
 ubi esca se replevit et prolem suam,
 20 pavorem simulans prospicit toto die.
 ruinam metuens aquila ramis desidet;
 aper rapinam vitans non prodit foras.
 quid multa? inedia sunt consumpti cum suis,
 felisque catulis largam praebuerunt dapem.
 25 Quantum homo bilinguis saepe concinnet mali,
 documentum habere hinc stulta credulitas potest.

3 nemoricultrix *Rittershausen* 4 cum *Haret* 11 offuso *Rittershausen*
 effuso *PR* 12 derepit *Coler apud Rittersh.* diripit *PR* 13 periculo *P,*
emend. Rittershausen 17 tuto *R altera m., Rigault* toto *PR* 18 suspensa
 (vel -u) *P prima m.* 19 se replevit *Pith.* sese replevit *PR'* sese pavit *Haret*
 sese explevit *Postgate* 26 hinc *add. Bentley*

489

(Ph. II 5)

TIB. CAESAR AD ATRIENSEM

Est ardalionum quaedam Romae natio,
trepide concursans, occupata in otio,
gratis anhelans mu ta agendo nil agens,
sibi molesta et aliis odiosissima.

- 5 hanc emendare, si tamen possum, volo
vera fabella; pretium est operae attendere.

- Caesar Tiberius cum petens Neapolim
in Misenensem villam venisset suam,
quae monte summo posita Luculli manu
10 prospectat Siculum et respicit Tuscum mare,
ex alte cinctis unus atriensibus,
cui tunica ab umeris linteo Pelusio
erat destrecta, cirris dependentibus,
perambulante laeta domino viridia,
15 alveolo coepit ligneo conspargere
humum aestuantem, come officium iactitans;
sed deridetur. inde notis flexibus
praecurrit alium in xystum, sedans pulverem.
agnoscit hominem Caesar remque intellegit:
20 [ut putavit esse nescioquid boni]
"Heus!" inquit dominus. ille enimvero adsilit,
donationis alacer certae gaudio.
tum sic iocata est tanta maiestas ducis:
"Non multum egisti et opera nequiquam perit;
25 multo maioris alapae mecum veneunt."

In tit. TIB. Riese ITEM *PR'* 1 *Ardalionum (PR') def. Havel, quasi genus comoedorum vel histrionum* 2 *in otio Pith. notio PR'* 3 *nil Langen*
nihil *P* 8 *immisiniensem PR', corr. Pith.* 9 *posita est P est del. Pith.*
Luculli *Pith.* Lucili *PR* 10 *respicit Gronovius perspicit P persp.*
vel prosp. *R* despicit *Guyet* 11 *alte cinctis Postgate alti cinctis P alti*
cinctus *R'* alte cinctus *Salmasius* 14 *viridia Bongars viridiaria PR'*
16 *come officium iactitans Rigault iactans officium come PR' iactans officio*
comam Orelli alii aliter 19 *Caesar remque Pith. et R' Caesaremque*
PR' Caesar iamque Havel 20 *versum seclusit Rigault* 22 *certae Pith.*
certe *PR* 25 *maioris Rigault maiores PR veneunt Pith. vene-*
runt *PR*

490

(Ph. II 6)

AQVILA ET CORNIX

Contra potentes nemo est munitus satis;
si vero accessit consiliator maleficus,

vis et nequitia quicquid oppugnant ruit.

Aquila in sublime sustulit testudinem.

- 5 quae cum abdidisset cornea corpus domo
nec ullo pacto laedi posset condita,
venit per auras cornix et propter volans:
“Opimam sane praedam rapuisti unguibus;
sed nisi monstraro quid sit faciendum tibi,
10 gravi nequiquam te lassabit pondere.”
promissa parte suadet ut scopulum super
altis ab astris duram inlidat corticem,
qua comminuta facile vescatur cibo.
inducta vafri aquila monitis paruit,
15 simul et magistrae large divisit dapem.
sic tuta quae Naturae fuerat munere,
impar duabus occidit tristi nece.

*Fabulam habet Perottus (NV) cum hoc titulo: POTENTIBVS NON FACILE RESISTI
POSSE: QVOD SI NEFARIVS CONSILIATOR ACCESSERIT OMNIA PESSVMDARI 1-3 om.
NV 1 munitus Pith. monitus P 6 posset V Pith. possit PR 7
propter P pr(a)eter NV 8 sane P inquit NV 10 nequicquam et
lassavit NV 11 scopulos NV 12 altis om. NV 14 vafri Festa
verbis P 15 dimisit NV*

491

(Ph. II 7)

MVLI DVO ET LATRONES

- Muli gravati sarcinis ibant duo;
unus ferebat fiscos cum pecunia,
alter tumentes multo saccos hordeo.
ille onere dives celsa cervice eminet
5 clarumque collo iactat tintinnabulum;
comes quieto sequitur et placido gradu.
subito latrones ex insidiis advolant
interque caedem ferro ditem sauciant,
diripiunt nummos, neglegunt vile hordeum.
10 spoliatus igitur casus cum fleret suos,
“Equidem” inquit alter “me contemptum gaudeo;
Nam nil amisi, nec sum laesus vulnere.”
Hoc argumento tuta est hominum tenuitas,
magnae periclo sunt opes obnoxiae.

*Textum cod. N legas apud Herv. II², p. 90 In titulo ET VECTORES PR' 3
tumentis multos s. ordeo NV 4-5 eminet—iactat NV eminens—iactans
PR', Postgate (celsa (it) cervice) eminens—iactans Hervet 5 tintinnabulum
codd. 7 latrones subito NV 8 ditem Postgate (v. Class. Quart. XII 93 f.)*

mulum *codd.* sauciant *NV* trucidant *PR* 12 nam *P* quo l *NV*
 nihil *NV* 13-14 *om. NV* 14 periculo *P* *emend. Pith.*

492

(Ph. II 8)

CERVVS AD BOVES

- Cervus nemorosis excitatus latibulis,
 ut venatorum effugeret instantem necem,
 caeco timore proximam villam petit
 et opportuno se bovili condidit.
- 5 hic bos latenti: "Quidnam voluisti tibi,
 infelix, ultro qui ad necem cucurreris,
 hominumque tecto spiritum commiseris?"
 at ille supplex "Vos modo" inquit "parcite;
 occasione rursus erumpam data."
- 10 spatium diei noctis excipiunt vices.
 frondem bubulcus adfert, nil adeo videt.
 eunt subinde et redeunt omnes rustici,
 nemo animadvertit; transit etiam vilicus,
 nec ille quicquam sentit. tum gaudens ferus
- 15 bubus quietis agere coepit gratias,
 hospitium adverso quod praestiterint tempore.
 respondit unus "Salvum te volumus quidem,
 sed ille qui oculos centum habet, si venerit,
 magno in periculo vita vertetur tua."
- 20 haec inter ipse dominus a cena redit,
 et, quia corruptos viderat nuper boves,
 accedit ad praesepe: "Cur frondis parum est?
 stramenta desunt. tollere haec aranea
 quantum est laboris?" dum scrutatur singula,
- 25 cervi quoque alta conspicatur cornua;
 quem convocata iubet occidi familia,
 praedamque tollit. Haec significat fabula
 dominum videre plurimum in rebus suis.

1 nemorum *NV* exagitatus(?) *N* -is *V* 2 effugeret *V(N ?)* *Ad.*
Pith. fugeret *P* 4 se bovili *Pith.* bobili se *R* bovine se *P* (*alt. m. in*
ras.) se in bovine (coniecit) *Ad. Wiss.* inter bubulos rusticus (-ce *V*) se *NV*
 5 hic bos *P* huic eo *NV* 7 hominisque *NV* 8 vos *NV* bos
PR 10-9 *transp. Havel, nissus paraphrastis* 10 dein *NV* 11 nil *Siebelis*
 nihil *NV* nec *PR'* adeo *Salmasius* ideo *P* *om. NV* 13 nemo
 eum advertit *NV* 14 ferus *PR' Ad.* cervus *N Wiss.* corvus *V* 16
 quia praestarent *NV* 17 volumus *NV Ad. Wiss. Rom. (ex parte)* cupimus
P 19 *om. NV* periculo *P, emend. Pith.* 21 boves nuper *P* 22
 praesepia *V* 25 alta conspicatur *NV* est alta conspicatus *PR'* alta est
 conspicatus *Pith.* 27-28 haec—suis] quam paraverat casus *NP*

493

(Ph. III 1)

ANVS AD AMPHORAM

- Anus iacere vidit epotam amphoram,
 adhuc Falerna faece e testa nobili
 odorem quae iucundum late spargeret.
 hunc postquam totis avida traxit naribus:
 5 "O suavis anima, quale in te dicam bonum
 antehac fuisse, tales cum sint reliquiae!"
 Hoc quo pertineat dicet qui me noverit.

2 e *Gude* et *PNV* 3 sparserat *NV* 4 avida *Pith.* avita *PR*
 avide *NV* 5 quale in *Gude* quale *NV* qualem *PR'* 7 om. *NV*
 Hoc *Pith.* Hunc *P*

494

(Ph. III 2)

PANTHERA ET PASTORES

- Solet a despectis par referri gratia.
 Panthera imprudens olim in foveam decidit.
 videre agrestes; alii fustes congerunt,
 alii onerant saxis; quidam contra miseriti
 5 periturae quippe, quamvis nullum laederet,
 misere panem ut sustineret spiritum.
 nox insecuta est; abeunt securi domum,
 quasi inventuri mortuam postridie.
 at illa, vires ut refecit languidas,
 10 veloci saltu fovea sese liberat
 et in cubile concito properat gradu.
 paucis diebus interpositis provolat,
 pecus trucidat, ipsos pastores necat,
 et cuncta vastans saevit irato impetu.
 15 tum sibi timentes qui ferae pepercerant
 damnum haut recusant, tantum pro vita rogant.
 at illa: "Memini quis me saxo petierit,
 quis panem dederit; vos timere absistite;
 illis revertor hostis qui me laeserunt."

1 om. *NV* 4 quidam *NV* quidem *PR'* miseriti *P* miseriam *NV*
 5 nullum *Postgate* nemo *PNV* neminem *Rom. Wiss.* 6 ut sustineret
PR' sustinentes *NV* ut sustinerent *coni. Postgate* 9 vi pro ut *NV*
 refecit *NV Rom. Wiss.* refecit *PR* 13 ipsius pastorem *NV* 14 vastans
P vertens *NV* irati *NV* 16 pro vita *NV, Rom. ex parte* prum(p)ta

PR *promerita Gude* 17 *at NV* *et P* *quis Rom. Wiss.* *qui PNV*
maxis NV *petierat PR* 18 *quis PR'* *qui NV*

495

(Ph. III 3)

AESOPVS ET RVSTICVS

Vsu peritus hariolo veracior
 vulgo perhibetur; causa sed non dicitur,
 notescet quae nunc primum fabella mea.

- Habenti cuidam pecora pepererunt oves
 5 agnos humano capite. monstro territus
 ad consulendos currit maerens hariolos.
 hic pertinere ad domini respondet caput,
 et avertendum victima periculum.
 ille autem adfirmat coniugem esse adulteram
 10 et insitivos significari liberos,
 sed expiari posse maiore hostia.
 quid multa? variis dissident sententiis,
 hominisque curam cura maiore adgravant.
 Aesopus ibi stans, naris emunctae senex,
 15 Natura numquam verba cui potuit dare,
 "Si procurare vis ostentum, rustice,
 uxores" inquit "da tuis pastoribus."

1-3 *om. NV* *veracior Bongars* *velocior PR* 2 *perhibetur; causa*
Postgate *causa fertur PR* *esse fertur causa edd., praeunte Pith.* 6 *con-*
sultandos NV *hariolos Pith.* *ariolos V* *hariolus PR* 7 *respondet*
Rigault *-dit PR* *-dent V* 8 *et avertendum P* *avertendum esse NV*
 10 *et illegitimos (-gunnos V) significat NV* 13 *homines P* *augment*
NV 14 *sibi PR'*

496

(Ph. III 4)

LANIVS ET SIMIVS

- Pendere ad lanium quidam vidit simium
 inter reliquas merces atque opsonia;
 quaesivit quidnam saperet. tum lanius iocans
 "Quale" inquit "caput est, talis praestatur sapor."
 5 Ridicule magis hoc dictum quam vere aestimo;
 quando et formosos saepe inveni pessimos,
 et turpi facie multos cognovi optimos.

1 quidam] Aesopus Polle simiam V 2 reliquas PR'V, vide supra ad
 486, 13 opsonium N 4 praestatus PR', corr. Pith. 5 magis hoc dictum
 NV, Pith. hoc d. m. PR 6 formosos NV -us P

497

(Ph. III 5)

AESOPVS ET PETVLANS

Successus ad perniciem multos devocat.

Aesopo quidam petulans lapidem impegerat.

"Tanto" inquit "melior!" assem deinde illi dedit

sic prosecutus: "Plus non habeo mehercule,

5 sed unde accipere possis monstrabo tibi.

venit ecce dives et potens; huic similiter

inpinge lapidem, et dignum accipies praemium."

persuasus ille fecit quod monitus fuit,

sed spes fefellit impudentem audaciam;

10 comprehensus namque poenas persolvit cruce.

1 om. NV saepe multos PR 2 lapides NV 3 tanto P fio NV
 10 comprehensus N comprehensus PV solvit sceleris NV

498

(Ph. III 6)

MVSCA ET MVLA

Musca in temone sedit et mulam increpans

"Quam tarda es" inquit "non vis citius progredi?

vide ne dolone collum compungam tibi."

respondit illa "Verbis non moveor tuis;

5 sed istum timeo sella qui prima sedens

cursum flagello temperat lento meum,

et ora frenis continet spumantibus.

quapropter aufer frivolum insolentiam;

nam et ubi tricandum et ubi sit currendum scio."

10 Hac derideri fabula merito potest

qui sine virtute vanas exercet minas.

2 tarda PV tarde R' tardas N inquit et PR' 3 dolone Pith.
 dolose P dolosa NV 6 cursum Burman, collatis paraphrasis: iter Rom.,
 intercursum Wiss. iugum PNV flagellans NV lento P collo NV
 7 ora NV lora P 9 nam et Bentley nam P om. NV ubi
 tricandum P ubi sit tardandum (saltandum V) NV ubi strigandum Gruter
 et ubi sit currendum Havel et ubi c. est P et ultro c. NV

499

(Ph. III 8)

SOROR AD FRATREM

Praecepto monitus saepe te considera.

Habebat quidam filiam turpissimam,
idemque insignem pulchra facie filium.
hi speculum, in cathedra matris ut positum fuit,

5 pueriliter ludentes forte inspexerunt.
hic se formosum iactat; illa irascitur
nec gloriantis sustinet fratris iocos,
accipiens—quid enim?—cuncta in contumeliam.
ergo ad patrem decurrit laesura invicem,

10 magnaue invidia criminatur filium,
vir natus quod rem feminarum tetigerit.
amplexus ille utrumque et carpens oscula
dulcemque in ambos caritatem partiens,
“Cotidie” inquit “speculo vos uti volo,
15 tu formam ne corrumpas nequitiae malis,
tu faciem ut istam moribus vincas bonis.”

1 om. NV 3 insignem et NV insigni et P et del. Hare 4 hi Sal-
masius his PR' om. NV ut positum NV suppositum (subp- R') PR'
7 fratris sustinet NV 9 invicem P iuvenem NV 10 -que V
quae P filium] futillem vel frivolum Chauvin, apud Havel 11 om. NV
12 ille amplexus NV 14 continue—speculis NV

500

(Ph. III 9)

SOCRATES AD AMICOS

Vulgare amici nomen sed rara est fides.

Cum parvas aedes sibi fundasset Socrates
(cuius non fugio mortem si famam adsequar,
et cedo invidiae dummodo absolvar cinis),

5 ex populo sic nescioquis, ut fieri solet:
“Quaeso, tam angustam talis vir ponis domum?”
“Vtinam” inquit “veris hanc amicis impleam!”

Fabulam in elegos vertit Perottus (NV) 5 ex Pith. est P

501

(Ph. III 10)

POETA DE CREDERE ET NON CREDERE

Periculosum est credere et non credere.
utriusque exemplum breviter adponam rei.

- Hippolytus obiit, quia novercae creditum est;
Cassandrae quia non creditum, ruit Ilium.
- 5 Ergo exploranda est veritas multum, prius
quam stulte prava iudicet sententia.
sed fabulosa ne vetustas eleuet,
narrabo tibi memoria quod factum est mea.
- Maritus quidam cum diligeret coniugem,
- 10 togamque puram iam pararet filio,
seductus in secretum a liberto est suo,
sperante heredem suffici se proximum.
qui, cum de puero multa mentitus foret
et plura de flagitiis castae mulieris,
- 15 adiecit, id quod sentiebat maxime
doliturum amanti, ventitare adulterum
stuproque turpi pollui famam domus.
incensus ille falso uxoris crimine
simulavit iter ad villam clamque in oppido
- 20 subsedit; deinde noctu subito ianuam
intravit, recta cubiculum uxoris petens,
in quo dormire mater natum iusserat,
aetatem adultam servans diligentius.
dum quaerunt lumen, dum concursant familia,
- 25 irae furentis impetum non sustinens
ad lectum vadit, temptat in tenebris caput.
ut sentit tonsum, gladio pectus transigit,
nihil respiciens dum dolorem vindicet.
lucerna adlata, simul adspexit filium
- 30 sanctamque uxorem dormientem (illum prope),
sopita primo quae nil somno senserat.
repraesentavit in se poenam facinoris
et ferro incubuit quod credulitas strinxerat.
accusatores postularunt mulierem,
- 35 Romamque pertraxerunt ad centumviros.
maligna insontem deprimit suspicio,
quod bona possideat. stant patroni fortiter
causam tuentes innocentis feminae.
a divo Augusto tum petiere iudices
- 40 ut adiuvaret iuris iurandi fidem,
quod ipsos error implicuisset criminis.
qui postquam tenebras dispulit calumniae
certumque fontem veritatis repperit,
“Luat” inquit “poenas causa libertus mali;
- 45 namque orbam nato simul et privatam viro

miserandam potius quam damnandam existimo.
 quod si delata perscrutatus crimina
 paterfamilias esset, si mendacium
 subtiliter limasset, a radicibus

50 non evertisset scelere funesto domum." [5-6?]

Nil spernat auris, nec tamen credat statim,
 quandoquidem et illi peccant quos minime putes,
 et qui non peccant inpugnantur fraudibus.

Hoc admonere simplices etiam potest,
 55 opinione alterius ne quid ponderent.
 ambitio namque dissidens mortalium
 aut gratiae subscribit aut odio suo.
 erit ille notus quem per te cognoveris.

Haec exsecutus sum propterea pluribus,
 60 brevitate nimia quoniam quosdam offendimus.

2 adponam *Postgate* exponam *P* ponam *NV* 5-6 post 50 transtulit
Postgate, suadente *Havelo* 7 fabulosam *NV* vetustas eleve *Tollius*
 vetustatem levem *PR* vetustatem asseras *NV* 9 quidam *P* castam *NV*
 10 iam pararet *PR'* comp- *NV* 11 est om. *PR'* 12 suffici se *R*
 corr. sufficisse *PR* fieri se *NV* 13 qui *P* hic *NV* cum *NV* dum
PR' 16 amantem *NV* 20 suo sedit dehinc—ianua *NV* 21 uxoris *P*
 infelix *NV* interius *Havel* 23 diligentia *NV* 24 concursat *NV* 26
 vadit *NV* accedit *P* 27 sensit *NV* transigit *Rittershausen* trans-
 figit *codd.* 28 nihil respiciens dum *NV* n. in respiciendum *PR* nil intro-
 spiciens *Mueller* 30 illum prope *Rank*, cf. *Postgate p. xx* cubiculo *PNV*
 37 possidet *NV* 39 pontificem maximum rogarunt suo iure *Perottus (NV)*
 41 quod *P* quando *NV* 42-43 tenebras—certumque om. *NV* dispulit
Pith. distulit *PR'* 47 delata *Hoadley* delatum *NV* damnanda *P*
 bene scrutatus crimen *NV* 52 putas *NV* 54-60 om. *NV* 55 ne quid
 ponderent *R corr.*, *Rigault* nequis ponderet *PR*

502

(Ph. III 11)

EVNVCHVS AD IMPROBVM

Eunuchus litigabat cum quodam improbo,
 qui super obscena dicta et petulans iurgium
 damnum insectatus est amissi corporis.

"En" ait "hoc unum est cur laborem validius,

5 integritatis testes quia desunt mihi.

sed quid Fortunae, stulte, delictum arguis?

id demum est homini turpe quod meruit pati."

2 qui *NV* cui *PR* 5 integritati—meae *NV* 6 delectum *PR'*

503

(Ph. III 12)

PVLLVS AD MARGARITAM

In sterculino pullus gallinacius
 dum quaerit escam margaritam repperit.
 "Iaces indigno quanta res" inquit "loco!
 hoc si quis pretii cupidus vidisset tui,
 5 olim redisses ad splendorem pristinum.
 ego quod te inveni, potior cui multo est cibus,
 nec tibi prodesse nec mihi quicquam potest."
 Hoc illis narro qui me non intellegunt.

1 sterculino *Salmasius* sterquilinio *R'* -quilinio *PV* -quillinio *N* 5
 pristinum *NV* *Wiss. Rom.* maximum *P* 6 quod *NV* qui *P* cui potior
NV, om. multo 7 potes *P* 8 om. *NV* narra *P* *prima m.*

504

(Ph. III 13)

APES ET FVCI VESPA IVDICE

Apes in alta fecerant quercu favos.
 hos fuci inertes esse dicebant suos.
 lis ad forum deducta est, vespa iudice;
 quae, genus utrumque nosset cum pulcherrime,
 5 legem duabus hanc proposuit partibus:
 "Non inconueniens corpus et par est colos,
 in dubium plane res ut merito venerit.
 sed, ne religio peccet inprudens mea,
 alvos accipite et ceris opus infundite,
 10 ut ex sapore mellis et forma favi,
 de quis nunc agitur, auctor horum appareat."
 fuci recusant, apibus condicio placet.
 tunc illa talem rettulit sententiam:
 "Apertum est quis non possit et quis fecerit.
 15 quapropter apibus fructum restituo suum."
 Hanc praeterissem fabulam silentio,
 si pactam fuci non recusassent fidem.

1 alta *NV* alia *PR'* quercu fecerunt *PR* 4 cum *P* quam *NV*
 6 colos *R* color *PNV* 9 alveos *NV* 11 quis *NV* quibus *PR'*
 13 rettulit *Postgate* sustulit *PR'* pertulit *NV* protulit *N in fab.*
iterata 14 aut q. *P*

505

(Ph. III 14)

DE LVSV ET SEVERITATE

- Puerorum in turba quidam ludentem Atticus
 Aesopum nucibus cum vidisset, restitit,
 et quasi delirum risit. quod sensit simul
 derisor potius quam deridendus senex,
 5 arcum retensum posuit in media via:
 "Heus" inquit "sapiens, expedi quid fecerim."
 concurrat populus. ille se torquet diu,
 nec quaestionis positae causam intellegit.
 novissime succumbit. tum victor sophus:
 10 "Cito rumpes arcum, semper si tensum habueris;
 at si laxaris, cum voles erit utilis."
 Sic lusus animo debent aliquando dari,
 ad cogitandum melior ut redeat tibi.

3 delerum *PR* 9 victor *P* vero *NV* sophus *Fr. Pithou apud Rigault*
 aesopus (es-V) *PRNV* senex *Jannelli* 12 debet *NV*

506

(Ph. III 15)

CANIS AD AGNVM

- Inter capellas agno palanti canis
 "Stulte" inquit "erras; non est hic mater tua,"
 ovesque segregatas ostendit procul.
 "Non illam quaero quae cum libitum est concipit,
 5 dein portat onus ignotum certis mensibus,
 novissime prolapsam effundit sarcinam;
 verum illam quae me nutrit admoto ubere,
 fraudatque natos lacte ne desit mihi."
 9 "Tamen illa est potior quae te peperit." "Non ita.
 13 beneficium sane magnum natali dedit,
 14 ut expectarem lanium in horas singulas!
 10 unde illa scivit niger an albus nascerer?
 11 age porro, parere si voluisset feminam,
 12 quid profecisset cum crearer masculus?
 15 cuius potestas nulla in gignendo fuit,
 cur hac sit potior quae iacentis miserita est,
 dulcemque sponte praestat benevolentiam?
 facit parentes bonitas, non necessitas."

His demonstrare voluit auctor versibus
20 obsistere homines legibus, meritis capi.

1 palanti *Salmasius* balanti *NV* ballanti *PR'* 2 hic *NV Rom.* haec
P 5 deinde *PR'* fert *NV* 7 admodum *NV* 13, 14 ante 10 *transp.*
Havel 13 magnum sane natale *PR'* 14 spectarem *PR'* 18 parentem *NV*
19-20 om. *NV* 20 legibus *R' et NV in tit.* legimus *P*

507

(Ph. III 16)

CICADA ET NOCTVA

Humanitati qui se non accommodat
plerumque poenas oppetit superbiae.

Cicada acerbum noctuae convicium
faciebat, solitae victum in tenebris quaerere
5 cavoque ramo capere somnum interdiu.
rogata est ut taceret. multo validius
clamare ocepit. rursus admota prece
accensa magis est. noctua, ut vidit sibi
nullum esse auxilium et verba contemni sua,
10 hac est adgressa garrulam fallacia:
"Dormire quia me non sinunt cantus tui,
sonare citharam quos putes Apollinis,
potare est animus nectar, quod Pallas mihi
nuper donavit; si non fastidis, veni;
15 una bibamus." illa, quae arebat siti,
simul gaudebat vocem laudari suam,
cupide advolavit. noctua, obsepto cavo,
trepidantem consectata est et leto dedit.
sic, viva quod negarat, tribuit mortua.

1, 2 om. *NV* 4 agebat *NV* 7 coepit *P* 9 sua *P* data *NV* cate
vel cata con. *Postgate* inrita *Havel* 11 quia me *P* quoniam *NV* 12
om. *NV* cithara *P* -am *Guyet* 13 potaret *V* si pro est *NV* 15
ardebat *P* 16 gaudebat *NV* cognovit *P* 17 obsepto *Havel* obsessio
NV egressa *P*

508

(Ph. III 17)

ARBORES IN DEORVM TVTELA

Olim quas vellent esse in tutela sua
divi legerunt arbores. quercus Iovi,
at myrtus Veneri placuit, Phoebo laurea,
pinus Cybebae, populus celsa Herculi.

- 5 Minerva admirans quare steriles sumerent
interrogavit. causam dixit Iuppiter:
"Honorem fructu ne videamur vendere."
"At mehercules narrabit quod quis voluerit,
oliva nobis propter fructum est gratior."
10 tum sic deorum genitor atque hominum sator:
"O nata, merito sapiens dicere omnibus.
nisi utile est quod facimus, stulta est gloria."
Nihil agere quod non prosit fabella admonet.

3 at *Heinsius* et *PV* laurus *NV* 4 cybebae *supra scr.* neptuno *R'*
cibebe. neptuno *P* neptunno *NV* 7 honore *P* fructu *V* fructus
N expuncto s fructum *P* 8 mehercule *P* narrabit *Pith.* narravit
PR' inquit *NV* quisque *NV* 9 fructum *R corr.* -us *PRNV* 10
tunc *P* genitor *NV* gentium *PR*

509

(Ph. III 18)

PAVO AD IVNONEM DE VOCE SVA

- Pavo ad Iunonem venit, indigne ferens
cantus luscini quod sibi non tribuerit;
illum esse cunctis auribus mirabilem,
se derideri simul ac vocem miserit.
5 tunc consolandi gratia dixit dea:
"Sed forma vincis, vincis magnitudine;
nitor smaragdi collo praeferget tuo,
pictisque plumis gemmeam caudam explicas."
"Quo mi" inquit "mutam speciem si vincor sono?"
10 "Fatorum arbitrio partes sunt vobis datae;
tibi forma, vires aquilae, luscinio melos,
augurium corvo, laeva cornici omina;
omnesque propriis sunt contentae dotibus.
noli adfectare quod tibi non est datum,
15 delusa ne spes ad querelam reccidat."

1 Pavo Iunonem convenit *NV* 3 auribus *PR*, cf. *Postgate p. xx* avi-
bus *NV*, *edd.* mirabilem *Hare, Postgate* admirabilem *codd.* 5 gratiam
R gratiam *P prima m.* 9 cur *NV* mi *Pith.* mihi *codd.* 12 omina
N homina *PR'* omnia *V* 13 vocibus *PR'*

510

(Ph. III 19)

AESOPVS RESPONDET GARRVLO

Aesopus domino solus cum esset familia,
parare cenam iussus est maturius.

- ignem ergo quaerens aliquot lustravit domus,
tandemque invenit ubi lacernam accenderet.
- 5 tum circumeunti fuerat quod iter longius
effecit brevius: namque recta per forum
coepit redire. et quidam e turba garrulus:
“Aesope, medio sole quid tu lumine?”
“Hominem” inquit “quaero”, et abiit festinans domum.
- 10 Hoc si molestus ille ad animum rettulit,
sensit profecto se hominem non visum seni,
intempestive qui occupato adluserit.

1 cum esset solus f. NV 3 domus al. lustr. NV 7 et om. NV e
NV est P 8 q. tu l. Havel q. tu cum l. PR q. cum l. NV 9 abiit V
abit PN 12 om. NV

511

(Ph. IV 2, vss. 10-19)

MVSTELA FARINA INVOLVTA ET MVRES

- Mustela, cum annis et senecta debilis
mures veloces non valeret adsequi,
involvit se farina et obscuro loco
abiecit neglegenter. mus, escam putans,
- 5 adsiluit et comprehensus occubuit neci;
alter similiter, deinde perit et tertius.
post aliquot venit saeculis retorrirus,
qui saepe laqueos et muscipula effugerat;
proculque insidias cernens hostis callidi,
- 10 “Sic valeas” inquit “ut farina es, quae iaces!”

Titulum supplervi. 1 anus Havel 2 (iam) adsequi Havel 5 comprehensus
Rittershausen compressus PR' 7 post add. Havel aliquod P retor-
ridus R' corr. reterritus PR'

512

(Ph. IV 5)

TESTAMENTVM AENIGMATICVM

- Plus esse in uno saepe quam in turba boni
narratione posteris tradam brevi.
- Quidam decedens tres reliquit filias,
unam formosam et oculis venantem viros,
- 5 at alteram lanificam et frugi rusticam,
devotam vino tertiam et turpissimam.
harum autem matrem fecit heredem senex

sub condicione, totam ut fortunam tribus
aequaliter distribuat, sed tali modo:

- 10 "ni data possideant aut fruuntur"; tum "simul
habere res desierint quas acceperint,
centena matri conferant sestertia."

Athenas rumor implet. mater sedula
iuris peritos consulit; nemo expedit

- 15 quo pacto ni possideant quod fuerit datum,
fructumve capiant; deinde quae tulerint nihil
quanam ratione conferant pecuniam.
postquam consumpta est temporis longi mora,
nec testamenti potuit sensus colligi,

- 20 fidem advocavit iure neglecto parens.
seponit moechae vestem, mundum muliebrem,
lavationem argenteam, eunuchos, glabros;
lanificae agellos, pecora, villam, operarios,
boves, iumenta et instrumentum rusticum;

- 25 potrici plenam antiquis apothecam cadis,
domum politam et delicatos hortulos.
sic destinata dare cum vellet singulis
et adprobaret populus, qui illas noverat,
Aesopus media subito in turba constitit:

- 30 "O si maneret condito sensus patri,
quam graviter ferret quod voluntatem suam
interpretari non potuissent Attici!"
rogatus deinde solvit errorem omnium:
"Domum et ornamenta cum venustis hortulis

- 35 et vina vetera date lanificae rusticae;
vestem, uniones, pedisequos et cetera
illi adsignate vitam quae luxu trahit;
agros et villam et pecora cum pastoribus
donate moechae. nulla poterit perpeti
40 ut moribus quid teneat alienum suis.
deformis cultum vendet ut vinum paret;
agros abiciet moecha ut ornatum paret;
at illa gaudens pecore et lanae dedita
quacumque summa tradet luxuriam domus.

- 45 sic nulla possidebit quod fuerit datum,
et dictam matri conferent pecuniam
ex pretio rerum quas vendiderint singulae."

Ita quod multorum fugit imprudentiam
unius hominis repperit sollertia.

Havel si non *PR* 38 et villam *Bentley* utiles *P* 42 paret *suspectum*
 gerat *Dressler*, alii *aliter* 44 summa tradet *Pith.* summae tradat *PR'*
 luxuriam domus *Postgate* luxuriae domum *P* 46 et dictam *Pith.* edictam
PR' 47 ex *Pith.* et *P*

513

(Ph. IV 11)

FVR ET LVCERNA

- Lucernam fur accendit ex ara Iovis
 ipsumque compilavit ad lumen suum.
 onustus qui sacrilegio cum discederet,
 repente vocem sancta misit Religio:
 5 "Malorum quamvis ista fuerint munera
 mihique invisita, ut non offendar subripi,
 tamen, sceleste, spiritu culpam lues,
 olim cum adscriptus venerit poenae dies.
 sed ne ignis noster facinori praeluceat,
 10 per quem verendos excolit pietas deos,
 veto esse tale luminis commercium."
 itaque hodie nec lucernam de flamma deum
 nec de lucerna fas est accendi sacrum.
 Quot res contineat hoc argumentum utiles
 15 non explicabit alius quam qui repperit.
 significat primum saepe quos ipse alueris
 tibi inveniri maxime contrarios;
 19 secundum ostendit scelera non ira deum,
 18 Fatorum dicto sed puniri tempore;
 20 novissime interdicat ne cum malefico
 usum bonus consociet ullius rei.

4 sancta *Pith.* sanctam *PR* 5 munera *Pith.* munere *PR'* 8 poenae
Pith. poena *PR* 12 lucernam *Pith.* lucerna *PR* 16 primum *Havel*
 primo *PR* 18, 19 *transp. Pith.*

514

(Ph. IV 14)

DE LEONE REGNANTE

- Cum se ferarum regem fecisset leo,
 et aequitatis vellet famam consequi,
 a pristina deflexit consuetudine,
 atque inter illas tenui contentus cibo
 5 sancta incorrupta iura reddebat fide.
 postquam labare coepit paenitentia,

et mutare non posset naturam, coepit aliquos ducere in secretum et fallacia quaerere si ei os puteret. Illos qui dicebant "putet", et qui dicebant "non putet", omnes tamen lanisabat, ita ut saturaretur sanguine. Cum multis hoc fecisset, postea simium interrogabat si putorem haberet in ore. Ille quasi cinnamomum dixit fragrare et quasi deorum altaria. Leo erubuit laudatorem, sed, ut deciperet, mutavit fidem et quaesivit fraudem, atque languere se simulabat. Continuo venerunt medici; qui, ut venas consideraverunt, pulsum sanum ut viderunt, suaserunt ei sumere cibum aliquem qui levis esset et tolleret fastidium pro digestionem, ut regibus omnia licent. "Ignota est" inquit "mihi caro simii; vellem illam probare." Ut est locutus, statim necatur beniloquus simius, ut eius carnem cito escam sumeret.

Una enim est poena loquentis et non loquentis).

Vss. 1-6 PR. Reliqua fabula, quae deest Phaedri libris, exstat metro soluta varieque depravata apud paraphrastas Ad. 49 (trunca), Wiss. V 2, Rom. III 20 (Thiele 70, in variis recensionibus). Quae ad sensum fabulae exhibendum supplerimus (7 sqq.) ex Romuli libris petita sunt (Thiele l.c.), quorum dux nobis codex Burneianus 59, saec. 10 (vide textum integrum apud Herr. II² 223) 6 labare Rittershausen lavare PR 7 in secretum fallacia Ad. in secretam fallaciam et B et transp. Thiele 11 mutavit FMA. invitavit B

515a

(Ph. IV 15)

PROMETHEVS

* * *

(tum materia eadem usus formavit recens)

a fictione veretri linguam mulieris.
adfinitatem traxit inde obscaenitas.

tum—usus nos, formavit r. Havel, exempli gratia

515b

(Ph. IV 16)

PROMETHEVS EBRIVS

Rogavit alter tribadas et molles mares
quae ratio procreasset. exposuit senex:
"Idem Prometheus, auctor vulgi fictilis
qui, simul offendit ad fortunam, frangitur,
5 naturae partes veste quas celat pudor
cum separatim toto finxisset die,
aptare mox ut posset corporibus suis,
ad cenam est invitatus subito a Libero;
ubi inrigatus multo venas nectare
10 sero domum est reversus titubanti pede.
tum semisomno corde et errore ebrio
adplicuit virginali generi masculo,

et masculina membra adposuit feminis.
ita nunc libido pravo fruitur gaudio."

1 tribadas *Pith.* triuadas *PR'* 8 subito *Pith.* ut subito *P* Libero
Pith. liberto *P* 12 virginali *P, corr. Pith.* 13 adposuit *Mueller* ad-
plicuit *P*

516

(Ph. IV 17)

CAPELLAE BARBATAE

Barbam capellae cum impetrassent ab Iove,
hirci maerentes indignari coeperunt
quod dignitatem feminae aequassent suam.

"Sinite" inquit "illas gloria vana frui
5 et usurpare vestri ornatum muneris,
pares dum non sint vestrae fortitudini."

Hoc argumentum monet ut sustineas tibi
habitu esse similes qui sunt virtute impares.

*Titulum supplevi, De capreis barbatis PR'; de scriptura falsa capreis pro capris
cf. locum iocorum apud Sueton. Tib. 45 ab Hareto laudatum. 6 fortitudini Rittershausen
fortitudine R -is P (vestrum) fortitudine Hareto*

517

(Ph. IV 19)

CANES LEGATOS MISERVNT AD IOVEM

Canes legatos olim misere ad Iovem
meliora vitae tempora oratum suae,
ut sese eriperet hominum contumeliis,
furfuribus sibi consparsum quod panem darent

5 fimoque turpi maxime explerent famem.

profecti sunt legati non celeri pede;
dum naribus scrutantur escam in stercore,
citati non respondent. vix tandem invenit
eos Mercurius et turbatos adtrahit.

10 tum vero vultum magni ut viderunt Iovis,
totam timentes concacarent regiam.

13 vetat dimitti magnus illos Iuppiter;

12 propulsi vero fustibus vadunt foras.

.....

mirari sibi legatos non revertier;

15 turpe aestimantes aliquid commissum a suis,

- post aliquod tempus alios ascribi iubent.
 rumor cacatus superiores prodidit;
 timentes rursus aliquid ne simile accidat,
 odore canibus anum, sed multo, replent.
- 20 mandata dant; legati mittuntur; statim
 abeunt; rogantes aditum continuo impetrant.
 consedit genitor tum deorum maximus
 quassatque fulmen; tremere coepere omnia.
 canes confusi, subitus quod fuerat fragor,
 25 repente, odore mixto cum merdis, cacant.
 di clamant omnes vindicandam iniuriam.
 sic est locutus ante poenam Juppiter:
 "Non est legatos regis non dimittere,
 nec est difficile poenas culpa imponere.
- 30 sed hoc feretur pro ludibrio praemium:
 non veto dimitti, verum cruciari fame,
 ne ventrem continere non possint suum.
 illi autem qui miserunt his tam futtiles
 numquam carebunt hominum contumelia."
- 35 ita nunc legatos expectantes posteri,
 novum ut venire quis videt culum olfacit.

In titulo miserunt add. Postgate, misere Havel. 2 meliora v. tempora Ursinus, edd.
 melioris v. tempus *P* 3 ut *Heinsius* uti *P* eriperet *Gude* abriperet
PR 4 darent *Pith.* daret *P* 5 maxime *Mueller* -am *P* vs. 12,
 13 inter se transposuit *Postgate* ante 14 versum talem excidisse putat *Riese*, pro-
 bante *Postgate*: canes interea qui illis rem mandaverant cives igitur pro sibi
 legatos in v. 14 *Havel* 15 aliquod comisum *P*, corr. *Pith.* 17 cacatus *Post-*
gate laxatos *Havel* in *Rev. de Phil.* 1904, 47 sq. legatos *P* 20 mandata—
 statim *Rigault* mandant dimittuntur statim *PR'* 21 abeunt *Scheffer*
 adeunt *P* 24 confusi subitus *Gude* confusus subito *P* 25 odore mixto
Postgate odorem mixtim *Havel* odorem mixto *P* 26 di clamant *Burman*
 reclamant *P* 30 feretur *Ursinus* feretis *PR'* ludibrio *Gow* iu-
 dicio *P* 33 bis *Havel* vos *P* hos *Meursius* 34 hominum *Scheffer*
 hominis *P* 35 posteri *R'* posteros *PR'* 36 ut venire quis *Havel* venire
 cum *P*

518

(Ph. IV 21)

VVLPIIS ET DRACO

Vulpes cubile fodiens dum terram eruit
 agitque pluris altius cuniculos,
 pervenit ad draconis speluncam ultimam,
 custodiebat qui thesauros abditos.

- 5 hunc simul aspexit: "Oro ut inprudentialae
 des primum veniam; deinde si pulchre vides

- quam non conveniens aurum sit vitae meae,
 respondeas clementer: quem fructum capis
 hoc ex labore, quodve tantum est praemium
 10 ut carcas somno et aevum in tenebris exigas?"
 "Nullum" inquit ille, "verum hoc ab summo mihi
 Iove adtributum est." "Ergo nec sumis tibi
 nec ulli donas quidquam?" "Sic Fatis placet."
 "Nolo irascaris, libere si dixero:
 15 dis est iratis natus qui est similis tibi."
 Abiturus illuc quo priores abierunt,
 quid mente caeca miserum torques spiritum?
 tibi dico, avare, gaudium heredis tui,
 qui ture superos, ipsum te fraudas cibo,
 20 qui tristis audis musicum citharae sonum,
 quem tibi arum macerat iucunditas,
 obsoniorum pretia cui gemitum exprimunt,
 qui dum quadrantes aggeras patrimonio
 caelum fatigas sordido periurio,
 25 qui circumcidis omnem inpensam funeris,
 Libitina ne quid de tuo faciat lucri.

1 Vulpes NV -is PR' 2 pluris NV -es P 3 ultimam P intimam
 N intima V 8 rapis N 15 diis NV tui V ante 16 titulum NV
 AVARVM habent PR'NV, vss. 16-26 apud Perottum (NV) ante 1 collocantur 21
 iocunditas codd. 22 gemitus NV 23 quadrante augeas patrimoniorum NV
 25 funeri NV 26 Libitina ne NR Libitura ne V Libitinane P
 lucri NV lucrum PR'

519

(Ph. IV 23)

DE SIMONIDE

- Homo doctus in se semper divitias habet.
 Simonides, qui scripsit egregium melos,
 quo paupertatem sustineret facilius,
 circum ire coepit urbes Asiae nobiles,
 5 mercede accepta laudem victorum canens.
 hoc genere quaestus postquam locuples factus est,
 redire in patriam voluit cursu pelagio;
 erat autem, ut aiunt, natus in Cia insula.
 ascendit navem; quam tempestas horrida
 10 simul et vetustas medio dissolvit mari.
 hi zonas, illi res pretiosas colligunt,
 subsidium vitae. quidam curiosior:
 "Simonide, tu ex opibus nil sumis tuis?"

- "Mecum" inquit "mea sunt cuncta." tunc pauci enatant,
 15 quia plures onere degravati perierant.
 praedones adsunt, rapiunt quod quisque extulit,
 nudos relinquunt. forte Clazomenae prope
 antiqua fuit urbs, quam petierunt naufragi.
 hic litterarum quidam studio deditus,
 20 Simonidis qui saepe versus legerat,
 eratque absentis admirator maximus,
 sermone ab ipso cognitum cupidissime
 ad se recepit; veste, nummis, familia
 hominem exornavit. ceteri tabulam suam
 25 portant, rogantes victum. quos casu obvios
 Simonides ut vidit, "Dixi" inquit "mea
 mecum esse cuncta; vos quod rapuistis perit."

1 om. NV 5 certa *Havet, Rev. de Phil. 1898 p. 60 sq.* laudes virorum V
 6 factum PR 7 pelagio *Bongars* pelagi PR'V 8 om. NV ut
 aiunt natus *Bongars* natus ut a. P Cia *Lachmann*, schia P 10 et om.
 NV 13 nil *Rigault* nihil PNV Simonide inquit tu nihil ex istis (istos V)
 sumis NV 14 tunc P tum N tam V 15 quia P nam NV
 perierant P perierunt N periere V 20 versus NV versus PR' 23
 receptum NV 25 obvius P 26 dixi NV dixit PR' 27 periit NV

520

(Ph. IV 24)

MONS PARTVRIENS

Mons parturibat, gemitus immanes ciens,
 eratque in terris maxima expectatio.
 at ille murem peperit. Hoc scriptum est tibi,
 qui, magna cum minaris, extricas nihil.

521

(Ph. IV 25)

FORMICA ET MVSCA

[Nihil agere quod non prosit fabella indicat.]

Formica et musca contendebant acriter,
 quae pluris esset. musca sic coepit prior:

- 4 "Conferre nostris tu potes te laudibus?
 6-5 moror inter aras, templa perlustro deum;
 5-6 ubi immolatur, exta praegusto omnia;
 7 in capite regis sedeo cum visum est mihi,
 et matronarum casta delibo oscula;
 laboro nihil atque optimis rebus fruor.

- 10 quid horum simile tibi contingit, rustica?"
 "Est gloriosus sane convictus deum,
 sed illi qui invitatur, non qui invisus est.
 16 aras frequentas? nempe abigeris quom venis.
 13 reges commemoras et matronarum oscula?
 18 super etiam iactas tegere quod debet pudor.
 17 nihil laboras? ideo, cum opus est, nihil habes.
 14 ego grana in hiemem cum studiose congero,
 15 te circa murum pasci video stercore;
 20 mori contractam cum te cogunt frigora,
 21 me copiosa recipit incolumem domus.
 19 aestate me lacessis; cum bruma est siles.
 22 satis profecto rettudi superbiam."
 Fabella talis hominum discernit notas,
 eorum qui se falsis ornant laudibus,
 25 et quorum virtus exhibet solidum decus.

1 *Hic versus (PR') additus est ex III 17 (supra f. 508) in fine, ubi legitur admonet, non indicat., om. NV* 4 conferre NV conferri P 6 ante 5 transp. Mueller, in finibus versuum vocibus deum (5) et omnia (6) loco inter se mutatis 10 contigit NV 12-18 in codd. perturbatos ita ordinavit Rigault; 19, transp. Havel 11 plane NV 12 invitatus Bentley 16 aburis NV quom Scheffer quo PN quoque V 18 debet N debes P decet V 17 ideoque NV cum opus est om. NV 14 grana Postgate granum PNV 15 pasci video NV video pasci P 19 cur bruma NV cum bruma Postgate 23-25 om. NV

522

(Ph. IV 26)

SIMONIDES A DIS SERVATVS

Quantum valerent inter homines litterae
 dixi superius; quantus nunc illis honos
 a superis sit tributus tradam memoriae.

- Simonides idem ille de quo rettuli,
 5 victori laudem cuidam pyctae ut scriberet
 certo conductus pretio, secretum petit.
 exigua cum frenaret materia impetum,
 usus poëta moris est licentia
 atque interposuit gemina Ladae sidera,
 10 auctoritatem similis referens gloriae.
 opus adprobavit; sed mercedis tertiam
 accepit partem. cum reliquas posceret:
 "Illi" inquit "reddent quorum sunt laudis duae.
 verum, ut ne irate te dimissum sentias,

- 15 ad cenam mihi promitte; cognatos volo
 hodie invitare, quorum es in numero mihi."
 fraudatus quamvis et dolens iniuria,
 ne male dimissus gratiam corrumperet,
 promisit. rediit hora dicta, recubuit.
- 20 splendebat hilare poculis convivium,
 magno apparatu laeta resonabat domus,
 repente duo cum iuvenes, sparsi pulvere,
 sudore multo diffuentes, corpore
 humanam supra formam, cuidam servolo
- 25 mandant ut ad se provocet Simonidem;
 illius interesse ne faciat moram.
- 28 homo perturbatus excitat Simonidem.
- 27 unum promorat vix pedem triclinio,
 ruina camarae subito oppressit ceteros;
- 30 nec ulli iuvenes sunt reperti ad ianuam.
 ut est vulgatus ordo narratae rei
 omnes scierunt numinum praesentiam
 vati dedisse vitam mercedis loco.

Titulus in PR': POETA 1-3 om. NV 3 tradam *Pith.* et tradam P
 4 idem ille P ille supra NV 5 victori NV victoris PR' laudes
 NV pyctae edd., pictae codd. 6 conductus Bentley conduxit PRNV
 8 poeta Rittershausen poetae codd. moris PR' more NV et
 licentia (-ae V) est NV 9 ledae N lede V laede PR pignera Mueller
 11 approbavit N adprobabit P pr. m., R' 12 reliquas Postgate
 reliquam PR reliquum NV 13 laudis Scheffer, edd. laudes PR' partes
 NV 14 ne irate P sine ira NV ne ingrate Heinsius sentias Scheffer
 sentiam P sentiant NV 15 mihi promitte P mecum veni NV
 18 dimissus Heinsius dissimulans Mueller, Havel dimissam PNV 19
 redit NV 20 populis NV 21 om. NV 22 duo cum N domino
 cum V cum duo P 23 diffuentes tempora Havel 24 servulo NV
 25 provocet V provocent PR' 27, 28 transp. Pith. 27 promorat N
 promoverat PR 29 camarae P domus NV 32 dixerunt NV 33
 numinum NV nominum P pr. m., R'

523

(Ph. V 1)

DEMETRIVS REX ET MENANDER POETA

- Demetrius rex, qui Phalereus dictus est,
 Athenas occupavit imperio improbo.
 ut mos est vulgi, passim et certatim ruit;
 "Feliciter!" succlamant. ipsi principes
- 5 illam osculantur qua sunt oppressi manum,
 tacite gementes tristem fortunae vicem.
 quin etiam resides et sequentes otium,

- ne defuisse noceat, repunt ultimi;
 in quis Menander, nobilis comoediis,
 10 quas ipsum ignorans legerat Demetrius
 et admiratus fuerat ingenium viri,
 unguento delibutus, vestitu fluens,
 veniebat gressu delicato et languido.
 hunc ubi tyrannus vidit extremo agmine:
 15 "Quisnam cinaedus ille in conspectu meo
 audet cevere?" responderunt proximi
 "Hic est Menander scriptor." mutatus statim
 "Homo" inquit "fieri non potest formosior."

1 Demetrius rex *R*, *Postgate* rex *om.* *PNV*, sed cf. *titulum* (*P*) qui dictus
 est (est *om.* *P*) Phalereus *PR'NV*: *Phal. transp. Bentley, Postgate* ante 3 lacunam
 unius versus statuit *Havel*, velut rex nuptias dum celebrat, turba ignobilis 4 suc-
 clamant *RNV* suo clamant *P pr. m.* succlamans *Burman* principis *P*
pr. m., *R* -es *P all. m.*, *NV* 6 taciti *NV* 8 ne *NV* ni *PR* repunt
NV repetunt *PR'* 11 miratus *P pr. m.* 12 fluens *N* florens *V*
 affluens *P* affluens *R'* 13 gressu *PR'* 15 conspectu meo *PR* conspec-
 tum meum *NV* 16 cevere *Gow* venire *PR'N* venari *Havel*, post *Chauvin*
 18 *om.* *PR'*

524

(Ph. V 2)

DVO MILITES ET LATRO

- Duo cum incidissent in latronem milites,
 unus profugit, alter autem restitit
 et vindicavit sese forti dextera.
 latrone excusso timidus accurrit comes
 5 stringitque gladium, dein reiecta paenula
 "Cedo" inquit "illum; iam curabo sentiat
 quos attemptarit." tunc qui depugnauerat:
 "Vellem istis verbis saltem adiuvissem modo;
 constantior fuisset vera existimans.
 10 nunc conde ferrum et linguam pariter futilem.
 ut possis alios ignorantes fallere,
 ego, qui sum expertus quantis fugias viribus,
 scio quam virtuti non sit credendum tuae."
 Illi adsignari debet haec narratio,
 15 qui re secunda fortis est, dubia fugax.

1, 2 *om.* *PR* 3 vindicabit *PR'* 4 excusso *Chauvin* exciso *NV* occiso
P 5 dein *Pith.* deinde *codd.* eiecta *V* 9 *om.* *NV* 10 futilem
Pith. futile *PR* *om.* *V* *N* neque hic legi potest neque in finibus vss. sequen-
 tium 12 expertus quae sint vires tuae *V* 13 quam *NV* quid *PR* non
om. *V* 14, 15 *om.* *NV*

525

(Ph. V 3)

CALVVS ET MVSCA

- Calvi momordit musca nudatum caput,
 quam opprimere captans alapam sibi duxit gravem.
 tunc illa inridens: "Punctum volucris parvulae
 voluisti morte ulcisci; quid facies tibi,
 5 iniuriae qui addideris contumeliam?"
 respondit: "Mecum facile redeo in gratiam,
 quia non fuisse mentem laedendi scio.
 sed te, contempti generis animal improbum,
 quae delectaris bibere humanum sanguinem,
 10 optem carere vel maiore incommodo."
 Hoc argumento venia donari decet
 qui casu peccat. nam qui consilio est nocens,
 illum esse quavis dignum poena iudico.

3 illa illudens V 5 qui addideris NV quia dederis PR 7 nam pro
 quia N 8 contempti N contemsi PR contenti V 10 carere NV
 necare PR 11-13 om. NV 11 venia donari Desbillons veniam dari PR
 decet Cunningham docet PR 12 nam Rigault quam PR'

526

(Ph. V 4)

ASINVS ET PORCELLI HORDEVV

- Quidam immolasset verrem cum sancto Herculi,
 cui pro salute votum debebat sua,
 asello iussit reliquias poni hordei.
 quas aspernatus ille sic locutus est:
 5 "Libenter istum prorsus adpeterem cibum,
 nisi qui nutritus illo est iugulatus foret."
 Huius respectu fabulae deterritus,
 periculosum semper vitavi lucrum.
 sed dicis "Qui rapuere divitias, habent."
 10 numeremus agedum qui deprensi perierunt;
 maiorem turbam punitorum reperies.
 paucis temeritas est bono, multis malo.

Titulum dedi secundum Haveli coniecturam; ASINI ET PORCELLI PR' 1 cum
 immolasset verrem NV 2 cui NV qui PR 5 istum NV tuum PR
 7-12 om. NV 9 latuere Bentley 12 est bono Pith. bono est PR'

527

(Ph. V 5)

SCURRA ET RUSTICVS

Pravo favore labi mortales solent
et, pro iudicio dum stant erroris sui,
ad pacnitendum rebus manifestis agi.

- Facturus ludos dives quidam nobilis
5 proposito cunctos invitavit praemio,
quam quisque posset ut novitatem ostenderet.
venere artifices laudis ad certamina;
quos inter scurra, notus urbano sale,
habere dixit se genus spectacula
10 quod in theatro numquam prolatum foret.
dispersus rumor civitatem concitat.
paulo ante vacua turbam deficiunt loca.
in scaena vero postquam solus constitit
sine apparatu, nullis adiutoribus,
15 silentium ipsa fecit expectatio.
ille in sinum repente demisit caput,
et sic porcelli vocem est imitatus sua,
verum ut subesse pallio contenderent
et excuti iuberent. quo facto, simul
20 nihil est repertum, multis onerant laudibus
hominemque plausu prosequuntur maximo.
hoc vidit fieri rusticus: "Non mehercule
me vincet" inquit, et statim professus est
idem facturum melius se postridie.
25 fit turba maior. iam favor mentes tenet
et derisuros, non spectaturos, ciet.
uterque prodit. scurra degrunnit prior,
movetque plausus et clamores suscitatur.
tunc simulans sese vestimentis rusticus
30 porcellum obtegere (quod faciebat scilicet,
sed, in priore quia nil compererant, latens),
pervellit aurem vero, quem celaverat,
et cum dolore vocem naturae exprimit.
adclamat populus scurram multo similis
35 imitatum, et cogit rusticum trudi foras.
at ille profert ipsum porcellum e sinu,
turpemque aperto pignore errorem probans:
"En hic declarat quales sitis iudices!"

1-3 *om.* NV 1 Pravo NV *in titulo* parvo PR prono Havel lavi
 PR 2 praeiudicio Salmasius 4 dives quidam NV quidam dives PR
 et nobilis NV 6 posset NV possit PR ostenderet PR faceret
 NV 8 notus PR' unus NV 11 convocat NV 12 vacuum PR
 turba NV 16 dimisit PR' 17 porcellum voce imitatus est NV 20
 laudibus NV lancibus PR', *lectio difficilior quam probabilior* 22 mehercules
 NV 23 vincit NV 26 ut—sciat Hainsius derisurus NV specta-
 turos R' expectaturos PR' secuturos N(V) ciet Johnson sit et PR
 sedet NV 27 degrunnit N digr-P degenerat I' 28 clamorem NV
 29 tum NV rusticus NV -is PR 31 *om.* NV nil Pith.
 nihil PR 32 vero P, *edd.* porco NV 34 scurram V scurra PR'
 36 profert NV proferet PR e P de V sinu V sino PRN 37
 exprobrans V *et, ut videtur, N*

528

(Ph. V 6)

DVO CALVI

Invenit calvus forte in trivio pectinem.
 accessit alter aequae defectus pilis.

"Heia" inquit "in commune quodcumque est lucri!"
 ostendit ille praedam et adiecit simul:

- 5 "Superum voluntas favit; sed fato invidio
 carbonem, ut aiunt, pro thesauro invenimus."
 Quem spes delusit, huic querela convenit.

Titulum suppl. edd., CALVVS ET QUIDAM PILIS DEFECTVS codd. (PR') 3 in
Gronovius, edd. om. PR' 6 thesauro R' thesauro P 7 querela Pith.
 querelae R' -e P querelae concinet Mueller, Havel

529

(Ph. V 7)

PRINCEPS TIBICEN

Vbi vanus animus aura captus frivola
 arripuit insolentem sibi fiduciam,
 facile ad derisum stulta levitas ducitur.

- Princeps tibicen notior paulo fuit,
 5 operam Bathyllo solitus in scaena dare.
 is forte ludis, non satis meminisse quibus,
 dum pegma rapitur, concidit casu gravi
 necopinus et sinistram fregit tibiam,
 duas cum dextras maluisset perdere.
 10 inter manus sublatus et multum gemens
 domum refertur. aliquot menses transeunt,
 ad sanitatem dum venit curatio.

- ut spectatorum molle est et lepidum genus,
desiderari coepit, cuius flatibus
15 solebat excitari saltantis vigor.
Erat facturus ludos quidam nobilis.
is, ut incipiebat Princeps ad baculum ingredi,
perducit pretio precibus ut tantummodo
ipso ludorum ostenderet sese die.
20 qui simul advenit, rumor de tibicine
fremet in theatro: quidam adfirmant mortuum,
quidam in conspectum proditurum sine mora.
aulaeo misso, devolutis tonitribus,
di sunt locuti more translaticio.
25 tunc chorus ignotum modo reducto canticum
insonuit, cuius haec fuit sententia:
LAETARE INCOLVMIS ROMA SALVO PRINCIPE
in plausus consurrectum est. iactat basia
tibicen; gratulari fautores putat.
30 equester ordo stultum errorem intellegit
magnoque risu canticum repeti iubet.
iteratur illud. homo meus se in pulpito
totum prosternit. plaudit inludens eques;
rogare populus hunc choro veniam aestimat.
35 ut vero cuneis notuit res omnibus,
Princeps, ligato crure nivea fascia,
niveisque tunicis, niveis etiam calceis,
superbiens honore divinae domus,
ab universis capite est protrusus foras.

PRINCEPS T. *Bongars* PROCAX T. *PR'* 2 arripuit *Bongars* abripuit *P*
3 stulta *Pith.* et stulta *P* 4 paulo] fauno (= *Marsyae statua in foro*
posita) *Havel* idem *coni.* Paulo populo *Froehner* 8 necopinus et *Nevelet*
nec opia sed *PR'* 11 aliquot menses transeunt *Pith.* aliquod m. transient
P 13 mollest *Mueller* mos est *P* 17-18 is (*Havel olim*) ut (*Berman*)—
perducit *Postgate*, alii aliter et incipiebat princeps abduci reum ingredi a se
reducit *PR* 21 fremet *Pith.* fremet *P* 25 modo reducto *Gude* more
ducto *R* more dicto (*eadem m. corr. in ducto*) *P* 26 insonuit *Freinsheim*
inposuit *P* 29 putans *Havel post Walch* 34 choro veniam *Havel* coronam
P aestimat *R'* estimat *P* existimat *Pith.* (*servato coronam*) 38 ho-
nore *Meursius* honorem vidit *PR'* 39 protrusus *Pith.* protusus *P*

530

(Ph. V 8)

TEMPVS

Cursu volucris, pendens in novacula,
calvus, comosa fronte, nudo corpore,

quem si occuparis, teneas, elapsum semel
 non ipse possit Iuppiter reprehendere,
 5 occasionem rerum significat brevem.
 Effectus impediret ne segnis mora,
 finxere antiqui talem effigiem Temporis.

531

(Ph. V 9)

TAVRVS ET VITVLVS

Angusto in aditu taurus luctans cornibus
 cum vix intrare posset ad praesepia,
 monstrabat vitulus quo se pacto flecteret.
 "Tace" inquit; "ante hoc novi quam tu natus es."
 5 Qui doctiorem emendat sibi dici putet.

3 flecteret *Rittershausen* plecteret *P Wiss.* 4 tu *Wiss.* om. *PR* es
P esses *R Wiss.*

532

(Ph. V 10)

CANIS VETVLVS ET VENATOR

Adversus omnes fortis et velox feras
 canis cum domino semper fecisset satis,
 languere coepit annis ingravantibus.
 aliquando obiectus hispidi pugnae suis,
 5 arripuit aurem; sed cariosis dentibus
 praedam dimisit rictus. venator dolens
 canem obiurgabat. cui senex contra Lacon:
 "Non te destituit animus, sed vires meae.
 quod fuimus lauda, si iam damnas quod sumus."
 10 Hoc cur, Philete, scripserim pulchre vides.

VETVLVS in titulo *Postgate* ET SERVVS *PR'* 1 fortis *Pith.* fortes *PR*
 et velox *Heinsius* et veloces *PR* veloces *Pith.* 2 cum *Ad. Rom.*
 (ex parte) *Pith.* dum *PR' Wiss.* 3 ingrabantibus *PR* corr. *Pith.* 6
 rictus *Postgate* hic tunc *PR'* 7 Lacon *Bentley* latrans *PR*, quod metro
 repugnat 9 lauda si *Gude* laudas *PR* laudasti *paraphrastae* laudas si
Havel 10 Philete *Rigault* filite *PR*

533

(Ph. App. Perottina 1)

SIMIVS ET VVLPE

Vulpem rogabat partem caudae simius,
 contegere honeste posset ut nudas nates;

cui sic maligna: "Longior fiat licet,
tamen illam citius per lutum et spinas traham,
5 partem tibi quam quamvis parvam impartiar."

Perotti titulus vel promythium: AVARVM ETIAM QVOD SIBI SVPEREST NON LIBENTER
DARE 5 partem—impartiar *Postgate* quam tibi impartiar parvam (-um V)
quamvis partem NV

534

(Ph. App. 4)

MERCVRIVS ET MVLIERES DVAE

Mercurium hospitio contubernales duae
inliberali et sordido receperant;
quarum una in cunis parvum habebat filium,
quaestus placebat alteri meretricius.
5 ergo ut referret gratiam officiis parem,
abiturus et iam limen excedens ait:
"Deum videtis; tribuam vobis protinus
quod quaeque optarit." mater suppliciter rogat
barbatum ut videat natum quam primum suum;
10 moecha ut sequatur sese quidquid tetigerit.
volat Mercurius, intro redeunt mulieres.
barbatus infans, ecce, vagitus ciet.
id forte meretrix cum rideret validius,
nares replevit umor ut fieri solet.
15 emungere igitur se volens prendit manu
traxitque ad terram nasi longitudinem,
et aliam ridens ipsa ridenda extitit.

1 contubernales *Havel* mulieres suo iure, ut videtur, *Perottus* (NV) mulieres
retinent edd. plerique, addito olim (Iannelli) vel. viduae (Chauvin) 5 parem
Iannelli par. N (*evanidus*) om. V 8 suppliciter V supplica. N
rogat *Bothe* regat V 13 cum ante forte NV ante rideret *transp. Iannelli*
rideret *Iannelli* ridet NV id dum portentum m. ridet *Froehlich,*
Havel 17 aliam *Burman* alium V N legi nequit

535

(Ph. App. 5-6)

PROMETHEVS ET DOLVS

Olim Prometheus saeculi figulus novi
cura subtili Veritatem fecerat,
ut iura posset inter homines reddere.
subito accersitus nuntio magni Iovis
5 commendat officinam fallaci Dolo,

- in disciplinam nuper quem receperat.
 hic studio accensus, facie simulacrum pari,
 una statura, simile et membris omnibus,
 dum tempus habuit callida finxit manu.
- 10 quod prope iam totum mire cum positum foret,
 lutum ad faciendos illi defecit pedes.
 redit magister, quo festinanter Dolus
 metu turbatus in suo sedit loco.
 mirans Prometheus tantam similitudinem
- 15 propriae videri voluit artis gloriam.
 igitur fornaci pariter duo signa intulit;
 quibus percoctis atque infuso spiritu
 modesto gressu sancta incessit Veritas,
 at trunca species haesit in vestigio.
- 20 tunc falsa imago atque operis furtivi labor
 Mendacium appellatum est, quod negantibus
 pedes habere facile et ipse adsentio.
 Simulata interdum initio prosunt hominibus,
 sed tempore ipsa tamen apparet veritas.

Perotti titulus: DE VERITATE ET MENDACIO 1 figulus novi *Iannelli* novi
 figulus NV 2 cura V cura an creta habuerit N, incertum 7 pati V 9
 calida NV, corr. m. pr. in N 12 festinanter *Bothe* festinante NV 22
 facile et ipse adsentio *Riese* facile ipse consentio V N legi nequit 23, 24 a
*prioribus divisi sunt apud Perottum (NV), cum titulo NIHIL DIV OCCVLTVM; fabulae
 antecedenti adiunxit Bothe, et alii, res tamen omnino incerta.*

536

(Ph. App. 8)

DE ORACVLO APOLLINIS

- Vtilius nobis quid sit dic, Phoebe, obsecro,
 qui Delphos et formosum Parnasum incolis.
 subito sacratae vatis horrescunt comae,
 tripodes moventur, mugit adytis Religio,
- 5 tremuntque lauri et ipse pallescit dies.
 voces resolvit icta Pytho numine:
 "Audite, gentes, Delii monitus dei:
 pietatem colite, vota superis reddite;
 patriam, parentes, natos, castas coniuges
- 10 defendite armis, hostem ferro pellite;
 amicos sublevate, miseris parcite;
 bonis favete, subdolis ite obviam;
 delicta vindicate, corripite impios,

punite turpi thalamos qui violant stupro;
 15 malos cavete, nulli nimium credite."
 haec elocuta concidit virgo furens;
 furens profecto, nam quae dixit perdidit.

Titulus secundum Perottum (NV) 3 subito *Riese* quid o *V*, quod *ret. Bassi*
in N evanidum 6 *Pytho Mueller* *phyton N* *phiton V* 10 *ferroque*
NV *ferroque Cassitto* *et ferro Iannelli* 13 *corripite Postgate* *castigate*
NV, quod melro repugnat

537

(Ph. App. 9)

AESOPVS ET SCRIPTOR

Aesopo quidam scripta recitarat mala,
 in quis inepte multum se iactaverat.
 scire ergo cupiens quidnam sentiret senex,
 "Numquid tibi" inquit "visus sum superbior?
 5 haud vana nobis ingeni fiducia est."
 confectus ille pessimo volumine,
 "Ego" inquit "quod te laudas vehementer probo;
 namque hoc ab alio numquam continget tibi."

Perotti titulus: DE MALO SCRIPTORE SE LAVDANTE 4 tibi inquit visus sum
Mueller inquit sum tibi visus *NV* 5 aut *Havel* ingeni *Mueller*
ingenii NV

538

(Ph. App. 10)

POMPEIVS ET MILES

Magni Pompeii miles vasti corporis
 fracte loquendo et ambulando molliter
 famam cinaedi traxerat certissimi.
 hic insidiatus nocte iumentis ducis
 5 cum veste et auro et magno argenti pondere
 avertit mulos. factum rumor dissipat;
 arguitur miles, rapitur in praetorium.
 tum Magnus: "Quid ais? tune me, commilito,
 spoliare es ausus?" ille continuo exscreat
 10 sibi in sinistram et sputum digitis dissipat:
 "Sic, imperator, oculi exstillescant mei,
 si vidi aut tetigi." tum vir animi simplicis
 id dedecus castrorum propelli iubet,
 nec cadere in illum credit tantam audaciam.

- 15 breve tempus intercessit, et fidens manu
unum de nostris provocabat barbarus.
sibi quisque metuit; primi iam mussant duces.
tandem cinaedus habitu, sed Mars viribus,
adit sedentem pro tribunali ducem,
20 et voce molli: "Licet?" eum vero eici,
ut in re atroci, Magnus stomachans imperat.
tum quidam senior ex amicis principis:
"Hunc ego committi satius fortunae arbitror,
in quo iactura levis est, quam fortem virum,
25 qui casu victus temeritatis te arguat."
assensit Magnus et permisit militi
prodire contra; qui mirante exercitu
dicto celerius hostis abscidit caput,
victorque rediit. his tunc Pompeius super:
30 "Corona, miles, equidem te dono libens,
quia vindicasti laudem Romani imperi;
sed exstillescant oculi sic" inquit "mei,"
turpe illud imitans ius iurandum militis,
"nisi tu abstulisti sarcinas nuper meas."

Perotti titulus: QVAM DIFFICILE SIT HOMINEM NOSSE 3 certissimi *Havel* -me
N ut videtur -am *V ex-me corr.* 15 fidens manu *Iannelli* manu fidens *NV*
16 de nostris *Iannelli* de Romanis *V* e Romanis *Orelli, edd. plurimi*
nihil legitur in N 17 iam *add. Postgate* quin *Mueller* 20 eum vero eici
Iannelli enim vero eici virum *NV* 28 hostis *Iannelli, metri causa* hosti
NV 29 rediit *Iannelli* redit *NV* 30 miles *Iannelli* militis *NV*
imperi Iannelli imperii *NV*

539

(Ph. App. 11)

IVNO, VENVS ET GALLINA

- Cum castitatem Iuno laudaret suam,
iocunditatis causa non renuit Venus,
nullamque ut affirmaret esse illi parem
interrogasse sic gallinam dicitur:
5 "Dic, sodes, quanto possis satiari cibo?"
respondit illa "Quidquid dederis, satis erit,
sic ut concedas pedibus aliquid scalpere."
"Ne scalpas" inquit "satis est modius tritici?"
"Plane, immo nimium est, sed permitte scalpere."
10 "Ex toto ne quid scalpas, quid desideras?"
tum denique illa fassa est naturae malum:
"Licet horreum mi pateat, ego scalpam tamen."

risisse Iuno dicitur Veneris iocos,
quia per gallinam denotavit feminas.

*Perotti titulus: DE MULIERVM LIBIDINE ad initium intercidisse versum unum
vel plures manifestum est ex paraphrasis Rom. et Wiss., quorum nisus indicia vsa.
1a et 1b sic restituit Havel:*

Dis et deabus asserens praesentibus
mari coniungi melius uni feminam

2 causa non renuit Venus *Havel* causa non repellit V. (contra metrum) NV
ansam repperit V. *Haupt* 9 permittes scalpere? *Havel* 12 mi Iannelli
mihi NV 14 quae p. g. denotarit *Havel*

540

(Ph. App. 12)

IVVENCVS ET BOS VETVLVS

Paterfamilias saevum habebat filium.
hic, e conspectu cum patris recesserat,
verberibus servos afficiebat plurimis
et exercebat fervidam adolescentiam.

- 5 Aesopus ergo narrat hoc breviter seni:
"Quidam iuvenco vetulum adiungebat bovem.
is cum refugiens impari collo iugum
aetatis excusaret vires languidas,
'Non est quod timeas' inquit illi rusticus;
10 'non ut labores facio, sed ut istum domes,
qui calce et cornu multos reddit debiles'.
et tu nisi istum tecum assidue retines,
feroxque ingenium comprimis clementia,
vide ne querela maior accrescat domus."

- 15 [Atrocitati mansuetudo est remedium.]

*Perotti titulus: QVOMODO DOMANDA SIT FEROX IVVENTVS 11 reddit N reddit
V 12 et tu nisi V verba nunc prorsus evanida in N (teste Bassio), etsi Iannel-
lius olim legere sibi visus est S tu si, unde sic ille, et Havel 13 feroxque V N
legi nequit eiusque Postgate, nescio unde 14 domu Mueller querellae—
modus coni. Postgate v. 15 seclusi, ut antiqui generis epimythio (et tu—domus)
repugnantem; post v. 11 transposuit Havel*

541

(Ph. App. 13)

AESOPVS ET VICTOR GYMNICVS

Victorem forte gymnici certaminis
iactantiorem Phryx cum vidisset sophus,
interrogavit an plus adversarius

- valuisset nervis. ille: "Ne istud dixeris;
 5 multo fuere vires maiores meae."
 "Quod" inquit "ergo, stulte, meruisti decus,
 minus valentem si vicisti fortior?
 ferendus esses, arte si te diceres
 superasse eum qui te esset melior viribus."

Perotti titulus: QVOMODO COMPRIMATUR ALIQVANDO IACTANTIA 1 Victorem
 forte Iannelli forte victorem NV 2 Phryx ante cum add. Havel, post vidisset
 Iannelli sophus Iannelli Aesopus NV, contra metrum 3 an plus Iannelli
 amplius ne N ampliusne V 4 nervis Havel suus NV saevus Post-
 gate 8 arte Halbertsma forte NV 9 eum et te add. Postgate

542

(Ph. App. 14)

ASINVS AD LYRAM

- Asinus iacentem vidit in prato lyram;
 accessit et temptavit chordas ungula.
 sonuere tactae. "Bella res mehercules
 male cessit" inquit "artis quia sum nescius.
 5 si repperisset aliquis hanc prudentior,
 divinis aures oblectasset cantibus."
 Sic saepe ingenia calamitate intercidunt.

Perotti titulus: QVOMODO INGENIA SAEPE CALAMITATE INTERCIDVNT 2 et add.
 Iannelli 4 inquit Iannelli ait NV 7 ingenia] ad lyram spectare videtur
 eiusque virtutes

543

(Ph. App. 15)

VIDVA ET MILES

- Per aliquot annos quaedam dilectum virum
 amisit et sarcophago corpus condidit;
 a quo revelli nullo cum posset modo
 et in sepulchro lugens vitam degeret,
 5 claram assecuta est famam castae coniugis.
 interea fanum qui compilarant Iovis,
 cruci suffixi luerunt poenas numini.
 horum reliquias ne quis posset tollere,
 custodes dantur milites cadaverum,
 10 monumentum iuxta, mulier quo se incluserat.
 aliquando sitiens unus de custodibus
 aquam rogavit media nocte ancillulam,

- quae forte dominae tunc adsistebat suae
 dormitum eunti; namque lucubraverat
 15 et usque in serum vigilias perduxerat.
 paulum reclusis foribus miles prospicit,
 videtque egregiam facie pulchra feminam.
 correptus animus ilico succenditur
 oriturque sensim ut impotentis cupiditas.
 20 sollers acumen mille causas invenit,
 per quas videre posset viduam saepius.
 cotidiana capta consuetudine
 paulatim facta est advenae submissior,
 mox artior revinxit animum copula.
 25 hic dum consumit noctes custos diligens,
 desideratum est corpus ex una cruce.
 turbatus miles factum exponit mulieri.
 at sancta mulier "Non est quod timeas" ait,
 virique corpus tradit figendum cruci,
 30 ne subeat ille poenas neglegentiae.
 sic turpitudine laudis obsedit locum.

Perotti titulus: QVANTA SIT INCONSTANTIA ET LIBIDO MULIERVM 5 coniugis
Housman virginis NV, quod defendit *Postgate*, retinet *Bassi* mulieris *Mueller*
 (casto) viduvio *Havel* 17 egregiam *Riese* aegram et NV et aegram
 et *Mueller* 18 correptus *Mueller* corruptus NV 19 oriturque *Proehlich*
 uriturque NV ut add. *Havel* impotentis *Mueller* impudentis NV
 21 viduam *Dressler* viam NV 24 artior revinxit *Postgate* arctiore
 vinxit NV

544

(Ph. App. 16)

DVO PROCI

- Vnam expetebant virginem iuvenes duo.
 vicit locuples genus et formam pauperis.
 ut nuptiarum dictus advenit dies,
 amans, dolorem quia non poterat perpeti,
 5 maerens propinquos contulit se in hortulos,
 quos ultra paulo villa splendens divitis
 erat acceptura virginem e matris sinu,
 parum ampla in urbe visa quod fuerat domus.
 pompa explicatur, turba concurrit frequens,
 10 et coniugalem praeferit Hymenaeus facem.
 asellus autem, qui solebat pauperi
 quaestum deferre, stabat portae in limine.

- illum puellae casu conducunt sui,
viae labores teneros ne laedant pedes.
- 15 repente caelum, Veneris misericordia,
ventis movetur, intonat mundi fragor
noctemque densis horridam nimbis parit.
lux rapitur oculis, et simul vis grandinis
effusa trepidos passim comites dissipat,
- 20 sibi quemque cogens petere praesidium fuga.
asellus notum proxime tectum subit,
et voce magna sese venisse indicat.
procurrunt pueri, pulchram aspiciunt virginem
et admirantur; deinde domino nuntiant.
- 25 inter sodales ille paucos accubans
amorem crebris avocabat poculis.
ubi nuntiatum est, recreatus gaudiis
hortante Baccho et Venere, dulcis perficit
aequalitatis inter plausus nuptias.
- 30 quaerunt parentes per praeconem filiam;
novus maritus coniuge amissa dolet.
quid esset actum postquam populo innotuit,
omnes favorem comprobarunt caelitum.

Perotti titulus: FORTVNAM INTERDV M PRAETER SPEM ATQVE EXPECTATIONEM HOMI-
NIBVS FAVERE 6 splendens *Housman* splendidi NV sponsi *Havel* 10
praefert *Burman* praebet NV 12 deferre *Cassitto* ferre NV referre
Iannelli (horti) ferre *Havel* 13 sui *Eyssenhardt* suae NV 17 parit
Mueller parat NV 21 proxime *Cassitto* proximum V tantum p ..
xim .. legitur in N 24 deinde V de N tandem *Havel*

AESOPVS ET DOMINA

- Aesopus turpi cum serviret feminac,
quae se expingendo totum tricaret diem,
vestem uniones aurum argentum sumeret,
nec inveniret digito qui se tangeret,
- 5 "Licetne paucis?" inquit. "Dicas." "Censeo,
quidvis efficies, cultum si deposueris."
"Adeone per me videor tibi meliuscula?"
"Immo, ni dederis, sponda cessabit tua."
"At non cessabunt latera" respondit "tua";
- 10 et obiurgari iussit servum garrulum.
post paulo armillam tollit fur argenteam.

- eam non apparere ut dictum est mulieri,
 omnes furore plena vocat, et verbera
 proponit gravia, verum si non dixerint.
 15 "Aliis minare; me" inquit "non falles, era;
 flagris sum caesus, verum quia dixi modo."

Perotti titulus: QVAM NOCEAT SAEPE VERVM DICERE 2 tricaret *Mueller* in-
 tricabat NV intricaret *Beck* 3 vestem *Iannelli* vestes NV 7 venus-
 tula *Havel* 8 ni *Mueller* nisi NV aes ni *Havel* cessabit *Burman*
 -avit NV 10 ferulis pro servum *Bothe* 11 post—argenteam *Orelli* paulo
 post arm. t. arg. NV 12 eam *Iannelli* quam NV quam iam *Havel* 13
 omnes furore plena vocat *Mueller* fur. pl. vocat omnes (-is V) NV et *Cassitto*
 ad NV 15 me inquit *Spengel* inquit me NV era *Orelli* certe
 NV

546

(Ph. App. 18)

GALLVS ET FELES LECTICARII

- Feles habebat gallus lecticarios.
 hunc gloriose vulpes ut vidit vehi,
 sic est locuta: "Moneo praecaveas dolum;
 istorum vultus namque si consideres,
 5 praedam portare iudices, non sarcinam."
 postquam esurire coepit felum societas,
 discerpsit dominum et fecit partes funeris.

Perotti titulus: NIMIAM SECVKITATEM SEPE IN PERICVLVM HOMINES DVCERE 1
 lectīcarios *Iannelli* -us NV 2 gloriose (vel -um) *Iannelli* -sa NV
 post 5 lacunam statuit *Mueller* 6 felum *Havel*, *Rev. de Phil.* 1900, p. 311 fera
 NV 7 funeris *Duvau*, *Rev. de Phil.* 1896 p. 41 sq. facinoris NV

547

(Ph. App. 19)

SCROFA PARTVRIENS ET LVPVS

- Premente partu scrofa cum gemeret iacens,
 accurrit lupo et obstetricis partibus
 se posse fungi dixit, promittens opem.
 quae vero nosset pectoris fraudem improbi,
 5 suspectum officium repudiavit malefici
 et "Satis est" inquit "si recedis longius."
 quodsi perfidiae se commisisset lupi,
 pari dolore fata deflesset sua.

Perotti titulus: FACIENDVM PRIVS DE HOMINE PERICVLVM QVAM EIVS TE COMMITTAS
 FIDEI 1 Premente *Rom.*, *Iannelli* Tremente NV 4 pectoris *Orelli*
 pecoris NV 8 sero *Postgate*; locus varie templatus, cf. *Havel*

548

(Ph. App. 20)

AESOPVS ET SERVVS PROFVGVS

Servus profugiens dominum naturae asperae
Aesopo occurrit, notus e vicinia.

“Quid tu confusus?” “Dicam tibi clare, pater,
hoc namque es dignus appellari nomine,

5 tuto querela quia apud te deponitur.

plagae supersunt, desunt mihi cibaria.

subinde ad villam mittor sine viatico.

domi si cenat, totis persto noctibus;

sive est vocatus, iaceo ad lucem in semita.

10 emerui libertatem, canus servio.

ullius essem culpae mihi si conscius,

aequo animo ferrem. numquam sum factus satur,

et super infelix saevum patior dominium.

has propter causas et quas longum est promere

15 abire destinavi quo tulerint pedes.”

“Ergo” inquit “audi: cum mali nil feceris,

haec experiris, ut refers, incommoda;

quid si peccaris? quae te passurum putas?”

tali consilio est a fuga deterritus.

Perotti titulus: NON ESSE MALO ADDENDVM MALVM 5 querela quia apud te
Iannelli quia ap. te quer. NV 9 est *Cassitto* estu V aestu N iaceo
Mai iacio V o N 13 dominium *Orelli* dominum V tantum
dom legitur in N 14 promere vel prodere *Iannelli* pro N om. V
16 nil *Iannelli* nihil NV

549

(Ph. App. 21)

EQVVS CIRCENSIS

Equum e quadriga multis palmis nobilem,
abegit quidam et in pistrinum vendidit.

productus ad bibendum cum foret a molis,

in circum aequales ire conspexit suos,

5 ut grata ludis redderent certamina.

lacrimis obortis “Ite felices,” ait,

“celebrate sine me cursu sollemnem diem;

ego, quo scelesti furis attraxit manus,

ibi sorte tristi fata deflebo mea.”

Perotti titulus: FERENDVM ESSE EQVO ANIMO QVIDQVID ACCIDERIT
riga Burman et quadrigam NV

1 e quad-

550

(Ph. App. 22)

VRSVS ESVRIENS

Si quando in silvis urso desunt copiae,
 scopulosum ad litus currit et prendens petram
 pilosa crura sensim demittit vado;
 quorum inter villos haeserunt cancri simul,
 5 in terram adsiliens excutit praedam maris,
 escaque fruitur passim collecta vafer.
 Ergo etiam stultis acuit ingenium fames.

Perotti titulus: FAMEM ACVERE ANIMANTIBVS INGENIVM 3 demittit *Iannelli*
 dimittit NV 4 haeserunt cancri simul *Iannelli* simul h.c. NV cam-
 mari *Havel* 5 adsiliens *scripsi* arripiens NV p. manu *Cassillo* 7
 om. V stultis *Iannelli metri causa* stulto N

551

(Ph. App. 23)

VIATOR ET CORVVS

Quidam per agros devium carpens iter
 AVE exaudivit, et moratus paululum,
 adesse ut vidit nullum, corripuit gradum.
 iterum salutatur idem ex occulto sonus.
 5 voce hospitali confirmatus restitit,
 ut, quisquis esset, par officium reciperet.
 cum circumspectans errore haesisset diu
 et perdidisset tempus aliquot milium,
 ostendit sese corvus et supervolans
 10 AVE usque ingessit. tum se lusum intelligens
 "At male tibi sit" inquit, "ales pessime,
 qui festinantis sic detinuisti pedes."

Perotti titulus: VERBIS SEPENVMERO HOMINES DECIPI SOLERE 3 nullum, cor-
 ripuit *Postgate* neminem, cepit NV 11 male tibi *Iannelli* tibi male NV
 12 sic N male V

552

(Ph. App. 25)

SERPENS ET LACERTA

Serpens lacertam forte aversam prenderat,
 quam devorare patula cum vellet gula,
 arripuit illa prope iacentem surculum,

et pertinaci morsu transversum tenens
 5 avidum sollerti rictum frenavit mora.
 praedam dimisit ore serpens inritam.

Perotti titulus: VBI LEONIS PELLIS DEFICIT, VULPINAM INSVENDAM ESSE, HOC EST
 VBI DEFICIUNT VIRES ASTV VTENDVM 1 aversam *Hartman* adversam *NV*

553

(Ph. App. 26)

CORNIX ET OVIS

Odiosa cornix super ovem consederat;
 quam dorso cum tulisset invita et diu,
 "Hoc" inquit "si dentato fecisses cani,
 poenas dedisses." illa contra pessima:
 5 "Despicio inermes, eadem cedo fortibus;
 scio quem lacebam, cui dolosa blandiar.
 ideo senectam mille in annos prorogo."

Perotti titulus: MULTOS LACESSERE DEBILES ET CEDERE FORTIBVS 1 cornix *N*,
paraphrastae coniunx *V* 2 quae dorsum cum tulidisset invitae diu *Postgate*
nisi paraphrastis, nescio an recte

554

(Ph. App. 27)

SOCRATES ET SERVVS NEQVAM

Cum servus nequam Socrati male diceret,
 uxorem domini qui corrupisset sui,
 idque ille sciret notum circumstantibus,
 "Places tibi" inquit "quia cui non debes places;
 5 sed non impune, quia cui debes non places."

Perotti titulus: NULLVM MALEDICTVM ESSE GRAVIVS CONSCIENTIA 2 corrupisset
Iannelli corripuisset *V(N)*

555

(Ph. App. 29)

MERETRIX ET IVVENIS

Cum blandiretur iuveni meretrix perfida,
 et ille laesus multis saepe iniuriis
 tamen praeberet sese facilem mulieri,
 sic insidiatrix: "Omnes muneribus licet

- 5 contendant, ego te plurimi facio tamen.”
 iuuenis recordans quotiens deceptus foret:
 “Lubenter”, inquit, “mea lux, hanc vocem audio,
 non quod fidelis, sed quod iucunda est mihi.”

Perotti titulus: MVLTAE ESSE NOBIS IOCVNDA QVAE TAMEN SVNT INCOMMODA 6
 direptus V 8 est NV es Rom., Wiss.

556

(Ph. App. 31)

PAPILIO ET VESPA

- Papilio vespam prope volantem viderat:
 “O sortem iniquam! dum vivebant corpora,
 quorum ex reliquiis animam nos accepimus,
 ego eloquens in pace, fortis proeliis,
 5 arte omni princeps inter aequalis fui;
 en cuncta levitas putris et volito cinis.
 tu, qui fuisti mulus elitellarius,
 quemcumque visum est laedis infixio aculeo.”
 at vespa dignam memoria vocem edidit:
 10 “Non qui fuerimus, sed qui nunc simus, vide.”

Perotti titulus: NON PRAETERITAM SED PRESENTEM ASPICIENDAM ESSE FORTVNAM
 1 prope volantem *Postgate* pretervolantem V *perit lectio in N* 3 accipimus V
 acce tantum legitur in N 4 eloquens *Iannelli* loquens NV 5 equales V
 . . qualis N 6 en cuncta *suspectum*, nunc tinea *coni. Postgate* cheu
 nunc *Speyer* 9 at *Siebelis* et NV memoria *Havel*, duce *Halbertsma*
 moribus V ed di N edulit V

557

(Ph. App. 32)

TERRANEOLA ET VVLPE

- Avis quam dicunt terraneolam rustici,
 in terra nidum quia componit scilicet,
 forte occucurrit improbae vulpeculae,
 qua visa pennis altius se sustulit.
 5 “Salve,” inquit illa, “cur me fugisti obsecro?
 quasi non abunde sit mihi in prato cibus,
 grilli, scarabaei, locustarum copia;
 nihil est quod metuas, ego te multum diligo
 propter quietos mores et vitam probam.”
 10 respondit cantrix “Tu quidem bene praedicas.

in campo non par, (par) sum sublimis tibi.
 quin sequere; tibi salutem hic committo meam."

Perotti titulus: PRAVIS NON ESSE FIDEM ADHIBENDAM 1 *Avis—terraneolam*
N *Quis—terantulam I'* 3 *occucurrit Burman* *occurrit NV* 10 *can-*
trix Postgate *contra NV* 11 *sic Postgate, libera manu* *non sum in campo*
par (non p . . . p N) tibi sed sum sub divo NV *sublimis iam Speyer*
 12 *tibi salutem Mueller* *salutem tibi NV* *hic add. Postgate*

2. FABVLAE MAXIMAM PARTEM PHAEDRIANAE

QVAE EXSTANT METRO SOLVTAE APVD PARAPHRASTAS SCILICET IN
CODICE ADEMARI ET APVD ROMVLVM VVLGAREM

558

(Ad. 6)

GALLI DVO ET ACCIPITER

Gallus, dum cum alio gallo saepius intenderet pugnam, requirit accipitrem sibi iudicem.¹ Accipitrem² vero sperabat, ut, dum ambo ad eum venissent, ipsum quem³ secum exhiberet devoraret. Cum venissent ante iudicem, ut causam suam exponerent, accipiter ipsum comprehendit qui eius primo petierat forum. At ille clamabat "Non sum ego, sed ille qui fugam petit." Cui accipiter dixit "Non tu credas ex meis unguibus hodie liberari, quia quod tu alio intendere voluisti, aequum est ut ipse sustineas."

Qui aliorum necem tractant, et de ipsorum quid agatur ignorant.

G. Thiele, Der Illustrierte Lateinische Aesop in der Handschrift des Ademar, tab. II (imago phototypica) et p. 42 (textus transcriptus); Herv. II 133; fab. ul Phaedrianam in versus redegit Zander, Phaedrus Solutus nr. II.

¹ iudicem ex vindicem per corr. ² accip. cod. -em Thiele -er Nilant
cf. Zander, qui restit. vindicem accipitrem sibi | sperans accipitrem devoraturum,
etc. utique 'sperabat' gallus, non acc., etiam si accipiter legas. ³ qui cod.

559

(Ad. 8)

COCLEA ET SPECVLVM

Coclea repperit speculum¹, quem dum nimium fulgere vidisset, adamavit eum, et statim ascendens super eius orbem, coepit eum delingere. Nil vero ei visa est contulisse, nisi ut splendorem salivis vel sordibus pollueret. Simia invenit eum taliter inquinatum, et ait "Qui talibus se calcari permittunt, talia sustinere merentur."

Mulieribus, quae se stultis et inutilissimis viris coniungunt.

Thiele op. cit. tab. II et p. 43; Herv. II 133; Zander nr. III

¹ spiculum cod.

560

(Ad. 24)

CALVVS ET HORTVLANVS

Calvus petiit a vicino hortulano, ut daret sibi de melonibus. Ille deridens dixit "Vade, calve, vade, calve; tibi nolo meos dare melones, quia tu rusti-

cus es. Hieme et aestate semper habeat mala tua calvaria; musci et tabani super frontem tuam, qui comedant et bibant sanguinem de ipso capite calvo, et postea stercorizent." Calvus iratus, evaginans gladium, apprehendit capillos eius ut interficeret. Hortulanus, accipiens unum melonem, percussit calvum in fronte. Calvus praevalens amputavit caput eius.

Qui nec petentibus bona tribuunt, neque bonis sermonibus vel responsis tribuunt.

Thiele tab. VII et p. 49; Herv. II^a 139.

561

(Ad. 25)

CAVANNVS CATTVS ET MVS

Cavannus petiit cattum, ut ascensor sibi fieri liceret, et secum quaerent quae colloquia inter se haberent. Cattus asportavit eum ad domum muris. Rogavit cavannus cattum ut clamaret se. Sic fecit. Mus, cum audisset vocem eius, ad [h]ostium domus venit, dixitque "Quid quaeritis, aut quid dicitis?" At illi: "Volumus tecum loqui." Mus cognovit quod malum consilium contra ipsum cogitassent. Dixit "Maledictus tu sis, catte, tu dominus meus, et ipse qui super te sedet, et domus vestrae, et filii et filiae, et omnis parentela vestra sit maledicta. Male huc venissetis et male sit redeuntibus vobis de hoc loco."

Qui inimicis suis bona loqui non queunt, qui sibi inimicitias imponunt, vel malum inter se ineunt.

Thiele tab. VIII et p. 49; Herv. II^a 140.

562

(Ad. 30)

PERDIX ET VVLPIS

Perdix dum in loco eminentiori sederet, advenit vulpis et dixit ei "Quam formosa est facies tua, crura tua, et¹ rostrum; os tuum sicut corallum!² Nam si dormires, pulchrior esses." Credens ei perdix clausit oculos, atque eam ilico vulpis rapuit. At perdix fletu permixta³ locuta est "Per artium tuarum virtutes te quaeso, ut antea nomen meum dicas, et sic me devorabis." At ubi vulpis perdicem voluit nominare, aperuit os et evasit perdix. Dolens vulpis ait "Heu me quid opus fuerat loqui?" Respondit perdix "Heu me dormire quid necesse erat, cui somnus non venerat?"

Qui, ubi eis necessarium non est, loquuntur, et ubi eos vigilare oportet, dormiunt.

Thiele tab. IX et p. 50; Herv. II^a 142.

¹ ut cod.

² corallum Nilant cortillum cod.

³ permixto Nilant

562a

GALLVS ET VVLPIVS

Gallus in sterquilinio conversabatur. Quem vulpis intuens accessit et ante illum residens in hec verba prorupit: "Numquam vidi volucrum tibi similem in decore, nec cui plus laudis debetur pro vocis dulcedine, patre tuo tantum excepto,¹ qui, cum altius cantare voluit, oculos claudere consuevit." Gallus igitur, amator laudis, sicut vulpes docuit lumina clausit et alta voce cantare cepit. Protinus vulpes, in eum irruens, cantum in tristitiam vertit raptumque cantorem ad nemus deferens properavit. Aderant forte pastores in campo, qui vulpem profugam canibus et clamoribus insequiebantur. Tunc gallus ait vulpi "Dicite quod vester sim et quod nichil ad eos spectet rapina ista." Vulpe igitur incipiente loqui, gallus elapsus ab ore ipsius auxilio pennarum mox in arbore summa refugium invenit. Tunc vulpes ait "Ve sibi qui loquitur, cum melius deberet tacere!" Cui gallus de sublimi respondit "Ve sibi qui claudit oculos, cum potius eos deberet aperire!"

Moralitas. Non est exigua res suo tempore loqui et suo tempore reticere; mors enim et vita in manibus lingue sunt.

Herv. II 598 sq., e cod. Brux. 596, nr. 50 Romuli Anglici; cf. infra p. 671

¹ accepto cod.

563

(Ad. 35)

LEO ET PASTOR

Leo errans spinam calcavit, et ilico ad pastorem cauda blandiens venit. Cui ait "Non perturberis, auxilium a te imploro, non indigeo esca." Sublatum hominis posuit in gremio pedem. Pastor spinam exemit pede. Redit in silvas leo. Post autem pastor falso incusatur crimine, et ludis proximis emissis¹ bestiis proiicitur. Passim dum discurrunt ferae, agnovit leo, qui fuerat medicinatus, qui pridem fuerat. Sublatum rursus pastori ponit in gremio pedem. Haec rex ut cognovit, leoni iussit parci et mansuetum pastorem dimitti parentibus.

Quia bene gerenti nunquam poterunt adversariorum praevalere supplicia.

Thiele tab. X-XI et p. 52; Herv. II² 143; cf. Wiss. III 1 et Rom. III 1; Zander IX, ubi fabula Phaedriana metro restituta est.

¹ In codice utrum emissis scriptum sit (Nilant, Zander) an emissus (Thiele) mihi incertum; illud malim.

563a

ANDROCLVS ET LEO

Apion, qui 'Plistonices' appellatus est, litteris homo multis praeditus rerumque Graecarum plurima atque varia scientia fuit. Eius libri non

incelebres feruntur, quibus omnium ferme, quae mirifica in Aegypto visuntur audiunturque, historia comprehenditur. Sed in his, quae vel audisse vel legisse sese dicit, fortassean vitio studioque ostentationis sit loquacior—est enim sane quam in praedicandis doctrinis sui venditator—; hoc autem, quod in libro Aegyptiacorum quinto scripsit [*FHG III 510*], neque audisse neque legisse, sed ipsum sese in urbe Roma vidisse oculis suis confirmat.

“In circo maximo” inquit “venationis amplissimae pugna populo dabatur. Eius rei, Romae cum forte essem, spectator” inquit “fui. Multae ibi saevientes ferae, magnitudines bestiarum excellentes, omniumque invisitata aut forma erat aut ferocia. Sed praeter alia omnia leonum” inquit “immanitas admirationi fuit praeterque omnis ceteros unus. Is unus leo corporis impetu et vastitudine terrificoque fremitu et sonoro, toris comisque cervicum fluctuantibus animos oculosque omnium in sese converterat. Introductus erat inter compluris ceteros ad pugnam bestiarum datus servus viri consularis; ei servo Androclus nomen fuit. Hunc ille leo ubi vidit procul, repente” inquit “quasi admirans stetit ac deinde sensim atque placide tamquam noscitabundus ad hominem accedit. Tum caudam more atque ritu adulantium canum clementer et blande movet hominisque se corpori adiungit cruraque eius et manus prope iam exanimati metu lingua leniter demulcet. Homo Androclus inter illa tam atrocis ferae blandimenta amissum animum recuperat, paulatim oculos ad contuendum leonem refert. Tum quasi mutua recognitione facta laetos” inquit “et gratulabundos videres hominem et leonem.”

Ea re prorsus tam admirabili maximos populi clamores excitatos dicit accersitumque a Caesare Androclum quaesitamque causam, cur illi atrocissimus leo uni parsisset. Ibi Androclus rem mirificam narrat atque admirandam. “Cum provinciam” inquit “Africam proconsulari imperio meus dominus obtineret, ego ibi iniquis eius et cotidianis verberibus ad fugam sum coactus et, ut mihi a domino, terrae illius praeside, tutiores latebrae forent, in camporum et arenarum solitudines concessi ac, si defuisset cibus, consilium fuit mortem aliquo pacto quaerere. Tum sole medio” inquit “rabido et flagranti specum quandam nactus remotam latebrosamque in eam me penetro et recondo. Neque multo post ad eandem specum venit hic leo debili uno et cruento pede gemitus edens et murmura dolorem cruciatumque vulneris commiserantia.” Atque illic primo quidem conspectu advenientis leonis territum sibi et pavefactum animum dixit. “Sed postquam introgressus” inquit “leo, uti re ipsa apparuit, in habitaculum illud suum, videt me procul delitescens, mitis et mansues accessit et sublatum pedem ostendere mihi et porrigere quasi opis petendae gratia visus est. Ibi” inquit “ego stirpem ingentem vestigio pedis eius haerentem revelli conceptamque saniem vulnere intimo expressi accuratiusque sine magna iam formidine siccavi penitus atque detergi cruorem. Illa tunc mea opera et medella levatus pede in manibus meis posito recubuit et

quievit, atque ex eo die triennium totum ego et leo in eadem specu eodemque et victu viximus. Nam, quas venabatur feras, membra opimiora ad specum mihi subgerebat, quae ego ignis copiam non habens meridiano sole torrens edebam. Sed ubi me" inquit "vitae illius ferinae iam pertaesum est, leone in venatum profecto reliqui specum et viam ferme tridui permensus a militibus visus adprehensusque sum et ad dominum ex Africa Romam deductus. Is me statim rei capitalis damnandum dandumque ad bestias curavit. Intellego autem" inquit "hunc quoque leonem me tunc separato captum gratiam mihi nunc beneficii et medicinae referre."

Haec Apion dixisse Androclum tradit eaque omnia scripta circumlataque tabula populo declarata atque ideo cunctis petentibus dimissum Androclum et poena solutum leonemque ei suffragiis populi donatum. "Postea" inquit "videbamus Androclum et leonem loro tenui revinctum urbe tota circum tabernas ire, donari aere Androclum, floribus spargi leonem, omnes ubique obvios dicere: 'Hic est leo hospes hominis, hic est homo medicus leonis'."

Gellius V 14, ed. Hosius

564

(Ad. 36)

CVLEX ET TAVRVS

Culex cum taurum provocasset viribus, venerunt populi cuncti ut spectacula cernerent. Tum parvus¹ culex: "Satis" inquit "habeo quod venisti comminus; par tibi factus sum iudicio tuo." Hic se per auras sustulit penna levi, lusitque turbam², et tauri destituit minas. Quod si fuisset validae cervicis memor, pudendum contempserat inimicum et ineptae materiae non fuisset gloriatio.³

Quia ille sibi famam diminuit, qui se indignis comparat.

Thiele tab. XI et p. 52; Herv. II² 144; Postgate nr. I inter Phaedrianas fabulas novas in calce edit. suae; Zander X.

¹ parvus tibi cod. ² turba cod. ³ materia ineptae nec fuisset gloriae
Heraeus apud Thiele, Romulus p. ccxviii

565

(Ad. 37)

EQVVS SVPERBVS

Insolens phaleris¹ asino occurrit equus, qui fatigatus malis transeunti tardius dedit viam. "Vix" inquit "me teneo, ut non te rumpam calcibus." Reticuit ille et gemitu testatur deos. Equus currendo ruptus parvo in tempore ad villam est missus. Hunc onustum stercore ut vidit asinus, tali

cum irrisit verbo: "Quid tibi, gloriose quondam *phaleris*¹? Modo ad contemptam redisti miseriam."

Felices, qui ullum despiciunt, dubii meminere debent quia nesciunt quid futuri sunt.

Thiele tab. XI et p. 52; Herv. II² 144; cf. Wiss. III 3 et Rom. III 3; Postgate nov. fab. III; Zander XI

¹ *phaleris cod.*

566

(Ad. 38)

VESPERTILIO

Bellum gerebant volucres cum quadrupedibus, et modo vincentes iterum vincebantur. Vespertilio, dubios eventus timens, superiorem quam¹ primo vidisset (*aciem*), ad eam se conferebat. In pacem cum redissent pristinam, utroque generi fraus detecta² apparuit. Damnatus ergo tam pudendo crimine, lucem refugiens atris se condidit tenebris noctis.

Quia quisquis a duabus partibus se vindicari desiderat, utrisque ingratus turpiter vivit; melius est enim hostem non habere, quam vinci.

Thiele tab. XI et p. 52 sq.; Herv. II² 144; cf. Rom. III 4; Postgate nov. fab. X; Thiele, Romulus p. ccxv sq.

¹ *quem cod.* ² *detecta edd.* *decepta cod.*

567

(Ad. 39)

LVSCINIA ET ACCIPITER

In nidum luscinae cum sederet accipiter, ut specularetur auritum,¹ parvos in illo invenit pullos. Supervenit luscinia et rogabat illum parcere pullis. Ait accipiter "Faciam quod vis, si mihi bene² cantaveris." Et quamvis se³ praecederet animo,³ tamen metu pavebat; denique coacta et dolore plena cantavit. Acceptor, qui praedam captaverat, ait "Non bene cantasti;" apprehenditque unum de pullis eius, et devorare coepit. Ex diverso venit auceps, et, calamo silenter levato, acceptorem,⁴ contracto visco, in terram deiecit.

Qui aliis insidiantur, timere debent ne capiantur.

Thiele tab. XI et p. 53; Herv. II² 145; Zander XIII

¹ *auras Wiss. III 4 et Rom. III 5* ² *bone cod.* ³ *quamvis-animo| q. animus excideret Rom.* *q. excederet animus a corpore tantu metu Wiss.* ⁴ *acceptore cod.*

568

(Ad. 40)

VVLPE INVIDA ET LVPVS

Lupus in cubili¹ suo per tempus, ut menses haberet, quo plures posset delicias frui, maximam congregaverat praedam. Vulpis ut haec agnovit,

venit ad eius cubile; *gemula*² inquit voce "Recte(*ne tibi*)?" Non vidi te; tristis fui per dies, quia non peragravisti in iis." Lupus livore ait "Non de me sollicita venisti, sed ut aliquid accipias; non gratis venisti; scio te fraudem petere." His verbis valde irata, vulpis pastorem ovium adiit et dixit illi "Ageres mihi gratias, si tibi inimicum gregis tui hodie tradidero, et iam non sis sollicitus?" Pastor: "Serviam tibi, et tribuam quicquid volueris." Ilico clausum ostendit lupum, quem protinus lancea peremit, et aemulam de alieno saturavit vulpem. Deinde ipsa, cum in venatores incideret, comprehensa a canibus, laniata ait "Modo maiora feci mala, et modo pereor, qui alterum feci occidere."

Qui aliis nocet, timeat ne noceatur ab altero.

Thiele tab. XII et p. 53; Herv. II² 145; cf. Wiss. III 5 et Rom. III 6; Zander XIV.

¹ cubile *cod.* ² *gemula R. P. Oliver* *emula cod., et sic Rom. (emula eius et dixit lupo)* *aemula in Ad. legit Thiele, tremula Nilant et Zander nulla veri specie adtendi (loci inquit merito, etc.) Wiss.* ³ Recte(*ne tibi*)? *Zander*

569

(Ph. IV 13, Ad. 51)

SIMIVS TYRANNVS

'Vtilius homini nil est quam recte loqui.'

.. probanda cunctis est quidem sententia;
sed ad perniciem solet agi sinceritas,
(ubi veritate plus valet mendacium.)

Duo homines, unus fallax et alter verax, iter simul agebant. Et cum ambularent, venerunt in provinciam simiarum. Quos ut vidit una ex multitudine simiarum, ipse qui prior esse videbatur, iussit eos teneri, ut interrogaret¹ quid de illo homines dicerent. Iussitque omnes sibi similes adstare ante se ordine longo, dextra laevaue, et sibi sedile parari; sicut viderat imperatorem aliquando, taliter sibi adstare fecit. Iubentur homines adduci in medio. Ait maior "Quis sum ego?" Fallax dixit "Tu es imperator." Iterum interrogat: "Et isti quos vides ante me stare?" Respondit: "Hi sunt comites tui, primicerii, campidoctores,² militares officii." Et quia mendacio laudatus est cum turba sua, iubet illum munerari, et quia adulatus est, omnes illos fefellit. Verax autem apud se cogitabat: "Si iste mendax, qui omnia mentitur, sic accepit, ego, si verum dixerem, magis munerabor." Tunc ait maior simia "Dic et tu, quis sum ego, et hi quos ante me vides?" At ille, qui semper veritatem amabat et loqui consueverat, respondit "Tu es vere simia, et omnes hi similes tui simiae semper sunt." Iubetur continuo lacerari dentibus et unguibus, eo quod verum dixisset.

Malis hominibus, qui fallaciam et malitiam amant, honestatem et veritatem lacerant.

Vss. 1-3 = Ph. IV 13 (trunca); v. 4 supplevit Zander; 5 sqq. = Ad. 51 apud Thiele tab. XV et p. 58; Herv. II² 150; cf. Rom. IV 8; Zander XVII

¹ et interrogat *cod.*

² campidoctores *Rom. IV 8* *-ductores cod.*

570

(Ad. 53)

ANSER ET CICONIA

Ciconia, dum ad solitum devenisset stagnum, invenit anserem se creberimis mergentem undis. Inquiri ab ea cur hoc faceret. Respondit "Con-

suetudo nobis est; nam escam in limo reperimus, et accipitris impetum ad nos venientis sic evadimus." Cui ciconia: "Sum accipitri ipsa fortior. Sed tene amicitiam mecum, et faciam te illi insultare." Credidit, et protinus eius petivit auxilium. Quae dum cum illa foras in agrum exiret, ilico accipiter supervenit, et comprehensum anserem unguibus devoravit¹. . . . Cui² anser e contra: "Qui se tam flebili patrono coniungit, peiori nece finire debet."

Qui se ab illis defendi desiderant, qui tutationem praestare non possunt.

Thiele tab. XVI et p. 58; Herv. II² 151; Zander XVIII.

¹ lacunam post devoravit, nec non et supra post auxilium statuit Zander ² sc. ciconiae

571

(Ad. 58)

EQVVS PROMISSOR

Equum cum rogaret asinus parum¹ sibi hordei dare "Libenter," inquit, "si possem, et pro dignitate nostra large tribuerem. Sed cum venerimus ad praesepta vespere, dabo tibi folliculum plenum farre." Et asellus: "Qui rem tam parvam negas, quid in maiori te facturum existimem?"

Qui, cum magna promittunt, parva negant; est in dando nolens, tenax pollicitando.

Thiele tab. XVII et p. 60; Herv. II² 152; Postgate nov. fab. II; Zander XIX

¹ malim parvum pauxillum pro p. sibi Postgate

572

(Ad. 61)

HAEDVS ET LVPVS

Capella cum esset feta et pastum vellet ire,¹ ignarum haedum ne aperiret [h]ostium monet, sciens quod multae ferae stabula pecorum circumirent. Monuit et abiit exinde. Venit lupo vocem assimilans matris. Haedus, ut vocem audivit, ait "Vocem matris audio; sed tu fallax et inimicus es, et sub matris voce nostrum quaeris sanguinem bibere et carnes edere."

Quia praecepta parentum audire laus est.

Thiele tab. XVII et p. 60; Herv. II² 153; Zander XXIII; cf. Wiss. I 5 et Rom. II 10

¹ ire nos custodire cod. (ad pastum) vellens ire in silvam Wiss. (ad pastum) vellet ire Rom.

573

(Ad. 65)

SERPENS DOMESTICVS

In domo cuiusdam pauperis serpens ad mensam semper venire consueverat, et inde fovebatur micis. Non longo post tempore factus est pauper

(*dit*)ior,¹ et coepit irasci serpenti, quem secure vulneravit. Interposito tempore ille ad egestatem rediit, et intellexit fortuna serpentis (*hoc accidisse, et*)² causa illius *divitem*³ fieri antequam ab illo laceraretur. Ut ignosceret peccanti petiit. Et serpens respondit "Quia te poenitet⁴ sceleris tui (*sic ignoscam*): usque dum cicatrix clausa erit,⁵ non credas in me gratam fidem; nam⁶ redeo tecum in gratiam, sed si obliviscar securis perfidiam."

Quis debet esse suspectus, qui aliquem laesit aliquando, et hoc est maxime nocendum cum amico in gratiam redire.

Thiele tab. XVIII et p. 61; Herv. II² 155; Zander XXI; cf. Wiss. I 12 et Rom. II 11.

¹ pauper ditior *Thiele* pauperior *cod.* ² hoc accidisse et *addidi ex Rom.*
³ divitem *Rom.* dives *cod.* ⁴ tum poenitebis *cod.* (quia) peniteris
(ignoscam sceleri tuo sic) Rom. ⁵ clausa erit *Rom.* clausurit *cod.* ⁶ *fort.*
neque redeo—nisi

573a

SERPENS DITATOR

Facta est societas inter hominem et serpentem, et tali conditione erant unanimes, ut homo singulis diebus lac in vasculo serpenti daret et serpens hominem ditaret.¹ Homo itaque, dives factus et potens, quodam tempore ut debuit serpenti grates retulit, quia² per eum divitiis habundaret et honoribus. Cui serpens respondit: "Ego utrum volo, vel bene vel male, facere possum, et divitias cum placet confero; si michi displicet, collatas aufero." Quod cum vir mulieri narravit, ait illi mulier "Si ita est³ ut dicis, melius michi videtur ut eum iam dives interficias, quam ut aliquando iratum sentias et subtractis istis opibus in pauperiem redeas." Cedit⁴ viro consilium mulieris, et uno die, cum solito more lac serpenti praeberet, socium caput ascia findere conatus est. Sed serpens callidus in antris se traxit et lapis ictum recepit et vulnus. Serpens igitur, iratus et statim ad vindictam egressus, oves rustici invasit et plurimas earum inutiles reddidit. Sequenti quoque die filium eius in cunis interfecit. Tunc ait homo mulieri "Consilium tuum fuit inutile, unde ut melius michi consulas nobis est necesse." Et ait illa "Nescio quid facias melius quam quod cum eo in primum, si possibile sit, redeas foedus." Homo igitur cum lacte suo petit antrum offensi socii, temptaturus si munere lactis possit placari. Vocatus ergo ad prandia serpens de spelunca respondit et quid rusticus vellet interrogavit. Et ait ille "Lac ex more defero, et amissam gratiam vestram supplex reposco." Tunc serpens dixit ei "Vix poterit fieri quod reddamur amici quales prius fuimus, sed aliqua simul habere poterimus. Afferte ergo lac ut soletis, et eo ante speluncam reposito recedere debetis, et merces vestra bona erit, et ita erimus adhuc, si velitis, amici. Sed, nisi fallor, neuter de cetero bene credet alteri; quia cum ego videro vulnus lapidis, memor ero semper securis, et tu cum cunas videris, praesens erit memoria serpentis."

Moralitas. Amicitia semel graviter laesa, vix solet fieri quod de cetero sit omnimodis integra.

F. cod. Bruzellensi 536 apud Herv. II² 636.

¹ ditavit cod. ² qui cod. ³ es cod. ⁴ sedit viro c. cod., malim cedit vir consilio

574

(Ad. 67)

AQVILA ET MILVVS

Aquila cum tristis sederet in arborem, ubi milvus insederat, dixit ad eam milvus "Cur video faciem tuam tam tristem?" At illa: "Quo aegra non ero, quia quaero parilem coniugii mei, et reperire non possum?" Cui milvus: "Me accipe, quia superior tibi sum, ut quaeris." Cui aquila: "Quid ergo venari tu poteris?" Milvus: "Struthionem unguibus meis captum saepius devoravi." Illa haec audiens adqueievit, et accepit eum in coniugio maritali. Transactoque tempore quod nuptiis fuerat dedicatum, dixit ei aquila "Vade et rape nobis praedam, secundum quod pollicitus es." Et volans in altum exhibuit ei immanissimam¹ soricem; omni enim erat putredine madefacta. Cui aquila: "Haec est promissio tua?" Cui milvus: "Ego ut ad tuum potissimum pervenire potuissem coniugium, si qua mihi impossibilia voluisses extorquere, nullatenus me tibi impleturum potui denegare."

Mulieribus, quae dum sibi ditiores exquirunt, postea ignavis sociantur.

Thiele tab. XVIII et p. 62; Herv. II² 155.

¹ malim immundissimam

575

(Rom. IV 6)

VERVECES ET LANIVS

Parentes vel amici qui sibi non consentiunt bene, male intereunt; quod taliter narrat nobis subiecta fabula.

Verveces in collectu cum essent simul cum arietibus, lanium inter se intrare cognoscentes, dissimulaverunt se videre. Cum autem ex se unum cernerent manu lanii mortifera teneri, trahi et interfici, nec sic timuerunt, sed inter se incaute¹ dicebant "Me non tangit, te non tangit; dimittamus trahi quem trahit." Novissime remansit unus. Cum et ipse similiter se trahi videret, sic dixisse lanioni dicitur: "Digne sumus laniati² singillatim ab uno, qui hoc novissime perspeximus; quia, cum simul essemus, quando te in medio nostri positum aspeximus, capitinis impulsibus quassatum con-fractumque non occidimus."

Haec fabula probat illum consumi a malo, qui se in vita non tutaverit.

Thiele, Der Lateinische Aesop des Romulus nr. LXXVI in recensione 'gallicana', cui proxime accedit codex satis vetustus Burneianus 59 (saec. 10) apud Herv. II² 226. De hoc et ceteris huius recensioneis codicibus vide Thiele op. cit. pp. cl sqq. et ccxxxvii. Metro restituto hanc fabulam inter Phaedrianas recte revocavit Zander (nr. XXIX).

¹ incautae B ² laniati SF ³ laniari B

576

(Rom. IV 7)

AVCEPS ET AVES

Sapientis consilium nullatenus praetermitti debere admonet nos subiecta auctoris fabula.

In verno aves diversi generis, dum exultarent et in nidis suis velatae fronde sederent, aspiciunt aucupem lippum componere cannas suas et festucam inserere visco. Illae ignarae et simplices aves sic inter se narrare coeperunt: "Quam pium hominem aspicimus, quia pro nimia bonitate lacrimae ex eius oculis fluunt¹ quotiens nos aspicit!" De quibus una aliis² astutior et expertos habens omnes dolos aucupis, sic dixisse fertur: "Heu fugite, simplices et innocentes aves, et ab hac vos eripite fraude. Pro qua re moneo, ut impigris³ alarum pennis vos ad aërem liberum volatu extollatis celeriter. Nam si placet cognoscere verum,⁴ ad eius opera caute intendite et videte, quia quas fraude ceperit mox morsu occisas aut praefocatas in cumbam reponit."

Monet haec fabula non dubium fieri posse ab unius consilio multos de periculo liberari.

Thiele nr. LXXVII; Herv. II² 227.

¹ profluunt *rec. 'vetusta'* ² una aliis *SF* unus ales *B* una avis *rec. vel.*
³ impigris *S* impigres *B (teste Thielio)* ⁴ verum *S* *om. plerique*

577

(Rom. IV 11)

CORVVS ET ALIAE AVES CENANTES

Corvus simulans se natalem celebrare, aves ad cenam invitavit. Deinde ingressus clausit ostium et singillatim coepit occidere eas.

Haec fabula facta est in illos qui ad dapem hilarem proficiscentes contraria patiuntur.

Thiele LXXXV; Herv. II² 229. qui ad opem—patiuntur *SMF*, dapem *scripsi*
qui opem hilariter tribuentes contraria machinantur *B*

578

(Rom. IV 16)

EQVVS LEO ET HIRCI

Aliquando minores solent inter se detrahere maioribus; de hoc audi fabulam.

Ubi erant tres hirci viderunt equum timentem leonemque fugientem, et deridebant eum. Ille autem respondebat eis "O desperati et ignari, si sciretis quis me persequitur, non minus paveretis."

Sic ergo saepius potentibus personis ab inferioribus detrahi solet.

Thiele XC; Herv. II² 231. maioribus—fabulam *SM* *om. B* leonemque *B*
om. ceteri quis—paveretis *B* qualem (q. hircum *S*) fugio, non de me
(me *om. S*) rideretis *MS*

579

(Rom. IV 20)

GLADIVS ET VIATOR

Homo malus multos perdit et ipse solus perit; ac per hoc audi fabulam istam.

Gladium viator, dum ambulabat, iacentem invenit in via. Quem interrogavit "Quis te perdidit?" Cui contra telum: "Me quidam unus, ego vero multos."

Haec fabula narrat malum posse perire, sed ante multos nocere posse.

Thiele XCIV; Herv. IP 252; Postgate nov. fab. VI; Zander XXX.

3. AVIANI FABVLAE QVINQVE

580

(Av. 22)

CVPIDVS ET INVIDVS

- Iuppiter ambiguas hominum praediscere mentes
ad terras Phoebum misit ab arce poli.
tunc duo diversis poscebant numina votis:
namque alter cupidus, invidus alter erat.
5 his sese medium Titan, scrutatus utrumque,
obtulit, et precibus ut peteretur, ait:
“Praestant di facilis: nam quae speraverit unus,
protinus haec alter congeminata feret.”
sed cui longa iecur nequeat satiare cupido,
10 distulit admotas in nova damna preces,
spem sibi confidens alieno crescere voto,
seque ratus solum munera ferre duo.
ille ubi captantem socium sua praemia vidit,
supplicium proprii corporis optat ovans:
15 nam petit extinctus ut lumine degeret uno,
alter ut hoc duplicans vivat utroque carens.
tum sortem sapiens humanam risit Apollo,
invidiaeque malum rettulit ipse Iovi,
quae, dum proventis aliorum gaudet iniquis,
20 laetior infelix et sua damna cupit.

7 praestant di facilis *Ellis* praestandi facilis *libri*

581

(Av. 25)

PVER ET FVR

- Flens puer extremam putei consedit in undam,
vana supervacuis rictibus ora trahens.
callidus hunc lacrimis postquam fur vidit obortis,
quaenam tristitiae sit modo causa rogat.
5 ille sibi abrupti fingens discrimina funis
hac auri queritur desiluisse cadum.
nec mora, sollicitam traxit manus improba mentem;
exutus putei protinus ima petit.
parvulus, exiguo circumdatus pallia collo,
10 sentibus inmersus delituisse datur.

- sed post fallaci suscepta pericula voto
 tristis ut amissa veste resedit humi,
 dicitur his sollers vocem rupisse querellis
 et gemitu summos sollicitasse deos:
 15 "Perdita, quisquis erit, posthac bene pallia credat,
 qui putat in liquidis quod natet urna vadis."

6 hac Froehner atque et ac libri 12 tristis ut Cannegieter tristior libri

582

(Av. 28)

RVSTICVS ET IUVENCVS

- Vincla recusanti dedignantique iuvenco
 aspera mordaci subdere colla iugo
 rusticus, obliqua succidens cornua falce,
 credidit insanum defremuisse pecus.
 5 cautus et immenso cervicem nectit aratro
 (namque erat hic cornu promptior atque pede),
 scilicet ut longus prohiberet verbera temo,
 neve ictus faciles ungula saeva daret.
 sed postquam irato detractans vincula collo
 10 immeritam vacua calce fatigat humum,
 continuo eversam pedibus dispergit harenam
 quam ferus in domini ora sequentis agat.
 tum sic informi squalentes pulvere crines
 discutiens imo pectore victus ait:
 15 "Nimirum exemplum naturae derat iniquae,
 qua fieri posset cum ratione nocens."

583

(Av. 30)

SVS SINE CORDE

- Vastantem segetes et pingua culta ruentem
 liquerat abscisa rusticus aure suem,
 ut memor accepti referens monumenta doloris
 ulterius teneris parceret ille satis.
 5 rursus in excepti deprensus crimine campi
 perdidit indultae perfidus auris onus.
 nec mora, praedictae segeti caput intulit horrens;
 poena sed insignem, quod geminata, facit.
 tunc domini captum mensis dedit ille superbis,
 10 in varias epulas plurima frusta secans.

sed cum consumpti dominus cor quaceret apri,
inpatiens fertur quod rapuisse cocus,
rusticus hoc iustam verbo compescuit iram,
affirmans stultum non habuisse suem:

- 15 "Nam cur membrorum demens in damna redisset,
atque uno totiens posset ab hoste capi?"

Haec illos descripta monent, qui saepius ausi
numquam peccatis abstinuere manus.

7 praedator *Lachmann*

8 insignem *Lachmann*

indignum *libri*

584

(Av. 38)

PISCIS FLUVIALIS ET PHYCIS MARINA

Dulcibus e stagnis fluvio torrente coactus
aequoreas praeceps piscis obibat aquas.
illic squamigerum despectans improbus agmen
eximium sese nobilitate refert.

- 5 non tulit expulsum patrio sub gurgite phycis,
verbaque cum salibus asperiora dedit:

"Vana laboratis aufer mendacia dictis,
quaeque refutari te quoque teste queant.

nam quis erit potior populo spectante probabo,

- 10 si pariter captos humida lina trahant.

tunc me nobilior magno mercabitur emptor,
te simul aere brevi debile vulgus emet."

5 phycis *Cannegieter*

phoecis et phocas *libri*

4. TRES FABULAE AEVI CAROLINI
QUAE VNA CVM VARIIS PAULI DIACONI CARMINIBVS
IN CODICE SANGALLENSI 889 TRADITAE SVNT

585

LEO AEGER, VVLPIIS ET VRSVS

- Aegrum fama fuit quondam iacuisse leonem
paeneque supremos iam tenuisse dies.
iste feras dum rumor adit maestissimus omnes,
regem namque suum intoleranda pati,
5 concurrunt flentes cunctae medicosque vocantes,
ne careant tanto principis auxilio.
hic aderant bubali, magni quoque corporis uri,
asper adest taurus, affuerantque boves,
discolor et pardus necnon pariter platocervus,
10 hic sonipes pariter hoc comitatus iter.
his nec defuerant monstrantes cornua cervi
capreolique simul caprigenumque pecus.
dentibus hic aper est fulgentibus, asper et ursus
unguibus haud sectis, hic lepus atque lupo.
15 huc veniunt lince, huc confluxere bidentes
iungunturque canes atque simul catuli.
vulpis sola tamen turmis non affuit istis
nec dignata suum visere nam dominum.
has tunc ante alios voces emittere fertur
20 ursus et has iterum sic iterare minas:
"O rex magne, potens, princeps inviete ferarum,
auribus haec placidis suscipe verba tuis,
audiat atque cohors tota haec, quae subdita magno,
o rex iuste, tuo noscitur imperio.
25 quae tam dira fuit vulpi dementia quaeve
tantillam potuit ira subisse feram,
ut regem, quem cuncta sibi plebs subdita visit,
hunc haec sola quidem non adiisse velit?
magna est ista quidem vulpis protervia mentis
30 atque decet magnis subdier illa malis."
haec dum dicta refert ursus, rex omnibus inquit:
"Iam moritura cito dilacerata cadat!"
tunc plebs tota simul voces ad sidera tollit:
"Iustum iudicium principis atque bonum!"
35 hoc vulpi innotuit seseque in plurima vertit
atque diu notos praeparat ipsa dolos:
indumenta pedum multa et conscissa requirit
inponensque humeris regia castra petit.

- quam rex dum vidit, placato pectore risit
 40 exspectatque diu quid malefida velit.
 cumque ante ora ducum constaret, rex prior inquit
 "Quid moritura feres, quae lanianda venis?"
 illa diu trepidans timidoque in pectore versans
 haec subiecta refert praecogitata cito:
 45 "Rex pie, rex clemens, rex invictissime noster,
 accipe nunc animo, quae tibi dicta fero.
 haec, dum namque vias terrarum lustris per omnes,
 indumenta scidi ob studium medici,
 qui posset regis magno succurrere morbo
 50 atque tuis magnam demere maestitiam.
 tandem praecipuum medicum vix inveniebam,
 sed tibi, rex, vereor dicere quae docuit."
 rex quoque ait "Si vera refers, dulcissima vulpis,
 dic mihi quid citius dixerit hic medicus."
 55 vulpis ad haec ursi non immemor improba dixit
 "Cautius haec famulae suscipe verba tuae.
 ursino si te possum circumdare tergo,
 non mora, languor abit sanaque vita redit."
 continuo iussu domini distenditur ursus
 60 a sociis propriis detrahiturque cutis.
 qua cum gestirent obducere pelle leonem,
 aufugit penitus languidus ille dolor.
 at cum post ursum vulpis sic corpore nudum
 viderat, haec laetis dicta refert animis:
 65 "Quis dedit, urse pater, capite hanc gestare tyram
 et manicas vestris quis dedit has manibus?"
 Servulus ecce tuus depromit hos tibi versus.
 fabula quid possit ista, require valens.

K. Neff, Kritische und Erklärende Ausgabe der Gedichte des Paulus Diaconus, apud Traube, Quellen und Untersuchungen zur Lat. Philol. des Mittelalters III Heft 4, pp. 193 sqq. Vss. 1-40 servantur in cod. Vat. reg. lat. 421 (fol. 28, quod ipsum, ut videtur, e cod. Sangallensi exciderat) et in Fuldensi C 11. 6 ne Dümmler ni cod. vss. 41-68 cod. Sangallensis 68 possit quid fabula cod. corr. edd.

586

VITELLVS ET CICONIA

- Quaerebat macrens matrem per prata vitellus.
 cruribus huic longis obvia venit avis,
 dicit "Io frater, cur tristis pectore mugis,
 vel cur turbatus florida rura teris?"
 5 cui sic respondit: "Soror, est iam tertia nunc lux,
 quod lac non tetigi et famulentus eo."

verba refert ales: "Ne cures talia, demens;
 nam quia non suxi, tertius annus abit."
 ad quam indignatus fertur dixisse vitellus:
 10 "Quo sis pasta cibo, en tua crura docent."

Neff p. 197

587

PVLIX ET PODAGRA

Temporibus priscis pulix lacerasse potentes
 dicitur atque inopes dira podagra viros.
 sed pulix noctu ditis dum carperet artus,
 protinus adlato lumine captus erat.
 5 altera dum plantis sese occultaret egeni,
 stare nequibat egens, fessa erat illa satis.
 sic quoque consumpti fatis agebantur amaris,
 ille timor necis, illa labore viae.
 convenere simul, referunt sua damna vicissim
 10 et placet alterne has agitare vices.
 divitis interea gressus lacerare podagra,
 at pulix stratum coepit, egene, tuum;
 hinc vacat et recubat. requies tibi magna, podagra, est.
 tu, pulix, tutus viscera fessa comes.

Neff p. 198.
Müllenhoff

3 ditis *Neff* divites *cod.*
 13 hinc vacat et recubat *Neff*

8 ille labore vitae *cod.* *corr.*
 huic vagat et recubat *cod.*

5. FABVLAE E COPIIS ODONIS CERITONENSIS
PRAEDICATORIS ANGLICI SELECTAE

588

NISVS ET COLVMBAE

Nisus semel rapuit unam columbam et devoravit. Alie columbe acceperunt consilium cui conquererentur, et dixerunt "Duci". Est autem avis dux cum magno capite et maior aquila, et ideo columbe conqueste sunt ei de niso, quod faceret iusticiam, quoniam sociam suam interfecit. Audita querela, respondit dux cum magna ingurgitatione "Cloc!" Quo audito, dixerunt columbe "Quam bene intonuit! Certe faciet sibi de niso unum morsellum." Iterum venit nisus, et aliam columbam rapuit. Accesserunt columbe ad ducem postulantes quod faceret iusticiam. Et respondit "Cloc!" Dixerunt columbe: "Ecce quam strenue comminatur; optime faciet iusticiam." Nisus terciam columbam accepit. Columbe tercio venerunt ad ducem, ut vindictam acciperent, et ipse respondit "Cloc!" Audientes dixerunt "Quid est quod semper dicit 'Cloc', et nunquam iusticiam facit? Recedamus a regno suo, et infestemus eum sicut falsum et stultum." Hinc est quod columbe et ceterae aves, quando ducem vident, eum infestant.

Sic plerique, quando pauperes clamant quod reges et maiores faciant iusticiam de iniuriantibus, dicunt "Faciemus, faciemus", et sic dicunt unum 'cloc'. Nunquam tamen faciunt. Hoc et ad falsos promissores refertur qui dicunt "Cloc, cloc, dabo, dabo"; et nichil aliud habetur a talibus nisi unum 'cloc'.

Herv. IV² p. 179, nr. 11; titulos non habet noster cod. (CA = Cantabrigiensis Coll. Corporis Christi nr. 441), promythia omisi. Oesterley 1868, p. 148 (= "Die Narrationes des Odo de Ciringtonia" [e cod. Arund. 292] in Jahrbuch für Romanische und Englische Literatur IX, 1868, p. 148).

589

AVIS SANCTI MARTINI

Quedam avis dicitur Sancti Martini in Hispania, parvula ad modum reguli. Hec graciles habet tibias ad modum iunci¹ et longas. Contigit quod, sole calente² circa festum Sancti Martini, proiecit se iuxta arborem ad solem et erexit tibias suas, dicens "Eia! si celum iam caderet, ipsum sustinerem super tibias meas." Et cecidit folium unum iuxta, et avis exterrita evolat, dicens "O sancte Martine, cur non succurris aviculae tue?"

Tales sunt multi qui ad tempus credunt et tempore temptationis recedunt. Talis fuit Petrus, qui paratus fuit in mortem et in carcerem pro

Christo ire. Sed cum vidit dominum suum male tractari, ad vocem ancille ait "Mulier, nescio quid dicis; non novi illum." Filli Effrem, intendentes et mittentes arcum, conversi sunt in die belli. Adaptatur quibusdam militibus: quando caput (*habent*) bene fricatum vino vel cervisia, dicunt se posse stare contra tres Francigenas et debellare fortissimos; sed quando sunt ieiuni et vident lanceas et gladios circa se, dicunt: "O sancte Martine, succurre tue avicule; O sein Martin, eide nostre oiselin."

Herv. IV 183, vii; Oesterley 1868, p. 152.

¹ iuncti cod. ² calende

590

CICONIA ET ROSTRUM SVVM

Ciconia¹ semel rixata est cum uxore sua et cum rostro oculum extraxit. Verecundata ciconia, quod talem iniuriam intulerit, in aliam regionem volare cepit. Obviavit ei corvus et quesivit causam itineris. Ciconia dixit quod cum rostro oculum uxoris extraxit. Respondit corvus "Nonne adhuc habes idem rostrum?" Dixit ciconia quod sic. "Quare igitur fugis, quoniam, ubicumque fueris, semper rostrum tuum tecum portas?"

Sic quidam fecerunt multa peccata, et in aliam regionem vel in claustrum fugiunt. Tamen semper rostrum suum, maliciam suam, materiam peccandi, Diabolum inclusum secum portant:

Celum, non animum, mutant.²

Et cum perversi fuerunt in seculo, perversi vel magis peiores sunt in claustrum. Matthaeus XXIII, v. 11:³ "Ve scribe et Pharisei ypocrite, qui circuitis mare et aridam ut faciatis unum proselitum, et, cum fuerit factus, facitis eum filium Gehenne duplo quam vos."

Herv. IV 185, nr. xi; Oesterley 1871, p. 136 (= Jahrb. f. Roman. und Engl. Lit. XII 1871 p. 136), e cod. Gudiano 200.

¹ Siconia

² Hor. Ep. I 11, 27

³ re vera v. 15

590a

PICA ET CAUDA SVA

Pica levis quociens pressis consederat alis
 flectebat caudam gesticulando suam;
 cum patria turpem credens se linquere morem,
 frustra non modicum transiit illa fretum:
 iam mox cum ripa consedit in ulteriore,
 vibravit caudam more priore suam.
 "Cum patria mores", inquit, "mutare putabam,
 sed mihi nunc viciū trans mare restat idem."
 Sic loca non animum mutans, componere mores
 qui putat, incassum transfretat ille fretum.

Alexandri Neckam f. 38: Herv. II 413; Du Métil, Poésies Inédites p. 208

591

BUFO ET FILIVS PVLCHERRIMVS

Contigit¹ quod animalia celebraverunt concilium. Bufo misit illuc filium suum. Sed oblitus sotulares suos novos, quesivit bufo aliquod animal velox, qui posset ad concilium accelerare;² videbatur sibi quod lepus bene curreret. Vocavit eum et, mercede constituta, dixit ei quod deferret sotulares novos filio suo. Respondit lepus "Quomodo potero discernere filium tuum in tali concilio?" Dixit bufo "Ille qui pulcherrimus est inter omnia animalia est filius meus." Dixit lepus³ "Numquid columba vel pavo est filius tuus?" Respondit "Nequaquam, quoniam columba habet nigras carnes, pavo turpes pedes." Dixit lepus "Qualis est igitur filius tuus?" Et dixit bufo "Qui tale habet caput quale est meum, talem ventrem, tales tibias, tales pedes, ille pulcher filius meus. Illi deferas sotulares." Venit lepus cum sotularibus et narravit leoni et ceteris bestiis qualiter bufo pre ceteris filium suum commendavit. Et ait leo: "*Ki crapoul cime, lune li semble.*"

Si quis amat ranam, ranam putat esse Dianam.

Herv. IV 187, nr. xiv; E. Voigt, Kleinere Lateinische Denkmäler der Thiersage, p. 114.

¹ contingit *cod.*

² accelebrare

³ lupus.

592

CATVS MONACHVS

In quodam refectorio fuit quidam murilegus, qui omnes mures, excepto uno magno rato, cepit et interfecit. Cogitavit gatus qualiter murem illum magnum deciperet et devoraret. Tandem fecit sibi radi¹ coronam, induit cucullam et fecit se monachum, (et) inter alios monachos sedit et comedit. Videns hoc ratus gavisus est, credens quod nollet ei nocere. Saltavit igitur ratus huc et illuc, et gatus dissimulans oculos suos a vanitate avertit. Tandem secure ratus appropinquavit ad gatum. Gatus vero cum unguibus viriliter ratum cepit et firmiter tenuit. Dixit ratus "Quare talem crudelitatem facis? Quare me non dimittis? Nonne monachus factus es?" Dixit gatus "Numquam ita bene predicabis, quod te dimittam, frater: quando volo, sum monachus; quando volo, sum canonicus." Et devoravit ratum.

Sic plerique, quando non possunt optinere divicias et aliud quod diligunt, ieiunant, fingunt se bonos et sanctos, cum sint papalardi et demones transfigurantes se in angelum lucis; et alii faciunt se monachos, ut sint cellerarii, priores, abbates, episcopi, et sic faciunt se radi, ut capiant unum ratum. Preterea, quando illicite habent quod desiderant, nunquam tantum predicabis quod ratum suum dimittant.

Herv. IV 188, nr. xv; Voigt p. 116; Oesterley 1871, p. 137.

¹ radi *codd. plerique; rari CA.*

593

VULPES ET LUPVS IN PVTEO

Vulpes casu cecidit per unam situlam in puteum. Venit lupus et querebat quid faceret ibi. Que ait: "Bone compater, hic habeo multos pisces et magnos; utinam mecum partem haberes!" Et ait Ysemgrimus "Quomodo possem illuc descendere?" Ait vulpecula "Supra est una situla; pone te intus, et venies deorsum." Et erant ibi due situle; quando una ascendit, alia descendit. Lupus posuit se in situlam, que erat supra et descendit intus;¹ vulpecula in alia situla ascendit susum. Et quando obviaverunt sibi, ait lupus "Bone compater, quo vadis?" Et ait vulpes "Satis comedi et ascendo. Tu, descende² et invenies mirabilia." Descendit miser lupus, nec invenit aliquid nisi aquam. Venerunt mane rustici et extraxerunt lupum, et usque ad mortem verberaverunt.

Vulpecula significat Diabolum, qui dicit homini "Descende ad me in puteum peccati et invenies³ delicias et multa bona." Stultus adquiescit et descendit in puteum culpe, et ibi nullam invenit refeccionem. Tandem veniunt inimici et extrahunt impium, percuciunt et perimunt. Diabolus multa bona Ade⁴ promisit; sed multa mala persolvit.

Herv. IV 192, nr. xix; Voigt p. 116.

¹ insum CA (an *Herv. per errorem?*) deorsum codd. apud Voigt ² descendens CA descendes et descende codd. apud Voigt ³ veniens cod., corr. *Herv.*
⁴ Ade] sc. Adamo

594

MVRILEGVS, RATVS, ET CASEVS

Quidam habuit caseum in archa, et venit rata. Incepit eum rodere. Cogitavit paterfamilias quid faceret. Tandem habito consilio, posuit intus murilegum, et ille devoravit ratum et caseum.

Sic plerique episcopi ponunt aliquam parochiam in custodia capellani qui devorat parochiam. Tandem ponit archidiaconum qui devorat parochiam et capellanum, hoc est caseum et ratum.

Herv. IV 194, nr. xxi

595

ISENGRIMVS MONACHVS

Ysemgrimus semel voluit esse monachus. Magnis precibus optinuit quod capitulum consensit; coronam, cucullam et cetera monachalia suscepit. Tandem posuerunt eum ad litteras; debuit addiscere 'Pater noster', et semper respondit 'Agnus' vel 'Aries'. Docuerunt eum ut respiceret ad crucifixum, ad sacrificium, et ille semper direxit oculos ad arietes.

Sic plerique fiunt monachi. Semper tamen dicunt 'Aries', semper clamant bonum vinum, semper habent oculum ad pingue frustum¹, ad scutellam

suam. Unde solet dici: "*Thai thu wolf hore hodi te preste, tho thu hym sette salmes to lere, evere beth his geres to the grove-ward*²." Similiter, si senem fatuum et insensatum velis instruere, nunquam relinquit antiquum morem. Vetus retorta frangi potest, plicari non potest; vetus runcinus nunquam addiscit ambulare. Item quidam sunt ita asinine nature, quod nunquam volunt antiquam consuetudinem dimittere. Unde: "Pectina asinum, abluere asinum, rade asinum; nunquam perduces asinum ad bonum equum." Jeremias³: "Si potest pardus mutare varietatem suam, et Ethiops pellem suam, et vos poteritis bona agere, cum didiceritis male." Quoniam equus retinet in natura quod didicit in domitura. Difficile est consueta relinquere: Sordibus imbuti nequeunt dimittere sordes.

Herv. IV 195, nr. xxii; Voigt p. 117, nr. 6; Oesterley 1871, p. 139.

¹ frustrum cod. ² cod. Harl. 219 apud Herv.: If al that the wolf unto a preest worthe, and he set unto hook psalmes to leere, yit his eye evere to the wodeward. *Id est: lupus quamvis sacerdotium affectet, et ad psalmos discendos adducatur, oculum tamen semper ad silvas habet.* ³ Jer. 13.23

596

OVES DE LVPO CONQVERENTES

Oves conquiste sunt leoni de lupo, eo quod furtive et aperte socias suas devoravit. Leo congregavit concilium; quesivit a porcis et animalibus qualiter conversaretur¹ inter illos. Dixerunt porci "Domine, lupus curialis est, liberalis est et largus". Hoc dixerunt, quod lupus frequenter invitavit porcos ad agnos et arietes quos rapuit. Dixit leo "Hoc non dicunt oves; audiamus illas". Et ait una ovis "Domine rex, lupus rapuit mihi ambos parentes meos, devoravit filium; vix ego evasi". Sic clamaverunt alie oves [alie]. Ait leo "Iudicium detur: suspendatur, et porci similiter qui de tali preda scienter comederunt". Et factum est ita.

Lupi sunt divites istius mundi, qui rapiunt et excoriant oves Christi, id est pauperes, et dant porcis, id est aliter divitibus ad induendum et comedendum pro favore humano. Veniet Dominus ad iudicium; oves de talibus lupis conquerentur; porci forsitan talem lupum laudabunt, sed in vanum, et faciet Dominus suspendi lupos et porcos in inferno.

Herv. IV 196, nr. xxiii; Voigt p. 118; Oesterley 1871, p. 139.

¹ qualiter lupus conv. codd. apud Voigt et Oesterley.

597

VVLVES GALLO CONFITENS PECCATA SUA

Vulpes semel fuit in gallinario. Supervenerunt homines cum baculis et mirabiliter¹ fustigaverunt vulpem, quod vix per foramen evasit. Recessit ut potuit, et super cumulum feni se proiecit et gemere incepit. Petiit capellanium quod ad eum veniret et peccata sua audiret. Venit igitur Chantecler,

scilicet gallus, qui est capellanus bestiarum. Aliquantulum timens mores Reinardi, a longe sedit. Reinardus peccata sua confitebatur et inter cetera rostrum suum apposuit versus capellanium. Et ait capellanus "Quare appropinquas mihi?" Et ait Reinardus "Infirmitas magna me compellit hoc facere; parcatis mihi". Iterum dixit alia peccata, et ore aperto posuit caput versus gallum et cepit eum et devoravit.

Tales sunt plerique monachi subditi, layci, qui fingunt se infirmos et debiles; semper tamen habent mentem ut capellanos et maiores suos devorent.

Herv. IV 198, nr. xxv; Voigt p. 120.

¹ miserabiliter *Herv.*

598

VESPA ET ARANEA

Dixit vespa ad araneam: "Nichil vales. Semper habitas in foramine¹ plus volarem per unum diem quam posses ire per decem." Et ait aranea "Et ego firmabo". "Quid firmabis?" "Galonem vini." Cui¹ respondit: "Bibamus primo, et qui defecerit vinum persolvat". Dixit vespa "Bibamus in hac arbore." Et dixit aranea "Nequaquam, sed preparavi ad opus tui unam cortinam albam et pulchram. Hic ambo sedeamus et bibamus." Unde tele araneorum cortine Lombardice dicuntur. Vespa descendit super cortinam, id est telam aranee. Et statim involuti sunt pedes eius et caput, et cepit cum alis se excutere et non potuit; et ait "Maledicta sit talis cortina, quia exire non possum." "Certe", dixit aranea, "nunquam viva evades." Et accessit et vespam devoravit.

Hec cortina est pulchra mulier, mundi amenitas, diviciarum curiositas: quae² dicuntur cortine Diaboli. Qui se inmittunt, a Diabolo devorantur. Iob XVII.³ "Misit in rete pedes meos, et in maculis eius ambulat."

Herv. IV 202, nr. xxviii.

¹ qui cod. ² qui ³ cf. Iob 18.8

599

AQVILA ET CORVVS MEDICVS

Aquila semel oculos doluit et vocavit corvum, qui dicitur phisicus avium. Consuluit quid contra dolorem oculorum faceret. Et ait corvus "Afferam optimam herbam, que oculos sanabit." Et ait aquila "Si hoc feceris, optimam dabo mercedem." Corvus accepit cepe et spurgiam et simul distemperavit et posuit in oculis aquile; et excecata est. Venit corvus, et pullos aquile devoravit et ipsam aquilam multis percussionibus infestavit. Et dixit aquila "Maledicta sit tua medicina, quod iam nichil video; insuper pullos meos devorasti." Et ait corvus "Quamdiu vidisti, nullatenus¹ de

pullis tuis potui gustare et tamen hoc multum² affectavi; et ideo desiderium meum est completum."

Mistice. Aquila est prelatus qui habet oculos apertos, ut pullos suos, gregem sibi commissum, custodiat. Diabolus autem gregem Domini desiderat interficere et devorare, et ideo, quamdiu prelatus habet oculos, desiderio suo frustratur. Diabolus autem facit emplastrum de congerie rerum temporalium et proicit in oculos prelatorum, quod celestia contemplari non possunt; totum studium illorum est circa grangias, oves et boves et redditus, et ita oculi spirituales sunt extincti. Et sic Diabolus pullos eorum rapit et devorat, et ipsam aquilam hinc inde percuciendo infestat.

Hoc pactum voluit inire Naas Ammonites cum viris Jabes Galaath, ut erueret oculos suos³ dextros et sic dimitteret eos in pace. I Regum X⁴. Naas dicitur serpens; ad hoc nititur serpens antiquus, ut oculos spirituales a prelatis et clericis eruat, ne celestia, sed terrena, que a sinistris sunt, valeant contemplari; et multi adquiescunt, multi sunt monoculi⁵.

Herv. IV 204, nr. xxix; Oesterley 1871, p. 140.

¹ ullatenus *cod.*

² multum *cod. Gud. apud Oesterley* multis *noster CA*

³ suos| *sc. eorum*

⁴ vide I Sam. c. 11

⁵ monoculi *Herv. monachi cod.*

600

ASINVS ET PORCVS

Asinus frequenter vidit quod porco in domo dabatur panis et pulmentum, drasca et huiusmodi, et nichil laborabat nisi, quando bene comederat, ivit dormitum. Cogitavit asinus: "Porcus iste bene se habet, bene comedit et bibit, et nichil laborat; ego tota die laboro et parum comedo; fingam me infirmum." Fecit sic: in pace iacuit. Stimulavit eum dominus eius; surgere noluit, sed ingemuit. Ait dominus uxori sue "Asinus noster infirmatur." Dixit domina "Ex quo ita est, demus ei panem, farinam, et portemus ei aquam." Fecerunt sic. Asinus parum comedit in principio postea satis, et inpinguatus est. Et dixit asinus penes se "Modo habeo bonum seculum." Item, quando porcus fuit inpinguatus, fecit dominus domus venire carnificem cum securi et cultello, ut porcum interficeret¹. Carnifex cum securi percussit porcum in capite quod cecidit, cum cultello extraxit sanguinem de gutture. Quod videns asinus exterritus est, timens ne ipsum interficerent, cum inpinguatus esset; et ait penes se "Certe malo laborare et vitam pristinam ducere quam sic interfici." Exivit stabulum et saltavit ante dominum suum. Quod videns dominus restituit eum pristino officio et bona morte mortuus est.

Porcus significat divites qui bene se induunt et bene comedunt et nichil laborant. Hii sunt clerici, usurarii, porci Diaboli, in quos intravit spiritus immundus et misit eos in mare, id est in amaritudinem culpe et tandem in amaritudinem Gehenne. Asinus, quem equitat Christus, est vir iustus, sive

in studio, sive in claustro, sive in campo labori deditus; et melius est quod in labore portemus Christum in supernam Ierusalem quam, sicut porci Diaboli, precipitemur in Gehennam, quam securim dampnationis super caput recipere. Huiusmodi in labore hominum non sunt; ideo cum hominibus non flagellabuntur, sed cum demonibus. Isaias:² "Propter hoc mittet Dominus, Deus exercituum, in pinguibus eius tenuitatem."

Herv. IV 207, nr. xxiii; Voigt p. 123.

¹ interficiet cod. ² Isaias 10.16.

601

GALLINA, PVLLI ET MILVVS

Gallina frequenter colligit pullos sub ala sua, precipue contra milvum. Venit semel milvus volitans super pullos suos, et illa vocavit eos. Venerunt sub alas, excepto uno qui invenit vermiculum et picavit super ipsum ut comederet. Interim venit milvus, et illum pullum rapuit.

Sic Dominus vocat nos, ut fugiendo peccata ad alas sue protectionis fugiamus. Set plerique, volante Diabolo, ad Christum non fugiunt, sed vermiculo peccati adherent, vel meretrici, vel ebrietati, vel cupiditati. Et venit milvus, id est Diabolus, et rapit talem pullum stultum. De quo Iob¹: "Dulcedo eius vermis, quod impio nichil tantum sapit quantum vermis peccati." Sed fugiamus ad alas crucifixi, de ipso cogitando, ipsi compaciendo, ipsum imitando, et salvi erimus; quod nobis prestat² et cetera.

Herv. IV 208, nr. xxxiv; Oesterley 1871, p. 136.

¹ Cf. Iob 24.20 ² prestare cod.

602

CONVIVIVM APVD LEONEM

Contigit quod animalia invitata sunt a leone ad magnum prandium. Fuit invitatus murilegus. Querebat leo quid libencius comederet, volens singulis satisfacere. Et ait "Rattos et mures." Cogitavit leo, nisi omnes haberent de hoc ferculo, esset vilania. Tandem facit venire ferculum generale de ratis, et catus optime comedit. Alii murmuraverunt, dicentes "Fi, fi! quid apponitur nobis?" Et totum prandium propter hoc maculatum est.

Sic plerique faciunt magnum convivium. Tandem sunt ibi quidam catti; nichil placet eis nisi habeant immundicias ebrietatis, et gratia illorum convivorum omnes tam volentes quam nolentes retinet usque ad noctem, ut omnes possit inebriare, ventrem implere potu et animam Diabolo.

Herv. IV 209, nr. xxxv.

603

AVCA ET CORVVS

Auca pinguis et ponderosa rogavit corvum quod iuvaret eam, ut in altum posset volare et cacumina moncium et arborum respicere. Annuit corvus

et pedes apposuit ut aucam sursum erigeret, et auca in tantum ponderavit quod corvus nichil potuit. Et ait auca "Quare me non elevas?" Ait corvus "Quantum nitor ut te erigam, tantum ponderas ut erigere non valeam."

Herv. IV 209, nr. xxxvi

604

MILVVS IMITANS ACCIPITREM

Milvus semel consideravit alas suas et pedes et ungues et ait "Nonne ita bene sum armatus, sicut Nisus vel accipiter? Tales alas, pedes et ungues habeo. Quare perdices non capio?" Et scivit locum ubi multe perdices ambulabant et impetum fecit super eas, ita quod cum rostro accepit unam, cum alis duas, cum duobus pedibus duas; et quod omnes retinere non potuit, omnes amisit. Quoniam, ut dicitur, "Qui totum capit¹, totum perdit." De cetero nunquam laboravit ut aves silvestres caperet.

Herv. IV 211, nr. xxxviii.

¹ malim cupit

605

VVLPE CVM MVLTI ARTIFICIIS ET CATVS CVM VNO

Vulpes sive Reinardus obviavit Teberto¹, id est cato, et dixit Reinardus "Quot fraudes vel artificia novisti?" Et ait catus "Certe, nescio nisi unum." Et ait Reinardus "Quod est illud?" Respondit "Quando canes me insequuntur, scio reperere super arbores et evadere." Et quesivit catus "Et tu, quot scis?" Et respondit Reinardus "Scio xvii, et ad² hoc habeo saccum plenum. Veni mecum, et docebo te artificia mea, quod canes te non capient." Annuit catus; ambo simul iverunt. Venatores et canes insequiebantur eos, et ait catus "Audio canes; iam timeo." Et ait Reinardus "Noli timere; bene te instruiam qualiter evades." Appropinquaverunt canes et venatores. "Certe," dixit catus, "amplius non vado tecum; volo uti artificio meo." Et saltavit super arborem. Canes ipsum dimiserunt et Reinardum insecuti sunt et tandem ceperunt, quidam per tibias, quidam per ventrem, quidam per dorsum, quidam per capud. Et catus in alto sedens clamavit "Reinarde, Reinarde, aperi sacculum tuum; certe omnes fraudes tue non valent tibi (ovum)."³

Per catum intelligimus simplices qui nesciunt nisi unicum artificium, scilicet salire in celum. Per Reinardum intelligimus advocatos, causidicos, fraudulentos, qui habent xvii fraudes insuper sacculum plenum. Veniunt venatores et canes infernales et venantur homines; sed iusti in celum saliunt; impii, fraudulentum a demonibus capiuntur; et tunc potest iustus dicere "Reinarde, Reinarde, aperi sacculum tuum; omnes fraudes tue non poterunt te liberare a dentibus et manibus demoniorum."

Herv. IV 212, nr. xxxix; Voigt p. 124; Oesterley 1868, p. 137.

¹ Teberto *codd. apud Voigt* Tibergo *CA* ²ab ³ovum *codd. apud Voigt om. CA*

606

CORVVS ET PVLLVS COLUMBAE

Corvus semel rapuit pullum columbe, et venit columba ad nidum corvi supplicans quod redderet sibi pullum suum. Et ait corvus "Scisne cantare?" Et ait columba "Scio, sed minus bene." Et ait corvus "Canta, igitur." Cantavit igitur columba ut scivit. Et ait corvus "Canta melius, vel pullum¹ non habebis." Et ait columba "Nec possum nec novi melius cantare." Respondit corvus "Pullum igitur non habebis". Et corvus cum uxore sua pullum columbe devoraverunt.

Sic divites et ballivi² capiunt bovem vel oves alicuius simplicis et imponunt ei delictum vel calumpniam. Venit simplex, petit pignus, vel quod liberetur, promittit v solidos, vel plus vel minus, secundum suam facultatem. Dicit ei baiulus "Frater, nescis melius cantare? Ni melius cantaveris, pignus non habebis." Dicit simplex "Certe, non novi, nec possum melius cantare, quia egenus sum et pauper, et plus non possum dare." Tunc dives vel pignus retinet vel aliter affligit, et sic pauperem devorat.

Herv. IV 213, nr. xl; Oesterley 1888, p. 131.

¹ pullam cod. ² cf. *Du Cange s. v. baiulus.*

607

LVPI FVNVS

Contigit quod lupus defunctus est. Leo bestias congregavit et exequias fecit celebrari. Lepus aquam benedictam portavit, hericii cereos portaverunt, hyrci campanas pulsaverunt, melotes foveam fecerunt, vulpes mortuum in pheretro portaverunt, Berengarius, scilicet ursus, missam celebravit, bos evangelium, asinus epistolam legit. Missa celebrata et Ysemgrino sepulto, de bonis ipsius animalia splendide comederunt et consimile funus desideraverunt.

Certe sic contigit frequenter quod, aliquo divite raptore vel usurario mortuo, abbas vel prior conventum bestiarum, id est bestialiter viventium, facit congregari. Plerumque enim contigit quod in magno conventu nigrorum vel alborum non sunt nisi bestie, leones per superbiam, vulpes per fraudulentiam, ursi per voracitatem, hyrci fetentes per luxuriam, asini per segnitiam, hericii per asperitatem, lepores per metum, quod trepidaverunt ubi non erat timor, quoniam timent amittere temporalia ubi non est timendum, non timent amittere eterna ubi precipue timendum est, boves per terrarum laborem, quoniam plus laborant in terrenis quam celestibus. [*Etc.*]

Herv. IV 216, nr. xliii; Oesterley 1888, p. 133; Voigt p. 126.

608

CANIS STERCORANS

Contigit¹ quod canis voluit facere rusticitatem suam super congregationem cirporum², et unus iuncus bene stimulavit posteriora ipsius. Et

canis recessit longius et super iuncos latravit. Dixit iuncus "Melius volo quod latres me a longe quam coinquines me de prope."

Sic melius est expellere stultos et perversos a societate, licet latrent per detractionem, quam coinquinari per eorum societatem. Ecclesiastico XIII²: "Qui tangit picem coinquinatur ab ea".

Herv. IV 217, nr. xlv; Oesterley 1868, p. 134.

¹ contingit cod. ² cirporum| iungorum cod. *Arund. apud Oest.* ³ *Ecclus. 13.1*

609

HOMO ET VNICORNIS

Quidam unicornis sequutus est quemdam hominem, qui, cum fugeret, invenit arborem in qua erant poma pulcra. Subtus erat fovea serpentibus bufonibus et reptilibus plena. Hanc arborem rodebant duo vermes, unus albus et alius niger. Homo ascendit arborem et pomis vescitur, frondibus delectatur, et non attendit quod duo vermes arborem rodunt. Que cecidit, et miser in puteum corrui.

Mistice. Unicornis est mors, cui nemo potest resistere; arbor est mundus cuius poma sunt diversa delectabilia, cibi, potus, pulchre mulieres et huiusmodi; frondes, pulchra verba; duo vermes, arborem rodentes, sunt dies et nox que omnia consumunt. Miser homo improvidus delectatur in his pomis, et non attendit, donec corruat in puteum inferni, ubi sunt diversa genera reptilium miserum hominem semper torquendum.

Stat male securus qui protinus est ruiturus.¹

Herv. IV 217, nr. xlv; Oesterley 1868, p. 134.

¹ Cf. J. Werner, *Lateinische Sprichwörter und Sinnsprüche des Mittelalters*, S 161

610

VVLVES ET NAVCLERVS

Vulpes semel voluit aquam transire per navem. Promisit nauclero mercedem. Nauclerus vulpem in navi ultra flumen portavit; mercedem postulavit. Ait vulpes "Bene dabo"; et minxit in cauda sua et aspersit in oculos naucleri. Qui ait "Pessimam mercedem mihi tribuis."

Inde dicitur: "Qui malo servit, servitium suum perdit."¹

Puppe canis latus pro munere reddit hiatus."

Herv. IV 218, nr. xlv; Voigt p. 128; Oesterley 1868, p. 135.

¹ Officium dico perdit qui servit iniquo *codd. meliores apud Voigt* Qui pravo servit, pretium cum tempore perdit *ib. cod. T (= Werner Q 110)* alii aliter oratione soluta

611

VVLVES ET GALLINAE

Vulpes esuriens et algens venit ad gallinarium, et rogavit gallinas quod aperirent ei. Et dixerunt "Nolumus aperire, quia es inimicus noster et

semper nobis nocuisti." Et ait "Nichil mali vobis faciam, et hoc per omnes sanctos iuro vobis." Dixerunt galline "Non credimus tibi." Dixit vulpes "Bene potestis¹ credere, quod iam fame et frigore confecta debeo vitam terminare, et, si mortua fuero, imputabit vobis Deus." Gallus et galline pietate ducti [h]ostium aperuerunt. Vulpes intravit² et parum³ quievit. Et calefacta tandem, promissione oblita, cepit unam gallinam, interfecit, comedit; postea aliam, et omnes turbavit.

Vulpes est aliquis pauper et fraudulentus, qui, ut bene comedat, petit ut [h]ostium in claustro aperiatur, ut possit inter simplices monachos simpliciter vivere, alioquin, si in seculo remanserit, percat. Dicit quod Deus a monachis animam suam requiret. Religiosi autem, misericordia moti, illum intromittunt. In tempore probationis quiescit. Cum professionem fecerit, omnes socios turbabit, plura cibaria, plures vestes exigendo, aliis invidendo, aliis detrahendo, alios supplicando, alios ad peccandum alliciendo, alios accusando.

Herv. IV 221, nr. I; Voigt p. 129; Oesterley 1868, p. 138.

¹ potestis *codd. apud Voigt, om. noster CA* ² intravit *codd. apud Voigt* in-
timuit *CA.* ³ Sic, *pro parvum.*

612

FALCO ET MILVVS

Falco semel cepit milvum et firmiter cum uno pede tenuit. Et ait falco "Miser, nonne habes tam grande corpus, caput et rostrum ut ego, pedes et ungues ita fortes? Quare permittis quod ita te teneo et cito interficiam?" Respondit milvus "Bene scio quod ita sum fortis et membra habeo ita robusta, sed cor mihi deficit."

Sic plerique ita sunt robusti ut alii, ita potentes, ita divites ad expensas faciendas; sed non habent cor. Item plerique ita possunt ieiunare, asperitates ordinis tenere sicut alii; sed non habent cor.

Herv. IV 225, nr. liv; Oesterley 1868, p. 142.

613

MVRIVM CONSILIVM CONTRA CATVM

Mures habuerunt semel consilium qualiter se a cato possent premunire. Et ait quidam mus sapiens "Ligetur campanella in collo cati, et tunc poterimus ipsum quocumque perrexit¹ audire et insidias eius precavere." Placuit omnibus hoc consilium. Et ait mus unus "Quis ligabit campanellam in collo cati?" Respondit mus unus "Certe non ego". Respondit alius "Nec ego pro toto mundo ei vellem tantum appropinquare."

Sic plerumque contingit quod clerici (et) monachi insurgunt contra episcopum, priorem, vel abbatem, dicentes "Utinam esset talis amotus, et alium episcopum vel abbatem haberemus!" Et placet² omnibus. Tandem

dicunt "Quis opponit se contra episcopum? Quis accusabit eum?" Alii sibi timentes dicunt "Non ego", "Nec ego." Et sic minores permittunt maiores vivere et preesse.

Herv. IV 225, nr. liv^a; Oesterley 1868, p. 142.

¹ perrexerit *Herv.* ² placet *cod. Arund. apud Oest.* *placeret noster CA*

614

BVBO ET ALIA VOLATILIA

Volatilia semel congregata invenerunt rosam primulam et pulcherrimam, et contendebant de illa cui daretur. Et dixerunt quod avi pulcherrime. Contenderunt que esset pulcherrima. Quedam dixerunt quod sitacus;¹ alie dixerunt quod columba, alie quod pavo. Venit bubo et dixit se esse pulcherrimam et quod debuit habere rosam. Omnes mote sunt in risum, dicentes "Tu es avis pulcherrima per antifrasim, quoniam turpissima." Expectaverunt de sententia diffinitiva usque mane. In nocte clare videt bubo, et aliis avibus dormientibus, rosam furata est. Quo comperto, mane dederunt aves sententiam, quod bubo nunquam volaret de die nec inter alias aves habitaret et in tenebris clarius videret, et, si die appareret, omnes aves ipsum clamore et lesione infestarent.

Rosa ista est² beneficium ecclesiasticum, cura animarum, quam Dominus super omnia appreciatur. Sicut rosa est flos florum, item homo vel anima est dignissima creaturarum. Cui igitur debetur hec rosa, hec cura? Certe pulcherrime avium, que picturam virtutum habet³ interius, pulcritudinem bonorum operum exterius. Venit autem bubo, avis turpissima, id est impius viciis et perversis operibus deturpatus. Dicit quod hec rosa debet esse suam. Viri iusti rident et derident, et abiudicant ei omne beneficium. Sed, iustis dormientibus, venit bubo, filius tenebrarum, qui videt clarius de nocte, id est negocia tenebrarum scit melius tractare, rusticos excoriare, villas, terras, denarios melius acquirere et conservare, episcopis adulari; et ita laborant quod ab episcopis beneficia optinent, et non intrant per [h]ostium, id est amorem Ihesu Christi, sed aliunde, et ideo fures sunt et latrones. [*Etc.*]⁴

Herv. IV 226, nr. lv; Oesterley 1868, p. 143.

¹ sc. psittacus ² est ista *cod.* ³ habet *cod. Arund. apud Oest., om. CA*
⁴ alteram explicationem omisi

615

MVS EBRIA ET CATVS

Mus semel cecidit in spumam vini vel cervisie, quando bullivit. Catus transiens audivit murem pipantem, eo quod exire non potuit. Et ait catus "Quare clamas?" Respondit "Quia exire non valeo." Ait catus "Quid dabis mihi, si te extraxero?" Ait mus "Quicquid postulaveris." Et ait catus "Si

te hac vice liberavero, venies ad me cum te vocavero?" Et ait mus "Firmiter hoc promitto." Ait catus "Iura mihi." Et mus iuravit. Catus murem extraxit et ire permisit. Semel catus esurivit et venit ad foramen muris, et dixit ei quod ad ipsum exiret. Dixit mus "Non faciam." Ait catus "Nonne iurasti mihi?" Dixit "Frater, ebria fui quando iuravi."

Sic plerique, quando sunt¹ infirmi vel in carcere vel in periculo, proponunt et promittunt vitam emendare, ieiunare vel huiusmodi. Sed cum periculum evaserunt, votum implere non curant, dicentes "In periculo fui et ideo non teneor."

Herv. IV 227, nr. lvi; Oesterley 1868, p. 144.

¹ sunt cod. *Arund., om. CA*

616

LEPVS CVM LVPO CONTENDENS

Lupus et lepus sibi obviaverunt, et ait lupus "Super omnia es animal meticulosum. Auderesne¹ contendere cum aliquo animali?" "Certe", ait lepus, "ita tecum, licet grande corpus habeas et ego modicum." Lupus indignatus ait "Certe firmabo x aureos contra unum quod te vincam." "Certe placet", ait lepus, "dum modo sim securus de ista firmacione." Ambo dederunt fideiussores. Quo facto, lupus et lepus constituti sunt in campo ad pugnandum. Lupus currebat versus leporem ad capiendum et devorandum. Lepus fugam arripuit, et lupus, ut valuit, insequabatur. Sed lepus velocius currebat. Lupus iam fatigatus gressum sistebat et super terram se proiecit. Amplius currere non poterat. Et ait lepus "Iam victus es et ad terram prostratus." "Quomodo", ait lupus, "non vis me expectare?" "Certe verum est", ait lepus. "Que pugna esset, cum sis in triplo maior me? Ore aperto, posses totum caput occupare. Ego non pugno, nisi cum pedibus, nisi fugiendo. Sic sepe cum canibus pugnavi et vici; et tu victus redde quod debes." Orta est hinc² contentio, et a leone diffinitum est quod lupus fuit victus.

Similiter qui vult pugnare cum Venere, cum mundo, securius pugnat et certius³ vincit, cum fugit. Unde (in epistula) ad Corinthios vi:⁴ "Fugite fornicationem." Ibi⁵ dicit Augustinus "Cum aliis nempe viciis potest expectare afflictus; set hanc fugite, ne approximatis." Unde quidam: "In hoc enim prelio fugiendo forcius et melius pugnatur." Sicque Venus vincitur; cum fugitur, fugatur. David, si remotus esset a Betsabee, quod ipsam non videret, victus non fuisset. Similiter Sampson non peccasset, oculos non amisisset, si Dalilam⁶ fugisset. Si appropinquas pulcre mulieri, quasi lupus te devorabit; in solo tactu, visu, vel risu intrat Diabolus.

Herv. IV 230, nr. lviii; Voigt p. 131; Oesterley 1868, p. 146.

¹ auderesne codd. *plerique* *auderes noster CA* ² hinc] hec cod. ³ certius
⁴ Ep. I ad Cor. 6.18 ⁵ nescio ubi ⁶ Dalidam

617

SERPENS IN SINU HOMINIS

Serpens semel iacebat super terram gelatam et multum algebat. Homo quidam hoc videns, pietate motus, accepit serpentem et posuit in sinum suum ad calefaciendum. Serpens calefactus hominem fortiter pungebat. Et ait "Quare ita male me punxisti? Quia sinu meo pro bono tuo te collocavi." Respondit "Nonne scis quod semper sunt inimicie inter genus meum et hominem, et naturaliter ipsum odio? Nonne scis quod serpens in sinu, mus in pera, ignis in gremio male remunerant hospites suos?"

Saraceni captivi, quando possunt, dominos suos perimunt et evadunt. Similiter perversus, licet beneficium ab eo, quem habet odio, recipiat, semper cum poterit ei nocebit. Unde quidam¹:

Odero cum potero; si non, invitus amabo.

Similiter, qui malam habet naturam semper, cum potest, naturam suam exercet. Ideo hominem naturaliter perversum nunquam tibi associates, nunquam te ipsum ei credas.

Herv. IV 231, nr. liz; Oesterley 1868, p. 147.

¹ *Ovid. Am. III 11, 35*

618

HOMO INGRATVS

Quidam magnum honorem servienti regis impendit. Ille serviens illum solum accusavit. Vocatus est ad curiam et inculpatus. Et novit quis hoc procuravit, et vocavit eum in partem et dixit "Nonne servivi tibi ut potui? Nunquam feci tuum displicere; quare laboras ad dampnum meum?" Alius respondit "Bene scio quod honorasti me, et nunquam malum mihi intulisti. Sed hec est natura nostra in terra ista, quod semper malum rependimus illis qui bona nobis contulerunt."

Hec est natura Diaboli, qui semper malefacit amicis suis et non aliis; pessime remunerat illos qui ei serviunt.

Herv. IV 231, nr. liz^a; Oesterley 1868, p. 147.

619

MVS MATRIMONIUM QVAERENS

Mus semel voluit matrimonium contrahere et cogitavit quod maritum acciperet fortissimum; et cogitavit penes se quid esset strenuissimum. Tandem videbatur sibi quod ventus, quia prosternit cedros, turres, domos. Misit nuncios vento quod esset maritus eius. Dixit ventus "Quare vult mecum contrahere?" Dixerunt nuncii "Quia inter omnes creaturas es fortissimus¹." Respondit ventus "Immo castrum Narbonense forcius est me, quia iam plus quam per mille annos stetit adversum me et scindit et

confringit vires meas, et nunquam potui eum prosternere." Reversi sunt nuncii et retulerunt responsum, et dixit mus "Ex quo forcior est turris, volo quod sit maritus meus." Significabant hoc turri, et ait turris "Quare vult mecum contrahere?" Et responsum: "Quia res es fortissima et forcior vento." Et ait turris "Certe mures sunt forciores me, quia tota die me perforant et frangunt, et faciunt viam per me." Et ita, habito consilio, oportebat quod mus murem sibi associaret.

Sic plerique ardua excogitant et mirabilia facere proponunt, et Parturiunt montes, et exit ridiculus mus.² [Etc.]³

Herv. IV 234, nr. lxiii; Voigt p. 133.

¹ fortissimus codd. apud Voigt -ma noster ² cf. Hor. Ars P. 139 ³ reliqua in longum protracta omisi; in fine leguntur hi versus (secundum Voigt): Alta cadunt, inflata crepant, tumefacta premuntur. | Hoc retine verbum: frangit Deus omne superbum.

620

CICONIA ET SERPENS

Ciconia venit ad foramen serpentis, et vocavit eum ut exiret. Respondit serpens "Quis es tu, qui ausus es me infestare?" Et ait "Ego sum ciconia, et libenter tecum contenderem." Et ait serpens "Misera, cum graciles habeas tibias et fragiles, collum gracile et longum, quomodo mecum pugnares, quoniam vici strenuissimum animal, scilicet Adam, primum hominem a Deo plasmatum, et uxorem eius, et multos homines in deserto peremi? Centum tales ciconie non possent unicum hominem expugnare. Quomodo presumis mecum contendere?" Et ait ciconia "Tantum exeas foramen et videbis". Serpens iratus, sibilando et os aperiando,¹ foramen exivit, quasi vellet ciconiam totam devorare. Ciconia statim dedit ei cum rostro super capud, et serpens statim occubuit, dicens "Ecce iam me peremisti." Ait ciconia "Certe, si Adam et ceteri homines scirent ubi est vita tua et fortitudo, et hoc artificio usi essent, te in capite percussissent, nunquam a te victi fuissent."

Tali igitur arte utendum est:

Principiis obsta; sero medicina paratur,
cum mala per longas convaluere moras.²

Cum sentis primos motus luxurie vel ire, statim resiste, statim allide parvulos ad petram; petra autem est Christus; hoc est, amore Christi primos motus interfice. [Etc.]

Herv. IV 237, nr. lxv.

¹ sic cod. ² Ovid. Rem. Am. 91 sq.

621

PAVO DEPLVMATVS

Pavo, inter ceteras aves plumis ornatus et diversis coloribus distinctus, mansuetus et curialis, venit ad congregationem avium. Venit corvus et

rogavit quod daret ei pennas duas. Ait pavo: "Quid facies pro me?" Et ait corvus: "Alta voce in curiis coram avibus te laudabo". Pavo pennas suas ei concessit. Similiter cornix petiit et impetravit; sic cucula et multe alie aves, quoad pavo totus deplumatus remansit. Debut pullos suos cum alis¹ nutrire et² protegere; non potuit, quia pennas non habuit. Supervenit frigus, et periit. Pulli ab eo recesserunt, et prout poterant³ vixerunt.

Sic quandoque rex, vel comes, vel miles, vel episcopus habet⁴ multas villas, castra, campos et vineas, et est quasi pavo multis variis pennis bene ornatus. Veniunt et adulescentes, Hospitalarii, Templarii, monachi, canonici ad talem pavonem; petunt terras, vineas, castra, donaria; promittunt laudes, missas, orationes. Stultus pavo quando adquiescit, et possessiones, unde ipse et sui deberent vivere, aliis distribuit.

Sic fecit quidam rex Aragonum; unde successores sui non poterant,³ ut decuit, milites tenere, nec inimicis resistere, nec regnum suum defendere.

Sic quandoque de militibus videmus, quod tantum dant religiosis, quod totique remanent deplumati et heredes exheredati.

Herv. IV 238, nr. lxxvi; Oesterley 1871, p. 142.

¹ aliis cod.

² nutrire et seclusit *Herv.*

³ poterunt cod.

⁴ habent

622

BVFO ET RANA

Bufo, qui habitat in terra, rogavit ranam, que habitat in flumine, quod daret ei de aqua ad potandum. Ait rana "Placet"; et dedit ei quantum volebat. Rana esuriens rogavit quod daret ei de terra. Respondit bufo "Certe nichil dabo, quia ego ipse, timens ne deficiat, (non) comedo ad sufficienciam."

Sic sunt plerique in tantum tenaces, quod expectant quod panes sint muscidi, bacones rancidi, pastilli sint putridi; nec possunt manducare nec pro Deo dare; timent quod terra eis deficiat. Hii sunt bufones Diaboli. *Habacuc*, ii: "Ve ei qui multiplicat non sua!" Bene dicit 'non sua'; quia non audeat ea¹ expendere, invitatus aliis relinquet. "Thesaurizat, et ignorat cui congregabit ea²."

Herv. IV 239, nr. lxxvii.

¹ eas cod.

² tesaurizat (sic)—ea *Ps. 39.6*, lege qui

623

PHILOSOPHVS ATHENIENSIS

Mos erat apud Athenas, quod qui voluit haberi pro philosopho, bene verberaretur, et, si pacienter se haberet, pro philosopho haberetur. Quidam autem bene verberabatur, et, antequam iudicatum esset quod philosophus haberetur, statim post verbera exclamavit dicens "Bene sum dignus vocari philosophus." Et respondit ei quidam "Frater, si tacuisses, philosophus esses."

Herv. IV 242, nr. lxxa.

623a

HIRCUS EQVITANS ET ASINVS

Hircus semel factus est servus asini, et vidit eum simplicem et humilem. Ascendit asinum et voluit equitare. Asinus erexit pedes anteriores et cecidit retro super dorsum suum et hircum oppressit et interfecit, dicens "Si asinus est dominus tuus, ne equites ipsum."

Sic plerique vident dominos suos simplices, vel senes, vel caecos, vel inhabiles; contempnunt eos et derident.

Herv. IV 244, nr. lxxiii

624

PATER SENEX ET FILIVS CRVDELIS

Alius, habens patrem senem et tussientem, ait "Rusticus iste, cum tussi et excreationibus suis, tedium nobis infert. Proiciatis eum longius et veterem pellem ovium ipsum induatis." Et pater, quia nichil aliud habuit ad induendum, frigore¹ mortuus est. Filius parvulus illius filii accepit pellem veterem et suspendit in parieti. Quesivit pater eius quid vellet facere de pelle. Respondit "Ad opus tui, cum senueris, reservo, quia ita facis patri tuo, et a te addisco qualiter debeam me habere erga senectutem tuam."

Ecclesiastico viii:² "Ne spernas hominem in senectute sua; etenim ex nobis senescunt."

Herv. IV 245, nr. lxxiiiib.

¹ frigore *Herv.* fere *cod.* ² *Ecclus.* 8. 7.

625

LVPVS PISCATOR ET VVLVES

Lupus obvians vulpi ait "Compater, unde venis?" Et ait vulpes "De quodam vivario, ubi pisces optimos cepi et sufficienter comedi." Quesivit lupus "Quomodo cepisti?" Ait vulpes "Caudam in aquam posui, et diu tenui, et pisces credentes quod esset aliquid comestibile, vel quod essem mortua, caude adhererunt, et traxi eos ad terram et comedi." Et ait lupus "Numquid sic ego pisces capere possum?" Ait vulpes "Optime poteris, cum sis forcior quam ego." Perrexerit ergo lupus festinanter ad vivarium, et caudam in aquam posuit et diu tenuit, donec esset congelata; gelu enim maxime urgebat.¹ Post longam moram voluit caudam extrahere, credens quod multitudo piscium ei adhereret; sed non potuit propter gelicidium quod caudam tenuit. Detentus est ibi usque mane. Et venerunt homines et lupum fere usque ad mortem fustigaverunt. Et cum vix evasisset, et caudam amisisset,² maledixit compatri suo, qui pisces sibi promisit et verbera³ et vulnera et fere mortem persolvit.

Sic plerique promittunt amicis et filiis divicias, et faciunt eos usurarios,

simoniacos, latrones, et persolvunt supplicia eterna. De talibus dicitur "Immolaverunt filios suos et filias suas demoniis."¹ Item adaptatur illis qui ponunt se in aquis deliciarum, et tam diu in deliciis morantur quod in eis congelantur *(et)* detinentur quod exire nequeunt; quoniam infixae sunt gentes in interitu, quem fecerunt. "In laqueo isto quem ab*(sconderunt)* com*(prehensus)* est pes eorum."² Augustinus: "Delectatio alligat eos, ut inde abrumpere amorem et ad utilia vertere non audeant. Si enim conentur, dolor est deserere que delectant, et ille dolor non sinit abscedere."

Herv. IV 245, nr. lxxiv; Voigt p. 135; Oesterley 1871, p. 144.

¹ maxime urgebat *codl. apud Voigt et Oesterley* faciebat *noster CA* ² et caudam amisisset *cod. G apud Voigt et Oesterley, om. noster CA* ³ verba *CA* ⁴ *Ps. 106.37* ⁵ *Ps. 9.15.*

626

CVCVLA ET AQVILA

Volucres quondam invenerunt nidum ex rosis contextum et floribus aromatum. Et dixit aquila quod nidus ille daretur avi¹ nobilissime. Et facit convocare volucres celi. Et quaerebat ab eis omnibus audientibus que esset avis nobilissima. Et respondit cuculus "Kuk, kuk." Item quaerebat aquila que esset avis velocissima. Et respondit cuculus "Kuk, kuk." Item quaerebat que avis esset formosissima. Respondit cuculus "Kuk, kuk." Et quaerebat que esset avis melius cantans. Et respondit cuculus "Kuk, kuk." Cui aquila indignata ait "Cucula infelix, te ipsam semper laudas, et ideo summam condempnationis contra te promitto, quod nec istum, nec alium nidum unquam habebis." Unde cucula semper ponit ova sua in nido alterius avis.

Sic plerique semper se ipsos commendant, et opus suum exaltant. Nam *(si)* queras a religiosis quis ordo sit melior, dicunt "Fratres minores," "Cistercienses monachi", "Noster melior." Praedicatores eciam, et sic de aliis, qui omnes dicunt "Kuk, kuk", se ipsos laudantes. Sic eciam plures magistri dicunt suas sententias et suos tractatus esse meliores. Et sic milites, et aliud quodcunque genus hominum, semper cantant "Kuk, kuk." Sed iusti et humiles semper se ipsos vilipendunt. [*Etc.*]

Herv. IV 251, nr. lxxvi, e codice Bodleiano Douce 88.

¹ albi *cod.*

627

PHILOMELA ET SAGITTARIVS

Sagittarius quidam, aviculam parvam nomine Philomelam capiens, cum vellet eam occidere, vox data est Philomele, et ait "Quid tibi proderit, si me occideris? Nequaquam *tuum*¹ ventrem implere valebis; sed si me dimittere velles, tria tibi mandata darem, que, si diligencius conservares, magnam

inde utilitatem consequi valeres." Ille vero, ad eius loquelam stupefactus, promisit quod eam dimitteret, si hec sibi mandata proferret. Et illa ait "Nunquam rem, que apprehendi non potest, apprehendere studeas; de re perdita et irrecuperabili nunquam doleas; verbum incredibile nunquam credas. Hec ita custodi, et bene tibi erit." Ille, ut promiserat, eam dimisit. Philomela igitur, per aëra volitans, dixit "Ve tibi, O homo; quam malum consilium habuisti et quam magnum thesaurum hodie perdidisti! Est enim in visceribus meis margarita, que struthionis² ovum vicit magnitudine." Quod ille audiens valde contristatus est quod eam dimiserit, et eam apprehendere conabatur³ dicens "Veni in domum meam et omnem humanitatem exhibebo et honorifice te dimittam." Cui Philomela: "Nunc pro certo cognovi te fatuum esse. Nam ex istis que tibi dixi, nullum fructum habuisti, quia et de me perdita et irrecuperabili doles, et me temptasti capere, cum nequeas⁴ apprehendere, et insuper margaritam tam grandem in visceribus meis esse credidisti, cum ego tota ad magnitudinem ovi struthionis² non valeam pertingere."

Sic igitur stulti sunt, qui confidunt in ydolis, quia plasmatos a se adorant et custoditos a se custodire se putant.

Herv. IV 252, nr. lxxvii, e codice Arratensi (= AS).

¹ Ne(qua)quam (tuu)m suppl. *Herv.* ² struthionis cod. ³ conebatur cod.,
teste *Herv.* ⁴ nequias cod.

628

LVPVS AVDIENS VVLPIS ET ASINI CONFESSIONES

Semel lupus audivit animalium confessionem, et cum multa ex eis fuissent sibi magna peccata confessa, tandem vulpes dixit, quod multas gallinas rapuit et comedit non benedicendo, et sic de aliis. Postremo venit asinus, qui confessus est et dixit "Ego subtraxi unum parvum gelima feni, quod ceciderat cuidam de curru, et hoc feci propter famem, quam patiebar." Dixit lupus ad vulpem "Tu non peccasti, quia est tibi innatum et naturale, ut rapias gallinas; sed maledictus sit asinus, qui alienum subtraxit!" Et sic mandavit asinum percutere et sententiavit eum fore suspendio dignum; sed vulpem dimisit illesam.

Herv. IV 255, nr. lxxxi; Voigt p. 138.

628a

Leo mandavit omnibus bestiis ut venirent ad penitentiam. Volebat enim scire et audire excessus earum. Et primo vulpes dixit confessionem suam, eo quod ipse comederet multos capones et multas ancères et gallinas. Et dixit ei leo "Deus parcat tibi. Bene scio quod pater tuus talis fuit complexionis quod libenter comedebat tales volucres. Vade et dicas 'Miserere mei, Deus.' " Postea venit lupus, et dixit ei culpam suam de hoc, quod strangulaverat multas vaccas et multos boves et multos equos. Et dixit ei

leo "Et tu vere animosus es; de levi non posses te corrigere. Pater enim tuus fuit talis. Vade et dicas 'De profundis.' " Et sic dixerunt culpam suam singule bestie. Ultimo venit asinus, qui genua flectens ante leonem ceperunt omnes alie bestie ridere; et aperiens os suum dixit suam culpam de hoc, quod una die, dum esset famelicus et haberet magnam sarcinam super humeros suos, transibat per ortum unum et invenit salvia et comedit tria folia. Hoc audiens leo graviter cepit illum increpare, dicens "Vulpes et lupus comederunt multas carnes et diversas, et nunquam talia cum carnibus comedebant." Et sic graviter eum punivit.

Sic prelati aliqui magis puniunt fratres bonos pauperes, qui portant honus religionis, quam carnales truphatores.

Nr. 3 in promptuario exemplorum Parisino, a. 1322; vide infra ad f. 711a.

628b

Accusavit se lupus quod comederat carnes alienas. Cui dixit leo "Hoc fecisti in necessitate; Pater noster." Et cum vulpes dixit se furtive cibum accepisse, ait leo "Hoc fecistis quia timebatis pelli vestre; Ave Maria." Asinus dixit se comedisse ramum silvae. "Non est," inquit, "cibus asini, sed cardones: verberetis eum usque ad feces."

Lupus est abbas; vulpes est procurator; asinus, claustralis qui pro solo signo totus destruitur. Contra falsos iudices valet.

Nr. xxxix in cod. Bern. 679 apud Herv. II 313.

6. ODONIS FABVLAE QVAEDAM IN ORATIONIBVS
OBVIAE SECVNDVM CODICEM PARISINVM 16506

629

RVSTICVS AD CENAM INVITATVS

Similes sumus rustico qui invitatus a domino suo ad nobile convivium, quando pervenit ad portas domus domini, vidit aquam putridam in fovea¹ et, quia aliquantulum sitit, de aqua putrida ventrem suum avide adimplet, licet socius dicat "Frater, prandium et vinum optimum paravit tibi dominus; ab ista putredine abstineas." Cum perventum est ad prandium, de optimis cibariis nichil sumere potest, sed coram omnibus aquam putridam evomit super mensam.

Ita in presenti quidam utuntur deliciis fetentibus et, cum perventum fuerit ad cenam domini, miseri peccatores de illa gustare nequibunt; sed potius turpitudinem, quam turpiter bibunt, turpissime coram omnibus eicient, nisi per medicinam penitencie in presenti fuerint purgati.

Herv. IV 268.

¹ foveam cod.

630

RVSTICVS IN FIMO STABVLI NVTRITVS

Rusticus in fimo stabuli nutritus, cum semel transisset apud montem Pessulanum per vicum, ubi diverse species aromaticae terebantur, quasi mortuus in extasim cecidit, et, cum nullo artificio medicorum posset pristinae sanitati restitui, quidam, pristinam conversationem eius caute inquirens, fimum bovis naribus eius apposuit, et statim specie eius revixit.

Similiter filii Israel manna quemlibet saporem continens in deserto fastidiebant. Sepe porros et allia, quibus in Egipto vesci solebant, desideraverunt. Et si¹ talia cum acerbitate sumuntur, inflationem generant, lacrimas provocant.

Herv. IV 283.

¹ et sic cod.

631

REX GRAECIAE ET FRATER

Quidam rex Graeciae, gaudium temporale vacuum et inane reputans, vultum gravem semper pretendit. Qui cum quadam die plures invitasset ad convivium et more solito se gravem in vultu exhiberet, quesivit frater eius quare sic se haberet, et maxime coram amicis invitatis. Cui rex: "Ad presens tibi non respondeo". Erat autem mos patrie ut ille, coram cuius

domo tube regis sonarent, morti se sciret addictum. Praecepit rex igitur ministris ut quadam die coram ostio fratris sui clangerent; quod factum est. Audito hoc expavit frater regis, putans mori. Spiculatores vero ex precepto regis ipsum ligatum adduxerunt coram rege. Circumsteterunt quatuor servientes regis ex quatuor partibus cum quatuor gladiis super caput evaginatis; cumque vidisset circumquaque citharas, viellas et alia instrumenta delectabilia, non est delectatus in eis. Tunc rex interrogavit eum quare non delectaretur, nec *hīlarem*¹ vultum ad sonum instrumentorum pretenderet. Cui ille: "Domine, miserere mei. Quomodo gauderem ex quo quatuor gladii mihi mortem minantur?" Cui rex: "Modo respondebo questioni quam fecisti mihi. Hec est causa quare graviter et sine hilaritate me habeo. Quatuor sunt que me stimulant, quando ea recolo, scilicet timor peccatorum que commisi, timor mortis, timor iudicii, timor penarum Gehenne. Hi sunt quatuor enses retrahentes me a gaudio mundi." His dictis, fecit fratrem suum solvi.

Herv. IV 294.

¹ *ylarem cod.*

632

IVLIANVS APOSTATA ET DAEMON

Iulianus apostata, cum vellet descendere in Persidam, misit demonem ut iret in Occidentem et afferret responsum quid facturus esset. Cum autem venisset in quendam locum ubi erat quidam religiosus, stetit ibi per decem dies immobilis, nec poterat transire, quia ille sanctus non cessabat nocte et die orare. Quare reversus demon rediit sine effectū. Cui Iulianus: "Quare tardasti?" Qui ait "Quia nichil feci. Inveni enim quendam monachum orantem nocte et die, et ideo transire non potui." Tunc Iulianus iratus ait "Cum rediero, puniam eum." Et post paucos dies a milite, quem Beata Virgo resuscitavit, interfectus est. Quod videns quidam, qui cum eo erat, factus est monachus.

Herv. IV 296.

633

CONDEMNATVS AD SVSPENDIVM

Quidam stultus, condemnatus ad suspendendum, impetravit quod arborem eligeret ubi suspenderetur. Ductus per nemora nusquam invenit arborem in qua suspendi placeret, et sic liberatus est.

Sic Diabolus non potest te interficere, sed tantum lignum vetitum; scilicet pulcrā mulierem tibi¹ ostendit, ut te suspendas et intercas.

Herv. IV 302.

¹ *sibi cod.*

PHILOSOPHVS QVI CONSPVIT IN BARBAM REGIS

Quidam rex, gloriam mundi diligens, [fecit] pavementum aule sue, sedilia, et parietes cortinis preciosis fecit cooperiri, mensam mappa et aureis vasis et argenteis fecit ornari. Et cum sapiens quidam inter convivas esset invitatus, sedens ad mensam regis circumspexit undique ubi posset spuere, et, cum vidisset omnia loca ornamentis cooperta, conspuuit in barbam regis. In quem statim servientes manus iniecerunt. Rex autem, non sine ratione sapientem hoc fecisse autumans, seviciam serviencium repressit et quesivit cur philosophus sic fecisset. Qui respondit quod cortinas et vasa preciosa intuens non vidit¹ locum viliorē quam barbam pinguedine ciborum perunc-tam, et ideo in illam conspuebat.

Sic ergo corpus tuum studiose adornaveris; cum spoliatus fueris, demones fetido sputo et calido in faciem tuam conspuent in inferno.

Herv. IV 304. Sic pergit editio Parisina, anno 1520 (vide Herv. IV 13): Quidam rex pomposus [sic] in palatio suo spatioso iussit convivium magnum parari; pavementum autem, aulae parietes et sedilia coopertoriis pretiosis fecit operiri, mensam etc.

¹ vidi cod.

DEI IVDICIA AB ANGELO MONSTRATA

Quidam senex rogavit Deum ut ostenderet de suis iudiciis. Cui quadam die astitit angelus in similitudinem cuiusdam senis, dicens "Veni, visitemus sanctos patres et benedicamur ab eis." Et abeuntes venerunt in quandam speluncam, et cum pulsarent venit ad eos quidam senex sanctus et suscepit eos cum gaudio, et post orationem lavit pedes eorum, et posita mensa refecit eos, et postea pausaverunt; et mane cum gaudio dimisit eos. Sed angelus absconse tulit catinum in quo comederat. Videns ille frater quid fecerat, dixit intra se "Quid fecit illi sancto viro qui cum gaudio suscepit nos? Quare abstulit catinum?" Et dum irent, misit post eos <senex> filium suum, dicens "Reddite catinum". Cui angelus: "Ante nos est frater cui tradidi; veni et suscipe." Qui cum iret cum eis, impulit eum angelus per precipitium, et mortuus est. Quod videns frater ille contristatus timuit, dicens "Ve, quid fecit! Non sufficebat sustulisse catinum, nisi interficeret eius filium!" Post duos dies venerunt ad cellam ubi erat <abbas> cum duobus discipulis, et cum pulsarent misit unum discipulum, dicens "Qui estis? Quid queritis?" Responderunt "Venimus de labore et volumus benedici." Quibus mandavit "Non licet". "Discite ergo, suscipite nos hac nocte, ut pausemus." Quibus mandavit recedere: "Quare ambulatis vagi?" At illi ceperunt supplicare noxie: "Et suscipe nos hac nocte, ne a feris occidamur." Et vix suscepit eos. Qui rogaverunt ut daret eis parum luminis, et non dedit. Demum rogaverunt ut daretur eis parum aque. Tunc unus ex discipulis

dedit eis parum annone et aquam in abscondito, et rogavit ne abbas sciret. Mane facto dicit angelus uni ex discipulis "Rogate abbatem ut dicat sermonem, quia habemus quid offeramus." Quod audiens abbas cito venit; cui angelus obtulit catinum. Quod videns sanctus, qui erat cum eo, iratus ait "Recede a me, non ibo amplius tecum, quia sancto homini catinum abstulisti, et filium interfecisti; huic vero pessimo, qui Deum non timet, nec hominis miseretur, catinum dedisti." Cui angelus: "Nonne tu Deum rogasti ut monstraret tibi sua iudicia? Et missus sum monstrare tibi. Catinus quem viro abstuli non erat de bono, nec decebat ut vir sanctus aliquid haberet in cella quod de bono non esset. Filium eius ideo interfeci, quia ipse erat occisurus patrem suum in sequenti nocte. Catinus autem, qui erat de malo, additus est huic malo ad ruinam eius." Quo dicto disparuit. At ille cognovit quod iusta sunt iudicia Dei, quamvis quibusdam videantur multa iniusta.

Herv. IV 308 sq.

635a

Heremita quidam Deo devotus, videns quam plures homines flagitiosos et peccatores in omni mundana prosperitate gaudere, omnes vero iuste et sancte viventes multas et varias tribulationes et infirmitates paupertatisque opprobria communiter sustinere, contra Dominum sepius murmuravit. Volens vero Deus causam tanti dubii eventus servo suo manifestare, misit angelum, qui ad eum veniens secum ire precepit.

Qui simul proficiscentes venerunt prima nocte ad hospicium cuiusdam patrisfamilias, qui Deum multum diligebat et devote ac recte vivebat; qui eos hospitalitatis gratia curiose suscepit et benigne, cunctaque eis necessaria libenter ministrabat, et de quodam cippo sibi valde caro, quem super omnia mundana diligebat, potum eis ministrabat. Set angelus et heremita mane surgentes abinde recesserunt. Angelus vero cippum prenotatum secum asportavit, heremita solo vidente, omnibus aliis ignorantibus. Et sic recedentes ad hospicium cuiusdam viri flagitiosi et pessimi nocte altera venerunt, apud quem, licet corde malivolo recepti, hospitati sunt. Cui angelus illum cippum tribuit, et sic ab illo mane discedentes¹ ad palatium cuiusdam viri potentis tertia nocte sunt recepti. Erat autem ibi quidam senescallus ad cuius nutum omnia pendebant que ad dominum dicti palatii quovismodo pertinebant. Mane autem facto, angelus et heremita exeuntes invenerunt dictum senescallum stantem super pontem cuiusdam magni fluminis, quem angelus, in vertice capitis accipiens, in profundum proiecit, ubi protinus expiravit. Proficiscentes autem venerunt quarta nocte ad domum cuiusdam viri coniugati, qui de uxore sua tantum unum infantem noviter natum iam in cunabulis vagientem habebat, de quo multum gaudebat. Quos ille, cum gaudio suscipiens, omnia illis opportuna fecit benivole ministrari. Die autem lucente, angelus infantem in cunis

iacentem strangulavit et mortuum reliquit. Et sic iter arripientes abierunt. Heremita vero, de eius operibus timens et stupefactus, ita eum alloquitur: "Certe," inquit, "non bonum angelum sed demonem te reputo, quia sic aperte opera tua testantur." Cui angelus: "Frater, crede michi quod vere Dei angelus sum ego, et ab ipso ad te missus, ut per opera, que iam te vidente peregi, intelligas et addiscas ut ulterius de operibus Dei iudicare non presumas, nec contra eum audeas murmurare, quia temerarium est et a Deo prohibitum. Unde propter hoc veni, ut tibi desiderium suum manifestarem."

Expositio. "Unde primo, ubi apud patrem familias fuimus hospitati, eius ciphum abstuli hac de causa, quia sanctus erat ille et Deo devotus; set quia illum ciphum multum habuit cordi, ita per talem amorem ab amore Dei aliquantulum declinaret et sic decrescendo premium amitteret; et illum ciphum pessimo homini nocte sequente tradidi, ut pro opere nobis per ipsum collato remuneraretur, quia bonis eternis est privatus. Senescallus autem, qui in flumine erat precipitatus, iniquus et maliciosus erat, ac etiam si vivere potuisset nunquam se emendare curasset, et quanto diucius in culpa permaneret, tanto acriori pena in inferno torqueretur, et ideo extinctus est, ut mors viciis finem imponat et illi misero pena levior inferatur. De puero autem, quem in cunabulis strangulavi, sit tibi notum quod pater et mater eiusdem ante ortum dicti pueri de bonis suis sibi a Deo collatis eleemosinas et alia opera caritatis largiflue fecerunt; set ex quo natus est puer talibus non intenderunt, set avare ad heredem noviter natum collegerunt et,² ut ipse dives fieret, tenaciter detinuerunt;³ et idcirco, nisi puer suffocatus fuisset, pre amore illius et eorum avaricia dampnarentur. Et sic accidit de mirabilibus operibus Dei." Et his dictis evanuit, et heremita ex premissis bene eruditus ad propria remeavit, et motiones huiusmodi a mente sua penitus expellebat, Deo gratias in omnibus exhibendo.

Herv. IV 376 sq., e cod. Harleiano 219.

¹ descendentes *cod.*

² ut et *cod.* (an *Herv.* per errorem?)

³ detenuerunt

cod.

7. FABVLAE ODonIANIS ADDITAE IN CODICIBVS
HARLEIANO 219 ET GVDIANO 200

636

LVPVS ET OVIS OSCVLANTES

Rex animalium convocavit omnia animalia bruta, et constituit ut oscularentur adinvicem ubicunque obviarent, in signum federis, pacis et amoris. Postea quidam lupo obviavit cuidam ovi, quae se longe retraxit ab illo, maliciam suam perhorrescens. Cui lupo: "Accede, carissima, ut edicto regis nuper edito pareamus," multis affatibus blandis interpositis. Respondit¹ ovis in promissis suis non confidere, eo quod tot mala in animalia sui generis sepius molitus² est. Unde lupo convenit cum ea, quod resupinus clausis oculis iaceret et sic oscularetur eam, ne incideret in edictum. Cui ovis inprovida adquevit, et subito accessit ad eum, et osculans vix evasit a faucibus eius iniquis, dicens "Quamvis dulciter loquaris coloratum amorem pretendendo, maliciam tamen tuam consuetam in opere non poteris simulare."

Mistice. Sic est de falsis amatoribus et nocere assuetis.

Herv. IV 361, e cod. H(arleiano).

¹ respondens—confidens *cod.* ² molestus

637

ASPIS DOMESTICVS

Quidam paterfamilias quemdam aspidem adeo domesticum fecerat, ut singulis diebus a camera prodiens ad mensam eius, quasi victum petiturus, mansuetus accessit, nemini inferens lesionem. Deinde per processum temporis duos catulos quos pepererat secum adduxit, quorum alter nondum domesticus filium patrisfamilias toxico infecit. Quem quidem catulum ob tantam ingratitude in presencia circumsedencium mater crudeliter interfecit, et, quasi rubore et pudore confusa, in cameram rediit nec ultro comparuit.

Conclusio. Ex quo in tali bestia tanta¹ pudor extitit, quod ingratitude confusa nunquam comparuit, multo magis nobis rationabilibus, tam versus Deum, a quo omnia habemus, quam versus nobis beneficientes, ingratitude imponenda est, et erubescere tenemur, quando debitum nostrum benefaciendo non persolvimus.

Herv. IV 363, cod. H.

¹ sic.

638

ASINVS CVM PRIVILEGIO, VVLVES ET LVPVS

Leo edixit ut omnia animalia coram eo comparerent et, illis congregatis, peciit si quod animal abesset. Cui responsum erat quod quidam asinus aberat, in quodam prato viridi et delectabili nimis se depascens delicate. Pro quo producendo, lupum tamquam fortem et vulpem tamquam prudentem, suo poscente concilio,¹ trans mittebat. Qui accedentes ad asinum memoratum, sibi nunciarunt ut more aliorum coram domino suo compareret, illius edictum humiliter aditurus. Qui respondens dixit se tali privilegio tutum, quod ab omnibus bannis et edictis qualitercumque emergentibus fuerat exemptus. Nuncii iam dicti, ut eius privilegium legerent, pecierunt; quod asinus concedebat. Altercacione quidem exorta inter lupum et vulpem quis eorum legeret, sors cecidit super vulpem, que peciit privilegium sibi demonstrari. Cui asinus dixit "Sub pede dextro levato lege confidenter." Et vulpis accedentis oculos percutiendo avulsit. Unde lupus precavens dixit "Qui clerici probantur periciores, non sunt in opere cauciores."

Mistice. Per leonem moraliter intelligo rationem, que de omnibus que fecerat homo disponit, per lupum fortitudinem, per vulpem prudentiam, per asinum carnem ponderosam² et delicias appetentem, que rationi contempnit obedire et prudentiam nimis appropinquantem execat et confundit, etc.

Heru. IV 385, cod. H.

¹ suorum p. consilio cod.

² pondorosum cod.

639

*AQVILA ET RATVS DE PERSPICACITATE
CONTENDENTES*

Facta fuit contencio inter aquilam et ratum quis eorum clarius videre poterit. Dicente rato quod cicius predam suam locis tenebrosis capere scivit et verius videre quam in luce, licet fuerit parva mica panis, et ab aquila querente si predam suam in tenebrosis videre sic poterit, "Non," inquit aquila, "hoc non habeo ex natura." "Ergo," ait ratus, "clarius te video." "Certe", inquit aquila, "videtur michi quod deformis est talis natura, qui tantum gaudet et operatur in tenebris, cum omnis naturalis bestia delectatur in luce, quia qui male agit odit lucem, sicut tu, bubones, buphones, nicticoraces et cetera de spurco genere animalia progenita, que, velud latrones seu fures, vivunt de rapina; set pocius probabo claritatem visionis mee ex hoc, quod rex sum omnium volatilium et inter alias virtutes meas innumerabiles loca aëria alis penetrabo, alius omni volatili volando, et quantumque superius in aëre elevatus fuero a terra, ex prelucida tantum et preclara visione oculorum meorum in profundis vallibus predam

meam, quamcumque exiguam, a longe prospicio, et aliquando video, tam vallibus, montibus, planis, quam septis, silvis, fossis pluribus et diversis vicibus, uno ictu oculi; ubique desidero, habere potero, eligendo et descendendo, quod volo pro libito capio." "Hee sunt verba", dixit ratus; "set probemus in facto quis nostrum clarius videre poterit." "Et quomodo probare poterimus huius rei veritatem", dixit aquila, "nisi mecum per aëra volare poteris?" Cui ratus:¹ "Si vis, ascendam humeros tuos, et me supportabis in altum, et sic apparebit quod verum est." Illis taliter concordatis, ascendente rato super scapulas aquile, supportavit eum in tantam altitudinem aëris, quod ratus nichil videbat de terra. Tunc ait aquila "Iam video terram, montes et valles, et in fossis, foveis, septis diversis, cadavera iacentia, ad predam meam paratura." Et dixit rato "Nonne ista vides?" Qui respondit "Nichil terrenum video." Tunc ait aquila "Ergo clarius te video." Tunc ratus perterritus, quia videre non poterat, ait "Descende ergo ut predam accipias, ut appareat verum quod asseris." Descendente ergo aquila, rato in humeris suis tabescente, cum nimio impetu, ratus aperuit oculos propinquius terrae² et vidit quemdam aucupem sub dumo latentem, qui super quoddam cadaver recia et laqueos tendebat,³ protinusque ab humeris aquile a longe saltavit et laqueos deceptorios prudenter evasit. Aquila vero, super cadaver de periculo improviso descendens, incidit in laqueos, et ab aucupe captus est et sic miserabiliter captivatus. Cui ratus prope stans exprobavit aquilam, dicens "Heu proh pudor! ut qui tam a longe pre omnibus te clarius prospexisse iactasses, propinquos tibi laqueos non vidisti. Ego autem, videns periculum, evasi providus. Ex quo patet verior mea conclusio, quia iam tibi superest inevitabilis confusio propter tui visus defectum, evidenter ut apparet." [Etc.]⁴

Herv. IV 378 sq., cod. H.

¹ rato cod.

² terram

³ tetendebat

⁴ expositionem omisi

640

MILES ET SERPENS

Accidit quod quidam miles, per silvam equitans, vidit duos serpentes adinvicem debellantes, quorum unus, ab altero fere superatus, clamavit ad militem dicens: "O miles in armis strenuus, qui me in bello isto vides in articulo mortis positum et me iuvare non curas, descende ergo ut salves me, et tibi exinde reddam mercedem." Descendensque miles lanceam suam infixit inter serpentes, eos sic separando, potentiolem effugando et impotentem defendendo. Quo facto, serpens ille, quem a periculo mortis liberaverat, per lanceam militis scandens impetuose usque ad scapulos, militis circa collum se circumvolvens, violenter infestare temptavit, firmiter astringendo. Cui miles: "O cruenta bestia, cur taliter pro meo beneficio me niteris strangulare?" Et serpens: "Certe reddam tibi mercedem per me

promissam." Tunc miles: "Perversa est huiusmodi merces: ego te a morte liberavi, et tu e contra michi mortem intentas; set rogo te ut discedas a me, et aliud non quero a te meritum." "Non discedam a te", inquit serpens; "set, secundum naturam meam, reddam tibi pro bono malum, quia talis est iam cursus huius mundi; super quibus habeamus iudices, si velis, videlicet tres bestias, quibus primo obviabimus, singillatim causam istam inter nos iudicaturas, et eorum iudicio finali pareamus." Quo pacto inito, obviaverunt primo cuidam equo, staloni seni, cui miles salutando dixit "Rogo te, iudica inter nos", narrans per ordinem qualiter factum fuerat. Et, auditis ex utraque parte propositis, dixit stalonus "Vero experimento didici in hac causa iudicium dare. Eram enim in curia regia a iuventute nutritus et pre pulcritudine, fortitudine, velocitate et ceteris virtutibus meis domino regi precipuus fui, frenis, sellis aureis et vestibis nobilibus ornatus, optime pastus, lotus, comptus et stramentis mollibus omni die renovatus. Per me autem dominus meus multa bella peregit et plures honores adquisivit; set quia iam senui et vires deficiunt, omnibus beneficiis meis oblitus, expulsus sum a curia, vagus et profugus, debilis, fame, nuditate et frigore oppressus hic et prostratus. Ecce quale meritum cursus mundi reddit propter acceptum beneficium, et sic de vobis simile est iudicium." Quo dicto, miles dolens et ulterius proficiscens obviavit cuidam bovi senio confracto; cui, causam predictam seriatim exprimans, petit iustum iudicium inter ipsum et serpentem discerni. "Certe", inquit bos, "sicut ego pro beneficio meo iudicatus sum, ita a simili vos iudicabo. Per multos enim annos servivi domino meo, trahens in plaustro et carruca, arans terras suas, omni tempore subdendo collum meum iugo suo, et semper paratus ad omnia pro commodo et libitis suis michi imposita, et nunc, quia deficit virtus operandi, extractus sum, ut senex, a sociis meis in istam pasturam, non pro meo commodo, set ut, cum pinguis fuero, me occidant et comedant. Ecce ego pro labore corporis mei omnibus diebus meis quale beneficium in fine habebo. Hic est cursus seculi, et aliter de vobis nescio iudicare." "Audisne", inquit serpens, "O miles, iudicium istorum duorum sapientium? Queramus ergo tertium, ut ex ore eorum trium scias te verum habere iudicium". Proccedentes vero viderunt vulpem coram eis ambulantiem, vocavitque eum miles, dicens "Attende, prudentissima bestia, et iudica equitatem inter me et istum serpentem." Quo attendente et querelas cause ex utraque parte audiente, dixit vulpes "Et si me iudicem inter vos constituitis, oportet me sedendo iudicare." Vidensque ibi tumultum terre sedebat ut iudex, ipsis milite et serpente in vulpem iudicem consentientibus. Tunc ait vulpes "Dic mihi, serpens, ubi fuisti quando tu et miles primo adinvicem locuti fuistis?" "Certe", inquit serpens, "super terram." Et vulpes ad eum: "Descende ergo ad terram, quia omnino oportet vos separari, ut singillatim et separatim vestram causam potero examinare; aliter nequeo verum iudicare." Serpens vero, ad preceptum iudicis descendens per lanceam,

pausavit super terram, sententiam auditurus. Tunc vulpes ad militem: "Et tu, miles, quomodo vidisti primo serpentem?" Miles inquit "Equitans super equum meum, et lanceam habui in manu mea erectam." Tunc vulpes: "Ascendas igitur palefridum tuum cum lancea modo quo prius." Quo ascenso, dixit vulpes "Nunc estis ut primo fuistis; ideo nunc instat tempus iudicandi." Et addidit: "Vale, miles, vade¹ liber, quocumque volueris, et amodo cum pravis non te inmiscas, quia nunquam nisi malum a talibus optinebis nec reportabis; ideo caveas de cetero. Et tu, serpens, revertere ad naturam tuam; super pectus tuum gradieris, terram comedes inter vepres, tribulos, spinas et rampnos, habitabis etiam in cavernis terre, et ibi miserabiliter peribis." [*Sequitur expositio satis longa.*]

Herv. IV 381 sqq., e cod. H.

¹ vale cod.

640a

DRACO ET AGRICOLA

Dracho morabatur in flumine, et, cum crevisset flumen, secutus est aquam per descensum, quo usque fluvius minuens dimitteret illum in arena sicca. Ibi iacebat non valens pergere sine aqua. Dum autem transiret quidam homo agricola cum asino, dixit ad eum "O dracho, quomodo hic iaces?" Et dracho ait "Fluvium crescentem sum secutus per descensum; qui minuens dimisit me in arido loco et nequeo ire absque aqua. Sed si me ligaveris et super asinum tuum imposueris ac me in domum tuam reduxeris, aurum et argentum ac omnia bona a me accipies." Tunc villanus, cupiditate perductus, ligavit drachonem, et imposuit eum super asinum suum ac revocavit eum ad suum cubile. Et, cum deposuisset eum de asino ac solvisset a vinculis, querebat quod promisserat. Tunc dracho: "Ligasti", inquit, "me, et imo exigis aurum et argentum?" Villanus ait: "Rogasti tu", inquit, "me." At dracho: "Comedam te ergo, quia famem habeo." Et villanus respondit "Vis tu ergo modo", inquit, "mala pro bonis reddere?" Vulpes autem, cum esset secus locum et audiret illos litigantes, ait ad illos "Fratres, quid litigatis adinvicem?" Tunc prior dracho: "Iste", inquit, "villanus ligavit me fortiter, ac posuit me super asinum suum et duxit me usque huc." Et postea homo dixit "Audi, domina mea vulpes: fluvium crescentem hic dracho sequens remansit in sicco. Cumque transirem, rogavit me ut ligarem illum et imponerem super asinum meum, ac deducerem eum ad domum meam, promittens multa bona mihi, argentum et aurum multum, et modo vult me manducare." Vulpes ait "Stulte egisti, quia drachonem ligasti. Modo ergo ostende mihi quomodo ligasti eum et tunc iudicabo." Tunc villanus cepit ligare drachonem. Vulpes autem dicebat drachoni "Ligavit te fortiter ita villanus?" Et ille: "Non solum tantum, sed etiam cencies centesies tantum." Et vulpes villano: "Stringe eum." Tunc villanus, cum esset fortissimus, cepit eum stringere secundum vires suas.

Tunc vulpes drachoni: "Ita te", inquit, "ligavit?" Et dracho ait "Ita, domina mea." Et vulpes villano ait "Noda ergo vincula ipsa fortiter, quia, cum (quis) bene ligat, fortiter distringit¹. Vade ergo et inpone super asinum tuum, et revoca eum ibi unde assumpsisti. Et ibi dimitte eum ligatum ita ut est, et postea non manducabit te." Et ita egit villanus ut iudicavit vulpes.

Taliter homines, cum pro bonis mala retribuunt, frequenter retributionem dignam recipiunt iuste.

Herv. II 276 sq., e Romulo Monacensi (Mon. Lat. 5337); cf. Herv. I² 464 sqq.

¹ distigat cod.

641

LVPVS ET SACERDOS

Lupus venit semel ad penitentiam et uno oculo respiciebat sacerdotem et cum alio oves super montem illum. Et dixit sacerdoti "Date michi cito penitentiam, quia habeo negocium; video enim oves super montem illum et iam incipiunt descendere." Hoc fuit cum ultimo die, quando voluit recedere de terra illa ad aliam.

Sic plerique faciunt, qui nolunt venire ad penitentiam nisi usque ad ultimum diem Quadragesime. Et cum stant coram sacerdote, respiciunt eum uno oculo et altero mulieres vel alia inconvenientia, et volunt exire terram penitentie et intrare terram peccati et immun^(ditie).

Herv. IV 408, e cod. Gud. 200.

¹ nolunt cod.

642

MILES ET RELIGIOSVS

Quidam miles, morbo afflictus, rogavit quendam religiosum ut eo orante ad Deum a morbo suo liberaretur. Cui religiosus ait "Dic michi, frater, in quo statu magis dirigis ad Deum intentionem tuam, dum sanus es aut dum morbo afflictus?" Cui ille: "Dum me molestat morbus, totus animo suspiro ad Deum; cum sencio me sanum, totus rebus temporalibus aspiro." Et dixit vir iustus "Oro ut Deus te conservet in statu egritudinis, in quo plus times Deum."

Vnde verbum:

Cum fero languorem, fero religionis amorem;
Expers languoris, non sum memor huius amoris.

Herv. IV 407, e cod. Gud. 200.

643

SIMIA ET MERCATOR

Legitur de quodam habente unam symeam in apotheca sua, que erat ita sagax, quod nullus aliquid in ea furari poterat, predicta symea quin videret.

Quadam vice contigit quod unus mercator veniens dixit domino apothecae quod vellet aliquid furtive subtrahere de apotheca, non obstante quamcumque symea custodiret. Ille pactum faciens cum alio et alius cum illo pro certa pecunia. Predictus mercator apothecam intrans, signa et modos diversos coram symea faciens, modo os aperiendo, modo nasum recurvando, modo oculos cum duobus digitis claudendo. Predicta autem symea, sic etiam volens facere, oculos cum duobus digitis claudebat, et medio tempore dictus mercator [et] pecuniam auferibat. Dominus vero apothecae, videns quod symea sic decepta erat, eam¹ percutiens, ostendens quod per mercatorem fuerat sic decepta. Altera vero die iterum in apothecam intrans, volens eam eodem modo decipere, oculos cum duobus digitis claudendo; hoc videns symea ipsa, e contra oculos cum duobus digitis fortissime aperiens,² quod secundo non posset decipi mercatori indicabat.

Moraliza, sicut vis.

Herv. IV 410, e cod. Gud. 200.

¹ cum cod. ² aperiens

BVSARDVS ET ACCIPITER

Busardus proiecit in nidum accipitris ovum suum. Accipiter autem, credens ovum suum esse, cubavit super illud una cum suis, et creatus inde pullus quem nutrit accipiter tanquam suum. Pulli vero accipitris proiecerunt fimum suum extra nidum; pullus (*busardi*) maculavit nidum. Quod advertens accipiter ait "Quis vestrum est qui sic maculat nidum suum?" Et omnes dixerunt "Non ego, domine." Tandem facta pleniori inquisitione oportebat eos pro sua liberatione prodere veritatem, et dixerunt "Domine, iste est cum magno capite", ostenso filio busardi. Quem accipiter cum magna indignacione, per capud arripiens, proiecit extra nidum, dicens "De ovo te produxi; extra naturam non potui."

Quia, ut dicit Oratius,¹

Naturam expellas furca, tamen usque recurret.

Herv. IV 437.

¹ *Ep. I 10, 24.*

LEO ET VNICORNIS

Leo quadam die fingens se infirmum obviavit claudicans unicorni, adversario suo capitali, et salutato eo dixit: "Qualitercumque actum fuerit inter nos hactenus, remittatur hinc inde, quod ego ulterius nulli nocere potero, prout vides, senio et variis incommodis debilitatus. Sed multum affectarem semel loqui cum coniuge mea, que est in deserto, ante meam mortem, et peterem a te, si dicere fas est, ut accommodare mihi velis cornu tuum pro podio habendo in itinere, quia satis longum et forte est, et tibi remittam illud quam cito ad coniugem pervenero, et ad hoc tibi do fidem meam." Unicornis vero, dictis eius omnibus credens et ipsius conficte miserie compaciens, commodavit cornu suum et sic remansit inermis. Leo vero modicum progrediens fecit insultum in unicornem, et proprio cornu graviter vulnerans devicit eum. Cui unicornis: "Non tam crudelitatis quam infidelitatis reus es, qui mihi malum pro bono reddidisti; sed et fidem prestitam perdidisti." Cui leo: "Nescis, fatue, scriptum esse

vitam qui prorogat hosti

Derogat ipse sue; in bello clemencia non est

Hostibus esse pium."

Cui unicornis: "Et ignoras, O false, quod scriptum¹ est in eodem libro:

victoria quam nos

Molimur gladiis, aut nulla sit aut sit honesta.

() non me vicisse dolose

Posteritas legat, et minuat versucia palmam."

Unde, cum dicitur Ecclesiastico xii²: "Non credas inimico in eternum. Semper, etsi humiliatus vadat et curvus, custodi te ab illo." Quod satis hic patet.

Herv. IV. 445 sq.

¹ scriptus cod. ² Ecclus. 12. 10.

9. FABVLAE DVO ORIGINIS INCERTAE
QVAE VNA CVM FABVLIS GVALTERI ANGLICI IN CODICIBVS
NONNVLLIS TRADITA SVNT

646

CAPO ET ACCIPITER

- Querere diffugium, domino veniente, caponem
audax accipiter dum videt, inquit ei
“Quid fugis? Exulta, dominum cum cernis adesse,
cuius in adventu plaudere nitor ego.”
5 “Me”, capo respondit, “fratrum diversa meorum
terret pena, tibi non timor ullus adest.
nil magis horrendum, quam flebilis aula tyranni,
qua pietas omnis cum ratione perit.
raptores famulique truces scelerumque ministri
10 iniustis dominis impietate placent.
qui sine vi sine fraude manent, hi fraude necantur;
nullo dampnantur crimine sepe boni.
sic fratres periire mei. Te reddit amicum
impietas domino nequitieque vigor.
15 hi proprias lavere stolas in sanguine; passos
martirium sepelit venter avarus eos.
illius ergo timens adspectum credo latere
tutius, ut morti me rapuisse queam.”

Non amat insontes, sed sontes aula tyranni;
complacet iniusto raptor iniquus ero.

*Herv. II² 350, nr. lxi e cod. Par. lat. 14381; cf. ibid. I 497. 7 flebilis Herv., fidelis
cod. 15 lavare cod., corr. Herv. 19 aula tyranni sed sontes cod., corr. Herv.*

647

MERCATOR ET VXOR

- Absenti figit dum cornua sponsa marito,
de moecho puerum moecha proterva parit.
en vir, ecce puer: stupet hic sine semine natum;
de nive conceptus fingitur esse puer.
5 mutua fraus; sponsus, dum suffert dedecus istud,
in sponsam cauti fabricat arma doli:
“Lux mea, deducam puerum; mercator et haeres
noster erit.” Ficta gaudia vultus habet.

660

- hic abit, illa manet: hic vendit adultera coniunx
10 quem peperit subito de nive facta parens.
rebus ab augendis idem post multa reversus,
ridiculum sponsae narrat in aure suae:
“Dum fuit in prora, violenta potentia solis
deprendit puerum; sic liquefecit eum.”
15 haec lacrimosa manet; laniat sine fine capillos.
cui suadere volens, vir suus inquit ei:
“Parce tuo capiti, lacrimas compesce: liquescit
de nive conceptum quicquid ubique patet.”

Hoc quia permittit rationis calculus omnis,
fallere fallentem suspicor esse pium.

Herv. II² 379 sq.; Du Meril, Poésies Inédites du Moyen Âge, pp. 418 sq.

10. ALEXANDRI NECKAM FABULA

648

VULTUR ET AQUILA

- Aeger et implumis fractusque senilibus annis,
clam rapuit pullos vultur edax aquilae.
eius et in nido iacuit veteranus, ut illum
pro pullis aleret nescia mater ibi.
- 5 contigit ut voluit sibi, nempe diu latitavit;
fallax nutricem servus habet dominam.
crescentis mirata moras, tristissima nutrix
hunc voluit nido pellere saepe suo.
obstitit incepto pictas, ignaraque fraudis
- 10 naturae totas imputat illa moras.
forte die quadam, dum volvit magna repente
tempestas, mundum terruit et tonitrus,
sub quereu iacuit Iovis armiger, aëris omnis
donec transirent impetus atque minae.
- 15 imbribus ut pulsus rediit lux fervida solis,
clamavit pennas excutiens madidas:
“Non est visa mihi tempestas tam violenta,
aetas saepe licet sit renovata mea.”
“Longe maiorem vidi”, respondit ineptus
- 20 vultur, et, his dictis, mox trepidus latuit.
respondisse ferunt aquilam “Cum nemo priorem
gignere se possit, me prior esse potes!
exi; responde, quid quaeris, inepte, latere,
cum sis ipse tuo proditus indicio?”
- 25 nil respondentem, sed adhuc latitare putantem,
nido detractum dilaniavit eum.
tempore qui longo laetatur proditione,
mortem quam pullis intulit, ipse subit.

- Vulturis exemplo linguam frenare memento.
- 30 tu quicumque gravis conscius es sceleris.

Secundum Du Meril, Poésies Inédites p. 181 sq., nisi quod in finibus vsr. 3, 4 illum et ibi (pro illic et eum) retinui; Herv. II 595 sq.

11. FABVLA METRICA E COD. MVSEI BRIT. ADD. 11619

VERSIBVS COMPOSITA INTER SE IN FINE CONSONANTIBVS

649

CERVVS, ERICIVS ET APER

Cervus et hericius agrum consevere,
Quem, cum seges creverat, vastaverunt fere.
Super hoc consilium simul iniere,
Quis custodiret agrum, sortemque dedere.

5 Cervus, custos segetis primo deputatus,
Hanc cum feris reliquis est depopulatus;
Quod cum suus socius fuit perscrutatus,
Rem tulit indigne, dampnum portare gravatus.

“Cerve frater”, retulit, “tu nos ambos prodis:
10 Ego te solercior omnibus sum modis;
En minus sollicite rem nostram custodis,
Irasci dum tu vicinis pluribus odis.

Si placet, custodia michi deputetur;
Ne pars hec que remanet feris devoretur,
15 Si michi vis credere, cum fructu metetur.”
“Hoc tibi”, cervus ait, “pacto non cura negetur.”

Custos agri pervigil circuit attente,
Perterrendo bestias buccina clangente.
Hinc mature tempore messis imminente,
Campum partiri studuit cervoque monente.

20 Tota die pertica illum metientes,
Non secum conveniunt, sed sunt dissidentes.
Conflictu non impari mane concurrentes,
Partibus imparibus, sibi non sunt convenientes.

Aprum die tertio cervus secum duxit;
25 Formam litis inite prudenter instruxit;
Vt litem dirimeret, iudicem conduxit;
Nam nimis ecce diu litis discordia fluxit.

Aper, sagax arbiter, partes convocavit.

"Stabitis iudicio vos meo?" rogavit.

- 30 Illis concedentibus, diem protelavit;
Nam nox instabat; sic ad sua quisque meavit.

Mane facto siquidem lis est renovata,

Ab apro sententia fertur promulgata:

- 35 "Hec persona semper sit agri dominata,
Que cicius sepi poterit percurrere prata."

"Heu!" inquit hericius, "non est <tibi> cure

De cervi longissimo deque meo crure.

Hoc est impossibile, contra ius nature,
Vt michi perveniat illo victoria iure."

- 40 In hunc modum queritans, flens domum perrexit;
Quem ut sua mulier dolentem conspexit,
Querere quid hoc sit minime neglexit.
Ille rei seriem fido sermone retexit.

Tunc ait hericia, veritate scita:

- 45 "Notum tibi satis est, quod nos simus ita
Conformes et similes in hac ambo vita,
Vt mens discernat inter nos nulla perita.

Igitur consilium sanum tibi dabo;

Vobis simul stantibus, ego contra stabo;

- 50 Cum ad me cucurrerit, tunc ego clamabo:
'Perveni cicius; ex hoc tibi prata negabo'.

Hoc idem tu facies, donec sit confusus,

Et recedat penitus lassus et illus."

Hoc artis ingenio cervus est conclusus;

- 55 Contra spem misero fructus conceditur usus.

Moralitas

Igitur a simili Deus, rector poli,

Superbos humiliat, mites iubet coli,

Et, quia non omnia prestat uni soli,

Corporis exigui vires contempnere noli.

- 60 Hoc designat fabula, quam modo narravit,
Vni quod Omnipotens cuncta non donavit;
Sed ex parte erigit quos ex parte stravit:
Consilio pollet cui vim natura negavit.

Herv. II 755 sqq., nr. xxxiv; cf. ibid. I 813, II 714. Accedit cod. Cantabrig. Coll. Corp. Christi 177. 37 inquit scripsi me fit codd. tibi suppl. Herv. 38 meo Herv., pro modo 46 scimus codd.

SCARABAEVS SVPERBVS

Scabro quidam, de fimario exiens saturatus, vidit aquilam in alto volantem et magnum aëris spacium in modico temporis spacio transeuntem. Tunc, propriam dedignans naturam,¹ sociis suis dixit "Ecce aquila, rostro ferox et unguibus, fortis corpore, velox alis; cum vult, usque ad nubes ascendit et ad libitum suum velociter ima petit. Nos vero, misera nature condicione depressi, nec cum vermibus nec cum avibus computamur. Verumtamen aquila nec voce suavior, nec colore nitidior me existit. Fimarium de cetero non intrabo. Quin immo, volucris me coniungens, cum ipsis ubicumque volitans conversabor." Tunc in altum se tollens canere cepit murmure satis turpi, et dum sequi aquilam in sublimibus niteretur, auram asperiores non sustinens cecidit, concussus et attonitus, longe extra terminos assuetos, ubi fame periclitans ait tristis "Animo² non curarem utrum vermis aut volucris reputarer, dum tamen ad antiquum possem fimarium pervenire."

Sic superbi, dum se presumptuose eliciant, eliduntur. Ambitis quoque frustrati commodis, etiam consuetis privantur.

Herv. II 551 sq., nr. vii; H. Oesterley, Romulus (1870) p. 95, App. nr. 21; A.C.M. Robert, Fables Inédites des XIIe, XIIIe et XIVe Siècles, Paris 1825, II p. 550; Marie 74 (apud K. Warnke, Die Fabeln der Marie de France, Halis 1828, nr. lxxiv).

¹ naturam] vitam legunt Oest. et Rob. ² tristis animo. Non Oest. et Rob., fortasse recte.

RVSTICVS ET VXOR

Cum quidam rusticus videret uxorem suam versus nemus cum suo incedere leccatore, cucurrit illac ira vehementer accensus. Porro adultero fugiente et per nemoris latebras evadente, rusticus uxorem suam durius increpabat. Que, quasi admirans, causam tante increpacionis ab ipso quesivit. Quo respondente se vidisse adulterum secum ire, exclamavit mulier voce magna "Heu me," inquit, "miseram! Nunc certissime scio intra triduum morituram, quia tam matri mee quam avie sic evenit ut, paululum antequam morerentur, quidam iuvenis ipsas comitabatur, cum tamen hoc penitus ignorarent. Non audeo in statu seculari remanere ulterius. Oro ergo ut omnia bona nostra inter nos equaliter dividamus, quia, cum omnibus que me contingunt, volo statim aliquam religionem intrare."

Quod audiens avarus rusticus dixit ei "Noli," inquit, "amica mea, noli hoc facere. Certissime dico tibi quod nullum hominem vidi tecum." "Non audeo", inquit mulier, "remanere; quin immo cogitare debeo de anime mee salute. Attendo insuper quod semper impropere mihi crimen impositum. "Nequaquam," inquit rusticus, "improperium aliquod tibi dicam; nec enim aliquod malum in te vidi, sed verba, que protuli, ludens finxi." "Iura ergo mihi," inquit mulier, "coram parentibus tuis, quod nullum vidisti et quod nunquam, quocumque iero, me sequeris, nec mihi improprium ullum dices." "Libenter," ait rusticus, "faciam quicquid petis." Tunc iverunt ad quoddam monasterium, ubi, tactis sanctorum reliquiis, omnia que promiserat adimplevit.

Hic dicitur quod mulier habet omnes artes Diaboli et adhuc ulterius artem unam: de visis enim decipit veluti de non visis.

Herv. II 553, nr. ix; Oesterley p. 96; Robert II 551; Marie 45.

652

CVCVLVS ET VOLVCRES

Volucris quondam pro rege sibi eligendo ad concilium congregatis, audita est vox cuculi a longe concinentis. Omnes vocem tam sonoram et claram laudabant, sed avem que vocem emiserat ignorabant. Dicebant avem¹ tante facundie et tam clare populi regimine dignam esse, dum tamen actus et animum cantibus adequaret. Miserunt ergo mesangam ad contemplandum eius continenciam et staturam. Que veniens sedit in arbore iuxta eam, viditque cuculum quasi tristi vultu et demisso capite nulla nobilitatis indicia, sed inertiam potius et desidiam cordis pretendentem. Volens adhuc mesenga cuculi condiciones ulterius experiri, ascendit in arborem supra eum et super dorsum eius feditates egressit; nec propter hoc cuculus in aliquo se commovit. Tunc mesenga, rediens moresque cuculi reprobans et detestans, ipsius inertiam ceteris avibus nuntiavit et qualiter ulcisci dedecus, quod sibi intulerat, non est ausus. "Quomodo," inquit, "contra avem magnam se defenderet, qui mihi avium minime resistere non audebat? Absit ut talem nobis in principem eligamus, sed potius aliquem sapientem, fortem viribus et audacem." Assensu ergo omnium fecerunt aquilam sibi regem, quam dignam imperio iudicabant, tanquam statura procerum, rostro armatum et unguibus, probum contra incursus hostium defensorem, iustitiarumque fortem et rigidum, ac victus² aliunde parsimonia temperatum, nec superfluis rapinis populo sibi subiecto infestum. Simul etenim saturatus, pluribus diebus ieiunat, sciens dignitatem regiam non decere continuis populum vexationibus conculcare.

Hoc exemplo docetur plebs, quemlibet dominum vel iudicem electura, ne miserum quemvislibet verbi pomposum preficiant, immo talem, qui virtute valeat iniquitates irrumpere et hostium insultibus obviare.

Herv. II 553 sq., nr. x; Oesterley p. 97; Robert II 552; Marie 46.

¹ avem scripsi, autem codd., teste Herv., eam Robt, Oest.

² victu codd.

653

RVSTICVS EQVVM VENDENS

Rusticus, equum quemdam quem nutrierat venditurus, ipsum ad precium xx solidorum taxavit. Quidam vero vicinus eius equum volebat emere, sed de precio aliquid minuere cupiebat. Convenerunt tandem in hoc, quod de precio equi starent arbitrio primi hominis, qui eis ad forum venientibus obviaret. Contigit autem ipsos cuidam monoculo obviare. Qui, de equi valore seu iusto precio requisitus, asseruit x solidos iustum precium eius esse. Placuit verbum emptori, qui dicebat sibi ex pacto equum pro tanto deberi. Sed venditore ei acriter resistente, statuta est lis coram iudicibus terminanda. Cumque emptor pro se pactum, quod inter se fecerant, allegaret, ipsumque appreciatorem eis ignotum non debere haberi suspectum, respondit venditor se eius taxatione non debere teneri; cum enim esset monoculus, partem alteram sive tantum dimidium equi vidit, et ideo dimidium iusti precii pretermisit. Quo audito, riserunt iudices et litem converterunt in iocum, et rusticus cum equo suo domum rediit a vicini calumpnia liberatus.

Sic sapiens in periculo nonnunquam se adiuvat, dum verba sua, quamvis ponderis realis minus habencia, similitudini rationis prudenter adaptat.

Herv. II 554 sq., nr. xi; Oest. p. 97; Rob. II 553; Marie 47.

654

AQVILA, ACCIPITER ET GRVS

Aquila quondam in accipitrem excanduit ira gravi ipsumque persequitur, avibus ceteris comitata. Sed accipiter fugiens cavernam cuiusdam rupis ad sui tuitionem intravit. Aquila vero exterius cum suis tractabat baronibus quis eorum ad ipsum extrahendum aptior videretur. Tandem gruem, que collo longo posset ad ipsum perstringere, ad hoc officium elegerunt. Cum igitur grus appropinquans protenso collo caput mitteret in cavernam, accipiter absque mora caput eius utriusque pedis unguibus apprehendens, fortiter illud strinxit. Grus vero, tam subita irreptione perterrita unguumque puncturas non sustinens, eiectis a parte posteriori fecibus aquilam et aves ceteras prope stantes fedavit. Cum autem ab accipitris unguibus evasisset, nimio confusa pudore super eo quod acciderat, e patria fugiens, in ignota regione disposuit conversari. Arrepto igitur itinere, cum ad maris medium pervolasset, moete¹ cuidam obviavit, que sue migrationis causam quesivit. Cumque grus quod sibi acciderat enarrasset, quesivit moeta an post se anum suum fugiens reliquisset. Que respondit quod non, immo illum ubique secum portaret. "Consulo igitur," inquit moeta,¹ "ut rediens in patria propria converseris; eadem sive consimilis inhonestas tibi contingere posset in alia regione." Cui grus assenciens est reversa.

Sic plerisque contigit, quod, postquam in patria sua dereliquerint, in-

fames effecti, in terram fugiunt alienam, ubi post modum consimile vel peius delictum incurrunt. Non enim patria, sed animus est mutandus.

Herv. II 556, nr. xiii; Oest. p. 98; Rob. II 554; Marie 80.

¹ moeta] maue Marie, i.e. larus; germanice möwe, angl. mew, sea-gull.

655

LVPVS POENITENS ET MVLTO

Lupus quondam, de malefactis suis penitere disponens, vovit se non comesturum carnes a Septuagesima usque ad Pasca. Post modum vero videns quemdam pinguem multonem solum in ora nemoris gradientem, dicebat "O quam libenter de hoc multone comederem, nisi essem voto ad contrarium obligatus! Verumtamen ex quo solus est, nisi ego de eo curaverim, aliquis forte hac parte transiens eum tollet. Expedit ergo ut loco unius salmonis eum comedam, cum salmo sit cibus delicacior et hoc Quadregesimali tempore carius vendi possit." Multonem itaque rapuit et comedit.

Sic est de quibusdam, qui malorum assuetudine animum habent ita perversum, ut contra suarum illecebrarum desiderium neque iuramentum valeat neque votum; quin immo, nacta qualibet occasiuncula, protinus recidivant.

Herv. II 557, nr. xiv; Rob. II 555; Oest. p. 99; Marie 50.

655a

LVPVS ET VERVEX

Morbi mole lupus premitur superosque precatur,
ut sibi non sano subsidiare velint.
curritur in vota lacrimis fluvialibus ortis,
ac esum carnis devovet inde lupus.
obvius ecce lupo vervex ipsumque salutatur;
cui lupus inquit "Ave, salmoque pinguis, ave"
"Non sum, mi domine, salmo, sed fertilis agnus:
nam mea progenies non bene natat aquis."
cui lupus obliquis oculis: "Mihi salmo videris."
tanquam salmonem furcifer ore vorat.

Quisquis obesse cupit, fraudis convicta ministrat:
tendit ad inferna vita dolosa gradus.

Herv. II 365 sq., in appendice altera ad fabulas Gualteri Anglici.

656

HIRVNDINO ET PASSERES

Cum rusticus quidam frumentum quod collegerat in suo granario posuisset, hyrundo, ibidem nidificans subter trabem, passeret illuc vocavit, qui

per fenestras intrabant et frumentum rustici consumeabant. Quod cum rusticus advertisset, laqueos et retiacula capiendis passeribus adaptavit. Sed ipsi, ab hyrundine premoniti, illuc venire per aliquantulum temporis cessaverunt. Comperiens tandem rusticus propositum suum per hyrundinem revelatum, ablatis (*a conspectu*) hyrundinis retibus, cepit asserere alta voce, quod nulli avium de cetero esset infestus nec aliquam capere niteretur. Quo dicto, granarium suum exiens, laqueos et diversa ingenia tetendit passeribus in occulto. Hyrundo autem, dicto rustici prestans fidem, passeres ut ad frumentum redirent commonuit, et quod hoc secure possent facere nunciavit. Illis ergo redeuntibus et comedentibus de frumento, laxavit rusticus ingenia, que contra fenestras tetenderat in occulto, et includens eos in granario cepit omnes, et, dum eos occideret, unus eorum sic hyrundini loquebatur: "O falsam securitatem nobis a te promissam et letale convivium ad quod nostrum collegium invitasti!" Cui hyrundo respondit "Sic rusticus mihi mentitus est, et ego vobis similiter sum mentita. Sed nunc perpendo non esse credendum omnibus que dicuntur."

Sic plerique, facile credentes que audiunt, aliis frequenter nunciant multa falsa.

Herv. II 557 sq., nr. xv; Rob. II 555 sq.; Marie 83.

657

BOVES FIMUM SVVM EXTRAHENTES

Rusticus quidam extraxit cum hobus suis de stabulo suo fimum, quem ibidem fecerant iidem boves. Illi autem impropertaverunt rustico frumentum et hordeum ipsorum laboribus acquisitum, quibus ipse et domus sua sustentationem a multis annis habuerant satis amplam, nec decere eos tam vilibus operibus deputari. Quibus ille: "Nonne," inquit, "quod nunc extrahitis vos ipsi fecistis?" Hi inquirunt "Negare non possumus." "Iustum est ergo," ait rusticus, "ut domum meam, quam quiescentes sedastis, vestris laboribus emundetis."

Sic est de servientibus discolis et superbis, quod, si quid bene fecerint, illud impropertare non cessant, bonorum immemores receptorum. Defectus vero suos vellent semper sub silencio pertransiri.

Herv. II 559, nr. xviii; Rob. II 558; Oest. p. 99; Marie 84.

658

LEPVS CORNVA PETENS

Lepus quidam, cervum conspiciens ramosis cornibus decoratum, conquestus est Iovi se debile pecus et mutilum nulli aliorum formidatum. Peciit ergo, tam ad sui tuicionem quam ad decorem, cornua sibi dari qualia cervus habebat. Dicente autem Iove quod non posset ea pre ponderositate nimia sustinere, respondit se optime cornua talia portaturum. Tunc, iubente

love, creverunt ei cornua in capite ingentia et ramosa. Sed cum, nimis oneratus eisdem, currere non valeret, captus *(est)* a pastoribus et occisus.

Sic multi multa cupiunt, quibus honorari credentes, confusionem incurunt et mortem.

Herv. II 559 sq., nr. xix; Rob. II 558; Oest. p. 100; Marie 96.

659

LVPVS ET SCARABAEVS

Lupo quondam in sua cavea dormiente, intravit scabro quidam in posteriora ipsius; qui evigilans non modico torquebatur dolore, cumque per angustias se super terram hac illac diucius volutasset, scabro ex parte exiit qua intrarat. Quem lupo conspiciens indignabatur se a tam modica et vili bestia tanta passum, et ait "O miser, quomodo ausus es meliorem te et valencio rem viribus infestare? Sed nunc, si alicuius valoris te reputes, congrega genus tuum, proximos et amicos, ut cras contra me et meos bellaturus venias in hoc campo." Quod cum ex utraque parte esset firmatum, venerunt in crastino parati ad pugnam, lupo cum bestiis saltus et silve, scabro cum scabronibus et cum communi muscarum genere ac vesparum. Consilio autem lupi, obturaverunt bestie posteriora et vinculis desuper ligaverunt. Congressu autem inito, cervum aculei¹ ictu pupugit amarissimo quedam vespa. Qui, acerbiter puncture non sustinens, saliendo pepedit, et in posterioribus vincula rupit. Quod cum lupo vidisset, fortiter exclamavit "Fugiamus, O socii, fugiamus; vincula iam rumpuntur. Quod si aliquandiu moram traxerimus, non est aliquis nostrum qui scabrones ac vespas, unam vel duas, non habeat subter caudam." Quo audito omnes fugerunt.

Sic multis contingit frequenter, quod, imminente necessitatis tempore, a minoribus se, quos ante habuerunt despectui, cum confusione sui non modica superantur.

Herv. II 560, nr. xx; Rob. II 559; Oest. p. 100; Marie 65.

¹ aculei *scripti*; in ylliis *codd.*, teste *Herv.*; asilus (ictu p. *(et)* amarissima quedam vespa) *Robert.* Locus ita se habet in *cod. Bruzellensi 536 (Herv. II 602)*, ubi eadem fabula narratur: quem [sc. cervum] oester [*i. q.* asilus] et vespa velud acutissimis iaculis figunt in pectore; cf. *Marie*: une wespe s'est desreée, si puint le cerf par les costez.

13. FABVLAE ROMVLO ROBERTI COGNATAE E CODICE
BRUXELLENSI 536

660

FVR ET SCARABAEVS

Fur erat insignis, qui libenter nocturna silencia fefellit. Iste igitur, nocturno fatigatus circuitu, in pratum venit. Erat autem estivum tempus, cum hec facta sunt, et pratum erat floribus et gramine vestitum, et rivus in prato dulce murmurans discurrebat. Hec ergo furem lassum ad quietia invitant. Fur igitur, temporis amenitate et loci delectatus, se deposuit in gramine et membra sua quieti dedit. Sed dum sompnus eum obruit, statim scarabeus¹ eum subintravit. Si autem scabronis queras ingressum, sue non immemor sortis per inferiorem regionem est ingressus. Fur ergo, hospitis sui inopportunitatem senciens, protinus evigilavit, et in partibus illis quas scabro occupaverat graviter dolere cepit. Venit ergo tandem ad medicos et eos super hoc casu consuluit. At illi gravidum eum esse dixerunt. Et homo credidit medicos laboris causam tetigisse, quia sic sibi visum testabatur fuisse. Res igitur ista nova et stupenda per totam diffunditur viciniam, et audientes mirati sunt et timuerunt valde, quia malum portendere illud dixerunt. Observabant ergo furem laborantem et gementem, circa eum assidentes ut finem rei viderent et periculum quod portendere videbatur. Dum igitur ille gemit et clamat ut pariturus, ecce scabro, longo luctamine fatigatus, per viam qua subiit regressus est, et ipse, stimulator² equorum, stimulator furis inventus est et partus.

Moralitas. Talis est misera hominum consuetudo, ut semper novitatibus gaudeant, et nova, licet periculum afferant, desideranter expectant.

Herv. II 590, nr. xxxv in cod. B(ruxellensi); cf. ibid. I 792; Oesterley, Romulus p. 102, e cod. G(ottingensi) theol. 140, nr. 34; Marie 43.

¹ scabro G ² stimulator G, -torum B.

661

MVLIER ET PROCVS

Domina quedam mariti sui decepit absenciam, procum ad amplexus suos intromittendo. Maritus autem, reversus et per rimulam ex industria inspiciens, vidit eos commisceri, et ait "O utinam foret quod sub umbra video!" Ad hanc ergo vocem mulier stupefacta prosiliit, tunica distracta et sparsis sine lege capillis, et in occursum marito data sic eum allocuta est: "O rerum karissime, quid sibi voluit optativum illud, quod cum suspirio protulisti?" Ille autem refert "Visum est michi qualiter adolescens quidam socius thori amplexus tuos et¹ leta basia carperet, et lasciva gaudia duceret." Ad hec mulier: "Adhuc superest vobis de antiquo sale infatuato. Hec enim

est antiqua fatuitas tua. omni scilicet visioni credere et sompniis." At ait homo "Non refero tibi nocturna sompna, sed diurnas visiones quas oculis vidi." Et mulier respondit "Ergo omnia credis, ut cernis?" Cui vir inquit "Quis non credat oculis suis qui fallere nesciunt?" Et ait domina "Ergo adesto, et re veritatem ibimus experiri." Erat igitur ibi dolium, cum aqua sub sole positum, et illuc trahit illa maritum. Et ait illi "Hic ergo inspicies et iuvenem de quo ais invenies." Vir itaque credidit uxori et inspexit, sed solum se in aqua reperit, et dixit "Procum non invenio, sed maritum video." Et mulier dixit ad eum "Ergo vera sunt que vides?" Et ait maritus "Nequaquam sunt vera, sed veritatis umbra." Tunc ergo mulier concludit dicens "Bene igitur credere potes oculis tuis, qui sic te iudice fallunt?" Vir itaque facilis fallitur; verba mulieris laudavit, dicens tutius fore² homini care conjugis fidei credere quam fallentibus oculis.

Moralitas. Moralitas huius fabule querenda est in muliere.

Herv. II 591, nr. xxxvi; Oesterley p. 102; Marie 44.

¹ et *G*, om. cod. *B*(ruz.) ² forte *B*.

662

FVR ET SATAN

Fur in spineto, dormiens sub alba spina, Sathanam adesse sompniavit, et excusso sopore, dum respicit quem in sompnis viderat, presentem habuit. Et dixit Sathan ad illum "Care sodalis et semper sine fine fidelis, satis cognosco quod tibi de iure propicius ero, et vie tue et studia que geris meo sunt digna favore. Quibus si diligenter institeris, meum procul dubio sencies auxilium, et invocato nomine meo securus intrabis ubique." Fur igitur hiis monitis audacior factus, fit eciam sceleracior, et memoriam sui rectoris servans, in viis suis prosperatur. Tandem tamen captivatus, iudici traditus et dampnatus¹ ductus est eciam ad furcas² furtorum solvere penas. Dum ergo sic trahitur, dum viliter tractatur, Sathanam in quo confidebat invocatur. Qui protinus astans ait "Ecce assum, ne dubites." Deinde cum ad locum tormenti venit, iterum dominum suum vocat. Cui dampnatorum dominus: "Paciens esto," inquit, "in omnibus, quia paciencia omnia vincit." Tandem vero laqueo cervici inposito, tercio defensorem suum invocatur, dicens "Necessitas verum amici prebet experimentum. Ergo si quid potes, adiuva quod tempus postulat aut res. Moneo te per albam spinam que nostri federis est testis et obses." Et dyabolus ait "Hactenus secure militasti ope nostra; nunc autem pulchrum erit videre qualis miles velis esse per te."

Moralitas. Sepe videmus fallaces a fallacibus decipi et artem arte deludi, et precipue qui in dyabolo credit, ille deceptus erit.

Herv. II 593, nr. xxxix; Oest. p. 103; Marie 48.

¹ traditurus et dampnaturus *B*; traditur et dampnandus *G* (teste *Oest.*)

² furtas *BG*

663

DRACONIS DEPOSITIO

Draco iunxit cum homine quodam fedus societatis et amicitie, et comorabantur simul. Factum est igitur post breve tempus ut draco thesauros suos illius fidei et custodie committeret, argentum scilicet et aurum cuius non erat numerus. Et draco, doctus gemmarum, fuit etiam dives earum. De veste vero preciosa si curam habuerit ignoro. Hos igitur thesauros viro commisit servandos. Post hec autem serpens callidus, fidem socii experiri cupiens, ovum in medium attulit, et ait "Alius quoque ad me spectat thesaurus, non multo minor isto, quem videre debes¹ et custodire; tu igitur de pura fide hoc ovum custodito, quia in eo pendet vita et omnis salus mea." Hoc dicto draco in viam ivit, viro ad rerum custodiam derelicto. At ille, auri cupidus, de thesauro sibi optinendo cogitavit, et ovum, in quo draconis vitam consistere credidit, frangere secum deliberavit; quod sine mora opere complevit. Draco iste igitur, ad socium suum properando reversus, dum ovum fractum invenit, socii fidem aperte cognovit.

Moralitas. Bonum est homini amicum et socium experiri, ut fidei cognite tutius se credere possit et committere.

Herv. II 595, nr. xlii; Oest. p. 104; Marie 52.

¹ debes—tu *G*; debeo—tunc *B*.

664

HEREMITA PROBANS SERVVM SVVM

Item heremita quidam volens servum suum perscrutari, ut fidem eius cognosceret, murem sub vasculo occultavit, et ait servo "Ire habeo ad confratres visitandos; tu vero ad custodiam celle et reticularum¹ remanebis, et, si quid forte opus est ut sumas, nil tibi sit prohibitum; solum autem vas illud ibi reversum ne tangas, ne removeas; nolo enim te scire quid subtus habeat." Itaque, abeunte domino, servus de re interdicta sibi quenam esset mirabatur, et, ut moris est, niti cepit in vetitum, et visum est ei quod satis posset rem scire, ita quod magister suus nesciret. Accedens igitur ad vasculum, scrutator ipse maiestatis, dum vas removet, murem ibi absconditum incautus liberavit. Reversus ergo tandem heremita statim de vasis secreto servum interrogavit, utrum illud vidisset an non. Et ait servus "Vidi quidem; sed melius non vidissem."

Moralitas. Sic perscrutandi sunt servi: super pauca fideles, supra multa sunt constituendi.

Herv. II 596 sq., nr. xliii; Oest. p. 105; Marie 53.

¹ retularum *B*.

665

AGRICOLA ALTERVM EQVVM A DEO PETENS

Agricola quidam solum habuit equum. Videbatur sibi, si unum adhuc haberet, quod eo melius arare posset et agrum colere. Supplex ergo Deum rogavit et oblaciones fecit et elemosinas, ut de munere¹ divino alium equum acquirere posset. Dum itaque in hiis votis frequens esset et Deum orando fatigaret, contigit furem solum eius equum subtrahere. Equo igitur sic amisso, homo vota sua mutavit et oraciones, dicens "Domine deus, subtractum si reddas equum, pro alio de cetero tua munia² non pulsabo."

Moralitas. Sic stulti, non contenti bono quod habent, dum amplius optant et acquisita male conservant, pereunt illa vel furto vel rapina; que si ad eos redirent, ipsis videretur quod abundarent.

Herv. II 596, nr. xlv; Oest. p. 105; Marie 54.

¹ muliere *cod. B* ² i.e. munera

666

HOMO ORANS SIBI SOLI SALVTEM

Homo quidam solitus erat tarde venire ad ecclesiam et super genua prostratus has semper oraciones facere: "Domine deus, propicius esto michi et uxori mee et filiis meis et amplius nulli." Quod cum alius forte audivit, oravit et ipse sic, illo audiente: "Domine, Domine, Deus omnipotens, confunde istum et uxorem suam et filios suos et amplius nullum."

Herv. II 596 sq., nr. xlv; Oest. p. 106; Marie 55.

667

VRBANVS ET MONEDVLA SVA

Urbanus quidam domitam habuit monedulam, quam crebra ammonitione ad humanas voces instruxerat. Illam vero iniquo casu vicinus suus morti dedit. Dominus ergo, mortem monedule grave ferens, querimoniam suam coram iudice deposuit. Cui iudex ait "Dampnosa parum est mors avicule, nisi aliqua speciali¹ causa fuerit in laude." Tunc ait urbanus: "Humanum est visa sapere; verba enim et voces nostras mirabiliter expressit, et inauditos modulos proferre consuevit." Iudex "Si fuit ut dicis, gravem constat esse iacturam volucris tue." Citatur igitur vicinus, dampni perpetrator, qui de reatu timidus, iudicem placare intendens, pellem arietis rubricatam sub clamide sua secum tulit. Cuius extremitatem iudex considerans, significacionem rei et sermonis² interpretacionem cognovit. Actorem proinde interrogat: "Quos cantus vel qualia verba habuit monedula vestra?" Qui respondit "Nec cantus eius scio, nec verba referre valeo."

Tunc iudex, captus munere pellis, ait "Meo iudicio, volucris de qua faris¹ nec vita precium dedit, nec morte sua grave dampnum contulit."

Moralitas. Sic multi sunt, qui loqui nesciunt, nec tamen reticere volunt.

Herv. II 597, nr. xlvii; Oest. p. 106; Marie 56.

¹ specialis cod. G ² et sermonis et B ³ nostra B ⁴ de qua faris *Herv.*, data facis B, est data faris G

668

TRES OPTATIONES

Quidam villanus cepit forte nanum monticolam.¹ Qui, ut dimitteretur, trium opcionum potestatem homini dedit. Mulier ut optaret virum suum rogavit, affirmans se melius scire quid foret optandum. Vir ergo mulieri duas opciones concessit. Illa autem, opportunum tempus exspectans, optare tardavit. Contigit itaque una die ipsam rodere spinam dorsi arietini. Cuius medullam satis desideratam cum attingere non posset, os viro porrexit et ait "Utinam haberes modo ferreum rostrum ad medullam hanc leviter extrahendam!" Statim post verba sedit maritus ferro rostratus. *⟨Tunc ait uxor "Utinam esset modo facies tua sine rostro!" Statim post verba sedit maritus sine rostro⟩.*² Tunc ait uxori "Utinam esset modo facies mea [sine rostro] velud ante fuit!" Taliter optatis eorum nichil utilitatis affuit.

Moralitas. Opus est omni homini, qui alterius se subdit voluntati et regimini, ut ille qui debet eum regere ac ducere, doctus sit et discretus in utroque.

Herv. II 597 sq., nr. xlvii; Oest. p. 106; Marie 57.

¹ monticolam scripsi, monticulum BG ² sine rostro] i.e. sine ore ullo vel naso. Tunc—rostrum supplevi ad sensum fabulae recipiendum; sc. duas verborum collocationes, tunc—facies et sine rostro, utramque bis scriptam semel legerat olim librarius. Unde apparet hanc fabulam latine conscriptam, et eadem lacuna eadem de causa laborantem, iam ante exstitisse quam scripserit Marie, quae et ipsa, sicut noster, de secunda ab uxore facta optatione tantum non silet, vel potius eam cum tertia, a marito usurpata, confundit: verba Si ad uré que en veie fust [sc. bec] E que sun vis me[is]me eüst, oral. obliqua, reddunt fere 'utinam esset modo facies mea sine rostro velud ante fuit'.

669

VVLPE ET VMBRA LVNAE

Vulpes quedam de nocte ambulavit secus fluentum, viditque umbram lune in aquis apparere, et caseum esse putavit. Cepit igitur aquam lambere, sperans quod exhausto flumine fundus arefactus caseum sibi reservaret. Sic igitur non cessavit, donec se ipsum lambendo suffocavit.

Moralitas. Sic cupidus omnis tanto labore lucro insistit, quod se ipsum ante tempus perdit.

Herv. II 598, nr. xlviii; Oest. p. 107; Marie 58.

LUPUS DE CORVO SUPER ARIETEM SEDENTE

Lupus vidit aliquando corvum super arietem sedentem, graviterque suspirans talia locutus est: "Corvus iste beatus est et felici hora natus, quia, ubicumque sedeat, quidquid dicat, quidquid faciat, non est qui ei male loquatur. Michi autem si talis daretur sedes, omnes qui viderent magnis in me vocibus clamitarent, et quasi ad salutem arietis fugare me properarent."

Moralitas. Sic iniquus quilibet aliene semper invidet felicitati, et, licet proprie conscius sit perversitatis, dolet tamen, quod aliis plus creditur quam sibi.

Herv. II 598, nr. xlix; Oest. p. 107; Marie 59.

VULPES ET COLUMBA

Vulpes, nivis tempore de caverna ad querendam escam egressa, columbam in crucis summitate sedentem vidit, et eam optavit. Accessit ergo propius, et, facta salutacione, solite calliditatis verba sic protulit: "Miror satis, quod, flante Borea et aëre nivibus et nimbis turbato, tam sublimes sedes eligatis. Meo igitur consilio, locus inferior et nobis vicinior placere vobis deberet, ut confabulando diem deduceremus." Columba respondit "Parvi cordis sumus et timidi, et inde pro securitate in eminenti libenter sedemus." "Procul sit," ait vulpes, "omnis timor et horror; recenter enim de curia venio, ubi lites prohibite sunt et rapine, et lecte sunt carte perpetue pacis, nec auderem pro vita mea vel curae¹ vos respicere." Tunc ait columba "Si vera nuncia refertis, nobis scripta fides placet et pacis littera lecta; libenter quoque redimeremus tempus in fabulis vestris; sed ecce duo in equis canes trahentes per viam hanc insistunt, venandi studia, ut michi videtur, promittentes." His ergo auditis, vulpes territa, si prope sint inquit et si latitando eos fallere possit interrogat. De canibus enim, utrum litteras pacis audierint vel non, se dubitare dicit. Et ait columba "Forte littere sunt scripte, sed non sigillate."²

Moralitas. Sic debet sapiens quisque adversarium suum alienare; nichil enim parit utilitatis familiaritas hostis.

Herv. II 599, nr. li; Oest. p. 108; Marie 61.

¹ an torve!

² Et—sigillate cod. G apud Oesterley, om. B.

AQVILA, ACCIPITER, ET COLVMBAE

Aquilam regem omnium avium traditum habemus ab antiquis. Que aliquando in summitate quercus resedit. Accipiter, autem, qui iudex avium

est vocatus, subtus aquilam¹ consedit in ramo qui vicinior erat terre. Super terram vero, levi alarum plausu, granis frumenti saciate, columbe colludebant. Quibus ita locutus est accipiter: "Que audacia sic lasciviendi vobis prestat fiduciam, me presente qui iudex vester vocor et dominus? Certissime noveritis quod, si aquila, qui rex noster est, super me non assideret, aliis vos ludis citissime implicarem."

Moralitas. Utile est iudicem sublimiori subditum esse potestati, cuius formidine iram suam infra terminos suos constringat.

Herv. II 600, nr. lii; Marie 62.

¹ aquilinam *cod.* ² collaudebant *cod.*

673

EQVVES ET SEGES

Equus esuriens vidit agrum segete letum; sed spinas que viam claudebant non aspexit, donec viscerum gravia vulnera sensit.

Moralitas. Sic cupidi cupienda vident; sed, spinosos aditus minus considerantes, "in lucra dum properant, pro lucris dampna reportant."

Herv. II 600, nr. liii; Oest. p. 108; Marie 63.

674

HOMO VENDENS EQVVM CVM HIRCO

Homo quidam optulit foro hircum fetidum et pilosum et cum eo elegantis forme equum, ut utrumque venderet. Emptori estimationem precii talento proposuit. Institit ergo emptor, cupiens equum tantummodo¹ emere, hircum venditori relinquere. Renuit ille, dicens ut vel utrumque teneret vel utroque careret.

Moralitas. Equus et hircus virtutes sunt et vicia in malis et perversis hominibus; que cum eis inseparabiliter adhereant.² Si pravis cohabitare volueris, si qua in eis sit virtus quamlibet rara, in omni actione suum³ vicium adesse necesse est, nec equus poterit esse sine hirco.

Herv. II 600 sq., nr. liv; Oest. p. 109; Marie 64.

¹ tantummodo *G*, teste *Oest.*, tantum non *B* ² coherent *G* ³ suum *scripsi*, sua *codd. B et G*.

675

LVPVS ET HERINACIVS

Contigit una vice quod lupo et herinacius se consociabant, et statutum est inter eos ut herinaccus se contra canum seviciam opponeret. Est enim consuetudo herinacii, ut, insequentibus canibus, se in globum colligat. Sic confederati ad villam venerunt et furiosi sunt ovem. Lupus autem, qui ferebat ovem, fugam arripuit et post se socium reliquit, qui canes ab in-

secutione prohiberet. Sed vidit herinacius quia setarum suarum aculei contra canes illi valere possent, contra homines vero nichil illi prodessent, et vocavit lupum ut sibi fieret auxilium. Respondit lupus ei "Quid tibi faciam nescio, cum simus remoti a silva, et in manu valida rustici cum canibus instant." "Saltem," inquit herinacius, "ultimum michi osculum dare poteris, ut¹ possis referre amicis meis quanta dilectione, in articulo mortis positi, ab² invicem separati simus."³ "Vera mones," inquit lupus, "et hoc faciam." Accessit et osculatus est eum. At ille, deosculantis se labia dentibus arripiens, indissolubiliter ei adhesit. Instant canes, et lupus adherentem sibi deportat, licet invitus. Lupus autem dixit "Dimitte me saltem adhuc, quoniam in brevi ambo capiemur." Respondit herinacius "Vere scias quia non dimittam te, quia iustum est et bene decet ut socii, tam fideliter coniuncti, aut simul evadant aut simul capiantur." Ventum est igitur ad silvam⁴ et videns herinacius quia posset evadere, laxavit dentes quibus lupi labia constrinxerat, et in arborem que sibi erat vicina, conscendit.⁵ "Iace," inquit lupus, "misera bestiola, et defende te a canibus; ego vero fugiam in latebras silvarum, ut salvus evadam." Respondit herinacius "Iuratum fedus mutue societatis⁶ turpiter dirumpis, cum tu, reversus ad ovem, me post tergum relinquis; sed fac cum ove, mea permissione, quod volueris, si te canum non absterret presencia."

Moralitas. Sic contingit deceptor, quod se ipsum decipit, ubi alium decipere intendit.

Herv. II 608, nr. lxii; Oest. p. 110; Marie 71.

¹ et B ² et ab B ³ sumus B ⁴ silvam G, consilium B ⁵ contendit B ⁶ societatis G, sollicitatis B.

676

LVPI BENEVOLENTES

Accidit aliquando quod duo lupi sibi invicem occurrerunt,¹ et confabulantes de hoc ceperunt agere inter se, quod homines naturaliter lupos odiunt et eos inclamant, etiam cum nichil mali eis facere intendunt. Et dixit unus ad alterum "Homines numquam viderunt nos aliquid boni facere, sed si semel viderint nos benefacere, credent deinceps similiter nos velle facere." Respondit alter "Quid boni poterimus facere, ut hoc exemplo bona de nobis sperentur?" Alter dixit "Exeamus foras de hoc nemore, et, quia in labore agrorum sunt homines, adiuvemus eos manipulos colligere." Sic ergo egressi de silva in campum venerunt, et collegerunt manipulos, sicut condixerant. Nec mora: statim ut viderunt homines lupos in agro, cum clamore valido sunt eos insecuti. Ammirati sunt lupi et dixerunt "Quid tibi vult hoc, quod sic nos inclamant isti, cum non malum sed bonum ipsorum moliamur?" "Redeamus ergo," ait alter, "et sicut consuevimus agamus. Sive enim bonum, sive malum fecerimus, homines semper habebunt nos exosos."

Moralitas. Sic enim de malis hominibus: cum expectatam mercedem et favorem non receperunt, statim a bono opere torpescunt.

Herv. II 610, nr. lxx; Oest. p. 111; Marie 87.

¹ occurrent *G*, *lesle* *Oest*.

677

PICTOR ET VXOR

Quidam pictor fuit, qui quod¹ pingebat uxori sue ad suendum commendabat, ut in singulis quos ipse fecerat tractibus² ipsum consuendo imitaretur. Respexit pictor et vidit ineptum opus; et cepit incusare operatricem de negligencia. Videns ergo illa virum iratum, et sciens quia non fuerat negligens, sed debito modo prescriptos tractus fuerat insecuta, respondit pictori: "Tu me asseris opusculum deformasse, cum ego nichil aliud adiecerim vel depresserim³ quam quod tu depinxeras. Disce igitur primum tractus tuos recto ordine formare, ut ego apte tuam valeam imitari prudentiam."

Moralitas. Sic multi sunt, qui culpas suas in alios reflectunt, et unde ipsi corrigendi essent, alios corripiunt.

Herv. II 611, nr. lxxviii; Oest. p. 111 sq; cf. Marie 90.

¹ quod qui *cod. B* ² tractatibus *B*. ³ depresserim *G*, *deserim B*.

678

CERVA HINNVLEVM INSTRVENS

Cerva, dum esset in pascuis, cepit instruere hinnulum suum, ut sui cautelam gereret. Interim accidit quod venatorem obvium habuerunt, et quesivit quisnam hic esset et que essent instrumenta que manu gestabat. Illa dixit "Hic est ille, quem te oportet maxime timere, et quem diligentissime notare debes, ut, si forte tibi occurrerit, cautus sis ut eum devites." Cui ille respondit: "Ego quidem optime eum novi; sed timendus non est, quia ipsum pavidum esse vidi. Consideravi enim quod, cum de equo descendit,¹ ipsum inter nos medium statuit, quia, ut michi videtur, nos expavit. Perpendo eciam timorem ipsius ex hoc, quod quasi latitando vadit densissimis se rubis inmergens. Sed, queso te, quid est hoc quod manu gerit?" Mater ait "Lignum hoc bicornis et curvum, quod manu gerit, valde periculosum est, et illud quod in media corda tenetur, periculosissimum est et maxime timendum." Cui parvulus: "Si," inquit, "adeo periculosa sunt ista, cur ea homo toto conamine trahit ad se?" "Vere," inquit mater, "periculosa sunt, et quanto magis ea ad se traxerit, tanto cicius ad nos perveniet."

Moralitas. Sic stulti dampna vel pericula non prevident nec pertimescunt, donec ea senciunt.

Herv. II 611 sq., nr. lxxix; Oest. p. 112; Marie 91.

¹ ascendit *B*.

679

CORVVS PVLLOS DOCENS

Corvus consedit in arbore quadam secus viam et cum eo pulli sui. Sedens igitur pullos quos habebat monebat attentius ut cauti essent. Deambulabat autem homo eadem via, et dixit corvus ad pullos "Hic est ille, quem nos cavere maxime oportet, et vos, si videritis eum inclinantem se¹ ad terram, fugite velociter." Cui unus pullorum respondit "Eciam si se non inclinaverit, appropinquantem fugere volo." "Bonum est," inquit pater, "et de cetero pro te non sollicitabor; sed alios pullos meos, ut cauti sint, amonebo."

Herv. II 612, nr. lxx; Oest. p. 112; Marie 92.

¹ inclinantem se *cod. G apud Oest.*, molinantem *B*, teste *Herv.*

680

CAPRA ET LVPVS

Capra, dum esset in pascuis inter rubos, lupum forte¹ obvium habuit. "Quid hic agis," inquit lupus, "inter opaca nemora?" Capra respondit "A facie vestra, domine mi, diu longeque diffugi; sed ecce nunc sponte vobis occurro, et queso ut mecum misericordiam agatis." Cui lupus ait "Et ego te undique quesivi et bene iam te in meis pascuis inveni, et misericordiam tecum faciam quam volueris; sed vitam de cetero habere non poteris." "Vitam", inquit capra, "non peto; sed rogo ut vivendi spacium michi concedas, donec duas missas decantem, unam pro me et alteram pro te." "Concedo," inquit lupus, "quod rogas." Et ait capra "Ducite ergo me in eminentem hunc locum, ut, cum superis vicinior fuero, ipsi me melius audiant cantantem et orantem; et capre silvestres et domestice, cum me audierint, ipsae devotae redditae,² pro me et pro vobis orabunt." Factumque est, ut rogavit. Constituta igitur in eminenti loco, respiciens in celum, cepit alta voce clamare, et lupus astitit ei, credens quod missam cantaret. Audierunt clamorem capelle vicini; canes et rustici egressi de villis lupum insecuti sunt et comprehenderunt eum et fustibus impie ceciderunt, et capram de morsibus liberaverunt suis. Qui, cum traheretur et cederetur, conversus ad capram dixit "Heu me infelicem, quia, ut video, pro me minus, pro te autem optime orasti." Et ait capra "Sufficere michi debet, quod orationes mee pro me sola exaudite sint."

Moralitas. Sic multi, cum aliena negocia se tractare promittunt, pro suis magis solliciti sunt,³ et propriis utilitatibus insistunt. Versus:⁴

Plus aliis pro te quam tu tibi credere noli;
qui tibi dormitat scit vigilare sibi.

Herv. II 613, nr. lxxii; Oest. p. 113; Marie 93.

¹ fortem *codd.* ² ipse devote redditae *codd.*
cod. G. apud Oest., desunt in *B*.

³ sint *B*

⁴ Versus—sibi

681

VXOR LITIGIOSA

Homo quidam habuit uxorem rebellem et contumacem, garrulam et pertinacem. Contigit aliquando ut pariter ambulant in prato, quod nuper dominus prati cum summa diligencia falcaverat, et ait homo "Quam diligenter et congrue falcatum est hoc pratum!" "Mentiris," ait mulier, "quoniam forcipe precisum est." "Semper," inquit vir, "verbis meis contraria¹ fuisti. Sed tamen hoc vere scio, quod pratum hoc vicinus meus falce demessuit." "Deliras," ait mulier, "quia forcipe factum est hoc." "Secundum consuetudinem tuam," inquit vir, "semper novissima vis retinere verba." Et deiiciens illam incubuit super eam, et dixit "Ego lingue officium, qua semper proterva fuisti locuta, tibi impediam, nisi michi consencias." Et ait "Quo instrumento precisum est pratum?" Quia igitur linguam eius arripuerat et fortiter premebat, plena verba formare non poterat, sed "orhipe" pro "forcipe" dixit. Tunc incepit linguam incidere, et quesivit ut quesierat ante. Illa autem, quia iam linguam amiserat et loqui non potuit, signo quo valuit pertinaciam ostendit, forcipis formam et officium digitis ostentans. Sic vir mulieri linguam amputavit.

Moralitas. Sic litigiosi et contumaces iurgia sua semper malo fine concludunt; malunt enim iniuste alios superare quam ipsi iuste subiiciantur.

Herod. II 614, nr. lxxiii; Oest. p. 113; Marie 94.

¹ contrarius B.

682

VXOR CONTRARIA

Quidam homo habuit uxorem sibi contrariam et adversantem, et ibat cum servis suis ad torrentem, ut ex eo deduceret aquas ad faciendam piscinam. Et exigebant ab eo servi, ut escas secum tollerent, quibus post laborem reficerentur. "Sic," inquit homo, "opus est. Euntes ergo tollite cibaria de uxore mea; verumptamen non dicatis ei quod hoc sit ex mea voluntate, vel quod ego eis refici debeam." Abierunt itaque, secundum consilium domini sui dicentes "Opus grave nobis iniunctum est; sed desunt nobis cibaria, quia ipse dominus noster parcus est nec refici vult." Et ait mulier "Ipse quidem, sicut dignus est, in perpetua sit abstinencia; sed ego veniam et largiter vobis amministrabo." Insecuta est eos hora prandii, portans secum omnem rerum sufficienciam, et precepit eos discumbere, viro suo ad opus stante. Cum autem inciperent comedere, accessit vir, ut et ipse cibum caperet, et resedit iuxta mulierem. Sed illa, videns quia vir eius vellet comedere, cepit se ab ipso elongare. Vir autem ad illam se traxit. Cum autem sic in contrarium niterentur, mulier elongando, vir accedendo, ipsa forte in alveum fluentis aque corruit et submersa est. Occurrerunt ergo servi secus fluvium ad vadum quoddam. ut eam ibi comprehenderent.

Quibus ait dominus "Frustra eam in decurrentibus aquis queritis; expectate eam ad ortum fluminis, et illuc properate, quia, ut solebat vivens contra me niti, sic mortua contra impetum nititur fluvii."

Moralitas. Si perversa tibi fuerit mulier, noli cum ea contendere, quia, sicut pellem ei abstrahere non potes, sic vero perversitatem ipsius extirpare non prevalebis.

Herv. II 614 sq., nr. lxxiv; Oest. p. 114; Marie 95.

¹ sic B.

683

LATRONES SVSVRRANTES

Miles, in campo equitans, vidit duos latrones simul susurrantes et quasi furtorum consilia tractantes, et accedens ad eos quid sibi vult illa susurratio quesivit, cum in vacuo campo possent nullo audiente loqui que vellent. Et alter eorum respondit ei "Non est necesse ut sic faciamus; sed istud videtur nobis magne nequicie opus, et ideo placet nobis."

Moralitas. Sic stulti et nequam faciunt, cum nequicias suas exercent, et produnt ubi nichil inde acquirunt.

Herv. II 635, nr. cxiii; Oest. p. 115.

684

MEDICVS, DIVES, ET FILIA

Dives quidam sanguinem minuit, quem filie sue servandum commisit, ut post moram medicus illum inspiceret et in eo infirmitatis sue certa signa inveniret. Filia vero negligens sanguinem male custodivit. Canis namque accedens partim effudit et partim absorbit. Quod ut puella percepit, patris iram metuens satis inde doluit, socieque sue statim casum retulit. Que consolata eam dixit "Scio quid facies: tu sanguinem in ipso vasculo minues, et ad patris imperium medico presentabis; non erit qui istud percipere possit." Placuit ei consilium et ipsa festinat ad factum. Medicus autem, non fallax artis observator, mox ut sanguinem vidit, gravidacionis in eo legit signa certissima, et ait domino "Certus sum ego, secundum regulas artis mee, quod in sanguine isto manifesta est eius a quo missus est inpregnacio." Miratur inde dominus, nec mirari sufficit qualiter hec inaudita res in eo facta sit; et de futuro partu magnum timorem concepit. Tota domus stupet et miratur, et pro domino inpregnato sollicitatur, et, dum agendum quid sit ignorat, medicum mendacem et deceptorem iudicant. Dum itaque talia gerunt et futurum periculum pertimescunt, eventum rei diligentius exquirunt, et, sanguinis effusione reperta, puellam cogunt et rogant ut per eam veritatem intelligant. Videns ergo puella medicum non posse falli, rem in ordine exposuit, et patri ignominiam suam detexit.

Moralitas. Sic solet fieri manifestum quod ab infideli et negligenti minus fit honestum.

Herv. II 635 sq., nr. cxiv; Marie 42.

685

TAXVS INTER PORCOS

Habundancia erat glandis maxima, et dimissi sunt porci cum pastoribus ad nemora. Taxus¹ ergo, nemoris alumnus et incola, qui glandibus vivere solebat, videns eas vastari, porcis se sociavit et de genere ipsorum esse dixit; unde et merito ipsis communicare deberet in pascuis. Cum autem postea vidit incrassatos porcos securibus subduci et interfici, idem de se metuens, carnificibus ait "In me sevire non debetis, quia canis sum natura et genere, nec humanis esibus aptus." Et ostendit eis ungulas suas in argumentum, et more canis terram scalpere² cepit ungulis suis caninis.

Moralitas. Sic multi cupidi et astuti duas vias ingrediuntur, quibus et sic alios seducunt; sed,³ cognita eorum versucia, etsi quandoque benefecerint vel vera locuti fuerint, nullius tamen sunt momenti que dicunt vel faciunt.

Herv. II 639 sq., nr. cxix; Oesterley p. 116; Marie 76.

¹ sc. meles

² scalpere G apud Oest., scampare B

³ sed G, nam B.

686

LVPVS LAQVEO IMPLICITVS ET HERINACIVS

Lupus et herinacius socio iungebantur federe. Contigit interim lupum minus caute ambulanti in cippum intrare, et captus est pede. Rogavit ergo socium suum herinacium, ut ei fideliter assisteret, et in tanta necessitate ut bonus socius sibi subveniret. Cui respondit herinacius: "Subvenire vobis minime possum, antequam sancti, a quibus ligatus¹ estis, vos absolvant. Multa enim, reor, pro satisfactione excessuum sanctis vovistis, que, ut michi videtur, non bene persolvistis, carniū videlicet abstinenciam vel aliqua huiusmodi, et inde vobis offensi permiserunt vos in laqueum venire. Agendum ergo vobis est pro gracia eorum; quam si optinueritis, poterit vobis prodesse mea societas; aliter non, quia divine voluntati obviare nullatenus audeo."

Moralitas. Noli nimis confidere in socio, sed tu te ipsum custodito.

Herv. II 640, nr. cxx; Oest. p. 116; Marie 77.

¹ sic B et G.

687

LVPVS VERA DICENS ET NAVTA

Lupus in aliam regionem transiturus venit ad fluvium. Quod cum videret latum et altum, non audebat se undis committere sed rogavit nautam ut ipsum in navicula sua transportaret. "Faciam," inquit, "si naulum dederis." Et ait lupus "Dabo quod volueris; tantum me recipiat navis." Iussus est¹ ergo intrare, et navis soluta est a littore. Tunc ait lupus homini "Dic modo quid daturus sum tibi mercedis." "Tria vera," inquit, "michi dicas pro precio." Placuit hoc lupo, et statim unum protulit dicens "Bene facit qui benefacit." Et ait nauta "Satis verum est istud." Post hec, medio iam in

flumine transito, protulit secundum, dicens "Qui sic non facit, peius facit." "Et istud non minus verum est," ait homo; et exegit tertium. Cui lupus: "Tertium non habeo pre manibus; sed, interim quod littori² approximamus, inde cogitabo." Illis ergo prope littus factis, lupus saltu se de nave extulit, et in sicco constitutus, ait "Quitquid boni fit perverso, perditum est ex integro."

Moralitas. Verum est lupi proverbium, quia male expenditur quitquid malo impenditur.

Herv. II 640 sq., nr. cxxi; Oest. p. 117; E. Voigt, Kleinere Lat. Denk. d. Tiersage, p. 147, e cod. Berol. theol. 54; Marie 78.

¹ est om. B ² littore B.

688

LVPVS LITTERAS DISCENS

Presbiter quidam docuit lupum litteras. Presbiter dixit "A" et lupus similiter. Presbiter ait "B" et lupus similiter. "C", dixit presbiter, et lupus dixit similiter. "Modo congrega," ait presbiter, "et sillabica." Et respondit lupus "Sillabicare nondum scio." Cui presbiter: "Ut tibi melius videtur, sic dicito." Et ait lupus "Michi optime videtur quod hoc sonat 'Agnus'." Tunc presbiter ait "Quod in corde, hoc in ore."

Moralitas. Lingua clamat quod cor amat. Hinc sepe datur intellegi quod verum sit in corde teneri.

Herv. II, 642, nr. cxxiv; Oest. p. 117; Voigt p. 148; Marie 81.

689

LVPVS ET COLVMBAM RAMVSCVLOS COLLIGENS

Lupus vidit columbam silvestrem ramusculos colligere, et ait illi "Tota die te video ad ligna circuire et ramos congregare; sed numquam te vidi bonam domum habere vel bonum ignem facere." Cui columba respondit "Semper, ex quo vicini fuimus, te vidi oves trahere et congregare; sed numquam vidi te melius inde vestitum vel maiorem habere familiam."

Moralitas. Sic raptores et mali eque laborant ut boni, sed semper remanent miseri.

Herv. II 644, nr. cxviii; Oest. p. 118; Marie 97.

690

HOMO IN NAVICVLA SE DEO COMMITTIT

Homo volens in navicula brachium maris transire, invocavit Deum, rogans ut ei assisteret et ad optatum portum eum dirigeret. Media autem via facta, irruit in naviculam tempestas, et quassari cepit et ille trepidare. Rogavit ergo Dominum ut ad stacionem unde exivit eum remitteret; sed, cum verso remigio id attemperet, obviantibus undis impeditus est. Tunc

ergo, desperans quod ad neutrum littus venire posset, ait ad Dominum "Fac mecum, Domine, secundum voluntatem tuam, ex quo facere meam non vis." Et facto sermone, prosperis impulsus flatibus, in optato littore est constitutus.

Moralitas. Qui voluntatem suam divine subiecit voluntati, certus esse poterit ipsum in periculis a Deo non derelinqui.

Herv. II 645 sq., nr. cxxx; Oest. p. 118; Marie 99.

691

SENEX ET FILIVS SVVS

Senex quidam iuvenem filium habuit. Ille autem, videns patrem suum in annos suos vergere et iam ad vesperam tendere, de statu suo eum consuluit, et que patria sibi adeunda foret post mortem suam, ipsum interrogavit. Et ait pater filio "Terra in qua dilectus sis hominibus, in ea erit habitacio tua." Respondit filius "Si talem non invenero terram, quid tunc aggrediar?" "Esto tunc in terra, ubi timearis ab hominibus." Et ait iterum iuvenis "Quid ergo agendum iudicas, si nec istam invenero?" "Et si nec hanc nec illam inveneris," ait pater, "tunc esto in terra, ubi nichil habeas agere." "Et si nec istam invenero, pater?" Tunc senex inquit "In nulla tunc terra maneat, ubi aliquis te cognoscat."

Herv. II 646, nr. cxxxi; Oest. p. 119; Mari 100.

692

CATVS EPISCOPVS

Cattus sedit super fornacem, infulatus et baculo suo innixus; muresque convocans et sorices, episcopum se esse dixit et ad benedictionem suam eos inclinari precepit et sibi fieri obedientes. Cui antiquus sorex sic respondit: "Carius est michi ut moriar paganus quam quod sub vestra manu fiam Christianus." Tunc ergo mures et sorices, a benedictione ipsius fugientes, in suis se latebris occultarunt, et cattus, mitram exuens, episcopatum deposuit.

Moralitas. Sorex timuit, si catti imperio se subdidisset, quod ab eius dominio, cum vellet, non se facile absolveret; quia leve est alterius potestati se¹ subiicere, sed inde avelli solet esse difficile.

Herv. II 646, nr. cxxxii; Oest. p. 119; Voigt p. 149; Marie 101.

¹ se om. B.

LVPIVS INFELIX, VVLPE ET MVLVS

Multi sunt qui mala iactant, interrogant unde responsa reddantur,¹ et desiderant fieri magistri cum non fuerint discipuli. Unde audi fabulam.

Mulus² pascebat in pratum iuxta silvas. Venit ad eum vulpis et interrogavit eum: "Quis es tu?" Et mulus ait "Bestia sum." Et vulpis dixit "Non", inquit, "hoc dico; set quis fuerit pater tuus interrogo." Et mulus: "Equus", inquit, "fuit avus meus." Et vulpis ait "Set nec ego te hoc interrogo", inquit; "dic tantum michi qui vocaris nomine." Tunc mulus dixit "Ignoro," inquit, "nomen meum, quia eram parvus pullus quando pater meus fuit mortuus. Ne autem oblivioni traderetur nomen meum, pater meus nomen meum fecit scribere in pede meo extremo et sinistro. Si ergo vis scire nomen meum, vade et lege in pede meo." Vulpis autem intelligens dolum ivit in silvam ad lupum, quem habebat inimicum, inveniensque eum iacentem sub umbra fameque laborantem, increpavit ita: "O folle, O insensate, O stulte, quare hic iaces? Cur fame labores? Surge et vade in pratum hic prope, et ibi invenies bestiam magnam grassamque ac superbam. Quam interficiens sacia te ex ea." Tunc lupus, pergens ad mulum in prato, ait "Quis es tu?" Ait mulus "Bestia sum." "Non hoc," inquit, "dico, set quis pater extitit tuus?" Et mulus ait "Equus extitit avus meus." Tunc lupus: "Nec interrogo hoc ego", inquit; "tantum dic michi quo vocaris nomine." At mulus: "Nomen meum", inquit, "ignoro, quia eram pullus modicus quando pater meus fuit mortuus. Ne autem traderetur oblivioni nomen meum, pater meus fecit scribere illud in pede meo extremo et sinistro. Si ergo vis scire, vade, lege in pede meo." Tunc lupus, insipiens effectus nec intelligens dolum, ivit ad pedem muli et cepit studiose mundare³ illum; ac putabat scriptum esse et volebat legere. At mulus, percuciens eum in media fronte, oculos ac cerebrum excussit eius in terram. Tunc vulpecula, stans retro, genesta absconsa, cum derisione ac risu palmas suas percuciens, dicebat: "O stulte, O folle, O insensate, O insipiens, tu litteras nesciebas et legere volebas?" Iuravit per dexteram suam, quod per rectum iudicium esset percussus.

Taliter omnes insipientes, dum docti videri appetunt, frequenter labuntur in mala.

Herv. II 272, nr. xxvi (cod. Mon.); Steinhöwel, Extrav. nr. 1.

¹ redolantur cod.

² mulus et p. cod.

³ mudare cod.

694

VERRES PARVVS

Multi sunt homines, qui, non contenti privatis honoribus, cupiunt imperare maioribus ac comparibus. Unde audite fabulam.

Verris parvus¹ morabatur inter gregem magnum porcorum. Qui, inflatus superbia (ac) cur non esset princeps omnibus [ac] indignans, vertebat se in giro cum strepitu ac vocis grunnitu, fulminando et dentes limando; estimabat alios terrere. Cumque nullus paveret, iratus ait "Quid michi prodest hic stare? Hic michi precipienti nullus obedit, et irascentem nullus fugit, minantem nullus pavescit. Iam ergo", inquit, "hic non stabo amplius". Et surgens cepit abire. Dum abiret autem, venit inter gregem agnorum, stansque in medio in giro se vertebat cum strepitu ac vocis grunnitu, fulminando ac spumando et limando dentes. Tunc agniculi, videntes hoc, timore perterriti fugerunt huc omnes atque illuc. At verris stans ad honorem dixit "Hic decet me stare, quia hic est congenus honor, dignus timor. Hic me irascentem omnes fugiunt, minantem cuncti expavescunt. Hic amor et vereor ab omnibus." Cumque talia per dies plurimos ageret, die quadam lupus pociens famem venit ad agniculos volens comedere ex eis. Illi autem videntes eum a longe fugerunt omnes per ripas. Verris autem, existimans² se defendi ab agniculis, non dignatus est fugere. Lupus autem, capiens eum, portabat eum in silvam ut comederet eum, et casu³ devenit inter gregem porcorum, unde exierat. At verris, cognoscens eos, exclamavit voce magna. At illi, cognoscentes eum, insurrexerunt unanimiter in lupum, et percusso ac vulnerato usque ad necem, eruerunt fratrem suum. Tunc stans verris in medio plebis, dolore et verecundia plenus, dixit: "Dicitur in proverbio: 'in adversis et in prosperis semper tenere debes cum tuis'. Ego enim, nisi a meis recessissem, hec mala non sustinuissem."

Taliter, dum multi homines ultra suum modum imperare superbe cupiunt, frequenter in malis incidunt.

Herv. II 273 sq., nr. xxvii; Stein. nr. 2.

¹ pravus cod., teste Herv.

² extimans cod.

³ et dum casu cod.

695

HIRCVS ET LVPVS

Frequenter contra fortes et potentes surgunt infirmi et pauperes. Unde audi fabulam.

Lupus sequebatur hircum caprarum, ut eum caperet. At ille subiit in ripam altam et ibi tutatus est. At lupus obsedit eum ad radicem. Post biduum autem sive triduum, cum lupus sustineret famem et hircus sitim, discesserunt uterque, lupus prior ut cibum caperet, hircus vero postea ut aquam potaret. Cum autem adusque ad sacietatem potasset, aspiciens

umbram suam in aqua, dixit "O quas acceptas tibias et quam pulchram barbam et quam magna cornua habeo! Et lupus me fugat! Amodo resistam ei et nullam ei dabo potestatem ex me." Lupus autem silenter auscultabat omnia verba retro eum; infigans autem fortiter dentes in hirci coram,¹ dixit "Quid² hoc est quod loqueris, frater hirci?" Hircus autem, ut sensit se captum, ait "O domine mi lupe, peto³ misericordiam et agnosco culpam, quia hircus, postquam potat, quod non debet parabolare⁴ vult." At lupus non pepercit, sed devoravit illum.

Monet autem hec fabula infirmos ac pauperes ne insurgant ultra contra fortes et potentes.

Herv. II 278 sq., nr. xxxii; Stein. nr. 6.

¹ coram cod. ² Quid—ait *Steinhöwel*, om. cod. ³ peto misericordiam et
Stein., tantum mercede cod. ⁴ parabole cod.

696

LVPVS ET ASINVS

Consilium autem eius non deberet quisquam credere, qui ei mala inferre vult.¹ Unde audi fabulam.

Lupus obviavit asino. Cui ait "O frater asine, famem habeo, et ideo", inquit, "comedam te." Cui asinus: "Ut placuerit, ita facies. Nam tuum est imperare, et michi est voluntati tue optemperare. Si enim me comederis, ex magno labore me liberabis. Ego enim ex torculari vinum, ex area annonam, ex silva ligna, ex montibus lapides ad domus construendas defero, et ex molendino annonam fero, et, ut breviter concludam, omne onus et omnis labor super me est. Ideoque, ve² diei in qua natus sum! Set exoro ut ex una re obaudias me. Nolo ut in via comedas me, quia timeo verecundiam. Si enim hic me comederis, vicinis³ videntibus ac dominis meis, dicent 'Quomodo asellus noster permisit et laxavit se devorari a lupo?' Rogo itaque ut audias meum consilium. Eamus in silvam et faciamus ex viridibus lignis robustas retortas, et liga me per pectus quasi servum, et ego te ligabo per collum quasi dominum; et ita perduc me ad inferiora silve, et ibi me comede pacifice et suaviter." Ad hoc lupus, non cognoscens dolum, ait "Ut dicis, ita faciamus." Et abierunt, et fortissimas retortas fecerunt: lupus torquebat, asinus apponebat. Lupus ligavit asinum per pectus, et asinus lupum per collum. Tunc asinus ait "Eamus", inquit, "ubi vis." Respondit lupus "Ostende tu in quam viam." Asinus ad hoc: "Libenter faciam." Tunc cepit ire asinus ad domum domini sui. At lupus, ut vidit vicum, dixit "Non per viam pergimus rectam." Asinus respondit "Noli hoc dicere, domine, quia, si placet tibi, recta est via." Lupus, ut agnovit fraudem, cepit gradare retro. At asinus cepit violenter trahere usque ad fores domini sui. Exiens autem dominus ac cuncta familia percusserunt lupum usque ad mortem. Unus autem, volens percutere lupum in cerebro cum securi, incidit vinculum, et ita lupus solutus fugam petiit in montem. Asinus autem introivit in

atrium domini sui. Tunc turbatus asinus pre timore quem habuerat et pre gaudio quod habebat, cepit magnas voces emittere. Lupus autem stans in monte,¹ contradicebat: "Certe non tanta folleas,² ut amplius me colligas".

Docet hec fabula ne facile credamus cui mala ingerere⁶ desideramus, ac semel decepti fortiter postea⁷ provideamus.

Herv. II 279 sq., nr. xxxiii; Stein. nr. 7.

¹ vult om. cod. ² ne cod. ³ vicinius cod. ⁴ in montem cod.
⁵ folias cod. ⁶ male interrogare cod., corr. Herv. ⁷ non postea cod.

697

SERPENS ADMONITOR

Quod non facile expectes credere ei, cui mala¹ ingeris. Unde audi fabulam.

Agricola ibat serere agrum. Cum autem iret per viam conculcavit serpentem acriter, dixitque ei serpens "Conculcasti me, O amice, male nichil lesus a me. Dico autem tibi, ne credas cui malum facis." Et abiit agricola viam suam, parvipendens hec. Sequenti autem anno, cum agricola carperet eandem viam, ait ei serpens "Quo vadis, O amice?" Agricola respondit "Agrum serere." Et serpens: "Cave ne irriguum agrum seras, quia multe pluvie hoc anno erunt, et que seminata fuerint in terra aquosa peribunt. Verumptamen, cui male facis ne credas." Et agricola abiit; estimans dolum, seminavit in aquosam tellurem. Ipso autem anno fuerunt pluvie magne et semina aquose terre perierunt, et nichil habuit homo. Item sequenti anno, cum iret per eandem viam agricola agrum seminare, dixit ei serpens "Ubi pergis, O amice?" Agricola respondit "Agrum serere." At serpens: "Vide ne arentem seras humum, quia estas magna hoc anno erit, et que seminata fuerint in agrum aridum, morientur. Verumptamen, cui malum facis ne credas." Agricola autem, estimans fraudem, seminavit in agro arido. Fuitque in illo anno magna estas, et semina terre perierunt aride, et nichil annone habuit homo. Alio autem anno, cum similiter iret per viam agricola ut agrum sereret, dixit ei serpens "Quo iteras, O amice?" Agricola respondit "Serere agrum." At serpens: "In commune", inquit, "solum semina, ita quod nec minus sit aquosum nec valde aridum, sed ex utroque temperatum, quia tempus valde erit temperatum. Cui autem male facis ne credas." Abiit agricola, et fecit sicut dixit ei serpens. Exiitque illo anno aurarum temperies congrua, et homo habuit satis annonam. Cum autem reverteretur agricola de agro, ait ei serpens "Fac, amice mi; venerunt tibi cuncta que predixi?" Et agricola: "Venerunt",² inquit, "et ideo gratias ago." Serpens dixit "Volo", inquit, "aliquam remunerationem." Agricola respondit "Qualem ergo vis retributionem?"³ Serpens dixit "Nullam aliam, nisi ut crastina die mittas ad me unicum filium tuum cum vase fictili pleno lacte;" et ostendens⁴ foramen, "Ad istud", inquit, "pone illum." Addiditque hec: "Tamen provide, sicut frequenter dixi, ut cui malum facis

ne credas." Abiit agricola, et die crastina direxit unicum filium suum, sicut promiserat. Et deposuit vas ante foramen plenum lacte. Protinus ergo serpens percussit puerum, et mortuus est. Veniens autem pater eius ad serpentem ait illi "Illusisti", inquit, "me, et interfecisti filium meum dolose." At serpens de alta rupe talia infit: "Non", inquit, "dolose egi,⁵ quia tu lesisti me sine causa, et nichil emendasti. Ego autem semper dixi tibi, ut cui malum facis ne credas."

Docet hec fabula non leviter accomodare fidem his quibus male facis.

Herv. II 280 sq., nr. xxxiv; Stein. nr. 8.

¹ expectat—male *cod.* ² venerunt *Stein.*, fecerunt *cod. apud Herv.* ³ retri-
butionem *Stein.*, -butricem *cod. teste Herv.* ⁴ ostendens ei foramen *Stein.*,
ostendam *f. cod. teste Herv.* ⁵ egisset *cod.*

698

LVPVS PISCATOR

Si quis lesus fuerit ab aliquo, non debet presumere vindictam lingue, id est detractiones (*et*) blasphemias, quia inhonesta est huiusmodi vindicta. Unde audi fabulam.

Vulpes comedebat piscem iuxta flumen. Lupus autem, cum esset secus locum et esuriret, poscebat partem ab ea. Tunc vulpes: "Non enim congruit ut tu comedas reliquias mee mense. Non enim faciat Deus aliquando tam curtum iudicium. Sed dabo tibi consilium: vade et affer vas quod vulgo panarium vocatur, et docebo te artem piscandi, et quando esurieris capies pisces et manducabis." Abiens autem lupus ad vicum furatus est panarium et attulit vulpi. Vulpes autem ligavit ad caudam lupi valde panarium, et dixit ei "Vade per aquam trahendo panarium, et ego retro vado summovendo pisces." Lupus autem trahebat per flumen panarium, et vulpes caute mittebat lapides. Cum autem plenum esset, ait lupus "Nequeo me movere neque panarium trahere." Et vulpes ad hec: "Gratias refero quia video te strenuum in arte piscandi. Set surgam, et ibo querere adiutorium ad extrahendos pisces de panario vel de flumine". Tunc surgens abiit ad vicum, et dixit hominibus "Quid statis?" Quid facitis? Ecce lupus, qui oves, agnos et omnis bestias vestras comedit, de flumine vestro eciam pisces vestros abstrahit." Tunc omnes cum gladiis et fustibus et canibus ierunt ad lupum, et usque ad mortem vulneraverunt. Lupus autem, tirando fortiter, cauda rupta evasit curtus.

Leo autem, qui rex erat bestiarum, illis diebus erat infra provinciam, habens torciones et dolores ventris. Et ibant omnes bestie ad visitandum et consolandum eum; inter quas accessit lupus et ait "O domine mi rex, ego servus tuus circumvivi totam provinciam propter medicinam, et nichil amplius reperi nisi tamen hoc, quia in ista provincia moratur vulpes superba et callida, habens magnam medicinam infra se ipsam. Hec si dignaverit venire ad te, voca eam ad consilium et erue pellem ab ea, ita tamen ut

viva vadat ipsa; et statim sanus eris." Vulpes habebat foveam in ipsa rupe iuxta ubi morabatur leo, et diligenter auscultabat hic¹ omnia. Cum autem recessisset lupus, abiit vulpes et volutavit se in volutabro luti. Et venit ante leonem et ait "Salvus sis, mi rex". Et leo ait "Sis salva; sed accede huc ut osculer te, et dicam tibi aliquid mei secreti consilii." Ad hec vulpes respondit "Cernis, domine mi, quia ex velocitate itineris sum sordida ex luto et stercorebus coinquinata, et vereor ne ob fetorem pessimum vexentur viscera tua, si propius² accessero. Sed postquam balneavero me ac pectenavero, veniam ante conspectum domini mei regis. Set antequam discedam,³ dicam causam pro qua veni. Ego ancilla tua circumivi totum fere prope mundum pro medicina, et nichil amplius valui⁴ discere, nisi tantum hoc quod indicavit mihi quidam medicus Grecus, qui est in ista provincia: lupus magnus, curtus, qui propter medicinam amisit caudam, quia valde medicinam fertur habere, hic si venerit, voca eum ad consilium, et extende pedes tuos pulcherrimos super eum, et exue pellem tum suam totam, nisi hoc solummodo, quod in capite et in pedibus gestat, ita tamen caute ut vivus⁵ evadat; et, dum calida erit pellis, involve tuum ventrem et recipies sanitatem." Et hec dicens recessit. Statim igitur lupus ante leonem venit, vocavitque eum leo statim ad consilium, et extendit pedes suos tulitque totam pellem corporis, excepto capite et pedibus, et involvit ventrem interdum calida. Musce autem et vespe et crabrones ceperunt comedere carnes eius et aculeis stimulare. Cum autem velociter fugeret, vulpes stans in alta rupe clamabat cum risu: "Quis es tu qui pergis deorsum per pratum, gantos in manibus et capellum in capite gestans? Audi quid dicam: quando pergis per domum, benedic de domino, et quando pergis per curtem, benedic de omnibus. Et si nec bene nec male de omnibus, dimitte stare."

Herv. II 282 sq., nr. xxxv et xxxva; Stein. nr. 9.

¹ malim hec ² proprius cod. ³ descendam cod. ⁴ valuit cod.
⁵ vinis cod.

699

LVPI INFORTVNIVM

Multi altiora se querunt et fortiora scrutantur, et ultra suum gradum ascendentes alta petunt et deliciosa querunt; set quo¹ altius ascendunt, frequenter deterius labuntur. Unde audi fabulam.

Lupus, surgens summo diluculo de cubili suo, cum extenderet pedes, ait "Gratias ago Deo, quia in hac die dignitatibus saciabor, ut mihi modo demonstravit pes posterior." Et, dum iret per viam, invenit adipem integrum qui ceciderat iterantibus, et vertens illum ait "Non comedam ex te, quia motionem viscerum meorum faceres. Et quare comederem ex te? Hodie enim saciabor de dignitatibus, ut summo diluculo meus mihi pes posterior nunciavit." Et progrediens inde invenit corpus suis salitum ac

circum. Et vertens illud dixit "Non comedam ex te, quia sitim ingereres michi. Et quare comederem ex te, cum sciam me hodie de dignitatibus saciare?" Et discedens inde invenit equam pascentem cum pullo suo, et ait "Deo gratias! Ego autem sciebam quia hodie epulabor de dignitatibus." Et dixit ad equam "Certe, soror, pullum tuum comedam." Equa ait "Ut placuit, ita facies. Set die hesterna² iteranti michi in pede meo infixi est spina, quam oro ut prius educas, quia medicus es, et postea pullum comedes." At lupus, pergens ad pedem eque, volebat spinam trahere. Equa autem, percuciens eum in media fronte, agiliter cum pullo suo silvam peciit et liberata est. Lupus autem, ut agnovit spiritum, dixit "Nulla est michi cura ex hac iniuria, quia hodierna die ero siciatus." Et recedens inde cepit ire per viam, et invenit duos arietes preliantes in pratum. Et ait "Deo gratias! Modo siciabo me de dignitatibus." Et dixit eis "Vere, fratres, unum ex vobis comedam." At unus respondit "Ut placet, ita fac. Set prius iudica inter nos iudicium rectum. Hoc pratum fuit patribus nostris. Nos autem, ignorantes eum dividere, agimus prelium." At lupus: "Faciam ut vultis, si dixeritis modum." Unus aries ait "Audi, domine; sta, si placet, in medio prato, et ego ibo ad unum capud et alius ad alium, et qui prior erit ad te, illius sit, et alium comede." Et lupus ait "Ita facite." Et abeuntes ad capud prati arietes venerunt cum magno impetu velociter usque ad lupum, et pertuserunt eum ex utraque parte ita vehementer ut propriis stercoribus coinquinaretur. Et fractis costis abierunt semivivo relicto. Post aliquam autem moram, recuperato spiritu, dixit "Nec ex hac iniuria est michi cura, quia hodie ero siciatus." Et recedens inde invenit scropham cum porcellis suis pascentem. Et ait "Gloria tibi, domina. Ego enim sciebam quia hodie invenirem cibum delicatum." Et dixit ad scropham "Comedam ex porcellis tuis, soror mea." Respondit scropha "Ita facies, ubi placuerit; sed rogo ut ante baptizes eos, quia pagani sunt. Et tunc manducabis eos secundum voluntatem tuam." At lupus: "Ostende," inquit, "fontem." Tunc scropha duxit eum ad canalem, per quam influebat aqua in molidinum, et ait "Ecce fons sanctificatus." Et in summitate canalisis stans fingensque se esse prespiterum, voluit arripere porcellum, ut intingeret in aqua. Tunc scropha cum grunnitu oris vehementer inpegit lupum per mediam canalem, et vis aquarum rapuit eum usque³ ad rotam ligneam, et radii rote contriverunt vehementer membra eius, et vix aufugiens⁴ dixit "Non est michi multus dolor ex hac fraude, quia in hac die reperiam cibum delicatum." Transiens autem iuxta vicum, vidit capras stantes super clibanum, et dixit "Deo gratias rependo, quia video cibum michi ambulantem." Et cepit ire ad eas. Capre autem, ut viderunt lupum venientem absconderunt se in clibanum. Lupus autem veniens ante furnum ait "Avete, sorores, certe ex vobis comedam usque ad sicietatem." At illae dixerunt "Audi, domine. Nos autem ob⁵ nullam causam venimus huc, nisi ut missam audiremus, quam precamur ut cantes. Et postea egrediamur ad te,

et facies quod tibi placuerit." At ille, fingens se esse episcopum, cepit ante clibanum ululare magnis vocibus. Homines autem vicini, audientes lupum ululare, exierunt cum fustibus et canibus, et percusserunt eum usque ad mortem, ac canes eum volneraverunt. Et vix semivivus evasit. Tunc, veniens ad quandam arborem magnam, proiecit se sub ea, et cepit secum querere ac vehementer se ipsum increpare, ita fando: "O Deus, quanta mala die hodierna super me sunt iniecta! Set, ut recolo, magna ex parte mea est culpa. Unde hec michi tam superba mens, ut adipem respuerem, carnem porcinam ac salitam refutarem?" Addebat: "Quia pater meus non fuit medicus nec ego didici medicinam, et unde hoc michi, ut medicus essem, qui volui educere spinam de pede eque? Pater meus non fuit iudex, nec ego didici legem, et unde hoc michi ut vicarius essem, qui volui iudicare arietes? Pater meus non fuit prespiter, nec ego litteras didici, et unde hoc michi processit ut baptizarem porcellos? Pater meus non fuit clericus, et ego nullum ordinem ecclesiasticum habui, et unde hic mihi error ut episcopus videri appeterem,⁶ quia missam volebam canere et benedictionem dare?" Et oravit ita: "Domine Deus, utinam descenderet magnus gladius de celo et percuteret me valde." Homo autem, qui erat in arbore mundans eam, quando venit lupus subter eam, diligenter auscultabat omnia verba hec, et dum linisset planctum, homo iactavit securim et percussit lupum, ita fortiter ut volveretur super terram in similitudinem rote; et, cito surgens ac suspiciens in celum, deinde ad arborem, ait "O Deus, quam exaudibiles ibi habentur reliquie!" Et cursu agili, percussus et vulneratus, silvam petit humiliatus, qui ex ea exierat superbus.

Instruit hec fabula non velle dici quod non est, nec altiora et fortiora sequi, sed unumquemque gradu suo contentum.

Herv. II 284 sqq., nr. xxxvi; Stein. nr. 10.

¹ quo om. cod. ² externa cod. ³ eusque cod. ⁴ infugiens cod.
⁵ ab cod. ⁶ -et cod. teste Herv.

700

VENATOR ET ARATOR

Multi aliquando multa petunt arroganter in alienis domibus, que nequeunt habere in propriis, et plangunt quasi amissa illa que nunquam habuerunt. Unde audi fabulam.

Lepusculum persequabatur venator cum canibus. Et dum fugeret lepusculus, contigit ut transiret iuxta aratorem. Arator autem, percuciens eum cum baculo, abscondit sub sulco ac cooperuit humo. At post, a longe veniens, venator clamabat ad bubulcum "Vidisti, o arator, transire lepusculum?" Arator respondit "Nescio," inquit, "quid loqueris." Ad hec venator plangens ait "O quam bonus fuerat cum pipere!" Tunc bubulcus plangens ait, instigans boves cum stimulo: "Ite, quia optimus erit cum sale."

Monet hec fabula non querere¹ impossibilia in alienis locis, nec plangere hoc quasi amissum, quod non aliquando habuit quis.

Herr. II 286 sq., nr. xxxvii.

¹ quere *cod.*

701

CANIS, LUPVS, ET DOMINVS AVARVS

Dum frequenter familia non bene pascitur a patrefamilias, frequenter ipse senior patitur dampnum propter avariciam; et, dum aliquis excedere vult suam naturam, cadit aliquando in malum. Unde audi fabulam.

Dives quidam habebat magnum gregem ovium, et habebat canem qui cum eis morabatur ob defensionem luporum; set non eum pascebat propter avariciam. Unde quadam¹ die veniens lupulus ad canem ait ei: "Quare," inquit, "ita es attenuatus macie et prodendo famem periclitaris? Quia dominus tuus avarus est nimis. Set, si vis, dabo tibi consilium bonum." Canis respondit "Est michi necessitas bonorum consilium."² Lupus dixit "Ingrediar quidem³ inter agnos, et capiam unum ex eis et simulabo fugam. Tu autem persequeris me cicius. Antequam sis ad me, proñice te, quasi cadens et non valens me persequi pro fame et debilitatione corporis. Tunc pastores et cuncta familia, videntes hec, dicent 'Certe, si canis noster abundanter sumeret cibaria, lupus non portaret agniculum nostrum, nec pellem integram.' Tunc, estimo, accipies satis cibum." Et canis dixit "Fac ut dicis." Tunc lupus, ingrediens inter agnos et accipiens unum, simulavit fugam. Canis autem insequabatur eum cicius. Set antequam perveniret ad eum, iactavit se in terra, quasi non valens esset sequi eum pre magnitudine famis. Tunc pastores et cuncta familia dicebant "In veritate, si dominus noster pavisset hunc pane, lupus non tulisset agnum nostrum, nec portasset pellem integram." Audiens autem hec, dominus, fingens se iratum, plenus rubore ac verecundia, ait "Maledicat eum Deus qui ei cibum debuerat dare," culpans familiam suam. "Sed amodo," inquit, "date ei cibum." Et tunc ceperunt ei dare iustarium et panem ex furfure frumenti. Et canis cepit recipere vires. Post paucos autem dies iterum veniens lupus ad canem dixit: "Bonum," inquit, "consilium tibi, frater mi, dedi." Canis respondit: "Necessarium mihi," inquit, "erat illud." Lupus ait "Si vis, dabo tibi melius." Canis dixit "Audiam illud." Lupus ait "Ingrediar nunc inter agnos, et tollens agnum similabo fugam. Tunc autem tu, insequens me valide, vade usque ad me et percute me cum pectore tuo, leviter tamen, et tunc proñice te in terram, quasi non valens surgere pre debilitatione corporis tui. Videntes autem hoc, pastores dicent 'Vere, si pleniter acciperet escam canis noster, lupus non tolleret agnum nostrum nec pergeret vivus'". Tunc canis: "Timeo," inquit, "dominum meum valde, qui dat mihi escam, tamen non usque ad sacietatem. Quid vis fac, ut dicis." Tunc lupus tollens agniculum pinguiissimum petebat fugam, et

canis perniciousiter sequebatur eum usque dum percuteret cum pectore fortiter, et proiecit se in terram, quasi non valens superare eum pre fame et macie corporis. Tunc pastores et omnis familia clamabant "Certe canis noster si secundum voluntatem suam acciperet victum, non comederet lupus agnum nostrum pinguem, nec ambularet vivus." Audiens autem paterfamilias, plenus ira et furore, dixit "Abundanter cibate eum post hac die." Et post modum dabatur ei ius cum¹ carne cocta et panis de mundo tritico. Et ita paucos inter dies plenam recepit fortitudinem post damnum videlicet domini sui. Post hec autem veniens lupus ad eum dixit ei "Optimum dedi tibi consilium, frater." Canis respondit: "Optimum," inquit: "et michi erat necessarium et tibi congruum." Et lupus ait "Ergo introibo inter multones et portabo unum ex eis pro mercede mea." Canis dixit "Accepisti mercedem tuam; nam duos ex agnis domini mei comedisti." Lupus dixit "Faciam, si placet, ita." Canis ait "Nolo ut facias; nam si feceris, iuro tibi per meam vitam, vivus non ibis." Audiens hoc, lupus dixit "Da ergo consilium quid agam, quia fame pereor." Canis dixit "Diu est² quod cecidit unus, clavatura scilicet, paries³ ex cellario domini mei, ubi est panis habunde nimis munda, et ubi sunt carnes suille in sale, et ubi sunt vasa vinaria plena vino. Vade ergo hac nocte ibi et sacia te optime." Lupus dixit "Dolose hec dicis, quia, si introiero, mox nunciabis domino tuo ac familie, et interficient me." Canis vovit ei fidem suam, quod non faceret: "Non enim ex divitiis domini mei mihi aliquid est commissum, nisi tantum sole oves, et ideo non prodam te." Tunc lupus, nocte facta, perrexit et introivit in cellarium, et comedit abundanter panem et carnem pinguis-
simam. Deinde, trahens vinum de vase vinario, bibit et inebriatus est. Tunc dixit ad se ipsum: "Villani," inquit, "saturati et inebrii, cantant canções suas. Et ego cur canções meas non canto, cum sim satur?" Cantare et tunc cepit. Et emittens semel vocem, audierunt canes et ceperunt latrare. Et emittens secundam, audierunt homines et dixerunt "Lupus est hic prope." Deinde terciam emittens vocem, dixerunt "In cellario est." Et abierunt et occiderunt eum.

Castigat hec fabula divites, potentes ac seniores, ut suas mansionatas pascant.

Herv. II 287 sqq., nr. xxxix; Stein. 12

¹ cadam *cod.*

² malim consiliorum

⁴ iuscum carne *cod.*, iuscum (de) c. *Herv.*

Herv.

³ ingrediebar quid *cod.*, *corr. Herv.*

⁵ suppl. *Herv.*

⁶ panis *cod.*, *corr.*

CANIS IN PRAESAEPPIO

Sunt plures qui hoc invident aliis quod ipsi habere nequeunt, et quamvis ipsis non prosit, tamen alios impediunt. De hoc audi fabulam.

Canis impius iacebat in presepe quod erat plenum feno. Et venientes boves ut comederent non sinebat, ore patulo¹ suos dentes ostendens. Tunc boves dixerunt ei "Inique agis, naturam invidens in nobis quam tu non habes. Non enim tua est natura ut comedas fenum, et vetas tamen nobis illud comedere." Similiter, cum teneret os in suo ore; non valens illud rodere, non tamen dimittebat alteri cani ut illud roderet.

Monstrat hec fabula non facile posse vitari invidiam; cum difficultate tamen vitatur, sed quiescere nescit.

Steinhöwel, fab. extrav. nr. 11, fol. 166^b; vide eius librum fabularum denuo impressum, curante H. Oesterley, in "Bibliothek des Litterarischen Vereins in Stuttgart", vol. cxvii (1873), p. 217.

¹ patulos Stein.

TRES FILII HEREDITATEM DIVIDENTES

Sunt plures qui pro vanitatibus statuunt placita adeuntque iudices contentiones et lites desiderando. De hoc audi fabulam.

Quidam homo habuit tres filios, moriturus autem dimisit eis suas possessiones, scilicet pirum unam, hircum et molendinum. Ipso autem patre sepulto, dixerunt filii "Petamus iudicem, ut dividat nobis hereditatem nostram." Et dixerunt "Audi, domine iudex, pater noster nuper obiit et dimisit nobis suas hereditates, ut eas equaliter divideremus." Iudex quesivit quae essent hereditates. At illi dixerunt "Arbor una, pirus scilicet, hircus et molendinum." Iudex ait "Quomodo ergo dimisit vobis pirum?" At illi dixerunt "Precepit nobis quod tales faceremus partes ut nullus plus haberet quam alter." Iudex ait "Quomodo ergo dividetis pirum?" Maior frater dixit: "Ego," inquit, "accipiam ex piro omne quod habet rectum et tortum." Secundus frater dixit "Et ego accipiam de piro omne quod habet viride et siccum." Tertius frater dixit "Et ego accipiam ex piro cunctas radices cum tota columna et omnibus ramis." Iudex dixit "Quis ergo habebit amplius? Certe nec ego nec aliquis alter potest intelligere, quis ex vobis plus minusve habeat. Quicumque ergo ex vobis valuerit dicere, quis habeat ex vobis maiorem partem, illi sit tota arbor pirus." Adhuc iudex: "Hircum ergo quomodo divisit pater vester?" At illi dixerunt "Hoc statuit de hirco, ut illi daretur qui eum ex nobis maiorem orare potuisset." Tunc

maior frater oravit ita dicens: "Placuisset Deo, ut iste hircus modo tam magnus esset, ut sitiens valeret bibere omnem aquam que est in mari, et omnem illum que est subtus celum, et non esset medius satius." Secundus frater dixit "Estimo quod meus erit hircus, quia maiorem eum orabo"; et oravit ita: "Vtinam esset omne linum, cuncta canabs ac tota lana modo simul in unum filum contacte, et iste hircus esset tam vastus, ut illo filo circumcingi non posset eius tibia." Tertius frater ait "Cogito quod meus erit hircus, quia prolixior eum orabo"; et oravit ita: "Utinam placeret Deo, quod modo esset aquila magna, que volaret usque ad celum et respirationem ad quatuor partes orbis, et tantum teneret iste hircus in latitudine, longitudine et altitudine, quantum ipsa aquila videre poterat." Iudex ait "Quis ergo maiorem oravit hircum ex vobis? Certe nec ego nec aliquis valet enarrare. Sit ergo illi hircus, qui ex vobis hoc dicere sciat veraciter. Sed molendinum quomodo pater vester dividi voluit?" At illi responderunt "De molendino ita ordinavit pater noster, ut daretur illi, qui apud amicos et cognatos nugator probaretur." Tunc senior ait "Ego ita sum nugax, quod modo plures sunt anni quibus iaceo in domo magna. Et per unum tantum foramen stillat super aurem meam stillicidium quod ita meas incidit capitis venas, dissolvitque nervos et ossa confregit et cerebrum putrefecit, ut iam per aliam aurem exiat. Ego autem ita tepidus sum, ut non valeam surgere de lecto nec vertere me in aliam partem, nec caput declinare pre nimia nugacitate." Secundus frater dixit "Meum erit, ut estimo, molendinum, quia plus sum nugax. Nam si ieiunavero diebus quindecim, vel toto mense, et accessero mensam habunde optimis cibis refertam, nequeo aliquid mittere in os meum pre nimia nugacitate, nisi alii vi aperiant os meum et cibum imponant." Ait tertius "Ut cogito meum erit molendinum, quia plus sum tepidus. Ego enim si sustinuero sitim usque ad mortem et stetero in aqua usque ad mentum, ante moriar ibi quam inclinem caput saltem ut unam bibam guttulam, nisi quis per vim aperiat mihi labia et aquam iniecerit." Iudex ait "Vos ignoratis, et ego non intelligo, nec quisquam alter, quis ex vobis sit nugacior." Et ita abierunt absque ulla diffinitione.

Monet illa fabula nec vane nec leviter adeundos iudices in causis profanis que iudicio diffiniri non queunt, ne sine affectu abeant cum irrisione audientium, sicut his tribus fratribus contigit.

Steinhöwel nr. xiii; Herv. II 291 sq.

VVLPECVLA SVB LVPI TVTELA

Sunt multi qui antea volunt esse magistri quam discipuli, et volunt docere priusquam addiscant. Et dum maiores, fortiores ac sapientiores se imitari volunt, frequenter labuntur in malum. De hoc audi fabulam.

Vulpes iens ad lupum dixit ei "Rogo te, dominum meum, ut ex sacro fonte laves filium meum ac ei sis patrinus." "Libens faciam," ait lupus. Postquam lotus est, nomen ei Benedictulus datur. Dixitque post menses aliquot matri Benedictuli lupus "Rogo te, soror mea, ut mihi dimittas filiolum meum Benedictulum, ut illum nutriam et ex artibus meis eum doceam, ut se melius posset enutrire; tibi namque multi sunt filii, quos non nisi cum magno labore alere potes." Vulpis ait "Domine mi, ut libet, ita fac. Ago insuper gratias, quia memor es mei." Tunc lupus, assumens secum filiolum suum Benedictulum, ivit nocte ad caulas ovium, ut aliquid prede caperet, et non potuit. Summo autem diluculo subiens in montem altum, qui erat positus supra vicum, dixit Benedictulo filiolo suo "Hodie fui ad caulas ovium, et non potui aliquid capere, et sum nunc valde fatigatus; nunc ergo dormiam parum; tu vigilans aspice quando egredientur bestie de vico in pascua, et tunc excitans voca me, ut capiamus aliquid." Cum autem dormisset lupus, circa matutinum Benedictulus excitans eum clamabat "Domine, domine!" Et lupus: "Quid vis, filiole?" Benedictulus: "Ecce," inquit, "porci egrediuntur in pascua." At lupus: "Nulla," inquit, "cura de porcis, quoniam setosi sunt et quando comedo eos faciunt tortiones mihi, et sete pungunt fauces meas, sepeque manent infixae." Circa primam vero horam Benedictulus clamabat "Domine, domine!" Et lupus "Quid habes?" inquit. "Oves et vacce egrediuntur in pascua." Lupus respondit "Non michi est aliqua cura, quia canes rapacissimi atque fortissimi pergunt cum eis, qui statim ubi vident me insequuntur et cupiunt occidere. Nam et pastores habent villani mihi infestos, qui me videntes a longe sequuntur cum clamore." Circa terciam vero Benedictulus clamabat "Domine, domine!" At lupus: "Quid vis, filiole?" Benedictulus ait "Ecce," inquit, "eque egrediuntur in pascuis." Lupus ait "Aspice, filiole, ubi pergant." Benedictulus aspiciens ait "Ingrediuntur in pratum quod est iuxta silvam, suntque in eo plures alni." Tunc surgens lupus ingressus est in silvam caute, ut a nemine videretur, et ivit per coopertum usque ad equas, capiensque unam pinguissimam ad nares statim necavit eam, et saturatus est ex ea ipse et Benedictulus filius suus. Statim autem Benedictulus accedens ad lupum dixit "Vale, pater, si quid velis precipere, facito; ego explebo mandatum. Ego pergam ad matrem; nam valde sum sapiens, nec ampliori studio nunc opus est." Lupus ait "Nolo, fili, ut pergas; timeo namque te penitutum, si pergis." Et Benedictulus ait "Pater, dum que me scire opus est sciam, non amplius manebo." Tunc lupus: "Dum aliud non volueris, vade in pace, sed penitebis. Matrem attamen tuam mea pro parte saluta." Et surgens abiit ad matrem suam. Videns autem eum mater sua ait "Quare tam cito venis?" Benedictulus ait "Quia nimis sum doctus, et sapientia tam clarus existo, ut queam enutrire non solum me et te, sed etiam omnes filios tuos sine ullo labore." Mater ait "Vnde ergo tam cito

tua sapientia?" At ille: "Non tibi," inquit, "sit cura requirendi, sed surgens sequere me." Et surgens sequebatur mater filium. At ille, ut viderat lupum facientem, perrexit ad caulas ovium nocte, ut caperet aliquid, et non potuit. Ante lucem autem ascendens in montem altum, qui erat positus supra vicum, ait ad matrem: "Nocte," inquit, "fui ad caulas ovium et non potui aliquid capere, et factus sum lassus. Modo ergo dormiam aliquid, et tu vigilans aspice quando bestie egrediuntur ex vico in pascuis, et mox ut videris, excita me, et tunc videbis quid ego sciam; ibi namque sapientiam meam probabo." Circa matutinum igitur, cepit clamare vulpis ad filium Benedictulum "Fili, fili!" At ille: "Quid vis, mater?" At mater: "Ecce, fili, porci egrediuntur in pascua." At Benedictulus: "De porcis," inquit, "nulla cura; nam pleni sunt setis, et comedentibus faciunt tortiones; non nunquam etiam manent infixi faucibus." Circa primam denique mater iterum dicebat "Benedictule, Benedictule, fili mi!" At ille: "Cur me inquietas, mater?" Mater ait "Armenta boum egrediuntur in pascuis." Benedictulus ait "Non mihi est cura de armentis, quia pastores iniqui apud eos sunt, habentes canes rapacissimos ac maximos, qui, statim ut vident me, persequuntur ac clamant, cupientes me mactare." Circa horam vero tertiam clamabat vulpis dicens "Fili, fili mi, Benedictule!" At ille: "Mater, quid vis?" At illa: "Ecce," inquit, "eque egrediuntur in pascuis." Ad hec Benedictulus: "Aspice," inquit, "O mater, quo pergant." Aspiciens autem vulpis dixit ei "Ingrediuntur," inquit, "in prata que sunt iuxta silvam posita." Tunc surgens Benedictulus ait matri "Sta tu hic in supercilio montis, et aspice quid agam, et poteris veraciter probare meam sapientiam meumque ingenium." Et surgens ingressus est clam in silvam ut a nemine videretur, ivitque occulte usque ad locum ubi eque pascebantur. Capiensque unam pinguissimam ad nares, cogitavit eam sine malo extinguere. Equa autem, quasi nihil ponderis gereret, Benedictulum elevans, cepit agiler curre ad pastores, gestans eum dentibus infixum naribus ad pastores. Videns autem hec mater de summitate montis cepit clamare voce magna "O fili, fili, Benedictule, demitte equam et veni. Veni modo, dimitte equam." Ille autem nequibat dimittere equam. Nam dentes acuti nimium eius naribus fuerunt infixi. Cumque videret vulpis accurrentes pastores et intellexeret in quem finem tenderent, includens palmas coepit cum fletu clamare "Heu mihi! fili mi, heu mihi! quia tam cito de scolis redisti. Ecce peribis, et me miseram matrem relinquis. Nam debuisti credere dictis lupi patris tui." Et ita Benedictulus superbus captus a pastoribus est et mactatus, pelle abstracta.

Monet hec fabula ne quis ante iactet se magistrum quam didicerit esse discipulus, nec antea velit docere quam discat, nec superbe velle imitari fortiores ac sapientiores se.

CANIS, LUPVS, ET ARIES

Sepe dolosi. insipientes, et infirmi student decipere sapientes et fortes sed aliquando corrumpunt in malum. De hoc audi fabulam.

Quidam paterfamilias habebat magnum gregem ovium, morabaturque cum ipsis pro custodia canis maximus atque ferocissimus, qui suo latratu lupos terreret et visu fugaret. Ob hoc nullus audebat gregem accedere lupos. Cumque multis annis vixisset, tandem moritur. Turbati pastores conferentes adinvicem dicebant "Quid faciemus, quia canis noster mortuus est? Modo ergo venient lupi, et dissipabunt gregem nostrum." Audiens autem hec quidam aries superbus ait pastoribus "Audite sanum consilium; auferte a me lanam ac cornua abscindite, meque canis pelle induite mortui; et omnes lupos visu terrebo." Cumque ita egissent pastores, venientes lupi more solito, statim ut viderunt arietem a longe pelle canis indutum, fugierunt pre nimio timore. Quadam autem die una venit lupo valde famelicus, tulitque agnum ac fugit. Aries autem insequabatur eum instantius. Cumque lupo respiciens videret ipsum insequentem, a propriis stercorebus est inquinatus cepitque velocius fugere, et aries eum persequi instantius. Intuensque eum lupo agiler venientem, iterum a propriis stercorebus est inquinatus. Denuo autem intuens lupo, iam iamque videns comprehendi se ab ariete, pre valido timore iam vice tertia propriis fecibus fortiter est pollutus. Cumque instantius fugeret lupo, consulens sue vite, et aries insequeretur, casu evenit iuxta viam spine posite pellem canis scinderent, qua aries erat indutus, subitoque ovina pellis apparuit. Videns hoc lupo dolum intellexit ac insiliens in eum ac capiens interrogavit eum ita: "Quis," inquit, "es tu?" Aries, non valens negare iam quod erat, ait "Aries sum." At lupo: "Et quare me terruisti?" Aries respondit "Per iocum faciebam." Ad hec lupo: "Sequere me, et ostendam tibi hunc iocum." Et ducens eum ad primum locum, ubi pre timore nimio se sterco-raverat, ait ei: "Estne," inquit, "hoc iocus?" Ac ducens eum ad secundum locum ubi se similiter coinquinaverat, dixit ei similiter: "Et hoc," inquit, "est iocus?" Iterumque duxit eum ad tertium locum, ubi fuerat stercoreatus. Ait ei: "Est," inquit, "et hoc iocus?" Statimque trucidavit eum et comedit.

Docet hec fabula insipientes ac infirmos ne temere presumant per dolum decipere sapientes ac fortes.

Steinhöwel nr. xv; Herv. II 296 sq.

HOMVNCIO, LEO ET FILIVS EIVS

Sunt multi homines obaudientes parentes suos nec recipientes eorum doctrinam nec attendentes eorum castigationem. Ob hoc cadunt aliquando in interitum. De hoc audi fabulam.

Homuncio quidam morabatur in loco deserto, de labore manuum suarum vivens, arbores truncando ac agros seminibus serendo. Leo autem peragrans conculcabat plantas, evellebat ac destruebat ipsa semina. Tunc homuncio posuit insidias, tendens plurimos laqueos. Videns autem leo quod non poterat resistere ei, assumens filium suum, qui adhuc parvulus erat catulus, ivit ad aliam regionem. Postquam autem ipse catulus factus est leo fortissimus, ait ad patrem suum: "Sumusne," inquit, "de ista regione nativi, an de alio regno huc venientes hospites et peregrini?" Pater eius respondens ei inquit "Nos non sumus de hoc regno nativi; de alia provincia huc venimus, fugientes insidias homuncionis." Et leunculus admirans ait "Quis est ille homuncio qui leones terret?" Leo respondit "Nequaquam est ita magnus nec tam fortis ut nos, sed est nimis ingeniosus." Leunculus dixit "Per caput meum et per animam meam, non ita agam ut dicis, sed ulciscar nostras contumelias." Leo respondit "Scito te penitendum, si ieris." Leunculus autem, parvipendens hec, ivit ad homuncionem. Dum autem ivit per viam, repperit equum pascentem cum dorso exarato et costis scissis, et ait ad eum: "Quis," inquit, "hanc tibi fecit iniuriam?" Equus respondit "Homuncio ligat me cum diversis vinculis, ferreis scilicet ac lineis et corrigiis, et ascendens in dorsum meum per diversa discurrit, et ita dorsum meum exarat et costas scindit ac usque ad necem frangit." Leunculus dixit "Ergo bestia es tu patris mei?" Equus ait "Non solum patris tui, sed etiam tui." Leunculus ait "Per meum caput, ego ulciscar iniurias tuas." Dum autem inde abiret, invenit bovem valde percussum et stimulatam usque ad mortem pascentem, et ait: "Quis hanc," inquit, "tibi fecit contumeliam?" Bos respondit "Homuncio ligat me cum fortissimis loris et facit me terram scindere, petras traicere, aculeans me ac percutiens usque ad mortem." Leunculus inquit "Es tu ergo bestia patris mei?" Ad hec bos: "Non solum patris tui bestia sum, sed et tua." At leunculus: "O quanta mala facit homuncio. non solum mihi sed et meis! Per meam animam et meam barbam, ego vindicabo te." Et intuens vidit vestigia homuncionis impressa terre, et ait "Cuius est hoc vestigium?" Bos ait "Homuncionis." Tunc leunculus, expandens palmam suam super vestigium, dixit "Homuncio tam parvum habet pedem et tanta mala agit?" Et ait ad bovem "Ostende ergo mihi homuncionem." Bos ait: "Ecce," inquit, "adest." Et suspiciens leunculus vidit homuncionem in excelso monte positum, tenentem in manu fossorium, fodientem terram ac serentem. Tunc leunculus dixit ad eum "O homuncio, quanta et quam diversa gessisti mala in me et in patrem meum et in bestias nostras, quarum nos reges sumus! Iam ergo fac mihi iusticiam." Homuncio autem, ostendens ei baculum et securim, simul cum cultello, ait ei "Iuro tibi per Deum qui me fecit et per animam patris mei, quia si ascenderis ad me, cum isto baculo mactabo carnes tuas, et cum ista securi incidam eas, et cum cultello isto excoriabo te." Leunculus ait "Veni ergo ad pa-

trem meum ut iudicet nos, quis rex est." Homuncio respondit "Iura ergo michi ut me non ledas usque ante presentiam patris tui, et ego iurabo tibi similiter, et ibo tecum usque presentiam patris tui." Et iuravit ei leunculus non eum lesurum, et econtra ipse leoni ne eum tangeret. Et ceperunt abire ad leonem. Homuncio autem dimittens viam rectam ibat per semitam in qua habebat tensos suos laqueos. Tunc leunculus ad homuncionem: "Sequar," inquit, "te per viam qua pergis." At homuncio ad leunculum: "Ut vis." Tunc leunculus pergebat post eum, et, dum iret, subito cecidit in unum laqueum, et obligati¹ sunt duo eius pedes valide. At ille clamans voce magna dicebat "Homuncio, homuncio, adiuva." Homuncio respondit "Quid habes?" Et leunculus: "Nescio qua res obligavit pedes meos priores, et rogo ut adiuves." Homuncio ait: "Iuravi," inquit, "tibi ut non te tangerem usque venirem ante patrem tuum, et ideo non possum iuvare." Tunc leunculus, secundum quod volebat, ambulabat cum duobus pedibus posterioribus. Et post paululum incidit in alterum laqueum, et fortiter alligati sunt duo pedes eius novissimi, et exclamavit voce valida: "Homuncio," inquit, "homuncio, succurre." Ast homuncio ait "Quid habes?" At leunculus ait "Ignoro que res stringit pedes meos novissimos, et nequeo me movere." Tunc homuncio, colligens baculum viridem ex silva, cepit eum percutere valide. Leunculus autem videns se captum dicebat "Homuncio, homuncio, miserere et parce et noli percutere caput, neque dorsum neque ventrem; sed percute aures meas que non audierunt vocem patris mei castigantis me, ne huc venirem, quia homuncio plures haberet artes. Et percute contra cor meum, quod non intellexit doctrinam patris mei docentis me ac dicentis: 'Scias te peniturum,' inquit, 'si ieris ad homuncionem'." Tunc homuncio, exaudiens eum, percussit ipsum per aures et contra cor eius usque ad mortem, et ita occidit.

Instruit hec fabula ut simus obedientes propriis parentibus, obsecundantes eorum doctrinis et monitis.

Steinhöwel nr. xvi; Herv. II 297 sqq.

¹ obligate Stein.

706a

Leo vadens per iter devium inveniens asinum antiquum et capillatum et totum dorsum habentem confractum. Cui dixit leo "Quale est nomen tuum?" Respondit asinus "Ego vocor asinus, servus tuus." Cui leo: "Quis hoc tibi fecit, quod video?" Respondit asinus "Dominus meus, homo, cui multa bona feci." Cui leo: "Mala bestia est homo." Ille leo postea inde procedens obviavit equo, qui ita macilentus erat quod vix stare poterat, et erant latera eius calcaribus confracta, musce comedebant dorsum eius. Cui leo: "Quod tibi nomen est?" Respondit equus "Vocor (*equus*), servus tuus fortissimus." Et leo: "Quis hoc tibi fecit?" Respondit

equus "Homo." Cui leo: "Homo est mala bestia." Et ait leo quod quereret hominem, donec inveniret. Et dum quoddam ibi nemus homo scindebat, et findebat ligna, cui dixit leo "Quod tibi nomen est?" Cui respondit homo ille "Mulier vocor." Et dixit leo "Et ubi est illa bestia que vocatur homo?" Cui ille respondit "Si iuvares me istud lignum findere, ego illum docebo te." Et accedens leo cepit illum iuvare, et ponens pattam suam in fixura et homo ex altera, et extraxit fortiter. Interim homo extrahit [sic] cuneum, et lignum revertitur ad se ipsum et sic retinuit leonem. Tunc homo clamavit ad mulierem ut deferret aquam calidam, et proiecit aquam bullientem et totum caput eius et dorsum combussit. Qui dimissis in ligno unguibus et pelle vix fugere potuit. Et clamans voce magna multos leones congregavit ibi. Quos videns homo in arborem ascendit, et leones volebant ascendere post ipsum. Et ille multum timuit. Tunc ille clamare cepit aquam calidam, et sic ille evasit. Aqua calida lacrimae sunt.

Ex promptuario exemplorum Parisino, a. 1322; vide infra ad f. 711a.

707

MILES ET ARMIGER MENDAX

Plures sunt homines qui cum tanta confidentia tam ingentia proferunt mendacia, ut aliis incredibilia putentur et ipsi semet sepe mentitos¹ fuisse confiteantur. De hoc audi fabulam.

Miles quidam² pergebat cum armigero suo per campos. Respiciens autem miles vidit vulpem et ait "O Deus, quam magnam video vulpem!" Intuens autem armiger eius ait ad eum "Mirarisne, domine, de hac vulpe? Per fidem quam tibi debeo, ego nuper fui in regione illa, in qua vidi vulpem maiorem bove." Miles ait "O quam facile fieri possent clamides optime ex earum pellibus, dum saltem fullones essent huius artis periti!" Dum autem pergerent et procedentes inciderent in varios sermones, ait miles "O Iupiter omnipotens, oro te, custodi nos hac die ab omni mendacio, et fac nos transire hunc fluvium absque corporis periculo, et perduc nos salvos in hospitium nobis optatum." Audiens hec armiger eius ait "Rogo te, domine, dic quid est hoc pro quo tam devote oras?" Miles respondit "Ignoras tu quod omnibus est notum? Numquid cito transituri sumus fluvium mirabilis virtutis? Quem scilicet, si quis eum transiturus ingressus fuerit qui hoc die mendacium dixerit, vivus non exhibit, sed absorptus peribit." Audiens hec armiger nimio terrore est perterritus. Dum autem euntes venissent ad quendam fluviolum, ait armiger "Domine, estne hoc flumen periculosum de quo dixisti?" Dominus ait "Adhuc longe sumus ab eo." Armiger ait "Propterea quero, quod illa vulpis de qua hodie dixi non erat maior de uno magno asino." Dominus ait: "Non," inquit, "est cura mihi de magnitudine vulpis illius." Et dum iterum pergerent, venerunt ad alium fluviolum et iterum interrogavit armiger, et

ait "O domine, estne hic fluvius de quo hodie dixeras?" Miles respondit "Minime." At armiger: "Ob hoc ego quero; nam hec vulpis de qua hodie tibi dixi non erat maior quam sit vitulus apud nos." Miles ait "Nequaquam est mihi cura de ista vulpe." Deinde venerunt ad alium fluviolum, et armiger interrogavit dicens "O domine, est autem ne ille fluvius de quo dudum dixeras?" Miles respondit "Nequaquam." Armiger ait "Ego ob hoc quero, quod vulpis ista de qua hodie dixeram non erat certe maior uno ariete de nostris." At miles ait "Nulla mihi cura de vulpe illa." Venientes autem circa vesperum ad magnum flumen, dixit armiger "Ut estimo, hoc est flumen, domine, de quo dudum dixeras." Miles respondit "Certe illud est." Armiger dixit, plenus timore ac rubore perfusus, "Confitebor tibi, domine, mendacium meum, et iuro tibi per vitam et caput meum, quia illa vulpis de qua dixi tibi non erat maior quam illa quam hodie vidimus." Tunc miles cum ioco et exprobratione ait ad eum "Et ego tibi iuro quod neque illa aqua peior est alia aqua."

Castigat hec fabula mendacia mentientium, quod sepe mendaces a sapientibus facete inducuntur ut sibi ipsis contradicant ore et revocent mendacia.

Steinhöwel nr. xvii; Herv. II 300 sq.

¹ ipsemet sepe mentitus *Stein.*, corr. *Herv.* ² Miles quidem *Stein.* In fine haec add. *Stein.*: finite sunt extravagantes antique, ascripte Esopo, nescio si vere vel fide.

708

SIMIA ET VRSVS

Simia habens fetum quam tenerrime diligebat; et fetus, ludens iuxta ursum ligatum cathena, captus est et comestus ab eo. Quod videns simia congregavit paleas iuxta ursum et combussit eum.

Docet nulli nocere nec facere malum, quia vicem recipiet in fine.

Herv. II 310, nr. xxvii.

709

CANIS ET DOMINVS INTERFECTVS

Canis quidam, interfecto domino suo ab inimico, custodiebat corpus, et panem sibi datum in curia asportabat et ponebat super os domini sui. Et videns inimicum, currens ad eum, quia dominum suum interfecerat. Servi mirantes invenerunt dominum mortuum, et illum *(inimicum)* ceperunt et suspenderunt devictum in campo a cane.

Et docet *nullos*¹ amplius quam canes esse fideles.

Herv. II 310, nr. xxviii.

¹ multo *cod.*

710

CANIS ET PVER IN FLVMINE

Canis quidam videns puerum ludentem iuxta ripam fluminis Iordani cadentem in fluvium. Canis, eum secutus natando, cum dentibus eripuit eum.

Docet homines sibi invicem debere patrare suffragia.

Herv. II 311, nr. xxix.

711

ARIES ET DOMINVS CALVVS

Aries nutritus instructus est cum disco hurtare.¹ Quadam vice² dominus, qui bene hauserat et erat calvus, amoto caputio, cepit dormire. Quod videns, aries cogitavit dominum suum ad hurtandum invitare, et hurtando interfecit eum.

Herv. II 311, nr. xxxi.

¹ *i.q. ital.* urtare ² *vicem cod.*

711a

Quidam homo calvus nutriebat arietem de pane suo et aqua, et ipsum t[ot]aliter instruxerat quod, quando aliquis homo inclinabat caput suum,

ad ipsum aries currebat cornibus erectis, ut rustaret cum eo. Quadam die accidit quod dominus suus sederet ad ignem, et dum hic sedens dormitaret et caput suum calvum dormitando inclinaret, aries videns ipsum putavit quod ipsum ad ludum revocaret, et currens percussit caput eius, et confregit cerebrum et proiecit in ignem. Et sic mortuus est.

Aries cuiuslibet hominis est caro suus. Qui dum rationem suam dormire cernit et ei inclinare, statim eam aggreditur; occidit aut per consensum aut per factum.

E cod. Parisino nov. acc. lat. 1718, anno 1522, cuius fabulas in lucem protulit K. Warnke in libro "Die Fabeln der Marie de France" (Bibliotheca Normannica VI, Halis Saxonum 1898) pp. lxiii sqq., nr. 6

712

LVPVS ET VVLVES FAMELICA

Lupus, inveniens vulpem famelicam, ait "Vade et aperi os tuum. Ibi est et cantat illa avis Philomena, et cadet in os tuum, et tunc eris mirabiliter satiatus." Qui vadens aperuit, et cecidit. Cui lupus "Non fecisti quod dixi." Respondit "Sic, sed certe *il ni a que plumes et paroles.*"

Sic in multis non sunt nisi verba.

Herv. II 311, nr. xxiii.

713

CICONIA INFIDELIS

Syconia cum alio masculo coivit, et cognita est a proprio masculo hoc fecisse. Qui congregans syconias quas potuit invenire, venerunt in campum et eam cum rostris interfecerunt.

Docet servare matrimonium.

Herv. II 312, nr. xxiv.

714

ARIES ET LVPVS

Aries erat in ovili cum ovibus, et aperto [h]ostio intravit lupus. Quo viso, ait aries "Dei odium habeat, [h]ostium qui debuit firmare." "Quid est hoc?" ait lupus, "dicitis propter me?" "Absit hoc, domine mi; sed ita potuisset intrasse alius."

Et hoc docet ad cautelam verborum.

Herv. II 312, nr. xxvi.

715

VVLVES ET SIMIA INFIRMA

Vulpes comedebat audoliam.¹ Ad quam veniens symia petebat ut daret ei, cum esset infirma et haberet plagam magnam. "Ostende," inquit

vulpes. Et simia, accipiens digitum vulpis, posuit in cullo suo. Et vulpis, senciens fetorem, ait "Sic² tu fecisti de cullo tuo plagam."

Contra illos qui accipiunt aliquando medicinas, ut habeant suas recreationes.

Herv. II 312, nr. xxxvii.

¹ *auctor quid voluerit vel quid scripserit nescio*

² *si—suo cod.*

716

MVS ET FILIA, GALLVS ET CATVS

Mus instruxit filiam suam ne exiret cavernam. Quae tamen exiit, et vidit gallum paleas cum pedibus removentem et clamantem plurimum. Timuit. Vidit etiam catum iuxta caminum ei lento gradu suaviter appropinquantem, et non expectans intravit cavernam tremens. Quoniam trementem¹ mater inueniens (*causam quaesivit*),² narravit quod viderat gallum quasi dyabolum, et catum quasi heremitam. Quae ait "Ne timeas illum qui videtur ita malus, sed cave ab illo qui videtur sanctus."

Et docet cavere ab hypocritis.

Herv. II 313, nr. xl.

¹ *tremente cod.*

² *causam q. suppl. Herv.*

716a

Quedam mus, dum haberet parvos mures, quadam die dixit ut exirent de nido suo et quererent sua pascua. Et exiens unus eorum vidit in medio domo gallum habentem in tibiis suis aculeos et in capite quasi galeam, et statim fugit; nam putabat quod esset miles armatus. Cui dixit mater sua "Illum militem noli timere, quod numquam male faciet tibi." Postea iterum exiit ut quereret pascua, et vidit in uno loco iuxta ignem cattum ita humiliter iacentem, quasi esset sanctus homo, et revertens mus dixit matri suae quod iacebat iuxta ignem sanctus hermita. Cui dixit sua (*mater*) "Ha, noli de cetero te ipsum illi credere, quod ille comedit patrem tuum et antecessores tuos."

Cattus ita humilis sunt ypocrite falsi et bonis insidiantes; per gallum intelliguntur homines communes, qui videntur mali, et tamen nulli nocent.

Nr. 4 in promptuario; Parisino; vide supra ad 711a.

717

GALLVS ET EQVVS DE DOMINO GARRIENTES

Gallus, videns molestam uxorem domino suo marito, ut ei secretum revelaret de quo sibi periculum imminabat, gaudebat in stabulo. Equo flente propter periculum quod domino videbat imminere ex revelatione, igitur gallus dixit "Domino non compacior; non habet nisi unicum uxorem, nec eam potest corrigere. Ego autem habeo decem, nec est quae audeat

gannire me inhihente." Quod audiens dominus correxit¹ eam, quae de cetero non fuit ei molesta.

Et docet corrigere subditos.

Herv. II 313 sq., nr. xli.

¹ in correxit *cod.*

718

VVLVES MVNIFICA ET LVPVS

Vulpes dedit lupo rosarium involutum sanguine; et cum glutiret et optimum diceret, dixit¹ ei vulpis "In exitu sencies, cum te scindet."

Herv. II 315, nr. xlv.

¹ diceret *cod.*

719

CANIS OS PETENS A DOMINO

Canis videns dominum comedentem et os tenentem, peciit. Respondit dominus "Non habebis, sed ille qui custodit melius domum meam de die et nocte." "Ergo," inquit, "hac ratione habebis, quia de nocte custodio, quando dormitis, et de die, quando comeditis." "Non habebis," inquit. "Et quis ergo?" ait canis. "Qui citius poneret se inter me et immensum periculum." "Hac ratione," inquit canis, "ego habebis, quia, si quis insurgeret in vos, alii amici quaererent gladios ad adiuvandum; ego ponerem corpus proprium." "Non habebis," inquit. "Quis ergo?" dixit canis. "Ille de domo, qui citius sequeretur in periculo." "Ego," inquit, "sum ille; nam alii amici, si essetis in mari, quaererent vasa; ego cum palmis accederem." "Non habebis." "Quis ergo?" "Ille de domo mea, qui magis simulat me deligere et minus diligit." "Hac vice amisi," dixit canis, "et domina mea hoc habebit; quia illa est, quae magis simulat nos (*diligere*) et minus diligit. Ideo hac vice ego perdidi."

Et hic docet non nimis querere nec omnia vera loqui.

Herv. II 315, nr. xlvii.

STATVA IN CAMPO ET VOLVCRES

Quedam statua, hominis habens ymaginem, stabat in campo uno cum arcu extento ad destruendum volucres. Volucres vero magni et parvi videntes illam ymaginem statim confugiebant et non erant ausi in illo campo pascua sua querere. Tunc passer animosus hanc videns appropinquavit ei, et illa ymago non movit se; et propius usque ad pedes eius venit, et non movit se; et ascendit super caput eius, et non movit *(se)*; et volavit super arcum et sagittam suam, et nichil ei fecit. Deinde volavit super nasum suum et merdavit inde os eius, et alii volucres similiter fecerunt.

Sic faciunt subditi prelati suis negligentibus.

De codice, qui non est archetypus, sed ex alio codice latino descriptus, vide supra ad f. 711a; Warnke op. cit. pp. lx et lxiii. Primo loco stat haec fabula.

18. FABVLAE QVINQVE AVCTORIBVS POGGIO ET
ABSTEMIO

721

PATER, FILIVS ET ASINVS

Dicebatur inter secretarios Pontificis eos qui ad vulgi opinionem viverent miserrima premi servitute, cum nequaquam possibile esset, cum diversa sentirent, placere omnibus, diversis diversa probantibus. Tum quidam ad eam sententiam fabulam retulit, quam nuper in Alemannia scriptam pictamque vidisset.

Senem ait fuisse, qui cum adolescentulo filio, praecedente absque onere asello quem venditurus erat, ad mercatum proficiscebatur. Praetereuntibus viam, quidam in agris operas facientes senem culparunt, quod asellum nihil ferentem neque pater neque filius ascendisset, sed vacuum onere sineret, cum alter senectute alter aetate tenera vehiculo egeret. Tum senex adolescentem asino imposuit, ipse pedibus iter faciens. Hoc alii conspicientes increparunt stultitiam senis, quod, adolescente qui validior esset super asinum posito, ipse aetate confectus pedes asellum sequeretur. Immutato consilio atque adolescente deposito, ipse asinum ascendit. Paulum vero progressus audivit alios se culpantes, quod parvulum filium, nulla ratione aetatis habita, tanquam servum post se traheret, ipse asello, qui pater erat, insidens. His verbis permotus filium asello secum superimposuit. Hoc pacto iter sequens, interrogatus inde ab aliis an suus esset asellus, cum annuisset, castigatus est verbis quod eius tanquam alieni nullam curam haberet, minime apti ad tantum onus, cum satis unus adendum esse debuisset. Hic homo perturbatus tot variis sententiis, cum neque vacuo asello, neque ambobus neque altero superimpositis absque lumina progredi posset, tandem asellum pedibus iunctis ligavit, atque baculo suspensum, suo filiique collo superpositum, ad mercatum deferre coepit. Omnibus propter novitatem spectaculi ad risum effusis ac stultitiam amborum, maxime vero patris increpantibus, indignatus ille, supra ripam fluminis consistens, ligatum asinum in flumen deiecit atque ita, amisso asino, domum rediit. Ita bonus vir, dum omnibus parere cupit, nemini satisfaciens asellum perdidit.

Nr. c inter Facetias Poggii Florentini (ed. Parisina 1879, Liseux).

722

ASINVS LITTERAS DOCENDVS

Tyrannus ad exhauriendum bona subditi, qui se multa facturum iactabat, sub gravi poena praecepit ut asinum litteras doceret. Ille im-

possibile ait fore, nisi multum temporis sibi in erudiendo asino concederetur. Petere quantum vellet iussus, decennium impetravit. Deridebatur ab omnibus, quoniam rem impossibilem suscepisset. Ille amicos solatus, "Nil timeo" inquit; "nam interim aut ego moriar, aut asinus, aut dominus." Quibus verbis ostendit salutare esse rem difficilem in longum protrahi ac differri.

Poggii Fac. ccl.

723

RVSTICVS AMNEM TRANSITVRVS

Rusticus torrentem transiturus, qui forte imbribus excreverat, quaerebat vadum. Et cum primum eam fluminis partem tentasset quae quietior placidiorque videbatur, reperit eam altiore quam animo erat opinatus. Rursus ibi breviorē tutioremque adinvenit, ubi maiore aquarum strepitu fluvius decurrebat. Tum secum, "Quam tutius," inquit, "clamosis aquis, quam quietis et silentibus vitam nostram credere possumus."

Hac admonemur fabula ut minus verbosos et minaces, quam quietos extimescamus.

Abstemii f. 5 (apud Neveletum, Francofurti, 1660).

724

MVSCA QVADRIGIS INSIDENS

Quadrigae in stadio currebant, quibus musca insidebat. Maximo autem pulvere, tum equorum pedum pulsu, tum rotarum volutatione exorto, dicebat musca: "Quam magnam vim pulveris excitavi!"

Haec fabula ad eos spectat qui, cum ignavi sint, alienam tamen gloriam suis magnificis verbis in se transferre conantur.

Abstem. f. 16.

725

PISCES E SARTAGINE IN PRVNAS DESILIENTES

Pisces adhuc vivi in sartagine ferventi oleo coquebantur, quorum unus, "Fugiamus hinc, fratres," inquit, "ne pereamus." Tunc omnes pariter e sartagine exilientes in ardentes prunas deciderunt. Maiori igitur dolore affecti, damnabant consilium quod ceperant, dicentes "Quanto atrociori nunc morte perimus!"

Haec nos admonet fabula ut ita praesentia evitemus pericula, ne incidamus in graviora.

Abstem. f. 20.

INDICES

1. TABVLA COMPARATIVA

QVA FABVLARVM NVMERI APVD ALIOS CVM NOSTRIS AEQVANTVR

Editores: H(alm), Ch(ambry), Hsr (Hausrath). Fabularum scriptores antiqui: B = Babrius, sive integer sive in paraphrasi, secundum editionem O. Crusii; Ph = Phaedri fabularum libri I-V secundum editionem D. Bassi, ubi divisiones codicis P servantur integrae; App = Phaedrianarum fabularum appendix Perottina, secundum Bassi (= cod. N); Av = Avianus. Figuris graviter ductis indicantur fabulae versibus compositae, quae nobis ex ipsis fabulatoribus antiquis, sc. B, Ph et Av, editae sunt; e.g. f. 340 apud nos = B 1, 472 = Ph I 3. De ceteris fabulis, quae partim ex diversis fontibus, partim ex eisdem atque nostrae ortae sunt, hoc tantum praedicatur, quod eadem habent vel simillinia argumenta.

Numeri apud alios			Numeri qui respondent in hac editione					
H, Ch, Hsr, B, Av	Ph		H	Ch	Hsr	B	Ph	Av
1	I 1	274	274	1	340	155	158	
2	I 2	99	99	2	295	44	230	
3	I 3	381	1	3	280	472	322	
4	I 4	276	3	4	282	133	46	
5	I 5	1	2	5	281	339	358	
6	I 6	275	275	6	18	314	289	
7	I 7	3	276	7	181	27	332	
8	I 8	2	4	8	287	156	117	
9	I 9	4	277	9	11	473	65	
10	I 10	277	5	10	301	474	375	
11	I 11	5	393	11	283	151	378	
12	I 12	6	16	12	277	74	61	
13	I 13	393	79	13	194	124	217	
14	I 14	16	7	14	288	475	364	
15	I 15	79	280	15	278	476	294	
16	I 16	7	279	16	158	477	70	
17	I 17	280	6	17	79	478	340	
18	I 18	279	301	18	46	479	372	
19	I 19	8	8	19	15	480	304	
20	I 20	423	281	20	291	135	18	
21	I 21	281	23	21	290	481	325	
22	I 22	23	21	22	31	293	580	
23	I 23	13	13	23	49	403	307	
24	I 24	21	11	24	314	376a	284	
25	I 25	26	282	25	138	482	581	
26	I 26	282	18	26	297	426	157	
27	I 27	11	26	27	293	483	390a	
28	I 28	18	25	28	376	1	582	
29	I 29	25	232	29	318	484	35	
30	I 30	232	24	30	307	485	583	
31	I 31	24	19	31	307	486	318	
32	II 1	19	15	32	165	487	291	
33	II 2	15	268	33	50	487	87	
34	II 3	426	22	34	298	31	373	
35	II 4	22	20	35	47	64	218	
36	II 5	427	41	36	218	488	300	
37	II 6	20	12	37	70	489	346	
38	II 7	41	81	38	300	490	584	
39	II 8	10	14	39	303	491	370	
40	III 1	409	9	40	62	492	12	
					321	493		
			715					

Numeri apud alios			Numeri qui respondent in hac editione				
H. Ch. Hsr. B. Av	Ph	H	Ch	Hsr	B	Ph	Av
41	III 2	394	17	41	371	494	368
42	III 3	12	10	42	328	495	261
Numeri apud alios			Numeri qui respondent in hac editione				
H. Ch. Hsr. B	Ph	H	Ch	Hsr	B	Ph	
43	III 4	14	27	43	74	496	
44	III 5	81	278	44	372	497	
45	III 6	9	32	45	6	498	
46	III 7	17	34	46	305	346	
47	III 8	27	245	47	53	499	
48	III 9	32	306	48	308	500	
49	III 10	34	95	49	174	501	
50	III 11	278	36	50	22	502	
51	III 12	401	33	51	212	503	
52	III 13	95	31	52	45	504	
53	III 14	405	30	53	159	505	
54	III 15	350	37	54	310	506	
55	III 16	36	28	55	292	507	
56	III 17	31	29	56	364	508	
57	III 18	37	311	57	309	509	
58	III 19	28	283	58	312	510	
59	IV 1	29	284	59	100	164	
60	IV 2	429	35	60	167	511	
61	IV 3	283	285	61	327	15	
62	IV 4	328	71	176	315	269	
63	IV 5	284	288	63	110	512	
64	IV 6	35	38	64	304	165	
65	IV 7	387	40	247	294	—	
65a (Hsr)				248			
66	IV 8	285	44	65	266	93	
67	IV 9	71	69	66	339	9	
68	IV 10	287	43	67	104	266	
69	IV 11	288	289	68	331	513	
70	IV 12	38	45	69	367	111	
71	IV 13	214	372	70	168	569	
72	IV 14	40	291	71	101	514	
73	IV 15	301	46	62	396	515a	
74	IV 16	43	49	72	105	515b	
75	IV 17	69	48	73	317	516	
76	IV 18	44	50	74	320	78	
77	IV 19	314	59	75	124	517	
78	IV 20	289	60	76	324	176	
79	IV 21	45	296	77	133	518	
80	IV 22	290	52	78	249a	—	
81	IV 23	291	51	79	14	519	
82	IV 24	46	176	80	146	520	
83	IV 25	49	42	81	319	521	
84	IV 26						
85	V 1	376	61	82	137	522	
86	V 2	48	299	83	343	523	
87	V 3	59	53	84	24	524	
88	V 4	435	57	85	136	525	
89	V 5	50	246	86	325	526	
90	V 6	293	55	87	155	527	
91	V 7	60	58	88	341	528	
92	V 8	295	56	89	217	529	
	V 9	296	300	90	326	530	
						531	

TABVLA COMPARATIVA

717

Numeri apud alios		Numeri qui respondent in hac editione				
H, Ch, Hsr, B	Ph	H	Ch	Hsr	B	Ph
93	V 10	297	326	91	153	532
94	App 1	168	85	92	156	533
95	App 2	52	62	93	336	—
96	App 3	51	63	94	98	—
97	App 4	176	248	95	143	534
98	App 5	42	247	96	140	535
99	App 6	298	302	97	335	535 ad fin.
100	App 7	194	303	98	346	—
100b (H)		194				
101	App 8	61	70	99	344	536
102	App 9	299	304	100	334	537
103	App 10	53	74	101	142	538
104	App 11	292	77	102	332	539
105	App 12	437	76	103	347	540
106	App 13	437a	75	104	337	541
107	App 14	57	98	105	150	542
108	App 15	246	97	106	352	543
109	App 16	388	88	107	322	544
110	App 17	55	102	108	330	545
111	App 18	58	89	109	180	546
112	App 19	56	103	110	353	547
113	App 20	300	309	111	365	548
114	App 21	326	310	112	349	549 cf. 318
115	App 22	85	68	113	230	550
116	App 23	62	96	114	350	551
117	App 24	63	93	115	306	280
118	App 25	306	90	116	227	552
119	App 26	247	109	117	285	553
120	App 27	395	107	118	289	554
121	App 28	440	108	119	7	22
122	App 29	302	104	120	187	555
123	App 30	303	221	121	87	118
124	App 31	413	312	122	361	556
125	App 32	304	100	123	359	557

Numeri apud alios

H, Ch, Hsr, B

126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141

Numeri qui respondent in hac editione

H	Ch	Hsr	B
75	106	124	355
77	313	125	313
74	314	126	356
76	315	127	91
351	316	128	345
305	111	129	169
312	110	130	261
441	113	131	360
97	317	254	362
98	114	132	244
103	128	133	363
88	396	134	2
102	115	135	265
308	318	136	358
89	105	137	373
309	319	250	164

Numeri qui respondent in hac editione

Numeri apud alios
H, Ch, Hsr, B

	H	Ch	Hsr	B
142	444	181	249	279
143	310	320	138	302
144	68	269	139	296
145	96	321	140	316
146	93	220	141	204
147	90	117	142	176
148	109	249	143	377
149	107	195	144	338
150	108	84	145	128
151	104	116	146	250
152	313	322	147	323
153	221	250	148	329
154	106	118	149	348
155	100	119	150	311
156	445	120	151	351
157	315	121	152	203
158	383	86	153	333
159	316	122	154	342
160	111	130	155	357
161	110	126	156	117
162	367	123	157	186
163	402	101	158	182
164	403	129	159	39
165	404	131	234	211
166	94	124	160	269
167	113	323	257	51
168	317	128	261	199
169	114	324	256	210
170	396	251	161	214
171	115	125	162	206
172	397	127	163	368
173	105	54	164	96
174	318	399	165	44
175	269a	233	166	366
176	319	92	235	275
177	181	135	167	226
178	320	64	168	369
179	70	328	169	370
180	195	329	170	12
181	321	252	171	374
182	249	253	172	9
183	220	136	173	163
184	117	254	174	274
185	84	134	175	276
186	116	133	176	1
187	322	332	177	299
188	250	132	178	375
189	118	255	85	257
190	459	137	179	415
191	119	256	180	384
192	120	138	181	35
193	121	333	182	378
194	86	139	183	284
195	122	257	184	65
196	419	334	185	228

Numeri apud alios

H, Ch, Hsr, B

Numeri qui respondent in hac editione

	H	Ch	Hsr	B
197	130	142	186	221
198	446	144	187	61
199	126	140	188	157
200	101	336	237	390
201	123	147	189	179
201b	129			
202	131	141	190	19
203	33	145	191	77
204	124	338	263	286
205	323	148	265	—
206	398	258	192	418
207	128	150	193	54
208	324	339	194	116
209	251	151	238	13
210	325	149	195	76
211	447	259	196	43
212	125	143	197	4
213	127	341	198	23
214	54	146	239	115
215	399	152	199	193
216	233	343	200	231
217	92	342	201	222
218	135	153	202	223
219	406	153	203	26
220	327	260	204	92
221	64	157	205	103
222	449	155	206	191
223	253	261	207	175
224	332	158	208	184
225	252	156	209	25
226	132	154	210	135
227	330	346	236	132
228	702	347	240	94
229	136	348	266	36
230	407	234	211	162
231	134	159	232	580
232	254	160	212	581
233	133	349	213	582
234	255	161	214	584
235	137	163	215	449
236	256	72	216	354
237	138	164	268	402
238	331	351	269	40
239	139	165	70	149
240	257	167	243	151
241	450	80	242	160
242	334	166	217	139
243	336	112	218	416
244	337	235	219	147
245	335	352	241	75
246	142	384	220	60
247	147	168	233	417
248	141	66	221	391
249	140	169	294	389
250	144	170	222	309

Numeri apud alios

H, Ch, Hsr, B

251
252
253
254

H

145
341
338
148

Numeri qui respondent in hac editione

Ch

171
172
262
173

Hsr

223
224
225
226

B

259
264
73
431

Numeri apud alios

H, Ch, Hsr

255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289

Numeri qui respondent in hac editione

H

258
150
146
339
151
149
259
143
469
152
307
342
343
153
153
157
159
344
261
155
158
156
154
346
347
260
348
453
234
160
349
161
163
400
72

Ch

65
236
67
175
177
355
178
174
185
237
183
180
182
188
357
82
191
189
263
179
190
91
264
186
184
358
360
187
238
193
194
265
192
87
362

Hsr

227
228
187
229
230
231
244
303
304
284
253
281
255
252
258
300
251
181
276
393
351
234?
233
246
363
368
340
375
328
285
315
357
268
324
370

Numeri apud alios

H, Ch

290
291
292
293
294
295

Numeri qui respondent in hac editione

H

164
165
167
80
166
112

Ch

197
196
198
47
199
162

Numeri apud alios

H, Ch

296
297
298
299
300
301

Numeri qui respondent in hac editione

H

235
352
384
353
30
66

Ch

363
200
211
239
94
265

Numeri apud alios	Numeri qui respondent in hac editione		Numeri apud alios	Numeri qui respondent in hac editione	
	H	Ch		H	Ch
302	457	201	331	91	216
303	351	202	332	264	217
304	169	266	333	358	294
305	170	203	334	187	219
306	171	73	335	186	241
307	172	83	336	188	373
308	173	218	337	184	270
309	67	78	338	359	340
310	177	204	339	460	374
311	65	205	340	193	243
312	236	207	341	361	242
313	175	206	342	192	222
314	355	209	343	87	223
315	178	267	344	362	375
316	174	366	345	197	225
317	356	208	346	196	415
318	411	365	347	198	271
319	185	210	348	47	227
320	237	367	349	363	229
321	183	368	350	199	39
322	180	212	351	200	377
323	82	240	352	211	230
324	182	369	353	210	226
325	360	213	354	239	228
326	191	370	355	462	378
327	189	214	356	265	244
328	357	224	357	201	231
329	179	269	358	202	272
330	190	215	359	266	273

Numeri in H	Numeri qui respondent in hac editione	Numeri in H	Numeri qui respondent in hac editione
360	463	381	368
361	464	382	212
362	203	383	240 cf. 431
363	73	384	369
364	364	385	213
365	83	386	370
366	218	387	467
367	78	388	371
368	204	389	468
369	205	390	—
370	207	391	418
371	365	392	215
372	206	393	216
373	209	394	372
374	267	395	414
375	366	396	217
376	451	397	294
377	465	398	219
378	208	399	470
379	245	400	241
380	412	401	373

Numeri in H		Numeri qui respondent in hac editione	
			Numeri qui respondent in hac editione
		415	229
402	270	416	377
403	340	417	39
404	374	418	227
405	242	419	230
406	243	420	226
407	224	421	228
408	222	422	378
409	223	423	244
410	375	424	231
411	471	425	272
412	225	426	273
413	415		
414	271		

2. INDEX FABVLARVM GRAECARVM

(Vide etiam conspectum fab. Synt., supra p. 524)

- Ἀγαθὰ καὶ κακά f. nr. 274
 ἀγαλματοποιὸς καὶ Ἑρμῆς 88
 ἀγαλματοπώλης 99
 (ἀδύνατα ἐπαγγελλόμενος 34)
 (ἀετοὶ καὶ λαγωοὶ 256)
 ἀετὸς ἀπολυθεὶς καὶ γεωργὸς 296
 ἀετὸς καὶ ἀλώπηξ 1
 ἀετὸς καὶ βασιλίσκος 434
 ἀετὸς καὶ δράκων 395
 ἀετὸς καὶ κάνθαρος 3
 ἀετὸς καὶ λέων 335
 ἀετὸς καὶ χελώνη 230
 ἀετός, κολοῖος καὶ ποιμήν 2
 ἀετὸς ποτε ἄνθρωπος 422
 ἀετὸς τὰ πτερὰ τιλθεὶς 275
 ἀετὸς τοξευθεὶς 276
 ἀηδῶν καὶ ἰέραξ 4, 4a
 ἀηδῶν καὶ χελιδῶν 277
 Ἀθηνᾶ, Ζεὺς, Προμηθεὺς, Μῶμος 100
 Ἀθηνᾶ καὶ Ἡρακλῆς 316
 Ἀθηνᾶ καὶ ναυαγὸς 30
 Ἀθηναῖος καὶ Θηβαῖος 278
 Ἀθηναῖος χρεωφειλέτης 5
 ἀθλητῆς καὶ ψύλλα 231
 αἶγες ἄγριαὶ καὶ αἰπόλος 6
 αἶγες ἄγριαὶ καὶ ταῦρος 217
 Αἰθίοψ 393
 αἶθλια, νυκτερὶς καὶ βάτος 171
 αἶλουρος, cf. γαλῆ
 αἶλουρος ἰατρὸς καὶ ὄρνεις 7
 αἶλουρος καὶ ἀλεκτρυνών 16
 αἶλουρος καὶ μύες 79
 αἶλουρος ὀρνίθας ἐπὶ δεῖπνον καλῶν 389
 αἶξ, cf. ἔριφος, τράγος
 αἶξ καὶ αἰγοβοσκός 280
 αἶξ καὶ λύκος 157
 αἶξ καὶ ὄνος 279
 αἰπόλος καὶ αἶγες ἄγριαὶ 6
 Αἰσχύνη καὶ Ζεὺς 109
 Αἴσωπος ἐν ναυπηγίῳ 8
 Αἴσωπος καὶ κύων 423
 Αἴσωπος πρὸς τοὺς Κορινθίους 424
 ἀκρίδας θηρεύων καὶ τέττιξ 387
 ἀκρίδας θηρεύων καὶ σκορπίος 199
 ἀλεκτορίσκοι Ταναγραῖοι 281
 ἀλεκτορίσκος, πέρδιξ καὶ ὀρνιθοθήρας 361
 ἀλεκτρύνες καὶ πέρδιξ 23
 ἀλεκτρυνών καὶ αἶλουρος 16
 ἀλεκτρυνών καὶ κλέπται 122
 ἀλεκτρυνών, λέων καὶ ὄνος 82
 ἀλέκτωρ, ἀλώπηξ καὶ κύων 252
 Ἀλήθεια καὶ ὁδοιπόρος 355
 ἀλιεῖς καὶ θύννος 21
 ἀλιεῖς καὶ πίθηκος 203
 ἀλιεῖς λίθον ἀγρεύσαντες 13
 ἀλιεύς, cf. γριπεύς
 ἀλιεύς αὐλῶν 11, 11a
 ἀλιεύς καὶ ἰχθύες 282
 ἀλιεύς καὶ μαινίς 18
 ἀλιεύς καὶ πολύπους 425
 ἀλιεύς ὕδωρ τύπτων 26
 ἀλκυών 25
 ἀλώπεκες ἐπὶ τῷ Μαιάνδρῳ 232
 ἀλώπεκες καὶ λαγωοὶ 256
 ἀλώπηξ ἄρνιον καταφιλοῦσα καὶ κύων 41
 ἀλώπηξ καὶ γηπόνος (addendum) p. 507
 ἀλώπηξ καὶ λαγῶς 333
 ἀλώπηξ καὶ λαγῶς ἐν φρέατι 408
 ἀλώπηξ καὶ λέαινα 257
 ἀλώπηξ καὶ λέων γηράσας 142
 ἀλώπηξ καὶ λέων ἐγκαθειρκτος 409
 ἀλώπηξ καὶ λύκος παρὰ πάγῃ 345
 ἀλώπηξ καὶ ὄνος 360

- ἀλώπηξ καὶ πάρδαλις 12
 ἀλώπηξ καὶ πίθηκος βασιλεὺς αἰρεθεὶς 81
 ἀλώπηξ καὶ πίθηκος περὶ εἰγενείας ἐρίζοντες 14
 ἀλώπηξ καὶ τέττιξ 241
 ἀλώπηξ καὶ τράγος ἐν φρέατι 9
 ἀλώπηξ καὶ ὕαινα 242
 ἀλώπηξ καὶ ὕς ἄγριος 224
 ἀλώπηξ κολουρος 17
 ἀλώπηξ, κύων καὶ ἀλέκτωρ 252
 ἀλώπηξ λέοντα θεασαμένη 10
 ἀλώπηξ λέοντος ὑπηρέτης 394
 ἀλώπηξ, λέων καὶ ἄρκτος θηρεύοντες 416
 ἀλώπηξ, λέων καὶ ὄνος θηρεύοντες 149
 ἀλώπηξ, λέων καὶ ὄνος 191
 ἀλώπηξ, λύκος καὶ λέων 258
 ἀλώπηξ, πίθηκος καὶ λέων 337
 ἀλώπηξ πρὸς μορμολύκειον 27
 ἀλώπηξ πυρφόρος 283
 ἀμάραντον καὶ ῥόδον 369
 ἄμπελος καὶ ἔλαφος 77
 ἄμπελος καὶ τράγος 374
 ἀνδροφόνος 32
 ἀνὴρ ἀδύνατα ἐπαγγελλόμενος 34
 ἀνὴρ δειλὸς καὶ κόρακες 245
 ἀνὴρ δειλὸς λέοντα χρυσοῦν εὐρών 71
 ἀνὴρ ἐρασθεὶς τῆς ἰδίας θυγατρὸς 379
 ἀνὴρ, ἵππος καὶ πῶλος 401
 ἀνὴρ καὶ γυνὴ ἀργαλέα 95
 ἀνὴρ καὶ μοιχὸς 350
 ἀνὴρ κακοπράγμων 36
 ἀνὴρ κομπαστής 33
 ἀνὴρ μέθυσος καὶ γυνή 246
 ἀνὴρ μεσαιπόλιος καὶ δύο ἐταῖραι 31
 ἀνὴρ πηρὸς 37
 ἀνὴρ τὰς ἰδίας φρένας χέσας 380
 ἀνὴρ ὑπὸ μύρμηκος δηχθεὶς καὶ Ἑρμῆς 306
 ἀνὴρ φέναξ 28
 ἀνθρακεὺς καὶ γναφεὺς 29
 ἄνθρωποι, Ζεὺς καὶ ζῶα 311
 ἄνθρωποι καὶ Ζεὺς 108
 ἄνθρωποι καὶ Προμηθεὺς 240
 ἄνθρωπος ἀριθμῶν τὰ κύματα 429
 (ἄνθρωπος, βούς, ἵππος καὶ κύων 105)
 ἄνθρωπος καὶ λέων συνοδεύοντες 284
 ἄνθρωπος καὶ σάτυρος 35
 ἄνθρωπος καὶ ψύλλα 272
 ἄνθρωπος καταθραύσας ἄγαλμα 285
 ἀνθρώπου ἔτη 105
 ἀνθρώπου πλάσις 430; (cf. 102, 108, 109)
 ἀνθρώπων πολυλαλία 431
 (Ἀπόλλων καὶ Ζεὺς περὶ μαντικῆς, vide ὄνειροι = 385)
 Ἀπόλλων καὶ Ζεὺς (περὶ τοξικῆς ἐρίζοντες) 104
 Ἀπόλλων, Μοῦσαι καὶ Δρυάδες 432
 Ἀραβες καὶ Ἑρμοῦ ἄμαξα 309
 ἀράχνη καὶ κωλώτης 286
 Ἀραψ καὶ κάμηλος 287
 [Ἀρετὴ, Κακία καὶ Ἡρακλῆς, cf. 383]
 ἀρὴν καὶ λύκος 155
 ἄρκτος, ἀλώπηξ καὶ λέων θηρεύοντες 416
 ἄρκτος καὶ ἀλώπηξ 288
 ἄρκτος καὶ λέων 147
 ἄρκτος καὶ ὁδοιπόροι 65
 ἀρνίον καὶ λύκος 261
 ἀρότης καὶ λύκος 38
 ἀρότης καὶ χήρα 388
 (ἀσπάλαξ 214)
 ἀσπίς καὶ ἰξευτὴς 115
 ἀστρολόγος 40
 Ἀφροδίτη καὶ γαλῇ 50
 Ἀφροδίτη καὶ δούλη 301
 Ἀφροδίτη καὶ ἔμπορος 433
 Ἀφροδίτη καὶ Μῶμος 455
 βασιλίσκος ἐπ' αἰετοῦ 434
 βάτος καὶ ἀλώπηξ 19
 βάτος καὶ ἐλάτη 304
 βάτος, νυκτερίς καὶ αἰθυία 171
 βάτος, ῥοιὰ καὶ μηλέα 213
 βάτραχοι αἰτοῦντες βασιλέα 44

- βάτραχοι γείτονες 69
 βάτραχοι καὶ Ἥλιος 314
 βάτραχοι καὶ λαγωοί 138
 βάτραχοι καὶ ὄνος 189
 βάτραχοι ὕδωρ ζητοῦντες 43
 βάτραχος, cf. φρῦνος
 βάτραχος ἱατρός 289
 βάτραχος καὶ λέων 141
 βάτραχος καὶ μῦς 384
 βόες καὶ ἄξων 45
 βόες καὶ μάγειροι 290
 βοηλάτης καὶ Ἡρακλῆς 291
 Βορέας καὶ Ἥλιος 46
 βούβαλις καὶ νυκτερίς 48
 βουκόλος μόσχον ἀπολέσας καὶ λέων 49
 βούς, cf. μόσχος, ταῦρος
 βούς καὶ δαμάλης 300
 βούς καὶ ὄνος ἀροτριῶντες 292
 βούς καὶ ψύλλα 273
 βύρσα καὶ ποταμός 368
 βυρσοδέψης καὶ πλούσιος 204
 [βωταλῖς, vide βούβαλις]
 γαλαῖ καὶ μύες 165
 γαλαῖ καὶ νυκτερίς 172
 γαλῇ, cf. αἴλουρος
 γαλῇ καὶ Ἀφροδίτῃ 50
 γαλῇ καὶ ῥῖνα 59
 γαλῇ καὶ ψιττακός 244
 γαλῇ μέλαινα 435
 γαλῇ, μύες καὶ ὄφεις 197
 γαλῇ συλληφείσα 293
 Γάλλος καὶ λέων 436
 γέρανοι καὶ γεωργός 297
 γέρανοι καὶ χῆνες 228
 γέρανος, cf. ἐρῳδιός
 γέρανος καὶ ἀλώπηξ 426
 γέρανος καὶ ταῶς 294
 γέρων καὶ Θάνατος 60
 γεωργός γηράσας καὶ ὄναρια 381
 γεωργός δίκηλλαν ἀπολέσας 295
 γεωργός καὶ αἰτὸς ἀπολυθείς 296
 γεωργός καὶ γέρανοι 297
 γεωργός καὶ κορυδαλλός 325
 γεωργός καὶ κύνες 52
 γεωργός καὶ λέων ἐγκλεισθείς 144
 γεωργός καὶ ὄφεις (τὸν παῖδα αὐτοῦ
 ἀποκτείνας) 51
 (γεωργός καὶ ὄφεις ὑπὸ κρύους πεπηγώς
 176)
 γεωργός καὶ παῖδες αὐτοῦ 42
 γεωργός καὶ Τύχη 61
 γεωργός καὶ φθειρές 471
 γεωργός καὶ φυτόν 299
 γεωργός καὶ ψᾶρες 298
 γεωργός, σφῆκες καὶ πέρδικες 215
 γεωργοῦ παῖδες στασιάζοντες 53
 (Γῇ καὶ ἄνθρωποι 102)
 γλαυξ καὶ ὄρνεα 437, 437a
 γναφεὺς καὶ ἀνθρακεὺς 29
 γραῦς καὶ ἱατρός 57
 γραῦς καὶ λύκος 158
 γραῦς καὶ νεανίσκος 410
 γριπεὺς καὶ κυνηγός 327
 γυνὴ ἀργαλέα καὶ ἀνὴρ 95
 γυνὴ καὶ ἀνὴρ μέθυσος 246
 γυνὴ καὶ θεράπαινα 55
 γυνὴ καὶ μοιχός 420
 γυνὴ καὶ ὄρνις 58
 γυνὴ μάγος 56
 γυνὴ Συβαρίτις 438
 δαμάλης καὶ βούς 300
 δάφνη καὶ ἐλαία 439
 δέλφαξ καὶ πρόβατα 85
 δελφῖνες καὶ κωβιός 62
 δελφίς καὶ θύννος 113
 δελφίς καὶ λέων 145
 δελφίς καὶ πίθηκος 73
 Δελφῶν πρόγονοι 382
 δένδρα] cf. δάφνη, δρύς, ἐλαία, ἐλάτη,
 καρύα, μηλέα, ξύλα, πεύκη, πλάτανος,
 ρόδον, ροιά, συκῇ
 (δένδρα καὶ κάλαμοι 70)
 Δημάδης ὁ ῥήτωρ 63
 (Δημήτηρ, χελιδὼν καὶ ἔγχελυσ 63)
 δίκηλλαν ἀπολέσας 295
 Διογένης καὶ φαλακρός 248

- Διογένης ὁδοιπορῶν 247
 οὐψάς καὶ ὄνος 458
 δοῦλη καὶ Ἀφροδίτη 301
 δράκων καὶ αἰετός 395
 δράκων καὶ σαῖρα 371
 δράκων καὶ σκώληξ 268
 δραπέτης 440
 Δριάδες, Μοῦσαι, Ἀπόλλων 432
 δρύες καὶ Ζεὺς 302
 (δρῦς καὶ δρυτόμοι 303)
 δρῦς καὶ κάλαμος 70
 δρυτόμοι καὶ πείκη 303
 δρυτόμος καὶ ἀλώπηξ 22
 δύο ὁδοί 383
 δύο πῆραι 266
 ἔαρ καὶ χειμῶν 271
 (ἐγχελυσ, vide Δημήτηρ)
 ἐλαία καὶ δάφνη 439
 ἐλαία καὶ ξύλα 262
 ἐλαία καὶ συκῇ 413
 ἐλάτη καὶ βάτος 304
 ἔλαφος, cf. νεβρός
 ἔλαφος ἐπὶ νάματι 74
 ἔλαφος καὶ ἄμπελος 77
 ἔλαφος καὶ ἵππος 269a
 ἔλαφος καὶ λέων ἐν σπηλαίῳ 76
 ἔλαφος καὶ μόσχος 351
 ἔλαφος, λέων καὶ ἀλώπηξ 336
 ἔλαφος νοσῶν 305
 ἔλαφος πηρωθεῖσα 75
 ἐλέφας, λέων καὶ Προμηθεύς 259
 ἐλέφας, πίθηκος καὶ κάμηλος 220
 (ἐλπὶς ἐν ἀνθρώποις 312)
 ἔμπορος καὶ Ἀφροδίτη 433
 ἐορτὴ καὶ ὑστεραία 441
 ἐριφος ἐπὶ δώματος ἐστὼς καὶ λύκος 98
 ἐριφος καὶ λύκος αὐλῶν 97
 Ἑρμῆς καὶ ἀγαλματοποιός 88
 Ἑρμῆς καὶ ἀνὴρ ὑπὸ μύρμηκος δηχθεὶς 306
 Ἑρμῆς καὶ Γῇ 102
 Ἑρμῆς καὶ κόραξ 323
 Ἑρμῆς καὶ λιθουργός 307
 Ἑρμῆς καὶ ξυλευόμενος 173
 Ἑρμῆς καὶ ὁδοιπόρος 178
 Ἑρμῆς καὶ Τειρεσίας 89
 Ἑρμῆς καὶ τεχνῖται 103
 (Ἑρμῆς ξύλινος καταθραυσθεὶς 285)
 (Ἑρμῆς ξύλινος πωλούμενος 99)
 Ἑρμῆς τετράγωνος καὶ κύων 308
 Ἑρμοῦ ἄμαξα καὶ Ἀραβες 309
 ἐρυθημάτων γένεσις 442
 ἐρῳδιός καὶ λύκος 156
 ἐρῳδιός καὶ τρίορχος 443
 Ἑρως ἐν ἀνθρώποις 444
 ἔτη ἀνθρώπου 105
 εὐνούχος καὶ θύτης 310
 ἐχθροί 68
 ἐχῖνος καὶ ἀλώπηξ 427
 ἔχισ καὶ ἀλώπηξ 96
 ἔχισ καὶ ὁδοιπόρος 176
 ἔχισ καὶ ῥίνη 93
 ἔχισ καὶ ὕδρος 90
 Ζεὺς, ζῶα καὶ ἄνθρωποι 311
 Ζεὺς καὶ Αἰσχύνη 109
 Ζεὺς καὶ ἀλώπηξ 107
 Ζεὺς καὶ ἄνθρωποι 108
 (Ζεὺς καὶ Ἀπόλλων περὶ μαντικῆς ἐρίζοντες, vide ὄνειροι, 385)
 Ζεὺς καὶ Ἀπόλλων (περὶ τοξικῆς ἐρίζοντες) 104
 Ζεὺς καὶ δρύες 302
 Ζεὺς καὶ μέλισσαι 163
 Ζεὺς καὶ ὄνοι 185
 Ζεὺς καὶ ὄφεις 221
 Ζεὺς καὶ ὄφεις πατούμενος 198
 Ζεὺς καὶ πιθήκου μήτηρ 364
 Ζεὺς καὶ πίθος ἀγαθῶν 312
 Ζεὺς καὶ χελώνη 106
 Ζεὺς κριτής 313
 Ζεὺς, Προμηθεύς, Ἀθηνᾶ καὶ Μῶμος 100
 ζῶα, ἄνθρωποι καὶ Ζεὺς 311
 Ἥδονη καὶ Λύπη 445
 Ἥλιος καὶ βάτραχοι 314
 Ἥλιος καὶ Βορέας 46

- ('Ηλίου γάμοι 314)
 ἡμίονος 315
 ἡμίονος καὶ ὄνος 181; 263
 ['Ηρακλῆς, Ἀρετὴ καὶ Κακία, cf. 383]
 'Ηρακλῆς καὶ Ἀθηνᾶ 316
 'Ηρακλῆς καὶ βοηλάτης 291
 'Ηρακλῆς καὶ Πλοῦτος 111
 ἥρως 110
 θάλασσα καὶ ναυαγός 168
 θάλασσα καὶ ποιμήν 207
 θάλασσα καὶ ποταμοί 412
 Θάνατος καὶ γέρων 60
 θεράπεινα καὶ δέσποινα 55
 (θεῶν γάμοι 367)
 'Θηβαῖος καὶ Ἀθηναῖος 278
 θηρευτής, cf. κυνηγέτης
 θηρευτής καὶ ἱππεύς 402
 θηρευτής καὶ κύων 403
 θηρευτής καὶ λύκος 404
 (θησαυρός 405)
 (θησαυρός ἐν ἀμπελῶνι ἀποκείμενος 42)
 θρηνηδοὶ καὶ πλούσιος 205
 θυγατέρες καὶ πατήρ 94
 θύννος καὶ ἀλιεῖς 21
 θύννος καὶ δελφίς 113
 θύτης καὶ εὐνοῦχος 310
 ἱατρός ἄτεχνος 317
 ἱατρός ἐπ' ἐκφορᾷ 114
 ἱατρός καὶ γραῦς 57
 ἱατρός καὶ νοσῶν 170
 ἱέραξ καὶ ἀηδὼν 4, 4a
 ἰκτῖνοι χρεμετίζοντες καὶ κύκνοι 396
 ἰκτινος καὶ λάρος 139
 ἰξευτής καὶ ἀσπίς 115
 ἰξευτής καὶ τέττιξ 397
 ἱππεὺς καὶ θηρευτής 402
 ἱππεὺς φαλακρός 375
 ἵππος γέρων 318
 ἵππος καὶ ἔλαφος 269a
 ἵππος καὶ ἱπποκόμος 319
 ἵππος καὶ λύκος 154
 ἵππος καὶ ὄνος 357
 ἵππος καὶ στρατιώτης 320
 ἵππος, κυνηγέτης καὶ σὺς ἄγριος 269
 ἵππος μαινόμενος 457
 ἵππος, πῶλος καὶ ἀνήρ 401
 ἰχθύες] cf. δελφίς, θύννος, κώβιος, μαινίς,
 φάλαινα
 ἰχθύες καὶ ἀλιεὺς 282
 κακὰ καὶ ἀγαθὰ 274
 κακοπράγμων 36
 κάλαμος καὶ δρῦς 70
 κάμηλος, ἐλέφας καὶ πίθηκος 220
 κάμηλος ἐν ποταμῷ 321
 κάμηλος καὶ Ἄραψ 287
 κάμηλος καὶ πίθηκος ὀρχούμενοι 83
 κάμηλος κεράτων ἐπιθυμήσασα 117
 κάμηλος ὀρχουμένη 249; 249a.
 κάμηλος τὸ πρῶτον ὀφθείσα 195
 κάνθαροι δύο 84
 κάνθαρος καὶ ἀετός 3
 κάνθαρος καὶ μύρμηξ 112
 κάπρος καὶ λέων 338
 καρκίνος καὶ ἀλώπηξ 116
 καρκίνος καὶ μήτηρ 322
 καρκίνος καὶ ὄφεις 196
 καρύα 250
 κάστωρ 118
 (κεραμεύς, ὄνος καὶ ὀνηλάτης 459)
 κηπουρός ἀρδεύων λάχανα 119
 (κηπουρός καὶ κεραμεύς 94)
 κηπουρός καὶ κύων 120
 κηπουρός καὶ ὄνος 179
 κιθαριστής 121
 κίχλα ἐν μυρσινῶνι 86
 κλέπται καὶ ἀλεκτρυῶν 122
 κλέπτης καὶ μήτηρ 200
 κλέπτης καὶ πανδοκεύς 419
 κοιλία καὶ πόδες 130
 κόκκυξ καὶ ὄρνιθες 446
 κολοῖος καὶ ἀετός 2
 κολοῖος καὶ ἀλώπηξ 126
 κολοῖος καὶ κόρακες 123
 κολοῖος καὶ ὄρνεα 101
 κολοῖος καὶ περιστεραι 129
 κολοῖος καὶ ταῶς 219

- κολοιός φιγάς 131
 κομπαστής 33
 κόρακες καὶ ἀνὴρ δειλός 245
 κόρακες καὶ κολοιός 123
 κόραξ καὶ ἀλώπηξ 124
 κόραξ καὶ Ἑρμῆς 323
 κόραξ καὶ κορώνη 125
 κόραξ καὶ κύκνος 398
 κόραξ καὶ ὁδοιπόροι 236
 κόραξ καὶ ὄφεις 128
 κόραξ καὶ παῖς 162
 κόραξ νοσῶν 324
 κόραξ, ὄνος καὶ λύκος 190
 κορυδαλλός καὶ γεωργός 325
 κορύδαλος 251
 κορύδαλος καὶ ὀρνιθοθήρας 193
 κορυδὸς θάπτων τὸν πατέρα 447
 κορώνη καὶ κόραξ 125
 κορώνη καὶ κύων 127
 κορώνη καὶ περιστέρα 202
 κορώνη καὶ ὑδρία 390
 κορώνη καὶ χελιδὼν 229; 377
 κόσκινον καὶ μωρός 456
 κοχλίας 54
 κόχλος καὶ κύων 253
 κροκόδειλος καὶ ἀλώπηξ 20
 Κύκλωψ 405
 κύκνοι καὶ ἰκτῖνοι 396
 κύκνος ἀντὶ χηνὸς ἀπαχθεὶς 399
 κύκνος καὶ δεσπότης 233
 κύκνος καὶ κόραξ 398
 κύματα ἀριθμῶν 429
 κύνες δύο 92
 κύνες καὶ γεωργός 52
 κύνες καὶ λύκοι καταλλαγέντες 342
 κύνες καὶ λύκοι πολεμοῦντες 343
 κύνες λέοντος δορὰν σπαράττοντες 406
 κύνες λιμώττουσαι 135
 κύνες μουσικοὶ 448
 κυνηγέτης, σὺς ἄγριος καὶ ἵππος 269
 κυνηγός δειλός 326
 κυνηγός καὶ γριπεύς 327
 κυνόδηκτος 64
 κυνὸς οἰκία 449
 κύων, ἀλέκτωρ καὶ ἀλώπηξ 252
 (κύων ἐν φάτνῃ Prov. 74; f. 702 latine)
 κύων ἐστιώμενος 328
 κύων θηρευτικός 329
 κύων καὶ Αἴσωπος 423
 κύων καὶ ἀλώπηξ ἀρνίον καταφιλοῦσα 41
 κύων καὶ δεσπότης 330
 κύων καὶ Ἑρμῆς τετράγωνος 308
 κύων καὶ θηρευτής 403
 κύων καὶ κηπουρός 120
 κύων καὶ κορώνη 127
 κύων καὶ κόχλος 253
 κύων καὶ λαγὼς 136
 κύων καὶ λαγὼς (τρέχοντες) 331
 (κύων καὶ λύκαινα 407)
 κύων καὶ οἶς 356, 356a
 (κύων καὶ ὄνος καὶ δεσπότης 91)
 κύων καὶ ὄνος συνοδοιποροῦντες 264
 κύων καὶ ποιμὴν 206; cf. 365
 κύων καὶ ποιμὴν λύκον συγκλείσων 365
 κύων καὶ ὕς 222
 κύων καὶ ὕς (περὶ εὐτοκίας) 223
 κύων καὶ χαλκεὺς 415
 κύων καρδίαν ἀρπάσας καὶ μάγειρος 254
 κύων κοιμώμενος καὶ λύκος 134
 κύων κρέας φέρουσα 133
 κύων κωδωνοφορῶν 332
 κύων λέοντα διώκων 132
 κύων λύκον διώκων 407
 (κύων Μελιταῖος καὶ ὄνος 91)
 κύων πιμελῆς καὶ λύκος 346
 (κύων στρατηγός 343)
 κωβιὸς καὶ δελφῖνες 62
 κωλώτης καὶ ἀράχνη 286
 (κῶνωψ καὶ ἐλέφας 259)
 κῶνωψ καὶ λέων 255
 κῶνωψ καὶ ταῦρος 137
 λαγωὶ καὶ ἀλώπεκες 256
 λαγωὶ καὶ βάτραχοι 138

- λαγωοὶ καὶ λέοντες 450
 λαγῶς ἐν φρέατι καὶ ἀλώπηξ 408
 λαγῶς καὶ ἀλώπηξ 333
 λαγῶς καὶ κύων 136
 λαγῶς καὶ κύων (τρέχοντες) 331
 λαγῶς καὶ λέων 148
 λαγῶς καὶ χελώνη 226
 λάρος καὶ ἱκτινος 139
 λέαινα καὶ ἀλώπηξ 257
 λέαινα, ταῦρος καὶ σύαγρος 414
 λέοντες καὶ λαγωοὶ 450
 λέοντος βασιλεία 334
 (λέοντος μοῖρα 149; 339)
 λέων, ἀλώπηξ καὶ ἔλαφος 336
 λέων, ἀλώπηξ καὶ πίθηκος 337
 λέων, ἄρκτος καὶ ἀλώπηξ θηρεύοντες 416
 λέων γεγραμμένος 363
 λέων γηράσας καὶ ἀλώπηξ 142
 λέων ἐγκάθειρκτος καὶ ἀλώπηξ 409
 λέων ἐγκλεισθεὶς καὶ γεωργός 144
 λέων ἐρασθεὶς 140
 λέων καὶ αἰετός 335
 (λέων καὶ ἀλεκτρυών, vide 82; 259)
 λέων καὶ ἀλώπηξ 10; 142; 394
 λέων καὶ ἄνθρωπος συνοδεύοντες 284
 λέων καὶ ἄρκτος 147
 λέων καὶ βάτραχος 141
 λέων καὶ βουκόλος μόσχον ἀπολέσας 49
 λέων καὶ Γάλλος 436
 λέων καὶ γεωργός 140
 λέων καὶ δελφίς 145
 λέων καὶ ἔλαφος διωκόμενος 74
 λέων καὶ ἔλαφος ἐν σπηλαίῳ 76
 λέων καὶ κάπρος 338
 (λέων καὶ κύων 132)
 λέων καὶ κώνωψ 255
 λέων καὶ λαγῶς 148
 λέων καὶ λύκος 347
 λέων καὶ λύκος διὰ τὴν ἑαυτοῦ σκιὰν γαυρωθεὶς 260
 λέων καὶ μῦς ἀντευεργέτης 150
 λέων καὶ ὄναγρος 339
 λέων καὶ ὄνος ὁμοῦ θηρεύοντες 151
 λέων καὶ ταῦροι τρεῖς 372
 λέων καὶ ταῦρος (ἐστιώμενος) 143
 λέων καὶ ταῦρος (ἀπατηθεὶς) 469
 λέων καὶ τοξότης 340
 λέων λυσσῶν καὶ νεβρός 341
 λέων μὴν φοβηθεὶς 146
 λέων νοσῶν, λύκος καὶ ἀλώπηξ 258
 λέων, ὄνος καὶ ἀλεκτρυών 82
 λέων, ὄνος καὶ ἀλώπηξ (ὁμοῦ θηρεύοντες) 149
 (λέων ὄνῳ καὶ ἀλώπεκι περιτυχῶν 191)
 λέων, Προμηθεὺς καὶ ἐλέφας 259
 λέων χρυσοῦς 71
 ληστής καὶ συκάμινος 152
 λιθουργός καὶ Ἑρμῆς 307
 (λόγοι ἀληθινοὶ 159)
 λυκιδεῖς καὶ ποιμὴν 209
 λύκοι καὶ κύνες (καταλλαγέμενοι) 342
 λύκοι καὶ κύνες (πολεμοῦντες) 343
 λύκοι καὶ πρόβατα 153
 λύκος, ἀλώπηξ καὶ λέων 258
 λύκος αὐλῶν καὶ ἔριφος 97
 λύκος γαυρωθεὶς καὶ λέων 260
 λύκος διδάσκαλος καὶ ὄρνις 417
 λύκος δορὰν οἶος περιβεβλημένος 451
 λύκος ἐν λέουσιν 344
 λύκος ἰατρός 187
 λύκος ἰατρός καὶ ὄνος ἄρρωστος 392
 λύκος καὶ αἶξ 157
 λύκος καὶ ἀλώπηξ παρὰ πάγῃ 345
 λύκος καὶ ἀρήν 155
 λύκος καὶ ἀρνίον 261
 λύκος καὶ ἀρότης 38
 λύκος καὶ γραιῦς 158
 λύκος καὶ ἔριφος ἐπὶ δώματος 98
 λύκος καὶ ἐρφιδίος 156
 λύκος καὶ θηρευτὴς 404
 λύκος καὶ ἵππος 154
 λύκος καὶ κύων (διώκων) 407
 λύκος καὶ κύων κοιμώμενος 134
 λύκος καὶ κύων πιμελής 346

- λίκος καὶ λέων 347
 λίκος καὶ ὄνος διαζόμενοι 452
 (λίκος καὶ ὄνος χωλαίνειν προσποιούμενος 187)
 λίκος καὶ ποιμένες 453
 λίκος καὶ ποιμήν 234; 366
 λίκος καὶ πρόβατον 159
 λίκος, ὄνος καὶ κόραξ 190
 λίκος στρατηγήσας καὶ ὄνος 348
 λίκος σὺν κυσὶ τρεφόμενος 267
 λίκος τετρωμένος καὶ πρόβατον 160
 λίκος ὑπὸ κυνὸς διωκόμενος 407
 (Δυκόφρονος ἔπη καὶ λύκος 417)
 Λίπη καὶ Ἡδονή 445
 λύχνος 349
 μάγειροι καὶ βόες 290
 μάγειρος καὶ κύων 254; 328
 μάγειρος καὶ νεανίσκοι 66
 μάγειρος καὶ ποιμήν 465
 μάγος γυνή 56
 μαινὶς καὶ ἀλιεύς 18
 μάντις 161
 (μέθυσος 246)
 μέλη καὶ οὐρὰ ὀφews 362
 μέλισσαι καὶ Ζεὺς 163
 μέλισσαι καὶ ποιμήν 400
 μελισσοουργός 72
 μηλέα καὶ ροιά 213
 μνηαγύρται 164
 μοιχοὶ δύο 420
 μοιχὸς καὶ ἀνὴρ 350
 μόσχος καὶ ἔλαφος 351
 Μοῦσαι, Δρυάδες, Ἀπόλλων 432
 μύες καὶ αἴλουρος 79
 μύες καὶ γαλαῖ 165
 μύες, ὄφεις καὶ γαλῇ 197
 μυῖα εἰς χύτραν ἐμπεσοῦσα 167
 μυῖαι 80
 μύρμηξ 166
 μύρμηξ καὶ κἀνθαρος 112
 μύρμηξ καὶ περιστέρα 235
 ὠρμηξ καὶ τέττιξ 373
 μῦς ἀντευεργέτης καὶ λέων 150
 μῦς ἀρουραῖος καὶ μῦς ἀστυκός 352
 μῦς καὶ βάτραχος 384
 μῦς καὶ λέων 146
 μῦς καὶ ὄστρεον 454
 μῦς καὶ ταῦρος 353
 μῦς καὶ χαλκεῖς 354
 Μῶμος, Ζεὺς, Προμηθεὺς καὶ Ἀθηνᾶ 100
 Μῶμος καὶ Ἀφροδίτη 455
 μωρά 386
 μωρὸς καὶ κόσκινον 456
 ναυαγὸς καὶ Ἀθηνᾶ 30
 ναυαγὸς καὶ θάλασσα 168
 ναῦται καὶ οἰκοδεσπότης 391
 ναύτης καὶ υἱός 421
 νεανίσκοι καὶ μάγειρος 66
 νεανίσκος καὶ γραῦς 410
 νεανίσκος καὶ ἵππος μαινόμενος 457
 νεβρὸς καὶ λέων λυσσῶν 341
 νέος ἄσωτος καὶ χελιδῶν 169
 νοσῶν καὶ ἱατρός 170
 νυκτερίς, βᾶτος καὶ αἶθυια 171
 νυκτερίς καὶ βούβαλις 48
 νυκτερίς καὶ γαλαῖ 172
 ξύλα καὶ ἔλαια 262
 ξυλευόμενος καὶ Ἑρμῆς 173
 ὁδοὶ δύο 383
 ὁδοιπόροι καὶ ἄρκτος 65
 ὁδοιπόροι καὶ κόραξ 236; cf. 125
 ὁδοιπόροι καὶ πέλεκυς 67
 ὁδοιπόροι καὶ πλάτανος 175
 ὁδοιπόροι καὶ φρύγανα 177
 ὁδοιπόρος καὶ Ἀλήθεια 355
 ὁδοιπόρος καὶ Ἑρμῆς 178
 ὁδοιπόρος καὶ ἔχισ 176
 ὁδοιπόρος καὶ Τύχη 174
 οἰκοδεσπότης καὶ ναῦται 391
 οἷς καὶ κύων 356, 356a
 ὄναγρος καὶ λέων 339
 ὄναγρος καὶ ὄνος 411
 ὄναρια καὶ γεωργὸς γηράσας 381
 ὄνειροι 385
 ὀνηλάτης καὶ ὄνος 186

- ὀνηλάτης, ὄνος καὶ κεραμεύς 459
 ὄνοι πρὸς τὸν Δία 185
 ὄνον ἀγοράζων 237
 ὄνος ἄγριος καὶ ὄνος ἡμερος 183
 ὄνος ἄλλας βαστάζων 180
 ὄνος, ἀλεκτρυὼν καὶ λέων 82
 ὄνος, ἀλώπηξ καὶ λέων 191; 149
 ὄνος ἄρρωστος καὶ λύκος ἰατρός 392
 ὄνος βαστάζων ἄγαλμα 182
 ὄνος ἐνδυσάμενος λεοντῆν καὶ ἀλώπηξ 188
 ὄνος ἐν λεοντῇ 358
 ὄνος ἵππον μακαρίζων 357
 ὄνος καὶ αἶξ 279
 ὄνος καὶ βάτραχοι 189
 ὄνος καὶ βοῦς ἀροτριῶντες 292
 ὄνος καὶ διψάς 458
 ὄνος καὶ ἡμίονος 181; 263
 ὄνος καὶ κηπουρός 179
 (ὄνος καὶ κυνίδιον 91)
 ὄνος καὶ κύων συνοδοιποροῦντες 264
 ὄνος καὶ λέων ὁμοῦ θηρεύοντες 151
 ὄνος καὶ λύκος δικαζόμενοι 452
 ὄνος καὶ λύκος στρατηγῆσας 348
 ὄνος καὶ ὄναγρος 411
 ὄνος καὶ ὀνηλάτης 186
 (ὄνος καὶ πίθηκος 359)
 ὄνος καὶ τέττιγες 184
 ὄνος, κόραξ καὶ λύκος 190
 (ὄνος μῆναγυρτῶν 164)
 ὄνος παίζων 359
 ὄνος παίζων καὶ δεσπότης 91
 ὄνος παλιούρους ἐσθίων 360
 (ὄνος χωλαίνειν προσποιούμενος καὶ λύκος 187)
 ὄνου παράκνις 459
 ὄνου σκιά 460
 Ὀρκος 239
 ὄρνεα καὶ γλαυξ 437
 ὄρνεα καὶ κολοῖός 101
 ὄρνεα καὶ χελιδῶν 39
 (ὄρνεα παρ' αἰλουρῶν δειπνοῦντα 389)
 ὄρνεις νοσοῦσαι καὶ αἰλουρος 7
 ὄρνιθες] cf. ἀετός, ἀηδὼν, αἰθουα, ἀλέκτωρ, -τρυνών, βούβαλις, γέρανος, γλαυξ, ἐρωδιός, ἱκτινος, κίχλα, κόκκυξ, κολοῖός, κορύδαλος, κορώνη, κύκνος, νυκτερίς, πελαργός, πέρδιξ, περιστερά, στρουθός, ταῖς, τρίορχος, χελιδῶν, χήν, ψιττακός, ἱέραξ
 ὄρνιθες καὶ κόκκυξ 446
 ὄρνιθοθήρας καὶ κορύδαλος 193
 ὄρνιθοθήρας καὶ πελαργός 194
 ὄρνιθοθήρας καὶ πέρδιξ 265
 ὄρνιθοθήρας καὶ περιστεραί 238
 ὄρνιθοθήρας, πέρδιξ καὶ ἀλεκτορίσκος 361
 ὄρνις καὶ λύκος διδάσκαλος 417
 ὄρνις (ὄφεως ὡς ἐκθερμαίνουσα) καὶ χελιδῶν 192
 (ὄρνις πίων γενομένη καὶ οὐκέτι ὡς τίκτουσα 58)
 (ὄρνις χρυσοτόκος, vide χήν χρ.)
 (Ὀρφεὺς καὶ κύνες 448)
 ὄστρεον καὶ μῦς 454
 ὄφεως οὐρά καὶ μέλη 362
 (ὄφεως ὡς καὶ ὄρνις 192)
 ὀφθαλμοὶ καὶ στόμα 461
 ὄφεις] cf. ἀσπίς, βασιλίσκος, θυψάς, δράκων, ἔχιν, ὕδρος
 ὄφεις, γαλῆ καὶ μύες 197
 ὄφεις γεωργοῦ παῖδα ἀποκτείναντες 51
 ὄφεις καὶ Ζεὺς 221
 ὄφεις καὶ καρκίνος 196
 ὄφεις καὶ κόραξ 128
 ὄφεις καὶ σφήξ 216
 ὄφεις καὶ χελιδῶν 227
 ὄφεις πατούμενος καὶ Ζεὺς 198
 παιδίον ἐμοῦν σπλάγχνα 47
 παῖς καὶ κόραξ 162
 παῖς καὶ λέων γεγραμμένος 363
 (παῖς καὶ λέων σύντροφος Test. 103)
 (παῖς ψεύστης καὶ λύκος 210)
 παῖς καὶ σκορπίος 199
 παῖς κλέπτης καὶ μήτηρ 200
 παῖς λουόμενος 211

- πᾶλος καὶ τοῖχος 270
 παῖδοι καὶ κλέπτης 419
 (παρακαταθήκην εἰληφώς καὶ Ὀρκος 239)
 πάρδαλις καὶ ἀλώπηξ 12
 παρθένος μωρὰ 386
 πατήρ καὶ θυγατέρες 94
 πελαργὸς καὶ ὀρνιθοθήρας 194
 πένης ἀκρίδας θηρείων καὶ τέττιξ 387
 Πένθους γέρας 462
 Πενία καὶ Πόρος 466
 (πένταθλος κομπαστής 33)
 πέροικες, σφῆκες καὶ γεωργός 215
 πέροϊξ καὶ ἀλεκτρούνες 23
 πέροϊξ καὶ ὀρνιθοθήρας 265
 πέροϊξ, ὀρνιθοθήρας καὶ ἀλεκτορίσκος 361
 περισσότερὰ διψῶσα 201
 περισσότερὰ καὶ κορώνη 202
 περισσότερὰ καὶ μύρμηξ 235
 περισσότεραι καὶ κολοῖός 129
 περισσότεραι καὶ ὀρνιθοθήρας 238
 πεύκη καὶ δρυοτόμοι 303
 πῆραι δύο 266
 πηρὸς ἀνὴρ 37
 πίθηκοι ὀρχησταί 463
 πίθηκοι πόλιν οἰκίζοντες 464
 πίθηκος βασιλεὺς αἰρεθεὶς καὶ ἀλώπηξ 81
 πίθηκος καὶ ἀλιεῖς 203
 πίθηκος καὶ ἀλώπηξ περὶ εὐγενείας ἐρίζοντες 14
 πίθηκος καὶ δελφίς 73
 πίθηκος καὶ κάμηλος ὀρχούμενοι 83
 πίθηκος, κάμηλος καὶ ἐλέφας 220
 πίθηκος, λέων καὶ ἀλώπηξ 337
 πιθήκου μήτηρ καὶ Ζεὺς 364
 πιθήκου παῖδες 218
 πίθος ἀγαθῶν 312
 πλάτανος καὶ ὁδοιπόροι 175
 πλέοντες 78
 πλοῖσιος καὶ βυρσοδέψης 204
 πλοῖσιος καὶ θρηνηδοί 205
 Πλούτος καὶ Ἡρακλῆς 111
 πόδες καὶ κοιλία 130
 ποιμένες καὶ λύκος 453
 ποιμὴν καὶ θάλασσα 207
 ποιμὴν καὶ κύων 206; cf. 365
 ποιμὴν καὶ λυκιδεῖς 209
 ποιμὴν καὶ λύκος 234
 ποιμὴν καὶ λύκος σὺν κυσὶ τρεφόμενος 267
 ποιμὴν καὶ μάγειρος 465
 ποιμὴν καὶ μέλισσαι 400
 ποιμὴν καὶ πρόβατα 208
 ποιμὴν λύκον συγκλείσων καὶ κύων 365
 ποιμὴν λύκον τρέφων 366
 ποιμὴν παίζων 210
 (πολεμιστῆς καὶ κόρακες 245)
 Πόλεμος καὶ Ὑβρις 367
 πολύπους καὶ ἀλιεὺς 425
 Πόρος καὶ Πενία 466
 ποταμοὶ καὶ θάλασσα 412
 ποταμὸς καὶ βύρσα 368
 πρόβατα καὶ δέλφαξ 85
 πρόβατα καὶ λύκοι 153
 πρόβατα καὶ ποιμὴν 208
 πρόβατον] cf. ἀρήν, ἀρνίον, οἷς, αἶξ, ἔριφος
 πρόβατον καὶ λύκος κεκορεσμένος 159
 πρόβατον καὶ λύκος τετρωμένος 160
 πρόβατον κειρόμενον 212
 Προμηθεύς, Ζεὺς, Ἀθηνᾶ καὶ Μῶμος 100
 Προμηθεύς, λέων καὶ ἐλέφας 259
 Προμηθεὺς καὶ ἄνθρωποι 240
 πῶλος 401
 ρίνη καὶ γαλῇ 59
 ρίνη καὶ ἔχισ 93
 ρόδον καὶ ἀμάραντον 369
 ροιά, μηλέα καὶ βάτος 213
 σαλπιστῆς 370
 σάτυρος καὶ ἄνθρωπος 35
 σάτυρος καὶ πῦρ 467
 σαῦρα, cf. κωλώτης
 σαῦρα καὶ δράκων 371

- Σελήνη καὶ μήτηρ 468
 σκορπίος καὶ παῖς 199
 σκώληξ καὶ δράκων 268
 σπάλαξ καὶ μήτηρ 214
 (στασιάζοντες 53)
 στόμα καὶ ὀφθαλμοί 461
 στρατιώτης καὶ ἵππος 320
 στρουθὸς Λίβυσσα 418
 σύαγρος, ταῦρος καὶ λέαινα 414
 Συβαρίτης 428; -ῖτις 438
 συκάμινος καὶ ληστής 152
 συκῇ καὶ ἐλαία 413
 σὺς] cf. ὕς, δέλφαξ, κάπρος, σύαγρος
 σὺς ἄγριος, ἵππος καὶ κυνηγέτης 269
 σφήκες, πέρδικες καὶ γεωργός 215
 σφήξ καὶ ὄφις 216
 Ταναγραῖοι ἀλεκτορίσκοι 281
 ταῦροι τρεῖς καὶ λέων 372
 ταῦρος καὶ αἶγες ἄγριαι 217
 ταῦρος καὶ κώνωψ 137
 ταῦρος καὶ λέων 143
 ταῦρος καὶ μῦς 353
 ταῦρος, λέαινα καὶ σύαγρος 414
 ταῦρος ὑπὸ λέοντος ἀπατηθεὶς 469
 ταῶς καὶ γέρανος 294
 ταῶς καὶ κολοῖός 219
 Τειρεσίας καὶ Ἑρμῆς 89
 τέττιγες 470
 τέττιγες καὶ ὄνος 184
 τέττιξ καὶ ἀλώπηξ 241
 τέττιξ καὶ ἀνὴρ ἀκρίδας συλλέγων 387
 τέττιξ καὶ ἰξευτής 397
 τέττιξ καὶ μύρμηξ 373
 τεχνῖται καὶ Ἑρμῆς 103
 τοῖχος καὶ πᾶλος 270
 τοξότης καὶ λέων 340
 τράγος, cf. αἶξ, ἔριφος
 τράγος καὶ ἀλώπηξ ἐν φρέατι 9
 τράγος καὶ ἄμπελος 374
 τρύορχος καὶ ἐρωδιός 443
 Τύχη καὶ γεωργός 61
 Τύχη καὶ ὁδοιπόρος 174
 ὕαινα καὶ ἀλώπηξ 242
 ὕαινα 243
 Ὑβρις καὶ Πόλεμος 367
 ὕδρος καὶ ἔχισ 90
 ὕς, cf. σὺς
 ὕς ἄγριος καὶ ἀλώπηξ 224
 ὕς καὶ κύων (ἀλλήλαις λοιδορούμεναι)
 222
 ὕς καὶ κύων (περὶ εὐτοκίας) 223
 (φάλαινα καὶ δελφίνες 62)
 φαλακρὸς ἱππεύς 375
 φαλακρὸς καὶ Διογένης 248
 φέναξ 28
 φθείρες καὶ γεωργός 471
 φιλάργυρος 225
 φρένας χέσας 380
 φρύγανα καὶ ὁδοιπόροι 177
 φρύνος φυσῶσα ἑαυτήν 376
 φυτὸν καὶ γεωργός 299
 χαλκεῖς καὶ μῦς 354
 χαλκεῖς καὶ κύων 415
 χειμῶν καὶ ἔαρ 271
 χελιδῶν καὶ ἀηδῶν 277
 χελιδῶν καὶ κορώνη 229
 χελιδῶν καὶ νέος ἄσωτος 169
 χελιδῶν καὶ ὄρνεα 39
 χελιδῶν καὶ ὄρνις 192
 χελιδῶν καὶ ὄφις 227
 χελιδῶν κομπάζουσα καὶ κορώνη 377
 χελώνη καὶ ἀετός 230
 χελώνη καὶ Ζεὺς 106
 χελώνη καὶ λαγῶς 226
 χῆν καὶ κύκνος 399
 χῆν χρυσοτόκος 87
 χῆνες καὶ γέρανοι 228
 χήρα καὶ ἀρότης 388
 χρεωφειλέτης Ἀθηναῖος 5
 χύτραι 378
 ψᾶρες καὶ γεωργός 298
 (ψευσμάτων ἄμαξα 309)
 ψιττακὸς καὶ γαλῇ 244
 ψύλλα καὶ ἀθλητής 231
 ψύλλα καὶ ἄνθρωπος 272
 ψύλλα καὶ βοῦς 273

3. INDEX SUPPLETORIVS AD FABVLAS GRAECAS¹

- ἀγαθά—“ἐπὶ τῶν ἀγαθῶν ἀπόλωλα” 170
 ἀγαθῶν πίθος 312
 ἀγαλμα ἐπὶ ὄνου 182; ἀ. καταθραισ-
 θέν 285
 ἀγγελος λέοντι πικρός 340
 ἀγρια καὶ ἡμερα λάχανα 119;—περι-
 στεραί 238
 ἀγριος ὄνος ἐλείθερος, ἡμερος δοῦλος 183
 αἰετοὶ καὶ λαγωοὶ πολεμοῦντες 256
 αἰετὸς ἀντεურγετῶν 296, 395; αἰετὸς
 οἰωνός 89; αἰετοῦ ῥύγχος γαμφού-
 μενον 422
 ἀηδῶν φεύγει ἀνθρώπους 277
 Ἀθηνᾶ καὶ κορώνη 127; Ἀ. πρὸς
 Ἱρακλῆ περὶ ἐρίδος 316
 Ἀθῆναι 63
 Ἀθηναῖος 30, 73
 αἶγα θύσαντες ὄνον ἰάτρευον 279
 αἶγες ἀγριαὶ ἐν σπηλαίῳ 151, 217
 αἰγὸς κέρας λίθῳ καταγόν 280
 αἰλουρος γενέθλιον ἄγων ἐσθίει τοὺς
 συμπότας 389
 αἰπόλος κύνα σκώπτων 331
 Αἰσώπειον ἄθυρμα 432; Αἰ. γέρανος
 426;—κύνων 449;—μῦθος 63
 Αἰσωπος, cf. 448; Αἰσωπος ἐν Σάμῳ
 427; ὁ Σαρδιηνός, περὶ ἀνθρώπων
 πολυλαλίας 431; ποῖον ἂν μῦθον
 συνθεῖη περὶ ἡδονῆς καὶ λύπης 445;
 περὶ πλάσεως ἀνθρώπου 430;—περὶ
 Ἀπόλλωνος 385, 432; περὶ βασι-
 λίσκου 434; περὶ γῆς καὶ θαλάσσης
 8; περὶ γλαυκός 437, 437a; περὶ
 λόκκυγος 446; περὶ κορυδοῦ 447;
 περὶ λύκων κ. ποιμένων 453; περὶ
 ὀφθαλμῶν κ. στόματος 461; Αἰ.
 πρὸς τοὺς Κορινθίους 424
 ἄκαρπον δένδρον 175, 299
 ἀκρίς ὅλως ἀσινῆς 387
 ἀλαζῶν ἀλώπηξ 232
 ἀλεκτοροφωνία 55
 ἀλεκτρυνῶν ἐν δένδρῳ νυκτερεῖει 252
 ἀλέκτωρ ἀντὶ πέρδικος σφάζεται 361
 Ἀλήθεια τὴν πόλιν ἀφείσα τὴν ἐρημίαν
 οἰκεῖ 355
 ἀληθεῖς λόγοι 159
 ἄλλα μὲν λέγουσιν ἄνθρωποι, ἄλλα δὲ
 ποιοῦσι 158, 298
 ἀλλότρια πτερὰ 101
 ἀλώπηξ ἰατρός, λέοντι νοσοῦντι θερα-
 πείαν ζητήσασα 258
 ἀλώπηξ καὶ κύνθαρος 107
 ἀλώπηξ κύνας λοιδοροῦσα 406
 ἀλώπηξ λύκον ἐπισκώπτουσα 344;—
 ὄνον 360
 ἀλώπηξ ποιμνίοις ἐπιχειρουμένη 394
 ἀλώπηξ ὑπὸ τέττιγος πειραθεῖς 241
 ἄμαξα εἰς φάραγγα ἐμπεσοῦσα 291;
 ἄμ. βάτραχον ὀλέσας 69;—ὄφιν
 216; τρίξουσα 45; ψευσμάτων με-
 στή 309
 ἀμύγδαλα καὶ φοῖνικες ἐν πῆρᾳ 178
 ἀναίσχυντοι 109
 ἄνθρωπος—πῆλός δακρύοις πεφυρμένος
 430
 ἄνθρωπος πρὸςλέοντα καυχώμενος 284
 ἀνθρώπου φρένας ἔδει ἔξωθεν εἶναι ἐν
 τῷ φανερῷ 100
 ἀνθρώπων ἁμαρτίαι ὀστράκοις ἐγγρα-
 φεῖσαι 313

¹ Lectorem monitum velim hunc indicem nequaquam plenum esse. Ubi-
 cumque animus ferebat sic ad arbitrium compositus est. Spero tamen eum utilem fore ad
 res quasdam notabiliores inveniendas, quae in fabularum titulis non apparent. Haec
 cadunt etiam in Indicem suppl. ad fab. Latinas.

- ἀνθρώπων πλάσις 240, 266, 311
 ἀνθρώπων ψυχαί, διὰ τί θηριώδεις 240
 Ἀντισθένης περί λεόντων καὶ δασυπόδων 450
 "ἄξιός τῃς νεώς ὁ ναύκληρος" 96
 "ἀπόκρισιν ἔχω εἰς Μίλητον" 232
 Ἀπόλλων καὶ κόραξ 323
 Ἀπόλλωνος μαντεία ὑπὸ Διὸς ἀκυρωθεῖσα 385
 Ἀραβες, διὰ τί ψευσταὶ καὶ γόητες 309
 ἀράχνη καὶ κώνωψ ἐπινίκιον ἔσας 255
 ἄρκτος φιλάνθρωπος ὧν νεκρούς οὐ σύρει 288
 ἀρότης τοὺς βόας ἀπολέσας τῷ ὄντι πενθεῖ 388
 ἄσωτος 169
 ἄτεχνος 317, 428
 ἀφοδεύματα, διὰ τί ἄνθρωποι πυκνῶς εἰς αὐτὰ βλέπουσι 380
 Ἀφροδίτη καὶ ὕς 222; Ἀφροδίτης βλαύτη (solea) 455,—γένεσις 466
 ἀχάριστοι 175
 βαλανίζων 208
 βάτραχοι ἔχει συμμαχοῦντες 90
 "βέβρωκα καὶ πέπωκα καὶ λέλουμαι", κτλ. 167
 βόες ἀροτῆρες σφάζονται 52; β. κλαπέντες 89; β. στεάτινοι 28
 βοὸς ἔτη 105
 βοὺς πονῶν σώζεται, δαμάλης μὴ πονήσας θύεται 300; β. χαίρει τριβόμενος, ψύλλα οὐδαμῶς 273
 βύρσαι ἐν ποταμῷ 135
 βυρσοδέψης ὄνου δεσπότης 179
 βῶλος χρυσοῦς 225
 γαλῇ ἐν σχήματι μοναδικῷ 435
 γαλῇ μᾶλλον βλάπτει ἢ ὠφελεῖ 293
 γαλῇ οἰκοδόσποινα 244
 γάμοι 134; γ. Διὸς 106, 221; γ. Ἰλίου 314 γ. θεῶν 367; γ. Πολέμου καὶ Ἰβριος 367
 γένος ὑαίνης ἀλλάσσεται 242, 243
 γεωργία 42
 γεωργὸς γηράσας καὶ μηδέπω εἰς πόλιν εἰσελθὼν 381
 Γῇ καὶ Τύχῃ 61; Γ. ὀρυσσομένη 102; Γ. τὸ πρῶτον φαινομένη 8
 γλαῦξ τὸ πάλαι ὄρνις σοφή 437, 437a
 γράμματα περί βοσκημάτων 264
 γραμματικὴ καὶ ῥητορικὴ 421
 γυνὴ περὶ τοῦ ἑαυτῆς παιδίου μαντειομένη 162
 γυνὴ φιλεργὸς 55
 γῦπεςλέοντα καὶ κάπρον μαχομένους ἐκδέχονται 338
 δανειστής 5, 171, 181 (epim.)
 δειλός 71, 245, 326, 363
 Δελφοὶ ἀπὸ δούλων εἰσὶ 382
 Δελφοί, urbs] τὸ ἐν Δ. μαντεῖον 36
 δένδρον τεττίγεσι φίλον μὴ ἐκκόψης 299; cf. ἄκαρπον
 Δεξικρέων Σάμιος ὕδατέμπορος aquam cauponans 433
 δημαγωγοί 26 (epim.), 153 (epim.) 197 (epim.)
 Δήμητρα 63
 δῆμιος 200, 465
 Δημοσθένης μῦθον διηγεῖται 460
 διαλλακτής 62
 διδάσκαλος 322, 417
 δικαστήριον 227
 Διονύσια (τὰ) 5
 δοίλη θρυπτομένη οἰκοδεσποίνῃ μάχεται 301
 δράκων ἰὼν ἐπαφίεις πόματι γεωργοῦ 395
 δραπέτης εἰς μυλῶνα 440
 δρῦν βαλανίζων 208
 δρῦς ἱσοφόρος 39, 437, 437a
 δρυτόμος καὶ κυνηγός 326
 δῶρον ἀκούσιον 402
 ἐγχελὺς Μαιανδρίῃ 443
 ἐκατόμβη 28, 34
 ἐκφορά 114
 ἐλέφας χοιρίδιον δέδοικε 220
 Ἑλικῶν παρὰ Αἰσώπῳ 432

- ἔμπροσθεν ἢ ἄψυχον; 36
 "ἔνα, ἀλλὰ λέοντα" 257
 ἐξ ἵπποι· εἰς ὄνον 320
 "ἔρδοι τις ἦν ἕκαστος εἰδείη τέχνην" 428
 ἔρις κοπτομένη αἰεὶ μείζων γίγνεται 316
 ἔρμαιον 178
 Ἑρμῆς ἀνθρώποις νοῦν ἐγχεῖ 108; Ἑ. ἀνθρώπων ἀμαρτίας ὀστράκοις ἐγγράφει 313; Ἑ. "ἐν πύλαις ὀνειρεῖται" 307; Ἑ. θρησκευόμενος οἰδὲν τεχνίτην ἐπωφελεῖ, ὕβρισθαι δὲ πολλοῖς ἀμείβεται ἀγαθοῖς 285; Ἑ. ὑπὸ κυνὸς τιμώμενος 308
 Ἑρως υἱὸς Πόρου καὶ Πενίας 466
 ἐταῖραι δύο 31
 εὐγένεια 14, 20, 73
 εὐκαρπία 213
 "εὔρε" (sc. πωλούμενος) δράχμας χιλίας 28
 "εὐρήκαμεν" 67
 εὐτεκνίας ἔπαθλα 364
 εὐτοκία 223
 εὐχαι διάφοροι 94
 ἐχίνος (vas) 438
 ἔχισ ἐν δένδρῳ 32
 Ζεὺς 3, 8, 44, 49, 88, 101, 103, 105, 111, 117, 179, 274, etc.; Ζ. ἐξέκοψε τὸ φθέγμα τῶν ἐρπετῶν 431; Ζ. καὶ μύρμηξ 166; Ζ. καὶ Προμηθεὺς 240; Ζ. νέμων τοῖς δαίμοσι τὰς τιμὰς 462; Ζ. πλάσας ἄνδρα καὶ γυναῖκα 102
 ἡ ριγῶσω ἡ λιμῶ τὰ παιδία ἀπολῶ 425
 ἡδονὴ αἰτία κακῶν 80, 86
 ἡθοποιία 71
 ἡμίονος Λυδὸς 315a
 Ἡρακλῆς καὶ Θησεὺς συγκρινόμενοι 278
 Ἡρας ἄγαλμα 88
 Ἡσίοδος 4a
 θέατρον 121, 463
 θεοὶ ἀγροικοὶ καὶ θ. ἀστικοί 295
 θεοὶ ἀνθρώπων δικασταί, οἳ ἀνθρώποι μυρμήκων 306
 "θεοῖς δ' εὐχου | ὅταν τι ποιῆς καὶ αὐτός, ἡ μάτην εὔξη" 291
 θεὸς συληθεὶς τοὺς ἑαυτοῦ κλέπτας οὐ γινώσκει 295
 θερμὸν καὶ ψυχρὸν φυσῶν 35
 θησαυρὸς 225; θ. γίγαντος 405; θ. ἐν ἀγάλματι 285; cf. 61
 Θησεὺς 278, cf. Ἡρακλῆς
 θυγατὴρ ὑπὸ πατρός βιασθεῖσα 379
 ἱατροῖς δεινὰ πρῶην ἠπείλουν Κόρη καὶ Πλούτων 317
 ἱατρός 7, 34, 187, 279, 289, 392
 ἵππος ἀνθρώπῳ δουλωθεὶς 269, 269a; ἐν εἰρήνῃ πονήσας οὐκέτι χρήσιμος ἐν πολέμῳ 320; ἐν μυλῶνι 318; ἐν ὁδῷ τίκτουσα 401; ἐν πολέμῳ 357; τροφῇ καλὸς γίγνεται, οὐ κτενίζόμενος 319
 ἵππου ἔτη 105
 ἱξυτῆς καὶ κίχλα 86
 ἱξυτῆς ὑπὸ μύρμηκος δηχθεὶς 235
 ἵχνη λέοντος οἶκ' αὐτὸν ἰδεῖν θέλω 326
 ἵχνη πολλῶν εἰσιόντων ὁρῶ, ἐξιόντος δὲ οὐδενός 142
 καιρὸς φεύγειν, vide sub φ.
 κάμηλος δεσμία καὶ ἀλώπηξ 416
 κάμηλος οὐκ ἄτερ μούσης 287
 κάμηλος χολὴν οὐκ ἔχει 195, 200
 κἀνθαρος καὶ ἀλώπηξ 107
 καρδίαν μοι ἔδωκας 254
 καρδίαν οἶκ' εἶχε ἔλαφος 336, cf. 583
 Καρικὸς αἶνος 425
 κατάβηθι, ὅπως ἔσωμεν τὰς νυκτερινὰς ὥδ' 252; cf. 157
 κεραμεύς 94, 179; κ. ὄρνιθας τρέφων 459
 "κέρας κέκραγε κἂν ἐγὼ σιωπήσω" 280
 κέρατα 100, 117, 165
 κεραυνὸς εἰς ἐλαίαν θεόθεν κατασκήπτει 413
 κερδῶ, διὰ τί ὄνομα ἀλώπεκος 333; cf. 344, 416, 429

- καθαρωδῶν γένος ἀπὸ κυνῶν 448
 κλέπτῃς 49, 66, 72, 89
 κόραξ (i.e. operculum) λάρνακος 162
 κόραξ καὶ μήτηρ 324; κ. ὄνῳ ἐπικα-
 θήμενος 190; κ. τὸν ἕτερον ὀφθαλ-
 μὸν πεπηρωμένος 236; κ. τὸ χρῶμα
 μεταλλάττειν πειρώμενος 398
 κορώνη οἰωνός, ποτὲ μὲν ἄνω βλέπουσα,
 ποτὲ δὲ κάτω 89
 κροκόδειλος ἐν Νεῖλῳ 32
 κυβερνήτης στερρός 78
 κύκνοι καὶ χῆνες Synt. 60; cf. 228
 κύλιξ χειρῶν ἐξαιρεθείσα ὑπ' αἵτου 395
 κύνες ἑκδοτοὶ 153
 κύνες—μοιχοὶ δύο ὥσπερ κυνάρια ἀνθυ-
 λακτοῦντες ἀλλήλοις 420
 κυνοραισταί 427
 κυνὸς ἔτη 105
 κυνὸς τράχηλος κλοιῷ λευκωθείς 346
 κύων Ἀχαιοὺ στρατηγός 343; κ. Ἑρ-
 μῆν τιμῆσαι θέλων 308; κ. ἔτοιμος
 330; κ. εὐτραφῆς μὲν, βίον δὲ ζῆ
 ἐπικίνδυνον 329; κ. μάτην δελεα-
 ζόμενος 403; κ. ποιμένα νοουθετεῖ
 365; κ. τρέχει, ἀλλ' οὐ περὶ τῆς
 ψυχῆς (ut lepus) 331
 Κρόνος 431
 κώνωψ καὶ ἐλέφας 259
 λαγῶς δικαιοσύνην ἐπαινεῖ 334
 λαγῶς ἰκέτης 3
 λαόδικος σοφία 424
 λέαινα ἐν μόνον τίκτει 257
 λέαινα ὀλοφυρομένη 414
 λέοντες εἰ ᾗδεισαν γλύφειν, κτλ. 284
 λέοντος ἔχνη, vide ἔχνη
 λέων ἀλεκτρυόνα φοβεῖται 82, 259;
 λ. δίκαιος 334; λ. πολλοὺς ξένους
 ἐστιῶν 337
 λίθους βάλλων γεωργὸς γεράνους ἀλη-
 θῶς ἐκφοβεῖ, οὐχὶ σφενδονᾶν προσ-
 ποιούμενος 297
 λίνον φύεσθαι ὀρνέοις οὐκ ἀνεκτόν 437
 λόγοι ἀληθεῖς 159
 λόγοι ὀδόντων δεόμενοι 450
 λόγος ἀνθρώποις πάντων δώρων μέγισ-
 τον 311
 λοιδορία ἀθῶος 98, 409
 λυγκίδιον (?) 37
 λυκάνθρωπος 419
 λύκοι κυσὶ διαλλαγέστες πρώτους ἐκεί-
 νους διαφθείρουσι 342
 λύκος! βοηθεῖτε! 210
 λύκος ἐκδαρεῖς 258
 λύκος ἐκ τῶν ἀλλοτρίων ποιμνίων ἀρπά-
 ζειν διδάσκει 366
 λύκος κυνόδηκτος 160
 λύκος λύκοις περὶ ἄγρας νομοθετῶν
 348
 λύκος μακελλάριος ἔφυ, οὐχὶ αὐλητῆς
 98, οὔτε ἱατρός 187, 392
 λύκος ποιμένος τροφή 451
 λύκος προβάτων φύλαξ 234
 λύκος συγκλεισθῆναι μέλλων μετὰ τῶν
 προβάτων 365
 λύκος ὑπ' ἀλώπεκος ἐξαπατηθεὶς εἰς
 πάγην ἐμπίπτει 345
 λύκου ἔργα οὐκ ἔστιν ἀδικήματα 452
 λύκων γένος ἐν ἔστι, κύνες παντοδαποί
 343
 λύπη ἀδελφῇ χαρᾶς 13
 μάγειρος ἔμπειρος ἀτέχνου ἀμείνων
 290
 Μαίανδρος ποταμός 232
 μαντεῖον Ἀπόλλωνος 36, 385
 μαντική Τειρεσίου 89
 μάντις (θύτης) καὶ εἰνούχος 310
 μέλι ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς 461
 Μελιταῖος κύων 73, 91
 “μηδένα ἀκοή ταραττέτω πρὸ τῆς θεᾶς”
 141
 μήνυτρα πυρὸς ὑπὸ Προμηθέως κλαπέν-
 τος 458
 μήτηρ καὶ παῖς κλέπτῃς 200
 μήτηρ μαντευομένη 162
 μήτηρ πιθήκου 364
 μικροὶ ἰχθύες σῶζονται 282
 μικροφυεῖς ἄνθρωποι, διὰ τί φρονιμώ-
 τεροὶ εἰσι τῶν μακρῶν 108

- μοιχοί οἷο ὥσπερ κυνάρια ἀνθυλακτοῦν-
τες ἀλλήλοις 420
μυρσινῶν 86
μυστήρια 5
ναυαγός 68, 171, 207, 306
ναιπηγοί 8
ναῖς (cf. supra) 78, 177; ν. ἀνδρός
ἐνὸς ἕνεκα ἀσεβοῦς βινθίζεται 306
νεβρός 147
Νεῖλος 32
νεκροί—ὁ τοῖς νεκροῖς τὰ σῖτα κομίζων
246
νεκρὸν ἢ ἔμπνουν; 36
"νίκα· κακὴν γὰρ νίκην νικᾷς" 186
νοῦν μοι ἔνθες 386; "ἀπώλεσας καὶ
ὃν πρῶτον εἶχες νοῦν" ib.; ν. Ἑρμῆς
ἀνθρώποις ἐγχεῖ 108
ξίφος ἀντὶ θησαυροῦ εὐρημένον 405
ξύλινος Ἑρμῆς 99, 285
"οἷα κεφαλὴ ἐγκέφαλον οἶκός ἐχει" 27
οἰκία τροχῶν ἐπιδίδεται 100
"οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος" 106
οἰωνός 89, 125, 127
"ὄμφακές εἰσιν" 15
ὄναγρος ἑαυτὸν μακαρίζων λέοντος γίγ-
νεται βρῶμα 411
ὄνάρια πλανηθέντα γεωργὸν εἰς κρημ-
νὸν φέρει 381
ὄνειρος θάνατον παιδὸς προσημαίνει
363
ὄνος αἰγὸς πνεύμονι λατρεύεται 297
ὄνος γράμματα ἀναγιγνώσκων 264
ὄνος δοκιμαζόμενος 237
ὄνος ἐκ κόπου πεσὼν 181; ὄνος ἐκόντως
ἐν ποταμῷ πεσὼν 180; ὄνος ἐπίληπ-
τος 279
ὄνος ἐπὶ τῶν κεράμων (πίθηκον μιμού-
μενος) 359
ὄνος λέοντα διώκων 82
ὄνος φάρμακον φέρων 458
ὄνου ἀδικία μεγίστη· ἐν τῶν λαχάνων
κατέφαγε 452
ὄρνιθες ἐν κεραμέως ἐργαστηρίῳ 459
ὄρνιν διανέμει γραμματικῶς μὲν ὁ υἱός,
ῥητορικῶς δὲ ὁ πατήρ 421
Ὀρφεὺς καὶ ζῶα 448
οἶρά ὄφεως ἡγεμών 362
οὔρου ποταμός 185
ὀφθαλμοὶ ἐπὶ κέρασι 100
ὄφεις γῆρας ἀποδύεται, ὄνου δὲ δίψος
προσεπιλαμβάνει 458
πάγη 17, 81, 191, 193, 251, 323,
345
παῖδες γεωργοῦ στασιάζοντες 53
παιδίον ἐν λάρνακι 162
Παναθήναια 5
παρακαταθήκην ἀποστερεῖν διανοούμε-
νος 239
παραμονάριος (ianitor in monasterio)
252
Πειραιεύς, φίλος πιθήκου 73
πέλεκυν δρύες καθ' ἑαυτῶν εὐποροῦσι
302
πέλεκυς ἐν ὁδῷ εὐρεθεῖς 67; π. ἐν
ποταμῷ 173
Πένθος τιμώμενος αἰεὶ ἐπιφοιτᾷ 462
πέρδιξ τοὺς ὁμοφύλους παραδίδωσι 265,
361
περιστεραὶ τὰς ὁμοφύλους παραδιδούσαι
238
πήδημα μέγιστον 33
πηλὸς δακρύοις πεφυρμένος—ἄνθρωπος
430
πήρα ἐν ὁδῷ εὐρεθεῖσα 178
πηρωθεῖς τὸν ἕτερον ὀφθαλμόν 75 (ἐλα-
φος), 236 (κόραξ)
πίθηκος ἐπὶ δώματος 359
πίθηκος παρὰ λέοντι δαιτρεύων 337
πίναξ 201
πόλιν κτίζων 193
πόλις πιθήκων 464; cf. 569
πολύανδριον 245
πολυτεκνία 202
πόρνοι, διὰ τί ἀναίσχυντοι 109
ποταμὸν διαβαίνοντες 247; π. ἐκπί-
νοντες 135

- ποταμός ἀξίνας φέρει 173; π. τεθολω-
 μένος 26
 πρόβατον ἀδίκως λύκου ἀφαιρεθέν 347
 Προμηθεὺς ἀνθρώπων πλάστης 266,
 430; Π. (?) δύο ὁδοὺς ἀνθρώποις
 δεικνύει 383; Π. πρὸς σάτυρον 467
 προσωπεῖον τραγικὸν καὶ ἀλώπηξ 27
 πτερὰ τέττιγος ἐν ἀφοδεύματι ἀλώπεκος
 241
 ῥάβδων δέσμη 53
 ῥάμνος ξύλων βασιλεὺς 262
 ῥητορικὴ καὶ γραμματικὴ 421
 ῥητόρων γένος ἀπὸ ψιττακῶν 431
 ῥήτωρ, cf. 63 (Demades), 460 (De-
 mosthenes)
 ῥήτωρ Ἀθηναῖος στωμύλος 278
 ῥόδον κάλλιστον, ἀλλὰ βραχύβιον 369
 Ῥόδος—"αὐτοῦ γὰρ Ῥόδος καὶ πῆδη-
 μα" 33
 Σιμωνίδης ἐν τῷ εἰς Ὀριλλαν ἐπινικίῳ
 (fr. 11 Bergk) 425
 σκιά 74, 133, 260, 460
 "σκληρὰ καλοῦμαι" 368
 σκυτεῖς, διὰ τί μάλιστα πάντων ψεύ-
 δονται 103
 σπήλαιον 76, 102, 151, 217
 σπόγγοι 180
 στήλη ἀνδρὸς λέοντα πνίγοντος 284
 "σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει" 30
 στάσις εὐκαταγώνιστος 53
 Στησίχορος 269a
 στρουθοῦ φύσις ἀμφίβολος 418
 συμμαχία διὰ φωνῆς μόνον 90; σ.
 λαγωῶν καὶ ἀλωπέκων 256; σ.
 λέοντος καὶ ἀετοῦ 335; σ. λέοντος
 καὶ δελφίνος 145
 σφήνες κάκιστοι, ὧν αὐτὴ ἡ πείκη
 μήτηρ ἐστὶ 303
 ταῦρον ἔδει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ κέρασιν
 ἔχειν 100
 ταῦρος καὶ λέων μαχόμενοι 145
 ταῦρω τί δεῖ κεράτων, εἰρήνης οὕσης
 πρὸς λέοντα; 469
 τεῖχος σαθρὸν συμπίπτει 296
 τεχνίτης καὶ Ἑρμῆς 285
 Τιμοκρέων ἐν μέλεσι (fr. 4) 425
 "τίς ἄξει τῷ γέροντι τὰ σκεύη; . . .
 ὅσπερ εἴωθεν" 292
 Τμῶλος 439
 τοξότης πικρὸν ἄγγελον πέμπει 340
 τράγου θυομένου ἄμπελος οἶνον παρέξει
 374
 τραγωδοὶ 431
 τραγωδοῦ προσωπεῖον 27
 τρίχας ξένας ἄνεμος ἀφείλετο 375
 τροφός 158
 τύμπανα 164
 "τυφλὰ τίκτεῖς" 223
 τυφλός 37; cf. πηρωθεῖς
 ὕδατος κρατὴρ γεγραμμένος 201
 ὕδατος φορτίον 433
 ὑδρία καὶ κορώνη 390
 ὡς τοκάς, παραδόξως τίκτουσα 5
 ὑστεραία 441
 Φάλαρις Ἰμεραίων στρατηγὸς αὐτοκρά-
 τωρ 269a
 φάρμακον γήρως ἀμυντήριον 458
 φεύγειν καιρὸς ἐστὶν ὄρνισι "ὅτ' αὐτὸς
 ἀμῇ κού φίλοισι πιστεύει" 325
 φιλάργυρος 71, 225
 φίλοι εἰ μὴ ἦσαν τῷ ἐλάφῳ ἐγήρασεν
 ἄν 305
 "φοινίκων ἐπιθυμεῖ" ἡ θάλασσα 207
 φρέαρ 9, 40, 43, 120, 174
 φρένες μικρῶν ἀνθρώπων 108
 Φρύξ, Λισώπου συγγενῆς 448
 φωνὴν τέττιγος ἐπαινεῖ ἀλώπηξ 241
 χαλκεύς 59, 93
 χαλκῇ χύτρα καὶ ὀστρακίνῃ ἐν ποταμῷ
 378
 χάος 8
 χαραδριός 325
 χαρᾶς ἀδελφὴ ἐστὶν ἡ λύπη 13, cf.
 445
 "χειμῶνος ὄρχοῦ . . . εἰ θέρους ἡϋλεις" 373
 χελιδὼν σύνοικος ἀνθρώποις 39

- χελιδών λαί ἐγχελυσ καί Δημήτρα χρύσεια ὥα 87
 (ἀκέφαλος μῦθος) 63 χρυσὸς ἐν ἀγάλματι Ἑρμοῦ ἀποκείμε-
 νος 285
 χήρα 55, 58
 χοιρίδιον δέδοικεν ἐλέφας 220
 χολήν οἶκ' ἔχει κάμηλος 195, 220
 χρεμετίζειν μὲν οἶκ' ἔμαθον ἰκτῖνοι, ψεύδους φάρμακον 103
 ἄδειν δὲ ἐπελάβοντο 396 ψιττακοὶ ῥητόρων πρόγονοι 431
 χρεωφειλέτης ἐμῶν τὰ σπλάγχνα 47 ὥν 58, 87, 192; οὐ πάντα περιφερῇ
 (epim.) ὥα ἐστὶ 253

4. INDEX FABVLARVM LATINARVM

QVO GRAECAE ETIAM RESPICIVNTVR¹

<i>Abies et rubus</i> 304 <i>Accipiter</i>; cf. Nisus, falco, ἰέραξ <i>Accipiter, aquila et columbae</i> 672 <i>Accipiter, aquila et grus</i> 654 <i>Accipiter et busardus</i> 644 <i>Accipiter et capo</i> 646 <i>Accipiter et galli duo</i> 558 <i>Accipiter et lusciniā</i> 567 <i>Accipiter et milvus</i> 604 <i>Adulescens et anus</i> 410 <i>Adulescens et equus rabidus</i> 457 <i>Adulescens prodigus et hirundo</i> 169 <i>Adulescentuli et lanius</i> 66 <i>Aduller et maritus</i> 350 <i>Adulleri duo</i> 420 <i>Aeger et medicus</i> 170 <i>Aesopus</i>, cf. Αἴσωπος et Test. 60, 61 (Aesopus de prava libidine 515a, b) <i>Aesopus et domina</i> 545 <i>Aesopus et petulans</i> 497 <i>Aesopus et rusticus</i> 495 <i>Aesopus et scriptor</i> 537 <i>Aesopus et servus profugus</i> 548 <i>Aesopus et victor gymnicus</i> 541 <i>Aesopus respondet garrulo</i> 510 <i>Aethiops</i>, vide Αἰθίοψ <i>Agnus</i>] cf. multo, ovis, vervex; πρόβατον <i>Agnus nutricem quaerans et canis</i> 506 <i>Agricola</i>; cf. rusticus, γεωργός <i>Agricola alterum equum a Deo</i> petens 665 <i>Agricola et draco</i> 640a <i>Alauda</i>; vide cassita <i>Alcedo</i> 25	<i>Amarantus et rosa</i> 369 <i>Amor apud homines</i> 444 <i>Amphora rerum bonarum</i> 312 <i>Ancilla</i>, cf. serva <i>Ancillae et domina</i> 55 <i>Androclus et leo</i> 563a <i>Angelus monstrat Dei iudicia</i> 635, 635a <i>Anguilla</i>, vide ἔγχελυς <i>Anni hominis</i> 105 <i>Anser</i>, cf. χήν <i>Anser et ciconia</i> 570 <i>Anus</i>, cf. γράυς <i>Anus ad amphoram</i> 493 <i>Aper</i>] cf. sus, verris; σὺς, σὺαγρος <i>Aper, cervus et ericius</i> 649 <i>Aper et asinus</i> 484 <i>Aper et leo</i> 338 <i>Aper, feles, et aquila</i> 488 <i>Apes</i>, cf. μέλισσαι <i>Apes et fuci vespa iudice</i> 504 <i>Apiarius</i> 72 <i>Apollo</i>, cf. Ἀπόλλων <i>Apollinis oraculum</i> 536 <i>Aquila</i>, cf. αἰετός <i>Aquila, accipiter et columbae</i> 672 <i>Aquila, accipiter et grus</i> 654 <i>Aquila et cornix</i> 490 <i>Aquila et corvus medicus</i> 599 <i>Aquila et cucula</i> 626 <i>Aquila et milvus</i> 574 <i>Aquila et ratus de perspicacitate</i> contententes 639 <i>Aquila et vultur</i> 648 <i>Aquila, feles, et aper</i> 488 <i>Arabes et Mercurii plaustrum</i> 309 <i>Arabs et camelus</i> 287

¹ Litteris inclinatis indicantur fabulae graece conscriptae

- Aranea, cf. ἀράχνη
 Aranea et vespa 598
 Arator, cf. ἀρότης
 Arator et venator 700
 Arborea] cf. abies, laurea, malus, morus, oliva, platanus, quercus, rubus; δένδρα, ξύλα
 Arborea in deorum tutela 508
 Ardea, vide ἐρωδιός
 Aries; cf. hircus, τράγος
 Aries et dominus calvus 711, 711a
 Aries et lupus 714, 705
 Armiger mendax 707
 Artifices et Mercurius 103
 Asinarius et Asinus 186
 Asinus; cf. onager, ὄνος, ὀνάρια
 Asinus ad lyram 542
 Asinus ad senem pastorem 476
 Asinus cum privilegio, vulpes et lupus 638
 (Asinus et equus superbus 565)
 Asinus et lupus 696
 Asinus et porcelli hordeum 526
 Asinus et porcus 600
 Asinus et vulpes ante lupum confessorem 628
 Asinus inridens aprum 484
 Asinus, leo senex, aper et taurus 481
 Asinus litteras docendus 722
 Asinus, pater et filius 721
 Aspis domesticus 637; cf. 573
 Astrologus 40
 Atheniensis, vide philosophus et Ἀθηναῖος
 Athleta; cf. victor gymnicus, ἀθλητής
 Auca et corvus 603
 Auceps; cf. ἰξευτής, ὀρνιθοθήρας
 Auceps et aves 576
 (Aula tyrrani 646)
 Avarus 225
 Aves] cf. accipiter, anser, aquila, auca, auceps, hubo, busardus, ciconia, columba, cornix, corvus, cuculus, graculus, grus, hirundo, lusciniā, milvus, monedula, noctua, passer, pavo, perdix, pica, sturni, vespertilio, volatilia, volucres, vultur; ὄρνεα, ὀρνιθες, ὄρνις
 Aves apud corvum cenantes 577
 Avis Sancti Martini 589
 (Balaenae, vide φάλαιναι)
 Basiliscus super aquilam 434
 (Bellator et corvi 245)
 Bellum et Insolentia 367
 Bona et Mala 274
 Bos] cf. iuvenecus, vitulus, taurus, βοῦς
 Bos vetulus et iuvenecus 540
 Boves et cervus 492
 Boves fimum suum extrahentes 657
 Bubo; cf. cavannus, noctua, γλαῦξ
 Bubo et alia volatilia 614
 Bubulcus; cf. βοηλάτης, βουκόλος
 Bufo, cf. φρύνος
 Bufo et filius pulcherrimus 591
 Bufo et rana 622
 Busardus et accipiter 644
 Buteo, vide τριόρχος
 Cacans cerebrum 380
 Caecus 37
 Caesar, cf. Tiberius C. 489
 Calamus et quercus 70
 Calvi duo 528
 Calvus, cf. φαλακρός
 Calvus et aries 711; 711a
 Calvus et hortulanus 560
 Calvus et musca 525
 Camelus, vide κάμηλος
 Cancer, vide καρκίνος
 Canes et corcodilli 482
 Canes legatos miserunt ad Iovem 517
 Canis; cf. κύων, κύνες

- Canis ad agnum 506
 Canis et dominus interfectus 709
 Canis et puer in flumine 710
 Canis in praesaepio 702
 Canis, lupus et aries 705
 Canis, lupus et dominus avarus 701
 Canis, lupus et ovis 478
 Canis os petens a domino 719
 Canis, ovis et lupus 478
 Canis parturiens 480
 Canis stercorans 608
 Canis, thesaurus et vulturius 483
 Canis vetulus et venator 532
Canis domus 449
 Capellae barbatae 516
 Capo et accipiter 646
 Capra; cf. αἶξ, αἶγες
 Capra et lupus 680
 Caprarius, vide αἰπόλος
Carbonarius et fullo 29
 Cassita; vide κορυδός, κορυδαλλός
Castor 118
 Catus] cf. feles, murilegus, mustela, γαλῆ, αἴλουρος
 (Catus campanella instruendus 613)
 Catus, cavannus, et mus 561
 Catus cum uno artificio et vulpes 605
 Catus et gallus, mus et filia 716
 Catus et mus ebria 615
 [Catus ferens candelam, cf. Herv. IV 296; dabitur in vol. II inter fab. Arm.]
 Catus episcopus 692
 Catus monachus 592
Cauda et membra serpentis 362
Caupo et fur 419
 Cavannus, catus et mus 561
 (Ceres, hirundo, et anguilla 63)
 Cerva hinnuleum instruens 678
 Cervus, cf. ἔλαφος
 Cervus ad boves 492
 Cervus, ericius et aper 649
 Cervus, lupus et ovis 477
 Cicada, cf. τέττιξ, τέττιγες
 Cicada et noctua 507
 Ciconia, cf. πελαργός
 Ciconia et anser 570
 Ciconia et rostrum suum 590
 Ciconia et serpens 620
 Ciconia et vitellus 586
 Ciconia infidelis 713
Citharoedus 121
 Coclea et speculum 559
Cochleae 54
Cochlus et canis 253
 Columba, cf. περιστέρα
 Columba et vulpes 671
 Columba ramusculos colligans et lupus 689
 Columbae, accipiter et aquila 672
 Columbae et milvus 486
 Columbae et Nisus 588
 Columbae pullus et corvus 606
 Condemnatus ad suspendium 633
 Convivium apud leonem 602
 Coquus, cf. μάγειρος
Coriarius et dives 204
 Corcodilli et canes 482
 Cornix, cf. corvus
 Cornix et aquila 490
 Cornix et ovis 553
 Cornix et urna 390a
 Corvus] cf. cornix, κόραξ, κορώνη
 Corvus et aliae aves cenantes 577
 Corvus et auca 603
 Corvus et pullus columbae 606
 Corvus et viator 551
 Corvus medicus et aquila 599
 Corvus pullos docens 679
 Corvus super arietem sedens et lupus 670
 Credere et non credere 501
Cribrum 456

- Crocodilus et vulpes* 20
Curula et aquila 626
Cuculus et ariculae 446
Cuculus et volucres 652
Culex, cf. κώνωψ
Culex et leo 255
Culex et taurus 564, et 137
Cupidus et invidus 580
Cyclops 405
Cygnus, vide κύκνος
Debitor Atheniensis 5
Dei iudicia ab angelo monstrata 635, 635a
Delphinus, vide δελφίς
Delphorum origines 382
Demades orator 63
Demetrius rex et Menander poeta 523
Depositio draconis 663
Diogenes et calvus 248
Diogenes viator 247
Dipsas et asinus 458
Dives et coriarius 204
Dives et praeficae 205
(Dives praegnans et filia 684)
Dolor et Laetitia 445
Dolus et Prometheus 525
Draco; cf. serpens, δράκων, ὄφις
Draco et agricola 640a
(Draco thesauros custodiens et vulpes 518)
Draconis depositio 663
Dryades, Musae, et Apollo 432
Duo milites et latro 524
(Ebrius; cf. 246, 515b, 615, 701)
Elephantus, simius et camelus 220
Eques, cf. ἵππεύς
Equuleus 401
Equus, cf. ἵππος
Equus circensis 549
Equus et seges 673
Equus, leo, et hirci 578
Equus promissor 571
Equus superbus 565
Eremita, vide heremita
Ericius, cf. herinacius
Ericius, cervus et aper 649
Ericius et vulpes 427
Eunuchus ad improbum 502
Eunuchus et homo sacrificans 310
Fabri aerarii, cf. χαλκεῖς
Falco et milvus 612
Feles; cf. catus, murilegus, mustela
Feles, aper et aquila 488
Feles lecticarii et gallus 546
Festa dies et postridiana 441
Ficus et oliva 413
Figulus, vide κεραμεύς
Filiae et pater 94
Filius crudelis 624
Fluctus numerans 429
Fluvii et mare 412
Fluvius et pellis 368
Formica, cf. μύρμηξ
Formica et musca 521
Fortuna, cf. Τύχη
(Frater et soror ante speculum 499)
Fraudator 28
Fuci, apes, et vespa iudex 504
Fugitivus 440
Fur cf. latro, praedator, κλέπτης
Fur et lucerna 513
Fur et puer 581
Fur et Satan 662
Fur et scarabaeus (sive fur praegnans) 660
Galerita, vide cassita
Galli duo et accipiter 558
Gallina, cf. ὄρνις
Gallina, Iuno et Venus 539
Gallina, pulli et milvus 601
Gallinae et vulpes 611
Gallus cf. capo, columba, pullus; ἀλεκτορίσκος, ἀλεκτρύων, ἀλέκτωρ
Gallus confessor et vulpes 597

- Gallus et catus, mus et filia 716
 Gallus et equus de domino garrientes 717
 Gallus et feles lepticarii 546
 Gallus et vulpis 562a
Gallus (eunuchus) et leo 436
Galli 164
 Gladius et viator 579
Gloriosus 33
 Gobius, vide *κωβιός*
 Graculus; cf. monedula, *κολοιός*
 Graculus superbus et pavo 472
 Grus, cf. *γέρανος*
 Grus, accipiter et aquila 654
 Haedus, cf. *ἑριφος*
 Haedus et lupus 572
 Halcyon, vide alcedo
Hariolus 161
 Hercules, vide *Ἡρακλῆς*
 (Hereditatem dividentes 703; cf. 512)
 Heremita probans servum suum 664
 Herinacius et lupus 675
 Herinacius et lupus laqueo implicatus 686
Heros 110
Hiems et Ver 271
 (Hinnuleus a matre instructus 678)
Hinnuleus et leo rabidus 341
 Hirci, equus et leo 578
 (Hirci et capellae barbatae 516)
 Hircus; cf. aries, *τράγος*
 Hircus equitans et asinus 623a
 Hircus et lupus 695
 Hirundo, cf. *χελιδών*
 Hirundo et passerres 656
 Homo; cf. *άνήρ*, *άνθρωπος*
 Homo et unicornis 609
Homo fluctus numerans 429
 Homo ingratus 618; cf. 640
 Homo in navicula se Deo committit 690
 Homo orans sibi soli salutem 666
 Homo vendens equum cum hirco 674
Homocida 32
 Homuncio, leo et filius suus 706
 Hortulanus, cf. *κηπουρός*
 Hortulanus et calvus 560
Hyaena et vulpes 242
Hyaenae 243
Hydrus et vipera 90
Ignis et satyrus 467
 (Impossibilia promittens 34)
Inimici 68
Insolentia et Bellum 367
 Invidus et cupidus 580
 Isengrimus monachus 595
 Iulianus apostata et daemon 632
 Iuno et pavo 509
 Iuno, Venus et gallina 539
 Iuppiter, cf. *Ζεύς*
 Iuppiter et canes 517
 (Iuppiter et hirci 516)
Iusiurandum 239
 Iuvenus et bos vetulus 540
 (Iuvenus indomitus 582)
 Iuvenus, leo et praedator 487
 Iuvenis; cf. adolescens, *νεανίσκος*
 Iuvenis et meretrix 555
 Lacerta et serpens 552, et 371
Lacertus et aranea 286
Laetitia et Dolor 445
 Lanius, cf. *μάγειρος*
 Lanius et simius 496
 Lanius et verveces 575
Lapidarius et Mercurius 307
 Larus, vide *λάρος*
 Latro et milites duo 524
Latro et morus 152
 Latrones et muli duo 491
 Latrones susurrantes 683
Laurea et oliva 439

- Leo, leaena; cf. λέων, λέαινα
 Leo aeger, vulpis et ursus 585
 Leo audiens confessiones vulpis, lupi et asini 628a; cf. 452
 Leo, equus et hirci 578
 Leo et pastor 563
 Leo et unicornis 645
 Leo, filius eius et homuncio 706
 (Leo hospes 602)
 (Leo in arena et Androclus 563a)
 Leo, iuvenus et praedator 487
 Leo regnans (et simius) 514
 Leo senex, aper, taurus et asinus 481
 Lepus, cf. λαγώς, -οί
 Lepus cornua petens 658
 Lepus cum lupo contendens 616
 Lepus et passer 473
 Lignator; vide δρυτόμος, ξυλευόμενος
 Lima, cf. ῥίγη
 Locustas (ἀκρίδας) venans 199, 387
 Lucerna 349
 Lucerna et fur 513
 Luctus praemia 462
 Luna et mater 468
 Lunae umbra et vulpes 669
 Lupi benevolentes 676
 Lupi funus 607
 Lupi infortunium, sive lupo pedens 699
 Lupuli et pastor 209
 Lupus; cf. Isengrimus, λύκος
 Lupus audiens vulpis et asini confessiones 628
 Lupus, canis et aries 705
 Lupus, canis et dominus avarus 701
 Lupus, canis et ovis 478
 Lupus, cervus et ovis 477
 Lupus de corvo super arietem sedente 670
 Lupus et aries 714
 Lupus et asinus 696
 Lupus et capra 680
 Lupus et columba ramusculos colligens 689
 Lupus et haedus 572
 Lupus et herinacius 675
 Lupus et hircus 695
 Lupus et lepus 616
 Lupus et oves conquerentes 596
 Lupus et ovis osculantes 636
 Lupus et sacerdos 641
 Lupus et scarabaeus 659
 Lupus et scrofa parturiens 547
 Lupus et vervex 655a
 Lupus et vulpes famelica 712
 Lupus et vulpes invida 568
 Lupus et vulpes in puteo 593
 Lupus et vulpes iudice simio 474
 Lupus et vulpes munifica 718
 Lupus infelix, vulpes et mulus 693
 Lupus laqueo implicitus et herinacius 686
 Lupus litteras discens 688; cf. 595
 Lupus pedens, sive lupi infortunium 699
 Lupus piscator et vulpes 625; 698
 Lupus poenitens et multo 655
 Lupus vera dicens et nauta 687
 Lupus vulpeculae tutor 704
 Lupus, vulpes, et asinus cum privilegio 638
 Luscinia; cf. Philomela, ἀηδών
 Luscinia et accipiter 567
 Lusus et severitas 505
 Maga 56
 Malignus homo 36
 Malus Punica, malus et rubus 213
 Manticae duae 266
 Mare, vide θάλασσα
 Margarita et pullus 503
 Matrimonium quaerens 619
 Medicus, cf. ιατρός
 Medicus, dives et filia 684
 Medicus ex sutore 475

- Meles, vide taxus
 Menander poeta et Demetrius 523
 (*Mendaciorum plastrum* 309)
 (Mendacium et Veritas 535)
 (Mendax 707)
 Mercator et simia 643
 Mercator et uxor 647
Mercator et Venus 433
 Mercurius, cf. Ἑρμῆς
 Mercurius et mulieres 534
 Meretrix et iuuenis 555
 Mergus, vide αἰθυία
 Miles, cf. bellator, πολεμιστής
 Miles et armiger mendax 707
Miles et equus 320
 Miles et Pompeius 538
 Miles et religiosus 642
 Miles et vidua 543
 Miles et serpens 640
 Milites duo et latro 524
 Milvus, cf. ἰκτινος
 Milvus et aquila 574
 Milvus et columbae 486
 Milvus et falco 612
 Milvus, gallina et pulli 601
 Milvus imitans accipitrem 604
 Minerva, cf. Ἀθηνᾶ
Momus et Venus 455
Momus, Iuppiter, Prometheus et Minerva 100
 Monedula 667
 Mons parturiens 520
Mors et senex 60
Morsus a cane 64
Morus et latro 152
 Mula et musca 498
 Muli duo et latrones 491
 Mulier, cf. γυνή
 Mulier et proci 661
 Mulier parturiens 479
 Mulier vidua et miles 543
 Mulieres duae et Mercurius 534
 (Mulieris lingua, cf. 515a)
 Multo et lupus poenitens 655
 Mulus, cf. ἡμίονος
 Mulus, vulpes et lupus 693
 Mures et mustela farina involuta 511
 Murilegus, ratus et caseus 594
 Murium consilium contra catum 613
Murus et vectis 270
 Mus; cf. ratus, μῦς, μῆς
 Mus, catus et cavannus 561
 Mus ebria et catus 615
 Mus et filia, gallus et catus 716
 Mus matrimonium quaerens 619
Musae, Dryades et Apollo 432
 Musca; cf. culex, μύια
 Musca et calvus 525
 Musca et formica 521
 Musca et mula 498
 Musca quadrigis insidens 724
 Mustela; cf. γαλῆ, αἰλουρος
 Mustela farina involuta et mures 511
 Naclerus et vulpes 610
 Naufragus; cf. ναυαγός, et Simonides f. 519
 Nauta, cf. ναύτης
 Nauta et lupus vera dicens 687
Navigantes 78
 Nisus et columbae 588
 Noctua et cicada 507
Nux 250
 (Occasio 530)
Oculi et os 461
 Oliva, cf. ἐλαία
Oliva et laurea 439
Ollae 378
Onager et asinus 411
Onager et leo 339
Opes et Egestas 466
 Optationes tres 668
 Oraculum Apollinis 536
Os (στόμα) et oculi 461

- Ostrcum et mus* 454
(Ova aurca 87)
Oves de lupo conquerentes 596
Ovis] cf. agnus, aries, multo, vervex;
 capellae, capra, haedus, hircus;
 πρόβατον
Ovis, canis, et lupo 478
Ovis et canis 356
Ovis, cervus, et lupo 477
Ovis et cornix 553
Ovis et lupo osculantes 636
Palus, cf. πᾶλος
Panthera et pastores 494
Papilio et vespa 556
Pardalis et vulpes 12
Passer ad leporem consiliator 473
Passeres et hirundo 656
Pastor, cf. ποιμήν
Pastor et leo 563
Pastor senex et asinus 476
Pastores et panthera 494
Pater et filiae 94
Pater, filius, et asinus 721
Pater senex et filius crudelis 624
(Paterfamilias et filius saevus 540)
Paterfamilias et nautae 391
Pauper, cf. πένης
Pavo, cf. ταῶς
Pavo ad Iunonem de voce sua 509
Pavo deplumatus 621
Pavo et graculus superbus 472
Pediculi et agricola 471
Pellis et fluvius 368
Perdix, cf. πέριξ
Perdix et vulpes 562
Petulans et Aesopus 497
Philomela et sagittarius 627
Philosophus Atheniensis 623
Philosophus qui conspuat in barbam
 regis 634
Pica et cauda sua 590a
Pinus et lignatores 303
Pictor et uxor 677
Piscator; cf. ἀλιεύς, -εῖς
Pisces, cf. ἰχθύες
Pisces e sartagine in prunas desi-
 lientes 725
Piscis fluvialis et phycis marina
 584
Planta et rusticus 299
Platanus et viatores 175
Plutus et Hercules 111
Podagra et pulix 587
Pompeius et miles 538
Porcelli hordeum et asinus 526
Porci et taxus 685
Porcus et asinus 600
Praedator et leo 487
Praeficae et dives 205
Princeps tibicen 529
Proci duo 544
Prometheus, cf. Προμηθεύς
Prometheus 515a
Prometheus ebrius 515b
Prometheus et Dolus 535
Psittacus et feles 244
Pudor et Iuppiter 109
Puella stulta 386
Puer; cf. παῖς, παιδίον
Puer et fur 581
Puer vomens viscera 47
Pulex, cf. ψύλλα
Pulix et podagra 587
Pullus ad margaritam 503
Quercus, cf. δρῦς
Rana, cf. βάτραχος, -οι
Rana et bufo 622
Rana rupta et bos 376a
Ranae metuentes taurorum proelia
 485
Ratus et aquila 639
Ratus, murilegus et caseus 594
Rex Graeciae et frater 631
Rosa et amarantus 369
Ruboris origo 442
Rubus, cf. βάρος
Rusticus] cf. agricola, arator, hortu-
 lanus, pastor, γεωργός

- Rusticus ad cenam invitatus 629
 Rusticus amnem transiturus 723
 Rusticus equum vendens 653
 Rusticus et iuvenus 583
 Rusticus et scurra 527
 Rusticus et uxor 651
 Rusticus in fimo stabuli nutritus 630
 Sacerdos et lupus 641
 Sagittarius, cf. τοξότης
 Sagittarius et Philomela 627
 Sancti Martini avis 589
Sarmenta nautantia et viatores 177
 Satan et fur 662
Satyrus et homo 35
 Scabro, i.q. scarabaeus
 Scarabaeus, cf. κάθαρρος
 Scarabaeus et fur 660
 Scarabaeus et lupus 659
 Scarabaeus superbus 650
Scorpio (σκορπίος) et puer 199
 Scriptor et Aesopus 537
 Scrofa parturiens et lupus 547
 Scurra et rusticus 527
 Senex et filius suus 691
Senex et Mors 60
 Serpens] cf. aspis, draco; ὄφις
 Serpens admonitor 697
 Serpens ditator 573a, 573
 Serpens domesticus 573; cf. 637
 Serpens et ciconia 620
 Serpens et miles 640; cf. 640a
 Serpens et lacerta 552
 Serpens in sinu hominis 617
Serpentis cauda et membra 362
Serpentis ova et gallina 192
Serva et Venus 301
 Servus profugus et Aesopus 548
 Severitas et lusus 505
 Simia et mercator 643
 Simia et ursus 708
 Simia infirma et vulpes 715
 Simius, cf. πίθηκος, -οι
 Simius apud lanium 496
 (Simius et leo regnans 514)
 Simius et vulpes 533
 Simius iudex, lupus et vulpes 474
 Simius tyrannus 569
 Simonides a dis servatus 522
 Simonides naufragus 519
 Socrates ad amicos 500
 Socrates et servus 554
 Sol, vide ἥλιος
Somnia 385
 Soror ad fratrem 499
 Speculum et coclea 559
 (Spes apud homines 312)
 Statua in campo et volucres 720
Statuarius et Mercurius 88
Statuarum venditor 99
Struthio (στρουθὸς Λίβυσσα) 418
Stultus ad cribrum 456
Sturni et agricola 298
 Sus] cf. aper, porcus, scrofa, verris;
 οὐς, ὕς
 Sus sine corde 583
 Sutor factus medicus 475
Sybarita 428, 438
Talpa 214
Tanagraei galli 281
 Tauri proeliantes et ranae 485
 Taurus, cf. ταῦρος
 Taurus et culex 564; 137
 Taurus et vitulus 531
 Taxus inter porcos 685
 Tempus 530
 Terra, cf. Γῆ
 Terraneola et vulpes 557
 Testamentum aenigmaticum 512
 Testudo, cf. χελώνη
Thebanus et Atheniensis 278
 (Thesauri a dracone custoditi 518)
 Thesaurus, cf. θησαυρός
 Thesaurus a cane custoditus 483
 Thynnus, vide θύννος
 Tiberius Caesar ad atriensem 489
 (Tibicen 529)
Tiresias et Mercurius 89

- (Tres filiae et testamentum 512)
 Tres filii hereditatem dividentes 703
 Tres optationes 668
 (*Tres verae voces* 159; cf. 627, 687)
Tubicen 370
Turdus in myrleto 86
 Umbra lunae (in aqua) 669
 Unicornis et homo 609
 Unicornis et leo 645
 Urbanus et monedula sua 667
 Ursus, cr. ἄρκτος
 Ursus esuriens 550
 Ursus (catena ligatus) et simia 708
 Ursus, vulpis et leo aeger 585
 Uxor; cf. mulier, γυνή
 Uxor contraria 682
 Uxor litigiosa 681
 Uxor mercatoris 647
 Uxor pictoris 677
 Uxor rustici 651
 Venator; cf. θηρευτής, κυνηγέτης, κυνηγός
 Venator et arator 700
 Venator et canis vetulus 532
Venter et pedes 130
 Venus, cf. Ἀφροδίτη
 Venus, Iuno, et gallina 539
Ver et Hiems 271
 (*Verae voces* 159; cf. 627, 687)
 (Veritas et Mendacium 535)
Veritas et viator 355
Vermis et serpens 268
 Verris parvus 694
 Vervices et lanius 575
 Vervex et lupus 655a
 Vespa; cf. σφήξ, σφήκες
 Vespa et aranea 598
 Vespa et papilio 556
 Vespa iudex, apes et fuci 504
 Vespertilio, cf. νυκτερίς
 Vespertilio 566
Viae duae 383
 Viator, cf. ὁδοιπόρος, -οι
 Viator et corvus 551
 Viator et gladius 579
 Victor gymnicus et Aesopus 541
 Vidua, cf. χήρα
Vidua et arator 388
 Vidua et miles 543
 Virtus, cf. Ἀρετή
 Vitellus et ciconia 586
 Vitis, vide ἄμπελος
 Vitulus, cf. δαμάλης
Vitulus et cerva 351
 Vitulus et taurus 531
 Volatilia et bubo 614
 Volucres et cuculus 652
 Volucres et statua in campo 720
 Vulpecula sub lupi tutela 704
 Vulpes, cf. ἀλώπηξ
 Vulpes cum multis artificiis et catus cum uno 605
 Vulpes et asinus ante lupum confessorem 628; cf. 628a
 Vulpes et columba 671
 Vulpes et draco 518
 Vulpes et gallinae 611
 Vulpes et gallus 562a
 Vulpes et lupus in puteo 593
 Vulpes et lupus iudice simio 474
 Vulpes et lupus piscator 625; 698
 Vulpes et naucerus 610
 Vulpes et perdix 562
 Vulpes et simia infirma 715
 Vulpes et simius 533
 Vulpes et terraneola 557
 Vulpes et umbra lunae 669
 Vulpes famelica et lupus 712
 Vulpes gallo confitens peccata sua 597
 Vulpes invida et lupus 568
 Vulpes, lupus, et asinus cum privilegio 638
 Vulpes, mulus, et lupus infelix 693
 Vulpes munifica et lupus 718
 Vulpes, ursus et leo aeger 585
 Vultur et aquila 648
 Vulturius, canis et thesaurus 483

5. INDEX SUPPLEMENTORIVS AD FABULAS LATINAS¹

- A, B, C—sonat 'Agnus' 688
 Accipiter iudex 588
 Accipiter "qui iudex avium est vocatus" 672
 Adulter 651, 661
 Adverso flumine natat corpus uxoris contrariae 682
 Aequalitas tauri et culicis 564
 Aesopus 472, 474, [496], 505, 512, 540;
 Aesopus naris emunctae senex 495
 Africa 563a
 Agricola a serpente instructus 697
 "Alta cadunt, inflata crepant, tumefacta premuntur. | Hoc retine verbum:
 frangit Deus omne superbum" 619
 Anima draconis in ovo quodam posita est 663
 Anima hominis papilio 556
 Antidotum 475
 Anus grui molestus 654; cf. 590
 Aper 481
 Apion qui 'Plistonices' appellatus est 563a
 Apollo 507, 580
 Deus Delius 536
 Aqua calida super leonem deiecta 706a ad fin.
 Aqua quieta magis timenda quam turbulenta 723
 Aquila 473
 Aquila caecata a corvo 599
 Ara Iovis 513
 Aragonum rex quidam 621
 Aranea: 'Come into my parlor,' said the spider to the wasp 598
 Arbor, qua suspendatur, ipsi condemnato eligenda 632
 Arbor super foveam reptilibus plenam 609
 Arbores steriles in deorum tutela 508
 Arcus: "cito rumpes arcum semper si tensum habueris" 505
 "Ardalionum . . . natio . . . multa agendo nil agens" 489
 Aries canis pellem indutus 705
 Arietes proeliantur 699
 Artificia vulpis et cati 605
 Asia 519
 Asinus epistulam legit 607
 Asinus et equus promissor 571
 Asinus fingit se esse infirmum et pinguis fit 600

¹ Cf. supra p. 734, in adn. ad indicem suppl. ad fab. Graecas.

- Asinus lupum deceptum ad dominum suum ducit 696
 Asinus: "si asinus est dominus tuus, ne equites ipsum" 623a
 Athenae 512, 523
 riensis et Tib. Caesar 489
 Atticus vel Attici 505, 512
 ceps lippus, quasi lacrimans 576
 gustus imperator 501
 res meas percute, non dorsum neque ventrem 706
 Echus 544
 Phyllus pantomimus 529
 Redictulus vulpes 704
 ficia luporum hominibus suspecta 676
 Tergarius, sc. ursus 607
 Vis iudicium de homine 640
 Elum non animum mutant 590, 590a
 Ves incontinenter cacantes 517;
 Cur culum olfaciunt, *ib.*
 Vis domino omnium fidissimus 719
 Vis fidelis 709
 Vis male nutritus a domino societatem init cum lupo 701
 Vis tugurium mutuata non reddit 480
 "Canta melius, vel pullum non habebis" 606; cf. 567
 Natabo duas missas in eminenti loco, unam pro me et alteram pro te
 (capra ad lupum) 680
 Pella mater et haedus 572
 Probo pro thesauro 528
 Seus in aqua nil est nisi umbra lunae 669
 Ssandra 501
 Stitas feminis non convenit, neque gallinae non scalpere 539
 Stor et Pollux, *vide* Leda gemina sidera 522
 Tus cenans apud leonem nimis fastidiosus est; nihil probat nisi ratos
 et mures. Queruntur ceteri convivae dicentes "Fi, fi! quid apponitur
 nobis?" 602
 Tus episcopus 692
 Uda picae molesta 590a; cf. 654
 Uda simio negata 533
 tecler 597
 Utonia anseris socia et adiutrix 570
 Utoniae crura 586
 omenae 519
 Cloc! at numquam iustitiam faciet 588
 Ussiones vulpis et asini 628, 628a, 628b; cf. 452
 Uugium milvi et aquilae 574

- Consiliator maleficus 490
Cor mihi deficit, etsi fortis sum et membra habeo robusta 612
Cor non habuit 583, 336
Corio ursi opus est ad regem sanandum 585; corio lupi 698; cf. 258
Cornicis omina laeva 509
Cornix, cur longaeva 553
Corvi augurium 509
Corvus qui dicitur phisicus avium 599
Cortina araneae 598
Credendum non est omnibus 656
Cucula, quare semper ponat ova sua in nido alieno 626
Cuculi vox sonora, ipsa tamen inertissima avis et turpissima 652
"Cui malum facis, ne credas" 697
Currando certant inter se cervus et ericius; vincit ericius uxore sua adiuvante 649
Cybeba 508
Damocles et gladius pendens: cf. 631
Delphi, oppidum 536
"Despicio inermes, eadem cedo fortibus" 553
Diana 591
Dives et pauper (proci) 544
Divitem vexat podagra, pauperem pulex 587
"Domino non compacior; non habet nisi unicam uxorem, nec eam potest corrigere" (gallus ad equum) 717
Dominorum commutatio nihil ad asinum 476
Dominus oculos centum habet 492
Dux, avis magno capite et maior quam aquila 588
"En hic declarat quales sitis iudices" 527
Equi iudicium de homine 640
Equus non nisi cum hirco venditur 674
"Estne hoc iocus?" (lupus ad arietem) 705
Falcone an forcipe demessum est hoc pratum? 681
"Fallere fallentem suspicor esse pium" 647
Fata 508, 513, 518
Filiae tres (heredes) 512
Filius meus inter omnia animalia pulcherrimus 591
Filius saevus 540
Filius crudelis 624
Flumen epotandum est ad caseum sumendum 669; cf. 135
Flumen Iordanes 710
Flumen mendacibus in transeundo letiferum 707
Fovea serpentibus et bufonibus plena 609
"Frangit Deus omne superbum" 619

- Fraudator sponsum advocat improbos 477
Furti crimen 474
Gallus capellanus bestiarum 597
Gallus miles musculo quasi Diabolus, catus quasi homo sanctus 716, 716a
Gantos gestat lupus in manibus 698
Garrulus Aesopum provocat 510
Hercules 508, 526
Hippolytus 501
Hircus exsultans non timet lupum, donec ab eo captus est 695
Hominem quaero 510
Hominem se ad terram inclinantem corvi pulli cavere debent 679
Hominis anima papilio 556
"Homo est mala bestia" 706a
Homo leoni semper insidiatur et vincit 706, 706a
Homo leoni medetur 563, 563a
Homo mundanus: "Dum me molestat morbus, totus animo suspiro ad Deum; cum sentio me sanum, totus rebus temporalibus aspiro" 642
Hymenaeus 544
"Il ni a que plumes et paroles" 712
Imago amatoris in puteo visa 651
"In exitu sencies, cum te scindet" (vulpes ad lupum) 718
Infans barbatus 534
Isengrimus 593, 595, 607
Iudex avium accipiter 672
Iudex pretio corruptus 667
Iuppiter 508, 516, 517, 518, 580
Iuvenis psychopompos moriturae apparet 651
"Ki crapout eime, Lune li semble" 591
"Kuk, Kuk!" 626
Lacrimae aucupis 576
"Laetare incolumis Roma salvo principe" 529
Lecticarii feles 546
Ledae gemina sidera 522
Legati canum 517
Leo "defectus annis et desertus viribus" 481
Leo iustitiae studiosus 487, 514
Leo ligni fissura manus laqueatur 706a
Leo senex cornu unicornis mutuatur 645
Leo spinam calcans 563
Lepusculus: "quam bonus fuerat cum pipere!" "Optimus erit cum sale" 700
Leunculus indignans vindictam quaerit contra hominem 706, 706a
Liber 515b

- Libertus uxorem apud dominum criminans 501
"Lingua clamat quod cor amat" 688
Lingua uxoris praecisa est; tamen illa a contradicendo non desinit 681
Litteras discere conatur lupo 595, 688
Locus eminens oranti optimus 680
Lucerna, cf. lumen
Lucrum in commune 528
Lumbardice telae araneorum vocantur 'cortinae' 598
Lumen: "medio sole, quid tu lumine?" 510
Lunae umbra caseus esse videtur 669
Lupus baptizans porcellos 699
Lupus: "Date michi cito penitentiam . . . video enim oves super montem illum et iam incipiunt descendere" 641
Lupus episcopus missam cantat 699
Lupus erinaceum invitus e periculo eripit 675
Lupus et canis in cellario domini; lupo ebrius cantare coepit 701
Lupus: "If al that the wolf unto a preest worthe, and be set unto book psalmes to leere, git his eye evere to the wodeward" 595
Lupus in rota molari (in rota molae aquariae) 699
Lupus iudex ab arietibus male mulcatus 699
Lupus legit nomen muli in ungula scriptum 688
Lupus medicus spinam e pede equae extrahit 699
Lupus missae auditor, capra et pastores 680
Lupus obstetricis partibus functurus 547
Lupus testis 478
Lupus vocem capellae simulans 572
Lupus voti damnatus statim securi percutitur 699
Lupus vulpeculam docet 704
Lupus vulpis compater 625
Luscinii cantus 509
Lyra ab asino frustra invenitur 542
Manes violati 483
Mariti cornua 647
Mariti corpus cruci figendum traditur 543
Maritus a gallo monitus uxorem suam corrigit 717
Maritus stupidus 651, 661
Mater ovis neglegens 506
Matrimonium milvi et aquilae 574
"Me non tangit, te non tangit; dimittamus trahi quem trahit" 575
Mea mecum sunt cuncta 519
Medici et leo 514
Medicus Graecus 698
Melo tandem datus est, sed in faciem calvi 560

- Merces abnegata 522
 Merces abnegata, vel m. pessima 610
 Mercurius 517
 Meretrix 534,
 Miles vasti corporis cinaedi fama notatus, idem et fur 538
 Milvus avium rex et propugnator 486
 Minerva 508
 Molles mares, quae ratio procreaverit 515b
 Monoculi aestimatio non aequa, quia tantum dimidium equi vidit 653
 Mons Pessulanus 630
 Monstra mihi quomodo 640, 640a
 Mortis solacium 473
 Mulier adultera 651, 661
 Mulieris artes 651
 Mulierum castitas 539
 Mus sub vas inversum 664
 Nanus monticola 668
 Narbonense castrum 619
 Nasi longitudo nimia 534
 Natura 472, 481, 489, 495
 "Naturam expellas furca, tamen usque recurret" 644
 "Ne credas cui malum facis" (serpens ad agricolam) 697
 Nidum foedat pullus busardi 644
 Nilus flumen 482
 Nix, *vide* puer
 Nomen meum antea dicas, precor, et sic me devorabis 562
 Nomen muli in ungula; lege! 693
 "Non qui fuerimus sed qui simus, vide" 556
 Oculis non credendum 651
 Oculos claudens melius cantat gallus 562a
 Oculus unus proprius pro duobus inimici impensus 580
 "Odero cum potero, si non, invitus amabo" 617
 "Officium, dico, perdit qui servit iniquo" 610
 Oliva propter fructum gratior 508
 Omnibus placere non possumus 721
 Os aperiens praedam amisit vulpes 562, 562a; cf. 124
 Os putens et non putens 514
 Osculum da mihi (erinaceus ad lupum) 675
 Ostium firmari debuit 714
 Oves agnos humano capite pepererunt 495
 Ovum, ex quo salvo pendet vita draconis 663
 Poena loquentis et non loquentis una est 514
 Pallas 507
 Par: "in campo non par, (par) sum sublimis tibi" 557

- Parentes: "facit p. bonitas, non necessitas" 506
Parturitio 479, 480, 520, 547
Pastoribus uxores dandae 495
Pauperes in principatu commutando 476
Pax publica decreta est, teste vulpe, sed nondum certiores facti sunt
canes et venatores 671
"Pectina asinum, ablue asinum, rade asinum; numquam perduces asinum
ad bonum equum" 595
Pennae alienae 472, 621
Perspicacitas 639
Philomela 712
Phoebus 508, 536, 580
Phycis marina 584
"Plus aliis pro te quam tu tibi credere noli; | qui tibi dormitat scit vigilare
sibi" 680
Porcelli vox simulata 527
Porci verrem gloriosum a lupo eripiunt 694
Porcis rapinam communicat lupo 596
Praedam portant, non sarcinam 546
Praegnatio: furis 660; divitis 684; filiae *ib.*
Praemium dignum accipit petulans 497
"Principiis obsta," etc. 620
Privilegium asini 638
Probatio servi 664
Proelium quadrupedum cum scarabaeis et vespis 659
Psychopompus iuvenis moriturae apparet 651
Puer de nive conceptus 647
Pulcherrima 'per antiphrasim' es, quoniam turpissima 614
"Puppe canis latus pro munere reddit hiatus" 610
Puteus: vulpes et lupo in p. 593; imago amatoris in p. 651
Pytho, i.e. Pythia sacerdos 536
Quale exemplar, talis imitatio 677
"Quam formosa est facies tua! . . . si dormires pulchrior esses" 562
Quam terram adeam, o pater, post mortem tuam? "Terra, in qua de-
lectus sis hominibus", etc. 691
"Qui malo servit, servitium suum perdit" 610; cf. 687
"Qui talibus se calcari permittunt, talia sustinere merentur" 559
"Qui totum capit, totum perdit" 604
"Quidquid boni fit perverso, perditum est ex integro" 687
Quis inter omnes creaturas fortissimus? 619
Quis maximum hircum orare potest a Deo? 703
Quis nostrum nugacissimus? 703
Quis perspicacior? 639
"Quis sum ego, et isti quos vides ante me stare?" 569

- "Quo sis pasta cibo, en tua crura docent" 586
"Quod in corde, hoc in ore" 688
Ranam si quis amat, eam putat esse Dianam 591
Ratus et catus monachus 592
Recitatio 537
"Reinarde, Reinarde, aperi sacculum tuum!" 605
Reinardus 597, 605
Religio 513, 536
Remedium: fimum bovis naribus appositum 630
Rex ferarum 514
Rosa primula avium pulcherrimae dabitur; quae avis pulcherrima? Rosam
bubo furata est 614; cf. 626
Rosarium sanguine involutum 718
Rostrum ciconiae molestum; ubicumque it, semper secum portat 590;
cf. 590a, 654
Ruina domus 522
Rusticus ab Aesopo monitus 495
Sacrilegus 513
Salmo: quadragesimali tempore lupo ovem comedit tamquam si esset
salmo 655, 655a
Sanguinis specimen 684
Scrofa unum ex porcellis suis lupo promittit; sed rogat, ut prius eos
baptizet 699
Seraceni captivi 617
Serpens agriculturae peritus 697
Serpentis caput maxime vulnerari potest 620
Servus garrulus 545
Servus nequam et Socrates 554
"Si celum iam caderet, ipsum sustinerem super tibias meas!" 589
"Si quis amat ranam, ranam putat esse Dianam" 591
"Si tacuisses, philosophus esses" 623
Simia ad speculum 559
Simia custos: hominem imitans oculos clausit 643
Simii caro 496, 514
Sinceritas ad perniciem agi solet 569
Societas lupi et erinacei 675, 686
Speculum 499
Spina alba, "quae nostri foederis est testis et obses" (fur ad Satanam) 662
Spinae in segete non visae 673
Sponsio ab ebrio facta nil valet 615
Sponsores improbi 477
"Stat male securus qui protinus est ruiturus" 609
Tacere melius 562a, 623
Tebertus, catus 605

- Testimonium falsum 478
Testudo 490
Tres monitiones 627
Tribades, quomodo in principio creatae sint 515b
Tyranni aula: "Non amat insontes, sed sontes aula tyranni; | complacet
iniusto raptor iniquus ero" 646
Ubi habitem, o pater, post mortem tuam? 691
Uxor falso accusata 501
Uxor innocens 501
Uxor magis simulat se virum diligere, et minus diligit (quam canis) 719
Uxoris consilium pravam 573a, 668
Venatoris ars hinnuleo explicatur 678
Venenum (toxicum) 475
Veni propius, ut confabulemur (vulpes ad columbam) 671; cf. 557, 597
Venus 508, 544
quomodo vincatur (fugiendo) 616
Veneris misericordia 544
Verax et mendax 569
Veritatis effigies 535
Verum dicens vapulat 545
Vetus retorta frangi potest, plicari non potest; vetus runcinus numquam
addiscit ambulare 595
Viator innoxius et leo 487
"Victoria quam nos | molimur gladiis, aut nulla sit aut sit honesta, |
<—uu—uu—> non me vicisse dolose | posteritas legat et minuat ver-
sucia palmam" 645
"Vidi quidem, sed melius non vidissem" 664
Vini amphora epota 493
Vires deficiunt, non animus 532
Vitae humanae imago allegorica 609
"Vitam qui prorogat hosti | derogat ipse suae; in bello clemencia non est |
hostibus esse pium" 645
Volucres bellum cum quadrupedibus gerunt 566
Vox matris simulata 572
Vox pavonis non satis bona 509
Vulpes ab urso accusata de regis valetudine sollicita est 585
Vulpes bove maior 707
Vulpes gallum de felibus monet 546
Vulpes in gallinario 597, 611
Vulpes lupi discipulus 704
Vulpes lupum pastori tradit 568
Vulpes medica 585, 698, 258
Vulpis iudicium de homine et de serpente 640, 640a

6. INDEX NOMINVM PROPRIORVM QVAE IN VITA, SENTENTIIS, PROVERBIIS REPERIVNTVR

P = Proverbia; **S** = Sententiae; **V** = Vita G et Vita W; **Vg** = sola Vita G; **Vw** = sola Vita W.

- Aegyptii **V** c.105, 108, 111, 117
 Aegyptus **V** 105, 111, 123; **Vg** 108
 Aenus, Aesopi filius adoptivus **Vw** 103, 104, 108, 110
 Aesopius **V** 100
 Aesopus **V** et **S** passim
 Agathopous servus **V** 3; **Vw** 2
 Ἄϊδης **V** 68
 Alexander Magnus **S** 18
 Amasis **S** 5
 Amorium **Vw** 1
 Anacharsis **S** 5, 6
 Antisthenes **S** 6, 18, 19
 Aphrodite **Vg** 29, 30
 Apollo **V** 127; **Vg** 29, 33 (= ὁ προστάτης τῶν Μουσῶν), 100, 126, 142 (= τὸν πρ. τῶν Μουσῶν); **Vw** 128, 134, 139; Ἀπόλλωνας **Vg** 16
 Aristippus **S** 19
 Artemis **P** 188; (v.l. pro Ἴσις **Vw** 4)
 Asia **V** 17; **Vg** 20
 Athenae **Vg** 36
 Atlanticum mare **Vg** 95
 Babylon **V** 101, 117, 118, 123, 124; **Vg** 142; **Vw** 133
 Babylonii **V** 102, 105; **Vg** 101, 133 [Bel **Vg** 116 in adn. 589]
 Bias **S** 5, 17, 29
 Bubastis **V** 117
 Cappadox **V** 24
 Celaetus (?) **S** 4
 Cercops **P** 183
 Charon **P** 88, 141, 184
 Charybdis **Vg** 62
 Chilo **S** 9
 (Cres **P** 126, cf. 193)
 Croesus **S** 8, (et 4?); **V** 92, 95, 96, 98, 100; **Vg** 93
 Cypris **Vg** 88
 Danaë **P** 3
 Delphi (cives) **V** 125, 126, 128, 132, 134, 139, 141, 142; **Vg** 140; **Vw** 127, 130
 Delphi (urbs) **V** 124; **Vg** 131; **Vw** 142
 Demeas **Vw** 129
 Democritus **Vg** 52
 Demosthenes **Vg** 32
 Dexicrates Samius (Xanthi pater) **Vw** 90
 Diogenes Cynicus **S** 6, 15, 16, 18, 20
 Dionysius Byzantius, rex **V** 79
 Dionysus **V** 68; Διονύσους **Vg** 16
 Ἕλλην (adi.) **Vg** 7; Ἕλληνες (subst.) **V** 126
 Ἑλληνικός **Vg** 7
 Endymion **Vg** 29
 Ephesus **V** 20
 Eros **P** 61, 103
 Eubulus **S** 19
 Euripides **V** 32
 Ganymedes **Vg** 29
 Gregorius Nazianzanus **S** 31, adn.
 Helicon **Vg** 7, 36
 Heliopolis **V** 119; Heliopolitani, ibidem
 Helius, Aesopi filius adoptivus **Vg** 104, 108, 109 (adn. 556). Cf. Aenus et Linus
 Hellas **V** 20, 117, 133, 142; **Vg** 36, 81, 102
 Hera **Vg** 23, 26; **Vw** 90
 Hercules **P** 8
 Hermes **P** 8, 183; **Vg** 3 (an Hermas servus?)
 Hermippus **V** 104, 107; **Vg** 106

- Ibycus S 24
 Isis V 4; Vg 5, 7, 8, 15
 Isocrates S 29
 Iudaea Vg 141
 Ligyrus, servus Vg 24
 Linus, Aesopi filius adoptivus: Vg
 (cod. Vind.) 109, 110
 Lycaena, canis V 45
 Lycurgus, rex Babyloniorum V 101,
 102, 104, 105, 106, 115, 116, 118,
 121, 122, 123; Vg 107, 112
 Lycurus = Lycurgus Vg 123, adn.
 623
 Lydii V 92; Vg 133
 Lydus Vw 24
 Marsyas Vg 100
 Memphis Vg 112
 Menander S 35
 Mnemosyne Vg 100
 Musa (= μουσική) Vg 88
 Musae (deae) Vg 7, 8, 25, 30, 32, 33,
 35, 36, 47, 48, 52, 53, 60, 62, 65,
 78, 88, 100, 123, 127
 Musae (artes) Vw 53
 Nectanebo V 105, 112, 113, 115,
 116, 118, 121, 122, 123; Vw 114
 Nemesis Vg 16
 Olympius (Ζεύς) Vg 139
 Olympus Vg 137
 Ophelion (mango) Vg 12
 Orestes P 89
 Philocalus Vw 24
 (Philoxenia v.l. pro Τύχη, Vw 7)
 Phocis V 127
 Phoebus P 180
 Phoenice Vg 141
 Phrygia V 1. Phryx V 1; Vg 25,
 88a adn. 456
 Pittacus S 5
 Plato S 6
 Procopius S 46
 Prometheus S 27; Vg 94
 Pythagoras S 40
 Samii V 81, 84, 87, 88–92, 95, 96,
 98, 100; Vg 142
 Samos V 20, 81, 96; Vg 101, 127
 Σάπκινος (cuiatis es? -Σ.) V 25
 [Sennacherib Vg 116, adn. 589]
 Sicilia Vw 141
 Simonides S 19
 Sirach S 49
 Socrates S 19, 20, 33
 Solon S 7
 Syria Vg 141
 Syrus P 97
 Thales S 5
 Theophrastus S 5
 Theophylactus Sim. S 26
 Timon Atheniensis S 20
 Tyrus (servus) Vw 24
 Τύχη P 21, 22, 46, 105, 110, 118,
 189; Vw 7, 89, 94
 Xanthus V 20–90 passim; X. filius
 Dexicratis Vw 90
 Xenios (Ζεύς) Vg 139
 Zenas (vilicus) V 9–15
 Zephyrus Vg 6
 Ζεύς P 184, 186; S 9; V 135, 137,
 138, 139, 140; Vg 33, 94, 115;
 μὰ τὸν Δία Vg 12

7. TESTIMONIORVM AVCTORES

- Aelian. *V.H.* X 5: Test. 4
 XI 5: 22
 XIII 33: 18
 Aeschyl. fr. 139: 86
 Agathias *Anth. Plan.* IV 332: 50
 Alexis fr. 9 (*CAF* II 299 sqq. Kock):
 33
 Anth. Plan. IV 332: 50
 Aphthonius: 1
 Progym. 1 (*Rh. Gr.* II 21 Spengel):
 68, 102
 Apollonius *Lex. Hom.* s.v. αἰδε: 23
 Apostolius s.v. μᾶλλον ὁ Φρύξ: 37
 Aristophanes *Av.* 470: 70
 Ar. 651: 71
 Pax 129 sq.: 69
 Vesp. 566: 53
 Vesp. 1258: 53
 Vesp. 1446 sqq.: 20
 Aristot. *Oecon.* I 6: 91
 Polit. V 1304a: 22
 Rhet. II 20: 41, 87, 94
 fr. 573 Rose: 5
 Athenaeus V 219a: 43
 X 431d: 33
 XIII 596bc: 19
 Ausonius *Epist.* 12 *ad Probum*: 83
 Avianus *praef. ad Theodosium*: 44,
 55
 Babrius I prol.: 95
 II prol.: 63, 88
 II prol. 9–12: 79
 Callimachus *P. Oxy.* 1011, v. 171–
 173: 23
 Constant. Porphy. *De Them.* I 4: 4
 Demetr. Phaler., cf. Diog. Laert.
 V 5, 80 sq.: 74
 Dio Chrysost. *Or.* XXXII 63: 4
 Diod. Sic. IX 28: 34
 Diog. Laert. I 3, 72: 8
 II 5, 42: 40
 V 5, 80 sq.: 74
 Diogenian. *Praef. CPG* I 180: 89
 Dionys. Hal. *Thuc. Iud.* 5: 6
 Euseb. *Chron.* ad a. Abr. 1452: 9
 Gellius II 29, 1: 99
 Heraclid. Pont. *FHG* II, 215: 5
 FHG II 219: 22
 Hermippus Callimachus ap. Diog.
 Laert. I 3, 72 (*FHG* III 39):
 8, 46
 Hermogenes *περὶ ἰδεῶν* p. 407 Rabe:
 81
 Progym. 1: 59, 101
 Herodotus II 134–135: 13
 Herondas *Mim.* V 14: 37
 Hesychius s.v. Λιβυκοὶ λόγοι: 90
 s.v. Συβαριτικοὶ λόγοι: 42
 Himerius *Or.* XIII 5: 56
 Or. XIII 5–6: 30
 Or. XX: 92
 IG XIV 1297 col. II 15–18: 10
 Ioannes Sicel. *Rh. Gr.* VI 503 Walz:
 82
 Isidor. *Etymol.* I 40: 64
 Iulian. *Or.* VII 207c: 58
 Liban. *De Iuliani vind.* 31: 28
 Ep. 764 (X 689 Foerster): 4
 Socratis apologia 181: 29
 Lucian. *Phalaris* I 6: 32
 V. H. II 18: 4, 54
 Maxim. Tyr. XXXII: 7
 XXXII 1: 4
 XXXVI: 7
 Mnesimachus fr. 6 (*CAF* II 441
 Kock): 5
 Nicolaus *Progym.* p. 9–11 Felten:
 104
 P. Oxy. 1800: 25

- Pap. Rylands* 493: 75
PSI 1094: 26
 Phaedrus I prol.: 76
 I 2, vss. 1, 5, 6, 9: 39
 II prol. 1-7: 96
 II prol. 8-11: 76a
 II 9, 1-4: 49
 III prol. 29, 38-40: 76b
 III prol. 33-40: 57
 III prol. 52: 4
 III 14: 39
 III 19: 13
 IV prol. 10 sqq.: 76c
 IV 5: 39
 V prol. 1-7: 76d
 App. 11, 2: 4
 Philostrat. *Imag.* I 3: 52
 Vita Apoll. V 14: 100, 105
 Vita Apoll. V 15: 62
 Photius *Bibl. cod.* 190: 14
 Bibl. cod. 252: 47
 Lex. s.v. *μᾶλλον Φρύξ*: 37
 Lex. s.v. *Ῥοδώπιδος ἀνάθημα*: 17
 Planudes in prooem. ad Vitam
 Aesopi: 2
 Plato *Phaed.* 60d, 61b: 73
 Plato comicus fr. 68 (*CAF* I 619
 Kock): 45
 Plinius *N. H.* XXXVI 12, 82: 15
 Plutarch. *De Pyth. orac.* 14, 400e: 16
 De sera num. vind. 12, 556f: 24
 Praec. ger. reip. 825b: 22
 Sept. sap. conv. 4, 150a: 36
 Vita Solonis 6: 46
 Vita Solonis 28: 35
 Posidippus ap. Athen. XIII 596bc,
 Anth. Gr. Append. III 77 (III
 p. 301 Cougny): 19
 Ptolemaeus Hephaest. ap. Phot.
 Bibl. cod. 190: 14; ap. Phot.
 Bibl. cod. 252: 47
 Quintil. I 9, 2: 97
 V 11, 19-21: 98
 Schol. Aristoph. *Av.* 471: 5, 45
 Av. 968: 43
 Vesp. 566: 48
 Vesp. 1259: 45
 Vesp. 1446: 21
 Schol. ad Callimachi *Iambos*, *PSI*
 1094: 26
 Schol. Lucian. *Phal.* I 6: 32
 Seneca ad Polyb. *de consol.* VIII 3:
 77
 Strabo XVII 33: 18
 Suidas s.v. *Αἰσώπειον αἶμα*: 27
 s.v. *Αἴσωπος*: 3, 6, 66
 s.v. *Ἀναβιῶναι*: 45
 s.v. *Βαβρίας ἢ Βάβριος*: 78
 s.v. *εἰ τὸ μέσον*: 43
 s.v. *ἔωσεν*: 31
 s.v. *μᾶλλον Φρύξ*: 37
 s.v. *Νικόστρατος*: 80
 s.v. *Ῥοδώπιδος ἀνάθημα*: 17
 Tatianus *Contra Graecos* 34: 51
 Theon *Progym.* 3: 65, 85, 103
 Tzetzes *Chil.* V 382 sq.: 35
Vita Aesopi c. 100 (G): 67
 Zenobius I 47: 27
 III 57: 43
 V 16: 37

8. NOMINA POTIORA QVAE IN TESTIMONIIS LEGVNTVR

- Admon, vide Iadmon
 Aegyptiae fabulae Test. 85, 92, 93
 Aeschylus 48, 72
 Aesopia trimetria 83
Aesopus, comoedia quam scripsit
 Alexis: 33
 Aesopus tragicus 48
Αἰσώπειον αἶμα 27
 (*Αἰσωπία*, carmen Poseidippi de
 Aesopo? Test. 19 adn.)
Αἰσωπικὸν γέλοισιν 53
Aethiopia, carmen Poseidippi: 19
 Aethiops 2
 Alcmeon Crotoniensis 64
 Alexander rex, eius filius: 63
 Amasis, rex Aegyptiorum: 12, 13
 (Amorianus 6)
 Amorium, urbs Phrygiae 2
 Apellas Ponticus 17
 Apollo 30, 32, 43, 44, 55, 62
 Apollonius Tyaneus 100
 (Aphthonius 1, adn.)
 Archilochus 52, 65, 71, 72, 101
 Aristides rhetor 80
 Aristodemus sculptor 51
 Aristophanes 72
 Aristoteles 72, 103
 Athenae 1, 10, 33, 39
 Attici 39, 49
 Babrius 78
 Belus 63
 Branchus 95
 Caricae fabulae 85, 93
 Celaetus (?) 38
 Chamaelion 90
 Charaxus Mytilenaeus Sapphus
 frater: 3, 13, 17, 19
 Chilo 8, 38
 Ciliciae fabulae 85, 93, 102
 Connis Cilix, fabulator: 65
 Corinthus 40, 43
 Cotyaeum, urbs Phrygiae: 3, 4
 Cratinus 19
 Croesus 3, 24, 36, 37 (38?), 67, 103
 Cybisses vel Cybissus, fabulator
 Libycus: 63, 65, 84, 88, 89, 90
 Cypriae fabulae 85, 93, 101, 102
Δεκαμυθία (opus Nicostrati) 80;
 Δεκάμυθος 82
 Delphi (cives) 9, 10, 20, 21 23, 24,
 25, 26, 27, 30, 32, 47
 Delphi (urbs) 3, 17, 19, 21, 36, 66
 (Demarchus 1, v. l.)
 Demetrius Phalereus 74, 75
 Dio Chrysostomus 80
 Doricha (= Rhodopis) 17, 18, 19
 Eugeon Samius 6
 Fabulae (personatae) 52
 Glaucus 27, 45
 Hercules 27, 45
 Hermes 62
 Herodotus 72
 Hesiodus 52, 65, 72, 98, 101
 Homerus 52, 58, 65
 Horae 62
 Hyampeia petra 24, 32
 Iadmon (Aesopi dominus) 3, 13;
 Admon Mitylenaeus (?) 17; Id-
 mon 5, 14, 24
 Ibycus 38
 Italia 42
Lacones, Platonis comoedia: 45
 Libycae fabulae 87, 89, 90, 93, 94,
 98, 101; Libysticae f. 64, 85, 86, 92
 Libycus homo 91
 Libystini 63
 (Locman fabulator 64 adn.)
 Lydia 7

- Lydiac fabulae 93
 Lysippus 50
 Marcus Aur. Antoninus 80
 Memphis 18
 Menenius Agrippa 98
 Mesembria (urbs Thraciae) 3, 6
 Μνήμη (Musa) 95
 Mnesimachus ἐν Φαρμακοπώλῃ 5
 Mytilene 13
 Naucratis 13, 18, 19
 Nepos 83
 Nicostratus Macedonius 80, 81
 Ninus 63
 Ophelion (Aesopi dominus) 13 in fine
 Orpheus 30
 Pataecus 46
 Peisistratus 10, 39
 Periander 36
 Phaedo Socraticus ἐν Ζωπύρῳ 103
 Φαιδριάδης πέτραι 3
 Phalaris Himeraeus 94
 (Phalis archon 22)
 Phamis (f.l.) 22
 Pherecydes Syrius 12
 Phocis 21
 Phrygiae fabulae 85, 92, 93
 Plato 2 (in *Gorgia*), 58, 72, 103 (in
Phaedone)
 Plato comicus 5, 45
 Πολυμυθία (opus Nicostrati) 80
 Poseidippus 19
 Psammetichus 18
 Pythagoras 3
 Pythia (sacerdos) 27
 Rhodopis, Aesopi conserva (cf.
 Doricha): 3, 13, 15–19 passim
 Samius et Samii 3, 5, 6, 7, 13, 50, 58
 Samos 6, 7, 24, 41
 Sappho 3, 12, 13, 17, 18, 19
 Sardianus 3, 7, 23
 Sardis 24, 35
 Septem Sapientes 12, 50
 Sicyon 43
 Socrates 29, 40, 73, 103
 Socratica 94
 Solon 12, 33, 35, 36
 Σοφία 62
 Sophocles 72
 Stesichorus 72, 94
 Syri antiqui 63
 Sybariticae fabulae 5, 42, 53, 85,
 93, 101, 102
 Thermopylae 47
 Thersites 2
 Theta, servi cognomen: 14
 Thracia 13
 Thrax 5
 Thucydides 58
 Thurus, fabulator Sybarita: 65
 Timarchus Atheniensis cui cogno-
 men Κοράσιον: Test. 1
 Titianus 83
 Tyndareus 27, 45
 Τύχη 1a, 1b
 Xanthes 13; Xanthus 1b, 3, 5
 Xenophon 72
 (Zemarchus, adn. ad 1)
 Zopyrus, vide Phaedo Socraticus